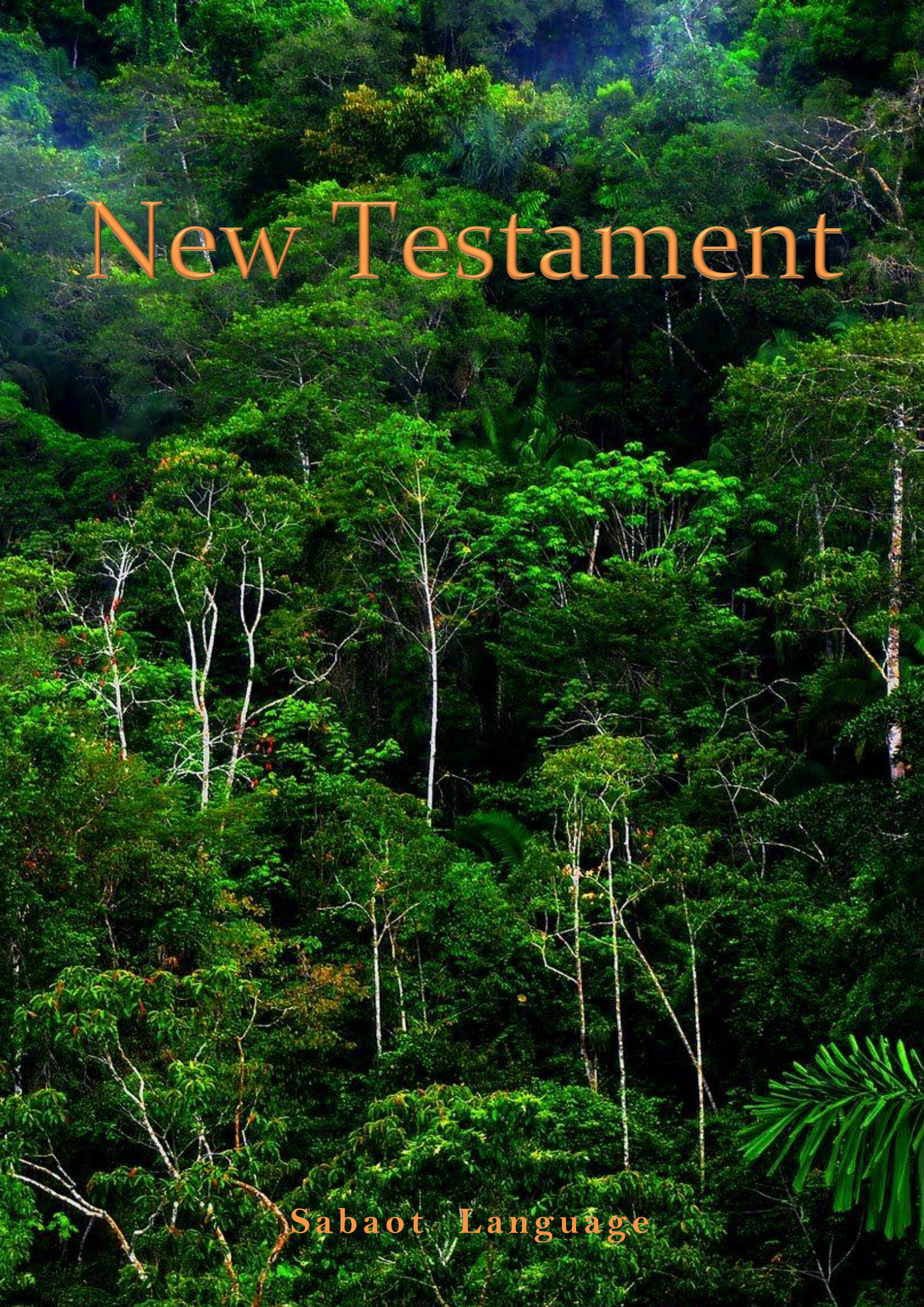

New Testament

Sabaot Language

Sabaot - Bible - New Testament

Mataayo	3	
Māārkō	79	
Luuka	127	
Yoowaana	208	
Yēyuutēk	265	
Roomeek	340	
1 Kōōriintēēk	370	
2 Kōōriintēēk	401	
Kalatyeek	420	
Ēfēēsēēk	432	
Filibiik	443	
Kolosaayeeek	450	
1 Tēēsālōōnikēēk	457	
2 Tēēsālōōnikēēk	463	
1 Tēmētēēwō	467	
2 Tēmētēēwō	476	
Tiitō	483	
Filēmōōn	487	
Iburaneek	489	
Yāākōbō	511	
1 Bētērō	519	
2 Bētērō	527	
1 Yoowaana	532	
2 Yoowaana	540	
3 Yoowaana	541	
Yuuta	543	
Ng'oong'uutyēēt	546	

Sabaot - Bible - New Testament

Mataayo

Mataayo 1

Sālu :Yēesu Tāwuti ānkusālu Abraam

(Luuka 3:23-38)

- ¹Teteet :nyi nyēē rōōbu siintaaryeetaab Yēesu. Sālu :Yēesu Kiriistō Bāytooyiintēēt Tāwuti ānkusālu nkinee Abraam.
- ²Ki kwaaniitaab Isaka :Abraam. Nto Isaka ki kwaaniitaab Yāākōbō. Ki kwaaniitaab Yuuta ākoo mbo ng'eetaabkaam :Yāākōbō.
- ³Ki kwaaniitaab Bērēēs ākoo Seera :Yuuta. (Nto kaamet ku Tamaar.) Ki kwaaniitaab Ēsrōōn :Bērēēs. Nto Raam ku kwaan :Ēsrōōn.
- ⁴Ki kwaaniitaab Aminataab :Raam. Kwaaniitaab Nāāsyōōn ku Aminataab. Kwaaniitaab Sālmōōn ku Nāāsyōōn.
- ⁵Nto Sālmōōn ku kwaaniitaab Boowaas. (Ki kaametiitaab Boowaas Raa-ab.) Ki kwaaniitaab Ōbēēt :Boowaas. (Nto kaametiitaab Ōbēēt ku Ruut.) Kwaaniitaab Yēēsē ku Ōbēēt.
- ⁶Kwaaniitaab Bāytooyiintēēt Tāwuti ku Yēēsē. Ki kwaaniitaab Sōlōmōōn :Tāwuti. (Nto kaametiitaab Sōlōmōōn ku koorkoonoo kibo chiichoo /kikēēkuurēē Uriiya.)
- ⁷Kwaaniitaab Reewoboowaam ku Sōlōmōōn. Kwaaniitaab Abiiya ku Reewoboowaam. Kwaaniitaab Aasa ku Abiiya.
- ⁸Ki kwaaniitaab Yeewosyafaat ku Aasa. Kwaaniitaab Yooraam ku Yeewosyafaat. Nto kwaaniitaab Usiiya ku Yooraam.
- ⁹Kwaaniitaab Choosam ku Usiiya. Nto Choosam ku kwaaniitaab A-aas. Ki kwaaniitaab Esekyaa :A-aas.
- ¹⁰Kwaaniitaab Mānāāsē :Esekyaa. Nto kwaaniitaab Āmōōn ku Mānāāsē. Ki kwaaniitaab Choosaaya :Āmōōn.
- ¹¹Kwaaniitaab Yeekonnyaa ākoo mbo ng'eetaabkaam ku Choosaaya. Bēsyoōsyēchooto :chēē /kikēēnāmēē Yuutayee /ānkēēyib bokuyēk motwoor ām Bābulōōn.
- ¹²Yu /kābokēēyib kuba Bābulōōn, kunyōōr :Yeekonnyaa wēēriit nyēē /kikēēkuurēē Syeeltyeel. Kwaaniitaab Sērubābēēl ku Syeeltyeel.

¹³Kwaaniitaab Ābiyuut ku Sērubbābēel. Kwaaniitaab Elyaakim :Ābiyuut. Nto kwaaniitaab Asoor ku Elyaakim.

¹⁴Ki kwaaniitaab Sātōōk :Asoor. Kwaaniitaab Ākiim ku Sātōōk. Nto kwaaniitaab Ēlyuut ku Ākiim.

¹⁵Kwaaniitaab Elyeeser :Ēlyuut. Kwaaniitaab Maatan ku Elyeeser. Kwaaniitaab Yāākōbō ku Maatan.

¹⁶Nto kwaaniitaab Yōōsēēf ku Yāākōbō. Nto Yōōsēēf ku saanteetaab Maaryaa nyoo kaametiitaab Yēesu nyoo /kēēkuurē kule Kiriistō.

¹⁷Kunyoo kung'eetee Abraam ākoy Tāwuti, ku binuutēk taman āk ang'wan. Kung'eetee Tāwuti ākoy bēsyōōsyēchoo /kikēēyibē Yuutayeek kuba Bābulōōn, ku binuutēk taman āk ang'wan. Nto kung'eetee bēsyōōsyēchooto /kikēēyibē Yuutayeek kuba Bābulōōn ākoy yoo /kikēēsichē Kiriistō, ku binuutēk alak taman āk ang'wan.

Wōlēē /kikēēsikto Yēesu

(Luuka 2:1-7)

¹⁸Wōlēē /kikēēsikto Yēesu Kiriistō kumii kule: Kikiikuwo :Yōōsēēf mākiisyō kumāchē koomut Maaryaa. Nteenee kutoombo kōōmutē keey, kutook kule kinyikiis :Maaryaa. Kinyikiis ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁹Ki chii :Yōōsēēf nyēē churtaat. Koosoot koochuchuuy keey simēēntosuur Maaryaa.

²⁰Nto yu tākumii kōōsōōtē :Yōōsēēf ng'aleechu, kuchōōnchi :malayikeet ām kiirwootik ānkumwoochi kule, “Yōōsēēf nyēbo kōōtaab Tāwuti, -meetay Maaryaa. Ntēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin :nyēē kayey kumanach :Maaryaa.

²¹Mākusich wēēriit ānku +mēētoochi kaayneet kule Yēesu kuuyu makooraraach biiko ām ng'ōōkiswookikwaa.”

²²Kiyityiin :ng'aleechu tukul kubo kiyēē kimwooy :Yēyiin kubununēē wōōrkooyoontēēt ake kule,

²³” Mākunyikisiit :ārung'oonyoo ānkusich wēēro nyēē +/mākēēkuurēē Mānwēēl. (Ibooru :kaaynaani bo Mānwēēl kule 'Kēēboontē keey Yēyiin'.)”

²⁴Nto mii lētuunoo yu kāwokung'eetee :Yōōsēēf rwoo, koomut Maaryaa kuu yoo kimwooytoochinē :malayikeetaab Yēyiin.

²⁵Kiibuurto :Yōōsēēf Maaryaa nyēē mānāātuuyo :tukwaay kut /kēēsich wēēroo. Yu /kākēēsich, kutoochi :Yōōsēēf wēērooto kaayneet kule Yēesu.

Mataayo 2

/Kikēēkutunkyi Yēesu kuu Bāytooyiintēēt

¹/Kikēēsikyīnē Yēēsu kiriinkēētaab Bēētēlēyēēm ām yēēmēētaab Yuuteeya kubāytooyiisyē :Ērōōtē. Yu /kābokēēsich Yēēsu, kukwaanee :biiko alake komostaab koong'asiis kukwa Yēērusālēēm, chēē kiboonto kiirnatēētaab kookeelik.

²Yu kayit, kuteeb kule, “Miitē ānō :Bāytooyiintēētaab Yuutayeek nyoo /kōkēēsichē? Kakeekasee wōlēē kēēbuurto :kookeelyeet ām koong'asiis kule /kōōkēēsich, kunyi kaakeekwaa bokēēkutunkyi inee.”

³Yu kawokukas :Bāytooyiintēēt Ērōōtē ng'aleechaa, kwaam mēt miisin. Kiiyiimset :ng'aleechaa nkicheek biikaab Yēērusālēēm tukul.

⁴Yooto kōōruruuch :bāytooyiintonoo mbo kibkōrōs chēē wōōyēch tukul ākoo kāānēētikaab kiruutēk tukul chēbo Yuutayeek ankuteebee kule, “+/Mākēēsikyī ānō Kāārārōokiintēēt nyoo kōkēēkānyē?”

⁵Kuwālchi :bichoo kule, “/Kēēsikyīnē Bēētēlēyēēm ām Yuuteeya, kuuyu kimwooy :Yēyiin kubununēē wōōrkooyoontēēt ake kule,

⁶‘Bēētēlēyēēm, -mēēmining' :inyiing' mbo kisich ām kiriinkōōsyēkaab Yuuteeya, kuuyu mākurutunēēniing' :bāytooyiintō :nyēē makubayta biikyuu bo Isrāyēēl.”

⁷Nto tēē yoo, kōōyookto :Ērōōtē kuutiit ām kibchamumu /bokēēkuurchi bichoo kiboonto kiirnatēētaab kookeelik sukumwoochi inee āsiiswēk bakeenke chēē kitookunēē :kookeelyaanaa.

⁸Yooto kumwoochi bichoo kule, “Obe Bēētēlēyēēm ankuboocheeng' lakwanaa kāroomin, nto yoo kōōnyōōru, bōōmwoowoo sāāwē :nkanii wāākutunkyi.”

⁹⁻¹⁰Yu keewaany :Bāytooyiintēēt kung'ālōolchi bichoo, kuba. Nto yu kakas :icheek kookeelyaanaa kung'ērēkiis nyēbo kwōng'uut. Kiirēētoot :kookeelyaanaa bo koong'asiis ākoy wokuteemanee barakuutaab :lakwanaa.

¹¹Nto yu kēēwut :bichoo kō, kunyōōr leekweet ākoo kaamet Maaryaa. Kukutunkyi lakwanaa. Nto tēē yoo kootyaach tukuuk chēbo kwōng'uut choo kibokōōkātēē lakwanaata, kunam wōlēē mii :ta-aabuut āk tukuuk alak āyēēng' chēē boong'u nyēē anyiny.

¹²Nto yu iyēēyē :bichoo kaa, kubeetee kēēlto ake kuuyu kikiikuket icheck :Yēyiin ām kiirwootik kule -meeyeey wōlēē miitē :Ērōōtē.

/Kikiimwēēyto leekweet kuwo Miisir

¹³Yu kāākubēēchi keey :bichoo kiboonto kiirnatēēt, kuchōōnchi Yōōsēēf :malayikeetaab Yēyiin ām kiirwootik ānkumwoochi kule, “Mii :Ērōōtē wokuchēēng'e leekweet kule kubakach. Kunyi imwēēytē lakwanaa ākoo kaamet ākoy Miisir ānkubōōbuur wōloto ākoy āyibuung' lōkōōy.”

¹⁴Kung'eet :Yōōsēēf kwēēmowuunoto ānkumwoochi kaametiitaab leekweet kule kōōmwēēyto tukwaay leekweet ākoy Miisir.

¹⁵Kibokōōbuur wōloto kut kume :Ērōōtē. Kuyityiin :yoto ākoo yoo kimwooyē :Yēyiin kubununēē wōōrkooyoontēēt ake kule, “Kyāākuur lakwanyuu kuchōōnēē Miisir.”

/Kikeebakach wēērin

¹⁶Kikiikubēēr :Ērōōtē yu kibo taay kule kikēnchi inee :bichoo kibo kiirnātēēt. Yoto, kunyēēr miisin ānkumwooy kule /keebakach lēēkōōk tukul choo wēēriik ām Bēētēlēyēēm ākoo chēbo soong'wēk alak tukul choo ki laatoos. Kimwaayta /keebakach lēēkōōk choo boonto kēnyiisyēk āyēēng' ānkurēk kurubta keey āk wōlēē kimwaayta :bichoo kibo kiirnātēēt.

¹⁷Kunyoo kiyityiin :yoto āk kiyoo kimwooyē :wōōrkooyoontēēt Cheremnyaa kule,

¹⁸” Kichōōnēē :kāānchōōyto Raama, nyēbo mēēysō āk ameetaab mbuy. Riirēē :Rāāyēēl lōkōkyii āmāchāmē /keesaaysaay kuuyu mēēkumii :lōkōchoo.”

Kiiyēēwunēē :Yōōsēēf Miisir ākoo Maaryaa

¹⁹Nto yu kāwokume :Ērōōtē, kuchōōnchi :malayikeetaab Yēyiin Yōōsēēf ām kiirwootik kumii Miisir ānkumwoochi kule,

²⁰” Oyeey kōōrēētaab Isrāyēēl kuuyu kōōkubēk :choo kimāchē kubakach leekweet.”

²¹Kung'eetita :Yōōsēēf leekweet ākoo kaamet ānkutākyi keey kōōrēētaab Isrāyēēl.

²²Nteenee kikiikookeer :Arkelaawo kwaan kubayta Yuuteeya. Yoto, kunyokoriit kuwo ākoy wōloto. Nto subak, kikiikung'ālōolchi inee :Yēyiin ām kiirwootik kunyoo, kiwo ākoy yēēmēētaab Kalilaaya.

²³Kiwokuminy ām wōloto kiriinkēētaab Nāāsārēēt. Kiyityiin :yoto ākoo yoo kimwooyē :wōōrkooyik kule, “+/Mākēēkuurēē Nāāsārēētiin.”

Mataayo 3

Kiyēytoochi :Yoowaana Yēēsu kēēlto

(Māārō 1:1-8; Luuka 3:1-18; Yoowaana 1:19-28)

¹Yu kakeeyta :kēnyiisyēk chēē chaang', kutook :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Bātisāniintēēt Yoowaana nyēē kyoomtootēē lōkōōywēk suurkwēēnēētaab Yuuteeya.

²Kimwooyē kule, “Oweeksee miyootyēēt kuuyu kaakuriik :bāytooyiisyēētaab Yēyiin!”

³Inee :nyoo king'ālōolēē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya yoo kimwooyē kule, “Miitē :kuut nyēē kuuru ām suurkwēēn kule, 'Ōchōb keey, ānkōōchuulchi Mokoryoontēēt kēēlto.’ “

⁴Kiiloochē :Yoowaana sireet nyēē /kikiikwoorunēē sabureekaab tembes. Kimootee keey anweetaab suwe ānkwoomootē taalamik ākoo kimnyeteet.

⁵Yooto kung'ēētyēē :biiko Yēērusālēm āk Yuuteeya kumukuul āk biitēētaab Yoortaan kutēē yēē tēē ānkubēēchi Yoowaana.

⁶Kimwaayta :bichoo ng'ōōkiswookikwaa ankubatisanee :Yoowaana āynēētaab Yoortaan.

⁷Nto bēē kukas :Yoowaana kakwa :Farisaayeeek chēē chaang' ākoo Satukaayeeek kule /keebatisan, kumwoochi bichoo kule, “Ōyēku ng'oomng'ook kuu ēērēēnōōy! Ōbēē +moochililee ng'wooninto nyoo mākuchō ee?

⁸Mākwook nanyuun ōyēyē ng'al chēē kāroomēch sōōtooku kule kooweeeksee miyootyēēt,

⁹āmōōkwērtē keey ōmwooyē kule, 'Ntēē kēēbooyē Abraam.' Āmwoowook man kule imuuchē :Yēyiin kuyey rwoontōōchu kuyēk lōkōkaab Abraam.

¹⁰Itōrōōroot :āywēēt nyēē mächē /keeyebee kēētīt. Kunyi keet ake tukul nyoo kamayey lokoyeeek chēē kāroomēch /kiiluultooy /ānkēētōōrchi ma.

¹¹Ābātisānēēnook :anii bēēko kōōboor kule kooweeeksee miyootyēēt, nteenee miitē kuchōōnii :chiito nyēē wōō kubiira anii. -Māāyēmē mbo ārēēkyi kwēyōōnik. +Machokubatisaneenaak Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk maata.

¹²Miitē chokusēēstooy mōōrōryēēk ankubeelee mōōrōryēēchoo maataab kibchuulyo nto yityo, kukonoree nkoonuuk chookē.”

/Kikeebatisan Yēēsu

(Māārko 1:9-11; Luuka 3:21-22)

¹³Nto mii yoo kung'eetee :Yēēsu Kalilaaya ānkuwokubatisan :Yoowaana ām āynēētaab Yoortaan.

¹⁴Nteenee kumach kutay :Yoowaana. Kimwooy kule, “Ntēē ichōōnii wōlēē āmiitē ānku :inyiing' nyēē kātēērook ibatisanaa?”

¹⁵Kukētyi :Yēēsu kule, “Yey :inyiing' kuu nyooto raat kuuyu wuu nyooto :wōlēē māktooy :Yēyiin.”Kucham :Yoowaana kubatisan Yēēsu.

¹⁶Nto yu /kaakeebatisan Yēēsu, kuloong'unēē bēēko āriit. /Kēēyootyi wōliin bo barak ankukas Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē wuu chēēbtuukē kurēku ānkuchokōōbutyi inee.

¹⁷Yooto /kēēkuur ām barak kule, “Lakwanyuu :nyi nyoo āchāmē ānkāāng'ērēkyinē.”

Mataayo 4

/Kikeetyem Yēēsu ām suurkwēēn

(Māārko 1:12-13; Luuka 4:1-13)

¹Nto miitē yoo, kōōrēētoot :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Yēēsu ākoy wōlēē suurkwēēn suwokutyem :Kēniintēēt.

²Nto yu kāwokubēēni :Yēēsu wōloto bēsyōōsyēk artam nyēē kimoomē kiy ake tukul, kwaam :kēmēwuut.

³Kuchōōnchi :Kēniintēēt ānkumwoochi kule, “Yoo inyiing' Lakwataab Yēyiin ii, iweech baa, rwoontōōchu kuyēk āmiik.”

⁴Nteenee kuwālchi :Yēēsu kule, “Ntēē mwooyē :siruutēk kule, ‘Māsobēē :chii āmit baateey nteenee sobēē ng'ālyoo ake tukul nyēē chōōnēē wōlēē mii :Yēyiin.’ ”

⁵Nto tēē yoo, kuwēeto :Kēniintonoo Yēēsu ākoy Yēērusālēēm ānkōōkoochi kōōyyoonyēē yēbo kotootyēēt ām barakuutaab tōōtēētaab Kōōtaab Yēyiin.

⁶Yooto kumwoochi kule, “Yoo inyiing' man Lakwataab Yēyiin ii, 'iraantee yuutēyu ākoy ng'wēny, kuuyu mwooyē :siruutēk kule, ‘Mākōōyook :Yēyiin malayikaanikyii bokutaaching' simēēbutyi rwaa kutuying'.”

⁷Kukētyi :Yēēsu kule, “Ntēē mwooyē subak :siruutēk kule, ‘-Meetyem Yēyiintēēng'uung'.”

⁸Kuwēeto subak :Kēniintonoo Yēēsu lekemeet ake barak ānkōōboorchi bāytit nyēē mii kōōrōōsyēk tukul.

⁹Kimwoochi kule, “+Māākōōniing' bāytiniin tukul yoo 'kēēkutung'woo.”

¹⁰Kukētyi :Yēēsu kule, “Buunyoontooni, ng'eetee yu. Mwooyē :siruutēk kule, ‘Yēyiin :nyēē māchāktōōs /kiywēyē ānku inee nkit :nyēē /kēēkutunkyinē.’ ”

¹¹Kubakaakta :Kēniintonoo Yēēsu. Nto yityo kukwa :malayikaanik ānkubokuyēētyēēchi.

Kitoowunēē :Yēēsu yiisyēēnyii yēēmēētaab Kalilaaya

(Māārķō 1:14-15; Luuka 4:14-15)

¹²Nto yu kawokukas :Yēēsu kule /kookeekerta Yoowaana kō, kung'eetee Yuuteeya ankooyeey Kalilaaya.

¹³Nteenee yēē kātāminyē Nāāsārēēt, wokuminy Kaabernaam kulēēkitēē tōōliilēēt rōōrōōkoonoo kibo Sābulōōn āk Naftaali.

¹⁴Kiyityiin :yooto ākoo yoo kimwooyē :wōōrkooyoontēēt Isaaya kule,

¹⁵⁻¹⁶” Kookukas :bichoo minyē mēēnān lēbkēēyyēēt nyēē wōō ām rōōrōōkēētaab Sābulōōn āk nyēbo Naftaali wōloo lēēkitēē :Tōōliilēētaab Kalilaaya āk āynēētaab Yoortaan, yēēmēētaab Kalilaaya wōloo miitē :biich chēē sobooy. Kōōkuchōōnchi :lēbkēēyyēēt bichoo minyē kōōr nyēē kitub :mēēnānēētaab meet.”

¹⁷Kyaamtaat :Yēēsu lōkōōywēk kuchakee yooto kumwooyootē kule, “Oweeksee miyootyēēt kuuyu kaakuriik :bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

Kikuur :Yēēsu rubiikyii chēbo taay

(Māārko 1:16-20; Luuka 5:1-11)

¹⁸Nto mii bēsyēēt ake, yēē kimiitē :Yēēsu kuwēēsyētēē sakaramteetaab Tōōliilēētaab Kalilaaya, kukas biiko alak āyēēng' chēē kituubcho. Kiwiirchinē :bichoo nēētiinēkwaa tōōliil kunāmē burburiinēk. /Kikēēkuurēē ake Simōōni nyoo /kibokēēkuur lētuunoo kule Bētērō nto nyiin ake ku Antereeya.

¹⁹Kukuur :Yēēsu bichoo kule, “Orubaa anii! +Maaneetaak wōlēē ōyisuntooy biiko.”

²⁰Kubākooktooy :bichoo nēētiinēkwaa bakeenke ānkurubē Yēēsu.

²¹Yu keenaata :Yēēsu taay kisich, kukas subak biiko alak āyēēng' chēē kituubcho kutinyē keey kwaan ām mwēēng'. /Kikēēkuurēē ake Yāākōbō /kēēlē nyiin ake Yoowaana nto kwaan ku Sebetaayo. Kimiitē :bichoo kuyēytooy nēētiinēkwaa. Yooto kukuur :Yēēsu murēchooto āyēēng' choo kituubcho.

²²Kubākookyinē :icheek kwaan mwēēng' ānkurubē Yēēsu.

Kyaamtaat :Yēēsu lōkōōywēk ānkōōsooboot biiko ām Kalilaaya kumukuul

(Māārko 1:39; Luuka 4:42-44)

²³Yooto nanyuun, kuwēēsyētootēē :Yēēsu Kalilaaya tukul kōōnēētiisyootēē kooriikaab saayeet bo Yuutayeek. Kyoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo bāytooyiisyēētaab Yēyiin ānkōōsoobootē biiko chēē kiboonto bōōrwoonik āk tānkuusyo ake tukul.

²⁴/Kikyaamtaat ng'aleechaa bo kwōng'uut choo kiyēyē :Yēēsu ākoy yēēmēētaab Siirya kutēē yēē tēē. Yooto /kiimutyi inee biiko tukul chēē kimnyoontōōs kunam wōlēē mii :chēē kitinyē tāmirmirook chēē miyootēch, chēē kitinyē mēwuunkook āk chēē kichunkutootiin. Kiisoob :Yēēsu bichoo tukul.

²⁵King'eētyēē :biiko chēē mātēē chu Kalilaaya, Teekabooli, Yēērusālēēm, Yuuteeya ākoo biitēētaab Yoortaan ankoosaab Yēēsu.

Mataayo 5

Ng'erekweekaab manta

(Luuka 6:20-23)

¹Kimii :yēē kimāchē :Yēēsu kwoomchi biiko lōkōōy. Kiiruruukyi keey :biiko chēē chaang'. Yu kakas kuu nyooto, kuwo :inee āk rubiikyii yēē tōrōōr ānkutēbēē ng'wēny. Kōōnookyi :rubiichoo

²ānkutoow :Yēēsu kōōnēētiis. Kimwooy kule,

³” Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo imoong'tēē keey Yēyiin, kuuyu +mākōōwut bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

⁴Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo buntēē ng'woonin kuuyu mākukārāmchi :ng'ala.

⁵Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo yibē keey ng'wēny, kuuyu mākuyēk nyeeng'waa :kōōrēēt.

⁶Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo chēēng'ē churtaayeet, kuuyu mākunyōōr.

⁷Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo riirēē alak, kuuyu +/makeeriiree nkicheek.

⁸Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo leelach :moonik, kuuyu makukas Yēyiin.

⁹Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo wuulyēē ng'aleekaab kaalyeet, kuuyu +/mākēēkuur kule lōkōkaab Yēyiin.

¹⁰Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo /kēēwusē yoo kayey kiyēē mächē :Yēyiin, kuuyu mākōōwut Kaab Yēyiin.

¹¹Ōbēruurootiin sōō, kule nee :akweek choo ōyēnwoo anii, yoo /kākēēchubook /ānkēēwusook nto /kēēmōlōlchook ng'al chēē chaang'.

¹²Yoo /kākēēyēwook kuu nyoto, ōtyēēn kubo ng'erekweek, kuuyu mii :kiy nyēbo kwōng'uut nyēē mākutuwēnēēnook :Yēyiin ām kibkōōnkōy. Ntēē /kiikēēwusoon mbo nkicheek wōōrkooyikaab Yēyiin choo kibo taay kuu nyoto."

Yiisyēētaab biikaab Kiriistō

(Māārkō 9:50; 4:21; Luuka 14:34-35; 8:16)

¹³Kimwooy :Yēēsu kule, "Akweek :muunyeetaab kōōrēēt. Nteenee yoo kakuskusiit :muunyeet, /kāmēētākiiitōōysēē nteenee /kēēluluktooy kootartaar :biiko.

¹⁴Akweek ku lēbkēēyyēētaab kōōrēēt. Māwunyāktōōs :kiriinkēēt nyoo /kikēētēēkyi tulwo,

¹⁵āmāmii :chii nyēē tābē taariit ānkōōkubuuuyēē kērēbēēt, nteenee ikoochinē yēē itōrōōroot sukulēbkēchi biiko tukul ām kō.

¹⁶Kunyoo mächāktōōs ōlēbkēchi biiko kubuntēē yēyuutēkwook chēē kāroomēch, si yoo kakasaak kookaasta Kōōn nyoo miitē kibkōōnkōy."

Kichokootyiich :Yēēsu kiyēē /kikēēkuurto

¹⁷" -Meesoot :chii kule kyāāchōōnii :anii chāānēmtooy ng'aleek choo kisirē :Muusa āk chēbo wōōrkooyik, nteenee kyāāchōōnii chāātyiichē ng'aleechaa.

¹⁸Kubooyiit man, āmwoowook kule ākoy kukeeyta :barak ākoo ng'wēny, māmii :kiy nyēē +/mākiinēmto ām kiruutēchoo ānkoo ku mining' nyēē tyaa, ākoy kuyityiin :ng'aleek tukul.

¹⁹Kunyoo, chii ake tukul nyēē kāmēto kiruutēchoo ānkoo mbo nyēē mining' nyēē tyaa ankuyey biiko alak kurub ng'aleekyii kumā chii :nyoo ām bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nto nyoo karub kiruutēchoo ankuyey alak kurub, /kiitōrōōrē nyoto ām bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²⁰Āmwoowook kule, -mēēwutē :chii bāytooyiisyēētaab Yēyiin yoo kamachurta kusiir Farisaayeechaa ākoo kāānēētichoo bo kiruutēk.”

Ng'ālyoo kurubta keey āk siirmōōyto

²¹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Ābērē kyookas kule /kikēēmwoochi chiitaab kēny kule, ‘-Meebakach chii. Nto chii ake tukul nyoo kābākākiis, ākoy /kiitiilchi ng'al.’

²²Nto anii āmwoowook kule chii ake tukul nyoo kānyēērchi ng'eetaabkaamet,+/mākiitiilchi ng'al. Nto chiito nyoo kāmwoochi ng'eetaabkaamet kule, 'Iberber' +/mākiyyoong'tēē kōōk /sikiitiilchi ng'aleek, nto nyoo kālēēnchi ng'eetaabkaamet, 'Iyēku solwo', kumisyinē /kiimut /bokēētōōrchi wōlēē bo maataab kibchuulyo.

²³Kunyoo, yoo imāchē ituwēnchi Yēyiin kiy ankiisoot kule itinyē tisyā ām wōlēē mii :ng'eetaabkoomēt,

²⁴ibākookyi kiyoo yooto bo Kōōtaab Yēyiin ānkiiwē wōlēē mii :ng'eetaabkoomēt bōōchoomnyē kurook nto yityo wēētuwēntē kiyooto.

²⁵Yoo miitē :chiito ake kukwēring' kōōk kubo bēsēnnyii nyēē iboontē, kumāchāktōōs simōkāsyiinē ām kēēltaab too kutoombo ōyitē kōōk. Yoo kameeyey kuu nyooto, kukwēring' :nyiin kōōk ānkōōyokoochiing' boontēētaab kōōk. Makunaming' :boontoonoo bo kōōk ānkōōrēkēērchiing' chiito nyoo riibē kibratiiyek kukertiing' kō.

²⁶!Kāāmwoowook, +mēētēbii wōlooto ākoy iyaakte bēsēnoo tukul.”

Ng'ālyoo kurubta keey ākoo martaayeeet

²⁷Kitas taay :Yēēsu kumwoochi rubiichoo kule, “Ābērē kyookas :akweek kule /kikēēmwooy kēny kule, ‘-Meemarte.’

²⁸Nto anii, āmwoowook kule, chii ake tukul nyoo kāsē koorko ānkuchōrōkyi kuwuu nyēē kaakumarta.

²⁹Kunyi, yoo kēēsākyiing' koong'uung' isuuchi ng'ōōki, ilōōtu. Kaykay iboot komosta akeenke nyēbo bōōrng'uung' kusiir /kēēwiirchi bōōrng'uung' tukul wōlēē bo maataab kibchuulyo.

³⁰Nto yoo kēēsākyiing' :āwung'uung' isuuchi ng'ōōki, itilte. Kaykay iboot komosta akeenke nyēbo bōōrng'uung' kusiir /kēēwiirchi bōōrng'uung' tukul wōlēē bo maataab kibchuulyo.”

Bareetaab kooyēēy

(Mataayo 19:9; Māārko 10:11-12; Luuka 16:18)

³¹Kimwooy :Yēēsu subak kule, “Kyookas mbo subak /kēēmwooyē kule chii ake tukul nyēē māchē kubar kooyēēy kumāchāktōōs kusirchi koorkēēt barweet nyēē kakwetee.

³²Nto anii āmwoowook kule, chii ake tukul nyoo kakwet koorkēēnyii kubo ng'aleek alak chēē māmāmē keey ākoo martaayeet, kāākōōsākyi koorkoonoo kuyēk choonchooyēn. Nto chiito nyēē keemut koorkoonoto, kaakumarta :nkinee.”

Kaawaaleetaab keey

³³Kimwooy :Yēēsu subak kule, “Kyookas :akweek kule /kikēēmwoochi chiitaab kēny kule, ‘Yoo kēēwoolchi keey :chii Yēyiin kule makuyey kiy, kumāmāchāktōōs kwiiri kiyooto nteenee māchāktōōs kootyiich.’

³⁴Nto anii āmwoowook kule mātēbi :chii kut koowaal keey. -Meewaal keey :chii kutwēchē wōliin bo kibkōōnkōy kuuyu bāytooyiisyēē :Yēyiin wōloto.

³⁵Āmātēbi :chii kut kulē, ‘Kwaama :teng'et’, kuuyu tyichē :Yēyiin wōloto. -Meewaalee keey :chii kiriinkēētaab Yēērusālēm kuuyu bo :wōloto Bāytooyiintēēt nyoo wōō.

³⁶-‘Meewaalee keey mbo mēting'uung' i-asante, kuuyu -mēēmuuchē mbo kut iyey buutyootēēt akeenke ām mēting'uung' kulēēliit nto kutuuyiit.

³⁷Yoo 'kēēchāmē kiito ake, kuyēmē imwaay kule: ‘Ēē, wuu nyooto.’ Nto yoo itāyē, imwaay kule: ‘Acha, māwuu nyoo.’ Yoo 'keemwaay ng'al chēē siirē chuutēchu kukwoonēē :choo wōlēē miitē :Kibrōkōsyootēēt.”

-Mēēyooku miyootyo

(Luuka 6:29-30)

³⁸Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Kyookas mbo subak /kēēmwooyē kule, ‘Koong' āk koong', keelta āk keelta.’

³⁹Nteenee āmwoowook :anii kule, -mēēkōrōmchi chii nyēē miyaat. Yoo kasyeeching' :chiito ake kibkermetuut komosta ake, iwēēkyi komosta nyiin ake kusyeech.

⁴⁰Nto yoo kākwēring' :chii kōōk kumāchē kaansuung'uung', imuytoochi mbo nkinee kābuutiit.

⁴¹Yoo kākērchiing' :chii koong' ikālābchi tukuukyii ām asiista akeenke, itāsyi asiista ake.

⁴²Nto yoo kāsooming' :chii kiito ake, ikoochi. Nto yoo kēēbēsēēniing' :chii kiy, ikoochi.”

Chamateetaab Yēyiin

(Luuka 6:27-28, 32-36)

⁴³Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Kyookas mbo subak /kēēmwooyē kule, ‘Ichāmē laatyeeeng'uung' ānkiiwēchē buunyoontēēng'uung'!”

⁴⁴Nteenee āmwoowook anii kule, ōchāmē buunikwook ānkōōsoochinē choo wusook

⁴⁵sookerkeyiitu Kōōn nyoo miitē kibkōōnkōy. Yēyē :Yēyiin kōōluuchi :asiisnyii biiko choo kārōomēch āk choo miyootēch. Yēyē mbo subak roobta kurōōbēnchi biiko choo kārōomēch āk choo miyootēch.

⁴⁶Ōbērē :akweek tōōs mākutuwēnook :Yēyiin yoo ōchāmē baateey biiko choo chāmook ee? Ntēē yēyē :chii ake tukul kuu nyooto.

⁴⁷Nto yoo ōng'ālōolchinē biiko choo chēēkwook baateey ii, ōnyōōru nee nyēē karaam? Ntēē yēyē :nkicheek choo -mēēnkētē Yēyiin kuu nyooto.

⁴⁸Churtaat :Yēyiin nyoo miitē kibkōōnkōy, kunyoo, māchāktōōs ōchurtootiin :nkakweek."

Mataayo 6

Wōlēē /kēētoorētitooy bānoonik

¹Kimwooy subak :Yēēsu kule, "Ōriib keey. Mayey :chii ng'ālyoo nyēē karaam ām taayeetaab biiko kumāchē kule sukutook. Yoo kayey kuu nyooto, mānyōōru kiy ām wōlēē mii :Kwaan nyoo miitē kibkōōnkōy.

²Yoo 'kēētoorēt banan, -mēērook ing'asaatee keey kuu wōloo yēytooy :kiblembechiisyeek ām kooriikaab saayeet āk wōloo bo kēēltaab too, kule sukookaasta :biiko. Kāāmwoowook, mānyōōru kiy ām wōlēē mii :Yēyiin.

³Nteenee yoo iyēētyēēchinē chiito ake, kumāmāchāktōōs ikany kukas mbo :choorweeng'uung'.

⁴Yooto, mākutuwēniing' :Kōōn nyoo kāsē kiy ake tukul nyēbo wung'aan."

Wōlēē /kēēsooytooy

(Luuka 11:2-4)

⁵Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Yoo ōsooyē, marub :chii ātēbuutēkaab kiblembechiisyeek. Kicham :kiblembechiis kusooyē nyēē kātōōnōōn ām kooriikaab saayeet āk wōloo chaang' :biich, sukung'eet kutook. Kāāmwoowook, kisimkunyōōr :bichoo kiyēē kimāchē.

⁶Nteenee, ikērtooy keey :inyiing' kō ankiisaay Kōōn nyoo -/mākēēkāsē. Nto yooto mākutuwēniing' :Kōōn nyoo kāsē kiy ake tukul nyēē wunyaat."

⁷Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Yoo ōsooyē, -mōōbōloobōlē kuu biich choo -mēēnkētē Yēyiin kuuyu isōōtē :choo kule yoo kāmwooy ng'al chēē chaang', /kēēkāsēyē.

⁸Wuu nyooto kuuyu simkōōnkētē :Kōōn kiyēē -mōōboontē kutoombo mbo kut osaay.

⁹Kunyoo māchāktōōs ōsooyē kule: Baaba Yēyiin nyoo imiitē kibkōōnkōy, kutōrōriit :kaayneeng'uung'.

¹⁰Kuyit :bāytooyiisyēēng'uung' kuyeyakay ām wōlēēb ng'wēny :kiyēē imāchē kuu wōloo wuunto ām kibkōōnkōy.

¹¹Ikōōnēēch kiyēē kyoomē ām bēsyō ake tukul.

¹²Inyōōwēēch kaat ām choolwookātēēnyoo, kuu yoo kēēnyōōchinē :nkacheek kaat choo choolwookēēchēēch.

¹³Itiyyēēch /simakeekenteech, nteenee isateeneech wōlēē mii :Buunyoontēēt.

¹⁴Yoo ōnyōōchinē kaat biiko alak choo choolwookēēchook, kunyōōwook kaat :nkinee Kōōn nyoo mii kibkōōnkōy.

¹⁵Nto yoo -mōōyēyē kuu nyotoo kumānyōōwook kaat :Kōōn."

Kiriisyēētaab āmiisyēēt

¹⁶Kimwooy :Yēēsu subak kule, "Yoo kirē :chii āmiisyēēt, kumāmāchāktōōs kusāng'utiitu kuu wōloo yēytooy :kiblembechiisyechaa māchē kule sukukas :biiko.!Kāāmwoowook, kiikunyōōr :bichoo kuyem kiyēē kimāchē.

¹⁷Nteenee yoo ōkirē āmiisyēēt, kumāchāktōōs ōbārē buutēēkwook, ōwuunē koonyekwook ankooyiil ōtililiitu

¹⁸simēēnkētook :chii kule ōkirē āmiisyēēt. Nteenee Kōōn nkityō nyoo -/mākēēkāsē :nyēē inkētē. Nto yotoo, mākutuwēniing'."

-Mēētukuulchi keey bāytitaab kōōrooni

(Luuka 12:33-34; 11:34-36; 16:13)

¹⁹Kitas taay :Yēēsu kumwoochi biiko kule, "-Mōōtukuulchi keey bāytitaab kōōrooni kuuyu nyēērēē :kuutyek, tuurtōōs /ānkēēchōōrē.

²⁰Nteenee ōkōnōrchi keey bāytit ām Kaab Yēyiin wōloo māmīitē :kiy nyēē nyēērēē āmāmīi :chōōriin.

²¹Tiyyēē :chii mēt wōloo miitē :bāytinyii.

²²Koong'uung' nyēē ikoochinē bōōrng'uung' lēbkēēyyēēt. Yoo kāstooy :koong'uung' nyēē karaam, iboontē lēbkēēyyēēt.

²³Nto yoo mākāstooy nyēē karaam, imiitē mēēnān nyēē mā mining'. Kunyi, yoo kāmīis :lēbkēēyyēēt nyoo 'kēēboontē, imiitē mēēnānēēt kutukul!

²⁴Māmīi :chii nyēē imuuchē kōōmēlchiin kirōkōōn āyēēng'. Yoo kasyeem, kulāyē :ake. Kunyoo, mānoomtōōs :yiisyēētaab Yēyiin āk muchastaab beesaan."

Ōmoymooy bāytooyiisyēētaab Yēyiin

(Luuka 12:22-31)

²⁵Kitas taay :Yēēsu kumwoochi bichoo kule, "Kunyoo,!kāāmwoowook, -mookany kwaamaak mēt kule ō-āmē nee, ōyyēē nee nto kule ōlooche nee. Wōō oob :soboontaab chii kusiir āmit nto ku sirooy?

²⁶Māchē ōkāsēē tāriitēk choo -mēēnkētē kule /kēēchoonsē kule nee /ānkēēkēsiisyē kule nee āmātinyē mbo chookēēn, nteenee bāyē :Kōōn nyoo miitē kibkōōnkōy. Chāmook akweek oob :Yēyiin kusiir tāriitēchoo?

²⁷Yoo keeyiimee keey :chii ng'al chēbo kōōrooni ii, ara imuuchē :yooto kutāsyi bēsyōōsyēk chēē minyēē kōōrēēt?

²⁸Ām nee sōōyiimēē keey ng'aleekaab sirooy? Okas baa, wōlēē wuu :taabta ake tukul ām wuuyēēt! Māchiiryootē sukukaraaraniit.

²⁹Kāāmwoowook, ānkoo kiboonto :Sōlōmōōn bāytit nyēē tyaa, kimāboonto sirooy chēē kāroorānēch kuu toobtōōchu.

³⁰Nto akweek chu -mōōkoosēēnoo keey kuyem ii, yoo imuuchē :Yēyiin kookaraaran toobtōōy choo lēēltōōs nto nyēē mā tyaa kurarach ii, kucham nee wōlēē makoolaaktaak nkakweek?

³¹Kunyoo -mooyiimee keey kule, '+Makyaam nee?' Nto kule, 'Kēēyyēē nee?' Nto mbo kule, 'Kiiloochē nee?'

³²Biiko choo -mēēnkētē Yēyiin :chēē imoymooyē tukuuchoo tukul, nteenee inkētē :Kōōn nyoo miitē kibkōōnkōy kule misyook akweek ōnyōōru tukuuchoo tukul.

³³Kuchamta :chii kurook bāytooyiisyēētaab Yēyiin ākoo churtaayeet. Yooto, mākurōōrōōt :tukuuk chuut alake.

³⁴Kunyoo, -mooyiimee keey ng'aleekaab tuun, kuuyu boonto :bēsyēētaab tuun ng'aleekyīi chēē mākubooryēē."

Mataayo 7

Masiming'alaalee chii nyēē miyaat

(Luuka 6:37-38, 41-42)

¹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Masiming'alaalee chii nyēē miyaat.

²Yoo 'keeng'alaalee chiito ake nyēē miyaat, ku +/makeeng'alaaleeniing' nkinyiing' kuu nyooto. Nto kiyoo 'kēēyēchi chiito ake, /kēēyēwuung' nkinyiing' kuu nyooto.

³Ām nee siikāsē :inyiing' sikitityaa nyēē miitē koong'taab ng'eetaabkoomēt ameekas musukyēēt nyēē miitē koong'ta nyeeng'uung'?

⁴Imuuchē kule nee imwoochi ng'eetaabkoomēt kule, 'Kany ānēmuung' sikitityaa ām koong'ta,' nto kutēē yooto tukul kumiitē :musukyēēt koong'uung' nkityō?

⁵Kiblembechaantaani! Māchāktōōs inēmu kurook musukyēēt nyoo mii koong'uung' nkityō siikaste kāroomin siinēmchi ng'eetaabkoomēt sikitityaanteet ām koong'nyii.

-Mēēntosuur kiy nyēē karaam

⁶-Mēēkoochi ng'ōōk kiy nyēē churtaat kuuyu wēēkyiing' keey ankusankataniing', nto iwiirchi sanayeekuuk tōōrōōy kuuyu itārtoorē."

Chiito nyoo soomsē, /kiikoochinē

(Luuka 11:1-13)

⁷Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Yoo kēēsoom, /kēēkōōning', yoo kēēchēēng'sē, inyōōru, nto yoo kēēng'ēētiisyē, /kēēyootuung'.

⁸Chiito nyoo soomsē, /kiikoochinē, nyoo chēēng'sē kunyōōru, nto nyoo ing'ēētiisyē, /kēēyootyinē.

⁹Ara miitē :chiito ām akweek nyēē yoo kāsoom :lakwanyii mukaatiit kōōkoochinē rwaanteet?

¹⁰Nto yoo kamach burburyoontēēt, kōōkoochi eereeneet?

¹¹Kunyi, yoo chāmē :biiko buch kōōkoochi lōkōkwaa tukuuk chēē kāroomēch ii, /keemwa nee nanyuun Yēyiin ām kibkōōnkōy? Mākōōnēm keey :nyoo miisin kukōōn tukuuk chēē kāroomēch yoo kōōsoom!"

Kiruutyēēt nyēbo koomānuut

¹²Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Ōyēchinē biiko alak kuu wōloo kātōōmāchē :akweek /kēēyēytoowook. Iyumē :ng'aleechuutēchu kiruutēkaab Muusa ākoo kāānēētēywēēkaab wōōrkooyikaab Yēyiin."

Mariich :oreetaab Kaab Yēyiin

(Luuka 13:24)

¹³Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Obeetee oreet nyoo mariich. Mii :kēēlto nyēē baraay nyēē tinyē oreet nyēē baraay. Choong'ēch :biiko chēē bēētēē kēēloto wēētii ārbub.

¹⁴Nteenee mii :kēēlto nyēē keweel nyēē tinyē oreet nyēē mariich. Ng'ērinēch :biiko chēē bēētēē kēēloto tākyinē keey soboontaab kibchuulyo."

Wōōrkooyik chēē mābo man

(Luuka 6:43-45)

¹⁵Kitas taay Yēēsu kumwooy kule, "Ōriibēē keey wōōrkooyichoo mābo man choo iyēēloonunēē ruunkuun sumboot nteenee ām moonikwaa ku miyootēch kuu suuyiik.

¹⁶Ōnkētēē bichoo ng'aleek chēē yēyē. Māyēyē :cheebkateet mbuuniik āmāyēyē :siikoowēēt lamayeeek.

¹⁷Mākyiintōōs keet ake tukul nyoo karaam kuyēyē lokoyeeek chēē kāroomēch nto kēētīt nyoo miyaat kuyēyē lokoyeeek chēē miyootēch.

¹⁸-Mēēmuuchē :kēētīt nyēē karaam kuyey lokoyeeek chēē miyootēch āmēēbērē imuuchē :kēētīt nyēē miyaat kuyey lokoyeeek chēē kāroomēch.

¹⁹Nto keet ake tukul nyoo kāmāchāktōōs kuyey lokoyeek chēē kāroomēch āmēēbērē kayey, /kiiluulto /ānkēētōōrchi ma.

²⁰Kunyoo, ōnkētēē bichoo ng'aleek choo yēyē.”

-Mēēwutē :biiko tukul Kaab Yēyiin

(Luuka 13:26-27)

²¹Kutas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii kule, “-Mēēwutē Kaab Yēyiin :biiko tukul choo mwooyē kule, ‘Mokoryoontēēt, Mokoryoontēēt.’ Nteenee chēē iwutē baateey ku choo yēyē kiyēē mākyinē :Baaba ām kibkōōnkōy.

²²Choong'ēch :biiko chēē mākumwoowoo ām bēsyēētaab tabanta kule, ‘Mokoryoontēēt, Mokoryoontēēt, ntēē kikyoomtēē lōkōōywēk kaayneeng'uung', kiibēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch ānkēēyēyē tukuuk chēē mātēē chu chēbo kwōng'uut!’

²³Yooto +māāmwoochi :anii bichoo kule, ‘Kibng'ōōkisiisyēchu, -māānkētook :anii! Ōng'ēētyēē yu.’ “

Tēēkiik āyēēng'

(Luuka 6:47-49)

²⁴Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule. “Chii ake tukul nyēē kakas ng'aleekyuu ankurub kukerkeey chii nyēē ng'oom nyēē kitēēkyi kōōnyii kitaweet.

²⁵Yoo kārōōbēn :roobta kooyiin :āynōōsyēk kutwoor keey :bēēko ānkōōsoonkiyy :wusōōnēēt kōyooto, māluulē :kōyoo, kuuyu /kikēētēēkyi yēbo kitaweet.

²⁶Nto chii ake tukul nyoo kakas ng'aleekyuu amarub, kukerkeey chii nyēē berber nyēē kitēēkyi kōōnyii yēbo ng'aayneet.

²⁷Yoo kārōōbēn :roobta, kooyiin :āynōōsyēk kutwaarta ng'aayneet ānkōōsoonkiyy :wusōōnēēt kōōtkēy, kuluulē :kōōt!”

Kāāmuukēywēēkaab Yēēsu

²⁸Yu keewaany :Yēēsu kumwooy ng'aleechaa, koolat :biiko

²⁹kuuyu kimēēnēētiisyē kuu kāānēētikaab kiruutēk, nteenee kiinēētiisyē ām kāāmuukēywēēk.

Mataayo 8

Kiisoob :Yēēsu chii nyēbo makereen

(Māārko 1:40-45; Luuka 5:12-16)

¹Yu kārēkunēē :Yēēsu lekem barak, kurub :biiko chēē chaang'.

²Yooto kuchō :chiito ake nyēē kiboonto makereen ānkukutunyēē taayeetaab Yēēsu ānkumwooy kule, “Mokoryoontēēt, yoo ichāmē, isooboo sāātililiitu kuuyu ānkētē kule imuuchē.”

³Yooto nanyuun kuchuul :Yēēsu āwunyii kutiiny chiichoo ānkumwooy kule, “Āchāmē, kunyi itililiitu!” Kusob :chiichoo areet akeenke.

⁴Nto mii yoo kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, “-Mēētēbii kut imwoochi chii ng'aleechu, nteenee wēēboorchi keey kibkōrōs ānkiikoochi tukuuk chēē kabeelee kōrōsēēk kurub kuu yoo kimwooyē :Muusa sukōōboor yooto kule 'kēētililiitu.”

Kiikoosēē keey Yēēsu :chii nyēē kimā Yuutāyiin

(Luuka 7:1-10)

⁵Yu kayit :Yēēsu Kaabernaam, kuchō :chiito ake nyēē ki kāāntōōyiintēētaab lukēētaab booryēēt nyēbo Rooma ānkumwoochi Yēēsu kule,

⁶” Mokoryoontēēt, miitē :motwooriintēēnyuu kaa kusubsubē ām kitiintiri.”

⁷Kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, “Imāchē āchōō anii kang'uung' chāāsoob?”

⁸⁻⁹Kuwālchi :kāāntōōyiintonoo Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, ānkētē anii kule māyēmāktōōs iwut :inyiing' kōōng'waanii. Āmiitē :anii ng'wēnyuutaab kāāmuukēywēēk ānkāābāytooy biikaab lukēēt. Yoo kāāmwoochi chii nyēē mii ng'wēnyuunyuu kule, ‘Wē’ kuwēētii, nto yoo kāāmwoochi ake kule, ‘Chōō’ kuchōōnii. Yoo kāāmwoochi motwooriintēēnyuu kule, ‘Yey kiy’ kuyēyē. Kunyoo, imwaay baateey ng'ālyoo, yooto mākusob :motwooriintēēng'waanii.”

¹⁰Yu kakas :Yēēsu ng'aleekaab chiichoo, koolat ānkumwoochi bichoo kirubootē inee kule, “!Kāāmwoowook, kubooyiit man manaakas yēēt ake Isrāyēēliin nyēē ikoosēēnoo keey kuu chiichi.

¹¹Kāālēēnchook makukwaanee :biiko chēē chaang' koong'asiis āk tinkeey ānkubokwoomchiin ākoo Abraam, Isaka ākoo Yāākōbō ām Kaab Yēyiin.

¹²Nteenee +/mākēētōōrchi mēēnān :biiko choo bēēē nyeeng'waa :Yēyiin bokuriirunee ng'wēny.”

¹³Yu keewaany :Yēēsu kumwooy kuu nyooto, kumwoochi kāāntōōyiintonoo kibo lukēēt kule, “Iyeey kaa. Kaakuyeyakay kuu wōloo 'kēēmāktōoy kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey.” Nto yooto bakeenke kusob :motwooriintēētaab kāāntōōyiintonoo.

Kiisoob :Yēēsu biiko chēē chaang'

(Māarkō 1:29-34; Luuka 4:38-41)

¹⁴Nto yu kāwo :Yēēsu kaytaab Bētērō, kukas cheebyoosyeetaab biikooy nyēbo Bētērō kukāru ānkumnyoonē.

¹⁵Yu kātiiny :Yēēsu āwutaab cheebyoosyaanaa, kusob ānkubāyiis.

¹⁶Nto miitē bēsyoonoto kosolēny kukararakta :asiista, /kiimutyi Yēēsu biiko chēē chaang' chēē kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch. Kyaankung'alaal :Yēēsu, kung'eētyēē :tāmirmiroochoo biiko. Kiisoob mbo biiko tukul chēē kimnyoontōōs.

¹⁷Kuyityiin :yooto ākoo kiyoo kimwooyē :wōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya kule, “Kikālābwēēch nyāliluutēkyoo ānkōōmuuktoowēēch tānkuusyēēnyoo.”

Wuuy :kēēltaab Yēēsu

(Luuka 9:57-62)

¹⁸Nto mii bēsyēēt ake, yu kēēruruukyi keey :biiko Yēēsu, kumwoochi rubiikyii kule, “Okany kyaay tōōliilēēt keebe biitooniin.”

¹⁹Nteenee kuchō :kāānēētiintēēt ake nyēbo kiruutēk ānkumwoochi Yēēsu kule, “Kāānēētiintēēt, ārubiiing' :anii ānkoo 'kēēwē ānō.”

²⁰Kukētyi :Yēēsu kule, “Boonto :kimōkōyiinēk ng'wēēnoonik chēē minyē, kuboonto :tāriitēk kooriikwaa, nteenee māboonto :Wēritaab Chii wōlēē imuunyēē.”

²¹Kumwoochi subak :chiito ake Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, kany kut amuy baaba, nto ārubiiing'.”

²²Nteenee kukētyi :Yēēsu chiichoo kule, “Ikany kumuy keey :muuswēk, ankiirubwaa.”

Kiyey :Yēēsu kuteeman :wusōōnēēt āk bēēko

(Māārko 4:35-41; Luuka 8:22-25)

²³Yooto nanyuun, kulaany :Yēēsu mwēēnkēēt āk rubiikyii ankuba.

²⁴Kumii tōōliil kwēēn, kuchō :wusōōnēēt ānkōōsoonkiiy mwēēnkēēt. Yooto tukul kumii :Yēēsu kāruchi keey.

²⁵Koong'eet :rubiik Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, ntēē kākēēbēku, sār wēēch!”

²⁶Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ntēē kōōmuuyē nyēē tēē nyi? Ākoo -mōōkoosēēnoo keey kuyem?”Kung'eet ānkōōburyoong'to wusōōnēēt ākoo bēēko. Yooto, kuteeman :wusōōnēēt āk bēēko.

²⁷Koolat :rubiichoo ankuteebēē keey kule, “Chii nee :chiito nyi kāsyinē mbo :wusōōnēēt āk bēy?”

Kiisoob :Yēēsu chii nyēē kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch

(Māārko 5:1-20; Luuka 8:26-39)

²⁸Nto yu kāwokuyit :Yēēsu biitēēt nyiin ake nyēbo tōōliilēēt ām rōōrōōkēētaab Kataara,kuchuwunee :biiko alake āyēēnku kochonkoosyek chēē /kēēmuchinē biiko ānkutākyi keey Yēēsu. Kiboonto :bichoo tāmirmirook chēē miyootēch ānkikōrkōrēch miisin nyēē kimāmii :chii nyēē kiimuuchē kumur yooto.

²⁹Kubōlchi :tāmirmiroochoo miyootēch Yēēsu kule, “Imāchēēnēēch nee oō, Lakwataab Yēyiin? Kēēchōō cheenyaliileech acheek kutoombo kuyitu :bēsyēēt nyoo /kiikeekwey?”

³⁰Kilēēkitēē yooto :ākwootiitaab tōōrōōk chēē kyookēētē.

³¹Kusoom :tāmirmiroochoo miyootēch Yēesu kule, “Yoo 'keekweteech, ikōōnēēch bokiiwut tōōrōōchuut.”

³²Kumwoochi :Yēesu kule, “Obe.”Kuchuwu :tāmirmiroochoo miyootēch bakeenke ānkubokōōwutē tōōrōōchoo. Kōōwutē kuu nyooto, kōōtuultēē keey :tōōrōōchoo tukul lekem kusoor tōōliil ānkubokutōōrchi keey āriit ānkubēk!

³³Kukāsē :biiko chēē kyookooy tōōrōōchoo ng'aleechaa, kumwēyē ākoy kiriing' ānkwoomchinē biiko ng'aleekaab tōōrōōk āk chēbo bichoo kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch.

³⁴Kukāsē :biikaab kiriinkoonoo ng'aleechaa, kung'ēētōōs :tukul bokukas Yēesu. Kunyōōru, kusaaysaay kule kung'eetee saang'waa.

Mataayo 9

Kāāmuukēywēēkaab Yēesu kunyōōchi biiko kaat

(Māārkō 2:1-12; Luuka 5:17-26)

¹Yooto kulaany :Yēesu mwēēng' ankwaay āk rubiikyii kooyeey Kaabernaam.

²Kuyitē, /kiimutyi chiito ake nyēē kisōnkōchoot /kēēkālāboonunēē tiirbeet. Nto bēre kukas :Yēesu kule kiikoosēē keey :bichooto inee, kumwoochi chiichoo kule, “Wēnyoo, kimkim, /kāākēēnyōōwuung' kaat ām choolwookātēēng'uung'.”

³Yooto, kumwoochi keey :kāānēētikaab kiruutēk kule, “Kāākōōwuuytēē keey :chiichi Yēyiin.”

⁴Kōōnkēt :Yēesu kiyēē kimiitē kōōsōōtē :bichoo ānkumwooy kule, “Ām nee yu ōsōōtēē moo ng'al chēē miyootēch?

⁵Kuskus /kēēmwooy kule, ‘/Kāākēēnyōōwuung' kaat ng'ōōkiswookikuuk' nto /kēēmwooy kule, ‘Ng'eet ānkiiwēēsyēt'?

⁶Ōkāsē ra kule āboontē :anii, Wēritaab Chii, kāāmuukēywēēk ām kōōrooni chēē āmuuchēē ānyōōchi biiko kaat.”Yooto bakeenke kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot kule, “Yyoony ankiinam tiirbeeng'uung', ānkiiwēēchi keey kaa.”

⁷Kung'eet :chiichooto kisōnkōchoot bakeenke ānkuwēēchi keey kaa.

⁸Yu kakas :biiko chēē kimii yooto ng'aleechaa, kumuuyo ānkusilto Yēyiin nyi kiikoochinē chii kāāmuukēy chēē wuu choo.

Chāmē :Yēesu mbo choo -/mākiiriiku

(Māārkō 2:13-17; Luuka 5:27-32)

⁹Yu katas taay :Yēesu āk baannyii, kukas chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Mataayo kumii kēēbuur kēryō kōōruruuchē syuuruut. Yooto, kumwoochi :Yēesu chiichoo kule, “Rubwaa.”Kung'ēētē bakeenke ānkurubē Yēesu.

¹⁰Nto yu miitē :Yēesu kwoomiisyē ām kaab Mataayo, kukwa :kāāruruukikaab syuuruut chēē chaang' ākoo biiko alak chēē -/kimākiiriiku bokwoomiis āk Yēesu kuboonto keey rubiikyii.

¹¹Nto yu kakas :Farisaayee kuu nyoo, kuteebē rubiikaab Yēesu kule, “Ntēē āmiisyē :kānēētiintēēng'woong' āk kāāruruukikaab syuuruut ākoo biich chēē -/mākiiriiku?”

¹²Kukētyi :Yēesu kule, “Chēēng'ootē :biiko choo imnyoontōōs kāānyooyiintēēt. Māchēēng'ootē :choo sobchootiin.

¹³Ibooru nee :ng'aleechu /kikeesir: 'Ākāykooyē chamateet kusiir kōrōsēēk.' Kyāāchōōnchinē :anii biiko choo choolwookēnootiin, āmēēbērē choo isōōtē kule churtootiin.”

Kāānēētiisyēētaab Yēesu nyēē lēēl

(Māārko 2:18-22; Luuka 5:33-39)

¹⁴Kimii :yēē kikwa :rubiikaab Yoowaana ankuteebē Yēesu kule, “Ām nee yu kēēkirē :acheek āk Farisaayee āmiisyēēt āmākirē :rubiikuuk?”

¹⁵Kukētyi :Yēesu kule, “-Mēērukuutē keey :chōōrōōnuutēkaab saanteetaab leekwa ām saakweetaab kooyēēy yoo boonto keey saanteetaab leekwa. Makuyit :bēsyēēt nyēē +/mākiinēmūnēē saantaanaa wōlēē mii chōōrōōnuutēkyii, kunyi yooto :yēē makoorukuut keey :chōōrōōnuutēkyii.”

¹⁶Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “-/Mākēētilē ankeet nyēē tākulēēl /ānkēēkinēē sireet nyēē yoos. Yoo /kakeeyey kuu nyooto kusirinyāktōōs :ankaanaa ānkung'ēti yooto kubarayiit :koong'ta miisin.

¹⁷-/Mākēēroonkyinē mbo kibkeetiis choo /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē yoos. Yoo /kakeeyey kuu nyooto, kōōtōlē :wōōnkit kuwasta keey :kibkeetiisyek. Nteenee /kēēroonkyinē kibkeetiisyek choo /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē lēēl, nto yooto kumoomē :kiy tukuuchoo :tukwaay.”

Sobē :chii nyoo ikoosēē keey Yēesu

(Māārko 5:21-43; Luuka 8:40-56)

¹⁸Kutākung'ālōolē :Yēesu, kuchō :kāāntōōyiintēēt ake ānkukutunyēē taayeenyii ānkumwooy kule, “Kaakume :chēēbnyuu! Ichōō chēētiinyēē āwung'uung' suksesob.”

¹⁹Yooto, kuwēēto keey :Yēesu chiichoo kuboonto keey rubiikyii.

²⁰Kirubaat lēt Yēesu :cheebyoosyeet ake nyēē kikiikunam bōōrto ake nyēē kisāyē :korotiik ām kēnyiisyēk taman āk āyēēng'. Yu kāākuriikyī Yēesu, kutiiny maaseekaab kotootyēētaab sireetaab Yēesu.

²¹Kiisōōtoonū :cheebyoosyaanaa kule, “Yoo kāātiiny buch sireenyii āsobē.”

²²Yooto kuweech keey :Yēesu kukas cheebyoosyeetkēy ānkumwoochi kule, “Chēē, kimkim! /Kāākiisoobiing' kuuyu 'ikoosēēnōo keey.”Kisob :cheebyoosyaanaa bakeenke.

²³Nto yu kēēwut :Yēesu kōōtaab kāāntōōyiintoono konyōōr biiko chēē chaang' chēē kimēēysē. Kikuutē :alake kurēēruunēk, kōōnchōōytōōs :chuut.

²⁴Kumwoochi bichoo kule, “Obe saang'. Manaame :chēēbi nteenee kāruchi keey.”Kuroorichi :bichoo Yēēsu.

²⁵Nto yu kaakuba :bichoo saang', kuwo :Yēēsu kisēēnkēētaab lakwanaa, kunam āwut ankoong'eet kōōyyo.

²⁶Kiyestee :ng'aleechaa yēēmoonoo tukul.

Kiisoob :Yēēsu cheebkoraatiisyeek āyēēng'

²⁷Nto yu kang'eetee :Yēēsu yooto, kurub lēt :cheebkoraatiisyeek alake āyēēnku. Kikuurchinootē :bichoo barak kumwooyē kule, “Iriireeneech ōō, Mōchōkōrēētaab Tāwuti.”

²⁸Nto yu kāwokōōwut :Yēēsu kō, kuba :nkicheek cheebkoraatiisyeek kō. Yooto kuteebē :Yēēsu icheek kule, “Ara ōyēnchinē kule āmuuchē :anii āsoobook?”Kuwālchi kule, “Kiīyēnchinē ōō, Mokoryoontēēt.”

²⁹Kutabtab :Yēēsu koonyekwaa ānkumwoochi kule, “Kuu yoo kōōkoosēēnoo keey, kuyeyakay kuu nyooto.”

³⁰Kukās :cheebkoraatiisyeek kule. Yooto nanyuun, kōōkāloonchi :Yēēsu bichoo kule, “-Mābōōmwoochi chii ake tukul ng'aleechu.”

³¹Ānkoo kuwuu nyooto, kibokumwaaytaat :bichoo ng'aleechaa kiyēyē :Yēēsu kuyem kōōroonooto kumukuul.

Kiityaach :Yēēsu ng'elyebtaab chii

³²Nto yu miitē kubēēchinē keey :mbo Yēēsu, /kiimutyi Yēēsu chiito ake nyēē kiboonto tāmirmiryēēt nyēē miyaat. Kikiyey :tāmirmiryoonoo chiichoo kukwiilakay :ng'elyeb nyēē -mēēmuuchē kung'alaal.

³³Nto yu /kākiibēbēēto tāmirmiryoonoo miyaat kung'eetee chiichoo, kootyaak :ng'elyebta kung'alaal :chiichooto. Kiilat :bichoo kimiitē yooto kumwooyē kule, “Yyē! Manaakeekas bēsyēēt ake ng'ālyoo nyēē tēē nyi ām Isrāyēēl.”

³⁴Nteenee kumwooy :Farisaayee kule, “Yyōōch! Yēyiisyeē :chiichi bāytooyiintēētaab tāmirmirook chēē miyootēch sukōōbēbēēto tāmirmirook chuut.”

Wōō :kēsiisyeēt, nteenee ng'ēri :kēsiik

³⁵Kiwēēsyētēē :Yēēsu kiriinkōōsyēk āk soong'wēk tukul. Kiinēētiisyooteē kooriikaab saayeeet kwoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk bāytooyiisyeētaab Yēyiin ānkōōsoobē biiko chēē kiboonto bōōrwoonik chēē makerkeey āk tānkusyo ake tukul.

³⁶Nto yu kakas :Yēēsu biiko chēē chaang', kukāsyi kiisayta kuuyu /kikiisomsoomē ānkunyāliltōōs kuu kēēchiir chēē kābotyi :ākiintō.

³⁷Yooto, kumwoochi rubiikyii kule, “Wōō :kēsiisyeēt, nteenee ng'ēri :kēsiik.

³⁸Kunyoo, ōsoom kutās :Chiitaab yiisyēēt kēsiik alak.”

Mataayo 10

Kiiyookto :Yēesu lēbkēēyikyii taman āk āyēēng'

(Māarkō 3:13-19; Luuka 6:12-16)

¹Kikuur :Yēesu rubiikyii taman āk āyēēng' ānkōōkoochi kāāmuukēywēēk kōōbēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch ānkōōsoobē biiko choo tinyē bōōrwoon alak tukul.

²Lēbkēēyichooto ku chu: Simōōni (nyoo kaayneenyii ake ku Bētērō), ng'eetaabkaamet Antereeya, Yāākōbō araab Sebataayo kuboonto keey ng'eetaabkaamet Yoowaana.

³Filibō ākoo Baatolomaayo, Toomaas ākoo Mataayo kāāruruukiintonoo kibo syuuruut, Yāākōbō araab Alfaayo ākoo Taataayo,

⁴Simōōni Kananaayo ākoo Yuuta Iskaryoot nyoo kichokuchoomtooy Yēesu.

⁵Yooto, kumwoochi kule, “-Moobe wōlēē miitē :biiko choo mā Yuutayeek āmōōwut kiriinkēēt ake tukul nyēbo biikaab Samaaryaa,

⁶nteenee obe wōlēē miitē :biikaab Isrāyēēl choo kiikubootyo kuu kēēchiir.

⁷Ō-āmtootē kule, 'Kaakuyit :bāytooyiisyēētaab Yēyiin.'

⁸Ōsoobootē choo mnyoontōōs, ōng'ēētootēē meet choo kiikubēk, ōsoobē choo boonto makereenik, ānkōōbēbēētootē tāmirmirook chēē miyootēch. /Kākēēkōōnook kāāmuukēywēēchu buch, kunyi ōkooytooy :nkakweek buch.

⁹Manamaat :chii ta-aabuut mbo kisich, feetaanik nto ku beesaan alak tukul ām mbisinyeenyii.

¹⁰Manam mbo lool nto ku sira nyēē iliiktēē keey, kwēyōōn nto mbo kirōk, kuuyu yēmē chii nyoo kāākubirto nkuruukyii /kēēkwēchi kiy.

¹¹Yoo kōōwut kiriing' nto ku saang'ta ake tukul, ocheeng' kaytaab chii nyēē sikēn ānkōōbuur kayaata ākoy yoo ōbēēchinē keey.

¹²Yoo kōōwut kaab chii, ōsoomchi bērrur.

¹³Nto yoo nyoolchinē /kiibēruur, kunyōōr kaalyeet. Nto yoo mānyoolchinē /kiibēruur, kutēbi.

¹⁴Yoo kamataachaak :chii nto kumakas ng'aleekwook, olelekte tēērtit ām kērēēnkōōkwook yoo ōng'ēētyēē kayaata nto kiriinkoonoto kōōboorchī kule tākōōbuurtooy ng'ōōkisng'waa.

¹⁵Lēyyē,!kāāmwoowook, +/mākiing'woonchi bichoo bo kiriinkoonoto miisin kusiir ng'wooninto nyēē nyōōru :biikaab Komoora āk Sōtōm bēsyoonoo itiilchinē :Yēyiin ng'aleek biiko ām kōōrēēt.”

Nyāliluutēk āk wusiisyēēt

(Māārko 13:9-13; Luuka 21:12-17; 12:2-9, 51-53; 14:26-27)

- ¹⁶Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Āyooktook :anii bōōyēyiisyootē okerkeeye kēēchiir chēē miitē suuyiik kwēēn. Kunyoo ōkāsu ānkōōyibē keey ng'wēny.
- ¹⁷Ōriib keey, kuuyu mākōōyyoong'tēēnook :biiko kōōk ānkubirook ām wōloo bo kooriikwaa bo saayeet.
- ¹⁸+/Makiimutaak taayeetaab bāytooyik kubo anii. Okany kuyēk :nyotoo bārooyinto nyēē kōōmwoochinēē bichooto ākoo choo mā Yuutayeek kiyēē ōyēnchinē.
- ¹⁹-Mookany kooyiimaak mētēwoy :kiyēē ōmwooyē nto wōlēē ōmwooytooy kiyotoo. +/Mākiiboorwook yotoo kiyēē ōmwooyē
- ²⁰kuuyu mēēbērē akweek :chēē +mōōng'āloolē, nteenee Tāmirmiryēētaab Baaba :nyēē mākung'āloolē kubuntēēnook.
- ²¹Makuchaamta :chii ng'eetaabkaamet /keebakach, kuchaamta :chii lakwanyii ānkuwēēkyi keey :lēēkōōk sikiikwaa kuyey /keebakach.
- ²²Mākuwēchook :biiko kubo anii. Nteenee chiito nyoo kamuyta ankookaaseenaa keey ākoy tabanta, +/makiiraraach.
- ²³Yoo /kākēēwusēēnook kiriinkēēt ake, ōmwēchi ake.!Kāāmwoowook, -mōōmuutu kiriinkōōsyēkaab Isrāyēēl tukul kumānāāyitu :Wēritaab Chii.”
- ²⁴Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Mā wōō :rubiintēēt kusiir kāānēētiintēēnyii āmā wōō :motwooriintō kusiir mokoryoontēēnyii.
- ²⁵Nyoolchinē /kēēyēchi rubiintēēt kiyēē /kēēyēchinē kāāntōōyiintēēnyii, ānku ākoy /kēēyēchi motwooriin kiyēē /kēēyēchinē mokoryoontēēnyii. Yoo /kēēkuurēēnōo anii Bēēlsēbuul ānkāāyēku chiitaab kayta ii, kucham nee biiko choo mii kanyuu?
- ²⁶-Mōōmuyēē choo wusook. +/Makeeng'aany kiy ake tukul nyēē iyēēnoot ānku +/mākiiboor kiy ake tukul nyēē wunyaat.
- ²⁷Ōbāroostooy ng'aleechu ā-āmwook kumākāsē :chii /keekas kāroomin. Nto kiyēē /kēēchoomwook, ōkuurtē kukas :biiko tukul.
- ²⁸-Mōōmuyēē choo bākāchē bōōrto āmēēmuuchē kubakach tāmirmiryēēt. Nteenee ōmuyēē nyoo imuuchē koo-armuusee bōōrto āk tāmirmiryēēt maataab kibchuulyo.
- ²⁹/Kyooltēē oob kootiitiyēēnik āyēēng' beesaan chēē mābo laat? Ānkoo kuwuu nyotoo, -mēēsuuwu mbo :akeenke yoo manaacham :Baaba Yēyiin.
- ³⁰Ntēē inkētē mbo :Yēyiin wōlēē tēē :buutēēk ām mētitaab chiito.

³¹Kunyoo, -mōōmuuyē, kuuyu chāmook akweek :Yēyiin miisin kusiir kootiitiyēēn chēē chaang'.

³²Chii nyoo kachamta ām taayeetaab biiko kule chāmoo, +maachamte :nkanii chiichooto ām taayeetaab Baaba.

³³Nto nyoo katayeenaa taayeetaab biiko, +maatayee :nkanii taayeetaab Baaba.”

³⁴Kitas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii kule, “-Moosoot kule kyāāchōōntooy :anii tāloosyēēt kōōrēēt, nteenee kyāāyibu ng'ot,

³⁵kuuyu kichāāwuulyē biiko. Tooytōōs :wēēro ākoo kwaan, kutooyo :chēēbto āk kaamet ānkutooyo :koorkēētaab wēēriit ākoo cheebyoosyeetaab biikooy.

³⁶Mākuwēchē keey :biich chēē tilyōōnuut.

³⁷Chii nyoo chāmē kwaan nto kaamet kusiir wōlēē chāmtoo anii, māyēmē :nyoo kuyēk rubiintēēnyuu. Nto nyoo chāmē wērinyii nto ku chēēbnyii kusiir wōlēē chāmtoo anii, māyēmē :nkinee kuyēk rubiintēēnyuu.

³⁸Nto chii nyoo kamachamta soboonnyii kubo anii sukuruba, māyēmē :nkinee kuyēk rubiintēēnyuu.

³⁹Nyoo kāyēētyi keey soboontaab kōōrooni, mākōōboot soboonnyii bo kibchuulyo. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni kubo anii, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

⁴⁰Chiito nyoo kataachaak kaakutaacha nkanii, nto nyoo kataacha anii kaakutaach Yēyiin nyoo kiiyookwoo.

⁴¹Chii nyoo tōrōōchē wōōrkooyoontēētaab Yēyiin kuuyu wōōrkooyoo, kunyōōru kiyēē /kēētuwēnēē wōōrkooyoontēēt. Nto chii nyoo tōrōōchē chiito nyoo churtaat kuuyu churtaat kunyōōru kiyēē /kēētuwēnēē :chiichooto churtaat.

⁴²Kāāmwoowook, chii nyoo kārāmchi mbo bēy rubiintēēnyuu ānkoo kumāttookunoot :rubiintonoo, +/mākēētuwēn chiichoo.”

Mataayo 11

Kiititiir :Yēēsu Yoowaana

(Luuka 7:18-23)

¹Yu keewaany :Yēēsu kumwoochi rubiikyii taman āk āyēēng' ng'aleechaa, kung'eetee yooto ānkuwokōōnēētiisyoot kwaamtaat lōkōōywēk ām kiriinkōōsyēkaab wōlooto.

²⁻³Yu kakas :Bātisāniintēēt Yoowaana nyēē kirataat ng'aleek chēē kimii kuyēyē :Kāārārookiintēēt, kumwoochi rubiikyii āyēēng' kule, “Obe wōlēē mii :Yēēsu ankooteebē yoo inee man :Kāārārookiintēēt nyoo /kōkēēbērē mākuchō, nto tākumii :ake nyēē kēēkānyoonu.”

⁴Yu /kabokeeteebee Yēesu kuu nyooto, kuwālchi rubiichoo kule, “Oyeey ānkubōmwoochi Yoowaana kiyēē kookas.

⁵Kāstooy ra :cheebkoraatiisyeek, bēēsyētē ra :choo kisōnkōchootiin, kōōkusobcho :choo bo makereenik, kāsē ra :cheemiinyiisyeek ng'aleek, /kookiing'eetee meet choo kikiikuba kāābkwoombiich /ānkōōkyoomchi mbo nkicheek bānoonik lōkōōywēk chēē kāroomēch.

⁶Kunyi, bōōkiimchi Yoowaana kule ibēruuroot :chii ake tukul nyoo mănēētuyoo batay.”

Kiyēē kimwooy :Yēesu kurubta keey Yoowaana

(Luuka 7:24-28)

⁷Yu kāākubēēchi keey :rubiichoo kiiyooktooy :Yoowaana, kumwoochi :Yēesu biiko kule, “Kyōōbēētii bōōkāsē nee ām kōōr nyēē suurkwēēn? Ara ki tōōywoo nyēē kiimuuchē kōōsooyēn :yoomat yoo kāwus?

⁸Ara ki chii nyēē kikiilaach sirooy chēē kāroorānēch? Acha, /kēēnyōōrchinē chēē iloochē sirooy chēbo barak kaab bāytooyik.

⁹Ara kyōōbēētii bōōkāsē ng'oo nanyuun? Ara ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :nyi kibōōnyōōru? Kubooyit man, kyōōnyōōru wōōrkooyoontēēt nyēē wōō kusiir wōōrkooyoo ake tukul.

¹⁰Inee :nyoo ng'āloolēē :Yēyiin ām yoo /kikeesir kule, ‘+Māāyooktē kiiyookiintēēnyuu koonto wokuyēytoowuung' kēēlto.’

¹¹!Kāāmwoowook, māmii :chii kōōrooni nyēē wōō kusiir Yoowaana, nteenee wōō :nyoo mātookunoot nyēbo laat ām bāytooyiisyeētaab Yēyiin kusiir inee.”

Kitay :biiko chēē chaang' Yoowaana āk Yēesu

(Luuka 7:30-35)

¹²Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Nto kuchakee yoo kitoowu :Bātisāniintēēt Yoowaana kwoomtooy lōkōōywēk ākoy kura, kiyōōt :bāytooyiisyeētaab Yēyiin ām wusiisyeēt ānkusyēēmē :biiko chēbo wōōrōryēēt kōōsōrto.

¹³King'alaalee ng'aleechu :wōōrkooyik tukul ākoo siruutēkaab Muusa ākoy mbo nkinee Yoowaana.

¹⁴Nto yoo ōmuuchē ōyēnchi, inee ku Eliiya nyoo /kikēēng'āloolē kule mākuchō.

¹⁵Nyoo yēbē yiit kukas.

¹⁶Kunyoo, +maakerkeeyee nee biich chēē wuu chu? Kerkeey lēēkōōy chēē mii wōlēē chaang' :biich āmāchāmē ng'aleekaab chuut yoo /kēēkuurchinē kule,

¹⁷‘Yoo kakeekuutwaak kurēēruut -mōōtuumē, kēēlē kēēriiryē, otay ōmēēysē.’

¹⁸Wuu nyooto wōlēē kiyibto :biiko Yoowaana āk anii. Kimoomē :Yoowaana āmit chēbo leles nto kuyyēē tifaayiin. Yooto /kēēmwooy kule, ‘Boonto tāmirmiryēēt nyēē miyaat.’

¹⁹Kuchō :Wēritaab Chii nyēē kyoomiis ānkuyyēē tifaayiik /kēēlē, 'Kimooroong'nyaa, kibōōkityoo ānku choorweetaab kāāruruukikaab syuuruut āk biich choo -/mākiiriiku.' Nteenee inkētē :chii kiyēē yibu :ng'oomnān yoo karub kāānēētēywēēkyuu."

Ng'wooninto nyēē mākunyōōr kiriinkōōsyēk choo kitay Yēēsu

(Luuka 10:13-15)

²⁰Yooto kung'alaalee :Yēēsu nyēē miyaat kiriinkōōsyēk choo mēēbērē kiweeksee miyootyēēt ānkoo kikiikuyeyee :inee wōlooto ng'al chēbo kwōng'uut.

²¹Kimwooyē kule, "Wuusyō, wēē, kiriinkoonēēb Koorasiin āk Beetsaayta! Tyaa, :ng'woonin nyēē mii kukānyoonwook akweek choo kyookas ng'al chēbo nkoolat choo kyāāyēyē. Nto ki biikaab Tiirō nto ku chēbo Sitōōn chēē kyāāyēchinē ng'aleechu bo nkoolat, nto kiiloochē sirookaab mēēysō ānkōōbuurēē aryaanteet kōōboor kule kaakuweeksee miyootyēēt.

²²Kiriinkōōsyēchu,!kāāmwoowook, mākunyōōr :biikwook ng'wooninto nyēē siirē nyoo nyōōru :biikaab Tiirō ākoo Sitōōn bēsyoonoo itilchinē :Yēyiin biiko ng'aleek.

²³Biikaab Kaabernaam, ōbērē :nakweek +moobe kibkōōnkōy? Achicha, ōbēētii kāābkwoombiich! Nto /kikikeyeyee Sōtōm ng'al chēbo nkoolat, choo /kikēēyēwook akweek, nto manaakabus.

²⁴!Kāāmwoowook, ōnyōōru :akweek biikaab Kaabernaam ng'woonin nyēē siirē nyoo mākunyōōr :biikaab Sōtōm bēsyoonoo itilchinē :Yēyiin biiko ng'al."

Imuunkyinē biich :Yēēsu

(Luuka 10:21-22)

²⁵Nto miitē yoo, kumwooy :Yēēsu kule, "Āsiltiing' inyiing' Baaba Yēyiin, nyoo ibāwu barak āk ng'wēny, kuuyu 'kwēēboorchi biiko choo yibē keey ng'wēny kiyēē iwunyēē biiko choo isōōtē kule ng'oomēch.

²⁶Kōōnkōy, Baaba, kuuyu wuu nyooto :wōlēē imāktooy :inyiing'.

²⁷Kikōōno :Baaba kiy ake tukul nyēē āboontē. Baaba nkit :nyēē inkētē wōlēē āwuuyē :anii, āmēēbērē mii subak :chii nyēē inkētē wōlēē wuu :Baaba, nteenee lakwanyii nkit ākoo biiko choo kyaakwey āboorchi."

²⁸Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Okwaa wōlēē āmiitē :anii akweek tukul choo ōchoosyootiin ānkōōng'irook :tukun sāāmuung'wook.

²⁹Āyēku tala ānkāāyibē keey ng'wēny. Kunyi, ōrookēē keey muchōōkiinyuu ankookany aneetaak. Yoo kooyey kuu nyooto, +mōōmuung'iisyē.

³⁰Mānyikisyinē biich :muchōōkiinyuu ānku kuskus :yiisyēēnyuu."

Mataayo 12

Bāwu :Yēēsu bēsyēētaab Sabaato

(Māārko 2:23-28; Luuka 6:1-5)

¹Nto mii bēsyēēt ake yēē ki Sabaato, kumur :Yēēsu ākoo rubiikyii mbareet ake nyēē kibo nkoonuuk. Kyoomootiin rubiikyii :kēmēy yoto, kutoow kuswech mētēwookaab nkoonuuk ankwaam.

²Nto bēre kukas :Farisaayee kuu nyoo, kumwoochi Yēēsu kule, “Kas, ntēē miitē :rubiikuuk kwiiryēē kiruutyēēt nyoo mächāmu /kēēkēsiis yēē bēsyēētaab Sabaato.”

³Kukētyi :Yēēsu kule, “Manoosuman :akweek, kiyēē kiyey :Bāytooyiintēēt Tāwuti yoo kyoomē :kēmēwuut ākoo lukēēnyii?

⁴Kiwo Kōōtaab Yēyiin /ānkiikoochi mukaatiinek choo /kikēēchāmchinē mbo kibkōrōs nkit kwaam. Kyaam :Tāwuti mukaatiinechaa ānkōōkoochi nkicheek biikaab lukēēnyii kwaam.

⁵Nto mbo subak ii, manoosuman :akweek ām siruutēkaab Muusa kule iryēē kiruutēk :mbo kibkōrōs yoo yēyiisyēē Kōōtaab Yēyiin ām bēsyēētaab Sabaato -/āmākēēyibē kule kaleel?

⁶Kāāmwoowook, miitē yu :chii nyēē wōō kubiir Kōōtaab Yēyiin.

⁷Nto ōnkētē kiyēē kiibooru :Yēyiin yoo kimwooyē ām siruutēk kule, ‘Ākāykooyē chamateet kusiir kōrōsēēk,’ nto kāmōōng’ālōolēē nyēē miyaat biich chēē māboonto lēēlis.

⁸Bāwu :Wēritaab Chii bēsyēētaab Sabaato.”

Kiisoobiis :Yēēsu ām bēsyēētaab Sabaato

(Māārko 3:1-6; Luuka 6:6-11)

⁹Kutas taay :Yēēsu ākoo rubiikyii ākoy kōōto ake nyēbo saayee.

¹⁰Kimiitē kōyoto :chiito ake nyēē kisōnkōchoot :āwut. Yoto kuteebē :Farisaayee chēē kimii kōyoto Yēēsu kule, “Ara chāmweēch :kiruutēk /kiisobso yēē bēsyēētaab Sabaato?”Kitēēbē :bichoo kuu nyoto kutēchē Yēēsu subokōōyyoong’tēē kōōk.

¹¹Yoto kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Yoo boonto :chii ām akweek kēēchiiryēēnyii ānkōōsuuchi :kēēchiiryoonoo ng’wēēn yēē bēsyēētaab Sabaato, ichuutu oob bakeenke ām ng’wēēn?

¹²Bo koomānuut :chii miisin kusiir kēēchiir. Kunyoo, chāmweēch :kiruutēk keeyey kiy nyēē karaam bēsyēētaab Sabaato.”

¹³Yu keewaany Yēēsu kumwooy ng’aleechaa, kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot :āwut kule, “Chuul āwut.”Yu kachuul, kukaramiit kuu nyiin ake.

¹⁴Kukāsē :Farisaayeechaa kuu nyoto, kuchuytooy saang’ ānkubokuyēchinē Yēēsu ruurumuut koowaang’ta.

¹⁵Nto yu kēēnkēt :Yēēsu ng’aleek chēē kimii :bichoo kuchōbē, kung’eetee yoto.

Kiyibchi :Yēēsu biiko manta

Kirub :biiko chēē chaang' Yēesu ānkōsooboot bōrwoonik chēē kiboonto :biiko wōlēē wōō.

¹⁶Nto yoto kōōkāloonchi :Yēesu bichoto, kumāmwoochi chii kiy kurubta keey āk :inee.

¹⁷Kiyityiin :yoto āk yoo kimwooyē :Yēyiin kubununēē wōōrkooyoontēēt Isaaya kule,

¹⁸” Chiinyuu nyēbo yiisyēēt :nyi nyēē kyaakwey. Āchāmē ānkāang'ērēkyinē. +Māang'oobchi Tāmirmiryēēnyuu ānku inee :nyēē mākuyibchi bōrōryōōsyēk tukul manta.

¹⁹Mēēbērē mākuwookuutyēē chii nto kubōloot, amēēbērē /mākēēkāsyi kēēltaab too kubōlootē.

²⁰Mākoy kwiiri tōōywoo nyēē ng'asng'as, nto kōōmiis nōmōryoo nyēē meeymeeyaat, ākoy kukas kule kēēbēliis :manta.

²¹Mākōōkoosēē keey inee :biiko tukul ām kōōrēēt kumukuul.”

-Mēēntosuur :chii Tāmirmiryēētaab Yēyiin

(Māarkō 3:20-30; Luuka 11:14-23; 12:10; 6:43-45)

²²Nto mii yoo /kiimutyi Yēesu chiito ake nyēē kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch ankukoraat amēēmuuchē kung'alaal. Yoto kōōsoob :Yēesu chiichoo kukasta ankootyaak kung'alaal.

²³Yu kakas :biiko tukul chēē kimii yoto kiyēē kiyeyakay, kumuuyo miisin ānkumwooy kule, “Ara Kāārārookiintēēt :chiichi nyoo kōkēēkānyoonu?”

²⁴Nteenee yu kakas :Farisaayeeek ng'aleechaa, kumwooy kule, “Māwuu nyoo, ntēē yēyiisyēē :chiichi Bēēlsēbuul nyoo bāytooyiintēētaab tāmirmiroochoto yoo ibēbēētooy tāmirmiroochu miyootēch.”

²⁵Kuuyu kiinkētē :Yēesu kiyēē kiisōōtē :bichoo, kumwooy kule, “Yoo kaakubar keey :lukēētaab booryēēt nyēbo kōōrēēt ake, kuburyētē :kōōroonoo. Nto yoo kaakukwiil keey :nkinee mbo kiriing' nto ku kayta ake, kuburyētē.

²⁶Kunyi, yoo ākoo miitē :Kibrōkōsyooontēēt kubooryēē keey nkit ii, kōōyyoonyē man :bāytooyiisyēēnyii?

²⁷Nto yoo āyēyiisyēē :anii Bēēlsēbuul ābēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch, kuyēyiisyēē ng'oo :rubiikwook yoo ibēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch? Oteebee, baa, akweek kumwooy chēbo man.

²⁸Nteenee yoo āyēyiisyēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin ābēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch kōōbooru kule kōōkuyityook :bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²⁹Nto subak ii, imuuchāksē kule nee kutur :chiito ake kaytaab murēnēēt ake nyēē tinyē nkuruuk ānkōōnēm tukuukaab chiichoto? Yoo kamarat chiitaab kayta, mātūrē kōōto.”

³⁰Kutas taay :Yēesu kumwoochi biiko kule, “Chii ake tukul nyoo māmii komosnyuu, ku nyooto :nyēē miitē kubāloo. Nto chii ake tukul nyoo māyēētyēēchoo kiiruruukiisyē, ku nyooto :nyēē isērēētē.”

³¹Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Kāāmwoowook, /kēēnyōōchinē kaat chiito ām ng'ōōki ake tukul āk kōchōōng'nāt ake tukul, nteenee -/mākēēnyōōchinē kaat nyoo intosuurē Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

³²Chii ake tukul nyoo kang'alaalee Wēritaab Chii nyēē miyaat, /kēēnyōōchinē kaat, nteenee chii ake tukul nyoo koobuch Tāmirmiryēētaab Yēyiin, ku -/mākēēnyōōchinē nyoo kaat ra nto mbo ām bēsyōōsyēk choo kwoonii.”

³³Kimwooy subak :Yēesu kule, “Yoo karaam :kēētīt ku kāroomēch :nkicheek lokoyeekyii nto yoo miyaat :kēētīt ku miyootēch :nkicheek lokoyeekyii. Kunyi /kiinkētēē kāroomnyēētaab kēētīt lokoyeekyii.

³⁴Ōyēku sōō ng'oomng'ook nyēē tyaa! Choolwookichu, ōmuuchē :akweek omwaay ng'ālyoo nyēē karaam bēsyō? Kiyēē chōōnēē kuutiitaab chii ku nyēē mii mētinyii.

³⁵Yoo karaam :mētitaab chii kuyēyē tukuuk chēē kāroomēch, nto yoo miyaat :mētīt kuyēyē tukuuk chēē miyootēch.

³⁶Kāāmwoowook, makukwaanee chii kubo ng'ālyoo nyēē mayemaat nyēē kiikumwooy, yoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek.

³⁷Kunyi, mākubēēr :ng'aleekuuk yoo ibēērē keey nto yēmē /kiiruustiing'.”

+/Mākiing'woonchi biiko choo tāyē Yēesu

(Luuka 11:29-32)

³⁸Yooto kumwoochi :Farisaayeeek alake ākoo kāānēētikaab kiruutēk Yēesu kule, “Kāānēētiintēēt, kēēmāchē iyēwēēch kiy nyēbo kwōng'uut nyēē iboorunēēnēēch kule iboontē kāāmuukēywēēk chēē kwoonēē kibkōōnkōy.”

³⁹Kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “Kibrōkōsiis āk choo chuunnyēē Yēyiin :chēē tēēbē /kiiboorchī kiy nyēbo kwōng'uut. Ng'al baateey chēbo kwōng'uut chēē +/mākiiboorchī ku choo kibo wōōrkooyoontēēt Yoona.

⁴⁰Kuu yoo kibēēnnyēē :Yoona mooyēētaab tyoony bo araaray bēsyōōsyēk sōmōk, mākubēēni :nkinee Wēritaab Chii ng'wēny bēsyōōsyēk sōmōk.

⁴¹Mākōōyyoong'iis :biikaab Ninaawi bēsyoonoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek ankooruusta biiko chēē wuu chutēchu, kuuyu kiweek :icheek yoo kyoombchinē :Yoona lōkōōywēk. Nteenee mii yu ra :nyēē wōō kusiir Yoona.

⁴²Mākōōyyo :cheebyoosya nyēē kibāytooy kōōrēētaab Sōōy bēsyoonoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek. Makooruusta biiko chēē wuu chutēchu, kuuyu kichōōnēē :inee lōōyin chokuyēbchinē yiit ng'aleekaab ng'oomnān choo kimwoowu :Sōlōmōōn. Nteenee mii yu ra :nyēē wōō kubiir Sōlōmōōn.”

Imuuchē kōōyēēchi :tāmirmiryēēt nyēē miyaat chiito

(Luuka 11:24-26)

⁴³Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Yoo /kāākiibēbēeto tāmirmiryēēt nyēē miyaat kuchuwunee chiito, makoombakaatee suurkwēēnēēt nyēē kilay :asiis kuchēēng'ē wōlēē kēēmuunyēē. Nto yoo kāmānyōōr wōlēē kāmīny,

⁴⁴kumwooyē kule, ‘Kaykay ayeey wōloo kyāāmīnyē.’ Yoo kēēyēēw, kunyōōru wōlooto kumasaat ankuyeytaat nyēē karaam.

⁴⁵Yooto, kōōyēēyē ānkuwokuchōōntooy keey tāmirmirook alak tisab chēē miyootēch kusiir inee ānkōōwut :tukul chiichooto. Kunyi, miyātiitu :chiichoo kusiir yoo kibo taay. Kunyoo mākuwuuyiit nyooto ām wōlēē miitē :biiko choo kiikuchuunnyēē Yēyiin.”

Tuubchēēt Yēesu nyēbo man

(Māārkō 3:31-35; Luuka 8:19-21)

⁴⁶Nto yu tākumiitē :Yēesu kung'āloolchinē biiko chēē chaang', chokōōyyoonyēē :kaamet ākoo mbo ng'eetaabkaamet saang' kumāchē kung'āloolchi.

⁴⁷Kumwoochi :chiito ake Yēesu kule, “Mii :koomēt saang' ākoo mbo ng'eetaabkoomēt kumāchē kung'ālooluung'.”

⁴⁸Kuwāl :Yēesu kule, “Ng'oo nyēē moomo anii ānku ng'oo :chēē mbo ng'eetaabiya?”

⁴⁹Yooto koong'welyeel rubiikyii ānkumwooy kule, “Bichu kēēboontē keey :chēē mbo ng'eetaabiya ānku mbo moomo.

⁵⁰Chii ake tukul nyoo yēyē ng'aleek choo māchē :Baaba ām kibkōōnkōy, nyēē ng'eetaabiya anii, cheebiya anii ānku moomo anii.”

Mataayo 13

Makerkeey :teng'eek

(Māārkō 4:1-9; Luuka 8:4-8)

¹Nto ām bēsyoonooto kung'eetee :Yēesu kō ānkuwokutēbēē sakaramteetaab Tōōliilēetaab Kalilaaya.

²Yu kēēruruukyi keey inee :biiko chēē chaang', kulaany mwēēnkēēt nteenee kiiyyoong'iis :biiko chuut tukul sakaramteetaab tōōliilēēt.

³Kooneet :Yēesu bichoo ng'aleek chēē choong'ēch ām tyoonkōōchoy kule, “Kiwokuyis :kāābātiintēēt ake nkoonuuk.

⁴Yu kāyis nkoonuuchoo, kōōsuuchi :alake kēēltaab too. Nto tēē yoo kukwa :tāriitēk ankukwey.

⁵Kōōsuuchi :alake kitaweeet wōlēē kitewerer :teng'nyaanteet. Kubiityo :choo areet akeenke.

⁶Nteenee yu kalay :asiista kōōsiis nkoonuuchoo kuuyu kimāmii wōlēē kikwērtōochinē keey :tiikiitēk.

⁷Kōōsuuchi :alake wōlēē miitē :kātook. Yu kābiityo :kātoochoo kōōrēēwoon nkoonuuk kut kumanaayey āmit.

⁸Kōōsuuchi :alake teng'eeek chēē kāroomēch. Kibiityo :choo nyēē karaam. Kiyey :alake āmiik chēē ng'ēri, kuyey :alake chēē kāykāyēch, nto alak kuyey chēē choong'ēch.

⁹Nyoo yēbē yiit, kukas.”

Kiibāng'boonkyi :Yēēsu rubiikyii ng'aleek

(Māārko 4:10-12; Luuka 8:9-10)

¹⁰Nto mii lētuunoo, kukwoonchi :rubiik Yēēsu ankuteebē kule, “Ām nee siing'ālōolchinēē :inyiing' biiko tyoonkōōchoy?”

¹¹Kuwālchi :Yēēsu kule, “/Kookeekweyaak akweek ōnkēt kiyēē iyeelaat kurubta keey bāytooyiisyēētaab Yēyiin, nteenee /mānāākiiboorchī alak.

¹²Chiito nyoo yēyiisyēē kiyēē inkēt +/mākēētāsyi ake. Nto nyoo māyēyiisyēē, +/mākiibootēē mbo nyoo kāboonto.

¹³Āmwoowunēē ng'aleek tyoonkōōchoy kuuyu ānkoo kakasee koong', mākāsē kiy, nto yoo kāyēbchi yiit, kumēēnkētē kiy.

¹⁴Yityiintōōs ām bichu :kiyoo kimwooyē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya kule, '+Mōōyēbchinē yiit, āmōōnkētē kiy. +Mōōkāsēē koong', āmōōkāsē kiy.

¹⁵Kuuyu kiyoomcho bichu :mētēwoy, kiimiiny :bichoo yiitin ānkiimiis koonyay. Nto kōmāwuu nyoo, nto kāsēē koonyekwaa, kuyēbchinēē yiit yiitiikwaa ānkōōnkētēē mētēwookwaa ānkuwēēkiis ānkāāsoob icheek.’

¹⁶Nteenee ōbēruurootiin sōō, :akweek nyēē tyaa chu kastooy :koonyekwook ānkuyēbiitē :yiitiikwook.

¹⁷!Kāāmwoowook, kiikukanyaan :wōōrkooyikaab Yēyiin chēē chaang' āk biiko chēē chaang' choo churtootiin, kule nto kas kiyēē ōmiitē :akweek ōkāsē nteenee maneemuuch. Kukanyaan kule kuyēbchi yiit kiyēē kyookas :akweek nteenee mānēēnkēt kiyooto.”

Kiibāng'boonkyi :Yēēsu rubiikyii tyoonkōōchoonoo

(Māārko 4:13-20; Luuka 8:11-15)

¹⁸” Kunyi okany baa ābāng'boong'wook tyoonkōōchoonēēb kāābātiintooni kiyisē nkoonu.

¹⁹Kerkeey :biiko alake āk kēēltaab too. Kāsē ng'ālyoontēēt nyēē rubtooy keey bāytooyiisyēētaab Yēyiin āmēēnkēt kiyēē mwooyē :lōkōōywēchoo. Yoo kachō :Kibrōkōsyoontēēt kusārē.

²⁰Kukerkeey :alake āk kitaweeet. Kāsē ng'ālyoontēēt ankutorooch areet akeenke kukāng'ērēkyi.

²¹Nteenee māchutitēē icheek :ng'ālyoontoonoo, ibuurtooy nto nyēē mā tyaa, yoo /kākēēwēch /ānkēēwus kubo ng'ālyoontēēt, koochuchuu y keey.

²²Kerkeey :biiko alake teng'eeek chēē kibiitee :kātook. Kāsē ng'ālyoontēēt, nteenee bēng'tēē tukuukaab kōōrooni āk muchastaab bāytit. Irēewoonē :tukuuchoo ng'ālyoontēētaab Yēyiin kumayey kiy.

²³Kerkeey :biiko alake teng'eeek choo kāroomēch. Kāsē ng'ālyoontēēt ānkukiilchi. Yēyiisyēē :alake ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuyi keey kisich, kuyi keey ām alak kukaykay, nto alak kuyi keey miisin.”

Tyoonkōōchēētaab suuswoo ām mbar

²⁴Nto mii yoo kumwoochi :Yēēsu biiko tyoonkōōchēēt ake subak kule, “King'eet :chiito ake kuchaan kēbuswēēk chēē kāroomēch mbareenyii.

²⁵Nto mii kwēēmooy kukāruuyo :biiko, kuchō :buunyoontēēt ānkuyis suuswoontēēt ake nyēē wuu nkoonnyoontēēt wōloto bo mbareen ānkuwēēchi keey.

²⁶Kibiityiin :nkoonuuchoo āk suuswēchoo ankuyey mētēwook.

²⁷Nto miitē yoo, kumwoochi :motwoorik chiitaab mbareet kule, ‘Mokoryoontēēt, 'kiichaan oob :inyiing' kēbuswēēk chēē kāroomēch mbareen? So, kokwaanee ānō :suuswēk?’

²⁸Kuwālchi :chiitaab mbareet kule, ‘Buunyoontēēt :nyotoo koyey ng'aleechaa.’ Kumwoochi :motwoorikyii kule, ‘Ara keebe :acheek bokiitutu suuswēchoo?’

²⁹Kukētyi motwoorik kule, ‘Acha. Yoo kōōlē boong'ey, ōmuuchē ong'eyte nkoonuuk.

³⁰Kunyi okany kubiityiin kuu nyotoo ākoy yoo /kēēkēsiisyē. Nto yotoo +māāmwoochi biiko choo kēsiisyē kulēkwēl suuswēk ankurat /sikeebeel, nto yityo kōōruruuch nkoonuuk ānkuyib kukwa chookē.’ “

Wōlēē nērtooy :bāytooyiisyēētaab Yēyiin

(Māārko 4:30-32; Luuka 13:18-21)

³¹Kumwooy :Yēēsu tyoonkōōchēēt ake kurubta keey āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin kule, “Kichaan :chiito ake mbareenyii kēbuswoontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē aritaaliit.

³²Ānkoo ku kēbuswoo nyēē mining' ām kēbus alak tukul chēē /kēēchoonē, biitē ku wōōyiit kusiir keetiik chuut ānkuyēyē sokonaak chēē tēēkyinē :tāriitēk kooriikwaa.”

³³Kimwooy subak :Yēēsu kule, “Kerkeey :bāytooyiisyēētaab Yēyiin tukun choo yoo /kakeetankwarta bus kuchututēē busyeek tukul kukuut.”

Kiyēyiisyēē :Yēēsu tyoonkōōchoy ām wōlēē mii :biiko alake

(Māārkō 4:33)

³⁴Kiyēyiisyootēē :Yēēsu tyoonkōōchoy yoo king'ālōolchinootē biiko.

³⁵Kiyityiin yooto :kiyoo kimwooyē :wōōrkooyoontēēt ake kule, “Āmiitē wāāmwoowunēē ng'aleek tyoonkōōchoy, ābooru ng'al chēē kiiyēēlootiin kung'eetee /kakeeyey kōōrēēt.”

Kiibanybaany :Yēēsu tyoonkōōchoonoo kibo suuswoontēēt

³⁶Yooto, kubakaakta :Yēēsu bichoo ki chaang' ānkuwo kō. Nto tēē yoo kōōnookyi :rubiikyii ankuteebēe inee kule, “Mwoowēēch, ibooru nee :tyoonkōōchoonoo bo suuswoontēēt?”

³⁷Kuwālchi :Yēēsu kule, “Chiichoo kichoonē kēbuswēēchoo kāroomēch ku Wēritaab Chii.

³⁸Mbareet ku kōōrēēt, nto nkoonuuk ku biikaab bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nto suuswoontēēt ku biikaab Kibrōkōsyooontēēt.

³⁹Nto :nyēē kichoonē suuswoontoonoto ku Kēniintēēt. Kiyēē +/makeekes ku biiko chēē +/mākiitiilchi ng'aleek ām bēsyēētaab tabanta. Nto kēsiik ku malayikaanik.

⁴⁰Kuu yoo /kēētilē suuswoontoonoo miitē mbareen /ankeebeelee maata, kuwuuyiitu nyooto ām tabantaab kōōrēēt.

⁴¹Mākōōyook :Wēritaab Chii malayikaanikyii chokōōnēmto ām Bāytooyiisyēēnyii :biiko tukul choo tēwēchootē biiko alak āk kibng'ōōkisiis alak tukul.

⁴²Mākutōōrchi bichoo maata nyēē irikitiitē, wōlēē mābokung'woonchi ankuriirunee ng'wēny.

⁴³Mākōōluuw :choo churtootiin kuu asiista ām Kaab Kwaan. Nyoo yēbē yiit kukas.”

Karaaran :Kaab Yēyiin

⁴⁴Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Kerkeey :bāytooyiisyēētaab Yēyiin yoo /kakeewunyee tukun chēbo koomānuut mbareen nto tēē yoo kunyōōr :chiito ake ānkōōyēēn subak. Wēētii :chiichoo ām ng'erekweek ānkuwokwaalta tukuukyii tukul chēē boonto ankwaal mbaraanaata.”

⁴⁵Kimwooy :Yēēsu subak kule, “Kerkeey :bāytooyiisyēētaab Yēyiin āk yoo chēēng'ē :chiito ake sanayeeek chēē kāroorānēch,

⁴⁶nto yoo kānyōōr sanayaanteet akeenke nyēbo koomānuut wokwaalta kiy ake tukul nyēē boonto ankwaal sanayaantaanaata.”

Tyoonkōōchēētaab lēkwēlēēt

⁴⁷Kimwooy subak :Yēesu kule, “Kerkeey :bāytooyiisyēētaab Yēyiin yoo keelumta :biiko alake nēētiit tōōliilēēt āriit ankunam burburiinēk chēē chaang' chēē makerkeey.

⁴⁸Yoo kaakunyi :burburiinēk nēētiit, kōōchuut :tēkiik kuchō sakaramteet. Nto yityo kōōbuur ng'wēny ānkulēkwēl burburiinēk choo kāroomēch ānkōōkoochi kērēb ānkumēto choo miyootēch.

⁴⁹Wuu nyotoo ām bēsyēētaab tabantaab kōōrooni! Makukwa :malayikaanik ānkulēkwēlunēē biiko choo miyootēch wōlēē mii :choo churtootiin.

⁵⁰⁺/Mākēētōōrchi biiko choo miyootēch wōlēē bo maat nyēē irikitiitē wōlēē mākung'woonchi :soboan ankuriirunee ng'wēny.”

Kāānēētiisyēēt nyēē lēēl āk nyoo kibo kēny

⁵¹Yu kēēwoong' :Yēesu kumwooy ng'aleechaa, kuteebēe rubiikyii kule, “Ōkāsē ng'aleechuutēchu?” Kukēt rubiikēy kule, “Ēē, kēēkāsē.”

⁵²Yotoo nanyuun kumwoochi icheck kule, “Kunyoo, kāānēētiin ake tukul nyēē /kiikiineet kurubta keey bāytooyiisyēētaab Yēyiin, kukerkeey chii nyēē inēmu ām chookēēnyii tukuuk chēē leelach āk chēē yōōsēch.”

Kitay Yēesu :biikaab saang'nyii

(Māarkō 6:1-6)

⁵³Yu keewaany :Yēesu kōōnēētiisyēē tyoonkōōchoochoo, kung'eetee yotoo.

⁵⁴Nto lētuunoo kuyit Nāāsārēēt wōloo kinērēē. Yotoo kōōnēētiis ām kōōtaab saayeet. Yu kakas :biiko wōlēē kiinēētitooy, koolat ankuteebēe keey kule, “Wōlēē kinyōōrtooy :chiichi ng'oomnātooni āk kāāmuukēywēēchu bo kwōng'uut ku ānō?

⁵⁵So! Mābo nee :wēēriitēnyi kāātoong'iintonoo? Mā kaamet nyoo /kēēkuurēē Maaryaa ānku ng'eetaabkaamet oob Yāākōbō, Yōōsēēf, Simōōni ākoo Yuuta?

⁵⁶Kēēboontē keey oob mbo cheebkaamet tukul? Kunyi ii, konyoorta ānō :chiichi ng'aleechu tukul?”

⁵⁷Kitay :bichoo Yēesu. Nto tēē yoo kumwoochi :Yēesu bichotoo kule, “-/Mākēēkoonyitē wōōrkooyoo ām saang'nyii nto kōōng'waa, nteenee koonyitē :biikaab saang'ta ake.”

⁵⁸Manaayeyee wōlooto :Yēesu ng'aleek chēē chaang' chēbo kwōng'uut kuuyu kimēēkoosēē keey :biiko inee.

Mataayo 14

Ki ng'oo man :Yēesu?

(Māarkō 6:14-29; Luuka 9:7-9)

¹Kikas :Bāytooyiintēēt Ērōōtē /kyoomtooy Yēesu.

²Kumwoochi motwoorikyii kule, “Bātisāniintēēt Yoowaana :nyooto nyēē kookung'eetee meet! Kiyooto nyi ōkāsē kuyēyiisyēē kāāmuukēywēēchoo bo kwōng'uut.”

³⁻⁴Kimiitē yēē kichoomnyo :Ērōōtē āk Erootyaa koorkēētaab ng'eetaabkaamet nyēē /kikēēkuurēē Filibō. Kimwoochinē :Yoowaana Ērōōtē kule, “Makaraam 'intii ng'eetaabkoomēt kusobē.”Yooto kōōwuruur :Erootyaa Ērōōtē kukerta Yoowaana kōōtaab kibратиisyek.

⁵Kimāchē yooto :Ērōōtē kubakach Yoowaana nteenee kiiywey biiko, kuuyu kichāmtooy :bichoo kule wōōrkooyoontēēt :Yoowaana.

⁶Nto miitē yēē /kikyoomē saakweet nyēē king'erēkyinēē :Ērōōtē bēsyēēt nyēē /kikēēsichēē, chokutuumēē :chēēbtaab Erootyaa taayeetaab biiko. Yooto kung'erech :Ērōōtē kut

⁷kōōwoolchi keey chēēbooto kule ikoochinē kiyēē kateeb.

⁸Wokuteebēē :chēēboo kaamet nto tēē yoo chokumwoochi Ērōōtē kule, “Āmāchē mētitaab Yoowaana /kēēyibunēēnoo kibseesweet!”

⁹Yooto kwoorookēn :Bāytooyiintēēt, nteenee kuuyu kikiikōōwoolchi keey chēēboo ām taayeetaab tāyēēkyii, kumwaayta /kēēyēchi kiyooto kitēēbē.

¹⁰Kunyoo /kibokeechwenta mētitaab Yoowaana ām kāābrātiisyō

¹¹nto yityo /kēēyibchinēē chēēbkēy kibseesweet. Kunam :chēēboo mētooto ānkuyibchi kaamet.

¹²Lētuunoo bokumuy Yoowaana :rubiikyii nto yityo bokumwoochi Yēēsu.

Kibay :Yēēsu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk muut

(Māārkō 6:30-44; Luuka 9:10-17; Yoowaana 6:1-13)

¹³Yu /kābokyoomchi Yēēsu ng'aleechaa, kung'eētyēē wōlooto kimii ānkwooyyēē mwēēnkēēt kumāchē kuba yēē kimālēēkit :chii. Nto kukāsē :biiko kuu nyooto, koosaab sakaramteetaab tōōliilēēt kwaalach Yēēsu.

¹⁴Kurēkunēē :Yēēsu mwēēng', ankukas biiko chēē ki chaang' miisin, kukāsyi kiisayta ānkōōsoobchi bōōrwēk.

¹⁵Nto kwiimēnē :kōōrēēt, kōōnookyi :rubiik ānkumwoochi kule, “Ntēē kāākwiimēn :kōōrēēt ānku suurkwēēnnyoo :wōli! Mwoochi bichu simkuroot subokwaalaat āmiik chēē kāriibēē moonikwaa.”

¹⁶Kuwāl :Yēēsu kule, “Mēērook kuba. Ōkoochi :akweek kiyēē kaam.”

¹⁷Kukētyi :rubiik Yēēsu kule, “Ntēē mukaatiinek muut āk burburiinēk āyēēng' baateey chēē kēēboontē!”

¹⁸Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōkōōnoo baa āmiichooto.”

¹⁹Kumwooy :Yēesu kule kōōbuur :biiko yoo bo saatyeet. Nto miitē yoo kunam mukaatiinekēy muut āk burburiinēkēy āyēēng' ankukas barak kubirchi Yēyiin kōōnkōy. Nto yityo kubcheyaabchey ānkōōkoochi rubiikyii kubchēchinoot biiko.

²⁰Kyoomiis :bichoo tukul kut kubiyoong'iis. Nto bēre kōōruruuchoot :rubiik āmiik chēē /kikiituuchaat, kunyiy kēreboonik taman āk āyēēng'.

²¹Biiko chēē kyaam āmiichu ku murēnik kisyēērōōk muut /kumānāākiiyiitito chēēbyōōsōōk āk lēēkōōk.

Kiwēēsyētēē :Yēesu bēēko barak

(Māārko 6:45-52; Yoowaana 6:15-21)

²²Yooto bakeenke, kōōkiimchi :Yēesu rubiikyii kulaany mwēēnkēēt simkoonto kutākumii :inee kōō-āmiisē biiko.

²³Nto yu kāākōō-āmiis bichoo, kootooch nkityō lekemeet ake barak wokusaay. Kwiimēnē :kōōrēēt kutākumii :inee wōloto nkityō.

²⁴Yooto tukul, kikiikuwo :mwēēnkēēt tōōliil kwēēn ānkimiitē kōōsooyēnē :wusōōnēēt.

²⁵Nto yu kāng'ēēyēn :kōōrēēt, kuwēēsyētēē :Yēesu bēēko barak ākoy wōlēē kimii :rubiikyii.

²⁶Nto bēre kukas :rubiikyii kuwēēsyētoonunēē tōōliilēēt, kumuuyo miisin ānkumwooy kule, "Chii ēē, nto āyiin!" Kumwooyē kuu nyooto kōōnchōōytōōs bakeenke nyēē kāākubōōtoon.

²⁷Yooto kumwoochi :Yēesu rubiichoo kule, "-Mōōmuuyē! Nto yu anii nyoo."

²⁸Kukāsē :Bētērō kuu nyoo, kumwooyē kule, "Yoo inyiing' ii, Mokoryoontēēt, imwoowoo āwēēsyētēē bēēko barak ākoy wōloo imiitē."

²⁹Kuwālchi :Yēesu Bētērō kule, "Chōō naas." Kurēkunēē :Bētērō mwēēng' ankootaar bēēko barak ānkutākyi keey Yēesu.

³⁰Yu kakas wusōōnēēt, kunyokoriit ānkutoow kuling'taat. Yooto kutooree kāānchōōyto kule, "Wōōy, ānkiisārwoo wē, Mokoryoontēēt!"

³¹Kōōyokooyto :Yēesu āwut ankunam Bētērō. Nto tēē yoo kumwoochi kule, "So, ntēē iyābē kuu nyi? -Mēēkoosēēnoo keey?"

³²Nto yu kaakulaany :tukwaay mwēēng', kuteeman :wusōōnēēt.

³³Kukutunkyi :biiko choo kimiitē mwēēng' Yēesu kumwooyē kule, "Kubooyiit man, inyiing' Lakwataab Yēyiin."

Kiisoob :Yēesu biikaab Keneesareet

(Māārko 6:53-56)

³⁴Nto yu kaakwaay, bokōōyyoonyēē yēē /kikēēkuurēē Keneesareet.

³⁵Yu kēēnkēt :biikaab wōloto kule ki Yēēsu :nyoto, kukuurootēē biiko soong'wēk chēē ki laatoos. Kikiimutyi Yēēsu biiko tukul chēē kimnyoontōōs.

³⁶Kusoom :bichoto kimnyoontōōs Yēēsu kule, “Ichāmweēch kēētiiny buch maaseekaab kotootookaab sireeng'uung'.”Kisob :chii ake tukul nyēē kitiiny maaseechaa.

Mataayo 15

Tooytoochiintōōs :mākuutēkaab Yēyiin āk kiruutēkaab Farisaayee

(Māarkō 7:1-13)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kukwaanee :Farisaayee alake āk kāānēētikaab kiruutēk Yēērusālēm ankuteebē Yēēsu kule,

²” Ām nee yu mārūbē :rubiikuuk ntāsimuutēkaab mbo kuuko? Ntēē -mēēntāsiimē :icheek āwunnyēk nto āmiisyē?”

³Kuwālchi :Yēēsu kule, “Ntēē ōkwētyinē akweek mākuutēkaab Yēyiin ankoorub ātēbuutēkaab mbo kuukoong’?

⁴Kimwooy oob :Yēyiin kule, ‘lywey kōōn āk koomēt? Chii nyoo chubē kwaan nto kaamet, kunyoolchinē :meet.’

⁵Nteenē ōmwooyē :akweek kule yoo kāmwoochi :chii kaamet nto kwaan kule, ‘Kiito ake tukul nyoo kātāākōōnook, kukyaasat kubo Yēyiin,’

⁶nto yoto mēēbērē mächāktōōs kooywey sikiikyii. Ōmōōntooy :akweek kuu nyiitēnyi ng'ālyoontēetaab Yēyiin ankoorub ātēbuutēkwook nkit.

⁷Ōyēyē keey sōō kutyaa kule ōchurtootiin! Kibēēr :wōōrkooyoontō bo Yēyiin Isaaya yoo kimwooyē kule:

⁸‘Koonyitēēnoo :bichoo kuutuw, āmāboontēēnoo moo.

⁹Ānkoo kasaaya :bichoo, -māākāsyinē, kuuyu chōōnēē :kāānēētiisyēēng'waa wōlēē mii :biich buch.’ ”

Nee :nyēē yēyē chiito kumātililiit ām wōlēē mii :Yēyiin?

(Māarkō 7:14-23)

¹⁰Nto miitē yoo, kumwoochi :Yēēsu biiko kuyisyi keey inee nto yityo kumwoochi kule, “Okas baa ng'ālyoontooni:

¹¹Mēēbērē kiyēē iwutē kuutiitaab chii :nyēē yēyē chiichoo kumātililiit, nteenē nyēē yēyē kumātililiit ku kiyoo chōōnēē kuutiinyii.”

¹²Yu keewaany :Yēēsu kumwooy kuu nyoto, kōōnookyi :rubiikyii, ānkumwoochi kule, “‘Kēēnkēt :inyiing’ kule kāng'woonchi Farisaayee :ng'aleechaa 'kēēmwooyē?’”

¹³Kuwālchi :Yēēsu kule, “+/Makeeng'eeeyta keet ake tukul nyēē kimāchoonē :Baaba nyoo mii kibkōōnkōy.

¹⁴Kunyi -mooyiimee keey :akweek Farisaayeechaa. Kōryootiin :bichoo. Nto yoo kēēntōōchi :cheebkoraatyaanteet ake ake, kōōsuuchinē :tukwaay ng'wēēn.”

¹⁵Yooto kumwooy :Bētērō kule, “Iboorwēēch ng'aleechaa bo tiliilinto.”

¹⁶Kuwālchi :Yēēsu kule, “So, ākoo mănōōnkēt kura?

¹⁷-Mōōnkēt :akweek kule kiy ake tukul nyoo wēētēē kuut kuwēētii moo ānkuwokuwo saang’?

¹⁸Nto ng'aleek choo kwoonēē kuut kukwoonēē :choo mēt ānku chooto chēē yēyē chiito kumātililiit.

¹⁹Kiyēē chōōnēē mēt ku kāsōōtēywēēk chēē miyootēch kuu chēbo rumiisyēēt, martaayeet, sikornateet, chōōrsēēt, mōlōlchinooyēētaab ng'al āk ng'ōōmsēēt.

²⁰Tukuuk chooto chēē yēyē chiito kumātililiit. Nteenee yoo koomiis :chiito kumaneentasiim āwut, māyēyē :yooto kumātililiit :chiichoo ām wōlēē mii :Yēyiin.”

Kiyēētyēēchi :Yēēsu cheebyoosya nyēē kimā Cheebyuutayaa

(Māarkō 7:24-30)

²¹Yu kang'eetee :Yēēsu yooto ākoo rubiikyii, kuwo ākoy kōōrēētaab kiriinkēētaab Tiirō āk Sitōōn.

²²Yooto kuchōōnchi :cheebyoosyeet ake nyēē kimā Cheebyuutayaa. Kibōloobōl kumwooyē kule, “Mokoryoontēēt, Mōchōkōrēētaab Tāwuti, ankiiriireenaa! Mii kōōyiimē chēēbnyuu :tāmirmiryēēt nyēē miyaat.”

²³Mānāāwālchi :Yēēsu cheebyoosyaanaa ng'ālyoo ām baanaa. Yooto kubēēchi :rubiik Yēēsu ankusaaysaay kule, “Mwoochi, naas, kuwēēchi keey ntēē kābōloobōloot kuu nyi.”

²⁴Kuwālchi :Yēēsu cheebyoosyaanaa kule, “Cheebyoos, /kikiyookwoo anii baateey wōlēē miitē :biikaab Isrāyēēl choo kēēchiir chēē kiikubootyo.”

²⁵Kōōnookyi :cheebyoosyeet Yēēsu, kukutunyēē taayeenyii ānkumwoochi kule, “Ānkiiyēētyēēchoo ōō, Mokoryoontēēt!”

²⁶Kulēēnchi :Yēēsu, “Makaraam /kiinēm āmnyoontēētaab lēēkōōk /ānkēēmētyi ng'ōōkin.”

²⁷Kuwālchi :cheebyoosyaanaa kule, “Wuu nyooto sinee ōō, Mokoryoontēēt, ntēē āmē mbo :ng'ōōkin seeserik yoo āmiisyē :biikwaa.”

²⁸Yu kāmwooy :cheebyoosyaanaa kuu nyooto, kuwālchi :Yēēsu kule, “Cheebyoos, kuuyu 'ikoosēēnoo keey miisin, /kāākēēchāmuung' kuu wōloo 'kēēmāktooy.”Kumwooyē :Yēēsu kuu nyooto kusobē bakeenke :chēēbtaab cheebyoosyaanaa.

Kiisoob :Yēēsu biich chēē chaang' chēē kimā Yuutayee

(Māarkō 7:31-37)

²⁹Nto tēē yoo kung'eetee :Yēesu yooto kumur sakaramteetaab Tōōlilēētaab Kalilaaya, kiitooch yēē tōrōōr ānkōōbuur ng'wēny sukōōnēētiis.

³⁰/Kikiimutyi biiko chēē chunkutootiin, chēē kōryootiin, chēē sōnkōchootiin, chēē kirātākiis :ng'ēlyēēbik āk alak chēē chaang' /ānkiikoochi taayeetaab Yēesu. Kōōsoob :Yēesu bichooto tukul.

³¹Yu kakas :biiko kung'ālōolē :choo kikirātākiis :ng'ēlyēēbik, kāsobcho :choo kisōnkōchootiin, kubeesyēet :choo kichunkutootiin ankukasta :choo kikōryootiin, koolat ānkusilto Yēyiintēētaab Isrāyēēl.

Kibay :Yēesu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk ang'wan

(Māārko 8:1-10)

³²Nto miitē yoo kukuur :Yēesu rubiikyii ānkumwoochi kule, “Ntēē kaariiree bichu. Kōōkiibuurtē keey bēsyōōsyēk sōmōk āmāmii :kiyēē āmē! Mēēbērē +māāmwoochi kuba kumanaa-am kiy kuuyu imuuchē kōōmiistoochi :kēmēwuut kēēltaab too.”

³³Kuwāl :rubiikyii kule, “Nto wōlēē sikeenyoorte āmit chēē yēmē biich chēē tēē chu ām suurkwēēnooni ku ānō?”

³⁴Kuteebēē :Yēesu kule, “Ōboontē mukaatiinek ata?”Kuwālchi :rubiik kule, “Kēēboontē tisab āk burburiinēk chēē ng'ēri.”

³⁵Yooto, kumwoochi biiko kōōbuur ng'wēny nyēē katet keey.

³⁶Nto tēē yoo kunam mukaatiinechaa tisab āk burburiinēk, nto yu kāākubirchi Yēyiin kōōnkōy, kubcheyaabchey ānkōōkoochi rubiik kubchēchinoot biiko.

³⁷Kwoomiis :biiko tukul kut kubiyoong'iis. Nto yu kēēruruuchoot :rubiik āmiik chēē king'ēt, koonyiit kērēboonik tisab.

³⁸Nto laatitaab biiko chēē kyoomiis, ki kisyēērōōk ang'wan /kumānāākiyiitito chēēbyōōsōōk āk lēēkōōk.

³⁹Nto mii yoo nanyuun, kōō-āmiis :Yēesu biiko kubēēchi keey ankulaany :inee mwēēnkēēt ākoo rubiikyii ānkuwo ākoy saang'ta ake nyēē /kikēēkuurēē Makataan.

Mataayo 16

Kitay :Farisaayeek kōōyēnchi Yēesu

(Māārko 8:11-13; Luuka 12:54-56; 11:29)

¹Nto miitē bēsyēēt ake, kukwoonchi :Farisaayeek ākoo Satukaayeek Yēesu kumāchē kutyem. Kimwoochi kuyēchi icheck kiy nyēbo kwōng'uut sukōōnkētēē kule boonto :inee kāāmuukēywēēk chēē kwoonēē kibkōōnkōy.

²Nteenēē kuwālchi :Yēesu kule, “Yoo imēnē, ōmwooyē :akweek kule, ‘Mākumusēs tuun :kōōrēēt, kuuyu arraa :wōliin bo barak.’

³Nto yoo bo kōrrōn, ōmwooyē kule, ‘Yiiwoot ra, kuuyu kaarraniit :wōliin bo barak ānkutuuluunkēnoot.’ Ōnkētē :akweek kiyēē ibooru :wōliin bo barak yoo kaarraniit -āmōōnkētē kiyēē ibooru :ng’aleek chu ōkāsē kuyēyāktōs.

⁴Biich chēē miyootēch choo kiikutēwēchākiis :chēē tēēbē /kēēyēchi kiy nyēbo kwōng’uut. Ng’aleek baateey chēbo kwōng’uut chēē +/mākiiboorchī ku choo kibo Yoona.”Yooto kubakaakta :Yēēsu bichooto ānkuwēētēē mwēēnkēēt āk rubiikyīi.

Ōriibēē keey kiyēē bāyēēnook :Farisaayeeek āk Satukaayeeek

(Māarkō 8:14-21)

⁵Nto yu kayit tōōliilēēt biitooniin, koosoot :rubiik kule kikiikuwuutyēē mukaatiinek.

⁶Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōriibēē keey kiyēē bāyēēnook :Farisaayeeek āk Satukaayeeek.”

⁷Kung’alaalee :rubiichoo ng’aleechaa ānkumwooy kule, “Kāmwooy kuu nyooto kuuyu manaakeenamaanu mukaatiinek.”

⁸Nto yu kēēnkēt :Yēēsu kiyēē king’ālōolēē :rubiikyīi, kuteebēē kule, “-Mōōkoosēēnoo keey kāroomin? Ām nee yu ōmiitē ōmwooyē kule manoonamaanu mukaatiinek?

⁹Mānōōnkēt kiy ākoy kura? -Mōōsōōtē mukaatiinechaa ki muut choo kyoomē :biiko kisyēērōōk muutu āk kaatuukanik choo kyōōruruuchē kunyiy kērēboonichoo?

¹⁰Nto mbo naas mukaatiinechaa ko tisab choo kwoomē :biiko kisyēērōōk ang’wanu āk kaatuukanik choo kwōōruruuchē kunyiy kērēboonichoo?

¹¹Ām nee simōōnkēt kule kāmāāng’ālōolwook kurubta keey āmiik?!Kāmwoowook, ōriibēē keey kiyēē bāyēēnook :Farisaayeechaa āk Satukaayeechaa!”

¹²Yooto nanyuun, kōōnkēt :rubiichoo kule mēēbērē kimwoochinē icheek :Yēēsu kuriibēē keey āmiik nteenēē kimwoochinē kuriibēē keey kāānēētutēkaab Farisaayeeek āk chēbo Satukaayeeek.

King’oonkyi :Yēyiin Bētērō kule ki ng’oo :Yēēsu

(Māarkō 8:27-30; Luuka 9:18-21)

¹³Yu kāwokuyit :Yēēsu ākoo rubiik rōōrōōkēētaab kiriinkēētaab Kayisareeya Filiibi, kuteebēē rubiikyīi kule, “Mwooyē :biiko kule Wēritaab Chii, ku ng’oo?”

¹⁴Kuwālchi :rubiik kule, “Mwooyē :alake kule inyiing’ Bātisāniintēēt Yoowaana, kubērē :alake Eliiya, nto alak kumwooyē kule Cheremnyaa nto ku ake ām wōōrkooyikaab Yēyiin nyēē kaakung’eetee kāābkwoombiich.”

¹⁵Kulēēnchi Yēēsu, “Nto akweek, ōbērē anii ku ng’oo?”

¹⁶Kumwooy :Simōōni Bētērō kule, “Inyiing’ Kāārārōokiintēēt, Lakwataab Yēyiin.”

¹⁷Yooto kumwooy :Yēesu kule, “Simōōni araab Yoona, ibēruuroot. Mā chii :nyēē kāng'oong'uung' ng'aleechu, nteenee Baaba anii nyoo miitē kibkōōnkōy.

¹⁸Kunyi, +māākuuriing' kule Bētērō ānku +māātēēkyi kitawaani kōōnyuu nyēē -mēēbēlē :Buunyoontēēt.

¹⁹+Māākōōniing' kāāmuukēywēēk chēbo Bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Kiy ake tukul nyēē ikērē ām kōōrooni, +/makeeker ām kibkōōnkōy. Nto nyēē iyootē ām kōōrooni, +/makeeyaāt ām kibkōōnkōy.”

²⁰Yu keewaany :Yēesu kumwooy kuu nyooto, kōōkiimchi rubiikyii masimkumwaaytaat kule inee :Kāārārōokiintēēt.

King'alaalee :Yēesu meenyii āk ng'eeteenyii bo meet

(Māārkō 8:31-33; Luuka 9:22)

²¹Kuchakee yooto kuwo taay kutoow :Yēesu kumwoochinē rubiikyii kule ākoy kuwo :inee Yēērusālēm ānkubuntēē nyāliluutēk chēē chaang' ām āwunnyēkaab booyik, mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk. Kimwooy mbo subak kule ākoy /keebakach inee nto miitē bēsyēētaab sōmōk /kiing'eetee meet.

²²Yooto kuwēeto :Bētērō Yēesu komos ānkumwoochi kule, “Acha oō, Mokoryoontēēt! Mēērook kuyēyākiis :ng'ala chēē wuu choo ām wōlēē imiitē!”

²³Yooto kōōtuukyi Bētērō batay ānkumwoochi kule, “Sateenaa keey wē, Syeetaani! -Mēēyēku kāānākuut ām wōlēē āmiitē. 'Isōōtē kuu wōlēē isōōtitooy :biiko, āmēēbērē kuu wōloo māktooy :Yēyiin.”

Wuuyinto nyēē buntēē :rubiintēētaab Yēesu

(Māārkō 8:34—9:1; Luuka 9:23-27)

²⁴Nto tēē yoo kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Chii ake tukul nyoo mächē kurub ng'aleekyuu, kutay kiyēē mächē :mooyēēnyii amanyokoriit meet. Yoo kaakucham kuyey kuu nyooto, kuruba.

²⁵Nyoo kāyēētyi keey soboontaab kōōrooni, mākōōboot soboonnyii bo kibchuulyo. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni kubo anii, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

²⁶Kāroomnyo nee nyēē nyōōru :chii yoo kēētukuulchi keey tukuukaab kōōrooni ānkōōboot soboonnyii bo kibchuulyo? Nto kiy nee nyēē imuuchē :chii kuwalee soboonooto?

²⁷Āmiitē :anii, Wēritaab Chii wāāchōōnii ām Lēbkēēyyēētaab Baaba āk malayikaanikyii, ānkuchāāyēchi chii ake tukul kurubta keey kiyēē kiikuyey.

²⁸!Kāāmwoowook, mii :biiko alake yu chēē mābēku kumanaakas Wēritaab Chii kuyibu bāytooyiisyēēnyii.”

Mataayo 17

Kiweek :eertaab Yēesu

(Māārkō 9:2-8; Luuka 9:28-36)

¹Nto yu kakeeyta :bēsyōōsyēk lo, kulaang'ta :Yēēsu ākoy tulwēēt ake barak, kuboontootē keey Bētērō, Yāākōbō āk Yoowaana ng'eetaabkaametiitaab Yāākōbō.

²Kumiitē wōlooto, kuweek :eertaab Yēēsu kukāsē rubiik, koolekecheech kuu asiista. Kileelakiitu :nkicheek sirookyii kule mang'!

³Yooto kukas :rubiichoo Muusa āk Eliiya kwoomē lōkōōy āk Yēēsu.

⁴Kulēēnchi :Bētērō Yēēsu, “Mokoryoontēēt, karaam nyēē tyaa kēēmiitē yuutēyu. Kany ateech kēryōōnik sōmōk, nyeeng'uung', nyēbo Muusa ākoo nyēbo Eliiya.”

⁵Kutākung'āloolē :Bētērō, kuchō :boolteet nyēē ki lebkeey miisin ankoolaambuuch icheek ānkuchōōnēē :kuutiit booltaanaata kumwooyē kule, “Lakwanyuu :nyi nyēē āchāmē ānkāāng'ērēkyinē. Kunyoo, ōkāsyinē kiyēē mwooyē.”

⁶Yu kakas :rubiichoo kuutiinaa, kumuuyo ānkōōbutyi ng'wēny kukubuy kuut.

⁷Kuwo :Yēēsu yooto ankutabtab icheek kumwoochinē kule, “-Mōōmuuyē, ōng'ēētyē.”

⁸Nto yu kēētōrōōr :rubiichoo mētēwook, māmiitē :chii ake tukul nteenee Yēēsu nkit.

⁹Yu kimii kurēkunēē lekem, kōōkiimchi :Yēēsu rubiichoo kule, “-Mōōmwoochi chii kiyēē kookas, ākoy yoo /kaakiing'eetee Wēritaab Chii meet.”

Kiineet :Yēēsu wōlēē kiwuu :chōōnēētaab Eliiya

(Māārko 9:11-13)

¹⁰Kuteebēē :mbo Bētērō Yēēsu kule, “Ām nee naas, sukumwooyē :kāānēētikaab kiruutēk kule māchāktōōs kōōyēēw :Eliiya kurook, nto chōōnii :Kāārārookiintēēt?”

¹¹Kuwālchi :Yēēsu kule, “Mwooyē :bichoo man. Intōōwu :Eliiya sukukaramiit :kiy ake tukul.

¹²!Kāāmwoowook, kiikuchō Eliiya ānkimēēnkētē :bichoo, nteenee kiyeyee kiy ake tukul nyēē kimāchē. Nto ām kēēlto nyēē wuu nyooto, makunyalil :Wēritaab Chii ām āwunnyēkaab bichoto.”

¹³Yooto nanyuun kōōnkēt :rubiichoo kule kimiitē :Yēēsu kung'āloolēē Bātisāniintēēt Yoowaana.

Imuuchāktōōs :kiy ake tukul ām chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin

(Māārko 9:14-29; Luuka 9:37-43a)

¹⁴Yu kāākurēk :Yēēsu āk rubiichoo, kuba ākoy yoo kimiitē :rubiik chuut alake kuboonto keey biiko chēē kichoong'ēch chēē kikiikōōruruuch keey. Yooto, kuchō :chiito ake ānkukutunyēē taayeetaab Yēēsu

¹⁵ānkumwoochi kule, “Mokoryoontēēt, riiree wērinyuu nyēē boonto mēwuunkook. Iyīmē :bōōroo miisin kutōōrchinē kwaak mā nto ku bēēko.

¹⁶Kāāmutyi rubiikuuk nteenee manaakoomuuch.”

¹⁷Yooto kumwooy :Yēēsu kule, “Kunuurēch sōō, :biiko alake nyēē tyaa. Nto yu manookaaseenaa keey! +Māābuurtook ākoy āyu? +Māāmuytoochook ākoy āyu? Omutwaa anii wēēroo.”

¹⁸Kōōbēbēeto :Yēēsu tāmirmiryoonoo miyaat kung'eetee wēēroo. Yooto, kusob :wēēroo bakeenke.

¹⁹Nto miitē yoo kuboonto keey Yēēsu āk rubiikyii, kuteebē :rubiik kule, “So, ām nee simakiimuuch :acheek tāmirmiryoonoo miyaat?”

²⁰Kuwālchi :Yēēsu kule, “Kuuyu -mōōkoosēēnoo keey kāroomin. Kāāmwoowook, nto ōboontē kaakaaseet nyēē mining' nyēē tēē kēbuswoontēētaab aritaaliit, nto ōmuuchē ōmwoochi tulwooni kule, 'Ng'eetee yu ānkiiwē yuun' kung'ēētē. Māmii :kiy nyēē ibēlook.

²¹Mēēmuuchāktōōs :tāmirmiryēēt nyēē wuu nyooto, yoo manoosaay ānkōōkir āmiisyēēt.”

King'alaalee :Yēēsu subak meenyii āk ng'eeteetaab meet

(Māārkō 9:30-32; Luuka 9:43b-45)

²²Nto yēē kimiitē kubēēsyētē :tukul ām Kalilaaya, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Mii /bokiyyokoochinē Wēritaab Chii āwunnyēkaab biikaab kōōrooni.

²³+ /Makeebakachaa nto miitē bēsyēētaab sōmōk /kiing'eeteenaa meet.” Kiyey :yooto kwoorookēniis :rubiik miisin.

Kikweyta :Yēēsu syuuruutaab Kōōtaab Yēyiin

²⁴Yu kayit :Yēēsu āk rubiikyii Kaabernaam, kukwa :kāāruruukikaab syuuruutaab Kōōtaab Yēyiin ankuteebē Bētērō kule, “Mākwēyē :kāānēētiintēēng'woong' syuuruut nyēbo Kōōtaab Yēyiin?”

²⁵Kuwālchi :Bētērō kule, “Kwēyē.” Kuwo :Bētērō kō, nto baanta nyooto māchē kung'alaal, kumwoochi :Yēēsu kule, “Ikāsē :inyiing' kule nee ōō, Simōōni? Ng'oo :nyēē kwēchinē bāytooyikaab kōōrooni syuuruut? Lōkōkwaa nto biiko alak?”

²⁶Kuwālchi :Bētērō kule, “Kwēchinē :biiko alake.” Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ākoo tookunoot kule mākwēyē kiy :lēēkōōy.

²⁷Nteenee yoo simākēēkustoochi bichu, iwē ākoy tōōliil ānkiiwiirchi ntawaaniit bēēko. Nto burburyoontēēt nyoo bo taayta inam, ing'aany kuutiinyii. +Meenyoorte āriit beesyaanteet nyēē yēmē kukweytee :biiko āyēēnku syuuruut. Iyibchi bichoo kubo syuuruut nyeenyuu ākoo nyeeng'uung'.”

Mataayo 18

Ng'oo :nyēē wōō?

(Māarkō 9:33-37; Luuka 9:46-48)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kuteebē :rubiik Yēesu kule, “Ng'oo :nyēē wōō ām bāytooyiisyēētaab Yēyiin?”

²Kukuur :Yēesu leekwa nyēē mining' kōōyyoong'to keey rubiik

³ānkulē, “!Kāāmwoowook, yoo kamooweeke ōbuur kuu wōloo wuunto :lēēkōōy chēē minkēēch, māko y kōōwut :chii ām akweek bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

⁴Kunyi, nyoo yibē keey ng'wēny kuu leekwa, ku wōō :nyoto miisin ām bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

⁵Nto nyoo tōrōōchē chii nyēē wuu lakwani ām kaayneenyuu, kukaakutoroochaa anii.

Ōriibēē keey kentaayeet

(Māarkō 9:42-48; Luuka 17:1-2)

⁶Chii nyoo kaken ake nyēē takukuskus ām kāāyēnēēt, kumisiyinē /kēērātyi rwaa nyēē wōō kaat /ānkēētōōrchi araaray kuling'ta.

⁷Tyaa sōō :ng'wooninto nyēē mākunyōōr :biiko choo kēntooy biich. Mii :biiko chēē makuken biiko alak kutaya, nteenee mākung'woonchi sōō kule nee chiichoo kēnē ake.

⁸Yoo kēēsākyiing' :āwung'uung' nto kereenkeeng'uung' itayaa, itilte! Kaykay inyōōru soboontaab kibchuulyo iboontē āwut akeenke nto ku kereeng' akeenke kusiir iboontē āwunnyēk tukwaay nto ku kērēēnkōōk tukwaay /ānkēētōōrchiing' wōlēē bo maataab kibchuulyo.

⁹Yoo kēēsākyiing' koong'uung' itayaa, ilōōtu! Kaykay inyōōru soboontaab kibchuulyo iyuu kimekoong'nyaa kusiir iboontē koonyek tukwaay /ānkēētōōrchiing' wōlēē bo maataab kibchuulyo.”

Māmāchē :Yēyiin kubot :chii ake tukul

(Luuka 15:3-7)

¹⁰Kitas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Ōriibē keey! -Mōōmōōntooy ake tukul ām chu tākung'ārng'ār. Kubooyiit man, tinyē :icheek malayikaanikwaa chēē boonto keey Baaba ām kibkōōnkōy ākookoy.

¹²Yoo boonto :chii kēēchiirēkyii bokol ānkubot :akeenke ii, kuyēyē kule nee? Bākooktooy oob chuut tāmānwookik sokool āk sokool ankuwokucheeng'aat nyoo kābotē?

¹³Kubooyiit man, ng'ērēchē miisin kubo nyoto akeenke kusiir chuut alak.

¹⁴Ām kēēlto nyēē wuu nyoto, māchāmē :kōōn nyoo mii kibkōōnkōy kubot mbo :akeenke ām bichooto tākung'ārng'ār.”

Choolwookātēēt ākoo nyooyeetaab kaat

(Luuka 17:3-4; Mataayo 16:19)

¹⁵Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Yoo kāchoolwookēnchiing' :ng'eetaabkoomēt iwēētē komos ānkuwēeboorchi lēluutyēenyii. Nto yoo kākāsuung', 'kukēēyisu inee.

¹⁶Nteenee yoo kāmākāsuung', iwēētē keey chiito ake nto ku biich āyēēng', sukumiitē :biiko āyēēnku nto sōmōku :chēē chāmchiintōōs kule wuu nyotoo /sikiitiil ng'ālyoo.

¹⁷Nto yoo kāmākāsyi bichoo, ōmwoochi booyikaab kanisa ng'aleek tukul. Nto yoo kāmākāsyi booyichoo, ōyib inee kuu wōloo /kēēyibtooy chii nyoo -mēēnkētē Yēyiin nto kuu kāāruruukiintēētaab syuuruut.”

¹⁸Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Kiy ake tukul nyēē ōkērē ām kōōrooni, +/makeeker ām kibkōōnkōy. Nto kiyēē ōyootē ām kōōrooni, +/makeeyaat ām kibkōōnkōy.

¹⁹Āmwoowook subak kule, yoo kākāsyiin :biiko āyēēnku ām kōōrooni yoo sooyē kumāchē kiito ake, kuyēchinē :Baaba nyoo mii kibkōōnkōy kuu wōlēē kāmāktooy.

²⁰Yoo kātuuyo :biiko āyēēnku nto ku sōmōk kuyēyiisyēē kaayneenyuu, āboontē keey āk icheek.”

/Kēēnyōōchinē keey kaat

²¹Nto miitē yoo kuteebē :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, mächāktōōs ānyōōchi kaat ng'eetaabiya areet ata yoo kāchoolwookēnchoo? Ara, ākoy areet tisab?”

²²Kukētyi :Yēesu kule, “-Mēēnyōōchinē kaat areet tisab baateey, nteenee kunyil tāmānwookik tisab āk tisab.”

²³Yotoo kumwooy :Yēesu kule, “Wuu nyi :bāytooyiisyēētaab Yēyiin: Kimwoochi :bāytooyiintēēt wootwookikyii kukwa /bokeeng'alaalee wōlēē kiwuu :yiisyōōnuutēkwaa.

²⁴Kiboonto :wootwookiintēēt nyēē kibo taay bēsēnto nyēē wōō miisin.

²⁵Nto kuuyu ki wōō :bēsēnoo nyēē kimēēmuuchē kuyaakta, kumwooy :mokoryoontēēt kule /kyaalta wootwookiintonoo āk kanyii tukul kunam wōlēē mii :cheebyoosyeenyii, lōkōkyii āk kiy ake tukul nyēē kiboonto /keeyaaktee bēsēnooto.

²⁶Kukutunyēē :wootwookiintonoo taayeetaab mokoryoontēēnyii ankuriiree keey kule, 'Lēyyē, mokoryoontēēt, tēēkōōnoo sōō bārooyinto sāāyookuung' bēsēnng'uung' tukul.’

²⁷Kuriiree :mokoryoontoonoo chiichoo ānkōōmiisyyi bēsēnooto kootyaaktaayakay.

²⁸Nto yu chuytooy :wootwookiintonoo saang' kutuuyēē wootwookiintēēt nyiin ake. Kiboonto :nyoo bēsēntaab nyiitēnyi nyēē mābo laat. Yoto kutēryēkyinē nyiin kumāchē kookeet ānkubērē, 'Yookwoo bēsēnnnyu!'

²⁹Kukutuny :nyiin ankusaaysaay murēētkēy kule, 'Murooni, tēēkōōnoo bārooyinto ēē, wē, sāāyookuung' bēsēnng'uung'.

³⁰Nteenee kitāyiis :chiichoo ānkukwēr nyiin ākoy kōōk wokurat ākoy bēsyēēt nyēē kayaaktee bēsēnoo!

³¹Nto yu kakas :wootwookik chuut alake kiyēē kayeyakay, kunērēēkiis miisin ānkubokumwoochi mokoryoontēēng'waa kiyēē kiyeayakay.

³²Yu kakas :mokoryoontēēt ng'aleechaa, kukuur wootwookiintonoo ānkumwoochi kule, 'Iyēku sikoran. Yu kwēēriirēē keey :inyiing' āmiisuung' anii bēsēnoo kwēēboontē tukul.

³³So, kwaaming' :nee simeeriiree :nkinyiing' wootwookiintēēt nyiin ake?'

³⁴Kinyēēr :mokoryoontoonoo ankunam chiichoo kukerta kō kung'woonchi ākoy kuyaakta bēsēntaab biich tukul.

³⁵Kunyi, mākuyēwook :Baaba nyoo mii kibkōōnkōy kuu nyotoo yoo -mōōnyōōchinē keey kaat."

Mataayo 19

Kiineet :Yēēsu kule miyaat :bareetaab kooyēē

(Māārko 10:1-12)

¹Yu keewaany :Yēēsu kumwooy ng'aleechaa, kung'eetee Kalilaaya ānkutākyi keey yēēmēēntaab Yuuteeya. Kisyēbunēē biitēēntaab koong'asiis nyēbo āynēēntaab Yoortaan.

²Kurub ām wōlooto :biiko chēē chaang' ānkōōsoob choo kimnyoontōōs.

³Nto tēē yoo, kukwoonchi :Farisaayeeek alake Yēēsu kumāchē kutyem, ankuteeb kule, "Chāmwēēch :kiruutēk kukwet :chii koorkēēnyii kubo ng'ālyoo ake tukul?"

⁴Kuwālchi :Yēēsu kule, "Manoosuman :akweek siruutēk yoo mwooyē kule, yu kitoowu :Yēyiin kuyēyē kōōrēēt, 'Kiyey murēn āk koorko,'

⁵ānkumwooy kule, 'Kiyotoo nyēē yēyē murēn kung'eetee kōōntaab kwaan āk kaamet ankoomut koorkēēnyii ānkunoomnyo :tukwaay kuyēk kiy akeenke.'

⁶Mēēbērē tāku biich āyēēng', nteenee kāākuyēk kiy akeenke. Kunyoo -mēēbēēsyō :chii kiyēē kiikōōnoomnyo :Yēyiin."

⁷Kuteeb subak :Farisaayeechaa kule, "Ām nee sukumwooy :Muusa kule, kusirchinē :saanteet koorkēēt barweet nyēē bārēē kooyēēyto nto kwētē koorkēēt?"

⁸Kukētyi :Yēesu kule, “Kichāmwook akweek :Muusa ōkwētē kooruukwook kuuyu wuuyēch :mukuulēywēkwook. Nteenee kimāwuu nyoo yu kibo taay.

⁹!Kāāmwoowook, chii nyoo kwētē koorkēenyii ām ng'aleek chēē mānāmē keey āk martaayeet, ānkulē keemut koorkēēt ake, kukaakumarta :chiichoo.”

¹⁰Yooto kumwoochi :rubiik Yēesu kule, “Yoo ākoo wuu chu :ng'aleek ām wōlēē miitē :murēno āk koorkēenyii kukaykay kumēēmutiis :chii.”

¹¹Kuwālchi :Yēesu rubiikyii kule, “-Mēēmuuchē :chii ake tukul kucham ng'aleechu, nteenee choo kiikung'oonkyi :Yēyiin.

¹²Choong'ēch :ng'aleek chēē yēyē biiko kumākēēsyō. Miitē :alake chēē /kikēēsichē kumēēmuuchē kusich, kukilātē alak :biiko nto alak, kitay kēēsyēēt kubo bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nyoo imuuchē kucham, kucham.”

Biiko chēē iwutē bāytooyiisyēētaab Yēyiin?

(Māārko 10:13-16; Luuka 18:15-17)

¹³Nto miitē yoo, /kiimutyi Yēesu lēēkōōk kule kutiinyēē āwunnyēk kōōbēruur. Nteenee kiiburyoong'to :rubiikaab Yēesu bichoo.

¹⁴Kumwoochi :Yēesu kule, “-Mooraany, nteenee ōbāroochi lōkōchu minkēēch kukwa wōlēē āmiitē, kuuyu biiko chēē wuu chuutēchu :chēē iwutē bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

¹⁵Yooto, kōōbēruur lōkōchoo, nto yityo kuwēēchi keey.

Wuuy kōōwut :chii nyēē boonto bāytit Kaab Yēyiin

(Māārko 10:17-27; Luuka 18:18-27)

¹⁶Nto miitē bēsyēēt ake kuchō :chiito ake ankuteebē Yēesu kule, “Kāānēētiintēēt, nee :nyēē karaam nyēē māchāktōōs ayey sāānyōōru soboontaab kibchuulyo?”

¹⁷Kuwālchi :Yēesu kule, “Ām nee yu 'keetebeenāa kurubta keey kiy nyēē karaam? Yēyiin baateey :nyēē karaam. Nto yoo imāchē siiminy nyēē karaam, iriib kiruutēkaab Yēyiin.”

¹⁸Kuteebē :chiichoo Yēesu kule, “Imwooyē kiruutēk nkōchō?” Kulēēnchi :Yēesu, “-Meebakach chii, -meemarte, -mēēchōōrsē, -mēērātyi chii ng'wiiynan,

¹⁹iywey kōōn āk koomēt ankiicham laatyēeng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.”

²⁰Kumwooy :chiichoo kule, “Ntēē ārubē kiruutēchu tukul. Ara nee nyēē taakustaat?”

²¹Kuwālchi :Yēesu kule, “Yoo imāchē siichurte, wee-alte kiy ake tukul nyēē iboontē ānkiikoochi bānoonik kiyēē 'kēēnyōōru. Yoo 'keeyey kuu nyooto, irubwaa. +Mēēnyōōru bāytit nyēbo man ām Kaab Yēyiin.”

²²Yu kakas :chiichoo kuu nyoo, kusimikta nyēē kāng'woonchi, kuuyu ki wōō :bāytit nyēē kiboonto.

²³Nto tēē yoo kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Wuuy sōō kule nee kucham :chiito nyēē boonto bāytit bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²⁴!Kāāmwoowook, nyumnyum kōōwut :tembes koong'taab sintaaniit kusiir kōōwut :chii nyēē boonto bāytit Kaab Yēyiin.”

²⁵Yu kakas :rubiik ng'aleechaa, kumuuyo miisin ānkumwooy kule, “Ara ng'oo, naas, :nyēē imuuchē /kiiraraach?”

²⁶Yooto kōōrōōtoot :Yēesu rubiichoo ānkumwooy kule, “Mēēmuuchāktōōs :ng'aleechu ām wōlēē mii :chiito, nteenee imuuchāktōōs :kiy tukul ām wōlēē mii :Yēyiin.”

Kiyēē nyōōru :biiko choo kaakurub Yēesu

(Māārko 10:28-31; Luuka 18:28-30)

²⁷Yooto, kumwooy :Bētērō kule, “Kēēnyōōru nee :acheek chu kookeebakaakte kiy ake tukul ankeerubiing'?”

²⁸Kumwoochi :Yēesu kule, “!Kāāmwoowook, yoo bāytooyiisyē :Wēritaab Chii āk Yēyiin ām kōōrēēt nyoo lēēl, +mōōbāytooyiisyē :akweek rubiikyuū tamanu āk āyēēng'. +Mōōtiilchinē ng'aleek ārootunwēēk taman āk āyēēng' chēbo Isrāyēēl.

²⁹Nto chii ake tukul nyēē kaakubakaakta koorin nto mbo ng'eetaabkaamet nto mbo cheebkaamet nto kwaan nto kaamet nto lēēkōōk nto ku mbareenik kubo anii, mākunyōōr tukuuchoo kunyil bokol nto miisin, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

³⁰Nteenee biiko choo yibē keey barak ām kōōrooni mākubooyiit lēt ām Kaab Yēyiin, nto choo yibē keey ng'wēny ām kōōrooni mākubooyiit taayta ām Kaab Yēyiin.”

Mataayo 20

Biikaab yiisyēēt ām mbareetaab musābiibuunēk

¹Kitas taay :Yēesu kumwooy tyoonkōōchēēt ake kule, “Wuu nyi :bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Kimii :chiito ake nyēē kiboonto mbareenyii nyēbo musābiibuunēk. Kimusta :chiichoo bēsyēēt ake kōrrōōn wokucheeng' biiko chēē kāyēchi yiisyēēt ām mbaraanaa.

²Yooto kukāsyiin :chiichoo āk biikaab yiisyēēt kule mākukwēchi bichooto beesaanik chēē /kikēyēyiisyēē ām bēsyēēt akeenke. Yooto nanyuun kukwēr bichoo mbareen.

³Nto yēē ki āsiiswēk sōmōk chēbo kōrrōōn, kuwo :chiichoo wōlēē kiiruruukyine keey :biiko kumāchē yiisyēēt.

⁴Kumwoochi chiichoo bichoo kule, 'Obe :nkakweek bōōyēyiisyē mbareeng'waanii, sāākwēwook kiyēē yemaat.’

⁵Kuba :bichoo. Kiiyeey :chiichoo yoto āsiiswēk chēē kimāchē kuyitē lo āk yēē kimii āsiiswēk sokool wokukwēr biiko alak.

⁶Chokuwo subak yēē kimāchē kumii :asiista taman āk akeenke. Kunyōōr subak biiko alak chēē kimii kēēyyoong'iis. Kuteebē choo kule, 'Ām nee yu sōōyyoonyēē :akweek yu kwiimēn?'

⁷Yoto kuwāl :bichoo kule, 'Kēēmiitē yu kuuyu māmii :chii nyēē kaakusireech kēēyēchi yiisyēēt.' Kumwoochi :chiichoo bichoo kule, 'Okwaa :nkakweek bōōyēyiisyē ām mbareeng'waanii.'

⁸Nto yu kararakta :asiista, kumwoochi :chiichoo kibo mbaraanaa chiinyii nyēē kiyyoonkyinē yiisyēēt kule, 'Kuur biikaab yiisyēēt tukul ānkiikwēchi beesaanikwaa choo kāyēyiisyēē. Itoowunēē choo /kākēēsirē lēt ankiitas taay ākoy choo /kākēēsirē taay.'

⁹Yoto nanyuun, kukwa :biikaab yiisyēēt choo /kikēēsirē asiistaab taman āk akeenke /ānkēēkwēchi beesaanik chēē /kikēēyēyiisyēē bēsyēēt akeenke.

¹⁰Nto yu kakwa :choo /kikēēnyōōyēē /kēēsirē, kubērē tōōs +/mākēēkwēchi chēē chaang' kusiir chuut, nteenee /kikēēkwēchi icheck tukul beesaanik chēē /kikēēyēyiisyēē bēsyēēt akeenke.

¹¹Kutoow :akeenke kuwookuutyēē chiitaab mbareet

¹²kumwoochinē kule, 'So, ntēē kāyēyiis :bichu /kātākēēsirē asiista akeenke buch, ānkii-āyēēchēēnēēch acheck chu kakyaamee keey yiisyēēt ānkēēyōōtu asiistaab bēēt?'

¹³Kuwālchi :chiitaab mbareet chiichoto kule, 'Lēyyē, tilyaani, nee :nyēē miyaat? Kākēēkāsiyinē oob kule +/mākēēkwēwuung' beesaanik chēbo bēsyēēt akeenke?

¹⁴Wēēchi keey! Kaacham ākwēchi chiito nyoo kāchōōnii lēt beesaanik chēē tēē cheekuuk.

¹⁵Ākoo -māāboontē :anii kāāmuukēywēēk ayeyee beesaanikyuu kiyēē āmāchē ayeyee? Nto katuuyiitiing' keey :moo kubo mooyēēnyuu nyēē lēēl ōō? "

¹⁶Yoto kooteryeech :Yēēsu kule, "Nteenee biiko choo yibē keey ng'wēny mākubooyiit taayta, nto choo yibē keey barak mākubooyiit lēt."

Nyēbo sōmōk kung'ālōolēē :Yēēsu meenyii āk ng'eeteenyii

(Māārō 10:32-34; Luuka 18:31-34)

¹⁷Nto yu kimiitē :Yēēsu kōōtōōchē Yēērusālēēm kuwēeto rubiikyii taman āk āyēēng' komos ānkumwoochi kule,

¹⁸"!Kookas, kēēmiitē kēēbēētii ākoy Yēērusālēēm. +/Mābokiiyokoochi Wēritaab Chii mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk. Makooruustaa /keebakachaa

¹⁹ānkōōyokoochoo biikaab Rooma. Mākōōntosuuroo :choo ānkubirsēētoo kulālchoo ānkukwērtōochoo murtooywoontēēt. Nto miitē bēsēētaab sōmōk +/makiing'eeteenaa meet."

Wōō :ng'oo ām biikaab Kiriistō

(Māārko 10:35-45; Luuka 22:24-27)

²⁰Nto miitē yoo, kuchōōnto :cheebyoosyeetaab Sebetaayo wērikyii ānkukutunyēē taayeetaab Yēēsu kumāchē kusoomso.

²¹Kuteebēē :Yēēsu kule, "Imāchē nee?" Kuwāl :cheebyoosyaanaa kule, "Chāmwoo kōōbuurunēēniing' :wērinyuu ake āwutaab taay kōōbuurunēē :ake āwutaab kaataam ām Bāytooyiisyēēng'uung' nyoo chōōnii."

²²Kumwoochi :Yēēsu kule, "-Mōōnkētē kiyēē ōsoomē. Ōmuuchē :akweek ocham ōbuntēē nyāliluutēk chēē +māānyōōru :anii?" Kuwālchi :bichoo Yēēsu kule, "Kiimuuchē."

²³Kumwoochi :Yēēsu kule, "+Mōōnyāliilchē sinee kuu anii, ānkoo kuwuu nyooto, -māāboontē kāāmuukēywēēk ākōōnook ātēbto nyēbo āwutaab taay nto ku nyēbo kaataam. Baaba Yēyiin :nyēē yēytoochinē biiko bārooyinwēchoo."

²⁴Yu kakas :rubiik chuut alake tamanu ng'aleechaa, kunyēērchi murēchooto āyēēng'.

²⁵Yooto kukuur :Yēēsu rubiichoo tukul ānkumwoochi kule, "Ōnkētē kule bāytooyik chēē mii kōōrooni kumāchē kōōboorchi biiko alak kule icheek :chēē bāytooyiisyē ānkuboonto kāāmuukēywēēk kubiir chuut.

²⁶Nteenēē -mookany kuwuyiit nyooto ām wōlēē ōmiitē :akweek. Kunyoo yoo māchē :chii ām akweek kuyēk nyēē wōō, kumāchāktōōs kuyēētyēēchinē chuut.

²⁷Nto nyoo māchē kubāytooyiis, kumāchāktōōs kuyēchinē chuut yiisyēēt.

²⁸Kyāāchōōnii Wēritaab Chii sichāāyēchi biiko yiisyēēt, āmēēbērē kyāāchōōnii /subokēēyēwoo. Kichāākooytē soboonnyuu sukuobcho :biiko chēē chaang'."

Kiisoob :Yēēsu cheebkoraatiisyeek āyēēng'

(Māārko 10:46-52; Luuka 18:35-43)

²⁹Nto yu ng'ēētēē :Yēēsu Yēērikō ākoo rubiikyii, kurub lēt :biiko chēē chaang'.

³⁰Kimii :biiko alake āyēēnku chēē kikōryootiin kēēbuurēē kēēlto komos. Yu kēēnkēt kule ki Yēēsu :nyi kimii kukēēytooy, kukuurchi barak kule, "Mōchōkōrēētaab Tāwuti, iriireeneech, ankiiriireeneech!"

³¹Kōōburyoong'to :biiko kule, "Ōsiisyē!" Nteenēē kukuurchi barak :bichoo miisin kule, "Mōchōkōrēētaab Tāwuti, ankiiriireeneech!"

³²Kōōyyo :Yēēsu ankuteebēē cheebkoraatiisyechaa kule, "Ōmāchē āyēwook nee?"

³³Kuwālchi kule, "Mokoryoontēēt, kēēmāchē keekaste."

³⁴Kukāsyi :Yēesu bichoo kiisayta ānkutiiny koonyekwaa. Kukasta :bichoo areet akeenke ankurub Yēesu.

Mataayo 21

/Kikeetorooch Yēesu ām Yēerusālēēm kuu Bāytooyiin

(Māārko 11:1-11; Luuka 19:28-38; Yoowaana 12:12-19)

¹Nto yu kariikta :Yēesu āk rubiikyii saang'ta ake nyēē /kikēēkuurēē Beetfaaka ām Lekemeetaab Musēytuuniinēk,

²kumwoochi rubiikyii āyēēng' kule, “Obe ākoy saang'iin. +Mābōōnyōōru sikiryo nyēē siirwaak nyēē boonto keey kaamet. Otyaach tukwaay ānkōōkwērwoo.

³Nto yoo kateebeenaak :chii ng'ālyoo, ōlēēnchi māchē :Mokoryoontēēt ānkumākukēt areet akeenke.”

⁴Kiityiich :ng'aleechu kiyoo kimwooyē :wōōrkooyoontēēt ake kule,

⁵” Ōmwoochi biikaab Yēerusālēēm kule. Ong'nyoo bāytooyiintēēng'woong'. Miitē kuchōōnii wōlēē ōmiitē. Yiboot keey ng'wēny ānkuchōōnēē sikiryo nyēē siirwaak.”

⁶Yooto nanyuun kuba :rubiichoo āyēēnku ankubokuyey kuu yoo kimwoochinē :Yēesu.

⁷Kibokootyaach ānkukwēr siirwaakaanaa bo sikiryo āk kaamet. Yu kayit, kwaalyaktee sikiroochoo tukwaay sirookwaa chēē /kiiliiktēē keey, nto tēē yoo kutēbēē :Yēesu nyoo ki siirwaak.

⁸Yooto kōōyiitoochinoot :biiko chēē chaang' sirookwaa kēēltaab too, nto alak kubutoot sokēēkaab sōōsik kōōkoochinoot kēēlooto kōōboor koonyit.

⁹Kityēēnchinootē barak :biiko chēē kimii taay āk chēē kimii lēt kumwooyē kule, “Kutōrōriit :Mōchōkōrēētaab Tāwuti! Ibēruuroot :nyi chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin! Kutōrōriit :Yēyiin ām kibkōōnkōy!”

¹⁰Kuyitu Yēerusālēēm, kōōwāywooytōōs :biiko tukul ānkutēēbē kule, “So, ng'oo :nyi?”

¹¹Kuwāl :bichoo kikwoontooy keey Yēesu kule, “Wōōrkooyoontēēt Yēesu :nyi, nyoo bo Nāāsārēēt ām Kalilaaya.”

Nyēbo āyēēng' kukwētēē :Yēesu biiko biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin

(Māārko 11:15-19; Luuka 19:45-46; Yoowaana 2:13-22)

¹²Nto tēē yoo, kōōwut :Yēesu biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kimii yooto :biiko chēē kiwālāng'tooy beesaanik āk alak chēē kyooltooy chēēbtuukēēnikaab kōrōsēēk āk cheemung'aariisyeek alak. Kuwunukto :Yēesu meesoosyekaab bichoo kiwālāng'tooy beesaanik kōōtyēēlākiis. Kiityeel mbo nkicheek ng'ēchērōōkaab choo kyooltooy chēēbtuukēēnik ankukwet bichoo tukul kuba saang'.

¹³Kimwoochinē :Yēesu bichoo kule, “Mwooyē :siruutēk kule, ‘Bo :Kōonyuu saayeet,’ nteenee kyooweech :akweek ‘kuyēk kēbēnnyoo nyēbo sāsiik.’ ”

¹⁴Yooto /kiimutyi Yēesu cheebkoraatiisyeek āk chēē kichunkutootiin. Kōōsoob :Yēesu bichoo.

¹⁵Kinyēēr :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk miisin yu kakas ng'aleek chēbo kwōng'uut chēē kiyey :Yēesu āk wōlēē kityēēntooy :lēēkōōk ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin kōōkoostooy Yēyiin kule, “/Kiikaasta Mōchōkōrēētaab Tāwuti!”

¹⁶Yooto, kumwoochi :bichoo Yēesu kule, “Imiitē ikāsē kiyēē mwooyē :lōkōchu ēē?” Kulēēnchi :Yēesu, “Ēē, ākāsē. Manoosuman :akweek yēēt ake ām siruutēk yoo mwooyē kule, ‘Kiiyey :inyiing’ Yēyiin kookaastiing’ :lēēkōōy āk chēērērōōk?”

¹⁷Kung'eetee :Yēesu Yēerusālēm ānkuwokurwoowunēē kiriinkēētaab Beetannyya.

Mutiiniit nyēē kimaayey āmit

(Māarkō 11:12-14, 20-24)

¹⁸Nto yu kāyyēēkunēē kumiitē :Yēesu kōōyēyē Yēerusālēm, kwaam :kēmēy.

¹⁹Kukas kēētīt ake nyēē /kēēkuurēē mutiiniit nyēē kimii kēēlto komos, kuwo yooto. Kimanaayey :kēētoo lokoyeek nteenee kitinyē sokēēk chēē kituumtuumēn kityō. Kuchub :Yēesu kēētooto kule, “-Mataweeyey lokoyeek yēēt ake!” Kumwooyē kuu nyooto kuyoomē :kēētoo bakeenke.

²⁰Kukāsē :rubiik ng'aleechu kumuuyo ankuteebee keey kule, “So, keeyaam :nee mutiiniini areet akeenke?”

²¹Kumwoochi :Yēesu rubiichoo kule, “!Kāāmwoowook, yoo ōkoosēē keey Yēyiin ām mooyēēt akeenke, ōmuuchē oyey kiyēē kāāyēchi :anii mutiiniini, āmēēbērē nyooto sōō, baateey, nteenee ōmuuchē mbo ōmwoochi lekemeet kule, ‘Ng'eet ānkuwēēwiirchi keey araaray,’ kuyēyē :lekemaanaa kuu nyooto.

²²Yoo ōkoosēēnoo keey, ōnyōōru kiy ake tukul nyoo ōsooyē.”

Kāāntōōyikaab Yuutayey chēē ki kāwōōt

(Māarkō 11:27-33; Luuka 20:1-8)

²³Nto yu kēēyēēw :Yēesu biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin, kutoow kōōnēētiis. Yooto kukwa :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyik ankuteebee kule, “Kāāmuukēy nee chēē iyēyēē :inyiing’ ng'aleechu? Ānku ng'oo :nyēē kōōniing’ kāāmuukēywēēchooto?”

²⁴Kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “+Maateebeenaak :nkani tēēbuutyēēt akeenke. Yoo kōōwālwoo, +māāmwoowook chiichēē kikōōnoo kāāmuukēywēēk ayey ng'aleechu.

²⁵Ātēēbē kule ii, kikwoonēē ānō :kāāmuukēywēēk choo kiibātisāniisyeē :Yoowaana? Ara kikwoonēē wōlēē mii :Yēyiin nto wōlēē mii :biich?” Kulēēnchi

keey :bichoo nkityōōniin, “Yoo kakeemwaay kule kikwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē miitē :Yēyiin kutēēbēēnēēch kule, ‘Ntēē simōōyēnchi?’

²⁶Nteenee kēēnyōkōōrēch keemwaay kule kikwoonēē wōlēē mii :biiko, kuuyu chāmchiintōōs :biiko tukul kule ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :Yoowaana.”

²⁷Yooto kuwālchi :bichoo Yēēsu kule, “-Mākiinkētē.”Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “-Māāmwoowook :nkanii chiichēē kikōōnoo kāāmuukēywēēk ayey ng'aleechu.”

Tyoonkōōchēētaab wēērin āyēēng'

²⁸Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Mii yu :ng'ālyoo. Kimii yēēt ake :chiito ake nyēē kiboonto wērikyii āyēēng'. Nto tēē yoo, kumwoochi :kwaan wēēriit nyēē wōō kule, ‘Wēnyoo, iwē ra mbareetaab musābiibuunēk wēēyēyiisyē.’

²⁹Kulēēnchi :wēēroo kwaan, ‘-Māāmāchē.’ Nto nyēē mā tyaa, kuweech kāāsōōtēywēēkyii ānkuwo.

³⁰Kuwēēchi :boontoonoo wēēriit nyēē mining' ānkumwoochi nkinee kuu yoo kāmwoochinē nyiin. Kumwooy :nyoo kule, ‘Āwēētii ōō, āboonyuu,’ āmāwo.

³¹Nkōnō ām wērichoo :nyēē kiyey kiyēē kimāchē :kwaan?”Yu kateeb :Yēēsu kuu nyooto, kuwālchi :bichoo kule, “Nyoo ki wōō.”Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “!Kāāmwoowook, imuuchāktōōs kuba Kaab Yēyiin :kāāruruukikaab syuuruut ākoo chēēmurēniisyēk tōōmiitē :akweek.

³²Āmwooyē kuu nyooto kuuyu kichokōōboorwook :Bātisāniintēēt Yoowaana kēēlto nyēbo churtaayeet ankootay :akweek ōyēnchi, nteenee kiiyēnchi :kāāruruukikaab syuuruut ākoo chēēmurēniisyēk. Ānkoo mbo yu kabookas kēēyēnchi :bichoo, manooweekee ng'ōōkiswookikwook ānkōōyēnchi.”

Kiisyoor :Yēēsu miyootyēētaab kāāntōōyikaab Yuutayeeek

(Māārko 12:1-12; Luuka 20:9-19)

³³Kimwoochi subak :Yēēsu bichoo kule, “Ōyēbchi yiit subak tyoonkōōchooni: King'eet :chiito ake kuchaan musābiibuunēk mbareenyii ankuker. Nto yityo kubal ng'wēēnēēt nyēē sukurōōtyinē :muumēēkaab lokoyeeakaab kēētoo yoo /kakiireem. Kiteech mbo kēryēēt nyēē sukuriibēē :chiito mbaraanaa. Nto tēē yoo, kumwoochi biiko alak bokuriibchi mbaraanaa si yoo kāākururyo :musābiibuunēchoo kubchēchiin. Nto kāākuyityo, kuruuto :chiitaab mbareet.

³⁴Yu kābokururyo :lokoyeechaa, kōōyook :chiitaab mbareet motwoorikyii bokuyibchi inee kereeryaanteet nyeenyii nyēbo musābiibuunēk.

³⁵Yu kayit, kunam :bichoo kiriibē mbaraanaa motwooriintēēt akeenke ānkubirsēēt. Kibakach ake nto nyiin ake, kuwiiraatee rwoontōōk.

³⁶Kōōyookto subak :chiichoo motwoorik alak chēē kēēytēē choo kibo taay. Nteenee /kibokēēyēchi nkicheek ng'aleek chēē wuu choo /kikēēyēchinē chuut.

³⁷Nto nyēbo lēt kutukul kōōyookto :chiichoo wērinyii kuwo mbaraanaa kubērē tōōs makooywey :bichooto.

³⁸Nteenee kukāsē :bichoo wēritaab chiichoo, kukuurē keey bakeenke kule, 'Murēchu, ong'nyi lakwataab chiichiito! Okany keebakach sikēēyibchi keey mbaraani.'

³⁹Kunam :bichoo wēeroo ānkukwēryoot kuwo tuuyta saang' ankubakach!

⁴⁰Kunyoo, yoo chōōnii :chiitaab mbareet ii, chokuyēyēē nee bichooto kiriibē mbareenyii?"

⁴¹Kuwāl :biiko kule, "Bākāchē kibng'ōōkisiisyēchoo ānkōōkoochi mbaraanaa biiko alak chēē imuuchē kuriibchi sukōōkoochinē inee kereeryaanteet nyeenyii."

⁴²Yooto kumwoochi :Yēesu bichoo kule, "Kyoosuman oob ām siruutēkaab Yēyiin yoo mwooyē kule, 'Rwaanteet nyoo kitāyē :biiko kuteekta :nyēē kōōkuyēk tiyēywoontēētaab kōōto. Kōkōōnu :Yēyiin tiyēywoontooni ānkubo kwōng'uut sōō nyēē tyaa yoo kēēkāsē!'

⁴³Kunyoo āmwoowook kule +/mākiinēmunēēnook bāytooyiisyēētaab Yēyiin /ānkiikoochi biiko choo makuyey ng'aleek chēē chāmē :Yēyiin.

⁴⁴Chii ake tukul nyēē karyaach rwaantaanaa, makutirtir. Nto nyoo kēēsuuchi :rwaantaanaata, kuruurumē."

⁴⁵Nto yu kakas :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo Farisaayeeek tyoonkōōchoonoo, kōōnkēt kule king'āloolēē :Yēesu icheck.

⁴⁶Yooto kucheeng' kēēlto nyēē kanamee Yēesu, nteenee kinyōkōriitu biiko chēē ki chaang' ām yooto kuuyu kiiyēnchiintōōs :bichooto kule wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :Yēesu.

Mataayo 22

Tyoonkōōchēētaab saakweetaab kooyēēyto

(Luuka 14:15-24)

¹Kitas taay :Yēesu kumwoochi biiko tyoonkōōchēēt ake subak kule,

²" Wōlēē wuu :bāytooyiisyēētaab Yēyiin kumii kule: Kimii :bāytooyiintēēt ake nyēē kiyēytoochi wērinyii saakweetaab kooyēēyto.

³Nto tēē yoo, kōōyookto motwoorikyii bokukuuroot tāyēēk chēē kimāchāktōōs kukwa saakweet. Nteenee kutay :tāyēēchoo kukwa.

⁴Kōōyookto subak motwoorikyii alak kule, 'Bōōmwoochinootē tāyēēchooto kule kaayeeny yeeyiik āk wuunōōk chēē lumlumēch. Ōkwoonchi keey kyaam saakweenyoo kuuyu kāāchōb :anii kiy ake tukul.'

⁵Nteenee kitay :bichoo ng'aleechaa ānkubēēchi keey. Kiwokuyēyiis :ake ām mbareenyii nto ake kuwo mung'aareenyii.

- ⁶Kunam :choo king'ētu motwoorikaab chiichoo, koonyaliilset ankubakach alak.
- ⁷Yooto kunyēēr :bāytooyiintoonoo ānkōōyookto biikyii bo lukēēt bokwaaraanta rumiichoo ankubeel kiriinkēēng'waa.
- ⁸Nto tēē yoo kumwoochi motwoorikyii kule, 'Kāākuchōbākoy :saakwaanēēb kooyēēy. Nteenee kāmēētākunyoolunoot kukwa :biiko choo kwāākuurē.
- ⁹Kunyoo, obe wōloo bo sachaaraan bōōmwoochi chii ake tukul nyēē kōōnyōōru kuchō saakwaani.'
- ¹⁰Kubeetaat :motwoorichoo bokōōruruuch biiko tukul chēē kiimuuch kunyōōr nyēē mātiny kule ng'oo :ng'oo. Kiwool keey :tāyēēk kut kunyiy :kōōtaab saakwa.
- ¹¹Nteenee yu kāwokuchō :bāytooyiintēēt chokukas tāyēēk, kukas chiito ake nyēē kimaneelaach sirook chēbo saakweetaab kooyēēyto choo /kikiikiikoochi.
- ¹²Kuteebēē :boontēētaab saakwa chiichoo kule, 'Nto ii, tilyeenyuu, 'kēēchōō :inyiing' kule nee kō āmā sirookaab saakweetaab kooyēēyto?' Kusiis :chiichoo āmā ng'ālyoo.
- ¹³Nto tēē yoo kumwoochi :bāytooyiintēēt motwoorikyii kule, 'Orat chiichi āwunnyēk ākoo kērēēnkōōk ānkōōwiirchi saang' wōliin bo mēēnānēēt wokung'woonchi :soboon ankuriirunee ng'wēny.' "
- ¹⁴Kiiwoong' :Yēēsu tyoonkōōchoonoo kumwooyē kule, "Chaang' :biiko chēē kuurootiin nteenee churtooy :chēē ng'ēri."

Kibokutech :kāāntōōyik alake Yēēsu

(Māārko 12:13-17; Luuka 20:20-26)

- ¹⁵Kikwaany keey :moonikaab Farisaayēek nto yooto, bokung'alaalee kiyēē makutechee Yēēsu sukunam.
- ¹⁶Yooto, kōōyookto :bichoo biikwaa āk chēbo Ērōōtē kubēēchi Yēēsu. Kuyitē kumwoochinē Yēēsu kule, "Kāānēētiintēēt, kiinkētē kule 'ibooyē manta ānkiinēētē biiko ām kēēlto nyēbo man kōōnkēt kiyēē mächē :Yēyiin. Māwēēchiing' :chii ānkoo ku inee ku ng'oo.
- ¹⁷Kunyi ii, mwoowēēch, baa, kāāsōōtēywēēkuuk, ara karaam kēēkwēchinē bāytooyiintēētaab Rooma syuuruut nto miyaat?"
- ¹⁸Nto kuuyu kiinkētē :Yēēsu ruurumuung'waa, kumwoochi kule, "Ōyēku sōō, kiblembechiis nyēē tyaa! Kābōōtēkyoo nee?
- ¹⁹Ōbooru baa, :akweek beesyaantaanaata /kēēkwēytēē syuuruut."/Kiiboorchī beesyaanteetkēy.
- ²⁰Kuteebēē bichoo kule, "Bo ng'oo :mēti āk kaaynaani mii beesyaantaani?"

²¹Kuwāl :biikēy kule, “Bo bāytooyiintēetaab Rooma.”Yooto nanyuun, kumwoochi :Yēesu bichoo kule, “Māchāktōs ōkoochi bāytooyiintonoo kiinyii, nto Yēyiin, ōkoochi nyēē nyeenyii.”

²²Yu kakas :bichoo ng'aleechaa, koolat, nto tēē yoo kubēēchi keey.

Ng'eeteetaab meet

(Māārko 12:18-27; Luuka 20:27-40)

²³Nteenee kukwoonchi subak Yēesu :Satukaayeeek alake bēsyoonoto. Kiiyēnchinē :bichoo kule yoo kaakume :chiito, kukaakume kutukul nyēē mēēbērē wokung'ēētēē meet bēsyēēt ake.

²⁴Yooto, kuteebēē :bichoto Yēesu kule, “Kāānēētiintēēt, mwooyē :kiruutēkaab Yēyiin choo kikōōnu :Muusa kule yoo kame :chiito āmānāāsikiyiin leekwa ākoo koorkēēnyii, kōōntiiyē :ng'eetaabkaametiitaab chiichoto koorkoonoo, sukusikiyi nyiin lēēkōōk chēē /sikēēkuurtēē.

²⁵Kunyoo ii, ntēē kimii :chiito ake kēny nyēē kiboonto wērikyii tisab. Nto yu kāwokuwōōyiit :wēēriit kibooreetyeet, kukēēsyō. Nto mii yoo, kumēēchi keey nyēē mānāāsikiyi :koorkoonoo leekwa.

²⁶Kōōntiiyiis :wēēriit nyēē kirubu nyooto kimēē. Kiibuurchiin :nkinee ākoo koorkoonoo ankume āmānāāsikiyiin āk koorkoonoo leekwa. Kōōntiiyiis :wēēriit nyēē kibo sōmōk. Kōōbuurto keey :nyoo nkinee koorkoonoo, nto mii yoo, kume :nkinee nyēē mānāānyōōr leekwa. Kiyeyakay kuu nyooto kut kubēk :wērichoo tukul āmā lēēkōōy.

²⁷Nto mii lētuunoo, kume :nkinee koorkoonoo.

²⁸Kunyoo, kēēmāchē imwoowēēch: Mākubooyiit ng'oo :koorkoonoo kōōyyiin kāng'ēētyēē :bichoto tukul meet, kuuyu kubooyiit man, kiikoomut :bichoo tukul koorkoonoo?”

²⁹Kuwālchi :Yēesu kule, “Ōkustootiin kuuyu -mōōnkētē :akweek kiyēē ibooru :siruutēkaab Yēyiin āk wōlēē wuu :kāāmuukēywēēkyii.

³⁰Yoo kāākung'ēētyēē :biiko meet, mēēbērē tākōōmutē keey subak. Ibuurē kuu :malayikaanikaab Yēyiin.

³¹Nteenee kurubta keey ng'eeteetaab meet nyēbo biiko choo kiikubēk ii, mwoowook nee :Yēyiin

³²yoo mwooyē kule, ‘Anii Yēyiintēetaab Abraam, Isaka ākoo Yāākōbō’? Yoo /kakeemwa kule bo :Yēyiin anum, kōōbooru :yooto kule tākusoboot :chiichoto ānkoo kiikume kēny.”

³³Yu kakas :bichoo ng'aleechaa, koolat wōlēē kiinēētitooy :Yēesu.

Kiruutyēēt nkōnō :nyēē wōō?

(Māārko 12:28-34)

³⁴Nto yu kakas :Farisaayee kule kaakoomuukta :Yēesu Satukaayee, kōōruruuch keey.

³⁵Nto tēē yoo, kutyem :kāānēētiintēēt ake nyēbo kiruutēk Yēesu, kuteebē kule,

³⁶” Nto ij, kāānēētiintēēt, kiruutyēēt nkōnō :nyēē wōō ām kiruutēkaab Muusa?”

³⁷Kuwālchi :Yēesu kule, “Mwooyē :siruutēk kule, ‘Icham Yēyiintēēng'uung' ām mooyēēng'uung' tukul, soboonng'uung' tukul, āk kāāsōōtēyweēkuuk tukul.’

³⁸Kiruutyēēt :nyiitēnyi nyēbo koomānuut ānku wōō ām tukul.

³⁹Nto nyēbo āyēēng' kōōrōōbērē nyiin kumwooyē kule, ‘Icham laatyēēng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.’

⁴⁰Iyumē :kiruutēchuutēchu āyēēnku kiruutēkaab Muusa tukul ākoo siruutēkaab wōōrkooyik.”

Ng'oo :Kāārārookiintēēt?

(Māārkō 12:35-37; Luuka 20:41-44)

⁴¹Kumiitē :Farisaayee kukēēruruuch keey, kuteebē :Yēesu kule,

⁴²” Ōsōōtē nee :akweek kurubta keey Kāārārookiintēēt nyoo ōkānyoonu? Chōōnēē kōōtaab ng'oo?” Kuwāl :bichoo kule, “Kōōtaab Tāwuti.”

⁴³Kukētyi :Yēesu kule, “Ām nee, naas, sukumwoochi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Tāwuti kukuur Kāārārookiintēēt kule ‘Mokoryoontēēt’? Kimwooy oob :Tāwuti kule,

⁴⁴‘Kimwoochi :Yēyiin Mokoryoontēēnyuu kule: Ibuurunēē āwunyuu nyēbo taay ākoy yoo kaayeyiing' itēbēē buunikuuk.’

⁴⁵Kunyi, yoo kuurē :Tāwuti Kāārārookiintēēt kule ‘Mokoryoontēēnyuu’ kōōmuuchāktōōs kule nee kuchōōnēē :Kāārārookiintēēt kōōtaab Tāwuti?”

⁴⁶Mānāākēt :chii ake tukul ng'ālyoo amanaatakukany :bichoo kuteebē Yēesu tēēbuut ake tukul kung'eetee yooto kuwo taay.

Mataayo 23

Kiikiimchi :Yēesu biiko kumarub ātēbuutēkaab Farisaayee

(Māārkō 12:38-40; Luuka 20:45-47)

¹Nto miitē yoo, kumwoochi :Yēesu rubiikyii ākoo biiko chēē kimii yooto kule,

²” Yibē keey :Farisaayee āk kāānēētikaab kiruutēk kule icheck chēē inkētē koobanybaany siruutēkaab Muusa.

³Ōkāsē sinee kiy ake tukul nyēē mwoowook, nteenee -moorub yēyuutēkwaa kuuyu māyēyē :icheck kiyēē inēētē.

⁴Ing'irēē biich :bichu tukuuk chēē nyikiisēch āmāmāchē :icheck mbo kut kutiiny tukuuchooto.

⁵Yēyē kiy ake tukul kumāchē kule sukukas :biiko kule kiikōōnēmchi keey :icheek Yēyiin. Iwōōyiitē tukuuk chēē mii :siruutēkaab Yēyiin ānkuryookyi keey tokoch āk wōlēēb āwuun. Ikōōyiitē mbo maaseekaab sirookwaa kusiir chēbo biiko alak /sikēēbērē tōōs sooyē :icheek miisin!

⁶Kicham :bichoo kutēbēē wōloo /kēēkoonyitē ām sookwoonuut āk ng'ēchērōōk choo bo taay ām kooriikaab saayeet.

⁷Kicham /kiisuboooyootē nyēbo koonyit ām wōlēē chaang' :biich ankicham /kēēkuurē ām koonyit kule 'Mokoryoontēēt'.

⁸-Mookany kukuurook :chii kule 'Mokoryoontēēt' kuuyu Mokoryoontēēt ku akeenke baateey ānkōōtuubchē :akweek tukul.

⁹Āmōōtōrōōr chii ām kōōrooni kule 'Baaba,' kuuyu ōboontē Kōōn akeenke ānkumiitē kibkōōnkōy.

¹⁰-Moocham kukuurook :chii kule 'Kāāntōōyiin nyēē wōō' kuuyu ōboontē Kāāntōōyiintēēt nyēē wōō akeenke nto nyooto ku Kāārārōokiintēēt.

¹¹Nyēē wōō miisin ām akweek ku nyoo yēētyēēchinē chuut.

¹²Chii nyoo yibē keey barak +/makiichuchuuk nto nyoo yibē keey ng'wēny, +/mākiitōrōōr."

Kiiburyoong'to :Yēēsu kiblembechiis

(Luuka 11:42-52)

¹³Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk ākoo Farisaayee, kiblembechiisyeche! Ōkērēē keey kurkeet nyēē wēētii Kaab Yēyiin nyēē -mōōbārōochinē biiko alak kōōwut āmēēbērē ōwutē :akweek mbo nkityō.

¹⁵Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk āk Farisaayee, kiblembechiisyeche! Ōmbākootēē tōōliiloon āk rōōrōōkiis ōmāchē ōnyōōru chiito akeenke nyēē karubaak. Nto yoo kōōnyōōru, oyey bichoo koolaambuuch :ng'ōōkistaab Kibrōkōsyoontēēt kusiurook.

¹⁶Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek cheebkoraatiis choo ōrēētootē alak! Ōnēētē kule, 'Yoo keewaalee keey :chii Kōōtaab Yēyiin, māmii :ng'ālyoo, nteenee yoo keewaalee keey ta-aabuutaab Kōōtaab Yēyiin kunāmē muumeekyii.'

¹⁷Cheebkoraatiisyeche, ōbērbērēch sōō, nyēē tyaa. Nkōnō nyēbo koomānuut kubiir ake: ta-aabuut nto Kōōtaab Yēyiin nyoo itiliilē ta-aabuut?

¹⁸Ōmwooyē mbo subak kule, 'Yoo keewaalee keey :chii kāābkōrōs ām Kōōtaab Yēyiin, kumāmii :ng'ālyoo, nteenee yoo keewaalee keey kiyēē tuwēntooy kubo kōrōsēēk, kunāmē :muumeekyii.'

¹⁹Ōkōryootiin sōō, nyēē tyaa. Nkōnō nyēbo koomānuut kusiir ake: kōrōsēēk nto kāābkōrōs nyoo itiliilē kōrōsēēk?

²⁰Kunyoo, yoo keewaalee keey :chii kääbkōrōs, kaakoowaalee keey nkinee kiito nyoo /kākēēsooytooy ām kääbkōrōs.

²¹Nto nyoo iwoolēē keey Kōōtaab Yēyiin, kaakoowaalee keey Kōyooto ākoo nyoo minyē āriit.

²²Nto nyoo iwoolēē keey kibkōōnkōy, kaakoowaalee keey ng'echereetaab bāytooyiisyēt bo Yēyiin ākoo nyoo ibuurēē ng'echeraanaata.”

²³Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk ākoo Farisaayee, kiblembechiisyeche! Ōkoochinē Yēyiin akeenke ām taman nyēbo tukuuchoo /kiitōōyēē āmiik. Nteenee kyookweeste ng'aleekaab koomānuut ām Mākuutēkaab Yēyiin. Chooto ku manta, kiisayta ākoo kaakaaseet. Karaam ōkoochinē Yēyiin ng'ooluutyēēng'woong' nteenee karaam miisin ōyēyē ng'aleechaa alak.

²⁴Cheebkoraatiisyeche irēētootē biich! Ōyiimēē keey tukun chēē minkēēch ankoobakaakte tukun chēbo koomānuut.

²⁵Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk ākoo Farisaayee! Kiblembechiisyeche! Okerkeeye tērēkōōy chēē /kiiwuunē wōlēēb saang' nto wōliin bo āriit kutuuryootiin.

²⁶Ōkōryootiin :Farisaayee! Ōwuunē kurook terekyeet āriit nto kākuyityo mākutililiit :nkinee wōlēēb saang'.

²⁷Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk āk Farisaayee, kiblembechiisyeche! Okerkeeye mbēērōōs chēē /kikeemas kuleelakiitu wōlēēb barak nto wōliin bo āriit kunyiyaaat :koyikaab muuswēk āk kiy ake tukul nyēē mā tiliil.

²⁸Okerkeeye :akweek mbēērōōsyēchoo kuuyu ōboorunēē wōlēēb saang' kule ōchurtootiin nteenee ām āriit, kyoowung'te keey ng'ōōki ānkōōyēku kiblembechiis miisin.”

²⁹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Ōmiitē sōō, nyēē miyaat kule nee :akweek kāānēētikaab kiruutēk āk Farisaayee, kiblembechiisyeche! Ōtēēkyinē wōōrkooyikaab kēny tukuuk chēē /kiisōōtēē ānkōōkāroorānē mbēērōōsyēkaab biiko choo churtootiin,

³⁰sōōmwooyē kule, 'Nto kikēēmiitē kōōrēēt ām bēsyōōsyēkaab mbo kuuko, nto kimākēēwāstooy korotiikaab wōōrkooyichu kuu wōloo kiyēytooy :biikyoo chēbo kēny.'

³¹Nto kuuyu ōkuurē bichu kule mbo kuuko, ōchāmchiintōōsii nkityō kule okerkeeye mbo kuukoong'.

³²Kunyi, otas taay naas, ōyēyē ng'ōōkistaab mbo kuukoong'!

³³Ng'oomng'ookichu! Ōmuuchē kule nee ochilil -/makiiruusteenaa maataab kibchuulyo?

³⁴Āmiitē āyookwook wōōrkooyik, biiko chēē boonto kiirnātēēt āk kāānēetik. +Mōōkwērtōochi alak murtooywōōsyēk obakach, nto alak +mōōbir ām kooriikwook bo saayeet ankookwetaatee kiriinkōōsyēk.

³⁵Kunyoo +/mākiing'woonchook kubo biiko tukul choo /kikeebakach buch, koonamee Ābēl ākoy Sekaryaa Araab Berekyaa nyoo kyōōbākākyinē kwēēnuutaab Kōōtaab Yēyiin ākoo kāābkōrōs.

³⁶!Kāāmwoowook, biiko chēē wuu chuutēchu :chēē nyōōru ng'wooninoo tukul.”

Kāwōōtyoontiitaab Yēērusālēēm

(Luuka 13:34-35)

³⁷Kibōlchi :Yēēsu Yēērusālēēm kumwoochinē kule, “Wōōy, wēē, Yēērusālēēm, wē, Yēērusālēēm! Irumē wōōrkooyik ānkiiwiirēē rwoontōōk biiko choo iyooku :Yēyiin kule kuyisuung'! Kyaasyeem kunyil areet chēē chaang' kule āyisu biikuuk kuu wōloo yisuntooy :nkokya kinyiinyiiyēēnik kōōwut kebebaakyii, nteenee mānēēkōōnnoo kut ayey kuu nyotoo.

³⁸Kunyi mākuyoochiin :Kōōtaab Yēyiin.

³⁹!Kāāmwoowook kuchakee raat kuwo taay mātābōōkāsoo subak, ākoy omwaay kule, 'Ibēruuroot :nyoo chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin.' ”

Mataayo 24

+/Mākiiturbuub Kōōtaab Yēyiin

(Māārkō 13:1-2; Luuka 21:5-6)

¹Nto yu miitē :Yēēsu kuwēēchinē keey kukang'eetee Kōōtaab Yēyiin, kōōnookyi :rubiikyii ānkōōboorchi inee wōlēē /kikeeteekta Kōōtaab Yēyiin.

²Yotoo kumwoochi :Yēēsu rubiichoo kule, “-Mōōbēng'tēē ōchōrōkyinē tukuuk tukul chēē wuu chu. Kāāmwoowook, +/mākiiturbuub tukuuchu tukul nyēē māmii :rwaa mbo akeenke nyēē ng'ētu kookemeeraat keey ake.”

Nyāliluutēk āk wusiisyēēt

(Māārkō 13:3-13; Luuka 21:7-19)

³Nto yu mii :Yēēsu kēēbuurēē Lekemeetaab Musēytuuniinēk āk rubiikyii nkit, kuteebēē :rubiik kule, “Mwoowēēch, āyu yēē yēyāktōōs :ng'aleechaa 'kēēmwooyē? Kiy nee :nyēē +makeekasee yēē iyēēwunēē :inyiing' āk yēē yitu :tabantaab kōōrēēt?”

⁴Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōriib keey! -Mookany /kiiberbeeraak.

⁵Choong'ēch :biiko chēē makukwaanaat ankuyey keey :ake tukul kule inee ku kāārārookiintēēt. Mākōōbotbootoot :bichoo biiko chēē chaang'.

⁶+Mookas kubārē keey :biiko ām kōōrēēt /ānkyoomu ng'al chēbo booryoot, nteenee -mōōmuuyē. Māsimkuyitu :tabantaab kōōrēēt ānkoo kāyēyākiis :tukuuchoo.

⁷Mākubooryo :bōrōryēēt ake āk ake, kubooryo :kōōrēēt ake āk ake. Mākuchō :kēmēwuut ānkutookunootēē :kibring'ring'nyēēt komoswookik chēē chaang'.

⁸Ng'wooninto nyēē kāāmunēē moroontoon :nyoo nto yitu :kōōrēēt nyēē lēēl.

⁹+/Makeechaamtaak, /kēēwusook, /keebakachaak /ānkēēwēchook ām kōōrōōsyēk tukul kuuyu ōyēnwoo.

¹⁰Makoochuchuuyee keey :biich chēē chaang' kaakaaseet ankuchaamtaat keey āmēēkōōriiku keey.

¹¹Makuyey keey :biiko chēē chaang' kuyēk wōōrkooyikaab Yēyiin ānkutēwēch biiko chēē chaang'.

¹²Mākuwōōyiit :ng'ōōkisto kut kubot :chamateet.

¹³Nteenee +/makiiraraach chiito nyoo kamuyta ākoy tabanta.

¹⁴Nto subak, +/makyaamtee Lōkōōywēchu Kāroomēch bo Kaab Yēyiin kōōrēēt kumukuul kukas :biikaab yēēmōōsyēk tukul, nto yitu :tabanta."

Wōlēē +/makiiserweetita Yēērusālēēm

(Māārkō 13:14-20; Luuka 21:20-24)

¹⁵⁻¹⁶Kimwooy :Yēēsu subak kule, "Yoo kookas 'kiyoo -mēēriiku :Yēyiin' nyoo king'aloolēē :wōōrkooyoontēēt Tānnyēēl kukēēyyoonyēē Kōōtaab Yēyiin, māchāktōōs kumwēchi :biiko choo miitē Yuuteeya lekem. (Kuyeb yiit :chii nyoo sumānē ng'aleechu.)

¹⁷Nto yoo kanyoorta :ng'aleechu chii kumii kōōnyii barak, -mēēwut kō kule kōōnēm kiy ake tukul nyēē sukumwēyto,

¹⁸ameeyeeey :chii nyoo miitē mbareen kaa kule wokunam sireet nyēē iliiktēē keey.

¹⁹Lēyyē, mākuwuuyiityi sōō kule nee ām bēsyōōsyēchooto kooruuk choo kōōyootiin āk choo irēēriisyē!

²⁰Osaay Yēyiin kule māyēyākiis :ng'aleechu yoo yiiwoot nto ku bēsyēētaab Sabaato.

²¹Mākuwōōyiit :ng'woonintaab bēsyōōsyēchooto kusiir ng'woonin ake tukul nyēē kiikutook kuchakee kayey :Yēyiin kōōrēēt, āmākoy kutook :ng'woonin ake nyēē tēē nyoo bēsyēēt ake.

²²Nteenee kiikoonwaakiit :Yēyiin bēsyōōsyēchooto kuuyu mii :biikyii chēē kiikukwey nyēē nto kimanaakoonwaakiit, nto māmii :chii nyēē kātāwokusobē.

Kāārārookik chēē mābo man

(Māarkō 13:21-23; Luuka 17:23-24)

²³Yoo kāmwoowook :chii ake tukul kule ong'nyi Kāārārookiintēēt nto ong'nyiin, -mōōyēnchi,

²⁴kuuyu makukwa :biiko chēē makuyey keey kuyēk kārārārookik āk wōōrkooyikaab Yēyiin. Makuyey :bichu ng'al chēbo kwōng'uut sukung'eet, yoo imuuchāktōōs, kutēwēch biikaab Kiriistō choo kwēyootiin.

²⁵Kāsimāsōōwook, kookas?

²⁶Kunyoo, yoo kāmwoowook :chiito ake kule, 'Ong'nyiin Kāārārookiintēēt miitē suurkwēēn,' -moobe wōloto, nto kumwoowook kule, 'Ong'nyi kawunyee keey kisēēnkē', -moocham.

²⁷Kuu yoo iwēchēē koong'asiis /bokeekasee tinkeey, kukērkēyiitu nyotoo :wōlēē chōōntooy :Wēritaab Chii.

²⁸Wōloo mii :mōtōōng'wēk, kumii yotoo :muuswēk."

Kiyēē ibooru chōōnēētaab Yēēsu

(Māarkō 13:24-27; Luuka 21:25-28)

²⁹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Yoo bēku :nyāliluutēchoo bo bēsyōōsyēchooto, 'Mākumis :asiista, āmēētākōōluuwu :araaweeet. Mākōōtimtiimākoy :wōliin bo barak ānkōōsuuw :kookeelik.'

³⁰Yotoo +māābooru keey :Wēritaab Chii ām barak. Mākuriiryo :biikaab kōōrooni tukul yoo kakasa āchōōnēē boolik barak ām kāāmuukēywēēk āk lēbkēēyyēētaab Yēyiin.

³¹Yoo /kēēkuutē koontiit kuchēchi barak, +māāyooktē malayikaanikyuu kuba komosta ake tukul nyēbo kōōrēēt bokōōruruukoot biiko choo kwēyootiin."

Bēsyēēt nyoo iyēēwu :Yēēsu

(Māarkō 13:28-32; Luuka 21:29-33)

³²Kumwooy subak :Yēēsu kule, "Yoo inkātu :kēētoo /kēēkuurēē mutiiniit, kōōbooru kule kaakuriik kumusēs.

³³Ām kēēlto nyēē wuu nyotoo, yoo ōkāsē kuyēyāktōōs :tukuuchoo tukul, ōnkēt kule kaakuriik :bēsyēēt nyoo āyēēwunēē.

³⁴!Kāāmwoowook, mābootōōs :biikyuu choo kyaakwey ānkoo kāyēyākiis :tukuuchoo tukul.

³⁵Mākubot :barak āk ng'wēny, nteenee mābotē :ng'ālyoontēēnyuu.

³⁶Māmii :chii nyēē inkētē bēsyēēt nyēē āyēēwunēē. -Mēēnkētē :malayikaanik āmāānkētē mbo :nkanii, nteenee Baaba nkit :nyēē inkētē.

Ōchōb keey

(Māarkō 13:35; Luuka 17:26-36; 12:39-40)

³⁷Kērēyīitu :yoo kariik āyēēwunēē :anii Wēritaab Chii āk bēsyōōsyēchoo kibo Noowa.

³⁸Kutoombo kuchōōnii yotoo :taambiliilyeet, kyoomiisyē :biiko, kuyyēēsyē, kōōmutiisyē /ānkiimutē chuut ākoy bēsyoonoo kiiwutē :Noowa mwēēng'.

³⁹Kimēēnkēt :bichoo kiyēē kimii wokuyēyāktōōs ākoy yoo kichōōnii :taambiliilyeet ankubakach bichoo tukul. Makukerkeyiit nyotoo bēsyoonoo chōōnii :Wēritaab Chii.

⁴⁰Yoo mii :murēnik āyēēnku mbareen, +/mākēēyib akeenke /keebakaakta ake.

⁴¹Nto yoo mii :kooru āyēēnku kung'ooysēē rwaanteet, +/mākēēyib akeenke /keebakaakta ake.

⁴²Kunyi, ōriib keey kuuyu -mōōnkētē bēsyēēt nyēē chōōnēē :Mokoryoontēēng'woong'.

⁴³Ōrōōtootē ng'ālyoontooni: Nto inkētē :chiitaab kayta āsiiswēk chēē chōōnēē :chōōriintēēt, nto riibsē -/mākēēbut kanyii.

⁴⁴Kunyoo mākāktōōs ōchōbootiin :nkakweek, kuuyu mākuchō :Wēritaab Chii ām āsiiswēk chēē -mōōmoonkyinē.

Motwooriin nyēē /kiikoosēē keey

(Luuka 12:41-46)

⁴⁵Ara ng'oo nanyuun nyēē motwooriin nyēē /kiikoosēē keey ānku ng'oom? Nyēē kiikoosēē keey ku nyoo itōōrchinē :mokoryoontēēt biikaab kanyii kubāyē nyēē māmii :wuuyin.

⁴⁶Ibēruuroot :chiichoo yoo kānyōōr :mokoryoontēēnyii kuyēyē yiisyoono nyēē karaam!

⁴⁷!Kāāmwoowook, mākōōkoochi :mokoryoontoonoo motwooriintonoo kōōyyoonkyi tukuukyii tukul chēē boonto.

⁴⁸Nteenee yoo miyaat :motwooriintonoo, mākumwooy kule, 'Lōō yēē chōōnii :mokoryoontēēnyuu.'

⁴⁹Yotoo mākubirsēēt motwoorik chuut ānkung'āsyānchi keey kwoomiis ānkuyyēēsyō ākoo kibōōkitiis.

⁵⁰Nto yoo kākchō :mokoryoontēēnyii ām bēsyēēt nyēē -mēēmoonkyinē :motwooriintonoo,

⁵¹māchokōōng'woonchi motwooriintonoo ānkutōōrchi wōlēē mii :kiblembechiisye chuut, wokuriirunee ng'wēny."

Mataayo 25

Tyoonkōōchēētaab tiibiik taman

¹Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Okany āmwoowook wōlēē wuu :chōōnēētaab bāytooyiisyēētaab Yēyiin nyēē lēēl. King'eet :tiibiik alake tamanu kunam taariinekwaab bokutorooch saanteet nyēē mākiisyē.

²Kibērbērēch :muutu kung'oomēch :chuut muutu.

³Kinam :choo kibērbērēch taariinek cheekwaab amanaanamtaat keey mwaaniinek.

⁴Nteenee kinamtaat keey :choo king'oomēch mwaaniinek.

⁵Yooto wokooliiny :saanteetkēy. Kukās :tibichoo kut kōōnuukiis ānkuruuyo.

⁶Nto miitē kwēēmooy kwēēn, /kēēkuur kule, 'Kaakuyit :saanteet! Nyoo, okwaab baa, otorooch!'

⁷Kung'ēētyo :tibichoo tukul ankuyeyta taariinekwaab.

⁸Yooto kumwoochi :chu kibērbērēch chu king'oomēch kule, 'Ntēē miitē kumistōōs :taariinekyoo acheek, ōroong'wēēch mwaaniinek.'

⁹Kukētyi :choo king'oomēch kule, 'Acha. Nto nyuun kurārchēēch acheek. Boo-al chēēkwook.'

¹⁰Kung'ēētyo bokwooliis. Nto kumiitē kēēltaab too kubēētii, kuyitu :saanteet. Yooto kōōwutē :choo kichōbootiin kōōtaab saakweet āk saanteet /ānkēēkērē kurkeet.

¹¹Nto tēē yoo kuyit :nkicheek chu kibēētii mwaanik ānkōōng'ēētiis kule, 'Yootwēēch! Yootwēēch! Yootwēēch kurkeet!'

¹²Nteenee kuwālchi :chiichoo kule, '-Māānkētook :anii.' “

¹³Kiiwoong' :Yēesu tyoonkōōchoonoo kule, “Kunyoo, ōriib keey naas, kuuyu -mōōnkētē bēsyēēt nto ku āsiiswēk chēē āyēēwunēē anii.”

Ikaaman kiyēē /kākēēkōōning'

(Luuka 19:11-27)

¹⁴Kitas taay :Yēesu kumwooy tyoonkōōchēēt ake kurubta keey bāytooyiisyēētaab Yēyiin kule, “Kimii :chii nyēē kimāchē kuwo ruutooy, kukuur motwoorikyii ānkōōtōōrchi chii tukuuk chēē kiimuuchē kuriib.

¹⁵Kiitōōrchi nyēbo taay beesaanik kisyēērōōk konom, kōōtōōrchi ake kisyēērōōk tibtem nto ake kōōtōōrchi nyoo kisyēērōōk taman. Nto kāākuyityo, kuruuto.

¹⁶Kiwokuyēyiisyēē :nyoo /kikiitōōrchinē kisyēērōōk konom beesaanichaa areet akeenke kubāsunēē alak kisyēērōōk konom.

¹⁷Kunyōōr :nkinee nyoo /kikiitōōrchinē kisyēērōōk tibtem kisyēērōōk alak tibtem.

¹⁸Nteenee kiwokubal :nyoo /kikiitōōrchinē kisyēērōōk taman ng'wēēnēēt ankukonor beesaanikaab mokoryoontēēnyii.

¹⁹Nto kaakukeeyta bēsyōōsyēk chēē chaang', kōōyēēwunēē :mokoryoontoonoo ruutooy. Kikuur ake tukul ām motwoorichoo chokumwooy wōlēē kibeeta :ng'aleekaab beesaanichaa.

²⁰Kuchō :nyoo /kikiikoochinē kisyēērōōk konom ānkumwooy kule, 'Mokoryoontēēt, 'kikiitōōrwoo beesaanik kisyēērōōk konom, kunyi kas, baa, mii :kisyēērōōk alake konomu barak.'

²¹Kuwālchi :mokoryoontēēnyii motwooriintonoo kule, 'Kweeyey nyēē karaam /ānkiikoosēēniing' keey! Kuu yoo 'kweemuuch ikaaman tukuuk chēē ng'ēri kut kubās keey, +māākōōniing' ibāwu tukuuk chēē choong'ēch. Chōōnchi keey keetankas :tukwaay!'

²²Nto tēē yoo kuchō :nkinee nyoo /kikiikoochinē kisyēērōōk tibtem, ānkumwooy kule, 'Mokoryoontēēt, 'kikiitōōrwoo beesaanik kisyēērōōk tibtem, kunyi kas, baa, kōōkutāsyi keey :kisyēērōōk tibtemu.'

²³Kuwālchi :mokoryoontēēt kule, 'Kweeyey nyēē karaam, /ānkiikoosēēniing' keey! Kuu yoo 'kweemuuch ikaaman tukuuk chēē ng'ēri kut kubās keey, +māākōōniing' ibāwu tukuuk chēē choong'ēch. Chōōnchi keey keetankas :tukwaay!'

²⁴Nto mii yoo, kuchō :nyoo /kikiikoochinē kisyēērōōk taman, ānkumwoochi mokoryoontēēt kule, 'Mokoryoontēēt, kwāānkētē kule iyēku chii nyēē kōrōōm nyēē 'kiicham ikēsē kiyēē kimēēchoonē ānkiiruruuchēē wōlēē mānēēyis kēbus.

²⁵Kwaanyokoriitu, kunyoo kiwāābālchi beesaanikuuk ng'wēny akonor. Neennyi, onkyu beesaanikuuk.'

²⁶Kuwālchi :mokoryoontēēt kule, 'Imiyaat ānkiiburēn! Ākoo kiinkētē :inyiing' kule ākēsēē :anii āmiik wōlēē manaachaan ānkāāruruuchēē wōlēē mānāāyis ee?

²⁷Karaam, nto kiikonoree lēnkuunēk wōloo bāsu keey, nto kāchāānyōōru kōōkutāsyi keey.

²⁸Ōnēmūnēē nyi beesaanichaa ānkōōkoochi chiito nyoo kāboonto beesaanik kisyēērōōk bokol.

²⁹Chiito nyoo kāyēyiisyē kiyēē /kākiikoochi, +/mākēētāsyi. Nto nyoo kāmāyēyiisyē /kiinēmūnēē mbo nyooto /kākiikoochinē.

³⁰Nto motwooriintoni kēwēyiin, ōwiirchi saang' wōliin bo mēēnānēēt wokung'woonchi :soboon ankuriirunee ng'wēny.' “

Mākōōtiilchi :Yēesu biiko ng'aleek

³¹Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Yoo chōōnii :Wēritaab Chii ām wōōyinnyii kuu bāytooyiin kuboontoonu keey malayikaanik tukul, mākōōbuurēē ng'echereenyii bo bāytooyiisyēēt.

³²+/Mākiiruruukyi biiko tukul taayeenyii. Yooto, mākōōbēēsyō biiko kuu yoo ibēēstōōs :ākiintēēt kēēchiirēk ākoo ng'oroorik.

³³Mākutēbunēē :kēēchiirēk āwutaab taay kutēbunēē :ng'oroorik āwutaab kaataam.

³⁴Mākumwoochi yooto choo miitē āwutaab taay kule, 'Okwaa :choo kiikōōbēruurook :Baaba. Onam bārooyinng'woong' ām Kaab Yēyiin nyoo /kisimkēēchōbwook kuchakee /kakeeyey kōōrēēt.

³⁵Ki yoo kaama :kēmēy, ōbāyoo, nto yoo kaama :melel, ōkōōnoo bēy chēē kaayyee nto yoo kāāruutoochook, ōtoochoo.

³⁶Ki yoo mātātinyē sira, ōloochoo, nto yoo kaamnyaan, ōrwoomoo, nto yoo /kikēērātoō, bookasaa.'

³⁷Yooto mākukētyi :choo churtootiin kule, 'Āyu yēē kyoomiing' inyiing' :kēmēy ankeebayiing' :acheek ōō, Mokoryoontēēt, ku āyu yēē kyoomiing' :melel ānkēēkōōniing' bēy chēē 'keeyyee?

³⁸Ki āyu yēē 'kiiruutoochēēch ankeetaachiing' :acheek, ku āyu yēē kimēētinyē sira ankiilaachiing'?

³⁹Āyu yēē 'kiimnyoonē :inyiing' ku āyu yēē 'kiirataat ankubokiirwaamiing' :acheek?'

⁴⁰Mākukēt yooto kule, 'Kāāmwoowook, kiyēē kyōōyēchi ake tukul ām mbo ng'eetaabiya choo kuskus, kyōōyēwoo anii.'

⁴¹Nto tēē yoo kumwoochi choo miitē āwutaab kaataam kule, 'Ōng'ēētyēē yu :chu ōruustooyootiin bōōkārbusyi wōlēē bo maataab kibchuulyo nyoo /kikēēyēytoochi Kibrōkōsyoontēēt ākoo tāmirmirookyii bo rōkōs.

⁴²Kyaama :kēmēy, -amoobayaa, kwaama :melel, -āmōōkōōnoo bēy.

⁴³Āruutoochook, -amootaachaa. Āwē āmā sira, amanoolaachaa, amnyaan, amaboowaamaa /ankeerata amabookasaa.'

⁴⁴Mākumwoochi yooto :nkicheek bichooto kule, 'Āyu yēē kyaaming' :kēmēy, melel, nto iruutoochēēch, nto yēē kimēētinyē sira, nto yēē kiimnyoonē, nto kiirataat, āmākēēyētyēēchiing' ōō, Mokoryoontēēt?'

⁴⁵Nto yooto mākukēt kule, 'Kāāmwoowook, yoo māmōōyēchi kiy biikyuu choo kuskus, mēēbērē kyōōyēwoo anii kiy.'

⁴⁶Yooto nanyuun +/makiimut bichooto wōlēē wokung'woonchinē :soboon ākookoy /ankiimut choo churtootiin kuba wōlēē bo soboontaab kibchuulyo."

Mataayo 26

Kicheeng' :buunikaab Yēēsu wōlēē makunamta inee

(Māārko 14:1-2; Luuka 22:1-2)

- ¹Yu kēēwoong' :Yēēsu kumwooy ng'aleechu tukul, kumwoochi rubiikyii kule,
- ²" Kuu yoo ōnkētē, kāākung'ēt :bēsyōōsyēk āyēēnku /kyaam Saakweetaab Keeytaayeet, nto yoto +/mākiyokooytoo anii, Wēritaab Chii, /bokēēkwērtōochoo murtooywoontēēt."
- ³Kiiruruukyi keey :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo booyikaab Yuutayeek kaytaab kibkōrōs nyēē wōō nyēē /kikēēkuurēē Kayaafa.
- ⁴Yoto kuchōb wōlēē makunamta Yēēsu /subokeebakach.
- ⁵Kimwooy kule, "-Mookany keenam chiichi /kyoomē Saakweetaab Keeytaayeet, kuuyu imuuchē :biiko kuyey wōōrōōryēēt."

Kiraang'tee :koorkēēt ake Yēēsu mwaayta mēt

(Māārko 14:3-9)

- ⁶Nto yu miitē :Yēēsu Beetannyya ām kaab Simōōni chiichoo kikiikunāmē :makereenik,
- ⁷kuchō :koorkēēt ake nyēē kiboontoonu mwaay nyēē kiboong'u nyēē anyiny nyēbo beesaan chēē chaang' miisin. Nto kumiitē :Yēēsu kāmūrēē keey yēē /kyoomiisyēē, chokuraang'tee :koorkoonoo mētinyii mwaayaa.
- ⁸Bērē kukas :rubiikaab Yēēsu kuu nyoo, kung'woonchi ānkumwooy kule, "Ntēē sukunyarta :koorkooni mwaay kuu nyi?"
- ⁹/Kātākyooltēē mwaayi beesaan chēē chaang' /ānkiikoochi bānoonik."
- ¹⁰Kiinkēt :Yēēsu kiyēē kimii kumwooyē :icheek. Yoto, kumwoochi rubiikyii kule, "Ōmāchēē nee :akweek koorkooni? Ntēē kāākuyēwoo anii ng'ālyoo nyēē karaam.
- ¹¹Kookas, ōboontē keey :akweek bānoonik ākookoy, nteenee mēēbērē ōboontē keey anii ākookoy.
- ¹²Yoo kāroong'tēē :koorkoonoo mwaayi mēt, kāmiiitē kuyēyto /subokeemuya.
- ¹³!Kāāmwoowook, -/mākēēwuutyēē koorkooni ām kiyēē kaakuyey yoo /kyoomtooy lōkōōywēk chēē kāroomēch ām kōōrēēt tukul."

Kiinēm keey :Yuuta kuchaamta Yēēsu

(Māārko 14:10-11; Luuka 22:3-6)

- ¹⁴Nto miitē yoo kung'eet :Yuuta Iskaryoot nyoo ki akeenke ām rubiikaab Yēēsu taman āk āyēēng' ānkuwo wōlēē kimiitē :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch.
- ¹⁵Kiwokuteebē bichoo kule, "Kiy nee :nyēē ōkōōnoo yoo kāāchōbwook kēēlto onam chiichi?"/Kēēchāmchi feetaanik sosom.

¹⁶Nto kuchakee yooto kuwo taay kucheeng' :Yuuta bārooyinto nyēē kachaamtee Yēesu.

/Kikeeyeyta wōlēē /kyoomēē Saakweetaab Keeytaayeet

(Māarkō 14:12-16; Luuka 22:7-13)

¹⁷Nto yēē ki bēsyēētaab taayta nyēbo Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin, kōōnookyi :rubiik yēē kimii :Yēesu ankuteeb kule, “Ānō wōlēē imāchē keeyeyte /sikyaamee Saakweetaab Keeytaayeet?”

¹⁸Kuwālchi :Yēesu kule, “Boocheeng'aate chii ām kiriing' ānkōōmwoochi kule, 'Kāmwooy :Kāānēētiintēēt kule: Kaakuyit :bēsyōōsyēkyuu. Kunyi, āmiitē āk rubiikyuu, chāā-āmēē Saakweetaab Keeytaayeet kōōng'uung'.”

¹⁹Bokuyeyta :rubiichoo saakwaanaa kuu wōloo kāmwooytoochinē :Yēesu.

Kiiboor :Yēesu chiito nyēē kimii wokuchoomtooy

(Māarkō 14:17-21; Luuka 22:21-23; Yoowaana 13:21-30)

²⁰Nto kumii kurātoorātē :kōōrēēt, kōōbuur ng'wēny :Yēesu ākoo rubiikyii taman āk āyēēng' kwoomiis.

²¹Kumii kwoomiisyē, kumwooy :Yēesu kule, “!Kāāmwoowook, mii :akeenke ām akweek nyēē makuchaamtaa.”

²²Kung'woonchi :rubiichoo ānkutoow :ake tukul kuteeb kule, “Ara anii ōō, Mokoryoontēēt?”

²³Kuwāl :Yēesu kule, “Nyoo kiilābloobtooy :tukwaay mukaatiit terekyeet akeenke :nyēē makuchaamtaa.

²⁴Makume :Wēritaab Chii kuu yoo siraat. Nteenee mākung'woonchi sōō kule nee :chiito nyoo makuchaamtaa! Kaykay nto /kimākēēsich chiichoo.”

²⁵Kumwooy :Yuuta kule, “Anii mbonō oob ōō, Mokoryoontēēt?” Kuwālchi :Yēesu kule, “Ēē, inyiing'.”

Kitoow :Yēesu saakweet nyēē lēēl

(Māarkō 14:22-26; Luuka 22:19-20; 1 Kōōriintēēk 11:23-25)

²⁶Nto mii yoo, kunam :Yēesu mukaatiit ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy ankubetes nto yityo kōōkoochi rubiikyii kumwoochinē kule, “Bōōrnyuu :nyi, o-am.”

²⁷Kunam terekyeet nyēē kimiitē :tifaayiik ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy ānkōōkoochi rubiikyii kumwooyē kule, “Oyyee :akweek tukul.

²⁸Korotiikyuu :chu chēbo kirootyeet nyēē lēēl chēē +/makiitaata /sikēēnyōōchi kaat biiko chēē chaang' kubo ng'ōōkiswookik.

²⁹!Kāāmwoowook, -māwāāyyēē subak tifaayiichu ākoy bēsyoonoo āyyēē āk akweek tifaayiik chēē leelach ām Kaab Baaba.”

³⁰Nto tēē yoo, kutyēēn kōōkoostooy Yēyiin, ānkung'ēētyo kutākyi keey Lekemeetaab Musēytuuniinēk.

Kiiboor :Yēesu kule makutuuch keey :Bētērō

(Māarkō 14:27-31; Luuka 22:31-34; Yoowaana 13:36-38)

³¹Kumiitē kēeltaab too, kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Ōmiitē :akweek tukul bōmwēyēēnoo kwēēmowuuniitēnyi, kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, ‘+Maabakach ākiintēēt kusērēēt :kēēchiirēk.’

³²Nto yoo कांग'eetee meet, +maantooy Kalilaaya.”

³³Kuwālchi :Bētērō kule, “Ānkoo kāmwyēēniing' :chuut tukul mākoy abakaaktiing' :anii.”

³⁴Kukētyi :Yēesu Bētērō kule, “Kāāmwoowuung', ām kwēēmowuuni, kutoombo kōōturkuuchē :kirkōōnkiit, +meetuuch keey :inyiing' areet sōmōk kule -mēēnkētoo.”

³⁵Kuwāl :Bētērō kule, “Mākoy atuuch keey kule -māānkētiing'. Yoo kābo meet kēēbēku :tukwaay.”Kōōruumchi :nkicheek rubiik chuut tukul kuu nyooto.

Kiwokusaayee :Yēesu Ketesemaane

(Māarkō 14:32-42; Luuka 22:39-46)

³⁶Yu kayit :Yēesu ākoo rubiikyii yēē /kēēkuurēē Ketesemaane, kumwoochi kule, “Okanyaa yuutēyu, āwē :anii yuun waasaay.”

³⁷Kuwēeto keey Bētērō ākoo wērichoo āyēēng' bo Sebetaayo. Kyaam :ng'uusng'uus Yēesu kut kulōōklōōkēn.

³⁸Nto tēē yoo, kumwoochi mbo Bētērō kule, “Kāāmuy :anii kut wuu nyēē +maameey. Kunyi, ōng'ētunēē yuutēyu ānkōōkāsu.”

³⁹Yooto koonakta taay kisich ānkukutuny ānkuyim kutiiny tokochta ng'wēny kusaay kule, “Baaba, yoo imuuchāktōōs, inēmtoowoo nyalili. Nteenee kuyeyakay kuu wōloo imāktooy, mēēbērē wōloo āmāktooy :anii.”

⁴⁰Nto yu keeyeey wōloo kimii :rubiikyii sōmōku kunyōōr kuruytōōs. Kumwoochi Bētērō kule, “Kāmōōmuuchē kēēkāsu tukul mbo asiista akeenke?

⁴¹Māchāktōōs ōkāsu ānkōōsooyē simōō-āsyi keey tyēmiisyēēt. Ōbērē nto oyey, āmāmii :nkuruuk.”

⁴²Yooto kooyeey subak ankusaay kule, “Lēyyē, Baaba, yoo mēēmuuchāktōōs /kiinēmtoowoo nyalili, kuyeyakay kuu wōloo imāktooy.”

⁴³Yu kēēyēēw :Yēesu nyēbo āyēēng', kunyōōr mbo Bētērō kāruuyo subak, kuuyu kiboonto rwoonik chēē nyikiisēch.

⁴⁴Kubakaakta rubiichoo ankuwokusaay nyēbo sōmōk kumwooyē kuu yoo kābo taay.

⁴⁵Nto tēē yoo kooyeey wōloo kimiitē :rubiik ānkumwoochi kule, “Ākoo tōōbēng'tēē rwoonik? Okas, kaakuyit :āsiiswēk /kiiyokoochi Wēritaab Chii āwunnyēkaab kibng'ōōkisiis!

⁴⁶Ong'nyiin choomtooyiintēēt kāākuchō! Ōng'ēētyē bokēētuuyēē.”

/Kikeenam Yēēsu nteenee kitay /kēēsār
(Māārko 14:43-50; Luuka 22:47-53; Yoowaana 18:3-11)

⁴⁷Kutākumii :Yēēsu kung'ālōolē, kuyitu :Yuuta nyoo ki akeenke ām rubiikaab Yēēsu taman āk āyēēng'. Kiboontoonu keey biiko chēē chaang' chēē kitinyē chōōkiinēk ākoo syaariinek chēē kiiyooku :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo booyik.

⁴⁸Kikiisimkumwoochinē :Yuuta bichoo kule, “Nyoo ōkāsē ātōrōōchē, ōnāmē nyooto.”

⁴⁹Kutākyinē keey :Yuuta Yēēsu bakeenke ānkutōrōōchē kumwooyē kule, “Aase, Mokoryoontēēt.”

⁵⁰Kukētyi :Yēēsu kule, “Kāchēētōrōōchoo man ōō, murooni?”Kutēryēkyinē :bichoo Yēēsu bakeenke.

⁵¹Kukāsē :rubiintēēt ake nyēbo Yēēsu kuu nyoo, kung'usu chōōkiit nto bēre kuyeb motwooriintēētaab kibkōrōs nyēē wōō, kuchwenta yiitit kōōsuuyto.

⁵²Kumwoochi :Yēēsu rubiintoonoonyii kule, “Kētyi chōōkiing'uung' kiraaru, kuuyu iwoong'tooy :chōōkiit chii nyoo kicham chōōki.

⁵³-Mōōnkētē kule āmuuchē :anii ākuur Baaba kuyēētyēēchoo areet akeenke ānkōōmuuchē kōōyookwoo lukōōsyēk taman āk āyēēng' chēbo malayikaanik?

⁵⁴Kāyityiin :ng'aleechu āk siruutēkaab Yēyiin.”

⁵⁵Kuwēēkyi keey :Yēēsu bichoo ānkumwoochi kule, “Ōbērē āntōōchinē :anii lukēēt nyēē mächē kuweech kōōrēēt sookwaante chōōkiinēk āk syaariinek boonamaa? Ntēē kwāāboontē keey :anii akweek kwaak ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin ānēētiisyē. Kwaamaak :nee simoonamaa yooto?

⁵⁶Nteenee ityiichē :ng'aleechu tukul siruutēkaab wōōrkooyik.”Kimwēyēē :rubiik Yēēsu!

Kumii :Yēēsu taayeetaab kōōkwēēt nyēē wōō nyēbo Yuutayeek
(Māārko 14:53-65; Luuka 22:54-55, 63-71; Yoowaana 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Nto mii yoo kukwēryoot :bichooto Yēēsu kaab Kayaafa, kibkōrōs nyoo wōō. Kikiikōōruruukyi keey wōlooto :kāānēētikaab kiruutēk ākoo booyik.

⁵⁸Kiinaamaat :Bētērō Yēēsu ākoy kiyēnkuutaab kaytaab chiichoo bo kōrōs ānkōōbuur āk riibiikaab kayaata sukukas kiyēē makuyeyakay.

⁵⁹Kimach :kōōkwēētaab Yuutayeek tukul kōōyyoonkyinē :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, kule kunyōōr ng'ālyoo nyēē miyaat nyēē nāmē Yēēsu /sikiitiilchi meet.

⁶⁰Nteenee mānāānyōōr ng'ālyoo ānkoo kisyem :biich chēē chaang' kumōlōlchi Yēēsu ng'al. Nto yityo kōōnēm keey :biiko alake āyēēnku

⁶¹ānkumwooy kule, “Kimwooyē :chiichi kule imuuchē kōōturbuub Kōōtaab Yēyiin ankuteechee bēsyōōsyēk sōmōk.”

⁶²Kōōyyo :kibkōrōs nyēē wōō ankuteebē Yēēsu kule, “Itinyē wōlēē ituuktooy keey ām ng'aleechu mwooyē :bichu?”

⁶³Kusiisi keey :Yēēsu. Kumwoochi subak :kibkōrōs nyoo wōō Yēēsu kule, “Ātēēbēēniing' ām taayeetaab Yēyiin kule ii, 'Inyiing' man Kāārārōokiintēēt, Lakwataab Yēyiin?” “

⁶⁴Kuwāl :Yēēsu kule, “Ēē, wuu nyooto, 'keemwaay. Nteenee āmwoowook akweek tukul kule: +Mookas Wēritaab Chii kōōbuurunēē āwutaab taay nyēbo Nyoo bo Kāāmuukēy ankookas kuchōōnēē boolik.”

⁶⁵Kikwaany keey :moo chiichoo wōō bo kōrōs kut kubaach sirookyii ānkumwooy kule, “!Kookas, kaakookerkeeyee keey :chiichi Yēyiin! Nee ake :nyēē /tākēēmwoowēēch kurubta keey āk chiichi? Kookas oob wōlēē kākōōntosuurto Yēyiin?

⁶⁶Ōbērē nee :akweek?"/Kēēlēēnchi, “Misyinē :meet.”

⁶⁷King'utyinē :alake koonyek ānkōōtuluuchē, kusyēēchē :alake

⁶⁸sukumwoochinē kule, “Kāārārōokiintooni, ng'oo :nyoo kābiring'?”

Kituuch keey :Bētērō

(Māārko 14:66-72; Luuka 22:56-62; Yoowaana 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Yooto kumiitē :Bētērō yoo kibo biyy, kuchō :chēēbto ake nyēē ki motwooriin ānkumwoochi kule, “Kwēēboontootē keey :nkinyiing' Yēēsu nyēbo Kalilaaya.”

⁷⁰Nteenee kutuuch keey :Bētērō ām taayeetaab biiko tukul kule, “-Māānkētē kiyēē imiitē imwooyē.”

⁷¹Nto tēē yoo kōōnookyi :Bētērō yēbo oreet nyēē wēētii kayaata. Bērē kukas :chēēbto ake, kumwoochi biiko kule, “Kiboontootē keey :chiichi Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt.”

⁷²Kutuuch keey subak :Bētērō kut kuchubchinē keey kule, “-Māānkētē :anii chiichi!”

⁷³Nto nyēē mā tyaa kōōnookyi Bētērō :biiko chēē kikiiyyoonyēē yooto ānkumwoochi kule, “Kubooyiit man, inyiing' :ake. Kerkeey :ng'elyebng'uung' nyēbo chiichi.”

⁷⁴Kuchubchi keey :Bētērō kule, “-Māānkētē :anii chiichi!”Kubēkunēē :ng'aleechaa kuutiinyii, kōōturkuuchē :kirkōōnkiit bakeenke.

⁷⁵Yooto nanyuun koosoot :Bētērō yoo kimwooyē :Yēēsu kule, “Kutoombo kōōturkuuchē :kirkōōnkiit, +meetuuch keey :inyiing' areet sōmōk kule -mēēnkētoo.”Yooto kuwo saang' ānkuwokuriir nyēē ng'waa miisin.

Mataayo 27

/Kikēēkwērchi Yēēsu Bilaato

(Māārkō 15:1; Luuka 23:1; Yoowaana 18:28)

¹Nto yu kāmwook :asiista, kootiil mbo kibkōrōs chēē wōōyēch tukul āk booyikaab Yuutayeek kule /keebakach Yēēsu.

²Yooto, /keerat :Yēēsu /ānkēēkwērchi :Bilaato nyoo kāāyyoong'iintēētaab Rooma.

Kiriirunee :Yuuta ng'wēny

(Yēyuutēk 1:18-19)

³Nto yu kakas :Yuuta nyoo kichoomtooy Yēēsu kule /kaakiiruusta Yēēsu, kuriirunee ng'wēny. Kikētyi feetaanichaa ki sosom mbo kibkōrōs choo wōōyēch āk booyik.

⁴Kimwoochi kule, “Kwaayey ng'ōōki achaamte chii nyēē bēērē keey.”Yooto kukētyi :bichoo kule, “Kukwaaneeniing'!”

⁵Yooto nanyuun kuwiirchi :Yuuta feetaanichaa Kōōtaab Yēyiin ānkuwokookeet keey.

⁶Yu kānyōōr :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch feetaanichaa kumwooy kule, “Sālōotiin :beesaanichu koroti, kunyi mēērook /kiikoochi lēnkuutaab Kōōtaab Yēyiin.”

⁷Kung'alaal :bichoo nto mii yoo, kootiil kule /bokyaalee mbareet nyēē /sikēēmuchinē biich chēē sobooy. /Kikēēkuurēē mbaraanaa Mbaraab Kibtērēēn.

⁸Kiyooto nyēē kiyey /kēēkuurē wōlotoo ākoy kura kule, “Mbaraab Koroti” .

⁹Kuyityiin :yooto āk kiyēē kimwooyē :wōōrkooyoontēēt Cheremnyaa kule, “/Keenam betekik sosom chēbo feeteet choo kyooltēē inee :Isrāyēēliik

¹⁰ankwaalee mbaraab kibtērēēn kuu wōloo kimwooytoowoo :Yēyiin.”

Kumii :Yēēsu taayeetaab Bilaato

(Māārkō 15:2-5; Luuka 23:3-5; Yoowaana 18:33-38)

¹¹Nto kumii :Yēēsu taayeetaab Bilaato, kuteebēē :bāytooyiintonoo kule, “Inyiing' :bāytooyiintēētaab Yuutayeek?”Kukētyi :Yēēsu kule, “Wuu nyooto sinee.”

¹²Nto yu keeteeyee keey :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyikaab Yuutayeek kurubta keey Yēēsu, kusiisi keey.

¹³Kuteebēē :Bilaato kule, “-Mēēkāsē wōlēē tēē :ng'aleek chēē mwooyē :bichu kule!kiiyey?”

¹⁴Mānāākēt :Yēēsu ng'ālyoo mbo kisich. Kuboty :tonkoy bāytooyiintonoo.

Kiisimchi :kāāntōōyikaab Yuutayeek Bilaato kubakach Yēēsu

(Māārkō 15:6-15; Luuka 23:13-25; Yoowaana 18:39—19:16)

¹⁵Kiityooktooy :bāytooyiintēēt ām kēnyiit ake tukul kibratyaanteet akeenke nyoo kaakutool :biiko. /Kikēēyēyē kuu nyotoo yoo /kyoomē Saakweetaab Keeytaayeet.

¹⁶Kimii ām bēsyōōsyēchooto chiito ake nyēē kikiikuchiis miisin kut /kikiikeerat. /Kikēēkuurēē chiichoo Baraaba.

¹⁷Kunyoo, kuteebē :Bilaato biiko chēē kikiiruruukyi keey yotoo kule, “Ng’oo :nyēē ōmāchē :akweek ātyooktoowook, Baraaba nto Yēēsu nyoo /kēēbērē Kāārārōokiintēēt?”

¹⁸Kimwooyē :bāytooyiintonoo kuu nyotoo kōōnkētē kule kiituuyiityi :icheek Yēēsu moo.

¹⁹Kutākumiitē :Bilaato kēēbuurēē ng’echereenyii bo bāytooyiisyēēt, kōōyookyi :koorkēēnyii ng’ālyoo kule, “Kweeyiimaa :kiirwootik kuyyeech kubo chiichoo. Kunyi, -meeyeyee kiy kuuyu bēērē keey.”

²⁰Kutēē yotoo tukul, kitas taay :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyikaab Yuutayeech kōōwuruur bichoo kumwaayta /kiityaakta Baraaba /ankeebakach Yēēsu.

²¹Kuteeb subak :bāytooyiintonoo kule, “Nkōnō ām bichu āyēēng’ nyēē ōmāchē :akweek ātyooktoowook :anii?” Kulē, “Baraaba.”

²²Kuteeb subak :Bilaato kule, “Ayeyee nee Yēēsu nyoo /kēēbērē Kāārārōokiintēēt?” Kōōruumchi :bichoo tukul kule, “/Keebakach!”

²³Kumwooy :bāytooyiintonoo kule, “Rōkōs nee :nyēē koyey :chiichi?” Kubōloobōl :bichoo kumwooyē kule, “/Keebakach! /Keebakach!”

²⁴Yu kakas :Bilaato kule kāmēētākōōmuuchē bichoo ānkiimuuchē koong’etng’eet wōōrōōryēēt, kuram bēēko ānkōōwuunēē āwunnyēk taayeetaab bichoo kumwooyē kule, “Kukwaaneenaak :korotiikaab chiichi, ābēērē keey :anii.”

²⁵Yotoo, kuwāl :bichoo tukul kule, “Kany kwaameech acheek :korotiikaab chiichi āk lōkōkyoo!”

²⁶Yotoo kōōtyooktoochi :Bilaato bichoo Baraaba ānkōōkoochi /kiityōōlsēt Yēēsu nto tēē yoo kōōyokooyto /bokēēkwērtōochi murtooywoontēēt.

Kiintosuur :biikaab lukēēt Yēēsu

(Māārō 15:16-20; Yoowaana 19:2-3)

²⁷Kukwēryoot :biikaab lukēēt Yēēsu kaytaab bāytooyiintēēt Bilaato nto tēē yoo, kōōruruukyi keey :lukēētaab booryēēt tukul Yēēsu.

²⁸Kubuutēē Yēēsu sirook ānkōōlookyi sireet nyēē arraa,

²⁹kutaay kuutwēētaab kātōok ānkōōkēmēērchi mēt kuyey wuu nyēē bāytooyiin. /Kikiikoochi kunamee kirōkto āwunyii nyēbo taay ānkubokukutunyēē :bichoo

taayeenyii kuyey keey wuu nyēē kākoonyit Yēēsu kumwoochinē kule, “Kimkim! Bāytooyiintēetaab Yuutayee!”

³⁰Kung'utyi ānkōōsōrunēē kirōkoo kimii āwut ānkōōkōryōōnyēē mēt.

³¹Yu /kāākiintosuur, /kiirēēkunēē siraanaa arraa /ānkiilookyi sirookyii choo kōbo kwaak nto tēē yoo, /keebeeta /subokēēkwērtoochi murtooywoontēēt.

/Kikēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēt /ānkiinchuruur

(Māārko 15:21-32; Luuka 23:26-43; Yoowaana 19:17-27)

³²Kumii /kēēbēetooy, /kēētuyēē chiito ake nyēē kibo Kurēēn nyēē /kikēēkuurēē Simōōni. /Kēēkērchinē nyoo koong' bakeenke kukalab murtooywoontēetaab Yēēsu.

³³Nto yu /kakeeyit yēē /kikēēkuurēē Kolkoota (kaayneet nyēē ibooru kule 'Rōkyēetaab Mēt')

³⁴/kiikoochi Yēēsu tifaayiik chēē /kikiikeetasee saakityeek alak kule kuyye. Nto bēre kuchamcham, kutay kuyye.

³⁵Nto yu kāākukwērtoochi :bichoo Yēēsu murtooywoontēēt, kubar sēkēeryēēt sukōōnkētēē kule ng'oo :nyēē mākuyib sireet nkōnō.

³⁶Nto kāākuyityo, kutēbēē :bichoo yooto kuriib Yēēsu.

³⁷/Kikiikēēsirchi kiito ake ng'aleek chēē kiyey /sikiitiilchi Yēēsu meet chēē kimwooyē kule: YĒĒSU :NYI NYOO BĀYTOOYIINTĒĒTAAB YUUTAYEEK. /Kikēēkwērtoochi kiyooto yoo bo mētitaab Yēēsu barak ām murtooywoontēēt.

³⁸/Kikēēkwērtoochi nkicheek kibng'ōōkisiis āyēēng' murtooywōōsyēkwaa. /Kikiyyoong'to ake kutābān āwutaab Yēēsu nyēbo taay /ānkiyyoong'to ake komostaab kaataam.

³⁹Kiinchuruurē :biiko chēē kimurē yooto Yēēsu ānkukwērtooy mētēwook

⁴⁰kumwoochinē kule, “Ntēē kwēēbērē +mēēturbuub Kōōtaab Yēyiin ankiiteechee bēsyōōsyēk sōmōk? Iraraach keey, naas. Yoo inying' :Lakwataab Yēyiin, irēkunēē murtooywoontoonoo!”

⁴¹Kiinchuruur Yēēsu :nkicheek mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, kāānēētikaab kiruutēk ākoo booyik.

⁴²Kimwooyē kule, “Kiisoobē :chiichi biiko alak, ntēē -mēēsoob keey naas. Mā inee :bāytooyiintēetaab Isrāyēēl? Yoo keemuuch kurēkunēē murtooywoontooni, +mākiyēnchi.

⁴³Kwēēkoosēē keey oob :chiichi Yēyiin ānkumwooyē kule, ‘Āyēku Lakwataab Yēyiin?’ Kany kusār naas :Yēyiin yoo chāmē.”

⁴⁴Kiinchuruur :nkicheek kibng'ōōkisiisyēchoo /kikēēkwērtoochinē murtooywoontēēt āk inee.

Kime :Yēesu

(Māarkō 15:33-41; Luuka 23:44-49; Yoowaana 19:28-30)

⁴⁵Kichō :mēēnānēēt bēēt nyēē kiker kōōrēēt tukul, kung'eetee āsiiswēk lo ākoy āsiiswēk sokool.

⁴⁶Yu kayit āsiiswēk sokool, kōōnchō :Yēesu kule, “Yēyiintēēnyuu, Yēyiintēēnyuu, ntēē 'keebakaaktaa anii!”(Kimwooyē yooto ām kuutiinyii kule, “Ēli, ēli, lema sabaktani?”)

⁴⁷Yu kakas :biikaab lukēēt chēē kimii yooto, kulē, “Miitē kukuurē Eliiya.”

⁴⁸Yooto kulabatee :akeenke ām icheek kiroonkuryēēt ankooluumta tifaayiik chēē ki tāytāy ānkurutyi kiroonkuryoonoo kēētīt nto yityo kōōyokoochi kuutiitaab Yēesu.

⁴⁹Kimwooyē :alake kule, “Okany keekas yoo mākuchō :Eliiya chokooraraach!”

⁵⁰Kiinchō :Yēesu ankung'et.

⁵¹Yooto bakeenke, kukērēērunēē keey āyēēng' kuchakee barak ākoy ng'wēny :ankeet nyēē ki rikimim nyoo /kikiyēēlēē Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin. Kiitimiimākoy :kōōrēēt ānkōōtēēsiis :rwoontōōk.

⁵²Kiitēēsiis :kochonkoosyek kuyootākiis ānkung'ēētyo :biiko chēē chaang' choo kikiikubēk ānki churtootiin.

⁵³King'ēētyēē :bichoo kochonkoosyek, nto yu /kaakiing'eetee Yēesu meet, kuba Yēerusālēm ānkōōboorchi keey biiko chēē chaang'.

⁵⁴Yu kakas :nyēē wōō nyēbo lukēēt āk biikyii choo kiriibē Yēesu kibring'ring'nyoonoo ākoo ng'aleek tukul chēē kiyēyākiis, kumuuyo ānkumwooy kule, “Kubooyiit man, ākoo Lakwataab Yēyiin :chiichi!”

⁵⁵Kikiyyoong'iis :chēēbyōōsōōk alake chēē chaang' yēē lōō kutoobēnē kiyēē kiyēyāktōōs. Chēēbyōōsōōchooto :choo kiboontootē keey Yēesu kuchakee Kalilaaya kuyēētyēēchinootē.

⁵⁶Alak ām chooto ku Maaryaa nyēbo Maktaala, Maaryaa kaametiitaab Yāākōbō āk Yōōsēēf ākoo kaametiitaab wērichoo kibo Sebetaayo.

Wōlēē /kikeemuyta Yēesu

(Māarkō 15:42-47; Luuka 23:50-56; Yoowaana 19:38-42)

⁵⁷Nto yu kēēmēn :kōōrēēt, kuchō :chiito ake nyēē ki rubiintēētaab Yēesu ānkiboonto bāytīt nyēē wōō. Kibo kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Arimataaya nto kaayneenyii ku Yōōsēēf.

⁵⁸Kiwo :chiichoo wōlēē kimii :Bilaato ānkusoom /kiikoochi bōōrtaab Yēesu. Kuchāmchi :Bilaato /kiikoochi.

⁵⁹Kimwaayta :Yōōsēēf /kiirēēkunēē bōōrtaab Yēesu murtooywoontēēt /ankeeratee ankeet nyēē tiliil.

⁶⁰Nto tēē yoo, wokōōkoochi kochonkeenyii nyēē kitākōōwōrē /ānkimānāākēēmuchi chii. Yoto kuwunukyi rwaanteet nyēē wōō kuker kurkeetaab kochonkaanaa ānkuwēēchi keey.

⁶¹Kikiibuurēē :Maaryaa nyēbo Maktaala ākoo Maaryaa nyiin ake yoto kukas kochonkaanaa.

/Kikēēriib wōloo /kikēēmuchinē Yēēsu

⁶²Nto yu kāyyēēkunēē, yēē ki bēsyēētaab Sabaato, kubēēchi :mbo kibkōrōs ākoo Farisaayee Bilato ānkumwoochi kule,

⁶³” Mokoryoontēēt, kimwooyē :ng’wiintonoo bo chii yoto kitākusoboot kule, ‘+Maang’eetee meet yoo kaakukeeyta :bēsyōōsyēk sōmōku,’

⁶⁴kunyi mwaayte /kēēriib kochonkaanaa ākoy bēsyoonoo bo sōmōk. Nto buch, imuuchē :rubiikyii bokuchoor muusto nto tēē yoo kumwoochi biiko kule /kookiing’eetee meet. Makumiyatiit yoto :ng’wiynaneet nyiitēnyi bo lēt kusiir nyoo kibo taay.”

⁶⁵Kuwālchi :Bilato kule, “Obeete riibiik alak bōōriib kochonkaanaa kuriibākoy kuu wōloo ōmuuktooy.”

⁶⁶Kuba :bichoo ānkubokōōtiiny kurkeetaab kochonkaanaa kāroomin kumoolchi rwaantaanaa yoto ānkōōkoochi riibiichoo kuriib.

Mataayo 28

King’eetee :Yēēsu meet

(Māārko 16:1-8; Luuka 24:1-12; Yoowaana 20:1)

¹Yu kēērir :kōōrēēt kukookukeeyta :bēsyēētaab Sabaato, kuwo :Maaryaa nyēbo Maktaala ākoo Maaryaa nyiin ake bokoowaam kochonkaanaa.

²Yoto, kōōring’riing’ :kōōrēēt miisin kuuyu kikiikurēkunēē :malayikeetaab Yēyiin barak, kiwo ākoy kochonkaanaa ānkuwunukto rwaanteet ānkōōbuurēē barak.

³Kiilēkēchēēchē :malayikaanaa kuu yoo keewech :kōōrēēt anki leelach :sirookyii kuu kweyaanteet.

⁴Yoto kumuuyo :riibiichoo kimii yoto ānkubōōtoon kut wuu nyēē mākubēk.

⁵Kumwoochi :malayikeet chēēbyōōsōōchoo kule, “-Mōōmuuyē, ānkētē :anii kule ōchēēng’ē :akweek Yēēsu nyoo /kōkēēkwērtōochinē murtooywoontēēt.

⁶Māmiitē yu nteenee kaakung’eetee meet kuu yoo kimwooyē. Okwaa bookas wōloo kōmiitē

⁷ankoobe areet akeenke bōōmwoochi rubiikyii kule, ‘Kaakung’eetee :Yēēsu meet ankumakoonto Kalilaaya wōlēē bōōnyōōrchinē.’ Kookas oob?”

⁸Yooto kung'ēētyo :chēēbyōōsōōchoo areet akeenke ankulabat bokumwoochi rubiikaab Yēēsu ng'aleechaa. Kitinyē bōōtoonik chēē katasta keey ng'erekweek chēē chaang'.

⁹Kumii tākulābātē, kutuuyēē Yēēsu. Kootaakwees icheek :Yēēsu nto yityo kukutuny kukōōb kērēēnkōōkaab Yēēsu nyēē kākutunkyi.

¹⁰Nto tēē yoo, kumwoochi :Yēēsu kule, “-Mōōmuuyē. Bōōmwoochi mbo ng'eetaabiya kuba Kalilaaya bokēēnyōōryē wōlooto.”

Kiyēē kimwooy :riibiik

¹¹Kumiitē :chēēbyōōsōōchoo kubēētii, kikiikung'ēētyo :riibiik alake ankuba kiriing' bokumwoochi mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kiy ake tukul nyēē kaakuyeyakay.

¹²Nto yu kāākutuuyo :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo booyik kuchōb ng'aleek. Kiikoochi riibiichoo beesaanik chēē chaang'

¹³ānkumwoochi kule, “Omwaay kule, 'Kokwa :rubiikaab Yēēsu kwēēmooy ankuchoor muustaab Yēēsu kukākēēruuyē!”

¹⁴Nto yoo kāyityi :ng'aleechu bāytooyiintēēt, +mākēēmwoochi :acheek kāroomin āmēēbērē makunamaak akweek :ng'ala.”

¹⁵Kunam :riibiichoo beesaanichaa ankuyey kuu yoo /kākēēmwoochinē. /Kikyaamtaatee ng'aleechaa kimwooyē :riibiichoo wōlēē miitē :Yuutayeek ākoy kura.

Ng'aleekaab lētuut chēē kiikiimchi :Yēēsu rubiikyii

(Māarkō 16:15-18)

¹⁶Kiba :rubiichoo ki taman āk akeenke lekem ām Kalilaaya wōloo kimwoochinē :Yēēsu kule kuba.

¹⁷Nto yu kakas :rubiichoo Yēēsu, kukutunkyi. Nteenee manaacham :alake kule ki Yēēsu :nyooto.

¹⁸Yooto kumwoochi :Yēēsu rubiichoo kule, “/Kōōkēēkōōno anii kāāmuukēywēēk tukul chēē miitē kibkōōnkōy āk chēē miitē ng'wēny.

¹⁹Kunyoo obeetaate bōrōryōōsyēk tukul ankooyey biiko kuyēk rubiikyyu. Ōbātisānē ām kaayneetaab Baaba, nyēbo Leekweet ākoo nyēbo Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

²⁰Ōnēētē bichooto kooywey kiy ake tukul nyēē kāāmwoowook. Nto kubooyiit man, āboontē keey akweek ākoy tabantaab kōōrēēt.”

Māārko

Māārko 1

Kiyeyta :Yoowaana kēēltaab Yēēsu

(Mataayo 3:1-12; Luuka 3:1-18; Yoowaana 1:19-28)

- ¹Lōkōōywēk :chu chēē kāroomēch chēbo Lakwataab Yēyiin, Yēēsu Kiriistō.
- ²Kikiikumwooy :Yēyiin kēny kubununēē wōōrkooyoontēēt Isaaya kule, “+Māāyooktē kiiyookiintēenyuu koonto wokuyēytoowuung' kēēlto.”
- ³/Kikeesir subak kule, “Miitē :kuut nyēē kuuru ām suurkwēēn kule, ‘Ōchōb keey, ānkōōchuulchi Mokoryoontēēt kēēlto.’ “
- ⁴Kiiyookiintonoo ku Bātisāniintēēt Yoowaana. Kyoomtooy ām kōōr nyēē suurkwēēn kule māchāktōōs :biiko kuweek ām miyootyēēt /ankeebatisan, sukunyōōchi :Yēyiin kaat.
- ⁵King'ēētyēē :biiko chēē chaang' Yēērusālēm ākoo komoswookik tukul chēbo Yēēmēētaab Yuuteeya bokukas lōkōōywēchoo bo Yoowaana. Nto yu kābokumwooy choolwookātēēng'waa /keebatisanee āynēētaab Yoortaan.
- ⁶Kikiilaach :Yoowaana sireet nyēē /kikiikwoorunēē sabureekaab tembes, ankumootee keey anweetaab suwe. Kyoomē taalamik ākoo kimnyeteet.
- ⁷Kimwoochinootē biiko kule, “Yoo kaawaany kāānēētiisyēēnyuu, mākuchō :chiito ake nyēē boonto kāāmuukēywēēk kubiira nyēē -maayemaat ārēēkyi kwēyōōnik.
- ⁸Kaabatisaneenaak :anii bēēko, nteenee makubatisaneenaak :inee Tāmirmiryēētaab Yēyiin.”

/Kikeebatisan Yēēsu

(Mataayo 3:13-17; Luuka 3:21-22)

- ⁹Nto mii bēsyēēt ake, kuchōōnēē :Yēēsu Nāāsārēēt ām Yēēmēētaab Kalilaaya ankubatisanee :Yoowaana āynēētaab Yoortaan.
- ¹⁰Yu kāloong'unēē bēēko, kukas barak kuyootāktōōs ānkurēkyi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē wuu chēēbtuukē.
- ¹¹Yooto, kumwooy :Yēyiin ām barak kule, “Inyiing' lakwanyuu nyēē āchāmē, ānkāāng'ērēkyinē.”

/Kikeetyem Yēēsu ām suurkwēēn

(Mataayo 4:1-11; Luuka 4:1-13)

- ¹²⁻¹³Kukwēryoot bakeenke :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Yēēsu ākoy suurkwēēn, wōlēē kimii :nkicheek tyoong'iikaab wuuyēēt. Kiibuur :Yēēsu wōloto bēsyōōsyēk artam āmāmii :kiy nyēē kyoomē. Kutyem :Kēniintēēt, kumii wōloto. Yu kāwēēchi keey :Kēniintēēt, kukwa :malayikaanikaab Yēyiin ānkuyēētyēēchi.

Kitoow :Yēēsu kwaamtaat lōkōōywēkaab Yēyiin

(Mataayo 4:12-17; Luuka 4:14-15)

¹⁴Nto mii bēsyēēt ake yu /kabokeerat Yoowaana, kooyeey :Yēesu Yēmēētaab Kalilaaya kwaamtaat lōkōōywēk chēē kāroomēch chēē kikwoonēē wōlēē mii :Yēyiin.

¹⁵Kimwooyē kule, “Kaakuyit :bēsyēēt! Kāākuyityook :bāytooyiisyēētaab Yēyiin! Oweeksee choolwookātēēng'woong' ānkōōyēnchi Lōkōōywēchu Kāroomēch.”

Rubiikaab Yēesu chēbo taay

(Mataayo 4:18-22; Luuka 5:1-11)

¹⁶Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēesu kuwēesyētootēē sakaramteetaab Tōōliilēētaab Kalilaaya, kukas biiko āyēēng' chēē kimii kuwiirchinē nēētiinēk bēēko kunāmē burburiinēk. Bichoto ku Simōōni ākoo ng'eetaabkaamet Antereeya.

¹⁷Kukuur :Yēesu icheek kule, “Orubwaa! +Maaneetaak wōlēē ōyisuntooy biiko.”

¹⁸Kubākooktooy bakeenke nēētiinēkwaa bo burburiinēk ānkurubē Yēesu.

¹⁹Yu keenaata :Yēesu taay kisich, kukas biiko alak āyēēng' kumii mwēēnkēēng'waa kuyēytooy nēētiinēkwaa. Bichoto ku Yāākōbō ākoo ng'eetaabkaamet, Yoowaana wērichoo bo Sebetaayo.

²⁰Kukuur :Yēesu nkicheek. Kukāsē kuu nyotoo, kubākookyine kwaan mwēēng' āk biiko chēē kimii kuyēchinē yiisyēēt ankurub Yēesu.

Kāāmuukēywēēkaab Yēesu

(Luuka 4:31-37)

²¹Kiwo :Yēesu ākoo rubiikyii Kaabernaam. Nto mii bēsyēētaab Sabaato, kōōwut :tukul kōōtaab saayeet ankooneet :Yēesu biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

²²Kiilat :biiko wōlēē kiinēētitooy :Yēesu. Kimēēnēētē kuu wōloo kiinēētitooy :kāānēētikaab kiruutēk, nteenee kiinēētē ām kāāmuukēywēēk.

²³Kimii kōyooto bo saayeet :chiito ake nyēē kiiyiimē :tāmirmiryēēt nyēē miyaat.

²⁴Kubōlchi :tāmirmiryoonoo Yēesu kule, “Imāchēēnēēch nee ōō, Yēesu nyēbo Nāāsārēēt? Imāchē ibakacheech? Ntēē ānkētiing'! Inyiing' :nyoo ichurtaat ānkiiboontē kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.”

²⁵Kōōburyoong'to :Yēesu kule, “Siis, ankiichuwunee chiichi!”

²⁶Yu kāmwooy kuu nyotoo, kōōsimsiim :tāmirmiryoonoo miyaat chiichoo. Kōōnchō ankuchuwunee chiichoo.

²⁷Kiilat :biiko tukul /ankeeteebee keey kule, “Ng'al nee :chu? Boonto :Yēesu kāāmuukēywēēk chēē imuuchē kōōnēētiisyēē ām kēēlto nyēē lēēl, āk chēē ibēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch ānkukāsyi!”

²⁸/Kikyaamtaatee ng'aleechaa Yēmēētaab Kalilaaya kumukuul.

Kiisoob :Yēesu biiko chēē chaang'

(Mataayo 8:14-17; Luuka 4:38-41)

²⁹Yu kang'eetee :Yēesu ākoo rubiikyii kōōtaab saayeet, kuba kaab Simōōni.

³⁰Kimnyoonē :cheebyoosyeetaab biikooy bo Simōōni. Yu /kākēēmwoochi Yēesu kule mnyoonē :cheebyoosyaanaa,

³¹kuwo ankunam āwut kōōyyo. Kusob :cheebyoosyeet ānkubāyiis.

³²Yu kararakta :asiista, kukāākubēk :āsiiswēkaab Sabaato, kōōmutyi :biiko Yēesu biiko tukul chēē kimnyoontōōs āk chēē kiiyiimē :tāmirmirook chēē miyootēch.

³³Kibokōōruruukyi keey :biiko chēē chaang' kurkat saang' ām kōyooto kimii :Yēesu.

³⁴Kiisoob :Yēesu biiko chēē chaang' chēē kiboonto bōōrwoonik chēē kimakerkeey ānkōōbēbēeto tāmirmirook chēē chaang' chēē miyootēch. Kiker koong' :Yēesu tāmirmiroochoo kuuyu kiinkētē :icheek wōlēē wuu :inee.

Kyaamtaatee :Yēesu lōkōōywēk Kalilaaya tukul

(Mataayo 4:23-25; Luuka 4:42-44)

³⁵Yu kāng'ēēyēn :kōōrēēt, kung'eet :Yēesu ānkuwo wōlēē kimālēēkitēē :chii wokusaay Yēyiin.

³⁶Nto bēre kusēw mbo :Simōōni kule mēēkumii :Yēesu, kucheeng'aat.

³⁷Yu kunyōōr, kumwoochi kule, "Mii kuchēēng'iing' :biiko."

³⁸Kulē :Yēesu, "Māchāktōōs keebe komosta ake waa-amte lōkōōywēkaab Yēyiin, kuuyu chooto :chēē kyāāchōōnchinē."

³⁹Kyaamtaatee :Yēesu lōkōōywēk kooriikaab saayeet ām Kalilaaya tukul, ānkōōbēbēetootē tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko.

Kiisoob :Yēesu chii nyēē kiboonto makereen

(Mataayo 8:1-4; Luuka 5:12-16)

⁴⁰Kichōōnchi :chiito ake Yēesu bēsyēēt ake :nyēē kiboonto makereenik. Kukutunyēē taayeetaab Yēesu ānkumwoochi kule, "Mokoryoontēēt, yoo ichāmē, isooboo sāātililiitu kuuyu ānkētē kule imuuchē."

⁴¹Kuriiree :Yēesu. Yooto, kōōyokooyto āwut kutiiny chiichoo ānkulēēnchi, "Āchāmē. Kunyi, itililiitu!"

⁴²Kusob :chiichoo bakeenke.

⁴³Yu kāsob, kōōkāloonchi :Yēesu kule,

⁴⁴"-Mēēmwoochi chii ake tukul ng'aleechu. Nteenee iwē ānkuwēēboorchi keey kibkōrōs kukasing', siitooku kule 'kēētililiitu. Iyib tukuuk chēē ibirchinēē Yēyiin kōōnkōy /sikēēyēwuung' kōrōsēēk kuu wōloo kimwooytooy :Muusa ām kiruutēk."

⁴⁵Ānkoo kuwuu nyooto, kiwo :chiichoo ankwaamtaat lōkōōywēchoo. Ki yoo kēēwut :Yēesu kiriing' ake tukul, kōōruruukyinē keey :biiko, kumāchē /kiisoob.

Kiyey :ng'aleechaa kut mēēkōōwutē :Yēēsu kiriinkōōsyēchoo kukāsē :biiko. Ānkoo kiibuurchinē keey :Yēēsu taban wōlēē mālēēkitēē :chii, kitākukwoonchinē :biiko ām komoswookik tukul.

Māārkō 2

Tinyē :Yēēsu kāāmuukēy kunyōōchi biiko kaat

(Mataayo 9:1-8; Luuka 5:17-26)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kooyeey :Yēēsu Kaabernaam. Nyēē mā tyaa, kukas :biiko kule kāākuchō.

²Kukwa :biiko chēē chaang' ānkōōruruukyi keey kō ākoy saang' kut kimāmii wōlēē kiisiirē :chii kereeng'. Kwoomchi :Yēēsu biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

³Kutākwoomtooy :Yēēsu lōkōōywēchoo, koomut :biiko alake ang'wanu chiito ake nyēē kichunkutoot.

⁴Nto kuuyu kimāmii :bārooyinto nyēē kiimuuchē :bichoo kukasee Yēēsu, kubeeta chiichoo ākoy kōōto barak ānkubut kēsyēkuut kutook yēē kiimuuchē kōōyokooytēē chiichooto. Kōōyokooyto chiichoo kumii tiirbeet ākoy yēē kimii :Yēēsu.

⁵Yu kakas :Yēēsu kule kiikoosēē keey :bichoo inee, kumwoochi chiichoo kichunkutoot kule, “Wēnyoo, /kāākēēnyōōwuung' kaat ām choolwookātēēng'uung'.”

⁶Kimii yoto :kāānēētikaab kiruutēk alake chēē kiing'unyng'uung'tōos kumwooyē kule,

⁷” Ām nee yu ng'ālōolē :chiichi kuu nyi? Kāyib keey kule inee ku Yēyiin sōō? Ng'oo :nyēē imuuchē kunyōōchi biiko kaat ām choolwookātēēng'waa, yoo mā Yēyiin nkit?”

⁸Nteenee kōōnkēt :Yēēsu ām tāmirmiryēēnyii kiyēē kimii kōōsōōtē :kāānēētichoo. Kumwoochi kule, “Ām nee soosoot :akweek kuu nyoto?”

⁹Kuskus nkōnō? Āmwoochi chiichi chunkutoot kule, ‘/Kākēēnyōōwuung' kaat,’ nto kule, ‘Ng'eet, ankiinam tiirbeeng'uung', ānkiiwēēsyēt’?

¹⁰+Mookas raat kule āboontē :anii, Wēritaab Chii, kāāmuukēywēēk ām kōōrooni chēē āmuuchēē ānyōōchi biiko kaat ām choolwookātēēt.”

¹¹Yoto bakeenke kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, “Yyoony, ankiinam tiirbeeng'uung', ānkiiwēēchi keey kaa.”

¹²/Kēēmwoochinē chiichooto kichunkutoot kuu nyoto, kung'ēētē ānkunāmē tiirbeenyii ānkuwēēchinē keey, kukāsē :biiko tukul. Kiilat :biiko ankookaasta Yēyiin, kuuyu ki ng'al :choo chēē kimānāāyēyākiis bēsyēēt ake.

Chāmē :Yēēsu mbo biiko chēē -/mākiiriiku

(Mataayo 9:9-13; Luuka 5:27-32)

¹³Nto mii bēsyēēt ake, kuwo :Yēesu subak sakaramteetaab Tōōlilēētaab Kalilaaya. Kirub :biiko chēē chaang' ankooneet :inee ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹⁴Kutākumii kuwēēsyētootē, kukas chiito ake nyēē kimii kēēbuur kēryō kōōruruuchē syuuruut. /Kikēēkuurēē chiichoo Laawi araab Alfaayo. Kumwoochi :Yēesu kule, “Rubwaa!”Kung'eet :Laawi ankurub.

¹⁵Kuwēēto keey :Yēesu lētuunoo rubiikyii, kāāruruukikaab syuuruut chēē chaang' ākoo mbo biiko chēē /kikeetay choo kiboontootē keey tukul ānkubokwoomiis kaab Laawi.

¹⁶Yu kakas :Farisaayek alake chēē ki kāānēētikaab kiruutēk kuu nyooto, kumwoochi rubiikaab Yēesu kule, “Ām nee yu āmiisyē :chiichi ākoo kāāruruukichu bo syuuruut ākoo mbo alak chēē -/mākiiriiku?”

¹⁷Kumwoochi :Yēesu kāānēētichoo bo kiruutēk kule, “Chēēng'ootē :biiko choo imnyoontōōs kāānyooyiintēēt. Nteenee māchēēng'ootē :choo sobchootiin. Kyāāchōōnii :anii chāākuurē biiko choo choolwookēnootiin, mēēbērē choo isōōtē kule churtootiin.”

Kāānēētiisyēētaab Yēesu nyēē lēēl

(Mataayo 9:14-17; Luuka 5:33-39)

¹⁸Kikirē ām bēsyōōsyēchooto :rubiikaab Bātisāniintēēt Yoowaana ākoo Farisaayek āmiisyēēt. Nto mii yoo, kukwoonchi :biiko Yēesu ankuteebē kule, “Ām nee yu kirē :rubiikaab Yoowaana ākoo choo bo Farisaayek āmiisyēēt, āmēēbērē kirē :cheekuuk?”

¹⁹Kukētyinēē :Yēesu bichoo tyoonkōōchēēt kule, “-Mēērukuutē keey :chōōrōōnuutēkaab saanteetaab leekwa ām saakweetaab kooyēy yoo mii :saanteetaab leekwa.

²⁰Makuyit :bēsyēēt nyēē +/mākiinēmūnēē saantaanaa wōlēē mii chōōrōōnuutēkyii. Ku yooto :yēē makoorkuut keey :chōōrōōnuutēkyii.”

²¹Kumwoochi subak tyoonkōōchēēt ake kule, “-/Mākēētilē ankeet nyēē tākulēēl /ānkēēkinēē sireet nyēē yoos. Yoo /kakeeyey kuu nyooto, kusirinyāktōōs :ankaanaa ānkung'ēti yooto kubarayiit :koong'ta miisin.

²²Nto subak -/mākēēroonkyinē kibkeetiis chēē /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē yoos, kuuyu yoo kakuut :kibkeetiisychaa, kung'ētyēē wōōnkoo kuwasta keey :tifaayiik. Nteenee māchāktōōs /kēēroonkyinē tifaayiik choo /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē lēēl.”

Bāwu :Yēesu bēsyēētaab Sabaato

(Mataayo 12:1-8; Luuka 6:1-5)

²³Nto mii bēsyēēt nyēē ki Sabaato, kumur :Yēesu ākoo rubiikyii mbareetaab nkoonuuk. Kumii kumurē yooto, kuswech :rubiikyii mētēwookaab nkoonuuk, kubiiriir ankwaam.

²⁴Yu kakas :Farisaayeeek alake chēē kimiitē yooto kiyēē kayey :rubiichoo, kumwoochi Yēēsu kule, “Kas! Ām nee yu mii :rubiikuuk kwiiryēē kiruutyēēt nyoo yēētē /kēēkēsiis ām bēsyēētaab Sabaato.”

²⁵Kukētyi :Yēēsu Farisaayeechaa kule, “Manoosuman :akweek, yoo ki-iryēē :Bāytooyiintēēt Tāwuti kiruutēk, yoo kyoomē :kēmēwuut ākoo biiko choo kiboonto keey?

²⁶Yoo ki kibkōrōs nyēē wōō :Abyataar, kuwo :Tāwuti Kōōtaab Yēyiin /ānkiikoochi mukaatiinek choo /kikēēchāmchinē mbo kibkōrōs nkit. Kyaam :Tāwuti mukaatiinechaa ānkōōkoochi nkicheek biiko choo kiboonto keey.

²⁷Kunyoo, bāwu :chiito Sabaato āmēēbērē bāwu :Sabaato chiito.

²⁸Kunyi, bāwu :Wēritaab Chii bēsyēētaab Sabaato.”

Māārko 3

Kiisoobiis :Yēēsu ām bēsyēētaab Sabaato

(Mataayo 12:9-14; Luuka 6:6-11)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kōōwut subak :Yēēsu kōōtaab saayeet. Kimii :chiito ake kōyooto nyēē kisōnkōchoot :āwut.

²Kimii yooto :nkicheek Farisaayeeek chēē kimāchē kukas yoo kēēsoobiis :Yēēsu ām bēsyēētaab Sabaato subokōōyyoong'tēē kōōk.

³Yu kakas :Yēēsu chiichoo kisōnkōchoot :āwut, kukuur kuchō taay. Nto yityo,

⁴kuteebēē bichoo kule, “Chāmweēch :kiruutēkyoo /keeyey kiy nyēē karaam ām bēsyēētaab Sabaato, nto nyēē miyaat? /Kiisoobiis, nto /kēēbākākiis?”Kisiisyo :bichoo.

⁵Kōōrōōtoot :Yēēsu bichoo nyēē kāng'woonchi, kuuyu kimātinyē :icheek kiisayta. Kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot :āwut kule, “Chuul āwut.”Kuchuulē kuu nyooto, kukārāmiitu :āwut.

⁶Kukāsē :Farisaayeechaa kuu nyooto, kung'ēētōōs, bokutuuytōōs ākoo biikaab Ērōōtē kusat koowaang'ta Yēēsu.

Kikwoonchi :biiko chēē chaang' Yēēsu

⁷Nto mii yoo, kuwo :Yēēsu ākoo rubiikyii ākoy Tōōliilēētaab Kalilaaya. Kirub :biiko chēē chaang' chēē kikwoonēē komoswookik alak chēbo yēēmēētaab Kalilaaya.

⁸Kibo :alake chēē chaang' kiriinkēētaab Yēērusālēm ām yēēmēētaab Yuuteeya ākoo komoswookik alak chēbo yēēmoonoto. Kikwoonēē :alake yēēmēētaab Itumeeya, kukwoonēē :alake yēēmōōsyēk chēē kimii biitēētaab āynēētaab Yoortaan. Nto alak kibo yēēmēētaab Tiirō ākoo Sitōōn. Kikwoonii :bichoo bokukāsē kiyēē kimii :Yēēsu kuyēyē.

⁹Nto kuuyu kikiikuchaang'it :biiko ānkimii kāwunuk keey kut kāākuriikyī :Yēesu sakaramteetaab tōōliilēet, kōōyookto :Yēesu rubiikyī bokuyib mwēēnkēet sukung'eet kōōnēētiis kumii kēēbuur mwēēng' ām tōōliil.

¹⁰Kiwunuk keey :biiko chēē kimnyoontōōs sukutiiny Yēesu, kuuyu kikiikōōsoob :inee biiko chēē chaang'.

¹¹Kimii :biiko chēē kiiyiimē :tāmirmirook chēē miyootēch. Ki yoo kakas :tāmirmiroochoo Yēesu, kuyēyē bichoo kukutuny ām taayeetaab Yēesu ānkōōnchōōyiis kule, "Inyiing' Lakwataab Yēyiin!"

¹²Kiker koong' :Yēesu tāmirmiroochoo miyootēch -mēēboor wōlēē kiwuu :inee.

Kikwey :Yēesu lēbkēēyik taman āk āyēēng'

(Mataayo 10:1-4; Luuka 6:12-16)

¹³Nto mii bēsyēēt ake, kukwey :Yēesu biikyī ānkuwēēto lekem.

¹⁴Bichooto ku taman āk āyēēng' ānkukuurē chooto lēbkēēyik. Kimāchē kule kōōbuurtooy keey sukōōyooktooy bokwoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch

¹⁵ānkōōkoochi mbo kāāmuukēywēēk chēē ibēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko.

¹⁶Lēbkēēyichoo taman āk āyēēng' choo kikwēyē :Yēesu ku: Simōōni nyēē kitoochi :Yēesu kaayneet ake kule Bētērō,

¹⁷Yāākōbō araab Sebetaayo ākoo ng'eetaabkaamet Yoowaana. Kikuur :Yēesu bichoo tukwaay kule 'Bōnēērkē'. (Kaayna nyēē ibooru kule murēnēētaab iileet.)

¹⁸Chuut alak ku Antereeya, Filibō, Baatolomaayo, Mataayo, Toomaas, Yāākōbō araab Alfaayo, Taataayo, Simōōni Kananaayo, (kiibooru kaaynaani bo Kananaayo kule ki murēn nyēbo booryēēt)

¹⁹ākoo Yuuta Iskaryoot nyoo kichokuchoomtooy Yēesu lētuunoo.

/Kikiisōōtē kule kiikubun :mēt Yēesu

(Mataayo 12:24-32; Luuka 11:15-23; 12:10)

²⁰Yu kang'eetee :Yēesu lekem, kooyeey Kaabernaam. Kirub :biiko chēē chaang' subak kut kimēēmuuchē :inee ākoo rubiikyī kwoomiis.

²¹Yu kāyityi kaamet ākoo mbo ng'eetaabkaamet :ng'aleechaa, kuba kumāchē bokukwēryoon kuchō kaa, kuuyu /kikēēmwooyē kule kiikubun :mēt.

²²Kimii :kāānēētikaab kiruutēk alake chēē kikwoonēē Yēerusālēēm bokukāsē kiyēē kiinēētē :Yēesu. Kimwooyē :kāānēētichoo kule, "Kookunam chiichi :Bēēlsēbuul nyoo kāāyyoong'iintēētaab tāmirmirook chēē miyootēch. Nyooto :nyēē miitē kōōkoochinē nkuruuk chēē kwētēē tāmirmirook chēē miyootēch."

²³Yu kakas :Yēesu kuu nyooto, kukuur kāānēētichoo ānkōōboorchinēē ng'al tyoonkōōchoy. Kiteebē kule, "Imuuchē :Kibrōkōsyooontēēt kukwet tāmirmirookyīi"

²⁴Yoo kaakubchey keey :lukēētaab booryēēt nyēbo kōōrēēt ake, ankubar keey nkit, ibuurtooy ānō :kōōroonoo? Māburyētē?

²⁵Nto kubo kwaak yoo kāākutooytoochiin :kayta ake, mābotē :kayaa?

²⁶Kunyoo, yoo kāākukōōno :Kibrōkōsyooontēēt kāāmuukēywēēk chēē ākwētēē lukēēnyii, mābotē :bāytooyiisyēēnyii?

²⁷Mii :ng'oo nyēē imuuchē kōōwut kaytaab chii nyēbo nkur ānkōōnēmūnēē tukuukyii? Yoo kamarat chiichoo, mākooy kōōnēmūnēē tukuukyii.

²⁸Kāāmwoowook, imuuchāktōōs kunyōōchi :Yēyiin kaat chii ām choolwookātēēnyii tukul āk mbo kōchōōng'nāt ake tukul.

²⁹Nteenee -/mākēēnyōōchinē kaat chii nyoo kōchōōnkyinē Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Kunyoo, kiikurat chiichoo :choolwookātēēt ākookoy.”

³⁰Kimwooyē :Yēēsu ng'aleechu, kuuyu kiintosuur :bichoo Tāmirmiryēētaab Yēyiin kumwooyē kule boonto :Yēēsu tāmirmiryēēt nyēē miyaat.

Ng'oo man :nyēē tuubchēē Yēēsu?

(Mataayo 12:46-50; Luuka 8:19-21)

³¹⁻³²Kimii :biiko chēē chaang' kēēruruukyi keey Yēēsu. Yooto, kuyit :kaamet ākoo mbo ng'eetaabkaamet ānkōōyookto /kēēkuurchi Yēēsu kuchō saang', kuuyu kimāmii :bārooyinto wōlēē kiimuuchē kukasee inee. /Kēēmwoochi Yēēsu kule, “Mii kukuuriing' :koomēt ākoo mbo ng'eetaabkoomēt ām saang'.”

³³Kukētyi :Yēēsu kule, “Moomo anii :ng'oo ānku mbo ng'eetaabiya anii :ng'oo?”

³⁴Kukasaakasta ānkulē, “Bichu kēēboontē keey :chēē mbo ng'eetaabiya ānku moomo.

³⁵Chii ake tukul nyoo yēyē ng'aleek choo mächē :Yēyiin, ku nyooto :nyēē ng'eetaabiya anii, cheebiya anii ānku moomo anii.”

Māārko 4

Makerkeey :teng'eeek

(Mataayo 13:1-9; Luuka 8:4-8)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kuwo :Yēēsu subak sakaramteetaab Tōōliilēētaab Kalilaaya. Kiiruruukyi keey :biiko chēē chaang'. Kunyoo, kōōwut mwēēnkēēt ake ānkōōbuur ng'wēny nto yityo, kooneet bichoo kikiiyyoong'iis ām sakaramteetaab tōōliilēēt.

²Kiineet biiko ng'aleek chēē chaang' kubuntēē tyoonkōōchoy.

³Kimwooy kule, “King'eet :kāābātiintēēt ake kuyis nkoonuuk.

⁴Yu kāyis, kōōsuuchi :alake kēēltaab too. Yooto kukwa :tāriitēk ānkukwēchi keey.

⁵Kōōsuuchi :alake kitawēt wōlēē kitewerer :teng'nyaanteet. Kubiityo :choo areet akeenke,

⁶nteenee yu kalay :asiista kubeel kususyo kuuyu kimāmii wōlēē kinērchinē :tiikiitēk.

⁷Kōōsuuchi :alake wōlēē miitē :kātook. Kubiityiin :choo āk kātōochoo kookiich keey kut kumayey :nkoonuuk āmit.

⁸Nteenee kōōsuuchi :alake teng'eeek chēē kāroomēch. Kibiityo :choo ankuyey āmiik. Kiyeyaatee āmiik chēē ng'ēri, chēē kāykāyēch, āk chēē choong'ēch."

⁹Yu keewaany :Yēesu tyoonkōōchoonoo, kumwooy kule, "Nyoo yēbē yiit, kukas."

Kiiboorchinē :Yēesu rubiikyii ng'aleek choo iyēēlōotiin

(Mataayo 13:10-17; Luuka 8:9-10)

¹⁰Kuboonto keey :Yēesu rubiikyii taman āk āyēēng' ākoo rubiik chuut alak, kuteebē :rubiichoo Yēesu kōōboorchi tyoonkōōchoonoo.

¹¹Kumwoochi :Yēesu kule, "/Kookeekweyaak akweek ōnkēt kiyēē iyeelaat kurubta keey āk wōlēē wuu :bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nteenee mākukāsēē :alake ng'aleek tukul tyoonkōōchoy.

¹²Kuu yoo siraat kule, 'Nto yoo kakasee koong', mākāsē kiy. Nto yoo kāyēbchi yiit, -mēēnkētē kiy. Nto kikas :icheek ānkōōnkēt, nto kiikuweek ām miyootyēēng'waa, sukung'eet :Yēyiin, kunyōōchi kaat.' "

Kirārchi :Yēesu rubiikyii kiyēē ibooru :tyoonkōōchoonoo bo teng'eeek

(Mataayo 13:18-23; Luuka 8:11-15)

¹³Nto kurubta keey āk tyoonkōōchēētaab nkoonuuchoo, kumwoochi :Yēesu rubiichoo kule, "Ākoo māmōōnkēt kiyēē mwooyē :tyoonkōōchooni? Yoo māmōōnkēt mbo nyiitēnyi ii, +mōōnkētēē nee, naas, chuut tukul?

¹⁴Okany āboorwook. /Kikiikerkeeyee ng'ālyoontēētaab Yēyiin kēbuswēēchoo /kikēēyisē.

¹⁵Kerkeey :biiko alake kēēltaab too. Kāsē ng'ālyoontēēt, nteenee chōōnii :Syeetaani areet akeenke ankusaree ng'ālyoontoonoo.

¹⁶Kukerkeey :alake kitaweet. Tooche ng'ālyoontēēt ām ng'erekeek,

¹⁷nteenee chutitēē :ng'ālyoontoonoo kisich. Nto yoo /kākēēwēch /ānkēēwus, kubo ng'ālyoontēētaab Yēyiin, koochuchuuy keey.

¹⁸Kerkeey :alake teng'eeek chēē kibiityēē :kātook. Kāsē ng'ālyoontēēt,

¹⁹nteenee bēng'tēē tukuukaab kōōrooni āk muchastaab bāyit. Irēewoonē :tukuuchoo ng'ālyoontēētaab Yēyiin kumayey kiy.

²⁰Kukerkeey :biiko alake teng'eeek chēē kāroomēch. Kāsē ng'ālyoontēēt ānkukiilchi. Yēyiisyēē :alake ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuyi keey kisich, kuyi keey ām alak kukaykay, nto ām alak kuyi keey miisin."

Okany kutook :lēbkēēyyēēng'woong'

(Luuka 8:16-18)

²¹Kutas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Māmii :chii nyēē tābē taariit ānkōokubuuyēē kērēbēēt, nto kōōkoochi kurērē, nteenee /kiikoochinē taariit yēē itōrōōroot sukoolebkeey kōōto.

²²Kunyoo, kiyēē wunyaat, mākutook. Nto kiyēē iyēēnoot, +/makeeng'aany.

²³Yoo yēbē yiit :chii, kukas.”

²⁴Kumwoochi :Yēesu subak kule, “Māchē ōyēbē yiit, ānkōōrōōtootē kiyēē /kēēmwoowook. Yoo kōōkoochi biiko alak lēbkēēyyēētaab ng'ālyoontēētaab Yēyiin, māukōōnook :Yēyiin lēbkēēyyēēt nyēē wuu nyooto, ānkumākutāswook ake.

²⁵Nyoo yēyiisyēē kiyēē boonto, +/mākēētāsyi ake, nto nyoo māyēyiisyēē, +/mākiinēmūnēē mbo kiyēē boonto.”

Wōlēē nērtooy :bāytooyiisyēētaab Yēyiin

(Mataayo 13:31-32; Luuka 13:18-21)

²⁶Kitas taay :Yēesu kumwoochi biiko tyoonkōōchēēt ake subak nyēē kiikerkeeyee bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Kimwoochi kule, “Yisē :kāābātiintēēt nkoonuuk mbareen.

²⁷Rwēē kwēēmooy ānkukāsu bēēt. Nteenee kumii :kēbuswēēk kubiitōōs kutēē yooto tukul āmēēnkētē :inee wōlēē biititooy.

²⁸Bārbāru :kēbuswēēchoo ankuyey kiriintōōk nto mii yoo kuyey mētēwook chēē ām lētuunoo kuyēchi āmiik. Teng'eeek nkit :chēē inēērē kēbuswēēk kut kuyey āmiik.

²⁹Nto yoo kāākururyo :nkoonuuchoo, wokukēsiiis :chiitaab mbareet.”

³⁰Kumwoochi :Yēesu bichoo subak kule, “+Maakerkeeyee nee bāytooyiisyēētaab Yēyiin? Nto tyoonkōōch nee :nyēē sāāboorunēē?

³¹Ōyēbchi yiit, baa. Miitē :kēbuswoontēēt ake nyēē /kēēkuurēē aritaaliit. Mining' :kēbuswoontooni ām kēbus alak tukul choo /kēēchoonē.

³²Nteenee yoo kabiit, kukēēytēē keet alak tukul choo /kēēchoonē mbareen. Yēyē sokonaak chēē wōōyēch chēē tēēkyinē :tāriitēk kiyōōnchōōkwaa kuuyu iyēēlē :sokonaachaa ānkuyēchinē wuurwēēt.”

Kiinēētēē :Yēesu biiko chuut alak tyoonkōōchoy

(Mataayo 13:34)

³³Kyoomchi Yēesu biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin kubuntēē tyoonkōōchook chēē wuu chuutēchu kurubta keey āk wōlēē kitēēnto :ng'oomnātēēng'waa.

³⁴Kimwoochinēē choo kimā rubiikyii ng'aleek tyoonkōōchēēt. Nto yoo kiboonto keey :inee rubiikyii nkit, kōōboorchinē choo ng'aleek tukul.

Kiyey :Yēesu kuteeman :wusōōnēēt āk bēēko

(Mataayo 8:23-27; Luuka 8:22-25)

³⁵Nto mii bēsyoonooto kosolēny, yu kaakoowaany :Yēesu kōōnēētiis, kumwoochi rubiikyii kule, “Okany kyaay tōōliilēēt kebe biitooniin.”

³⁶Kiwēētēē :Yēesu mwēēnkēēt āk rubiikyii ankurub :nkicheek mwēēnkōōsyēk alake chēē kimii yooto.

³⁷Kumiitē tōōliil kwēēn, kuchō :wusōōnēēt nyēē wōō ānkōōsooyēn mwēēnkēēt kusyōōlchi :bēēko mwēēng' kut kitanyiy.

³⁸Yooto tukul, kimii :Yēesu rwoo ām mwēēng' lēt. Bokoong'eet :rubiikyii kule, “Kāānēētiintēēt! -Mēēkāsē :inyiing' kule kākēēbēku?”

³⁹Kung'eet :Yēesu ānkōōburyoong'to wusōōnēēt āk bēēko. Yu kayey kuu nyooto, kusiis :wusōōnēēt ānkutēēmoon :bēēko.

⁴⁰Yooto, kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Ntēē kōōmuuyē nyēē tēē nyi? Ākoo -mōōkoosēēnoo keey?”

⁴¹Kiiywey :icheek Yēesu miisin, ānkulē, “Chii nee :chiito nyi kāsyinē mbo :wusōōnēēt āk bēēko?”

Māārko 5

Kiisoob :Yēesu chii nyēbo tāmirmiroy chēē miyootēch

(Mataayo 8:28-34; Luuka 8:26-39)

¹Nto mii yoo, kuyit :Yēesu ākoo rubiikyii saang'taab Keraasa ām biitēēt ake nyēbo tōōliilēēt.

²⁻³Yu kāloong'unēē :Yēesu mwēēng', kuchuwunee :chiito ake nyēē kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch kochonkoosyek wōlēē /kikēēmuchinē biiko. Kimāmii :chii nyēē kitākōōmuuchē chiichoo ānkoo /kakeeratee nyōrōōrōōnik.

⁴Ki yoo /kakeeratee biinkōōnik āwunnyēk /ankeeratee nyōrōōrōōnik kērēēnkōōk kung'ētyēē choo.

⁵Kiinchōōyootēē wōloo bo kochonkoosyek ākoo wōloo bo lekemoosyek kwiimēn āk kuyyeech ānkuboochēē keey rwoontōōk.

⁶Yu kākāsyi :chiichoo Yēesu yēē lōō, kulābātyi ānkukutunky.

⁷⁻⁸Kumwoochi :Yēesu tāmirmiryoonoo miyaat nyi kiiyimē chiichoo kule, “Chuwu!” Kubōloobōl :chiichoo kumwooyē kule, “Imāchēēnoo nee ōō, Yēesu Lakwataab Yēyiin, nyoo Iyweyaat. Āsooyiing' ām kaayneetaab Yēyiin kule -'meenyalilaa.”

⁹Kuteebēē :Yēesu kule, “/Kēēkuurēēniing' ng'oo?” Kulē, “/Kēēkuurēēnoo 'Lukēēt,' kuuyu kēēchoong'ēch.”

¹⁰Kisaaysaay :tāmirmiroochoo Yēesu kut kukētyinē keey kumakeekwetee ichēek saang'aata.

¹¹Kimiitē :ākwootiitaab tōōrōōk kwookēētē yēbo lekemeet nyēē kilēēkitē yoto.

¹²Kusoom :tāmirmiroochoo Yēēsu kule, “Ichāmwēēch kiiwut tōōrōōchuut.”

¹³Kuchāmchi :Yēēsu. Kuchuwu bakeenke ānkōōwutē tōōrōōchoo. Kiitiroomiis :tōōrōōchoo kiyitē kisyēērōōk āyēēng' bokōōtuultē keey lekem ānkōōsuuchi tōōliil kubēk.

¹⁴Kimii :biiko alake chēē kiriibē tōōrōōchoo. Yu kakas kiyēē kiyeyakay, kulabat bokwoomchi biikaab saang'aa tukul. Kukwa :biiko bokukas kiyēē kayeyakay.

¹⁵⁻¹⁶Bērē kuyit yēē kimii :Yēēsu, /kēēmwoochi kiyēē kiyeyakay ām wōlēē mii :chiichoo kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch ākoo kiyēē kyaam tōōrōōk. Yoto, kukas chiichoo kukaakukaramiit ānkēēbuur ng'wēny koolaakaat. Kiiywey :bichoo Yēēsu,

¹⁷ānkumwoochi kule, “Ng'eetee kōōrēēnyoo.”

¹⁸Kumii :Yēēsu kuloonyē mwēēng', kusoom :chiichoo /kikiisoobē kule, “Kany keebeete keey tukwaay.”

¹⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, “Iwē kaa ānkuwēēmwoochi biikwook kiyēē kāākuyēwuung' :Yēyiin kubo kiisaynyii.”

²⁰Kunyoo, kyaamtaatee :chiichoo yēēmoonoo bo Teekabooli kiyēē kiyēchi :Yēēsu. Kiilat :biiko tukul ng'aleechaa.

Sobē :chii nyoo ikoosēē keey Yēēsu

(Mataayo 9:18-26; Luuka 8:40-56)

²¹Kiiyeeyee :Yēēsu mwēēnkēēt ākoo rubiikyii ākoy biitooonoo kikwoonēē. Yu kayit, kukwa :biiko chēē chaang' ānkōōruruukyi keey. Kutākumii sakaramteetaab tōōliilēēt,

²²kuchō :kāāntōōyiintēēt ake nyēbo kōōtaab saayeet nyēē /kikēēkuurēē Chāyirō. Yu kayit yēē kimii :Yēēsu, kukutuny.

²³Yoto, kuriirchi Yēēsu kule, “Ātinyē chēēbnyuu nyēē imnyoonē ankaakulalakay miisin. Chōō, baa, chēētiinyēē āwung'uung' nto anyuun kusob :lakwanyuu.”

²⁴Kucham :Yēēsu ānkuwēēto keey. Kirub :biiko chēē chaang' miisin kut kōōkiichootē keey.

²⁵Kimii yoto :koorkēēt ake nyēē kikiikumnyaan kēnyiisyēk taman āk āyēēng' kusāyē :korotiik.

²⁶Kikiikōōbootyi tukuuk tukul chēē kiboonto cheebsaakitiis chēē chaang' āmāsobē. Kitāsē taay :bōōrto kumiyātiitu miisin.

27-28 Kikiikukas /kyoomtooy Yēesu. Yoto kumwoochi keey kule, “Yoo kāātiiny mbo sireenyii baateey, kāāsob.” Yu keesoot kuu nyotoo, kuchō ām lēt ānkutiiny sireetaab Yēesu.

29 Kōōyyoong'iis :korotiik. Kukas ām bōōrnyii kule kāākusob.

30 Yu kēēnkēt :Yēesu ām tāmirmiryēēt kule kāākōōsoobiis :kāāmuukēywēēkyii, kuweech keey ankuteeb kule, “Ng'oo :nyēē kāākutiiny sireenyuu?”

31 Kumwoochi :rubiikyii kule, “-Mēēkāsē kule chaang' :biiko yoo imiitē ānkiitēēbē kule ng'oo :nyi kātiinying'?”

32 Kukasta :Yēesu kumāchē kōōnkēt chiichotoo kātiinyē sireenyii.

33 Kuuyu kiinkēt :koorkoonoo kiyēē kaakuyeyakay ām bōōrnyii, kuchō nyēē kaakubootan ānkukutunyēē taayeetaab Yēesu ānkumwoochi kiyēē kaakuyeyakay ām soboonnyii.

34 Kumwoochi :Yēesu kule, “Chēē, 'kēēsob kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey! Mākoy tawokooyiimiing' :bōōroo subak. Iwēētē bāybooyyēēt.”

35 Kutākumii :Yēesu kung'ālōolē, kukwaanee :biiko alake kaab kāāntōōyiintonoo bo kōōtaab saayeet ānkumwoochi kule, “Kaakume :lakwang'uung'. -Mateemakee kiy kāānēētiintēēt.”

36 Kisiil yiit Yēesu :ng'aleechaa. Yoto kulēēnchi kāāntōōyiintonoo, “-Mēēmuy, ikaaseenaa keey.”

37 Mānāāwēēto :Yēesu biiko tukul nteenee kichāmchi baateey Bētērō, Yāākōbō āk Yoowaana nyoo ki ng'eetaabkaametiitaab Yāākōbō.

38 Yu kayit kukas kāānchōōytaab biiko chēē kibirtooy keey, kuriirtōōs ānkwoomē mbuy.

39 Kuwo kō ānkulē, “Kiy nee nyēē ōbirtoochinē keey? Ōnchōōchinē nee? So, ōbērē kaakume :leekweet? Ntēē mii kāruchi keey baateey.”

40 Yu kamwa :Yēesu kuu nyotoo, kuroorchi :biiko. Kukwet :Yēesu biiko tukul kuba saang' ānkukuur sikiikaab leekweet ākoo rubiichoo ki sōmōk ankuba :tukul yēē kimii :leekweet.

41 Kunam :Yēesu lakwanaa āwut ānkulē, “Ng'eet, baa ōō, chēē!”

42 Kung'eet bakeenke :chēēboo ānkuwēēsyēt. Kiboonto lakwanaa kēnyiisyēk taman āk āyēēng'. Kinam biich kuut.

43 Kiikiimchi :Yēesu bichoo mabokwaamtaat ng'aleechaa ānkumwoochi sikiik kubay leekweet.

Māārko 6

Kitay Yēesu :biikaab saang'nyii
(Mataayo 13:53-58)

¹Nto lētuunoo, kung'eetee :Yēesu yooto ākoo rubiikyii ankooyeey Nāāsārēēt wōloo kinērēē.

²Yu ki bēsyēētaab Sabaato, kuwo kōōtaab saayeet ānkōōnēētiis. Kiilat :biiko tukul chēē kiyēbchi yit ng'aleechaa ānkulē, “Kinyoorta ānō :chiichi ng'aleechu? Ng'oomnān nee :nyēē /kikiikoochi chiichi? Kāāmuukēy nee :chēē boonto :inee sukuyēyē ng'al chēbo kwōng'uut?

³Ntēē kiinkētē chiichi! Mā kāātoong'iintēēt wēēroo bo Maaryaa? Mbo ng'eetaabkaamet oob :Yāākōbō, Yōōsē, Yuuta ākoo Simōōni? Mā mbo cheebkaamet chu kēēboontē keey ām yu?”Kunyoo, kitay :bichoo ng'aleekaab Yēesu.

⁴Kumwoochi :Yēesu kule, “/Kēēkoonyitē wōōrkooyoontēētaab Yēyiin, nteenee -/mākēēkoonyitēē saang'nyii āmākoonyitē :tilyōōnuutēkyii ākoo mbo biikaab kōōng'waa.”

⁵⁻⁶Kiilat :Yēesu, kuuyu kitay :bichoo kōōyēnchi ng'aleekyii. Manaayey ng'al chēē tyaa chēbo kwōng'uut. Kitiinyēē biiko chēē ng'ēri chēē kimnyoontōōs āwunnyēk ānkōōsoob. Yooto, kuwo soong'wēk alak wokōōnēētiis.

Kiiyookto :Yēesu rubiikyii taman āk āyēēng'

(Mataayo 10:5-15; Luuka 9:1-6)

⁷Nto mii bēsyēēt ake, kukuur :Yēesu rubiichoo ki taman āk āyēēng' kumāchē kōōyookto kubeetaatee āyēēng' āyēēng', bokwaamtaat ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Kumanaaba, kumwoochi :Yēesu kule, “Kāākōōnook kāāmuukēywēēk ōbēbēētē tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko.”

⁸⁻⁹Kumwoochi subak kule, “Kunam :chii kirōknyii. -Moonam āmnyoo, lool, beesyaa, sira nto mbo kwēyōōn.

¹⁰Yoo kataachaak :chiito ake ām kanyii, ōbuur kayaata ākoy ōng'ēētyēē saang'aata.

¹¹Nto yoo koobe saang'ta ake amataachaak :biiko ankutay kukas kiyēē ōmwooyē, olelekte tēērtit ām kwēyōōnikwook kōōboorchi kule tākōōbuurto ng'ōōkisng'waa, nto yityo, ōbēēchi keey.”

¹²Kibokwoomchinoot :rubiichoo biiko kuweeksee miyootyēēt.

¹³Kiibēbēēto tāmirmirook chēē miyootēch chēē chaang', ankooyiilee mwaayta biiko chēē chaang' choo kimnyoontōōs ānkōōsoob.

Kyaam mēt :Ērōōtē kule ki ng'oo :Yēesu

(Mataayo 14:1-12; Luuka 9:7-9)

¹⁴King'alaalee :biiko chēē chaang' Yēesu kut kuyityi Bāytooyiintēēt Ērōōtē :ng'aleechaa. Kimwooyē :biiko alake kule, “Kaakung'eetee :Bātisāniintēēt Yoowaana meet, suku inee :nyi mii kuyēyē ng'aleechu /kiilātē tukul.”

¹⁵Kulē :alake, “Acha! Wōōrkooyoontēēt Eliiya :nyi nyēē kāākōōyēēw.”Nto alak kumwooyē kule, “Wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :nyi nyēē kerkeey āk wōōrkooyik choo kibo kēny.”

¹⁶Yu kakas :Ērōōtē kuu nyooto, kumwooy kule, “Ākoo kookung'eetee :Yoowaana meet, chiichoo kyāāchwēntooy mētīt!”

¹⁷⁻¹⁸Kimwooy :Ērōōtē kuu nyooto, kuuyu ki inee :nyi kibākāchē Yoowaana. Nto wōlēē kichōōnto :meetaab Yoowaana kimii kule: Kiboonto :Ērōōtē ng'eetaabkaamet nyēē /kikēēkuurēē Filibō. Kitinyē :Filibō koorkēēt nyēē /kikēēkuurēē Erootyaa. Kung'eet :Ērōōtē koomut koorkoonoo kutākusobē :Filibō. Yu kakas :Yoowaana kiyēē kiyey :Ērōōtē, kutuukyi kule, “Makaraam kōōnti :chii koorkēētaab ng'eetaabkaamet, yoo tākusobē :nyiin.”Yu kāmwooy :Yoowaana kuu nyooto, kunam :Ērōōtē ankukerta kō.

¹⁹Kiwēch :Erootyaa Yoowaana kut kumach mbo kule /keebakach nteenee kimēēmuuchāktōōs.

²⁰Kiiywēyē :Ērōōtē Yoowaana, kuuyu ki chii :Yoowaana nyēbo man, ānki churtaat. Ānkoo kiiyiimē mēt Ērōōtē :ng'aleekaab Yoowaana, kitākuyēbchinē yiit kiyēē kimwooyē.

²¹Nto mii bēsyēēt ake, kunyākyi Erootyaa :bārooyinto. Kiyey :Ērōōtē saakweet nyēē king'ērēkyinēē bēsyēēt nyēē /kikēēsichēē. Kikuur :Ērōōtē biikyii chēē wōōyēch. Kikuur mbo kāāntōōyikaab lukēētaab booryēēt ākoo biiko alak chēē kitookunootiin ām Kalilaaya.

²²⁻²³Kichō :chēēbtaab Erootyaa ānkutuumēē yooto koong'ereech Ērōōtē āk tāyēēkyii. Kōōwoolchi keey :Ērōōtē kule, “Ātuwēnēēniing' kiy ake tukul nyēē imāchē kubo ng'erekweekyuu ām wōlēē kēētuumtē! Ānkoo yoo imāchē kereeryaanteetaab tukuuk tukul chēē āboontē, ākōōniing'!”

²⁴Yu kakas :chēēboo kuu nyoo, kuwo wōlēē mii :kaamet ankuteebē kule, “Momo, waamwaayte /kēētuwēnēēnoo nee?”Kukētyi :kaamet kule, “/Kēēkōōning' mētitaab Bātisāniintēēt Yoowaana.”

²⁵Kooyeey :chēēbi areet akeenke wōlēē mii :Ērōōtē ānkumwooy kule, “Āmāchē ikōōnoo mētitaab Yoowaana /kēēyibunēē kibseesweet areet akeenke!”

²⁶Kuteryekta :mukuulēytaa Ērōōtē. Nteenee kuuyu kikiikoowaal keey ām taayeetaab tāyēēkyii, kuchāmchiin.

²⁷Kōōyookto :Ērōōtē riibiintēēnyii kuwo wōloo /kikeekerta Yoowaana wokuchwen kaatit ānkuyib mētīt.

²⁸Kuyibunēē :nyoo mētoo kibseesweet ānkōōkoochi chēēbi. Kunam :chēēboo ānkuyibchi kaamet.

²⁹Yu kakas :rubiikaab Yoowaana kule kaakume, bokumuy.

Kibay :Yēesu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk muut

(Mataayo 14:13-21; Luuka 9:10-17; Yoowaana 6:1-13)

- ³⁰Yu kēēyēēw :lēbkēēyichoo ki taman āk āyēēng' choo kiiyooktooy :Yēesu, kumwoochi inee kiyēē kibokuyey āk nyēē kiineet.
- ³¹Yooto tukul kiiliichinē keey biiko chēē chaang' Yēesu kut kimāmii :bārooyinto nyēē kyoomiisyēē āk rubiikyii. Kumwoochi rubiikyii kule, “Keebe wōlēē mālēēkitēē :chii, subōōmuuny kisich.”
- ³²Kung'ēētyo ankubeetee mwēēnkēēng'waa kutākyinē keey wōlēē kimālēēkitēē :chii.
- ³³Nto yu kakas :biiko kuwēētii :Yēesu, kulabat koosaab sakaramteetaab tōōliilēēt kwoolāk taay. Kumii :bichoo kubēētii, kutuuytōōs ākoo biiko alak chēē kiminyē kiriinkōōsyēk choo kimurē :icheek. Kulumchinē :nkicheek baanaa.
- ³⁴Nto yu kāwokuyit :Yēesu ākoo rubiikyii komosta nyi kimāchē bokōōmuunyēē, kurēkunēē mwēēng'. Bērē kukas :Yēesu bichoo kēēruruuch keey kumii kukānyiisyē, kuriiree, kuuyu kikerkeey kēēchiir chēē māboonto ākiin. Kooneet bichooto ng'aleek chēē chaang'.
- ³⁵Kumii kwiimēnē :kōōrēēt, kubēēchi Yēesu :rubiikyii, ānkumwoochi kule, “Nto yu kāākwiimēn, ānkēēmiitē suurkwēēn.
- ³⁶Mwoochi bichu kuroot bokucheeng'aat kiyēē kaal sukwaam.”
- ³⁷Kukētyi :Yēesu kule, “Ōkoochi :akweek kiyēē kaam.”Kuwēēkyi :rubiikyii kule, “Imwooyē kule bokyaal mukaatiinek chēē yēmē bichu tukul? Chaang' :beesaanik choo miisin!”
- ³⁸Kuteebēē :Yēesu kule, “Ata mukaatiinek chēē ōboontē? Obe bookas.”Bērē bokukas :rubiichoo, kunyōōr mukaatiinek muut āk burburiinēk āyēēng' baateey.
- ³⁹Kumwoochi :Yēesu rubiikyii kumwoochi biiko kutetaatee keey lukōōsyēk ānkutēbēē ng'wēny yēbo saateet.
- ⁴⁰Kutetaatee keey konom konom ām tētuutēk bokol.
- ⁴¹Kunam :Yēesu mukaatiinechaa ki muut ākoo burburiinēk āyēēng', kukas barak, ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy. Nto yityo, kubcheyaabchey mukaatiinechaa ānkōōkoochi rubiikyii kōōkoochinoot biiko. Kubcheyaabchey nkicheek burburiinēchoo āyēēng' ānkōōkoochi biiko.
- ⁴²Kyoomiis :biiko tukul kut kubiyoong'iis.
- ⁴³Nto mii yoo, kōōruruuch :rubiik kaatuukanik koonyiit kērēboonik taman āk āyēēng'.
- ⁴⁴Biiko chēē kyaam āmiichu ku :murēnik kisyēērōōk muut.

Kiwēēsyētēē :Yēesu bēēko barak

(Mataayo 14:22-33; Yoowaana 6:15-21)

⁴⁵Yu keewaany :rubiik kōōruruuch kaatuukanik, kumwoochi :Yēesu kulaany mwēēnkēēt koonto Beetsaayta, kutākōō-āmiisē :inee biiko.

⁴⁶Yu kaakuba :biiko, kuwo :Yēesu lekem ankuwokusaay Yēyiin.

⁴⁷Kutuuyiitu :kōōrēēt, kitākumii :mwēēnkēēt baan, nteenee kimii :Yēesu nkit lekem.

⁴⁸Kiwusē :yoomeet nyēē nyikiis kuchōōnēē taay. Kiinkētē :Yēesu kule kimii kāwuuyiityi rubiikyii kukwaany bēēko. Nto yu kāng'ēēyēn :kōōrēēt, kuwēēsyētēē bēēko barak kutākyi keey rubiik.

⁴⁹Kukaakuriik :Yēesu, kukas :rubiik. Yooto kulē, “Chii ēē, nto āyiin?”

⁵⁰Kumuuyo :tukul. Yooto, bakeenke kumwoochi :Yēesu rubiichoo kule, “-Mōōmuuyē! Ōkāng'u! Nto yu anii nyoo.”

⁵¹Kulaany :nkinee mwēēnkēēt. Yu kalaany, kuteeman :yoomeet. Kiilat :rubiik miisin,

⁵²kōōboor kule ānkoo kikiikukas :icheek bāyiisyoono bo biiko kisyēērōōk muut, manaakoomuuch kubēēr Yēesu, ng'ālyoo nyēē tookunoot kule kiwuuyēch :mētēwookwaa.

Kiisoob :Yēesu biiko ām Keneesareet

(Mataayo 14:34-36)

⁵³Kumii :Yēesu ākoo rubiikyii mwēēnkēēt, kutākyi keey Keneesareet. Yu kayit wōlooto, /kiiyyoong'to mwēēnkēēt /ankeerat simeenaata.

⁵⁴Yu kārēkunēē mwēēnkoonoo, kōōnkēt :biikaab kōōroonooto Yēesu areet akeenke.

⁵⁵Kulabataatee kōōroonooto tukul kumwaaytaat kule kāākuchō :Yēesu. Yu kakas :biiko ng'aleechu, /keekalabaan biiko choo kimnyoontōōs ām tiirboosyek kukwa wōlēē kimii :Yēesu.

⁵⁶/Kikiimut choo kimnyoontōōs kukwa sōkōōniinēk ām soong'wēchoo āk kiriinkōōsyēchoo kiwēēsyētēē :Yēesu. Kisaay :biiko Yēesu kutiiny :bichoo kimnyoontōōs maaseek chēbo kotootookaab sireenyii sukusobcho. Kisob :chii ake tukul nyēē kitiiny maaseechaa.

Māārkō 7

Tooytoochiintōōs :Mākuutēkaab Yēyiin ākoo kiruutēkaab Farisaayek

(Mataayo 15:1-9)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kōōruruukyi keey Yēesu :Farisaayek alake ākoo kāānēētik alak chēbo kiruutēk. Kikwoonēē :bichu Yēērusālēm bokukāsē kiyēē kiyēyē :Yēesu.

²Nyēē mā tyaa, kukas :bichoo rubiik alak chēbo Yēesu kwoomiisyēē āwunnyēk chēē /kimanaakiintasiim kuu yoo mwooyē :kiruutēkwaa.

³Ām Farisaayeeek āk Yuutayeeek alak, kimāāmiisyē :chii ake tukul yoo mānāākōōtiliil āwunnyēk kuu yoo kimwooyē :booyikaab kēny.

⁴Ki yoo kakwaanee :bichu kōōkwēēt ake, kimāāmiisyē yoo mānāākōōtiliil keey. Kirubē kiruutēk alak chēē chaang' chēbo booyikaab kēny chēē /kiintāsiimē tērēkōōkwaa.

⁵Kubōlchi :Farisaayeechaa ākoo kāānēētichoo bo kiruutēk Yēesu kule, “Nto yu āmiisyē :rubiikuuk, āmēēbērē itiliilē āwunnyēk kuu yoo mwooyē :kiruutēk?”

⁶Kumwoochi :Yēesu kule, “Kibēēr :Isaaya yoo king'āloolē kurubta keey akweek choo ōyēyē keey kule ōchurtootiin ām yoo siraat kule: ‘Koonyitēēnoo :bichoo kuutu, w, āmāboontēēnoo moo.

⁷Ānkoo kasaaya, -māākāsyinē, kuuyu chōōnēē :kāānēētiisyēēng'waa wōlēē mii :biich buch.’ ”

⁸Kutas taay :Yēesu kumwoochi kule, “Ākoo karaam akweek sōō, yu kyoobakaakte mākuutēkaab Yēyiin ānkōōriib kiruutēkaab biiko?

⁹Ōboontē ng'oomnātēēt ake nyēē ōsātyinē Mākuutēkaab Yēyiin komos soorub kiruutēkwook.

¹⁰Kimwooy :siruutēkaab Muusa kule, ‘Iywey kōōn āk koomēt.’ Kumwooy subak kule, ‘Chii nyoo chubē kwaan nto kaamet, kunyoolchinē :meet.’

¹¹Nto akweek ōmwooyē kule, ‘Karaam yoo kēēkoochi :chii Yēyiin kiinyii kubo kōrōsēēk ām Kōōtaab Yēyiin, kusiir yoo kātāyēētyēēchinēē kiyooto kwaan nto kaamet.’

¹²Kiy :nyoo nyēē kyooyeetee chiichoo kuyēētyēēchi kwaan nto kaamet.

¹³Kēēlto ake :nyi nyēē kyōōtub kiyēē kimwooyē :Yēyiin ankookeeree kiruutēkwook ānkōōtāsē ōyēyē ng'aleek alak chēē chaang' chēē wuu chooto.”

Tukun nee chēē yēyē chiito kumātililiit ām taayeetaab Yēyiin?

(Mataayo 15:10-20)

¹⁴Nto mii yoo, kukuur :Yēesu biiko chēē chaang' ānkumwoochi kule, “Ōyēbchi yiit ānkōōsōōtyēēchi kiyēē āmwooyē:

¹⁵Māyēyē chii :tukuuk choo iwutē moo kumātililiit, nteenee yēyē :choo kwoonēē moo.”

¹⁷Yooto kubakaakta :Yēesu bichoo ankubeeta keey rubiikyii kayta nyēē kitēbunēē. Yu kayit wōlooto, kuteebēē :rubiikyii Yēesu kōōboorchī kiyēē kāmwoochinē biiko.

¹⁸Kuwālchi :Yēesu kule, “Ākoo manookas :nkakweek kiyēē kāāmwooyē! -Mōōnkētē :akweek kule kiyēē kēēwut mooyēētaab chiito kuchōōnēē saang', āmāyēyē chii kumātililiit?

¹⁹Āmiik choo āmē :chiito mēēbērē iwutē mētinyii, nteenee iwutē mooyēēnyii nyēē makuwasta tukuuchoto kuba saang'."(Kumwooyē :Yēēsu kuu nyoto, kiibooru kule tiliilēch :āmiik tukul.)

²⁰Kumwooy subak kule, "Tukuuk chēē kwoonēē āriinyii :chēē yēyē kumātililiit.

²¹Kwoonēē :kāāsōōtēywēēk chēē miyootēch mētitaab chiito. Yēyē chiito kumarta, kuchōōrso, kurumiis,

²²kumooroong'nan, kusikorakay, kōōbērbēēriis, kuyēk kimuchasyaa, kuyey tuuyintaab moo, kuyeyaat seemseemnyeet, kukāsē keey āk ng'al alak tukul chēbo bēērbēēryo.

²³Kunyoo, yēyuutēchu miyootēch tukul chēē yēyē chiito kumātililiit ām taayeetaab Yēyiin."

Kiyēētyēēchi :Yēēsu cheebyoosya nyēē kimā Cheebyuutayaa

(Mataayo 15:21-28)

²⁴Nto mii yoo, kung'eetee :Yēēsu Kalilaaya ānkuwo ākoy saang'taab Tiirō ām kōōrēētaab Fōyinikē ānkōōwut kōōto ake. Kimāchē kule nto -mēēnkēt :chii ake tukul kule kāākuchō :inee. Nteenee kimēēmuuchē kut kuwuny keey.

²⁵⁻²⁶Kimii :cheebyoosyeet ake nyēē kibo kōōroonoto bo Fōyinikē nyēē kimā Cheebyuutayaa. Kiboonto :cheebyoosyaani chēēbnyii nyēē kiiyiimē :tāmirmiryēēt nyēē miyaat. Yu kēēnkēt :cheebyoosyaanaa kule kāākuchō :Yēēsu, kuwo ānkukutunyēē taayeenyii ānkusoom wokōōbēbēēto tāmirmiryēēt nyēē miyaat kung'eetee chēēbnyii.

²⁷Kukētyi :Yēēsu kule, "Kany kwoomiis :lōkōkyuu kurook. Makaraam /kiinēm āmnyoontēētaab lēēkōōk /ānkēēmētyi ng'ōōkin."

²⁸Kulē :cheebyoosyeet, "Wuu nyoto oō, Mokoryoontēēt. Ntēē imuuchē mbo :ng'ōōkiik kukwey āmiik choo isuuytooy, yoo mii kwoomiisye :lēēkōōk."

²⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, "Kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey, kāāyēwuung' kuu wōloo 'kēēmāktooy. Kunyi, wēēchi keey, wēēnyōōru chēēbng'uung' kukaakung'eetee :tāmirmiryoonoo miyaat."

³⁰Kuwo :cheebyoosyaanaa kaa. Kiwokunyōōr lakwanyii kukaakukaramiit ānkimii kārū ām kitiintiriit.

Kiisoob :Yēēsu chiito ake nyēē kimiing'aat ankubalyaat

³¹Yu kang'eetee :Yēēsu saang'taab Tiirō, kumur kiriinkēētaab Sitōōn ānkuwo ākoy Yēēmēētaab Teekabooli koong'asiis yēbo Tōōliilēētaab Kalilaaya.

³²Yu kāwokuyit wōlooto, kōōmutyi :biiko cheemiinyaanteet ake nyēē kibalyaat. Kisoom :bichoo Yēēsu kutiiny chiichoo sukusob.

³³Kunam :Yēēsu cheemiinyaantaanaa ankootabaanee wōlēē kimii :biiko. Nto yityo, kōōwutēē mooriik yiitiikaab chiichoo ānkung'utyi moorineenyii ānkutiinyēē ng'elyebtaab chiichoo.

³⁴Kukas barak ānkulēēnchi chiichoo, “Iyaatakse ankiityaakse!”

³⁵Yu kāmwooy kuu nyooto, kuyootākiis :yiitiik, kootyaak :ng'elyebta koochuurta ng'aleek.

³⁶⁻³⁷Ānkoo kiikiimchi :Yēēsu biiko kule mamwaaytaat ng'aleechaa, kiilat :bichoo miisin ankwaamtaat kiyēē kikas. Kimwooyē kule, “Nto yu kaakuyey :Yēēsu kiy ake tukul kukaramiit. Yēyē biiko choo miinkyootiin kukas ng'aleek ākoo choo bālyootēch kung'alaal nyēē karaam.”

Māarkō 8

Kibay :Yēēsu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk ang'wan

(Mataayo 15:32-39)

¹Kimii :bēsyēēt ake subak yēē kiiruruukyi keey :biiko chēē chaang' Yēēsu. Yu kaakoowaany :Yēēsu kwoomchi bichoo lōkōōywēk, kukuur rubiikyii ānkulēēnchi,

²” Ntēē kaariiree bichu. Kōōkiibuurtē keey bēsyōōsyēk sōmōk, āmāmii :kiyēē āmē.

³Kwoonēē :bichu alake lōōyin. Yoo kāmwoochi kuba āmēēbērē kāāchēēnkyi kiyēē kaam, ākoy kōōmiistoot alak :kēmēwuut ām kēēltaab too.”

⁴Kumwooy :rubiikyii kule, “Ara nyōōrchinē ānō :chii mukaatiin ām suurkwēēnooni chēē /kakeebayee bichu tēē chu?”

⁵Kuteebēē :Yēēsu rubiichoo kule, “Ōboontē mukaatiinek ata?” Kulē :rubiik, “Tisab.”

⁶Kumwoochi :Yēēsu biiko kōōbuur ng'wēny. Kunam mukaatiinechaa tisab, kubirchi Yēyiin kōōnkōy ankubcheyaabchey ānkōōkoochi rubiikyii kōōkoochinoot biiko.

⁷Kiboonto burburiinēk chēē ng'ēri. Kunam :Yēēsu burburiinēchoo, kubirchi Yēyiin kōōnkōy ānkōōkoochi rubiikyii kubcheytaat.

⁸⁻⁹Kyoomiis :biiko chēē kiyitē wōloo bo kisyēērōōk ang'wan kut kubiyoong'iis. Yu /kāākyoomiis kubēk, kōōruruuch :rubiik kaatuukanik koonyiit kērēboonik tisab. Lētuunoo, kumwoochi :Yēēsu biiko kubēēchi keey

¹⁰ankulaany :inee mwēēng' ākoo rubiikyii kutākyi keey saang'taab Talmanuuta.

Kitay :Farisaayee kōōyēnchi Yēēsu

(Mataayo 16:1-4; Luuka 12:54-56; 11:29)

¹¹Nto miitē bēsyēēt ake, kukwoonchi Yēēsu :Farisaayee alake chēē kimāchē kukwiil ānkumwoochi kuyēchi kiy nyēbo kwōng'uut nyēē kēēboorchinēē kule

boonto :inee kāāmuukēywēēk chēē kwoonēē kibkōōnkōy. Kimiitē yotoo kutyēmē.

¹²King'woonchi Yēēsu, ānkulē, “Lēyyē! Ām nee yu mächē :biiko alake kiy nyēbo kwōng'uut?!Kāāmwoowook, māmii :kiy nyēē +/mākiiboorchii biiko chēē wuu chooto.”

¹³Kubakaakta :Yēēsu bichoo ankooyeey wōlēē kimii :mwēēnkēēt kumächē kuba ākoo rubiikyii komosta ake.

Ōriibēē keey kiyēē bāyēēnook :Farisaayeeek āk Ērōōtē

(Mataayo 16:5-12)

¹⁴Kikiwuutyēē :rubiik kunam mukaatiinek ām wōloo kikwoonēē nteenee ki mukaatiit akeenke baateey nyēē kimii mwēēng'.

¹⁵Yotoo kōōkāloonchi :Yēēsu rubiikyii kule, “Ōriibēē keey kiyēē bāyēēnook :Farisaayeeek āk Ērōōtē.”

¹⁶Kiisōōtē :rubiichoo kule king'ālōolēē :Yēēsu mukaatiinek. Kuteebee keey kule, “Kamwaaytee nee :Yēēsu ng'aleechaa? Kuuyu -mākēēboontē mukaatiinek?”

¹⁷Kiinkēt :Yēēsu kiyēē kimwooyē :rubiik. Yotoo kuteebee kule, “Ām nee yu ōmwooyē kule -mōōboontē mukaatiinek? So, mānōōsēwu kura? Ākoo tākuwuuyēch :mētēwookwook.

¹⁸Bo nee :koonyek chu ōboontē? Ānku bo nee :yiitiik?

¹⁹Kyōōwuutyēē mbo yoo kyāābāyēē mukaatiinechaa muut biiko kisyēērōōk muut? Kiinyiit :kaatuukanik kērēboonik ata?”Kulē :rubiik, “Taman āk āyēēng'.”

²⁰Kuteebee :Yēēsu subak kule, “Nto yoo kwāābāyēē mukaatiinechaa tisab biiko kisyēērōōk ang'wan, konyiy :kaatuukanik kērēboonik ata?”Kulē :rubiik, “Tisab.”

²¹Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “-Mōōkāsēē mbo chooto?”

Kiyey :Yēēsu kukasta :chii nyēē kikoraat

²²Nto mii yoo, kuyit :Yēēsu ākoo rubiikyii Beetsaayta. Yotoo, kōōmutyi :biiko alake cheebkoraatyaanteet ake. Kisoom :bichoo Yēēsu kutiiny chiichoo sukusob.

²³Kunam :Yēēsu āwutaab cheebkoraatyaantaanaa ānkukwēryoot ākoy wōlēē kimālēēkitēē :chii. King'utyi koonyekaab chiichoo ankutabtab. Yu kēēnēm āwunnyēk, kuteebee kule, “Ikāsē kiy?”

²⁴Kukasta :chiichoo ānkulē, “Ākāsē biiko, nteenee wuu keet chēē bēēsyētē.”

²⁵Kutabtab subak koonyekaab chiichoo. Yotoo, kukās :koonyekaab chiichoo nyēē karaam.

²⁶Kumwoochi :Yēēsu kule, “Iwē kaa, nteenee -maweemwaaytaate kiyēē kāāyēwuung'.”

King'oonkyi :Yēyiin Bētērō kōōnkēt wōlēē kiwuu :Yēēsu

(Mataayo 16:13-20; Luuka 9:18-21)

²⁷Nto mii yoo, kuwēeto keey :Yēesu rubiikyii soong'wēk chēē kilēēkitēē kiriinkēētaab Kayisareeya Filiibi. Kumii kēēltaab too, kuteebee rubiikyii kule, “Mwooyē :biiko kule anii ng'oo?”

²⁸Kukētyi :rubiik kule, “Mwooyē :biiko alake kule inyiing' Bātisāniintēēt Yoowaana, kubērē :alake Eliiya, nto alak kumwooyē kule akeenke ām wōōrkooyikaab Yēyiin.”

²⁹Yooto kuteebee :Yēesu icheek kule, “Nto akweek ōbērē anii ng'oo?” Kulē :Bētērō, “Inyiing' Kāārārookiintēēt nyoo kikēēkānyē kuchōōnēē Kaab Yēyiin.”

³⁰Kulē :Yēesu, “Wuu nyooto! Nteenee masimomwaaytaate.”

King'alaalee :Yēesu meenyii ākoo bēsyēēt nyēē makung'eetee meet

(Mataayo 16:21-23; Luuka 9:22)

³¹Nto mii yoo, kutoow :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Ākoy kubuntēē :Wēritaab Chii nyāliluutēk chēē chaang'. Makutay :booyik, mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk. +/Makeebakach nto miitē bēsyēētaab sōmōk /kiing'eetee meet.”

³²Kimwooy :Yēesu ng'aleechaa kutook. Yu kakas :Bētērō kuu nyoo, kuwēeto Yēesu komos ankootaayee ng'aleechaata kāmwooyē.

³³Nteenee kōōtuukyi :Yēesu Bētērō batay ānkōōburyoong'to Bētērō kule, “Sateenaa keey, Syeetaani! Bo :kāāsōōtēywēēkuuk biich buch nyēē -mēēnkētē wōlēē māktooy :Yēyiin.”

Wuuyinto nyēē buntēē :rubiintēētaab Yēesu

(Mataayo 16:24-28; Luuka 9:23-27)

³⁴Kukuur :Yēesu biiko choo kiboontootē keey rubiikyii ānkumwoochi kule, “Chii ake tukul nyoo māchē kurub ng'aleekyuu, manyokoriit meet ankusaanee keey kiyēē māchē :mooyēēnyii. Yoo kaakucham kuyey kuu nyooto, kuruba.

³⁵Nyoo kāyēētyi keey soboontaab kōōrooni, mākōōboot soboonnyii bo kibchuulyo. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni kubo anii ākoo kāānēētēywēēkyuu, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

³⁶Kāroomnyo nee :nyēē nyōōru :chii yoo kēētukuulchi keey tukuukaab kōōrooni ānkōōboot soboonnyii bo kibchuulyo?

³⁷Nto kiy nee :nyēē imuuchē :chii kuwalee soboonooto?

³⁸Chii ake tukul nyoo kataya āk ng'aleekyuu ām kōōroonēēb kibng'ōōkisiisyeēchu, +maatay :nkanii, Wēritaab Chii, bēsyoonoo āchōōntooy keey malayikaanik ām lēbkēēyyēētaab Baaba.”

Māārko 9

¹Kimwoochi :Yēesu subak kule, “!Kāāmwoowook, kumānāābēk :biiko alake chēē mii yu, makukas bāytooyiisyēētaab Yēyiin nyēē chōōntooy kāāmuukēywēēk.”

Kiweek :eertaab Yēesu
(Mataayo 17:1-8; Luuka 9:28-36)

²Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk lo, kuwēeto keey :Yēesu Bētērō, Yāākōbō ākoo Yoowaana tulwēēt ake nyēē ki suurkwēēnnyoo. Kumii wōloto kukas :rubiik kukaakuweek :eertaab Yēesu.

³Kiweek :nkicheek sirookyii kuleelakiitu kut kōōlēkēchēēchtōōs. Ki leelach lēēlinto ake nyēē -mēēmuuchē :chii bēsyēēt ake kōōlēēliit sira nyēē lēēl kuu nyooto!

⁴Kukas :rubiik Eliiya ākoo Muusa kung'ālōolē ākoo Yēesu.

⁵Yooto, kumwoochi :Bētērō Yēesu kule, “Kāānēētiintēēt, karaam kule nee kēēmiitē yu. Kany keeyeyte kēryōōsyēk sōmōk, nyeeng'uung', nyēbo Muusa ākoo nyēbo Eliiya.”

⁶Kimēēnkēt :Bētērō kiyēē kimwooyē. Kiiywēyiis :rubiichoo miisin ām kiyēē kiyeyakay.

⁷Nyēē mā tyaa, kōōyuung' :boolteet, ankoolaambuuch icheek tukul choo kimii yooto. Kumwooy :Yēyiin ām booltaanaa āriit kule, “Lakwanyuu :nyi nyēē āchāmē. Kunyoo, ōkāsyi kiyēē mwooyē.”

⁸Kukasta :rubiichoo nto bēērē kulē, kumākāsē chii, nteenee ki Yēesu nkit.

⁹Yu kimii kurēkunēē lekem, kōōkiimchi :Yēesu rubiichoo kule, “-Mōōmwoochi chii ake tukul kiyēē kookas ākoy bēsyēēt nyēē kaakung'eetee :Wēritaab Chii meet.”

¹⁰Kisiista :rubiichoo ng'aleechaa ankuteebē keey kule, “Ibooru nee :ng'ālyoontooni bo ng'eeteetaab meet?”

Kiineet :Yēesu wōlēē kiwuu :chōōnēētaab Eliiya
(Mataayo 17:10-13)

¹¹Nto mii yoo, kuteebē :rubiichoo Yēesu kule, “Ntēē mwooyē :kāānēētikaab kiruutēk kule māchāktōōs kōōntōōw :Eliiya ām Kāārārōokiintēēt?”

¹²⁻¹³Kukētyi :Yēesu kule, “Man, sinee intōōwu :Eliiya sukukaramiit :kiy ake tukul. Kāāmwoowook, kisimkuchō :Eliiya /ānkiikēyēchi kiy ake tukul nyēē kimāchē :biich kuu wōloo mwooytooy :siruutēk. Yoo ākoo kiikukaramiit :kiy ake tukul, ām nee /sikeesir ām kitaabuutaab Yēyiin kule makunyalilee :Wēritaab Chii tukuuk chēē chaang' ānku +/mākiintosuur?”

Imuuchāktōōs :kiy ake tukul ām chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin
(Mataayo 17:14-21; Luuka 9:37-43a)

¹⁴Yu kārēkunēē :Yēēsu lekem ākoo rubiichoo ki sōmōk, kunyōōr rubiik choo kibākooktooy kukēēruruukyi keey :biiko chēē chaang'. Kimii :nkicheek kāānēētikaab kiruutēk alake kukwiilē keey ākoo rubiichoo.

¹⁵Yu kakas :biiko Yēēsu, kung'ērēkyi ankutorooch bokoosubaay.

¹⁶Kuteeb :Yēēsu kule, “Ōmiitē ōkwiilēē keey nee?”

¹⁷Kumwooy :chiito ake ām kwēēnuutaab bichoo kule, “Kāānēētiintēēt, kātāāmutu lakwanyuu nyēē boonto tāmirmiryēēt nyēē miyaat nyēē kiikuyey kuratakay :ng'elyebta.

¹⁸Yoo kātēryēkyi :tāmirmiryoonoo leekweet, kōōryookyinē ng'wēny kukabus, nyiyē keelek, ankukwiilakay :bōōrto tukul. Kāāmwoochi rubiikuuk kōōbēbēēto tāmirmiryooni miyaat, nteenee maneemuuch.”

¹⁹Kumwooy :Yēēsu kule, “Wuu nee :mētēwookwook ēē! Manookaaseenaa keey! Sāābuurtook ākoy āyu? Nto +māāmuytoochook ākoy āyu? Omutwaa wēēroo.”

²⁰/Kiimutyi. Yu kakas :tāmirmiryoonoo Yēēsu, kōōsimsiim wēēroo ānkōōryookyi ng'wēny. Koomilmiil kut kukabus.

²¹Kuteeb :Yēēsu kwaaniitaab wēēroo kule, “Kung'eetee āyu :yēē kiwuu nyiitēnyi :wēēri?” Kulē :kwaan, “Kung'eetee leekwaanti.

²²Kiikusyeem :tāmirmiryoonoo ām bēsyōōsyēk chēē chaang' kule kubakach wēēri. Kiwunukyinē mā, nto kutōōrchinē bēēko. Wuusyō! Iriireeneech, ānkiisār wēēch ēē, wē, yoo 'imuuchē!”

²³Kumwoochi :Yēēsu kule, “Keemwaayte ānō kule yoo āmuuchē? Imuuchāktōōs :kiy ake tukul ām chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin.”

²⁴Kuriiree keey :kwaaniitaab wēēroo kule, “Ākoosēē keey sinee :anii Yēyiin, nteenee akuskus ām kaakaaseet. Ititiroo saakaasee keey Yēyiin miisin.”

²⁵Yu kakas :Yēēsu biiko kālābāt ānkōōruruukyi keey yooto, kōōbēbēēto tāmirmiryoonoo miyaat nyēē kiyeey wēēri kumiiny ankuratakay :ng'elyeb kule, “Chuwunee wēēri āmāwēēkētyi keey subak.”

²⁶Kōōnchō :tāmirmiryoonoo ānkōōsimsiim wēēroo ankuchuyta! Kulyelta :wēēroo wuu nyēē kame. Kulē :biiko, “Kaakume!”

²⁷Kunam :Yēēsu āwutaab wēērooto ankoong'eet kōōyyo. Kukaramiit :wēēroo.

²⁸Yu kiboonto keey :Yēēsu rubiikyii ām kō, kuteeb :rubiik Yēēsu kule, “Ām nee yu kāmākiimuuchē :acheek kiibēbēētē tāmirmiryoonoo?”

²⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, “Mēēmuuchāktōōs :tāmirmiryēēt nyēē wuu nyoo yoo manoosaay āmānōōkir āmiisyēēt.”

King'alaalee :Yēēsu subak meenyii āk ng'eeteetaab meet

(Mataayo 17:22-23; Luuka 9:43b-45)

30-31 King'eetee :Yēesu yotoo ākoo rubiikyii ānkubēēchi keey. Kibeesyetaatee Yēmēētaab Kalilaaya nto kuuyu kimii kōōnēētootē rubiikyii, manaamach kule kōōnkēt :chii ake tukul wōlēē kimii :icheek. Kimwoochi rubiichoo kule, “+/Mākiyokoochi Wēritaab Chii biiko. +/Makeebakach, nto mii bēsyēētaab sōmōk, +/makiing'eetee meet.”

32 Kimēēnkēt :rubiik kiyēē kimwooyē :Yēesu nteenee kiiywey kuteebēe.

Ng'oo :nyēē wōō?

(Mataayo 18:1-5; Luuka 9:46-48)

33 Nto mii yoo, kuyit :Yēesu ākoo rubiikyii Kaabernaam. Kumii kō, kuteebēe :Yēesu rubiikyii kule, “Kiy nee nyi kōōkwiiloonunēē keey ām kēēltaab too?”

34 Mānāāwāl kiy :rubiik, kuuyu kimii kukwiilēē keey kule ng'oo :nyēē wōō.

35 Kōōbuurto :Yēesu rubiikyii ānkumwoochi kule, “Nyoo mächē kōōntōōchi alak, kuyib keey ng'wēny, ānkuchāmē kuyēētyēēchinē chuut.”

36 Yotoo, kukuur :Yēesu leekweet ake ānkōōyyoong'tēē taayeetaab rubiik ānkōōmuuryēē lakwanaa āwunyii ānkulē,

37 “ Chii ake tukul nyēē toochē chii nyēē wuu lakwani ām kaayneenyuu, kaakutaacha, nto nyoo kataacha, kaakutaach Yēyiin nyoo kiiyookwoo.”

Nyoo mākwiilēēch ku nyēēnyoo

(Luuka 9:49-50)

38 Yu keewaany :Yēesu kumwooy kuu nyotoo, kumwoochi :Yoowaana kule, “Kāānēētiintēēt, kikeekas chiito ake nyēē kiibēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch kuyēyiisyēē kaayneeng'uung'. Kikeeyeetee, kuuyu kimā rubiintēēng'uung' ake.”

39 Kumwooy :Yēesu kule, “-Mooyeetee. Yoo mii :chiito nyēē yēyē ng'aleek chēē /kiilātē ām kaayneenyuu, mēēbērē makung'alaaleenaa nyēē miyaat.

40 Nyoo mākwiilēēch ku nyēēnyoo.

41 Kāāmwoowook kule, chii nyoo kāyēētyēēchook bēēko chēē kooyyee, kuuyu ōyēku cheechuu, ku ākoy /kēētuwēn.

Ōriibēē keey kentaayeet

(Mataayo 18:6-9; Luuka 17:1-2)

42 Chiito nyoo kaken chii nyēē takung'arng'ar ām choo iyēnwoo kutaya, kumisiyinē nyoo /kēērātyi kaat rwaa nyēē /kēēng'ooysēē /ānkēētōōrchi araaray kuling'ta.

43 Yoo kēēsākyiing' :āwung'uung' itayaa, itilte, kuuyu kaykay inyōōru soboontaab kibchuulyo iboontē āwut akeenke kusiir iboontē āwunnyēk tukwaay /ānkēētōōrchiing' wōlēē bo maataab kibchuulyo.

⁴⁵Yoo kēēsākyiing' :kereenkeeng'uung' itayaa, itilte, kuuyu kaykay ing'waalee kereenkeet akeenke ānkiinyōōru soboontaab kibchuulyo kusiir iboontē kērēēnkōōk tukwaay /ānkēētōōrchiing' wōlēē bo maataab kibchuulyo.

⁴⁷Nto yoo kēēsākyiing' :koong'uung' itayaa, ilōōtu. Kaykay iwē Kaab Yēyiin iyēku kimekoong'nyaa, kusiir iboontē koonyek tukwaay ānku /bokēētōōrchiing'

⁴⁸wōlēē 'Mābēku :mōkiik, āmāmisē :ma kēnyiis.'

⁴⁹Chii nyoo rubiintēenyuu mākubuntēē ng'wooninto sukutililiit.

⁵⁰Karaam yoo 'kēēnēmchi keey yiisyēētaab Yēyiin. Nto yoo 'keechuchuyee keey yiisyoono, +'meeyey kule nee sitēyēchi Yēyiin yiisyēēt. Kunyoo, ōnēmchinē keey yiisyēētaab Yēyiin ānkōōchoomtōōsii."

Māārko 10

Kiineet :Yēēsu kule miyaat :bareetaab kooyēēy

(Mataayo 19:1-12; Luuka 16:18)

¹Nto mii yoo, kung'eetee :Yēēsu yooto, kwaay āynēētaab Yoortaan ānkutākyi keey Yēēmēētaab Yuuteeya. Kiiruruukyinoote keey :biiko chēē chaang' kutēē yooto tukul. Kooneet :Yēēsu biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuu yoo kwēēnēētē kwaak.

²Yooto, kukwoonchi :Farisaayeeek alake chēē kimāchē kutyem, ankuteebē kule, "/Kēēchāmē ām kiruutēkyoo kukwet :chii koorkēēnyii?"

³Kukētyi :Yēēsu ām tēēbuutyēēt kule, "Kimwoochi nee :Muusa mbo kuukoong'?"

⁴Kumwooy :bichoo kule, "Kichāmchi :Muusa saanteet kusirchi barweet nyēē bārēē kooyēēyto."

⁵Kumwoochi :Yēēsu Farisaayeechaa kule, "Kichām :Muusa barwaanaa, kuuyu wuuyēch :mukuulēywēkaab biiko.

⁶Yu kitoowu :Yēyiin kuyēyē kōōrēēt, 'Kiyey murēn āk koorko.'

⁷Kunyoo, kiyooto nyēē yēyē murēn kung'eetee kōōtaab kwaan āk kaamet ankoomut koorkēēnyii

⁸ānkunoomnyo :tukwaay kuyēk kiy akeenke.' Mēēbērē tāku biich āyēēng', nteenee kākukuyēk kiy akeenke.

⁹Kunyi, mēēbēēsyō :chii kiyēē kiikōōnoomcho :Yēyiin."

¹⁰Kumii kō, kuteebē :rubii Yēēsu kōōboorchi ng'ālyoontoono.

¹¹Kumwoochi kule, "Chii nyoo kakwet koorkēēnyii ankoomut ake, kākukuchoolwookēnchi koorkoonoo kākwtē.

¹²Nto nkinee koorkēēt nyoo katay saanteenyii ankoomut keey ākoo chiito ake, kākukuchoolwookēnchi saantaanaa kātāyē."

Biiko chēē iwutē bāytooyiisyēētaab Yēyiin

(Mataayo 19:13-15; Luuka 18:15-17)

13 Kimii :biiko alake chēē kiimutyi Yēēsu lēēkōōk sukutiinyēē āwunnyēk kōōbēruur, nteenee kiiburyoong'to :rubiik bichoo.

14 Yu kakas :Yēēsu kiyēē kiyey :rubiik kukōrōmchi kule, “Ōbāroochi lōkōchoo minkēēch kukwa wōlēē āmiitē! -Mooraany kuuyu biiko chēē wuu chuutēchu :chēē iwutē bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

15 !Kāāmwoowook, chii nyoo -mēēkoosēē keey Yēyiin kuu wōloo yēytooy :lōkōchoo, -mēēwutē :nyoo Kaab Yēyiin.”

16 Kutorooch :Yēēsu lōkōchoo ānkutiiny āwunnyēk ankusaay Yēyiin kōōbēruur.

Wuuy kōōwut Kaab Yēyiin :chii nyēē boonto bāyit

(Mataayo 19:16-26; Luuka 18:18-27)

17 Yu katas taay :Yēēsu ākoo baannyii, kulābāt :chiito ake ānkukutunyēē taayeenyii ānkulē, “Kāānēētiintēēt! Ikaraam :inyiing'. +Maayey nee sāānyōōru soboontaab kibchuulyo?”

18 Kukētyi :Yēēsu kule, “Ām nee siikuuroo kule āwuu karaam? Yēyiin nkit :nyēē karaam.

19 Ābērē 'inkētē kiruutēkaab Yēyiin choo kimwooyē :Muusa kuu: ‘-Meebakach chii, -meemarte, -mēēchōōrsē, -mēērātyi chii ng'wiiynan, -mēēlātu chii, iywey kōōn āk koomēt.’ ”

20 Kumwooy :chiichoo kule, “Kāānēētiintēēt, kyāākir ng'aleechaa kung'eetee āmining'.”

21 Kōōrōōtoot :Yēēsu chiichoo. Kung'ērēkyi ānkumwoochi kule, “Botuung' :kiito akeenke. Wee-alte kiy ake tukul nyēē iboontē, 'ānkiisārunēē bānoonik. Yoo 'keeyey kuu nyooto, irubwaa. +Mēēnyōōru bāyit nyēbo man ām Kaab Yēyiin.”

22 Kuteryekta :mukuulēynyii ankusimikta nyēē kāng'woonchi, kuuyu kiboonto bāyit nyēē wōō.

23 Kōōrōōtoot :Yēēsu rubiikyii ānkumwooy kule, “Wuuy sōō nyēē tyaa kucham :biich chēē mokorēēn bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

24 Kiilat :rubiik ng'aleechaa. Kiikiimchi :Yēēsu subak kule, “Biikyuu, wuuy sōō kule nee kōōwut :chii nyēē wuu nyoo Kaab Yēyiin.

25 Nyumnyum mbo kōōwut :tembes koong'taab sintaaniit kusiir kōōwut :chii nyēē boonto bāyit Kaab Yēyiin.”

26 Kiilat :rubiik subak miisin ankuteebee keey kule, “Ara ng'oo, naas, :nyēē imuuchē /kiiraraach?”

²⁷Kōōrōotoot :Yēesu rubiichoo, ānkulē, “Mēēmuuchāktōōs sinee ām wōlēē mii :chiito, nteenee, imuuchāktōōs ām wōlēē mii :Yēyiin, kuuyu māmii :kiy nyēē biirē Yēyiin.”

Kiyēē nyōōru :biiko choo karub Yēesu

(Mataayo 19:27-30; Luuka 18:28-30)

²⁸Nto mii yoo, kuteebēe :Bētērō Yēesu kule, “Kas kookeebakaakte :acheek kiy ake tukul ankeerubiing’?”

²⁹⁻³⁰Kukētyi :Yēesu kule, “!Kāāmwoowook, chii ake tukul nyēē kaakubakaakta tukuukyii tukul sukuruba kwoomtootē ng’aleekaab Yēyiin, +/mākēēkētyi tukuuchoo ām bēsyōōsyēchu kusiir choo kiboonto. Yoo ki mbareet nto kooriik chēē kibakaakta, mākunyōōr. Nto yoo ki tuubchōōsyēk chēē kibakaakta, mākunyōōr. Yoo ki kwaan nto kaamet nto lēēkōōk chēē kibakaakta, mākunyōōr nkicheek. Nto subak, +/mākēēwus ām kōōrooni nteenee mākunyōōr soboontaab kibchuulyo ām kōōrēēt nyoo chōōnii.

³¹Biiko chēē chaang’ choo tookunootiin ām soboontaab kōōrooni, mākubooyiit lēt ām Kaab Yēyiin. Nto biiko chēē chaang’ choo mātookunootiin ām soboontaab kōōrooni, mākubooyiit taay ām Kaab Yēyiin.”

King’alaalee :Yēesu areet nyēbo sōmōk meenyii ākoo ng’eeteenyii

(Mataayo 20:17-19; Luuka 18:31-34)

³²Kutāsē taay Yēesu āk rubiikyii ām baanaa bo Yēērusālēēm, kimii :Yēesu kukeentooy ānkurubu :rubiik ām lēt muut kwoomoonu mēt :kiyēē kimwooy :Yēesu. Kikimuuyo mbo :biiko alake choo kimii :nkicheek kurubē Yēesu. Yotoo, kukuur :Yēesu rubiichoo taman āk āyēēng’, ānkumwoochi kule,

³³“!Kookas, kēēmiitē kēēbēētii ākoy Yēērusālēēm. +/Mābokiiyokoochi Wēritaab Chii mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk. Makooruusta :bichoo Wēritaab Chii /keebakach ānkōōyokoochi biikaab Rooma.

³⁴Mākōōntosuur :choo, kung’utyi, kubirsēēt kulālchi ankubakach. Nto mii bēsyēētaab sōmōk, makung’eetee meet.”

Wōō :ng’oo ām biikaab Kiriistō

(Mataayo 20:20-28; Luuka 22:24-27)

³⁵Nto mii yoo, kuwēēchi :Yoowaana ākoo Yāākōbō, choo ki :wērikaab Sebētaayo, Yēesu ankuteebēe kule, “Kāānēētiintēēt, mii :kiito ake nyēē kēēmāchē iyēwēēch.”

³⁶Kuteebēe :Yēesu kule, “Nee :nyotoo?”

³⁷Kukētyi :rubiichoo kule, “Kākēēmāchē :acheek ichām wēēch kōōbuurunēēniing’ :ake āwutaab taay, kōōbuurunēēniing’ :ake nyēbo kaataam bēsyoonoo ibāytooyiisyē ām lēbkēēyyēētaab Yēyiin.”

³⁸Kumwoochi :Yēesu kule, “-Mōōnkētē kiyēē ōsoomē. Ōmuuchē :akweek okalab nyāliluutēk chēē +maakalab :anii nto ōmuuchē ōbuntēē nyāliluutēk chēē +māābuntēē :anii?”

³⁹Kumwooy :rubiichoo kule, “Kiimuuchē.” Kumwoochi :Yēesu kule, “+Mōōnyōōru nyāliluutēk chēē +māānyōōru :anii, ānku +mōōbuntēē nyāliluutēk chēē +māābuntēē :anii.

⁴⁰Ānkoo kuwuu nyooto, -māāboontē kāāmuukēywēēk chēē āmuuchē ākoochi chii kōōbuurunēēnoo āwunyuu nyēbo taay nto nyēbo kaataam. Yēyiin nkit :nyēē kiikukwey chēē mākōōkoochi bārooyinooto.”

⁴¹Yu kēēnkēt :rubiik chuut tamanu kiyēē kimāchē :Yāākōbō ākoo Yoowaana, kunyēērchi murēchooto.

⁴²Kukuur :Yēesu rubiik tukul, ānkumwoochi kule, “Tookunoot kule māchē :bāytooyik chēē mii kōōrooni kōōboorchii biiko alak kule icheek :chēē bāytooyiisyē ānkuboonto kāāmuukēywēēk kubiir chuut.

⁴³Nteenee -māmāchāktōōs kuwuyiit nyoo ām wōlēē ōmiitē :akweek. Yoo māchē :chii ām akweek kuyēk nyēē wōō, kumisiyinē kuyibē keey ng'wēny.

⁴⁴Nto nyoo māchē kubāytooyiis, kumāchāktōōs kuyēētyēēchinē chuut.

⁴⁵Kyāāchōō :anii Wēritaab Chii, sichāāyēētyēēchi biiko, āmēēbērē kyāāchōōnii /subokēētyēētyēēchoo. Chāākooytooy soboonnyuu sukusobcho :biiko chēē chaang'.”

Kiisoob :Yēesu Bartimaayo nyēē kikoraat

(Mataayo 20:29-34; Luuka 18:35-43)

⁴⁶Nto mii yoo, kuyit :Yēesu ākoo rubiikyii kiriinkēētaab Yēērikō. Nto kumii kung'ēētōōs, kurub :biiko chēē chaang'. Kimii :cheebkoraatyaanteet ake nyēē kikiibuur kēēlto komos kusoomsē. /Kikēēkuurēē chiichoo Bartimaayo (Araab Timaayo).

⁴⁷Yu kakas :chiichoo kule Yēesu nyēbo Nāāsārēēt :nyēē kimii kukēēytooy, kukuurso kule, “Yēesu, inyiing' Mōchōkōrēētaab Tāwuti, iriireenaa!”

⁴⁸Kōōburyoong'to :biiko chēē chaang' kule, “Siis!” Nteenee kikuurchi :chiichoo barak kule, “Mōchōkōrēētaab Tāwuti, ankiiriireenaa!”

⁴⁹Kōōyyo :Yēesu, ānkumwoochi biiko kule, “Ōmwoochi kuchō.”/Kēēmwoochi kule, “Ing'erech, ānkiiyyoony, kuuriing' :Yēesu.”

⁵⁰Kukāsē kuu nyooto, kung'ēētē bakeenke ānkumētooy sireet nyēē kikiiliiktēē keey, /ānkiirēētoot ākoy yēē kimii :Yēesu.

⁵¹Kuteebēē :Yēesu kule, “Imāchē āyēwuung' nee?” Kukētyi :chiichoo kule, “Mokoryoontēēt, āmāchē akaste.”

⁵²Kumwoochi :Yēesu kule, “/Kāākēēyēwuung' kiyēē 'kēēmāchē, kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey.” Yu kāmwooy :Yēesu kuu nyooto, kukasta :chiichoo ānkuwēēto keey Yēesu.

Māārko 11

/Kikeetorooch Yēesu ām Yēerusālēēm kuu Bāytooyiin

(Mataayo 21:1-11; Luuka 19:28-38; Yoowaana 12:12-19)

¹Yu kikiikuriik :Yēesu ākoo rubiikyii Yēerusālēēm, kumur kiriinkēetaab Beetannyya yēē kilēēkitēē Lekemeetaab Musēytuuniinēk. Nto mii kēēltaab too, kukēē-āyēēchēē keey saang'taab Beetfaaka,

²kumwoochi rubiikyii āyēēng' kule, "Obe ākoy saang'iin. Yoo kooyit wōloto, +mōōnyōōru sikiryo nyēē siirwaak kurataat amanaakesen chii bēsyēēt ake. Otyaach ānkōōkwēru.

³Nto yoo kateebeenaak :chii kule ōmāchēē nee, ōlēēnchi māchē :Mokoryoontēēt ānkumākukēt areet akeenke."

⁴Kuba :rubiichoo ānkubokunyōōr sikiryoonoo /kākēērātyi kurkat saang' ankootyaach.

⁵Nto bērē kukas :biiko alake chēē kimii yooto, kuteebē rubiichoo kule, "Ōtyookyinē nee sikiryēēt?"

⁶Kukētyi :rubiichoo kuu wōloo kimwooytoochinē :Yēesu. /Kēēchāmchi kubeeta sikiryēēt.

⁷Kukwēr :rubiichoo sikiryoonoo ākoy yēē kimii :Yēesu. Yu kayit yooto, kōōrēēk kāāliikoonikwaa ankwaalyaktee bataytaab sikiryoonoto sukōōbuurēē :Yēesu. Kōōbuurēē :Yēesu bataytaab sikiryoonoo ankutas taay āk baanta.

⁸Kiirēēk :biiko chēē chaang' chēē kimii yooto kāāliikoonikwaa ānkōōyiito kēēltaab too. Kubut :alake sokēēk ānkōōyiito nkicheek.

⁹Kityēēnchinootē barak :biiko chēbo taay ākoo chēbo lēt kumwooyē kule, "Kutōrōriit :Yēyiin! Ibēruuroot :nyi chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin!

¹⁰Ibēruuroot :Mōchōkōrēēetaab Tāwuti! Kutōrōriit :Yēyiin ām kibkōōnkōy!"

¹¹Nto mii yoo, kuyit :Yēesu Yēerusālēēm ānkōōwut biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kumarar wōlēē kiwuu :kiy ake tukul. Nto mii yoo, kooyeey ākoo rubiikyii tukul choo ki taman āk āyēēng' ākoy Beetannyya, kuuyu kimii kwiimēnē :kōōrēēt.

Tiliil, āmāmii :kiy āriit

(Mataayo 21:18-19)

¹²Nto yu kāyyēēkunēē, kung'eetee :Yēesu ākoo rubiikyii Beetannyya ankooyeey Yēerusālēēm. Kwaam Yēesu :kēmēwuut.

¹³Nto yu kimii kubēētii, kutoobēnchi kēētīt ake nyēē /kēēkuurēē mutiiniit wōlēē lōō. Kiboonto :kēētoo sokēēk chēē nyāliilēch nyēē kibērē :chii tōōs kiikuyey lokoy. Nto bērē kuyit yooto, koosyaach kēētoo kubērē nto nyōōr lokoyeek. Nteenee kuuyu kimā bēsyōōsyēk :chooto chēē kiyēyē :kēētoo lokoyeek, mānāānyōōr :inee lokoyaa ake tukul.

¹⁴Yooto, kuchub :Yēesu kēētoo kukāsē :rubiik kule, “Mēērook /kyaameeniing' kiy bēsyēēt ake.”

Nyēbo āyēēng' kukwētēē :Yēesu biiko biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin

(Mataayo 21:12-17; Luuka 19:45-46)

¹⁵Yu kayit :Yēesu ākoo rubiikyii Yēērusālēm, kōōwut biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kimii yooto :biiko chēē kiwālāng'tooy beesaanik āk alak chēē kyooltooy chēēbtuukēēnik chēē /sikēēbēēlēē kōrōsēēk. Kimiitē :nkicheek cheemung'aariisyeek alake yooto. Yooto, kootyeelaat :Yēesu meesoosyekaab bichoo kiwālāng'tooy beesaanik āk ng'ēchērōōkaab choo kyooltooy chēēbtuukēēnik ankukwet bichoo tukul kuba saang'.

¹⁶Mānāāchāmchi mbo chii nyēē kiboontootē kiy ake tukul nyēē kyooltooy kubuntēē biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin.

¹⁷Kimwooy kule, “Mwooyē :Yēyiin ām siruutēk kule, 'Bo :Kōōnyuu saayeet wōlēē mākusoooyēē :biikaab kōōrōōsyēk tukul.' Nteenee kyooweek :akweek kuyēk kēbēnnyoo nyēē wunyēē keey :sāsiik! ”

¹⁸Yu kakas :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk kiyēē kiyey :Yēesu, kung'woonchi. Yooto, bokusat wōlēē sukubakakta inee kuuyu kiilātē :biiko kubo kāāmuukēywēēk chēē kiboonto.

¹⁹Yu kāākwiimēn :kōōrēēt, kung'eetee :Yēesu ākoo rubiikyii kiriinkoonoo ānkubēēchi keey wōlto ake.

Māchē ikoosēē keey Yēyiin yoo isooyē

(Mataayo 21:20-22)

²⁰Yu kāyyēēkunēē, kooyeey :Yēesu ākoo rubiikyii Yēērusālēm. Kumii kubēētii, kukas :icheek kēētoo kōchubē :Yēesu.

²¹Kumwoochi :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, kas, ntēē kookuyaam :kēētikoonye kwēēchubē!”

²²Kumwoochi :Yēesu kule, “Māchē ōkoosēē keey Yēyiin.

²³Kāāmwoowook yoo ikoosēē keey :chii Yēyiin ām mooyēēt akeenke, kōōmuuchē kumwoochi lekemeet wokōōsuuchi araaray ankuyeyakay.

²⁴Kunyi, yoo ōtēēbē kiito ake ām saayeet ānkōōchāmtooy kule kaakukas :Yēyiin, ōnyōōru.

²⁵Nto yoo isooyē Yēyiin ānkumii :kiyēē miyaat nyēē kiikuyēwuung' :chiito ake, inyōōchi chiichoo kaat kurook sukung'eet kunyōōwuung' nkinyiing' :Yēyiin kaat ām choolwookātēēng'uung'.

²⁶Nto yoo -mōōyēyē kuu nyooto kumānyōōwook :Yēyiin kaat.”

Kāāntōōyikaab Yuutayeek chēē ki kāwōōt

(Mataayo 21:23-27; Luuka 20:1-8)

²⁷Yu kayit :Yēesu ākoo rubiikyii subak Yēerusālēēm, kōōwut biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kumii kuwēēsyētēē wōloto, kukwoonchi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk āk booyik

²⁸ankuteebē kule, “Ng'oo :nyēē kikōōniing' kāāmuukēywēēk iyey ng'aleechu?”

²⁹Kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “Kany ateebeenaak :nkanii tēēbuutyēēt nto yoo kōōkētwoo, +māāmwoowook chiichēē kikōōnoo kāāmuukēywēēk ayey ng'aleechu.

³⁰Ātēēbēēnook kule ii, yoo kiibātisāniisyē :Yoowaana, kikwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē mii :Yēyiin, nto wōlēē mii :biiko?”

³¹Kwaam mēt bichoo ānkumwoochi keey kule, “Yoo kakeemwaay kule kikwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē mii :Yēyiin, makuteebeeneech kule ām nee simākiiyēnchi.

³²Nto yoo kākēēlē, ‘Wōlēē mii :biiko.’ Achicha!”Kiiywey kumwooy, kuuyu kiinkētē kule kichāmchiintōōs :biiko tukul kule ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :Yoowaana.

³³Yooto kuwālchi Yēesu kule, “-Mākiinkētē.”Kumwoochi nkinee :Yēesu kule, “Yoo wuu nyooto, -māāmwoowook :nkanii chiichēē kikōōnoo kāāmuukēywēēk ayey ng'aleechu.”

Māārkō 12

Kiisyoor :Yēesu miyootyēētaab kāāntōōyikaab Yuutayeek

(Mataayo 21:33-46; Luuka 20:9-19)

¹Kumwoochinēē :Yēesu kāāntōōyichoo bo Yuutayeek tyoonkōōch kule, “King'eet :chiito ake kēny kuchaan musābiibuunēk mbareenyii ankuker. Kibal ng'wēēnēt nyēē sukurōōtyinē :bēēkaab lokoyeeakaab kēētoo yoo /kakiiruruuny ankuteech kēryēēt nyēē /sikēēriibēē mbaraanaa. Nto yityo, kumwoochi biiko alak bokuriibchi mbaraanaa sukubchēchiin lokoyeek. Yooto, kuwo ruutooy.

²Yu kāruryo :lokoyeechaa, kōōyookto :chiichoo motwooriintēēnyii wokuyibchi kereeryaanteet nyeenyii.

³Yu kayit :motwooriintonoo wōloto, kunam :bichoo ānkubir ankukwet āmēēkoochi ki.

⁴Kōōyookto subak :chiichoo motwooriintēēnyii ake. /Kēēbir nkinee nyoo /keelal /kiitaatee /ānkiintosuur.

⁵Kōōyookto subak motwooriintēēt nyēbo sōmōk. Yu kayit :nyoo, /keebakach. Kōōyookto subak alak kurub keey. Kuyitē :nkicheek choo wōloto, /kēēbirē alak /kiinyāliilē, nto alak /kēēbākāchē.

⁶Nteenee kiboonto :chiichoo kibo mbareet wērinyyii akeenke nyēē kichāmē miisin. Kōōyookto wēerootonyii kubērē tōōs makooywey :bichoo.

⁷Kuyitē :nyoo, kukuurē keey :bichoo kule, ‘Murēchu, ong'nyi lakwataab murooniito! Okany keebakach sukuyēk :mbaraani nyēenyoo.’

⁸Kunam :bichoo wēeroo ankubakach nto yityo bokumētyi tuuyta saang’.

⁹Yoo koosoot ii, kiy nee :nyēē kichokuyēchi :chiitaab mbareet bichoo? Okany āmwoowook, machokubakach bichoo tukul ānkōōkoochi biiko alak kuriib mbaraanaa.”

¹⁰Kumwoochi :Yēesu subak kule, “Ābērē kyoosuman siruutēkaab Yēyiin yoo mwooyē kule, ‘Rwaanteet nyoo kitāyē :biiko kuteekta :nyēē kōōkuyēk tiyēywoontēetaab kōōto.

¹¹Kōkōōnu :Yēyiin tiyēywoontooni ānkubo kwōng'uut sōō nyēē tyaa yoo kēēkāsē!’ ”

¹²Yooto, kumach :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek kule kunam Yēesu ankukerta kō, kuuyu kiinkētē kule kimii kung'āloolēē icheek ām tyoonkōōchoonoo. Nteenee kibakaakta :bichoo Yēesu ānkubēēchi keey kuuyu ki chaang' :biiko yooto.

Kibokutech :kāāntōōyik alake Yēesu sukunam

(Mataayo 22:15-22; Luuka 20:20-26)

¹³Kibokōōyook :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek lētuunoo Farisaayeek alak āk biikaab Ērōōtē bokutech Yēesu /sikeenam.

¹⁴Yu kayit :bichoo wōlēē mii :Yēesu, kumwoochi kule, “Kāānēētiintēēt! Kiinkētē kule ibooyē manta āmāwēēchiing' :chii kuuyu ām inyiing', mātiny kule ng'oo :ng'oo. Inēētē biiko ām kēēlto nyēbo man kōōnkēt kiyēē mächē :Yēyiin. Kunyoo ii, ara karaam kēēkwēchinē syuuruut bāytooyiintēetaab Rooma

¹⁵nto mēērook kēēkwēyē?”Yooto kōōnkēt :Yēesu miyootyēēt nyēē kiisōōtē :bichoo ānkumwoochi kule, “Kōōkwoonii bōōtēchoo? Kōōbooru baa :chii beesyaanteet nyēē boonto.”

¹⁶Yu /kākiiboorchī, kuteebē bichoo kule, “Bo ng'oo :mēti āk kaaynaani mii beesyaantaani?”Kukētyi :bichoo kule, “Bo bāytooyiintēēt nyēē wōō nyēbo Rooma.”

¹⁷Kumwoochi :Yēesu kule, “Ōkoochi bāytooyiintonoo kiinyii, nto Yēyiin, ōkoochi nyeenyii.”Kiilat :bichoo ām kiyēē kimwooy :Yēesu.

Ng'eeteetaab meet

(Mataayo 22:23-33; Luuka 20:27-40)

¹⁸Nto mii yoo, kukwoonchi subak Yēesu :biiko alake chēē /kikēēkuurēē Satukaayeek. Kiiyēnchinē :bichoo kule yoo kaakume :chiito, kaakume kutukul nyēē māwokung'ēētēē meet bēsyēēt ake. Kuteebē :bichooto Yēesu kule,

¹⁹” Kāānēētiintēēt, kisirweech :Muusa kiruutyēēt nyēē mwooyē kule yoo keemut :chii koorkēēnyii ankume :chiichoo āmānāāsikyi :koorkoonoo leekwa, kōōntiyyē

:ng'eetaabkaametiitaab chiichoo koorkoonoo sukusiky niyin lēēkōōk chēē /sikēēkuurtēē.

²⁰Kimii :biiko alake chēē tisabu chēē kituubcho mooyēēt akeenke. Kiimutiis :nyēē ki wōō ankusimkume kumānāāsiky :koorkoonoo leekwa.

²¹Kōōntiyyiis :nyēē kirubē chiichoo. Kume :nkinee nyoo, āmānāāsiky :koorkoonoo leekwa. Kōōntiyyiis subak :nyēē kibo sōmōk ankume :nkinee āmānāāsiky in āk koorkoonoo leekwa.

²²Kiyeyakay kuu nyooto ākoy chiito nyēē kibo tisab. Kibēk :bichoo tukul āmā leekwa. Nto mii yoo, kume nkinee :koorkoonoo.

²³Kunyoo, kēēmāchē imwoowēēch, mākubooyiit ng'oo :koorkoonoo kōōyyiin kāng'ēētyēē :bichoo tukul meet āk koorkoonoo?"

²⁴Kukētyi :Yēesu kule, "Ōsōōtyēēchinē nyēē miyaat, kuuyu -mōōnkētē :akweek kiyēē ibooru :siruutēkaab Yēyiin āk wōlēē wuu :kāāmuukēywēēkyii.

²⁵Yoo kāākung'ēētyēē :biiko meet, mēēbērē tākōōmutē keey subak. Ibuurē kuu :malayikaanik ām barak.

²⁶Nto kurubta keey ng'eeteetaab meet, ābērē kyoosuman siruutēkaab Muusa yoo kimwoochinē :Yēyiin ām sōntiinoō kilāyē kule, 'Anii Yēyiintēetaab Abraam āk Isaka ākoo Yāākōbō.'

²⁷Yoo /kakeemwa kule bo :Yēyiin anum, kōōbooru :yooto kule tākusoboot :chiichooto ānkoo kiikume kēny. Ōsōōtē bebe!"

Kiruutyēēt :nkōnō nyēē wōō?

(Mataayo 22:34-40)

²⁸Kimii yooto :kāānēētiintēēt ake nyēbo kiruutēk nyēē kimii kuyēbchinē yiit kiyēē king'ālōolēē :Yēesu ākoo Satukaayeechaa. Kikas :kāānēētiintoonoo bo kiruutēk kule kikētyi :Yēesu bichoo kiyēē kiteebēē ām kēēlto nyēē karaam. Yooto, kuteebēē Yēesu kule, "Ām kiruutēk tukul choo kikōōnu :Yēyiin, nkōnō :nyēē wōō?"

²⁹Kukētyi :Yēesu kule, "Siraat kule, 'Oyeb yiit ōō, biikaab Isrāyēēl: Yēyiin nkit :nyēē /kēēkutunkyinē ānku Yēyiin ku akeenke.

³⁰Icham Yēyiintēēng'uung' ām mooyēēng'uung' tukul soboonng'uung' tukul, kāāsōōtēywēēkuuk tukul, āk nkuruukuuk tukul.' Kiruutyēēt :nyooto nyēē wōō.

³¹Nto ake kumwooyē kule: 'Icham laatyēēng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.' Māmii subak :kiruutēk alake chēē siirē chu."

³²Yu keewaany :Yēesu kumwooy kuu nyooto, kulēēnchi :chiichoo, "Kōōnkōy, Kāānēētiintēēt, 'keemwaay man kule Yēyiin ku akeenke, māmiitē :ake.

³³Kunyi, karaam yoo kacham :chii Yēyiin ām mooyēēnyii tukul ānkumāchē mbo kōōsōōtē Yēyiin kwaak ānkuyēyē yiisyēētaab Yēyiin ām nkuruukyii tukul

ankucham laatyeenyii kuu wōloo chāmtooy keey. Karaam /keerub ng'aleechu kusiir yoo /kātākēyēyootē kōrōs choo /kēēbēēlē kutukul āk alak tukul.”

³⁴Yu kakas :Yēesu kule kākēt :chiichoo nyēē karaam, kumwoochi kule, “Kāmēēlōō ām bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”Kung'eetee yooto, māmii :chii nyēē kitākukāng' kuteebēe Yēesu ng'ālyoo kumāchē kutech.

Ng'oo :Kāārārookiintēēt?

(Mataayo 22:41-46; Luuka 20:41-44)

³⁵Nto tēē yoo, kumii :Yēesu kōōnēētē biiko ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin, kumwooy kule, “Imuuchē kule nee kumwooy :kāānēētikaab kiruutēk kule chōōnēē :Kāārārookiintēēt kōōtaab Tāwuti?

³⁶Nto yu kiyey :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Tāwuti kumwooy kule, ‘Kimwoochi :Yēyiin Mokoryoontēenyuu kule: Ibuurunēē āwunyuu nyēbo taay ākoy yoo kaayeyiing' itēbēē buunikuuk.’

³⁷Kunyi, yoo kuurē :Tāwuti Kāārārookiintēēt kule ‘Mokoryoontēenyuu’ ii, kōōmuuchāktōōs kule nee kuchōōnēē :Kāārārookiintēēt kōōtaab Tāwuti?”Kiyēbchi yiit :biiko ng'aleechaa bo Yēesu ām ng'erekweek.

Kichuur :Yēesu kiblembechiisye

(Mataayo 23:1-12; Luuka 20:45-47)

³⁸Kutas taay :Yēesu kumwoochi bichoo kule, “Ōriibēē keey :kāānēētichoo bo kiruutēk, āmōōrubē ātēbuutēkwaa. Kicham :bichu kōōloochē sirook chēē yoo /kakeekas /simkiinkētē kule icheek kiirwookik. Bēēsyētootēē wōlēē chaang' :biiko /sikiisuboooyootē nyēē /kākēēkoonyit.

³⁹Lēkwēlootē ng'ēchērōōk chēē mii taay yoo /kēēmii kooriikaab saayeet. Mbo yoo /kēēmii saakwa ake tukul, kōōmoymooyē :bichu ng'ēchērōōk chēbo taay.

⁴⁰Lātunootē koor chēē musuuk kuyibēē tukuukwaa ānkusooyē miisin kuyēyē keey kule churtootiin. +/Mākiing'woonchi miisin biich chēē wuu chuutēchu kusiir chii ake tukul nyēē kiikukusta.”

Ng'oo :nyēē kiinēm chēē chaang'?

(Luuka 21:1-4)

⁴¹Kumii :Yēesu kēēbuur ng'wēny ām Kōōtaab Yēyiin yēē kilēēkitēē :looloonik chēē /kikiiruruukyine beesaanik chēbo yiisyēētaab Yēyiin, kukas wōlēē kiikoochintooy :biiko beesaanik looloonichoo. Kiikoochinē :biiko chēē ki mokorēēnik beesaanik chēē chaang' looloonichoo.

⁴²Nto mii yoo, kuchō :cheebyoosyeet ake nyēē ki musuk ankubanan. Kiinēm :nyoo beesaanikyii chēē ng'eri anku tukul chēē kiboonto.

⁴³Kukuur :Yēesu rubiikyii ānkumwoochi kule, “!Kāāmwoowook, cheebyoosyaani musuk :nyēē kēēnēm beesaanik laatit nyēē wōō kusiir chuut tukul.

⁴⁴Kāng'ōmōrunēē :mokorēēnik laatit nyoo kēēkooytooy wōlēē bo chēē boonto, nteenee kābār :cheebyoosyaanaa loolēenyii tukul.”

Māarkō 13

+/Mākiiturbuub Kōōtaab Yēyiin

(Mataayo 24:1-2; Luuka 21:5-6)

¹Kumii :Yēēsu ākoo rubiikyii kung'ēētyēē yooto kibo biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin, kumwoochi :rubiintēenyii ake kule, “Kāānēētiintēēt, wōōyēch :rwoontōōchu /kikeeteechee Kōyi bo Yēyiin ānku kāroorānēch nyēē tyaa!”

²Kukētyi :Yēēsu kule, “Kookas, kāroorānēch :kooiichu, nteenee +/mākiiturbuub tukuuchu tukul nyēē māmii :rwaa mbo akeenke nyēē ng'ētu kookemeeraat keey ake.”

Nyāliluutēk āk wusiisyēēt

(Mataayo 24:3-14; Luuka 21:7-19)

³Nto mii yoo, kuyit :Yēēsu ākoo rubiikyii biitēēt nyēē kibo Lekemeetaab Musēytuuniinēk yēē kitoobēnē keey ākoo Kōōtaab Yēyiin ānkōōbuur ng'wēny.

⁴Kuteebēē :Bētērō, Yāākōbō, Yoowaana āk Antereeya Yēēsu kule, “Āyu yēē yēyāktōōs :ng'aleechaa kātēēmwooyē ānku kiy nee :nyēē +makeekasee yoo yityiintōōs :ng'aleechaa?”

⁵Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōriib keey! -Mookany /kiiberbeeraak.

⁶Choong'ēch :biiko chēē makukwaanaat ankuyey keey :ake tukul kule inee ku kāārārōokiintēēt. Mākōōbotbootoot :bichoo biiko chēē chaang'.

⁷+Mookas kubārē keey :biiko ām kōōrēēt /ānkyoomu booryoot, nteenee -mōōmuuyē. Ākoy kuyēyākiis :tukuuchoo, nto yitu :tabanta.

⁸Mākubooryo :bōrōryēēt ake āk ake, kubooryo :kōōrēēt ake āk ake. Mākōōring'riing'oot :komoswookik chēē chaang' ām kōōrēēt ānkuchō :kēmēwuut. Ng'wooninto nyēē kāāmunēē moroontoon :nyoo nto yitu :kōōrēēt nyēē lēēl.”

⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōriib keey. +/Makeenamaak /ānkiiyyoong'tēēnook kōōk ām kooiikaab saayeet /ānkēēbirook ām wōlooto. +/Makiimutaak taayeetaab bāytooyik kubo anii. Bārooyinto :nyooto nyēē +mōōmwoochinēē bichooto kiyēē ōyēnchinē.

¹⁰/Kyoomtooy kurook lōkōōywēk chēē kāroomēch kukas :biiko tukul ām kōōrēēt kumukuul nto yitu :tabantaab kōōrēēt.

¹¹Yoo /kaakeenamaak /ānkiiyyoong'tēēnook kōōk, -mookany kooyiimaak mēt :kiyēē +moomwaay. +/Mākiiboorwook yooto kiyēē ōmwooyē kuuyu mēēbērē akweek chēē +mōōng'ālōolē nteenee :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē mākung'ālōolē.

¹²Mākung'ōmto :chii ng'eetaabkaamet /keebakach ānkung'ōmto :kwaan lakwanyii /keebakach. Makutay :lēēkōōk mbo kwaan āk mbo kaamet ānkung'ōmto /keebakach.

¹³Kunyi, mākuwēchook :biiko, kuuyu ōyēnwoo. Nteenee chiito nyēē kamuyta ākoy tabanta :nyēē makooraraach :Yēyiin.”

Wōlēē +/makiiserweetita Yēērusālēm

(Mataayo 24:15-25; Luuka 21:20-24)

¹⁴Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Yoo kookas ‘kiyoo -mēēriiku :Yēyiin’kukēēyooonyēē yēē -/mākēēmākyinē, ōmwēy :biikaab Yuuteeya ākoy lekem barak. (Kuyēbchi yiit :chii nyoo sumānē ng'aleechu.)

¹⁵Yoo kanyoorta :ng'aleechu chii kumii kōōnyii barak, -mēēwut kō kule kōōnēm kiy ake tukul nyēē sukumwēyto,

¹⁶ameeyey :chii nyoo miitē mbareen kaa kule wokunam sireet nyēē iliiktēē keey.

¹⁷Lēyyē, mākuwuuyiityi sōō kule nee ām bēsyōōsyēchooto kooruuk choo kōōyootiin āk choo irēēriisyē!

¹⁸Osaay Yēyiin kule māyēyākiis :ng'aleechu yoo yiiwoot.

¹⁹Mākuwōōyiit :ng'woonintaab bēsyōōsyēchooto kusiir ng'woonin ake tukul nyēē kiikutook kuchakee kayey :Yēyiin kōōrēēt, āmēēbērē mākutook :ng'wooninto ake nyēē tēē nyoo bēsyēēt ake.

²⁰Nteenee kiikoonwaakiit :Yēyiin bēsyōōsyēchooto kuuyu mii :biikyii chēē kiikukwey nyēē nto kimanaakoonwaakiit, nto māmii :chii nyēē kātāwokusobē.

Kāārārookik chēē mābo man

(Mataayo 24:23-28; Luuka 17:23-24)

²¹Yoo kāmwoowook :chii ake tukul kule ong'nyi Kāārārookiintēēt nto ong'nyiin, -mōōyēnchi,

²²kuuyu makukwa :biiko chēē makuyey keey kuyēk kāārārookik āk wōōrkooyikaab Yēyiin. Makuyey :bichu ng'al chēbo kwōng'uut sukung'eet, yoo imuuchāktōōs, kutēwēch biikaab Kiriistō choo kwēyootiin.

²³Kunyoo, ōriib keey.!Kāāsim āmwoowook tukul kumanaayit :bēsyēēt.”

Kiyēē ibooru chōōnēētaab Yēēsu

(Mataayo 24:29-31; Luuka 21:25-28)

²⁴Kutas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii kule, “Yoo bēku :nyāliluutēchoo bo bēsyōōsyēchooto ‘Mākumis :asiista āmēētākōōluuwu :araaweet.

²⁵Mākōōtimtiimākoy :wōliin bo barak kōōsuuw :kookeelik.’

²⁶+/Makeekasa anii, Wēritaab Chii, āchōōnēē boolik ām kāāmuukēywēēk āk lēbkēēyēētaab Yēyiin.

²⁷+Māāyooktē malayikaanikyuu kōōruruukoot biiko choo kwēyootiin kung'eetee kōōrēēt komosta ake ākoy ake.”

Bēsyēēt nyoo iyēēwu :Yēēsu

(Mataayo 24:32-36; Luuka 21:29-33)

²⁸Kumwoochi subak kule, “Yoo kēēnkāt :kēētoo /kēēkuurēē mutiiniit, kōōbooru kule kaakuriik kumusēs.

²⁹Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, yoo ōkāsē kuyēyāktōōs :tukuuchoo, ōnkēt kule kaakuriik :bēsyēēt nyoo āyēēwunēē.

³⁰!Kāāmwoowook, mābootōōs :biikyuu choo kyaakwey ānkoo kāyēyākiis :tukuuchoo tukul.

³¹Mākubot :barak āk ng'wēny, nteenee mābotē :ng'ālyoontēēnyuu.

³²Māmii :chii nyēē inkētē bēsyēēt nyēē āyēēwunēē. -Mēēnkētē :malayikaanik āmāānkētē mbo nkanii, nteenee inkētē :Baaba.

Ōchōb keey

(Mataayo 24:42-44; Luuka 12:35-40)

³³Ōriib keey ankooyeyte keey, kuuyu -mōōnkētē yēē yitu :bēsyoonooto.

³⁴Kerkeey yoo mächē :chii nyēbo kanyii kuwo ruutooy. Bākookyinē motwoorikyii yiisyēēt nyēē makuyey ankutool ake kuriib kayta.

³⁵Ōriib keey, kuuyu -mōōnkētē yēē rōōtunēē :chiitaab kayta. Imuuchē kuyit kukararakta :asiista, kwēēmooy kwēēn, kumānēērir :kōōrēēt nto kumānāāmwook :asiista.

³⁶Yoo kächō, mächāktōōs kunyōōrwook ōkāsū.

³⁷Okas ng'aleechu! Mā akweek nkit chēē āmiitē āmwoowook ng'aleechu, nteenee mächāktōōs kuyeyta keey :biiko tukul.”

Māārkō 14

Kicheeng' :buunikaab Yēēsu wōlēē makunamta inee

(Mataayo 26:1-5; Luuka 22:1-2)

¹Kikiikung'ēt :bēsyōōsyēk āyēēnku kuyit :bēsyēēt nyēē kyoomēē :Yuutayeek Saakweetaab Keeytaayeet ākoo Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin. Kimii kuchēēng'ē :mbo kibkōrōs ākoo kāānēētikaab kiruutēk wōlēē makunamta Yēēsu kumākāsē :chii sukubakach.

²Kimwooy kule, “-Mookany keeyey ng'aleechu yoo bo Saakweetaab Keeytaayeet, kuuyu imuuchē :biiko kuyey wōōrōōryēēt.”

Kiraang'tee :koorkēēt ake Yēēsu mwaayta mēt

(Mataayo 26:6-13)

³Kimii :yēē kyoomiisyē :Yēēsu ām Beetannyaa kumiitē kaab Simōōni, chiichoo kikiikunāmē :makereenik. Yooto, kuchō :koorkēēt ake kō nyēē kiboonto mwaay

nyēē kiboong'u nyēē anyiny /ānkikyooltēē beesaan chēē chaang' miisin. Yooto, kuraang'tee :koorkoonoo Yēēsu mwaayaa mēt.

⁴⁻⁵Yu kakas :biiko alake chēē kimii yooto kiyēē kayey :koorkoonoo, kumwooy nyēē kāng'woonchi kule, “Nto yu sukunyarta :koorkooni mwaay nyēē ālē beesaan chēē chaang' miisin kuu nyi! Nto yu /kātākyooltooy /ānkiikoochi bānoonik beesaanik.”Kinyēērchi :bichoo koorkoonoo miisin.

⁶Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “-Moomakee kiy koorkoonoo. Ntēē kāākuyēwoo anii ng'ālyoo nyēē karaam.

⁷Ōboontē keey :akweek bānoonik ākookoy ānku +mōōyēētyēēchinē kuu wōlēē ōchāmtooy. Nteenee -mōōboontē keey anii ākookoy.

⁸Kaakuyey :koorkooni kuu wōlēē kēēmuuktooy kuroonkyi mwaayaa mētinyuu kuyeytaa nto yitu :yēē /kēēmuyēēnoo.

⁹!Kāāmwoowook, -/mākēēwuutyēē koorkooni ām kiyēē kaakuyey yoo /kyoomtooy lōkōōywēk chēē kāroomēch ām kōōrēēt tukul.”

Kiinēm keey :Yuuta kuchaamta Yēēsu

(Mataayo 26:14-16; Luuka 22:3-6)

¹⁰Nto mii yoo, kuwo :Yuuta Iskaryoot nyoo ki akeenke ām rubiikaab Yēēsu choo ki taman āk āyēēng', wōlēē kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch wokuchaamta Yēēsu.

¹¹Yu kayit wōlooto /kēēng'ērēkyi. /Kikēēmwoochi kule, “Yoo kēēyēwēēch kēēlto wōlēē +makeenamte Yēēsu, kēēkōōniing' beesaanik.”Kuwo :Yuuta wokucheeng' wōlēē /sikeenamta Yēēsu.

/Kikeeyeyta wōlēē /kyoomēē Saakweetaab Keeytaayeet

(Mataayo 26:17-19; Luuka 22:7-13)

¹²Ām bēsyēētaab taayta nyēbo Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin, kiyēēnyē :Yuutayeek mēēnkit nyēē sukwaam bēsyoonooto. Yu kayit :bēsyooni, kuteebēē :rubiiik Yēēsu kule, “Ānō wōlēē +mawee-amee Saakweetaab Keeytaayeet bokēēyēytoowuung'?”

¹³Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii āyēēng' kule, “Obe ākoy Yēērusālēēm. +Mōōtuuyēē murēn nyēē boontoonu tērēētaab bēēko. Orub chiichoo lēt ākoy kōōto nyēē kēēwut.

¹⁴Yoo kooyit kōyooto, ōmwoochi chiitaab kōōto kule mächē :Kāānēētiintēēt wōlēē sukwoomiisyēē ākoo rubiikyii ām Saakweetaab Keeytaayeet.

¹⁵Mākōōboorwook :chiichoo kisēēnkēēt nyēē wōō nyēbo koroofa nyēē mii :tukuuk tukul chēbo ātēbto. Ōyēytoowēēch āmiik.”

¹⁶Yu keewaany :Yēēsu kumwoochi rubiichoo kuu nyooto, kuba ākoy Yēērusālēēm ānkubokunyōōr ng'aleek tukul kuu wōloo kāmwooytooy :Yēēsu. Kuyeyta āmiikaab saakwaanaa.

Kiiboor :Yēesu chiito nyēē kimii wokuchoomtooy

(Mataayo 26:20-25; Luuka 22:21-23; Yoowaana 13:21-30)

¹⁷Kumii kurātoorātē :kōōrēēt, kuwo :Yēesu ākoo rubiikyii taman āk āyēēng' ākoy kōyooto ānkutoow kwaam saakweet.

¹⁸Kumii kwoomiisyē, kumwooy :Yēesu kule, “!Kāāmwoowook, mii :akeenke ām akweek nyēē kēēmiitē kyoomiisyē :tukul nyēē makuchaamtaa.”

¹⁹Kung'woonchi rubiik ankuteebē :ake tukul Yēesu kule, “Ara anii?”

²⁰Kukētyi :Yēesu kule, “Nyoo kiilābloobtooy :tukwaay mukaatiit terekyeet akeenke nyēē makuchaamtaa.

²¹Makume :Wēritaab Chii kuu yoo /kikeesir kurubta keey āk inee. Nteenee mākung'woonchi sōō kule nee :chiito nyoo makuchaamtaa. Kaykay nto /kimākēēsich chiichoo.”

Kitoow :Yēesu saakweet nyēē lēēl

(Mataayo 26:26-30; Luuka 22:19-20; 1 Kōōriintēēk 11:23-25)

²²Yu kimii kwoomiisyē, kunam :Yēesu mukaatiit ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy. Nto tēē yoo kubetes mukaatiinaa ānkōōkoochi rubiikyii kōōnēmunooot. Kimwoochi kule, “Bōōrnyuu :nyi. Kunyi, o-am.”

²³Kunam subak terekyeet nyēē kimii :tifaayiik ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy ānkōōkoochi rubiichoo kumōōsoot.

²⁴Kimwoochi kule, “Korotiikyuu :chu chēbo kiirootyeet nyēē lēēl. +/Makiitaata suksesobcho :biiko chēē chaang'.

²⁵!Kāāmwoowook, -māwāāyyēē subak tifaayiik ākoy bēsyoonoo wāāyyēē chēē leelach ām Kaab Yēyiin.”

²⁶Nto tēē yoo, kutyēēn :bichoo kōōkoostooy Yēyiin ānkung'ēētyo kutākyi keey Lekemeetaab Musēytuuniinēk.

Kiiboor :Yēesu kule makutuuch keey :Bētērō

(Mataayo 26:31-35; Luuka 22:31-34; Yoowaana 13:36-38)

²⁷Kumii kēēltaab too, kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “+Mōōmwēyēēnoo :akweek tukul kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, '+Maabakach ākiintēēt kusērēēt :kēēchiirēk.’

²⁸Nteenee yoo कांग'eetee meet, +maantooy Kalilaaya.”

²⁹Kumwoochi :Bētērō Yēesu kule, “Ānkoo kāmwyēēniing' :chuut tukul, -māābākooktiing' :anii.”

³⁰Kumwoochi :Yēesu kule, “Bētērō! Kāāmwoowuung', kumānēēturkuuchē :kirkōōnkiit nyēbo āyēēng' kwēēmowuuni, +meetuuch keey :inyiing' areet sōmōk kule -mēēnkētoo.”

³¹Kumwoochi :Bētērō Yēēsu subak kule, “Mākoy atuuch keey! Yoo kābo meet kēēbēku :tukwaay.”Kōōruumchi :nkicheek rubiik chuut kuu nyotoo.

Kiwokusaayee :Yēēsu Ketesemaane

(Mataayo 26:36-46; Luuka 22:39-46)

³²Yu kayit :Yēēsu ākoo rubiikyii yēē /kēēkuurēē Ketesemaane, kumwoochi kule, “Ōbuurēē yu, waasaay :anii.”

³³Koonaata kisich ākoo Bētērō, Yāākōbō ākoo Yoowaana. Kwaam :ng'uusng'uus Yēēsu kut kulōōklōōkēn.

³⁴Kumwoochi rubiichooto sōmōk kule, “Kāāmuy :anii kut wuu nyēē +maameey. Ōng'ētunēē yuutēyu ānkōōkāsū!”

³⁵⁻³⁶Yooto koonaata :inee kisich kukutuny ānkuyim kutiiny :tokochta ng'wēny ankusaay kule, “Baaba! Imuuchāktōōs :tukuuk tukul ām wōlēē imiitē. Inēmtoowoo nyalili. Nteenee kuyeyakay kuu wōloo imāktooy :inyiing' mēēbērē kuu wōloo āmāktooy :anii.”

³⁷Yu kēēyēēwunēē :Yēēsu wōloo kāwokusooyēē, kunyōōr rubiik choo sōmōk kuruuytōōs. Kumwoochi Bētērō kule, “Simōōni, ākoo kēēru? 'Kāmēēmuuchē mbo ikāsū ām asiista akeenke?

³⁸Ōkāsū ankoosaay simōō-āsyi keey tyēmiisyēēt. Ōbērē nto oyey, āmāmii :nkuruuk.”

³⁹Kooyeey :Yēēsu subak ankuwokusaay kuu yoo kābo taay.

⁴⁰Nto iyēēwu nyēbo āyēēng', kunyōōr mbo Bētērō kuruuytōōs subak, kuuyu kichoosyootiin miisin. Kuchusyo :rubiichoo.

⁴¹Kiiyeey :Yēēsu subak ankuwokusaay nyēbo sōmōk, nto yu kaweech keey, kumwoochi rubiichoo kule, “Ākoo tōōbēng'tēē rwoonik? Kaakuyem. Okas kaakuyit :āsiiswēk /kiiyokoochi Wēritaab Chii āwunnyēkaab kibng'ōōkisiis.

⁴²Ong'nyiin choomtooyiintēēt kāākuchō! Ōng'eētyē bokēētuuyēē.”

/Kikeenam Yēēsu nteenee kitay /kēēsār

(Mataayo 26:47-56; Luuka 22:47-53; Yoowaana 18:3-11)

⁴³Kutākumii :Yēēsu kung'ālōolē, kuyitu :Yuuta nyoo ki akeenke ām rubiichoo ki taman āk āyēēng'. Kiboontoonu keey biiko chēē chaang' chēē kitinyē chōōkiinēk ākoo syaariinek chēē kiiyooku :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo booyik.

⁴⁴Kikiisimkumwoochinē :Yuuta bichoo kule, “Nyoo ōkāsē ātōrōōchē, ōnāmē nyotoo ānkōōriibootē simāmwey.”

⁴⁵Kuyitu :Yuuta, kutōrōōchē Yēēsu kule, “Aase, Mokoryoontēēt!”

⁴⁶Kutēryēkyinē :bichoo Yēēsu bakeenke.

⁴⁷Kukāsē :rubiintēēt ake kuu nyooto, kung'usu chōōkiit, nto bēre kuyeb motwooriintēetaab kibkōrōs nyēē wōō, kuchwenta yiitit kōōsuuyto.

⁴⁸Yooto, kumwoochi :Yēesu bichoo kināmē inee kule, “Ōbērē āntōōchinē :anii lukēēt nyēē mächē kuweech kōōrēēt sookwaante chōōkiinēk āk syaariinek boonamaa?

⁴⁹Ntēē kwāāboontē keey :anii akweek kwaak ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin ānēētiisyē. Kwaamaak :nee simoonamaa yooto? Nteenee ityiichē :ng'aleechu tukul siruutēkaab Yēyiin.”

⁵⁰Yu kāmwooy :Yēesu kuu nyooto, kumwēchi keey :rubiikyii.

⁵¹Kimii :murēno nyēē kiinoomootē Yēesu nyēē kikyaaalyaktee keey ankeet baateey. Nto yu kibērē /keenam,

⁵²kuchiwit kuchururchi ankaanaa yooto ānkumwēchi keey kibchuraat.

Kumii :Yēesu taayeetaab kōōkwēēt nyēē wōō nyēbo Yuutayeek

(Mataayo 26:57-68; Luuka 22:54-55, 63-71; Yoowaana 18:13-14, 19-24)

⁵³/Kikēēkwēryoot Yēesu ākoy kaytaab kibkōrōs nyēē wōō. Kikiiruruukyi keey wōlooto :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, booyik ākoo kāānēētikaab kiruutēk.

⁵⁴Kiinaamaat :Bētērō Yēesu ākoy kuyit kiyēnkuutaab kaytaab bichoo bo kōrōs. Kumii wōlooto kōōbuur :nkinee ng'wēny kuyu maata nyēē kimii kuywēē :biiko chēē kiriibē kayaa.

⁵⁵Kimach :kōōkwēetaab Yuutayeek tukul kōōyyoonkyinē :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, kule kunyōōr ng'ālyoo nyēē miyaat nyēē nāmē Yēesu /sikiitiilchi meet. Nteenee mānāānyōōr ng'ālyoo.

⁵⁶Ānkoo kimōlōlchi :biiko chēē chaang' Yēesu ng'al, kichuunchuun :ng'aleekwaa.

⁵⁷Kimwooy :alake subak kule,

⁵⁸” Kikeekas :acheek kumwooyē :chiichi kule mākōōturbuub Kōōtaab Yēyiin nyoo kitēēchē :biiko ankuteech ake nyēē mēēbērē tēēchē :biiko. Kālē makuteechee nyooto bēsyōōs sōmōk.”

⁵⁹Kichuunchuun :nkicheek ng'aleekaab bichoo.

⁶⁰Yooto kōōyyo :chiichoo wōō bo kōrōs ankuteebē Yēesu kule, “Itinyē wōlēē ituuktooy keey ām ng'aleechu mwooyē :bichu?”

⁶¹Kusiisiyi keey :Yēesu. Kumwoochi subak :chiichooto wōō bo kōrōsēēk Yēesu kule, “Inyiing' man Kāārārōokiintēēt, Lakwataab Nyoo Tōrōōr?”

⁶²Kumwoochi :Yēesu kule: “Anii :nyooto anku +mookas Wēritaab Chii kōōbuurunēē āwutaab taay nyēbo Nyoo bo Kāāmuukēy ankookas kuchōōnēē boolik.”

⁶³Kikwaany keey :moo chiichoo wōō bo kōrōs kut kubaach sirookyii ānkumwooy kule, “Nee ake :nyēē /tākēēmwoowēēch kurubta keey āk chiichi?”

⁶⁴Kookas oob wōlēē kāākōōntosuurto Yēyiin? Kunyi, ōbērē nee akweek?”Kōōruumchi :kiirwookik tukul kule, “Misyinē kume.”

⁶⁵Kung'utyi :kiirwookik alake Yēēsu ankurat koonyek. Kurātootiin :koonyek, /kiituluuksēt /ankeeteebee kule, “Mwoowu, baa, ng'oo :nyi kēētuluuchiing'!”Yooto, koorabaakset :bichoo kiriibē kayaata.

Kituuch keey :Bētērō

(Mataayo 26:69-75; Luuka 22:56-62; Yoowaana 18:15-18, 25-27)

⁶⁶Kumii :Bētērō kēēbuur biiy, chokumur yooto :chēēbto ake nyēē kiyēchinē kibkōrōs nyēē wōō yiisyēēt.

⁶⁷Kōōrōōtoot :chēēbooto Bētērō ānkulē, “Kwēēboontootē keey :nkinyiing' oob chiichi bo Nāāsārēēt!”

⁶⁸Kutuuch keey :Bētērō. Kimwooy kule, “-Māānkētē kiyēē imwooyē.”Kōōnookyi :Bētērō yēbo oreet nyēē wēētii kayaata. Yooto, kooturkuuch kirkōōnkiit.

⁶⁹Kutākumiitē :Bētērō yooto bo oreet, kukas :chēēbkēy subak, ānkumwoochi biiko chēē kimii yooto kule, “Lēyyē! Rubiintēētaab Yēēsu :chiichi!”

⁷⁰Kutuuch keey :Bētērō subak. Nyēē mā tyaa, kumwoochi :biiko chēē kimii yooto kule, “Kubooyiit man! Inyiing' rubiintēētaab Yēēsu kuuyu isālu Kalilaaya.”

⁷¹Kuchubchi keey :Bētērō kule, “-Māānkētē chiichi ōmiitē ōng'ālōolēē.”

⁷²Yooto, kooturkuuch :kirkōōnkiit nyēbo āyēēng'. Koosoot :Bētērō yoo kāmwoochinē :Yēēsu kule, “Kumaneeturkuuch :kirkōōnkiit nyēbo āyēēng', +meetuuch keey :inyiing' areet sōmōk kule -'mēēnkētoo.”Kuriir :Bētērō nyēē ng'waa.

Māārkō 15

Kumii :Yēēsu taayeetaab Bilaato

(Mataayo 27:1-2, 11-14; Luuka 23:1-5; Yoowaana 18:28-38)

¹Nto yu kāmwook :asiista, kootiil :kōōkwēētaab Yuutayeek tukul kunam wōlēē mii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, booyik āk kāānēētikaab kiruutēk kurat Yēēsu ānkukwēryoot ākoy kaab Bilaato.

²Yu /kakiyiitita kaab Bilaato, kuteebee :nyoo Yēēsu kule, “Inyiing' :bāytooyiintēētaab Yuutayeek?”Kumwoochi :Yēēsu kule: “Wuu nyooto, sinee.”

³Kiiteeyee keey :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kule kiikuyey :Yēēsu ng'al chēē chaang'.

⁴Kuteebee :Bilaato Yēēsu kule, “Māmii :kiyēē 'ikētu kurubta keey ng'aleechu mwooyē :bichu kule!kiiyey?”

⁵Mānāākēt :Yēēsu ng'ālyoo. Kubotyi :tonkoy Bilaato.

Kiisimchi :kāāntōōyikaab Yuutayeek Bilaato kubakach Yēēsu

(Mataayo 27:15-26; Luuka 23:13-25; Yoowaana 18:39—19:16)

⁶Kiityooktooy :bāytooyiintēēt ām kēnyiit ake tukul kibratyaanteet akeenke nyoo kaakutool :biiko. /Kikēēyēyē kuu nyooto yoo /kyoomē Saakweetaab Keeytaayeet.

⁷Kimii ām bēsyōōsyēchooto :biiko alake chēē kikwiilē bāytooyiisyēētaab Bilaato ānkikiikubākākiis kut /kikiikeerat. Akeenke ām bichooto ku nyēē /kikēēkuurēē Baraaba.

⁸Yooto kōōruruukyi keey :biiko chēē chaang' kaytaab Bilaato. Kusoom :bichoo Bilaato kōōtyooktoochi chiito akeenke nyēē rataat kuu yoo kwēētyooktoochinē kwaak yoo mii :saakwaanaa.

⁹Kuteeb :Bilaato kule, “Ōmāchē ātyooktoowook bāytooyiintēētaab Yuutayeek?”

¹⁰Kitēēbēē :Bilaato bichoo kuu nyooto kōōnkētē kule kēētuuyiityi :mbo kibkōrōs Yēēsu moo.

¹¹Nteenee kōōwuruur :mbo kibkōrōs biiko tukul kumwoochi Bilaato kootyaakta Baraaba yoo kātēētyooktooy Yēēsu.

¹²Kuteeb :Bilaato kule, “Kunyi, ōmāchē ayeyee nee naas chiichi ōbērē bāytooyiintēētaab Yuutayeek?”

¹³Kōōruumchi :biiko tukul kule, “Ibakach!”

¹⁴Kumwoochi :Bilaato biiko kule, “Ara koleel nee :chiichi?”Kubōloobōl :biiko kule, “Obakach! Obakach!”

¹⁵Nto kuuyu kimāmāchē :Bilaato kunyēēr :biiko, kōōtyooktoochi Baraaba. /Kikiityōōlsēt Yēēsu, nto tēē yoo kōōyokooyto /bokēēkwērtoochi murtooywoontēēt.

Kiintosuur :biikaab lukēēt Yēēsu

(Mataayo 27:27-31; Yoowaana 19:2-3)

¹⁶Kubeeta :biikaab lukēēt Yēēsu ākoy kaytaab Bilaato āriit ānkukuur lukēētaab booryēēt tukul.

¹⁷Kōōlookyi sireet nyēē arraa ankutaay kuutwēētaab kātōok ankookemeer mētinyii wuu nyēē kāyēk bāytooyiintēēt.

¹⁸Yu /kāākiilookyi tukuuchoo, /kēētoow /keeyey keey kule /kākēēsilto Yēēsu /kēēmwooyē kule, “Kimkim! Bāytooyiintēētaab Yuutayeek!”

¹⁹Kiikōryōōnyēē :bichoo Yēēsu kirōkto mēt ānkung'utyinē kibtaman ānkukutunyēē taayeenyii kuyēyē keey kule kākoonyit.

²⁰Yu /kāākiintosuur, /kiirēekunēē siraanaa arraa /ānkiilookyi sirookyii choo bo kwaak nto tēē yoo, /kēēkwēryoot /bokēēkwērtoochi murtooywoontēēt.

/Kikēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēt /ānkiinchuruur

(Mataayo 27:32-44; Luuka 23:26-43; Yoowaana 19:17-27)

²¹/Kēēmii /kēēbēētooy /kēētuuyēē chiito ake nyēē kibo kōōrēētaab Kurēēn. /Kikēēkuurēē chiichoo Simōōni nyēē ki kwaaniitaab Alekisaanta ākoo Ruufō. /Kēētuuyēē kuu nyooto, /kēēkērchinē koong' kukalab murtooywoontēētaab Yēēsu.

²²Kikwēryoot :bichoo Yēēsu ākoy yēē /kēēkuurēē Kolkoota, (kaayneet nyēē ibooru kule 'Rōkyēētaab Mēt').

²³Nto bēē kōōkoochi :bichoo Yēēsu tifaayiik chēē /kikeetasee saakityeek alak, kutay kuyye.

²⁴Kukwērtoochi :bichoo Yēēsu murtooywoontēēt. Nto yu mākubchēchi keey sirookyii, kubar sēkēēryēēt sukōōnkētēē kule ng'oo :nyēē mākuyib sireet nkōō.

²⁵Ki asiistaab sōmōk nyēbo kōōrōōn, yu /kikēēkwērtoochinē Yēēsu murtooywoontēēt.

²⁶/Kikiikēēsirchi kiito ake ng'aleek chēē kiyey /sikiitiilchi Yēēsu meet chēē kimwooyē kule: BĀYTOOYIINTĒĒTAAB YUUTAYEEK.

²⁷/Kikēēkwērtoochi nkicheek kibng'ōōkisiis āyēēng' murtooywōōsyēkwaa. /Kikiyyoong'tēē ake āwutaab taay nyēbo Yēēsu /ānkiyyoong'to ake nyēbo kaataam.

²⁹Kiinchuruurē :biiko chēē kimurē yooto Yēēsu ānkukwērtoo mētēwook kumwoochinē kule, "Ntēē kwēēbērē :inyiing' +mēēturbuub Kōōtaab Yēyiin ankiiteechee subak bēsyōōsyēk sōmōk?

³⁰Iraraach keey naas. Irēkunēē murtooywoontoonoo!"

³¹Kiinchuruur :nkicheek mbo kibkōōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk Yēēsu kumwoochinē keey kule, "Kiisoobē :chiichi biiko alak, ntēē -mēēsoob keey naas.

³²Kēēmāchē keekas ra kāārārookiintooni kuurē keey kule bāytooyiintēētaab Isrāyēēliik. Yoo keemuuch kurēkunēē murtooywoontooni, +mākiiyēnchi."Kiinchuruur :nkicheek kibng'ōōkisiisyēchoo kimii murtooywōōsyēkwaa.

Meetaab Yēēsu

(Mataayo 27:45-56; Luuka 23:44-49; Yoowaana 19:28-30)

³³Kichō :mēēnānēēt bēēt nyēē kiker kōōrēēt tukul, kung'eetee āsiiswēk lo ākoy āsiiswēk sokool.

³⁴Yu kayit āsiiswēk sokool kōōnchō :Yēesu kule, “Yēyiintēenyuu, Yēyiintēenyuu, ntēē 'keebakaaktaa!”(Kimwooyē yooto ām kuutiinyii kule, “Ēlōōy, Ēlōōy, lema sabaktani?”)

³⁵Yu kakas :biikaab lukēēt chēē kimii yooto, kulē, “Okas, miitē kukuurē Eliiya.”

³⁶Kulabatee :chiito ake kiroonkuryēēt ankooluumta tifaayik chēē tāytāy. Kurutyi kiroonkuryoonoo kēētīt ānkōōyokoochi kuutiitaab Yēesu ānkulē, “Okany keekas yoo mākuchō :Eliiya chokōōrēēkunēē murtooywoontooni!”

³⁷Kiinchō :Yēesu ankung'et.

³⁸Yooto bakeenke, kukērēērunēē keey āyēēng' kuchakee barak ākoy ng'wēny :ankeet nyēē ki rikimim nyoo /kikiyēēlēē Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin.

³⁹Yu kakas :chiito nyēē wōō nyēbo lukēētaab booryēēt wōlēē kameeta :Yēesu, kumwooy kule, “Kubooyiit man, ākoo Lakwataab Yēyiin :chiichi.”

⁴⁰Kikiyyoong'iis :chēēbyōōsōōk alake yēē lōō kutoobēnē kiyēē kiyēyāktōōs. Chēēbyōōsōōchoo alak ku Maaryaa nyēbo Maktaala, Sālōōmē ākoo Maaryaa kaametiitaab Yōōsē āk Yāākōbō nyoo mining'.

⁴¹Kirubootē ānkiyēētyēēchinootē :chēēbyōōsōōchoo Yēesu, yoo kimii Kalilaaya. Kimii :nkicheek chēēbyōōsōōk alake yooto chēē chaang' chēē kiinaam Yēesu ākoy Yēērusālēm.

Wōlēē /kikeemuyta Yēesu

(Mataayo 27:57-61; Luuka 23:50-56; Yoowaana 19:38-42)

⁴²⁻⁴³Ki bēsyēēt :nyooto nyēē kichōbēē keey :Yuutayeek kukānyoonu bēsyēētaab Sabaato. Kimii :boontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Yōōsēēf nyēbo kiriinkēētaab Arimataaya nyēē ki kiirwookiin nyēē kitookunoot ām kōōkwēētaab Yuutayeek. Kikiikōōyēnchi :boontoonoo kule kichōōnēē :Yēesu Kaab Yēyiin chokuyēk Bāytooyiintēēt nyoo /kikēēmii /kēēkānyē. Yu kakas :boontoonoo kule kaakuriik :āsiiswēk chēē toowu :bēsyēētaab Sabaato ānkutākumii :Yēesu murtooywoontēēt, kukāng' ānkuwo kaab Bilaato wokusoom /kēēchāmchi kōōnēm muustaab Yēesu sukumuy, kumanaarataarat :kōōrēēt.

⁴⁴Kiilat :Bilaato yu kakas kule kaakume :Yēesu. Kikuur chiito nyēē wōō nyēbo lukēēt ankuteebēē kule, “Kaakume :Yēesu, man?”

⁴⁵Kumwoochi :nyoo kule, “Kaakume.”Kuchāmchi Yōōsēēf wokuyib muustaab Yēesu.

⁴⁶Kiwokwaal :Yōōsēēf ankeet ānkuwokōōrēēk muustaab Yēesu ām murtooywoontēēt ankuratee ankaanaata. Kunam muusto ānkuwokōōtōōr kochonkeet ake nyēē /kikiikiiwōr. Nto yityo, kuwunukyi rwaanteet nyēē wōō kuker kochonkaanaa.

⁴⁷Kikāsē :Maaryaa nyēbo Maktaala ākoo Maaryaa, kaametiitaab Yōōsē, yēē /kikeekonoree Yēesu.

Māarkō 16

King'eetee :Yēesu meet

(Mataayo 28:1-8; Luuka 24:1-12; Yoowaana 20:1)

¹Yu kāākubēk :bēsyēētaab Sabaato kukararakta :asiista, kuwo :Maaryaa nyēbo Maktaala, Sālōmē, ākoo Maaryaa kaametiitaab Yāākōbō, wokwaal mwaanik chēē boong'u nyēē anyiny subokooyiilee muustaab Yēesu.

²Yu kēērir :kōōrēēt, kubeeta mwaanichaa ākoy wōloo /kikēēmuchinē Yēesu.

³⁻⁴Kumii kēēlto, kutēēbootēē keey kule, “Ng'oo :nyēē wokuwunuktoowēēch rwaantaanaa tēē nyoo ēē?”Yu kayit, kukasta, nto bērē kulē, /kiikēēwunukto rwaanteet kuyaatakay :kochonkeet.

⁵Kōōwut kochong'. Yooto, kukas murēn nyēē kikiibuur āwutaab taay ām kochong'. Kikiilaach sireet nyēē lēēl anku kooy nyēē kiilēkēchēēchē miisin. Kumuuyo :chēēbyōōsōōchoo miisin yu kakas chiichoo.

⁶Kumwoochi :chiichoo kule, “-Mōōmuuyē! Ānkētē kule kōōmāchē Yēesu nyēbo Nāāsārēēt nyoo /kōkēēkwērtoochinē murtooywoontēēt. Kaakung'eetee meet, neennyi māmii yu. -Mōōkāsē yu /kikiitōōrē!

⁷Bōōmwoochi Bētērō ākoo rubiik chuut kule, ‘Makoonto :Yēesu Kalilaaya wōlēē +mābōōnyōōrchi kuu wōloo kimwooytoowook.’ “

⁸Kichuwunee :chēēbyōōsōōchoo kochonkaanaa nyēē kābōōtoon. Kilabat āmānāāng'āloolchi chii ake tukul ām kēēltaab too.

Kiiboorchii keey :Yēesu Maaryaa nyēbo Maktaala

(Mataayo 28:9-10; Yoowaana 20:11-18)

[⁹King'ēētēē :Yēesu meet kukāng'ēēyēn :kōōrēēt ām bēsyēēt nyēē kirubē bēsyēētaab Sabaato. Nto chiito nyēbo taay kōōboorchii keey :inee ku Maaryaa nyēbo Maktaala, nyoo kiibēbēētoochinē tāmirmirook chēē miyootēch tisab.

¹⁰⁻¹¹Kuwo :Maaryaa nyi bo Maktaala ākoy wōlēē kimii kuriiryēē :rubiikaab Yēesu ānkumwoochi kule, “!Kaakas Yēesu! Soboot!”Kuchweesta :rubiichoo ng'aleekyii.

Kiiboorchii keey :Yēesu rubiikyii āyēēng'

(Luuka 24:13-35)

¹²Kikiikuwalak :eertaab Yēesu kōōboorchinē keey rubiikyii āyēēng' chēē kimii kēēltaab too kukwoonēē Yēērusālēēm.

¹³Yooto, kooyeey :rubiichoo Yēērusālēēm bokumwoochi chuut kule, “!Kaakeekas Yēesu.”Kuchweesta :chuut ng'aleekwaa subak.

Kiiboorchii keey :Yēesu rubiik choo ki taman āk akeenke

¹⁴Ām lētuunoo, kōōboorchii keey :Yēesu rubiik choo ki taman āk akeenke kumii kwoomiisyē. Kibōlchi :Yēesu rubiichoo, kuuyu kitay kōōyēnchi kule kiimuuchē :inee kung'eetee meet ākoo mbo subak kule kichwees ng'aleekaab biiko choo kimwooy kule kiikukas inee ānkusoboot.

Kimwoochi :Yēesu rubiikyii bokwaamta lōkōōywēk chēē kāroomēch

¹⁵Nto mii yoo, kumwoochi rubiikyii kule, “Obe kōōrōōsyēk tukul bōō-āmchinootē biiko tukul lōkōōywēk chēē kāroomēch.

¹⁶Chii ake tukul nyēē kēēyēnwoo /ankeebatisan, makooraraach :Yēyiin. Nto nyoo kāmēēyēnwoo, +/makiiruusta.

¹⁷+/Mākiikoochi biiko choo kēēyēnwoo kāāmuukēywēēk chēē imuuchē kuyey kiy nyēē -mēēmuuchē :chii ām nkuruukyii. Imuuchē ām kaayneenyuu, kōōbēbēetooy tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko. Makung'alaal ng'ēlyēēbik chēē -mēēnkētē.

¹⁸Yoo kanam eereen māyēyēē kiy, nto yoo kayye mbo ng'woonēēt mābākāchē. Yoo kātiinyēē chii nyēē imnyoonē āwunnyēk ankusaay Yēyiin, kusobē :chiichoo.”

/Kikēēyib Yēesu kuwo kibkōōnkōy

(Luuka 24:50-51; Yēyuutēk 1:9)

¹⁹Yu kaakoowaany :Mokoryoontēēt Yēesu kung'ālōolchi rubiikyii, /kēēyib kuwo Kaab Yēyiin wokōōbuurēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin.

Kyaamtaat :rubiik lōkōōywēk chēē kāroomēch

²⁰Kiba :rubiik kōōrēēt tukul bokwaamta ng'aleekaab Yēesu. Yu kyoomtooy ng'aleechaa, kiyēyē ām kāāmuukēywēēkaab Yēesu tukuuk chēē -mēēmuuchē :chii kuyey. Tukuuchooto chēē kiyey biiko chēē chaang' kucham kule bo man :lōkōōywēchooto.]

Luuka

Luuka 1

Ārōōrunēēt

¹Boontēēt nyēē koonyitoot Tēyōfiilō, kiikusir :biiko chēē chaang' ng'aleek chēē kiikuyēyākiis ām wōlēē kēēmiitē.

²Kisir kuu wōloo kimwooytoowēēch :biiko choo kikāsē ng'aleechaata rubtooy keey āk Yēesu. Bichooto mbo :chēē kibokwaamtaat ng'aleechaa.

³Boontēēt nyēē koonyitoot, kuuyu kwāārōōtootē tukuuchoo tukul kung'eetee wōlēē kitoowunēē, kaasoot kule karaam asiruung' ām kēēlto nyēē chōboot

⁴siinkēt kule man :kiy ake tukul nyoo /kiikiineetiing'.

Kiiboor :malayikeet kule +/mākēēsich Bātisāniintēēt Yoowaana

⁵Yu kibāytooy :Ērōōtē kōōrēētaab Yuutayeek kumukuul, kimii :kibkōrōs ake nyēē /kikēēkuurēē Sekaryaa nyēē kichōōnēē sokonnyeet nyēbo mbo kibkōrōs nyēbo Abiia. Nto cheebyoosyeenyii ku Ēliisābēēt nyēē kibo kōōtaab Āārōn nyoo kiyootu mbo kibkōrōs.

⁶Kiiywēyē :Sekaryaa āk cheebyoosyeenyii Yēyiin ānkirubē kiruutēk tukul kuu wōlēē māktooy :Yēyiin.

⁷Kikiikōōbuurchiin :tukwaay nyēē lōō āmānāānyōōr lēēkōōy, kuuyu ki sōōn :Ēliisābēēt.

⁸Kimii :yēē kiyēyiisyē :Sekaryaa ām Kōōtaab Yēyiin, kuuyu kibo kōōng'waa :bārooyinto kuyēyiis.

⁹/Keekwey inee ām bareetaab sēkēēryēēt, kuu wōloo /kikēēyēytooy kwaak, kōōwut Kōōtaab Yēyiin wōloo kiiwutē :mbo kibkōrōs nkit wokōōtuskēēn kiito ake nyēē boong'u nyēē anyiny.

¹⁰Kisooyē :biiko chuut tukul ām saang' ku tēē yooto tukul.

¹¹Kutākumii kō, kuchōōnchi :malayikeet ake ānkōōyyoonyēē āwunyii nyēbo taay ām yoo kiituskēēnēē kiyoo.

¹²Kuteryekta keey :mukuulēy Sekaryaa ānkumuy miisin.

¹³Nteenee kumwoochi :malayikaanaa kule, "Sekaryaa, -mēēmuy! Kaakukas :Yēyiin saayeeng'uung'. Kunyoo, mākusikuung' :cheebyoosyeeng'uung' leekweet nyēē wēēriit ānku +mēēkuurēē lakwanaata Yoowaana.

¹⁴+Meeng'erech ānku mākung'ērēkiis :nkicheek biiko chēē chaang' kubo ng'ālyoontooni.

¹⁵Mākuyēk :Yoowaana chii nyēē wōō ām taayeetaab Yēyiin. Mēēbērē makuyye tifaayiik nto tukuuk alak tukul chēē ibōōkiitē biich. Mākōōnyiityi :Yēyiin Tāmirmiryēēnyii ānkoo kutākumiitē mooyēētaab kaamet.

¹⁶Makuweech biikaab Isrāyēēl chēē chaang' kucham Yēyiintēēng'waa.

¹⁷Makoonto :inee taayeetaab Mokoryoontēēt ām tāmirmiryēēt āk kāāmuukēy chēē wuu choo kibo Eliiya. Mākōōchoomnyo lēēkōōk ākoo sikiikwaa, makuweech biiko choo kāwōōt kukas ng'aleekaab choo churtootiin ankuyeyta biiko kutorooch Mokoryoontēēt."

¹⁸Kumwoochi :Sekaryaa malayikaanaa kule, "Ntēē kōōkēēwōōyēkiitu :tukwaay. +Māānkētēē nee kule man :ng'aleechu?"

¹⁹Kukētyi :malayikaanaa kule, "Ntēē :anii Kāāburyēēl, nyoo ālēēkityiintōōsii āk Yēyiin! /Kāākiyookwoo āyibuung' lōkōōywēchu kāroomēch.

²⁰Kas! Mākuyēyākiis :ng'aleechu ām bēsyēēt nyēē kiikukwey :Yēyiin. Nteenee kuuyu maneecham kiyēē kāāmwoowuung', makunaming' keey :kuut ākoy kuyityiin :bēsyoonooto."

²¹Kikānyiiis :biiko choo kimii saang' kut kulē, "So! Nto yu keekaay keey ra :Sekaryaa ām kō kuu nyi ēē?"

²²Yu kāwokuchuw saang', kikiikunamakay :kuutiit nyēē kimēēmuuchē kut kung'alaal. King'āloolchinēē biiko āwunnyēk baateey. Kōōnkēt yooto :biiko kule kikiikutookyī Sekaryaa :ng'ālyoo kuchōōnēē wōlēē mii :Yēyiin.

²³Kitas taay :Sekaryaa kuyēyiisyē ām Kōōtaab Yēyiin ākoy kubēk :bēsyōōsyēkyii. Nto mii yoo, kuwēēchi keey kaa.

²⁴Nyēē mā tyaa, kunam :mooyēēt Ēliisābēēt. Kuwunyee keey kō ārook muut. Kumwoochi keey yooto kule,

²⁵" Kaakuriireenaa :Yēyiin kōōnēmtoowoo kāānchuruurēētaab biiko kuuyu mānāāsich."

Kiiboor :malayikeet wōlēē +/mākēēsikto Yēēsu

²⁶Ām araaweetaab lo kung'eetee kukānyikisiit :Ēliisābēēt, kōōyookto :Yēyiin malayikeet Kāāburyēēl kuwo ākoy Nāāsārēēt ām yēēmēētaab Kalilaaya.

²⁷Kimii :ārung'oonyoontēēt ake wōloto nyēē /kikēēkuurēē Maaryaa. /Kikiikēēmākyi chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Yōōsēēf nyēē kichōōnēē kōōtaab Bāytooyiintēēt Tāwuti.

²⁸Kiwo :malayikaanaata ākoy yēē kimii :Maaryaa ānkumwoochi kule, "Ichāmu nee ōō, Maaryaa? Sērē, ichamaat ām taayeetaab Yēyiin."

²⁹Kibotyī :Maaryaa kiyēē mākumwooy, yu kakas ng'aleechaa. Kiteebēē keey kityō kule, "Ng'al nee :chu ēē?"

- ³⁰Kumwoochi :malayikeet kule, “-Mēēmuy! Kāākōōbēruuriing' :Yēyiin!
- ³¹Kunyi, imiitē wēēnyikisiitu ānku +mēēsich leekweet nyēē wēēro ānku +mēēkuurēē lakwanaa Yēēsu.
- ³²Mākuyēk chii nyēē iyweyaat ānku Lakwataab Yēyiin. Mākōōkoochi :Yēyiin kāāmuukēywēēk kubāytooyiis kuu Tāwuti.
- ³³Makubayta biikaab Isrāyēēl ām kēnyiisyēk chēē mābēku.”
- ³⁴Kuteebē :Maaryaa malayikaanaa kule, “Āmuuchē :anii ānyōōru leekweet kule nee? Ntēē atiimaat.”
- ³⁵Kukētyi :malayikaanaa kule, “Mākuchōōnchiing' :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ankoolaambuuchiing' :kāāmuukēywēēkyii. Churtaat :leekweet nyēē +mēēsich /ānkumākēēkuurēē lakwataab Yēyiin.
- ³⁶Nto subak, ānkoo kimwooyē :biiko kule ki sōōn :tilyeeng'uung' Ēliisābēēt ānkimii kukēēytēē kēnyiisyēkaab yyootēēt, boonto ra mooyēēt nyēbo ārook lo.
- ³⁷Māmiitē :kiy nyēē mēēmuuchāksē ām wōlēē mii :Yēyiin.”
- ³⁸Kumwooy :Maaryaa kule, “Āchāmē kiy ake tukul nyēē mākwoo :Yēyiin. Kunyoo, kany kuyeyakay kuu wōloo 'keemwaayte.”Yooto, kuwēēchi keey :malayikeet.

Kiruutoochi :Maaryaa Ēliisābēēt

- ³⁹⁻⁴⁰Yooto bakeenke, kuruutoochi :Maaryaa Ēliisābēēt āk boontēēnyii Sekaryaa chēē kiminyē kiriinkēēt ake ām mosoobēytaab yēēmēētaab Yuuteeya. Kuyitē kayaata
- ⁴¹ānkōōtookwēēsē Ēliisābēēt, kwoorēērēnē :lakwataab Ēliisābēēt ām moo. Kōōnyiityi :Yēyiin Ēliisābēēt tāmirmiryēēt
- ⁴²kukuurchi barak kumwoochinē Maaryaa kule, “Ibēruuroot kusiir kooruuk alak tukul! Ibēruuroot mbo :leekweet nyēē +mēēsich.
- ⁴³Ng'ālyoo nyēbo koonyit sōō, kule nee kuchō :kaametiitaab Mokoryoontēēnyuu kut chokukasa.
- ⁴⁴Yooto 'kēēchōōnii kō ānkiitookwēēsoo, kwoorēērēnē :leekweet ām moo kubo ng'erekweek.
- ⁴⁵Ibēruuroot :inyiing' nyoo 'kiiyēnchi kule makuyeyakay :kiyēē kiikumwooy :Yēyiin!”

Tyēēntaab Maaryaa

- ⁴⁶Nto mii yoo, kutyēēn :Maaryaa kule, “Āsiltooy Yēyiin ām mooyēēnyuu tukul.
- ⁴⁷Baybay :tāmirmiryēēnyuu kubo Kāārārookiintēēnyuu Yēyiin.
- ⁴⁸Kaakoosoot kōōbēruuroo, motwooriintēēnyii nyēē mining'. Kung'eetee raat kuwo taay, +/mākēēkuuro kule 'nyēē kiikōōbēruur :Yēyiin’.

- ⁴⁹Kāākuyēwoo :Yēyiin ng'ālyoo nyēē wōō miisin. Lēyyē, kusilākoy :inee.
- ⁵⁰Riirēē :Yēyiin biiko tukul choo iywēyē inee kung'eetee binuut āk binuut.
- ⁵¹Kāākōōboor kāāmuukēywēēkyii ānkōōsēr wēētē choo ng'āsē keey.
- ⁵²Ichuchuukunēē bāytooyik ng'ēchērōōkwaa ānkōōloong'tēē choo yibē keey ng'wēny.
- ⁵³Ibiyoonyēē biiko choo āmē :kēmēwuut tukuuk tukul chēē kāroomēch ānkukwētē choo mokorēēn āmēēkoochi kiy.
- ⁵⁴⁻⁵⁵Kiikuyēētyēēchēēch acheek biikaab Isrāyēēl choo motwoorikyii. Lēyyē! Kaakoosoot ra :Yēyiin kiyēē kimwooyē kule makuriiree kōyoo bo Abraam kēnyis āk kēnyis. Ng'aleechuutēchu :choo kimwoochinē biikyoo choo kibo taay.”
- ⁵⁶Kiibuurto keey :Maaryaa Ēlisābēēt ārook chēē mächē kuyitē sōmōk nto iyēēyē kaa.

Wōlēē /kikēēsikto Bātisāniintēēt Yoowaana

- ⁵⁷Nto mii yoo, kusich Ēlisābēēt leekweet nyēē wēēriit.
- ⁵⁸Yu kakas :laatoosyek āk tilyōōnuutēk kiisayta nyēē kiiboorchii :Yēyiin Ēlisābēēt, kung'ērēkiis :tukul.
- ⁵⁹Kutinyē :lakwanaa bēsyōōsyēk sisiit kuba :laatoosyek āk tilyōōnuutēk saakweet nyēē /kikiimurootānēē lakwanaa. Kimāchē :bichoo kule nto /kēēkuurtēē leekweet kaayneetaab kwaan kule Sekaryaa.
- ⁶⁰Nteenee kutāyis :kaamet. Kimwooy kule, “+/Mākēēkuurēē Yoowaana.”
- ⁶¹Kumwooy :biiko kule, “O, ntēē māmii :chii ām kōōng'woong' nyēē /kēēkuurē kuu nyoo!”
- ⁶²/Keeteebee Sekaryaa /kēēng'ālōolchinēē āwunnyēk kōōboor wōlēē +/mākēēkuurto leekweet.
- ⁶³Kumwaayta /kiikoochi kiyēē kasir. Yu kasir kule, “+/Mākēēkuurēē lakwani Yoowaana,”koolat :biiko.
- ⁶⁴Kootyaak :ng'elyebtaab Sekaryaa bakeenke ānkusilto Yēyiin.
- ⁶⁵Kimuuyo :laatoosyek miisin. /Kikyaamtaat ng'aleechaa kuyit komoswookik tukul chēbo mosoobēytaab Yuuteeya.
- ⁶⁶Kiteebēē keey :chii ake tukul kule, “Ara mächokuyēk nee :lakwani?”Kitookunoot :lakwanaa kule tinyē kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

Tyēēntaab Sekaryaa

- ⁶⁷Nto mii yoo, kōōnyiiyti :Yēyiin Sekaryaa tāmirmiryēēt kutyēēn kule,
- ⁶⁸” Kutōrōriit :Yēyiintēētaab Isrāyēēl, kuuyu kachokooraraach biikyii.

⁶⁹Mii kōōyookwēēch Kāārārookiintēēt kuchōōnēē kōōtaab Tāwuti, nyēē boonto kāāmuukēywēēk miisin,

⁷⁰kuu wōloo kimwooytooy :Yēyiin kēny kubununēē wōōrkooyikyii.

⁷¹Makooraraacheech ām wōlēē mii :buunikyoo ākoo mbo ām wōlēē mii :biiko chēē wēchēēch.

⁷²⁻⁷³Kaakuriiree :Yēyiin man mbo kuuko kootyiich kiirootyeet nyoo kimwoochinē Abraam.

⁷⁴Mākukōōnēēch mbo bārooyinto nyēē kēēyēchinē yiisyēēnyii nyēē -mākēēmuuytōōsii. Mākusārunēēnēēch wōlēē mii :buunikyoo

⁷⁵ankuyeyeech kēētililiitu ankeechurte ākookoy ām taayeetaab Yēyiin.

⁷⁶Nto inying' ii, lakwanyuu, +mēēyēku wōōrkooyoontēētaab Yēyiin. + 'Meentooy wēēyēytoochi Mokoryoontēēt kēēlto.

⁷⁷+Māwēēboorchii biiko kōōnkēt wōlēē /kiirārooktooy yoo kāsoom /kēēnyōōchi kaat.

⁷⁸Riirēēnēēch :Yēyiin ām mooyēēnyii nyēē lēēl. Mākōōyook lēbkēēyyēēt kuchōōnēē kibkōōnkōy

⁷⁹chokōōluuchi biiko choo kiikoolaambuuch :mēēnānēētaab mēēyinto. Mākōōrēētootēēch :lēbkēēyyooni kēēnyōōru tāloosyēēt.”

⁸⁰Kinerta :Yoowaana ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām nkuruukyii tukul. Kiminyootē suurkwēēn ākoy bēsyēēt nyēē kichokōōboorchii keey biikaab Isrāyēēl.

Luuka 2

Wōlēē /kikēēsikto Yēēsu

(Mataayo 1:18-25)

¹Kimii :bāytooyiintēēt ake ām bēsyōōsyēchooto nyēē kibāytooy Rooma ākoo kōōrōōsyēk alak chēē chaang'. /Kikēēkuurēē bāytooyiintonoo Kayisaar Ākuustō. Kimwaayta :kāāntōōyiintonoo /kiiyiit biiko tukul ām kōōrōōsyēchooto.

²Kibo taay :kāāyiitiisyonoo ām nyoo kichokuyēyāktōōs kubāytooy :Kirēēnnyō kōōrēētaab Siirya.

³/Kikēēmwooy kule /bokiiyiitēē :chii wōlēē /kikēēsikyinē.

⁴Nto kuuyu kibo :Yōōsēēf kōōtaab Tāwuti, king'eetee Nāāsārēēt ām yēēmēētaab Kalilaaya ānkuwo kiriinkēēng'waa Bēētēlēyēēm ām yēēmēētaab Yuuteeya wōloo /kikēēsikyinē Bāytooyiintēēt Tāwuti.

⁵Kiwēēto keey Maaryaa nyi kimāchē kule sukoomut ānkoo kikiikuriik kucham keey.

⁶Kumii wōlotoo, kwaam Maaryaa :mooyēēt.

⁷Nyēē mā tyaa kutwaat wēēriit. Kōōyēēn leekweet ānkōōmukoonchi mwēēnkēēt nyēē /kiing'ēēng'sēē ām mchoor, kuuyu kimāmii :bārooyinto kōōtaab tāyēēk.

Malayikaanik ākoo ākiik

⁸Kimii :ākiik alake kwēēmowuunooto chēē kyookooy kēēchiirēk ām yeecheyta nyēē kilēēkitēē Bēētēlēyēēm.

⁹Kuchōōnchi :malayikeet ākiichoo ām lēbkēēyyēētaab Yēyiin ankookweny icheek. Kinam bichoo :muyātēēt kut kubōōtoon.

¹⁰Nteenee kumwoochi :malayikaanaa kule, “-Mōōmuuyē! Āyibwook :anii lōkōōywēk chēē makuyey biiko tukul ām kōōrēēt kung'ērēkiis miisin.

¹¹/Kāākēēsikwook raat ām Bēētēlēyēēm Kāārārōokiintēēt nyoo kwōōkānyoonu. Nyooto ku Mokoryoontēēng'woong'.

¹²Yoo sōōnyōōru lakwanaa, +mookas /kāākiiyēēnēē sirook /ānkiimukoonchi mwēēnkēēt nyēē /kiing'ēēng'sēē.”

¹³Nyēē mā tyaa, kurēkunēē :lukēētaab malayikaanik kibkōōnkōy, kuyēmo āk nyiin ānkutyēēn :tukul kōōkoostooy Yēyiin kule,

¹⁴” Wōō :Yēyiin ām kibkōōnkōy! Mii kuchōōnchinē :tāloosyēēt biiko, choo makuchamta :Yēyiin, kule churtootiin.”

¹⁵Yu keeyey :malayikaanichaa kibkōōnkōy, kumwooy :ākiik kule, “Murēchu, okany keebe Bēētēlēyēēm bokeekas ng'ālyoontooni kāākōōboorwēēch :Yēyiin.”

¹⁶Yu kāmwooy kuu nyooto, kulabat ākoy wōlotoo ānkubokunyōōr Maaryaa, Yōōsēēf āk leekweet nyēē /kāākiiimukoonchi mwēēnkēēt.

¹⁷Yooto, kumwoochi :ākiichoo biiko ng'aleekaab malayikaanaa chēē kirubtooy keey lakwanaa.

¹⁸Kiilat :biiko tukul ng'aleechaa kyoomu :ākiik nteenee

¹⁹kinamtaat :Maaryaa mēt.

²⁰Kiikoostootē :ākiichoo Yēyiin kumii kōōyēēyē wōloo kimii :kēēchiirēk kubo lōkōōywēk chēē kinyōōr. Kikas leekweet kuu wōloo /kikēēmwooytoochinē.

/Kikiimuraatan Yēēsu /ānkēētoochi kaayneet

²¹Nto mii bēsyēētaab sisiit kung'eetee /kākēēsich lakwanaa, /keeyey saakweet nyēē /kikiimurootānēē /ānkēētoochinēē kaayneet. Yu /kaakiimuraatan /kēētoochi kaayneet kule Yēēsu, kaaynaanaa kisimkutoochinē :malayikeet /kumanaakeemanach.

/Kibokiitāboonchi Yēēsu Yēyiin

22-24 /Kikeesir ām kiruutēkaab Yēyiin choo kikōōnu :Muusa kule ibuurē :koorko nyēē kāsich wēēro bēsyōōsyēk artam nto /kēēlābchinē. Nto yoo /sikēēlābchi, kimāchāktōōs kuwēētooy chēēbtuukēēnik āyēēng' chēē wōōyēch nto āyēēng' chēē minkēēch /bokēēyēchinēē ntāsimuutēk. /Kikeesir mbo subak kule, leekwa ake tukul nyēē /kākēēsich nyēē kibooreetyeet ānku wēēro, /kiitāboonē nyoo kubo yiisyēētaab Yēyiin. Kunyoo, yu kikiikukeeyta :bēsyōōsyēchoo bo tōmōnoontiit, kuwēēto keey :Maaryaa Yōōsēēf kuboontootē leekweet Yēēsu. Kiba ākoy Kōōtaab Yēyiin nyēē kimii Yēērusālēm. Kimāchē /bokēēyēchi ntāsimuutēk ām wōloto kuu wōloo mwooytooy :kiruutēk ānkubokōōkooyto Yēēsu kubo yiisyēētaab Yēyiin.

25 Kimii :chiito ake Yēērusālēm nyēē /kikēēkuurēē Simiyōōn nyēē ki lēēl :moo ankichamaat ng'ālyoontēētaab Yēyiin miisin. /Kikikiinyiityi Tāmirmiryēētaab Yēyiin ānkikānyoonu Kāārārookiintēēt kuchō.

26 Kikiikōōboorchi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule kumanaame :inee, makukas Kāārārookiintēēt nyoo mākōōyook :Yēyiin.

27 Kikiikōōrēētoot :Tāmirmiryēētaab Yēyiin bēsyoonoto Simiyōōn kuwo Kōōtaab Yēyiin. Kuyitē :Yōōsēēf āk Maaryaa wōloto,

28 kunāmē :Simiyōōn leekweet ankookaasta Yēyiin kule,

29-31 " Bāytooyiintēēnyuu Yēyiin, yoo kaameey ra, māmii ng'ālyoo, kuuyu kaakas leekweet kuu yoo 'kwēēmwoowu. Kaakas Kāārārookiintēētaab kōōrēēt nyoo 'kiikuurtoowēēch kukāsē :biiko tukul.

32 Mākuyēk lēbkēēyyēētaab bōrōryōōsyēk tukul ankuyey /kēēkoonyit biikaab Isrāyēēl tukul."

33 Kiiyyo :Yōōsēēf ākoo Maaryaa yoto kōōlātē kiyēē kimii :Simiyōōn kumwooyē kurubta keey Yēēsu.

34 Kōōbēruur :Simiyōōn icheek tukwaay ānkumwoochi Maaryaa kule, "Makuyey :lakwani /kiiraraach biikaab Isrāyēēl alak nto alak mākubootyo. Mākōōboor kāmūukēyēēkaab Yēyiin ām Isrāyēēl, nteenee makukwiil :biiko chēē chaang'.

35 Yoto, mākōōboor keey :miyootyēēt nyēē kiwung'ta keey :bichoo. Mākung'woonchiing' :ng'aleechaa miisin kukerkeyiit nyēē /kākēērutēēniing' chōōkiit kubun."

36 Kimii :nkinee cheebyoosyeet ake Kōōtaab Yēyiin bēsyoonoto nyēē /kikēēkuurēē Ana. Kikiikuyoosiit miisin ānki wōōrkooyoo nyēbo Yēyiin. Ki lakwataab boontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Fānwēēl nyēē kibo kōōtaab Asyeer. Kiming'to keey saanteenyii kēnyiisyēk tisab nto yityo kume :saanteet.

37 Kōōbuur ku musuk ākoy yēē kiboonto kēnyiisyēk tāmānwookik sisiit āk ang'wan. Kiwēētii :cheebyoosyaanaa Kōōtaab Yēyiin ku tēē yoto tukul wokukutunkynē Yēyiin bēēt nto kwēēmooy ānkukirē āmiik kibtaman.

³⁸Kiwo :cheebyoosyaanaa yoo king'āloolchinē :Simiyōōn Maaryaa ākoo Yōōsēēf. Kubirchi :nkinee Yēyiin kōōnkōy ānkumwoochi chii ake tukul nyēē kimii kukānyoonu kooraraach :Yēyiin Yēērusālēm kule, “Kaakuyit :Kāārārōokiintēēt!”

³⁹Yu /kāākēēyēchi ntāsimuutēchoo kuu wōloo māktooy :kiruutēkaab Yēyiin, kooyeey :Yōōsēēf āk Maaryaa kiriinkēēng'waa Nāāsārēēt ām yēēmēētaab Kalilaaya.

⁴⁰Kineree :Yēēsu wōlooto kut kukich. /Kikiibēruur /ānkiikoochi kiirnātēēt nyēē wōō.

Nyēbo taayta kōōwut :Yēēsu Kōōtaab Yēyiin

⁴¹Ām kēnyiit ake tukul, kibēētii sikiikaab Yēēsu Yēērusālēm bokwōomē Saakweetaab Keeytaayeet.

⁴²Yu kiboonto :Yēēsu kēnyiisyēk taman āk āyēēng', /keebeeta saakwaanaa.

⁴³Yu kābēk :saakweet, kung'ēētyo :sikiikyii kooyeey kaa. Nteenee king'ētunēē :Yēēsu Yēērusālēm kumēēnkētē :sikiik.

⁴⁴Kibērē :sikiik tōōs tākuboontoonu keey :inee chōōrōōnuutēkyii nto tilyōōnuutēk. Nto mii kosolēny, wokucheeng'aatee :kwaan āk kaamet wōlēē mii :chōōrōōnuutēk āk tilyōōnuutēk,

⁴⁵nteenee mānāānyōōr. Kooyeey yu kāyyēēkunēē ākoy Yēērusālēm bokucheeng'aat.

⁴⁶Nto mii bēsyēētaab sōmōk bokunyōōr kumii kiirwookēētaab kāānēētikaab kiruutēk ām Kōōtaab Yēyiin kukāsē kiyēē /kikēēmwooyē ānkukiirē ng'al.

⁴⁷Kiilat :chii ake tukul nyēē kikāsē kiirnātēēt nyēē kiboonto :Yēēsu āk wōlēē kiwāluntooy kiyēē /kikēētēēbēē.

⁴⁸Kinam kuut kwaan āk kaamet. Kulēēnchi :kaamet, “Baaba, ng'ālyoo nee :nyi 'kēēyēwēēch! Ntēē siikōōnēēch keeluyaatee wōli tukul?”

⁴⁹Kukētyi :Yēēsu kule, “Ām :nee soocheeng'aateenaa wōloo tukul? -Mōōnkētē :akweek kule māchāktōōs āmiitē :anii kōyi bo Baaba āyēyē ng'aleek chēē mākwoo :Baaba?”

⁵⁰⁻⁵¹Mānēēnkēt :sikiik kiyēē kiibooru :ng'aleechaa kimwooyē :Yēēsu, nteenee kinamtaat :Maaryaa mēt. Kicham :Yēēsu kuwēēto keey kwaan āk kaamet. Kiwokukoonyit sikiikyii.

⁵²Yooto tukul kumii kunērē :Yēēsu, kutāsyinē keey :ng'oomnānēēnyii ānkuchāmē :Yēyiin āk biiko.

Luuka 3

Yoowaana, yēytooyiintēētaab kēēltaab Yēēsu

(Mataayo 3:1-12; Māārko 1:1-8; Yoowaana 1:19-28)

¹Ki kēnyiitaab taman āk muut kubāytooy :Tibēēryō kōōrēētaab Rooma kumukuul. Ām bēsyōōsyēchooto, kibāytooy :Bōōntyō Bilaato yēēmēētaab Yuuteeya, kubāytooy :Ērōōtē Antibaas yēēmēētaab Kalilaaya, nto ng'eetaabkaamet Filibō, kubāytooy :nyoo yēēmōōsyēk āyēēng': nyēbo Itureeya ākoo nyēbo Traakoniit. Kibāytooy :Lusaannya yēēmēētaab Abileen.

²Nto mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ām bēsyōōsyēchooto ku Anaas ākoo Kayaafa. Ki yooto mbo yēē kiiyookyinē :Yēyiin Yoowaana Araab Sekaryaa lōkōōywēk kumii suurkwēēn.

³Kunyoo, kyaamtaatee :Yoowaana lōkōōywēk biitōōsyēk tukwaay chēbo āynēētaab Yoortaan kumwoochinootē biiko kuweeksee miyootyēēt nyoo kiikuyey /ankeebatisan sukunyōōchi :Yēyiin kaat.

⁴Kiityiich kuu yoo siraat ām kitaabuutaab wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya kule, "Miitē :chiito ake kukuuru ām kōōr nyēē suurkwēēn kule, 'Oyeyte keey, ānkōōbāroochi Mokoryoontēēt kēēlto.

⁵/Keeyeb tulōōntōōk /ānkēēsisinēē tuybēyōōsyēk. /Keechuul kēēlwookik choo moosootiin /ānkiirōōr choo sing'iirēch.

⁶Māchāktōōs :biiko tukul kōōnkētē kule māchē :Yēyiin kooraraach icheek.' "

⁷Kimwoochi :Yoowaana biiko chēē kimāchē /keebatisan kule, "Ng'oomng'ookichu! Ng'oo :nyēē kāmwoowook ōmwēyēē ng'woonintaab Yēyiin nyoo mākuchōōnchook?

⁸Ōboorunēē yēyuutēkwook kule kooweekee miyootyēēt, āmōōkwērtē keey ōmwooyē kule, 'Ntēē kēēbooyē Abraam.' Āmwoowook man kule imuuchē :Yēyiin kuyey rwoontōōchu kuyēk lōkōkaab Abraam.

⁹Itōrōōroot :āywēēt. Kunyi, keet ake tukul nyoo kamayey lokoyeek chēē kāroomēch, /kiiluultooy /ānkēētōōrchi ma."

¹⁰Kuteebēē :biiko Yoowaana kule, "Kiy nee :nyēē +mākiiboorunēē kule kookeebakaakte miyootyēēt?"

¹¹Kumwoochi :Yoowaana kule, "Yoo boonto :chii sirooy āyēēng', kubchēchi nyoo mātinyē sira. Nyoo boonto āmiik, kubchēchi nkinee nyoo mātinyē."

¹²Kikwa :nkicheek kāāruruukikaab syuuruut kumāchē kule /keebatisan ānkumwoochi Yoowaana kule, "Kāānēētiintēēt! Nto nkacheek, mākūwēēch kule kēēyēyē nee?"

¹³Kukētyi :Yoowaana kule, "Boosaan ōtāsyinē laatit ake barak ām syuuruut nyoo /kikiitiilwook kule ōruruuchēē biiko."

¹⁴Kukwa :nkicheek chēē riibē tāloosyēēt ankuteebēē kule, "Nto nkacheek, mākūwēēch keeyey nee?"Kukētyi :Yoowaana kule, "-Mōō-āmchi chii ng'ōōki ām

kiyēē manaayey, āmōōsāsunēē chii tukuukyii. Oteeree beesaanik choo /kēēkwēwook ām yiisyēēng'woong'."

¹⁵Kikānyoonu :chii ake tukul kuyit :Kāārārōokiintēēt ām lēēkitō. Kyoomē mēt kumwooyē kule, "Ara nyuun Kāārārōokiintēēt ku Yoowaana?"

¹⁶Kumwooy :Yoowaana kule, "Ābātisānēēnook :anii bēēko baateey, nteenee mākuchō :chiito nyēē boonto kāāmuukēywēēk kubiira, nyēē -māāyēmē mbo ārēēkyi kwēyōōnik. +Machokubatisaneenaak :inee Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk maata.

¹⁷Machokuseesta mōōrōryēēk kung'ēt :nkoonuuk ankubeelee mōōrōryēēchoo maataab kibchuulyo. Nto nkoonuuk, kukonoree choo chookē."

¹⁸Kitas taay :Yoowaana kwoomchinē biiko lōkōōywēk chēē kāroomēch ānkōōkāloonchinē kutayee keey ng'ōōki.

¹⁹Kiiburyoong'to :Yoowaana Bāytooyiintēēt Ērōōtē kuuyu kyoobuch ng'eetaabkaamet kōōnēmūnēē koorkēēnyii Erootyaa. Kiiburyoong'to mbo subak kubo ng'al alak chēē chaang' chēē miyootēch.

²⁰Yooto, kunam :Ērōōtē ankukerta kō. Kiinyikiis :ng'ālyoontooni miyootyēētaab Ērōōtē miisin.

/Kikeebatisanee Yēēsu bēēko āk Tāmirmiryēēt

(Mataayo 3:13-17; Māārō 1:9-11)

²¹Yu kitākubātisāniisyootē :Yoowaana, kuchō :nkinee Yēēsu /ankeebatisan. Nto kumii :Yēēsu kusooyē Yēyiin, kuyaatakay :kibkōōnkōy

²²ānkurēkyi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē wuu chēēbtuukē. Kukuur :Yēyiin ām barak kule, "Inyiing' lakwanyuu nyēē āchāmē ānkāāng'ērēkyinē."

Siintaaryeet wōlēē kichōōnēē :Yēēsu

(Mataayo 1:1-17)

²³Kitinyē :Yēēsu kēnyiisyēk chēē kimāchē kukēēytēē sosom kutoowu yiisyēēnyii. Kikuurē :biiko Yēēsu kule araab Yōōsēēf ānkoo kimābo Yōōsēēf. Kichōōnēē kōōtaab Ēēli.

²⁴Ēēli nyoo ki araab Maatat. Maatat araab Laawi, Laawi nyoo ki araab Mēlki, Mēlki nyoo kibo Yanaay, Yanaay nyoo ki araab Yōōsēēf.

²⁵Yōōsēēf araab Matatyaa nyoo ki araab Āmōōs. Kibo :Āmōōs Nāwuum nyoo ki araab Ēsli, Ēsli araab Nakaay.

²⁶Nakaay araab Mayaat nyoo ki araab Matatyaa araab Sēmēyiin nyoo kibo Yōōsēk. Kibo :Yōōsēk Yoota

²⁷nyoo ki araab Yowanaan nyoo ki araab Reesa, nyoo kibo Sērubābēēl, araab Syeeltyeel nyoo kibo Nēēri.

²⁸Kibo :Nēēri Mēlki, nyoo ki araab Aati, nyoo kibo Koosam araab

- ²⁹Eer nyoo kibo Chooswa araab Elyeeser, nyoo kibo Yōōriim, nyoo ki araab Maatat. Kibo :Maatat Laawi,
- ³⁰nyoo ki araab Simiyōōn nyoo kibo Yuuta, Yuuta araab Yōōsēēf nyoo kibo Yoonam araab Elyaakim.
- ³¹Elyaakim araab Meleeya nyoo kibo Meena, Meena nyoo ki araab Mataata. Kibo :Mataata Naasan, nyoo ki araab Tāwuti.
- ³²Tāwuti nyoo kibo Yēēsē araab Ōbēēt nyoo ki kwaan ku Boowaas, Boowaas araab Sālmōōn nyoo kibo Nāāsyōōn,
- ³³nyoo ki araab Aminataab, nyoo ki araab Raam nyoo ki araab Ēsrōōn nyoo ki kwaan ku Bērēēs, nyoo kibo Yuuta.
- ³⁴Kibo :Yuuta Yāākōbō nyoo ki araab Isaka nyoo kibo Abraam araab Teera. Kibo :Teera Nayoor,
- ³⁵nyoo ki araab Sēruk, Sēruk araab Rēēwu nyoo kibo Belek nyoo ki kwaan ku Eber araab Syeela.
- ³⁶Kibo :Syeela Kaynaan nyoo ki araab Arfaksaat, araab Syēēm, nyoo kibo Noowa. Kwaaniitaab Noowa ku Lameek,
- ³⁷nyoo ki araab Metuseela araab Enok nyoo kibo Chāārēēt araab Maalaleel nyoo kibo Kaynaan.
- ³⁸Kibo :Kaynaan Ēnōs nyoo ki araab Sēēt. Kibo :Sēēt Aatam, nyoo kiyēyē :Yēyiin.

Luuka 4

/Kikeetyem Yēēsu ām suurkwēēn

(Mataayo 4:1-11; Māārķō 1:12-13)

- ¹Yu /kābokiinyiityi Yēēsu Tāmirmiryēētaab Yēyiin, kung'eetee komosaa kibo āynēētaab Yoortaan ānkōōrēētoot :Tāmirmiryoonoo ākoy suurkwēēn.
- ²Kiibuur wōloto bēsyōōsyēk artam kukirē āmiisyēēt. Yu kābēk :bēsyōōsyēchoo artamu, kwaam :kēmēwuut miisin. Kutākumii :Yēēsu wōloto, kuchōōnchi :Kēniintēēt kumāchē kutyem.
- ³Kimwoochi kule, “Yoo inyiing’ man ku Lakwataab Yēyiin ii, imwoochi rwaantaani kuyēk āmnyoontēēt.”
- ⁴Kukētyi :Yēēsu kule, “Ntēē mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, ‘Māsobēē :chiito āmit baateey.’ ”
- ⁵Kuwēeto :Kēniintēēt Yēēsu ākoy lekemeet ake barak ānkung'oonkyi kukas kiriinkōōsyēk tukul ām kōōrēēt.
- ⁶⁻⁷Kumwoochi Yēēsu kule, “Yoo 'kēēkutung'woo, +māākōōniing' kāāmuukēywēēk ibayte kiriinkōōsyēchuut tukul kāroorānēch kut kōōtēnytēēnyē, kuuyu anii :nyēē āboontē kāāmuukēywēēk ākoochi chii ake tukul nyoo kaacham.”

⁸Kukētyi :Yēesu kule, “Ntēē mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule māchāktōōs /kēēkutunkyninē Yēyiin /ānkiiywēyē inee nkit.”

⁹Nto mii yoo, kuwēeto subak :Kēniintonoo Yēesu ākoy Yēerusālēm ānkōōkoochi kōōyyoonyēē yēē kotootyēēt ām barakuutaab tōōtēētaab Kōōtaab Yēyiin. Yooto, kumwoochi :Kēniintēēt kule, “Yoo inying' man Lakwataab Yēyiin ii, iraantee baa, yuutēyu

¹⁰kuuyu mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, ‘Mākōōyook :Yēyiin malayikaanikyii bokuriibing’.

¹¹Makutaaching' malayikaanichaa ānkōōrēētootiing' simeenachiing' :rwaa.”

¹²Kukētyi :Yēesu kule, “Mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, ‘-Meetyem Yēyiintēēng'uung’.”

¹³Yu kaakutyem :Kibrōkōsyootēēt Yēesu, kubakaakta ānkuwēēchi keey ākoy bēsyēēt ake.

Kitoowunēē :Yēesu yiisyēēnyii yēēmēētaab Kalilaaya

(Mataayo 4:12-17; Māārko 1:14-15)

¹⁴Yu kāwokunyōōr :Yēesu kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēēt, kooyeey yēēmēētaab Kalilaaya ankuyey tukuuk chēē chaang' chēē /kiilātē. Kitookunēē :kaayneenyii yēēmoonoto tukul.

¹⁵Kiikoostooy :chii ake tukul wōlēē kiinēētitooy ām kooriikaab saayeet.

/Kikeetay Yēesu ām saang'nyii

¹⁶Nto mii yoo, kooyeey :Yēesu Nāāsārēēt wōloo kinērēē. Nto mii bēsyēētaab Sabaato, kōōwut kōōtaab saayeet kuu kwaak. Kumii kō, kung'eet kumāchē kusuman ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹⁷/Kiiyokoochi lōkōōywēk chēē kisir :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya. Kung'aany yēē kimāchē ankusuman kule,

¹⁸” Āboontē Tāmirmiryēētaab Yēyiin, kuuyu kikweya :Yēyiin ā-āmchinootē bānoonik lōkōōywēk chēē kāroomēch. Kiiyookwoo :Yēyiin chāāmwoochi biiko kule +/makiityaakta choo rātootiin ām choolwookātēēt. Nto choo kōryootiin, +/mākēēng'oonkyi koonyek kukasta. Nto choo kiikōōtiiny :biiko alake ām bāytooyiisyēēt, mākubāw keey.

¹⁹Kiiyookwoo :Yēyiin chāāmwoochi biiko kule bēsyōōsyēk :chu chēē makuchamee :Yēyiin icheek.”

²⁰Yu keewaany :Yēesu kusuman siruutēchoo, kukētyi chiito nyēē kiiyyoonkyinē saayeet ānkōōbuur ng'wēny sukoobanybaany ng'aleechaa. Kiirōōtoot :biiko tukul Yēesu miisin.

²¹Kimwoochi bichoo kule, “Kāākuyityiin :bēsyooni āk kiyēē mwooyē :siruutēchu.”

²²King'ērēkyi :biiko tukul chēē kimii yooto Yēēsu ankoolat miisin ām wōlēē king'ālooltooy, kuuyu ki kāroomēch :ng'aleekyii. Nteenee kimwooy :biiko alake kule, “Māchē :chiichi kumwooy kule inee ku Kāārārōokiintēēt? Acha ēē, wē, ntēē araab Yōōsēēf.”

²³Kukētyi :Yēēsu kule, “Ānkēt kule ōmuuchē ōmwoowoo ng'ālyoontoonoo kimwooy :booyoo nyēbo kēny kule, ‘Isoob keey kurook :kāānyooyiintēēt.’ Ōmiitē ōmwooyē kule ntēē -māāyēyē :anii ng'al chēbo kwōng'uut ām saang'nyuu kuu yoo kyāāyēyē ām Kaabernaam.

²⁴!Kāāmwoowook, -/mākēēchāmē wōōrkooyoontēētaab Yēyiin ām saang'nyii.”

²⁵⁻²⁶Kumwoochi :Yēēsu subak kule, “Osoot yoo kiyēyē :Yēyiin kuwo :roobta kēnyiisyēk sōmōk āk ārook lo. Kichō :kēmēwuut kōōrēēt /ānkiiyookto wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Eliiya kuwo ākoy kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Sarefaat ām kōōrēētaab Sitōōn wōlēē kimii :koorko nyēē ki musuk nyēē mēēbērē ki Cheebyuutayaa. Ntēē kimii naas, :kooruuk alake chēē chaang' chēē ki Cheebyuutayiiis āmēēbērē /kikiyookto Eliiya kuwēēchi icheek?

²⁷Okas, baa, mbo yoo kiisoobē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Eliisya Naaman nyoo kikinam :makereenik ānkibo kōōrēētaab Siirya. Ntēē kimii :biiko chēē chaang' chēē ki Yuutayeek chēē kiboonto makereenik āmēēbērē /kikiisoob?”

²⁸King'woonchi :ng'aleechaa bichoo ām kōyooto bo saayeet.

²⁹Kung'ēētyo ānkukwēryoot Yēēsu kumāchē kule wokuwunuktēē kēēbēēryēēt ake nyēē kilēēkitēē yooto.

³⁰Nteenee kibotēē :Yēēsu yooto ānkuwēēchi keey.

Kāāmuukēywēēkaab Yēēsu

(Māārķō 1:21-28)

³¹Kiwēēchi keey ākoy Kaabernaam. Kyoomchi biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām kōōtaab saayeet yēē ki bēsyēētaab Sabaato.

³²Kiilat :biiko ām wōlēē kiinēētitooy :Yēēsu, kuuyu king'āloolē ām kāāmuukēywēēk.

³³Kimii :chiito ake kōyooto nyēē kiiyiimē :tāmirmiryēēt nyēē miyaat. Kubōlchi Yēēsu :tāmirmiryoonoo kule,

³⁴” Ō! Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt, imāchēēnēēch nee? Imāchē iwaang'teech? Ntēē ānkētiing' :anii. Inyiing' nyoo ichurtaat ānkiichōōnēē Kaab Yēyiin.”

³⁵Kōōburyoong'to :Yēēsu tāmirmiryoonoo kule, “Siis ankiichuwunee chiichi.”Kōōryookyinē :tāmirmiryoonoo miyaat chiichoo ng'wēny kukāsē :biiko tukul ānkuchuwu nyēē manaayeyee chiichoo kiy.

³⁶Kiilat :biiko tukul ankuteebēē keey kule, “Ng'al nee :chu! Ntēē boonto :chiichi kāāmuukēywēēk chēē ibēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch ānkukāsyi?”

³⁷Kiisambaakta :ng'aleechaa kut kuyit yēemoonooto tukul.

Kiisoob :Yēesu biiko chēē chaang'

(Mataayo 8:14-17; Māarkō 1:29-34)

³⁸Yu kang'eetee :Yēesu kōōtaab saayeet bēsyoonooto, kuwo ākoy kaab Simōōni. Kiimnyoonē cheebyoosyeetaab biikooy bo Simōōni miisin. /Keesaaysaay Yēesu kule, “Isoob cheebyoosyaani.”

³⁹Wokōōyyoonyēē :Yēesu yēē kimii :cheebyoosyeet ānkōōbēbēeto bōōrto. Kusob :cheebyoosyaanaa areet akeenke ānkubāyiis.

⁴⁰Yu kararakta :asiista bēsyoonooto kukāākubēk :āsiiswēkaab Sabaato, kōōmutyi :biiko Yēesu biiko chēē chaang' chēē kitinyē bōōrwoonik chēē makerkeey. Yu kātiinyēē :Yēesu bichoo āwunnyēk, kusobcho.

⁴¹Kiibēbēetooy mbo tāmirmirook chēē miyootēch chēē chaang' chēē kiiyiimē biiko. Yu chuwu :tāmirmiroochoo, kuwookyinē barak kumwoochinē Yēesu kule, “Inyiing' ku Lakwataab Yēyiin!”Nteenee kuuyu kiinkētē :tāmirmiroochoo miyootēch kule Kāārārookiintēēt :Yēesu, kibōlchinē :Yēesu kusiisyo.

Kyaamtaat :Yēesu lōkōōywēk chēē kāroomēch ām kooriikaab saayeet

(Mataayo 4:23-25; Māarkō 1:35-39)

⁴²Yu kāyyēēkunēē, kuwēēchi keey :Yēesu wōlēē kimālēēkitēē :chii. Kicheeng'aat :biiko ām wōlto ake tukul. Nto yu /kābokēēnyōōr, /keesaaysaay kule tākōōbuur kiriinkoonooto bo Kaabernaam.

⁴³Nteenee kumwoochi :Yēesu kule, “Māchāktōōs āwē kiriinkōōsyēk alak waa-
amtaate lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Bāytooyiisyeētaab Yēyiin, kuuyu chooto :chēē kiyey /kiiyookwoo āchōō kōōrooni.”

⁴⁴Kutas taay :Yēesu kwoomchinoot biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām kooriikaab saayeet ām kōōrēētaab Yuutayeek.

Luuka 5

Tēkiisyeētaab burburiinēk nyēē /kiilātē

¹Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēesu kwoomchinē biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām sakaramteetaab Tōōliilēētaab Keneesareet, kōōruruukyi keey :biiko chēē chaang'. Kiwunuk keey :bichoo kut kuriich Yēesu miisin.

²Yooto, kukas :Yēesu mwēēnkōōsyēk alak āyēēng' chēē /kikiyyoong'tēē tōōliil taban. Kimii :biikaab mwēēnkōōsyēchoo kōōwuunē ānkuyēytooy nēētiinēk ām mwēēnkōōsyēchooto taban.

³Yu kakas :Yēesu bichooto, kukuur nyēē /kikēēkuurēē Simōōni nyi ki nyeenyii :mwēēnkēēt ake. Kulaany :Yēesu mwēēnkoonoo ānkumwoochi Simōōni kuwunukto takonaata kisich kuwo bēēko sukunyōōr :inee bārooyinto nyēē koomchinēē biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Kiwunukto mbo :Simōōni

mwēenkoonoto ankulaany :nkicheek āriit. Kōōbuur :Yēesu ng'wēny ām mwēenkoonoo ānkwoomchi biiko ng'ālyoontēetaab Yēyiin.

⁴Yu keewaany kumwoochi Simōōni kule, “Obe, baa, yuun chaang' bēēko bōōwiirchi nēētiinēk bēēko onam burburiinēk.”

⁵Kukētyi :Simōōni kule, “Mokoryoontēēt, kokyaam booryēēt kuyyeech āmākēēnāmē kiy mbo kisich. Nteene kuuyu 'keemwaay, +makesyeem.”

⁶Nto bēē kusyeem, kunam burburiinēk chēē chaang' miisin kut wuu nyēē mākung'ētyo :nēētiinēk.

⁷Yu kakas :Simōōni kuu nyooto, kukuurēē āwut chōōrōōnuutēkwaa chēē kināmiisyootē tukul bokuyēētyēēchi kukālāb burburiinēchoo. Kubeeta :choo mwēēnkēēng'waa. /Kikiinēm burburiinēk chēē kiinyiit mwēēnkōōsyēk tukwaay kut wuu nyēē makuling'ta.

⁸Yu kēēnkēt :Simōōni kiyēē kaakuyeyakay, kukutunyēē taayeetaab Yēesu ānkumwoochi kule, “Ibakaaktaa ōō, mokoryoontēēt, ntēē ākoo āchoolwookēnoot nyēē mēērooko mbo ālēēkitēēniing'.”

⁹Kimwooy :Simōōni kuu nyooto, kuuyu kiilat :inee miisin āk biiko choo kiboonto keey ām burburiinēk chēē kinam.

¹⁰Kiilat :nkicheek Yāākōbō ākoo Yoowaana wērichoo kibo Sebetaayo, choo kiyēyiisyootē āk Simōōni. Kumwoochi :Yēesu Simōōni kule, “-Mēēmuy! Kāmēētēēnāmootē burburiinēk kung'eetee raat ānkuwo taay, nteene +mēēyisunootē biiko.”

¹¹Yu /kāākēēmwoochi kuu nyooto, kukwaanee mwēēnkōōsyēkwaa ākoy sakaramteet ānkubākookyi tukuuk tukul yooto sukuyēk rubiikaab Yēesu.

Kiisoob :Yēesu chii nyēē kiboonto makereenik

(Mataayo 8:1-4; Māārko 1:40-45)

¹²Nto mii bēsyēēt ake, kuruutoochi :Yēesu kiriinkēēt ake. Kichō :chiito ake nyēē kiboonto makereenik. Yu kakas :chiichoo Yēesu, kōōryookyi keey ng'wēny ānkumwoochi kule, “Mokoryoontēēt! Ānkētē kule 'imuuchē isooboo. Kunyoo, yoo ichāmē, itililoo ām bōōri.”

¹³Kuchuul :Yēesu āwunyii kutiiny chiichoo ānkumwoochi kule, “Āchāmē! Kunyi, itililiitu.”Yu kāmwooy :Yēesu kuu nyooto, kusob :chiichoo areet akeenke.

¹⁴Yu kāākusob, kōōkiimchi :Yēesu kule, “-Mēēmwoochi chii ng'aleechu, nteene wēēboorchi keey kibkōrōs sukuyēwuung' kōrōsēēk kuu yoo kimwooyē :Muusa ām kiruutēk, siitooku ām taayeetaab biiko kule 'kēētililiitu.”

¹⁵Nteene /kikiibaraastat ng'aleechaa miisin kuyit komoswookik tukul chēbo kōōroonoto. Yu kakas :biiko ng'aleechaa, kuwoolchi Yēesu bokuyēbchi yiit /ānkiisoob.

¹⁶Kichāmē :Yēēsu kuwēētii wōlēē mālēēkitēē :chii wokusooyē.

Kāāmuukēywēēkaab Yēēsu kunyōōchi biiko kaat

(Mataayo 9:1-8; Māārko 2:1-12)

¹⁷Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēēsu kōōnēētiisyē, kimii :Farisaayeeek alake ākoo kāānēētikaab kiruutēk yooto. Kikwoonēē :bichoo Yēērusālēm ākoo saang'ta ake tukul ām yēēmēētaab Kalilaaya ākoo yēēmēētaab Yuuteeya. Kiyēyiisyēē :Yēēsu kāāmuukēywēēk kukwaanee wōlēē mii Yēyiin kōōsoobēē biiko.

¹⁸Yooto, kuyit :biiko alake chēē kiimutu chiito ake nyēē kisōnkōchoot kukālāboonunēē tiirbeet. Kisyeeem :bichoo kule kubilbil biiko choo kikiiruruukyi keey yooto sukunyōōr Yēēsu,

¹⁹nteenee maneemuuch. Kunyoo, kulaany kōōto barak ānkubut tukuuk chēē /kikeesyeebe kutook :koong'ta nyēē kēēyokooytēē chiichoo kumii tiirbeet ākoy yēē kimii :Yēēsu.

²⁰Yu kēēnkēt :Yēēsu kule kēēkoosēē keey inee :bichoo, kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot kule, “Wēnyoo, /kākēēnyōōwuung' kaat ām choolwookātēēng'uung'.”

²¹Kukāsē :Farisaayeechaa ākoo :kāānēētichoo bo kiruutēk kuu nyooto, kumwaayee moo kule, “Yibē keey :chiichi kule inee ku ng'oo ēē? Bērē tōōs inee ku Yēyiin? Ng'oo :ake nyēē imuuchē kunyōōchi biiko kaat ām choolwookātēēt yoo mā Yēyiin nkit?”

²²Kiinkētē :Yēēsu kiyēē kimii :bichoo kōōsōōtē. Yooto, kuteebee kule, “Ām nee soosoot :akweek kuu nyooto?”

²³Nkōnō :nyēē kuskus, āmwoochi chiichi kule, ‘/Kākēēnyōōwuung' kaat,’ nto āmwoochi kule, ‘Ng'eet, ānkiiwēēsyēt’?

²⁴Ōkāsē ra kule āboontē anii, Wēritaab Chii, kāāmuukēy ām kōōrooni ānyōōchi biiko kaat ām choolwookātēēt.”Yooto, kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot kule, “Yyoony ankiinam tiirbeeng'uung' ānkiiwēēchi keey kaa.”

²⁵Kung'eet :chiichoo areet akeenke kukāsē :biiko tukul ankunam tiirbeenyii ānkuwēēchi keey kaa. Kiikaastaat :chiichoo Yēyiin miisin.

²⁶Kiilat :chii ake tukul nyēē kimii yooto ānkumuy miisin. Nto tēē yoo, kookaastaat Yēyiin kut kōōyēēchinē kumwooyē kule, “Kaakeekas ra ng'ālyoo nyēē -/mākyoomu.”

Chāmē :Yēēsu mbo biiko chēē -/mākiiriiku

(Mataayo 9:9-13; Māārko 2:13-17)

²⁷Kumii :Yēēsu ākoo rubiikyii kung'ēētyēē kiriinkoonooto, kukas chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Laawi kumii kēryō kōōruruuchē syuuruut. Kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, “Irubwaa!”

²⁸Kubākooktooy :nyoo kāāruruukiisyoono bo syuuruut ānkurubē Yēēsu.

²⁹Nto yityo kumwoochi :Laawi Yēesu kule kuruutoochi ām kanyii. Kucham :Yēesu. Yu kayit :Yēesu ākoo rubiikyii kaab Laawi, kuyēchi :Laawi saakweet. Kimii nkicheek :kāāruruukikaab syuuruut alake yoto ākoo tāyēek alak chēe kyoomiis ākoo Yēesu.

³⁰Nteenee kiing'unyng'uunkyi :Farisaayek āk kānēētikaab kiruutēk rubiikaab Yēesu kule, "Ntēē ō-āmchiintōōsii āk kāāruruukichu bo syuuruut ākoo mbo alak chēe -/mākiiriiku!"

³¹Kukētyi :Yēesu kule, "Chēēng'ootē :biiko choo imnyoontōōs kāānyooyiintēēt āmēebērē chēēng'ootē :choo sobchootiin.

³²Kichāākuurē :anii biiko choo choolwookēnootiin āmā choo isōōtē kule churtootiin."

Kāānēētiisyēētaab Yēesu nyēē lēēl

(Mataayo 9:14-17; Māārkō 2:18-22)

³³Nto mii yoo, kōōng'unyng'uunyii :biiko alake kumwoochinē Yēesu kule, "Ntēē kirē :rubiikaab Bātisāniintēēt Yoowaana ākoo chēbo Farisaayek āmiisyēt ānkusooyē āmākirē :cheekuuk?"

³⁴Kukētyi :Yēesu kule, "-Mēērukuutē keey :chōōrōōnuutēkaab saanteetaab leekwa ām saakweetaab kooyēy yoo boonto keey saanteet.

³⁵Nteenee yitu :bēsyēt nyēē +/mākiinēmūnēē saantaanaa wōlēē mii :chōōrōōnuutēkyii. Yoto nanyuun :yēē makoorukuut keey :chōōrōōnuutēkyii."

³⁶Kōōboorchinēē :Yēesu bichoo tyoonkōōchēēt kule, "/Mākēētilē ankeet nyēē tākulēēl /ānkēēkinēē sireet nyēē yoos. Yoo /kakeeyey kuu nyoto kusirinyāktōōs :ankaanaa ānkung'ēti yoto kubarayit :koong'ta miisin.

³⁷-/Mākēēroonkyinē mbo kibkeetiis choo /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē yoos. Yoo /kakeeyey kuu nyoto, kōōtōlē :wōōnkit kuwasta keey :kibkeetiisye.

³⁸Māchāktōōs /kēēroonkyinē kibkeetiisye choo /kātākēēyēyē wōōnkit nyēē lēēl.

³⁹Yoo kiikunooyēē :chii ātēbuutēkyii choo bo kēny, mēēbērē chāmē kurub kāānēētiisyēt nyēē lēēl, kuuyu isōōtyēēchinē kule tōōs kāroomēch :ātēbuutēchoochii."

Luuka 6

Bāwu :Yēesu Sabaato

(Mataayo 12:1-8; Māārkō 2:23-28)

¹Nto mii yēē ki Sabaato, kumur :Yēesu ākoo rubiikyii mbareet ake nyēbo nkoonuuk. Yoto, kuswech :rubiikyii mētēwookaab nkoonuuk ankubiiriir ānkulākyi kuut.

²Nto bēre kukas :Farisaayeeek alake chēē kimii yooto, kumwooy kule, “Ntēē ōmiitē ō-iryēē kiruutyēēt nyoo yēētē /kēēkēsiiis ām bēsyēētaab Sabaato.”

³Kumwoochi :Yēēsu kule, “Manoosuman :akweek, yoo ki-iryēē :Bāytooyiintēēt Tāwuti kiruutēk, yoo kyoomē kēmēwuut ākoo biiko choo kiboonto keey?

⁴Kiwo :Tāwuti Kōōtaab Yēyiin /ānkiikoochi mukaatiinek choo /kikēēchāmchinē mbo kibkōrōs nkit kwaam. Kyaam :Tāwuti mukaatiinechaa ānkōōkoochi nkicheek biiko choo kiboonto keey kwaam.”

⁵Yu keewaany :Yēēsu kumwoochi Farisaayeechaa kuu nyooto, kumwooy kule, “Bāwu :Wēritaab Chii bēsyēētaab Sabaato.”

Kiisoobiis :Yēēsu yēē ki Sabaato

(Mataayo 12:9-14; Māārko 3:1-6)

⁶Kiwo :Yēēsu subak ām bēsyēēt ake nyēbo Sabaato kōōto ake nyēbo saayeeet ānkōōnēētiis. Kimii kōyooto :chiito ake nyēē kisōnkōchoot :āwutaab taay

⁷ānkimii :nkicheek Farisaayeeek alake yooto ākoo kāānēētik alak chēbo kiruutēk. Kimāchē :bichoo kukas yoo kēēsoobso ām bēsyēētaab Sabaato, subokōōyyoong'tēē kōōk.

⁸Kiinkētē :Yēēsu kiyēē kimii kōōsōōtē :bichoo. Yooto, kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot :āwut kule, “Chōō, baa, chēēyyoonyēē yu bo taay.”Kuwo :chiichoo.

⁹Kukēēyyo :chiichoo yooto, kuteebēē :Yēēsu Farisaayeechaa āk kāānēētichoo bo kiruutēk kule, “Chāmweēch :kiruutēkyoo /keeyey kiy nyēē karaam ām bēsyēētaab Sabaato, nto nyēē miyaat? /Kiisoobiis nto /kēēbākākiis?”

¹⁰Kiirōōtoot :Yēēsu chii ake tukul. Nto mii yoo, kumwoochi chiichoo kisōnkōchoot :āwut kule, “Chuul āwut.”Kuchuulē āwunoo, kukārāmiitu.

¹¹Yu kakas :Farisaayeechaa āk kāānēētichoo bo kiruutēk kuu nyooto, kunyēēr miisin ānkutoow kusat kiyēē makuyeyee Yēēsu.

Kwēyiisyēētaab lēbkēēyikaab Yēēsu taman āk āyēēng'

(Mataayo 10:1-4; Māārko 3:13-19)

¹²Nto mii bēsyēēt ake, kuwo :Yēēsu ākoy lekemeet ake wokusaay Yēyiin kuyyeech.

¹³Yu kayyeech :kōōrēēt, kukuur rubiikyii, kukwey chēē kiyitē taman āk āyēēng' ānkukuur chooto kule lēbkēēyik.

¹⁴Kikwey Simōōni nyēē kitoochi kaayneet ake kule Bētērō, Antereeya nyēē ki ng'eetaabkaametiitaab Bētērō, Yāākōbō, Yoowaana, Filibō, Baatolomaayo,

¹⁵Mataayo, Toomaas, Yāākōbō araab Alfaayo, Simōōni nyēē kāng'unoot,

¹⁶Yuuta araab Yāākōbō ākoo Yuuta Iskaryoot nyoo kichokuchoomtooy Yēēsu lētuunoo.

Kiisoob :Yēēsu biiko chēē chaang'

¹⁷Yu kārēkunēē lekem, kōōruruukyi keey :rubiik āk biiko alak chēē chaang' chēē kikwoonēē Yēērusālēēm, yēēmēētaab Yuuteeya tukul, yēēmēētaab Tiirō ākoo nyēbo Sitōōn chēē kimii sakaramteetaab araarayta.

¹⁸Kikwoonii :bichoo bokuyēbchinē yīit kiyēē kiinēētē :Yēēsu ānkimāchē mbo kule /kiisoob. Kiisoob :Yēēsu mbo alak chēē kiboonto tāmirmirook chēē miyootēch.

¹⁹Kimāchē :bichoo tukul kule kutiiny Yēēsu, kuuyu kiboonto :Yēēsu kāāmuukēywēēk chēē kyāānkutiiny :chiito, kusobē.

Ng'erekweek āk nyalilta

(Mataayo 5:1-12)

²⁰Nto mii yoo, kuweech keey :Yēēsu ānkōōrōōtoot rubiikyī ānkumwoochi kule, “Ōmiitē sōō, nyēē karaam kule nee :akweek choo ōmoong'tēē keey Yēyiin, kuuyu nyēēng'woong' :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²¹Ōmiitē sōō, nyēē karaam kule nee :akweek choo -mōōboontē kiy, kuuyu +/mākēēkōōnook ām lētuunoo. Ōmiitē sōō, nyēē karaam kule nee :akweek choo ōbuntēē wuuyin, kuuyu +moong'erech lētuunoo.

²²Ōbēruurootiin :akweek sōō kule nee yoo keenkwelaak :biiko alake ankutayaak ānkuchubook ānkung'ōōmook, kuuyu ōyēnchinē Wēritaab Chii.

²³Yoo kāyēwook kuu nyooto, ōtyēēn ankooraan kubo ng'erekweek, kuuyu mii :kiito nyēē wōō nyēē mākutuwēnēēnook :Yēyiin ām kibkōōnkōy. Ōmuytoochi kuuyu /kikiikēyēchinson nkicheek wōōrkooyikaab Yēyiin choo kibo taay kuu nyooto.

²⁴Mii sōō, nyēē miyaat kule nee :biiko choo mēēntōōs, kuuyu makung'etee :ng'erekweekwaa kōōrooni.

²⁵Mii sōō, nyēē miyaat kule nee :biiko choo isōōtē kule boonto kiy ake tukul, kuuyu mākubotyī :tukuuchooto ām lētuunoo. Mii sōō, nyēē miyaat kule nee :biiko choo mii kung'ērēktōōs, kuuyu mākuriiryo ānkubuntēē ng'woonin lētuunoo.

²⁶Mii sōō, nyēē miyaat kule nee :biiko choo /kēēng'ālōolēē nyēē karaam kibtaman. Kuuyu, /kiikeeng'alaalaanunee wōōrkooyikaab lembech choo kibo kēny kuu nyooto.”

Icham chii ake tukul ānkoo mbo nyēē buunyoo

(Mataayo 5:38-48)

²⁷Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Kāāmwoowook akweek choo ōkāswoo kule ōchāmē buunikwook. Ōyēchi chii nyoo wēchook tukuuk chēē kāroomēch.

²⁸Ōsooyē Yēyiin kōōbēruur choo kāchubook ānkōōsoochinē choo yēwook ng'aleek chēē miyootēch.

²⁹Yoo kasyeeching' :chiito kwermetuut komosta ake, iwēēkyi ake. Yoo kamach :chiito kābuutiing'uung', imuytoochi mbo kaansuut.

³⁰Yoo kāsooming' :chii kiy, ikoochi. Nto, yoo kāyib :chii kiing'uung', -mēēmwoochi kukētuung'.

³¹Ōyēchinē biiko alak wuu wōloo ōmāktooy akweek /kēēyēytoowook.

³²Kiy nee :nyēē +mōōnyōōru yoo koocham baateey biiko choo chāmook? Ntēē yēyē mbo :biiko choo -mēēnkētē Yēyiin kuu nyooto.

³³Kiy nee :nyēē +mōōnyōōru, yoo kōōyēchi nyēē karaam biiko choo yēwook nyēē karaam? Yēyē nkicheek mbo :biiko choo -mēēnkētē Yēyiin kuu nyooto.

³⁴Kiy nee :nyēē +mōōnyōōru, yoo kōōbēsēēnchi biiko choo ōnkētē kule yookwook? Ntēē ibēsēēnchinē keey mbo :biiko choo -mēēnkētē Yēyiin ānkumāchē :nkicheek kule /kēēyookyi tukul.

³⁵Nteenee kāāmwoowook, ōchāmē buunikwook ānkōōyēchinē ng'al chēē kāroomēch. Ōyētyēēchinē mbo biiko choo māchāmē kuyētyēēchook. Yoo kooyey kuu nyooto, mākutuwēnook :Yēyiin miisin ānku +mōōyēyē tukuuk kuu wōloo yēytooy :Yēyiin, kuuyu yēchinē :Yēyiin biiko tukuuk chēē kāroomēch ānkoo mbo choo māng'ērēkyinē kiyēē /kākēēyēchi āk mbo choo sooy.

³⁶Māchāktōōs ōriirēē biiko kuu wōloo yēytooy :Baaba.

Masiming'alaalee chii nyēē miyaat

(Mataayo 7:1-2)

³⁷-Mēēmwoochi chii kule miyaat :kiyēē kayey kumānēērōōtootē, /simākēēyēwuung' nkinyiing' kuu nyooto. -'Meeruuste chii /simakiiruustiing' nkinyiing'. Yoo kāyēwuung' :chii kiy nyēē miyaat, māchāktōōs inyōōchi kaat /sikēēnyōōwuung' nkinyiing' kaat.

³⁸Yoo 'kēēkooytē kiyēē iboontē ām mooyēēt nyēē lēēl, mākukōōning' nkinyiing' :Yēyiin alak ānkurisuung'. Chēē 'kēēkooytē, /kēēkētuung' chēē tēē chooto."

Ng'oo :nyēē yēmē kōōntōōchi chuut?

³⁹Kimwooy :Yēēsu chēbo tyoonkōōchēēt kule, "Imuuchē man :cheebkoraatyaanteet ake kōōrēētoot ake? Yoo kātēbi kut kuyey kuu nyooto, kōōsuuchinē :tukwaay ng'wēēn.

⁴⁰Mābiirē :ng'oomnānēētaab mang'an nyēbo boonwookēēt, nteenee yoo kātītir nyoo ka mang'an kooneet keey mākunyōōr ng'oomnātēēt kukerkeyiit boonwookēēt."

⁴¹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, "Ām nee siikāsē :inyiing' sikitityaa nyēē miitē koong'taab ng'eetaabkoomēt ameekeas musukyēēt nyēē miitē koong'ta nyeeng'uung'?

⁴²Imuuchē kule nee imwoochi ng'eetaabkoomēt kule, 'Kany ānēmuung' sikitityaa ām koong'ta,' nto kutēē yooto tukul kumiitē :musukyēēt koong'uung' nkityō? Kiblembechaantaani! Māchāktōōs inēmu kurook musukyēēt nyoo mii

koong'uung' nkityō siikaste kāroomin siinēmchi ng'eetaabkoomēt sikitityaanteet
ām koong'nyii."

/Kiinkētēē chiito ātēbuutēkyii

⁴³Kimwoochi subak :Yēesu kule, "Mēēmuuchē :kēētīt nyēē karaam kuyey
lokoyeek chēē miyootēch, nto kuyey :kēētīt nyēē miyaat lokoyeek chēē
kāroomēch.

⁴⁴/Kiinkētēē kēētīt lokoyeek chēē yēyē. Māyēyē :kateet mbuuniik āmāyēyē
:siikoowēēt lamayeek.

⁴⁵Yēyē :chiito nyēē karaam tukuuk chēē kāroomēch, nto nyoo miyaat kuyēyē
:nyoo tukuuk chēē miyootēch. Kuuyu ng'aleek alak tukul choo isōōtē :chiito,
kukwoonēē kuutiinyii."

Rubiintēētaab Yēesu nyēbo man

(Mataayo 7:24-27)

⁴⁶Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, "Ām nee sukukuuroo :biiko alake kule,
'Mokoryoontēēt,' āmāyēyē kuu wōlēē āmāktooy.

⁴⁷Rubiintēēt nyēbo man ku nyoo kāsē kiyēē āmwooyē ānkuyēyē kuu wōlēē
āmāktooy.

⁴⁸Kerkeey :rubiintonooto āk chii nyēē bālē yēē mächē kutēēkyi kōōto kut
wokunyōōr kitawet nyēē kāsishinchi kōōto. Yoo keeyiin :āynōōsyēk ānkutwoor
keey :bēēko, -mēēmuuchē kōōsimsiimākoy :kōyooto mbo kisich, kuuyu
/kikēētēēkyi yēē kiimoot.

⁴⁹Nteenee rubiintēēt nyēē mābo man ku nyoo kāsē kiyēē āmwooyē, āmāyēyē kuu
wōlēē āmāktooy. Kerkeey :nyooto chii nyēē tēēkyinē kōōto yēē ng'āsng'āsēch
:teng'eeek. Yoo keeyiin :āynōōsyēk ānkutwoor keey :bēēko, kōōturbuubē kōyooto
kule syō!"

Luuka 7

Kiikoosēē keey Yēesu :chii nyēē kimā Yuutāyiin

(Mataayo 8:5-13)

¹Yu keewaany :Yēesu kwoomchi biiko ng'aleechaa, kuwo ākoo rubiikyii ākoy
Kaabernaam.

²Kimii ām bēsyōōsyēchooto :kāāntōōyiintēēt ake nyēbo lukēētaab booryēēt nyēē
mēēbērē ki Yuutāyiin. Kiboonto :chiichoo motwooriintēēnyii nyēē kichāmē
miisin. Nto mii yoo, kumnyaan :motwooriintonoo miisin.

³Yu kakas :kāāntōōyiintonoo /kyoomtooy Yēesu, kōōyookto booyik alak chēbo
Yuutayeek bokung'āloolchi Yēesu chokōōsoobchi motwooriintēēnyii.

⁴Yu kayit :booyichoo yēē kimii :Yēesu, kusaaysaay kule, "Yoo mii :chii nyēē
mächē /kēēyēētyēēchi, ku chiichoo, lēyyē,

⁵kuuyu kichameech acheek Yuutayee miisin kut kiikutēēkwēēch kōōtaab saayeet.”

⁶Kucham :Yēesu kuwēeto keey booyichoo. Kumānāāyitē kaab chiichooto, kōōyooku :kāāntōōyiintonoo biiko alak kutōrōōk mbo Yēesu. Kutuuyēē Yēesu kēēltaab too, kumwoochinē kule kālē :kāāntōōyiintonoo, “Mokoryoontēēt, -'meeyiim keey ichōō kanyuu kuuyu mayemaat.

⁷Nto subak, manaamuuch :anii nkit ātōrōōkuung', kuuyu māāyēmē ayey kuu nyooto. Nteenee ing'alaal baateey ām yoo imiitē, mākusob :motwooriintēenyuu.

⁸/Kēēbāytoō ānkumii :biiko chēē ābāytooy :nkanii. Yoo kāāmwoochi biikyuu kuyey kiyēē bēre nto nyēē bēre, kuyēyē. Nto mbo yoo kāāmwoochi motwooriintēenyuu kuyey kiyēē bēre, kuyēyē. Kunyoo, yoo 'keemwaay buch kule kusob :motwooriintēenyuu, kusobē.”

⁹Kiilat :Yēesu miisin yu kakas ng'aleechaa! Kōōrōōtoot biiko chēē kimii yooto ānkulē, “Manaakas bēsyēēt ake ām Yuutayee tukul chii nyēē ikoosēēnoo keey kuu chiichi.”

¹⁰Yu keeyeey :bichoo /kikiyooktooy, bokunyōōr motwooriintonoo kimnyoonē kukāākusob.

Kiing'eetee :Yēesu meet lakwataab cheebyoosya nyēē ki musik

¹¹Yu kāyyēēkunēē kutākyi keey :Yēesu āk rubiikyii kiriinkēētaab Nayiin ānkirubootē :biiko chēē chaang'.

¹²Yu makuyit oreetaab biiwuutaab kiriinkoonoo, kutuuyēē biiko alak kukālāboonu muustaab wēēro, kuboontoonu keey biiko chēē chaang' chēē kimēēysē. Ki leekwa akeenke baateey nyēbo cheebyoosya nyēē musik.

¹³Kikāsyi :Yēesu cheebyoosyaanaa kiisayta ānkumwoochi kule, “Cheebyoos, -mateeriir!”

¹⁴Kuwo :Yēesu ankunam tiirbeet nyoo kimii :muusyoontēēt. Yu kanam, kōōyyoong'iis :bichoo. Yooto, kung'āloolchi :inee muusyoontoonoo kule, “Wēnyoo, ng'eet baa!”

¹⁵Kumwooyē kuu nyooto, kung'ēētē :wēritkēy areet akeenke ānkōōbuurē ng'wēny ānkōōkoor. Nto mii yoo, kōōmutyi :Yēesu lakwanaa kaamet.

¹⁶Kimuuyo :biiko tukul miisin choo kimii yooto ānkumwooy kule, “Wōō :Yēyiin, lēyyē! Kāākutook ra :wōōrkooyoontēēt nyēē wōō ām kwēēnuunyoo. Kāākōōboorwēēch ra :Yēyiin kāāmuukēykwēēkyii.”

¹⁷/Kikyaamtaatee ng'aleechaa kōōrēētaab Yuutayee kumukuul ākoy mbo kōōrōōsyēk choo ki laatoosyeyii.

Kiititiir :Yēesu Yoowaana

(Mataayo 11:2-6)

¹⁸Nto mii yoo, kuba :rubiikaab Bātisāniintēēt Yoowaana wōlēē /kikēērātyi Yoowaana ānkubokumwoochi ng'aleek tukul chēē kiikuyeyaan :Yēēsu.

¹⁹Kumwoochi :Yoowaana rubiikyii āyēēng' kule, “Booteebē Yēēsu yoo inee man ku Kāārārookiintēēt nyoo /kōkēēbērē mākuchō, nto mii :ake nyēē tākēēkānyoonu.”

²⁰⁻²¹Kuyitē :rubiichooto wōlooto, kimii :Yēēsu kōōsoobē biiko chēē kiboonto bōōrwoonik chēē kimakerkeey ānkōōbēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko ānkōōsoobē cheebkoraatiisyeek. Yooto, kumwoochi Yēēsu kule, “Kēēyookwēēch :Bātisāniintēēt Yoowaana bokeetebeeniiing' yoo inyiing' man ku Kāārārookiintēēt nyoo /kōkēēbērē mākuchō, nto mii :ake nyēē tākēēkānyoonu.”

²²Kumwoochi :Yēēsu kule, “Oyeey ānkubōōmwoochi Yoowaana kiyēē kookas: Kāstooy ra :cheebkoraatiisyeek, bēēsyētē :choo kichunkutootiin, kōōkusobcho :choo kikiikwaam :makereenik, kāsē ra mbo ng'aleek :choo kikiikumiinkyo, kōōkung'ēētyēē meet mbo :choo kikiikubēk /ānkōōkyoomchi lōkōōywēk chēē kāroomēch choo imoong'tēē keey Yēyiin.

²³Kunyi, bōōmwoochi kule ibēruuroot :chii ake tukul nyoo tākōōkoosēēnoo keey.”

Kiyēē kimwooy :Yēēsu kurubta keey Yoowaana

(Mataayo 11:7-11)

²⁴Yu kāākubēēchi keey :rubiichoo kiiyooktooy :Yoowaana, kumwoochi :Yēēsu biiko kule, “Kyōōbēētii bōōkāsē nee ām kōōr nyēē suurkwēēn? Ara ki tōōywoo nyēē kiimuuchē kōōsooyēn :yoomat yoo kāwus?

²⁵Ara ki chii nyēē kikiilaach sirooy chēē kāroorānēch? Acha, chēē chāmē leles ānkōōloochē sirooy chēē ālē beesaan chēē chaang' kuminyē kaab bāytooyik.

²⁶Ara kyōōbēētii bōōkāsē ng'oo nanyuun? Ara ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :nyi kibōōnyōōru? Kubooyiit man, kyōōnyōōru wōōrkooyoontēēt nyēē wōō kusiir wōōrkooyoo ake tukul.

²⁷Inee :nyoo ng'aloolēē :Yēyiin ām yoo /kikeesir kule, '+Māāyooktē kiiyookiintēēnyuu koonto wokuyēytoowuung' kēēlto.'

²⁸!Kāāmwoowook, māmii :chii kōōrooni nyēē wōō kusiir Yoowaana, nteenee wōō :nyoo mātookunoot nyēbo laat ām bāytooyiisyeētaab Yēyiin kusiir inee.”

Kitay :biiko chēē chaang' Yoowaana āk Yēēsu

(Mataayo 11:12-19)

²⁹Kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Biiko chēē chaang' choo kikas kāānēētiisyeētaab Yoowaana ānkōōyēnchi Yēyiin, kubatisan :Yoowaana ākoy mbo choo ki kāāruruukikaab syuuruut.

³⁰Nteenee kitay :Farisaayeeek ākoo kāānēētikaab kiruutēk mākuutēkaab Yēyiin āk bātisāniisyeēt.

³¹Kunyoo, +maakerkeeyee nee biich chēē wuu chu ōō, lēyyē?

³²Kerkeey lēēkōōy chēē mii wōlēē chaang' :biich āmāchāmē ng'aleekaab chuut yoo /kēēkuurchinē kule, 'Kakeekuutwaak kurēēruut āmōōtuum, kēēlē kēēriiryē, otay ōmēēysē.'

³³Wuu nyooto wōlēē kiyibto :biiko Yoowaana āk anii. Kimoomē :Yoowaana āmit chēbo leles nto kuyyēē tifaayiin. Yooto /kēēmwooy kule, 'Boonto tāmirmiryēt nyēē miyaat.'

³⁴Kuchō :Wēritaab Chii kwoomiisyē ānkuyyēē tifaayiik, yooto omwaay kule, 'Kimooroong'nyaa, kibōōkityoo ānku choorweetaab kāāruruukikaab syuuruut āk biich choo -/mākiiriiku.'

³⁵Nteenee biiko choo rubē ng'aleekyuu :chēē inkētē kule ng'oomnān :nyooto."

Baybay :chii miisin yoo /kākēēnyōōchi kaat ng'ōōki nyēē wōō

³⁶Nto mii yoo, kumwoochi :akeenke ām Farisaayee Yēēsu kule bokwoomiis ām kanyii. Kucham :Yēēsu.

³⁷Yu kēēnkēt :koorkēēt ake nyēbo kiriinkoonoto nyēē ki chēēmurēnnyoo kule kimii :Yēēsu kwoomiisyē ām kaab Fārisooyiintoonoo, kuchōōnto mwaayta nyēē kiboong'u nyēē anyiny.

³⁸Kuyitē kōyooto, kōōyyoonyēē Yēēsu komos kuriikyī kērēēnkōōkyii ankuriir. Kitēchi :lōōkik kērēēnkōōkaab Yēēsu kut koonuun. Nto mii yoo, kumasee buutēēk lōōkik choo kitēchinē kērēēnkōōkaab Yēēsu. Kuuyu kimāchē :koorkoonoo kōōboor kule kākooniyit Yēēsu, kuchuuchun kērēēnkōōk ankooyiilee mwaayaa.

³⁹Yu kakas :Fārisooyiintoonoo kibo :kayta kuu nyooto, kumwaayee moo kule, "Nto kātinyē :chiichi kāāmuukēywēēk kukwaanee wōlēē mii :Yēyiin, nto kākōōnkēt ng'ōōkistaab koorkooni."

⁴⁰Kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, "Simōōni! Mii :kiyēē āmāchē āmwoowuung'." Kumwooy :Simōōni kule, "Kāānēētiintēēt, imāchē imwoowoo nee?"

⁴¹Kumwoochinēē :Yēēsu tyoonkōōchēēt kule, "King'eet :chiito ake, kōōbēsēēnchi biiko alak āyēēng' beesaanik. Kiibēsēēnchi ake chēē chaang' miisin, nto ake kōōbēsēēnchi chēē ng'ēri.

⁴²Nto yu kabiir kibēsēniisyēchoo tukwaay kuyook beesaanichaa, kunyōōchi kaat :chiichoo kutēērchi bēsēnoo. Kunyi ātēēbē kule ii, ng'oo ām bichooto tukwaay :nyēē kibaybayiit miisin?"

⁴³Kukētyi :Simōōni kule, "Ām kāāsōōtēywēēkyuu, nyēē king'erech miisin ku :nyoo kitinyē bēsēnto nyēē wōō." Kulēēnchi :Yēēsu, "Keemwaay man!"

⁴⁴Kuweech keey :Yēesu ankukas koorkoonoo, ānkumwoochi Simōōni kule, “Keekas koorkooni miiitē yu? Kāākōōwuunēē lōōkikyii kērēēnkōōkyuu ankumasee buutēēkyii. Āyitu kang'uung', maneemuuch :inyiing' mbo ikōōnoo bēēko chēē /kākiwuuntoowunēēnoo tēērtit ām kērēēnkōōkyuu.

⁴⁵⁻⁴⁶Maneemuuch :inyiing' itoroochaa kuu wōloo /kēētōrōōktooy tātēēk, nto iyiil mētinyuu. Nteenee kāākukoonyitoo :koorkooni kut koomuuch kooyiil kērēēnkōōkyuu.

⁴⁷Kunyoo, chamateet nyēē wōō nyi kāākōōboorwoo :koorkooni, kōōbooru kule /kōōkēēnyōōchi kaat ng'ōōkisto nyēē wōō. Nto chii nyoo kōtinyē ng'ōōkisto nyēē mining' /ānkēēnyōōchi kaat, mā tyaa :chamateet nyēē ibooru.”

⁴⁸Kumwoochi :Yēesu koorkoonoo kule, “Kāānyōōwuung' kaat ām choolwookātēēng'uung'.”

⁴⁹Yu kakas :biiko chēē kimii kwoomiisyē ākoo Yēesu ng'aleechaa, kuteebee keey kule, “Ng'oo :chiichi ēē, nyi imuuchē kunyōōchi biiko kaat ām choolwookātēēt?”

⁵⁰Yooto, kumwoochi :Yēesu koorkoonoo kule, “Iwēētē kaalyeet. /Kaakiiraraachiing', kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey.”

Luuka 8

Chēēbyōōsōōk chēē kiyēētyēēchinootē Yēesu

¹Nto mii yoo, kuwēēsyētootēē :Yēesu kiriinkōōsyēk āk soong'wēk chēē chaang' āk rubiikyii. Kyoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²Kiboontootē keey chēēbyōōsōōk alak ām baanaa. Kimii ām chēēbyōōsōōchoo :chēē kikiikōōbēbēētoochi :Yēesu tāmirmirook chēē miyootēch ākoo alak chēē kikiikōōsoobchi bōōrwoonik chēē kiboonto. Alak ām chēēbyōōsōōchooto ku Maaryaa nyēbo kiriinkēētaab Maktaala, nyoo kikiikōōbēbēētoochi :Yēesu tāmirmirook chēē miyootēch tisab.

³Nto ake ku Choowaan, cheebyoosyeetaab Kuusa nyoo kiiyyoonkyinē kaab Ērōōtē. Kikēēkuurē ake Susaana āk alak chēē chaang' chēē kiyēētyēēchinootēē Yēesu ākoo rubiikyii tukuukwaa chēē kiboonto.

Makerkeey :teng'eeek

(Mataayo 13:1-9; Māārko 4:1-9)

⁴Kikwaanaatee :biiko kiriinkōōsyēk ku chaang' ānkōōruruukyi keey Yēesu. Kumwoochi :Yēesu bichoo tyoonkōōchēēt ake kule,

⁵” King'eet :kāābātiintēēt ake kuyis nkoonuuk. Kōōsuuchi :alake kēēltaab too. Kootartaar choo :biiko chēē kibēētēē kēēloto ankukwey alak :tāriitēk.

⁶Kōōsuuchi :alake kitaweeet. Kubiityo :choo. Nto mii yoo, kuisyō ānkubēk, kuuyu kitēwērēr :teng'eeek.

⁷Kōōsuuchi :alake wōlēē miitē :kātook. Yooto kubiityo :kātoochoo ānkōōrēēwoon nkoonuuk kut kumanaayey āmit.

⁸Kōōsuuchi :alake teng'eeek chēē kāroomēch. Kubiityo :choo nyēē karaam ankuyey āmiik chēē chaang'."Yu keewaany :Yēēsu kurār tyoonkōōchoonoo, kumwooy kule, "Nyoo yēbē yiit, kukas."

/Kiibāng'boonkyinē rubiik nkit ng'aleek

(Mataayo 13:10-17; Māārkō 4:10-12)

⁹Nto mii yoo, kuteebēē :rubiik Yēēsu kumwoochi kiyēē ibooru :tyoonkōōchoonoo.

¹⁰Kumwoochi :Yēēsu rubiichoo kule, "/Kookeekweyaak akweek ōnkēt kiyēē iyeelaat kurubta keey :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nteenee mākukāsēē :biiko chuut alake ng'aleek tukul tyoonkōōchoy. Kuu yoo siraat kule, '+Mōōyēbchinē yiit, āmōōnkētē kiy. +Mōōkāsēē koong', āmōōkāsē kiy.'

Kirārchi :Yēēsu rubiikyii kiyēē ibooru :tyoonkōōchoonoo bo teng'eeek

(Mataayo 13:18-23; Māārkō 4:13-20)

¹¹Okany āboorwook tyoonkōōchooni. /Kikiikerkeeyee ng'ālyoontēētaab Yēyiin kēbuswēēchoo.

¹²Kerkeey :biiko alake kēēltaab too. Kāsē ng'ālyoontēētaab Yēyiin, nteenee chōōnii :Kēniintēēt areet akeenke ankusaree ng'ālyoontoonoo simēēyēnchi /ankiiraraach.

¹³Kukerkeey :biiko alake yēbo kitawēt. Kāsē ng'ālyoontēēt ankutorooch ām ng'erekweek, nteenee, mächutitooy :ng'ālyoontoonoo mētēwookwaa. Nto yoo kakwa :tyēmutēk koochuchuu y keey.

¹⁴Kerkeey :biiko alake teng'eeek chēē kibiityēē :kātook. Kāsē ng'ālyoontēēt, nteenee, bēng'tēē tukuukaab kōōrooni, bāytit āk muchastaab tukuuk chēbo leles. Irēēwoonē :tukuuchoo tukul ng'ālyoontēētaab Yēyiin kumayey kiy.

¹⁵Kerkeey :alake teng'eeek chēē kāroomēch. Kāsē ng'ālyoontēēt ānkukiilchi ām manta āk mooyēēt nyēē lēēl. Yēyiisyēē ng'ālyoontoonoo ām muytaayeet sukuyi keey."

Kōōnu :Yēēsu lēbkēēyyēēt

(Māārkō 4:21-25)

¹⁶Kitas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii subak kule, "Māmii :chii bēsyēēt ake nyēē tābē taariit ankuwunyee tēr, nto kurērē. Nteenee /kēētābē taariit /ānkiikoochi yēē tōrōōr sukulēbkēchi biiko choo kwoonii kō,

¹⁷kuuyu, kiyēē wunyaat, mākutook, nto nyoo iyēēnoot, +/makeeng'aany.

¹⁸Kunyi, mächē ōyēbchinē yiit ng'aleek ām kēēlto nyēē karaam, kuuyu nyoo yēyiisyēē kiyēē boonto, +/mākēētāsyi ake, nto nyoo māyēyiisyēē, +/mākiinēmuneē mbo kiyēē isōōtē kule boonto."

Ng'oo :nyēē tuubchēē Yēēsu nyēbo man?

(Mataayo 12:46-50; Māārko 3:31-35)

¹⁹Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēēsu kwoomchinē biiko lōkōōywēk, kuyit :kaamet ākoo mbo ng'eetaabkaamet. Nteenee kimēēmuuchē kut kuba kō wōloo kimii :Yēēsu kuuyu kikiikiich keey :biiko miisin.

²⁰Yooto, /kēēmwoochi Yēēsu kule, “Mii :koomēt āk mbo ng'eetaabkoomēt kukuuriing' ām saang' kumāchē kukasing'.”

²¹Kukētyi :Yēēsu bichoo kule, “Chii ake tukul nyoo kāsē ng'ālyoontēētaab Yēyiin ankuyey kuu wōloo māktooy :Yēyiin nyēē moomo nto ku ng'eetaabiya.”

Kiyey :Yēēsu kuteeman :wusōōnēēt āk bēēko

(Mataayo 8:23-27; Māārko 4:35-41)

²²Nto mii bēsyēēt ake, kulaany :Yēēsu ākoo rubiikyii mwēēnkēēt ānkumwoochi rubiik kutākyi mwēēnkēēt biitēēt nyiin ake.

²³Kumii kwooytōōs, kunam Yēēsu :rwoonik. Kutākumii rwoo, kuchō :wusōōnēēt nyēē nyikiis ānkuwus bēēko kusoōlchi mwēēng' kut kimii :mwēēnkēēt wokuling'tooy.

²⁴Yu kakas :rubiik kuu nyooto, kuba yēē kimii :Yēēsu ankoong'eet kule, “Mokoryoontēēt, Mokoryoontēēt, ing'eet! Ntēē kākēēbēku!”Kung'eet :Yēēsu ānkōōburyoong'to wusōōnēēt āk bēēko. Kuteeman :wusōōnēēt āk bēēko areet akeenke.

²⁵Yooto, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “-Mōōkoosēēnoo keey?”Kinam kuut rubiik ānkumuuyo miisin ankuteebē keey kule, “Chii nee :chiito nyi iburyoong'tooy mbo wusōōnēēt āk bēēko ānkukāsyinē?”

Kiisoob :Yēēsu chii nyēbo tāmirmiroy chēē miyootēch

(Mataayo 8:28-34; Māārko 5:1-20)

²⁶Kuyit :Yēēsu biitēēt nyiin ake nyēbo yēēmēētaab Kataara,

²⁷Yu kāloong'unēē :Yēēsu mwēēng', kuchō :chiito ake nyēē kimii kibchuraat nyēē kikiikooyiimaan :tāmirmirook chēē miyootēch ām bēsyōōs chēē chaang'. Kiminyootē :chiichoo kochonkoos chēē /kikēēmuchinē biiko.

²⁸Yu kayit yēē kimii :Yēēsu, kōōnchō ānkōōryookyi keey ng'wēny, ānkubōloobōl kule, “Imāchēēnoo nee oō, Yēēsu Lakwataab Yēyiin nyoo Iyweyaat? Āsooyiing' kule -'meenyalilaa.”

²⁹Kimwooyē :chiichoo kuu nyooto, kuuyu kimii :Yēēsu kōōbēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch choo kikiikooyiimset. /Kikiikeeratee chiichoo nyōrōōrōōnik ākoo tiinkēēnik kule simāmwey, nteenee king'ētyēē tukul ankusoor suurkwēēn.

³⁰Kuteebee :Yēesu chiichooto kule, “/Kēēkuurēēniing' ng'oo?”Kumwooy kule, “/Kēēkuurēēnoo 'Lukēēt.' “Kimwooy kuu nyooto, kuuyu kiboonto lukēētaab tāmirmirook chēē miyootēch.

³¹Kisaaysaay :tāmirmiroochoo Yēesu kumakwet icheek kuba wōlēē +mābokunyāliil kibchuulyo.

³²Kimii :ākwootiit nyēbo tōōrōōk yēbo lekemeet ake nyēē kilēēkitēē yooto. Kusoom :tāmirmiroochoo Yēesu kuchāmchi icheek bokōōwut tōōrōōchoo. Kuchāmchi :Yēesu.

³³Kuchuwunee :tāmirmiroochoo chiichoo ānkōōwut tōōrōōchoo. Yooto, kōōtiiriis :tōōrōōchoo kōōtuultēē keey lekem ānkubokutōōrchi keey tōōliil kuliny :bēēko ānkubēk!

³⁴Kukāsē :biiko chēē kiriibē tōōrōōchoo kuu nyooto, kumwēy ankubokwaamtaat kiyēē kiyeyakay ām rōōrōōkiisyēk tukul āk kiriing'.

³⁵Kuba :biiko yooto bokukas kiyēē kaakuyeyakay. Kuyitē, kunyōōru chiichoo kikiikooyiimset :tāmirmirook chēē miyootēch kukaakukaramiit ankoolaakaat ānkumii kēēbuurto keey Yēesu. Kimuuyo :bichoo miisin yu kakas kiyēē kiyeyakay.

³⁶/Kēērārchi bichoo wōlēē /kākiisoobto chiichoo.

³⁷Yu kakas :bichoo kuu nyooto, kumwoochi Yēesu kung'eetee saang'aata, kuuyu kikiikumuooyi miisin. Kung'eet :Yēesu ākoo rubiikyii kumāchē kooyeey biitēt nyoo kākwonēē.

³⁸Nto baanta nyoo kāng'ēētyo, kusaaysaay :chiichoo /kākiisoobē kule kubeeta keey tukul. Nteenee kimwoochi :Yēesu kule,

³⁹” Iwē kang'uung' ankuweemwaayte kiyēē kāākuyēwuung' :Yēyiin.”Nto mii yoo, kung'ēētyo ankuba. Kiwo :chiichoo ankuwokwaamtaat ng'aleechaa ām wōlooto tukul.

Sobē :chii nyoo ikoosēē keey Yēesu

(Mataayo 9:18-26; Māarkō 5:21-43)

⁴⁰Yu kayit :Yēesu ākoo rubiikyii biitoonoto kibēētii, kutorooch :biiko chēē kimii kukānyiisyē.

⁴¹⁻⁴²Kimii :chiito ake yooto nyēē /kikēēkuurēē Chāyirō nyēē ki kāāntōōyiintēētaab kōōtaab saayeet. Kiboonto :boontoonoo chēēbnyii nyēbo kēnyiisyēk taman āk āyēēng'. Ki lakwanyii :nyooto baateey. Kimnyaanaat :lakwanaa nyēē kikiikukasakay miisin. Kikutunyēē :boontoonoo taayeetaab Yēesu ānkuriirchi kuwēeto keey kanyii. Kucham :Yēesu. Kikiikiichaata :biiko Yēesu miisin yooto kubēētii.

⁴³Kimii :nkinee koorkēēt ake baanaa nyēē kikiikumnyaan ām kēnyiisyēk taman āk āyēēng' kusāyē :korotiik. Kikiikōōbootyi tukuukyii tukul cheebsaakitiisyek āmāsobē.

⁴⁴Kuchōōnēē :koorkoonoo lēt ānkutiiny maaseekaab kotootyēētaab sireetaab Yēēsu. Yu kātiiny maaseechaa, kōōyyoong'iis :korotiik!

⁴⁵Yooto kumwooy :Yēēsu kule, “Ng'oo nyi kākūtiinyo?”Kutuuch keey :chii ake tukul. Kumwoochi :Bētērō Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, ikāsē oob kule keekiich keey :biiko ām yēē imiitē?”

⁴⁶Kukētyi :Yēēsu kule, “Ānkētē man kule kākūtiinyo :chii, kuuyu kākūyēyiis :kāmūukēywēēkyuu.”

⁴⁷Yu kakas :koorkoonoo kule kākōōnkēt :Yēēsu kiyēē kaakuyeyakay, kumuy kut kubōōtānē. Kuwo ānkukutunyēē taayeetaab Yēēsu ānkumwoochi kiyēē keesach sukutiiny siraanaa āk wōlēē kāsobto areet akeenke.

⁴⁸Kumwoochi :Yēēsu kule, “Kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey ii, chēē, 'kēēsob. Kunyoo, iwēētē bāybooyyēēt.”

⁴⁹Kutākumii :Yēēsu kung'aloolē, kuyitu :chiito ake nyēē kichōōnēē kaab Chāyirō ānkumwoochi Chāyirō kule, “Boontēēt, -mateeyiim kāānēētiintēēt, ntēē kaakung'et :lakwang'uung'!”

⁵⁰Kisiil yiit Yēēsu :ng'aleechaa. Yooto, kumwoochi kwaaniitaab lakwanaa kule, “-Mēēmuy, nteenee ikaaseenaa keey baateey. Mākusob :leekweet.”

⁵¹Yu kabokuyit :icheek tukul kaab Chāyirō, kumwooy :Yēēsu kule, “-Mēēwut :chii ake tukul kōyi mii :lakwani. Āmāchē baateey Bētērō, Yoowaana, Yāākōbō āk sikiikaab leekweet.”

⁵²Ki chaang' :biiko kayaata chēē kiriirtōōs ānkōōnchōōytōōs. Kumwoochi :Yēēsu bichooto kule, “-Mātōōriiryē! Manaame :lakwani nteenee mii kāruchi keey.”

⁵³Kiroorchi :bichoo Yēēsu kuuyu kiinkētē :icheek kule kaakume man :leekweet.

⁵⁴Kuwo :Yēēsu yēē kimii :lakwanaa ankunam āwut ānkukuur kule, “Chēēmining', ing'eet!”

⁵⁵Yooto bakeenke kusob :chēēboo. Kung'eet kōōyyo. Kumwaayta :Yēēsu /keebay lakwanaa.

⁵⁶Kiilat :kwaan āk kaamet. Nteenee kiichiich :Yēēsu icheek kumāmwoochi chii ake tukul kiyēē kaakuyeyakay.

Luuka 9

Kiiyookto :Yēēsu rubiikyii taman āk āyēēng'

(Mataayo 10:5-15; Māārko 6:7-13)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kukuur :Yēesu rubiikyii taman āk āyēēng' ānkumwoochi kule, “Kāākōōnook kāāmuukēywēēk chēē ōbēbēētēē tāmirmirook tukul chēē miyootēch ānkōōsoob biiko chēē mnyoontōōs.

²Kunyoo, boo-amtaate lōkōōywēkaab Bāytooyiisyēētaab Yēyiin ānkōōsoobootē biiko.”

³Kumanaaba :rubiichoo, kōō-āmiisēē :Yēesu ng'aleechu kule, “-Moonamaate kiy ake tukul ām baani. Manam :chii kirōk, lool, āmnyoo, beesaan nto ku sira.

⁴Yoo kōōruutoochi kayta ake, ōbuur yooto kut ōng'ēētyēē saang'aa.

⁵Nto yoo kooyit saang'ta ake, amatoroochaak :biikaab saang'aa, olelekte tēērtit ām kwēyōōnikwook ānkōōbēēchi keey kōōboor kule tākōōbuurto ng'ōōkisng'waa.”

⁶Yu keewaany :Yēesu kōō-āmiisēē rubiikyii ng'aleechaa, kubeesyetaatee soong'wēkaab kōōroonooto kwoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch ānkōōsoobootē biiko chēē mnyoontōōs.

Kyaam mēt :Ērōōtē kule ki ng'oo Yēesu?

(Mataayo 14:1-2; Māarkō 6:14-16)

⁷Kiyityi Bāytooyiintēēt Ērōōtē :ng'aleek chēē kimii :Yēesu kuyēyē. Kimwooyē :biiko alake kule ki Bātisāniintēēt Yoowaana :Yēesu nyēē kaakung'eetee meet.

⁸Kimwooyē :alake kule Eliiya :nyoo, nto alak, kumwooyē kule, “Wōōrkooyoontēēt ake :nyoo nyēē wuu wōōrkooyik choo kibo kēny nyēē kāākōōyēēw.”

⁹Kumwooy :Ērōōtē kule, “Ntēē kyāābērē kyaachwente mētitaab Yoowaana. So, ng'oo :ake subak nyi mii kuyēyē ng'aleechu tukul?”Kibotyi :tonkoy. Yooto, kumach kule kōōnkēt chiichooto.

Kibay :Yēesu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk muut

(Mataayo 14:13-21; Māarkō 6:30-44; Yoowaana 6:1-13)

¹⁰Yu kēēyēēw :lēbkēēyichoo /kikiyooktooy, kumwoochi Yēesu kiyēē kibokuyey. Kung'eet :Yēesu ākoo rubiikyii kumāchē kuba yēē kimālēēkitēē :chii ake tukul. Kibeetee mwēēnkēēt kutākyi keey kiriinkēētaab Beetsaayta.

¹¹Yu kēēnkēt :biiko kule kāākuwo :Yēesu, kurub inee koosaab sakaramteetaab tōōliilēēt. Yu kayit :Yēesu sakaramteet, kooneet bichooto kiyēē rubtooy keey āk Bāytooyiisyēētaab Yēyiin ānkōōsoob choo kimāchē /kiisoob.

¹²Kumii :kōōrēēt wokwiimēnē, kubēēchi :rubiik ānkumwoochi kule, “Mwoochi bichu bokucheeng'aat kiyēē kaam āk wōlēē mākuruyo kwēēmowuuni ām soong'wēchu lēēkitēē yuutēyu. Kuuyu, māmii kiyēē imuuchē kwaam ām suurkwēēnooni.”

¹³Kukētyi :Yēesu rubiichoo kule, “Ōkoochi :akweek kiyēē kaam.”Kumwooy :rubiik kule, “Imiitē imwooyē nee? Ntēē kēēboontē mukaatiinek muut āk

burburiinēk āyēēng' baateey. Māyēmē :choo /keebayee bichu. Kyoolēē nee āmit chēē sukuyem biich chēē tēē chu?"

¹⁴Ki chaang' :bichooto miisin nyēē kikēēytēē kisyēērōōk muut. Kumwoochi :Yēēsu kule, "Otet kōōbuurootēē konom."

¹⁵Kutet :rubiik biiko kōōbuuroot kuu nyooto.

¹⁶Kunam :Yēēsu mukaatiinechaa āk burburiinēchoo, kukas barak ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy. Nto yityo, kubcheyaabchey mukaatiinek ākoo burburiinēk ānkōōkoochi rubiik kubchēchinoot bichoo.

¹⁷Kyoomiis :biiko kut kubiyoong'iis. /Kikiiruruuch āmiik chēē king'ēt koonyiit kērēbōōsyēk taman āk āyēēng'.

King'oonkyi :Yēyiin Bētērō kule ki ng'oo :Yēēsu

(Mataayo 16:13-20; Māārko 8:27-31)

¹⁸Kimii :yēē kisaay :Yēēsu kuboonto keey ākoo rubiikyii nkit. Nto mii yoo, kuteebēē rubiik kule, "Mwooyē :biiko kule anii ku ng'oo?"

¹⁹Kukētyi :rubiik kule, "Mwooyē :biiko alake kule inyiing' Bātisāniintēēt Yoowaana nto Eliiya. Nto alak kumwooyē kule inyiing' akeenke ām wōōrkooyik choo kikiikubēk nyēē kaakung'eetee meet."

²⁰Kulēēnchi :Yēēsu rubiik, "Nto akweek ōbērē anii ku ng'oo?" Kulēēnchi :Bētērō, "Inyiing' ku Kāārārōokiintēēt nyēē kāākōōyookwēēch :Yēyiin."

²¹Yu kāmwooy :Bētērō kuu nyooto, kōōkiimchi :Yēēsu icheek masimkumwaaytaat ng'aleechaa.

²²Kumwoochi subak kule, "Ākoy kubuntēē :Wēritaab Chii nyāliluutēk chēē chaang'. Makutay :booyik, mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo kāānēētikaab kiruutēk. Nto subak +/makeebakach nto miitē bēsyēētaab sōmōk /kiing'eetee meet."

Wuuyinto nyēē buntēē :rubiintēētaab Yēēsu

(Mataayo 16:24-28; Māārko 8:34—9:1)

²³Kutas taay :Yēēsu kumwoochi rubiichoo āk biiko chēē kimii yooto kule, "Chii ake tukul nyoo mächē kurub ng'aleekyuu, kutay kiyēē mächē :mooyēēnyii āmānyōkōriitu meetākookoy. Yoo kaakucham kuyey kuu nyooto, kuruba.

²⁴Nyoo kāyēētyi keey soboontaab kōōrooni, mākōōboot soboonnyii bo kibchuulyo. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni kubo anii, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

²⁵Kāroomnyo nee nyēē nyōōru :chii yoo kēētukuulchi keey tukuuk tukul ām kōōrēēt ānkōōboot soboonnyii bo kibchuulyo?"

²⁶Kimwoochi subak :Yēesu biiko kule, “Chii ake tukul nyoo kataya āk ng'aleekyuu, +maatay :nkanii, Wēritaab Chii, bēsyoonoo āchōōnii ām lēbkēyyēenyuu āk nyēbo Baaba ākoo nyēbo malayikaanikyii.

²⁷!Kāāmwoowook, mii :biiko alake yu chēē mābēku kumanaakas Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

Kiweek :eertaab Yēesu
(Mataayo 17:1-8; Māarkō 9:2-8)

²⁸Nto yu kābēk :bēsyōōsyēk chēē māchē kuyitē sisiit kukāmwooy :Yēesu ng'aleechaa, kukuur rubiikyii sōmōk: Bētērō, Yoowaana ākoo Yāākōbō. Kuwēeto keey rubiichoo ākoy tulwēēt ake barak wokusaay.

²⁹Kumii :Yēesu kusooyē, kuweek :eernyii koolekecheech miisin. Kuwēēkiis :nkicheek sirook chēē kiiloochē kuleelakiitu kule mang'!

³⁰⁻³¹Kutook Muusa ākoo Eliiya ām lēbkēyyēētaab Yēyiin ankung'alaal :tukwaay āk Yēesu. King'āloolē ruutoonyii nyēē kimii wokuyityiintōōs ām Yēerusālēm.

³²Yu king'āloolē :Yēesu ākoo mbo Muusa, kikiikunam :rwoonik Bētērō āk rubiik chuut āyēēng'. Nto bēre kukās, kukas Yēesu kukeelaambuuch :lēbkēyyēēt ānkiboonto keey mbo Muusa.

³³Yu keeteryeech :Muusa ākoo Eliiya ng'aleekwaa kumāchē kuba, kumwoochi :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, karaam yu kēēmiitē yu. Kany keeyte kēryōōsyēk sōmōk, nyeeng'uung', nyēbo Muusa ākoo nyēbo Eliiya.”Kimēēnkēt :Bētērō kiyēē kimwooyē.

³⁴Kutākumii :Bētērō kung'āloolē, koolaambuuch nkicheek :boolteet. Kimuuyo :icheek miisin.

³⁵Yooto, kuchōōnēē :kuutiit booltaanaa nyēē mwooyē kule, “Lakwanyuu :nyi nyēē āchāmē. Kunyoo, ōkāsyi kiyēē mwooyē.”

³⁶Yu bēku :ng'aleechaa, ki Yēesu nkit āk rubiichoo chēē kimii yooto. Kisiista :rubiichoo ng'aleechaa kiyēyāktōōs nyēē mānāātwēkyi chii ake tukul ākoy bēsyēēt ake.

Imuuchāktōōs :kiy ake tukul ām chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin
(Mataayo 17:14-18; Māarkō 9:14-27)

³⁷Yu kāyyēēkunēē, kukāākurēkunēē :Yēesu ākoo rubiichoo ki sōmōk lekem, kutōrōōk :biiko chēē chaang'.

³⁸Kooteeyee keey :chiito ake ām kwēēnuutaab bichooto kule, “Kāānēētiintēēt, mii yu :wēriinyuu anku lakwanyuu nyooto baateey.

³⁹Tēryēkyinē :tāmirmiryēēt nyēē miyaat kwaak. Yoo kātēryēkyi, kōōnchōōyē, kōōsōrsēētē ānkukābusē. Ryooksētē nyēē miyaat āmāwuntooy areet akeenke.

⁴⁰!Kwāātēēchi rubiikuuk kōōbēbēētoochi tāmirmiryoonoo, nteenee maneemuuch.”

⁴¹Yooto, kumwooy :Yēesu kule, “Kunuurēch sōō, :biiko alake nyēē tyaa. Nto yu manookaaseenaa keey! +Māābuurtook ānkāāmuytoochook ākoy āyu?”Yooto, kumwoochi kwaaniitaab wēērooto kule, “Imutu baa wēērooto.”

⁴²Kumii /kiimutu wēēriit, kutēryēkyi :tāmirmiryoonoo ānkōōsōrsēēt. Kōōbēbēēto :Yēesu tāmirmiryoonoo miyaat kung'eetee wēēroo. Yooto, kusob :wēēroo bakeenke /ānkēēkētyi kwaan.

⁴³Kiilat :biiko tukul choo kimii yooto, yu kakas wōlēē kiwuu :kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

King'alaalee :Yēesu subak meenyii āk ng'eeteetaab meet

(Mataayo 17:22-23; Māārko 9:30-32)

Kumii :biiko tākōōlātē tukuuk chēē kiikuyeyaan :Yēesu, kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule,

⁴⁴” Āmāchē ōyēbchi yiit kiyēē āmiitē wāāmwoowook ānkōōnāmtooy mēt. Mii /bokiiyokoochinē Wēritaab Chii āwunnyēkaab biikaab kōōrooni.”

⁴⁵Mānēēnkēt :rubiik kiyēē kimii kumwooyē :Yēesu. Kiiyeelaat, nteenee kinyōkōriitu kuteebēe Yēesu.

Ng'oo :nyēē wōō?

(Mataayo 18:1-5; Māārko 9:33-37)

⁴⁶Kutoow :rubiik kumooyo wōōyinto.

⁴⁷Nteenee kōōnkēt :Yēesu kiyēē kimii kumooytōōs :icheek. Yooto, kōōyyoong'tēē leekweet ake yēē kimii :inee ānkumwoochi rubiikyii kule,

⁴⁸” Chii ake tukul nyoo kataach leekwa kuuyu nyeenyuu :lakwanaa, kaakutaacha anii. Nto yoo kataacha, kaakutaach Yēyiin nyoo kiiyookwoo. Wuu nyooto, nyoo yibē keey ng'wēny ām akweek, ku nyooto :nyēē wōō.”

Nyoo mākwilook ku nyēēng'woong'

(Māārko 9:38-40)

⁴⁹Kimwoochi :Yoowaana Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, kimii :chiito ake nyēē kikeekas kōōbēbēētooy tāmirmirook chēē miyootēch kuyēyiisyēē kaayneeng'uung'. Yooto, keeyeetee chiichoo kuyey kuu nyooto, kuuyu kimā rubiintēēng'uung' ake.”

⁵⁰Kukētyi :Yēesu kule, “-Mooyeetee, kuuyu chii nyoo mākwilook ku nyēēng'woong'.”

Mēērook /kēēyookunēē miyootyēēt ake, ake

⁵¹Yu kikiikuriikyii Yēesu :bēsyōōsyēkyii chēē +/mākēēyibēē kuwo kibkōōnkōy, kuwo ākoo rubiikyii nyēē kaakurat moo kutākyinē keey Yēērusālēm.

⁵²Kumii kwiimēnē :kōōrēēt kikiikuriich :Yēesu ākoo rubiichoo saang'ta ake ām kōōrēētaab Samaaryaa. Kōōyookto biiko alak kuba ākoy saang'aa bokukāsyi bārooyinto wōlēē sukōōmuunyēē.

⁵³Nto yu kayit :bichoo wōlooto, kutay :biikaab saang'aata kutorooch, kuuyu kimii kuwēētii Kōōtaab Yēyiin ām Yēērusālēēm.

⁵⁴Yu kāmwooy :bichoo /kākiiyooktooy kule kātāyiis :biikaab saang'aa, kumwoochi :Yāākōbō ākoo Yoowaana Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, +makeeyeyee nee bichoo ēē? Ara kēēmwoochi Yēyiin kutōōrchi ileet kōōmukuus ēē, nto nee?”

⁵⁵Kuweech keey :Yēesu ānkōōburyoong'to rubiichoo āyēēng'.

⁵⁶Nto mii yoo, kutākyi keey saang'ta ake.

Wuuy :kēēltaab Yēesu

(Mataayo 8:19-22)

⁵⁷Nto mii bēsyēēt ake, kumii kēēltaab too kubēētii, kumwoochi :chiito ake Yēesu kule, “Ārubiing' :anii ānkoo 'kēēwē ānō!”

⁵⁸Kukētyi :Yēesu chiichoo kule, “Boonto kimōkōyiinēk wōlēē minyē ānkuboonto nkicheek :tāriitēk wōlēē minyē, nteenee māboonto :Wēritaab Chii wōlēē imuunyēē.”

⁵⁹Kukuur :Yēesu chiito ake chokuyēk rubiintēēnyii ake, nteenee kumwoochi :chiichoo Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, kany kut amuy baaba, nto ārubiing'.”

⁶⁰Kukētyi :Yēesu chiichoo kule, “Ikany kumuy keey :muuswēk ankiirubwaa, nteenee ichōō :inyiing' chee-amtaate lōkōōywēkaab Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

⁶¹Kumwoochi :nkinee chiito ake subak Yēesu kule, “Āwēy, Mokoryoontēēt, āmiitē :nkanii āchōōnii, nteenee kany kurook wāā-āmiis biiko ām kaa.”

⁶²Kukētyi :Yēesu nyoo kule, “Chii nyoo tēbēnē mōkōōnkē ānkukusē lēt, kumānyoolchinē Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

Luuka 10

Kiiyookto :Yēesu rubiikyii alak tāmānwookik tisab

¹Nto mii yoo, kukwey :Mokoryoontēēt Yēesu rubiik alak chēē kiyitē tāmānwookik tisabkumāchē kōōyookto simkoonto. Kimāchē kule kubeetaatee āyēēng' āyēēng' ākoy kiriinkōōsyēk āk soong'wēk tukul chēē kikiikuchōb :inee kuruutoochi lētuunoo.

²Kumānāāng'ēētyo :rubiik, kōō-āmiisēē :Yēesu ng'aleechu, “Wōō :kēsiisyēēt, nteenee ng'eri :kēsiik. Kunyoo, osoom kutās :chiitaab yiisyēēt biiko alak.

³Ōnkēt kule okerkeeye kēēchiir chēē iwēērē suuyiik kwēēn.

⁴Manam :chii beesyaa nto lool nto mbo kwēyōōnik alak, amookaayaate keey ām kēēltaab too.

⁵Yoo kōōwut kayta ake tukul, ōmwoochi biikaab kayaata kule, ‘Ōnyōōru bēurto!’

⁶Yoo yēmāktōōs kunyōōr :bichoo bēruuro, mākunyōōr. Nto yoo māyēmāktōōs, mākōōyēēhook :bēruuro.

⁷⁻⁸Nto yoo kōōwut saang’ta ake /ankeetoroochaak ām kayta ake, -mōōlumootēē koorin chēē chaang’. Ō-āmē ānkōōyyēē kiyēē kākōōnook :biikaab kayaata kuuyu yēmē :chii nyoo kāākubirto nkuruukyii /kiikoochi kiy.

⁹Ōsoob chēē mnyoontōōs ānkōōmwoochinē biiko kule, ‘Kāākuyityook :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.’

¹⁰Nteenee yoo katay :biikaab kiriinkēēt ake kutoroochaak, ōng’ēētyē ānkōōbēēchi keey. Ōmwoochi biikaab kiriinkoonoo kule,

¹¹‘Kiibuukwook tēērtitaab kiriinkēēng’woong’ nyi mii kērēēnkōōkyoo sōōsōōtēē keey, nteenee mākāktōōs ōnkētē kule kaakuriik :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.’

¹²!Kāāmwoowook, +/mākiing’woonchi biikaab kiriinkoonoto miisin kusiir mbo ng’wooninto nyēē mākunyōōr :biikaab kiriinkēētaab Sōtōm ām bēsyoonoo itiilchinē :Yēyiin ng’aleek biiko ām kōōrēēt.”

Ng’wooninto nyēē mākunyōōr :kiriinkōōsyēk choo kitay Yēēsu

(Mataayo 11:20-24)

¹³Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Kiriinkōōsyēkaab Koorasiin ākoo Beetsaayta, wuusyō! Tyaa sōō, :ng’wooninto nyēē mii kukānyoonwook akweek choo kyāāyēwook ng’al chēbo kwōng’uut. Nto ki biikaab Tiirō nto ku chēbo Sitōōn :chēē /kikēēyēchinē ng’aleechaa bo kwōng’uut, nto kiikōōbuurēē aryaanteet ankoolaach sirook chēē ibooru kule kookuweek ām miyootyēēt nyēē kōboonto.

¹⁴Lēyyē, mākunyōōr :biikwook ng’wooninto nyēē siirē nyoo mākunyōōr :biikaab Tiirō ākoo Sitōōn bēsyoonoo itiilchinē :Yēyiin biiko ng’al ām kōōrēēt.

¹⁵Nto akweek biikaab Kaabernaam ii, ōbērē +moobe :nkakweek kibkōōnkōy ēē? Acha, +moobe ng’wēny!

¹⁶Chii ake tukul nyoo kākāswook kukāākukāswoo. Nto nyoo katayaak, kukaakutaya. Nto nyoo kaakutaya, kukaakutay Yēyiin nyoo kiiyookwoo.”

Kiyēē mākāktōōs koong’ereech rubiik

¹⁷Nto yu kābokōōyēēw :rubiichoo ki tāmānwookik tisab, kumwoochi Yēēsu ām ng’erekweek kule, “Mokoryoontēēt! Kāswēēch ra :tāmirmirook chēē miyootēch, yoo kāākēēyēyiisyēē kaayneeng’uung’.”

¹⁸Kukētyi :Yēēsu kule, “Man sinee kāswook. Kwaakas /kēēwunuku Syeetaani kōōsuuwunēē barak kuu iilat nyēē kārārāk.

¹⁹Kāākōōnook kāāmuukēywēēk chēē ōtoortoorēē ēērēēnōōk āk kēnēyiisyēk ānkōōsyēēntēē kāāmuukēywēēk tukul chēbo Syeetaani.

²⁰!Kāāmwoowook, -mōōng'ērēēkiisyē kule kāswook :tāmirmirook chēē miyootēch, nteenee ōng'ērēēkiisyē, kuuyu sirootiin :kooyñōōkwook ām Kaab Yēyiin.”

Ibēruurootiin :choo kōōkōōnkēt wōlēē wuu :Yēyiin

(Mataayo 11:25-27; 13:16-17)

²¹Yooto kōōnyiityi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Yēēsu ng'erekweek. Kusilto Yēyiin kumwooyē kule, “Āchāmtiing' inyiyiing' Baaba Yēyiin, nyoo ibāwu barak āk ng'wēny, kuuyu 'kwēēboorchī biiko choo yibē keey ng'wēny kiyēē iwunyēē biiko choo isōōtē kule inkētē chēē chaang' ānkung'oomēch. Kōōnkōy, Baaba, kuuyu wuu nyooto :wōlēē imāktooy :inyiyiing'.

²²Kikōōnnoo :Baaba kiy ake tukul nyēē āboontē. Baaba nkit :nyēē inkētē wōlēē wuu :lakwanyii, āmēēbērē mii subak :chii nyēē inkētē wōlēē wuu :Baaba, nteenee anii nkit ākoo biiko choo kyaakwey āboorchī :chēē inkētē.”

²³Nto mii yoo, kuwēēkyi keey :Yēēsu rubiikyii ānkulēēnchi, “Ōbēruurootiin ām wōlēē mii :Yēyiin ām kiyēē kookas!

²⁴!Kāāmwoowook, kiikukanyaana :wōōrkooyikaab Yēyiin chēē chaang' āk bāytooyik kule nto kas ānkuyēbchi yīit kiyēē ōmiitē :akweek ōkāsē ānkōōyēbchinē yīit amanaakas.”

Chiitaab Samaaryaa nyēē kilēēl :moo

²⁵Nto mii yoo, chokutyem Yēēsu :kāānēētiintēēt ake nyēbo kiruutēk. Kiteebē kule, “Kāānēētiintēēt, māchāktōōs ayey nee sāānyōōru soboontaab kibchuulyo?”

²⁶Kukētyi :Yēēsu kule, “Mwooyē nee :kiruutēkaab Yēyiin choo kikōōnu :Muusa?”

²⁷Kukētyi :chiichoo kule, “Mwooyē kule icham Mokoryoontēēt Yēyiintēēng'uung' ām mooyēēt akeenke, soboonng'uung' tukul, nkuruukuuk tukul āk kāāsōōtēywēēkuuk tukul. Māchāktōōs mbo icham laatyeeng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.”

²⁸Kukētyi :Yēēsu chiichoo kule, “Wuu nyooto! Kunyi, yoo 'keeyey kuu nyooto, +mēēnyōōru soboonto.”

²⁹Kimāchē :chiichoo kōōboorchī biiko alak kule kichurtaat :inee. Kunyoo, kuteebē Yēēsu kule, “Ng'oo :laatyeenyuu ēē?”

³⁰Kōōboorchinēē :Yēēsu chiichoo tyoonkōōchēēt kule, “Kimii bēsyēēt ake :chiito ake nyēē ki Yuutāyiin nyēē kiwēētēē Yēērusālēm kurēktooy Yēērikō. Kumii kēēltaab too kutuchi :sāsiik alake. Kibuutēē :sāsiichoo sirookyii ānkubirsēēt nyēē kitabakach ānkubākookyi kēēlto komos kukalyelta.

³¹Kuchō :kibkōrōs ake. Nto bēē kukas chiichoo kimii kārū kēēlto komos, kumur taban ankukeeyta.

³²Kuchō subak :chiito ake nyēē kiyēētyēēchinē yiisyēēt ām Kōōtaab Yēyiin. Yu kakas :nkinee nyoo chiitkēy, kumur taban.

³³Nto yityo, kuchō :chii nyēbo kōōrēētaab Samaaryaa, nyēē kichōōnēē sikiryēēt. Nto bēre kukas chiichoo kuriiree.

³⁴Kuwo yēē kimii ānkumāsyi ng'woowōōk, koonyaay ānkurātyi. Yu keewaany, kukālābchi sikiryēēt. Kikwēryoot ākoy kayta nyēē /kikiimuuchē /kyaalee kiyēē /kyoomē āk rwoonto ānkōōbuurto keey.

³⁵Yu kāyyēēkunēē, kōōnēm :chiichooto beesaanik ānkōōkoochi chiitaab kayta. Kimwoochi kule, 'Iriibwoo, baa, chiichi ākoy āyēēwu. Nto yoo kakeeytee :beesaanik chēē 'kēēriibēē chu kāākōōning', +māchāātāsuung' laatit nyēē imāchē yoo kāāchōō.' "

³⁶Yu keewaany :Yēēsu kurār tyoonkōōchoonoo, kuteebēē kāānēētiintonoo bo kiruutēk kule, "Yoo 'keekas ii, ng'oo ām bichuutēchu sōmōk :nyēē ki laatyēetaab chiichoo kibirē :sāsiik?"

³⁷Kukēt :chiichoo kule, "Nyoo kiriiree." Kulēēnchi :Yēēsu chiichoo, "Man! Kunyoo, wēēbooru :nkinyiing' kiisayta nyēē wuu nyooto."

Yēēsu, Maariita āk Maaryaa

³⁸Kitas taay :Yēēsu ākoo rubiikyii ām baanng'waa ākoy saang'ta nyēē kiminyē :cheebyoosyeet ake nyēē /kikēēkuurēē Maariita. Yu kayit, kutorooch :cheebyoosyaanaa kuba kōōnyii.

³⁹Kiboonto keey :Maariita cheebkaamet nyēē /kikēēkuurēē Maaryaa. Kwoomu :Yēēsu lōkōōywēk, kimii :Maaryaa yēbo kēēēnkōōkyii kuyēbchinē yiit kiyēē kiinēētē.

⁴⁰Nteenee kimii :Maariita kusuuyusuuyēē ng'aleekaab āmiik. Nto tēē yoo, kuwo yēē kimii :Yēēsu ānkulēēnchi, "Mokoryoontēēt! Nto yu kānyikisyoo :yiisyēētaab āmiik, kany chokuyēētyēēchoo :Maaryaa."

⁴¹Kukētyi :Yēēsu kule, "Maariita, ntēē imiitē iyiimēē keey tukuuk chēē chaang',

⁴²nteenee, mii :kiito akeenke nyēē māchāktōōs /keeyey. Kaakukwey :Maaryaa kiy nyēē karaam nyēē mēēbērē /tākiinēmunēē."

Luuka 11

Kiineet :Yēēsu rubiikyii wōlēē /kēēsooytooy

(Mataayo 6:9-13; 7:7-11)

¹Kimii bēsyēēt ake yēē kisooyē :Yēēsu. Yu keewaany, kuwēēchi :rubiintēēnyii ake ānkumwoochi kule, "Mokoryoontēēt, kēēmāchē 'ineeteach wōlēē /kēēsooytooy kuu wōloo kiinēētitooy :Bātisāniintēēt Yoowaana rubiik cheechii."

²Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, "Ōsooyē kule, 'Baaba Yēyiin, kutōrōriit :kaayneeng'uung', kuyit :bāytooyiisyēēng'uung'.

³Ikōōnēēch kiyēē kyoomē ām bēsyēēt ake tukul.

⁴Inyōōwēēch kaat ām choolwookātēēnyoo, kuu yoo kēēnyōōchinē kaat :nkacheek chii ake tukul nyoo choolwookēēchēēch. Itiyyēēch /simakeekenteech.' "

⁵⁻⁶Kutas taay :Yēēsu takoonēet rubiikyii kurubta keey ākoo saayeet kule, "Yoo kākōōnchiing' :toontēēt kwēēmooy, imuuchē wēēng'ēētiisyē kule, 'Laatya, kāānyōōru toontēēt ēē, wē, āmāmii āmnyoo nyēē kaam. Kōōnoo, baa, mukaatiinek sōmōk.'

⁷Imuuchē :laatyaanaang'uung' kukuuruung' ām kō kule, 'Kāākēēruuyē ākoo lēēkōōk kunyoo, -mēēmuuchē :chii takuyaat kurkeet kwēēmooy ku tēē nyi. Kunyi, māmii :wōlēē āyēētyēēchintiing'.' "

⁸Yu keewaany :Yēēsu tyoonkōōchoonoo, kumwoochi rubiikyii kule, "!'Kāāmwoowook, ānkoo ku choorweeng'uung' :chiichoo, mēēbērē makung'eet areet akeenke ānkukōōning' kiyēē 'kēēmāchē. Nteenee yoo 'keetas taay ing'ēētiisyē, mākuyootuung' kurkeet ām lētuunoo ānkukōōning' kiyēē 'kēēmāchē kuuyu!kēēmuytoochi.

⁹Kunyoo, soomsē, /kēēkōōning', cheeng', inyōōru, ānkiing'ēētiisyē /kēēyootuung'.

¹⁰Chii nyoo soomsē, /kiikoochinē, nyoo chēēng'sē, kunyōōru, nto nyoo ing'ēētiisyē, /kēēyootyinē."

¹¹Yu keewaany :Yēēsu, kumwoochi rubiikyii kule, "Ātēēbēē chii ake tukul nyoo boonto leekwa kule ii, yoo kateeb :lakwanaa burburyoontēēt, ikoochi eereen?

¹²Nto yoo kateeb mēkēyoo, ikoochi kēēnyoo?

¹³Kunyi, yoo ōchāmē :akweek choo -mōōchurtootiin ōkoochi lōkōkwook tukuuk chēē kāroomēch ii, /keemwa nee nanyuun Kōōn nyoo mii kibkōōnkōy? Inēmu keey :nyoo miisin kukōōnook Tāmirmiryēēnyii, yoo kōōsoom."

Yēēsu āk Syeetaani

(Mataayo 12:22-30; Māārko 3:22-27)

¹⁴Nto mii bēsyēēt ake, kōōbēbēēto :Yēēsu tāmirmiryēēt nyēē miyaat nyēē kikiikuyey chiito ake kunamakay :kuut. Yu kēēbēbēēto tāmirmiryoonoo, kukaramiit :chiichoo ankung'alaal nyēē karaam. Kiilat :biiko

¹⁵nteenee kumwooy :alake kule, "Ānkoo sinee imuuchē kōōbēbēēto tāmirmirook chēē miyootēch, kwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē mii :Bēēlsēbuul nyoo kāāyyoong'iintēētaab tāmirmirook chēē miyootēch."

¹⁶Yooto kuteebēē :alake Yēēsu kumāchē kutyem kule, "Kiy nee :nyēbo kwōng'uut nyēē +meeyey siiboornēēnēēch kule iboontē kāāmuukēywēēk chēē kwoonēē kibkōōnkōy?"

¹⁷Kuuyu kiinkētē :Yēēsu kiyēē kimii :bichoo kōōsōōtē, kumwooy kule, "Yoo kaakubar keey :lukēētaab booryēēt nyēbo kōōrēēt ake, kuburyētē :kōōroonoo. Nto yoo kaakukwiil keey :kayta ake tukul, kuburyētē.

¹⁸Ōmwooyē kule kikōōno anii :Bēēlsēbuul kāāmuukēywēēk chēē ākwētēē lukēēnyii. Nto kikiikukōōno, nto mii kubooryēē keey nkit. Nto yēē kāākubooryēē keey nkit, kuburyētē :bāytooyiisyēēnyii.

¹⁹Nto yoo ākoo kāākukōōno anii :Bēēlsēbuul kāāmuukēywēēk, kukiikoochinē :ng'oo nkicheek rubiikwook kāāmuukēywēēk choo ibēbēētēē tāmirmirook chēē miyootēch? Oteebee, baa, akweek kumwooy.

²⁰Nteenee yēē ākoo ābēbēētooy :anii tāmirmirook chēē miyootēch ānku Yēyiin nyēē kōōnoo kāāmuukēywēēk chēē āyēyiisyēē, kōōbooru :yooto kule kāākuyityook :bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²¹Yoo mii :chii kanyii ānkukiimoot ānkutinyē kariikaab booryēēt chēē yēmootiin, kumāmii :chii nyēē imuuchē kubooryēē kut kōōnēmūnēē tukuukyii.

²²Nto yoo kāchō :ake nyēē kiimoot miisin ānkuboonto kariikaab booryēēt chēē kōlkōlēch, kōōsyēēntooy chiichoo ānkōōnēmūnēē kariikaab booryēēt tukul choo kāyēētēē keey ankubcheyta tukuuchoo kābāru.

²³Chiito nyēē bāloo ku nyoo māmii komosnyuu. Nto chii ake tukul nyoo māyēētyēēchoo kiiruruuch tukuuk, ku inee :nyēē isērēētē.”

Iyēēchinē chiito :tāmirmiryēēt nyēē miyaat

(Mataayo 12:43-45)

²⁴Kimwooy Yēēsu subak kule, “Yoo /kāākiibēbēēto tāmirmiryēēt nyēē miyaat kuchuwunee chiito, makoombakaatee suurkwēēnēēt nyēē kilay :asiis kuchēēng'ē wōlēē kēēmuunyēē. Nto yoo kāmānyōōr, kumwooyē kule, ‘Kaykay ayeey wōloo kyāāminyē.’

²⁵Nto yoo kēēyēēw, kunyōōru wōlooto kumasaat ankuyeytaat nyēē karaam.

²⁶Kuwēētii ānkuwokuchōōntooy keey tāmirmirook alak tisab chēē miyootēch kusiir inee ānkubokōōwut :tukul chiichooto. Kunyi, miyātiitu :chiichoo kusiir yoo kibo taay.”

Ibēruurootiin :biiko choo Yēyē kiyēē māchē :Yēyiin

²⁷Kutākumii :Yēēsu kung'ālōolē, kukuurchi :cheebyoosyeet ake nyēē kimii yooto kikiiruruukyi keey :biiko kule, “Ibēruuroot :koomēt nyoo kisiching' ānkōōrēēryiing'.”

²⁸Kukētyi :Yēēsu cheebyoosyaanaa kule, “Man, nteenee chēē ibēruurootiin miisin ku biiko tukul choo kāsē ng'ālyoontēētaab Yēyiin ankuyey kuu wōlēē /kēēmāktooy.”

Mākunyōōr ng'wooninto :biiko chēē tāyē Yēēsu

(Mataayo 12:38-42)

²⁹Yu kachaang'iit :biiko miisin ām yēē kimii :Yēēsu, kumwoochi :Yēēsu kule, “Miyootēch sōō, kule nee :biiko alake chēē mii yuutēyu. Māchē kule /kiiboorch

kiy nyēbo kwōng'uut. Ng'aleek baateey chēbo kwōng'uut chēē +/mākiiboorchī ku choo kibo Yoona.

³⁰Kuu yoo kyoomchinē :Yoona biiko chēbo kiriinkēētaab Ninaawi kule kuweek ām miyootyēēt nyēē kiboonto, mii :nkinee :Wēritaab Chii kwoomchinē biiko kuu nyooto.”

³¹Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Mākōōyō :cheebyoosya nyēē kibāytooy kōōrēētaab Sōōy bēsyoonoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek. Makooruusta biiko chēē wuu chuutēchu, kuuyu kichōōnēē :cheebyoosyaanaa lōōyin chokuyēbchinē yiit ng'aleekaab ng'oomnātēēt chēē kimwoowu :Sōlōmōōn. Nteenee miitē yu raat :nyēē wōō kubiir Sōlōmōōn.

³²Mākōōyōong'iis :nkicheek biikaab Ninaawi bēsyoonoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek. Makooruusta biiko chēē wuu chuutēchu, kuuyu kiikuwēēkiis :icheek kurubta keey ākoo āmtooyiisyēētaab Yoona ānkumii yu ra :nyēē wōō kusiir Yoona.”

Kōōnu :kāānēētēywēēkaab Yēēsu lēbkēēyyēēt

(Mataayo 5:15; Māārko 4:21)

³³Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Māmii :chii nyēē tābē taariit ankuwuny, nto kōōkubuyēē kērēbēēt. Nteenee /kiikoochinē yēē itōrōōroot sukulēbkēchi chii ake tukul nyoo chōōnii kō.”

Ing'oonkyinē keey lēbkēēyyēētaab Yēēsu

(Mataayo 6:22-23)

³⁴Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Koong'uung' :nyēē ikoochinē bōōrng'uung' lēbkēēyyēēt. Yoo kāstooy :koong'uung' nyēē karaam, iboontē lēbkēēyyēēt. Nto yoo mākāstooy nyēē karaam, imiitē mēēnān nyēē mā mining'.

³⁵Kunyoo, ōriib keey -mookany ōbērē tōōs ōboontē lēbkēēyyēēt ākoo mēēnānēēt.

³⁶Yoo kēēng'oonkyi bōōrng'uung' tukul lēbkēēyyēēt nyēē māmii wōlēē kāng'ēt, kōōloombuuchiing' :lēbkēēyyoonoo. Kerkeey ākoo yoo keekwenyiing' :taariit nyēē māmii :kiyēē kakerekta, lēbkēēyiitu :bōōrng'uung' tukul.”

Kichuur :Yēēsu Farisaayek

(Mataayo 23:23-27)

³⁷Kutākumii :Yēēsu kung'ālōolē, kumwoochi :Fārisooyiintēēt ake kubeeta keey inee kanyii bokwoomiis. Kucham :Yēēsu.

³⁸Yu kayit, /kiikoochi āmiik. Kwoomiis :Yēēsu amaneentasiim āwunnyēk kuu wōlēē kiwuu ātēbuutēkaab Yuutayek. Kiilat :chiitaab kayta miisin.

³⁹Yu kakas :Yēēsu kule kinam kuut Fārisooyiintonoo :kiyēē kiyyakay, kulēēnchi, “Ōchāmē :akweek Farisaayek ōtiliilē bōōrwoonikwook saang', nteenee ōbākooktooy āriit kutuur. Ōsāsunooteē biich tukuuk ānkōōyēyē ng'al chēē miyootēch.

⁴⁰Ōbērbērēch sōō nyēē tyaa! -Mōōnkētē :akweek kule Yēyiin :nyēē kiyēyē bōōrtaab chiito saang' ākoy āriit?

⁴¹Ōkoochinē biiko choo bānoon kiyēē ōboontē kusiir yoo kātōōsāsunēē. Yoo!kooyey kuu nyooto, mākutililiit :kiy ake tukul ām wōlēē ōmiitē.

⁴²Ōmiitē sōō nyēē miyaat kule nee :Farisaayeeek! -Mōōkustooy ōnēmchi Yēyiin akeenke ām taman nyēbo kiy ake tukul nyēē ōnyōōru ānkoo ku mining' nyēē tyaa. Nteenee -mōōkāsē tukuuk chēē wōōyēch. Tukuuchooto ku ōyēchi chii ng'ālyoo nyēbo man āk kule ocham Yēyiin. Māchāktōōs nto kyōōyēyē tukuuchuutēchu wōōyēch -āmōōwuutyēē nkicheek choo minkēēch.

⁴³Ōmiitē sōō nyēē miyaat kule nee, :Farisaayeeek! Kyoocham ōkwēyē ng'ēchērōōk choo bo taay ām kooriikaab saayeet. Ōchāmē mbo /kiisuboooyootook nyēbo koonyit ām wōlēē chaang' :biich.

⁴⁴Ōmiitē sōō mbo subak nyēē miyaat kule nee! Okerkeeye kiy nyēē tiliil ām saang' ankununaat :wōliin bo āriit nyēē yoo kāsīir :chii yēē ōmiitē, -mēēnkētē kule ōnuunnyootiin.”

Kichuur :Yēēsu nkicheek kāānēētikaab kiruutēk

(Mataayo 23:4, 13, 29-36)

⁴⁵Kumwoochi :kāānēētiintēēt ake nyēbo kiruutēk Yēēsu kule, “Kāānēētiintēēt, yoo 'keeng'alaal kuu nyooto, imiitē intosuurēēch nkacheek.”

⁴⁶Kumwoochi :Yēēsu nyoo kule, “Ōmiitē sōō :nkakweek kāānēētikaab kiruutēk nyēē miyaat kule nee! Kyoocham ōng'irēē biiko alak tukuuk chēē nyikiisēch āmōōmāchē :akweek kut ōtiiny.

⁴⁷Ōmiitē nyēē miyaat kule nee! Kibākāchē mbo :kuukoong' wōōrkooyik choo kibo kēny ānkōōmiitē :akweek ōtēēkyinē tukuuk chēē /sikiisōōtēē /kēēkoonyitē.

⁴⁸Yoo ōmiitē ōtēēchē tukuuchoo, ōchāmchiintōōsii kule karaam :kiyēē kiyey mbo :kuukoong'. Kibakach :icheek wōōrkooyik ānkōōmiitē :akweek ōtāsē taay ōnoomēē yooto kibākookyinē :icheek.

⁴⁹Ākoo man yoo kimwooyē :Yēyiin kule, '+Māāyooktē wōōrkooyikyuu āk lēbkēēyikyuu. +/Makeebakach alak nto alak +/mākēēwus.'

⁵⁰Kunyoo, +/mākiing'woonchook akweek kāānēētikaab kiruutēk āk biiko alak choo kiikuyey kuu nyooto kuuyu kyoobakachaanu biikaab Yēyiin kung'eetee yēē /kikeeyeyee kōōrēēt.

⁵¹/Kikiinaamee yoo /kikēēbākāchē Ābēl ākoy yoo /kikēēbākākyinē Sekaryaa yoo kibo kwēēnuutaab kāābkōrōs āk Kōōtaab Yēyiin. Man, +/mākiing'woonchi bichoo tukul :choo yēyē ng'aleechaa miyootēch.

⁵²Ōmiitē :akweek kāānēētikaab kiruutēk nyēē miyaat kule nee! Ōbērē ōboontē ng'oomnānēēt nyēē wōō kurubta keey ākoo Yēyiin. Nteenee kyootay orub kiyēē

mākwook :Yēyiin kule oyey. Ōkērēktooy mbo biiko alak kuyey kiyēē mākyinē icheek :Yēyiin.”

⁵³Yu kang'eetee :Yēesu yooto ākoo rubiikyii, kwoowēsyi :kāānēētichoo bo kiruutēk āk Farisaayeeek ānkutoow kuteebaatee tēēbuutēk chēē chaang'.

⁵⁴Kimāchē :bichoo kule kutech Yēesu ām kiyēē mākumwooy /sikeenam.

Luuka 12

-Mookerkeyiitu :nkakweek Farisaayeeek

(Mataayo 10:26-27)

¹Kikwa :biiko ānkōōruruukyi keey yēē kimii :Yēesu kut kukuunykuuny :mētēwook. Yooto, kung'āloolchi :Yēesu rubiikyii kule, “Ōriibēē keey ng'aleekaab Farisaayeeek, kuuyu yēyē keey :bichu kule kāroomēch, nteenee māwuu nyoo.

²Kiy nyēē iyēēnoot +/mākiiboor, nto kiy nyēē wunyaat ākoy kutook bēsyēēt ake.

³Kiy nto ng'ālyoo ake tukul nyēē mwooyē :chiito kōōsōōtē kule tōōs mēēbērē /makeekas, kusyooru keey :ng'ālyoontoonoo bēsyēēt ake. Nto yoo kāchoomchi :chii ake ng'al kumiitē kōōto nyēē maalaat, ākoy /kēēkāsūnēē ng'aleechaa saang'.”

Ōkēnēē keey Yēyiin

(Mataayo 10:28-31)

⁴Kutas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Biikyuu, -mōōmuyēē biiko choo boonto kāāmuukēywēēk kubakach bōōrwoonikwook, nteenee māboonto kāāmuukēywēēk kusiir yooto.

⁵Mii :nyēē māchāktōōs ōmuyēē! Boonto :nyooto kāāmuukēywēēk kutōōrchook wōlēē bo maataab kibchuulyo, yoo kōōbēku.

⁶/Kyooltēē oob kootiitiyēēnik muut beesaan chēē mābo laat? Ānkoo kuwuu nyooto, mēēbērē mākuwuutyēē :Yēyiin ake tukul.

⁷Ntēē inkētē mbo :Yēyiin wōlēē tēē :buutēēk ām mētitaab chiito. Kunyoo, -mōōmuuyē, kuuyu isōōtook akweek :Yēyiin miisin kusiir kootiitiyēēn chēē chaang'.”

Ōkiilchi Yēesu

(Mataayo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸Kutas taay :Yēesu kumwoochi rubiichoo kule, “Yoo kāchāmchiin :chii ām taayeetaab biiko kule chāmoo, +maacham :nkanii, Wēritaab Chii, chiichoo ām taayeetaab malayikaanikaab Yēyiin kule chiinyuu.

⁹Nteenee nyoo kataya ām taayeetaab biiko, +maatay :nkanii ām taayeetaab malayikaanichaa.

¹⁰+/Mākēēnyōōchi kaat biiko choo ng'āloolēēnōo nyēē miyaat, nteenee -/mākēēnyōōchinē kaat biiko choo chubē Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹¹Yoo /kākiyyoong'tēēnook kōōk ām kōōkwōōsyēkaab Yuutayeek āk chēbo bāytooyik alak, -mookany kooyiimaak mēt :kiyēē +moomwaay nyēē ōtuuchēē keey.

¹²Mākukōōnook yooto :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ng'aleek chēē +moomwaay.”

Berber :nyēē tiyēē mēt bāytitaab kōōrooni

¹³Yu keewaany :Yēēsu ng'aleechaa, kumwooy :chiito ake ām biiko kwēēn kule, “Mokoryoontēēt, mwoochinoowoo baa ng'eetaabiya kubchēwoo tukuukaab baaba.”

¹⁴Kukētyi :Yēēsu chiichoo kule, “Mānāmoo :ng'ala chēē wuu choo.”

¹⁵Kumwoochi :Yēēsu biiko kule, “Ōriib keey! Māmāchāktōōs ōtukuulchinē keey tukuuk ām kōōrooni, kuuyu mārubtooy keey :soboonto nyēbo man āk bāytit nyēē boonto :chii.”

¹⁶Kutas taay :Yēēsu kurār tyoonkōōchēēt ake kule, “Kimii :chiito ake nyēē kiboonto mbareenyii nyēē wōō. Kiyey :āmiik ām mbaraanaa miisin.

¹⁷Yooto, kumwaayee moo kule, '+Maayey kule nee? Ākōnōrēē ānō āmiichu tēē chu tukul?’

¹⁸Kumwooy kule, 'Kiito nyēē miitē, +maaburyeet chookēēnik choo kōbo kwaak ankaateech chēē wōōyēch. Mākukōōno :chooto bārooyinto wōlēē +maakonoree āmiikyuu tukul āk tukuukyuu tukul.

¹⁹Yoo kaakonor, āmwoochi keey kule: Kany atankas ankaabaybayiitu kuuyu kaakonor āmiik chēē yēmoo ām kēnyiisyēk chēē chaang' choo kwoonii.’

²⁰Nteenee kumwoochi :Yēyiin chiichoo kule, 'Iberber sōō kule nee! Mii /bokiinēmuneēniing' soboonng'uung' kwēēmowuuni. Kunyi ii, mākubooyiit ng'oo :tukuuchoo 'keekonor?’

²¹Kunyoo, berber :chii nyoo itukuulchinē keey bāytit ām kōōrooni āmātinyē bāytit ām wōlēē mii :Yēyiin.”

Ikoosēē keey Yēyiin

(Mataayo 6:25-34, 19-21)

²²Yooto, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Kunyoo, āmwoowook kule -mooyiimee keey kule ō-āmē nee, nto kule ōloochē nee.

²³Wōō :soboon kusiir āmit nto sirooy.

²⁴Māchē ōkāsēē tāriitēk. Māchoonsē, mākēsiisyē āmātinyē mbo chookēēn, nteenee tākubāyē :Yēyiin. Ntēē ōbooyē :akweek koomānuut ām wōlēē mii :Yēyiin kusiir tāriit!

²⁵Mātāsyinē keey :bēsyēēt mbo akeenke yoo keeyiimee keey :chii soboontaab kōōrooni.

²⁶Nto yēē ākoo -mēēmuuchē :yoto kuyēētyēēchook kiy mbo kisich ii, nyēbo nee kooyiimaak :tukun mētēwoy?”

²⁷Kutas taay :Yēēsu tākumwooy kule, “Okas baa, wōlēē wuu :taabta ake tukul ām wuuyēēt. Māchiiryootē āmāyēchinē keey sirooy.!Kāāmwoowook, ānkoo kiboonto :Sōlōmōōn bāytit nyēē tyaa, kimāboonto sirooy chēē kāroorānēch kuu :toobtōōchoo.

²⁸Nto akweek chu -mōōkoosēēnoo keey kuyem ii, yoo imuuchē :Yēyiin kookaraaran toobtōōy choo lēēltōōs raat nto nyēē mā tyaa kurarach, kucham nee wōlēē makoolaaktaak akweek?

²⁹-Mooyiimee keey ng'aleekaab āmiik nto ng'al alak tukul.

³⁰Biiko choo -mēēnkētē Yēyiin :chēē wuulyootēē tukuuchoo tukul, nteenee inkētē :Kōōn kule ōmāchē :akweek tukuuchoo.

³¹Kuchamta :chii kurook bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Yoto, mākurōōrōōt :tukuuk chuut alake.

³²-Mōōmuuyē :akweek, biikyuu choo ōng'ērinēch, kuuyu kōōkuchāmwook :Yēyiin kule ōwut Bāytooyiisyēēnyii.

³³-Mōōtukuulchi keey tukuuk chēē ōboontē, nteenee ōyēētyēēchinēē choo boonto nyalilta. Yoo kooyey kuu nyoto, +mōōnyōōru bāytit nyēē mābēku ām Kaab Yēyiin. Māmii wōloto :chōōriin āmāmii :kuutya nyēē makunyeeree.

³⁴Tiiyēē :chii mēt wōloo miitē :bāytinyii.”

Ōchōb keey

(Mataayo 24:42-44; Māārko 13:33-37)

³⁵Kutas taay :Yēēsu subak kumwooy kule, “Oyeyte keey nyēē karaam obakaakte taariinek kulāytōōs.

³⁶Okerkeyiitu motwoorik chēē mii kukānyē mokoryoontēēng'waa kōōyēēwunēē saakweetaab kooyēēy. Yoo ōchōbootiin, +mōōyootyi mokoryoontēēt kurkeet areet akeenke, yoo kēēng'ēētiis.

³⁷+/Mākiibēruur motwoorik choo /kākēēnyōōr kukāsu.!Kāāmwoowook, mākuyēytoochi :mokoryoontēēt motwoorichoo āmiik ankubay :inee nkityō.

³⁸Imuuchē :mokoryoontēēt kuyit ām āsiiswēk alak tukul. Imuuchē ku kwēēmooy kwēēn nto kumānēērir :kōōrēēt. Nteenee ām asiista ake tukul nyēē kayit, +/mākiibēruur motwoorik choo kānyōōr kuchōbootiin.

³⁹Māchāktōōs ōrōōtootē ng'ālyoontooni: Nto inkētē :chii āsiiswēk chēē isābunēē :chōōriin, nto riibē kayta -/mākēēbut.

⁴⁰Kunyoo, ōchōbē keey :nkakweek, kuuyu makucheeraak :Wēritaab Chii.”

Motwooriin nyēē /kiikoosēē keey

(Mataayo 24:45-51)

⁴¹Yooto, kuteebē :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, acheek nkit :chēē imiitē imwoowēēch ng'aleechu, nto chii ake tukul?”

⁴²Kukētyi :Yēesu kule, “Motwooriin :nyēē ikoochinē :mokoryoontēēnyii kōōyyoonkyi chuut ku nyēē /kiikoosēē keey ānku ng'oom.

⁴³⁻⁴⁴!Kāāmwoowook, yoo karub :motwooriintonoo kuu wōlēē māktooy :mokoryoontēēnyii, kōōbēruuroot. +/Makiilaang'tee kōōyyoonkyi tukuuk tukul chēbo kayta.

⁴⁵Imuuchē koosoot :motwooriintonoo kule lōō yēē wokōōyēēwunēē :mokoryoontēēt. Yooto mākubirsēēt motwoorik chuut kusiir yēē kātāyibē nyēē karaam ānkōōbootyi āsiiswēkyii āmiisyēēt āk yyēēsyēēt.

⁴⁶Nto yoo kayit :mokoryoontēēt kumēēnkētē :motwooriintonoo /ānkēēnyōōr kumiitē kuyēyē kuu nyooto, +/mākēēlālchi /ānkēēwēēkyi komosta nyoo bo choo -/mākiikoosēē keey.

⁴⁷+/Mākiing'woonchi chiichoo miisin, kuuyu kēēnkētē kiyēē /kākēēmākyinē kule kuyey āmēēbērē kayey kuu nyooto.

⁴⁸Nteenee chii ake tukul nyēē -mēēnkētē kiyēē /kēēmākyinē kule kuyey āmēēbērē kayey, mēēbērē nyōōru :nyoo ng'wooninto nyēē wōō kuu nyoo inkētē. Chii nyoo /kākiikoochi bārooyinto nyēē wōō kuyeyee kiito ake, +/makeemakee kiy nyēē wōō. Nto yoo /kākiikoochi ake kāāmuukēywēēk kusiir chēbo ake, +/makeemakee kiy nyēē wōō kusiir nyēbo nyiin.”

Kicham :biiko alake Yēesu, nteenee kitay :alake

(Mataayo 10:34-36)

⁴⁹Kumwooy :Yēesu subak kule, “Kichāātoowu maata nyēē mākōōtiliil biiko ām kōōrēēt. Lēyyē, ābērē nto /kaakiinaam mayi kuwōōyiit.

⁵⁰Nteenee +/mākiibuuntēēnoo nyāliluutēk ām bēsyōōsyēk choo kwoonii ankaakukinyaataa :ng'aleechu ākoy bēsyēēt nyoo mākubēkunēē.

⁵¹Ōsōōtē akweek kule āchōōntooy tāloosyēēt kōōrooni? Acha! Āyibu nyalilta ākoo bcheyateet.

⁵²Makubchey keey :biikaab kayta ake. Yoo kā muut :bichoo, makuchama :sōmōku ankutaya :chuut āyēēnku, nto mā nyoo, kuchama :āyēēnku ankutaya :sōmōku.

⁵³Makuchama :wēēriit kutaya :kwaan, nto kutaya :wēēriit kuchama :kwaan. Mākuchuunchuun :chēēbto āk kaamet. Mākuyil :koonyit nyēē kōboontēē keey :koorkēētaab wēēriit āk cheebyoosyeetaab biikooy.”

Mākuyōōt :choo katay Yēesu

(Mataayo 16:2-3; 5:25-26)

⁵⁴Yooto, kuwēēkyi keey :Yēesu biiko ānkumwoochi kule, “Yoo kookas boolteet kuloong'unēē tinkeey, ōmwooyē kule, ‘Mākurōōbēn ra,’ kuyeyakay kuu nyooto.

⁵⁵Nto yoo kāwusunēē :yoomeet komostaab sōōy, ōmwooyē kule, 'Makulay ra :asiista,' kuyeyakay kuu nyooto.

⁵⁶Ōbērbērēch! Ōbērē tōōs ōnkētē chēē chaang'. Ōnkēt ōmwoowu kiyēē ibooru :wōliin bo barak āk ng'wēny -āmōōnkētē kiyēē mii kuyēyāktōōs bēsyōōsyēchu.

⁵⁷Ām nee yu simōōnkētē :akweek kiyēē bo man?

⁵⁸Yoo mii :chiito ake wokōōyyoong'tēēniing' kōōk, kumāchāktōōs isyeem simōkāsyiinē āk chiichoo kutoombo kōōyiititiing' kōōk. Yoo kameeyey kuu nyooto, kōōmuuchē :chiichoo wokurating'.

⁵⁹Nto yoo /kaakeerating', mēēbērē /makiityaaktiing' ākoy yoo 'keeyaakte bēsēntaab biich."

Luuka 13

Oweeksee miyootyēēt

¹Yooto, kukwoonchi :biiko alake Yēēsu ānkumwoochi kule, "Kibakach :Bilaato Yuutayeeek alak chēbo Kalilaaya yoo kiyibu tukuuk /kēēbēēlchinēē kōrōsēēk ām Kōōtaab Yēyiin."

²Kuteebēē :Yēēsu bichooto kule, "Ōbērē :akweek kiboonto :bichoo ng'ōōkisto nyēē wōō kusiir Yuutayeeek alak? Ara :kiyooto sōō nyēē kiyey /sikeebakach?

³Acha! Māwuu nyoo. Nteenēē yoo kamooweeke ām miyootyēēt nyēē ōboontē +mōōbēku :nkakweek kutukul.

⁴Nto yoo kiturbubchinē :kiyoo ki kooy miisin ām Siloowaam biiko taman āk sisiit kubēk ii, ōbērē :akweek kiboonto :bichoo ng'ōōki nyēē wōō kusiir biiko tukul ām Yēērusālēēm?

⁵Māwuu nyoo, nteenēē yoo kamoobakaakte ng'ōōkiswookikwook +mōōbēku :nkakweek kutukul."

⁶Nto mii yoo, kōōboorunēē :Yēēsu tyoonkōōchēēt kule, "Kiboonto :chiito ake mbareetaab musābiibuunēk. Kimii :kēētīt ake mbaraanaa nyēē /kikēēkuurēē mutiiniit. Kiirwoomē :chiichoo kēētooto kwaak ānkōōsyoochē āmānyōōru lokoyaa.

⁷Kinyit :kēētoo chiichooto yooto, kumwoochi nyēē kiyēytooy mbareet kule, 'Kēnyiitaab sōmōk :nyi ārwoomē kēēti āmānyōōru kiy! Ntēē kaker mbareet buch. Kunyi, iluultē!'

⁸Kukētyi :chiichoo kule, 'Mokoryoontēēt, kany tākēēriibēē kēnyiiniitēnyi baateey! Āmāchē ayeyte ām kēēlto nyēē karaam kusiir kwaak āroonkyinē buurēēsik.

⁹Yoo kātēbi kut kuyey lokoyeeek, ku karaam, nto yoo kamayey, iluultē!'"

Kiiburyoong'to :Yēēsu kāāyyoong'iintēētaab kōōtaab saayeeet

- ¹⁰Yu ki bēsyēētaab Sabaato kōōnēētiis :Yēēsu ām kōōto ake nyēbo saayeet.
- ¹¹Kimii :cheebyoosyeet ake kōyooto nyēē kikuuykuuyoot :suweet ām kēnyiisyēk taman āk sisiit.
- ¹²Yu kakas :Yēēsu cheebyoosyaanaa, kukuur kuchō taay ānkumwoochi kule, “Cheebyoos, kaatyaaktiing’!”
- ¹³Kutiinyēē :Yēēsu cheebyoosyeet āwunnyēk. Yooto, kuchuulakay :suweetaab cheebyoosyaanaa bakeenke ānkusilto Yēyiin kubirchinē kōōnkōy.
- ¹⁴Nteenee kinyēēr :kāāyyoong’iintēētaab kōōtaab saayeet kuuyu kiisoobiis :Yēēsu yēē ki Sabaato. Kimwoochi biiko kule, “Mii :bēsyōōsyēk lo chēē /kēēyēyēē yiisyēēt. Chooto :chēē māchāktōōs ōkwoonii /bokiisoobook āmēēbērē bēsyēētaab Sabaato.”
- ¹⁵Yooto kulē :Yēēsu, “Kiblembechiisyechu! Ntēē ōyēyiisyē :nkakweek yēē Sabaato! Ōmāchē ōmwoowoo kule -mōōtyoochē tany nto ku sikiryo ānkōōkwēr wokuyye bēēko yēē bēsyēētaab Sabaato?”
- ¹⁶Kikiikurat :Kibrōkōsyootēēt cheebyoosyaani kēnyiisyēk taman āk sisiit. Nteenee kēēkoosēē keey Yēyiin kuu Abraam. Ara kaayey :anii ng’ālyoo nyēē miyaat atyaaktee nyalili ām bēsyēētaab Sabaato?”
- ¹⁷Kichusyo :buunikaab Yēēsu, nteenee king’ērēkiis :biiko alake kubo tukuuk chēē /kiilātē chēē kiyeey :Yēēsu.

Wōlēē nērtōoy :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin

(Mataayo 13:31-33; Māārō 4:30-32)

- ¹⁸Kiineet :Yēēsu ng’ālyoo kurubta keey āk Bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Kiteebēē biiko kule, “Wuu nee :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin? Nto +/mākiiboornēē nee?”
- ¹⁹Okany āmwoowook, kerkeey kēbuswoontēēt ake nyēē mining’ nyēē /kēēkuurēē aritaaliit. Yoo kabiit :kēbuswoontooni, kuwōōyiitu ankusabach kut koomuuch kuminy :tāriitēk.”
- ²⁰Kimwoochi subak :Yēēsu biiko kule, “Kerkeey :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin
- ²¹yoo kanam :cheebyoosya tukun choo ikuutu bus ankutankwarta busyeek chēē chaang’ kut kukuut miisin.”

Kurkeet nyēē mariich

(Mataayo 7:13-14, 21-23)

- ²²Nto mii yoo, kumur :Yēēsu kiriinkōōsyēk āk soong’wēk kōōnēētiisyootē yooto tukul kutākyinē keey Yēērusālēm.
- ²³Yooto, kuteebēē :chiito ake kule, “Mokoryoontēēt, makooraach :Yēyiin biiko chēē ng’ēri sōō baateey?”Kukētyi :Yēēsu kule,
- ²⁴⁻²⁵” Mariich :kurkeetaab Kaab Yēyiin. Kunyoo, kōōkiil keey :chii sukōōwut kutakuyaataat :kurkeet, kuuyu yoo kāākutēmēl :chiitaab kōōto makusyeem :biiko

chēē chaang' kule kōōwut, nteenee mēēmuukāksē. Nto choo /kaakeekerta saang' ānkōōkōnykōōny kurkeet /kēēyootyi, kumwoochinē choo :Mokoryoontēēt kule, 'Māānkētook.'

²⁶Makuriiree keey :bichoo kule, 'Ntēē kikyoomiisyootē tukul 'ānkiinēētiisyootēē soong'wēkyoo!'

²⁷Mākumwooy :Mokoryoontēēt kule, 'Māānkētook, āmēēbērē +mōōwut kōyi kubo miyootyēēt nyoo ōboontē. Kunyoo, ōbēēchi keey!'

²⁸+Mabokuriirunee :biiko chēē chaang' ng'wēny kule nto kisimkusyeem kōōwut /kumanaakeeker kurkeet. Kumii kēēyyoong'iis saang', mākukāsē Abraam, Isaka, Yāākōbō ākoo wōōrkooyikaab Yēyiin tukul choo mii kibkōōnkōy.

²⁹Makukwaanee :biiko komoswookik tukul ām kōōrēēt kumukuul ānkunyōōr ātēbng'waa ām Kaab Yēyiin.

³⁰Nteenee ōrōōtootē ng'ālyoontooni: Mākubooyiit lēt :choo yibē keey barak, nto choo yibē keey ng'wēny, makoonto."

Kāwōōtyoontiitaab Yēērusālēēm

(Mataayo 23:37-39)

³¹Kikwoonchi yooto :Farisaayeeek alake Yēēsu ānkumwoochi kule, "Yoo imāchē isob, ing'eetee yu, kuuyu mii :Ērōōtē kuchēēng'iing' kumāchē kubakachiing'."

³²Kukētyi :Yēēsu Farisaayeechaa kule, "Obe bōōmwoochi kimōkōyiinoo kule tāātāsē :anii taay ābēbēētootē tāmirmirook chēē miyootēch ānkāāmiitē āsoobootē biiko raat āk tuun, nteenee +māāyityi tabanta ām bēsyēētaab sōmōk.

³³Man sinee kule +māāwēēsyētē raat, tuun āk kōōyyiin. Māyēmāktōōs kumēēchi :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin wōlto ake tukul yoo mā Yēērusālēēm.

³⁴Wōōy, wēē, Yēērusālēēm, wē, Yēērusālēēm! Irumē wōōrkooyik ānkiwiirēē rwoontōōk biiko choo iyooku :Yēyiin kule kuyisuung'! Kyaasyeem kunyil areet chēē chaang' kule āyisu biikuuk kuu wōloo yisuntooy :nkokya kinyiinyiyēēnik kōōwut kebebaakyii, nteenee mānēēkōōnoo kut ayey kuu nyooto.

³⁵Kunyi kuyoochiin :kāng'woong'!Kāāmwoowook, kuchakee raat kuwo taay mātābōōkāsōo, ākoy omwaay kule, 'Ibēruuroot :nyoo chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin.' "

Luuka 14

Kinyikisiit :kwiilateet

¹Nto mii bēsyēēt ake, yēē ki bēsyēētaab Sabaato, kuwo :Yēēsu kaytaab chiito ake nyēē ki akeenke ām Farisaayeeek chēē ki wōōyēch. Kimii nkicheek :Farisaayeeek alake kayaata. Kimii kuchēēng'ē kukas yoo makuchwees :Yēēsu bēsyēētaab Sabaato.

²Kimii :nkinee chiito ake yooto nyēē kiikwaanaat :bōōrto.

³Kuteebē :Yēesu Farisaayeechaa āk kānēētikaab kiruutēk kule, “Chāmweēch :kiruutēk /kiisoob chii yēē bēsyēētaab Sabaato, nto acha?”

⁴Mānāāwāl kiy :bichoo. Yoto, kunam :Yēesu chiichoo āwut ānkōōsoob nto yityo, kumwoochi kuwēēchi keey.

⁵Nto mii yoo, kuwēēkyi keey :Yēesu Farisaayeechaa ānkumwoochi kule, “Yoo kēesuuchi :lakwang'uung' nto ku teeng'uung' ng'wēēn yēē Sabaato, ichuutunēē ng'wēēn oob areet akeenke?”

⁶Mānāāwāl kiy :bichoo.

Ōyibē keey ng'wēny

⁷Yu kakas :Yēesu wōlēē kimii :tāyēēk kulēkwēltooy ātēbto /kēēmāchē /kyoomiis, kumwoochi kule,

⁸” Yoo /kākēēkuurook obe saakwa ake tukul, -mōōmoymooyē ng'ēchērōōk chēbo koonyit. Āmwooyē kuu nyoto, kuuyu imuuchē kuyit :toontēētaab kayaata nyēē koonyitoot kusiiring'.

⁹Mākukwēryoon :chiitaab kayta toontoonoo ankuchokoong'eeteeniing' yoo 'kēēbuurēē ankookeering' :toontoonoo. Yoto, +mēēchus ankiicheeng' ng'echer ake tukul nyēē kākēluung'.

¹⁰Nto kiyēē māchāktōōs ōyēyē ku nyi: Ōtēbēē ng'ēchērōōk choo bo lēt. Inkētē :ng'oo yoo kāchō :chiitaab kayta ankukasing' imiitē 'kēēbuurēē yoto, makoong'eetiing' wēētēbēē ng'echereet nyēbo taay. Yoto, +/mākēēkoonyitiing' ām taayeetaab tāyēēk chuut.

¹¹Kunyoo, chii ake tukul nyoo yibē keey barak +/makiichuchuuk. Nto nyoo yibē keey ng'wēny, +/mākiitōrōōr.”

-Mēēyēyē kiy imāchē kule /kēēyookuung'

¹²Nto mii yoo, kukētyi keey :Yēesu chiitaab kayta ānkumwoochi kule, “Yoo 'keeyey saakweet, māmāchāktōōs ikuurē baateey chōōrōōnuutēkuuk, mbo ng'eetaabkoomēt, tilyōōnuutēkuuk nto laatoosyekuuk choo mokorēēn, choo inkētē kule mākukuuring' nkinyiing' bēsyēēt ake.

¹³Nteenee māchāktōōs ikuurē bānoonik, choo ing'wooltōōs, choo sōnkōchootiin āk cheebkoraatiisye

¹⁴choo -mēēmuuchē kukuuring' bēsyēēt ake. Yoto, mākōōbēruuriing' :Yēyiin ānkutuwēniing' ām bēsyoonoo ing'ēētēē meet biiko choo churtootiin.”

Saakweet nyēē wōō

(Mataayo 22:1-10)

¹⁵Yu kakas :chiito ake nyēē kyoomiisyē ākoo Yēesu ng'aleechaa, kumwooy kule, “Ibēruurootiin sōō, kule nee :biiko choo +mābokwoomiis ām saakweet nyoo bo Kaab Yēyiin.”

¹⁶Kukētyi :Yēesu chiichoo kule, “King'eet :chiito ake kuyey saakweet nyēē wōō ānkukuur biiko chēē chaang' kukwa saakwaanaa.

¹⁷Yu kayit :bēsyēēt nyēē /kikyoomēē saakweet, kōōyookto motwooriintēēnyii wokumwoochinoot bichoo kukwa.

¹⁸Nteenee kitoow :ake tukul ām bichooto kusoom nyooyeetaab kaat kuuyu kimēēmuuchē kuchō. Kimwooy :ake kule tākumiitē kumārārē mbareet nyēē kitākwoolē.

¹⁹Kulē :ake kitākwoolē yeeyiikyii taman kunyoo, kimii wokusyēēmtooy.

²⁰Nto ake kumwooy :nyoo kule kitākōōmutiisyē kunyoo, kimēēmuuchē kut kuchō.

²¹Yu keeyeey :motwooriintonoo kaa, wokumwaayta riirikaab bichoo. Yu kakas :chiitaab kayta kuu nyooto, kunyēēr. Kōōyookto motwooriintēētkey kubuntootēē kēēlwookik choo wōōyēēch āk choo minkēēch ām kiriinkēēng'waa wokukuuroot chii ake tukul nyēē banan nto nyēē sōnkōchoot nto nyēē ing'woolē ākoo nyēē koraat.

²²Ānkoo kiyey :chiichooto kuu nyooto, kitakubaraay :kōōto.

²³Kumwoochi :chiichoo motwooriintēētkeynyii subak kule, 'Āmāchē tāwēēkuurootē biiko alak kukwaanaatee rōōrōōkiisyēk tukul chēbo yēēmoonī. Kany kuchō :chii ake tukul nyēē 'kēētuyēē nto anyuun koonyiit kōyi.'

²⁴Māmii :chii mbo akeenke ām bichoo /kōsimkēēkuur nyēē makucharee kiy mbo kisich nyoo /kōōkēyēytoochi.”

Yoo sukuyēk :chii rubiintēētaab Yēesu

(Mataayo 10:37-39; 5:13; Māārko 9:50)

²⁵Yooto tukul, kimii kurubootē :biiko chēē chaang' Yēesu. Kuweech keey :Yēesu kukas bichoo ānkumwoochi kule,

²⁶” Chii ake tukul nyoo māchē kuruba, kumāchāktōōs kuchama kusiir wōlēē chāmtooy kwaan, kaamet, koorkēēnyii, lōkōkyii, mbo ng'eetaabkaamet nto mbo cheebkaamet ankuchamta mbo soboonnyii kubo anii. Yoo māwuu nyoo, māyēku rubiintēēnyuu.

²⁷Māmii :chii nyēē imuuchē kuyēk rubiintēēnyuu yoo kamamuyta ng'wooninto nyēē mākunyōōr kubo anii.

²⁸Ng'oo ām akweek :nyēē imuuchē kuteech kōōto yoo mănēēbuur ng'wēny ānkōōyiit tukuuk chēē boonto yoo yēmē kutēēksēē?

²⁹Yoo -kāmēēyiit, kōōmuuchē kutoow tēēksēēt nto mii kwēēn āk kwēēn, kurār :tukuuk. Yooto, mākuroorchi :biiko kule,

³⁰'Kookas murooniin, kosyeem kutēēkso, nteenee kōsimkurārchi :tukuuk kumanaayit :kōōto teket.'

³¹Nto, māmii :bāytooyiintō nyēē imuuchē kurat keey kule kuwo booryēēt, yoo mănēēbuur ng'wēny āk biikaab kōōkwēenyii. Mākyiintōōs kukas yoo imuuchē :lukēēnyii nyēbo murēnik kisyēērōōk taman, kōōbēl buunik kisyēērōōk tibtēm.

³²Yoo kāsē kule mēēmuuchāktōōs, kumāchāktōōs kōōyookto alamaalyeet wokung'āloolchi buunik kutākumii wōlēē lōō sukung'eet kōōchoomnyo keey.

³³Kunyoo, chii nyoo mächē kuyēk rubiintēēnyuu, māmāchāktōōs kuyēētyi keey soboontaab kōōrooni.

³⁴Karaam :muunyeet. Nteenee yoo kaakumiyatiit, mēēbērē tākumii wōlēē /kēēyēytooy sitakukaramiit.

³⁵Muunyeet nyoo -meekukaraam, mēēbērē /tākēēyēyēē kiy. -/Mākiisēērēē mbo mbareen kule sukooneer āmiik. Yoo kaakumiyatiit :muunyaanaa kumāchāktōōs /kēēlulukto. Nyoo yēbē yiit, kukas.”

Luuka 15

Kēēchiiryo nyēē kibot

(Mataayo 18:12-14)

¹Kimii :yēē kikwoonchinē Yēēsu :kāāruruukikaab syuuruut chēē chaang' āk biiko alak chēē kiyēyootē ng'al chēē miyootēch. Kibokuyēbchinē yiit :bichoo kiyēē kiinēētē :Yēēsu.

²Yooto kōōng'unyng'uunyiiis :Farisaayeek āk kāānēētikaab kiruutēk kumwooyē kule, “Ntēē toochē :chiichi biich chēē kibng'ōōkisiis ānkwoomiisyē :tukul?”

³Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule,

⁴” Yoo iboontē kēēchiirēkuuk bokol ānkubot :akeenke, ibākookyiniē oob chuut tāmānwookik sokool āk sokool yeechey ankuweecheeng'aate nyoo kābotē?

⁵Nto yoo 'kēēnyōōru, ikālābchinē oob buuy ānkiichōōntē kaa ām ng'erekweek?

⁶Yoo 'keeyit kaa ii, ikuurē oob chōōrōōnuutēkuuk āk laatoosyekuuk ānkubōōng'ērēkiisyē :tukul kuuyu 'kēēnyōōru kēēchiiryoonoo?

⁷Ām kēēlto nyēē wuu nyiitēnyi, makung'erech :nkinee Yēyiin kubo choolwookiintēēt akeenke nyoo kākēt keey kusiir biiko tāmānwookik sokool āk sokool choo kuurē keey kule churtootiin āmāmāchē kule kuweek.

Beesyaa nyēē kiisuuyto

⁸Nto yoo boonto :cheebyoosya beesaanikyii chēbo koomānuut ānkōōsuuyto :akeenke, tībē oob taariit ānkōōbuuch kōōto tukul kuchēēng'so kut kunyōōr beesyaantaanaa?

⁹Ara yoo kāākunyōōr ii, kuurē oob chōōrōōnuutēkyii āk laatoosyekyii ānkubokung'ērēkiis tukul?

¹⁰Ām kēlto nyēē wuu nyiitēnyi, mākung'ērēkiis :malayikaanik, yoo kaweeek :choolwookiintēēt akeenke."

Wēero nyēē kibot

¹¹Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, "Kimii :chiito ake nyēē kiboonto wērikyii āyēēng'.

¹²Kimii :yēē kimwoochi :wēēriit nyēē mining' kwaan kule, 'Abayya, āmāchē irōōbwoo tukuuk chēē cheechuu.' Kucham kwaan. Kunyoo, kirōōbchi wēēriit nyēē wōō cheechii ānkurōōbchi nkinee nyēē mining' cheechii.

¹³Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk chēē ng'ēri, kunam :wēēriit nyi ki mining' cheechii ānkuwēēchi keey kōōr nyēē lōō. Kiwokwaamee tukuuchoo tukul keelat.

¹⁴Kichō :kēmēwuut kōōroonooto nyēē /kikēēbālē keey keelat. Kyaam wēeroo :kēmēwuut.

¹⁵Kunyoo, kuwo kaytaab chiito ake ām kōōroonooto ankuwokusaaysaay kule kōōbuurto keey sukuyēchinē yiisyō ake tukul. Kōōkoochi :chiichoo kuriibē tōōrōōk.

¹⁶Māmii :chii nyēē kiikoochi kiyēē kaam kunyoo, kilal :kēmēwuut kut kuriik kwaam āmiikaab tōōrōōk.

¹⁷Koosootee keey ānkulē, 'Ntēē nyōōru :motwoorikaab baabaanii āmiik chēē yēmē kwaam kut kung'ēt :alake. Ām nee sukubakachaa :kēmēy ām wōli?

¹⁸Kaykay ayeey kaa ānkuwāāmwoochi baaba kule: Kyāāchoolwookēnchi Yēyiin ākoo inyiing'.

¹⁹Māyēmāktōōs tāāyēku lakwang'uung', nteenee iyiboo kuu motwooriintēēng'uung' ake tukul.'

²⁰Yu keewaany :wēeroo koosoot kuu nyooto, kunam baanta kooyeey kang'waa. Yu makuyit kaa, kutoobēn :kwaan. Kōōnkēt kule ākoo ki wēeroonyii. Kukāsyi kiisayta ankulabat wokutorooch.

²¹Nteenee kumwoochi :wēeroo kwaan kule, 'Baaba, kyāāchoolwookēnchi Yēyiin ānkāāchoolwookēnchiing'. Māyēmāktōōs tāāyēku lakwang'uung'.'

²²Kumwoochi :kwaan motwoorikyii kule, 'Ōyibu areet akeenke sireet nyoo karaam ām tukul, kimoorineet āk kwēyōōnik ānkōōlookyi wēeri.

²³Ōkwēru wuunweet nyoo neraat kēēyēēnkyi. Māchāktōōs kēēng'ērēkyi

²⁴kuuyu ākoo tākusoboot :wērinyuu nyi kyāābērē kiikume. Kikiikubot, neennyi kākōōyēēw.' Nto yityo, /kēētoow /kyaam saakweet.

²⁵Yooto tukul kimiitē :wēēriit nyēē wōō mbareen kuyēyiisyē. Nto yu rōōtu kaa, kukas kutyēēntōōs :biiko.

²⁶Kukuur motwooriintēēt ake ankuteebē kule, 'Nee :nyi mii kutyēēnchinē :biiko?'

²⁷Kukētyi :motwooriintonoo kule, 'Kāākōōyēēw :ng'eetaabkoomēt kuchāmē keey, kunyoo kayeeny :kōōn wuunwaanaa koneraat kwaam :biiko kung'ērēkiis.'

²⁸King'woonchi wēēroo ki wōō kut kutay kōōwut kō. Kuchō :kwaan saang' ankuchokusaaysaay kule kuwo kō.

²⁹Nteenee kumwoochi kwaan kule, 'So, abayya! Kwāāyēwuung' :anii yiisyēēt ām kēnyiisyēk chēē chaang' nyēē mānāākēwēynoon āmēēbērē 'kiikōōnoo mbo kwesta abaybaayee keey :nkanii āk chōōrōōnuutēkyuu.

³⁰Nto yu kēēyēēw :wēēring'uung' :nyi kiwokwaamee tukuukuuk keelat kōōbootyi chēēmurēniis, neennyi kāchēēyēēnkyi wuunwa nyēē kōnāmē :koong'ta ām biyy ing'ērēkyi.'

³¹Kukētyi :kwaan kule, 'Wēnyoo, kēēboontē keey :acheek āk inyiing' kwaak, anku nyeeng'uung' :kiy ake tukul nyēē āboontē :anii.

³²Āboontē man ayey saakwaani, kuuyu kikēēbērē kiikume :ng'eetaabkoomēt, neennyi ākoo tākusoboot. Kikiikubot, neennyi kāākōōyēēw.' "

Luuka 16

Kāāyyoong'iin nyēē ki ng'oomng'ook

¹Nto mii yoo, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii subak kule, "Kimii :chiito ake nyēē ki mokoryoo nyēē kiboonto chiinyii nyēē kiiyyoonkyinē komosta nyēbo beesaanik. Kiyityi chiitaab kayta :ng'aleek kule kimii :chiichoo kwoomēē tukuuk keelat.

²Kukuur :chiitaab kayta chiichooto kuwo kō ānkumwoochi kule, 'Kwaakas ng'al chēē mā kāroomēch ām wōlēē imiitē. Kunyoo, āmāchē ichōb kiy ake tukul nyēē karaam, kuuyu āmiitē wāāyyoong'tiing' ām yiisyēēt.'

³Koosotee keey :chiichoo yu /kābokēēmwoochi kuu nyooto ānkulē, 'Kāāboot yiisyēēnyuu! +Maayey nee? Ntēē -māāboontē nkur chēē sitaayeyaatee yiisyōōnuut chēē nyikiisēch -āmāāriiku soomsēēt.

⁴Aay, kāānkēt wōlēē āyēytooy yoo sāānyōōru chōōrōōnuutēk chēē sukuriibo yoo kāāboot yiisyooni.'

⁵Kikuur biiko choo kiboonto bēsēntaab mokoryoontonoo. Yooto, kuteebē nyēē kibo taay kule, '/Kēēyoochiing' ata?'

⁶Kulē :nyoo, 'Mwaaytaab musēytuuniit wōōnkiichēk bokol.' Kulē :kāāyyoong'iintonoo, 'Man, kunyoo, isir kule konom.'

⁷Kuteebē nyēē kiikēērē kule, 'Ntēē inyiing' /kēēyoochiing' ata?' Kulē :nyoo, 'Nkoonuuk kuniyaanik bokol.' Kumwoochi nyoo nkinee kule, 'Isir kule tāmānwookik sisiit.'

⁸Kumwooy :mokoryoontoonoo kule, 'Ntēē ākoo ng'oomng'ook man :chiichi.' "Kunyoo, kumwooy :Yēesu kule, "Inkētē keey :biikaab kōōrooni ām wōlēē yēytooy tukuukwaa kusiir wōlēē inkētitooy icheek :biiko choo kiikunyōōr lēbkēēyyēētaab Yēyiin."

Māchāktōōs /kēēyēyiisyēē beesaanik ām kēēlto nyēē karaam

⁹Yooto, kumwooy :Yēesu kule, "Ōyisunēē beesaanik chōōrōōnuutēk chēē ām lētuunoo, yoo kākākuyēk buch :beesaanik, +mabokutaachaak ōminy kooriikaab kibchuulyo ām Kaab Yēyiin.

¹⁰Chii nyoo /kiikoosēē keey ānkuriibē tukuuk chēē ng'ēri, kuriibē nkicheek chēē chaang'. Nto nyoo -/mākiikoosēē keey āmāriibē tukuuk chēē ng'ēri, kumāriibē mbo tukuuk chēē chaang'.

¹¹Nto yoo -mōōriibē tukuuk chēbo mokornoontiitaab kōōrooni, ku ng'oo :nyēē mākuchāmwook ōriib mokornoontiitaab soboontaab Tāmirmiryēēt.

¹²Nto yoo -mōōmuuchē ōriibchi biiko alak beesaanikwaa kubo nee /kēēkōōnook chēēkwook?

¹³Māmii :chii nyēē imuuchē kōōmēlchiin kirōkōōn āyēēng' kuuyu ākoy kulay :ake. Kunyoo, mēēmuuchāktōōs /kiinoomnyo yiisyēētaab Yēyiin āk muchastaab beesaan."

Ng'aleek alak subak chēē kimwooy :Yēesu

(Mataayo 11:12-13; 5:31-32; Māarkō 10:11-12)

¹⁴Yu kakas :Farisaayeeek alake kiyēē kimwooy :Yēesu, kuroorchi, kuuyu kicham :icheek beesaan miisin.

¹⁵Nteenee kumwoochi :Yēesu kule, "Ōyēyē keey :akweek kule ōchurtootiin ām taayeetaab biiko, nteenee inkētē :Yēyiin tuuyintaab moo nyēē kyoowung'te keey. Kiyēē yibē :biiko kule bo koomānuut, ku buch ām wōlēē mii :Yēyiin.

¹⁶Kumanaachokwaamtaat :Bātisāniintēēt Yoowaana lōkōōywēk, ki siruutēk choo kikōōnu :Muusa āk lōkōōywēk choo kiyibu wōōrkooyik :chēē /kikyoomu. Kung'eetee kāchō :Yoowaana ākoy ra, lōkōōywēk chēē /kyoomtootē ku chēbo Bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Nteenee mii :biiko chēē chaang' kukwiilē.

¹⁷Imuuchē kubot :barak āk ng'wēny nteenee mābotē :ng'ālyoontēēt mbo akeenke ām siruutēchoo.

¹⁸Chii ake tukul nyoo kakwet koorkēēnyii ankoomut ake, kaakubar kooyēēyto. Nto nyoo keemut koorko nyēē kaakukwet :saanteenyii kākākōōntosuur :nyoo kooyēēyoo."

Lasaaro āk chii nyēē kiboonto bāytit

¹⁹Kutas taay :Yēesu kumwooy kule, "Kimii :chiito ake nyēē kiiloochē sirooy chēē kāroorānēch chēbo āliisyō nyēbo barak. Kikicham :chiichi kuyēyē sookwoonuut āk tukuuk chēbo leles.

- ²⁰Nteenee kimii :ake nyēē /kikēēkuurēē Lasaaro nyēē kisyēnunoot ām ng'woowōōk miisin. /Kikikiimukoonchi kaytaab mokoryoontoonoo kurkat.
- ²¹Kumii yooto bo kurkat kubērē nto nyōōr mbo seeserik, kukwoonii :ng'ōōkiik bokumēēlē ng'woowōōk.
- ²²Nto mii lētuunoo chokume :Lasaaro. Kuyib :malayikaanik wokōōbuurto keey Abraam. Nyēē mā tyaa, chokume :nkinee chiichoo kiboonto bāytit. /Keemuy,
- ²³nteenee /kibokēētōōrchi tāmirmiryēēnyii wōlēē mii :maata nyēē māmīsē. Kumii wōlooto, kutoobēn Lasaaro kuboonto keey Abraam.
- ²⁴Kukuurso :chiichoo kule, 'Baaba Abraam! Ntēē keewaang'taa :maata! Iriireenaa ānkiiyooku Lasaaro chokōōwutēē moorineet bēēko kutiswoo ng'elyebta.'
- ²⁵Nteenee kumwoochi :Abraam kule, 'Wēnyoo, mächāktōōs inkēt kule yoo kitēēsoboot, kiinyōōru tukuukuuk chēē kāroomēch chēē 'kiimāchē, nteenee kimii :Lasaaro ng'woonin. Kunyi, miitoochi keey ra :Lasaaro wōlēē nusaat, ānkiimiitē :inyiing' ng'woonin.
- ²⁶Nto subak, mii :nkōriit nyēē wōō miisin kwēēnuunyoo nyēē yoo kālē :chii ake tukul nyēē mii wōli kuchō komosaa, mēēmuuchāktōōs. Māmii mbo subak :chii nyēē imuuchē kuchōōnēē komosta nyoo imiitē kuchō komosi.'
- ²⁷Kumwooy :chiichoo kule, 'Baaba Abraam, mwoochinoowoo naas Lasaaro kuwo kanyoo acheek
- ²⁸wokumwoochi mbo ng'eetaabiya muut kule kuriib keey /simākēētōōrchi nkicheek wōli tēē nyi :ng'woonin kōōyyiin kābēk.'
- ²⁹Nteenee kukētyi :Abraam kule, 'Kany kuyēbchi yiit siruutēkaab Yēyiin choo kikōōnu :Muusa āk wōōrkooyik.'
- ³⁰Kukētyi :nkinee chiichoo Abraam kule, 'Baaba, māyēmē kuu nyoo baateey, nteenee kaykay yoo /kāākiiyookto chiito ake nyēē kiikume. Imuuchē kuwēēkiis ām miyootyēēt nyēē kiikuyey.'
- ³¹/Kēēkētyi chiichoo subak kule, 'Yoo māmāchē raat mbo :ng'eetaabkoomēt kukas kiyēē kimwooyē :Muusa ākoo wōōrkooyik, ku mākoy kukāsyi chii ake tukul nyēē kang'eetee meet.' "

Luuka 17

Kentaayeet āk nyooyeetaab kaat

(Mataayo 18:6-7, 15, 21-22; Māārko 9:42)

- ¹Nto mii yoo, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, "Mii :biiko chēē makuken biiko alak kutaya, nteenee mākung'woonchi sōō kule nee chii nyoo kakenta ake.
- ²Misyinē /kēērātyi chiichoo rwaa nyēē wōō kaat /ānkēētōōrchi araaray kuling'ta, kusiir yoo kātākēnē biikyu choo tākukuskus ām kāāyēnēēt.

³Kunyoo, ōriib keey! Yoo kāyēwuung' :ng'eetaabkoomēt ng'ālyoo nyēē miyaat, iburyoong'tē. Nto yoo kāchokusooming' nyooyeetaab kaat, inyōōchi kaat.

⁴Ānkoo kāyēwuung' nyēē miyaat kunyil areet tisab ām bēsyēēt ānkuchōōnii yooto tukul chokusoomē nyooyeetaab kaat, inyōōchinē."

/Kiikoosēē keey Yēyiin /ānkēēkāsyinē

⁵Nto mii yoo, kumwoochi :lēbkēēyik Yēēsu kule, "Mokoryoontēēt, teeyeyeech kiikaasee keey Yēyiin miisin."

⁶Kukētyi :Yēēsu kule, "Nto ōtinyē mbo kaakaaseet nyēē kisich nyēē tēē kēbuswoontēētaab aritaaliit, nto imuuchē kukāswook mbo :mōkōywooni, yoo kōōmwoochi kung'ēēwunēē keey tiikiit ankuwokuchaan keey araaray.

⁷Imuuchē :chiito kuboonto motwooriintēēnyii nyēē ākiisyē nto nyēē ibātiisyē. Nto yoo kārōōt kaa, mächāmchinē :mokoryoontēēnyii simkwoomiis,

⁸nteenee mächāktōōs kubay mokoryoontoonoo kurook. Yoo kaakoowaany :mokoryoontēēt āmiisyēēt, mākwoomiis :motwooriintēēt.

⁹-/Mākēēbirchinē kōōnkōy kuuyu kayey kiyēē /kākēēmākyinē.

¹⁰Kunyoo, yoo kooyey :akweek kiy ake tukul kuu wōloo /kēēmāktooy, ōmwooyē kule, 'Yiisyēēnyoo :nyooto.' "

/Kiirāroochē chii nyoo ikoosēē keey Yēyiin

¹¹Yu katas taay :Yēēsu ākoo rubiikyii kumii kutākyinē keey Yēērusālēēm, kuyit yēē kibo kiyōōtēētaab yēēmēētaab Kalilaaya ākoo kōōrēētaab Samaaryaa.

¹²Yu kayit saang'ta ake nyēē kimii yooto, kukas biiko alak taman chēē kiboonto makereenik. Kimāmāchē :bichoo kulēēkityi Yēēsu.

¹³Kukuur Yēēsu kule, "Mokoryoontēēt Yēēsu, ankiiriireeneech."

¹⁴Kumwoochi :Yēēsu bichooto kule, "Bōōboorchii keey kibkōrōs."Kuba :bichoo. Nto kumii kēēltaab too, kukas keey kule kākākusobcho!

¹⁵Kooyeey :akeenke wōloo kimii :Yēēsu ānkusilto Yēyiin kukuurchinē barak.

¹⁶Kukutuny ānkuyim kutiiny :tokochta ng'wēny ānkubirchi Yēēsu kōōnkōy ānkoo kibo kōōrēētaab Samaaryaa :chiichi.

¹⁷Kumwooy :Yēēsu kule, "Kāmā taman :bichoo kākāsoobē? Mii ānō :chuut sokoolu?

¹⁸Ntēē sukōōyēēw naas nyi :soboyiintō akeenke chokubirchi Yēyiin kōōnkōy?"

¹⁹Kumwoochi :Yēēsu chiichoo kule, "Ing'eet ānkiiwēēchi keey. 'Kēēsob kuchurta kuuyu 'kēēkoosēēnoo keey."

Wōlēē chōōntooy :bāytooyiisyēētaab Yēyiin

²⁰Nto mii yoo, kuteebē :Farisaayēek alake Yēēsu kule, “Chōōnii āyu :bāytooyiisyēētaab Yēyiin?” Kukētyi :Yēēsu kule, “Māmii :kiyēē ibooru yēē chōōnii :bāytooyiisyonoo kuu wōloo ōsōōtitooy :akweek.

²¹Māmii mbo :chii nyēē mākuwooy kule, ‘Ong’nyiin’ nto ‘Ong’nyi.’ Ntēē ōboontē keey kēny Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.”

Kurubta keey āk yoo iyēēwu :Yēēsu

(Mataayo 24:26-27, 37-41)

²²Kutas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii kule, “Makukwa :bēsyōōsyēk chēē +moomwaay kule nto āyēēwu :anii, Wēritaab Chii. Nteenee -mōōkāsōo.

²³+Mōōkāsē /kēēmwooyē kule, ‘Kāākōōyēēw! Ong’nyiin mii yuun!’ nto ‘Ong’nyi mii yu!’ -Moobe kule boocheeng’aataa,

²⁴kuuyu mābotwook yoo kāāchōō. Makukerkeyiit yoo keewech kulebkeyiit :kōōrēēt tukul.

²⁵Nteenee +maanyalil kurook nyēē -/mākyoomu ankutaya :biiko choo -mēēyēnwoo.

²⁶Makukerkeyiit mbo :yoo kariik kōōyēēwunēē :Wēritaab Chii āk bēsyōōsyēchoo kibo Noowa.

²⁷Kyoomiisyē yoto :biich ānkuyyēēsyē ānkōōmutiisyē ākoy bēsyoonoo kiiwutē :Noowa āk biikyii mwēēnkēēt. Nto mii yoo, kuchō :taambiliilyeet kōōrēēt tukul nyēē kiimukuus biich.

²⁸Makukerkeyiit mbo subak ākoo bēsyōōsyēchoo kibo Lōōt. Kiwuulyootēē :biiko yiisyōōnuutēkwaa kuu kwaak kwoomiisyē ānkuyyēēsyē, kiyēyē mung’aareeng’waa, kichoosē ānkutēēchē kooriikwaa

²⁹ākoy bēsyēēt nyoo kibākooktooy :Lōōt Sōtōm. Yoto, kuroong’ :Yēyiin aryaanteet ake nyēē layaat ām barak nyēē wuu roob. Kiimukuus biiko tukul.

³⁰Makunyach biich nkinee :Wēritaab Chii ām kēēlto nyēē wuu nyoto.

³¹Yoo kanyoorta :ng’aleechu chii saang’, -meeyeey kō wokōōruruuch tukuukyii ameyeey kaa mbo :choo mii mbareen.

³²Okasee kiyēē kiyeyakay ām wōlēē mii :cheebyoosyeetaab Lōōt.

³³Nyoo kāyēētyi keey soboontaab kōōrooni, mākōōboot soboonnyii bo kibchuulyo. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

³⁴Yoo mii :biiko āyēēnku kuruytōōs yēēt akeenke, +/mākēēyib akeenke /keebakaakta ake.

³⁵Nto yoo mii :kooru āyēēnku kung’oosyē ām yēēt akeenke, +/mākēēyib akeenke /keebakaakta ake.”

³⁷Kuteebē :rubiik Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, +makeenyoorting' ānō?”Kukētyi :Yēēsu kule, “Yoo mii :mōtōōng'wēk, kumii yooto :muuswēk.”

Luuka 18

Muytaayeet :kirkit

¹Nyēē mā lōō, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii wōlēē kimāchāktōōs kusooytooy ākookoy ānkumuytooy.

²Kimwoochi kule, “Kimii :chiito ake kiriinkēēt ake nyēē kiitiilē ng'al ām kōōk. Kimēēywēyē :chiichoo Yēyiin āmākoonyitē biiko.

³Kimii :nkinee cheebyoosyeet ake kiriinkoonoto nyēē ki musuk. Kiwēētii :cheebyoosyaanaa wōlēē mii :chiichoo kibtaman kumāchē kule /kēēyēytoochi ng'aleekyii.

⁴Kikwētyi ng'aleekaab cheebyoosyaanaa nyēē lōō. Nto mii lētuunoo kumwaayee moo kule, 'Ānkoo -māāywēyē :anii Yēyiin nto chii ake tukul,

⁵+māāyēchi cheebyoosyaani manta, kuuyu kaakootaaraa kōōyiimsētoo mēt.' “

⁶Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Yoo imuuchē :choolwookiintō nyēē wuu nyoo kuyēchi cheebyoosyaanaa manta ii,

⁷/bokeemwa nee Yēyiin? Muytoochinē kut kukas kule kāyēchi manta biikyii choo sooyē inee kibtaman.

⁸!Kāāmwoowook, yoo kāākuyityiin, mākuyēchi biikyii manta areet akeenke. Nteenee kany ateebeenaak: Ata :biiko chēē makumuyta kut ayitu :anii Wēritaab Chii, ānkāānyōōru kōōkoosēēnoo keey?”

Māyib keey :chii barak

⁹Nto mii yoo, kurārchi Yēēsu ng'ālyoo biiko alak chēē kikuurē keey kule churtootiin ānkimōōntooy biich. Kimwoochi kule,

¹⁰” Kimii :biiko alake āyēēnku chēē kibokusaay ām Kōōtaab Yēyiin. Ki Fārisooyiin :ake, nto ake ku kāāruruukiin bo syuuru.

¹¹Kichō :Fārisooyiintonoo taay ankusaay kule, 'Yēyiin, ābiruung' kōōnkōy, kuuyu -māāyēku choolwookiin kuu wōloo wuunto :sāsiik, kibrōkōsiis, choo mārtootē āk mbo kāāruruukiintoniin bo syuuruut.

¹²Ākirē āmiisyēēt areet āyēēng' ām wiikiit ānkāākooytooy akeenke ām taman nyēbo kiy ake tukul nyēē ānyōōru.'

¹³Nteenee kikiyyo :kāāruruukiintonoo bo syuuruut wōliin bo lēt. Maneemuuch kukas barak, kusooyē, nteenee kinam keey kwermet ankuriiree keey ām wōlēē mii :Yēyiin kumwoochinē kule, 'Baaba Yēyiin, iriireenaa anii nyi kyāāchoolwookēn.'

¹⁴!Kāāmwoowook, chiito nyēē kiiyeey kaa /kukāākēēnyōōchi kaat ku kāāruruukiintonoo bo syuuruut nyoo kiyibē keey ng'wēny āmēēbērē Fārisooyiintonoo. Kunyoo, chii nyoo yibē keey barak +/makiichuchuuk, nto nyoo yibē keey ng'wēny, +/mākiitōrōōr.”

Ng'oo :nyēē nyoolchinē bāytooyiisyēētaab Yēyiin?

(Mataayo 19:13-15; Māārko 10:13-16)

¹⁵Nto mii bēsyēēt ake, kōōmutyi :biiko alake Yēesu lēēkōōk chēē minkēēch kumāchē kule kutiinyēē āwunnyēk ānkōōbēruur. Yu kakas :rubiik bichoo, kōōburyoong'to.

¹⁶Nteenee kimwooy :Yēesu kule, “Ōbāroochi lēēkōōy kukwa wōlēē āmiitē, kuuyu biiko chēē wuu chuutēchu :chēē nyoolchinē Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

¹⁷!Kāāmwoowook, mākoy kōōwut Bāytooyiisyēētaab Yēyiin :chii nyoo māchāmtooy Bāytooyiisyoono kuu lōkōchoo.”

Wuuy kōōwut :chii nyēē boonto bāytit Kaab Yēyiin

(Mataayo 19:16-26; Māārko 10:17-27)

¹⁸Yooto, kuchōōnchi :kāāntōōyiintēēt ake nyēbo Yuutayeek Yēesu ānkumwoochi kule, “Kāānēētiin iyēku chii nyēē karaam! +Maayey kule nee sāānyōōru soboontaab kibchuulyo?”

¹⁹Kukētyi :Yēesu kule, “Kēēsōōtyēēchoo nee siimwaay kule akaraam :anii? Ntēē Yēyiin nkit :nyēē karaam!

²⁰Ābērē kiisuman kiruutēkaab Yēyiin choo kikōōnu :Muusa choo mwooyē kule, ‘-Meemarte, -mēērumiisyē, -mēēchōōrsē, -mēēmōlōlchi chii ng'ālyoo. Koonyit kōōn āk koomēt.’ ”

²¹Kumwooy :chiichoo kule, “Ānkētē tukul choo 'keemwaay. Kyāākir kung'eetee āmining'.”

²²Kumwoochi :Yēesu chiichoo kule, “Botuung' :kiito akeenke. Wee-alte kiy ake tukul nyēē iboontē ānkiiyētyēēchinēē bānoonik. Yoo 'keeyey kuu nyooto, irubwaa. +Mēēnyōōru bāytit nyēbo man ām Kaab Yēyiin.”

²³King'woonchi :ng'aleechaa chiichoo, kuuyu kiboonto bāytit nyēē wōō.

²⁴Yu kakas :Yēesu wōlēē kāwēēto :chiichoo, kumwooy kule, “Wuuy sōō kule nee kucham :biiko choo boonto bāytit Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

²⁵Nyumnyum mbo kubuntēē :tembes koong'taab sintaaniit kusiir kōōwut :chiito nyēē boonto bāytit Kaab Yēyiin.”

²⁶Kumwooy :biiko chēē kikas ng'aleechaa kule, “Ara ng'oo, naas, :nyēē imuuchē /kiiraraach?”

²⁷Kukētyi :Yēesu bichoo kule, “Kiyēē mēēmuuchāktōōs ām wōlēē mii :biiko, kōōmuuchāktōōs ām wōlēē mii :Yēyiin.”

Kiyēē nyōōru :biiko choo kaakurub Yēēsu

(Mataayo 19:27-30; Māārko 10:28-31)

²⁸Kuteebēē :Bētērō Yēēsu kule, “Kas kookeebakaakte :acheek tukuukyoo tukul ankeerubiing’?”

²⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, “!Kāāmwoowook, chii ake tukul nyēē kaakubakaakta kooriikyii, koorkēēnyii, mbo ng'eetaabkaamet, kwaan āk kaamet nto lōkōkyii kubo yiisyēētaab Yēyiin,

³⁰mākōōkoochi :Yēyiin chēē chaang' raat kusiir choo kōboonto. Mākunyōōr mbo soboontaab kibchuulyo ām kōōrēēt nyoo chōōnii.”

Nyēbo sōmōk kung'ālōolēē :Yēēsu meenyii āk ng'eeteenyii

(Mataayo 20:17-19; Māārko 10:32-34)

³¹Kuwēēto :Yēēsu rubiikyii choo ki taman āk āyēēng' komos ānkumwoochi kule, “!Kookas, kēēmiitē kēēbēētii Yēērusālēēm. Yoo kakeeyit wōlooto, mākuyityiin man kuu wōloo kikiikung'oorta :wōōrkooyikaab Yēyiin kēny kurubta keey ākoo Wēritaab Chii.

³²+/Makeenam /ānkiiyokoochi biikaab Rooma chēē mākōōntosuur, kung'utyi,

³³kubirsēēt kulālchi ankubakach. Nto mii bēsyēētaab sōmōk, kung'eetee meet.”

³⁴Maneemuuch :rubiik kōōnkēt kiyēē kimii :Yēēsu kung'ālōolēē. Kiiyeelaat :ng'ālyoontēēt.

Kiisoob :Yēēsu cheebkoraatyaa

(Mataayo 20:29-34; Māārko 10:46-52)

³⁵Yu kikiikuriik kuyit :icheek kiriinkēētaab Yēērikō, kunyōōr cheebkoraatyaanteet ake nyēē kisoomsē ām kēēlto komos.

³⁶Yu kakas :cheebkoraatyaantaanaa bōlātēētaab biiko chēē chaang' chēē kikēēytooy, kumwooy kule, “Ng'oo :bichu mii kung'ālōolootē ēē?”

³⁷/Kēēmwoochi kule Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt nyēē kimii kumurē yooto.

³⁸Kukuurchinē :chiichoo barak bakeenke kule, “Yēēsu, Mōchōkōrēētaab Tāwuti, iriireenaa!”

³⁹Kōōburyoong'to :biiko chēē kimii taay kule kusiis. Nteenee kikuurchi barak miisin kule, “Mōchōkōrēētaab Tāwuti, ankiiriireenaa!”

⁴⁰Kōōyyo :Yēēsu ānkumwoochi biiko kule, “Ōrēētoonuu baa chiichoo kuchō yu.”Yu /kakiyyiit, kuteebēē :Yēēsu kule,

⁴¹” Imāchē āyēwuung' nee?”Kulē :chiichoo, “Mokoryoontēēt, āmāchē akaste.”

⁴²Kulēēnchi :Yēēsu, “/Kāākiisoobiing', kuuyu 'kēētinyē kaakaaseet. Kunyoo, ikaste.”

⁴³Kumwooyē :Yēēsu kuu nyooto, kukāstooy :chiichooto bakeenke ānkuwēēto keey Yēēsu kusiltootē Yēyiin. Kisilto nkicheek :biiko tukul Yēyiin choo kikāsē ng'aleechaa.

Luuka 19

Yēēsu ākoo Sakaayo

- ¹Kitas taay :Yēēsu āk rubiikyii ankuyit Yēērikō.
- ²Kimii :chiito ake wōlooto nyēē /kikēēkuurēē Sakaayo. Ki kāāruruukiintēētaab syuuruut nyēē wōō ānkiboonto bāytit nyēē wōō miisin.
- ³Kisyeem :Sakaayo kule kukas Yēēsu, nteenee kimēēmuuchē, kuuyu ki chaang' :biiko, nto subak kibar :nwookinto.
- ⁴Yu kakas kuu nyooto, kulabat taay ankuwokulaany mōkōywēēt ake sukukas Yēēsu nyēē karaam.
- ⁵Yu kayit :Yēēsu yooto, kukas barak ānkumwooy kule, “Sakaayo, rēku baa areet akeenke, kuuyu āyēku ra toontēēng'uung'.”
- ⁶Kukāsē :Sakaayo kuu nyooto, kurēku areet akeenke ānkuwēēto keey Yēēsu ākoy kanyii nyēē kabaybayiit miisin.
- ⁷Nteenee mānāāng'ērēkyi :biiko alake ng'aleechaa. Kiing'unyng'uunyiiis kule, “Nto yu kāruutoochi :Yēēsu chii nyēē tinyē ng'ōōki kuu nyi?”
- ⁸/Kēēmii /kyoomiisyē, kōōyyo :Sakaayo ānkumwooy kule, “Mokoryoontēēt, +māānēmu kisiincheetaab beesanikyuu ānkāākoochi bānoonik. Nto yēē ākoo mii :chii nyēē kyāānēmuneē cheechii chēē chaang' kusiir chēē /kikēēmāchēē āruruuchootē syuuruut, +māāyookyi kunyil ang'wan ām choo kyaa-am.”
- ⁹Kumwooy :Yēēsu kule, “/Kaakiiraraach ra kayi, kuuyu kēēkoosēē keey :chiichi Yēyiin kuu Abraam.
- ¹⁰Kyāāchōōnii :anii, Wēritaab Chii, chāāchēēng'ootē ānku chāārāroochootē biiko chēē kiikubootyo.”

Iyēyiisyēē nyēē karaam kiyēē /kākēēkōōning'

(Mataayo 25:14-30)

- ¹¹Kibērē :biiko chēē chaang' tōōs mākubāytooyiis :Yēēsu yoo kayit Yēērusālēēm. Nteenee mēēbērē kimii wokuyēyāktōōs kuu wōloo kiisōōtitooy :icheek. Nto kumii :Yēēsu tākōōmuunyē, kumwoochi biiko kule,
- ¹²” Kimii :mokoryoontēēt ake nyēē kimāchē kuwo kōōrēēt ake nyēē kilōō, /bokēēng'oobchi kāāmuukēywēēkaab bāytooyiisyēēt sichokubayta kōōrēēnyii.
- ¹³Kumānāāwo, kukuur motwoorikyii taman ānkōōkoochinoot chii ake tukul beesanik chēē tēē chēbo ake. Kimwoochi chii kuyēyiisyēē laatit nyeenyii kubās keey ākoy bēsyēēt nyēē kēēyēēwunēē :inee.

¹⁴Nteenee kitay :biikyii. /Kikiyookto biiko alak wokumwaayta kule māmāchē :icheek bāytooyiintonoo.

¹⁵Yu kēēyēēw :chiichoo ām ruutooy /kukaakeeng'aab kuyēk bāytooyiintēēt, kukuur motwoorikyii taman choo kiikoochinootē beesaanik chokōōboor :chii ake tukul laatit nyeenyii nyēē kiikunyōōr.

¹⁶Kumwooy :nyēbo taay kule kibās keey :cheechii kunyil taman.

¹⁷Kulēēnchi nyoo :bāytooyiintēēt, 'Kuu yoo kwēēriib tukuuchoo kō ng'ēri nyēē karaam, +maayeyiing' ibayte kiriinkōōsyēk taman.'

¹⁸Kumwooy :nyēbo āyēēng' kule, 'Mokoryoontēēt, kookunyil :cheechuu muut.'

¹⁹/Kēēmwoochi nyoo kule, '+Meebayte :inyiing' kiriinkōōsyēk muut.'

²⁰Kookeer :ake kumwoochi bāytooyiintonoo kule, 'Beesaanikuuk :chu. Kyaaratee ankeet ankaakonor nyēē māmii :kiy nyēē kitwa.

²¹Kyaakas kule iwuuy 'ankiicham ibirtooy biich ikēsē kiyēē kimēēchoonē ānkiiruruuchēē wōlēē mănēēyis.'

²²Yooto, kulē :bāytooyiintēēt, 'Imiyaat. Kubaring' :ng'aleekuuk nkityō. Yoo ākoo inkētē :inyiing' kule āwuuy :anii ankyaacham ābirtooy biich ākēsē kiyēē kimāāchoonē ānkāāruruuchēē wōlēē mănāāyis ii,

²³kwaaming' :nee simeekonoree beesaanikyuu lēnkuut sukubāsu keey? Nto 'kiiyey kuu nyooto, nto kāchāānyōōru beesaanichaa kukāākutāsyi keey :kiy barak.'

²⁴Kuweech keey :bāytooyiintonoo ānkumwoochi motwoorik alak kule, 'Ōnēmuneē nyi beesaanichaa ānkōōkoochi chiito nyoo kōtāsyi keey :cheechii miisin kusiir chēbo chuut tukul.'

²⁵Nteenee kimwooy :choo kule, 'Mokoryoontēēt, ntēē chaang' :chēē boonto :nyoo, bo nee /kēētāsyi alak?'

²⁶Kumwoochi :bāytooyiintonoo kule, 'Kātāwuu nyooto sinee, nteenee chiito nyoo kāyēyiisyēē kiyēē /kākiikoochi, /kēētāsyinē ake, nto nyoo māyēyiisyēē, /kiinēmuneē mbo nyooto kāboonto.

²⁷Nteenee kurubta keey ākoo buunichoo kāākuwēēkyoo keey, ōkwēru choo ankuboobakach ākāsē.' "

/Kikeetorooch Yēēsu ām Yēērusālēēm kuu Bāytooyiin

(Mataayo 21:1-11; Māārko 11:1-11; Yoowaana 12:12-19)

²⁸Yu kāyyēēkunēē, kutas taay :Yēēsu āk baanaa. Kimiitē :Yēēsu taay kutēē yooto tukul kutākyinē keey Yēērusālēēm. Nto yityo bokurwoowunēē Beetannyyaa.

²⁹Yu kāng'ēētyēē Beetannyyaa, kuba nto yu kēē-āyēēchēē keey Beetfaaka ām yēē kibo Lekemeetaab Musēytuuniinēk, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii āyēēng' kule,

³⁰” Obe ākoy saang'iin. Yoo kooyit yooto, +mōōnyōōru sikiryo nyēē tāku siirwaak kurataat amanaakesen chii bēsyēēt ake. Otyaach ānkōōkwērwoo.

³¹Nto yoo kateebeenaak :chii kule ōtyookyinē nee sikiryēēt, ōlēēnchi 'Māchē :Mokoryoontēēt.' “

³²Kiba :rubiichoo ānkubokunyōōr sikiryoonoo kuu wōloo kimwooytoochinē :Yēēsu.

³³Kumii kōōtyoochē, kuteebē :biikaab sikiryēēt kule, “Ōtyookyinē nee sikiryoonoo?”

³⁴Kukētyi :rubiichoo bichoo kule, “Māchē :Mokoryoontēēt.”

³⁵Kukwaanta sikiryoonoo ākoy yoo kimii :Yēēsu. Kuyitu, kōōrēēku sirookwaa chēē kikiiliiktēē keey ānkwoolyāktēē bataytaab sikiryēēt sukutēbēē :Yēēsu.

³⁶Kumii :Yēēsu kuwēētii, kōōrēēkunoot :biiko alake sirookwaa chēē kikiiliiktēē keey ānkōōyiitoot kēēltaab too.

³⁷Yu kayit :icheek yēē kyoobuksēē :kēēlto ām Lekemeetaab Musēytuuniinēk, kutoow :biiko kusilto Yēyiin ām ng'erekweek. Kityēēnootē yooto :tukul kubo tukuuk chēbo kwōng'uut chēē kiikuyeyaan :Yēēsu.

³⁸Kikuurchinootē :bichoo barak kumwooyē kule, “Ibēruuroot :Bāytooyiintēēt nyi chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin. Chōōnēē :tāloosyēēt kibkōōnkōy. Wōō :Yēyiin, lēyyē.”

³⁹Nteenee kimwoochi :Farisaayēek alake chēē kimii yooto Yēēsu kule, “Kāānēētiintēēt, ānkiiburyoong'tē bichukuuk kumātākumwooy ng'aleechu.”

⁴⁰Kukētyi :Yēēsu Farisaayeechaa kule, “Kāāmwoowook, yoo kāsiisyo :bichu, kung'ālōolē :rwoontōōk.”

Kiriiree :Yēēsu biikaab Yēērusālēēm

⁴¹Yu katoobēn Yēērusālēēm, kuriiree biikaab kiriinkoonooto kut kutēy :lōōkik.

⁴²Kimwooyē kule, “Ābērē nto ōnkētē kiyēē māchāktōōs oyey sōōnyōōru tāloosyēēt. Nteenee ōmiitē mēēnān.

⁴³Mii :bēsyēēt nyēē mākusēētyook :buunik ānkōōkwēnkweēnook nyēē māmii wōlēē ōchiirtēē.

⁴⁴+/Mākiimukuus kiriinkooni āk biikyii tukul nyēē māng'ētu mbo :rwaa kukeekemeer keey ake, kuuyu kyoomoonte bārooyinto nyēē kikiikukōōnook :Yēyiin.”

Nyēbo āyēēng' kukwētēē :Yēēsu biiko biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin

(Mataayo 21:12-17; Māarkō 11:15-19)

⁴⁵Yu kayit :Yēēsu Yēērusālēēm, kōōwut biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin ānkutoow kukwet biiko chēē kimii kwooltooy tukuukwaa ām yooto,

⁴⁶kumwoochinē kule, “Mwooyē :Yēyiin ām siruutēk kule, ‘Bo :kanyuu saayeet,’ nteenee kyooweech :akweek kuyēk kēbēnnyoo wōlēē wunyēē keey :sāsiik.”

Kiyēbchi yiit :biiko chēē chaang' Yēēsu

⁴⁷Kiinēētiisyē :Yēēsu kwaak ām Kōōtaab Yēyiin ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri chēē kimii kukwoonii. Kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk ākoo kāāntōōyik alak kuchēēng'ē kule kubakach Yēēsu.

⁴⁸Nteenee kimēēmuuchē kuuyu kiwoolchinē Yēēsu :biiko chēē chaang' kwaak chēē kibokuyēbchinē yiit ng'aleekyii.

Luuka 20

Kāāntōōyikaab Yuutayeech chēē ki kāwōōt

(Mataayo 21:23-27; Māarkō 11:27-33)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēēsu kōōnēētiisyē ānkwoomchinē biiko lōkōōywēk chēē kāroomēch ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin, kukwoonchi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, kāānēētikaab kiruutēk ākoo booyik.

²Kuteebee :bichoto Yēēsu kule, “Mwoowēēch, baa, ng'oo :nyēē kikōōniing' kāāmuukēywēēk iyey ng'aleechu?”

³Kuwālchi :Yēēsu kule, “Kany ateebeenaak :nkanii tēēbuutyēēt. Ōmwoowoo, baa,

⁴yoo kiibātisāniisyē :Yoowaana, kikwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē mii :Yēyiin, nto wōlēē mii :biiko?”

⁵Yooto kuteebee keey :bichoo kule, “Yoo kakeemwaay kule kikwoonēē :kāāmuukēywēēkyii wōlēē mii :Yēyiin, makuteebeeneech kule ām nee simākiyēnchi.

⁶Nto yoo kakeemwaay kule kikwoonēē wōlēē mii :biiko, makuwiireeneech :bichu tēē chu rwoontōōk kēēbēku, kuuyu kiikōōyēnchi :icheek kule ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :Yoowaana.”

⁷Yooto kulēēnchi Yēēsu, “-Mākiinkētē.”

⁸Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “-Māāmwoowook :nkanii chiichēē kikōōnoo kāāmuukēywēēk ayey ng'aleechu.”

Kiisyoor :Yēēsu miyootyēētaab kāāntōōyikaab Yuutayeech

(Mataayo 21:33-46; Māarkō 12:1-12)

⁹⁻¹⁰Kutas taay :Yēēsu kumwoochi biiko kule, “King'eet :chiito ake kuchaan musābiibuunēk mbareenyii. Yu kaakuchaan, kukāsyiin āk biiko alak kule kuyēytoochi inee mbaraanaa sukubchēchiin āmiik kōōyyiin yoo kāruryo. Nto mii yoo, kuruuto kuyēk kēny. Yu kāwokururyo :āmiik, kōōyookto :chiichoo kibo mbareet motwooriintēēnyii akeenke wokuyibchi kereeryaanteet nyēē ki nyeenyii. Yu kayit :motwooriintonoo wōloto kibo mbareen, kubir :bichoo /kikiikoochinē kuyeyta mbaraanaa ankukwet āmā kiy.

¹¹Kōōyookto subak :chiichoo motwooriintēēt ake. /Kēēbir nkinee nyoo /kiintosuur /ankeekwet āmā kiy.

¹²Kōōyookto subak ake nyēbo sōmōk. /Kēēbir nyoo, /kiikōōtēn /ānkiichuutoot ākoy tuuyta saang'.

¹³Koosoot :chiitaab mbareet ānkulē, 'Saayey nee?' Nto mii yoo, kulē, 'Mii :kiyēē +maayey. +Māāyooktē wērinyuu nyi āchāmē. Tōōs imuuchē kooywey ra nyiitēnyi.' Kōōyookto.

¹⁴Kuyitē :lakwanaa wōloto, kukuur keey :bichoto kule, 'Murēchu, ong'nyi :lakwataab murooniito! Okany keebakach sukuyēk :mbaraani nyēenyoo.'

¹⁵Yooto, kunam :bichoo wēēroo ānkukwēryoot kuwo tuuyta saang' ankubakach. Kunyoo ii, yoo koosoot :akweek chokuyēchinē nee :chiitaab mbareet bichoo?

¹⁶Okany āmwoowook, machokubakach bichoto tukul ānkōōkoochi biiko alak kuriibchi mbaraanaata."Yu kāmwooy :Yēēsu kuu nyooto, kumwoochi :bichoo kule, "Bērē nto māyēyākiis :ng'ala chēē wuu choo."

¹⁷Kōōrōōtoot :Yēēsu ānkumwoochi kule, "Ibooru nee :siruutēkaab Yēyiin ām yoo /kikeesir kule, 'Tolochta nyoo kitāyē :biiko nyēē kōōkuyēk tiyēywoontēētaab kōōto.'

¹⁸Chii ake tukul nyēē karyaach rwaantaanaa, +/makeetirtir. Nto nyoo kāluulchi :rwaantaanaata, kuruurumē."

¹⁹Yu kakas :kāānēētikaab kiruutēk ākoo mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ng'aleechaa kimwooyē :Yēēsu, kōōnkēt kule kimii buch :Yēēsu kukwērē ng'aleechaa liimō, nteenee king'āloolēē icheek. Kukwaany keey :moo bichoto ankumach kule kunam Yēēsu, nteenee kinyōkōriitu, kuuyu ki chaang' :biiko yooto.

Kibokutech :kāāntōōyik alake Yēēsu sukunam

(Mataayo 22:15-22; Māārko 12:13-17)

²⁰Kiiyookto :bichoo yōōtiik kuba wōloo kimii :Yēēsu, wokuyey keey kule churtootiin. Kimāchē kunyōōr ng'ālyoo nyēē keechiwiit :inee sukunam ānkōōyokoochi bāytooyiisyēētaab Rooma.

²¹Kikwēēskwēēsānchi :yōōtiichoo Yēēsu kule, "Kāānēētiintēēt, kiinkētē kule imwooyē manta, iyibē biiko tukul kwooyēēch ānkiinēētē biiko kōōnkēt kiyēē māchē :Yēyiin ām kēēlto nyēbo man.

²²Mwoowēēch baa ng'ālyoontooni: Karaam kēēkwēchinē bāytooyiintēētaab Rooma syuuruut nto miyaat?"

²³Yooto kōōnkēt :Yēēsu kule kimii :bichoo kutēchē inee. Kumwoochi kule,

²⁴" Ōboorwoo baa beesyaanteet."Kuteebē yōōtiichoo kule, "Bo ng'oo :mēti āk kaaynaani mii beesyaantaani?"

²⁵Kulē :bichoo, “Bo bāytooyiintēēt nyēē wōō nyēbo Rooma.”Kumwoochi :Yēesu kule, “Ōkoochi bāytooyiintonoo kiinyii, nto Yēyiin, ōkoochi nyeenyii.”

²⁶Kinam kuut bichoo :kiyēē kimwooy :Yēesu. Kunyoo, kuboty :wōlēē makunamta Yēesu kukāsē :biiko.

Ng'eeteetaab meet

(Mataayo 22:23-33; Māārko 12:18-27)

²⁷Nto mii yoo, kukwoonchi subak Yēesu :biiko alake chēē /kikēēkuurēē Satukaayee. Kiiyēnchinē :bichoo kule yoo kaakume :chiito, kaakume kutukul nyēē mēēbērē wokung'ēētēē meet bēsyēēt ake. Kimwoochi :bichoo Yēesu

²⁸kule, “Kāānēētiintēēt, kisirweech :Muusa kiruutyēēt nyēē mwooyē kule yoo kame :chiito āmānāāsikiyiin leekwa ākoo koorkēēnyii, kōōntiiyē :ng'eetaabkaamet koorkoonoo, sukusikiyi nyiin lēēkōōk chēē sukuroobta kōōnyii.

²⁹Kimii :chiito ake kēny nyēē kiboonto wērikyii tisab. Yu kāwokuwōōyit :kibooreetyeet, kukēēsyō. Nto mii yoo, kumēēchi keey nyēē mānāāsikiyi :koorkoonoo leekwa.

³⁰Kōōntiiyiis :wēēriit nyēē kirubu nyoo kimēē. Kōōbuurchiin :nkinee ākoo koorkoonoo ankume āmānāāsikiyiin āk koorkoonoo leekwa.

³¹Kookeer :wēēriit nyēbo sōmōk. Kōōbuurto keey :nyoo nkinee koorkoonoo ankume :nkinee āmā leekwa. Kiyeyakay kuu nyooto kut kubēk :wērichoo tukul āmā lēēkōōy.

³²Nto mii lētuunoo, kume :nkinee koorkoonoo.

³³Kunyoo, imwoowēēch: Booyiitu ng'oo :koorkoonoo kōōyyiin kāng'ēētyēē :bichooto tukul meet.”

³⁴Kukētyi :Yēesu bichoo kule, “Ng'ētēē :kāāmutiisyēēt kōōrooni.

³⁵Yoo /kaakiing'eetee chii meet ānkuwo Kaab Yēyiin, mēēbērē tākōōmutiisyē nto /tābokiiimutē subak,

³⁶kuuyu māmēē subak. Makukerkeyiitu malayikaanik ānku lōkōkaab Yēyiin kuuyu kookoong'eetee :Yēyiin meet.

³⁷Nto kurubta keey ākoo ng'eeteetaab meet, kiichuurta :Muusa ām sōntiinoos kilāyē yoo kimwooyē kule, ‘Yēyiintēētaab Abraam, Isaka ākoo Yāākōbō.’

³⁸Yoo /kakeemwa kule bo :Yēyiin anum, kōōbooru :yooto kule tākusoboot :chiichooto ānkoo kikiikume kēny. Kunyoo, kurubta keey ākoo Yēyiin, sobchootiin :biiko tukul ānkoo mbo choo kiikubēk.”

³⁹Kulē :kāānēētikaab kiruutēk alake, “Kēēkētu nyēē karaam, kāānēētiintēēt.”

⁴⁰Manaatakukany :biiko kuteebaatee Yēesu subak ng'al alak kutēchē.

Ng'oo :Kāārārookiintēēt?

(Mataayo 22:41-46; Māārko 12:35-37)

⁴¹Nto mii yoo, kuteebē :Yēesu bichoto kikwiilē inee kule, “Ām nee yu /kēemwooyē kule chōōnēē :Kāārārōokiintēēt kōōtaab Tāwuti?

⁴²Yoo wuu nyotoo ii, kwaam :nee sukusir :Tāwuti ām kitaabuutaab Tyēenwookik kule, ‘Kimwoochi :Yēyiin Mokoryoontēenyuu kule: ‘Itēbunēē āwunyuu nyēbo taay

⁴³kēēbāytooyiisyē tukwaay ānku +maawaang'te buunikuuk.’

⁴⁴Kunyi, yoo kuurē :Tāwuti Kāārārōokiintēēt kule ‘Mokoryoontēenyuu’ ii, kōōmuuchāktōōs kule nee kuyēk muchōkōrēenyii?”

Kiiburyoong'to :Yēesu kiblembechiis

(Mataayo 23:1-12; Māārko 12:38-40)

⁴⁵Kumii tākuyēbchinē yiit :biiko kiyēē kimii :Yēesu kumwooyē, kuwēēkyi keey :Yēesu rubiikyii ānkumwoochi kule,

⁴⁶” Ōriibēē keey kāānēētichoo bo kiruutēk, -amoorub ātēbuutēkwaa. Kicham :bichu kōōloochē sirooy chēē yoo /kakeekas, /simkiinkētē kule icheek kiirwookik. Kicham mbo subak kubēesyētootēē wōlēē chaang’ :biich /sikiisuboooyootē nyēē /kākēēkoonyit. Kicham subak kulēkwēlē ng'ēchērōōk choo bo taay ām kooriikaab saayēet ānkōōmoymooyē mbo ng'ēchērōōk chēbo taay ām kaab saakwa ake tukul.

⁴⁷Lātunootē mbo koor chēē musuuk sukuyibēē tukuukwaa. Sooyē miisin kuyēyē keey kule churtootiin. Biich chēē wuu chuutēchu chēē mākuyēchi :Yēyiin ng'al chēē bichiiyēch kusiir choolwookiin ake tukul.”

Luuka 21

Ng'oo nyēē kiinēm chēē chaang'?

(Māārko 12:41-44)

¹Kutākumii :Yēesu Kōōtaab Yēyiin, kukas wōlēē kiikoochintooy :biiko chēē ki mokorēēn beesaanik loolēēt nyēē /kikiiruruukyinē beesaanik kubo yiisyēētaab Yēyiin.

²Yotoo, kuchō :cheebyoosya nyēē ki musik anki banan. Kibār :nyoo beesaanikyii chēē ki ng'ēri.

³Kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “!Kāāmwoowook, cheebyoosyaani musik :nyēē kēēnēm beesaanik laatit nyēē wōō kusiir chuut tukul.

⁴Kāng'ōmōrunēē :bichoo mokorēēn laatit nyoo kēēkooytooy wōlēē bo chēē boonto, nteenee kābār :cheebyoosyaanaa loolēēnyii tukul.”

+/Mākiiturbuub Kōōtaab Yēyiin

(Mataayo 24:1-2; Māārko 13:1-2)

⁵Yooto, kutoow :rubiik kung'alaalee Kōōtaab Yēyiin. Kimwooyē kule, “Kāroorānēch nyēē tyaa :rwoontōōchu /kikeetechee Kōyi bo Yēyiin! Kāroorānēch mbo nkicheek nyēē tyaa :tukuuk chu /kikēēkōōnu /kiikaraanee kōyi!” Nteenee kumwoochi :Yēēsu rubiichoo kule,

⁶” Mii :bēsyēēt nyēē +/mākiiturbuub tukuuchu ōchōrōkyinē. +/Mākiiturbuub nyēē māmii :rwaa mbo akeenke nyēē ng'ētu kukeekemeer keey ake.”

Nyāliluutēk āk wusiisyēēt

(Mataayo 24:3-14; Māarkō 13:3-13)

⁷Yooto, kuteebēe :rubiik Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, yēyāktōōs āyu :ng'ālyoontoonoo ānkumākōōboor :nee?”

⁸Kukētyi :Yēēsu kule, “Ōriib keey -/makiiberbeeraak. Choong'ēch :biiko chēē makukwaanaat ankuyey keey :ake tukul kule inee ku kāārārōokiintēēt. Mākumwoowook :alake kule, 'Kaakuriik :Mokoryoontēēt.' Yoo kāmwooy, -mōōyēnchi.

⁹+Mookas kubārē keey :biiko ām kōōrēēt ānkukwiilē :alake bāytooyiisyēētaab kōōrēēng'waa, nteenee -mōōmuuyē. Māsimkuyitu :tabantaab kōōrēēt ānkoo kāyēyākiis :tukuuchoo.

¹⁰Mākubooryo :bōrōryēēt ake āk ake, kubooryo :kōōrēēt ake āk ake.

¹¹Mākutookunootēē :kibring'ring'nyēēt kōōrēēt. Mākutookunootēē :kēmēwuut nyēē wōō komoswookik chēē chaang' ām kōōrēēt ankukwaanaat :bōōrwoonik chēē miyootēch. Mākutook :tukun ām wōliin bo barak chēē -/mākyoomu.

¹²Nto kumānāāyēyāktōōs :ng'aleechaa tukul, +/mākēēwusook /ānkiiyyoong'tēēnook kōōk ām kooriikaab saayeet /ankeerataak kubo anii. Nto subak, +/mākiiyyoong'tēēnook taayeetaab bāytooyik kubo anii.

¹³Bārooyinto :nyooto nyēē +mōōmwoochinēē bichooto kiyēē ōyēnchinē.

¹⁴Kunyoo, -mookany kwaamaak mēt kule bōōmwooyē nee ām kōōk nyēē ōyēētēē keey.

¹⁵+Māāboorwook :anii kiyēē bōōmwooyē nyēē mākoy kukētwook :chii ng'ālyoo.

¹⁶Makuchaamtaak :sikiikwook, tuubchōōsyēkwook, tilyōōnuutēkwook ākoo chōōrōōnuutēkwook /keenam alak ām akweek /ankeerat, nto alak /keebakach.

¹⁷Mākuwēchook :biiko kuuyu ōyēnwoo

¹⁸nteenē -mā-āstook :Yēyiin mbo kisich!

¹⁹Yoo kōōmuytoochi ng'aleechaa, +mōōnyōōru soboonto nyēbo man ām lētuunoo.”

Wōlēē +/makiiserweetita Yēērusālēēm

(Mataayo 24:15-24; Māarkō 13:14-20)

²⁰Kimwoochi :Yēesu subak kule, “Yoo ōkāsē kōōkwēnkwēēnē :buunik Yēerusālēēm, ōnkēt kule kaakuriik :bēsyēēt nyēē sēr wētēē :Yēerusālēēm.

²¹Māchāktōōs :biikaab Yuuteeya kumwēchi lekem ānkumwēy :nkicheek choo mii Yēerusālēēm. Nto choo kanyoorta :ng'aleechu saang', kumeeyeey kiriing'.

²²Kuu wōloo mwooytooy :siruutēk, ku bēsyōōsyēchuutēchu :chēē mākōōng'woonchinēē :Yēyiin biiko choo kiikuchoolwookēn.

²³Lēyyē, mākuwuuyiityi bēsyōōsyēchooto sōō kule nee kooruuk choo kōōyootiin āk choo irēēriisyē! Mākuchō :wuuyinto nyēē wōō kōōrēēt ānku mākōōng'woonchi :Yēyiin biiko choo mārūbē ng'aleekyii.

²⁴+/Makeebakach alak /ankeenam alak bokuyēkunoot motwoor ām kōōrōōsyēk tukul. Mākuminy :bōrōryōōsyēk alake Yēerusālēēm ākoy yēē bēkunēē :bēsyōōsyēkwaa.”

Kiyēē ibooru chōōnēētaab Yēesu

(Mataayo 24:29-31; Māārko 13:24-27)

²⁵Kimwoochi subak :Yēesu rubiikyii kule, “+/Makeekasee mēēyintaab kōōrēēt wōlēē mākōōbuurto :asiista, araawēt āk kookeelik. Mākumuuyo :biiko ām kōōrēēt ānkuboty :tonkoy kule tākyinē keey ānō, kumwēyēē kaaruumeetaab bēēkaab araarayta.

²⁶Mākōōtimtiimākoy :wōliin bo barak ānkumuuyo :biiko chēē chaang' kubo kiyēē mii wokuyēyāktōōs ām kōōrēēt, kut wuu nyēē mākubēk.

²⁷Yooto, makukas :biiko āyēēwu :anii, Wēritaab Chii, ām boolteet ām kāāmuukēywēēk āk lēbkēēyēētaab Yēyiin.

²⁸Yoo ōkāsē kutoowu keey :tukuuchoo tukul, ōng'ērēkiisyē, kuuyu, ōmiitē bōōbēētii kōōrēēt nyēē lēl.”

Bēsyēēt nyoo iyēēwu :Yēesu

(Mataayo 24:32-36; Māārko 13:28-32)

²⁹Yooto subak, kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Māchē ōkāsēē mutiiniit āk keetiik alak.

³⁰Yoo inkātu :sokēēkaab keetiichoo, ōnkēt kule kaakuriik kumusēs.

³¹Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, yoo ōkāsē kuyēyāktōōs :tukuuchoo, ōnkēt kule kaakuriik :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin.

³²!Kāāmwoowook, mābootōōs :biikyuu choo kyaakwey ānkoo kāyēyākiis :tukuuchoo tukul.

³³Mākubot :barak āk ng'wēny, nteenee mābotē :ng'ālyoontēēnyuu.”

Ōriib keey

³⁴Kitas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Ōriib keey! -Mookany ānyōōrwook ōbēng'tēē sookwoonuutēk ōyyēēsyē. -Mookany mbo kōōbootook

:kāāsōōtēywēēk chēbo wōlēē +moonyoorte mokornoontiit. Yoo kooyey kuu nyooto, makucheeraak :bēsyoonoo āyēēwunēē.

³⁵Makucheer :ng'aleechu biiko ām wōlto ake tukul.

³⁶Māchē ōriibē keey kwaak. Ōsooyē sōōtitir ōbununēē ng'aleechaa soomuuch bōōyyoonyēē taayeetaab Wēritaab Chii.”

Kiyēbchi yiit :biiko chēē chaang' Yēēsu ām Kōōtaab Yēyiin

³⁷Kiīnēētiisyē :Yēēsu ām Kōōtaab Yēyiin yoo bo bēēt, nto mii kwēēmooy wokuruchinē keey wōliin bo Lekemeetaab Musēytuuniinēk.

³⁸Kuyyēēchē :kōōrēēt, kōōyēēyē Kōōtaab Yēyiin wokōōnēētiisyē. Kimustoooy :nkicheek biiko chēē chaang' bokukāsē kiyēē kiīnēētē :Yēēsu.

Luuka 22

Kicheeng' :buunikaab Yēēsu wōlēē makunamta

(Mataayo 26:1-5; Māārko 14:1-2)

¹Kikiikuriik :Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin. Saakwaani ku Saakweetaab Keeytaayeet.

²Kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk kuchēēng'ē wōlēē makunamta Yēēsu /subokeebakach. Nteenee kinyōkōriitu kuuyu ki chaang' :biiko yooto.

Kiīnēm keey :Yuuta kuchaamta Yēēsu

(Mataayo 26:14-16; Māārko 14:10-11)

³Yooto, kutamar :Kibrōkōsyoonētēēt Yuuta Iskaryoot nyoo ki akeenke ām rubiichoo ki taman āk āyēēng'.

⁴Kiwo :Yuuta wōlēē kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo biiko alak chēē ki wōōyēch chēē kiriibē Kōōtaab Yēyiin. Kiwokusat wōlēē +/makeenamta Yēēsu.

⁵King'ērēkyi :bichoo Yuuta ānkuchāmchiin kule mākōōkoochi :icheek beesaanik, yoo kayey kuu nyooto.

⁶Kucham :Yuuta ng'aleechaa ankucheeng' bārooyinto nyēē /kiimuuchē /keenamee Yēēsu kumākāsē :biiko.

/Kikeeyeyta kiyēē /kyoomē ām Saakweetaab Keeytaayeet

(Mataayo 26:17-19; Māārko 14:12-16)

⁷Nyēē mā tyaa, kuyit :bēsyēēt nyēē /kēēyēēnyēē mēēnkitaab kōrōsēēkaab Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin.

⁸Kumwoochi :Yēēsu Bētērō ākoo Yoowaana kule, “Bōōyēytoowēēch saakweet kyaam.”

⁹Kuteebēē :icheek Yēēsu kule, “Imāchē bokeeyeytee ānō?”

¹⁰Kukētyi :Yēesu kule, “Obe, nto yoo kōōwut Yēerusālēm, +mōōtuuyēē chiito ake nyēē boontoonu tērēetaab bēēko. Orub chiichoo ākoy kōōto nyēē kēēwut.

¹¹Ōmwoochi chiitaab kayta kule, ‘Māchē :Mokoryoontēēt kisēēnkēētaab tāyēēk nyēē sukwaamee Saakweetaab Keeytaayeet āk rubiikyii.’

¹²Mākōōboorwook kisēēnkēēt nyēē wōō nyēē mii nyiin barak nyēē boonto tukuuk tukul. Yooto, oyeyte āmiik.”

¹³Kiba :rubiichoo āyēēnku ānkubokunyōōr kiy ake tukul kuu wōloo kimwooytoochinē :Yēesu. Nto mii yoo, kuyeyta āmiik.

Āmiikaab lētuut

¹⁴Yu kāākuchōbākoy kiy ake tukul, kuchōōnto keey :Yēesu lēbkēēyik ānkwoomiis.

¹⁵Kumwoochi :Yēesu lēbkēēyichoo kule, “Kyaamachaanu kule kyaam tukul āmiichu bo Keeytaayeet kumanaanyalil.

¹⁶!Kāāmwoowook, -mēētāwāā-āmē saakweet ake subak nyēē wuu nyi ākoy bēsyēēt nyēē /kakiikeeree nyēē lēl nyēē biirē nyi ām Kaab Yēyiin.”

¹⁷Kunam terekyeet nyēē kimii :tifaayiik. Kubirchi Yēyiin kōōnkōy ānkumwoochi lēbkēēyik kule, “Ōmōōsootē tifaayiichu.

¹⁸!Kāāmwoowook, -māwāāyyēē subak tifaayiin ākoy bēsyēēt nyoo +mawaayyee ām Kaab Yēyiin.”

Kitoow :Yēesu saakweet nyēē lēl

(Mataayo 26:26-39; Māārkō 14:22-25; 1 Kōōriintēēk 11:23-25)

¹⁹Kunam nkinee mukaatiit ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy. Kubetes ānkōōkoochinoot lēbkēēyik kumwoochinē kule, “Bōōrnyuu :nyi nyēē /kāākēēkōōn kubo akweek. O-am sōōsōōtēēnoo.”

²⁰Yu kāākwoomiis kubēk, kunam terekyeet nyēē kimii :tifaayiik ānkumwooy kule, “Kiirootyeet :nyi nyēē lēl kubununēē :korotiikyuu chēē +/makiitaata kubo akweek.”

Kiboor :Yēesu chiito nyēē kimii wokuchoomtooy

(Mataayo 26:20-24; Māārkō 14:18-21; Yoowaana 13:21-30)

²¹Kumwooy :Yēesu kule, “Ānkoo kēēmiitē kyoomiisyē :tukul, miitē :akeenke ām akweek wokuchoomtoo.

²²Makume :Wēritaab Chii kuu wōloo kiikusatita :Yēyiin, nteenee +/mākiing'woonchi chii nyoo kachaamta.”

²³Kuteebēē keey :rubiik yooto kule, “Ara ng'oo ām acheek :nyēē mii wokuchoomtooy Yēesu?”

Ng'oo :nyēē wōō?

(Mataayo 20:25-28; Māārkō 10:41-45)

²⁴Kutoow :rubiik kumooyo wōōyinto.

²⁵Kumwoochi :Yēesu kule, “Bāytooyik chēē mii kōōrooni kumāchē kōōboorchi biiko alak kule ichēek :chēē bāytooyiisyē ānku ichēek :chēē inkētē kuyēētyēēchi biiko alak kusiir chuut.

²⁶Māmāchāktōōs oyey :akweek kuu nyooto. Nteenee nyoo kāāntōōyiin ām akweek kuyib keey ng'wēny, nto nyoo māchē kuyēk kāāntōōyiin kumāchāktōōs kuyēētyēēchinē chuut.

²⁷Ng'oo :nyēē wōō ām chiito nyoo āmiisyē āk nyoo bāyiisyē? Chiito nyēē wōō ku nyoo āmiisyē, nteenee āboontē keey akweek āyēētyēēchook.

²⁸Kwōōmuytoochi :akweek tyēmuutēk chēē kōōkēēnyōōru.

²⁹Kuu yoo kiikukōōno :Baaba kāāmuukēywēēk ābāytooyiisyē, +māākōōnook :nkanii kāāmuukēywēēchoo.

³⁰+Mākiibuurtē keey :tukul āk akweek ām Kaab Yēyiin kyoomiisyē ānkōōtiilchinē ng'aleek biiko tukul chēbo mooyēētaab Isrāyēēl.”

Kiiboor :Yēesu kule makutuuch keey :Bētērō

(Mataayo 26:31-35; Māārko 14:27-31; Yoowaana 13:36-38)

³¹Kumwoochi :Yēesu Bētērō kule, “Simōōni wē, Simōōni! /Kāākiikoochi Syeetaani kāāmuukēywēēk kutyemaak.

³²Nteenee kāāsoowuung' anii kumēēboot kaakaaseet. Yoo 'keeweekse ichōō wōlēē āmiitē, +mēētitiir rubiik chuut.”

³³Kumwoochi :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, kaachamte keey :anii. Yoo kābo rātiisyō, /keerateech tukwaay, nto yoo kābo meet, kēēbēku :tukwaay.”

³⁴Kukētyi :Yēesu kule, “Bētērō, kāāmwoowuung', kutoombo kōōturkuuchē :kirkōōnkiit kwēēmowuuni +meetuuch keey areet sōmōk.”

Ōchōb keey, mii :wuuyinto kuchōōnii

³⁵Kumwoochi :Yēesu rubiikyii kule, “Yoo kyāāyooktook obeetaate āmā beesyaa nto ku lool nto kwēyōōn, ara kibotwook :kiy ake tukul?”Kumwooy :rubiik kule, “Māmii :kiy nyēē kibotwēēch.”

³⁶Kumwoochi :Yēesu kule, “Nteenee raat, yoo boonto :chii beesaanikyii nto loolēenyii, kunamaat. Nto nyoo mātinyē chōōkiit, kwaalta kābuutiinyii ankwaal nyeenyii.

³⁷Mākuyityiin :siruutēchu bo Yēyiin kurubta keey āk anii ām yoo mwooyē kule, ‘/Kikeetasta kibng'ōōkisiis.' Kuu wōloo /kikeesirta kurubta keey āk anii, makuyeyakay kuu nyooto.”

³⁸Kumwooy :rubiik kule, “Mokoryoontēēt, nto chu chōōkiinēk āyēēng'.”Kumwoochi :Yēesu kule, “Kutēēniit choo!”

Kiwokusaayee :Yēēsu Ketesemaane

(Mataayo 26:36-46; Māārko 14:32-42)

³⁹Nto mii yoo, kuchuwunee :Yēēsu kōyooto kimii kwoomiisyēē āk rubiikyii ānkutākyi keey Lekemeetaab Musēytuuniinēk kuu kwaak.

⁴⁰Kumii wōlooto, kumwoochi rubiikyii kule, “Māchāktōōs ōsooyē simōō-āsyi keey tyēmuutēk.”

⁴¹Kung'eetee :Yēēsu yēē kimii :rubiikyii ankoonaata yēē lōō kisich. Kukutuny ankusaay kule,

⁴²” Baaba, yoo ichāmē, inēmtoowoo nyalili. Nteenee kuyeyakay kuu wōloo imāktooy, āmēēbērē kuu wōloo āmāktooy anii.”

⁴³Yu keewaany :Yēēsu kusaay kuu nyooto, kuchō :malayikeet ānkōōtitiir.

⁴⁴Kisaay subak nyēē ng'waa miisin kut kooyot. Kikerkeyiitu :kiyootichaa korotiik chēē /kakiitaata.

⁴⁵Kung'eetee :Yēēsu yooto kāsooyēē, ānkuwo yoo kimii :rubiik. Nteenee kinyōōr rubiichoo kuruuytōōs kubo chaasikaab ng'uusng'uusyēēt.

⁴⁶Kumwoochi :Yēēsu rubiichooto kule, “Tōōruuytōōsii? Ōng'ēētyē ankoosaay simōō-āsyi keey tyēmuutēk.”

/Kikeenam Yēēsu nteenee kitay /kēēsār

(Mataayo 26:47-56; Māārko 14:43-50; Yoowaana 18:3-11)

⁴⁷Kutākumii :Yēēsu kung'āloolē, kuyit :Yuuta nyoo ki akeenke ām rubiikaab Yēēsu taman āk āyēēng', kuboontoonu keey biiko chēē chaang'. Kuwo yēē kimii :Yēēsu kumāchē kutorooch.

⁴⁸Kumwoochi :Yēēsu kule, “Yuuta! Imāchē man ing'ōmtē Wēritaab Chii ām toroocheet?”

⁴⁹Yu kakas :rubiik chuut kiyēē kimii wokuyēyāktōōs, kumwooy kule, “Mokoryoontēēt! Keeyebaayeb?”

⁵⁰/Kēēmwooyē kuu nyooto, kuchwēntooy :akeenke yiititaab taay nyēbo motwooriintēetaab kibkōrōs nyēē wōō.

⁵¹Nteenee kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Ōbāroochi kuyey!”Yooto, kunam yiititaab chiichoo ānkukētyi yooto.

⁵²Bichoo kikwoontooy keey Yuuta ku mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, booyik ākoo biiko alak chēē wōōyēch ām chēē kiriibē Kōōtaab Yēyiin. Kumwoochi :Yēēsu bichooto kule, “Ntēē sookwaante chōōkiinēk āk syaariinek? Ōbērē āntōōchinē :anii lukēēt nyēē māchē kuweech kōōrēēt?

⁵³Ntēē kwāāmiitē :anii kwaak biwuutaab Kōōtaab Yēyiin amoonamaa? Nteenee bēsyēēng'woong' :nyi ra āk kāāmuukēywēēkaab mēēnānēēt.”

Kituuch keey :Bētērō

(Mataayo 26:57-58, 69-75; Māārko 14:53-54, 66-72; Yoowaana 18:12-18, 25-27)

⁵⁴/Keenam Yēesu yooto /ānkēēkwēryoot ākoy kaytaab kibkōrōs nyēē wōō. Koonaamaat :Bētērō Yēesu ākoy biiwuutaab kayaa.

⁵⁵Kikiikoolaay :riibiik maat kiyēng' ānkimii :biiko kuywēē maata. Kiwokuyu :nkinee Bētērō mayaata.

⁵⁶Nto bēre kukas :chēēbto ake nyēē kiyēyiisyē kayaata Bētērō kukataal :maata, kōōrōotoot ānkulē, "Ntēē kiboontootē keey :chiichi Yēesu!"

⁵⁷Kutuuch keey :Bētērō kule, "Chēē, -māānkētē chiichoo!"

⁵⁸Kukas :chiito ake subak Bētērō ānkumwooy kule, "Inyiing' :ake ām bichu." Kumwooy :Bētērō kule, "Lēyyē, ābēērē keey!"

⁵⁹Yu kakeeyta :asiista akeenke, kumwooy subak :chiito ake ām yooto kule, "Kubooyiit man, kiboontootē keey :chiichi Yēesu, kuuyu sālū Kalilaaya."

⁶⁰Kutuuch keey :Bētērō kule, "Kubooyiit man, -māānkētē kiyēē imiitē imwooyē." Kōōturkuuchē :kirkōōnkiit bakeenke.

⁶¹Kuweech keey :Yēesu ānkōōrōotoot Bētērō. Koosoot :Bētērō yoo kāmwoochinē :Yēesu kule, "Kutoombo kōōturkuuchē :kirkōōnkiit kwēēmowuuni +meetuuch keey areet sōmōk."

⁶²Kuchuyta :Bētērō saang' ānkuwokuriir nyēē kāng'woonchi miisin.

/Kikiintosuur Yēesu /ānkēēbir

(Mataayo 26:67-68; Māārko 14:65)

⁶³Kiintosuuroot Yēesu :biiko choo kimii kuriibootē ankoonyaliilaat.

⁶⁴Kiiyēēnē koonyek, ānkubirsēētē, sukutēēbootēē kule, "Mwoowu baa, ng'oo :nyi kābiring'?"

⁶⁵Kiinchōchēē mbo subak :bichooto Yēesu ng'aleek alak chēē chaang'.

Kumii :Yēesu taayeetaab kōōkwēēt nyēē wōō nyēbo Yuutayeek

(Mataayo 26:59-66; Māārko 14:55-64; Yoowaana 18:19-24)

⁶⁶Yu yyēēchē :kōōrēēt, kikiikōōruruuch keey :kōōkwēēt nyēē wōō nyēbo Yuutayeek: Booyik, mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk. /Kikēēkwēryoot Yēesu ākoy kōōk.

⁶⁷Kumii kōōk, /keeteebee kule, "Inyiing' man :Kāārārookiintēēt?" Nteenee kukētyi :Yēesu kule, "Ānkoo kāāmwoowook, mēēbērē +moochamte,

⁶⁸nto subak, yoo kaateebeenaak :nkanii ng'ālyoo, mēēbērē +mōōkētu.

⁶⁹Nteenee kung'eetee raat kuwo taay, +māwāābuurunēē :anii, Wēritaab Chii, āwutaab taay nyēbo Yēyiin kēēbāytooyiisyē :tukwaay."

⁷⁰Kuteebee :bichoo tukul kule, "Imāchē imwaay kule inyiing' Lakwataab Yēyiin?" Kukētyi kule, "Wuu nyooto."

⁷¹Yu kāmwooy :Yēesu kuu nyooto, kōōruumchi :bichoo kule, “Nee ake :nyēē /tākēēmwoowēēch kurubta keey āk chiichi, ntēē kaakeekas kuchāmchiintōōs nkit.”

Luuka 23

Kumii :Yēesu taayeetaab Bilaato

(Mataayo 27:1-2, 11-14; Māārko 15:1-5; Yoowaana 18:28-38)

¹Yooto, kung'eet :kōōkwoonooto tukul bo Yuutayeek ānkukwēryoot Yēesu ākoy Kaab Bilaato.

²Kumwoochi :bichooto Bilaato kule, “Kikēēnyōōru chiichi kutēwēchootē kāāsōōtēywēēkaab biikyoo kule kumākwēchi bāytooyiintēēt nyēbo Rooma syuuruut. Kimwooytootē mbo subak kule inee ku kāārārōokiintēēt nyēē māchē kubayta biikyoo.”

³Kuteebē :Bilaato Yēesu kule, “Inyiing' :bāytooyiintēētaab Yuutayeek?”Kukētyi :Yēesu kule, “Wuu nyooto, sinee.”

⁴Yu /kābokiikum Yēesu, kumwoochi :Bilaato mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk biiko chēē kimii yooto kule, “Ntēē -māākāsē lēēlis nyēē boonto :chiichi.”

⁵Kōōwuruur :mbo kibkōrōs choo wōōyēch Bilaato kumwoochinē kule, “Inee :nyēē mii kutēwēchootē biiko ām kōōrēenyoo kumukuul kubuntēē kāānēētiisyēenyii. Kitoowunēē ng'aleechaa Kalilaaya, neennyi kookuyit wōli.”

/Kikiirēkēerchi Yēesu Ērōōtē

⁶Yu kakas :Bilaato ng'aleechaa, kumach kōōnkēt yoo kibo :Yēesu yēēmēētaab Kalilaaya.

⁷Yu kāwokōōnkēt, kōōrēkēerchi Yēesu Ērōōtē nyoo kikiikuruutoon Yēērusālēēm bēsyōōsyēchooto, kuuyu ki bāytooyiintēētaab Kalilaaya.

⁸Bērē kukas :Ērōōtē Yēesu, kung'erech miisin, kuuyu kikiikumachaan nyi kooy kule nto kas inee kuuyu /kikiikyaamta Yēesu miisin. Kimāchē kule nto yey :Yēesu kiy nyēē /kiilātē.

⁹Kuteebē :Ērōōtē Yēesu ng'al chēē chaang', nteenee mānāākētyi :Yēesu ng'alyoo.

¹⁰Yooto, kung'eētyo :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāānēētikaab kiruutēk ānkumwoochi Ērōōtē kule, “So, ntēē kiikuyey :chiichi ng'aleek chēē miyootēch miisin!”

¹¹Nto mii yoo, kuyēchi :Ērōōtē āk riibiikyii Yēesu ng'al chēbo kāāntosuurāt ankoonyaliil. Kiilookyi sireet nyēē kibo bāytooyiisyēēt /ankeeketita kuwo wōlēē kimii :Bilaato.

¹²Kiyey :yooto kuchoomnyo :Ērōōtē āk Bilaato bēsyoonoo kusiir yu kibo taay yoo ki buunyoo :chii ām wōlēē mii :ake.

Kiisimchi :kāāntōōyikaab Yuutayeeek Bilaato kubakach Yēēsu

(Mataayo 27:15-26; Māārko 15:6-15; Yoowaana 18:39—19:16)

- ¹³Kōōruruuch :Bilaato mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāāntōōyik āk biikaab yēēmēēt
- ¹⁴ānkumwoochi kule, “Kōōkwērwoo chiichi ānkōōmwoowoo kule kōtēwēchootē biiko. Kāābērē ākuumu ām taayeeng'woong' ku -māākāsē lēēlis nyēē boonto,
- ¹⁵āmānyōōr :nkinee Ērōōtē lēēlis ake tukul. Kayey :yooto kukētwēēch. Nto subak, māmii :kiy nyēē kiikuyey sukōōsākyi /keebakach.
- ¹⁶Kunyi, +/makeebas /ankeebakaakta kuwēēchi keey.”
- ¹⁸Kōōruumchi :biiko kule, “Iwaang'te chiichi ankiityaakte Baraaba.”
- ¹⁹Baraaba ku chii nyēē /kikiikeerat nyēē kimāchē kuweech kōōrēēt ānkikiikubākākiis.
- ²⁰Kumwoochi :Bilaato subak bichoo kule, “Ntēē irooko /kiityaakta Yēēsu.”
- ²¹Nteenee kubōloobōl :biiko kule, “Obakach! Obakach!”
- ²²Kumwoochi :Bilaato bichoo nyēbo sōmōk kule, “Ara, koleel nee :chiichi? Māmisynē /keebakach. Kunyi, +/makeebas /ankiityaakta.”
- ²³Nteenee kiiwuruur :biiko Bilaato kukuurchinē barak kule, “Māchāktōōs /keebakach chiichi!” Kōōbēliis :kwiilateetaab bichoo
- ²⁴ānkuyēchi kuu wōloo kāmāktooy.
- ²⁵Kiityaakta Baraaba ankuchamta /bokeebakach Yēēsu.

/Kikēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēt /ānkiinchuruur

(Mataayo 27:32-44; Māārko 15:21-32; Yoowaana 19:17-27)

- ²⁶Yu /kikēēmii /kēēkwēryootē Yēēsu, /kēētuyēē chiito ake nyēē kimii kuwēētii Yēērusālēm. /Kikēēkuurēē chiichoo Simōōni nyēē kibo kōōrēētaab Kurēēn. /Kēēnāmē nyoo /ānkēēkērchinē koong' kukalabaat murtooywoontoonoo kurubē Yēēsu lēt.
- ²⁷Kiinaamaat :biiko chēē chaang' kuboontootē keey chēēbyōōsōōk chēē kyoomoonte mbuy kuriirēē Yēēsu.
- ²⁸Kuweech keey :Yēēsu kukas chēēbyōōsōōchoo ānkulēēnchi, “Tibikaab Yēērusālēm, -mooriireenaa, nteenee oriiree keey āk lōkōkwook.
- ²⁹Mii kukwoonii :bēsyōōsyēk chēē mākumwooy :biiko kule, ‘Mii nyēē karaam :koorko nyoo mānāāsich leekwa.’
- ³⁰Mākumwooyē :biiko yooto kule, ‘Kaykay kuturbubchēēch :tulōōntōōk ānkutubēēch :lekemoosyek.’ “

³¹Kitas taay kumwooy kule, “Yoo imuuchē raat /kēēyēchi kēēti ataa ng'al chēē wuu chu ii, /bokeemwa nee nyēē yaamaat?”

³²/Kikeebeeta nkicheek biiko alak āyēēng' chēē kirātootiin kubo ng'al chēē kiikuyey kule /bokeebakach ākoo Yēēsu.

³³Yu kayit yēēt ake yēē /kikēēkuurēē ‘Rōkyēētaab Mēt,’ /kēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēnyii. /Kikēēkwērtoochi ake tukul ām bichoo murtooywoontēēnyii /ānkiiyyoong'tēē ake āwutaab taay /kiiyyoong'tēē ake āwutaab kaataam, kōōkwēēnchi Yēēsu kwēēn.

³⁴Kimwooy :Yēēsu ām yooto kule, “Baaba, inyōōchi kaat bichu kuuyu -mēēnkētē kiyēē mii kuyēyē.”Kibar :riibiichoo sēkēēryēēt yu kimāchē kubchēchiin sirookaab Yēēsu sukōōnkēt kule ng'oo :nyēē mākuyib sireet nkōnō.

³⁵Kiiyyoong'iis yooto :biiko kukāsē kiyēē kimii kuyēyāktōōs. Kiinchuruursēt :kāāntōōyikaab YuutayeeK Yēēsu kule, “Kiisoobootē :chiichi biiko alak. Kany kōōsoob keey naas yoo inee man :Kāārārookiintēēt nyēē chōōnēē Kaab Yēyiin.”

³⁶Kiinchuruur :nkicheek riibiik Yēēsu. Kikwaanta tifaayiik chēē tāytāyēch ānkōōyokoochi Yēēsu

³⁷ānkumwoochi kule, “Yoo inyiing', man, :bāytooyiintēētaab YuutayeeK, isoob keey, naas.”

³⁸/Kikiikēēsirchi kiito ake ng'aleek chēē kiyey /sikiitiilchi Yēēsu meet chēē kimwooyē kule: BĀYTOOYIINTĒĒTAAB YUUTAYEEK :NYI.

³⁹Kimwoochi Yēēsu :chiito akeenke ām bichoo āyēēng' choo kimii murtooywōōsyēkwaa kule, “Ikuurē keey inyiing' oob kule Kāārārookiintēēt? Iraraach keey ankiiraraacheech nkacheek!”

⁴⁰Nteenee kōōburyoong'to :nyiin ake kule, “Yyōōch! -Mēēywēyē :inyiing' Yēyiin siimwooyē ng'al chēē wuu chu ānkēēmiitē kēēnyōōru āk chiichi ng'wooninto nyēē kerkeey?

⁴¹Misyēēch acheek kubo lēēlisto nyēē kēēboontē. Nteenee /kakyaam chiichi buch.”

⁴²Yooto, kumwoochi :chiichoo Yēēsu kule, “Isootaa, yoo 'kēēwut Kaab Yēyiin.”

⁴³Kumwoochi :Yēēsu kule, “!Kāāmwoowuung', bokiibuurē ra āk inyiing' kibkōōnkōy.”

Kime :Yēēsu

(Mataayo 27:45-56; Māarkō 15:33-41; Yoowaana 19:28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵Ku āsiiswēk lo, kuker :kiito ake asiista kutuuyiit :kōōrēēt. Kiichuulyo :mēēnānoonoo ākoy āsiiswēk sokool. Kukērēērunēē keey :ankeet āyēēng' nyēē kirikimim nyēē /kikiyēēlēē Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin.

⁴⁶Yooto kōōnchō :Yēēsu kule, “Baaba Yēyiin! Kāāyokoowuung' tāmirmiryēēnyuu!”Kōōtēryēēchē ng'aleechaa, kung'ētē bakeenke!

⁴⁷Kisilto kāāyyoong'iintēēt ake nyēbo lukēēt nyēē kimii yooto Yēyiin. Kimwooy kule, “Kubooyiit man, ākoo kochurtaat :chiichi ām taayeetaab Yēyiin.”

⁴⁸King'woonchi biiko chēē kimii yooto yu kakas kiyēē kayeyakay. Yooto nanyuun kooyeey kaa nyēē kanamaat keey kwērmētōōk.

⁴⁹Kiyyoong'iis :chōōrōōnuutēkaab Yēēsu āk chēēbyōōsōōk alak chēē kikiikurubaa Yēēsu kung'eetee Kalilaaya, kutoobēnē kiyēē kimii kuyēyāktōōs.

Wōlēē /kikeemuyta Yēēsu

(Mataayo 27:57-61; Māārkō 15:42-47; Yoowaana 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Kimii :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Yōōsēēf nyēē kiminyē kiriinkēētaab Arimataaya ām yēēmēētaab Yuuteeya. Kikiikunam ng'ālyoontēētaab Yēyiin miisin ānkimii kukānyoonu Bāytooyiisyēētaab Yēyiin. Ki inee :akeenke ām kōōkwēēt nyēē wōō nyēbo Yuutayeek nteenee kimachamaat ng'aleekaab chuut ām kōōkwoonoo.

⁵²Kiwo :chiichoo Kaab Bilaato wokusoom /kēēchāmchi wokōōnēm muustaab Yēēsu. Kuchāmchi :Bilaato.

⁵³Wokōōrēēk muusyoontoonoo ankuratee ankeet ānkuwokōōkoochi kochonkeet ake. Kiiwōroot :kochonkaanaa /āmānāākiikoochi muusyoo bēsyēēt ake.

⁵⁴Ki bēsyēēt :nyooto nyēē kimii :Yuutayeek kuyēytēē keey kukātoow keey :bēsyēētaab Sabaato.

⁵⁵Kiinaam :chēēbyōōsōōchoo kikwoontooy keey Yēēsu ām Kalilaaya Yōōsēēf ākoy kochonkaanaa bokukas wōlēē /kikeekonorta.

⁵⁶Nto mii yoo, kooyeey ankubokuyeyta mwaanik chēē boong'u nyēē anyiny. Nteenee kiimuuny ām bēsyēētaab Sabaato kuu wōlēē mwooytooy :mākuutēk.

Luuka 24

King'eetee :Yēēsu meet

(Mataayo 28:1-8; Māārkō 16:1-8; Yoowaana 20:1)

¹Ām bēsyēētaab taayta, nyēē kirubē bēsyēētaab Sabaato, kumusta :chēēbyōōsōōchoo kukēērir :kōōrēēt ākoy kochonkaanaa /kikēēkōnōrēē Yēēsu. Kibeeta mwaanichaa kiboong'u nyēē anyiny choo kikiikuyeyta.

²Kuyitē, kunyōōru /kāākēēwunukto rwaantaanaa /kikikeekeree kochonkeet.

³Yu kēēwut kochong', kukas kule kimāmii :muustaab Mokoryoontēēt Yēēsu.

⁴Kutākōōlātē ām kiyēē kayeyakay, kutook :biiko alake āyēēnku chēē kēēyyoong'iis taayeeng'waa. Kikiilaach sirooy chēē kileelach kut kōōwirwiirtōōs.

⁵Kimuuyo :chēbyōōsōōchoo ankukas ng'wēny. Yooto, kumwoochi :bichoo kule, “Ām nee yu ōchēēng'ēē chii nyēē soboot kāābkwōombiich?

⁶Māmii wōli! Nteenee kaakung'eetee meet. Māchāktōōs ōsōōtē wōlēē kimwooytoowook yoo kitākumiitē Kalilaaya.

⁷Kimwooy kule, ‘+/Mākiiyokoochi Wēritaab Chii biich chēē kibng'ōōkisiis chēē mākukwērtōochi murtooywoontēēt. Nto mii bēsyēētaab sōmōk kung'eetee meet.’

⁸Kisēw :chēbyōōsōōchoo.

⁹Kooyeey :chēbyōōsōōchoo wōloo kikwoonēē ānkubokwoomchi ng'aleechaa rubiik choo ki taman āk akeenke āk chuut alak.

¹⁰Chēbyōōsōōchoo ku Maaryaa nyēbo Maktaala, Choowaan, Maaryaa kaametiitaab Yāākōbō āk chēbyōōsōōk alak chēē kiboontootē keey tukul.

¹¹Kichweesta :rubiichoo chēbyōōsōōchoo.

¹²Ānkoo kuwuu nyooto, king'eet :Bētērō ankulabat wōloto kibo kochonkaanaa /kikēēmuchinē Yēēsu. Kōōkōōyto āriit, nto bērē kulē, kukas sirookaab Yēēsu baateey āmāmii :bōōrto. Kooyeey :Bētērō kaa kōōlātootē ām kiyēē kiyeyakay.

Kiiboorchii keey :Yēēsu rubiik āyēēng' chēē kibēētii Emaawu

(Māārko 16:12-13)

¹³Kimii :rubiik alake āyēēnku chēbo Yēēsu bēsyoonooto kubēētii saang'taab Emaawu. Kiyibē :lōōyinnyii āsiiswēk āyēēng' kuwēētēē :chiito Yēērusālēēm.

¹⁴Kubēētii, kung'āloolootēē tukuuk tukul chēē kikiikuyēyākiis.

¹⁵Kutākumii kwoomootē lōkōōy, kulumchi :Yēēsu baanng'waa ankutas taay :tukul

¹⁶kumānēēnkēt :rubiik kule ki inee.

¹⁷Kumwoochi :Yēēsu kule, “Nee nyi ōng'āloolootēē ēē?”Kōōyyoong'iis ānkukās nyēē kāsāng'utiitu.

¹⁸Kumwoochi :rubiintēēt nyēē /kikēēkuurēē Kileeyoba Yēēsu kule, “Imāchē imwoowēēch kule inyiing' baateey ām Yēērusālēēm nyēē -mēēnkētē kiyēē kookuyeyakay?”

¹⁹Kuteebēē :Yēēsu chiichoo kule, “Nee :nyēē kookuyeyakay?”Kulē, “Ng'ālyoo kurubta keey āk Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt. Ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin nyēē kiboonto kāāmuukēywēēk ām wōlēē king'ālooltooy ānkuyēyē ng'al chēbo kwōng'uut ām taayeetaab Yēyiin āk biiko.

²⁰Kiiyokooyto :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāāntōōyikyoo /bokeebakach. /Kikēēkwērtōochi murtooywoontēēt.

²¹Kōkiimoong'tēē keey :acheek kule inee :nyēē +machokootyaakta biikaab Isrāyēēl. Bēsyēētaab sōmōk :nyi ra kung'eetee kōyēyākiis :ng'aleechu.

²²Nto subak, kākōōnēēch :chēēbyōōsōōk alake kunameech :tonkoy. Kamusta ākoy kochong' wōloo /kikiitōōrē,

²³nteenee, mānāānyōōr bōōrnyii. Kāmwoowēēch kule kakas malayikaan alak chēē kāmwoochi icheck kule soboot :Yēēsu.

²⁴Kaakuba :alake ām acheek wōlooto ānkubokunyōōr kuwuu nyooto.”

²⁵Kumwoochi :Yēēsu bichoto kule, “Kyōōbuuswookēn sōō nyēē tyaa, ānku wuuyēch mētēwookwook kule nee! Ākoo mānōōyēnchi tukuuk tukul choo kiikumwooy :wōōrkooyikaab Yēyiin.

²⁶-Mōōnkētē :akweek kule kimisiyēnē kunyalil :Kāārārookiintēēt ām tukuuchoo nto /kiitōōrōōrē?”

²⁷Yooto, kōōbāng'boonkyi :Yēēsu bichoo ām siruutēkaab Yēyiin kutoowunēē choo bo Muusa ākoy chēbo wōōrkooyik tukul kurubta keey āk inee.

²⁸Yu makuyit saang'aa kibēētii, kuyey keey :Yēēsu wuu nyēē kimāchē takutas taay āk baanaa.

²⁹Nteenee kiket :bichoo kule kōōbuurto keey :icheek, kuuyu, kikiikwiimēn :kōōrēēt. Kucham :Yēēsu kōōbuurto keey tukul.

³⁰Kumāchē kwoomiis, kunam :Yēēsu mukaatiit ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy. Kubetes ānkōōkoochi bichoto.

³¹Kusēw :bichoo kule ākoo ki Yēēsu :nyooto. Kusēwu kuu nyooto, kubotē :Yēēsu kule bil!

³²Kumwooy :bichoto kule, “Kākāākēēng'ērēkiisyē sōō nyēē tyaa, yoo kāmii :Yēēsu kumwoowunoonwēēch ng'aleek kurubta keey āk kiyēē mwooyē :siruutēkaab Yēyiin.”

³³Kung'eētyo :bichoto areet akeenke ankooyeey Yēērusālēēm. Kibokunyōōr rubiichoo ki taman āk akeenke āk rubiik alak kumii yēēt akeenke.

³⁴/Kēēmwoochi bichoto tukwaay kule, “Kookung'eetee man :Mokoryoontēēt meet ānku kāākōōboorchi keey Simōōni.”

³⁵Kumwoochinē :bichoto kikwoonēē Emaawu chuut kiyēē kiyeyakay ām kēēltaab too āk subak wōlēē kiinkētito :icheek Yēēsu, yu kāwokubetes mukaatiit.

Kichōōnchi :Yēēsu rubiikyii ām bēsyooni kaakung'eetee meet

(Māārko 16:14; Yoowaana 20:19-23)

³⁶Kutākumii :bichoo kwoomchinē chuut lōkōōywēchoo, kutookunēē :Yēēsu kōyooto ānkumwoochi kule, “Ōnyōōru tāloosyēēt.”

³⁷Kimuuyo :bichoo, ānkubōōtoon kubērē tōōs āyiintēēt :nyooto.

³⁸Nteenee kumwoochi :Yēesu kule, “Ām nee yu kōōmuuyē ankooyiimaak mēt -moochamte kule anii :nyiitēnyi?”

³⁹Okas baa mbo āwunnyēkyuu āk kērēēnkōōk. Otabtab sookas, kuuyu, ōmiitē ōbērē tōōs anii ku āyiintēēt. Mātinyē :āyiintō bōōr.”

⁴⁰Kōōboorchi āwunnyēk āk kērēēnkōōk.

⁴¹Kiilat :rubiik ānkung'ērēkiis, nteenee wuu nyēē kimā manta. Kuteebē :Yēesu kule, “Ōboontē āmnyoo?”

⁴²/Kiikoochi burburyoontēēt nyēē kiwaatanaat

⁴³ankwaam kukāsē :rubiik.

⁴⁴Kumwoochi rubiikyii kule, “Ōsōōtyēēchi kiyoo kyāāmwoowook yoo kitākēēboontootē keey. Kyāāmwoowook kule misyinē kuyēyākiis :tukuuk tukul kuu wōloo mwooytooy :kitaabuunekaab Muusa āk chēbo wōōrkooyikaab Yēyiin āk choo bo kitaabuutaab Tyēēnwookik kurubta keey anii.”

⁴⁵Nto mii yoo, kung'oonkyi :Yēesu rubiikyii kōōnkēt kiyēē kimwooyē :siruutēkaab Yēyiin.

⁴⁶Kimwoochi kule, “Siraat kule makunyalil :Kāārārookiintēēt anku makung'eetee meet ām bēsyēētaab sōmōk.

⁴⁷⁻⁴⁸+ /Makyaamtaat ām kōōrootunwēēk tukul kubuntēē kaayneenyii kule kuweek :biiko ām miyootyēēt nyoo kiikuyey /sikēēnyōōchi kaat. Kookas :akweek kuyēyāktōōs ng'aleechu. Kunyoo, o-amtaate lōkōōywēchu ōtoowunēē Yēērusālēēm.

⁴⁹Kookas, āmiitē wāāyookwook kiyēē kikuurtoowook :Baaba. Nteenee ōkāng'iisyē yuutēyu bo kiriinkooni kut /kiiluumeenaak kāāmuukēywēēk kukwaanee kibkōōnkōy.”

/Kikēēyib Yēesu kuwo kibkōōnkōy

(Māārko 16:19; Yēyuutēk 1:9)

⁵⁰Nto mii bēsyēēt ake, kuwēēto keey :Yēesu rubiichoo kung'eetee Yēērusālēēm kutākyinē keey Beetannyya. Yu kariikta, kōōtōrōōr :Yēesu āwunnyēk ankusaay Yēyiin kōōbēruur rubiichoo.

⁵¹Kutākumii kusooyē, /kēēyib kuwo kibkōōnkōy.

⁵²Kukutunkyi :rubiichoo Yēesu ankooyeey Yēērusālēēm kung'ērēkootiin miisin.

⁵³Kibēētii :rubiichoo Kōōtaab Yēyiin kibtaman kōōkoostooy Yēyiin.

Yoowaana

Yoowaana 1

Kichokōōboor :Yēesu wōlēē wuu :Yēyiin

- ¹Ām taayta, kimiitē :Ng'ālyoontēēt. Kiboonto keey :Ng'ālyoontoonoo āk Yēyiin. Ki Yēyiin :Ng'ālyoontoonoo,
- ²ānkiboonto keey āk Yēyiin.
- ³/Kikeeyey kiy ake tukul kubununēē inee. Nto kimā inee, nto mănāātōok :kiy ake tukul nyoo kiikutōok.
- ⁴Chōōnēē :soboonto wōlēē mii :inee. Kiyibchi :sobooniitēnyi biiko lēbkēēyyēēt.
- ⁵Ikwēnyē :lēbkēēyyoonoo mēēnānēēt, āmālukuyē :mēēnānēēt lēbkēēyyēēt.
- ⁶Kichō :chiito ake nyēē kiiyook :Yēyiin. /Kikēēkuurēē chiichoo Yoowaana.
- ⁷Kichokōōboorchinē :Yoowaana biiko lēbkēēyyoonoo, sukung'eet kōōyēnchi.
- ⁸Kichokōōboorchinē :Yoowaana biiko kurubta keey āk lēbkēēyyoonoto āmēēbērē ki inee :lēbkēēyyoonoo.
- ⁹Kichōōnii :lēbkēēyyoonoo kōōrēēt sukulēbkēēchi chii ake tukul.
- ¹⁰Kichō :Ng'ālyoontoonoo kōōrēēt nyoo /kikēēyēyē kubununēē inee, nteenee kimēēnkētē :kōōrēēt kule ki ng'oo :inee.
- ¹¹Kichō kōōrēēnyii nteenee kitay :biiko kutaach
- ¹²nteenee mii :biiko alake chēē kitaach inee ankookaasee keey. Kichāmchi bichoto kuyēk lōkōkaab Yēyiin.
- ¹³Mānāāyēk :bichoo lōkōkaab Yēyiin kuu wōloo māktooy :chii leekwa nto kuu yoo sichē :chii leekwa, nteenee Yēyiin nkit :nyēē yēyē bichoo kuyēk lōkōkyii.
- ¹⁴Kichokuyēk :Ng'ālyoontoonoo chii, kēēmīng'tē keey ankeekas wōōyinnyii, wōōyin nyoo nyōōrtooy :wēēro nyēē akeenke baateey wōlēē mii kwaan. Kichāmē biich kuchurta ānkiyib manta.
- ¹⁵Inee :nyoo kyoomtooy :Yoowaana kukuurchinē barak kule, "Inee nyoo kyāāmwooyē kule mākuchō ām lētuunyuu nyēē boonto kāāmuukēyewēēk kubiira, kuuyu kimii /kumānāākēēsichoo."
- ¹⁶/Kikiibēruurēēch acheek tukul kōōliikto kubo chamateet tukul nyēē boontēēnēēch :chiichoo.
- ¹⁷Kikōōnēēch :Muusa kiruutēk, kuyibwēēch :Kāārārōokiintēēt Yēesu chamateet āk manta.
- ¹⁸Māmii :chii nyēē kiikukas Yēyiin, nteenee lakwaniitēnyi sālū Yēyiin :nyēē kiikukas. Kiboonto keey Kwaan ānkiikōōboorwēēch wōlēē wuu :Yēyiin.

Yēytooyiintēetaab kēēltaab Yēēsu

(Mataayo 3:1-12; Māārķō 1:1-8; Luuka 3:1-18)

¹⁹Nto mii bēsyēēt ake kōōyookto :kāāntōōyikaab Yuutayeek mbo kibkōrōs āk biiko alak choo kibo kōōtaab Laawi kuba wōlēē kimii :Yoowaana bokuteebē kule inee ku ng'oo.

²⁰Kiichuurta kule, “Mā anii Kāārārookiintēēt.”

²¹Yoto kuteebē :bichoo kule, “Ara, inying' ku Eliiya?” Kumwooy kule, “Acha.”/Keeteebē subak kule, “Ara inying' ku wōōrkooyoontoonoo bo Yēyiin nyoo king'ālōlēē :Muusa.” Kulē, “Anii mbonō.”

²²Nto mii yoo nanyuun, kumwooy :bichoo kule, “Ānkiimwoowēēch, inying' ku ng'oo? Imwoowēēch subokiiboorchī biiko choo kēēyookwēēch. Imāchē bokiibaartiing' kule inying' ku ng'oo naas?”

²³Kuwālchi :Yoowaana bichoo kule: Anii nyoo king'ālōlēēnōo :Isaaya kumwooyē kule, “Miitē :kuut nyēē kuuru ām suurkwēēn kule, ‘Ōchuulchi Mokoryoontēēt kēēlto.’ “

²⁴Ki Farisaayēek :bichoo kiiyooktooyiisye.

²⁵Kiteebē :bichoo /kikiyooktooy Yoowaana kule, “Yoo mā inying' Kāārārookiintēēt āmēēbērē inying' ku Eliiya, nto ku wōōrkooyoontoonoo bo Yēyiin, ām nee yu ibātisāniisye?”

²⁶Kuwālchi :Yoowaana bichoto kule, “Ābātisāniisyeē :anii bēēko, nteenee miitē :chii nyēē ōboontē keey āmōōnkētē.

²⁷Inee :nyēē āmiitē āyēytoochinē kēēlto ānku wōō nyēē -māāyēmē mbo kut ārēēkyi kwēyōōnik.”

²⁸Kiyēyāksēē :ng'aleechu tukul Beetannyaā ām biitēēt ake nyēbo āynēētaab Yoortaan, wōlēē kimii :Yoowaana kōōbātisāniisyeē.

Mēēnkit :Yēēsu nyēbo Yēyiin

²⁹Yu kāyyēēkunēē, kukas :Yoowaana Yēēsu kuchōōnii. Yoto kumwooy kule, “Ong'nyiin Mēēnkit nyēbo Yēyiin nyēē inēmtooy ng'ōōkiswookikaab kōōrēēt.

³⁰Inee :nyoo kyāāmwooyē kule, ‘Miitē kuchōōnii :chii nyēē boonto kāmūukēywēēk kubiira, kuuyu kimii :inee /kumānāākēēsichoo.’

³¹Kōmāānkētē :anii chiichoo, nteenee kichāābātisānēē biiko bēēko sukōōnkēt :biikaab Isrāyēēl.”

³²Nto mii yoo, kumwooy :Yoowaana kule: “Kaakas kurēku :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē wuu chēēbtuukē ānkōōbutyi Yēēsu.

³³Nto kōmēēboorwoo :Yēyiin, nto kōmāānkētē inee. Kōōyookwoo :Yēyiin chāābātisāniisyeē bēēko, kimwoowoo kule, ‘Yoo keekas chii nyēē kēēbutyi :Tāmirmiryēēnyuu, ku nyotoo :nyēē mākubātisāniisyeē Tāmirmiryēēt.’

³⁴Manta kyaakas ng'aleechu ānkāāmwoowook kule Lakwataab Yēyiin :chiichooto."

Rubiikaab Yēesu chēbo taayta

³⁵Yu kāyyēēkunēē, kimii :Yoowaana kukēēyyo subak ākoo rubiik āyēēng'.

³⁶Kumii :Yēesu kumurē yooto, kumwooy :Yoowaana kule, "Ong'nyiin Mēēnkit nyēbo Yēyiin!"

³⁷Yu kakas :rubiichoo bo Yoowaana kuu nyooto kubakaakta inee ankurub Yēesu.

³⁸Kuweech keey :Yēesu ankuteebē kule, "Ōchēēng'ē nee ēē?"Kulēēnchi :bichoo Yēesu, "Iminyē ānō :inyiing' ōō, Kāānēētiintēēt?"

³⁹Kumwoochi :Yēesu kule, "Okwaa bookas."Kimii :asiista ang'wan nyēbo kōrrōōn. Kibeeta keey wōlēē kiminyē nto yityo, kōōbuurto keey bēsyoonooto.

⁴⁰Akeenke ām bichoo āyēēng' ku Antereeya nyoo ki ng'eetaabkaametiitaab Simōōni.

⁴¹Kiwokucheeng'aat :Antereeya ng'eetaabkaamet Simōōni nto yu nyōōru kumwoochi kule, "Kookeekas Meesaaya."(Kerkeey :kaaynaani bo 'Meesaaya' yoo /kakeemwa ām kuutiitaab Kirikiik kule Kiriistō, (nyēē ng'aabaat) kōōbooru kule Kāārārōokiintēēt.)

⁴²Yooto kuwēēto :Antereeya ng'eetaabkaam Simōōni wōlēē mii :Yēesu. Kōōrōōtoot :Yēesu Simōōni ānkumwooy kule, "Inyiing' ku Simōōni araab Yoowaana nteenee +/mākēēkuurēēniing' Keefa."(Ibooru kaaynaani bo 'Keefa' ām kuutiitaab Kirikiik kule Bētērō, nyēē ibooru kule Rwaa.)

Kikuur :Yēesu Filibō ākoo Nāātānnyēēl

⁴³Yooto kāyyēēkunēē, kumach :Yēesu kuwo Kalilaaya. Yu kātuuyēē Filibō kumwoochi kule, "Irubwaa."

⁴⁴Kibo :nkinee Filibō kiriinkēētaab Beetsaayta wōloo kiminyē :Antereeya ākoo Bētērō.

⁴⁵Kicheeng' :Filibō Nāātānnyēēl nto nyōōru kumwoochinē kule, "Kookeekas Kāārārōokiintonoo king'ālōolēē :Muusa ankung'alaalee nkicheek :wōōrkooyikaab Yēyiin. Chiichooto ku Yēesu araab Yōōsēēf nyēbo kiriinkēētaab Nāāsārēēt."

⁴⁶Yooto kuteeb :Nāātānnyēēl kule, "'Kēēlē nee ōō! Mii nkinee :kiy nyēē karaam Nāāsārēēt?"Kumwoochi :Filibō Nāātānnyēēl kule, "Chōō cheekas."

⁴⁷Yu kakas :Yēesu Nāātānnyēēl kuchōōnii, kung'alaalee kule, "Isrāyēēliintēēt nyi nanyuun :nyēē sikēn āmātinyē lembech."

⁴⁸Kuteebē :Nāātānnyēēl Yēesu kule, "'Kēēnkētēēnoo nee?"Yooto kuwālchi :Yēesu kule, "Kāākāsyiing' mutiiniit keel kutoombo kukuuring' :Filibō."

⁴⁹Yooto kumwooy :Nāātānnyēēl kule, “Kāānēētiintēēt, inyīing' Lakwataab Yēyiin, Bāytooyiintēētaab Isrāyēēliik.”

⁵⁰Kumwoochi :Yēēsu kule, “!Keechamtaa kuuyu kāāmwoowuung' kule kāākāsyiing' mutiiniit keel. +Meekas chēē chaang' chēē wōōyēch kusiir chuutēchu.

⁵¹!Kāāmwoowook, +mookas barak kuyootāktōōs. +Mookas kurēkyoo anii Wēritaab Chii, :malayikaanikaab Yēyiin ānkuloong'tooy.”

Yoowaana 2

Kiitaab kwōng'uut nyēbo taay nyēē kiyey :Yēēsu

¹⁻²Ām bēsyēētaab sōmōk kuchakee yooto, kimii :saakweetaab kooyēēy nyēē /kikeeyeyee saang'taab Kaana ām Kalilaaya. Kimii :Yēēsu saakwaanaata āk kaamet kuboonto keey rubiikyii.

³Kikyaam saakweet nto mii kwēēn āk kwēēn, kurār :tifaayiik. Kumwoochi :kaamet Yēēsu kule, “Kāmēēkuboonto naas :bichu tifaayiik.”

⁴Kumwoochi :Yēēsu kaamet kule, “Imāchēēnoo nee? Ntēē mānāāyityiin asiisnyuu.”

⁵Kuwēēkyi keey :kaamet motwoorik ānkumwoochi kule, “Oyey kiyēē mākumwoowook.”

⁶Ām ātēbuutēkaab Yuutayeek, kimii :ntasimnyeet nyēē /kikiitiliilēē keey. Kurubta keey āk yooto, kimii :tērēēnik lo chēbo bēēko. Kiyibē :tērēēt akeenke bēēko chēē kiimuuchē kuyit liitaanik 80.

⁷Yooto kumwoochi :Yēēsu motwoorik kule, “Onyiit bēēko tērēēnichoo.”Koonyiit :motwoorichoo bēēko tērēēnichoo kule bak.

⁸Nto yityo kumwoochi kule, “Oram bēēchooto alak ānkōōyibchi chiito nyoo iyyoonkyinē saakweet.”Kurub :motwoorichoo kuu nyoto.

⁹Nto bēē :boontoonoo kuchamcham, koolat miisin kuuyu kikiikuweek kuyēk tifaayiin. Kimēēnkētē :boontoonoo wōlēē kikwoonēē :tifaayiichaa nteenee kiinkēt :motwoorichoo wōlēē kirāmēē bēēko. Kukuur :chiichoo saanteet kuwo komos

¹⁰ānkumwoochi kule, “!kooytooy :biiko kwaak tifaayiik choo kāroomēch yoo toowu :saakweet, nto yoo wuu nyēē kābiyoong'iis :biiko /kēēyib choo tāytāy. Ntēē siikonor :inyiing' tifaayiik chēē ānyinyēch miisin ānkuchēēkoochi biiko kumii :saakweet wokubēku?”

¹¹Ng'ālyoontēētaab kwōng'uut :nyiitēnyi nyēbo taay kuyey :Yēēsu ānkiyēyāksēē saang'taab Kaana ām Kalilaaya. Yooto nanyuun, kōōboorunēē :Yēēsu wōōyinnyii ng'aleechaata ankookaasee keey :rubiikyii.

¹²Yu kāākubēk nanyuun, kuwo :Yēesu Kaabernaam, kuboontootē keey kaamet, mbo ng'eetaabkaamet ākoo rubiikyii. Kibēēni wōloto bēsyōōs chēē ng'ēri.

Nyēbo taayta kukwetee :Yēesu biiko biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin

¹³Yu kaakuriik :Saakweetaab Keeytaayeet nyēbo Yuutayeek, kuwo :Yēesu Yēerusālēm.

¹⁴Yu kayit wōloto, kukas biiko ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin kwooltooy tuuka, kēēchiirēk āk chēēbtuukēēnik. Kimii :nkicheek chēē kiwālāng'tooy beesaanik.

¹⁵Yooto, kōōkwoor :Yēesu bōrōōk kuyey musyāritiit kukwetee kēēchiirēk āk tuuka tukul chēē kimii yooto. Nto yityo, kululukto beesaanikaab bichoo ankootyeel meesoosyekwaa.

¹⁶Kimwoochi biiko choo kyooltooy chēēbtuukēēnik kule, “Ōnēmuneē yu tukuuchu! Ām nee yu kyooweech Kōōtaab Baaba kuyēk wōlēē /kyooltooyiisyēē?”

¹⁷Yu kakas :rubiikyii ng'aleechaa, koosoot yoo mwooyē ām siruutēkaab Yēyiin kule, “Iwoong'too :chamateet nyēē āboontēē Kōōng'uung'.”

¹⁸Kuwāl :kāāntōōyikaab Yuutayeek kule, “Ng'oo :nyēē kākōōning' kāāmuukēyweēk ikwetee biiko kōyi bo Yēyiin? Nto subak, ng'ālyoo nee nyēbo kwōng'uut nyēē imuuchē iyey iboorunēē kule iboontē kāāmuukēy?”

¹⁹Kuwālchi :Yēesu kule, “Ōturbuub kōyi bo Yēyiin ānku +maateechee :anii bēsyōōsyēk sōmōk.”

²⁰Kukētyi :bichoo Yēesu kule, “Kiyib :kōyi bo Yēyiin kēnyiisyēk artam āk lo sukuteechakay. Imwooyē :inyiing' kule +meetechee bēsyōōsyēk sōmōk?”

²¹Nteenee king'āloolēē :Yēesu bōōrnyii nkit mēēbērē Kōōtaab Yēyiin.

²²Nto yu /kabokiing'eetee Yēesu meet lētuunoo, kusēw :rubiikyii kule kikiikumwooy :Yēesu ng'aleechaa. Yooto nanyuun, kōōyēnchi :rubiichoo siruutēkaab Yēyiin āk kiyēē kimwooyē :Yēesu.

²³Kuyey :Yēesu ng'al chēē chaang' chēbo kwōng'uut kumii saakwaanaa bo Keeytaayeet ām Yēerusālēm. Yooto kōōyēnchi inee :biiko chēē chaang'.

²⁴Ānkoo kiwuu nyooto, manaachamta :Yēesu bichoo kuuyu kiinkētē wōlēē wuu :chiito ake tukul

²⁵āmēēbērē kimāchē /kēēmwoochi wōlēē wuu :chiito.

Yoowaana 3

Yēesu ākoo Nikōtēēmō

¹Kimii :kāāntōōyiintēēt ake nyēē ki Fārisooyiin nyēē kibo kōōkwēetaab Yuutayeek nyēē /kikēēkuurēē Nikōtēēmō.

²Kiwo :chiichoo bēsyēēt ake kwēemooy wōlēē kimii :Yēesu ānkumwoochi kule, “Boontēēt, kiinkētē kule inyiing' kāānēētiintēēt nyēē kiiyookuung' :Yēyiin. Māmii :chii nyēē imuuchē kuyey ng'al chēbo kwōng'uut kuu yoo iyēyē :inyiing', yoo mēēbērē boonto kāāmuukēywēēkaab :Yēyiin.”

³Kuwālchi :Yēesu kule, “!Kāāmwoowuung', māmii :chii nyēē makukas bāytooyiisyēētaab Yēyiin yoo /mānāākēēsich subak.”

⁴Yooto kumwooy :Nikōtēēmō kule, “So, /kēēsichē kule nee subak chii nyēē kiikuwōōyiit? Mākoy kōōwut mooyēētaab kaamet /ānkēēsich subak.”

⁵Kulēēnchi :Yēesu, “!Kāāmwoowuung', māmii :chii nyēē iwutē Kaab Yēyiin yoo /mānāākēēsich ām bēēko āk Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁶Sichē chiito :kwaan āk kaamet, nteenee yoo sukuyēk lakwataab Yēyiin kusichē :Tāmirmiryēēt.

⁷-Meekany kunaming' kuut yoo kāāmwoowuung' kule, 'Māchāktōōs /kēēsich chii subak.'

⁸Wusē :yoomeet āmēēnkētē :chii wōlēē chōōnēē nto wōlēē wēētii. Wuu nyooto wōlēē siktooy :Tāmirmiryēētaab Yēyiin chiito.”

⁹Kuteeb :Nikōtēēmō kule, “Yēyāktōōs :yooto kule nee?”

¹⁰Kuwālchi :Yēesu kule, “Iyēku oob kāānēētiin ām kōōrēētaab Isrāyēēl, so, -mēēnkētē ng'aleechu?

¹¹Ānkētē kiyēē āmiitē āmwoowuung', ānkāārāru kiyēē kyaakas. Ānkoo kuwuu nyooto, -mōōchāmē ng'aleekyuu.

¹²Kwāāmwoowook ng'aleekaab kōōrooni, āmōōyēnwoo. Kunyi ii, ōmuuchē raat kule nee ōyēnchi ng'al chēē rubtooy keey āk Kaab Yēyiin?

¹³Māmii :chii ām kōōrooni nyēē kiikuwo Kaab Yēyiin, nteenee Wēritaab Chii nkit :nyēē kichōōnēē wōlooto.

¹⁴Kuu yoo kiitōrōōrchinē :Muusa barak eereenaanaa ām suurkwēēn, ām kēēlto nyēē wuu nyooto, +/mākiitōrōōr Wēritaab Chii,

¹⁵si yoo keekaaseenaa keey :chii kunyōōru soboontaab kibchuulyo.”

Soboontaab kibchuulyo

¹⁶Kicham :Yēyiin kōōrooni miisin kut kukōōn lakwanyii nyooto akeenke baateey sukung'eet :chii ake tukul nyoo ikoosēē keey lakwanaa mēēbērē mākubot, nteenee mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

¹⁷Kimēēyooku :Yēyiin lakwanyii chokoaruusta biiko nteenee chokoararaach.

¹⁸-/Mākiiruustooy chii nyoo keekaasee keey lakwanaa. Nteenee iruustaayaat :nyoo -mēēkoosēē keey, kuuyu kitay kookaasee keey lakwani akeenke baateey bo Yēyiin.

¹⁹Nto yoo /sikiiruusta chii kumii kule: Kiikuchō :lēbkēēyyēēt kōōrēēt, nteenee kucham :biiko mēēnānēēt kubo ng'ōōkisto nyēē yēyē.

²⁰Chii ake tukul nyoo yēyē ng'ōōkisto kuwēchē lēbkēēyyēēt kuuyu imuuchē kutook :ng'ōōkisnyii.

²¹Nteenee chiito nyoo yēyē ng'aleekaab manta, kuchōōnii wōlēē mii :lēbkēēyyēēt sukutook kule kiyēē yēyē, kuwuu wōlēē māktooy :Yēyiin.

Māchāktōōs kutōrōriit :Kāārārookiintēēt

²²Yu kang'eetee :Yēēsu ākoo rubiikyii Yēērusālēm bokubēēnnyoot yēēmēētaab Yuuteeya ānkubātisāniis.

²³Kimii :nkinee Yoowaana kubātisāniisyē ām yēē /kikēēkuurēē Aynoon yēē kilēēkitēē Salim wōloo ki chaang' :bēēko. Kibēētii :biiko kwaak wōloto /bokēēbātisānē.

²⁴(Kiyēyāktōōs :ng'aleechu kutoombo /keekerta Yoowaana kāābrātiisyō.)

²⁵Kikwiilē keey :rubiiik alake chēbo Yoowaana ākoo Yuutāyiintēēt ake kubo ntāsimuutēkaab kāātīlīlēēt kurubta keey ākoo ātēbuutēkaab Yuutayeeek.

²⁶Kunyoo, kubēēchi :rubiiichoto Yoowaana ānkumwoochi kule, “Kāānēētiintēēt, tēēsōōtē chiichoo kyōōboontē keey ām biitēēt ake nyēbo āynēētaab Yoortaan, chiichoo 'kiing'ālōolē? Mii :chiichoto kōōbātisāniisyē kuu nyiitēnyi, ānkāākōōwuuyēēnēēch biiko tukul.”

²⁷Kuwālchi :Yoowaana kule, “Māmii :chii nyēē nyōōru kiy yoo mānāākōōkoochi :Yēyiin.

²⁸Kyōōkāsē āmwooyē nkityō kule, ‘Anii mbonō :Kāārārookiintēēt, nteenee kisimāntōōwu ām inee.’

²⁹Ām saakweetaab kooyēēyto, bo :murereet saanteet. Nteenee kāng'iisyē :choorweetaab saantaanaa ām kaab kooyēē nto yoo kāsē kung'ālōoloonu :choorweenyii kung'ērēchē. Kunyi kaakuchurta :ng'erekweekyuu.

³⁰Māchāktōōs kutōrōriit :Kāārārookiintēēt ānkāārēku :anii.”

Chiitaab kibkōōnkōy

³¹Boonto :chii nyoo chōōnēē kibkōōnkōy kāāmuukēywēēk kubiir chii ake tukul. Nto nyoo bo ng'wēny kubo kōōrooni ānkung'ālōolē ng'aleek chēē rubtooy keey āk ng'wēnyuuni. Wōō :nyoo bo kibkōōnkōy kubiir chii ake tukul.

³²Mwoowu :chiichoo bo kibkōōnkōy kiyēē kiikukasee koonyekyii āk yiitiikyii, -/āmākēēkāsyinē ng'aleechaa.

³³Nto nyoo kāsyinē ng'aleekyii kōōkiimē kule bo man :Yēyiin.

³⁴Mwoowu :chiichoo /kikiiyookunēē kibkōōnkōy ng'aleekaab Yēyiin, kuuyu ikoochinē :Yēyiin Tāmirmiryēēnyii kuyem.

³⁵Chāmē :Yēyiin lakwanyii ānkiikurōōbchi kiy ake tukul.

³⁶Chii nyoo ikoosēē keey lakwanaa kunyōōru soboontaab kibchuulyo. Nto nyoo māchāmē, mākōōng'woonchi :Yēyiin nyēē mānyōōru soboonoo.

Yoowaana 4

Kiiboorchii keey :Kāārārookiintēēt Samaaryayeeek

¹Nto mii yoo, kukas :Farisaayeeek kule kimii :Yēēsu kōōyumē ānkōōbātisānē biiko chēē chaang' kubiir Yoowaana.

²Kubooyiit man maneebatisan :Yēēsu chii, nteenee ki rubiikyii :chēē kiibātisāniisyē.

³Yu kakas :Yēēsu kule kāākōōnkēt :Farisaayeeek ng'aleechaa, kung'eetee Yuuteeya ānkutākyi keey Kalilaaya.

⁴Nteenee ki ākoy kumur kōōrēētaab Samaaryaa.

⁵Kumii Samaaryaa, kuba ākoy kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Sikaar yēē kilēēkitēē mbaraanaa kiikoochinē :Yāākōbō wērinyii Yōōsēēf.

⁶Kimii :riibkēētaab Yāākōbō yooto. Kuyitē :Yēēsu riibkoonoo, kikiikuriikta :asiista taman āk āyēēng', kōōbuur ng'wēny, kuuyu kikiikuchaas.

⁷Yooto kuchō :koorkēēt ake nyēbo Samaaryaa. Kumwoochi :Yēēsu koorkoonoo kule, "Ikōōnoo bēēko ayye."

⁸Kikiikuba :rubiikyii bokwaal āmiik ām kiriinkoonoo.

⁹Kumwoochi :koorkoonoo Yēēsu kule, "Āyēku anii chēēbsāmooryāyiin, iyēku :inyiing' Yuutāyiin. So, imuuchāktōōs kule nee ārāmuung' bēy?"Kimwooy :koorkoonoo kuu nyooto kuuyu kimākāsyiintōōs :Yuutayeeek āk Samaaryayeeek.

¹⁰Kuwālchi :Yēēsu kule, "Nto 'kēēnkētē kiyēē kōōnu :Yēyiin, ānkiinkētē chiichi soomiing' bēy, nto 'kēēmwoochinē kukōōning' bēēkaab soboon."

¹¹Kumwoochi :koorkoonoo Yēēsu kule, "Mokoryoontēēt, irāmēē nee bēēchoo -āmēēboontē terekyeet. Nto subak, kooy :riibkēēt. Kunyi ii, inyōōrchinē ānō :inyiing' bēēchooto bo soboon?"

¹²Kikōōnēēch :kuuko acheek Yāākōbō riibkooni. Kiyyēē :inee bēēkaab riibkooni āk lōkōkyii kuboonto keey boroobikyii. Imāchē iyib keey :inyiing' kule ibiirē Yāākōbō?"

¹³Yooto kuwālchi :Yēēsu kule, "Āmē :melelta subak chii ake tukul nyēē yyēē bēēkaab riibkooni,

¹⁴nto nyoo kayye bēēko chēē ākoochinē :anii, mākoy kwaam nyoo :melelta subak. Mākukoosunēē chiichoo :bēēkaab soboon ākookoy."

- ¹⁵Kumwoochi :koorkoonoo Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, ānkiikōōnoo bēēchooto ōō, lēyyē, simaama :melelta subak, amatachaaram bēy.”
- ¹⁶Kumwoochi :Yēesu kule, “Wēēkuur saanteeng'uung' ankookwaante keey ākoy yu.”
- ¹⁷Kuwālchi :koorkoonoo Yēesu kule, “-Māāboontē :anii saannyya.”Kumwoochi :Yēesu kule, “Man. -Mēēboontē saannyya.
- ¹⁸Kiikoomutiing' :murēnik muutu, āmā saanteeng'uung' mbo :chiichoo ōboontē keey kuu nyi. Man :kiyēē 'keemwaay.”
- ¹⁹Yooto, kumwoochi :koorkoonoo Yēesu kule, “Ntēē iyēku wōōrkooyoo!
- ²⁰Kikutunkyinēē mbo :kuuko Yēyiin lekemaani. Ām nee sōōmwooyē :akweek Yuutayeek kule wōlēē yemaat /kēēkutunkyinēē Yēyiin ku Yēērusālēm?”
- ²¹Kimwoochi :Yēesu kule, “Kas kiyēē āmwooyē, makuyit :bēsyēēt nyēē mākoy kukutunkyinēē :biiko Baaba Yēyiin lekemaani nto ku Yēērusālēm.
- ²²Ōkutunkyinē :akweek Samaaryayeek kiyēē -mōōnkētē, nto acheek kiinkētē kiyēē kēēkutunkyinē kuuyu bununēē :kaararaacheet Yuutayeek.
- ²³Nteenee makuyit :bēsyēēt, ankookuyit mbo kēny, yēē mākukutunkyinē :biiko Baaba ām Tāmirmiryēēt āk manta. Biiko chēē sooyē kuu nyooto chēē mächē :Baaba.
- ²⁴Yēyiin ku tāmirmiryo. Kunyoo mächāktōōs /kēēkutunkyinē ām Tāmirmiryēēt āk manta.”
- ²⁵Kumwooy :koorkoonoo kule, “Ānkētē kule mākuchō :Kāārārookiintēēt, nto yoo kāchō, mākōōboorwēēch kiy ake tukul.”
- ²⁶Kuwālchi :Yēesu kule, “Ntēē nyiitēnyi ng'ālooluung'!”
- ²⁷Ām āsiiswēchooto kōōyēēw :rubiikaab Yēesu. Kiilat miisin kukas kumii kung'āloolē :Yēesu āk koorko. Nteenee māmii :nyēē kikany kuteebēe koorkoonoo kule, “Imächē nee?”nto kulēēnchi Yēesu, “Ōmwooyē nee āk koorkooni?”
- ²⁸Kubakaakta :koorkoonoo tērēētaab bēēko ankooyeey areet akeenke ākoy kiriing' ānkumwoochi biiko ām wōlooto kule,
- ²⁹” Biikyoo, ankookwaa bookas chii nyēē kāmwoowoo kiy ake tukul nyēē kyaayey! Kut ku mā inee Kāārārookiintēēt?”
- ³⁰Kung'ēētyo :biikaab kiriinkoonoto ānkutākyi keey wōlēē kimii :Yēesu.
- ³¹Kuwēētii koorkoonoo, kusaaysaay :rubiik Yēesu kule kwoomiis.
- ³²Nteenee kumwoochi :Yēesu kule, “Āboontē āmnyoo nyēē -mōōnkētē :akweek.”
- ³³Kwaam rubiik mēt ankuteebēe keey kule, “Ara mii :chii nyēē kāākuyibchi āmnyoo?”

³⁴Kumwoochi :Yēesu rubiichooto kule, “Āmnyoontēenyuu ku ayey mākuutēkaab Baaba nyoo kiiyookwoo ānkāwoong'u yiisyēēt nyēē kimākwoo chaayey.

³⁵Ōmwooyē sōō nee kule, ‘Kāākung'ēt :ārook ang'wanu /kēēkēsīs'? Kāāmwoowook kule, ōrōotootē mbareenichuut. Kaakuleelakiitu nyēē kaakuyem /keekes.

³⁶Kāākutoow :kēsīsyēēt kēny /ānkākiibēruur kēsīintēēt. Mii kukēsē āmnyoontēetaab soboontaab kibchuulyo sukung'erech :nyoo choonsē āk nyoo kēsīsyē.

³⁷Man ng'ālyoontoonoo /kēēmwooyē kule, ‘Choonē :ake, kukes :ake.’

³⁸Kāāyooktook bōōkēsīsyē ām mbar nyēē manooyey yiisyō. Kitoowu :alake yiisyēēt nteene boowaang'te :akweek.”

³⁹Kicham :biikaab Samaaryaa chēē chaang' ām kiriinkoonoo Kāārārookiintēēt, yu kāwokumwoochi :koorkoonoo kiy ake tukul nyēē kimwoochi :Yēesu.

⁴⁰Nto yu kabokukwa :bichoo bo Samaaryaa yooto kimii :Yēesu, kusaaysaay Yēesu kōōbuurto keey icheek. Kucham :Yēesu kōōbuur wōloto bēsyōōsyēk āyēēng'.

⁴¹Kiikaasee keey :biiko alake subak chēē chaang' inee kubo kiyēē kimwooy.

⁴²Kimwoochi :bichoo koorkoonoo kule, “Mēēbērē kakiikaasee keey Yēesu kuuyu 'kēēmwoowēch, nteene kuuyu kaakeekas :acheek nkit kiyēē mwooyē. Kāākiinkēt kule inee ku Kāārārookiintēēt man nyēbo biiko tukul.”

Kiisoob :Yēesu wēritaab kāāntōōyiin

⁴³Nto yu kāākubēēni :Yēesu wōloto bēsyōōs āyēēng', kutas taay āk baannyii ākoy Kalilaaya.

⁴⁴Mānāāwokuminy :Yēesu kiriinkēēng'waa Nāāsārēēt kuuyu kikiikumwooy :inee nkit kule, -/mākēēkoonyitē wōōrkooyoontēetaab Yēyiin ām kōōrēenyii.

⁴⁵Nto yu kayit Kalilaaya, kutorooch :biiko kuuyu kikiikukas :icheek kiyēē kiyey :Yēesu ām Yēērusālēm yoo kibēētii bokwomē saakwaana bo Keeytaayeet.

⁴⁶Nto mii yoo kuwo kiriinkēetaab Kaana wōloo kiwēēchēē bēēko kuyēk tifaayiik. Kimii :kāāntōōyiintēēt ake kaab bāytooyiintēēt ām kiriinkēetaab Kaabernaam nyēē kiboonto wēriinyii nyēē kimnyoonē.

⁴⁷Yu kawokukas :kāāntōōyiintonoo kule kāākuchōōnēē :Yēesu Yuuteeya, wokusaaysaay kuchō Kaabernaam chokōōsoobchi wēriinyii nyēē ki lalaat miisin.

⁴⁸Yu kayit, kumwooy :Yēesu kule, “Ām nee yu mächē :biiko alake ayey kiy nyēbo kwōng'uut nto iyēnchinē ng'aleekyuu?”

⁴⁹Kumwoochi :kāāntōōyiintonoo Yēesu kule, “Keebe ōō, mokoryoontēēt, kumanaang'et :leekweet.”

⁵⁰Yooto kuwālchi :Yēesu kule, “Wēēchi keey kaa, kāākusob :lakwang'uung'.” Kiiyēnchi :chiichoo kiyēē kimwoochi :Yēesu.

⁵¹Nto lētuunoo kumii :kāāntōōyiintonoo kōōyēēyē, kutuuyēē motwoorikyii kēēlto. Kumwoochi :choo kule, “Kāākusob :wēring'uung'!”

⁵²Kuteebēē :kāāntōōyiintonoo bichooto kule, “Ko tyaa :asiista kukāykāyiitu :wēēriit’/Kēēlēēnchi, “Kō asiista akeenke lang'at kosolēny.”

⁵³Kusēw :kwaan kule kō tēē yooto :asiista kumwoochinē :Yēesu kule, kāākusob :leekweet. Kunyoo, kiikaasee keey :chiichoo āk kanyii tukul Yēesu.

⁵⁴Ki kwōng'uutyēētaab āyēēng' :nyiitēnyi kuyēyē :Yēesu kuchakee kēēyēēwunēē Yuuteeya kuchō Kalilaaya.

Yoowaana 5

Kiisoob :Yēesu chii ām Kibōōytaab Beteesta

¹Kuwo :Yēesu lētuunoo Yēērusālēm wōlēē kimii kuyēyēē :Yuutayeek saakweet.

²Kimii :kibōōyto ake nyēē kilēēkitēē yēbo Oreetaab Kēēchiirēk nyēē kikiimuut :kēēlwookik muutu chēē kitinyē wuurwēēt. /Kēēkuurē yooto ām kuutiitaab Yuutayeek kule Beteesta.

³Kimii :biiko chēē kimnyoontōōs chēē kimurēē keey ng'wēny ām kēryōōsyēchooto. Kikōryootiin :alake, kusōnkōchootiin alake āk chēē kichunkutootiin.

⁵Kikiikusyēn :akeenke ām bichoo kēnyiisyēk sosom āk sisiit.

⁶Yu kakas :Yēesu chiichooto kukārintit ām yooto kōōnkēt kule kikiikusyēn kēnyiisyēk chēē chaang'. Kuteebēē chiichooto kule, “Imāchē isob?”

⁷Kuwālchi :chiichoo kule, “Mokoryoontēēt, māmii :chii nyēē kawiiira kibōōyoo yoo wērwerē keey :bēēko. Yoo kātāāsyēēmē, kāsīmkōōwut :ake kēny.”

⁸Kumwoochi :Yēesu kule, “Ng'eet ankiinam kisyēereeng'uung' ānkiiwēēsyēt.”

⁹Kusob :chiichooto bakeenke. Kinam kisyēereenyii ānkuwēēchi keey!

Kikwiil :kāāntōōyikaab Yuutayeek Yēesu

Kuyēyāktōōs :ng'aleechu, ki bēsyēētaab Sabaato.

¹⁰Kunyoo, kumwoochi :kāāntōōyikaab Yuutayeek chiichoo /kākiisoobē kule, “Inkēt kule bēsyēētaab Sabaato ra? Māchāmuung' :kiruutēkyoo inamaate kisyēereet.”

¹¹Kuwālchi :chiichoo kule, “Chiichoo kēēsooboo :nyēē kāmwoowoo anam kisyēereenyuu ānkāāwēēsyēt.”

¹²Kuteebēē :bichoo kule, “Chii ng'oo :nyooto kāmwoowuung' inam kisyēereeng'uung' ānkiiwēēsyēt?”

¹³Kimēēnkēt :chiichoo /kikiisoobē kule ki ng'oo :nyooto, kuuyu kikiikubotyi :Yēesu wōlēē kimii :biiko chēē chaang'.

¹⁴Nto yityo, chokunyōōrchi :Yēesu chiichooto biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kimwoochi kule, “Kēēsob oob? 'Keekas, -mataweeyey ng'ōōki kuuyu imuuchē kuchōōnchiing' :mnyaat.”

¹⁵Kiwokumwoochi :chiichoo kāāntōōyichoo bo Yuutayeek kule Yēesu nyi kiisoobē inee.

¹⁶Yooto, kutoow kāāntōōyichoo bo Yuutayeek kuwus Yēesu kuuyu kiisoobiis ām bēsyēētaab Sabaato.

¹⁷Kumwoochi :Yēesu kāāntōōyichoo kule, “Tākuyēyiisyē :Baaba anii, kunyoo āyēyiisyē :nkanii.”

¹⁸Kiyey :ng'aleechaata kusyeem :kāāntōōyichoo kubakach Yēesu. Kimāmāchē baateey kubakach kuuyu kiisoobiis ām bēsyēētaab Sabaato, nteenee kuuyu kimwooy kule kwaan :Yēyiin, ng'ālyoo nyēē ibooru kule kii-āyēēchēē keey :inee Yēyiin.

Nyōōrtooy :Leekweet kāāmuukēywēēk wōlēē mii :Kwaan

¹⁹Kunyi, kimwoochi :Yēesu bichoo kule, “!Kāāmwoowook, māyēyēē keey :Leekweet ng'al nkit, nteenee kāsēē Kwaan. Kunyoo, kiyēē yēyē :Kwaan, kuyēyē :nkinee Leekweet kiyooto.

²⁰Chāmē :Kwaan Lakwanyii ānkōōboorchinē kiy ake tukul nyēē yēyē :inee. Mākōōboorchi mbo tukuuk chēē biirē chēbo ra ankumoolat :akweek tukul ng'aleechaata.

²¹Kuu yoo ing'ēētē :Kwaan chii nyoo kaakume ānkōōkoochi soboonto, kōōkoochinē :nkinee Lakwanyii biiko soboonto choo kaakucham kōōkoochi.

²²-Mēētiilchinē :Kwaan chii ng'al. Nteenee kiikōōkoochi Lakwanyii kāāmuukēywēēk tukul kōōtiilchi biiko ng'al,

²³sukung'eet kukoonyit :biiko tukul Leekweet kuu wōloo koonyititooy Kwaan. Nto chii nyoo mākoonyitē Leekweet kumākoonyitē nkinee Kwaan nyoo kiiyooku.

²⁴!Kāāmwoowook, chii nyoo kāsē ng'aleekyuu ānkōōkoosēē keey Baaba nyoo kiiyookwoo, kunyōōru :chiichoo soboontaab kibchuulyo. Kiikusiirtēē meet ānkunyōōr soboonto nyēē -/mēēkiitiilchinē ng'al.

²⁵!Kāāmwoowook, mii kuyitu :bēsyēēt, ankookuyit :bēsyoonooto yēē makukas :biiko choo kiikubootyo kiyēē mwooyē :Lakwataab Yēyiin. Nyōōru soboonto :biiko choo kēyēnchi ng'aleechaa.

²⁶Kuu yoo chōōnēē :soboonto wōlēē mii :Kwaan, kiikuyey :Kwaan kuchōōnēē :soboonto wōlēē mii :Leekweet.

²⁷Kiikōōkoochi :Kwaan kāāmuukēywēēk kōōtiilchi chii ng'al, kuuyu Wēritaab Chii :inee.

²⁸-Moolat ng'aleechu. Makuyit :bēsyēēt nyēē makukas :biiko tukul choo kiikubēk kuutiinyuu,

²⁹nto yoto makukwaanee mbēērōōsyēkwaa. Choo kiikuyey ng'aleek chēē kārōomēch mākunyōōr soboonto nyēē lēēl. Nteenee mākubootyo :choo kiikuyey ng'aleek chēē miyootēch.

³⁰-Māāyēyēē keey kiy, nteenee ātiilē baateey kiyēē mwoowoo :Baaba ānkubo man, kuuyu -māāyēyē kiyēē āmāchē, nteenee āyēyē kiyēē māchē :nyoo kiiyookwoo.

Tukuuk chēē ibooru kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu

³¹Nto कांग'alaalee keey, nto kaayey kiy nyēē māchāmē :biiko.

³²Nteenee mii :ake nyēē ng'aloolēēnoo anii ānkāānkētē kule kiyēē mwoowu kurubta keey anii kubo man.

³³!Kyōōyooktē :akweek biiko kuba wōlēē mii :Yoowaana ānkiikumwoowook ng'aleek chēbo man kurubta keey āk anii.

³⁴-Māāmoong'tēē keey kiyēē mwooyē :biiko kurubta keey āk anii, nteenee āmwooyē kuu nyoto /sikiiraraachaak.

³⁵Ki nōmōryoo :Yoowaana nyēē kiikoochinē biiko lēbkēēyyēēt ānkyōōng'ērēkyi :akweek lēbkēēyyoonoto kibo bēsyōōs chēē ng'ēri.

³⁶Nteenee mii :tukuuk chēē nyikiisēch kusiir ng'aleek choo kimwoowu :Yoowaana. Choto ku tukuukaab kwōng'uut choo kiikōōtōōrwoo :Baaba kule ayey. Ibooru :chooto kule Baaba :nyēē kiiyookwoo.

³⁷Kiikumwooy :nkinee Baaba wōlēē āwuuyē :anii. Manookas kuutiinyii amanookas eernyii,

³⁸āmēēbērē kyoonam ng'ālyoontēēnyii kuuyu -mōōyēnchinē nyi kiiyooku :inee.

³⁹Kyoocham ōrōōtootē siruutēk miisin ōbērē tōōs yoo kooyey kuu nyoto +mōōnyōōru soboontaab kibchuulyo. Ntēē mwoowu :siruutēchuutēchu wōlēē āwuuyē :anii,

⁴⁰ānkoo kuwuu nyoto, -mōōchāmē okwaa wōlēē āmiitē sōōnyōōru soboontaab kibchuulyo.

⁴¹-Māāmoong'tēē keey kule kusilo :biiko,

⁴²nteenee ānkētook wōlēē ōwuuyē. Ānkētē kule -mōōboontē chamateetaab Yēyiin ām moonikwook.

⁴³Kyāāchōō wōlēē ōmiitē ām kaayneetaab Baaba, nteenee otay otaachaa. Nto yoo kāchō :chiito ake ām kaayneenyii nkit, ōchāmē :akweek nyoto.

⁴⁴Ōmuuchē raat ōyēnwoo kule nee yoo bēre :chii ām akweek nto /kēēsil kusiir yēē kātōōchēēng'e kusilook :Yēyiin?

⁴⁵-Moosoot naas kule +maamwaaytaak :anii ām wōlēē mii :Baaba. Nteenee chiito nyēē mwooytook ku Muusa nyoo ōyēēlchinē ām kāāsōōtēywēēkwook.

⁴⁶Nto kyōōyēnchi Muusa, nto kōōyēnwoo kuuyu kisir :Muusa ng'aleek kurubta keey āk anii.

⁴⁷Nteenee yoo -mōōyēnchinē kiyēē kisirē :Muusa ii, ōyēnchi kule nee kiyēē āmwooyē :anii?"

Yoowaana 6

Kibay :Yēēsu biiko chēē kikēēytēē kisyēērōōk muut

(Mataayo 14:13-21; Māārko 6:30-44; Luuka 9:10-17)

¹Nto mii bēsyēēt ake, kwoochi :Yēēsu komosta nyiin ake bo Tōōliilēētaab Kalilaaya. /Kēēkuurē tōōliiloonoo kaayneet ake kule Tibeerya.

²Yooto koosaab :biiko chēē chaang' sakaramteet kurub inee kuuyu kikiikukas ng'aleek chēbo kwōng'uut chēē kiyēchi :inee biiko choo kimnyoontōōs.

³Yu kayit biitoonoto, kootooch āk rubiikyii ākoy lekem ānkuwokōōbuurto ng'wēny.

⁴Kikiikuriik yooto :bēsyōōsyēk chēē āmēē :Yuutayeek Saakweetaab Keeytaayeet.

⁵Yu kakas :Yēēsu kukwoonchinē :biiko chēē chaang', kuteebēē Filibō kule, "Kēēnyōōrchinē ānō āmiik chēē kēēbāyēē bichu tukul?"

⁶Kitēēbēē :Yēēsu Filibō ng'aleechaa buch kutyēmē. Kiinkētē :inee kiyēē kimakuyey.

⁷Kuwālchi :Filibō Yēēsu kule, "Ānkoo nto /kakyaalta kiy ake tukul nyēē /kēēboonto, -/mākēēnyōōru beesaan chēē yēmē kyoolchinēē bichu āmnyoo kisich nyēē kaam."

⁸Kumwooy :Antereeya nyoo ki rubiintēētaab Yēēsu ānkituubcho āk Simōōni Bētērō kule,

⁹" Mii yu :wēēro nyēē boonto mukaatiin muut āk burburiinēk āyēēng' chēē minkēēch, ara yēmē :chooto keebayee bichu tēē chu tukul?"

¹⁰Kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kuyey biiko kōōbuur ng'wēny ām yēbo keewēet. Kimāchē kuyitē :bichu murēnik kisyēērōōk muut.

¹¹Kunam :Yēēsu mukaatiinechaa ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy, nto yityo, /kēēbchēchinoot bichoo. Kiyey nkicheek burburiinēchooto kuu nyooto. Kiyem :biiko tukul.

¹²Nto mii yoo, kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, "Ōruruuch choo kāng'ēt."

¹³Kōōruruuch :rubiik koonyiit kērēboonik taman āk āyēēng'.

¹⁴Yu kabokukas :biiko ng'ālyoontooni bo kwōng'uut kiyey :Yēēsu, kumwooy kule, “Kubooyiit man, wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :chiichi nyoo /kikēēmwooyē kule mākuchō kōōrēēt.”

¹⁵Kiinkētē :Yēēsu kule kimāchē :bichoo bokunam inee kukērchi koong' kuyēk bāytooyiintēēt. Yooto koosikta kuwo lekem.

Kiwēēsyētēē :Yēēsu bēēko barak

(Mataayo 14:22-33; Māarkō 6:45-52)

¹⁶Yu kāākwiimēn, kurēkto :rubiikaab Yēēsu ākoy tōōliil.

¹⁷Kulaany mwēēnkēēt ānkutākyi keey kiriinkēētaab Kaabernaam. Kināmchi :mēēnānēēt bichoo wōloto kumāboonto keey Yēēsu.

¹⁸Kichō :wusōōnēēt ankusyool bēēko.

¹⁹Yu kikiikuba :rubiichoo ām lōōyinto nyēē kiyitē kiilomiitaanik muut nto ku lo, kukas Yēēsu kumii kuwēēsyētoonunēē bēēko barak kutākyinē keey mwēēnkoonoto. Kimuuyo :rubiichoo miisin.

²⁰Yooto, kumwoochi :Yēēsu kule, “-Mōōmuuyē, nto yu anii :nyoo!”

²¹Kutaach :rubiik Yēēsu kuchō mwēēng'. Yooto, kuchaakta :mwēēnkēēt ākoy sakaramteet wōlēē /kikēēmākyinē wokōōyyoonyēē.

Āmnyoo :Yēēsu nyēbo soboonto

²²Yu kāwokuyyeech :kōōrēēt, kōōnkēt :biiko choo king'ētunēē komosta nyiin ake bo tōōliiloonoo kule ki mwēēnkēēt akeenke baateey nyēē kimii yooto. Kiinkētē :bichoo kule kimanaabeeta keey :rubiik Yēēsu.

²³Yooto, kukwaanee :mwēēnkōōsyēk alake kiriinkēētaab Tibeerya ānkubokōōyyoonyēē yēē kilēēkitēē :yoo kyoomiisyēē :biiko.

²⁴Bērē kukas :biiko kule kāmēētākumii :Yēēsu āk rubiikyii, kulaany mwēēnkōōsyēchoo kuba kiriinkēētaab Kaabernaam bokucheeng'aat Yēēsu.

²⁵Yu kābokunyōōrchi Yēēsu wōloto, kuteebee kule, “Kāānēētiintēēt, 'kēēyitu wōli kutyaa?”

²⁶Kuwālchi :Yēēsu kule, “!Kāāmwoowook, ōchēēng'ootoo kuuyu kwōōbiyoong'iisyē āmēēbērē kuuyu kwookas kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

²⁷-Mōōbēng'tēē chēēng'sēētaab āmit chēē bēku, nteenee ōnēmchi keey ōchēēng'ē āmnyoontēētaab kibchuulyo. Āmnyoontoonoo ku nyoo kōōnook :Wēritaab Chii, kuuyu inee :nyēē kiikōōkoochi :Baaba Yēyiin kāāmuukēywēēk kuyey kuu nyooto.”

²⁸Kuteebee :biiko Yēēsu kule, “Ara, kēēyēyē kule nee sikiinēmchi keey yiisyēētaab Yēyiin?”

²⁹Kuwālchi :Yēesu kule, “/Kiinēmchi keey yiisyēētaab Yēyiin /kukiikaasee keey chiito nyoo kiiyooku :inee.”

³⁰Kuteebē :bichooto Yēesu kule, “Kiy nee nyēbo kwōng'uut nyēē +meeyey sikiikaaseeniing' keey?

³¹Kyaam :biikyoo choo kibo kēny maana ām kōōr nyēē suurkwēēn, kuu yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, ‘Kiikoochi kwaam āmnyoontēēt nyēē chōōnēē barak.’”

³²Kumwoochi :Yēesu nanyuun bichoo kule, “!Kāāmwoowook, -moosoot sōō baateey kule kikōōnook :Muusa āmnyoontoonoo kichōōnēē barak, nteenee ōsōōtē kule kōōnook :Baaba āmnyoontēētaab man kuchōōnēē kibkōōnkōy.

³³Āmnyoontēētaab Yēyiin ku nyoo chōōnēē kibkōōnkōy ānkuyibchinē biich soboonto.”

³⁴Yooto, kumwoochi :bichoo Yēesu kule, “!kōōnēēch kwaak āmnyoontoonooto.”

³⁵Kumwooy :Yēesu kule, “Anii :āmnyoontoonooto bo soboon. Moomē :kēmēy chiito nyoo kāchō wōlēē āmiitē. Nto nyoo keekaaseenaa keey kumoomē :melel.

³⁶Kuu yoo kātāāmwoowook, kookasaa -āmōōkoosēēnoo keey.

³⁷Chii ake tukul nyoo kākōōno :Baaba, kuyēku nyeenyuu nyēē mākoy akwet bēsyēēt ake.

³⁸Kyāāchōōnēē kibkōōnkōy sichaayey kiyēē māchē :Baaba nyoo kiiyookwoo mēēbērē kyāāchōōnii chaayey kiyēē āmāchē.

³⁹Mākwōo :Baaba kule -māāboot chii mbo akeenke ām choo kiikukōōno, nteenee +maang'eet ake tukul bēsyēētaab tabanta.

⁴⁰Man, mākysinē :Baaba soboontaab kibchuulyo biiko tukul choo ikoosēēnoo keey.”

⁴¹Yooto kutoow :kāāntōōyikaab Yuutayeek koong'unyng'uuny kuuyu kimwooy :Yēesu kule, inee ku āmnyoontēēt nyēē chōōnēē kibkōōnkōy.

⁴²Kimwooy :bichoo kule, “So, mā wēritaab Yōōsēēf :chiichi? Ntēē kiinkēt kwaan āk kaamet. Ām nee sukumwooy raat kule chōōnēē :inee kibkōōnkōy?”

⁴³Kumwoochi :Yēesu bichoo kule, “-Moong'unyng'uuny.

⁴⁴Māmii :chii nyēē imuuchē kuchō wōlēē āmiitē yoo kāmāyis :Baaba nyoo kiiyookwoo. Yoo kāākuchō, +maang'eetee meet bēsyoonoo bo tabanta.

⁴⁵/Kikeesir ām siruutēkaab wōōrkooyikaab Yēyiin kule, ‘Makooneet :Yēyiin biiko tukul.’ Chii nyoo kaakukas kāānēētiisyoono ānkusēw, kuchōōnii wōlēē āmiitē.

⁴⁶Mēēbērē kaamwaay yooto kule kiikukas :chii Baaba nteenee anii nkit nyoo āchōōnēē wōlēē mii :inee nyēē kyaakas.

⁴⁷!Kāāmwoowook, chii ake tukul nyoo ikoosēēnoo keey kuboonto :nyoo kēny soboontaab kibchuulyo.

⁴⁸Anii :āmnyoontēētaab soboonto.

⁴⁹Kyaam :biikyoo choo kibo kēny maana ām kōōr nyēē suurkwēēn nteenee kiikubēk :bichoo tukul.

⁵⁰Nteenee mābotē :chii nyoo kaam āmnyoontooni chōōnēē kibkōōnkōy.

⁵¹Anii :āmnyoontoonooto chōōnēē kibkōōnkōy. Yoo kaam :chii mākunyōōr soboontaab kibchuulyo. +Māākōōnu bōōrnyuu kuyēk āmnyoontēēt nyēē sukōōsoob kōōrēēt.”

⁵²Kiyey :ng'aleechu kukōrōmiitu :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek miisin. Kimwooy kule, “So, imuuchē kule nee :chiichi kukōōnēēch bōōrnyii kyaam?”

⁵³Kumwoochi :Yēēsu kule, “!Kāāmwoowook, yoo kamoo-am bōōrtaab Wēritaab Chii ankooyyee korotiikyii, mākoy ōnyōōru soboon.

⁵⁴Chii nyoo kaam bōōrnyuu ankuyye korotiikyuu, kunyōōru :chiichoo soboontaab kibchuulyo. +Maang'eetee chiichoo meet ām bēsyēētaab tabanta.

⁵⁵Āmnyoo nyēbo man :bōōrnyuu ānkubo koomānuut :korotiikyuu.

⁵⁶Chii nyoo kaam bōōrnyuu ankuyye korotiikyuu, mākunoomnyo āk anii ānkāānoomnyē āk inee.

⁵⁷Kuu yoo āminyēē kāāmuukēywēēkaab Baaba nyoo kiiyookwoo, mākuminyēē :nkinee chiito nyoo kaam bōōrnyuu kāāmuukēywēēkyuu.

⁵⁸Anii :āmnyoontoonooto kichōōnēē kibkōōnkōy. Makerkeey :āmnyoontoonoo āk nyoo kyoomē :biikyoo choo kibo kēny, ānkoo kyaam, kibēk. Chiito nyoo kaam āmnyoontooni kunyōōru soboontaab kibchuulyo.”

⁵⁹Kimwooyē :Yēēsu ng'aleechaa kumii kōōnēētiisyē ām kōōtaab saayeet ām Kaabernaam.

Kiichuchuuyee keey :rubiik chēē chaang' wōlēē mii :Yēēsu

⁶⁰Yooto kakas :rubiikaab Yēēsu ng'aleechu, kumwooy :wōlēē wōō kule, “Māku nkoolat :ng'aleechu! Ng'oo :nyēē sukoomuuch!”

⁶¹Kiinkēt :Yēēsu kiyēē kimii kōōyiimē rubiik. Yooto, kumwoochi kule, “So, kāyēk kāānākuut :ng'aleekyuu?

⁶²/Keemwa baa, kule nto kookas Wēritaab Chii kōōyēēyē kibkōōnkōy, nto kāwuuyiitu nee?

⁶³Kōōnu :Tāmirmiryēētaab Yēyiin soboonto nyēē mākōōnu :kāāmuukēywēēkaab chii. Kōōnu :ng'aleek choo kāāmwoowook soboonto kuuyu kwoonēē wōlēē mii :Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁶⁴Ānkoo kuwuu nyooto, mii :alake ām akweek chēē -mēēkoosēēnoo keey.”Kiinkēt :Yēesu kung'eetee kēny kule ki mbo ng'oo :chēē kimēēkoosēē keey inee ānku ng'oo :nyēē kimakuchaamta inee.

⁶⁵Kitas taay :Yēesu kumwooy kule, “Ki ng'ālyoontoonooto :nyoo kyāāmwooytēē kule, māmii :chii nyēē chōōnii wōlēē āmiitē yoo kāmāyis :Baaba.”

⁶⁶Kiichuchuyee keey Yēesu :biiko chēē chaang' kung'eetee yooto.

⁶⁷Yooto kuteebēē :Yēesu rubiichoo ki taman āk āyēēng' kule, “Ōmāchē :nkakweek obakaaktaa?”

⁶⁸Kuwālchi :Simōōni Bētērō kule, “Keebe ānō ōō, Mokoryoontēēt? Ntēē iboontē :inyiing' lōkōōy chēbo soboontaab kibchuulyo.

⁶⁹Kiikoosēēning' keey ānkēēchāmē kule inyiing' Kāārārōokiintēēt nyēē chōōnēē wōlēē mii :Yēyiin.”

⁷⁰Yooto kumwoochi :Yēesu kule, “Akweek oob rubiik taman āk āyēēng' chēē kyāākwēyook anii? Nteenee mii :nyēē kibrōkōsyoo ām akweek.”

⁷¹Kumwooyē :Yēesu kuu nyooto, king'ālōolēē Yuuta Iskaryoot nyēē kimii wokuchoomtooy inee.

Yoowaana 7

Kitāchiin :Yēesu āk ng'aleekaab mbo ng'eetaabkaamet

¹Yu kāākuyityo, kōōnēētiisyootēē :Yēesu Kalilaaya. Kimāmāchē kuwēēsyētootēē Yuuteeya kuuyu kimāchē :kāāntōōyikaab Yuutayeeek kubakach.

²Yooto, kikiikuriik :Yuutayeeek kwaam Saakweetaab Kēryōōsyēk.

³Kumwoochi mbo :ng'eetaabkaamet Yēesu kule, “Ing'eetee yu ānkiiwē Yuuteeya sukukas rubiikuuk chēbo wōloto tukuuchu bo kwōng'uut chu iyēyē.

⁴Māchāktōōs ibooru keey nyēē karaam siitooku. Kunyoo, kany kutookunēē kōōrēēt :ng'aleechu bo kwōng'uut.”

⁵Kimēēkoosēē keey mbo :ng'eetaabkaamet Yēesu.

⁶Yooto kumwoochi :Yēesu icheek kule, “Manaayit :bārooyinnyuu nyēē yemaat nteenee oyeyaate :akweek kiyēē ōmāchē.

⁷Mā akweek chēē wēchook :biikaab kōōrooni, nteenee wēchoo anii kuuyu āburoong'tooy icheek kubo rōkōs nyēē yēyē.

⁸Obe :akweek saakwaanaa kuuyu manaayit :bārooyinnyuu.”

⁹Yooto kung'ētunēē :Yēesu Kalilaaya.

Kichuunchuun :Yēesu āk kāāntōōyikaab Yuutayeeek

¹⁰Nto yu kaakuba mbo :ng'eetaabkaamet, kuwaayta keey Yēesu ākoy Yēerusālēm.

¹¹Kimii :kāāntōōyikaab Yuutayeek kuchēēng'ēē Yēesu wōlooto. Kitēēbootē kule, “Mii ānō :chiichoo ōō?”

¹²⁻¹³Kichoomootē :biiko wōlēē wōō kung'āloolēē Yēesu kuuyu kiiywēyē kāāntōōyikaab Yuutayeek. Kimwooyē :bichoo alake kule, “Karaam :chiichoo.” Kumwooyē :alake kule, “Buryo, ibērbēērootē biich.”

¹⁴/Kikyaam saakwaanaa nto miitē kwēēn āk kwēēn, kuwo :Yēesu Kōōtaab Yēyiin ānkutoow kōōnēētiis.

¹⁵King'woonchi kāāntōōyikaab Yuutayeek :wōlēē kiinēētitooy :Yēesu kut kumwooy kule, “Kēēnkētēē nee :nkinee nyi siruutēkaab Yēyiin āmēēbērē kiikusumānchi?”

¹⁶Kumwoochi :Yēesu bichoo kule, “Ng'aleek chēē ānēētook mēēbērē cheechuu, nteenee kwoonēē wōlēē mii :Yēyiin nyoo kiiyookwoo.

¹⁷Chii nyoo kakwey kuyey kiyēē mächē :Yēyiin, mākōōnkēt yoo kwoonēē :ng'aleekyuu wōlēē mii :Yēyiin, nto cheechuu nkit.

¹⁸Chiito nyoo ng'āloolē ām kāāmuukēywēēkyii, kumächē :nyoo kule /kēēkoonyit. Nteenee āmächē anii kunyōōr koonyit :nyoo kiiyookwoo. Achurtaat ānkāāyyoong'unēē manta.

¹⁹Kikōōnook :Muusa kiruutēk āmāmii :chii mbo akeenke ām akweek nyēē riibē kiruutēchoo. So, ōmächē ōbākākyoo nee?”

²⁰Kumwoochi :biiko kule, “Kiikubunuung' :mēt ēē? So, ng'oo :nyēē mächē kubakachiing'?”

²¹Koomiiny :Yēesu mēt ankutas taay kule, “Kyaayey kiy akeenke baateey nyēbo kwōng'uut ām Sabaato. King'woonchook akweek tukul :kiyooto.

²²Mwooyē :siruutēkaab Muusa kule ōmurootānē wēēriik ām bēsyēētaab sisiit. (Kubooyiit man mēēbērē Muusa nyēē kimwooyē, nteenee mbo kuukoong' chuut kibo taay.) Kōōnook :yooto ōmurootānē wēēriit ām bēsyēētaab Sabaato yoo /kikēēsichē yēē Sabaato.

²³Kunyoo, yoo ākoo /kiimurootānē wēēro bēsyēētaab Sabaato ōtiltooy kiy kisich buch, /simākyiiri kiruutyoonoo bo Muusa ii, kubo nee ōnyēērchoo anii yoo kāāsoob chiito kumukuul ām bēsyēētaab Sabaato?

²⁴-Mōōtuchinē ng'al buch kukōōkāsunēē saang', nteenee mächāktōōs ōlyēbē ōyyoong'unēē manta.”

Kicham :biiko chuut alake kule Kāārārookiintēēt :Yēesu

²⁵Kimwooyē :biikaab Yēerusālēm alake kule, “Mā chiichi nyoo /kēēmächē /keebakach?

²⁶Nto yu inee :nyi mii kung'āloolēē taayeetaab biiko āmēēbērē mwoochinē :kāāntōōyikyoo kiy.”Kulē :alake “Ara kāākōōnkēt kule Kāārārōokiintēēt :chiichi?”

²⁷Kumwooyē :chuut alake kule, “Ntēē kiinkētē yēē chōōnēē :chiichi. Nteenee māmii :chii nyēē inkētē bēsyēēt nyoo chōōnēē :Kāārārōokiintēēt.”

²⁸Yooto kumwooy :Yēēsu kukas :biiko tukul kule, “Man, kōōlē ōnkētoo ānkōōnkētē subak wōlēē āchōōnēē? Mēēbērē kyāāchōōnēē keey. Bo man :nyoo kiiyookwoo, āmōōnkētē :akweek inee.

²⁹Nteenee anii :nyēē ānkētē, kuuyu kyāāchōōnēē wōloto ānku inee :nyēē kiiyookwoo.”

³⁰Yu kāmwooy :Yēēsu kuu nyooto, kumach :kāāntōōyikaab Yuutayeek kule kunam nteenee māmii :chii nyēē kitiiny kuuyu kitoombo kuyityiin :wōlēē kiikuchōbto :Yēyiin.

³¹Ānkoo kiwuu nyooto, kiikaasee keey :biiko chēē chaang' inee. Kimwooy :bichooto kule, “Ara, yoo kāchō :Kāārārōokiintēēt, makuyey ng'aleek chēbo kwōng'uut kubiir chēē yēyē :chiichi?”

Kimach :Farisaayeek kunam Yēēsu

³²Yu kukas :Farisaayeek ākoo mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kuchoomootē :biiko kung'āloolēē Yēēsu nyēē karaam, kōōyookto riibiikaab Kōōtaab Yēyiin kule bokunam Yēēsu.

³³Kutas taay :Yēēsu kumwooy kule, “+Mākēēboontē keey akweek ām bēsyōōsyēk chēē ng'eri baateey, nto yoo kāākuyityo, ayeey wōloo mii :nyoo kiiyookwoo.

³⁴Yooto +moocheeng'aa, nteenee -mōōnyōōrwoo, āmōōmuuchē okwaa wōloo!kāāwē.”

³⁵Kuteebēē keey :kāāntōōyikaab Yuutayeek nkit kule, “So, māchē :chiichi kuwo ānō wōlēē -mābokēēnyōōrchinē :acheek? Ara, mākuwo kōōrōōsyēchōo kiisērēētyi keey :biikyoo wokooneet bichooto?

³⁶Ibooru nee :ng'aleechaa kāmwooyē kule, ‘+Moocheeng'aa nteenee -mōōnyōōrwoo āmōōmuuchē okwaa wōloo!kāāwē?’ “

Mākurōōtunēē chii :bēēkaab soboonto

³⁷Ām bēsyēētaab lētuut nyēbo saakweet, kuchō :Yēēsu ānkukuurchi barak kule, “Chii nyoo āmē :melelta, kuchō wōlēē āmiitē.

³⁸Kuu yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, chii nyoo keekaaseenaa keey, mākurōōtunēē chiichoo :bēēkaab soboonto.”

³⁹Kumwooyē :Yēēsu kuu nyooto kiibooru Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē nyōōru :chii ake tukul nyoo keekaasee keey inee. /Kimānāākiiyook Tāmirmiryēētaab Yēyiin kuuyu /kimānāākiitōrōōr Yēēsu.

Kikwaanykwaany biiko :soboontaab Yēēsu

⁴⁰Yu kakas :biiko ng'aleechaa kimwooyē :Yēēsu, kumwooy :bichooto alake kule, “Man wōōrkooyoontoonoo bo Yēyiin :chiichi.”

⁴¹Nto alak kumwooy :choo kule, “Kāārārōokiintēēt :chiichi.” Kulē :alake, “Buryo! Mēēmuuchāksē kuchōōnēē :Kāārārōokiintēēt Kalilaaya.

⁴²Mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule mākuchōōnēē :Kāārārōokiintēēt kōōtaab Tāwuti ām kiriinkēētaab Bēētēlēyēēm wōloo kiminyē :Tāwuti.”

⁴³Kuchuunchuun :biiko kurubta keey āk Yēēsu.

⁴⁴Kimāchē :biiko alake kule kunam Yēēsu, nteenee māmii :chii mbo nyēē kisyeeem kunam.

Kiyeet :Nikōtēēmō Yēēsu -/makiiruusta

⁴⁵Yu kāākuyityo nanyuun, kooyeey :riibiichoo kibo Kōōtaab Yēyiin wōlēē kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk Farisaayeek. Yooto kuteebē :choo riibiichoo kule, “So, ntēē kookwaa buch, kāmōōnāmē?”

⁴⁶Kuwālchi :riibiichoo kule, “Māmii :chii nyēē kiikung'alaal bēsyēēt ake kuu :chiichoo.”

⁴⁷Kuteebē :Farisaayeek riibiichooto kule, “So, ōmāchē omwaay kule /kaakiiberbeeraak nkakweek?

⁴⁸Ara ōnkēt mbo kāāntōōyiin ake tukul nyēē kaakookaasee keey chiichoo, nto kumii mbo :Fārisooyiin nyēē kaakucham ng'aleechaata mwooyē :chiichooto?

⁴⁹Chubootiin :bichu -mēēnkēt kiruutēkaab :Muusa.”

⁵⁰Ām kāāntōōyichoo, kimii :Nikōtēēmō nyoo kikiiwokukas Yēēsu. Kumwoochi :nyoo kāāntōōyichoo kule,

⁵¹” Kurubta keey āk kiruutēkyoo, māmii :chii nyēē /kiiruustooy yoo /manaakeekas kiyēē mwooyē :chiichooto nto /kiinkēt kiyēē kaakuyey.”

⁵²/Kēēmwoochi kule, “So, ichōōnēē :nkinyiing' Kalilaaya? Weesuman siruutēkaab Yēyiin, +meekas ām yooto kule māmii :wōōrkooyoontō nyēē imuuchē kuchōōnēē Kalilaaya.”

⁵³Nto mii yoo, kooyeey :chii ake tukul kaa,

Yoowaana 8

¹nteenee kuwo :Yēēsu ākoy Lekemeetaab Musēytuuniinēk.

Koorko nyēē kikōchōng'iit

²Yu kāwokuyyeech, kumusta :Yēēsu kooyeey biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kukwa :biiko ānkōōruruuki keey inee. Kōōbuur :Yēēsu ng'wēny ankooneet bichoo.

- ³Yooto koomut :kāānēētikaab kiruutēk āk Farisaayek koorko nyēē /kikeenyoorta chiito ake ānkōōyyoong'tēē yooto bo taayeetaab Yēēsu.
- ⁴Kumwoochi :bichoo Yēēsu kule, “Kāānēētiintēēt, /kokeenyoorta koorkooni chiito ake.
- ⁵Kimwooy :Muusa ām kiruutēkyoo kule, irooko :chii nyēē wuu nyooto /kēēwiirēē rwoontōōk kume. Kunyoo ii, imwooyē nee :inyiing'?”
- ⁶Kimwooyē :bichoo ng'aleechaa kutēchēē Yēēsu sukōōyyoong'tēē kōōk. Kuyim :Yēēsu ankusir yēbo teng'eeek ām moorineenyii.
- ⁷Kitēēbēē :bichooto Yēēsu ng'aleek kutēē yooto tukul. Kōōtōrōōr keey :Yēēsu ānkumwoochi bichoo kule, “Yoo mii ām akweek :nyēē mānāāchoolwookēn, kutoow :nyooto kuwiiree koorkooni rwoontōōk.”
- ⁸Yu kāmwooy :Yēēsu kuu nyooto, kuyim subak ānkusiriis.
- ⁹Yu kabokukas :bichoo ng'aleechaata kimwooyē :Yēēsu kubeetaatee akeenke akeenke. Kiba kurook :choo ki yōōsēch kut wokung'ēt :Yēēsu nkit āk koorkoonoo kuboonto keey biiko alak.
- ¹⁰Yooto kōōtōrōōr keey :Yēēsu ankuteebēē koorkoonoo kule, “Kaba ānō :biikēy ōō, cheebyoos? Māmii mbo :akeenke nyēē kāng'ēt kooruustiing'?”
- ¹¹Kuwāl kule, “Māmii mbo :akeenke ōō, Mokoryoontēēt.”Yooto kumwoochi koorkoonoo kule, “-Māāruustiing' :anii nteenee -mātāwēēchoolwookēn subak.”

Lēbkēēyyēētaab kōōrēēt :Yēēsu

- ¹²Kitas taay :Yēēsu kumwoochi bichoo kule, “Anii lēbkēēyyēētaab kōōrēēt. Chiito nyoo karub ng'aleekyuu kunyōōru lēbkēēyyēētaab soboonto nyēē mākooy kuwēēsytēē mēēnān.”
- ¹³Kumwoochi :Farisaayek Yēēsu kule, “Nto yu imiitē ing'ālōolēē keey :inyiing' nkit, mābo man :ng'aleekuuk.”
- ¹⁴Kuwālchi :Yēēsu bichoo kule, “Ānkoo āng'ālōolēē keey :anii nkit, kiyēē āmwooyē kubo man kuuyu ānkētē wōlēē kyāāchōōnēē ākoo wōlēē āwēētii. Nteenee -mōōnkētē :akweek.
- ¹⁵Ōtiilē :akweek ng'al baateey orub kuu wōloo isōōtitooy :biiko, nteenee -māātiilchinē :anii chii ng'al.
- ¹⁶Nto yoo kāālē ātiilchi chii ng'al, āyyoong'unēē manta kuuyu mēēbērē anii nkit nteenee āboontē keey Baaba nyoo kiiyookwoo.
- ¹⁷/Kikeesir ām kiruutēkwook kule yoo kaakuroob :biich āyēēnku ng'ālyoo, ku man :kiyooto.
- ¹⁸Āng'ālōolēē keey :anii, nto ake nyēē rōōboo ku Baaba nyoo kiiyookwoo.”

¹⁹Kuteebē :Farisaayeechaa Yēēsu kule, “Mii ānō :kōōn?” Kuwālchi :Yēēsu kule, “-Mōōnkētoo anii, āmōōnkētē nkinee Baaba. Nto kyōōnkētoo, nto ōnkētē Baaba.”

²⁰Kimwooyē :Yēēsu ng'aleechu tukul yoto kimii kōōnētē biiko ām yēē kimii :looloonik choo /kikiiruruukyinē beesaanik ām Kōōtaab Yēyiin. Yoto kimāmii mbo :chii nyēē kinam Yēēsu kuuyu kimānāyityiin :chōbuutēkaab Yēyiin.

²¹Yoto kumwoochi :Yēēsu kāāntōōyichoo subak kule, “+Māāwēēchi keey anku +moocheeng'aataa, nteenee +moomeeyte ng'ōōkiswookikwook -āmōōmuuchē obe wōlēē āwētii :anii.”

²²Kuteebē keey :kāāntōōyichoo kule, “Ibooru nee :chiichi yoo mwooyē kule -mākēēbētii wōlēē mākuwo :inee? Ara, makubar keey :chiichi nkit ēē?”

²³Nteenee kitas taay :Yēēsu kumwooy kule, “Ōbooyē :akweek ng'wēnyuuni, nteenee āchōōnēē :anii kibkōōnkōy. Nyēēng'woong' :kōōrooni nteenee mā nyeenyuu anii :kōōrooni.

²⁴Kiyoto nyēē āmwoowook kule +moomeeyte ng'ōōkiswookikwook. Makurataak :ng'ōōkiswookichoo ākoy yoo kookaasee keey kule anii :nyoto.”

²⁵Kuteebē :bichoo Yēēsu kule, “Inyiing' ng'oo naas?” Kuwālchi kule, “Nyoto kyāāmwowunoonwook.

²⁶Chaang' :ng'ala chēē kātāāmwowook ānkāātiilchook ng'al, nteenee bo man :Baaba nyoo kiiyookwoo. Kiyēē āmwoochinē biiko ku nyēē kyāākāsēē inee.”

²⁷Kimēēnkēt :bichoo kule kimii :Yēēsu kung'aloolēē Kwaan ām kibkōōnkōy.

²⁸Yoto nanyuun kumwooy :Yēēsu kule, “Bēsyoonoo ōtōrōōrē Wēritaab Chii, ku yoto yēē +mōōnkēt kule anii :nyoto āmāyēyēē keey kiy. Yoto nanyuun yēē +mōōnkēt kule kiyēē āmwooyē ku nyēē kiinētōo :Baaba.

²⁹Kēēboontē keey :nyoo kiiyookwoo. Manaabakaakta āng'ētu nkit bēsyēēt ake kuuyu āyēyē ākookoy kiyēē ing'ērēēchē inee.”

Kiiyēnchi :biiko kereeryaanto Yēēsu

³⁰Yu kāmwooy :Yēēsu kuu nyoto, kōōyēnchi :biiko chēē chaang'.

³¹Kumwoochi :Yēēsu chooto kiiyēnchinē inee kule, “Yoo kōōkiilchi kiyēē ānētē, ōyēku man rubiikyuu.

³²+Mōōnkēt yoto nanyuun manta anku +/makiityaaktaak.”

Kinyikisiit :kwiilateetaab kāāntōōyikaab Yuutayeeek

³³Kumwoochi :kāāntōōyichoo Yēēsu kule, “So, nto yu kēēbooyē :acheek Abraam, āmānāākēyēku motwoor bēsyēēt ake! Kunyi, /kiityaaktech ām nee?”

³⁴Kuwālchi :Yēēsu kule, “!Kāāmwowook, motwooriintēetaab ng'ōōkisto :chii nyoo kiikōōtiiny :ng'ōōkisto.

- ³⁵Minyē :leekwa kang'waa ākookoy nteenee imōkōnyōōnyoot :motwooriintō.
- ³⁶Nto yoo kālē kootyaaktaak :Leekweet ōtyooktooyāktōōsii kuchurta.
- ³⁷Ānkētē sinee kule ōbooyē :akweek Abraam. Nteenee ōmāchē obara kuuyu kiyoomcho :mētēwookwook nyēē -mēēwutē :ng'ālyoontēēnyuu.
- ³⁸Āng'ālōolēē :anii kiyēē kimii kaab Baaba, nto akweek ōyēyē kiyēē mwoowook :kōōn.”
- ³⁹Kukētyi :bichoto Yēēsu kule, “Abraam ku baaba acheek.”Yooto kuwālchi :Yēēsu kule, “Nto ki kōōn :Abraam, nto kyōōyēyē kiyēē kiyey.
- ⁴⁰Ōmāchē :akweek obara ānkoo kāāmwoowook kiyēē bo man nyēē chōōnēē wōlēē mii :Yēyiin, ng'ālyoo nyēē kimēēmuuchē kuyey :Abraam.
- ⁴¹Ōyēyē :akweek yiisyēētaab :kōōn.”Kuwālchi :bichoto Yēēsu kule, “Kēēboontē Baaba akeenke, nyooto ku Yēyiin, ānkēyēku lōkōkyii chēbo man.”
- ⁴²Yooto kumwoochi :Yēēsu bichoto kule, “Nto ki kōōn akweek :Yēyiin nto ōchāmoo kuuyu kyāāchōōnēē wōlēē mii :Yēyiin ānkāāmiitē raat yu. Mānāāchōōnēē keey. Nteenee inee :nyēē kiiyookwoo.
- ⁴³-Mōōkāsē kiyēē āmwoowook kuuyu wuu nyēē kyoomaalee tēmēnik yiitiikwook.
- ⁴⁴Kōōn akweek :Kibrōkōsyooontēēt ānkōōrubē kiyēē māchē :inee. Rumiin :inee kung'eetee kēny āmāmii :bēsyēēt nyēē kiikōōyyoong'unēē wōlēē mii :manta kuuyu mātinyē manta. Yoo ibērbēēriisyē, ku cheechii :choo nkit kuuyu, ng'wiin :inee ānku :mētitaab ng'wiiynaneet tukul.
- ⁴⁵Āmwoowu :anii manta ng'ālyoo :nyēē yēyē simōōyēnwoo.
- ⁴⁶Ara, mii ām akweek :nyēē imuuchē kōōboor kule āboontē :anii ng'ōōkisto? Nto yoo bo man :ng'aleek chēē āmwooyē ii, kwaamaak :nee simōōyēnwoo?
- ⁴⁷Chii nyoo bo :Yēyiin kukāsē ng'aleekyii. Nteenee -mōōkāswoo kuuyu -mōōbooyē Yēyiin.”
- ⁴⁸Yooto kumwoochi :kāāntōōyichoo bo Yuutayee Yēēsu kule, “Ābērē +mākēēkustooyootiin yoo kakeemwaay kule inyiing' Sāmooryāyiin ānkiiboontē tāmirmiryēēt nyēē miyaat.”
- ⁴⁹Kuwālchi :Yēēsu kule, “-Māāboontē tāmirmiryēēt nyēē miyaat. Āywēyē Baaba āmōōkoonyitoo anii :akweek.
- ⁵⁰-Māāchēēnkyinē keey :anii koonyit, nteenee mii :nyēē chēēng'woo anku inee :nyēē itiilē kiy ake tukul.
- ⁵¹Āmwoowook manta kule, mākoy kume :chiito nyoo rubē ng'aleekyuu.”

⁵²Kumwoochi :bichoo Yēesu kule, “Kāākiinkēt nanyuun man kule iboontē tāmirmiryēēt nyēē miyaat! Kiikume :Abraam ānkiikubēk :wōōrkooyikaab Yēyiin ānkiimwooyē kule, nyoo rubē ng'ālyoontēēng'uung' mēēbērē makume?”

⁵³Imwooyē :inyiing' kule iwōō kusiir Abraam? Kiikume :inee ānkiikubēk mbo :nkicheek wōōrkooyikaab Yēyiin. Isōōtē kule inyiing' ku ng'oo ēē?”

⁵⁴Yooto kuwālchi :Yēesu kule, “Yoo āmiitē ātōrōōrē keey ku buch. Nteenee nyēē itōrōōroo ku :Baaba nyoo ōbērē :akweek Yēyiintēēng'woong'.

⁵⁵-Mōōnkētē :akweek Yēyiin, nteenee anii :nyēē ānkētē. Nto kāālē amwaay kule -māānkētē, nto kāāyēku ng'wiin kuu akweek. Nteenee ānkētē inee ānkāāriibē ng'ālyoontēēnyii.

⁵⁶Kikiikumachaan :kōōn Abraam kule nto kas bēsyēēnyuu, kunyoo yu kachokukas, kung'erech.”

⁵⁷Yooto, kumwoochi :bichoo Yēesu kule, “Nto yu maneeyit mbo kēnyiisyēk konom ānkiimwooyē kule 'kiikas Abraam!”

⁵⁸Kuwālchi :Yēesu kule, “!Kāāmwoowook, kyāāmiitē kutoombo /kēēsich Abraam.”

⁵⁹Yooto kukwey :bichooto rwoontōōk kule kuwiiree Yēesu, nteenee kuchuut :Yēesu biiko ankung'eetee yooto kibo Kōōtaab Yēyiin.

Yoowaana 9

Kiisoob :Yēesu chii nyēē /kikēēsich kukoraat

¹Kimii yēē kiwēēsyētootē :Yēesu ākoo rubiikyii, yooto kukas chiito ake nyēē /kikēēsich kukoraat.

²Kuteebē :rubiikyii Yēesu kule, “Kāānēētiintēēt, nee :nyēē kiyeey chiichiin kukor? Ara ng'ōōkisnyii nto nyēbo sikiikyii?”

³Kuwālchi :Yēesu kule, “Mā ng'ōōkistaab chiichoo nto nyēbo sikiikyii :nyēē kiyeey kukor, nteenee mākutook :kāāmuukēywēēkaab Yēyiin kubo inee.

⁴Māchāktōōs /kēēyēyē yiisyēētaab Baaba nyoo kiiyookwoo yoo tāku lebkeey nteenee mii wokutuuyiitu :kōōrēēt nyēē -mēēmuuchē :chii tākuyēyiis.

⁵Yoo tāāmiitē kōōrēēt, āyēku lēbkēēyyēētaab kōōrēēt.”

⁶Yu keewaany :Yēesu kumwooy ng'aleechaa kung'utyi ng'wēny. Koomitmiit mēnēēt ankoonyiinyee koonyekaab chiichooto,

⁷ānkumwoochi kule, “Wēēwuunēē koonyekuuk kibōōytaab Siloowaam.”(Kerkeey kaaynaani bo 'Siloowaam' ākoo yoo /kakeemwa kule /kikiyookto.) Kuwo :chiichoo ānkōōwuun koonyekyii ānkōōyēēw kukaakukasta.

⁸Yooto, kutoow :laatoosyekaab chiichoo āk choo kikiikukas kusoomsē kumwooy kule, “So, mā :chiichi nee nyoo kwēēbuurē sukusoomsē kityō?”

⁹Kumwooy :alake kule, “Inee :nyooto” nto alak kule, “Buryo! Mā :inee, nteenee kerkeey inee.” Kumwooy :inee nkit kule, “Lēyyē, ntēē anii :nyooto.”

¹⁰Yooto nanyuun kuteeb :bichooto kule, “Nee :nyēē kiyeying' ikaste?”

¹¹Kuwālchi :chiichoo kule, “Kiimitmiit :chiichoo /kēēkuurēē Yēesu mēnēēt ankoonyiinyeenaa koonyek ānkumwoowoo wāāwuunēē kibōōytaab Siloowaam. Kunyoo yu kāwāāwuun akaste bakeenke!”

¹²Kuteebēē :bichooto kule, “Miitē ānō raat :chiichooto?” Kuwālchi kule, “-Māānkētē.”

Kikiirso :Farisaayeeek

¹³Yooto, /keenam chiichoo /kikēēng'oonkyinē koonyek /ānkiimutyi Farisaayeeek.

¹⁴King'oonkyinē :Yēesu chiichoo koonyek yēē ki bēsyēētaab Sabaato.

¹⁵Kiteebēē :nkicheek Farisaayeechaa chiichoo wōlēē kiyeyta kut kukasta. Kumwoochi kule, “Kinam :chiito ake mēnēēt ankoonyiinyeenaa koonyek, nto yu kāwāāwuun, akaste.”

¹⁶Kumwooy :Farisaayeeek alake kule, “Māchōōnēē :chiichi wōlēē mii :Yēyiin kuuyu -mēēywēyē kiruutyēētaab Sabaato.” Kumwooy :alake kule, “So, imuuchē kule nee kuyey :chii nyēē choolwookiin tukuuk chēbo kwōng'uut chēē wuu choo?” Kuchuunchuun :Farisaayeechaa ām kāāsōōtēywēēkwaa.

¹⁷Yooto nanyuun kuwēēkyi keey :Farisaayeechaa chiichoo kikoraat ankuteebēē kule, “Imwooyē nee :inyiing' kurubta keey āk chiichooto kāyēyiing' ikaste?” Kuwāl kule, “Wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :chiichooto.”

¹⁸Kimāchāmchiintōōs :kāāntōōyikaab Yuutayeeek kule kikoraat :chiichoo man ankaakukasta. Yooto kukuur sikiikaab chiichoo

¹⁹ankuteebēē kule, “Nyēēng'woong' :lakwani ōmwooyē kule /kikēēsichē kukoraat? Ntēē kāstooy raat?”

²⁰Kumwooy :sikiik kule, “Kiinkētē kule lakwanyoo ānkiinkētē kule kikēēsichē kukoraat.

²¹Nteenee -mākiinkētē kule kayeyakay kule nee sukukasta. -Mākiinkētē mbo chiichēē kāng'oonkyi koonyek. Nto yu chii :inee nyēē wōō nyēē imuuchē kuwāl, oteebee baa, :akweek kumwoowook nkit.”

²²Kimwooy :sikiikaab wēēroo kuu nyooto kuuyu kinyōkōōrēch kāāntōōyichoo bo Yuutayeeek. Kikiikumwooy :kāāntōōyichoo kule chii ake tukul nyoo kang'alaalee kule Kāārārōokiintēēt :Yēesu, +/makeekwetee chiichoo kōōtaab saayeeet.

²³Kiyooto :nyēē kiyey sikiikaab lakwanaa kumwooy kule, “Nto yu chii :inee nyēē wōō, oteebee baa, :akweek.”

²⁴Yooto kukuur :bichoo subak chiichoo kikoraat ānkumwoochi kule, “Itōrōōr Yēyiin ankiimwaay chēbo man! Kiinkētē :acheek kule choolwookiin :chiichi kāng'oong'uung' koonyek.”

²⁵Kuwālchi :chiichoo bichoo kule, “-Māānkētē :anii kule choolwookiin :chiichoo nto kumā choolwookiin. Nteenee kiy akeenke kityō nyēē ānkētē. Nyooto ku kule kyaakoraat neennyi, ākāstooy raat!”

²⁶Kuteebē :bichoo kule, “King'aang'ta ānō koonyekuuk?”

²⁷Kuwālchi :chiichoo kule, “Nto yu kāāmwoowook āmēēbērē ōkāsē. Ōmāchē okas subak nyēbo nee? Ara, ōmāchē :nkakweek ōyēku rubiikyii?”

²⁸Kōōburyoong'to :bichoo kule, “Yyōōch! Inyiing' :nyēē rubiintēētaab chiichooto nteenee kēēbooyē :acheek Muusa.

²⁹Kiinkētē kule king'āloolchi :Yēyiin Muusa, nto chiichi ku ng'oo?”

³⁰Kulēēnchi :chiichoo, “So, māku nkoolat ōō! Kōōlē -mōōnkētē wōlēē kichōōnēē :chiichoo ānkāākung'oong'woo koonyekyuu?

³¹Kiinkētē kule mākāsyinē :Yēyiin chii nyēē yēyē rōkōs, nteenee kāsyinē biiko choo iywēyē inee ānkuyēyē kiyēē mākysinē :inee.

³²/Manaakeekas chii bēsyēēt ake nyēē kiikung'aany koonyay chēbo chii nyēē /kikēēsichē kukoraat!

³³Ākoy kuchōōnēē :chiichoo wōlēē mii :Yēyiin nto buch, nto kāmēēmuuchē kuyey kiy nyēē wuu nyi.”

³⁴Kuwālchi :kāāntōōyichoo chiichoo kule, “‘Kēēlē, 'kēēyēku :nkinyiing' nyi /kikēēsiktiing' ng'ōōkiswookik, kāānēētiintēēt ām wōlēē kēēmiitē :acheek?”Kukwetee :bichoo chiichoo kōōtaab saayeet.

Kōryootiin :choo bēēē kāstooy

³⁵Yooto kukas :Yēēsu kule /kikiikeekwetee chiichoo kōōtaab saayeet. Kunyōōr :Yēēsu chiichooto ankuteebē kule, “Ikoosēē keey :inyiing' Wēritaab Chii?”

³⁶Kuteebē :chiichoo Yēēsu kule, “Ng'oo :nyooto ōō, mokoryoontēēt, saakaasee keey?”

³⁷Kumwoochi :Yēēsu kule, “‘Keekas ra, nto yu inee :nyi ōmiitē ōng'āloolē tukwaay.”

³⁸Yu kakas :chiichoo ng'ālyoontoonoo, kukutuny ām taayeetaab Yēēsu ānkumwooy kule, “Mokoryoontēēt, kaakaaseeniing' keey.”

³⁹Kumwooy :Yēēsu kule, “Kyāāchōōnii kōōrooni sukubchēyākiis :ng'ala. Makukasta :cheebkoraatiisyeek ānkukōryo :biiko choo kāstooy.”

⁴⁰Kimii kēēyyoong'iis :Farisaayeeek alake yooto. Yu kakas ng'aleechaa kimwooyē :Yēēsu, kumwooy kule, "Ibooru ām wōlēē 'keemwaayte sōō, kule, kēēkōryootiin :acheek?"

⁴¹Kuwālchi :Yēēsu bichoo kule, "Nto kōōkōryootiin nto mēēbērē ōchoolwookēnootiin, nteenee kuuyu ōmwooyē kule ōkāstooy, +mōōng'ētu ōchoolwookēnootiin."

Yoowaana 10

Ākiintēēt nyēē karaam

¹Yooto, kumwoochi :Yēēsu kāāntōōyichoo bo Yuutayeeek kule, "Āmwoowook manta kule chii nyoo māwēētēē kurkeet nyoo bēētēē :kēēchiirēk kō ankuwaaytee keey wōlto ake buch, ku chōōriin.

²Nteenee nyoo buntēē kurkeet ku ākiintēētaab kēēchiirēchooto

³ānkumākuyootyi :riibiintēēt kurkeet. Makukas :kēēchiirēchoo kuutiinyii yoo kākuur ake tukul ām kaayneenyii. Nto yooto nanyuun mākwēryoot kēēchiirēchoo kuba saang'.

⁴Makoonto :inee ankurub :kēēchiirēchoo, kuuyu inkētē kuutiinyii.

⁵Mārubē :kēēchiirēchoo soboyiin nteenee mwēyēē kuuyu -mēēnkēt kuutiitaab chiichooto."

⁶Kimii :Yēēsu kōō-ārōōru ng'ālyoo, nteenee māmii :chii ām bichoo nyēē kiinkēt kiyēē kiibooru :ng'aleechaata.

⁷Yooto kumwooy :Yēēsu subak kule, "Kāāmwoowook, anii :kurkeetaab kēēchiirēchoo.

⁸Ki chōōr :biiko tukul choo kisimkukwa. Kikuur kēēchiirēchoo, nteenee mānāākāsyi :kēēchiirēchooto.

⁹Anii :kurkeet. Chiito nyoo kābuntēēnoo anii +/makiiraraach. Mākuwēētii yeechey ānkurōōtu.

¹⁰Yoo chōōnii :sāsiintēēt, kumāchē kuchōōrso, kubākākiis ānkōōmukuusiis. Nteenee kyāāchōō :anii sukung'eet kunyōōr :biiko soboonto nyēbo man.

¹¹Anii :ākiintēēt nyēē karaam. Mēēchinē :ākiintō kēēchiirēkyii taay.

¹²⁻¹³Nteenee nyoomēēchinē :chiito nyoo /kikeesir kēēchiirēchoo kuuyu ma cheechii. Yoo kāchō :suuyoontēēt kumwēyē. Yooto, makusankatan :suuyoontonoo kēēchiirēk alak ankoosereet chuut.

¹⁴⁻¹⁵Anii :ākiintēēt nyēē karaam ānkyāānēmu keey āmēēchi kēēchiirēkyuu. Inkētoo :Baaba ānkāānkētē nkinee. Ānkētē kēēchiirēkyuu ānkōōnkētoo :nkicheek.

¹⁶Māchāktōōs wāākuur kēēchiirēkyuu alak chēē māmii ākwootiini. Makukas kuutiinyuu ankurubwaa bokuyēk ākwootiit akeenke āk chuut, sukwookooy :ākiintēēt akeenke.

¹⁷⁻¹⁸Māmii :chii nyēē mākōōnēmuneēnoo soboonnyuu, nteenee āchāmtooy nkit ameey. Chāmoo :Baaba kuuyu kyāānēmu keey ameey, nto yityo ānyōōru subak soboonnyuu. Āboontē kāāmuukēywēēk ākooytē soboonnyuu ānkāāboontē kāāmuukēywēēk ākētu. Kiyiitēnyi :nyēē kimwoowoo :Baaba kule māchāktōōs ayey.”

¹⁹Kiyey :ng'aleechuutēchu kuchuunchuun subak :kāāntōōyikaab Yuutayeek.

²⁰Kimwooy :chēē chaang' kule, “Boonto :chiichi tāmirmiryēēt nyēē miyaat! Kōōkubun :mēt chiichi! Nyēbo nee ōkāsyinē chiichi ng'aleekyī ēē?”

²¹Nteenee kulē :alake, “O, -mēēmuuchē :chii nyēē boonto tāmirmiryo kung'alaal kuu chiichi. Imuuchē man :tāmirmiryēēt nyēē miyaat kuyey kukasta chii nyēē koraat?”

Kitay :kāāntōōyikaab Yuutayeek kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu

²²Kiyit :bēsyēēt nyēē kibo Saakweetaab Kāātīlīlēētaab Kōōtaab Yēyiin ām Yēērusālēm.

²³Ki yīiwoot :kōōrēēt ānkimii :Yēēsu kuwēēsyētēē Kōōtaab Yēyiin yēē /kikēēkuurēē Kēēltaab Sōlōmōōn nyēē tinyē wuurwēēt.

²⁴Kukwoonchi :kāāntōōyikaab Yuutayeek Yēēsu ankuteebē kule, “Yoo inyīing' Kāārārōokiintēēt, ichuurtoowēēch bakeenke.”

²⁵Kumwoochi :Yēēsu kule, “Kyāāmwoowook āmōōyēnchinē. Kiyēē āyēyē ām kāāmuukēywēēkaab Baaba kōōbooru wōlēē āwuuyē.

²⁶Nteenee -mōōchāmoo :akweek kuuyu -mōōyēku kēēchiirēkyuu.

²⁷Ānkētē kēēchiirēkyuu ānkukāsē kuutiinyuu. Yoo kāākuur kuruboo.

²⁸⁻²⁹Ākoochinē soboontaab kibchuulyo āmābootōōs. Māmii :chii nyēē mākōōnēmuneēnoo āmāmii :chii nyēē imuuchē kōōnēmuneē Baaba kēēchiirēchu. Wōō :Baaba nyoo kikōōnoo kēēchiirēchoo kusiir chii ake tukul.

³⁰Āyēku :anii akeenke āk Baaba.”

³¹Yooto, kukwey :kāāntōōyichoo subak rwoontōōk kule kuwiiree Yēēsu.

³²Nteenee kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Kyookas :akweek tukuuk chēē chaang' chēē kāroomēch chēē kyaayey :anii ām kāāmuukēywēēkaab Baaba. Kiito nkōnō ām chooto kyaayey :nyēē kayeyaak omach owiireenaa rwoontōōk?”

³³Kuwālchi :bichoo kule, “-Mākēēmāchē keewiiring' ām tukuuchoo kāroomēch choo 'kiyēyē, nteenee kēēwiiriing' kubo ng'aleek choo ichubē Yēyiin. Iyēku chii buch, nteenee imiitē iyibē keey wuu nyēē iyēku Yēyiin.”

³⁴Yooto kuwālchi :Yēesu bichoo kule, “Mwooyē :Yēyiin ām siruutēchoo ōsumānē kule, ‘Kyaamwaay kule āyibook :anii kule keekerkeeye.’

³⁵Kiinkētē kule bo man :siruutēkaab Yēyiin ākookoy. Kikuur :Yēyiin bichoo kikiikutool kule icheek ku inee.

³⁶Kitoola :Baaba ānkōōyookwoo āchōō kōōrooni. Kwaamaak :nee soomwaay kule kāā-ābuch Yēyiin, yoo kaamwaay kule anii :Lakwataab Yēyiin?

³⁷Yoo ākoo -māāmiitē āyēyē yiisyēētaab Baaba -moochamte ng'aleekyuu.

³⁸Nto yoo āyēyē yiisyēēnyii, ānkoo -mōōmuuchē ōyēnwoo, ocham naas tukuuk chēbo kwōng'uut choo kyaayey soomuuch ōnkēt kuchurta kule āsōōchiintōōsii āk :Baaba.”

³⁹Kusyeeem :kāāntōōyichoo subak kule kunam Yēesu, nteenee kubotēē taayeeng'waa.

Kiikaasee keey :biiko chēē chaang' Yēesu

⁴⁰Kinam :Yēesu baanta kut wokwaay āynēētaab Yoortaan. Kitas taay ākoy wōloo kiibātisāniisyēē :Yoowaana. Kumiitē wōlooto,

⁴¹kukwoonchi :biiko chēē chaang'. Kimwooyē :bichoo kule, “Manaayey :Yoowaana ng'aleek chēbo kwōng'uut, nteenee ng'aleek tukul chēē kimwooy kurubta keey āk chiichi, kubo manta.”

⁴²Kiikaasee keey :biiko chēē chaang' Yēesu ām wōlooto.

Yoowaana 11

Meetaab Lasaaro

¹⁻²Kimii :chiito nyēē /kikēēkuurēē Lasaaro nyēē kiminyē kiriinkēētaab Beetannyya āk mbo cheebkaamet āyēēng', Maaryaa āk Maariita. Ki Maaryaa nyiitēnyii :nyoo kiroonkyinē kērēēnkōōkaab Yēesu mwaayta nyēē kiboong'u nyēē anyiny ankumasee buutēēkyii. Kimii :yēē kichokumnyaan :Lasaaro.

³Yooto kōōyookyi :kooruuchoo Yēesu ng'ālyoo /kēēmwooyē kule lalaat miisin :choorweenyii nyoo choomtōōs.

⁴Yu kakas :Yēesu, kumwooy kule, “Ānkoo kame, māng'ētunēē kāābkwoombiich. Kāyēyākiis buch :ng'aleechu sukutōrōriit :Yēyiin āk Lakwanyii.”

⁵Kichāmē :Yēesu Maariita, Maaryaa āk Lasaaro.

⁶Kibēēni :Yēesu bēsyōōsyēk āyēēng' kung'eetee kānyōōr lōkōōywēchoo.

⁷Nto mii yoo, kumwoochi rubiikyii kule, “Okany kiiyeey Yuuteeya.”

⁸Nteenee kulēēnchi :rubiikyii, “So, Kāānēētiintēēt, imāchē kiiyeey wōlooto, ānkōmāchē :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek kuwiireeniing' rwoontōōk?”

⁹Kuwālchi :Yēesu rubiikyii kule, “Boonto sōō nee :bēētuut āsiiswēk taman āk āyēēng' chēē /kēēyēyiisyēē? Yoo kāwēēsyēt :chii bēēt, -/mākiināchē kuuyu irēētootē :lēbkēēyyēētaab kōōrēēt.

¹⁰Nteenee yoo kāwēēsyētēē mēēnānēēt, +/makiinach kuuyu mātinyē lēbkēēyyēēt.”

¹¹Yu keewaany :Yēesu kumwooy kuu nyooto, kumwoochi bichoo kule, “Kāruchi keey :choorweenyoo Lasaaro nteenee mawaang'eet.”

¹²Kumwoochi :rubiik Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, yoo ākoo kāruchi keey :Lasaaro naas ii, mākusob.”

¹³King'aloolēē :Yēesu meetaab Lasaaro, kubērē :rubiik tōōs kāru.

¹⁴Yooto nanyuun, kōōchuurtoochi :Yēesu rubiichoo bakeenke kule, “Kookume :Lasaaro.

¹⁵Nteenee ang'erekaat, kuuyu kāmākēēboontē keey chiichoo. Kaamwaay kuu nyooto kubo akweek, sookaaseenaa keey, kunyi keebe.”

¹⁶Kumwoochi :Toomaas nyoo ki sārāmiin rubiik chuut kule, “Okany bokēēbēkyi :tukul wōlooto.”

Kimwooy :Maariita kule ikoosēē keey Yēesu

¹⁷Kuyitu :Yēesu, kōōnkēt kule ki bēsyōōsyēk ang'wan kuchakee /kokeekonor Lasaaro.

¹⁸Kilēēkityiin :Beetannyya āk Yēerusālēēm nyēē kimāchē kuyitē kiilomiitaanik sōmōk.

¹⁹Kunyoo, kikiikukwa :biiko chēē chaang' bokuriiree Lasaaro ankusaaysaay Maaryaa āk Maariita.

²⁰Yu kakas :Maariita kule kāākuchō :Yēesu, kutorookta nteenee kung'ētunēē :Maaryaa kō.

²¹Yooto kumwoochi :Maariita Yēesu kule, “Lēyyē Mokoryoontēēt, nto 'kwēēmiitē nto kōmāmēē :ng'eetaabiya.

²²Ānkoo kuwuu nyooto, ānkētē kule imuuchē :Yēyiin kuu nyiitēnyi, kuyēwuung' kiy ake tukul nyēē 'keeteeb.”

²³Kumwoochi :Yēesu Maariita kule, “Makung'eet :ng'eetaabkoomēt.”

²⁴Kuwālchi :Maariita kule, “Ānkētē sinee kule makung'eet bēsyoonoo bo lētuut.”

²⁵Kumwoochi :Yēesu kule, “Anii :nyēē āng'ēētēē biiko meet ānkāākōōnu soboonto. Chiito nyoo keekaaseenaa keey, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo ānkoo kame.

²⁶Nto chiito nyoo ikoosēēnoo keey mābotē bēsyēēt ake. Ara, ichāmchiintōōsii āk ng'aleechu?"

²⁷Kulēēnchi :Maariita, "Āyēnchinē ōō, Mokoryoontēēt kule inyiing' ku Kāārārookiintēēt, Lakwataab Yēyiin nyoo kimākuchō kōōrooni."

Kiriir :Yēēsu

²⁸Yu keewaany :Maariita kumwooy ng'aleechaa, kooyeey kaa ānkukuur cheebkaamet kuwo komos ānkumwoochi kule, "Mii :kāānēētiintēēt kutēēbiing'."

²⁹⁻³⁰Kutākumii :Yēēsu wōloo kinyōōrtooy :Maariita, kung'ēētē :Maaryaa areet akeenke wokutuuyēē.

³¹Yu kakas :biiko chu kimii kusooysooyē Maaryaa ām kō kule kātuyto :Maaryaa saang', kurub lēt. Kiisōōtē :bichoo kule tōōs kimāchē wokuriiree wōloo /kikikeekonoree ng'eetaabkaamet.

³²Yu kayit :Maaryaa yēē kimii :Yēēsu kōōbutyi kērēēnkōōkyii kumwoochinē kule, "Mokoryoontēēt, nto 'kwēēmiitē nto kōmāmēē :ng'eetaabiya."

³³Yu kakas :Yēēsu kuriirē :Maaryaa āk bichoo kārūbē lēt, kung'woonchi.

³⁴Kuteeb kule, "Kwookonoree ānō?"/Kēēwālchi kule, "Chōō cheekas ōō, Mokoryoontēēt!"

³⁵Kuriir :Yēēsu.

³⁶Kimwooy :biiko kule, "Lēyyē, ākoo kōchāmē chiichi miisin!"

³⁷Nteenee kumwooy :alake kule, "So, kōmākērēktooy naas :chiichi meetaab Lasaaro yoo ākoo inee :nyoo kiyēyē kukasta :kibkoraatyaantaanaa?"

Kiing'eetee :Yēēsu Lasaaro meet

³⁸Kiinyaliil Yēēsu :ng'aleekaab bichoo. Nteenee kiwo ākoy kochong' wōloo /kikikeekonoree chiito /ankikikeekeree rwaanteet nyēē wōō kurkat.

³⁹Kumwoochi :Yēēsu biiko ām yotoo kule, "Ōnēmu rwaantaani."Kuwālchi :Maariita kule, "Mokoryoontēēt, boong'u miisin kuuyu bēsyēētaab ang'wan :nyi kuchakee kame."

⁴⁰Kulēēnchi :Yēēsu, "Kyāāmwoowuung' oob kule yoo 'keekaaseenaa keey +meekas wōōyintaab Yēyiin?"

⁴¹Kōōnēm :bichoo rwaanteet. Kukas :Yēēsu barak ānkulē, "Baaba, ābiruung' kōōnkōy kuuyu, 'kēēkāswoo.

⁴²Ānkētē kule ikāswoo kwaak. Āmwooyē kuu nyotoo sukung'eet kukas :bichu kēēboontē keey ānkōōyēnwoo kule inyiing' :nyēē 'kiiyookwoo."

⁴³Yu keewaany :Yēēsu kumwooy kuu nyotoo, kukuurso kule, "Ichuwu saang', wē, Lasaaro!"

⁴⁴Kuchuw! Kirātootiin :āwunnyēk āk kērēēnkōōk siroochoo /kikēēmuytooy. Kiiyēēnootiin mbo :nkicheek koonyek. Yooto, kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Otyaachee siroochoo sukuwēēsyēt.”

Kicheeng' :buunikaab Yēēsu wōlēē makunamta

(Mataayo 26:1-5; Māārko 14:1-2; Luuka 22:1-2)

⁴⁵Kiikaasee keey Yēēsu :biiko chēē chaang' ām choo kirubē Maaryaa lēt yu kakas kiyēē kiyey :Yēēsu.

⁴⁶Nteenee kiba :alake ānkubokumwoochi Farisaayee kiyēē kiyeyakay.

⁴⁷Yooto kukuur :Farisaayee āk mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kōōkwēētaab Yuutayee. Kimwoochi kōōkwēēt kule, “+Makeeyey nee? Nto yu mii :chiichi kuyēyē ng'aleechu chaang' chēbo kwōng'uut!

⁴⁸Yoo kākēēbākookyi kutas taay :chiichi ām kēēli, makookaasee keey :chii ake tukul. Yooto makukwa :biikaab Rooma ānkuyibēēnēēch kōōrēēt ankookarbuus biikyoo!”

⁴⁹Kimii yooto :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Kayaafa ānki kibkōrōs nyēē wōō kēnyiinooto. Kimwooy :chiichoo kule, “Kaamaak :nee ēē?”

⁵⁰-Mōōnkētē :akweek kule kaykay kume :chii akeenke kusiir kumis :kōōrēēt tukul.”

⁵¹Kubooyiit man, kimii mbonō :chiichoo bo kōrōs kumwooyē kuu nyooto kubo kāsōōtēyewēkyii nkit, nteenee kuuyu ki inee :nyēē ki kibkōrōs nyēē wōō ām kēnyiinooto ānkiimutyoonu :ng'aleekyii kule makume :Yēēsu sukusobcho :Yuutayee.

⁵²Kimābo Yuutayee nkit nteenee kibo kule /sikiiruruuch :lōkōkaab Yēyiin choo kisērētyinoot kōōrōōsyēk kuyēk kiito akeenke.

⁵³Kitoow :kāāntōōyikaab Yuutayee kuchakee bēsyoonooto kuwo taay, kucheeng' wōlēē makunamta Yēēsu.

⁵⁴Kunyoo manaatakutaaltaat keey :Yēēsu ām yēēmoonoo bo Yuuteeya. Kiwo āk rubiikyii kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Efrayim yēē kilēēkitēē suurkwēēnēēt ānkubokōōbuur wōloto.

⁵⁵Ām bēsyōōsyēchooto kikiikulēēkitiit kwaam :Yuutayee Saakweetaab Keeytaayeet. Kunyoo kikiikuba :biiko chēē chaang' Yēērusālēm bokōōtiliil keey, kutoombo kuyitu :saakwaanaa.

⁵⁶Yooto tukul kimii :bichoo kuchēēng'ē Yēēsu. Kitēēbēē keey ām Kōōtaab Yēyiin kule, “Ara chōōnii man :chiichoo saakwaani?”

⁵⁷Kikiisimkumwoochi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ākoo Farisaayee biiko kule yoo kakas :chii wōlēē mii :Yēēsu kumwooy /sikeenam.

Yoowaana 12

Kiiyiil :Maaryaa kērēenkōōkaab Yēēsu

¹Ām bēsyoōsyēk lo kumanaayit :Saakweetaab Keeytaayeet, kuwo :Yēēsu Beetannyyaa wōloo kiminyē :Lasaaro, chiichoo kiing'ēētēē :Yēēsu meet.

²Kibay :Maariita Yēēsu āk rubiikyii ām wōlooto kuboonto keey Lasaaro.

³Nto mii yoo kunam :Maaryaa mwaayta laaleet akeenke nyēē kiboong'u nyēē anyiny /ānkyoolēē beesaan chēē chaang'. Kiroonkyi :Maaryaa mwaayaa kērēenkōōkaab Yēēsu, nto yityo, kumasee buutēēkyii. Kiboong' :mwaayaa kuker kōōt tukul.

⁴Nteenee kimwooy :Yuuta Iskaryoot nyoo ki akeenke ām rubiichoo bo Yēēsu (nyoo kimii wokuchoomtooy inee) kule,

⁵" So, ntēē /kāmākyooltēē mwaayi beesaan chēē chaang' /ānkiikoochi beesaanichaa bānoonik?"

⁶Kimāmwooyē :chiichoo ng'aleechaa kuriirēē bānoonik, nteenee kuuyu ki kōnōriintēēt ānkisobēē beesaanichaa kubētēchēē kisich, kisich.

⁷Nteenee kimwooy :Yēēsu kule, "-Meemakee kiy. Kany kukonor mwaayaa kubo bēsyoono +/makeemuya.

⁸+Mōōboontē keey :akweek bānoonik kwaak nteenee mēēbērē ōboontē keey anii kwaak."

⁹Yu kakas :biiko chēē chaang' kule kimii :Yēēsu Beetannyyaa bokukas. Kimā Yēēsu nkit nyēē kibokukāsē nteenee kimāchē kukas nkinee Lasaaro nyoo kiing'ēētēē :Yēēsu meet.

¹⁰Kichōb :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kubakach nkinee Lasaaro

¹¹kuuyu, kiyey :ng'eeteenyii bo meet kumwēyēē :biiko chēē chaang' kāāntōōyichoo bo Yuutayeek ānkuyēēlchi Yēēsu ankookaasee keey inee.

/Kikeetorooch Yēēsu ām Yēērusālēm kuu bāytooyiin

(Mataayo 21:1-11; Māārko 11:1-11; Luuka 19:28-40)

¹²Yu kayyeech, kukas :biiko chēē chaang' choo kikiikukwa Saakwaanaa bo Keeytaayeet kule kimii :Yēēsu kuchōōnii Yēērusālēm.

¹³Yooto kunam sokēēkaab sōōsik ankutorookta Yēēsu. Kityēēnchinootē :bichoo barak kule, "Kutōrōriit :Yēyiin! Ibēruuroot :nyi chōōnii ām kaayneetaab Yēyiin. Ibēruuroot :bāytooyiintēētaab Isrāyēēl."

¹⁴Kikalabaan Yēēsu :sikiryēēt nyēē ki siirwaak, kootyiich yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule,

¹⁵" -Mōōmuuyē, wē, :biikaab Sāāyōōn. Ong'nyi chōōnii :bāytooyiintēēng'woong'. Kālāboonu :sikiryo nyēē siirwaak."

¹⁶Mānāāsimkōōnkēt :rubiik kule kiyēē /kikēēmiitē /kēēyēchinē Yēēsu kimii kōōtyiichē siruutēkaab Yēyiin. Nteenee yu kiiyēēyē :Yēēsu kibkōōnkōy, kōōsōōtyi kiyoo kikiikumwooy :siruutēk kurubta keey āk Yēēsu.

¹⁷Kikiikwaamtaat :biiko choo kikāsē kōōng'ēētēē :Yēēsu Lasaaro meet ng'aleechaata.

¹⁸Kunyoo, kiyey :yoto kutorookta :bichoo chaang' Yēēsu kuuyu ki ng'ālyoo :nyoo nyēē manaayeyakay bēsyēēt ake!

¹⁹Yoto kukōrōmchi keey :Farisaayek kule, “Kookas oob kule buch :kiyēē ōmiitē ōyēyē! Okas, ntēē kāākuwuuchi :kōōrēēt tukul chiichiito!”

Lēbkēchinē :Yēēsu biiko tukul

²⁰Kimii :nkicheek Kirikiik alake chēē kikikwa Yēērusālēm bokwaam saakwaanaa.

²¹Kiba :Kirikiichoo ākoy wōlēē kimii :Filibō nyoo kibo Beetsaayta ām Kalilaaya ānkumwoochi Filibō kule, “Boontēēt, kēēmāchē keekas Yēēsu.”

²²Kumwoochi :Filibō Antereeya, nto yityo kuyibchi :tukwaay Yēēsu lōkōōywēchoo.

²³Yoto kumwoochi :Yēēsu icheck kule, “Kāākuyityi nanyuun yēē +/mākiitōrōōr Wēritaab Chii.

²⁴!Kāāmwoowook, yoo kāmēēsuuchi :kēbuswoontēēt ng'wēny ankume, kung'ētu ku inee keey. Nteenee yoo kame, makuyey āmiik chēē chaang'.

²⁵Chiito nyoo kāyēētyi keey soboonnyii, mākōōboot. Nto nyoo kēēkooyto soboonnyii ām kōōrooni, mākunyōōr soboontaab kibchuulyo.

²⁶Chiito nyoo māchē kuyēwoo yiisyēēt kumāchāktōōs kuruba ānkēēboontootē keey āk inee. Mākukoonyit :Baaba chiichooto yēwoo yiisyēēt.

²⁷Kaakwaama :ng'uusng'uus. Lēyyē, +maamwaay nee? Ara +māāmwoochi Baaba kōōnēmwoo nyalili mii kuchōōnchoo? Acha, nto yu ki ākoy kuyityiin kuu nyoto.

²⁸Baaba, itōrōōr kaayneeng'uung'."Yoto, kuchōōnēē :bōlātēēt barak nyēē kimwooyē kule, “Kyāātōrōōr, ānku +māātōrōōr subak.”

²⁹Yu kakas :biiko choo kikiyyoong'iis yoto bōlātoonoo, kumwooy :bichoo alake kule, “Kātul :kōōrēēt.”Kulē :alake, “Kāng'āloolchi :malayikeet chiichi.”

³⁰Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Kātook :bōlātoonoo kubo akweek mēēbērē anii.

³¹Kāākuyityiin yēē +/mākiitiilchi biikaab kōōrēēt ng'aleek. +/Makeekwet Bāytooyiintonoo bo kōōrooni.

³²Nteenee yoo /kiitōrōōroo, +māāyisu biiko tukul kukwa wōlēē āmiitē.”

³³Yooto kimwooyē :Yēesu kuu nyooto, kiibooru meet nyēē kimii kuchōōnchinē.

³⁴Kulēēnchi :biiko Yēesu, “Mwoowēēch :kiruutēkyoo kule ming'iisyē :Kāārārookiintēēt ākookoy. So ku ānō wōli imwooyē kule /kiitōrōōrē Wēritaab Chii? Ng'oo :chiichi /kēēbērē Wēritaab Chii?”

³⁵Kumwoochi :Yēesu bichoo kule, “+Mōōboontē keey lēbkēēyyēēt bēsyōōs chēē ng'ēri. Nto yoo tōōboontē lēbkēēyyēēt, ōbēēsyētōotēē simalukuyaak :mēēnānēēt. -Mēēnkētē :chii nyoo mii mēēnān wōlēē wēētii.

³⁶Yoo tōōboontē keey lēbkēēyyooni kumāchāktōōs okaasee keey sōōbooyiitu lēbkēēyyēēt.”Yu keewaany :Yēesu kumwooy ng'aleechaata kubotēē yooto.

Kiikaasee keey :biiko alake Yēesu kutay :alake

³⁷Ānkoo kikiikuyey :Yēesu ng'aleek chēē chaang' chēbo kwōng'uut ām taayeetaab bichoo, manaakookaasee keey :bichoo inee.

³⁸Kiyeyakay :yooto kootyiich yoo kimwooyē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Isaaya kule, “Ara mii :chii nyēē kiiyēnchi lōkōōywēkyoo ōō, Yēyiin, nto nyēē kiikōōnkēt kāāmuukēywēēkuuk?”

³⁹Manaakookaasee keey :bichoo Yēesu, kurub kuu yoo kisirē :Isaaya kumwooyē kule,

⁴⁰” Kiker :Yēyiin koonyekwaa ankuyey kuyoomcho :mētēwook simakas kiy. Kunyoo, -mēēmuuchē kukas kiy āmēēmuuchē kusēw :mētēwookwaa, nto yooto, kumāwēēktōōs kukwa wōlēē āmiitē sukung'eet āsoob icheck.”

⁴¹Kimwooy :Isaaya ng'aleechu kuuyu kikiikukas wōōyintaab Yēesu ankikiikung'alaalee.

⁴²Ānkoo kiwuu nyooto, kiikaasee keey :biiko chēē chaang' Yēesu ākoo mbo kāāntōōyik alak chēbo Yuutayee. Nteenee kuuyu kinyōkōōrēch :Farisaayee, kimāng'ālōolēē :icheek ng'aleechaa kutook /simakeekwetee kōōtaab saayee.

⁴³Kiyey :kāāntōōyichoo kuu nyooto kuuyu kichāmē yoo kāsīl icheck :biiko mēēbērē yoo kāsīl :Yēyiin.

Chiito nyoo kameekaasee keey Yēesu +/mākiitiilchi ng'al

⁴⁴Kikuurchi :Yēesu biiko kule, “Chii nyoo keekaaseenaa keey, kumii kōōkoosēē keey Baaba anii nyoo kiiyookwoo.

⁴⁵Chiito nyoo kaakukasa, kaakukas nkinee Baaba nyoo kiiyookwoo.

⁴⁶Kyāāchōō kōōrooni chāākōōnu lēbkēēyyēēt sukung'eet :chii ake tukul nyoo ikoosēēnoo keey mēēbērē ng'ētunēē mēēnān.

⁴⁷-Māātiilchinē chii ng'al nyoo kāsē ng'aleekyuu āmākoonyitē kuuyu kimāāchōōnii chāātiilchinē biikaab kōōrēēt ng'al nteenee kichāārāroochē.

⁴⁸Nto chii nyoo kataya ankutay ng'aleekyuu, makooruusta :ng'aleechaa nkit bēsyoonoo bo tabanta kuuyu kichuunnyēē.

⁴⁹Ng'aleek chēē āmwooyē mākwoonēē wōlēē āmiitē, nteenee Baaba nyoo kiiyookwoo :nyēē kimwoowoo kule āmwoowu.

⁵⁰Ānkētē kule kiyēē mwooyē :Baaba kuyibu soboontaab kibchuulyo. Kunyoo, kiy ake tukul nyoo āmwooyē ku nyēē kimwoowoo :Baaba.”

Yoowaana 13

Kiiwuunchi :Yēēsu rubiikyii kērēēnkōōk

¹Yooto kikiikuriik /kyaam Saakweetaab Keeytaayeet. Kiinkēt :Yēēsu kule kikiikuyityi :bārooyinnyii kung'eetee kōōrooni ānkuwo wōlēē mii :Kwaan. Kichāmē kutukul biikyii choo kiboonto keey.

²Yu kimii :Yēēsu wokwoomiisyē āk rubiikyii, kikiikuyey :Kibrōkōsyooontēēt Yuuta Iskaryoot kuchaamta Yēēsu.

³Kiinkēt :Yēēsu kule kikiikōōtōōrchi inee :Kwaan kāāmuukēywēēk tukul. Kiinkētē subak kule kichōōnēē :inee wōlēē mii :Yēyiin ankimakooyeey wōlooto.

⁴Kiiyyo :Yēēsu ānkōōrēēk kābuutiinyii nto yityo kumootee keey ankeet nyēē abuus.

⁵Kiroonkyi bēēko karaayiit ānkutoow kōōwuunoot kērēēnkōōkaab rubiikyii. Kimāsēē kērēēnkōōchoo ankaanaa.

⁶Nto yu kayit yēē kimii :Simōōni Bētērō, kulēēnchi :nyoo, “So, Mokoryoontēēt! Imāchē iwuunwoo kērēēnkōōk?”

⁷Kuwālchi :Yēēsu kule, “-Mēēnkētē kiyēē āmiitē āyēyē kuu nyi, nteenee +mēēnkēt lētuunoo.”

⁸Kutāyiis :Bētērō ānkumwooy kule, “Acha! Mākoy iwuunwoo kērēēnkōōk.”Kumwoochi :Yēēsu Bētērō kule, “Yoo kāmāāwuunuung', māyēmāktōōs tākiibuurtē keey.”

⁹Kumwoochi :Bētērō kule, “Yoo wuu nyooto nanyuun ii, Mokoryoontēēt, iwuunwoo mbo nkinee mētīt āk āwunnyēk.”

¹⁰Kuwālchi :Yēēsu kule, “Chii nyoo kāākōōwuun keey kumāchāktōōs baateey kuchururta kērēēnkōōk. Ōtiliilēch :akweek tukul nteenee mii :akeenke ām akweek nyēē mā tiliil.”

¹¹Kimwooy :Yēēsu kuu nyooto kuuyu kikiikōōnkēt chiichēē kimii wokuchoomtooy inee.

¹²Yu keewaany :Yēēsu kōōwuun kērēēnkōōkaab rubiichoo, koolaach kābuutiinoo ānkuwokōōbuur ng'wēny wokwoomiis. Yooto kumwoochi :Yēēsu rubiikyii kule, “Ibooru nee :kiyoo kātāāyēyē?”

- ¹³ Ōkuuroo kule, 'Kāānēētiintēēt' nto kule 'Mokoryoontēēt.' Man āwuuyē nyooto.
- ¹⁴ Ānkoo āyēku :anii Mokoryoontēēng'woong' āk kāānēētiintēēng'woong', kāāwuunwook kērēēnkōōk. Kunyoo mächāktōōs :nkakweek ōwuunchinē keey kērēēnkōōk
- ¹⁵ kuu yoo kātāāboorwook :anii.
- ¹⁶ !Kāāmwoowook, mā wōō :motwooriintō kusiir mokoryoontēēnyii āmā wōō :kiiyookiintō kusiir kāāyooktooyiintēēt.
- ¹⁷ Yoo koorub ng'aleechu kātāāmwoowook, mākōōbēruurook :Yēyiin!
- ¹⁸ -Māāng'ālōolēēnook akweek tukul kuuyu ānkētē soboonwēkaab choo kyaakwey. Nteenee mächāktōōs kuyityiin :siruatēkaab Yēyiin :yēē mwooyē kule, 'Kiwēēkyoo keey :chiito nyoo kikyoomiisyē :tukwaay.'
- ¹⁹ Kāsimāmwoowook ng'aleechu kumānāyēyākiis, si yoo yēyāktōōs, +mookaasee keey kule anii nyooto.
- ²⁰ !Kāāmwoowook, nyoo toochē chiichēē kāāyooktē, kaakutaacha. Nto nyoo kaakutaacha, kaakutaach nkinee nyoo kiiyookwoo."

Kiiboor :Yēēsu chiito nyēē kimii wokuchoomtooy

(Mataayo 26:20-25; Māārko 14:17-21; Luuka 22:21-23)

- ²¹ Kiiyiimset :yooto Yēēsu mēt kut kulē, "Kāāmwoowook, mii :akeenke ām akweek nyēē makuchaamtaa."
- ²² Kukas keey :rubiik nyēē kanam kuut kule ng'oo :nyooto /kēēmwooyē.
- ²³ Kikitiing'to Yēēsu :rubiintonoo kichāmē.
- ²⁴ Yooto kubutēē :Bētērō rubiintonoo koong'ta kuteebē Yēēsu kule ki ng'oo :nyooto kimii :inee kung'ālōolēē.
- ²⁵ Kōōtōrōōr :rubiintonoo mētinyii ankuteebē Yēēsu kule, "Ng'oo :nyooto ōō, Mokoryoontēēt?"
- ²⁶ Kumwoochi :Yēēsu kule, "Nyoo kāākoochi mukaatiit nyēē kaalablaabte, ku chiito :nyooto." Kunam :Yēēsu mukaatiit ankoolablaabta suutēēk nto yityo kōōyokoochi Yuuta Iskaryoot.
- ²⁷ Kunāmē :Yuuta mukaatiinaa kōōloombuuchē :Kibrōkōsyoontēēt bakeenke. Kumwoochi :Yēēsu kule, "Ānkiisārchi kiyēē imāchē iyey."
- ²⁸ Kimēēnkētē :rubiik chuut alake kiyēē kiibooru :ng'aleechaa bo Yēēsu.
- ²⁹ Kiisōōtē :rubiik alake kule tōōs kāmwoochi :Yēēsu inee wokwaal tukuukaab saakweet nto kule kōōkoochi biiko choo bānoon kiy kuuyu ki kōnōriintēētaab beesaanik.
- ³⁰ Yu kaakunam :Yuuta mukaatiinaa, kuchuyta. Kikiikutuuyiit yooto :kōōrēēt.

Mākuutyēēt nyēē lēēl

³¹Yu kaakuchuyta :Yuuta, kumwooy :Yēesu kule, “Mākōōtōrōōrākoy ra :Wēritaab Chii ānkōōtōrōōrākoy :Yēyiin kubununēē inee.

³²Kuu yoo itōrōōrē :Yēyiin Wēritaab Chii, mākōōtōrōōr :nkinee Yēyiin ānkuyēyāktōōs areet akeenke.

³³Kunyoo ii, lōkōkyuu, -mēētākiibuurtooy keey akweek nyēē lōō. +Moocheeng'aa nteenee, āmwoowook kule, ‘-Mōōbēētii wōloo +māāwē’, kuu yoo kyāāmwoochinē kāāntōōyichoo bo Yuutayeek.

³⁴Āmiitē wāākōōnook mākuutyēēt nyēē lēēl, nto nyotoo ku nyi: Ōchoomtōōsii kuu yoo kyāāchāmook :anii.

³⁵Yoo ōchoomtōōsii, mākōōnkēt :biiko tukul kule ōyēku rubiikyuu.”

Kiiboor :Yēesu kule makutuuch keey :Bētērō

(Mataayo 26:31-35; Māārko 14:27-31; Luuka 22:31-34)

³⁶Nto tēē yoo, kuteebee :Bētērō Yēesu kule, “Imāchē iwē ānō ōō, Mokoryoontēēt?” Kuwālchi :Yēesu kule, “-Mākēēbēētooy keey kuu nyi, nteenee +meerubwaa lētuunoo.”

³⁷Kuteebee :Bētērō Yēesu kule, “Ām nee simakeebeete keey raat ōō, Mokoryoontēēt? Yoo kābo nee, kēēbēku :tukwaay!”

³⁸Kuwālchi :Yēesu kule, “Kule kēēbēku :tukwaay?!Kāāmwoowuung', kutoombo kooturkuuch :kirkōōnkiit, +meetuuch keey areet sōmōk.”

Yoowaana 14

Kēēlto :Yēesu nyēbo Kaab Baaba

¹Kumwoochi :Yēesu rubiikyii subak kule, “-Matookany kubēk :moonik. Okaasee keey Yēyiin ankookaaseenaa keey.

²Mii :kōoriik chēē chaang' Kaab Baaba wōlēē +māwāāyēytoowook ming'ātēēt. Nto kāmāwuu nyoo, nto kāmāāmwoowook kuu nyotoo.

³Yoo kāwāāyēytoowook ming'ātoonoo, +māāyēēwu chaamutaak subokiibuurtē keey.

⁴Ōnkētē :akweek kēēlto nyēē wēētii wōlēē +māāwē anii.”

⁵Yotoo kumwoochi :Toomaas Yēesu kule, “Yoo -mākiinkētē raat mbo wōlēē iwēētii ii, Mokoryoontēēt, bokiinkētē nee kēēlto nyi imwooyē?”

⁶Kuwālchi :Yēesu kule, “Anii :kēēlto. Anii :manta ānku anii :soboonto. Māmii :chii nyēē wēētii Kaab Baaba yoo kāmābuntēēnoo.

⁷Nto kōōnkētoo, nto kōōnkētē nkinee Baaba. Nteenee ōmiitē bōōnkētē ām lēēkitō kule ng'oo :Baaba ankukookasee koonyekwook mbo kēny.”

⁸Kumwoochi :Filibō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, ng'oo :Kōōn. Kiyooto :nyēē kēēmāchē kityō.”

⁹Kuwālchi :Yēesu kule, “So, Filibō, kōōkiibuurtē keey nyi kooy āmānēēnkētoo. Chiito nyoo kaakukasa kaakukas Baaba. Imuuchē kule nee iteebeenaa kule ng'oo :Baaba anii?

¹⁰So, -mēēchāmtooy :inyiing' kule, anii āk Baaba ku kiy akeenke? Ng'aleek choo āmwoowook kumā cheechuu nteene bo Baaba nyoo inee ku anii ānkuyēyiisyēēnoo.

¹¹Ochamtaa yoo āmwooyē kule anii āk Baaba ku kiy akeenke. Nto yoo māwuu nyoo, ochamtaa naas kubo ng'aleechaa bo kwōng'uut choo kyaayey.

¹²!Kāāmwoowook, chii nyoo ikoosēēnoo keey makuyey tukuukaab kwōng'uut chēē wuu choo kyaayey :anii ankumakuyey mbo chēē chaang' kusiir chu, kuuyu -māāmiitē.

¹³⁻¹⁴Kiy ake tukul nyēē kooteeb ām kaayneenyuu, +maayey, sukutōrōriit :Baaba kubununēē Lakwanyii.”

Kii-āmiis :Yēesu rubiikyii kule mākunyōōr Tāmirmiryēētaab Yēyiin

¹⁵Kitas taay :Yēesu kumwoochi rubiikyii kule, “Yoo ōchāmoo, ōriib mākuutēkyuu.

¹⁶+Maateebee Baaba kukōōnook Tāmirmiryēēnyii nyēē mākuyēētyēēchook kuu wōloo kwāāyēytooy :anii.

¹⁷Bo manta :Tāmirmiryoonoo ānku +mōōbuurtē keey ākookoy. Mānyōōru :chii nyēbo kōōrooni kuuyu mēēbērē makukas Tāmirmiryoonoo nto kōōnkēt. Nteene +mōōnkētē :akweek Tāmirmiryoonoto kuuyu mii wōlēē ōmiitē ānku +mōōbuurtē keey.

¹⁸+Māāwē, nteene -mōōng'ētu kuu bānoon. +Māāyēēwu wōlēē ōmiitē.

¹⁹Lēēkit ang'eetee kōōrēēt nyēē mākoy kukasa :biikaab kōōrooni subak, nteene +mookasaa :akweek. Nto kuuyu āboontē :anii soboonto, +mōōnyōōru soboonto.

²⁰Yoo kookasaa yooto, +mōōnkēt kule āyēku :anii akeenke āk Baaba ānkāāyēku akeenke āk akweek.

²¹Chiito nyoo kāsē mākuutēkyuu ānkuriibē, kuchāmoo. Makucham :Baaba chii nyoo chāmoo ankaacham :nkanii ānkāāboorchii keey.”

²²Yooto kumwoochi :Yuuta nyiin ake Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, ām nee yu imāchē iboorwēēch keey āmēēmāchē iboorchi keey biikaab kōōrooni?”

²³Kuwālchi :Yēesu kule, “Chii nyoo chāmoo, kukoonyitē ng'aleek choo ānēētē. Makucham :Baaba chiichoo ānku +māāchōōntē keey Baaba ānkubokēēming'tē keey.

²⁴Chii nyoo mächāmo, mākoonyitē kiyēē ānēētē. Mākwoonēē :ng'aleechu kookas wōlēē āmiitē, nteenee bo Baaba nyoo kiiyookwoo.

²⁵Āmwoowook ng'aleechu kuuyu tākēēboontē keey.

²⁶Nteenee mākuyēētyēēchook :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo mākōōyook :Baaba. Mākōōnēētook ānkōōsōōtwook ng'aleek tukul choo kyāāmwoowook.

²⁷Lēyyē, ōbuurtē kaalyeenyuu. Makerkeey :kaalyaani ākōōnook nyoo kōōnook :biikaab kōōrooni. -Mookany kubēk :moonikwook, āmōōmuuyē.

²⁸Kookas oob yoo kāāmwoowook kule, '+Māāwē ānku +māāyēēwu wōlēē ōmiitē.' Yoo ōchāmo, ong'erech kubo kule āmiitē āwēētii Kaab Baaba nyoo wōō kubiira.

²⁹Kāsimāmwoowook ng'aleechu kumānāāyēyākiis, si yoo kāyēyākiis +mōōyēnchi.

³⁰Kāmāāng'āloolē āk akweek nyēē lōō kuuyu mii kuchōōnii :bāytooyiintēētaab kōōrooni. Māboonto :bāytooyiintonoo kāāmuukēy kubāwoo,

³¹nteenee kāyēyākiis :ng'aleechu sukōōnkēt :biiko tukul kule āchāmē Baaba kuuyu āyēyē kiyēē mwoowoo kule ayey. Lēyyē, kēēng'ēētyēē yu."

Yoowaana 15

Musābiibuut ākoo sokonaakyii

¹Kitas taay :Yēēsu kumwoochi rubiikyii kule, "Anii musābiibuut nyēbo man nto Baaba ku chiitaab mbareet.

²Tiltooy :Baaba sokonnyeenyuu ake tukul nyoo māyēyē āmnyoo, ānkubulē sokonnyet nyoo kiyey lokoyeek sukuyey lokoyeek chēē chaang'.

³Kōōtililiitu mbo :akweek kēny ām lōkōōywēk choo kwāāmwoowook.

⁴Yoo kōōkiilchoo, ākiilchook. Māyēyē :sokonnyetaab musābiibuut lokoy yoo mēēbērē kānoomchi musābiibuut. Wuu nyotoo ām wōlēē ōmiitē :nkakweek. -Mōōyēyē kiy nyēē karaam yoo kāmōōkiilchoo.

⁵Anii :musābiibuut, akweek :sokonaak. Yoo kākiilchoo :chii ānkāākiilchi :nkanii, kuyēyē tukuuk chēē chaang' chēē kāroomēch. Kunyoo, -mōōyēyē kiy yoo kāmōōkiilchoo.

⁶/Kiinēmtooy biiko choo kāmākiilchoo kuu sokonaachaa /kēētiltooy. Kuu yoo mākuyoomcho :sokonaachaa, nto mii yoo /kiiruruuch /ānkēēwiirchi ma kulāyo, +/mākiinēmto nkicheek biiko choo kāmākiilchoo /ānkēētōōrchi maataab kibchuulyo.

⁷Yoo kōōkiilchoo ānkōōbuurtē ng'ālyoontēēnyuu, ankooteeb kiy ake tukul nyēē ōmāchē, /kēēkōōnook.

⁸Yoo kooyey lokoyeek chēē chaang' ānkōōyēku man rubiikyuu, +mōōtōrōōr Baaba.

Kiikiim :Yēesu chamateet

⁹Āchāmook :anii kuu wōloo chāmtoo :Baaba. Kunyoo, ōbuurtē :nkakweek chamateenyuu.

¹⁰Yoo kōōriib mākuutēkyuu, +mōōbuurtē chamateenyuu, kuu yoo kyāāriib :nkanii mākuutēkaab Baaba ānkāābuurtē chamateenyii.

¹¹Āmwoowook ng'aleechu sōōbuurtē ng'erekweekyuu, si nto yityo, kuchurta :ng'erekweekwook.

¹²Mākuutyēēnyuu nyi: Ōchoomnyē kuu yoo āchāmook :anii.

¹³Māmii :chamateet nyēē wōō kusiir yoo kēēnēm keey :chiito kume kubo chōōrōōnuutēkyii.

¹⁴Yoo kooyey kiyēē kāāmwoowook, ōyēku chōōrōōnuutēkyuu.

¹⁵-Mātāākuurook subak kule motwoorik kuuyu -mēēnkēt :motwooriintēēt kiyēē yēyē :mokoryoontēēnyii. Nteenee ākuurēēnook ra chōōrōōnuutēkyuu kuuyu kāāmwoowook :anii kiy ake tukul nyēē kyāākāsēē Baaba.

¹⁶Kimōōkwēyoo anii :akweek kule āyēku mokoryoontēēng'woong'. Anii :nyēē kyāākwēyook ōyēku rubiikyuu. Kyaatoolaak kukiil :soboonng'woong' bo tāmirmiryēēt sukung'eet kukōōnook :Baaba kiy ake tukul nyoo kooteeb ām kaayneenyuu.

¹⁷Kunyoo, mākuutyēēnyuu nyi: Ōchoomnyē."

Mākuwēch :biikaab kōōrooni rubiikaab Yēesu

¹⁸Kumwoochi :Yēesu rubiikyii subak kule, "Yoo kāwēchook :biikaab kōōrooni ōnkēt kule kisimkuwēcho anii.

¹⁹Nto kyōōbooyē kōōrooni nto kichāmook :biikaab kōōrooni. Nteenee kyaakweyaak :anii ōyēku cheechuu, kunyi -mōōbooyē kōōrēēt. Kiyooto :nyēē wēchēēnook :biikaab kōōrooni.

²⁰Osoot yoo kāāmwoowook kule, 'Mā wōō :motwooriintō kusiir mokoryoontēēnyii.' Kuu yoo /kiinyāliiloo, +/makiinyaliilaak nkakweek. Nto yoo /kēēkoonyitē kiyēē kwaaneet :anii, +/mākēēkoonyit kiyēē +mooneet :nkakweek.

²¹Mākuyēwook :biikaab kōōrooni ng'aleechu tukul kuuyu ōyēku cheechuu āk subak kuuyu -mēēnkētē :bichoo nyoo kiiyookwoo.

²²Nto kimānāāchōō ānkāāng'āloolchi bichoo, nto /kimākiitiilchinē kule kiikuchoolwookēn. Nteenee kuuyu kyāāchōō, māmii :wōlēē makutuukta keey :chii ām choolwookātēēt nyēē kiikuyey.

²³Chiito nyoo wēchoo, kuwēchē nkinee Baaba.

²⁴Nto kimanaayey tukuuk chēbo kwōng'uut ām wōlēē mii :bichoo, nto /kāmākiitiilchinē bichoo ng'al. Ānkoo kookukas :bichoo tukuuchoo bo kwōng'uut choo kwāāyēyē, tākuwēchoo ānkuwēchē nkinee Baaba.

²⁵Nteenee ityiichē :yuutēyu siruutyēētaab Yēyiin :yoo mwooyē kule, 'Kikēēwēcho buch.'

²⁶Lēyyē, ōnkētē kule yoo kāāwē :anii Kaab Baaba, +māwāāyooku Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē mākuyēētyēēchook. Mākōōboorchī biiko manta āk wōlēē āwuuyē :anii.

²⁷Mēēbērē Tāmirmiryēētaab Yēyiin nkit nyēē mākōōboortoo nteenee ōboortoo :nkakweek kuuyu kikēēboontootē keey tukul kuchakee kēny.

Yoowaana 16

¹Āmwoowook ng'aleechu simōōchuunnyēē kiyēē kyōōyēnchi.

²Makukweteenaak :bichoo kooriikaab saayeet. Makuyit :bēsyēēt nyēē yoo kabakachaak :chii kōōsōōtē kule kayey kiyēē mächē :Yēyiin.

³Yēyē kuu nyotoo kubērē tōōs kayey chēē kāroomēch, nteenee yēyē kuuyu -mēēnkētē Baaba āmēēnkētoo.

⁴Kāsimāmwoowook ng'aleechu si yoo kayit :yotoo kōōsōōtwook ng'aleechaa kyāāmwoowook.

Yiisyēētaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin

Kimānāāsimāmwoowook ng'aleechu kuuyu kitākēēboontē keey.

⁵Nteenee āmiitē wāāyēyē Kaab Baaba nyoo kiiyookwoo āchōō kōōrooni, amateebeenaa :chii ām akweek wōlēē āwēētii.

⁶Ānkētē kule kāākung'woonchook :ng'aleechu.

⁷Nteenee āmwoowook manta kule karaam ām wōlēē ōmiitē yoo kāāwē suwāāyooku Tāmirmiryēēt kuchō wōlēē ōmiitē, kuuyu yoo kāmāāwē, mächōōnii :Tāmirmiryēēt chokuyēētyēēchook.

⁸Yoo kächō :Tāmirmiryēēt, mākōōboorchī biiko kule kustooyootiin ām wōlēē kāstooy :icheek ng'ōōkisto, churtaayeet āk kiyēē itiilē :Yēyiin.

⁹Kurubta keey āk ng'ōōkisto, ku kule -mēēkoosēēnoo keey,

¹⁰churtaayeet ku kule, āmiitē āyēyēyē :anii Kaab Baaba āmātōōkāsoo

¹¹nto kiyēē itiilē :Yēyiin ku kule, /kāākiitiilchi ng'aleek bāytooyiintēētaab kōōrooni.

¹²Āboontē ng'aleek chēē chaang' chēē ābērē nto tāāmwoowook nteenee nyikisyook miisin.

¹³Nteenee yoo kăchō :Tāmirmiryoonoo bo manta, mākwoorōōrwook ōnkēt manta kutukul. -Māmwoowu kiyēē chōōnēē kāsōōtēywēēkyii nteenee mākumwoowu nyēē /kēēmwoochinē āk tukuuk chēē makukwa.

¹⁴Mākōōtōrōōroo :Tāmirmiryoonoo kuuyu mākunyōōru ng'aleekyuu ānkumwoowook.

¹⁵Kiy ake tukul nyēbo Baaba ku nyeenyuu. Kiyooto :nyēē āmwooytēē kule mākunyōōru :Tāmirmiryoonoo ng'aleekyuu ānkumwoowook.

Makuweek :ng'wooninto kuyēk ng'erekweek

¹⁶Kāmēētābōōkāsoo ām lēēkitō, nto nyēē mā tyaa ātooku subak.”

¹⁷Kimwooy :rubiichoo alake kule, “So, ibooru nee :ng'aleechu? Kālē, ‘Kāmēētābōōkāsoo ām lēēkitō nto nyēē mā tyaa ātooku subak.’ Ānkulē subak, ‘Āmiitē āyēēyē :anii Kaab Baaba.’

¹⁸Ibooru nee :ng'aleechu bo ‘Ām lēēkitō’? -Mākiinkētē kiyēē mii kung'ālōolēē!”

¹⁹Yooto kōōnkēt :Yēēsu kule kimāchē :rubiichoo sukuteebē inee ng'aleechaata. Kunyoo kuteebē rubiichooto kule, “So, ōmiitē ōtēēbēē keey kiyēē ibooru :yoo kāmwooyē kule, ‘Ām lēēkitō, -mātōōkāsoo, nto nyēē mā tyaa ātooku subak.’?”

²⁰!Kāmwoowook, +mōōriiryē ānkōōmēēysē nto yooto kumii :biikaab kōōrooni kung'ērēktōōs. Mākung'woonchook nteenee makuweek :ng'wooninng'woong' kuyēk ng'erekweek.

²¹Yoo sichē :koorko kung'woonchinē, nto yoo kākūsich lakwanyii kuwuutyēē ng'woonino kubo ng'erekweekaab leekweet.

²²Kunyoo, wuu nyooto ām wōlēē ōmiitē akweek. Mākung'woonchook sinee kuu nyiitēnyi, nteenee yoo kakeekas keey subak +moong'erech ng'erekweek chēē mākoy kōōnēmūnēēnook :chii.

²³Māmii :kiy nyēē +mooteebēena kuuyu mākukōōnook :Baaba kiy ake tukul nyēē kooteeb ām kaayneenyuu.

²⁴Māmii :kiy nyēē kyooteeb ām kaayneenyuu. Kunyi, oteebee Baaba kiyēē ōmāchē sukuyitita :ng'erekweekwook.

Kiikōōbēl :Yēēsu kōōrēēt

²⁵Kāmwoowunēēnook ng'aleechu keel nyēē iyeelaat, nteenee makuyit :bēsyoōsyēk chēē +māāng'oong'wook wōlēē wuu :ng'aleekaab Baaba.

²⁶+Mooteeb bēsyoonooto kiy ām kaayneenyuu nyēē mā anii nyēē ātēēbwook.

²⁷Chāmook :Baaba, kuuyu kyoochamaa ānkōōchāmchiintōōsii kule kyāāchōōnēē :anii wōlēē mii :inee.

²⁸Āchōōnii kōōrooni, kyāāchōōnēē wōlēē mii :Baaba, nteenee āmiitē āng'ēētēē kōōrooni āyēēyē Kaab Baaba.”

²⁹Yooto kumwoochi :rubiik Yēesu kule, “Kēēmwoowu ra ng'aleek kutook nyēē -mēēyēēlē.

³⁰Kāākiinkēt nanyuun ra kule inkētē kiy ake tukul nyēē mēērook /tākēēkiiring'. Yēyēech :yooto kiiyēnchi kule ichōōnēē Kaab Yēyiin.”

³¹Kiwālchi :Yēesu rubiichoo ām yooto kule, “Kōōyēnchi sōō?

³²Kaakuyit mbo :bēsyēēt nyēē +mōōsērēētyē :akweek tukul kut wāāng'ētu :anii nkit. Ānkoo kuwuu nyooto, kēēboontē keey Baaba.

³³Kāāmwoowook ng'aleechu si yoo kōōnoomnyē āk anii ōnyōōru kaalyeet. +Mootang'any ām kōōrooni. Nteenee ōkimkimiitu kuuyu kwāābēl kōōrēēt.”

Yoowaana 17

Kisaay :Yēesu Yēyiin

¹Yu kaakoowaany :Yēesu kumwooy ng'aleechaa, kukas barak ānkumwooy kule, “Baaba, kaakuyit :bārooyinto. Itōrōōroo sikēētōrōriitu :tukwaay.

²Inyiing' :nyēē 'kiikōōnoo kāāmuukēywēēk ām wōlēē mii :biiko tukul sāākoochi biiko choo 'kiikōōnoo soboontaab kibchuulyo.

³Soboontaab kibchuulyo nanyuun ku yoo inkētiing' :biiko Yēyiin nyoo bo man ānkōōnkētoo nkanii Kāārārookiintonoo kiiyooku.

⁴Kwāātōrōōriing' awaang'te yiisyoono kiiyookwoo chaayey.

⁵Kunyoo ii, Baaba, kany āchōō bokiibuurtē keey :tukwaay kēēyēmtooy wōōyinto kuu kēny, kutoombo /keeyey kōōrēēt.

⁶Kyāāboorchi bichoo kiikōōnoo kāāmuukēywēēkuuk. Ki cheekuuk :bichoo nteenee ikōōnoo. Kookunam :bichoto ng'ālyoontēng'uung' kuchō āwut.

⁷Kāākōōnkēt :bichoo kule kiy ake tukul nyoo kyaayey kuchōōnēē wōlēē imiitē.

⁸Kyāā-āmchi bichoo lōkōōywēchoo 'kiimwoowoo ankiikutaach. Inkēt nanyuun :bichoo kule āchōōnēē man wōlēē imiitē ānkōōyēnchinē kule inyiing' nyēē kiiyookwoo.

⁹-Māāsoochinē biikaab kōōrooni, nteenee āsoochinē choo 'kiikōōnoo, kuuyu cheekuuk :chooto.

¹⁰Chēē āboontē ku cheekuuk nto choo cheekuuk ku cheechuu. Ātōrōōroot kubo bichoo.

¹¹Āmiitē āchōōnii wōloo imiitē nyēē -mēētāābuurē :anii kōōrēēt, nteenee tākumii :bichoto. Wōōy, wēē, Baaba nyēē tiliil! Iriib bichoo ām kāāmuukēywēēk chēē wuu choo 'kiikōōnoo, sukung'eet kunoomnyo :bichoto kuyēk akeenke kuu yoo āyēku akeenke āk inyiing'.

- ¹²Yoo kyāāboontē keey bichoo, kyāāriib ām kāāmuukēywēēkuuk nyēē mānāābootyo, nteenee kibot :akeenke baateey, nto nyotoo ku kāāmukuusiintēēt. Kiyityiin :siruutēk ām kēēlooto.
- ¹³Baaba, āmiitē āchōōnii wōlēē imiitē. Nteenee āmwooyē ng'aleechu yoo tāāmiitē kōōrēēt sukunyōōr :bichoto ng'erekweekyuu kuchurta.
- ¹⁴Kyāā-āmchi bichoo ng'ālyoontēēng'uung'. Kōōkuwēch :biikaab kōōrooni kuuyu mēēbērē bo :icheek kōōrooni, kuu yoo -māābooyē :anii kōōrooni.
- ¹⁵-Māāsooyiing' kule inēmu bichoo ām kōōrēēt nteenee āsooyiing' kule iriib bichoo kumaaraanta :Kibrōkōsyoontēēt.
- ¹⁶Kubooyiit man, mābo :bichoo kōōrēēt kuu yoo -māābooyē :nkanii.
- ¹⁷Itiliil bichoo kōōbuurto manta. Ng'ālyoontēēng'uung' ku manta.
- ¹⁸Kuu yoo kiiyookwoo :inyiing' āchōō kōōrēēt, +māāyooktē :nkanii bichoto bokuyey yiisyēēng'uung' ām kōōrēēt.
- ¹⁹Kāānēmu keey kubo icheek sukung'eet kōōnēmchi keey :nkicheek ng'aleekaab manta.
- ²⁰-Māāsoochinē rubiik baateey, nteenee āsoochinē biiko choo mākōōyēnwoo kubununēē lōkōōywēkaab rubiichoo.
- ²¹Baaba āsooyē kule kuyēk :icheek tukul akeenke ku yoo kēēyēku :acheek tukwaay akeenke. Āsooyē mbo subak kule kuyēk :nkicheek akeenke āk acheek, sukung'eet kōōyēnchi :biiko tukul kule kiiyookwoo.
- ²²Kyāākoochi bichoo lēbkēēyyoonoo 'kiikōōnoo sukuyēk :icheek akeenke, kuu yoo āyēku akeenke āk inyiing'.
- ²³Yoo āyēku :anii akeenke āk icheek ānku inyiing' ku anii kuchurtooy :kibakeenkeenyo, sukōōnkēt :biiko tukul kule 'kiiyookwoo :inyiing' ānkiichāmē icheek kuu yoo 'kiichamaa anii.
- ²⁴Baaba! Ābērē nto kākwoonii :bichoo wōloo āchōōnii anii sukung'eet kukas kule ātōrōōroot tōrōōrinto nyoo 'kiikōōnoo, kuuyu kisimichamaa kutoombo /keeyey kōōrēēt.
- ²⁵Baaba nyēē churtaat! Kimēēnkētiing' :kōōrēēt, nteenee kyāānkētiing' :anii. Kunyi kāākōōnkēt :bichu kule 'kiiyookwoo.
- ²⁶Kyaayey bichu kōōnkētiing', anku +maatas āyēyē kuu nyotoo sukung'eet kunam :nkicheek chamateet nyoo iboontēēnoo ānkāābuurtē keey :nkanii icheek."

Yoowaana 18

/Kikeenam Yēēsu nteenee kitay /kēēsār
(Mataayo 26:47-56; Māārko 14:43-50; Luuka 22:47-53)

- ¹Yu keewaany :Yēesu kusaay, kwooyyo āk rubiikyii tuybēyēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Kiitrōōn ankuba ākoy mbareetaab musēytuuniinēk nyēē kimii wōloto.
- ²Kiinkēt :nkinee Yuuta nyoo kichoomtooy Yēesu mbaraanaa, kuuyu kikicham :Yēesu kōōmuunyēē wōloto āk rubiikyii.
- ³Yooto, kuwēeto keyy :Yuuta biikaab lukēēt nyēē mining' nyēbo Rooma kutākyinē keyy mbaraanaa. Kiboontootē keyy mbo riibiikaab kaab kibkōrōs nyēē wōō ākoo Farisaayek. Kikirat keyy :bichoo kuyem. Kinamaat kariikwaa, taariinek āk nōmōryēēk.
- ⁴Kiinkētē :Yēesu kiy ake tukul nyēē kimii wokuyēyāktōōs. Kuchō taay ankuteebē bichoto kule, "So, ōchēēng'ē ng'oo?"
- ⁵Kulē :bichoo, "Yēesu nyēbo Nāāsārēēt." Kumwoochi :Yēesu kule, "Ntēē anii :nyi." Kimii :Yuuta nyoo kichoomtooy Yēesu kukēēyōo āk bichoto.
- ⁶Kumwoochinē :Yēesu bichoo kule, "Anii :nyooto" kōōtuuytuuy :bichoo ānkōōryookyi keyy ng'wēny.
- ⁷Kuteebē :Yēesu subak bichoo kule, "So, ōchēēng'ē ng'oo?" Kuwāl :bichoo kule, "Yēesu nyēbo Nāāsārēēt."
- ⁸Kumwoochi :Yēesu kule, "Nto yu kāāmwoowook kule anii :nyooto. Yoo ākoo anii :nyēē ōchēēng'ē, kany kubēēchi keyy :murēchu āboontē keyy."
- ⁹Kumwooyē :Yēesu kuu nyooto kuyityiin :yoo kimwooyē kule māmii :rubiintēnyii mbo akeenke nyēē mākubot.
- ¹⁰Yooto, kung'us :Bētērō chōōkiit nyēē kiboonto ankuchwen yiititaab taay nyēbo motwooriintēetaab kibkōrōs nyēē wōō. (/Kikēēkuurēē motwooriintonoo Māālkō.)
- ¹¹Nteenee kumwoochi :Yēesu Bētērō kule, "Ibērē :inyiing' tōōs -māāchāmē :anii nyalilta nyēē kaakuyeyta :Baaba kule ānyōōru? Ikētyi chōōkiing'uung' kiraaru!"
- ¹²Kumwoochi :nyēē wōō nyēbo lukēēt biikyii bo lukēēt āk riibiichoo kibo Kōōtaab Yēyiin kule kunam Yēesu ankurat.
- ¹³Yu kaakunam :bichoo Yēesu kōōmutyi kurook Anaas nyoo ki boontēetaab biikooy bo Kayaafa. Kayaafa :nyēē ki kibkōrōs nyēē wōō ām kēnyiinooto.
- ¹⁴Ki inee :nyēē kiirwookyinē kāāntōōyikaab Yuutayek kule kaykay kume :chiito akeenke sukuobcho :biiko.

Kituuch keyy :Bētērō nyēbo taayta

(Mataayo 26:69-70; Māārko 14:66-68; Luuka 22:55-57)

- ¹⁵Yooto koonamaat :Simōōni Bētērō ākoo rubiintēēt ake, Yēesu. /Kiinkētoot rubiintonoo ake ām wōlēē kimii :chiichoo wōō bo kōrōs. Kunyoo, kiiwut :inee kayaata.

¹⁶Nteenee king'ētunēē :Bētērō saang' yēbo oreetaab tuuytaab kayaata. Kiiyeey lēt :rubiintonoo ānkumwoochi chēēbto nyēē kiriibē oreet kule koomut Bētērō kuchō āriit.

¹⁷Kumwoochi :chēēboo Bētērō ām yooto bo oraanaa kule, “Inyiing' oob :rubiintēēt ake nyēbo chiichi?” Kulē :Bētērō, “Ābēērē keey!”

¹⁸Kikaytit :kwēēmowuunooto ānkimii :riibiik alake ākoo motwoorik alak chēbo kayaata kuywēē āng'oong'tiit kukēēyyoong'iis. Kiwokōōyyoonyēē :nkinee Bētērō yooto ānkuyu āng'oong'tiino.

Kiteebē :Anaas Yēēsu ng'aleek

¹⁹Yooto kulēēnchi :kibkōrōs nyēē wōō Yēēsu, “Mwoowoo baa kurubta keey rubiikuuk āk kāānēētiisyēēng'uung'.”

²⁰Kumwoochi :Yēēsu kule, “Kyāāmwoowu ng'aleechu kukas :chii ake tukul. Māmii :kiy nyēē kyaawuny ām kāānēētiisyēēnyuu. Kyaaneet biiko ām kooriikaab saayeet āk Kōōtaab Yēyiin wōlēē kiiruruukyinē keey :Yuutayeek tukul.

²¹Itēēbēēnoo nyēbo nee? Iteebee biiko choo kikāsē kiyēē kyāāmwooyē. Kubooyiit man, inkēt :bichoo kiyēē kyaamwaay.”

²²Koorabaach :riibiintēēt kumwoochinē kule, “Ing'ālōolē kuu nyooto ām taayeetaab kibkōrōs nyēē wōō?”

²³Kulēēnchi :Yēēsu, “Yoo ākoo mii :kiyēē kaamwaay nyēē miyaat imwoowu. Nto yoo ākoo bo man ii, irābookyoo nee?”

²⁴Kumwooy :Anaas kule /kiimut Yēēsu kurataat ākoy kaab Kayaafa, kibkōrōs nyoo wōō.

Kituuch keey :Bētērō nyēbo āyēēng' āk sōmōk

(Mataayo 26:71-75; Māārō 14:69-72; Luuka 22:58-62)

²⁵Kumii :Bētērō kuywēē mayaa, /keeteebē kule, “Inyiing' oob rubiintēēt ake nyēbo chiichiin?” Kutuuch keey :Bētērō kule, “Ābēērē keey.”

²⁶Kimii :chiito ake nyēē ki motwooriintēētaab kibkōrōs nyēē wōō. Kibo :chiichooto areetaab muroonoo kichwēnē :Bētērō yiitit. Kuteebē :motwooriintonoo Bētērō kule, “So, mā inyiing' :nyoo kēēboontē keey Yēēsu ām mbaraanaa?”

²⁷Kulē :Bētērō subak, “Ābēērē keey.” Kooturkuuch :kirkōōnkiit yooto bakeenke.

Kiisimchi :kāāntōōyikaab Yuutayeek Bilaato kule kubakach Yēēsu

(Mataayo 27:1-2, 11-31; Māārō 15:1-20; Luuka 23:1-5, 13-25)

²⁸Yu kāyyēēkunēē /kiimuustee Yēēsu kaab Kayaafa, /ānkiirēkēērchi bāytooyiintēēt nyēbo kōōrēētaab Rooma. /Kikēēkuurēē bāytooyiintonoo Bilaato. Manaacham :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek kōōwut kaytaab bāytooyiintonoo bo Rooma, kuriib tiliilinng'waa sukutas taay āk Saakweetaab Keeytaayeet.

²⁹Kunyoo, kuchuyta :Bilaato saang' sukung'āloolchi kāāntōōyichoo. Kuteeb kule, "Nee :nyēē koleel :chiichi?"

³⁰Kuwāl :bichoo kule, "Nto kamaleelaat nto kāmākiimutuung'."

³¹Kumwoochi :Bilaato bichoo kule, "Bōōkuumu :akweek nkityō kurubta keey kiruutēkwook." Kulē, "Ntēē -/mākēēchām wēēch kēētilchi chii meet."

³²Kiyityiin ām kēēliitēnyi, :kiyoo kimwooyē :Yēēsu kurubta keey āk wōlēē kimakumeeta.

³³Yooto, kooyeey :Bilaato kō. Kukuur Yēēsu ankuteeb kule, "Inyiing' :bāytooyiintēetaab Yuutayeek?"

³⁴Kuwālchi :Yēēsu kule, "Wōlēē isōōtitooy :inyiing' nkit nto wōlēē mwooytoowuung' :biiko?"

³⁵Kuwālchi :Bilaato Yēēsu kule, "Yoo 'keekas, āyēku :anii Yuutāyiin sōō? Māku biikwook āk mbo kibkōrōs :chēē kākwēruung' ichōō wōli āmiitē. Kiy nee nyēē 'kweeyey :inyiing'?"

³⁶Yooto, kumwooy :Yēēsu kule, "Mābo :bāytooyiisyēēnyuu kōōrooni. Nto kābo kōōrooni, nto kookwaam :rubikyuu booryēt kuyeeta simanama :kāāntōōyichoo bo Yuutayeek. Māchōōnēē :bāytooyiisyēēnyuu kōōrooni!"

³⁷Kuteeb :Bilaato Yēēsu kule, "Kunyi ākoo iyēku sōō, bāytooyiin?" Kulēēnchi :Yēēsu, "Inyiing' :nyēē 'keemwaay. /Kikēēsicho kule chaaneet biiko ng'ālyoontēetaab man nyēbo Yēyiin. Kiyooto :nyēē kiyeya sāāchōō kōōrooni. Chii nyēbo man kukāswoo."

³⁸Kuteeb :Bilaato kule, "Manta :nee?" Yooto, kung'eet :Bilaato ānkuwo saang' subak wōlēē kimii :Yuutayeekhaa ānkumwoochi kule, "Lēyyē, ntēē -māākāsē lēēlis nyēē boonto :chiichi!"

³⁹Nteene kurubta keey ākoo ātēbuutēkwook, kwāātyooktoowook kwaak kibratyaa akeenke ām kēnyiit yoo ōmiitē saakweeng'woong' bo Keeytaayeet. Ara ōmāchē ātyooktoowook bāytooyiintooni bo Yuutayeek?"

⁴⁰Kubōloobōlchi :bichoo barak kule, "Ityaakte Baraaba." /Kikikeenam Baraaba /ankeerat kuuyu ki :chii nyēē ki kāwōōtyoo.

Yoowaana 19

¹Yooto nanyuun kōōkooyto :Bilaato Yēēsu /kēēbirsēt.

²Kitaay :biikaab lukēēt nkwaatyetaab kātōok kookerkeeyee nyoo bo bāytooyiisyēt ānkōōlookyi mētitaab Yēēsu. Kōōlookyi subak sireet nyēē arraa kookerkeeyee nyoo bo bāytooyiisyēt.

³Yu kāākuyityo, kōōliichi keey :bichoo bo lukēēt Yēesu sukumwoochinē kule, “Kimkim, bāytooyiintēetaab Yuutayeek!” Kimwoochinē kuu nyoto ankōōrāboochē.

⁴Kiwo :Bilaato saang' subak wōloo kimii :Yuutayeechaa ankumwoochi kule, “+Māākwēryoonu chiichi kuchō saang', sōōnkēt kule māmii :kiy nyēē miyaat nyēē ākāsē kule koyey.”

⁵/Kēēkwēryoon Yēesu kuchō saang' wōlēē kimii :bichoo. /Kikiilookyi nkwaatyaanaa bo kātōok mēt āk siraanaa ki arraa. Kumwoochi :Bilaato bichoo kule, “Ong'nyi chiing'woong'.”

⁶Yu kakas :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk riibiikaab Kōōtaab Yēyiin Yēesu, kubōloobōl kule, “Obakach! Ōkwērtoochi murtooywoontēēt. Obakach.” Kutay :Bilaato. Kimwoochi kule, “Obeete :akweek nkit bōōkwērtoochi murtooywoontēēt. -Māākāsē :anii kiy nyēē miyaat nyēē kookuyey :chiichi.”

⁷Kōōkiimchi :Yuutayeechaa kumwooyē kule, “Kikuur keey :chiichi kule inee ku Lakwataab Yēyiin, ng'ālyoo nyēē mwooyē :kiruutēkyoo kule nyoolchinē chii nyēē kayey kuu nyoo kume.”

⁸Kiinyokoorta :yoto Bilaato miisin.

⁹Kuketita Yēesu kuwo kō ankuteebē kule, “Ibooyē ānō :inyiing'?” Kusiisiy keey :Yēesu.

¹⁰Kumwoochi :Bilaato Yēesu kule, “-Mēēmāchē ing'āloolwoo? -Mēēnkētē kule āboontē kāāmuukēywēēk atyaaktiing' nto āmwoochi biikyuu bo lukēēt kubākākyiing' murtooywoontēēt?”

¹¹Kuwālchi :Yēesu kule, “Kāmēēboontē kāāmuukēy ibakachaa nto kāmānāākōōning' :Yēyiin. Kunyoo, chiito nyēē kēēyokoowoo āchōō wōlēē imiitē :nyēē leelaat kusiiring'.”

¹²Yoto, kusyeem :Bilaato kēēlto nyēē keetyaakte Yēesu nteenee kubōloobōl :biiko kule, “Yoo 'keetyaakte chiichoo, kōōbooru kule -mēēkāsyiintōōsii āk bāytooyiintēēt nyēē wōō. Chii nyēē yēyē keey kule inee bāytooyiintēēt kukwiilē bāytooyiintonoo.”

¹³Yu kakas :Bilaato ng'aleechaa, kumwoochi biikyui bo lukēēt kukwēryoot Yēesu saang' subak ankōōbuurēē ng'echereenyii nyēē irwoochēē ām yēē /kikēēkuurēē Rwaanteet Komos. (Ām kuutiitaab Yuutayeek /kēēkuurē kule 'Kabaata.')

¹⁴Kimii :taman āk āyēēng' nyēbo kōrrōōn. Ki bēsyēētaab chōbātēētaab Sabaato :nyoto kutāsē taay :Saakweetaab Keeytaayeet. Yoto kumwoochi :Bilaato bichoo kule, “Ong'nyoo bāytooyiintēēng'woong'.”

¹⁵Nteenee kubōloobōl :bichoo subak kumwooyē kule, “Owaang'te, obakach, obakach.” Kuteebē :Bilaato bichoto kule, “Ākwērtoochi bāytooyiintēēng'woong'”

murtooywoontēēt?" Kulē :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, "Bāytooyiintēenyoo acheek ku nyoo bo Rooma nkit āmāmiitē :ake!"

¹⁶Yooto kōōyokoochi :Bilaato bichoo Yēēsu, /subokēēbākākyi murtooywoontēēt.

/Kikēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēt

(Mataayo 27:32-44; Māārko 15:21-32; Luuka 23:26-43)

¹⁷Yooto nanyuun, /kēēriiboot Yēēsu. /Kikēēkērchi koong' Yēēsu kukalab murtooywoontēēt, /ankeebeeta ākoy yēēt ake yēē /kikēēkuurēē 'Rōkyēētaab mēt'. (Ām kuutiitaab Yuutayeeek /kikēēkuurē kule 'Kolkoota'.)

¹⁸/Kibokēēkwērtoochi Yēēsu murtooywoontēēt. /Kikēēkwērtoochi nkicheek sāsīik alak āyēēng' murtooywōōsyēkwaa ānkiiyyoong'tēē ake āwutaab taay nyēbo Yēēsu nto nyiin ake kiiyyoong'tēē nyēbo kaataam.

¹⁹Kimwooy :Bilaato kule /kēēsirchi ng'aleek baawuut /ānkēēkwērtoochi baawuunaa murtooywoontēētaab Yēēsu yoo bo barak. Kimwooyē kule: YĒĒSU :NYĒBO NĀĀSĀRĒĒT BĀYTOOYIINTĒĒTAAB YUUTAYEEK.

²⁰/Kikeesiree ng'aleechaa kuutuweek sōmōk. Kuutiit nyēbo Yuutayeeek, nyēbo biikaab Rooma āk nyēbo Kirikiik. Kisuman :biiko chēē chaang' ng'aleechaa kuuyu kilēēkitēē Yēērusālēm :yooto /kikēēkwērtoochinē Yēēsu.

²¹Kimwoochi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch Bilaato kule, "-/Makeesir kule 'Bāytooyiintēētaab Yuutayeeek' nteenee /keesir kule 'Chiichi nkit :nyēē kikuur keey kule inee bāytooyiintēētaab Yuutayeeek'."

²²Kulē :Bilaato, "Kiyēē kaasir, kukaasir!"

²³Yu kāākukwērtoochi :biikaab lukēēt Yēēsu murtooywoontēēt, kubchēchi keey sirookaab Yēēsu chuut ang'wan. Nteenee kibakaakta sireet nyoo kibo āriit nyēē ki ankeet akeenke.

²⁴Nto yityo, kumwoochi keey kule, "-Mookany keekereer siraani. Kaykay /keebār sēkēēryēēt sukutook kule ng'oo :nyēē mākuchurtoochi." Kiyityiin :yooto āk yoo /kikeesir ām siruutēk kule, "Kibchēchiin sirookyuu ānkubārchi kābuutiinyuu sēkēēryēēt sukōōnkēt chiito nyēē mākuyib." Kumii :bichoo bo lukēēt kumooytōōs siroochoo bo Yēēsu,

²⁵kimii :kaametiitaab Yēēsu kēēyyoonyēē yēē kilēēkitēē murtooywoontēēt ānkiboonto keey cheebkaamet. Kimii :nkinee Maaryaa cheebyoosyeetaab Kilooba ākoo Maaryaa nyēbo kiriinkēētaab Maktaala.

²⁶Kuweech keey :Yēēsu kukas kaamet ankukas subak rubiintēēnyii nyoo kichāmē ānkumwoochi kaamet kule, "Moomo, wēring'uung' :nyoo."

²⁷Kumwoochi nkinee rubiintonoo kule, "Murooni, koomēt :nyoo." Kung'eetee yooto kiwokōōbuurto keey :rubiintonoo cheebyoosyaanaa.

Kime :Yēēsu

(Mataayo 27:45-56; Māārko 15:33-41; Luuka 23:44-49)

²⁸Kōōnkēt :Yēesu kule kikiikoowaany kiy ake tukul nyoo kimākyinē :Yēyiin kule chokuyey. Yooto, kumwooy kule, “Kaakwaama :melelta.”Kiityiich :yooto subak siruutyēēt ake.

²⁹Kimii yooto :kiy nyēē kimii :tifaayiik chēē tāytāy. Kunyoo /keenam kiroonkuryēēt /ankiiluumta tifaayiichaa, nto yityo /kēēnoonkuchi kēētīt ake /ānkiiyokooyto kutiiny kuutiinyii.

³⁰Yu kachuuchun :Yēesu tifaayiichaa, kumwooy kule, “Kaawaany.”Yooto nanyuun, kurankach :kaatīt ankung’et.

³¹Ki bēsyēēt nyooto nyēē /kikēēyēytēē keey kubo bēsyēēt nyēē wōō bo Sabaato. Kunyoo, kimāmāchē :kāāntōōyikaab Yuutayeek kule kōōkārtōotākiis :bichoo ām murtooywōōsyēchoo ākoy bēsyēētaab Sabaato. Yooto kusoom :kāāntōōyichoo Bilaato kumwaayta /kyiiri kērēēnkōōkaab bichoo sukubēk areet akeenke /ānkiiirēēk ām murtooywōōsyēchoo.

³²Yooto kuba :biikaab lukēēt ānkwiri kērēēnkōōkaab chiitaab taayta āk chēbo nyiin ake, choo /kikēēkwērtōochinē murtooywōōsyēk āk Yēesu.

³³Nteenee yu kāyityi :bichoo Yēesu ankukas kule kaakume, mānāā-iri kērēēnkōōk.

³⁴Kunam :chiito ake nyēbo lukēēt ng’otinyii ānkubusuyēē Yēesu mooyēēt komos. Kikwaanee yooto :korotiik āk bēēko.

³⁵Chiito nyēē rāru ng’aleechu, ku :nyēē kikāsē kuyēyāktōōs ānkōōnkētē kule bo man. Rāru ng’aleechu sukung’eet ochamte :nkakweek.

³⁶Kiyey :yooto kuyityiin :siruutyēēt nyoo mwooyē kule, “Māmii :koowēenyii mbo akeenke nyēē +/mākēē-iri.”

³⁷Kiyityiin subak ām siruutēkaab Yēyiin :yēē mwooyē kule, “Makukas :biiko chiichi /kākēēbusuy.”

Wōlēē /kikeemuyta Yēesu

(Mataayo 27:57-61; Māārko 15:42-47; Luuka 23:50-56)

³⁸Kimii :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē :Yōōsēēf nyēbo Arimataaya. Ānkoo ki rubiintēētaab Yēesu :chiichoo, kiiyēēlē keey kōōywēyē kāāntōōyikaab Yuutayeek. Kiwokusoom :chiichoo Bilaato kuchāmchi kuyib muustaab Yēesu. Kuchāmchi :Bilaato wokōōnēm muustaab Yēesu.

³⁹Kiwēēto keey Nikōtēēmō nyoo kichokukāsē Yēesu kwēēmowuut ake. Kikinamaat :Nikōtēēmō tukuuk chēē boong’u nyēē anyiny chēē kiyitē kiilōōnik sosom.

⁴⁰Kibeeta :bichoo āyēēnku ankeet ankuratee muustaab Yēesu kumii :tukuuchoo boong’u nyēē anyiny, kurub kuu wōloo kiyēytooy :Yuutayeek yoo /kēēmuyē chiito.

⁴¹Kimii :kochonkeet nyēē /kikēēmuchinē biiko yotoo /kikēēbākākyinē Yēesu nyēē /kimānāākēēmuchi chii.

⁴²/Kikēēmuchi Yēesu kochonkaanaata kuuyu kilēēkitēē yotoo /kēēsārchinē simānyōōryo āk bēsyēētaab Sabaato nyēē kimii kuyitu.

Yoowaana 20

King'eetee :Yēesu meet

(Mataayo 28:1-10; Māārko 16:1-11; Luuka 24:1-12)

¹Ām bēsyēētaab taayta, nyēē kirubē bēsyēētaab Sabaato, kumusta :Maaryaa nyēbo Maktaala kukēērir :kōōrēēt ānkuwo ākoy kochonkaanaa. Bērē kulē, /kikiikēēwunukto rwaantaanaa /kikikeekeree kurkeetaab kochonkaanaa.

²Yu kakas kule kimāmii :muustaab Yēesu yotoo, kooyeey areet akeenke. Kiwokunyōōr Simōōni Bētērō ākoo rubiintonoo kichāmē :Yēesu ānkumwoochi kule, “Tōōbērē :akweek, /kōōkēēyib muustaab Mokoryoontēēt ām kochong' āmākiinkētē wōlēē /kōkēēyib.”

³Yotoo kulabat :Bētērō āk rubiintonoo ake kutākyi keey kochonkaanaa.

⁴Koong'weentee :rubiintēēt nyiin ake Bētērō ānkuyēk nyēbo taay kuyit kochong'.

⁵Yu kayit yotoo kuyim, nto bērē kulē, kukāsyi kochong' ankaanaa /kikikeeratee Yēesu, nteenee mānāākōōwut kochong'.

⁶Kuyitu :Bētērō ānkuchokukēēytooy ākoy kochong'. Yotoo, kukas :nkinee ankaanaa āmāmii :bōōrto.

⁷Kikas mbo ankeet nyoo /kikikeeratee mētitaab Yēesu kukakyaaruny ānkiikoochi komos yēē kimālēēkitēē :nyiin ake.

⁸Kuwo kochong' :nkinee rubiintonoo kisimkuyitu yotoo. Kukas ankoosyechaa ānkōōyēnchi kule ākoo man kaakung'eetee :Yēesu meet.

⁹(Ākoy yotoo kitoombo kōōnkēt :bichoo kiy ām yoo kimwooyē :siruuṭēk kule makung'eetee :Yēesu meet.)

¹⁰Yu kāākuyityo, kooyeey :rubiiichoo kaa.

¹¹Nteenee kikiikooyeey :Maaryaa ākoy kochong' ānkimii kēēyyo saang' kuriirē ānkuyimē kōōkōōytooy kochong'.

¹²Nto bērē kulē, kukāsyi malayikaanik āyēēng' kochong' chēē kikiilaach sirook chēē kileelach kule mang'. Kikiibuurēē :ake mētēw ām yoo kimii :muustaab Yēesu kōōbuurēē :nyiin ake kāābkēēlyē.

¹³Yotoo, kuteebēē :malayikaanichaa cheebyoosyaanaa kule, “Iriirchinē nee oō, cheebyoos?” Kulē, “Kaakubeeta :biiko alake Mokoryoontēēnyuu āmāānkētē wōlēē kābokōōkoochi!”

¹⁴Nto bēre kuweech keey, kukas Yēesu nyēē kēēyyoonyēē yooto, nteenee kimēēnkētē kule ki inee :nyooto.

¹⁵Kuteebē :Yēesu kule, “Iriirchinē nee ōō, cheebyoos? Ānku ng'oo :nyēē imiitē ichēēng'ē?” Kibērē :cheebyoosyaanaa tōōs ki :chiitaab mbareet :nyooto. Yooto, kumwoochi kule, “Boontēēt, yoo ākoo inying' nyēē 'kēēnēmu, imwoowu wōlēē kāwēēkoochi siwāāyib.”

¹⁶Kulēēnchi :Yēesu, “Maaryaa.” Kiirōōtoot :cheebyoosyaanaa Yēesu ānkumwooy ām kuutiitaab Yuutayeek kule, “Rābōōni!” (Kerkeey :yooto ākoo yoo /kakeemwa kule 'Kāānēētiintēēt'.)

¹⁷Kimwoochi :Yēesu cheebyoosyaanaa kule, “Keekas ii, chēē, -mēēyēētyoo keey, kuuyu tāku toombo āwē Kaab Baaba. Kiyēē +meeyey ku iwē wōlēē mii :rubiikyuu ānkiimwoochi kule, āmiitē āyēēyē wōlēē mii :Baaba nyoo Kwaan nkicheek. Yēyiintēēnyuu ānku Yēyiintēēng'waa nkicheek.”

¹⁸Kuwo :Maaryaa kuu yoo /kākēēmwoochinē ānkumwoochi rubiik kule, “!Kaakas :anii Mokoryoontēēt!” Yooto kumwoochi icheck kiy ake tukul nyoo kāmwoochinē inee :Mokoryoontēēt.

Kiiboorchī keey :Yēesu rubiikyī nyēbo taay

¹⁹Nto bēsyoonooto kosolēny, kōōruruuch keey :rubiikaab Yēesu ankukerta keey kō, kuuyu kitākunyōkōōrēch kāāntōōyikaab Yuutayeek. Kutookunēē :Yēesu areet akeenke yooto kimii :icheek ānkulēēnchi, “Ōbuurtē kaalyeet.”

²⁰Nto yityo, kōōboorchī bichoo āwunnyēk wōloo kichutē :musumaariit ākoo mooyēēt komos wōloo /kikēēbusuyē. King'ērēkiis :rubiik miisin yu kēēnkēt kule ākoo ki Yēesu.

²¹Yooto kumwoochi subak kule, “Ōbuurtē kaalyeet. Kuu yoo kiiyookwoo :Baaba, āyooktook :nkanii.”

²²Kōōbuusyi rubiichoo muuyēēt kumwoochi kule, “Ōnyōōru Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

²³Yoo kōōnyōōchi biiko kaat ām ng'ōōki nyēē kiikuyey, kunyōōchinē :Yēyiin bichoo kaat, nto yoo kāmōōnyōōchi kaat, -/mākēēnyōōchinē kaat.”

Kiiboorchī keey :Yēesu Toomaas

(Māārko 16:14; Luuka 24:36-49)

²⁴Kunyōōru :Yēesu rubiik chuut alak, kimāmii :Toomaas, (nyēē /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Kibsārāmiin).

²⁵Yu kāwokuchō :Toomaas, kumwoochi :rubiik chuut kule, “!Kaakeekas :acheek Mokoryoontēēt.” Nteenee kimwoochi icheck kule, “Ākoy akas yoo /kikiilōōtunēē musumaariinechaa nto āchāmē. Nto subak, ākoy ātiinyēē āwut yoo bo mooyēēnyii komos saacham.”

²⁶Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk sisiitu, kōōruruukyī keey :rubiichoo kōyoo kikaayi kuboonto keey Toomaas. Ānkoo kikērootiīn :kurkootik /kibokiīyiīnēē kāākōōyyoonyēē :Yēēsu yooto. Kimwoochi kule, “Ōbuurtē kaalyeet.”

²⁷Nto mii yoo kuwēēkyi keey Toomaas ānkumwoochi kule, “Toomaas, chēētiinyēē moorineeng'uung' āwunnyēk ānkiitiinyēē mooyēēnyuu komos āwung'uung'. -Mātēēwiiywiiy nteenee iyēnchi.”

²⁸Kumwoochi :Toomaas kule, “Lēyyē, inyiing' :Mokoryoontēēnyuu ānku inyiing' :Yēyiintēēnyuu.”

²⁹Kumwoochi :Yēēsu kule, “So, Toomaas, ākoy ikasaa siikaaseenaa keey? Ibēruurootiīn kule nee sōō :biich choo ikoosēēnoo keey ānkoo manaakasa!”

Yibu :kāāyēnchīnooyēēt soboon

³⁰Kiyey :Yēēsu ng'al alak chēē chaang' chēbo kwōng'uut kuboonto keey rubiikyīi. Māsirootiīn :ng'aleechaata ām kitaabuuni.

³¹Nteenee /kikesir ng'aleechu, soochamte kule Kāārārookiintēēt :Yēēsu anku Lakwataab Yēyiīn, nyēē yoo kookaasee keey, +mōōnyōōru soboontaab kibchuulyo.

Yoowaana 21

Tēkiisyēētaab burburiinēk nyēbo āyēēng' nyēbo kwōng'uut

¹Nto mii yoo, kōōboorchī keey :Yēēsu subak rubiikyīi alak chēē kimii yoo bo Tōōliilēētaab Tibeerya.

²Rubiichooto ku: Simōōni nyoo /kikēēkuurēē Bētērō, Toomaas Kibsārāmiīn, Nāātānnyēēl nyoo bo Kaana ām Kalilaaya, wērikaab Sebетаayo āk rubiik alak āyēēng'.

³Kumwoochi :Bētērō chuut kule, “Murēchu, +mawaatechaate :anii burburiinēk.”Kulē :chuut, “Keebeete keey tukul.”Yooto kulaany :bichoo mwēēnkēēt ānkubokutēkiis. Nteenee manaanam kiy kwēēmowuunooto.

⁴Nto yu māikumwook :asiista, kimii :Yēēsu kēēyyoonyēē sakaramteet, nteenee kimēēnkētē :rubiik kule ki inee :nyooto.

⁵Yooto kukuurchi :Yēēsu bichoo kule, “Wērikēy, manoonam burburyoo?”Kuwāl :chuut kule, “Wooneet!”

⁶Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ōwiirchi nēētiit kusyeb āwutaab taay nyēbo mwēēnkēēt. +Moonee yooto burburiinēk.”Yooto kuwiirchi :bichoo nēētiit tōōliil. Nto bērē kōōchuut, kimēētākōōmuuchē kuuyu kikiikunam burburiinēk chēē chaang' miisin.

⁷⁻⁸Yooto, kumwoochi :rubiintonoo kichāmē :Yēēsu Bētērō kule, “Mokoryoontēēt :nyooto!”Kusirinyē :Bētērō sireenyii bakeenke ankumootee keey kābuutiit

ānkōōroonchinē tōōliil sukuriiboot nēētiit. Kimā lōō :yooto ām sakaramteet nteenee kimāchē kuyitē miitaanik bokol akeenke. /Kikiirēetoot mwēēnkēēt ākoy sakaramteet kōōchuutotē nēētiit nyēē kikinyiy :burburiinēk.

⁹Yu kāng'ēētyēē :bichoo tōōliil, kukas āng'oong'tiit nyēē king'āsyānē. Kimii :mukaatiinek yooto ākoo burburyoontēēt nyēē kiwaatanaat.

¹⁰Kumwoochi :Yēēsu bichoo kule, “Ōyibu baa, burburiinēchoo alak choo kātōōnāmē.”

¹¹Kōōchuutoon :Bētērō nēētiinoo kikiikunyyiy :burburiinēk chēē wōōyēch ākoy sakaramteet. Kiyitē :burburiinēchoo bokol akeenke āk konom āk sōmōk. Ānkoo ki chaang' :burburiinēchoo nyēē tyaa, mānāāng'ēti nēētiit.

¹²Kumwoochi :Yēēsu rubiichoo kule, “Boochur kuut.”Kisēw :rubiik kule ki Mokoryoontēēt. Kinyōkōriitu kuteebē kule inee ku ng'oo.

¹³Yu kāākōōbuur, kōōnēm :Yēēsu mukaatiinek āk burburyoontoonoo ānkubchēchinoot rubiichooto.

¹⁴Nyēbo sōmōk :nyitēnyi kōōboorchinē keey :Yēēsu rubiikyii kuchakee yoo king'ēētēē meet.

Kikuur :Yēēsu Bētērō subak kurub inee

¹⁵Yu kāākwoomiis, kuwēeto :Yēēsu Bētērō komos ankuteebē kule, “Simōōni araab Yoowaana, ichāmoo :inyiing' man kusiir wōlēē chāmtōo :chuut?”Kuwālchi :Simōōni Yēēsu kule, “Inkēt :inyiing' ōō, Mokoryoontēēt kule āchāmiing' :anii.”Kumwoochi :Yēēsu kule, “Ikēēmē kuuchiikyuu.”

¹⁶Kumwoochi :Yēēsu Bētērō nyēbo āyēēng' kule, “Simōōni araab Yoowaana, ichāmoo :inyiing' man?”Kuwālchi :Bētērō kule, “Inkēt :inyiing' ōō, Mokoryoontēēt kule āchāmiing' :anii.”Kumwoochi :Yēēsu kule, “Iriib kēēchiirēkyuu.”

¹⁷Kumwoochi :Yēēsu subak Bētērō nyēbo sōmōk kule, “Simōōni araab Yoowaana, ichāmoo :inyiing'?”Yooto kung'woonchi :Bētērō kuuyu kateeb :Yēēsu areet sōmōk kule, “Ichāmoo :inyiing'?”Kiwālchi :Bētērō Yēēsu kule, “Mokoryoontēēt, nto yu inkētē :inyiing' kiy ake tukul. Inkētē kule āchāmiing' :anii.”Kuwālchi :Yēēsu kule, “I-ake kēēchiirēkyuu.

¹⁸!Kāāmwoowuung', yoo kiimining', 'kiisirinyē sireeng'uung' ankiimoot keey ānkiiwē wōlēē 'keecham. Nteenee yoo 'keeyoosiitu, +/mākēēkērchiing' koong' itōrōōr āwunnyēk, kusiring'uung' :chiito ake sireeng'uung' ānkumōōtuung', nto yityo kuyibing' wōlēē -mēēmāchē.”

¹⁹Kimwooy :Yēēsu kuu nyooto kōōbooru meet nyēē kimākunyōōr :Bētērō sukōōtōrōōrākoy :Yēyiin. Nto mii yoo, kumwoochi :Yēēsu Bētērō kule, “Irubwaa.”

Yēēsu ākoo rubiintēēt nyiin ake

²⁰Nto bēre kulē :Bētērō, kumii :rubiintonoo kichāmē :Yēesu kuwētii wōlēē miitē :icheek. Rubiintonoo nyoo kitiing'tooy keey Yēesu ām bēsyoonoo /kikyoomiisyē sukutēēbēē Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, ng'oo :nyēē makuchaamtiing'?”

²¹Yooto kuteebēē :Bētērō Yēesu kule, “Mokoryoontēēt, nto murooni?”

²²Kuwālchi :Yēesu kule, “Yēētyēēchiing' nee nto kāālē :anii kuminy :murooniitēnyi ākoy bēsyēēt nyēē āchōōnēē :anii? Irubwaa :inyiing' kityō.”

²³Lētuunoo kuyityi :ng'aleek wōlēē kimii :biikaab Kiriistō, kule ng'aleechaa kimwooyē :Yēesu kiibooru kule mēēbērē makume :rubiintonoo kichāmē :Yēesu. Nteenēē mēēbērē kikumwooy :Yēesu kule māmēē :chiichoo. Kimwooy buch kule, “Yēētyēēchiing' nee nto kāālē :anii kuminy :murooniitēnyi ākoy bēsyēēt nyēē āchōōnēē :anii?”

Ng'ālyoo nyēē /kikēētāsyi

²⁴Rubiintoniitēnyi nyoo kimwoowu ng'aleechu, ānku inee :nyi kisirē ng'aleechu. Kiinkētē :acheek kule bo man :kiyēē kimwooy.

²⁵Lēyyē, chaang' :ng'aleek miisin chēē kiyey :Yēesu. Nto /kikikeesir ng'aleechaa tukul, nto kiinyiitē :kitaabuun kōōr kumukuul!

Yēyuutēk

Yēyuutēk 1

Ārōōrunēēt

¹Boontēēt Tēyōfiilō, ām kitaabuunyuu nyoo kibo taay, kyaasir ng'aleek tukul chēē rubtooy keey ākoo kiyēē kitoow :Yēēsu kuyey ankooneet

²ākoy bēsyēēt nyoo /kikēēyibēē kuwo kibkōōnkōy. Kiirwookyinē lēbkēēyikyii choo kikiikukwey ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin, yoto kumānāāwēētii kibkōōnkōy.

³Yu kāwokung'eetee meet, chokōōboorchii keey lēbkēēyikyii ānkōōbuur ām bēsyōōsyēk artam. Kiiboorchii tukuuk chēē chaang' chēē sukuyey lēbkēēyichoo kuchamta kule kisoboot :inee. King'alaalee tukuuk chēē rubtooy keey ākoo bāytooyiisyēētaab Kaab Yēyiin.

Chōōnēētaab Tāmirmiryēēt āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin

⁴Nto mii bēsyēēt ake, kumii :Yēēsu kwoomē lōkōōy ākoo lēbkēēyichoo, kōōkāloonchi icheek kule, “-Moong'eetee Yēērusālēm, nteenee okany ākoy /kēērōōbwook Tāmirmiryēētaab Yēyiin kuu yoo kikiikukuurto :Baaba. Kikyāā-āmwook ng'ālyoontoonoo.

⁵Kiibātisāniisyēē :Yoowaana bēēko, nteenee ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri +/makeebatisaneenaak akweek Tāmirmiryēētaab Yēyiin.”

⁶Kuboonto keey :Yēēsu lēbkēēyichoo, kuteebēē :lēbkēēyik kule, “Mokoryoontēēt, ara imiitē sōō, ra wēētyooktēēch acheek biikaab Isrāyēēl ankiibayteech?”

⁷Kukētyi :Yēēsu kule, “Yēyiin nkit :nyēē bāwu ng'aleechaa. Māmākyook ōnkēt kule mākuyēk āyu.

⁸Nteenee, +mōōnyōōru kāāmuukēywēēk yoo kāchōōnchook :Tāmirmiryēētaab Yēyiin. +Mōōmwoowu ng'aleek chēē rubtooy keey āk anii ām Yēērusālēm, Yuuteeya, Samaaryaa ākoy komoswookik tukul chēbo kōōrēēt.”

/Kikēēyib Yēēsu kuwo kibkōōnkōy

⁹Yu keewaany :Yēēsu kumwooy ng'aleechu, /kēēyib kuwo kibkōōnkōy kukāsē :lēbkēēyik. Kiker :boolteet Yēēsu kōōtōōchootē kut wokoong'irta.

¹⁰Kimii :lēbkēēyichoo kōōnyālē barak kubērē nto kas Yēēsu, nto bērē kuweech keey kukas biiko alak āyēēng'. Kikiilaach :bichoo sirook chēē leelach ānkēēyyoonyēē komos ām yoo kimii :icheek.

¹¹Kumwoochi :bichoo lēbkēēyichoo kule, “Murēchu bo Kalilaaya, ntēē kōōyyoong'iisyē yu ōkāsē barak? Mākōōyēēw :Yēēsu ām kēēlto nyēē wuu nyotoo /kākēēyibēē.”

Noomnyēēt ām saayēet

¹²Nto mii yoo, kung'eetee :lēbkēēyichoo yēē kibo Lekemeetaab Musēytuuniinēk ankooyeey ākoy Yēērusālēm. Kitēē :baani nyēē /kēēchāmu /keebeesyet ām bēsyēetaab Sabaato.

¹³Yu kayit wōlotoo, kuba koroofa wōloo kiibuurunēē. Lēbkēēyichooto ku: Bētērō, Yoowaana, Yāākōbō, Antereeya, Filibō, Toomaas, Baatolomaayo, Mataayo, Yāākōbō araab Alfaayo, Simōōni nyēē kāng'unoot ākoo Yuuta araab Yāākōbō.

¹⁴Kituuytōōs kibtaman ām wōlotoo kusooyē :tukul ku kiito akeenke. Kiboonto keey āk chēēbyōōsōōk alak āk Maaryaa kaametiitaab Yēēsu āk mbo ng'eetaabkaamet.

/Kikeekwey nyēē kiikeer Yuuta Iskaryoot

¹⁵Nto mii bēsyēēt ake kung'eet :Bētērō ām kwēēnuutaab rubiik bokol akeenke āk tibtem

¹⁶ānkumwoochi kule, “Mbo ng'eetaabiya, ki ākoy kuyityiin :siruatēchu bo Yēyiin kuu yoo kimwooyē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kubununēē Tāwuti, kurubta keey Yuuta nyoo kikkwēryoonu biiko bokunam Yēēsu.

¹⁷Ki Yuuta akeenke ām acheek ānkikēēyēyiisyoote tukul.

¹⁸⁻²⁰/Kikeesir ām Kitaabuutaab Tyēēnwookik kule, ‘Kumuskēn :kanyii ānkuyēk kiraatyaa!’ ” (Boontēēt Tēyōfiilō, kinyōōr :Yuuta beesaanik ām rōkōsoo kiyēyē. /Kikyaalee beesaanichaa mbareet. Wōlotoo bo mbaraanaata :wōlēē kiryooktoochinē keey kuwēētēē mēt ānkōōtōl :mooyēēt kuruuyo :kosurēēkyii saang'. Kikas :chii ake tukul ām Yēērusālēm ng'aleechu. Kunyoo, /kikēēkuurēē mbaraanaa ‘Ākēl Taama’ nyēē ibooru kule ‘Mbaraab koroti’.) Kitas taay :Bētērō kumwooy kule, “/Kikeesir mbo subak kule, ‘Kookeer :chiito ake bārooyintaab chiichoo.’

²¹Kunyoo, māchāktōōs /keekwey nyēē keekeer inee. Nto nyooto ku nyoo kikēēboontootē keey tukul kēēmiiitē āk Mokoryoontēēt Yēēsu,

²²kutoowunēē yoo kibātisānē :Yoowaana Yēēsu ākoy yoo /kibokēēyibē kuwo kibkōōnkōy. Mākuchutēēch :chiichoo sikiiboornootē :tukul kule kookung'eetee :Yēēsu meet.”

²³Yooto, /keetwech biiko āyēēng': Yōōsēēf Barsaaba, nto kaayneenyii ake ku Yuustō. Nto nyiin ake ku Matyaa.

²⁴Yooto /keesaay Yēyiin kule, “Mokoryoontēēt, 'inkētē inyiling' wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab biiko. Kunyoo, iboorwēēch ām bichu āyēēng' kule nkōnō :nyēē!keekwey

²⁵kuyey yiisyooni bo lēbkēēyik nyi kibākooktooy :Yuuta sukuwēētii wōloo kiyēmāktōōs kuwo kubo rōkōsnyii.”

²⁶/Keebar sēkēēryēēt. Yooto kunam Matyaa. Kung'eetee yooto kuwo taay, kutas keey āk lēbkēēyik chuut ki taman āk akeenke.

Yēyuutēk 2

Kichōōnchi :Tāmirmiryēēt biikaab Kiriistō

¹Yu kayit bēsyēēt nyēbo Bēēntēkōōst kōōruruukyi keey :rubiichoo tukul yēēt akeenke.

²Nyēē mā tyaa, kuchōōnēē :bōlātēēt barak nyēē kāmooryēn wuu kibuybuy. Kiker :bōlātoonoo kōōto tukul.

³Kiisuuchi rubiichoo tukuuk chēē wuu ālōolātēētaab maat ānkutēbootēē mētēwoy.

⁴/Kikiinyiityi chii ake tukul ām yooto Tāmirmiryēēt ānkutoow :ake tukul kung'alaal ām kuutiit nyēē -mēēnkētē. Kibo :kāāmuukēywēēchoo Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁵Kimii :Yuutayeek Yēērusālēēm chēē kiikōōnēmchi keey Yēyiin. Kikwoonootēē yēēmōōsyēk chēē tēērchiin ām kōōrēēt.

⁶Yu kakas bōlātoonoo, kōōruruuch keey. Nto yu kakas :chii ake tukul ām icheek /kēēng'ālōolēē kuutiinyii kunam kuut.

⁷Yooto kulē :bichoo, “Māku nkoolat ōō! So, mā Kalilaayeek :bichu tukul?”

⁸Ntēē kāsē :ake tukul ām acheek kung'ālōolē :bichu kuutiinyii!

⁹Kēēbooyē :alake Baarti, Meetya āk Eelam. Nto alak kubo Meesobotaamnya, kōōrēētaab Yuutayeek, Kabatookya, Bōōntō ākoo Eesya.

¹⁰Bo :alake Fruukya, Bamfulyaa, Miisir, rōōrōōkiisyēkaab Liibya chēē lēēkitēē Kurēēn nto alak kubo Rooma

¹¹chēē Yuutayeek āk chēē /kiikeeweech kurub ātēbuutēkaab Yuutayeek. Kwoonēē :alake Kērēētē ākoo Areebya. Ng'ālōolē :bichu kuutuweekyoo kōōbooru tukuuk chēbo kwōng'uut chēē rubtooy keey āk Yēyiin!”

¹²Kutākōōlātē :bichoo, kuteebēē keey kule, “Ng'al nee :chu ēē?”

¹³Nteenee kiichaasee keey :alake kumwooyē kule, “Bōōkityootiin :chu!”

Kiyēē kimwoochi :Bētērō biiko

¹⁴Nto mii yoo, kōōyyo :Bētērō taay ānkung'ālōolchi biiko choo kikiiruruukyi keey yooto. Kimii yooto :nkicheek lēbkēēyik chuut tamanu āk akeenke. Kikuurchi :Bētērō barak kule, “Āmwoowook ii, kāābkōōnyoo āk akweek tukul choo ōminyē Yēērusālēēm, ōyēbchi yiit kāroomin kiyēē āmiitē wāāmwoowook.

¹⁵Kookas, tāku :āsiiswēk sōmōk chēbo kōōrrōōn. Mābōōkityootiin :bichu kuu wōloo ōsōōtitooy :akweek.

¹⁶Ityiichē :yuutēyu kiyēē kikiikumwooy :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin Chōōwēēl kule: Mwooyē :Yēyiin kule,

¹⁷‘Ām bēsyōōsyēkaab lētuut +māāng'oobchi Tāmirmiryēēnyuu biiko tukul. Mākung'ōōrso yotoo :tibikwook āk wērikwook. Mākukāsē :āybēērikwook kitōōntōyēēn ām ng'oong'uutēk ānkumākunyōōru :booyikwook kiirwootik.

¹⁸+Māāng'oobchi mbo Tāmirmiryēēnyuu ām bēsyōōsyēchooto motwoorikyuu ānku murēn nto koor. Mākung'ālooltoowoo ām kāāmuukēywēēkyuu.

¹⁹+Maayey kutook tukuuk chēē -/mākyoomu ām wōliin bo barak āk wōlēēb ng'wēny. +/Makiitaata koroti, kuchō :maata ānkutuskēn :kōōrēēt.

²⁰Mākumis :asiista ankusalakay :araawēt nto yitu :bēsyēēt nyoo wōō bo Yēyiin ānkubo kwōng'uut.

²¹+/Makiiraraach chii ake tukul nyoo riirchinē Yēyiin.'

²²Mooyēētaab Isrāyēēl, ōyēbchi yiit ng'aleechu: Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt ku chii nyēē kiiboornēē :Yēyiin ng'al chēbo kwōng'uut kuu wōloo ōnkētitooy :akweek.

²³/Kikiyokoowook chiichi sooyeyee kiyēē ōmāchē ām kēēlto nyēē kikiikusat :Yēyiin ām ng'oomnānēēnyii. Kyoong'eet :akweek āk biikaab Rooma, obakach ōkwērtōochi murtooywoontēēt.

²⁴Nteenee kiing'eetee :Yēyiin meet kootyaakta ām nyalil ake tukul, kuuyu mēēbērē kiimuuchē :meet kukiilchi inee.

²⁵Kimwooy :Tāwuti ng'al chēē wuu nyēē kiing'wēlyēēlē Mokoryoontēēt kule, 'Intōōwoo :Yēyiin kibtaman. Miitē :Yēyiin āwunyuu nyēbo taay, kunyoo, māmii :kiy nyēē makutwaaya.

²⁶Ng'erechaat :mooyēēnyuu ankaabaybay. Mākōōbuur :bōōrnyuu kuboonto kāākēnēēt,

²⁷kuuyu mēēbērē +mēēbākookyi bōōrnyuu kāābkwoombiich, nto ibakaakte kunun :chiing'uung' nyoo churtaat.

²⁸'Kwēēboorwoo kēēlwookik chēbo soboonto, anku +meeng'ereechaa kuyitita ām taayeeng'uung'.'

²⁹Mbo ng'eetaabiya, okany āchuurtoowook: Kime :Tāwuti /ankeemuy. Tākiinkētē mbo raat wōloo /kikēēmuchinē.

³⁰Ki wōōrkooyoontēētaab Yēyiin :Tāwuti ānkiinkētē :inee kiyēē kikiikukuurtoochi :Yēyiin. Kiiwoolchi keey :Yēyiin kule makutool chii nyēbo mooyēēnyii kuyēk bāytooyiintēēt.

³¹Kukāsē kiyēē kimii taay, king'ālōolēē ng'eeteetaab meet nyēbo Kāārārōokiintēēt. Kimwooy kule mēēbērē +/mākēēbākookyi kāābkwoombiich, nto mbo kunun :bōōrnyii.

³²Kookoong'eetee :Yēyiin Yēesu meet ankookeekas :acheek kule man.

³³/Kōōkiikoochi kōōbuurunēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin. Kōōkunyōōr Tāmirmiryēēt kuu yoo kikiikukuurto :Yēyiin, ānku kāākūrōōbwēēch Tāmirmiryoonoo. Kunyi, kookas :akweek kuyēyāktōōs :tukuuchoo bēsyooniitēnyi.

³⁴Mānāāwo :Tāwuti barak, nteenee kimwooy kule, 'Kimwoochi :Yēyiin Mokoryoontēenyuu kule: Ibuurunēē āwunyuu nyēbo taay

³⁵ākoy yoo kaayeyiing' itēbēē buunikuuk.'

³⁶Kunyoo, kukas :biikaab Isrāyēēl tukul ng'ālyoontooni: Kiyey :Yēyiin Yēesu nyiitēnyi kyōōkwērtoochi :akweek murtooywoontēēt kuyēk Mokoryoontēenyoo ānkuyēk mbo subak Kāārārōōkiintēenyoo."

³⁷Yu kakas :bichoo ng'aleechaa kimwooyē :Bētērō, kung'woonchi miisin ām kiyēē kikiikuyeyakay. Kimwoochi :bichoo Bētērō āk lēbkēēyik chuut alak kule, "Mbo ng'eetaabiya, ara keeyey nee?"

³⁸Kukētyi :Bētērō bichoo kule, "Oweekse ām miyootyēēt /ankeebatisan chii ake tukul ām akweek ām kaayneetaab Yēesu Kiriistō sukung'eet /kēēnyōōwook kaat. Nto mii yoo, +/mākēērōōbwook Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

³⁹Kiyooto :nyēē kōōkukuurtoowook :Yēyiin āk lōkōkwook ākoo mbo nkicheek alak choo lōōyēch chēē mākukuur :Yēyiin."

⁴⁰Ām ng'aleechuutēchu āk alak chēē chaang', kiikāloonchi :Bētērō biiko kumwoochinē kule, "Osatee keey wōlēē mii :biich chēē moosootiin. Yoo kooyey kuu nyooto, kōōsāru soboonwēkwook."

⁴¹/Kikeebatisan biiko choo kicham ng'aleekaab Bētērō. Kitāsyi keey bēsyoonooto :biiko alake chēē kiyitē kisyēērōōk sōmōk.

Wōlēē kiibuurtooy :biikaab Kiriistō chēbo taay

⁴²Kiinēmu keey :bichoo /kikēēbātisānē kuriib kāānēētiisyēētaab lēbkēēyik. Kiibuurchiintōōs ānkuyēētyēēchinē keey. Kyoomchiintōōs āmiik ānkusooyē :tukul Yēyiin.

⁴³Kiyey :lēbkēēyik ng'aleek chēē chaang' chēē /kiilātē, ng'ālyoo nyēē kiiywey icheek :biiko tukul.

⁴⁴Kiibuurē :biikaab Kiriistō tukul yēēt akeenke ānkuyēētyēēchinē keey ām keel ake tukul.

⁴⁵Kyooltooy tukuukwaa ānkuyēētyēēchinēē chii ake tukul nyoo kābotyi :kiy.

⁴⁶Kibēētii :bichoo kwaak bokutuuytōōs yēbo biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kyoomchiintōōs ām bāybooyyēēt āmiik ām kooriikwaa.

⁴⁷Kiikoostooy Yēyiin ānkung'ērēkyinē icheek :biikaab kiriinkoonoo. Kitāsu :Mokoryoontēet biiko alak chēē kimii /kiirāroochē ām bēsyō ake tukul.

Yēyuutēk 3

Kiisoob :Bētērō chii nyēē kichunkutoot

¹Nto mii bēsyēet ake, kuwo :Bētērō ākoo Yoowaana Kōōtaab Yēyiin yēē ki āsiiswēkaab saayeet. Kubēētii, kimii :asiista sokool bēēt.

²Yu makuyit, kukas /kiimutu chiito ake nyēē kichunkutootiin :kērēēnkōōk kung'eetee /kākēēsich, kuwo yēbo oreet nyēē /kikēēkuurē kule 'Oreet nyēē karaaran'. /Kikiikoochinē chiichoo yotoo bo oreet kwaak sukuusomē kōōkoochi kiy :biiko choo iwutē biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin.

³Yu kakas :chiichoo kichunkutoot kule kikiikuriik :Bētērō āk Yoowaana kōōwut biyy, kusoom beesaanik.

⁴Kōōrōōtoot :Bētērō āk Yoowaana chiichoo nto yityo kumwoochi :Bētērō kule, "Ikaseech!"

⁵Koonyal :chiichoo icheek kukānyē kule /kēēmētyi kiy.

⁶Kumwoochi :Bētērō chiichooto kule, "-Māāboontē beesyaa nteenee mii :kiyēē āboontē ānku +māākōōniing' nyotoo. Āmwoowuung' ām kaayneetaab Yēēsu Kiriistō nyēbo Nāāsārēēt, kule ing'eet ānkiwēēsyēt!"

⁷Kunam :Bētērō āwutaab chiichoo nyēbo taay ānkuyēētyēēchi kōōyyo. Kunyōōr :kērēēnkōōkaab chiichoo nkuruuk areet akeenke.

⁸Kōōyyo ānkuwēēsyētoot! Kuwēēto keey :chiichooto mbo Bētērō kōōroonchinootē :inee barak kōōkoostooy Yēyiin ākoy biyy.

⁹Yu kakas :biiko kuwēēsyētootē :chiichoo ānkōōkoostootē Yēyiin,

¹⁰kōōnkēt kule ki nyoo kiibuurē oraanaa komos. Kiilat :bichoo ankunam kuut :kiyēē kiyeayakay ām wōlēē mii :chiichoo.

Kiirwooky :Bētērō biiko

¹¹Kumii :chiichoo kāyēētyi keey wōlēē kimii :Bētērō ākoo Yoowaana ām yēē /kikēēkuurēē Kēēltaab Sōlōmōōn nyēē kitinyē wuurwēēt. Koolat :biiko ankulabat ākoy yotoo.

¹²Yu kakas :Bētērō kuu nyotoo, kumwoochi biiko kule, "Biikaab Isrāyēēl! Ām nee yu soolat ām kiyēē kayeyakay? Ōbērē akweek kakeeyey chiichi kuwēēsyēt ām kāāmuukēywēēkyoo nto kule kuuyu kēēchurtootiin?

¹³Acha! Yēyiintēētaab Abraam, Isaka āk Yāākōbō, Yēyiintēētaab mbo kuuko :nyēē kayey ng'aleechaa. Kāākōōtōrōōr :Yēyiin motwooriintēēnyii Yēēsu nyoo kyōōtāyē :akweek ām taayeetaab Bilaato ānkōōrēkēērtē /bokeebakach, ānkoo kikiikumach kule kootyaakta.

- ¹⁴Kyootay chii nyēē kichōōnēē wōlēē mii :Yēyiin nyēē churtaat ankoomach kule /kiityooktoowook chii nyēē sikoran.
- ¹⁵Kyoobakach chii nyēē kichokuyaak kēēltaab soboonto, nteenee kiing'eetee :Yēyiin meet. Kikeekas :acheek kuyēyāktōōs :kiyi.
- ¹⁶Kānyōōr :chiichi ōnkētē :akweek nkuruuk kuwēēsyēt kubo kaakaaseet. Kāsob :inee ām kāāmuukēywēēkaab Yēēsu.
- ¹⁷Kunyoo ii, biikyoo, ōyēyē :akweek ng'aleechu, kimōōnkētē ānkimēēnkētē :nkicheek kāāntōōyikwook.
- ¹⁸Nteenee kēēliitēnyi :nyēē kaakuyey :Yēyiin sukuyityiin kuu yoo kimwoowu kubununēē wōlēē mii :wōōrkooyikaab Yēyiin. Kimwooy :Yēyiin kule makunyalil :Kāārārookiintēēt.
- ¹⁹Kunyi, oweeksee choolwookātēēt ānkōōyisyi keey Yēyiin /sikēēmētoowook ng'ōōkiswookikwook.
- ²⁰Oyey kuu nyooto, sukung'eet ōnyōōru tāloosyēēt kuchōōnēē wōlēē mii :Yēyiin ānkumākōōyook subak Yēēsu nyoo kisimkutool kuyēk Kāārārookiintēēng'woong'.
- ²¹Yēmāktōōs kung'ētunēē :Yēēsu kibkōōnkōy ākoy kut kuyit :bēsyēēt nyēē kētyinēē :Yēyiin kiy ake tukul kukaramiit kuu yoo kibo toowunēēt. Kikiikumwooy :Yēyiin ng'aleechu kubununēē wōōrkooyikyii choo kibo kēny.
- ²²Kimwooyē :Muusa kule, 'Mākukōōnook :Yēyiintēēng'woong' wōōrkooyoontēēt ake kuchōōnēē wōlēē mii :biikwook nyēē wuu anii. Māchāktōōs ōkāsyi kiy ake tukul nyēē mwoowook.
- ²³Chii ake tukul nyēē kāmākāsyi, mākung'ētītēē wōlēē mii :biikaab Yēyiin.'
- ²⁴Kubooyiit man, kiikung'ooraan :wōōrkooyikaab Yēyiin tukul bēsyōōsyēchu, kung'eetee Sāmweēl ākoy alak choo kibo lētuunoo.
- ²⁵Mii kuyityiintōōs ām wōlēē ōmiitē :ng'aleekaab wōōrkooyichoo āk kiyoo kikuurtoochinē :Yēyiin mbo kuukoong'. Kimwoochi Abraam kule, 'Mākunyōōr :biikaab kōōrōōsyēk tukul kāābēruurēetaab Yēyiin kubununēē chii nyēē mākuchōōnēē mooyēēng'uung'.'
- ²⁶Yoo kikōōnu :Yēyiin motwooriintēēnyii Yēēsu, kiiyook kurook simkuchō wōlēē ōmiitē :akweek chokōōbēruurook, kuwēēchēē ake tukul ām akweek wōlēē mii :miyootyēēng'woong'."

Yēyuutēk 4

Kumii :Bētērō āk Yoowaana taayeetaab kōōkwēētaab Yuutayek

- ¹Kutākumii :Bētērō āk Yoowaana tākung'ālōolchinē biiko, kukwoonchi :mbo kibkōrōs āk nyēē kiiyyoonkyinē riibiikaab Kōōtaab Yēyiin āk Satukaayek.

²Manaakas :bichu nyēē karaam, yu kimii :lēbkēēyik kōōnēētiisyē ānkwoomchinē biiko kule imuuchē :chii kung'eetee meet kubununēē Yēēsu.

³Kinam :bichoo Bētērō āk Yoowaana, nteenee kuuyu kikiikwiimēn :kōōrēēt, /keekerta kō ākoy kuyyeech.

⁴Ānkoo kuwuu nyooto, kichamta :biiko chēē chaang' Yēēsu choo kikas ng'aleechaa kyoomu :mbo Bētērō. Kitas taay :biiko chēē kikiikōōyēnchi ng'ālyoontēētaab Yēyiin kubās keey kut kimāchē kuriichē kisyēērōōk muut.

⁵Yu kāyyēēkunēē, kutuuyo :kāāntōōyik, booyik āk kāānēētikaab kiruutēk Yēērusālēm.

⁶Kāāntōōyichoo ku: Anaas nyoo ki kibkōrōs nyēē wōō, Kayaafa, Yoowaana, Alekisaanta āk biiko alak chēē kibo kōōtaab mbo kibkōrōs chēē wōōyēch.

⁷/Kikēēkwēryoot Bētērō āk Yoowaana kōōkwoonoo. Yooto, kutoow :kāāntōōyichoo kuteebē mbo Bētērō kule, “Kākōōnook :ng'oo kāāmuukēywēēk oyey ng'aleechu?”

⁸Kumwoochi :Bētērō ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule, “Kāāntōōyik āk booyikaab yēēmēēt,

⁹yēē ākoo /kēēmiitē bēsyooni /kēētēēbēēnēēch ng'al chēē rubtooy keey ākoo ng'ālyoo nyēē karaam nyēē /kōōkēēyēchi chiichi kōchunkutoot ākoo wōlēē /kōkiisoobto,

¹⁰kumāchāktōōs kōōnkēt :biikaab Isrāyēēl tukul kule kōsob :chiichi ām kāāmuukēywēēkaab Kāārārōokiintēēt Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt. Inee :nyoo kyōōkwērtōochinē murtooywoontēēt, nteenee koong'eetee :Yēyiin meet.

¹¹Yēēsu :nyiitēnyi ku rwaanteet nyoo kyōōtāyē oteekte, :nyēē tiyēywoontēētaab kōōto.

¹²Māmii :kēēlto ake nyēbo kaararaacheet :nyēē kiikōōkoochi :Yēyiin biiko nteenee Yēēsu nkit.”

¹³Kiilat :kōōkwoonoo bo Yuutayeeek ām kāng'unātēēt nyēē kiboonto :Bētērō āk Yoowaana ānkoo kut ki biich chēē kimāsumānootiin. Nteenee kisēw kule ki rubiikaab Yēēsu :icheek.

¹⁴Nto kuuyu kitākuboontootē keey :chiichoo /kikiisoobē mbo Bētērō, kibotyi :wōlēē kikwiilta icheek.

¹⁵Kunyoo, kumwoochi :bichoo mbo Bētērō kule, “Obe saang'”. Nto mii yoo, kōōrwooch.

¹⁶Kiteebē keey :bichooto kule, “+Makeeyeyee nee bichu ēē? Ntēē kāākōōnkēt :chii ake tukul ām Yēērusālēm kule kaakuyey :bichu ng'ālyoontooni -/mākyoomu. Kunyi, māmii :wōlēē kēētuoctooy.

¹⁷Nteenee yēē simātākutistēē :ng'ālyoontooni biiko, +makeeker koong' bichu kumātākwoomchinē biiko lōkōōywēk kuyēyiisyēē kaaynaani."

¹⁸Yooto, /kēēkuur mbo Bētērō kooyeey kō /ānkēēmwoochi kusaan tākōōnēētiisyoot kurubta keey āk Yēēsu.

¹⁹Nteenee kimwoochi :Bētērō ākoo Yoowaana bichooto kule, "Karaam /kiiyweyaak nto /kiiywey Yēyiin?

²⁰-Mākiimuuchē :acheek keesiiste kiyēē kiikeekasee koonyek āk yiitiik."

²¹⁻²²Kimāmii :kiyēē kiimuuchē :bichoo kuyeyee mbo Bētērō kuuyu kiikoostooy :biiko tukul Yēyiin kubo chiichoo kiboonto kēnyiisyēk chēē kikēēytēē artam, nyoo /kikiisoobē ām kēēloo bo kwōng'uut. Nto subak, kiimuuchē :bichooto koong'eet wōōrōōryēēt. Kunyoo, kibōlchi subak ankubakaakta kubēēchi keey.

Kisaay :biikaab Kiriistō kunyōōr nyikanateet

²³Yu /kabokiityaakta Bētērō ākoo Yoowaana, kooyeey wōloo kimii :biikwaa ānkubokumwoochi ng'aleek chēē kimwooy :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyik.

²⁴Yu kakas :bichoo ng'aleechaa kusaay kukuurchinē barak kule, "Mokoryoontēēt Yēyiin nyoo 'kiiyēyē barak āk ng'wēny, bēēkaab araaray āk tukuuk tukul chēē mii kōōrēēt.

²⁵King'ālōolchinē :Tāmirmiryēēng'uung' kuuko Tāwuti, kule, 'Ām nee sukunyēkēriitu :bōrōryōōsyēk alake, ānkōōbootyine :Isrāyēēl āsiiswēk ng'al chēē māyitē wuy?

²⁶Chōbē keey :bāytooyikwaa kuyey booryēēt ānkukāākōōruruuch keey :nkicheek kāāntōōyik sukubooryēē Yēyiin āk chiinyii nyoo ng'aabaat.'

²⁷Kubooyiit man, kituuyo yu bo kiriinkooni :Ērōōtē āk Bōōntyō Bilaato ākoo biiko choo mābo kōōrēētaab Isrāyēēl āk choo bo Isrāyēēl. Kiyēchi ruurumuut motwooriintēēng'uung' Yēēsu, nyoo 'kiing'aab kuyēk Kāārārookiintēēt.

²⁸Kiyey kiyēē kikiisimitiil kēny ām kāāmuukēywēēkuuk kule makuyeyakay.

²⁹Kunyi ii, Mokoryoontēēt, ikas wōlēē kāākōōmuuytēēch ānkiikōōnēēch acheek motwoorikuuk nyikanateet kyaamte ng'ālyoontēēng'uung' nyēē māmii :muyāt.

³⁰Ikōōnu kāāmuukēywēēkuuk kōōsoobiis ankiiyey tukuuk chēē /kiilātē āk chēē -/mākyoomu ām kaayneetaab motwooriintēēng'uung' Yēēsu nyoo itabaanaat kubo yiisyēēng'uung'."

³¹Yu keewaany :bichoo kusaay, kōōtimtiimākoy :kōyooto kāmīitē :icheek kusooyēē /ānkiinyiityi icheek tukul Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Yooto, kwaamtaat ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām nyikanateet nyēē māmii :muyātēēt.

Kiibuurchiintōōs :biikaab Kiriistō kuu kiy akeenke

³²Kikinoomnyo :biiko choo kikiikuchamta ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuyēk kiito akeenke. Māmii :chii nyēē kiitukuulchinē keey tukuuk nteenee kibchēchiintōōs āk chuut.

³³Kiiboor :lēbkēēyik ām kāāmuukēywēēk kule king'eetee :Mokoryoontēēt Yēēsu meet. Kiibēruur :Yēyiin lēbkēēyichoo tukul ām yiisyēēng'waa.

³⁴Kimāmii :chii ām icheek nyēē kibotyinē :kiy, kuuyu kyooltooy :alake mbareenik nto kooriik

³⁵/ānkubokiikoochi beesaanichaa kōōyyoong'unēē āwunnyēkaab lēbkēēyik sukung'eet /kēēyēētyēēchinēē choo boonto nyalilta.

³⁶Kimii :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Yōōsēēf nyēbo kōōtaab Laawi ānkibo kōōrēētaab Kubrō, nyēē kitoochi :lēbkēēyik kaayneet ake kule 'Barnaaba'. (Ibooru :kaaynaani kule murēn nyēē ikiimē chuut.)

³⁷Ki inee :akeenke ām choo kyaalta mbareenikwaa ānkōōkooyto beesaanik kōōyyoong'unēē āwunnyēkaab lēbkēēyik.

Yēyuutēk 5

Anannyaa āk cheebyoosyeenyii Safiira

¹King'eet :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Anannyaa āk cheebyoosyeenyii Safiira kwaalta mbareeng'waa.

²Yu kaakwaalta, kukāsyiin āk cheebyoosyeenyii kung'aal beesaanik kereeryaa ankukonor. Nto yityo, kuyib :Anannyaa beesaanik chuut bokōōyyoong'unēē āwunnyēkaab lēbkēēyik.

³Yu kāyib, kumwoochi :Bētērō Anannyaa kule, "Ntēē siicham kutōōrchiing' :Kibrōkōsyoontēēt ng'ōōki kut neennyi 'keeberbeer Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule beesaanik tukul :chuutēchu? Ām nee sii-am chuut alak?

⁴So, ki nyeeng'uung' oob :mbareet kumanee-alte? Nto subak kāmātāku cheekuuk :beesaanichu kwēē-āltēē mbareet? Kunyi, mā chii :nyēē 'keeberbeer, nteenee Yēyiin!"

⁵Kukāsē :Anannyaa ng'aleechaa, kōōryookyinē keey ng'wēny ānkumēē! Kimuuyo miisin :biiko tukul chēē kikas kiyēē kiyeyakay.

⁶Yooto, kukwoonii :āybēēriik bakeenke ānkubokurātēē ankeet ānkubokumuyē.

⁷Yu kakeeyta :āsiiswēk sōmōku, kuyitu :cheebyoosyeetaab Anannyaa āmēēbērē kiinkētē kiyēē kikiikuyeyakay.

⁸Kuteebee :Bētērō kule, "Cheebyoos, beesaanik tukul :chuutēchu choo kōbo mbareet?" Kulē :cheebyoosyeet, "Ēē, chooto."

⁹Kumwoochi :Bētērō kule, “Ntēē sōōkāsyiinē osyeem Tāmirmiryēētaab Yēyiin? 'Keekas, mii kuyitu :biiko chēē kātākumuyē boontēēng'uung' ānkumii bokumuyiing' nkinyiing'.”

¹⁰Kōōryookyinē keey bakeenke :cheebyoosyeet kērēēnkōōkaab Bētērō ānkumēē. Kuyitu :bichoo kātākumuyē Anannyya ankukalab cheebyoosyaanaa ānkubokumuchi kochonkeet nyoo kimii :boontēēnyii.

¹¹Kinam kuut kaniseet tukul āk mbo biiko chēē kiyityi :ng'aleechaa lētuunoo.

Kiisoob :lēbkēēyik biiko chēē chaang'

¹²Kiituuyēēchinē keey :lēbkēēyik tukul yoo bo Kēēloo bo Sōlōmōōn sukōōnēētē biiko lōkōōywēk kurubta keey Yēēsu. Kiyēyē mbo subak ng'al chēē chaang' chēē /kiilātē.

¹³Kinyōkōriitu :rubiik chuut alake kulumchi lēbkēēyichoo kubo kāāntōōyikaab Yuutayeek. Ānkoo kuwuu nyooto, kitākōōkoostoo :biiko lēbkēēyichoo.

¹⁴Kitas taay :murēnik āk chēēbyōōsōōk kuchamta Mokoryoontēēt miisin kusiir yoo kibo taay.

¹⁵Kiyey :ng'aleechaa /kiilātē /kiimut biiko chēē kimnyoontōōs ām tiirboosyek āk kisyēērōōk si yoo kātiiny :kitōōntōyēētaab Bētērō, kusobtōōs.

¹⁶Kiiruruukoonunēē keey :biiko kiriinkōōsyēk alak chēē kilēēkitēē Yēērusālēēm, kōōmutu biikwaa chēē kimnyoontōōs āk chēē kiiyiimē :tāmirmirook chēē miyootēch. /Kikiisoob bichoo tukul.

/Kikēēwus lēbkēēyik

¹⁷Kimēēchi :moo kibkōrōs nyēē wōō āk biikyii chēē ki Satukaayeek ām kiyēē kiyeyakay.

¹⁸Yooto kunam :icheek lēbkēēyichoo ankukerta kō.

¹⁹Nto mii kwēēmooy, kuchō :malayikeet ānkuchokuyoot. Kimwoochi :malayikaanaa bichooto kule,

²⁰” Obe ākoy biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin ānkubōōmwoochi biiko ng'aleek tukul kurubta keey sobooni lēēl.”

²¹Yu kayyeech, kuba :lēbkēēyichoo ākoy biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin kuu wōloo /kikēēmwooytoochinē ānkutoow kōōnēētiis. Kikuur :kibkōrōs nyēē wōō āk biikyii kōōkwēētaab Yuutayeek kumukuul. Yooto, kōōyookto /bokēēkwērunēē lēbkēēyichoo wōloo /kikēēkēertooy.

²²Nto bēre kuyit :riibiikaab Kōōtaab Yēyiin wōloto /kikēēkēertooy lēbkēēyichoo, mānāānyōōr chii. Kōōyēēyē bakeenke

²³ānkubokumwooyē kule, “Ntēē kābokēēnyōōru tēmēloot :kōōto ānkumii :riibiik kuriibse kurkat. Nto bēre keeyaat kurkootik, mii ānō :chii kō!”

- ²⁴Yu kakas :kāāyyoong'iintēētaab riibiikaab Kōōtaab Yēyiin āk nkicheek mbo kibkōrōs chēē wōōyēch ng'aleechaa, kunam kuut miisin kule mii kuwēētii ānō :kōōrēēt.
- ²⁵Nto mii yoo, kuchō :chiito ake ānkuchokumwooy kule, “Kookas, miitē kōōnēētiisyēē :bichoo kwōōkēertooy kō biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin.”
- ²⁶Kukāsē :kāāyyoong'iintonoo bo riibiik kuu nyotoo, kuwēētooy biikyii ānkubokukwoontooy lēbkēēyik nyēē mānāākērchi koong', kuuyu kinyōkōriitu kule imuuchē kuwiirēē :biiko rwoontōōk.
- ²⁷Yu /kābokēēkwēryoon lēbkēēyichoo, /kiimutyi kōōkwēētaab Yuutayeek ānkukōrōmchi :kibkōrōs nyēē wōō,
- ²⁸kumwoochinē kule, “Kikiikāloonwook kule -mātōōnēētiisyootēē kaaynaani bo chiichi! Nteenee kookoolaambuuch :kāānēētiisyēēng'woong' Yēērusālēm kumukuul, ōmwooyē kule acheek :chēē kikēēbākāchē chiichi.”
- ²⁹Kukētyi :Bētērō āk lēbkēēyik alak kule, “Māchāktōōs kiiywēyē Yēyiin kusiir yēē kātākiiywēyē biiko.
- ³⁰Kiing'eetee :Yēyiintēētaab mbo kuuko Yēēsu meet nyoo kyōōbākāchē ōkwēertoochinē keet barak.
- ³¹Kōōkukwēryoot :Yēyiin kuwo kibkōōnkōy ānkumii āwunyii nyēbo taay kubāytooyiisyē anku Kāārārōokiintēēt, sukung'eet kuwēēkiis :biikaab Isrāyēēl /ānkēēnyōōchi kaat ām chooolwookātēēng'waa.
- ³²Kyoomtooy :acheek ng'aleechu ānkwoomtooy mbo :nkinee Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo kiikōōkoochi :Yēyiin biiko choo kāsyinē inee.”
- ³³Yu kakas :kōōkwoonoo kuu nyotoo, kung'woonchi miisin. Yotoo, kumach kule kubakach lēbkēēyichoo.
- ³⁴Nteenee kimii :Fārisooyiintēēt ake ām kōōkwoonoo nyēē /kikēēkuurēē Kāmālyēēl. Ki kāānēētiintēētaab kiruutēk nyēē kikoonyitē :biiko tukul. Kimwooy kule, “Ōkwēryootē, baa, bichu kuba saang' kisich.”
- ³⁵Nto mii yoo, kōōrwookyii kōōkwoonoo kumwoochinē kule, “Kāābkōōnyoo, māchāktōōs ōrōōtootē kiyēē ōmāchē ōyēchi bichu.
- ³⁶Ām kēnyiisyēk chēē ng'ēri choo kookukeeyta, kōchō :ake nyēē /kikēēkuurēē Teewuuta nyēē kiyey keey kule inee ku chiito ake nyēē wōō. Kuroob inee :biiko chēē kimāchē kuyitē bokolwookik ang'wan. Nteenee /keebakach /ankiisereet biikyii tukul ankung'etee yoo :ng'aleekyii.
- ³⁷Yotoo subak, kookeer :Yuuta nyēbo Kalilaaya ām bēsyōōsyēkaab kāāyiitiisyēēt nyēē wōō nyoo kibo biiko. Kiroob :nkinee biiko chēē chaang', nteenee /kiiwaang'ta inee /ankiisereet biikyii.

³⁸Kunyoo, ām ng'ālyoontooni, āmwoowook kule obakaakte rubiichu bo Yēesu kubēēchi keey kuuyu yēē ākoo chōōnēē :kiyēē mwooyē :bichu wōlēē mii :biiko, kumāyēyē kiy.

³⁹Nto yēē ākoo chōōnēē wōlēē miitē :Yēyiin, -mōōmuuchē kut okerekte bichu, nteenee, imuuchē bōōyiinēē ōmiitē ōbooryēē Yēyiin."Kiyis :ng'aleechaa kāāsōōtēywēēkaab bichooto.

⁴⁰Yooto, /kēēkuur lēbkēēyichoo kuba kō /ankeebas. Nto mii yoo, /kēēmwoochi bokusaanee keey kung'āloolootēē kaayneetaab Yēesu. Yooto, /keebakaakta kubēēchi keey.

⁴¹King'eētyēē :lēbkēēyichoo yooto kibo kōōkwoonooto nyēē ng'ērēkootiin, kuuyu ki ng'ālyoo :nyoo nyēbo koonyit miisin kuchamta icheek :Yēyiin kule kunyāliil ām kaayneetaab Yēesu.

⁴²Kitas taay :lēbkēēyichoo kutēē yēē tēē :bēsyōōsyēk kōōnēētiisyē ānkwoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin āk mbo kung'eetee kōōto ake ākoy ake, kumwooyootē kule Kāārārōokiintēēt :Yēesu nyoo kimākōōyook :Yēyiin.

Yēyuutēk 6

/Kikeekwey toorētik tisab

¹Ām bēsyōōsyēchooto yu kimii kuwōōyiitu :laatitaab biikaab Kiriistō, kooteeyee keey :Yuutayeek chēē king'āloolē kuutiitaab Kirikiik kule /kikēēbulbulē chēēbyōōsōōk choo ki Iburaneek /ānkēēsāsē chēēbyōōsōōkwaa chēē ki musuk ām wōlēē /kikēēbchēwuntooy āmiik.

²Yooto, kōōruruuch :lēbkēēyichoo ki taman āk āyēēng' bichooto tukul ānkumwooy kule, "Mēēbērē ng'ālyoo nyēbo man, yoo kakeebakaakte kyaamte ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkēēsweē ng'aleekaab āmit kityō.

³Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, okwey biiko tisab chēē tookunootiin kule /kiikiinyiityi Tāmirmiryēētaab Yēyiin ānkung'oomēch. Mākuwuulyēē :bichooto ng'aleechuutēchu.

⁴Nteenee +mākēēwuulyēē :acheek saayeet āk ng'ālyoontēētaab Yēyiin."

⁵King'ērēkyi :biiko tukul ng'aleechaa. Yooto, /keekwey Steefaan (kiikoosēē keey :inee Yēyiin miisin anku /kikiinyiityi Tāmirmiryēēt), Filibō, Burokoro, Nikanoor, Timoon, Barmeena ākoo Nikolaawo (nyēē kibo kiriinkēētaab Antyookya nyēē kikiikuweech keey kusaay Yēyiintēētaab Yuutayeek).

⁶Yooto, /kēēkwērchi bichoo lēbkēēyik kusoochi ānkutiinyēē āwunnyēk.

⁷/Kikyaamtaat ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuyēstoochi kōōrēēt. Kitas taay :laatitaab biikaab Kiriistō kuwōōyiit ām Yēērusālēm ankuchamta :mbo kibkōrōs wōlēē wōō Yēesu.

/Kikeenam Steefaan

- ⁸Kiibēruuroot :Steefaan ānkiboonto kāāmuukēywēēk miisin. Kiyey :chiichoo ng'al chēbo kwōng'uut ānkōōboor tukuuk chēē /kiilātē ām wōlēē mii :biiko.
- ⁹Kimii :Yuutayeek alake chēē kikuurē keey kule 'Biikaab kōōtaab saayeet chēē /kiikiityaakta' ānkibo kōōrēētaab Kurēēn āk Alekisaantrya āk mbo yēēmōōsyēkaab Kiliikya āk Eesya. Kikwiil :bichoo Steefaan.
- ¹⁰Nteenee kimēēmuuchē kuyityi ng'oomnānēētaab Steefaan āk mbo Tāmirmiryēēt nyēē kiikoochinē kāāmuukēywēēk ām wōlēē king'ālooltooy.
- ¹¹Yooto, kumwoochi :bichoo biiko chuut alak kumwaayaat kule kiikukas Steefaan kung'āloolēē Muusa āk Yēyiin nyēē miyaat.
- ¹²Kiiwuruur :bichooto biiko chuut kunam wōlēē mii :booyik āk kāānēētikaab kiruutēk. Yooto, /keenam Steefaan /ānkēēkwēryoot ākoy kōōk,
- ¹³/ānkubokēēmōlōlchi ng'al chēē manaayey. Kimwooy :bichooto kule, "Mākustēē :chiichi kung'āloolēē Kōōtaab Yēyiin nyēē miyaat āk mbo nkicheek kiruutēk.
- ¹⁴Kookeekas kumwooyē kule makooburyeet :chiichi /kēēbērē Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt kōyi bo Yēyiin ankuweech ātēbuutēk choo kirōōbwēēch :Muusa."
- ¹⁵Kiirōōtoot :kōōkwoonoo tukul Steefaan. Yooto, kukas kule kerkeey :eernyii āk nyēbo malayikeet.

Yēyuutēk 7

Kiyēē kimwooy :Steefaan kuyēētēē keey

- ¹Nto mii yoo, kuteebēē :kibkōrōs nyēē wōō Steefaan kule, "Man :ng'aleechu /kēēmwooyē kurubta keey āk inyīing'?"
- ²Yooto, kukēt :Steefaan kule, "Mbo araaba āk mbo baaba. Ōyēbchi yiit baa kiyēē āmiitē wāāmwoowook. Kichōōnchi :Yēyiin nyoo tōrōōr baaba Abraam, yoo kitākumiitē Meesobotaamna kutākutoombo wokuminyē Araan.
- ³Kimwoochi :Yēyiin Abraam kule, 'Ibakaakte biikwook āk kōōrēēng'uung' 'ānkiiwē ākoy kōōrēēt nyēē +māābooruung'.
- ⁴Kunyoo, kung'eetee :Abraam kōōrēētaab Kaltaayeek ānkuwuuchi kiriinkēētaab Araan. Yu kāwokume :kwaan, kung'eetee :Abraam kiriinkoonoo bo Araan ānkōōwuuw :Yēyiin kuchō kōōrooniitēnyi ōminyē :akweek.
- ⁵Mēēbērē kirōōbchi :Yēyiin Abraam kiy mbo akeenke ām kōōrooniitēnyi kule kuyēk nyeenyii ānkoo mbo kētiin nyēbo mbar. Nteenee kikuurtoochi :Yēyiin Abraam āk biikyii chēē makookeer inee kule mākuyēk nyeeng'waa :kōōroonooto ānkoo kimānāānyōōr :Abraam leekwa yooto.

⁶Kimwoochi :Yēyiin Abraam kule, 'Makuba :biikaab mooyēēng'uung' bokuminyoot kōōrēētaab biiko alak ānkuyēkunoot motwoor. Mākunyāliil kēnyiisyēk bokolwookik ang'wan.

⁷Nteenee +māāng'woonchi biiko chēē kayey icheek kuyēk motwoor. Nto yityo, mākuwuwunēē kōōroonooto ānkubokukutung'woo ām yuutēyu.'

⁸Nto mii yoo, kōōkoochi :Yēyiin Abraam kiirootyeetaab kāāmurootāniisyēēt. Yooto kunyōōr Abraam wēriinyi Isaka. /Kiimuraatan wēēroo kutinyē bēsyōōsyēk sisiit kuchakee /kākēēsich. Nto mii yoo, chokunyōōr :Isaka Yāākōbō. Kichokusich :nkinee Yāākōbō mbo kuuko taman āk āyēēng'.

⁹Kiituuyiityi mbo :kuuko chuut Yōōsēēf moo. Yooto, kwooltoochi kōōrēētaab Miisir wokuyēk motwooriin. Nteenee kiyēētyēēchi :Yēyiin Yōōsēēf kumii wōlooto

¹⁰ām wuuyin ake tukul nyēē kinyōōr. Kiikoochi mbo subak ng'oomnānēēt ankuyey bāytooyiintēētaab Miisir kung'ērēkyi Yōōsēēf kut kuyey inee kubayta kōōroonooto ānkōōyyoonkyi kiy ake tukul ām kanyii.

¹¹Nto mii yoo nanyuun, kuchō :kēmēwuut Miisir kumukuul nyēē wōō miisin ākoy mbo kwoochi kōōrēētaab Kanaan. Kilal :kēmēwuunoo biiko nyēē -/mākyoomu. Kimāmii wōlēē kiimuuchē kunyoorta mbo kuuko kiyēē kaam.

¹²Yu kawokukas :Yāākōbō kule kimiitē :āmiik Miisir kōōyookto kāābkōōnyoo chuut kuba wōlooto nyēbo taay.

¹³Ām baanta nyēbo āyēēng', kōōboorchi keey :Yōōsēēf murēchuutēchu. Yooto, kōōnkēt :Faraawo biikaab mbo Yōōsēēf.

¹⁴Yu kāākuyēyākiis :ng'aleechu, kōōyookto :Yōōsēēf /bokēēkuurchi kwaan āk biikaab kōōng'waa tukul. Kiyitē :kayaa tukul biiko tāmānwookik tisab āk muut.

¹⁵Yooto, kuwēēto :Yāākōbō kāābkōōnyoo tukul Miisir. Kiminy :icheek wōlooto ākoy kubēk :biiko tukul choo kibo taay.

¹⁶Ānkoo kuwuu nyooto, /kikeeketita bōōrwēkwaa ām lētuunoo /ānkubokiitōōr wōlēē bo kochonkeet nyēē kikiikusimkwaalee :Abraam wērikaab Amoor ām Syēkēm ām laatitaab beesaanik.

¹⁷Yu kimii kuriiku :bēsyōōsyēk, kootyiich :Yēyiin kuu yoo kikiikukuurtoochi Abraam, kuyēk :biikyoo sērē ām Miisir.

¹⁸Yooto, kubāytooyiis :chiito ake nyēē kimēēnkētē kiy ake tukul kurubta keey ākoo Yōōsēēf.

¹⁹Kwoowēsyi :bāytooyiintonoo biikyoo ankoonyaliil. Kimāchē kule kumētooy :biiko lēēkōōk chēē /kātākiibuutu sukubēk.

²⁰/Kikēēsichē Muusa ām bēsyōōsyēchooto ānkiibēruuroot ām wōlēē mii :Yēyiin. /Kikeebayee kang'waa kō ām ārook sōmōk.

- ²¹Yu /kabokiichuuw kuchō saang' /kēēmāchē /kēēmēto, kunam :chēēbtaab Faraawo Muusa ankuyey kuyēk lakwanyii.
- ²²/Kikiineet Muusa ng'oomnān ake tukul ām Miisir kuyem. Kikōrōōm :Muusa ām wōlēē king'ālooltooy āk wōlēē kiyēytooy yiisyēenyii.
- ²³Yu kiboonto :Muusa kēnyiisyēk artam koosoot kuruutoochi biikyii bo Isrāyēēl.
- ²⁴Yooto, kukas chiinyii ake nyēē kimii kōōnyāliilē :chiitaab Miisir. Kuwo :Muusa bakeenke ankubakach chiichoo kibo Miisir kusār chiinyii.
- ²⁵Kiisōōtē :Muusa kule tōōs kiimuuchē kōōnkēt :biikwaa kule kimii :Yēyiin kuyēyiisyēē inee kootyaakta icheck, nteenee kimēēnkētē :biikyii.
- ²⁶Yu kāyyēēkunēē, kukas :Muusa biikaab Isrāyēēl alak āyēēng' chēē kimii kuboortōōs. Kusyeem kumwoochi kule, 'Murēchu, nto yu koo-am keey nkosyur ānkōōbooyē mooyēēt akeenke!'
- ²⁷Nteenee kuwunukto Muusa :chiito nyēē kikiikulālchi nyiin ānkumwoochi kule, 'Ng'oo :nyēē katooring' ibayteech? Inyiing' :kētiintēēt?
- ²⁸Imāchē ibara kuu wōloo 'kwēēbākāktooy Miisiriintēēt?'
- ²⁹Yu kakas :Muusa ng'aleechaa, kumwēy. Kimwēchi kōōrēētaab Miityaan. Kiibuur wōlooto kut kunyōōr wērikyii āyēēng'.
- ³⁰Yu kāwokukeeyta :kēnyiisyēk artamu, kuchōōnchi :Malayikeetaab Yēyiin Muusa ām suurkwēēnēēt yēē kōōrikitiitēē :maata ām sōntiit ake. Kilēēkitēē :yooto Tulwēētaab Sinaay.
- ³¹Nto bērē kukas :Muusa kiyooto, kwaam mēt. Kōōnookyi kule kukas nyēē karaam. Yooto, kukas kuutiitaab Yēyiin nyēē kimii kukuuru
- ³²kule, 'Anii :Yēyiintēētaab mbo kuukoong', Yēyiintēētaab Abraam, Isaka ākoo Yāākōbō.' Kibootan :Muusa ām muyātēēt kut manaamach takukas yooto subak.
- ³³Yooto, kumwoochi :Yēyiin Muusa kule, 'Irēēku kwēyōōnik, kuuyu imiitē iyyoonyēē yēē tiliil.
- ³⁴Kaakas kubooyiit man wōlēē /kēēmii /kiitiing'tooy biikyuu ām Miisir āk wōlēē mii kōōtēēytooy. Kāārēku :anii chaatyaakte kunyi, āmiitē wāāyooktiing' ākoy Miisir.'
- ³⁵Ki Muusa nyiitēnyi :nyooto /kikēētāyē /kēēmwoochinē kule, 'Ng'oo nyēē kākōōning' kāāmuukēywēēkaab bāytooyiisyēēt āk chēbo kētiisyēēt?' Inee mbo subak :nyooto kiiyooktooy :Yēyiin wokubayta ānkusār biikaab Isrāyēēl. Kikwēryootē Muusa :Malayikeetaab Yēyiin nyoo kichōōnchinē ām yoo kibo sōntiinoo.

³⁶Kikwēryoon :Muusa bichoo kung'ēētyēē Miisir kukaakuyey ng'al chēbo kwōng'uut ām wōloto āk yoo kibo Araarayta nyēē Arraa āk mbo ām kēnyiisyēk artam choo kimii :biikyoo suurkwēēn.

³⁷Ki Muusa :nyiitēnyi nyoo kimwoochinē biikaab Isrāyēēl kule, 'Mākukōōnook :Yēyiin wōōrkooyoontēēt nyēē wuu anii kuchōōnēē wōlēē miitē :biikwook.'

³⁸Kiboonto keey :Muusa āk biikyoo ām wōloto bo kōōr nyēē suurkwēēn. Kiboonto keey mbo kuuko ākoo mbo Malayikeetaab Yēyiin nyoo king'āloolchinē inee ām yoo kibo Tulwēētaab Sinaay. Kinyōōr yoto :Muusa ng'al chēbo soboon chēē kirōōbwēēch.

³⁹Nteenee kichuunnyēē mbo :kuuko ng'aleekaab Muusa ankookaykaay kooyeey Miisir. Kitay :icheek Muusa

⁴⁰ānkumwoochi Āārōn kule, 'So, kāwokwaam :nee Muusa nyi kiirēētoonunēēnēēch Miisir? Kunyoo, chēēyēwēēch āynātēēt nyēē sukōōrēētootēēch.'

⁴¹Yoto yēē sukuyey :bichoto kiito nyēē kerkeey mooyta. Kiyibu tukuuk chēē /kibokēēsooytooy ānkuyēyē sookwoonuutēk ānkung'ērēkyinē kiyēē kiyēyēē āwunnyēkwaa.

⁴²Yoto, kōōtuukyi :Yēyiin batay kukutunkyinē icheek asiista, araawet ākoo kookeelik. Tooku :yuutēyu ām yoo /kikesir ām kitaabuutaab wōōrkooyik kule, 'Kāālē ii, kōōtaab Isrāyēēl, ara kyōōkwērwoo tyoony bo kōōrōs āk tuwēnuutēk ām kēnyiisyēk artam choo kyōōmiitē suurkwēēn?

⁴³Acha! Kyoong'eet, okalab kēryēētaab Moolek āk kookeelyeetaab āynātēēt Reefaan tukuuchoo kyōōyēyē kule sōōkutunkyinē. Kunyoo, +maakwetaak bookeeytee kiriinkēētaab Bābulōōn kut booyit kōōr nyēē mā nyēēng'woong'.'

⁴⁴Kiboonto mbo :kuuko Kēryēētaab Yēyiin ām wōloto bo suurkwēēn. Kikiyey :Muusa kēryoonoo kuu wōlēē kimwooytoochi :Yēyiin āk wōlēē kikiikōōboorchinto.

⁴⁵Yu kābokunyōōr mbo :kuuko kēryoonoo, kukwaanta kōōntōōchinē :Chooswa. Kikwaanta kēryoonoto yu kibokunāmē kōōrēētaab biiko choo kikwētē :Yēyiin kukāsē mbo :kuuko. Kiibuur :kēryoonoo kuu nyoto ākoy bēsyōōsyēk choo kichokubāytooyiisyē :Tāwuti

⁴⁶nyoo king'ērēkyi :Yēyiin. Kimwooy :Tāwuti kule mākuyēytoochi :inee Yēyiintēētaab Yāākōbō wōlēē mākuminy.

⁴⁷Nteenee ki Sōlōmōōn nyēē kichokutēēkyi Yēyiin Kōōto.

⁴⁸Ānkoo kuwuu nyoto, mēēbērē minyē :Yēyiin koorin chēē tēēchē :biiko. Kuu yoo mwooyē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin kule,

⁴⁹Mwooyē :Yēyiin kule: Ābāytooyiisyoowunēē barak ānkuyitu :kērēēnkōōkyuu ng'wēny. Kunyoo, kō nyēē wuu nee :nyēē ōmāchē ōtēēkwoo? Nto ānō :wōlēē ōmwooyē kule āmuunyēē?

⁵⁰Mā anii :nyēē kyāāyēyē tukuuchu tukul?'

⁵¹Kunyoo ii, wuuyēch sōō mētēwookwook nyēē tyaa nyēē -mōōkāsē ng'al! Okerkeeye mbo kuukoong' :akweek chu ōkwiilē Tāmirmiryēētaab Yēyiin kwaak.

⁵²Mii :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin nyēē mānāāwus mbo :kuukoong'? Kibakach mbo choo king'ōōrē kule mākuchō :Chii nyēē Churtaat. Ānkoo mbo raat kuu nyiitēnyi koochaamte ankoobakach :akweek Nyooto Churtaat.

⁵³Kyōōnyōōru kiruutēkaab Yēyiin kubununēē malayikaanikyii, āmēēbērē ōrubē!'

/Kikeebakach Steefaan

⁵⁴Yu kabokukas :bichoo ng'aleechaa kimwoochinē :Steefaan, kunyēērchi ankunyyi mooriik nyēē kāng'woonchi.

⁵⁵/Kiinyiityi Steefaan Tāmirmiryēētaab Yēyiin ankukas barak. Kukas lēbkēēyyēētaab Yēyiin ankukas Yēēsu nyēē kimii kēēyyoonyēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin.

⁵⁶Kumwooy :Steefaan kule, "Okas baa, kaakuyaatakay :wōliin bo barak. Miitē :Wēritaab Chii kēēyyoonyēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin."

⁵⁷Yooto, kuker :bichoo yiitiikwaa kukatay ng'aleekaab Steefaan ānkubōlchi barak miisin. Kutuchinē :bichooto tukul Steefaan

⁵⁸/ānkiichuutootē ākoy kiriing' saang'. Kiirēēk :bichoo kāāliikoonikwaa ānkōōtōōrchi āybēēryoontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Sāwulō kuriib. Nto yityo, kutoow kuwiiree Steefaan rwoontōōk.

⁵⁹Kitas taay :bichoo kuwiir Steefaan nto yityo, kusaay :Steefaan kule, "Mokoryoontēēt Yēēsu, itaach tāmirmiryēēnyuu."

⁶⁰Kikutuny ānkukuurchi barak kule, "Mokoryoontēēt, -'meenaamte bichu ng'ōōki!" Kubēkunēē :ng'aleechaa kuutiinyii kung'ētē.

Yēyuutēk 8

¹Kichamta :Sāwulō meetaab Steefaan.

/Kikēēwus biikaab Kiriistō kusērēēt

Ām bēsyoonoto, /kēēwus kaniseetaab Yēērusālēēm nyēē -/mākyoomu. Kisērētyi :biiko chēē chaang' yēēmēētaab Yuuteeya āk nyēbo Samaaryaa. Nteenee king'ētunēē :lēbkēēyik Yēērusālēēm.

²Kimii :biiko alake chēē kikoonyitē Yēyiin. Kiriiree :bichoo Steefaan miisin nto yityo bokumuy.

³Yooto, kutoow :Sāwulō kwaaraantaat biikaab Kiriistō nyēē -/mākyoomu. Kiwēētootēē kō ake tukul kunāmootē murēnik āk chēēbyōōsōōk wokukērtooy kō.

Kumii :Filibō kōōrēētaab Samaaryaa

⁴Kyaamtaatee :bichoo kisērēētōōs ng'ālyoontēētaab Yēyiin wōlto ake tukul wōloo kiba.

⁵Kiwo :nkinee Filibō ākoy Samaaryaa ankuwokwaamtee wōloto lōkōōywēk chēē rubtooy keey āk Kāārārōokiintēēt.

⁶Yu kawokukas :biiko ng'aleek chēē kyoom :Filibō āk tukuuk chēē /kiilātē chēē kiyey, kuyēbchi yiit ām kēēlto nyēē karaam.

⁷/Kikiibēbēeto tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko wōlēē wōō. Kiwookyinē barak yu ng'ēētyēē bichoo. /Kikiisoob mbo chēē kisōnkōchootiin āk chēē kiing'wooltōōs.

⁸Kunyoo, king'ērēkiis :biiko ām kiriinkoonoto kumukuul.

Kiweek :chēēbsookēyoontēēt /ankeebatisan

⁹Kimii :chēēbsookēyoontēēt ake kiriinkoonoto nyēē /kikēēkuurēē Simōōni nyēē kiyēyē mosoonkoyeenikyii. Kiyey :chiichoo kuu nyooto kut kikiikoolat :biiko miisin ām Samaaryaa. King'āsē keey kule inee ku chii nyēē wōō miisin.

¹⁰Kunyoo, kiiywēyē :biiko tukul chiichi kunam wōlēē mii :chēē wōōyēch ām komostaab bāytooyiisyēēt āk mbo chēē minkēēch. Kiyēbchi yiit kārōomin ānkumwooy kule, “Boonto :chiichi kāāmuukēywēēk kukwaanee wōlēē mii :Yēyiin.”

¹¹/Kikēērubootē chiichoto, kuuyu kikiikuyey ng'al chēbo kwōng'uut kunyil chēē chaang' ām mosoonkoyeenikyii.

¹²Nto yu koom :Filibō lōkōōywēk chēē kārōomēch chēē rubtooy keey āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin āk chēbo Yēēsu Kiriistō, kōōyēnchi :bichoo lōkōōywēchoo /ankeebatisan. /Kikeebatisan bichoo tukul kunam wōlēē miitē :booyik āk chēēbyōōsōōk.

¹³Kiyēnchi :nkinee Simōōni Yēēsu /ankeebatisan. Yooto, kurubaat :Simōōni Filibō ām wōlto ake tukul. Kiimuuy miisin :tukuuk chēē kikas kuyēyāktōōs.

Kinyōōr :biikaab Samaaryaa Tāmirmiryēēt

¹⁴Yu kabokukas :lēbkēēyik ām Yēērusālēēm kule kaakuchamta :biikaab Samaaryaa ng'ālyoontēētaab Yēyiin, kōōyookto Bētērō ākoo Yoowaana kuba wōloto.

¹⁵Yu kabokuyit :icheek, kusoochi kule kunyōōr bichoo Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Kisaay kuu nyooto,

¹⁶kuuyu kitākutoombo kut kurārākyi bichoto :Tāmirmiryēetaab Yēyiin. /Kikiikeebatisan baateey ām kaayneetaab Mokoryoontēet Yēesu.

¹⁷Kitiinyēē :Bētērō āk Yoowaana bichoo āwunnyēk. Yoto, kuchōōnchi bichoto :Tāmirmiryēēt.

¹⁸Nto yu kawokukas :Simōōni kule kinyōōru :biiko Tāmirmiryēēt yoo kātiinyēē :lēbkēēyichoo āwunnyēk, kumwoochi kule,

¹⁹” +Māākwēwook beesanik, yoo kōōkōōnoo kāāmuukēywēēchu sukung'eet yoo kātiinyēē :nkanii chii ake tukul āwunnyēkyuu, kunyōōr Tāmirmiryēetaab Yēyiin.”

²⁰Kukētyi :Bētērō :chiichoto kule, “Iwē kut wee-aran āk beesanichaakuuk! Isōōtē kule /kiimuuchē /kyaalee rōōbtooywoontēetaab Yēyiin beesan?

²¹-Meeyemaat iyey yiisooni, kuuyu -meechuulaat ām wōlēē mii :Yēyiin.

²²Kunyi, iweekse ām miyootyooni ankiisaay Yēyiin. Imuuchē kunyōōwuung' :Yēyiin kaat ām kāāsōōtēywēēkuuk choo miyootēch.

²³Ākāsē tuuyintaab moo nyēē iboontē anku kiikoolaambuuchiing' :choolwookātēēt.”

²⁴Kumwooy :Simōōni kule, “Lēyyē, ānkōōsoowoo sukung'eet māyēyākiis :ng'aleechaa kōōmwooyē ām wōlēē āmiitē.”

²⁵Yu kāākōōrwookyī :Bētērō āk Yoowaana biiko ām kiriinkēetaab Samaaryaa, kwoomchinē ng'ālyoontēetaab Yēyiin, kooyeey Yēērusālēm. Kyaamtaatee lōkōōywēchu kāroomēch soong'wēk chēē chaang' ām yēēmēetaab Samaaryaa.

Filibō āk chiito ake nyēbo Etyoobyā

²⁶Nto mii yoo, kumwoochi :malayikeet Filibō kule, “Iwē komostaab cheeronko kut inyōōru kēēlto nyēē baraay ām suurkwēēnēēt, nyēē rēktēē Yēērusālēm ākoy kiriinkēetaab Kaasa.”

²⁷Kunam :Filibō baanta nto kēchinē kēēloo baraay, kukas chiito ake nyēbo kōōrēetaab Etyoobyā kumii kōrōkōchēenyī kuchōōnēē kusooyē Yēyiin ām Yēērusālēm. Ki chii nyēē wōō ām kōōrēēng'waa /ānkikiikoosēē keey. Kiiyyoonkyinē lēnkuutaab beesanik chēbo cheebyoosyeet ake nyēē /kikēēkuurēē Kantaake nyēē ki bāytooyiintēetaab kōōroonoto.

²⁸Kimii :chiichoo kusumāchinē barak kitaabuutaab wōōrkooyoontēetaab Yēyiin Isaaya.

²⁹Yoto, kumwoochi :Tāmirmiryēetaab Yēyiin Filibō kule, “Iwē baa, yuun mii :kōrōkōchooniin bo chiichiin.”

³⁰Kulabat :Filibō ākoy yoto ankukas chiichoo kusumānē lōkōōywēk chēbo kitaabuutaab Isaaya. Kuteebēē :Filibō kule, “Ikāsē man kiyēē āmu :lōkōōywēchoo?”

³¹Kukēt :chiichoo kule, “Ānkētēē nee yēē māmii :chii nyēē kēēbāng'boong'woo? Ānkiichōō naas ōō, murooni chēēbuurēē yu.”

³²Kimiitē :chiichooto kusumānē yēē mwooyē kule, “/Kikēēkwēryoot kuu kēēchiir ākoy yēē /bokēētilēē, kuu kuuchoo nyēē -mēēyitē yoo /kēētilchinē sabureekyii, mēēbērē king'aany kuutiinyii.

³³/Kikeemoonta /ānkēētāchi manta. Mātinyē biich chēbo siintaaryeenyii, kuuyu /kikiinēm soboonnyii ām kōōrooni.”

³⁴Yooto, kumwoochi :chiichooto kibo Etyoobya Filibō kule, “Murooni, mwoowoo baa, :inyiing', mii kung'āloolēē keey :wōōrkooyoontooni nto ng'āloolēē chiito ake?”

³⁵Koonaamee :Filibō yooto bakeenke ānkwoomchi chiichooto lōkōōywēk chēē kāroomēch chēē rubtooy keey āk Yēēsu.

³⁶Kumii :tukwaay kubēētii ām kēēltaab too, kuyit yēē kimii :bēēko. Yooto, kumwoochi :chiichooto Filibō kule, “Kas, nto yu bēēko :chu. Nee ake :nyēē tākumāchāktōōs /sikeebatisanaa?”

³⁸Yooto bakeenke, kōōyyoong'to :chiichooto kōrōkōchoonoo. Kurēk :tukwaay ānkurēkto āyno ankubatisan :Filibō.

³⁹Yu kābokuloong'unēē āyno, kusar :Tāmirmiryēētaab Yēyiin Filibō areet akeenke ānkuwēēto. Manaawokukas :chiichoo Filibō subak, nteenee kitas taay āk baannyii ām ng'erekweek.

⁴⁰/Kibokēēkāsyi Filibō kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Asooto. Kiwēēsyētootēē kiriinkōōsyēk tukul ām yēēmoonoo kwoomtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch ākoy wokuyit kiriinkēētaab Kayisareeya.

Yēyuutēk 9

Kiweek :Sāwulō

¹Kitākumii :Sāwulō kwoorēētānē kumāchē koonyokoorta ankubakach rubiikaab Yēēsu. Kuwo ākoy kaab kibkōrōs nyēē wōō

²ānkuwokusoom kōōkoochi bārōōnōōk chēē /kikēēsirchi kāāyyoong'ikaab kooriikaab saayeet ām Tamaasko. Kimāchē bārōōnōōchoo sukuchāmchi kunam chii ake tukul nyēē kiikurub kēēltaab Yēēsu, anku murēn nto koorko sukukwēryoot Yēērusālēm.

³Yu kariikta Tamaasko, koowech :lēbkēēyyēēt ake nyēē kichōōnēē barak ankoolaambuuch Sāwulō.

⁴Kōōryookyi keey ng'wēny nto yityo kukuur :kuutiit ake kule, “Sāwulō, wē, Sāwulō, 'kēē-āmchoo nee?”

⁵Kulē :Sāwulō, “Inyiing' ku ng'oo ōō, mokoryoontēēt?”/Kēēmwoochi kule, “Anii ku Yēesu nyooto imiitē ibārē.

⁶Kunyi, ng'eet ānkiwē ākoy wōliin bo kiriinkēēt ankuweeyey kiyēē +/mābokiibooruung'.”

⁷Kiboontootē keey :Sāwulō biiko alak ām baanaa. Kinam kuut baateey bichoo :kiyēē kiyeyakay. Kikāsē :bichoo baateey /kēēkuuru ng'aleechaa, āmēēbērē kiinkētē kule kikwoonēē wōlēē mii :ng'oo ānkimwooyē nee.

⁸Yooto, kung'eet :Sāwulō. Nto bērē kung'aany koonyek, kumākāstooy. /Keenamaat āwut /ānkiirēētoot ākoy Tamaasko.

⁹Kiibuur wōlooto bēsyōōsyēk sōmōk nyēē mākāstooy āmēēbērē kyoomē nto kuyye kiy ake tukul.

¹⁰Kimii :rubiintēēt ake nyēbo Yēesu wōlooto bo Tamaasko nyēē /kikēēkuurēē Anannyyaa. Kukuurchi :Mokoryoontēēt ām ng'oong'uutyēēt kule, “Anannyyaa!”Kōōyēn kule, “Wōōy, Mokoryoontēēt!”

¹¹Kumwoochi :Mokoryoontēēt kule, “Iwē ākoy kaytaab chiito ake nyēē /kēēkuurēē Yuuta ām yēbo kēēloo /kēēkuurē kule ‘Nyēē Rootaat’. Yoo keeyit kayaata, iteeb chiito ake nyēē /kēēkuurēē Sāwulō nyoo bo Taarso. Miitē :chiichi kusooyē ām wōlooto.

¹²Kāāboorchi ām ng'oong'uutyēēt kule mii kuchōōnii :chiito ake nyēē /kēēkuurēē Anannyyaa nyēē mii wokutiinyēē inee āwunnyēk sukukasta subak.”

¹³Kukēt :Anannyyaa kule, “Mokoryoontēēt! Nto yu kyaakas ng'aleek chēē chaang' chēē rubtooy keey āk chiichi. Kyaakas mbo tāng'āng'uutēk chēē kiikuyibchi :chiichi biikuuk ām Yēērusālēm.

¹⁴Kwēēkoochi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kāāmuukēywēēk kuchō wōli chokunam chii ake tukul nyēē kiikōōyēnuung' ām wōliitēnyi bo Tamaasko.”

¹⁵Nteenee kimwoochi :Mokoryoontēēt Anannyyaa kule, “Iwē ankuweeyey kuu wōloo āmwooytoowuung'. Kāākuyēk :chiichi kēēlnyuu nyēē /kaakeekwey sukuyityinēē :lōkōōywēk biiko chēbo kōōrōōsyēk alak āk mbo nkicheek bāytooyikwaa āk biikaab Isrāyēēl.

¹⁶+Māāboorchi :anii kule makutang'any miisin, kuuyu makwaamtaat lōkōōywēk kurubta keey ākoo anii.”

¹⁷Nto mii yoo, kuwo :Anannyyaa ānkuwokōōwut kōyooto. Kitiinyēē Sāwulō āwunnyēk kumwoochinē kule, “Araaba Sāwulō, kāākōōyookwoo :Mokoryoontēēt Yēesu nyoo kichōōnchiing' imiitē ichōōnii wōliitēnyi. Kēēyookwoo sukung'eet ikaste kuu kwaak /ānkiinyiituung' Tāmirmiryēētaab Yēyiin.”

¹⁸Ām areet akeenke, kōōsuuwunēē :tukuuk alake koonyekaab Sāwulō chēē wuu kebeemberik ankukasta. /Kikeebatisan,

¹⁹nto mii yoo, /keebay. Yooto, kukēt keey :nkuruukyii.

Kyaamtaatee :Sāwulō lōkōōywēk Tamaasko

Kiibuur :Sāwulō Tamaasko āk rubiik chuut ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri.

²⁰Nyēē mā tyaa, kutoow kwaamtaat lōkōōywēk ām kooriikaab saayeet kumwoochinootē biiko kule, “Lakwataab Yēyiin :Yēēsu.”

²¹Kiilat :biiko tukul chēē kikas ng'aleechaa /ankeeteebee keey kule, “So! Mā chiichi :nyoo kimāchē koowaang'ta biiko choo kikiikōōyēnchi Yēēsu ām Yēērusālēēm? Mēēbērē kāmii kuchōōnii wōli chokunāmē bichooto sukukwēryoot kurātootiin ākoy wōlēē mii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch?”

²²Kyaamta :Sāwulō ng'alyoontēetaab Yēyiin ām kiirnātēēt miisin nyēē māmii :kiyēē kiimuuchē :icheek kuwāl. Kimwoochinē Yuutayeek chēē kiminyē Tamaasko ām kēēlto nyēē yemaat kule Kāārārōokiintēēt :Yēēsu nyēē chōōnēē wōlēē mii :Yēyiin.

²³Yu kabokukeeyta :bēsyōōsyēk chēē chaang', kōōruruuch keey :Yuutayeek ankubokusat wōlēē makubakakta Sāwulō.

²⁴Nteenee kiinkēt :Sāwulō kiyēē kimii :bichooto kuchōbē. Kikēēyānootē :bichoo Sāwulō bēēt āk kwēēmooy kukāsē ōrootunwēēk tukul chēbo kiriinkoonoto, kumāchē kule nto kas wōlēē kachuwunee sukunam ankubakach.

²⁵Nto mii bēsyēēt ake kwēēmooy, kunam :biikyii kumii mōōnti ānkōōyokooytēē tiriisyeet nyēē kimii tōōtēetaab kiriinkoonoo.

Kiruutoochi :Sāwulō Yēērusālēēm

²⁶Yu kāwokuyit :Sāwulō Yēērusālēēm, kusyeem kule kōōyoomo keey ākoo rubiikaab Yēēsu. Nteenee kiing'ōōyēnēē keey :rubiik inee kuuyu kimanaachamta kule kikiikuyēk :Sāwulō rubiintēēt.

²⁷Kinam :Barnaaba Sāwulō ānkukwēryoot ākoy wōlēē kimiitē :lēbkēēyik. Kirārchi :Barnaaba lēbkēēyichoo wōlēē kikasta :Sāwulō Mokoryoontēēt kumii kēēltaab too kuwēētii Tamaasko. Kimwooy mbo subak kule king'ālōolchi :Mokoryoontēēt Sāwulō. Kiiboorchi wōlēē kyoomtoochintooy :Sāwulō biiko lōkōōywēk ām Tamaasko kuyēyiisyēē kaayneetaab Yēēsu nyēē kimā nyokoor.

²⁸Kunyoo, kōōbuurto keey :Sāwulō lēbkēēyichoo kubēēsyētootē :tukul nyēē kimēēng'ōōyēnē keey. Kiwēēsyētootēē Yēērusālēēm kwoomtootē lōkōōywēk ām nkuruuk tukul kuyēyiisyēē kaayneetaab Mokoryoontēēt.

²⁹Yooto, kukwiil keey :Sāwulō āk Yuutayeek chēē king'ālōolē kuutiitaab Kirikiik. Kimii :bichoo kuchōbē kule kubakach Sāwulō.

³⁰Yu kēēnkēt :rubiik chuut kuu nyooto, kuwaayta Sāwulō kurēkto Kayisareeya ānkumwoochi kuwo kang'waa Taarso.

³¹Kunyoo, kikoolyoon kisich :kanisoosyek tukul chēbo Yuuteeya, Kalilaaya āk Samaaryaa. Kumii :icheek kōōywēyē Yēyiin, kuyēētyēēchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kukiiltōōs ānkutāsyinē keey kuchoong'ēkiitu.

Kiisoob :Bētērō Ayineeya ankoong'eetee Tabiita meet

³²Kiwēēsyētootēē :Bētērō wōloto tukul. Kiimuuch chokunyōōryo āk biikaab Kiriistō chēē kiminyē kiriinkēētaab Luuta.

³³Kimii wōloto :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Ayineeya nyēē kichunkutoot ānkikiikuru kitiintiri kēnyiisyēk sisiit.

³⁴Yoto, kukuur :Bētērō chiichoo kule, “Ayineeya, kāākōōsoobiing' :Yēēsu Kiriistō. Kunyoo, ing'eet ankiiriiny tukuukuuk.”Kung'eet :Ayineeya areet akeenke.

³⁵Yu kakas :biikaab Luuta āk chēbo Syāārōōn Ayineeya, kōōyēnchi :tukul Mokoryoontēēt.

³⁶Kimii :rubiintēēt ake nyēē ki cheebyoosya nyēē kibo kiriinkēētaab Yooba. /Kikēēkuurēē cheebyoosyaanaa Tabiita (Nto ām kuutiitaab Kirikiik ku Toorkaas.) Kilēēl :moo cheebyoosyaani ānkiyēētyēēchinē mbo biich chēē bānoon.

³⁷Nto mii yoo, kumnyaan :cheebyoosyaanaa ankume. /Kikiiwuun bōōrnyii /ānkubokiitōōr koroofa.

³⁸Kilēēkityiin :kiriinkoonoo bo Luuta āk nyoo kibo Yooba. Kunyoo, yu kabokukas :rubiik chuut kule mii :Bētērō Luuta, /kiiyookto biiko alak āyēēng' bokumwoochi Bētērō kule, “Boontēēt, /kēēmākyiing' wōliin areet akeenke.”

³⁹Kuwēēto keey :Bētērō bichoto. Yu kabokuyit, /kēēkwēryoot koroofa. Kiiruruukyi keey Bētērō, :chēēbyōōsōōk chēē chaang' chēē ki musuuk chēē kimii kuriirēē Tabiita. Kiiboorchī :chēēbyōōsōōchoo Bētērō sirook chēē chaang' chēē kinābē :Tabiita yoo kitākusobē.

⁴⁰Kumwoochi :Bētērō chēēbyōōsōōchoo kuba saang'. Nto mii yoo, kukutuny ankusaay. Yu keewaany saayeet, kuwo yoo kimii :muusyoontēēt ānkulēēnchi, “Tabiita, ng'eet baa ōō, chēē!”Yoto, kung'aany :Tabiita koonyek. Nto bēē kukasta, kukas Bētērō. Kōōbuur ng'wēny.

⁴¹Kunam :Bētērō āwut ānkuyēētyēēchi kōōyyo. Nto mii yoo, kukuur biikaab Kiriistō āk chēēbyōōsōōchoo ki musuuk ānkōōboorchī cheebyoosyaanaa kukāākusob.

⁴²/Kikeekasee ng'ālyoontooni kiriinkoonoto bo Yooba kumukuul. Kunyoo, kiiyēnchi :biiko chēē chaang' Mokoryoontēēt.

⁴³Kiibuurto keey :Bētērō ām Yooba chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Simōōni nyēē ki kuutiin nyēbo mwēēnik.

Yēyuutēk 10

Kinyōōr :Kōrnēēlyō ng'oong'uutyēēt

¹Kimii :chiito ake kiriinkēētaab Kayisareeya nyēē /kikēēkuurēē Kōrnēēlyō. Ki kāāntōōyiintēētaab lukēētaab booryēēt :chiichi nyēbo lukēēt nyēē /kikēēkuurē kule Itaalya.

²Kikiikōōnēmchi keey :Kōrnēēlyō āk biikaab kanyii tukul Yēyiin kuchurta. Kiikooytooy tukuuk ām mooyēēt nyēē lēēl, kōōkoochinē Yuutayeek choo kiyēmē /kēēyēētyēēchi. Kisooyē Yēyiin kibtaman.

³Nto mii bēsyēēt ake, yēē ki asiistaab sokool nyēbo bēēt, kuchōōnchi :ng'oong'uutyēēt Kōrnēēlyō. Kikas malayikeet ake nyēē kikuurchi inee kule, “Kōrnēēlyō!”

⁴Kiirōōtoot :Kōrnēēlyō malayikaanaa nyēē kāmuy, nto mii yoo, kōōyēn kule, “Wōōy.”Kumwoochi :malayikaanaa kule, “Kookuchamta :Yēyiin wōlēē isooytooy āk wōlēē imiitē iyēētyēēchintooy bānoonik ām tukuuk choo ikoochinē.

⁵Kunyi, iyooktē biiko kuba ākoy Yooba bokukwēryoon chiito ake nyēē /kēēkuurēē Simōōni nto kaayneet ake ku Bētērō.

⁶Mii kaab chiito ake nyēē /kēēkuurēē Simōōni nyēē yēytooy mwēēnik ānkuminyē yēbo tabantaab araarayta.”

⁷Yu kāākuwēēchi keey :malayikaanaa, kukuur :Kōrnēēlyō motwoorikyii alak āyēēng' āk chiinyii ake nyēbo komostaab lukēēt nyēē kikiikōōnēmchi keey ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁸Kimwoochi bichooto kiy ake tukul nyēē kiyeyakay ānkōōyookto kuba Yooba.

Kinyōōr :Bētērō ng'oong'uutyēēt

⁹Yu kāyyēēkunēē, kumakuyit asiistaab lo nyēbo bēēt, kikiikuriik kuyit :bichooto Yooba. Kimii yooto :Bētērō kuloong'tēē nkaasiit kuwēētii kōōto barak wokusooyē.

¹⁰Kyaam :kēmēwuut kut kumach kwaam kiy. Nto /tākēēmii /kēēyēyē āmiik, kuchōōnchi :ng'oong'uutyēēt ānkubootyo :kāāsōōtēywēēk.

¹¹Kikas wōliin bo barak kuyootāktōōs /ānkiirēēk ankeet ake nyēē tebees /kukakeenamaan kotootook tukul ang'wan.

¹²Kimii ankaanaa :tyoong'iik tukul choo bēēsyētēē kērēēnkōōk ang'wan āk tukul choo ichuutootēē keey ng'wēny āk mbo nkicheek tāriitēk.

¹³/Kēēkuurchi kule, “Bētērō, ibakach tyoong'iichoo ankii-am.”

¹⁴Kukētyi :Bētērō kule, “Mokoryoontēēt, kubooyiit man, acha. Ntēē manaa-am bēsyēēt ake kiy nto tukuuk chēē mā lubkoobēch.”

¹⁵/Kēēmwoochi kule, “-Mēēkuur kiy ake tukul nyēē kiyēyē :Yēyiin kutililiit kule mā lubkoob.”

¹⁶Kiyeyakay kuu nyooto areet sōmōk, nto mii yoo, /keesar ankaanaa areet akeenke kooyeey barak.

¹⁷Kumii :Bētērō tākōōlātē kiyēē kiibooru :ng'oong'uutyoonoo, kunyōōr :bichoo /kikiyooku kaytaab chiichoo /kikēēkuurēē Simōōni. Kiiyyoong'iis yēbo oreetaab tuuyta

¹⁸ānkukuurso nto yityo kuteeb chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Bētērō.

¹⁹Kutākumiitē :Bētērō kōōsōōtyēēchinē kiyēē kichōōnchi, kumwoochi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule, “Simōōni, mii :biiko alake sōmōku kuchēēng'iing'.

²⁰Kunyoo, ing'eetee yuutēyu bo kōōto barak ānkiirēktē ng'wēny. -Mēētōmōch, nteenee iwēētē keey bichoo kuuyu anii :nyēē kāāyooku icheek.”

²¹Yooto, kurēkto :Bētērō ānkuwokumwoochi bichooto kule, “Anii :nyooto ōmiitē ōchēēng'ē. Kunyi, ōmāchē nee?”

²²Kukētyi :bichooto kule, “Kwēēyookwēēch :Kōrnēēlyō nyoo kāāntōōyiintēētaab lukēētaab booryēēt. Churtaat :chiichoo ānkōōywēyē Yēyiin. Koonyitē :Yuutayeek tukul chiichi. Kōchōōnchi :malayikeet ake ānkumwoochi kule iwē :inyiing' kanyii sukung'eet kukas kiyēē +meemwaay.”

²³Yooto, kutaach :Bētērō bichoo kuyēk tātēēkyii.

Kiirwooch :Bētērō ām kaab Kōrnēēlyō

Yu kāyyēēkunēē, kuwēēto keey :Bētērō bichooto. Kitas :biikaab Kiriistō alake ām Yooba ankubeeta keey.

²⁴Nto mii bēsyēēt nyēē kiikēērē, kuyit :inee āk bichoo Kayisareeya. Kimii :Kōrnēēlyō kukānyiiisye kaa ānkikiikukuur tilyōōnuutēk āk chōōrōōnuutēk choo kyoomchiintōōs :tukul.

²⁵Yu kayit :Bētērō, kutorooch :Kōrnēēlyō kukutunyēē yēbo kērēēnkōōkyii kukākoonyit.

²⁶Nteenee kumwoochi :Bētērō kule, “Ng'eet, nto yu akerkeeye :anii āk chii ake tukul.”

²⁷Kyaamaat :Bētērō āk Kōrnēēlyō lōkōōy kumii kubēētii tukwaay kō. Yu kayit kō, kunyōōr biiko chēē chaang'.

²⁸Yooto, kumwoochi :Bētērō bichooto kule, “Ābērē ōnkētē :akweek kule -/mākēēchāmu ām kiruutēkyoo kule kuyēmo :Yuutāyiintō āk biiko chēē mā Yuutayeek. Nteenee kāākōōboorwoo :Yēyiin kule māyēmāktōōs ākuur chii ake tukul kule mā tiliil.

²⁹Kunyoo, yoo /kibokēēkuuroo, āchōō nyēē mānāātōmōch. Kunyi ii, nee :nyēē kēēkuurchoo?”

³⁰Kukētyi :Kōrnēlyō Bētērō kule, “Ām bēsyōōsyēk ang'wan choo kookukeeyta, āmiitē āsooyē ām kanyuu ām āsiiswēk chēē wuu chuutēchu, ku asiistaab sokool nyēbo bēēt, chokōōyyoonyēē :chiito ake taayeenyuu nyēē boonto sirooy chēē ilēkēchēēchtōōs.

³¹Kikuuro :chiichoo kule, ‘Kōrnēlyō, kaakukas :Yēyiin wōlēē isooytooy ankaakukas wōlēē iyēētyēēchintooy choo bānoon.

³²Kunyoo, iyooktē biiko alak kuba Yooba bokukuur chiito ake nyēē /kēēkuurēē Simōōni, nto Bētērō ām kaayneet ake. Kōruutoochi :inee chiito ake nyēē /kēēkuurē kule Simōōni nyēē yēytooy mwēēnik. Minyē :chiichoo tabantaab araarayta.’

³³Kwāāyooku /kēēkuuriing' areet akeenke. Kunyi, karaam yu kēēchōō. Kēēmiitē :tukul yu ām taayeetaab Yēyiin kēēmāchē kēēyēbchi yiit kiy ake tukul nyēē kōōkumwoowuung' :Yēyiin kule i-ām wēēch.”

³⁴Yooto, kutoow :Bētērō kumwooy kule, “Kāānkēt ra kule ākoo -mēēnkwēlē :Yēyiin chii ake tukul. Māchāmē alak kusiir alak.

³⁵Nteenee chāmē :Yēyiin biikaab yēēmēēt ake tukul choo iywēyē inee ānkuyēyē kiy nyēbo man.

³⁶Kiiyookyi :Yēyiin biikaab Isrāyēēl lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk kaalyeet kubununēē Yēēsu Kiriistō nyoo bāwu kiy ake tukul.

³⁷Ābērē ōnkētē kiyēē kiikuyeyakay ām kōōrēētaab Yuutayeek kutoowunēē Kalilaaya, yu katoow :Yoowaana kwaamta ng'aleekaab batisaneet.

³⁸Ānkāābērē kyookas kule king'oobchi :Yēyiin Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt Tāmirmiryēēnyii āk kāāmuukēywēēk. Kyōōnkēt oob kule kiwēēsyētootēē yēēmōōsyēk kuyēyootē tukuuk chēē kāroomēch? Kiityooktooy mbo chēē kikiikōōtiiny :Kibrōkōsyoontēēt. Kiyēyē chooto tukul, kuuyu kiboonto kāāmuukēy kukwaanee wōlēē mii :Yēyiin.

³⁹Kikeekasee :acheek koonyekyoo kiy ake tukul nyēē kiyēyē :Yēēsu ām kōōrēētaab Yuutayeek āk mbo ām Yēērusālēm. /Kikēēwuuytoochi Yēēsu kēētīt /ankeebakach.

⁴⁰Nteenee kiing'eetee :Yēyiin meet ām bēsyēētaab sōmōk kuchakee /kakeebakachee ankuyey kukas :biiko.

⁴¹Mēēbērē kikas :biiko tukul, nteenee kikeekas :acheek choo kikiisimkukweyeech :Yēyiin choo kikyoomiisyootē āk inee yooto kikiikung'eetee meet.

⁴²Kiikāloonwēēch kule kyoomchinootē biiko ānkiiboorchinootē kule inee :nyooto kiikukwey :Yēyiin nyēē mākōōtiilchi choo sobtōōs āk choo kiikubēk ng'aleek.

⁴³Yēesu nyiitēnyi :nyooto ng'āloolē :wōōrkooyikaab Yēyiin tukul, yoo mwooyē kule chii ake tukul nyoo kēēyēnchi +/mākēēnyōōchi kaat ām choolwookātēēnyii.”

⁴⁴Kutākumii :Bētērō kōōrwoochē, kōōsuuchi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin chii ake tukul nyēē kiyēbchi yiit ng'aleechaa.

⁴⁵⁻⁴⁶Kutoow :bichoo kung'alaal kuutuweek chēē kimēēnkētē kōōkoostooy Yēyiin. Yu kakas :Yuutayeek choo kikwoontooy keey Bētērō chēē kikiikōōyēnchi Yēyiin kule /kikēēng'oobchi Tāmirmiryēētaab Yēyiin mbo biiko chēē mā Yuutayeek, koolat. Yooto, kumwoochi :Bētērō kule,

⁴⁷” Nee :nyēē tākukērēktooy bichu /keebatisanee bēēko? Ntēē kāākunyōōr :nkicheek Tāmirmiryēētaab Yēyiin kuu yoo kikēēnyōōru :acheek!”

⁴⁸Yooto, kumwooy :Bētērō kule /keebatisan bichoo ām kaayneetaab Yēesu Kiriistō. Kisaaysaay :bichoo Bētērō kule tākōōbuurto keey icheck ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri.

Yēyuutēk 11

Kiyēē kimwoochi :Bētērō kaniseetaab Yēērusālēm kuyēētē keey

¹Nto mii yoo, kukas :lēbkēēyik āk biikaab Kiriistō ām yēēmēētaab Yuuteeya kumukuul kule kookutorooch mbo :biiko choo mā Yuutayeek ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

²Kunyoo, yu keetooch :Bētērō Yēērusālēm, kuwookuutyēē :Yuutayeek chēē kikiikōōyēnchi Yēyiin.

³Kimwoochi kule, “So, Bētērō, ntēē siwēē-āmiisyē āk biich chēē mā Yuutayeek?”

⁴Kurārchi :Bētērō bichooto kiy ake tukul ām kēēlto nyēē rootaat

⁵kule, “Kimii yēē kyāāsooyē ām Yooba nto tāābērē, kuchōōnchoo :ng'oong'uutyēēt. Kyaakas ankeet nyēē tebes nyēē /kikiirēēk kuchōōnēē barak /kukakeenamaan kotootook tukul ang'wan, ākoy yēē kyāāmiitē.

⁶Nto bērē ārōōtootē, akas tyoong'in choo /kēēbāyē, tyoong'iikaab wuuyēēt, choo ichuutēē keey ng'wēny āk tāriitēk.

⁷Yooto, /kēēkuurwoo kule, ‘Bētērō, ibakach tyoong'iichoo ankii-am.’

⁸Yooto, āwālu kule, ‘Kubooyiit man ii, Mokoryoontēēt, acha! Manaa-am bēsyēēt ake kiy nyēē mā lubkoob.’

⁹/Kēēkētwoo kule, ‘-Mēēkuur kiy ake tukul nyēē kiyēyē :Yēyiin kutililiit kule mā lubkoob.’

¹⁰Kiyeyakay kuu nyiitēnyi areet sōmōk, nto mii yoo, /keesar ankaanaa kooyeey barak.

¹¹Yooto bakeenke, kukwa :biiko alake sōmōku chēē /kikiiyookunēē Kayisareeya ānkubokōōyyoong'iis saang' ām kayaata kyāāmiitē.

¹²Kumwoowoo :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule -māātōmōch āwēētē keey bichooto. Kikeebeete keey mbo ng'eetaabiya lo chu kēēboontē keey ām yu ākoy kaytaab chiichoo.

¹³Kimwoowēēch :chiichooto wōlēē kichōōnchinto :malayikeet ām kanyii ānkumwoochi kule, 'Iyooktē biiko kuba ākoy Yooba bokukuur chiito ake nyēē /kēēkuurēē Simōōni,

¹⁴nto kule Bētērō ām kaayneet ake. Mākuyibuung' :chiichoo lōkōōywēk chēē makooraraachiing' ankooraraach mbo nkicheek biiko tukul ām kang'uung'.'

¹⁵Nto baanta nyooto kāātoowu ang'alaal, kōōsuuchi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin bichooto kuu wōloo kiisuuchintēēch nkacheek ām taay.

¹⁶Yooto, asoot kiyēē kikiikumwoowēēch :Mokoryoontēēt kule, 'Kiibātisāniisyēē :Yoowaana bēēko, nteenee +/-makeebatisaneenaak akweek Tāmirmiryēētaab Yēyiin.'

¹⁷Kunyoo ii, yēē ākoo kiimuuchē :Yēyiin kung'oobchi bichooto Tāmirmiryēēt kuu wōloo king'oobtēēch acheek yoo kikiiyēnchinē Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ii, ku anii ng'oo saasoot akwiil Yēyiin?"

¹⁸Yu kabokukas :bichoo ām Yēērusālēēm ng'aleechaa, manaatakukwiil ng'ālyoo ake tukul. Kunyoo, kisilto Yēēsu kumwooyē kule, "Ākoo kāākōōkoochi :Yēyiin nkicheek biiko choo mā Yuutayeek bārooyinto nyēē imuuchē kuweeksee choolwookātēēng'waa sukunyōōr soboonto."

Kaniseetaab Antyookya

¹⁹Kiba :biiko choo kiisereet :wusiisyēēt kubo ng'aleekaab Steefaan ākoy Fōyinikē, Kubrō ākoo Antyookya. Kyoomchinootē lōkōōywēk Yuutayeek nkit.

²⁰Kikwa Antyookya :Yuutayeek chēē kibo Kubrō āk Kurēēn ānking'ālōolē kuutiitaab Kirikiik. Kitoow :bichu kwoomchi Kirikiik lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey Mokoryoontēēt Yēēsu.

²¹Kiboonto :bichoo kāāmuukēywēēk kukwaanee wōlēē mii :Yēyiin. Yooto, kuweek :biiko chēē chaang' kōōyēnchi Yēēsu.

²²Kiyityi :ng'aleechaa kaniseetaab Yēērusālēēm. Yooto, /kiiyookto Barnaaba kuwo Antyookya.

²³Yu kāwokuyit wōloto, ankukas kiyēē kikiikuyey :Yēyiin ām kāāmuukēywēēkyii, kung'ērēkyi. Yooto kōōkiim bichooto tukul kōōbuurto Mokoryoontēēt ām mooyēēt akeenke.

²⁴Kilēl :moo chiichi. Kiboonto :chiichoo Tāmirmiryēēt kuyem ānkōokoosēē keey Yēyiin miisin. Kiyis keey yoto :biiko chēē chaang' kukwa komostaab Mokoryoontēēt.

²⁵Nto mii yoo, kuwo Barnaaba ākoy Taarso wokucheeng'aat Sāwulō.

²⁶Yu kāwokunyōōr kuwēeto keey ākoy Antyookya. Kunyoo, ām kēnyiit akeenke, kiinēētē :Barnaaba āk Sāwulō biikaab Kiriistō chēē chaang'. Antyookya :wōlēē /kikēēkuurē rubiik nyēbo taay kule 'Biikaab Kiriistō'.

²⁷Kimii ām bēsyōōsyēchooto yēē king'ēētyēē :wōōrkooyikaab Yēyiin alake Yēērusālēm kurēkto Antyookya.

²⁸Ake ām wōōrkooyichoo ku nyēē /kikēēkuurēē Akaabo. King'oor ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule mākuchō :kēmēwuut nyēē ng'waa miisin kōōrēētaab Rooma kumukuul. (Kichōōnii :kēmēwuuni yu kibāytooyiisyēē :Kilaawutiyo.)

²⁹Kunyoo, kisyem :rubiintēēt ake tukul wōlēē kiimuuktooy kōōruruuch beesaanik kuyēētyēēchi mbo ng'eetaabkaamet ām Yuuteeya.

³⁰/Kikiiyookto Barnaaba āk Sāwulō kuyib tukuuchoo bokutēbunēē āwunnyēkaab booyik chēbo kaniseetaab Yēērusālēm.

Yēyuutēk 12

Kiwaaytee keey :Bētērō wōloo /kikēērātyinē ām kēēlto nyēē -/mākyoomu

¹Nto mii yoo, kunam :bāytooyiintēēt Ērōōtē nyoo /kikēēkuurē kule Akiriiba, biikaab Kiriistō alak ankoonyaliil.

²Kibakachee :Ērōōtē Yāākōbō nyoo ki ng'eetaabkaametiitaab Yoowaana chōōkiit.

³Yu kawokukas :Ērōōtē kule kiing'ereech :ng'ālyoontoonoo Yuutayeek, kutas taay ankunam nkinee Bētērō. Kiyēyāksē :ng'ālyoontoonoo /kyoomē Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin.

⁴Yu /kabokeenam Bētērō, /keekerta kāābēērit. /Kikiikoochi bokuriib :lukēēt nyēbo biiko taman āk lo chēē kibēētootēē ang'wan ang'wan kubārchinē keey bēsyō. Kimāchē :Ērōōtē kule yoo kāākubēk :āsiiswēkaab Saakweetaab Keeytaayeet, /kēēkwēryoot Bētērō /bokiikum kukāsē :biiko tukul.

⁵Kiibuur :Bētērō kāābēērit, nteenee kisoochinē :kaniseet miisin.

⁶Nto ām kwēēmowuut nyi kimāchē :Ērōōtē kule /sikēēkwēryoot Bētērō yoo kayyeek /bokiikum, kimii :Bētērō kārū kwēēnuutaab riibiik āyēēng' ankirataat nyōrōōrōōnik āyēēng'. Kimiitē :riibiik alake āyēēnku kuriibsē kurkat saang'.

⁷Yoto, kutook :malayikeet ake areet akeenke kulebkeyiit :kōyoto kimiitē :Bētērō. Kooluchluuch :malayikaanaa Bētērō kumwoochinē kule, "Ng'eet areet akeenke." Kōōtyookiis :nyōrōōrōōnik ām āwunnyēkaab Bētērō.

⁸Kōōtyooktōōs, kumwoochinē :malayikeet Bētērō kule, “Siriny kaansuung'uung' ankiimoot nto yityo ilaach kwēyōōnik.”Kuyey :Bētērō kuu nyooto. Nto mii yoo kumwoochi kule, “Ilaach kābuutiing'uung' ankiirubwaa.”

⁹Kirub :Bētērō malayikaanaa kut kuchuyta saang' ām wōloo /kikēērātyinē. Yooto tukul, kibērē :Bētērō ki kiirwoot :kiyēē kimii :malayikeet kuyēyē.

¹⁰Kikeeytee :tukwaay riibiik chēbo taayta āk chēbo āyēēng'. Nto kuyitē oreet nyēbo karneet nyēē /kēēchuchinēē kiriinkēēt, kuyootāktōōs :nyoo nkityō. Kuchuyta :icheek ankutas taay āk baanng'waa. Nto kumānāāyitē wuy, kubot :malayikeet.

¹¹Kusēw :Bētērō ankumwaayee mooyēēnyii kule, “Kāānkēt man kule ākoo kā Yēyiin :nyēē kēēyooku malayikaani kule chokootyaakteenaa āwunnyēkaab Ērōōtē āk kiyēē kimāchē :Yuutayeek kuyeyeenaa.”

¹²Yooto, kuwo :Bētērō kōōtaab cheebyoosyeet ake nyēē /kikēēkuurēē Maaryaa, kaametiitaab Yoowaana nyēē /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Māārko. Kikiikōōruruukyi keey :biiko chēē chaang' kōyooto chēē kimii kusooyē.

¹³Kukuurso :Bētērō ām oreetaab tuuyta. Kiwokukas :chēēbto ake nyēē ki motwooriin nyēē /kikēēkuurēē Roota kule ki ng'oo :nyoo kikuursē.

¹⁴Yu kēēnkēt kule bo :kuutiit Bētērō, kung'erech nyēē -/mākyoomu. Kumānāāyootyinē oreet, kuweech keey kulabat ānkuwokumwoochi chuut kule, “Kookas, ntēē kāākuchō :Bētērō!”

¹⁵Kēēlēēnchi, “Karaam :mēting'uung' man ēē?”Kulē :chēēboo, “Biikyoo, ankookas ng'aleekyuu!”Kiyey kuu nyooto kut /kēēmwooy kule, “Ākoy ku malayikeetaab Bētērō :nyooto.”

¹⁶Yooto tukul, kimii :Bētērō kutāsē taay kukuursē ām yooto bo oreet. Yu /kakeeyaat oreet, /kēēlē, “Māku Bētērō :nyi!”Kinam kuut biiko miisin.

¹⁷Yooto, kumwechee :Bētērō biiko āwut kule kusiisyo ānkurārchi wōlēē kiityaakta inee :Yēyiin. Kimwooy mbo subak kule, “Bōōmwoochi Yāākōbō ākoo mbo ng'eetaabiya alak ng'ālyoontooni.”Yu kāmwooy kuu nyooto, kuwo yēēt ake.

¹⁸Yu kayyeech :kōōrēēt, kwoorookēniis :riibiik yu kakas kule māmii :Bētērō kuuyu kimēēnkētē kiyēē koyeyakay.

¹⁹Yu kamach :Ērōōtē Bētērō āmēēbērē kimii wōloo /kikēēkērtooy, kukuur riibiichoo /bokiikum. Nto kuuyu kimēēmuuchē :riibiichoo kurār wōlēē kibeeta :ng'aleek, /keebakach. Nto mii yoo, kung'eetee :Ērōōtē Yuuteeya ānkuwo ākoy Kayisareeya ānkōōbuur wōlooto.

Meetaab Ērōōtē

²⁰Kikiikuchuunchuun :Ērōōtē āk biikaab Tiirō āk chēbo Sitōōn. Kuuyu kiikoosēē keey :kōōrōōsyēchooto kōōrēētaab Ērōōtē kubo āmiik, /keekwey alamaalyeet

nyēē kiruutoochi Ērōōtē. Kisimbokung'āloolchi chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Blaasto nyēē kiiyyoonkyinē kaytaab bāytooyiintonoo. Kibokusoomē :bichoo bāytooyiintēēt Ērōōtē kule kuchō :kaalyeet.

²¹Nto yu kayit :bēsyēēt nyēē /kikiikeekwey kubooyiit tuuyēēt, koolaach :Ērōōtē sirookyii chēbo bāytooyiisyēēt. Kiibuurēē ng'echereenyii bo bāytooyiisyēēt ānkung'āloolchi biiko chēē kikiiruruukyi keey yooto.

²²Yooto kulē :biiko, “Ntēē ng'āloolē kut wuu nyēē kāākuyēk Yēyiin ōō, lēyyē!”

²³Kuuyu king'ērēkyi :Ērōōtē kiyēē kimwooy :biiko āmēēbērē kiiywey Yēyiin, kuchō :malayikeetaab Yēyiin areet akeenke ānkukwēr Ērōōtē kumilta! Kyaam :kuutyek kut chokume lētuunoo.

Kiiyeey :Barnaaba āk Sāwulō Antyookya

²⁴Yooto tukul kuyesta :ng'ālyoontēetaab Yēyiin kuyityi biiko chēē chaang'.

²⁵Yu kaakoowaany :Barnaaba āk Sāwulō yiisyonoo kibēēchinē Yēerusālēm, kooyeey Antyookya. Kibeeta Yoowaana nyoo /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Māārkō.

Yēyuutēk 13

/Kikiiyookto Barnaaba āk Sāwulō

¹Kimii ām kaniseetaab Antyookya :biiko chēē wōōrkooyik āk kāānēētik. Bichooto ku: Barnaaba, Simiyōōn nyēē /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Kibtuuy, Lukiiyō nyēbo kōōrēetaab Kurēēn, Māānāyēēn nyoo kinērē ākoo Ērōōtē Antibaas, nto ake ku Sāwulō.

²Nto mii bēsyēēt ake, kumii :bichooto tukul kusiltooy Yēyiin ānkukirē kwoomiis, kumwooy :Tāmirmiryēetaab Yēyiin kubununēē wōōrkooyoontēēt ake kule, “Ōtāboonwoo Barnaaba āk Sāwulō kubo yiisyēēt nyēē!kāākwēchi icheek.”

³Kunyoo, kumii :bichoo kukirē kwoomiis ānkusooyē, kutiinyēē Barnaaba āk Sāwulō āwunnyēk ānkōōyookto.

Kumii :Barnaaba āk Sāwulō Kubrō

⁴Yu kāākōōyookto :Tāmirmiryēetaab Yēyiin mbo Barnaaba, kuba ākoy Selewukyaa. Kibeetee mwēēnkēēt ām wōloto ākoy kuyit Kubrō.

⁵Yu kayit kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Salaami ām Kubrō, kwaamtaat ng'ālyoontēetaab Yēyiin ām kooriikaab saayeet bo Yuutayeek. Kiboontootē keey Yoowaana nyoo kiyēētyēēchinootē icheek.

⁶Kibeesyetaatee :icheek komosaata bo Kubrō tukul ākoy yēēt ake yēē /kikēēkuurēē Bāāfō. Kinyoorta wōloto chēēbsookēyoontēēt ake nyēē ki Yuutāyiin nyēē /kikēēkuurēē Araab Yēesu. Kiyibē keey :chiichoo kule wōōrkooyoo.

⁷Kiyēētyēēchinē :chiichi bāytooyiintēētaab yēēmoonooto nyēē /kikēēkuurēē Sērkiyō Bāwulō. Ki ng'oom :bāytooyiintonoo miisin. Kimwaayta /bokēēkuurchi Barnaaba āk Sāwulō kuuyu kimāchē kule kuyēbchi yiit ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁸Kaayneetaab chēēbsookēyoontonoo nyēbo Kirikiik ku Elimaas. Kikwiil :Elimaas Barnaaba āk Sāwulō ankusyeem kumaas kāāsōōtēywēēkaab bāytooyiintonoo simēēyēnchi ng'aleekwaa.

⁹/Kikiinyiityi Sāwulō (nyoo /kibokēēkuur lētuunoo kule Bāwulō) Tāmirmiryēētaab Yēyiin, ānkōōrōōtoot Elimaas.

¹⁰Yooto, kumwoochi kule, “Ibooyē :inyiing' Kibrōkōsyoontēēt! Iyēku buunyoo ām wōlēē mii :kiy ake tukul nyēbo manta! Ibērbēēriisyē 'ankiicham imoosē biiko. Ām nee yu 'kiicham i-ābuchē ng'ālyoontēētaab Yēyiin?

¹¹Makoorabaachiing' :kāāmuukēywēēkaab Yēyiin ikor.”Ām areet akeenke, kuker chiichoo :chēēbkēēruut āk mēēnānēēt. Kutorobēnoot kule nto nyōōr chii nyēē kanam āwut sukōōrēētoot.

¹²Yooto, kōōyēnchi :bāytooyiintonoo Yēyiin, yu kawokukas kiyēē kiyeyakay ām wōlēē mii :chēēbsookēyoontēēt. Kiilat miisin ām kāāmuukēywēēk kurubta keey āk Mokoryoontēēt.

Kumii :icheek Antyookya ām yēēmēētaab Bisiitya

¹³Nto mii yoo, kuwēētēē :Bāwulō mwēēnkēēt kung'eetee Bāāfō kuboontootē keey chōōrōōnuutēkyii ankuba ākoy Beerka ām yēēmēētaab Bamfulyaa. Kibakaaktee icheek :Yoowaana yooto ankooyeey Yēērusālēm.

¹⁴Yu kāng'ēētyēē :icheek Beerka, kuba ākoy Antyookya ām yēēmēētaab Bisiitya. Nto mii yēē ki bēsyēētaab Sabaato, kōōwut :icheek kōōtaab saayeet nyēbo Yuutayeek ānkōōbuur ng'wēny.

¹⁵Yooto, /keesuman ng'aleek kukwaanee :kitaabuunekaab Muusa āk chēbo wōōrkooyikaab Yēyiin. Nto mii yoo, kumwoochi :biiko chēē kiiyyoonkyinē kōyooto bo saayeet chiito ake wokuteebee Bāwulō āk Barnaaba, yoo mii :ng'ālyoo nyēē māchē :icheek kōōkiimēē biiko.

¹⁶Yooto, kung'eet :Bāwulō ānkōōtōrōōr āwut. Nto yityo, kumwoochi kule, “Biikyoo bo Isrāyēēl āk akweek Kirikiik choo ōyēnchinē Yēyiin, oyeb yiit.

¹⁷Kikwey :Yēyiintēētaab Isrāyēēl mbo kuuko ankuyey kuyēk sērē yoo kitākumii Miisir ankoong'eetee wōlooto ām kāāmuukēywēēkyii.

¹⁸Kimuytoochi ng'aleekaab bichoo kumii suurkwēēnēēt ām kēnyiisyēk chēē kimāchē kuyitē artam.

¹⁹Kiikarbuus :Yēyiin bōrōryōōsyēk tisab chēē kiminyē Kanaan ānkurōōbchi biikyii kōōroonooto.

²⁰Kiyib :ng'aleechaa tukul kēnyiisyēk chēē yitē bokolwookik ang'wan āk konom. Yu kāwokukeeyta :yoo, kukōōn :Yēyiin kubāytooyiis :kiirwookik. Kibāytooyiis :ake kōōkēērē :ake ākoy bēsyēēt nyēē kichokubāytooyiisyē :wōōrkooyoontēēt Sām wēēl.

²¹Kimākyi keey :biiko bāytooyiintēēt nyēē nyeeng'waa. Yooto, /kiikoochi bichooto Sāwulō araab Kiis nyoo kichōōnēē kōōtaab Beenchamiin. Kibāytooyiis :Sāwulō kēnyiisyēk artam.

²²Yu /kābokiinēm Sāwulō ām bāytooyiisyēēt, kookeeree :Yēyiin Tāwuti. King'alaalee :Yēyiin Tāwuti nyēē karaam kumwooyē kule, 'Kaakwey Tāwuti araab Yēēsē, kuuyu chii nyēē chāmē :mooyēēnyuu. Makuyey kiy ake tukul kuu wōlēē āmāktooy.'

²³Kiyey :Yēyiin kurutunēē :Kāārārōokiintēēt kōōtaab Tāwuti sukooraraach Isrāyēēl kuu yoo kikiikukuurtoowēēch. Nyooto ku Yēēsu.

²⁴Kisimkwoomchi :Yoowaana biikaab Isrāyēēl kutēē yēē tēē, kumānāāchō :Yēēsu, kule kuweek :tukul ām miyootyēēt /ankee batisan.

²⁵Nto kumiitē :Yoowaana kōōwoong'tooy yiisyēēnyii, kumwoochi biiko kule, 'Ōsōōtē :akweek kule anii ku ng'oo? Mā :anii Kāārārōokiintoonoo, nteenee, mii kuchōōnii :nyēē -māyēmē mbo ārēēkyi kwēyōōnik.'

²⁶Mbo ng'eetaabiya, kēēyibwook :acheek lōkōōywēchu bo kaararaacheet akweek keseniisyekaab Abraam āk choo mā Yuutayeek choo ōywēyē Yēyiin.

²⁷Manaachamta :biikaab Yēērusālēm āk bāytooyikwaa kule Kāārārōokiintēēt :Yēēsu, yooto kōōtiilchi meet. Nteenee kiityiich :yuutēyu ng'aleekaab wōōrkooyikaab Yēyiin choo /kikēēsumānē Sabaato ake tukul.

²⁸Ānkoo kimāmii :lēēlis nyēē kiimuuchē kuyey /kiitiilchi Yēēsu meet, kiikiimchi :bichoo Bilaato kule kubakach Yēēsu.

²⁹Yu keewaany :icheek kuyeyee Yēēsu kiy ake tukul kuu wōloo kimwooytooy :siruutēk, /bokiirēēkunēē kēētoo /kikēēwuuytoochinē /ānkubokiitōōr kochong'.

³⁰Nteenee koong'eetee :Yēyiin Yēēsu meet.

³¹Kikas :biiko ām bēsyōōsyēk chēē chaang' :choo kibēēsyētootē tukul kung'eetee Kalilaaya ākoy Yēērusālēm. Bichooto :chēē mii kumwoochinē biiko kurubta keey āk inee.

³²⁻³³Kiyēē kēēmiitē kyoomwook ku lōkōōywēk chēē kāroomēch kule kaakootyiich :Yēyiin ām wōlēē kēēmiitē :acheek keseniisyek, kiyēē kikiikukuurtoochi mbo kuuko kule mākōōyook wōōrkooyoontēēt nyēē wuu Muusa. Nto nyooto ku Yēēsu. /Kēēng'ālōolēē mbo yuutēyu ām kitaabuutaab Tyēēnwookik kurkeetaab āyēēng' yoo mwooyē kule, 'Inyiing' lakwanyuu. Kāāyēku :anii kōōn ra.'

³⁴Nto kurubta keey āk ng'eeteetaab meet bo Yēesu nyēē mākooy kunun :bōornyii, mwooyē :Yēyiin kule, '+Maayey kuyityiin :ng'aleechaa /kiikoosēē keey choo kyāākuurtoochinē Tāwuti.'

³⁵Mwooyē mbo :siruutēk ām yēēt ake subak kule, '-Mēē-āsyinē chiing'uung' nyoo churtaat kunun.'

³⁶Kunyoo, yu keewaany :Tāwuti kuyey kiyēē kimākyinē :Yēyiin ām bēsyōōsyēkyii, kume. Yooto /kēēmuchi wōloo /kikēēmuchi mbo kuukaanyii. Kinunchi :bōornyii wōlooto.

³⁷Nteenee manaanun :bōōrtaab nyoo kiing'eetee :Yēyiin meet.

³⁸⁻³⁹Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, āmāchē āboorwook kule /kēēnyōōwook kaat ām choolwookātēēng'woong' kubununēē Yēesu. Yoo kēēyēnchi :chii ake tukul Yēesu, kuchurtooy ām taayeetaab Yēyiin, ng'ālyoo nyēē mēēmuuchāktōōs /keeyey kubununēē kiruutēkaab Muusa.

⁴⁰Ōriib keey ām kiyēē kiikung'oor :wōōrkooyikaab Yēyiin sukung'eet māyēyākiis :ng'aleechaa ām wōlēē ōmiitē. /Kikēēmwooy kule,

⁴¹'Okaste baa, :akweek choo ōmōōntooyiisyē. Kookas ng'aleechu ankoolat, ānku +mōōbootyē, kuuyu -mōōchāmtooy kiyēē āyēyē kutōōmiitē kōōrēēt ānkoo /kākēērārwook.' "

⁴²Yu kimii :Bāwulō ākoo Barnaaba kung'ēētyēē kōōtaab saayeet, /kēēmwoochi kule, "Tookwaa Sabaato nyi chōōnii, bōō-āmwēēch ng'aleechu."

⁴³Kiiyēnchi :Yuutayeek chēē chaang' āk Kirikiik Yēesu ankurub mbo Bāwulō. Kiirwookyinoot :Bāwulō āk Barnaaba bichoo kōōkiimchinē kōōkēnēē keey chamateetaab Yēyiin.

⁴⁴Nto yitu :Sabaato nyoo kiikēērē, kōōruruuch keey :biikaab kiriinkēēt tukul bokuyēbchi yiit ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁴⁵Yu kakas :kāāntōōyikaab Yuutayeek kuu nyooto, kōōtuuyiityi moo. Kikwiil kiyēē kimii :Bāwulō kumwooyē.

⁴⁶Yooto, kumwoochi :Bāwulō ākoo Barnaaba bichooto ām nyikanateet kule, "Ki nyēēng'woong' akweek ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Nteenee kuuyu kootay :akweek ra ānkōōyibē keey kule mānyoolchook :soboontaab kibchuulyo, kēēwēēkyi kāsōōtēyiwēēkyoo wōlēē mii :bichu mā Yuutayeek.

⁴⁷Kimwooy :Yēyiin kule, 'Kaayeyiing' iyibchi biiko choo mā Yuutayeek lēbkēēyyēēt sukung'eet /kiimuuch /kiiraraach biiko ām komoswookik tukul chēbo kōōrēēt.' "

⁴⁸Nto bērē kukas :biiko choo kimā Yuutayeek ng'aleechaa kibo Bāwulō, kung'ērēkiis miisin. Kikoonyit ng'ālyoontēētaab Yēyiin ankookaasee keey Yēesu :tukul choo /kikiikeetool kunyōōr soboontaab kibchuulyo.

⁴⁹Kiyestee :ng'alyoontēetaab Yēyiin yēēmoonooto kumukuul.

⁵⁰Nteenee kiiwuruur :Yuutayeeek chēēbyōōsōōkaab Kirikiik chēē kitookunootiin chēē kikiikurub ng'aleekaab Yuutayeeek āk booyik chēē kitookunootiin ām kiriinkoonoo. Kiyey :bichoo wōōrōōryēēt kut /keekwetee Bāwulō ākoo Barnaaba yēēmoonooto.

⁵¹Kiitaarta :icheek tēērtit ām kērēēnkōōkwaa sukōōsōōtēē keey :bichoo ānkutākyi keey kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Ikonnyaa.

⁵²Nteenee king'ērēkiis :choo kiiyēnchi Kiriistō /ānkiinyiityi Tāmirmiryēetaab Yēyiin.

Yēyuutēk 14

Kumii :Bāwulō ākoo Barnaaba Ikonnyaa

¹Yu kimii :Bāwulō āk Barnaaba Ikonnyaa, kuba kōōtaab saayeet nyēbo Yuutayeeek kuu kwaak. Kyaamta ng'alyoontēetaab Yēyiin nyēē kōrōōm miisin kut kōōyēnchi :Yuutayeeek āk Kirikiik chēē chaang' Yēēsu.

²Nteenee kōōwuruur :Yuutayeeek choo kitay kuchamta Yēēsu Kirikiik kukwiil mbo ng'eetaabiya.

³Kiiwoonkyi :Bāwulō āk Barnaaba bēsyōōs chēē chaang' wōloto kung'ālōolē nyēē kimānyōkōōrēch mbo kisich, kurubta keey chamateetaab Yēēsu. Kiiboor :Mokoryoontēēt kule kibo man :lōkōōywēchoo yoo kiikoochinē icheek kāmūukēywēēk kuyeyee ng'al chēbo kwōng'uut.

⁴Kichuunchuunootiin :biikaab kiriinkoonoo. Kichoomtōōs :alake āk kāāntōōyikaab Yuutayeeek kuchoomtōōs :alake ākoo lēbkēēyik.

⁵Nteenee kinoomnyo :Yuutayeeek āk Kirikiik kuboonto keey kāāntōōyikwaa ānkuchōb koonyaliil lēbkēēyik ankuwiiree rwoontōōk kubakach.

⁶Kisimkōōnkēt mbo :Bāwulō ng'aleechaa. Kumwēy kutākyi keey yēēmēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Lukawoonnya wōlēē kimii :kiriinkēēt nyēē /kikēēkuurēē Luustra āk Tēērbē āk mbo soong'wēk alak chēē kilēēkitēē yoto.

⁷Kitas taay :icheek kwaamtaat lōkōōywēk chēē kāroomēch ām wōloto.

Kumiitē :Bāwulō āk Barnaaba Luustra āk Tēērbē

⁸Kimiitē :chiito ake kiriinkoonoo bo Luustra nyēē kikiikuchunkuut :kērēēnkōōk kung'eetee leekwaanti āmānāwēēsyēt bēsyēēt ake. Kimii :chiichoo kukēēbuur ng'wēny

⁹kuyēbchinē yiit wōlēē kimii kung'ālōoltooy :Bāwulō. Yoto, kōōrōōtoot :Bāwulō chiichooto ānkōōnkēt kule kiikoosēē keey :chiichoo Yēyiin nyēē yēmāktōōs /kiisoob.

¹⁰Kukuurchi :Bāwulō chiichoo kule, “Ing'eet ānkiiyyoony.”Kung'eet :chiichoo areet akeenke ānkuwēēsyētoot.

¹¹Yu kakas :biiko ng'aleechaa, kumwooy ām kuutiing'waa kule, “Nto yu kāākūrārākyēēch ra āynātōōs chēē wuu biich.”

¹²Kikuurēē :bichooto Barnaaba Sēēwus, kukuurēē Bāwulō Ēērmē, kuuyu ki inee nyēē ki ng'ālōoliintēēt nyēē wōō.

¹³Kimii :kōōto ake nyēē /kikēēsooyēē Sēēwus nyēē kilēēkitēē yēē kibo oreet nyēē iwutē kiriing'. Yooto kukwēryoon :kibkōrōs nyēē kiiyyoonkyinē kōyooto wuunōōk āk toobtōōk ākoy oreetaab kiriinkoonoo. Kimāchē :inee āk biiko chuut kule kuyēchi mbo Bāwulō kōrōsēēk.

¹⁴Nteenee yu kakas :Barnaaba āk Bāwulō ng'aleechaa, kukereer sirookwaa kōōboor kule katay ng'aleechaa. Kulabat wōlēē kikiiruruukyi keey :biiko ānkubōlchi kule,

¹⁵” Murēchu! Ām nee yu sooyey ng'al chēē tēē chu? Ntēē keekerkeeye acheek āk akweek. Kēēmīitē kēēyibwook lōkōōywēk chēē kāroomēch. Oweeksee mosoonkoyeenichu māsāru kiy ānkōōyēnchi Yēyiintēētaab manta, nyoo kiyēyē barak āk ng'wēny, araarayta āk tukuuk tukul choo mii wōlto.

¹⁶Ām bēsyōōsyēk choo kibo taay kyoosyi :Yēyiin kōōrootunwēēk kurub ātēbuutēkwaa.

¹⁷Nteenee tukuuk chēē kāroomēch choo kikōōnook :Yēyiin kōōbooru :yooto wōlēē wuu :inee. Kikōōnook roobta ānkuyēyē kubiityo :āmiik ām bēsyōōsyēk chēē kiikuchōbchi. Kōōnook āmiik chēē chaang' ānkuyēyook ong'erech.”

¹⁸Kimā kuskus kukerekta :mbo Bāwulō bichoo kumayey kōrōsēēchoo ānkoo sinee kiimuukta.

¹⁹Nto mii yoo, kukwaanee :Yuutayeek alake Antyookya ākoo Ikonnyaa ānkubokutēwēch biiko kutayee keey mbo Bāwulō ānkōōyēnchi ng'aleekwaa icheck. Kuwiiree :bichooto Bāwulō rwoontōōk ānkōōng'irtiitoot kuwo kiriinkoonooto saang' kubērē tōōs kaakume.

²⁰Nteenee kukwa :biikaab Kiriistō ānkōōruruukyi keey Bāwulō. Kung'eet :Bāwulō ankooyeey ākoy kiriinkoonoo. Nto yu kāyyēēkunēē, kung'eetee Luustra ākoo Barnaaba ānkutākyi keey Tēērbē.

Kiiyeey :Bāwulō āk Barnaaba Antyookya nyēbo Siirya

²¹Yu kabokuyit :icheek Tēērbē, kwaamta lōkōōywēk chēē kāroomēch ām wōloto ānkōōyēnchi :biiko chēē chaang'. Nto mii lētuunoo, kooyeey kaa. Kibuntēē Luustra, Ikonnyaa ākoo Antyookya nyēbo Bisiitya.

²²Kiititirootē biikaab Kiriistō kutēē yooto tukul kutas taay kukiilchi ng'ālyoontēetaab manta. Kimwoochinootē biiko kule, “Ākoy kēēbuntēē nyāliluutēk chēē chaang' ām baani bo Kaab Yēyiin.”

²³Kiyēētyēēchi :Bāwulō ākoo Barnaaba kanisoosyek ām wōlto ake tukul kukwey booyik. Kikir :icheek kwoomiis ānkusoochi booyichoo. Nto mii yoo, kōōyokoochi bichooto Mokoryoontēēt nyoo kikiikookaasee keey.

²⁴Yu kāwokumur :Bāwulō ākoo Barnaaba yēēmēetaab Bisiitya, kuyit nyēbo Bamfulyaa

²⁵ankwaamta ng'ālyoontēetaab Yēyiin ām kiriinkēetaab Beerka. Nto yityo, kurēkto ākoy kiriinkēēt nyēbo Atalyaa.

²⁶Nto mii yoo, kubeetee mwēēnkēēt kung'eetee Atalyaa kooyeey Antyookya wōloo /kikiikiyiilchi icheek ām chamateetaab Yēyiin kubo yiisyēt nyooto kikiikoowaany.

²⁷Yu kabokuyit Antyookya, kukuur biikaab Kiriistō. Kirārchi bichooto kiy ake tukul nyēē kikiikuyey :Yēyiin kubuntēē icheek āk wōlēē /kikeeyaatita kēēlto kookaasee keey :biiko choo mā Yuutayeek Yēyiin.

²⁸Kiibuurto keey :Bāwulō āk Barnaaba bichoo bo Kiriistō ām bēsyoōsyēk chēē chaang'.

Yēyuutēk 15

Tuuyēēt nyēē kimii Yēērusālēēm

¹Nto yēē kitākumiitē :Bāwulō ākoo Barnaaba Antyookya, kukwaanee :biiko alake Yuuteeya ankuba wōlooto. Kibokooneet :bichoo mbo ng'eetaabiya. Kimwooyē kule, “-/Mākiirāroochook, yoo /kamakiimuraatanaak kuu wōloo mwooytooy :siruutēkaab Muusa.”

²Kiyey :ng'ālyoontoonoo Bāwulō ākoo Barnaaba kukwiil keey āk bichooto kut kuchuunchuun. Nto mii yoo, /kēēmwooy kule kuwo :Bāwulō ākoo Barnaaba kuboonto keey āk mbo ng'eetaabiya alak Yēērusālēēm. /Kikēēmākyinē bokunyōōryo ākoo lēbkēēyik chuut āk booyik kurubta keey āk ng'ālyoontooni.

³Yooto, kōō-āmiisoot icheek :kaniseet. Nto yu kimii kumurē Fōyinikē āk Samaaryaa kumwoochi :icheek mbo ng'eetaabiya ām wōlooto kule kiikōōyēnchi :biiko choo mā Yuutayeek Yēēsu. Kiing'ereech :lōkōōywēchoo mbo ng'eetaabiya miisin.

⁴Yu kabokuyit mbo :Bāwulō Yēērusālēēm, kutorooch icheek :lēbkēēyik, booyik āk biikaab Kiriistō chuut alak. Kiiboorch bichooto kiyēē kiikuyey :Yēyiin kubuntēē icheek.

⁵Nteenee king'ēētyo :Farisaayeeek alake chēē kikiikuchamta Yēēsu ānkumwooy kule, “Māchāktōōs /kiimuraatan biiko choo mā Yuutayeeek ānkumākyinē mbo kooywey kiruutēkaab Muusa.”

⁶Yooto, kukuur keey :lēbkēēyik ākoo booyik bokoolyeb ng'ālyoontoonoo.

⁷Yu kabokung'alaalee ām kōōyinto, kung'eet :Bētērō ānkumwooy kule, “Mbo ng'eetaabiya, ābērē ōnkēt kule kisimkutoola :Yēyiin kēny ām wōlēē ōmiitē :akweek, ā-āmchi biiko choo mā Yuutayeeek lōkōōywēk chēē kāroomēch kukas ānkōōyēnchi.

⁸Kiiboornēē :Yēyiin nyoo inkētē wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab biiko kule kichāmē biiko choo mā Yuutayeeek yoo kiikoochinē icheck Tāmirmiryēēt kuu yoo kikōōnēēch acheek.

⁹Kuuyu kiikoosēē keey :bichoo Yēyiin, /kiitiliil. Kunyi, -mākēēyēku teer ām wōlēē mii :bichoo.

¹⁰Kunyoo ii, ām nee yu ōmāchē okwiil Yēyiin ōkoochinē mbo ng'eetaabiya kukalab muchōōkiit nyēē -mākiimuuchē :acheek keekalab, āmēēbērē kiimuuch :mbo kuuko?

¹¹Mēērook oyey kuu nyooto. /Kikiiraraacheech acheek, yu kāwokunyōōwēēch :Mokoryoontēēt Yēēsu kaat, ānkuwuu nyooto ām wōlēē miitē :nkicheek.”

¹²Kisiisyo :biiko tukul kule much! Kiyēbchi yiit nkinee Barnaaba ākoo Bāwulō kumii kōōbooru tukuuk chēē /kiilātē chēē kikiikuyey :Yēyiin ām wōlēē mii :Kirikiik kubuntēē icheck.

¹³Yu keewaany, kumwooy :Yāākōbō kule, “Mbo ng'eetaabiya, oyeb yiit baa.

¹⁴Kāākūrārweēch :Simōōni wōlēē kichāmtooy :Yēyiin choo mā Yuutayeeek ām taay, kuyēk cheechii.

¹⁵Mii :ng'aleekaab wōōrkooyik chēē ityiichē yuutēyu ām yoo /kikeesir kule,

¹⁶Yoo kāākubēk :ng'aleechu, +māāyēēwu ānkuchāāyōong'tē subak kōōtaab Tāwuti nyoo kikiikuluul. +Maateech subak wōloo kikiikuburyet kut ākētyi kōōbuur kuu yoo kiwuu,

¹⁷sukung'eet kucheeng'aat :biiko choo kiikung'ēt Mokoryoontēēt āk choo mā Yuutayeeek choo kyaakwey kule kuyēk cheechuu. Yēyiin :nyēē kiiboor ng'aleechu ānku inee :nyēē makuyey.’

¹⁸Tookunoot kuu nyooto kung'eetee kēny kule mākulumchi :choo mā Yuutayeeek biikaab Yēyiin.

¹⁹Kunyoo, kaatiil :anii kule -mookany keeyey kunyikisiyi choo mā Yuutayeeek yoo mii kuyisu keey kukwoonii wōlēē mii :Yēyiin.

²⁰Yoo kātāwuu nyoo, okany kēēsirchi barweet kēēmwoochinē kule kutayee keey kwoomē āmit choo /kākēēsooytoochi āynātōōs ankusaan martaayeet. Kutayee keey mbo subak kwoomē bany chēbo tyoong'in chēē /kakeekul ankutayee keey kwoomē kiisēēnik.

²¹Nteenee yoo mächē :chii kuyēk Yuutāyiin, kōōnkētē kiyēē /kēēmākyinē kule kuyey, kuuyu /kiikeesumanaan kiruutēkaab Muusa ām kiriing' ake tukul ām bēsyōōsyēk choo kibo taay /ānkutākēēsumānē mbo lōkōōywēchoo ām kooriikaab saayeet ām bēsyēēt ake tukul nyēbo Sabaato."

Kisirchi :booyik barwa biikaab Kiriistō choo kimā Yuutayee

²²Nto mii yoo, kootiil :lēbkēēyik āk booyik kuboonto keey āk biikaab Kiriistō chuut alak kukwey biiko alak ām biikwaa /sikiiyookto kubeeta keey Bāwulō āk Barnaaba Antyookya. /Kikeekwey Yuuta nyoo /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Barsaaba ākoo Siila. Kitookunootiin :bichoo ām wōlēē mii mbo ng'eetaabiya.

²³Kibeeta :bichuutēchu barweet nyēē mwooyē kule: Kiisuboooyook :acheek lēbkēēyik ākoo booyik. Kēēmächē kuyityi :lōkōōywēchu biiko choo mā Yuutayee choo mii Antyookya, Siirya ākoo Kiliikya choo kiikuchamta Yēēsu.

²⁴Kookeekas kule kookukwa wōloo ōmiitē :biiko alake chēē mānāākēēchāmchi :acheek ankubokooyiimaak mētēwoy ām ng'al chēē kyoomwook :acheek.

²⁵Kunyoo, kookiisoot :acheek tukul kule keekwey biiko ānkiiyooku kukwa wōloo ōmiitē. Makukwaanta keey Barnaaba ākoo Bāwulō, choo chamanikyoo,

²⁶choo kookuchamta soboonwēkwaa kubo kaayneetaab Mokoryoontēenyoo, Yēēsu Kiriistō.

²⁷Kunyi, kākiiyooku Yuuta ākoo Siila kutāsyi nyikiisinto :ng'aleechu sirootiin.

²⁸Kookootiil :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ankiitiil :nkacheek kule -/makiing'ireenaak kiruut chēē chaang'. Nteenee

²⁹osaanee keey āmit choo /kākēēsooytoochi āynātōōs ankootayee keey bany bo tyoong'in chēē /kēēkulē, kiisēēn āk martaayeet. Karaam yoo kooyey kuu nyooto. Chameetaab keey.

³⁰Kunam :bichoo baanta kurēkto ākoy Antyookya. Kikuur kaniseet tukul ānkōōkoochi barwaanaa.

³¹Yu /kakeesuman lōkōōywēchoo, /kēēng'ērēkyi kuuyu kiikiimē biich.

³²Kiititiirēē :Yuuta ākoo Siila choo ki wōōrkooyikaab Yēyiin biiko ng'al chēē chaang'.

³³Yu kāākubēēni :bichoo /kikiyooktooy wōloto bēsyōōsyēk chēē ng'ēri, kung'ēētyo kumāchē kooyeey wōloo /kikiyookunēē. Kii-āmiis :mbo ng'eetaabiya kule kubeeta tāloosyēēt.

³⁵Kunyoo, kiibuur :Bāwulō ākoo Barnaaba Antyookya, kōōnēētē ānkwoomtooy ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuboonto keey āk biiko alak chēē chaang'.

Kikwey :Bāwulō Siila, kuwēēto :Barnaaba Māārko

³⁶Yu kaakukeeyta :bēsyōōs, kumwoochi :Bāwulō Barnaaba kule, “Murooni, ikany baa, kēēruutoochinootē mbo ng'eetaabiya ām kiriinkōōsyēk tukul choo kiikyaamtaatee ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Māchāktōōs kiinkēt wōlēē wuu :soboowēkwaa.”

³⁷Kimāchē :Barnaaba kule /keebeeta Yoowaana nyoo /kikēēkuurē ām kaayneet ake kule Māārko.

³⁸Nteenee kiisoot :Bāwulō kule kimayemaat kubeeta Yoowaana, kuuyu kibetyenyee Bamfulyaa koochuchuuyee keey yiisyonoo.

³⁹Kichuunchuun :Bāwulō āk Barnaaba nyēē kōrōōm kut kubchey keey. Kiwēēto :Barnaaba Māārko ām mwēēnkēēt kutākyi keey Kubrō.

⁴⁰Nteenee kikwey :Bāwulō Siila kule kuwēēto keey. Kisaay :mbo ng'eetaabiya kōōbēruur icheck :Yēyiin, nto mii yoo, kuba.

⁴¹Kiwēēsyētootēē :Bāwulō yēēmēētaab Siirya ākoo nyēbo Kiliikya kōōkiimootē kanisoosyek.

Yēyuutēk 16

Kiiyum :Bāwulō Tēmētēēwō

¹Nto mii yoo, kuyit :Bāwulō ākoo Siila Tēērbē ankukeeyta ākoy Luustra wōlēē kiminyē :chiitaab Kiriistō nyēē /kikēēkuurēē Tēmētēēwō. Ki lakwataab cheebyoosya nyēē ki Cheebyuutayaa nyēē kikiikōōyēnchi Yēēsu. Nto kwaan ku Kirikiin.

²King'aloolēē :mbo ng'eetaabiya Tēmētēēwō ām Luustra ākoo Ikonnyaa nyēē karaam.

³Yooto, kumach :Bāwulō kule kuwēēto keey Tēmētēēwō. Kunyoo, /kikiimuraatan kubo Yuutayeek chēē kiminyē wōloto, kuuyu kiinkētē :biiko tukul kule ki Kirikiin :kwaan.

⁴Kibuntootēē kiriinkōōsyēk kwoomtootē ng'aleek kutēē yooto tukul. Kikiikootiil :lēbkēēyik āk booyik ām Yēērusālēēm kule kooywey :biiko ng'aleechaata.

⁵Kunyoo, kikiimikiitu :kanisoosyek ām kiriinkōōsyēchooto ankookaasee keey Yēēsu miisin. Kitāsyinē keey :laating'waa bēsyō ake tukul.

⁶Kiwēeto keey :Bāwulō bichoo āyēēng' kuwēēsyētootēē yēēmēētaab Fruukya āk nyēbo Kalatyaa, kuuyu kimānāāchāmchi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kwaamta ng'ālyoontēēt ām yēēmēētaab Eesya.

⁷Yu kabokuyit kiyōōtēētaab Misiiya, kusyeem kule kuba yēēmēētaab Biituunnya, nteenee mānāāchāmchi :Tāmirmiryēētaab Yēēsu.

⁸Yooto, kukeeytee Misiiya ānkutākyi keey kiriinkēētaab Turoowa.

Kinyōōr :Bāwulō ng'oong'uutyēēt ām Turoowa

⁹Yu kayit kwēēmooy, kuchōōnchi :ng'oong'uutyēēt Bāwulō. Kikas chiito ake nyēbo Maketoonnya kukēēyyo ānkumii kusoomē inee kule, “Bāwulō, ānkiichōō Maketoonnya chēēyēētyēēchēēch.”

¹⁰Yu kēēnkēt :Bāwulō ng'oong'uutyoonoo, keeyeyte keey areet akeenke keebe Maketoonnya, kiiwoonkyinē kule kāākukuurēēch :Yēyiin bokyoomchi bichoo lōkōōywēk chēē kāroomēch.

Kiweek :cheebyoosyeet ake ām Filiibi nyēē /kikēēkuurēē Liitya

¹¹Yooto, kēēng'ēētyēē Turoowa ankeebeetee mwēēnkēēt ākoy Samooturake. Nto mii bēsyēēt nyēē kirubē keeyit Neeyabooli.

¹²Nto yityo kēēng'ēētyēē yooto ankeebeetee kērēēnkōōk ākoy Filiibi. Ki wōō :kiriinkooni ām yēēmēētaab Maketoonnya ankikiikunam :kōōrēētaab Rooma ānkubāw. Kikēēbēēnii wōloto.

¹³Nto mii yēē ki bēsyēētaab Sabaato, keechuyte kiriing' saang' ankeebe ākoy yēē kibo āynēēt wōlēē kikeenyoorte yēē kisooyēē :YuutayEEK. Kiibuur ng'wēny ānkēētoowu kēēng'ālōolchi chēēbyōōsōōk chēē kikiiruruukyi keey yooto.

¹⁴Kimii :cheebyoosyeet ake yooto nyēē /kikēēkuurēē Liitya nyēē kyooltootē sirooy chēē ki ārroonēch chēbo āliisyēēt nyēbo barak miisin. Kichōōnēē :cheebyoosyaanaa kiriinkēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Tyaatiira ānkikutunkyinē Yēyiin. Kiyey :Yēyiin cheebyoosyaanaa kōōyēnchi ng'aleekaab Bāwulō.

¹⁵Yu /kabokeebatisan āk biikyii, kumwoowēēch kule, “Yoo ōchāmē kule āyēnchinē :anii Mokoryoontēēt, okwaa bōōbēēnii kōōnyuu.”Yooto, keecham keebe.

Kiiburyoong'to :Bāwulō tāmirmiryēēt kung'eetee chēēbto ake

¹⁶Nto mii bēsyēēt ake, yēē kikēēmiitē kēēbēētii yēē /kikēēsooyēē, kutuuyēēnēēch :chēēbto ake nyēē ki motwooriin ānkiboonto tāmirmiryēēt nyēē miyaat nyēē kiyēyē chēēbooto kuyey sookēyēēk. Kiyibchinē :chēēbi biikyii choo kiyēchinē yiisyēēt beesaanik chēē chaang' chēē kinyōōrtooy sookēyēēchoo.

¹⁷Kiinoomootēēch :chēēboo kukuurchinootē barak kule, “Yēchinē :bichu yiisyēēt Yēyiin nyoo mii kibkōōnkōy ānkumii bokōōboorwook wōlēē +/makiiraraaktaak.”

¹⁸Kimwaayaat kuu nyooto ām bēsyōōsyēk chēē chaang' kut kooyiim Bāwulō :ng'aleekyii. Yooto, kuweech keey :Bāwulō ānkōōburyoong'to tāmirmiryoonoo kule, “Āmwoowuung' ām kaayneetaab Yēesu Kiriistō kule ichuwunee chēēbi.”Kuchuwunee :tāmirmiryoonoo chēēboo areet akeenke.

/Kikiiraraach riibiintēēt āk biikaab kanyii

¹⁹Yu kakas :biiko choo kiyēchinē :chēēboo yiisyēēt kule kāākubot :kēēlng'waa nyēē kōnyōōrunēē beesaanik, kunam Bāwulō āk Siila ānkukwēryoot ākoy kōōk wōlēē /kibokiikum.

²⁰/Kikēēmwoochi kōōkwēēt kule, “Yuutayeeek :bichu! Mii kuyibu wōōrōōryēēt kiriinkēēnyoo.

²¹Inēētē biikyoo kurub ātēbuutēk chēē mānyoolchēēch acheek biikaab Rooma.”

²²Yu kākēēmwooy kuu nyooto, kōōrōōbēr :biiko chēē kikiiruruukyi keey yooto. Kumwooy :kiirwookichoo kule, “Ōbuutēē sirook ānkōōbir!”

²³Yu /kāākēēbir, /bokeekerta kō. /Kikiikāloonchi riibiintēētaab kōyooto kuriibso nyēē karaam.

²⁴Kiwēēto :riibiintonoo Bāwulō āk Siila ankuwokukerta kisēēnkēēt nyēē kibo āriit /ankiikiichee kērēēnkōōkwaa musukook /ankeekwiiliilee musukoochoo nyōrōōrōōnik.

²⁵Nto yu makuyit kwēēmooy kwēēn, kumii :Bāwulō ākoo Siila kusooyē ānkutyēēchinē Yēyiin kōōkoostooy, kimii :kibratiisyeek chuut alake kuyēbchinē yiit.

²⁶Nto nyēē mā tyaa, kuchō :kibring'ring'nyēēt ankooluchluuch kōōto ng'wēny kut kuyootākiis :kurkootik tukul kule bōt! Kōōtyookiis :nyōrōōrōōnik choo /kikikeeratee chii ake tukul.

²⁷Yooto, kukās :chiito nyoo kiriibsē. Nto bērē kukas kuyootootiin :kurkootik, kung'us chōōkiinyii kumāchē kule kubusuy keey kubērē tōōs kāākumwēy :kibratiisyeek.

²⁸Nteenee kubōlchi :Bāwulō kule, “So! Imāchē i-āmchi keey nee? Ntēē acheek :chu kēēmiitē :tukul yu.”

²⁹Kumwooy :riibiintonoo kule, “Ōkwēng'woo, baa, maata!”Kuryaakta ām bōōtoonik ānkuwokōōbutyi kērēēnkōōkaab Bāwulō ākoo Siila.

³⁰Yooto, koomut :chiichooto mbo Bāwulō kukwa saang' ānkumwoochi kule, “Murēchu, +maayey :anii kule nee /sikiiraraachaa?”

³¹/Kēēkētyi kule, “Māchāktōōs iyēnchi Mokoryoontēēt Yēesu. Yoo!keeyey kuu nyooto, +/makiiraraachiing' āk kang'uung' kumukuul.”

³²Yooto, /kyoomchi chiichooto ng'ālyoontēētaab Yēyiin āk biikaab kanyii.

³³Kiwēeto :chiichooto icheek kwēēmowuunooto ākoy kanyii ānkōōnyoochi ng'woowōōk. Yooto /keebatisan chiichoo āk biikaab kanyii tukul.

³⁴Kikwēryoot Bāwulō āk Siila kō ankubay. King'ērēkiis :biikyii kutēē yēē tēē, kuuyu kikiikōōyēnchi :icheek Yēyiin.

³⁵Yu kayyeech, kōōyookto :kiirwookichoo biiko kuba kaab riibiintonoo. Nto yitē, kumwoochinē kule, “/Kākēēmwooy kule ityaakte bichoo.”

³⁶Yooto, kumwoochi :riibiintonoo Bāwulō kule, “Kāākumwooy :kiirwookichoo kule /kiityaaktaak. Kunyoo, obeete kaalyet.”

³⁷Nteenee kumwoochi :Bāwulō bichoo /kikiyooku kule, “Kōbirēēnēēch :kiirwookichoo wōlēē chaang' :biich āmānyōōr kiy nyēē kikeeleel ānkēēyēku sinee :nkacheek biikaab Rooma. Kokerteech mbo subak kāābēērit. Kunyoo ii, ām nee yu māchē :icheek kootyaakteech kibchamumu? -Māwuu nyoo mbo kisich! Bōōmwoochi kukwa :icheek nkit bokōō-āmiisootēēch keechuyte.”

³⁸Kibokumwaayta :bichoo ng'aleechaa. Nto yu kēēnkēt :kiirwookichoo kule kibo :Bāwulō ākoo Siila kōōrēētaab Rooma, kunam kuut.

³⁹Kukwa ānkusoom mbo Bāwulō nyooyeetaab kaat. Nto mii yoo, kuyoot ānkōō-āmiisoot kung'ēētyēē kōyooto ankusaaysaay kule kung'ēētyēē :icheek kiriinkoonooto.

⁴⁰Yu /kābokēēyoot Bāwulō ākoo Siila, kuba ākoy kōōtaab Liitya. Kinyoorta mbo ng'eetaabiya wōloto. Kiititiir icheek, nto mii yoo, kubēēchi keey.

Yēyuutēk 17

Kumiitē :Bāwulō āk Siila Tēēsālōōnikē

¹Nto mii yoo kumur :mbo Bāwulō kiriinkēētaab Āmfibōōli āk nyēbo Aboloonnya nto yityo, kuyit kiriinkēētaab Tēēsālōōnikē. Kimii wōloto :kōōtaab saayet nyēbo Yuutayeek.

²Kwoomchi :icheek Yuutayeek chēē kimii wōloto ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuu wōloo kwōōyēytooy kwaak. Kiirwookyinēē biiko kōōtaab saayet ām bēsyōōsyēkaab Sabaato sōmōk, kurubta keey āk siruutēkaab Yēyiin.

³Kirārchi :Bāwulō biiko ng'aleek kōōboorchinē kule kiyēmāktōōs kunyalil :Kāārārookiintēēt ankung'eetee meet. Kimwooy kule, “Yēesu nyiitēnyi āmiitē ā-āmwook :nyēē Kāārārookiintēēt nyoo kikēēkānyoonu.”

⁴Kichāmchiin :Yuutayeek kereeryaanto ng'aleekaab Bāwulō ānkuris icheek. Kiiyēnchi nkicheek :Kirikiik wōlēē wōō Yēyiin ākoo chēēbyōōsōōy chēē chaang' chēē kitookunootiin.

⁵Nteenee kimēēchi :moo Yuutayeek alak. Kibokōōruruukootēē biich chēē kāwōōt wōlēē chaang' :biiko ānkutoow wōōrōōryēēt ām kiriinkoonooto. Kiba :bichoo

areet akeenke ākoy kaab chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Chāāsōōn bokucheeng'ee Bāwulō ākoo Siila wōloto, sukukwēryoot ākoy kōōk.

⁶Nto yu kimānāānyōōr, kunam Chāāsōōn āk mbo ng'eetaabiya alak ankoobarbaartaat ākoy taayeetaab kāāntōōyikaab kiriinkoonoto. Kibōloobōl :bichoo kule, "Kookutankwar :bichu kōōrēēt kumukuul neennyi kookukwa ākoy wōli.

⁷Yu kabokukwa wōli, kutaach :Chāāsōōn ām kanyii. Chwēēsē :bichu mākuutēk tukul chēbo Kayisaar kumwooyē kule mii :bāytooyiintēēt nkinee ake nyēē kālē /kēēkuurē kule Yēēsu."

⁸Yu kabokukas :biiko ākoo kāāntōōyikaab kiriinkoonoo kuu nyoo, kuchēy :taariiryeet.

⁹Nto mii yoo, /kēēmwoochi Chāāsōōn āk alak kule kukwey beesaanik chēē keetyaaktee keey /ankeebakaakta kuba.

Kumiitē :mbo Bāwulō Bereeya

¹⁰Yu katuuyiit :kōōrēēt, kumwoochi :mbo ng'eetaabiya Bāwulō ākoo Siila kule kuba ākoy Bereeya. Kumii :icheek wōloto, kōōwut kōōtaab saayeet nyēbo Yuutayeek.

¹¹Ki kāroomēch :ātēbuutēkaab Yuutayeekaab Bereeya kusiir chēbo choo bo Tēēsālōōnikē. Kiityookootiin :moonikwaa kumāchē kule kuyēbchi yiit ng'ālyoontēēt. Kiirōōtootē siruutēk ām bēsyō ake tukul kukas kule ki man :kiyēē kimwooyē :Bāwulō.

¹²Kiiyēnchi :Yuutayeek ku chaang'. Kiiyēnchi :nkicheek Kirikiik chēē kitookunootiin chēē chaang', booyik āk chēēbyōōsōōk.

¹³Nto yu kēēnkēt :Yuutayeek choo kimiitē Tēēsālōōnikē kule kimii :Bāwulō kwoomtēē ng'ālyoontēēt Bereeya, kuba wōloto bokōōwuruur biiko.

¹⁴Yooto, kukwēryoot :mbo ng'eetaabiya alake Bāwulō kuwo komosta nyēē kibo tabantaab araaryta. Nteenee kung'ētunēē :Siila ākoo Tēmētēēwō Bereeya.

¹⁵Kii-āmiisoot Bāwulō ākoy kiriinkēētaab Aaten. Nto mii yoo, kooyeey āk ng'ālyoo nyēē kiyibchi Siila āk Tēmētēēwō kule kimāchāktōōs :icheek kusarta keey areet akeenke bokutuuyo āk Bāwulō.

Kumiitē Aaten

¹⁶Nto kutākumiitē :Bāwulō kukānyiisyē ām Aaten, kung'woonchi yu kawokukas kule kiboontootē :biikaab kiriinkoonoto āynātōōs chēē chaang' chēē /kēēkutunkyinē.

¹⁷Yooto, kōōrwookyi :inee Yuutayeek ām kōōtaab saayeet yēē ki Sabaato kunam wōlēē miitē :Kirikiik chēē kiiywēyē Yēyiin. Kiirwoochē mbo subak bēsyō ake tukul ām wōloo chaang' :biiko āk Kirikiik chēē kanyoorta wōloto.

¹⁸Kikwiil :biiko alake Bāwulō chēē kimwooyē kule ibēliisyē :ng'erekweek ām kōōrēēt tukul, ankukwiil mbo :alake chēē kiikoosēē keey kiirnātēēng'waa /ānkimākēēwēēchē. Kiteebēē keey :alake kule, “Chokwooltumoonchinē ng'oo :nyi ēē?” Kimwooy :nkicheek alake ām yooto kule, “Nto yu wuu nyēē mächē kule kōōrēēēchēēch kule kēēkutunkyi āynāt nyēē mā nyēēnyoo.” Kimwooy :bichooto kuu nyooto, kuuyu kimii :Bāwulō kwoomchinē biiko kurubta keey āk Yēesu āk ng'eeteetaab meet.

¹⁹Nto mii yoo, /kēēkwēryoot Bāwulō ākoy yēē kibo lekemeet ake nyēē /kikēēkuurēē Areeyobaako yēē kibo kāābkiirwook. Nto yityo /keeteebēē kule, “Mwoowēēch, baa, inēētē nee :ng'aleechu imwooyē?

²⁰Imiitē iyibwēēch ng'al chēē leelach kule keekas. Kunyoo, kēēmächē kiinkēt kule ibooru nee.”

²¹Kikicham :biikaab Aaten ākoo biiko alak kōōwoonkyinē āsiiswēkwaa kuyēbchinē yiit ng'al chēē leelach.

²²Yooto, kōōyyo :Bāwulō ām kōōkwoonoo bo Areeyobaako ānkumwooy kule, “Lēyyē, biikaab Aaten! Ānkētē sinee kule ām kēēlto ake tukul kyoocham ōsooyē.

²³Kāānkāābērē āwēēsyētootēē wōlto ake tukul, ānyōōru tukuukwook chēē ōkutunkyinē! Kaakas mbo yēēt ake yēē /kikeesir kule: YĒYIIN NYĒĒ -/MĀKIINKĒTĒ. Kunyi, nee :kiyoo kyōōkutunkyinē āmēēbērē kyōōnkētē? Kiyooto nanyuun nyi āmiitē wāā-āmwook.

²⁴Yēyiin nyoo kiyēyē kōōrēēt āk kiy ake tukul nyoo mii āriit, ku Mokoryoontēētaab barak āk ng'wēny nyēē mēēbērē minyootē koorin chēē tēēkyinootē :biich.

²⁵Māmāchē kiy ake tukul nyēē imuuchē :biiko kōōkoochi, kuuyu inee :nyēē ikoochinē chii ake tukul soboonto ākoo kiy ake tukul.

²⁶Kiyey :Yēyiin chiito akeenke kurook. Nto mii yoo, chokurōōbunēē keey :biiko mooyēētaab chiichoo sukung'eet kuminy kōōrēēt. Kisat mbo subak :Yēyiin bēsyoōsyēk chēē mākuminyēē :bōrōryōōsyēk kōōrēēt āk wōlēē mābokuminyoot.

²⁷Kiyey kuu nyooto sukung'eet kutorobēnoot :biiko nto anyuun kunyōōr inee, ānkoo sinee mēēbērē kiilōōyiityi keey chii ake tukul ām acheek.

²⁸Nto kimāmiitē :inee, nto -mākēētinyē soboonto. Kuu yoo kisirē :siriikwook alake kule, 'Kēēyēku :nkacheek cheechii.'

²⁹Kunyoo, kuuyu kēēbooyē Yēyiin, keekerkeeye āk inee. Māmāchāktōōs kiisōōtē kule kerkeey :Yēyiin āk tukuuk chēē kiyēyiisyēē :biiko ng'oomnānēēt ankung'ulunee ta-aabuut, feeteet nto rwaanteet.

³⁰Ām taay, kikiimiiny :Yēyiin mēt ām bēērbēēryo nyēē wuu nyoo, nteenee mwoochinē ra chii ake tukul kule mächāktōōs :chii kureenye keey.

³¹Kiikuchōb :Yēyiin bēsyēt nyēē ikuumunēē biich ām kēlto nyēē rootaat kubununēē chii nyēē kiikutool. Kiikōōboorchinēē :Yēyiin biiko tukul ng'ālyoontoonoo, yoo kiing'ēētēē chiichooto meet.”

³²Yu kabokukas :bichoo ng'aleek chēbo ng'eeteetaab meet, kuroorchi :alake Bāwulō, nto alak kumwooy :choo kule, “Tēēchōō subak tāchēē-ām wēēch ng'aleechaa ēē, wē.”

³³Yooto, kubakaakta :Bāwulō bichoo.

³⁴Nteenee kikiilchi :alake Bāwulō ānkōōyēnchi ng'ālyoontēēt. Ām bichooto kiiyēnchinē, kimii :akeenke nyēē /kikēēkuurēē Tyoonisyō nyēē ki akeenke nyēē kibo kōōkwēētaab Areeyobaako ākoo mbo nkinee cheebyoosya nyēē /kikēēkuurēē Tamaari āk nkicheek biiko alak.

Yēyuutēk 18

Kumiitē :Bāwulō Kōōriintō

¹Yu kāwokubēk :ng'aleechaa, kung'eetee :Bāwulō Aaten ānkuwo ākoy Kōōriintō.

²Kinyoorta wōlooto Yuutāyiintēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Akiila. Kibo :chiichi kōōrēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Bōōntō. Kitākuchōōnēē :chiichooto kōōrēētaab Itaalya kuboontoonu keey cheebyoosyeenyii nyēē /kikēēkuurēē Brisiila. King'ēētyēē :bichoo Itaalya, kuuyu kimwooy :Kilaawutiyo nyēē ki bāytooyiintēētaab wōlooto kule kung'ēētyēē :Yuutayeek tukul Rooma.

³Nto kuuyu kiyēytooy :Bāwulō kēryōōsyēk kuyēwunēē mwēēnik, yiisyēēt nyēē kiyēyē :nkicheek chuut, kuwo wokutēbto keey sukuyēyiisyē :tukul.

⁴Kiwēētii :Bāwulō wokōōrwoochē āk biiko ām kōōtaab saayeet bēsyō ake tukul nyēbo Sabaato. Kisyēmē :Bāwulō kule nto yis Yuutayeek āk Kirikiik.

⁵Yooto, kuchōōnēē :Siila ākoo Tēmētēēwō Maketoonnya, kunyōōru Bāwulō kōōkiilchinē keey amtaayeetaab ng'ālyoontēēt kumwoochinē Yuutayeek kule Yēesu ku Kāārārookiintēēt nyoo /kikēēkānyoonu.

⁶Nteenee kikwiil :Yuutayeekhaa Bāwulō ānkuchubsēēt. Nto mii yoo, kōōrēēk :Bāwulō kābuutiinyii ānkubirto kulēlēkyi keey :tēērtit bichooto kukatay ng'aleekwaa, ānkumwoochi kule, “Kwaamaak :korotiikwook nkityō. Ābēērē keey :anii. Kunyi, kung'eetee raat ānkuwo taay, +māāwēētii wōlēē mii :biiko choo mā Yuutayeek.”

⁷Yooto, kung'eetee :Bāwulō kōyoo bo saayeet ānkuwo kayta ake nyēē kilēēkitēē yooto nyēbo chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Tiitō Yuustō nyēē kikutunkyinē Yēyiin.

⁸Kimii :chiito ake nyēē kiiyyoonkyinē kōyooto bo saayeet nyēē /kikēēkuurēē Kiriisbō. Yooto kuchamta :chiichoo āk biikaab kanyii Yēesu. Kiiyēnchi mbo nkicheek :biiko alake chēē kibo Kōōriintō Mokoryoontēēt /ankeebatisan.

⁹Nto mii kwēēmowuut ake, kukuurchi :Yēyiin Bāwulō ām ng'oong'uutyēēt kule, “Bāwulō, -mēēmuy. Itas taay i-amte lōkōōywēk,

¹⁰kuuyu kēēboontē keey :tukwaay nyēē mākooy kuyeyeeniing' :chii kiy. Āboontē biikyu chēē chaang' ām kiriinkooni.”

¹¹Kunyoo, kiibuur :Bāwulō wōlooto ām kēnyiit akeenke āk ārook lo kōōnēētē biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹²Yu kitākōōyyoonkyinē :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Kāliiyō yēēmēētaab Akaaya, kōōyoomo keey :Yuutayeek ānkubooryēē Bāwulō ānkukwēryoot ākooy kōōk.

¹³Yu /kakiiyiitita, kumwooy :bichooto kule, “Mii :chiichi kuwēēchē biiko kule kukutunkyi Yēyiin ām kēēlto nyēē mānāmē keey āk wōlēē mwooytooy :kiruutēkyoo.”

¹⁴Nto baanta nyooto mächē kutwēk :Bāwulō, kumwoochi :Kāliiyō Yuutayeek kule, “Nto kōōng'unyng'uunkyinē :akweek ng'ālyoo nyēē miyaat nto nyēbo ng'ōōki nyēē /kakeeyey, nto kāāyēbchinē yiit.

¹⁵Kukwaaneenaak wōlēē +moosatite, kuuyu rubtooy keey :riirikwook āk ng'al, kooyndōōk āk kiruutēkwook. Māmii :kiyēē ātiilē :anii kurubta keey āk ng'al chēē wuu choo.”

¹⁶Kunyoo, kukwet bichooto kuba saang'.

¹⁷Yooto, kuwēēkyi keey :bichooto Sōōstēēn chiichoo kiiyyoonkyinē kōōtaab saayeet. /Kēēbir kukāsē :biiko ām kōōk, nteenee manaakas :Kāliiyō yēēt kiy.

Kiiyeey :Bāwulō Antyookya

¹⁸Kibēēni :Bāwulō Kōōriintō bēsyōōs chēē mā tyaa. Nto mii yoo, kubakaakta mbo ng'eetaabiya kumächē kule kuwēētēē mwēēnkēēt kutākyi keey Siirya. Kiboonto keey Brisiila ākoo Akiila. Nto kumii yēēt ake yēē /kikēēkuurēē Keenkereeya kutākukānyē kuwo, /kēērwookyi buutēēk kuuyu kikiikoowaal keey kōōtāboonchi keey Yēyiin.

¹⁹Yu /kaakeerwaach, kunam baanta. Nto yu kabokuyit wōlēē /kikēēkuurēē Ēfēēsō, kubakaakta :Bāwulō Brisiila ākoo Akiila. Kiwo ku inee keey ānkōōwut kōōtaab saayeet ānkutoow kōōrwooch āk Yuutayeek.

²⁰Kisaaysaay :bichooto Bāwulō kule tākōōbuurto keey tukul, nteenee kitāyiis.

²¹Nto yu kimii kung'ēētēē yooto kumächē kuwēēchi keey, kukuurtoochi kule, “Yoo kacham :Yēyiin, +māāyēēwu.”Yooto, kung'eetee Ēfēēsō.

²²Yu kāwokuyit :Bāwulō Kayisareeya, kutas taay āk baannyii wokoosubaay kaniseetaab Yēērusālēm. Yu kābēk :bēsyōōs chēē ng'ēri, kurēkto Antyookya.

²³Kibēēni nkinee wōlooto bēsyoōsyēk chēē mā tyaa. Nto yityo, kuwēēsyētootēē komoswookik chēē chaang' chēbo yēēmēētaab Kalatyaa āk nyēbo Fruukya kōōtitiirrootē biikaab Kiriistō kutēē yooto tukul.

Kitoow :Ābōōlō yiisyēēnyii

²⁴Kimii :Yuutāyiintēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Ābōōlō nyēē kibo kiriinkēētaab Alekisaantrya. Ki chii nyēē ki kibsumannyyaa ānkiboonto kiirnātēēt nyēē wōō miisin ām komostaab siruutēkaab Yēyiin. Kiwo :chiichoo Ēfēēsō.

²⁵/Kikiikiineet kunam kēēltaab Mokoryoontēēt ānking'āloolēē Yēēsu ām mooyēēt akeenke, kōōnēētē ām kēēlto nyēē karaam kurubta keey āk Yēēsu, nteenee, kiinkētē baateey kurubta keey āk bātisāniisyēētaab Yoowaana.

²⁶Kitoow :chiichooto kung'alaal nyēbo nyikanat ām kōōtaab saayeet. Yu kāwokuyēbchi yiit :Brisiila āk Akiila ng'aleekaab Ābōōlō, kukuur kuwo kōōng'waa ānkubokurārchi ām kēēlto nyēē yemaat kurubta keey āk kēēltaab Yēyiin.

²⁷Yu kimāchē :Ābōōlō kuwo Akaaya, kōōkimkiim inee :mbo ng'eetaabiya /ānkēēsirchi biikaab Kiriistō chēē kimii yēēmēētaab Akaaya kule kutaach inee. Nto kuyitē, kuyēētyēēchi :Yēyiin kōōtitiir biiko choo kikiikōōyēnchi Yēēsu kubununēē chamateetaab Yēyiin.

²⁸Wuu nyooto, kuuyu kiibēl :inee kwiilateetaab Yuutayeek ām nkuruuk tukul kukāsē :biiko. Kōōboorunēē siruutēk kule Kāārārōokiintēēt :Yēēsu.

Yēyuutēk 19

Kumiitē :Bāwulō Ēfēēsō

¹Nto yu kitākumiitē :Ābōōlō Kōōriintō, kunam :Bāwulō baanta kumur kēēltaab rōōrōōk ākoy Ēfēēsō. Kiwokunyoorta wōlooto rubiik alak.

²Yooto, kuteebēē :inee bichooto kule, “Ara kyōōnyōōru Tāmirmiryēētaab Yēyiin, yu kābōōyēnchi, nto nee?”/Kēēkētyi Bāwulō kule, “Acha, ntēē manaakeekas mbo kule ākoo mii :Tāmirmiryēētaab Yēyiin.”

³Kuteebēē subak :Bāwulō icheek kule, “Nto ii, bātisāniisyēēt nyēē wuu nee nyēē kyōōnyōōru akweek?”/Kēēkētyi kule, “Kikēēnyōōru nyoo kibo Yoowaana.”

⁴Yooto, kumwoochi :Bāwulō kule, “Kibo :bātisāniisyēētaab Yoowaana kule kuweek :biiko. Kimwoochinē :Yoowaana biiko kule kōōyēnchi chiito nyēē kimākuchō ām lētuunyii. Nto chiichooto ku Yēēsu.”

⁵Yu kakas :bichoo kuu nyooto, /keebatisan bakeenke ām kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu.

⁶Yu kātiinyēē :Bāwulō bichooto āwunnyēk, kōōsuuchi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Yooto, kung'alaal :alake kuutuweek chēē kimēēnkētē ankwaamta :alake kiyēē kiiboorchī :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ām kuutiit nyēē kiinkētē.

- ⁷Kimāchē kuyitē :laatitaab bichooto tukul taman āk āyēēng'.
- ⁸Kiiwutē :Bāwulō kōōtaab saayeet ānkwoomtooy lōkōōywēk ām nyikanateet. Kyaamta lōkōōywēchoo ārook sōmōk kōōrwoochē āk biiko kumāchē kule nto yis kurubta keey āk wōlēē wuu :bāytooyiisyēētaab Yēyiin.
- ⁹Nteenee kiiyaam :biiko alake mētēwoy. Kimwooy mbo ām taayeetaab biiko ng'al chēbo rōkōs kurubta keey āk 'kēēltaab Yēēsu.' Kunyoo, kubakaakta :Bāwulō bichoo ānkuwēēto keey biiko choo kikiikuchamta Yēēsu. Kiirwookyinēē kaniseetaab bēsyō ake tukul kōōtaab kāānēētiisyēēt nyēē kiiyyoonkyinē :chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Turaano.
- ¹⁰Kitas taay :inee kuu nyooto kēnyiisyēk āyēēng' kut koomuuch kukas :biiko tukul chēē kiminyē yēēmēētaab Eesya ng'ālyoontēētaab Yēyiin, kunam wōlēē mii :Yuutayeek ākoo Kirikiik.
- ¹¹Kiyey :Yēyiin tukuuk chēē /kiilātē kubuntēē Bāwulō.
- ¹²/Kyāānkēēyib mbo ankoosyek āk sirook chēē kikiikutiiny :Bāwulō kuba wōlēē mii :biiko chēē kimnyoontōōs kusobtōōs ānkuchuwunēē :tāmirmirook chēē miyootēch.
- ¹³Kimii :Yuutayeek alake chēē kibērē nto ibēbēēto tāmirmirook chēē miyootēch kung'ēētyēē biiko. Kisyēēmē kule nto yēyiisyēē kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu ām choo kikiikunam :tāmirmirook chēē miyootēch. Kiimuuchē kumwooy kule, "Āmwoowook ām kaayneetaab Yēēsu nyoo āmtootē :Bāwulō kule ochuwu!"
- ¹⁴Biiko alak ām chooto ku wēērin tisab chēbo boontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Sikeefa nyēē ki kibkōrōs nyēē wōō. Yu kāmwoochi :bichooto tāmirmiryēēt nyēē miyaat kuu nyooto,
- ¹⁵kukētyi :tāmirmiryoonoo kule, "Ānkēt :anii Yēēsu ānkāānkētē ng'ālyoo kurubta keey āk Bāwulō, nto akweek ku ng'oo?"
- ¹⁶Kutēryēkyi :chiichoo kiboonto tāmirmiryoonoo miyaat bichoo ankooluukset nyēē -/mākyoomu kut kunyulee ng'wēny. Kiryaakta :bichooto kuba saang' kōōbēēnootē /ankaakesaksakanee sirook kule tōng'!
- ¹⁷Yu kābokuyityi :ng'aleechaa Yuutayeek ākoo Kirikiik chēē kiminyē Ēfēēsō, kumuuyo :tukul. /Kikiikaasta kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu miisin.
- ¹⁸Kikwa :biiko chēē chaang' choo kikiikuchamta Yēēsu ānkumwooy choolwookātēēng'waa.
- ¹⁹Kukwa mbo :nkicheek alake chēē kiyēyootē mosoonkoyeenik ankubokubeel kitaabuunekwaa kukāsē :biiko. Nto bērē kōōyīit :bichooto tukuuk chēē kyooroon, kiyitē beesaan chēē mātēē chu.
- ²⁰Ām kēēliitēnyi kuchamta :biiko chēē chaang' Yēēsu. Kiyesta :ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkunyōōr nkuruuk.

²¹Yu kāākuyēyākiis :ng'aleechu tukul, koosoot :Bāwulō kule kuwo Yēerusālēm kumāchē kule kubuntēē Maketoonnya āk Akaaya. Kimwooy kule, “Yoo kāābuur wōloto, +māaruutoochi Rooma nkinee.”

²²Yooto, kōōyookto Tēmētēwō ākoo Eraasto chēē kiyēētyēēchinootē kuba Maketoonnya, nteenee king'ētunēē :inee yēēmēētaab Eesya bēsyōōsyēk chēē ng'ēri.

²³Kitoow keey :wōōrōōryēēt ām Eesya nyēē mā mining' kurubta keey āk kēēltaab Yēesu.

²⁴Kimii :kiitoong'iintēēt ake nyēbo karin nyēē /kikēēkuurēē Tēmētēēryō. Kiitoonyē :chiichi kiy nyēē kiikerkeeyee kōōtaab Ārtēmiis nyēē āynāt koorko kung'ulunēē feeteet. Kiboor :biiko miisin chēē kiyēyē yiisyoono.

²⁵Yooto, kukuur :Tēmētēēryō bichooto āk alak chēē kiyēyē yiisyeēt nyēē wuu nyooto ānkumwoochi tukul kule, “Murēchu, ōnkētē kule kēēboorē :acheek miisin ām yiisyooni.

²⁶Kookasee mbo koonyekwook āk yiitiik kule kookuweech :chiichi /kēēbērē Bāwulō biiko ku chaang' ām wōli bo Ēfēēsō āk yēēmēētaab Eesya kumukuul. Mwooyē :chiichi kule ng'al chēbo bēērbēēryō /kēēkutunkyinootē tukuuk chēē yēyootē :biich ām āwunnyēkwaa.

²⁷Mii :miyootyēēt nyēē mākutook āmēēbērē baateey kule +/makeenyiil yiisyoonyoo, nteenee makuchwees :biiko kōōtaab Ārtēmiis. Inee :nyoo /kēēkutunkyinē ām yēēmēētaab Eesya tukul āk kōōrēēt kumukuul. Yoo karubta yuutēyu, mākubot :wōōyinto nyoo boonto.”

²⁸Yu kakas :bichooto ng'aleechaa, kunyēēr ānkubōloobōl kule, “Wōō :Ārtēmiis nyoo bo biikaab Ēfēēsō!”

²⁹Kuchēy :taariiryeet ām kiriinkēēt kumukuul. Kunam :biiko chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Kāyō ākoo ake nyēē /kikēēkuurēē Aristaarko chēē kibo :tukwaay Maketoonnya ānkiboontootē keey Bāwulō ām baannyii. /Kikeesar bichooto ākoy yēēt ake yēē /kikēēkāsēē ārēērōōsyēk.

³⁰Kimach :Bāwulō kule kuwo wōloto kimii :bichoo, nteenee kuket :rubiik.

³¹Kiisōōw Bāwulō :chōōrōōnuutēkyii alake chēē ki biich chēē ki wōōyēch ām yēēmēēt kule māwo wōloto.

³²Kichuunchuun :biiko tukul ām yooto. Kimwooyē :alake chu, kumwooyē :alake choo. Kimēēnkētē mbo :biiko chēē chaang' kiyēē kibēēchinē wōloto.

³³Yooto, kuwunukto :Yuutayeek Alekisaanta kuwo taay /ānkēēbōloobōlchi kung'alaal. Kumwechee biiko āwunnyēk kule kusiisyo sukung'eet kumwooy ām taayeetaab biiko ng'ālyoo nyēē tuuchēē ng'aleechaa.

³⁴Nto yu kābokōōnkēt :biiko kule ākoo ki Yuutāyiin :Aleksaanta, kōōchuulyo ām āsiiswēk āyēēng' kukuurchinē barak kumwooyē kule, “Wōō :Ārtēmiis nyoo bo biikaab Ēfēēsō.”

³⁵Yooto, koosiis icheck :chiito nyēē wōō nyēbo kiriinkoonoto, nto mii yoo, kumwoochi kule, “Murēchu bo Ēfēēsō! -/Mākiinkētē ām kōōrēēt kumukuul kule kiriinkēētaab Ēfēēsō nyēē riibē kōōtaab Ārtēmiis nyoo wōō āk mbo kitōōntōyēenyii nyoo /kikiirārooku kuchōōnēē barak?

³⁶Kunyoo, kuuyu -/mākēētuuchē ng'aleechu bo man, kumāchāktōōs ōsiisyē āmōōtēēltēēlēnē.

³⁷Kōōkwēru bichu kukwa yu, āmēēbērē kang'alaalee Ārtēmiis nyēē miyaat, nto mēēbērē mbo kābut kōōnyii kuchoor kiy.

³⁸Yoo ākoo boonto :Tēmētēēryō āk biikyii choo yēchinē inee yiisyēēt ng'ālyoo nyēē ng'woonchinē ām wōlēē mii :chii, kuyootootiin :kōōkwōōsyēk ānkumii :booyikaab yēēmēēt chēē wōōyēch. Imuuchē :icheek kuyib riirikwaa wōlooto.

³⁹Nto yēē kātākumii :ng'ālyoo nyēē kātōōmāchē tōōmwoowu, kumāchāktōōs /kiilyeb ām kōōk.

⁴⁰Kuu wōloo wuu kuu nyiitēnyi, kēēmiitē :acheek yēē mii :chii, kuuyu /kiimuuchē /kēēmwooy kule acheek :chēē kākēēyibu wōōrōōryooni ām ng'aleechu kāyēyākiis. Māmii :wōlēē kēētuuktooy keey ām ng'aleechu.”

⁴¹Yooto, koochecheey bichoo kubēēchi keey.

Yēyuutēk 20

Kiruutoochi :Bāwulō kanisoosyekaab Maketoonnya āk Akaaya

¹Yu kikiikubēk :taariiryaanaa, kōōyookto :Bāwulō /bokēēkuurchi rubiik. Nto yu kikiikōōkimkiim, kubirchi chameetaab keey ānkuwēēchi keey :inee Maketoonnya.

²Kiwēēsyētootēē komosaata kōōkiimootēē biiko ng'aleek chēē chaang'. Nto mii yoo, kuyit yēēmēētaab Kiriki.

³Kibēēni wōlooto ārook sōmōk. Kumii kuyēytooy keey kumāchē kuwēētēē mwēēnkēēt ākoy Siirya, kusēw kule kikiikuyey :Yuutayee ruurumuut kule /keebakach inee. Kunyoo, koosoot kule kooyeey kumur Maketoonnya.

⁴Kiwēēto keey chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Sobaatiro araab Biirō nyēbo kiriinkēētaab Bereeya, Aristaarko āk Sēkuuntō chēē kibo :tukwaay Tēēsālōōnikē, Kāyō nyēē kibo Tēērbē, Tēmētēēwō, Tukiikō ākoo Turōfīmō chēē kibo :tukwaay yēēmēētaab Eesya.

⁵Kisimkoonto :bichooto ankubokukanyeech Turoowa.

⁶Yu kāākubēk :Saakweetaab mukaatiin chēē mākuutunootiin, kēēng'ēētyēē :acheek Filiibi keebeetee mwēēnkēēt. Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk muutu, kiiyoomē keey āk biiko chuut ām Turoowa ānkēēbēēnii wōloto bēsyōōsyēk tisab.

Kiineet :Bāwulō kaniseetaab Turoowa

⁷Ām bēsyēētaab taayta nyēbo wiikiit, keekwaa :tukul yēēt akeenke sikyoomchiinē āmiik. Kyoomchi :Bāwulō biiko ng'ālyoontēēt ākoy kwēēmooy kwēēn kuuyu kimāchē sukuwo yu kāyyēēkunēē.

⁸Ki chaang' :taariinek chēē kilāytōōs ām koroofa wōli kikēētuytōōsii nyēē king'ētu :maat.

⁹Kimii :āybēēryoontēēt ake nyēē /kikēēkuurēē Ēwutukō nyēē kimii kukēēbuur yēē kibo tiriisia. Kinam āybēēryoontoonoo :rwoonik chēē nyikiisēch kumii :Bāwulō kutāsē taay kwoomu lōkōōywēk. Yu kikiikōōnuuch kutukul, kōōsuuwunēē koroofet nyēē kibo sōmōk ānkukwēr ng'wēny kule mbum. Nto bēē /bokeenam, kukaakume.

¹⁰Yoto kurēkto :Bāwulō ankuwokwaamut chiichoto ānkumwoochi biiko kule, “-Mōōmuuyē, nto yu tākusoboot.”

¹¹Kooyeey :tukul koroofa. Kubetes :Bāwulō mukaatiit kwoomiis :tukul ankutas taay kung'alaal kuyyeech. Nto yu kayyeech, kuwēēchi keey.

¹²Yoto, /kiimut āybēēryoontoonoo kuwo kaa kukāākusob. Kibāybāyiitu :bichoto miisin.

Kibirchi :Bāwulō kāāntōōyikaab kaniseetaab Ēfēēsō chameetaab keey

¹³King'artam :Bāwulō kēēlto kutākyi keey kiriinkēētaab Aaso nteenee kikeebeetee acheek mwēēnkēēt ākoy wōloto.

¹⁴Yu kāwokunyōōrchēēch :Bāwulō Aaso, kēētākyi keey Mituleen nyoo kiikwēēn :bēēko.

¹⁵Nto mii yu kāyyēēkunēē, kēēng'ēētyēē yoto ām mwēēnkēēt ankeebe ākoy Kiiyoos. Nto bēsyēēt nyēē kiikēērē, kyaay ākoy yēēt ake yēē /kikēēkuurēē Sāāmō. Nto yu kāyyēēkunēē, keeyit kiriinkēētaab Milēētō.

¹⁶Kikiikootiil :Bāwulō kule kukeeyta kumur Ēfēēsō simēēboot āsiiswēk ām yēēmēētaab Eesya. Kimii kusārtooy keey kumāchē kule yoo keemuuk, kuyit Yēērusālēm yēē bēsyēētaab Bēēntēkōōst.

¹⁷Kumii :Bāwulō Milēētō, kōōyookto /bokēēkuurchi booyik chēbo kaniseetaab Ēfēēsō.

¹⁸Yu kayit :booyichoto, kumwoochi kule, “Ōnkētē wōlēē kyāābuurtooy āk akweek kuchakee kēēboontē keey bēsyēētaab taayta nyoo kyāāyitunēē yēēmēētaab Eesya.

¹⁹Kyāāyibē keey ng'wēny ānkāāmuytooy āyēchinē Mokoryoontēēt yiisyēēt ānkāāmāsē lōōkik kutēē yotoo tukul ānkumii :Yuutayeek kuyēwoo ruurumuunēk.

²⁰Ōnkētē mbo subak kule mēēbērē kyāāyēēyē lēt ā-āmwook kiy nyēē mākuyēētyēēchook, ntēē kyāānēētē biiko tukul ām yēēt akeenke nto subak aneetaate ām koorin.

²¹Kyāāboorchi Yuutayeek āk Kirikiik kule māchāktōōs :icheek kuweek ām choolwookātēēng'waa ānkuyēēlchi komostaab Yēyiin ankookaasee keey Mokoryoontēēt Yēēsu.

²²Ām yu raat, kāākukērchoo koong' :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule āwē Yēērusālēēm āmāānkētē kiyēē mawokuyeyakay ām wōlēē āmiitē yoo kaayit.

²³Ānkētē kityō kule ām kiriing' ake tukul, mwoowoo :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule kānyoonwoo :rātiisyēēt āk nyāliluutēk.

²⁴Nteenee buch :soboonnyuu yoo kamaawaany labateetaab yiisyēēt nyoo kōōkukōōno :Mokoryoontēēt Yēēsu. Yiisyooni, ku ābooru lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo chamateetaab Yēyiin.

²⁵Ānkētē mbo raat kule māmii :chii ām akweek choo kookeebeetaate :tukul kyoomtootē lōkōōywēk kurubta keey āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin, :nyēē mawokukasa subak.

²⁶Kunyoo, āboorwook raat kule mariireenaa :chii ake tukul yoo kēēboot soboonnyii.

²⁷Mēēbērē kyāāmuuny mbo bēsyēēt akeenke ā-āmwook tukuuk tukul chēē māchē :Yēyiin kule oyey.

²⁸Ōriib keey ānkōōriib mbo nkicheek biiko choo kiikukwēchook :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule ōriibē. Akweek chēē ō-ākooy biikaab Kiriistō choo kiwālāng'unēē korotiikyii.

²⁹Ānkētē kule yoo kāāwēēchi keey :anii, makukwa :suuyiik chēē kōrōōmēch miisin chēē makusankatan kēēchiirēk nyēē māsooyēē.

³⁰Makoobetyeenyee keey :alake wōlēē ōmiitē ānkōōbotboot ng'aleekaab man sukung'eet kōōsōrto biiko kurub icheek.

³¹Kunyoo, ōriib keey, wē, murēchu. Māchē mbo ōsōōtē kule ām kēnyiisyēk sōmōk choo kookukeeyta, kyāātāsē taay ānēētē chii ake tukul ām akweek bēēt āk kwēēmooy kut kutēwu :lōōkik.

³²Kunyoo, kāātōōrook āwunnyēkaab Yēyiin āk mbo wōlēē mii :ng'ālyoontēēt nyēbo chamateenyii. Mākōōtitiirook :ng'ālyoontoonoo ānkōōbēruurook tukul choo kiikootabaanaak ōyēku cheechii.

³³Manaamach mbo beesyaa nto sira nyēbo chii ake tukul.

³⁴Ōnkētē :akweek kubooyiit man kule kyāāyēyēē āwunnyēkyuu kiy ake tukul nyēē kyāāmāchē āk mbo chēē kimāchē :chōōrōōnuutēkyuu.

³⁵Ām kiy ake tukul nyēē kyāāyēyē, kyāāboorwook kule ām yiisyō nyēē kyāātīrchinē ām kēēliitēnyī, mākwēēch kēēyēētyēēchinē choo kuskusēch kiisōōtē ng'aleekaab Mokoryoontēēt Yēēsu choo kimwooyē kule, 'Ibēruuroot :nyoo ikooytooy kusiir nyoo /kiikoochinē.' "

³⁶Yu keewaany :Bāwulō kumwooy ng'aleechu, kukutuny āk bichoo tukul ankusaay.

³⁷Yooto kumoot :icheek Bāwulō ānkuriirtōōs kutēē yooto tukul kubirchinē chameetaab keey.

³⁸Kiyēē king'woonchi bichooto miisin ku yu kimwooyē :Bāwulō kule mēēbērē tābokukāsē :icheek inee subak. Yooto, kōō-āmiis ākoy yēē kimii :mwēēnkēēt.

Yēyuutēk 21

Kiwo :Bāwulō Yēērusālēm

¹Yu kikiikeebchey keey āk bichoo, keebe ankubokeelaany mwēēnkēēt ankeechuul ākoy Kōōs. Nto mii yu kāyyēēkunēē, keenam baanta ākoy Rōōtō. Yu kākēēng'ēētyēē yooto keeyit Bataara.

²Kibokeenyoorte mwēēnkēēt wōloto nyēē kimii kwooytōōs ākoy Fōyinikē. Keelaany ankeebe.

³Kikeebe, nto yu kābokēētoobēn Kubrō, kēēmur komostaab cheeronko kēētākyyi keey Siirya. Yooto, wokōōyyoonyēē :mwēēnkēēt Tiirō, kuuyu kimāchāktōōs /kiinēm tērēkōōk chēē kimii mwēēnkoonoto.

⁴Kikēēnyōōru biikaab Kiriistō ām wōloto ānkiibuurtē keey bēsyōōsyēk tisab. Kimwoochi :bichoo Bāwulō kubununēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule māwo Yēērusālēm.

⁵Yu kikiikubēk :bēsyōōsyēkyoo ām wōloto, kēēng'ēētyē ankeetas taay āk baannyoo. Kitaseech :mbo ng'eetaabiya tukul kuboonto keey kooruukwaa āk lēēkōōk. Kikeebe ānkubokēēkutunyēē yēbo sakaramteetaab araarayta ankeesaay.

⁶Yu kāākēēbirchi keey chameetaab keey, kēēsērēētyē ankubokeelaany :acheek mwēēnkēētkēynyoo ankooyeey :chuut tukul kēēstonikwaa.

⁷Kikeetas taay :acheek āk baannyoo, kung'eetee Tiirō kut bokeeyit Tolemay. Kikiisubaay mbo ng'eetaabiya ām wōloto ānkēēbēēnii bēsyēēt akeenke.

⁸Nto yu kāyyēēkunēē, keenam baanta ākoy Kayisareeya. Kitaacheech :āmtooyiintēēt Filibō nyoo ki akeenke ām choo ki tisab choo /kikēēkwēyē ām Yēērusālēm.

⁹Kiboonto :chiichoo tibikyii ang'wan chēē kimanaaba koorin. King'āloolē ng'al chēē kiiboorchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁰Yu kābokēēbēēnii wōlooto bēsyōōsyēk chēē mā tyaa, kuchōōnēē :wōōrkooyoontēēt ake Yuuteeya nyēē /kikēēkuurēē Akaabo.

¹¹Kinam anweetaab suwe nyēbo Bāwulō ankuratee keey bakeenke āwunnyēk āk kērēēnkōōk ānkumwooy kule, “Mwooyē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule, ‘Makurat :Yuutayeekaab Yēērusālēēm chiitaab :anwaani ām kēēliitēnyi, nto mii yoo kiyyokoochi biiko choo mā Yuutayeek.’ “

¹²Kēēkāsē ng'aleechaa kibo chiichoo, keesaaysaay :acheek Bāwulō kēēboontē keey āk biiko chēē kimii yooto, kule māwo Yēērusālēēm.

¹³Yooto, kukētweēch :Bāwulō kule, “Ām nee yu ōriirēēnoo ānkōōyēyē mooyēēnyuu kunwaakan? Mēēbērē ayeytaat /keerata baateey, nteenee achamaat mbo kule āmēēchi Yēērusālēēm kubo kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu.”

¹⁴Kuuyu kimēētākiimuuchē takeesaaysaay, keemwaay kule, “Kubāw :Yēyiin.”

¹⁵Keerat keey ankeebe Yēērusālēēm.

¹⁶Kitaseech :rubiik alake ām Kayisareeya ānkukwērēēch ākoy kaytaab chiito nyēē /kikēēkuurēē Munāāsōōn wōlēē kikēēruuyē kwēēmowuunooto. Kibo :chiichi Kubrō ānku inee akeenke ām choo kisimkōōyēnchi Yēēsu.

Kiruutoochi :Bāwulō kāāntōōyikaab kaniseetaab Yēērusālēēm

¹⁷Nto yu kabokeeyit Yēērusālēēm, kutaacheech :mbo ng'eetaabiya ām ng'erekweek chēē chaang'.

¹⁸Kikēēruuyē wōlooto, nto yu kāyyēēkunēē, bokeekas Yāākōbō. Kimii :booyik tukul wōlooto.

¹⁹Yooto koosubaay :Bāwulō booyichoo ānkurārchi ng'ālyoo ake tukul nyēē kiikuyēchi :Yēēsu biiko choo mā Yuutayeek kubuntēē inee.

²⁰Yu kakas :bichooto ng'aleechaa, kookaasta Yēyiin. Nto mii yoo, kumwoochi Bāwulō kule, “Ng'eetaabiya, miitē :Yuutayeek Yēērusālēēm chēē yitē kisyēērōōk chēē chaang' chēē kiikuchamta Yēēsu nteenee tākuriibē kiruutēkwaa nyēē kōrōōm miisin.

²¹/Kōōkēēmwoochi kule 'kwēēnēētē Yuutayeek tukul choo kiikuburuch keey āk choo mā Yuutayeek kule kuweeksee ng'aleekaab Muusa ameemuraatan lēēkōōk amarub ātēbuutēkaab Yuutayeek.

²²Ntēē ākoy kukas :bichoo areet akeenke kule 'kēēchōō. Kunyi keeyey nee?

²³Kiito nyēē miitē, ku iyey kuu wōlēē +mākēēmwooytoowuung' :acheek. Kēēboontē biiko alak ang'wan chēē kiikōōtāboonchi keey Yēyiin āmārwoochē buutēēk.

²⁴Iwēētē keey bichu ānkiitiliil keey :nkinyiing' nto iwutē Kōōtaab Yēyiin. Nto yityo, ikweyte kiy ake tukul nyēē rubtooy keey āk ntasimnyaanaa sukung'eet /kiirēr mētēwookaab bichooto. Mākōōnkētēē :chii ake tukul yooto kule māmii :manta ām tukuuk chēē /kōōkēēmwoochi kurubta keey āk kiyēē iyēyē, nteenee kule imiitē irubē ātēbuutēkyoo.

²⁵Nto kurubta keey āk choo mā Yuutayeek choo kiikuchamta Yēēsu, kōōkēēsirchi choo barweet kurubta keey āk kiyēē /kookiitiil kule kutayee keey :icheek kwoomē āmit choo /kākēēsooytoochi āynātōōs. Kutayee keey martaayeet, bany chēbo tyoong'in chēē /kakeekul āk kiisēēn."

/Kikeenam Bāwulō

²⁶Yu kāyyēēkunēē, kuwēeto keey :Bāwulō bichoo, nto yu kābokōōtiliil keey, kuba Kōōtaab Yēyiin. Kiiboor bēsyēēt nyēē bēkunēē :bēsyōōsyēk tisabu choo /kiitiliilēē keey āk yēē /kēēbēēlchinēē chii ake tukul kōrōsēēk.

²⁷Yu kikiikuriik kubēk :bēsyōōsyēchoo tisabu, kukas :Yuutayeek alake chēē kibo yēēmēētaab Eesya kumii :Bāwulō Kōōtaab Yēyiin. Kiiwuruur :Yuutayeekchaa biiko kunam Bāwulō

²⁸ānkubōloobōl kule, "Biikyoo bo Isrāyēēl, ānkōōyēētyēēchēēch! Inēētootē :chiichiitēnyi biiko tukul ām wōlto ake tukul kung'āloolootēē biikyoo nyēē miyaat, ātēbuutēkyoo āk mbo Kōyitēnyi. Mā chooto baateey, kāākukwēr mbo subak Kirikiik kukwa biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin, kōōntosuur mbo yuutēyu churtaat."

²⁹(Kikisimkukas :icheek chiichoo kibo kōōrēētaab Ēfēēsō nyoo /kikēēkuurēē Turōfiimō kuboontootē keey Bāwulō ām kiriing'. Kibērē :icheek tōōs kikiikukwēryoot :Bāwulō chiichoo kuwo Kōōtaab Yēyiin.)

³⁰Kuchēyē :taariiryeet ām kiriinkēēt kumukuul, kulābātunēē :biiko komoswookik tukul chēbo kiriinkoonoo /ānkēēnāmē Bāwulō /ānkiichuutootē kung'eetee Kōyooto bo Yēyiin /ānkēēkērē ōrootunwēkaab biiwuut areet akeenke.

³¹Kumii :bichoo kusyēēmē kule kubakach Bāwulō, kuyityinē :ng'aleechaa nyēē wōō nyēbo lukēētaab Rooma kule kimā mining' :wōōrōōryēēt kiriinkēētaab Yēērusālēm tukul.

³²Yooto kuwēetooy :kāāntōōyiintonoo bo lukēēt areet akeenke biiko alak chēbo lukēēt chēē wōōyēch āk chēē minkēēch ākoy wōloto kimii :wōōrōōryēēt. Nto kukāsē :bichoo kiyēyē wōōrōōryēēt chiichoo bo lukēēt āk biikyii, mānāātākubirsēēt Bāwulō.

³³Kinam :kāāntōōyiintonoo kibo lukēēt Bāwulō ankumwaayta /keeratee nyōrōōrōōnik āyēēng'. Nto mii yoo, kuteebēē biiko kule, "Ng'oo :chiichi nto subak kayee nee?"

³⁴Kiwiirunaat :bichoo ng'al. Kimwooyē :chuut chu, kumwooyē :alake alak. Kunyi, maneemuuch :kāāyooong'iintonoo kunyōōr ng'ālyoontēētaab manta. Kuuyu kibōltōōs :bichoo miisin, kumwooy :chiichoo bo lukēēt kule /kēēkwēryoot Bāwulō kuwo kiyēnkuutaab lukēētaab booryēēt.

³⁵Yu makuyit :Bāwulō yēē /kikēēloong'tēē, kukōrōmiit :wōōrōōryēēt miisin kut kukalabaat :biikaab lukēēt.

³⁶Kibōlootē :biiko choo kirubootē Bāwulō kumwooyootē kule, "Owaang'te chiichi!"

King'āloolchi :Bāwulō biiko

³⁷Yu kikiikuriik kooyiitita :bichoo kibo lukēēt Bāwulō kiyēnkuung'waa, kumwoochi :Bāwulō kāāntōōyiintonoo bo lukēēt kule, "Ara imuuchāktōōs āmwoowuung' ng'ālyoo?"Kuteebēē :chiichooto kule, "Ing'āloolē kuutiitaab Kirikiik?"

³⁸Ibooyē :inyiing' oob Miisir ānku inyiing' :nyoo kiwēēkyēēch keey intōōchi kāwōōtik kisyēērōōk ang'wan kuba suurkwēēn ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri choo kookukeeyta?"

³⁹Kukētyi :Bāwulō kule, "Āyēku anii Yuutāyiin nyēbo Taarso ām Kiliikya, chiitaab :kōōrēēt nyēē mābo kiriing' nyēē mātookunoot. Lēyyē, kany baa, āng'āloolchi biiko."

⁴⁰Yu /kākēēchāmchi, kōōyyoonyēē barak yēē /kikēēloong'tēē ankumwechee biiko āwunnyēk kusiisyo. Yu kāākusiisyo :bichoo, kumwoochi :Bāwulō Yuutayeek ām kuutiing'waa kule,

Yēyuutēk 22

¹" Mbo ng'eetaabiya, okas kiyēē āmwooyē nyēē āyēētē keey."

²Yu kakas :bichoo kung'āloolchinē icheek :Bāwulō ām kuutiitaab Iburaneek, kusiisyo. Yooto kumwooy :Bāwulō kule,

³" Anii Yuutāyiin. /Kikēēsikyoo Taarso ām Kiliikya, nteenee kyāānērēē kiriinkooni bo Yēērusālēēm. Kiineetaa :Kāmālyēēl ātēbuutēkaab mbo kuuko, ānkyāākiilchi ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuu wōloo ōwuuyē :akweek bēsyōōsyēchu.

⁴Kyāāwusē biiko chēē kirubē kēēltaab Yēēsu kut āmāchē ābākāchē. Kyāānāmootē murēnik āk kooruuk ānkāārātē ākēertooy kō.

⁵Imuuchē mbo kōōboorwook :kibkōrōs nyēē wōō āk booyikaab kōōk tukul kule man :ng'aleechu āmwoowook. Kikōōno mbo :kāāntōōyichoo bārōōnōōk āyibchi mbo ng'eetaabkaamet ām Tamaasko. Kunyoo, kyāāwē wōloto āmāchē anam biiko sākākwēryoonu kukwa Yēērusālēēm /bokiing'woonchi.

- ⁶Yu kikiikuriik kuyit :asiista lo nyēbo bēēt, kukariik ayit Tamaasko, kuchō :lēbkēēyyēētaab Yēyiin ām barak ankoolaambuuchaa.
- ⁷Āryookyi keey ng'wēny. Nto mii yoo, akas kuutiit nyēē kikuurwoo kule, 'Sāwulō, wē, Sāwulō, 'kēē-āmchoo nee?'
- ⁸Ākētyi kule, 'Inyiing' ng'oo ōō, mokoryoontēēt?' Kukētwoo kule, 'Anii Yēēsu nyēbo Nāāsārēēt, nyooto imiitē ibārē.'
- ⁹Kikas :chōōrōōnuutēkyuu chēē kikēēboontootē keey lēbkēēyyēēt, āmēēbērē kiinkētē kiyēē /kikēēmii /kēēmwoowoo.
- ¹⁰Yooto, ateeb kule, 'Ara ayey nee ōō, mokoryoontēēt?' Kuwālwoo kule, 'Ng'eet ānkiwē ākoy Tamaasko. +/Mākiibooruung' ām wōloto kiyēē +meeyey.'
- ¹¹Kinama :chōōrōōnuutēchooto āwut ānkōōrēētootoo ākoy Tamaasko, kuuyu kikiikutoora :lēbkēēyyoonoo koonyek akor.
- ¹²Yooto, kuchō :chiito ake ām wōloto nyēē /kēēkuurēē Anannyyaa chokukasa. Kirubē :chiichoto mākuutēkaab Yēyiin miisin ānkikoonyitē inee :Yuutayeeek tukul chēē kimiitē wōloto.
- ¹³Kuchō :chiichoo ānkuchokōōyyoonyēēnoo komos ānkumwoowoo kule, 'Ng'eetaabiya Sāwulō, ikaste!' Akaste yooto bakeenke ankaakas inee.
- ¹⁴Nto mii yoo, kumwoowoo :chiichoto kule, 'Kookukweying' :Yēyiintēētaab mbo kuuko kule 'inkēt kiyēē mächē :Yēyiin kuyey 'ankiikas Nyoo Karaam Kuchurta 'ankiikas mbo ng'aleek chēē kwoonēē kuutiinyii.
- ¹⁵Inyiing' :nyēē +māwēēmwoochi biiko tukul kiyēē!keekasee koonyekuuk āk yīitiikuuk.
- ¹⁶Kunyoo ii, tēēkānyē nee? Ng'eet /keebatisaniing' ibuuktē ng'ōōkiswookikuuk ām kaayneenyii.'
- ¹⁷Yu kawaayeey Yēērusālēēm, nto āmiitē āsooyē ām Kōōtaab Yēyiin, kuchō :ng'oong'uutyēēt mētinyuu.
- ¹⁸Kyaakas Mokoryoontēēt kung'āloolwoo. Kimwoowoo kule, 'Ng'eetee Yēērusālēēm areet akeenke, kuuyu mēēbērē makucham :bichu kiyēē imwooyē kurubta keey āk anii.'
- ¹⁹Yooto, ākētyi kule, 'Mokoryoontēēt, ntēē inkētē :bichuutēchu kule kyāāwēētootē :anii kung'eetee kōōtaab saayeet ake ākoy ake ābirootē biiko choo kiiyēnuung' ānkāārātē alak ākērtooy kō.
- ²⁰Nto mbo bēsyoonoo /kikēēbākāchē Steefaan sāāyyoonyēē :anii yooto āriibē sirookaab biiko choo kimii kurumiisyē ārōōbē icheck kule kikaraam :kiyēē kimii kuyēyē.'

²¹Yooto, kumwoowoo :Mokoryoontēet kule, '+Māāyooktiing' lōōyin wōlēē mii :biiko choo mā Yuutayeek.' "

Kiiboor :Bāwulō kule kibo kōōrēetaab Rooma

²²Kiyēbchi yiit :biiko Bāwulō, nto yu kāmwooy ng'aleechu, kubōloobōl :biikēy kumwooyē kule, "Obakach chiichi, māyēmāktōōs /tākēēkāsē."

²³Kumiitē :bichoo tākubōltōōs ānkumētooy sirookwaa chēē kiiliiktēē keey ānkuwūrē tēērtit,

²⁴kumwooy :kāāntōōyiintonoo kibo lukēēt /kēēkwēryoot Bāwulō kuwo kiyēnkuutaab bichoo bo lukēēt. Kimwooy mbo subak kule /bokeebas /ānkiikum sukung'eet /kiinkēt kule kiy nee nyēē kibōlchinē :biiko kurubta keey āk inee.

²⁵Yu kimiitē kiimukuunkēnē kule /sikeebas, kumwoochi :Bāwulō kāāyyoong'iintēet ake nyēbo lukēēt nyēē kimii kēēyyo yooto kule, "So, bo man ām wōlēē ōmiitē :akweek /keebas chii nyēbo kōōrēetaab Rooma ānku nyēē /mānāākiinkēt mbo kule boonto lēēlis nto buryo?"

²⁶Kukāsē :chiichoo kibo lukēēt kuu nyooto, wokumwoochinē nyēē wōō nyēbo lukēēt kule, "Imiitē wēēyēyē nee? Nto yu ākoo bo :chiichi kōōrēetaab Rooma!"

²⁷Yooto, kuwo :kāāntōōyiintonoo bo lukēēt wōloo kimii :Bāwulō. Nto yitē, kuteebē kule, "Mwoowu, baa, kālē ibooyē kōōrēetaab Rooma?" Kulē :Bāwulō, "Ēē, ābooyē wōlooto."

²⁸Kumwooy :kāāntōōyiintonoo kibo lukēēt kule, "Ntēē kyaakweyte :anii beesaan chēē chaang' sāāyēku chiitaab Rooma." Kumwooy :Bāwulō kule, "/Kikēēsichoo āyēku chiitaab Rooma."

²⁹Kiichuchuuy keey areet akeenke :chēē kimāchē kule kōōkuum Bāwulō. Yooto, kunam kuut kāāntōōyiintonoo, yu kēēnkēt kule ākoo kikiikuratee chii nyēbo kōōrēetaab Rooma nyōrōōrōōnik.

Kumii :Bāwulō taayeetaab kōōkwēetaab Yuutayeek

³⁰Nto yu kāyyēēkunēē, kimāchē :kāāntōōyiintonoo bo lukēēt kōōnkēt kiyēē kiitēēchinē :Yuutayeek kurubta keey āk Bāwulō. Yooto, kootyaakta Bāwulō ānkumwoochi kōōkwēetaab Yuutayeek kōōruruuch keey kumiitē :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch. Nto tēē yoo, /kēēkwēryoon Bāwulō kuchō taayeetaab kōōkwoonoo.

Yēyuutēk 23

¹Yooto, kōōrōotoot :Bāwulō booyichooto ānkumwoochi kule, "Mbo ng'eetaabiya, ānkētē kule kyaayey :anii ākoy kura yiisyēēnyuu kuyitita kuu wōlēē māktooy :Yēyiin."

²Yu kāmwooy :Bāwulō kuu nyooto, kumwoochi :Anannyaa nyoo kibkōrōs nyēē wōō, biiko chēē kilēēkitēē Bāwulō kule, "Orabaach kuutiit."

³Yooto, kumwoochi :nkinee Bāwulō kule, “Makoorabaachiing' :Yēyiin inying' nyoo iyibē keey kule itiliil ām wōlēēb saang'. Itiilchoo ng'al kurubta keey āk wōlēē wuu :kiruutēkaab Yēyiin ānkiimiitē i-iryēē kiruutēchoo yoo imwooyē kule /kiirabaachaa.”

⁴Kumwoochi :biiko chēē kimii yooto Bāwulō kule, “-Mēētinyē koonyit? Kaaming' :nee yu kēēntosuur kibkōrōs nyēē wōō bo Yēyiin?”

⁵Kukētyi :Bāwulō kule, “Mbo ng'eetaabiya, -māānkētē mbo kule ākoo kā kibkōrōs nyēē wōō kuu yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, ‘-Meeng'alaal ng'ālyoo nyēē miyaat ām wōlēē mii :bāytooyikaab biikwook.’ ”

⁶Kiinkētē :Bāwulō kule kiiliinyootiin :bichoo. Ki Satukaayeek :alake, nto alak ku Farisaayeek. Yooto, kukuur ām kōōk kule, “Mbo ng'eetaabiya, anii Fārisooyiin ānkāāsālu Farisaayeek. Āmiitē raat yu /kiikumwoo, kuuyu ātinyē mooyēēt kule ng'ēētyēē :biiko meet choo kiikubēk.”

⁷Yu kāmwooy :Bāwulō kuu nyooto, kuchuunchuun :Farisaayeechaa āk Satukaayeek. Yooto mbo subak kubuntēē keey :kōōkwēēt.

⁸Mwooyē :Satukaayeek kule māng'ēētēē :chii meet, māmii :malayikaan āk tāmirmiroy. Nteenee iyēnchinē :Farisaayeek ng'aleechaa tukul.

⁹Kichēy :taariiryēet nyēē wōō kut kung'ēētyo :kāānēētikaab kiruutēk alake chēē ki Farisaayeek ānkumwooy kule, “Nto yu ākoo māboonto :chiichi lēēlis. Inkētē :ng'oo, nto nyuun kāng'ālōolchi inee :tāmirmiryēēt nto ku malayikeet.”

¹⁰Kikōrōmiit :wōōrōōryēēt kut koosoot :nyēē wōō nyēbo lukēēt kule imuuchē :bichoo kusankatan Bāwulō kule tōng'! Yooto kōōyookto biikyii alak chēbo lukēēt kurēkto bokōōsōrunēē Bāwulō kwēēnuutaab bichoo ānkukwēryoot kuwo kiyēnkuung'waa.

¹¹Nto mii kwēēmooy, kōōnookyi :Mokoryoontēēt Bāwulō ānkulēēnchi, “Bāwulō, -mēēmuy, ikiil. Kuu yoo 'kwēē-āmchi biiko ām Yēērusālēēm kurubta keey āk anii, +maweeyey kuu nyooto ām Rooma.”

/Kikeeyey ruurumuut kule /keebakach Bāwulō

¹²Nto mii bēsyēēt nyēē kiikēērē, kōōruruuch keey :Yuutayeek ankuyey ruurumuut. Kyaam muumeek kule mākoy kwaam nto kuyye kiy kut kukas kurook kule kaakume :Bāwulō.

¹³Kikēēytēē :bichoo kiyēyē ruurumuunoo artam.

¹⁴Kiba ākoy wōlēē kimii :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyikaab kōōk ānkubokumwooy kule, “Kaakyaam :acheek muumeek nyēē -mākiyēēyē lēt kule -mākyoomē āmnyoo ake tukul nto keeyyey kiy ake tukul ākoy kut keekas kule kaakeebakach Bāwulō.

¹⁵Koong'eet :akweek āk booyikaab kōōk ōyookyi nyēē wōō nyēbo lukēēt kuutiit kule /kēēkwēryoon chiichi kuchō taayeeng'woong' ōmāchē kule tōōnyōōru ng'aleek chēē yēmootiin kurubta keey āk chiichi. Kēēchōbootiin :acheek keebakach chiichi kumanaayit yuutēyu!"

¹⁶Nteenee yu kawokukas :wēritaab chēēbto nyēbo Bāwulō ruurumuunoo, kuwo ākoy kiyēnkuutaab lukēētaab booryēēt ānkuwokuchiilchi Bāwulō ng'aleechaa.

¹⁷Kukuur :Bāwulō kāāyyoong'iintēēt ake nyēbo lukēēt ānkumwoochi kule, "Kwēryootē, baa, wēeri kuwo wōlēē mii :nyēē wōō nyēbo lukēēt. Ākāsē kule boonto ng'ālyoo nyēē māchē kumwoochi."

¹⁸Yooto, /kēēkwēryoot wēritkēy ākoy wōlēē mii :nyēē wōō nyēbo lukēēt. Yu kayit, kumwoochi :chiichoo kibo lukēēt nyiin ki wōō kule, "Kēēyookwoo :kibratyaantaanaa /kēēbērē Bāwulō kuut. Nto āyitē yēē kāmii, kusoomo kule amutu wēeri kuchō wōlēē imiitē, kuuyu boonto ng'ālyoo nyēē māchē kumwoowuung'."

¹⁹Kunam :nyēē wōō nyēbo lukēēt wēēroo āwut ānkuwēēto komos sukwaamee lōkōōy. Kiteebē kule, "Kēēbērē nee?"

²⁰Kumwoochi :wēritkēy kule, "Kāākuchāmchiin :Yuutayeek kule ikwēryootē Bāwulō tuun /bokiiyyoong'tēē taayeetaab kōōkwēēt /sitākēēbēr ng'aleek chēē yēmootiin kurubta keey āk inee.

²¹Kunyi ii, boontēēt, -mēē-āsyi keey bichoo, kuuyu mii :alake chēē kēēytēē artam chēē māchē kule kuriibchi Bāwulō kēēlto sukubakach. Kaakwaam :bichoo muumeek kule mākoy kwaam āmnyoo nto kuyye kiy mbo kisich, nteenee ākoy kukas kurook kule kaakubakach Bāwulō. Chōbootiin mbo kuu nyiitēnyi kumāchē kukas kuutiing'uung' ām ng'ālyoontoonoo māchē kusoomiing'."

²²Yu keewaany :wēēroo ng'aleechaa, kumwoochi :nyēē wōō nyēbo lukēēt kule kuwēēchi keey, nteenee kiikāloonchi kule -māwokumwoochi chii ake tukul kule kāākumwoochi inee ng'aleechaa.

/Kikiwuuy Bāwulō kuwo Kayisareeya

²³Nto mii yoo, kukuur :nyēē wōō nyēbo lukēēt kāāyyoong'ikyii āyēēng' chēbo lukēēt ānkumwoochi kule, "Obchey lukēēt nyēbo biiko chēē yitē bokolwookik āyēēng' kuyeyta keey kuba Kayisareeya. Nto yityo, oyeyte lukēēt nyēē bēētēē faraasiinek nyēbo biiko chēē yitē tāmānwookik tisab āk lukēēt nyēbo ng'otwēēk nyēbo biiko chēē yitē bokolwookik āyēēng' kuba :tukul Kayisareeya kwēēmowuuni ku asiistaab sōmōk.

²⁴Ōyēytoochi nkinee Bāwulō faraasiinek cheechii sukuyitita nyēē karaam wōlēē mii :kāāntōōyiintēēt Fēēliikis nyoo iyyoonkyinē yēēmoonoto."

²⁵Kisirta :nyēē wōō nyēbo lukēēt barweet kubeeta :bichooto nyēē kimwooyē kule:

²⁶Kuyityiing' :barwaani inyiing' boontēēt nyēē koonyitoot, Fēēliikis. Āsubooyiing'.

²⁷Āmāchē ābooruung' kule kinam :Yuutayeek chiichoo, nto yu kikiikuriik kubakach, waararaach :anii āk biikyuu kuuyu kyaakas kule ki chii nyēbo kōōrēētaab Rooma.

²⁸Nto kuuyu kyāāmāchē ānkēt kule ām nee sukōōtēēyiis :bichoo miisin kurubta keey āk chiichoo, ākwēryootē ākoy kōōkwēētaab booyikwaa.

²⁹Yooto ānkēt kule ākoo kirubtooy keey :riirikwaa āk ng'ālyoo nyēē nāmē keey āk kiruutēkwaa, nteenee kimāmii mbo :lēēlis nyēē kiyemaat /kiitiilchi kume nto mbo /keerat.

³⁰Yu /kābokēēmwoowoo kule /kēēmiitē /kēēyēchinē ruurumuut kule /keebakach, atiil kule āyokoowu kuchō wōlooto imiitē. +Māāmwoochi biiko choo ing'unyng'uung'tōōs kubo inee kule kuyibuung' riirikwaa. Anii nyoo Kilaawutiyo Lusiiya.

³¹Kikoonyit :lukoonoo bo booryēēt ng'aleekaab nyēē wōō. Kibeeta Bāwulō kwēēmowuunooto ākoy wōlēē /kikēēkuurēē Antibaatri.

³²Yu kāyyēēkunēē, /kēēmwoochi lukēēt nyoo kibo faraasiinek kule kutas taay āk Bāwulō ankooyeey :chuut kiyēnkuung'waa.

³³Nto yu kabokuyit :choo Kayisareeya, kōōkoochi kāāntōōyiintonoo kibo wōlooto barwaanaa ānkōōyokoochi nkinee Bāwulō.

³⁴Kisuman :bāytooyiintonoo barwaanaa ankuteeb kule, “Bo :Bāwulō yēēmēēt nkōnō?”Yu kakas kule ākoo kibo Kiliikya,

³⁵kumwoochi kule, “+Maakas ng'aleekuuk, yoo kaakuyit :biiko choo ing'unyng'uung'tōōs kubo inyiing'.”Nto mii yoo, kumwaayta :bāytooyiintonoo /kēēkwēryoot Bāwulō /bokiimiiny kaab Ērōōtē /ānkēēriib.

Yēyuutēk 24

Kumii :Bāwulō taayeetaab Fēēliikis

¹Nto mii yoo, yu kaakukeeyta :bēsyōōsyēk muutu kuchakee /kākēēkwēryoot Bāwulō, kuwo :kibkōrōs nyoo wōō ākoy Kayisareeya. Kiwēeto keey booyik alak āk chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Tērtuulō nyēē kikōrōōm ng'alaaleet. Kiyib riirikwaa kuba wōlēē mii :bāytooyiintēētaab yēēmoonooto.

²Yu /kābokēēkuur Bāwulō kuwo kō, kōōyyo :Tērtuulō ānkumwoochi Fēēliikis kule, “Boontēēt nyēbo koonyit, kōōkēēng'ērēkyi :acheek bāytooyiisyēēng'uung' nyēbo tāloosyēēt ām bēsyōōsyēk chēē chaang'!Kweeyey nyēē karaam simikas taay ankiweechweech ng'aleek alak sukung'eet kutas taay :kōōrēēnyoo.

³Boontēēt nyēē koonyitoot, Fēēliikis, karaam :bāytooyiisyēēng'uung' ām wōlto ake tukul ānkēēng'ērēkyinē ām kēēlto ake tukul kuyitita.

- ⁴Nteenee ii, nyēē wōō, āsoomiing' kule -meechaas iyēbchi yiit kiyēē kēēmāchē kēēmwoowuung' ām nwookinto.
- ⁵Boontēēt, mii :chiichi kuyibu nyalilta kōōrooni. Iwuruurootē Yuutayeek ām kōōrēēt kumukuul kuyey wōōrōōryēēt. Inee mbo :nyēē intōōchinē biiko choo kiikoobetyeeny keey ankurub nyoo bo Nāāsārēēt.
- ⁶Kookusyeeem mbo subak kunyeeree Kōōtaab Yēyiin. Kiyeyeech :ng'ālyoontoonoto keenam.
- ⁸Kunyi, yoo 'kēēkumu nkit, +meekas kule ākoo man :kiyēē kēēmwooyē :acheek kurubta keey ākoo chiichi."
- ⁹Kiirōōbēr :nkicheek Yuutayeek kule ki man :ng'aleechaa.
- ¹⁰Yu kānyōōr :Bāwulō bārooyinto kung'alaal, kulē, "Ānkētē kule ām kēnyiisyēk chēē chaang' choo kookukeeyta, inying' :nyēē kwēētilchinē biiko ng'aleek ām yēēmoonitēnyi. Kunyoo, ang'erechaat ayeet keey ām taayeeng'uung'.
- ¹¹Imuuchē chēēbēēru kule manaakeeyta :bēsyōōsyēk tamanu āk āyēēng' kuchakee kyāāwē :anii Yēērusālēēm wāākutunkyi Yēyiin.
- ¹²Mānāānyōōrwoo mbo :murēchu iyyoong'tēēnoo kōōk ākwiilē keey āk chii ake tukul ām Kōōtaab Yēyiin nto, mbo āwuruurootē biiko ām kooriikaab saayeet nto, mbo ām wōlto ake tukul ām Yēērusālēēm.
- ¹³Māmii mbo :kiyēē iboorunēē :murēchu kule man :ng'aleechu mwooyē :icheek kurubta keey āk anii.
- ¹⁴Ānkoo kuwuu nyooto, āchāmchiintōōsii kule ākutunkyinē Yēyiintēētaab mbo kuuko kuu chii nyēē rubē kēēloto /kēēmwooyē kule machurtaat. Āyēnchinē kiy ake tukul nyoo chāmchiintōōs āk wōlēē wuu :kitaabuutaab kiruutēk ānku nyoo /kikeesir ām kitaabuutaab wōōrkooyik.
- ¹⁵Āboontēē Yēyiin mooyēēt kuu wōloo wuu :murēchuutēchu kule mākung'ēētyēē meet :biiko choo churtootiin ākoo choo bo ng'ōōki.
- ¹⁶Kunyi, ātitirē kwaak āriibē keey ku -maayey ng'ālyoo nyēē -mēēng'ērēēchē Yēyiin āk biiko.
- ¹⁷Kikyaang'eetee Yēērusālēēm ānkāāminy saang' ām kēnyiisyēk chēē chaang'. Nto yityo, āchōō Yēērusālēēm āyibchi biikyuu chēē bānoon tukuuk chēē kāchāāyēētyēēchinēē ankuchaabeel kōrōsēēk.
- ¹⁸Kyāātiliil yu kinyōōrwoo :murēchooto ām biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin. Kimāāboontē keey biich chēē chaang' ām wōloto, āmēēbērē mbo kyāāmiitē āyēyē wōōrōōr ake tukul.
- ¹⁹Nteenee kimii :Yuutayeek alake chēbo yēēmēētaab Eesya wōloto. Yoo icheck chēē kimwooyē, kumāchāktōōs kumii taayeeng'uung' raat bokumwooy kiy nyēē boonto kurubta keey āk anii.

²⁰Nto yoo māwuu nyoo, kumwooy :murēchuutēchu mii yuutēyu lēēlisto nyēē kinama, yoo kyāāmiitē taayeetaab booyikaab kōōk.

²¹Tōōs kiito akeenke baateey nyēē miyaat nyēē kyaayey ku yoo kyāāmwooyē kule, ‘Kōōyyoong’tēēnoo sōō, kōōk, kuuyu āboontēē mooyēēt kule ng’ēētyēē meet :biiko choo kiikubēk.’ “

²²Nto mii yoo, kumwooy :Fēēliikis nyoo inkētē kēēliitēnyēēb Yēēsu nyēē karaam kule, “Kāāyyoong’tē ng’aleechu ākoy kut kuchō :Lusiiya nyoo :inee nyēē wōō nyēbo lukēētaab booryēēt.”

²³Yooto, kumwoochi :Fēēliikis kāāyyoong’iintēēt ake nyēbo lukēēt nyēē kimii yooto kule, “Riib Bāwulō āmēēbērē miisin. Ibākookyinē bārooyinto kisich nyēē kakasee keey āk chōōrōōnuutēkyii /sikēēyibchinē mbo kiyēē mächē.”

Kyoomchi :Bāwulō Fēēliikis āk Turusiila kurubta keey āk Yēēsu

²⁴Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk chēē ng’ēri, kuchōōnto keey :Fēēliikis cheebyoosyeenyii Turusiila nyēē ki Cheebyuutayaa. Yooto, kōōyookto /bokēēkuurchi Bāwulō kuchō yēē kimiitē :inee kumächē kuyēbchi yit ng’aleekyii. Nto yitu :Bāwulō, kung’alaalee kule mächē kōōkoosēē keey :biiko Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

²⁵Nto yu kāwokumwooy :Bāwulō kule mächāktōōs kuchurtootiin :biiko, kuriibē keey, anku +/mākiitiilchi ng’al ām bēsyēēt nyēē mākuchō, kumuy :Fēēliikis. Yooto, kumwoochi Bāwulō kule, “Kutēēniit chooto ra ēē, wē. Imuuchē iwēēchi keey ākoy ākuuriing’ subak.”

²⁶Kiiyooktooy /kibokēēkuurchinē Bāwulō kibtaman chokwoomēē lōkōōy ānkumächē kule kuyibchi inee :Bāwulō chēēbkiisyoong’.

²⁷Yu kakeeyta :kēnyiisyēk āyēēnku, kookeer :ake nyēē /kikēēkuurēē Bōrkiiyō Fēēstō bāytooyiisyeētaab yēēmoonoo. Nto kuuyu kimächē :Fēēliikis kule koong’ereech Yuutayeek kubakaakta Bāwulō kurataat.

Yēyuutēk 25

/Kikēēkwēryoot Bāwulō taayeetaab Fēēstō

¹Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk sōmōku kuchakee /kakeetool Fēēstō kōōntōōchi yēēmoonooto bo Yuuteeya, kuwo Yēērusālēēm.

²⁻³Nto yu kayit, kukwoonchi :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk kāāntōōyikaab Yuutayeek ānkumwoochi riirikwaa kurubta keey āk Bāwulō. Kisoom mbo kule kōōwu Bāwulō kuwo Yēērusālēēm sukuriibchi kēēlto ankubakach.

⁴Yooto, kukētyi :Fēēstō kule, “Rataat :Bāwulō ām Kayisareeya ānkāāmiitē :anii āwēētii wōlotoo ām lēēkitō.

⁵Yoo ākoo mii :ng’ālyoo nyēē miyaat nyēē kiikuyey, ōmwoochi biikwook alak kukwa wōlotoo bokumwooy riirikwaa kurubta keey āk inee.”

⁶Yu kāākōōbuur :Fēestō Yēerusālēm bēsyoōsyēk sisiit nto taman, kurēkto Kayisareeya. Nto yu kāyyēēkunēē, kukuur kōōkwēēt ankumwaayta /kēēkwēryoon Bāwulō kuchō kōōk.

⁷Yu /kakiiyiitita Bāwulō, kōōmuutmuut :Yuutayeek chēē kikiikukwaanee Yēerusālēm ānkumwooy ng'al chēē chaang' chēē kimāyēētyēēchinē kiy.

⁸Yooto, kutuuch keey :Bāwulō kule, “Manaayey kiy ake tukul nyēē mächāmē :kiruutēkaab Yuutayeek, nto anyeeree Kōōtaab Yēyiin, nto mbo āntosuur Kayisaar.”

⁹Kuuyu kimāchē :Fēestō kule koong'ereech Yuutayeek, kuteebē Bāwulō kule, “Ara iyeytaat keey iwē Yēerusālēm suwāāyyoong'tēēniing' kōōk ām wōloto kurubta keey āk ng'aleechu?”

¹⁰Kukētyi :Bāwulō kule, “Āmiitē :anii raat taayeetaab kōōkwēētaab biikaab Rooma yēē yēmāktōs kule /kiikumunēēnoo. Mānāyēchi Yuutayeek kiy ake tukul nyēē miyaat kuu wōloo inkētitooy :nkinyiing'.

¹¹Nto yoo ākoo kāmii :kiyēē miyaat nyēē kyaayey nyēē nyoolchoo /keebakachaa, ku -maanyokoor meet. Nto yoo ākoo mwooyē :Yuutayeechu ng'aleek chēē mātinyē manta kurubta keey āk anii, kumāmii :chii nyēē boonto kāāmuukēywēēk kōōyokoochoo icheck. Āmāchē /kiiyokoochoo Kayisaar.”

¹²Yooto kōōrwooch :Fēestō āk kiirwookikyii, nto mii yoo, kumwoochi Bāwulō kule, “Keemwaay kule imāchē /kiiyokoochiing' Kayisaar, +mēēwē wōloto.”

Kyaam :Fēestō lōkōōy āk bāytooyiintēēt Akiriiba

¹³Yu kabokukeeyta :bēsyoōsyēk chēē ng'eri, kuwo :bāytooyiintēēt Akiriiba āk cheebyoosyeet ake nyēē /kikēēkuurēē Bēērnikē bokoosubaay Fēestō.

¹⁴Nto kuuyu kibēēnnyēē wōloto bēsyoōsyēk ku chaang', kwaam :Fēestō lōkōōy āk bāytooyiintonoo kurubta keey āk ng'aleekaab Bāwulō. Kimwoochi nyiin kule, “Miitē, naas, :chiito ake nyēē kibakaakta :Fēēliikis kurataat.

¹⁵Yu kāwāāwē Yēerusālēm, kukwoonchoo :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch āk booyik chēbo Yuutayeek ānkubokumwoowoo ng'al chēē itēēyēē keey kurubta keey āk chiichi kumāchē kule /kiitiilchi ng'al.

¹⁶Yooto, āmwoochi bichoo kule mā ātēbutēkaab biikaab Rooma /kiiruusta chii kumātuuyo āk nyoo riirēē keey kubo inee ānkunyōōr bārooyinto nyēē kayeetee keey.

¹⁷Nto yu kabokeekwaante keey ākoy wōli, manaakaay keey mbo kisich, nteenee kyāākuur kōōkwēēt kutuuyo ām bēsyeēt nyēē kiikēērē ankaamwaayte /kēēkwēryoon chiichoo kuchō kōōk.

¹⁸Nto yu kāwokung'alaal :biiko choo kiyibu riirik, kumāmii mbo :ng'alyoo nyēē kimwooy kule kiyey :chiichoo kuu wōlēē kyāāsōōtitooy.

¹⁹Nteenee kimwoowoo ng'al chēē kichuunchuunootiin kurubta keey āk wōlēē kisooytooy :icheek āk subak kurubta keey āk chii nyēē kiikume nyēē /kēēbērē Yēesu nyēē kimwooy :Bāwulō kule soboot.

²⁰Kimāātinyē wōlēē +maakuuyte ng'aleechaa. Kunyoo, ateebee inee yoo chāmē /kēēkwēryoot kuwo Yēērusālēm /bokiikumunēē wōlooto kurubta keey āk ng'aleechaa.

²¹Yu kāwokumwooy :Bāwulō kule /takeekanyee ng'aleechaa Kayisaar, amwaayte /tākēēriib ākoy /kēēkwēryoot kuwo wōlooto."

²²Yooto, kukētyi :Akiriiba Fēēstō kule, "Āmāchē :anii āyēbchi yiit chiichi."Kumwoochi :Fēēstō kule, "+Mēēyēbchi yiit tuun."

Kumiitē :Bāwulō taayeetaab Akiriiba

²³Nto yu kāyyēēkunēē, kuwo :Akiriiba āk Bēērnīkē kuboonto keey biiko alak chēē ki wōōyēch āk chēē kitookunootiin ām kiriinkoonoto ankootentēen :tukul ākoy kōōk. Kōōyookto :Fēēstō kuut kule /kēēkwēryoon Bāwulō.

²⁴Yooto, kumwooy :Fēēstō kule, "Bāytooyiintēēt Akiriiba āk biiko tukul choo ōboontē keey, okas chiichi. Kōōkukwoonchoo :Yuutayeeek kutēē yēē tēē ām Yēērusālēm āk mbo ām wōli bo Kayisareeya kubōlē kule māyēmāktōōs /tākēēkāsē kusoboot.

²⁵Nto ābērē ārōōtootē, kumāmii :kiy mbo nyēē kiikuyey :chiichi nyēē misyīnē /keebakach. Nteenee kuuyu kimāchē :chiichi /kiyyoong'tēē taayeetaab bāytooyiintēēt nyēē wōō, amwaayte /kēēkwēryoot kuwo Rooma.

²⁶⁻²⁷Nto ābērē ālē, kumāmii mbo :kiy nyēē āmuuchē asir kurubta keey āk chiichi nyēē +/mākēēyibchi nyēē wōō. Ākāsē kule mā karaam /kēēkwēryoot chii nyēē rataat /āmākiiboor lēēluutyēēt nyēē boonto. Kunyoo ii, boontēēt, kāākwēru kuchō taayeeng'woong' akweek tukul nto miisin kuchō taayeeng'uung' inyīing' Akiriiba, sukung'eet yoo kātōok :kiy ām wōlēē +/makeekuuyta, +māānyōōru kiyēē +maasir."

Yēyuutēk 26

¹Yooto, kumwoochi :Akiriiba Bāwulō kule, "/Kāākēēyootuung' iyeet keey."

Kiyeet keey :Bāwulō ām taayeetaab Akiriiba

Kōōtōrōōr Bāwulō āwut, ānkumwooy kule,

²" Bāytooyiintēēt Akiriiba, ang'erechaat ra āyyoonyēē taayeeng'uung' āmwooyē ng'aleek chēē āyēētēē keey kurubta keey āk ng'aleek tukul choo mwooyē :Yuutayeeek kurubta keey āk anii.

³Ang'erechaat kuuyu inkētē :inyīing' nyēē karaam ātēbuutēkaab Yuutayeeek āk mbo kiyēē kēēchuunchuunnyēē. Kunyoo ii, boontēēt, āsooyīing' kule imuyte ānkiiyēbchi yiit kiyēē āmiitē wāāmwooyē.

⁴Inkēt :Yuutayee kukul ām Yēerusālēm wōlēē kiwuu :soboonnyuu kung'eetee āmining'.

⁵Kiikōōnkētoo bēsyōōsyēk chēē chaang' ānkōōmuuchē mbo kōōboor, yoo chāmē, kule kyāābooyē Farisaayee choo kikōrōmēch miisin ām riibseētaab kiruutēk.

⁶Neennyi /kākiyyoong'tēēnoo kōōk /kiikumwoo, kuuyu ākēnēē keey kiyēē kikuurtoochi :Yēyiin mbo kuuko.

⁷Kumii :Yuutayee kukul kuyēyē yiisyēētaab Yēyiin bēēt āk kwēēmooy, kōōkēnēē keey kukas kule makuyeyakay kuu yoo /kikēēkuurtoochinē. Boontēēt nyēē wōō, ng'ālyoontooni /kiikēnēē keey :nyēē kayey :Yuutayee kōōyyoong'tēēnoo kōōk.

⁸Kunyoo, ātēēbē kule ām nee yu simōōyēnchinē :akweek kule ing'ēētēē :Yēyiin meet chii nyēē kaakume?

⁹Kyaachamte :nkanii kule asyeem kēēlto ake kukul nyēē kiimuuchāktōōs akwiil Yēesu nyēbo Nāāsārēt.

¹⁰Kyaayey kuu nyooto ām Yēerusālēm. Ām kāāmuukēywēēk chēē kikōōno :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch, kyāānāmootē biikaab Yēesu wōlēē wōō ānkāākērtōoy kō. Nto yoo /kābokiitiilchi kule /keebakach, ku anii akeenke nyēē kyāāyibē āwut barak āchāmchiintōōsii.

¹¹Kyāāwēēsyētootēē kooriikaab saayee chēē chaang' āng'woonchinootē biiko ānkāāsyēēmē ākērchi koong' kutayee keey ng'aleekaab Yēesu. Kyāākōrōmiitu miisin kut ā-āchinē mbo kiriinkōōsyēk chēbo saang' wāāwusē alak chēē kimii wōlooto.

¹²Nto mii bēsyēēt ake ām booniinēk chēē wuu chooto, kyāāmiitē āwēētii Tamaasko kukāākukōōno :mbo kibkōrōs chēē wōōyēch kāāmuukēywēēk kule anam bichu.

¹³Nto makuriik kuyit āsiiswēkaab bēēt, kutāāmiitē kēēltaab too āwēētii ii, mokoryoontēēt, kuchōōnēē :lēbkēēyyēēt barak nyēē kiilēkēchēēchē kusiir asiista. Kiikweny yooto kyāāmiitē āk chōōrōōnuutēkyuu.

¹⁴Kikiiryaakte keey :tukul, nto mii yoo akas :anii /kēēkuuru ām kuutiinyuu kule, 'Sāwulō, wē, Sāwulō, 'kēē-āmchoo nee? Nto yu 'kēēlityi keey ng'ot, yoo imiitē iwēēkyoo keey kuu nyooto.'

¹⁵Yooto, ateeb kule, 'Inyiing' ng'oo oō, mokoryoontēēt?' /Kēēkētwoo kule, 'Anii Yēesu, nyooto imiitē ibārē.

¹⁶Kunyi, ng'eet. Kāābooruung' keey saakweying' iyēku motwooriintēenyuu ankiimwaaytaate kiyēē 'keekas kurubta keey āk anii āk mbo kiyēē +māābooruung'.

¹⁷+Māāriibiing' yoo keenyaliiliing' :biikuuk āk choo mā Yuutayee. Āmiitē wāāyooktiing'

¹⁸isōōwunootē icheek kuweeksee wōlēē mii :mēēnānēēt kukwa wōlēē mii :lēbkēēyyēēt ankung'eetee :rātiisyēētaab Kibrōkōsyoonēēt kukwa wōlēē mii :Yēyiin. Yoo keekaaseenaa keey :bichoo, +māānyōōchi kaat /ānkiiyiityi wōlēē mii :choo kyāātiliil.'

¹⁹Kunyoo ii, bāytooyiintēēt Akiriiba, manaatay :anii āyēnchi ng'oong'uutyoonoo kichōōnēē barak.

²⁰Kyāā-āmchi kurook biiko chēē kimii Tamaasko kule kuweeksee choolwookātēēng'waa ankucham Yēyiin ānkōōboorunēē yēyuutēk kule kiikuweek. Nto yityo, chāā-āmchi nkicheek chēbo Yēērusālēm āk chēbo Yuuteeya kumukuul āk mbo bōrōryōōsyēk tukul choo kimā Yuutayeek.

²¹Ng'ālyoontoonooto :nyēē kiyey Yuutayeeku kunama āmiitē biiwuutaab Kōōtaab Yēyiin ankusyeem kule kubakachaa.

²²Nteenee kiyētyēēchinoonwoo :Yēyiin ākoy kura. Kunyoo, āmiitē ra kāāyyoony yuutēyu ā-āmchinē lōkōōywēchu biiko chēē minkēēch āk chēē wōōyēch. Mēēbērē āmiitē āmwooyē chēē kaatasee kusiir choo kimwooyē :wōōrkooyikaab Yēyiin āk Muusa kule makuyeyakay.

²³Kimwooy kule makunyalil :Kāārārookiintēēt anku inee :nyēē mākuyēk nyēbo taayta /kiing'eetee meet kwoorōōrchi Yuutayeek āk mbo choo mā Yuutayeek lēbkēēyyēēt."

²⁴Yu kāmwooy :Bāwulō ng'aleechaa, kunam kuut :Fēēstō ānkulēēnchi, "Kāākubunuung' mēt, wē, Bāwulō! Kaakuyeying' :sumanaanaang'uung' kooraan :mētit."

²⁵Kukētyi :Bāwulō kule, "Fēēstō, boontēēt nyēē wōō, mānāābunwoo :mēt mbo kisich. Kiyēē āmiitē āmwooyē ku kiy nyēē yemaat anku bo manta.

²⁶Inkētē mbo :nkinee bāytooyiintēēt kubooyiit man ng'aleechaa kuuyu mēēbērē kiyēyāksēē wōlēē kimābo laat. Kunyoo, āmuuchē mbo āmwoochi nkinee nyēē māmii :muyātēēt.

²⁷Boontēēt, bāytooyiintēēt Akiriiba, iyēnchiintōōsii :inyiing' āk ng'aleekaab wōōrkooyik? Ābērē iyēnchiintōōsii."

²⁸Kukētyi :Akiriiba kule, "Lēēkit iweechaa āyēku chiitaab Kiriistō."

²⁹Kuwālchi :Bāwulō kule, "Yoo kā lēēkit, nto ku lōō, āsooyē Yēyiin kule māyēk inyiing' baateey :nyēē kaweeek, nteenee chii ake tukul nyēē mii kuyēbchinē yiit kiyēē āmwooyē sookerkeyiitu anii, nteenee baateey kēētēērchiinē kubo nyōrōōrōōnichu."

³⁰Kōōyyo :Fēēstō, Akiriiba āk Bēērnikē ākoo mbo nkicheek choo kiboonto keey tukul ankuba saang'.

³¹Kibokumwoochiin kule, “Ntēē māmii :chiichi kuyēyē ng'al chēē yēmāktōōs /keebakach, nto mbo kule /keekerta kō.”

³²Yooto, kumwoochi :Akiriiba Fēestō kule, “Nto kāmānāāmwooy :chiichi kule /bokiiyyoong'tēē taayeetaab Kayisaar, nto /kaakiityaakta.”

Yēyuutēk 27

Kiwēētēē Bāwulō mwēēnkēēt ākoy Rooma

¹Nto mii yu /kikiikiitiil kule keebe kōōrēētaab Itaalya, /kiiyokoochi Bāwulō āk kibratiiyek alak chiito ake nyēē /kikēēkuurēē Yuulyō nyēē ki nyēē wōō nyēbo lukēētaab kaab Kayisaar.

²Yooto, keelaany mwēēnkēēt nyēē kitākyinē keey Atiramiito nyēē kimii wokumurē kiriinkōōsyēk chēē kimii sakaramteet nyēbo yēēmēētaab Eesya. Kikēēboontootē keey Aristaarko, chiitaab Maketoonnya nyēē kichōōnēē Tēēsālōōnikē.

³Yu kāyyēēkunēē, keeyit Sitōōn kosolēny. Yooto, kuyēchi :Yuulyō Bāwulō nyēē karaam kuchāmchi kuwo wōlēē mii :chōōrōōnuutēkyii /sikiikoochi kiy nyēē kāyēētyēēchinēē keey.

⁴Nto mii bēsyēēt nyēē kiikēērē, kēēng'ēētyēē yooto subak ankeenam baanta ām mwēēng', nto kuuyu kitākyēēch keey :wusōōnēēt nyēē nyikiis, keesyeb komosta nyēē kiiyeelaat nyēbo Kubrō ānkēētākyi keey tō.

⁵Nto yu kikiikeebeetee mwēēnkēēt keekeeytee sakaramteetaab yēēmēētaab Kiliikya āk nyēbo Bamfulyaa, keeyit Muura, kiriinkēēt nyēē kimii yēēmēētaab Lukiiya.

⁶Kinyoorta yooto :chiichoo ki wōō nyēbo lukēēt mwēēnkēēt ake nyēbo kiriinkēētaab Alekisaantrya nyēē kimii kuwēētii Itaalya. Yooto, kumwoowēēch kule keelaany mwēēnkoonoo.

⁷Kiwuuyiityēēch :baanta miisin nto bokēēyitē Niitō. Nto kuuyu kiitaayeeneech :wusōōnēēt keetas taay āk kēēloo, keeweēch keey kēētākyi keey cheeronko ankeerub wōlēē kimāwusunēē :yoomet ām Kērēētē. Kikēēmur yēēt ake yēē /kikēēkuurēē Salmoone.

⁸Kinyikisyēēch :wusōōnēēt miisin yu kākēētākyi keey tinkeey. Kikeebe ām wuuyinto kut bokeeyit yēēt ake yēē /kikēēkuurēē 'Sakaramteet nyēē Yimu' nyēē kilēēkitēē kiriinkēētaab Laseeya.

⁹Kikiikiiboot āsiiswēk chēē chaang' kubo wusōōnoonoo ānkimii wokumiyātiitu :baanta kuuyu kimii kuriiku :bēsyōōsyēk chēē kōrōōm :wusōōnēēt. Yooto, kumwooy :Bāwulō kule,

¹⁰” Murēchu, nto yu ākāsē kule mii wokumiyātiitu :baani. Yoo katakeetas taay makunyeerakay :mwēēnkēēt ānkubootyo :tukuuchu mii mwēēng' ānkiiboot mbo soboonwēkyoo.”

¹¹Kitay :Yuulyō kiyēē kimwooy :Bāwulō ankucham ng'aleekaab chiitaab :mwēēnkēēt āk chēbo nyēē kiiyyoonkyinē mwēēnkēēt.

¹²Nto kuuyu kimāyēmāksē kōōbuur yoto bo sakaramtaanaa kut kukeeyta :bēsyoōsyēkaab wusōōnēēt, kookaykaay :biiko wōlēē wōō kule keetas taay ākoy Fōyinikē. Ki sakaramteet :nyiitēnyi ām Kērēētē nyēē kikaraam bokiimuunyēē ānkiimuuchē :chii kuyityi kubununēē tinkēēywōōsyēkaab cheeronko nto nyēbo tō.

¹³Nto yu kāwus :yoomeet muut nyēbo komostaab cheeronko, koosoot :icheek kule kāākuyityiin :kiyēē kiisōōtē. Kunyoo, kootyaach mwēēnkēēt ankutas āk baanng'waa kung'oosng'oosyootēē sakaramteetaab Kērēētē.

¹⁴Nyēē mā tyaa, kuchō :wusōōnēēt nyēē nyikiis nyoo /kikēēkuurēē 'Tō-koong'asiis' nyēē kiwusunēē Kērēētē.

¹⁵Kunyoo, kikirkir mwēēnkēēt kut keechamte keey /keetwaareech.

¹⁶Yu kābokēēmur sakaramteetaab kōōr kisich nyēē kiikwēēn :bēy nyēē /kikēēkuurēē Kawuuta, kyaam booryēēt kut kiichuutu mwēēnkēēt nyēē mining' nyoo kiichuutootē :nyoo wōō kuchō nyiin āriit.

¹⁷Yu /kikiikiichuut kuchō āriit, /keekwiiliil mwēēnkoonoo ki wōō kuyaam kule tetete. Kuuyu kinyōkōriitu :bichoo kule imuuchē koonach :mwēēnkēēt ng'aayneet nyēbo sakaramteetaab Liibya, kuwiirchi araaray kiito ake nyēē kiichuchuyē baantaab mwēēnkēēt ānkubākookyi yoomeet kōōrēētoot mwēēnkēēt.

¹⁸Kitas taay :wusōōnoonoo nyikiis kuwus. Nto yu kāyyēēkunēē, /kēēmēto tukuuk ām mwēēng' kule sukukuskusiit :mwēēnkēēt.

¹⁹Nto bēsyoōtē nyēē kiikēērē, /keewiirta mbo tukuuk choo /kikēēkwoonyēē mwēēnkēēt āk tukuuk chuut alak tukul.

²⁰Kituuluunkēnoot :wōliin bo barak ām bēsyoōsyēk chēē chaang' nyēē /kimākēēkāsē asiista nto mbo kookeelik. Kitas taay yoto tukul :wusōōnēēt kwaawesiit, nto yityo, kubēk :moonikyoo kule ākoo -mēētākōōmuuchāktōōs /kiiraraacheech.

²¹Yu kikiikumisyo :moonik nyēē kimēēmāchē :chii kwoomiis, kōōyyo :Bāwulō ānkulē, “Murēchu, nto kōōkāswoo yoo kāāmwoowook kule -mōōng'ēētyēē Kērēētē, nto kāmāāmook :kiy nto kāmōōbootē kiy.

²²Nteenee āmwoowook kule ōkich, kuuyu māmii :chii nyēē makume, nteenee makuburyet :mwēēnkooni.

- ²³Kōchōōnchoo :malayikeetaab Yēyiintēenyuu nyoo āyēchinē yiisyēēt kwēemooy ānkumwoowoo kule,
- ²⁴Bāwulō, -mēemuy, +/mākiiyyoong'tēēniing' taayeetaab Kayisaar ankaakuriiree :Yēyiin biiko choo ōboontootē keey ām mwēēng' nyēē mākoy kubēk.'
- ²⁵Kunyoo ii, murēkyoo, ōkiilyē, kuuyu ākoosēē keey Yēyiin kule makuyeyakay kuu yoo kāākumwooytoowoo.
- ²⁶Nteenee +/makeetwaareech ākoy kōōrēēt ake nyēē kiikwēēn :bēēko."
- ²⁷Kitas taay :wusōōnēēt kutwaareech ām Araaraytaab Metitereennya. Nto mii yu makuriich kwēemooy kwēēn ām kwēēmowuutaab taman āk ang'wan kukeeyiimeech :wusōōnēēt, kumach kōōnkēt :biiko choo kimii mwēēng' kule kikiikuriik keeyit kōōrēēt.
- ²⁸Yooto, kuwiirta kiito ake nyēē nyikiis nyēē /kikiikēērātyi bōrōōwēēt sukukasee wōlēē tēē :bēēko. Nto bērē kulē, kiyitē fuutiinēk bokol āk tibtem kuwo ng'wēny. Nyēē mā tyaa /kiiyokooyto subak bōrōōwoonoo. Nto bērē /kēēlē, ku fuutiinēk sokool.
- ²⁹Kikēēmuuyē kule imuuchē :mwēēnkēēt kuryaach rwoontōōk choo lēēkitēē sakaramteet. Yooto, kiiyokooytē karnaak ang'wan /kiiyyoong'tēē mwēēnkēēt ankeesaay kule kuyyēēkyēēch.
- ³⁰Kisyeem :biiko choo kimii kōōrēētootē mwēēnkēēt kule kumwēy. Kinam mwēēnkoonoo ki mining' nyoo kimii nyiin āriit ankuyey keey kule kimii kōōyokooytooy karnaak alak choo /kiiyyoong'tēē mwēēnkēēt, nteenee ākoo kimāchē kule kumwēyēē kiyooto.
- ³¹Nto mii yoo, kumwoochi :Bāwulō Yuulyō āk biikyii bo lukēēt kule, "Yoo kāmēēbuur :bichu wōlēēb mwēēnkooni, ku -mōōsobtōōsii."
- ³²Yooto, kutil :bichoo bo lukēēt bōrōōk chēē /kikikēērātiisyēē kōōsuuyto :mwēēnkoonoo ki mining'.
- ³³Nto yu mākōōrir :kōōrēēt, kumwoochi :Bāwulō biiko kule, "Ām bēsyōōsyēk chēē yitē taman āk ang'wan choo kookukeeyta, kwoobeetee kuut ānkōōruuyē kuut.
- ³⁴Kunyi, āmwoowook kule ō-āmiisyē sōōnyōōru nkuruuk sōōsobchē kuuyu māmii :chii mbo akeenke ām akweek nyēē makume."
- ³⁵Yu kēēwoong' :Bāwulō ng'aleechu, kunam mukaatiit ānkubirchi Yēyiin kōōnkōy ām taayeetaab bichooto. Nto mii yoo, kubetes ānkutoow kwaam.
- ³⁶Kikimkimiitu :bichoo ānkwoomiis :nkicheek.
- ³⁷Kikēēyitē :tukul chēē kikēēmiitē mwēēng' biiko bokolwookik āyēēng' tāmānwookik tisab āk lo.

³⁸Yu kikiikwoomiis :bichooto tukul kut kubiyoong'iis, kumētyi nkoonuuk araaray sukukuskusiit :mwēēnkēēt.

³⁹Kuyyēēchē :kōōrēēt, maneemuuch :icheek kōōnkēt kōōrēēt nyēē kikas, nteenee kikas yēēt ake yēē kiiwulta keey :bēēko yēē kitinyē ng'aayneet yēē /kikiitiil kule bokōōyyoong'tēē mwēēnkēēt yoo keemuuchakay.

⁴⁰Yooto, kootichtiich karnaak choo /kiiyyoong'tēē mwēēnkēēt ankootyaach tukuuk chēē /kēēwēēchwēēchēē mwēēnkēēt. Nto mii yoo, kōōtōrōōr tukuuk chēē toochē yoomet sukung'eet kuwusto :yoomet mwēēnkēēt wokōōyyoonyēē sakaramteetaab araarayta.

⁴¹Kitākyi mwēēnkēēt koonach ng'aayneet nyēē kikiituulākoy kukiilchi :sēruutaab mwēēnkēēt yooto ānkutōōr :wusōōnēēt bēēko kwiiri komostaab saaruuryeet.

⁴²Kichōb :biiko choo kibo lukēēt kule kubakach kibратиisyek sukung'eet mābir bēēko kumwēy.

⁴³Nto kuuyu kimāchē :Yuulyō kule kōōsoob Bāwulō, kuyeetee bichoo kuyey kuu wōloo kākāākuchōbto. Yooto, kumwoochi chēē kiimuuchē kubir bēēko kule koonto kubiroot bēēko ākoy taban.

⁴⁴Nto choo king'ēt, kimāchāktōōs :choo kubeetee keetiik choo kibētēkunēē keey mwēēnkēēt. Kiyit :biiko tukul taban ām kēēlwookichooto tukwaay nyēē manaam :kiy ake tukul.

Yēyuutēk 28

Kikeeyit kōōrēētaab Maalta

¹Nto mii yu kabokeeyit araarayta taban, kēēbēēru kule ākoo ki Maalta :kōōroonoo kikiikwēēn :bēēko.

²Kitoroocheech :biikaab kōōroonoo nyēē karaam. Nto kuuyu kimii :roobta ānku kaytit :kōōrēēt, kōōloowēēch maata.

³Kiwokukweyaat :Bāwulō kweenik alak, nto yu kēēkoochi ma, kusiikunee :eereeneet kweenichaa yu kasyool :maata ānkunooynoochi keey āwutaab Bāwulō.

⁴Yu kakas :biikaab kōōroonoo kuu nyooto, koosoot kule, “Ākoy ku rumiin :chiichi. Ānkoo kaakoomuuch kuchililee meet nyoo kātānyōōru ām araaray, tākurubē :mnyaat.”

⁵Nteenee kilelekta :Bāwulō eereeneet kōōsuuchi mā nyēē manaam inee :kiy.

⁶Kiisōōtē :biiko kule makookwa :āwut nto kule makooryaakta keey ankume. Kikānyiiis :bichooto kulōōyiit kumāchē kukas kiyēē makuyeyakay. Yu kukas kule māmii :kiyēē kaam Bāwulō kulē, “Tōōs āynāt :chiichi.”

⁷Kimiitē yotoo :mbareetaab chiitaab kōōroonoto. Kitookunoot :chiichoo /ānkikēēkuurēē Bublīyō. Kitaacheech :chiichoo ām mooyēēt nyēē lēēl kebe kanyii ānkuriibēēch nyēē karaam bēsyōōsyēk sōmōk.

⁸Kimnyoonē :kwaaniitaab chiichotoo ām kō ānkimii kāru kitiintiri. Kilāyēē :maat ānkōōbuuntooy :mooyēēt. Wokoorwaam :Bāwulō ānkutiinyēē āwunnyēk ānkusoochi. Yotoo, kusob :boontoonoo.

⁹Yu kakas :biikaab kōōroonoo chēē kimnyoontōōs, kukwa wōlēē mii :Bāwulō ānkōōsoob.

¹⁰/Kikēēkoonyitēēch ām kēēlwookik chēē chaang'. Nto yu kikēēmiitē kēēchōbē keey sikeebe, kukōōnootēēch :bichoo tukun chēē chaang'.

Kikeebe Rooma

¹¹Yu kābēk :ārook sōmōku, kēētoowu baanta subak. Kikeelaany mwēēnkēēt ake nyēbo kiriinkēētaab Alekisaantrya nyēē kikiimuunyēē kōōroonoto kule kukeeyta :wusōōnēēt. /Kikēēkuurēē mwēēnkoonoo “Āynātōōs saram Kastoor āk Bolukis.”

¹²Kikeebe ākoy yēēt ake yēē /kikēēkuurēē Sirakuusa ānkēēbēēnii yotoo bēsyōōsyēk sōmōk.

¹³Nto bēsyēēt nyēē kiikēērē, keebe ākoy Rēkiyō. Nto yu kāyyēēkunēē, kuwusunēē :yoomeet komostaab sōōy kuchaakteeneech ākoy kiriinkēētaab Bōtyōōli.

¹⁴Kikeenyoorte wōlooto bo kiriinkoonoo mbo ng'eetaabiya alak chēē kitaacheech kiibuurtē keey ām bēsyōōsyēk tisab. Nto mii yoo nanyuun, keebeetee kērēēnkōōk kēētākyyi keey Rooma.

¹⁵Yu kāwokukas mbo :ng'eetaabiya ām wōlooto bo Rooma kule kikēēmiitē kēēkwoonii, kutōrōōkwēēch. Kikānyīs :alake yēē /kēēkuurē kule “Kooriik sōmōk chēē /kiimuunyēē,”nteenee kikēēw :chuut ākoy yēē /kēēkuurē kule “Sōkōōniitaab Ābiyō.”Yu kāwokōōbuurto keey :Bāwulō bichoo, kubirchi Yēyiin kōōnkōy. Kiyey :yotoo inee kukich.

¹⁶Nto yu kabokeeyit Rooma, /kēēchāmchi Bāwulō kōōbuur nkit āk riibiintēēt akeenke.

Kyaamtaat :Bāwulō ng'ālyoontēētaab Yēyiin kuriiboot

¹⁷Yu kakeeyta :bēsyōōsyēk sōmōku kukakeeyit Rooma, kukuur :Bāwulō kāāntōōyikaab Yuutayeek. Nto yu kikiikōōruruuch keey, kumwoochi :Bāwulō icheek kule, “Mbo ng'eetaabiya, mānāākōchōnkyyi biikyoo nto mbo ātēbuutēkaab mbo kuuko. Nteenee /kikeenama ām Yēērusālēm /ānkiiyokoochoo biikaab Rooma.

¹⁸Kōōkumwoo :bichoo ankumach kule kootyaakta kuuyu kimāmii :lēēlis ake tukul nyēē kinyoolchoo /keebakachaa.

¹⁹Nto yu kabokukwiil :Yuutayeek /kiityaakta, akas kule kaykay /kiiyyoong'tēēnoo taayeetaab Kayisaar, ānkoo kimāmii :kiy nyēē miyaat nyēē chāāmwooyē kule kiyēwoo :biikyuu.

²⁰Ng'ālyoontooniitēnyi :nyēē kayeya amach kule akasaak ōō, booyichu. /Kakeerateenaa nyōrōōrōōnichu kubo nyoo ikēnēē keey :mooyēētaab Isrāyēēl kumukuul."

²¹Yooto, kukētyi :bichoo Bāwulō kule, "Nto yu mānāākēēnyōōru :acheek ng'ālyoo ake tukul nyēē chōōnēē Yuuteeya nyēē rubtooy keey āk inyiing'. Mānāāmwoowēēch :mbo ng'eetaabiya chēē kwoonēē wōloto kiy ake tukul nyēē miyaat nyēē rubtooy keey āk inyiing'.

²²Nteenee kēēmāchē keekas kule imwooyē nee :inyiing', kuuyu mii :biiko wōlēē wōō kung'āloolē nyēē miyaat kurubta keey āk bichēēb Kiriistō."

²³Kunyoo, kichōb :bichooto āk Bāwulō bēsyēēt nyēē mākutuuoy. Yu kayit :bēsyoonoo, kukwa :biiko chēē chaang' wōlēē kitēbunēē :Bāwulō. Kiirwookyī :Bāwulō kwiimēn. Kiiboorchī ng'ālyoo kurubta keey āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin ānkuyēyiisyēē siruutēkaab Muusa āk chēbo wōōrkooyikaab Yēyiin kōōboorchinēē biiko kule ki Kāārārōokiintēēt :Yēēsu.

²⁴Kichāmchiin :alake āk ng'aleekaab Bāwulō, nto alak kutāchiin.

²⁵Kibēētii :bichoo kukwiilootē keey kubo ng'aleechaa kikiikukas āk yu kāwokumwoochi :Bāwulō kule, "Kimwoochi :Tāmirmiryēētaab Yēyiin mbo kuukoong' manta, yoo kimwooyē kubununēē wōōrkooyoontēēt Isaaya kule,

²⁶'Iwē wōlēē mii :bichu ānkuwēēmwoochi kule: Yoo kōōyēbchi yiit, -mōōkāsē kiy. Nto yoo kookasee koonyek, -mōōkāsē kiy kubooyiit man.

²⁷Kuuyu wuuyēch bichu :mētēwōy, ānkumoolootiin :yiitin, ānkināmākiis koonyay. Nto kiimuuchē :koonyek kukasta, ānkuyootootiin :yiitiik, ānkōōnkēt :icheek, nto kiikuweek kuchama, saang'eet :anii, āsoob icheek.'

²⁸Kunyi, āmāchē āboorwook kule kookucham :Yēyiin kooraraach biiko choo mā Yuutayeek ānkumākuyēbchi yiit :icheek ng'aleechaa."

³⁰Kiibuur :Bāwulō wōloto kēnyiisyēk āyēēng' kutēbunēē kōōnyii nyēē kīkwēytooy kiy. Kitoochē biiko tukul choo kārūtoon

³¹ānkwoomchinē ng'ālyoontēēt nyēē māmuyē kurubta keey āk bāytooyiisyēētaab Yēyiin, ankooneet mbo kurubta keey āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

Roomeek

Roomeek 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō biikaab Rooma ānkumākyi bēnur

¹Anii ku Bāwulō nyoo āyēchinē Kāārārōokiintēēt Yēesu yiisyēēt. Kitoola :Yēyiin ankootabaanaa āyēku lēbkēēyiintēēt saa-amte lōkōōywēk chēē kāroomēch.

²Kisimkukuurtoowēēch :Yēyiin ām siruutēkyii lōkōōywēchoo kubununēē wōōrkooyikyii.

³⁻⁴Rubtooy keey :lōkōōywēchu āk lakwanyii Yēesu Kiriistō Mokoryoontēēnyoo nyoo /kikēēsich kuu chii kuchōōnēē kōōtaab bāytooyiintēēt Tāwuti. Nteene /kikiiboor ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule Lakwataab Yēyiin :inee yoo /kiikiing'ēētēē meet.

⁵Chāmēēch :Yēyiin kubununēē Kiriistō. Kiikukōōnēēch keeyey yiisyēētaab lēbkēēyik kyoomchinootē biiko choo mā Yuutayeeek wōlēē wuu :inee āk kule kōōyēnchinē :icheek Yēyiin ānkōōywēyē.

⁶Kunyoo akweek :alake ām bichooto chēē /kiikeekweyaak ōbooyiitu Yēesu Kiriistō.

⁷Āsubooyook akweek tukul ām Rooma choo chāmook :Yēyiin ankiikootabaanaak ōyēku biikyii chēē tiliilēch. Kōōbēruurook :Baaba āk Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet.

Kibērē :Bāwulō nto ruutoochi Rooma

⁸Ābirchinē kurook Yēyiintēēnyuu kōōnkōy kubununēē Yēesu Kiriistō kubo akweek tukul kuuyu /kyoomunēē kōōrōōsyēk chēē chaang' kule ōkoosēē keey Yēyiin miisin.

⁹Inkētē :Yēyiin kule ātāsē taay bēsyēēt ake tukul āsoowook ākookoy. Āyēchinē inee yiisyēēt ām mooyēēt akeenke ā-āmtooy lōkōōywēk kurubta keey āk lakwanyii.

¹⁰Āsooyē kule mākuyootwoo :Yēyiin kēēlto ām lēēkitō āchōō wōloo ōmiitē.

¹¹Ābērē nto akasaak sāang'oobwook rōōbēywoo nyēbo Tāmirmiryēēt kōōkimkiimook.

¹²Nto subak, +mākiititiirē keey :tukul ām wōlēē kiiyēnchintooy Yēyiin.

¹³Mbo ng'eetaabiya, māchāktōōs ōnkēt kule kwāāchōboonu keey nyi kooy kule āruutoochook nteene kookukerektaanwaa :ng'ala. Āmāchē kule nto chāātitiirook kuu yoo kyāātitiironu biikaab Kiriistō ām bōrōryōōsyēk alak.

¹⁴Mākwoo ā-āmchi biiko tukul lōkōōywēchu kāroomēch nyēē mātiny kule Kirikiik nto mā Kirikiik, sumānootiin nto māsūmānootiin.

¹⁵Kiyooto :nyēē yēyoo amach miisin kule ā-āmwook nkakweek choo ōmiitē Rooma lōkōōywēchu.

¹⁶-Māāmuyoot a-amte lōkōōywēk chēē kāroomēch kuuyu mii āriit :kāāmuukēywēēkaab Yēyiin chēē yēyē kooraraachakay :chii ake tukul nyoo kēēyēnchi. Māchāktōōs /kyoomchi Yuutayeek kurook nto yityo, kookeer :choo mā Yuutayeek.

¹⁷Iboorunēē :Yēyiin lōkōōywēchoo kule churtooy :chiito yoo keekaasee keey inee baateey. Kuu yoo /kikeesir kule, “Nyōōru soboonto :chiito nyoo churtooy kubo kaakaaseenyii.”

Mākōōng'woonchi :Yēyiin biiko choo -mēēywēyē inee

¹⁸Kōōkutākyi :Yēyiin ng'wooninto biiko choo -mēēywēyē inee āk kibrōkōsiis choo kiikutubēē rōkōsng'waa ng'ālyoontēētaab manta.

¹⁹Inkēt :biiko wōlēē wuu :Yēyiin, kuuyu kisimkōōboorchi keey :inee icheck ām kēēli:

²⁰Kiiboorunēē kāāmuukēywēēkyii bo kibchuulyo tukuuk choo kiikuyey ānkōōboorunēē tukuuchoto wōlēē wuu :inee, ānkoo -/mākēēkāsēē inee koonyay āk nkicheek kāāmuukēywēēkyii. Kunyoo, māmii :wōlēē tuuktooy keey :chii.

²¹Ānkoo kiinkēt :icheek Yēyiin, mānēētōrōōr nto kubirchi mbo kōōnkōy, nteenee kiyēk buch :ng'oomnātēēng'waa ānkutubākiis :kāāsōōtēywēēkwaa kukabar :bēērbēēryēēng'waa.

²²Yoo kibērē ng'oomēch, kubērbērēch.

²³Kikutunkyinē :bichoo āynātōōs chēē /kikeekus /kiiwuuytēē biiko nto tāriitēk, tyoong'iik choo bēēsyētē āk choo ichuutēē keey ng'wēny kusiir yoo kātākutunkyinē Yēyiin nyoo bo lēbkēēyyēēt ākookoy.

²⁴Kiyooto :nyēē kiyey Yēyiin kwoosyi bichoo kutwaar :muchastaab bōōrwoonikwaa sukuyēyē sikornateet ankunyeeree bōōrwoonikwaa.

²⁵Kōōkuchuunnyēē :bichoo manta nyēbo Yēyiin ānkuwēēkyi keey ng'wiiynaneet kukutunkyinē tukuuk chēē kiyēyē :Yēyiin yoo kātākutunkyinē Yēyiin nkit nyoo itōrōōroot ākookoy.

²⁶Kookwaasta :Yēyiin bichoo kubo ng'aleechu tukul kurub muchas nyēē samis nyēē kookubakaakta mbo :kooruuk saanikwaa ankoomut keey nkit.

²⁷Kookutay :nkicheek murēnik kooruukwaa ānkwoobukyi keey murēnik alak kusikoraat keey kut neennyi /kōōkiitiilchi kule +/mākiing'woonchi kurubta keey āk rōkōsooto.

²⁸Kuu yoo manaacham :biiko kōōnkēt Yēyiin, kōōtuukyi :inee icheck batay kutas taay āk rōkōsng'waa kuyēyootē ng'al chēē māyēmāksē /kēēyēyē.

²⁹Kiikoolaambuuch bichu :choolwookātēēt, muchas āk rōkōs, tuuyintaab moo, rumiisyēēt, wōōrōōryēēt, ng'wiiynaneet, kāwōōtyoontiit, seemseemnyeet.

³⁰Ng'āloolootēē alak nyēē miyaat, tāyē Yēyiin, āwēēsēch, āng'oonyēch ānkung'āsē keey. Sākāyootē kēēlwookik chēē kayeyee rōkōs, kōchōnkyinē sikiikwaa,

³¹bērbērēch, -/mākiikoosēē keey, māchāmē chii, āmāriirēē chii.

³²Ānkoo kōōnkētē :icheek kule kiikōōtiilchi :Yēyiin meet chii nyoo yēyē ng'al chēē wuu choo, tākutāsē taay kuyēyē ng'aleechu ānkōōkoostoo mbo alak choo yēyē kuu nyooto.

Roomeek 2

Ing'woonchinē :Yēyiin mbo nkicheek Yuutayeek

¹Yoo itiilchinē :chii alak ng'al, kumiitē kōōruustoo keey nkit nyēē māmii :wōlēē tuuktooy keey kuuyu yēyē :nkinee rōkōs.

²Kiinkētē kule yoo itiilchinē :Yēyiin chii ng'al kubo rōkōs, kōōyyoong'unēē manta.

³Ibērē tōōs +meechililee kiyēē itiilchinē :Yēyiin biiko alak yoo 'kēētiilchi chiito ake ng'al ānkiiyēyē :inyiing' ng'aleechaata?

⁴Mēēru rwoonik ibērbēērē keey kule lēēl :moo Yēyiin ānkumuytoochinē ng'al. Māchāktōōs inkēt kule māchāksē :ātēboo bo Yēyiin kukōōniing' bārooyinto nyēē keereeny keey iweeksee choolwookātēēng'uung'.

⁵Yoo iwuuyiitē mēting'uung' itāyē iweeksee choolwookātēēng'uung', imiitē ituulchinē keey ng'al nyēē ākoy kōōng'woonchiing' :Yēyiin bēsyoonoo ing'woonchinē biiko.

⁶Mākōōtiilchi :Yēyiin chii ake tukul ng'al kurubta keey āk kiyēē kiikuyey.

⁷Mākōōkoochi soboontaab kibchuulyo biiko choo yēyē tukuuk chēē kāroomēch, choo chēēng'ē lēbkēēyyēētaab Yēyiin ākoo koonyit ānkumāchē kunyōōr soboonoto bo kibchuulyo.

⁸Nto choo isōōtē keey nkit ānkurubē kēēlwookikaab rōkōs ānkutāyē ng'ālyoontēētaab manta, mākōōng'woonchi :Yēyiin.

⁹Makunyalil :chii ake tukul nyoo yēyē rōkōs kutoowunēē Yuutayeek nto yityo kukēchi choo mā Yuutayeek.

¹⁰Nteenee +/mākiitōrōōr chii ake tukul nyoo yēyē tukuuk chēē kāroomēch, mākukoonyitākyō ānkunyōōr kaalyeet. Inoomēē kurook Yuutayeek nto yityo kookeer choo mā Yuutayeek.

¹¹Mākwēyē :Yēyiin biiko kule anum :nyi ku anum :nyoo.

¹²Yoo káčhoolwookēn :chii nyoo mănēēnkēt kiruutēkaab Yēyiin, +/makiiruusta nyēē -/mākiyyoong'unēē kiruutēchoo. Nto yoo káčhoolwookēn :chii nyoo inkētē kiruutēk, +/makiiruusta /kiyyoong'unēē kiruutēchooto.

¹³Mēēbērē biiko choo kāsē kiyēē mwooyē :kiruutēk chēē /kiitiilchinē kule churtootiin ām taayeetaab Yēyiin, nteenee chēē /kiitiilchinē kule churtootiin ku choo rubē kiyēē mwooyē :kiruutēk.

¹⁴⁻¹⁵-Mēēnkētē biiko choo mā Yuutayeek kiruutēkaab Yēyiin. Ānkoo wuu nyooto, yoo yēyē tukuuk chēē miitē kiruutēchoo, kōōbooru kule inkētēē mētēwookwaa kiyēē mākyinē :Yēyiin kule kuyey. Inkētē kule karaam :nyi ku miyaat :nyoo.

¹⁶Yoo itiilchinē :Yēyiin biiko ng'al bēsyoonoo bo tabanta kubununēē Yēēsu Kiriistō kuu wōloo mwooytooy :lōkōōywēchu ā-āmtooy, mākōōboor keey :tukuuk chēē wunyootiin.

¹⁷Iyibē keey :inyiing' Yuutāyiintō kule ikēnēē keey kiruutēk ānkiing'āsē keey kule inkētē Yēyiin.

¹⁸'Inkētē kiyēē mākyiing' :Yēyiin kule iyēyē ānkiikāsēē kiruutēk kiyēē bo man nyēē mächāktōōs iyēyē.

¹⁹'Isōōtē kule itinyē man kule inyiing' nyēē i-ārōōrchinē kēēlto biiko choo kōryootiin ānkiikoochinē mbo subak lēbkēēyyēēt biiko choo mii mēēnān.

²⁰Inēētē :inyiing' mbo subak choo -mēēnkētē kiy nto maanayiisyeek 'isōōtē kule 'inkētē ng'aleek tukul āk manta nyēbo kiruutēk.

²¹Kunyoo ii, yoo 'inēētē :inyiing' alak -'mēēnēētē keey nkinyiing'? Nto yoo imwoochinē biiko alak kule kutayee keey chōōrsēēt, kwaaming' :nee -mēēmētē chōōrsēēt?

²²Imwooyē kule mächāktōōs kutayee keey :chii martaayeet, kwaaming' :nee siimārtooy? -Mēēmāchē kule nto iriikyī tukuuchoo /kēēkusē choo /kēēkutunkyinē, nteenee kubērē :mooyēēt nto ichoor kuuyu bo ta-aabuut nto ku syaabeet.

²³Ing'āsē keey kule irubē kiruutēk, nteenee intosuurē Yēyiin yoo i-iryēē kiruutēchoo.

²⁴Ōyēyē kuyityiin :yoo /kikeesir kule, "Kyōōsākyi Yēyiin kōōntosuurākoy ām wōlēē mii :biiko choo mā Yuutayeek."

²⁵Yoo iyēku Yuutāyiin ānkiinkētē kiruutēk, kukaraam yoo irubē kiruutēchooto. Nto yoo i-iryēē kiruutēchoo, ikerkeeye choo -mēēnkētē kiruutēchooto.

²⁶Nto yoo karub :choo mā Yuutayeek kiyēē irābchinē :kiruutēk, kukāsē oob :Yēyiin bichoo kule churtootiin?

²⁷Chii nyoo mā Yuutāyiin ānkuyēyē kiyēē mächē :Yēyiin, mākōōtiilchiing' ng'al yoo 'kēē-irīi kiruutēk.

²⁸Māyēku :chii Yuutāyiin baateey kubuntēē ntāsimuut, nto kuuyu /kikeeyaatitee kāmurootāniisyēētaab Yuutayeek, kusyēēmē kurub kiyēē mwooyē :kiruutēk choo sirootiin.

²⁹Nteenee Yuutāyiin nyēbo man ku nyoo boonto Yēyiin ām soboonnyii. Nyōōru :chiito kāmurootāniisyēētaab man kubuntēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Chēēng'ē :chii nyēē wuu nyoo kusilto :Yēyiin āmēēbērē kusilto :biiko.

Roomeek 3

¹Mii :karaamat nee yoo Yuutāyiin :chii ānkuyēētyēēchinē nee :kāmurootāniisyēētaab Yuutayeek?

²Man, miitē :karaamateet ām kēēlwookik chēē chaang'. Nyēbo taayta, /kiikiitōōrchi Yuutayeek ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

³Ānkoo kuwuu nyooto, kichuunnyēē :biiko wōlēē wōō. Ara, ibooru :yooto sōō kule wēēchwēēchē keey :Yēyiin?

⁴Achicha! Māwuu nyoo. Iyyoong'unēē :Yēyiin manta ākookoy ānkoo kicham :biiko ng'wiiynan, kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, "Ichurtaat nyēē yoo itilchinē chii ng'al itinyē manta."

⁵Imuuchē :chii kumwooy kule, "Yēyē :miyootyēēnyoo kutook kule churtaat :Yēyiin miisin. Yēē ākoo wuu yooto ii, kōōng'woonchēēch nyēbo nee?"Wuu nyooto :wōlēē ng'ālooltooy :biiko.

⁶Nto kimēēng'woonchinē biich :Yēyiin, nto kiimuuchē kule nee kōōtiilchi biiko ng'aleek?

⁷Imuuchē :chiito ake kumwooy kule, "Yoo ākoo itōrōōrē :ng'wiiynaneenyuu Yēyiin ānkōōboor kule tinyē manta ii, kubo nee /kēēmwooy kule āyēku anii kibng'ōōkisyyo?"

⁸Imuuchē /kēēlē, "Keeyey rōkōs sukutook :kāroomnyēēt."Mii mbo :biiko alake chēē kōōkōōyinkyoo kule āmwooyē ng'aleechaa. Nteenee nyoolchinē /kiiruusta bichoo.

Choolwookēnoot :chii ake tukul

⁹Ara keemwaay nee? Kēēkāroomēch :acheek Yuutayeek kusiir biiko alak? Achicha! Kasimkeemwaay kule kiikuchoolwookēn :chii ake tukul, ānkā Yuutāyiin ee, nto nyēē mā Yuutāyiin.

¹⁰Mwooyē :siruutēk kule, "Māmii :chii mbo akeenke nyēē churtaat.

¹¹Māmii :chii nyēē inkētē Yēyiin āmāmii mbo :akeenke nyēē chēēng'ē inee.

¹²Kookutay :tukul Yēyiin ānkuyēk sōōr. Māmii :chii mbo akeenke nyēē yēyē ng'al chēē kāroomēch."

¹³Mwooyē :siruutēk subak kule, “Kiyootākiis :kuutuweekwaa kuu mbēērōōs ānkōōbērbēēriisyē :ng'elyēēbikwaa.”Tāsē taay :siruutēk kumwooyē kule, “Ng'woonēch :kuutuway kuu ng'woonoob eereen.”

¹⁴Mwooyē mbo subak :siruutēk kule, “Chubiisyē :kuutuweekwaa kōōruutooy biich.”

¹⁵” Kicham booryoot,

¹⁶ānkunyēērootēē tukun

¹⁷āmāng'ērēkyinē kaalyeet.”

¹⁸” -Mēēywēyē Yēyiin mbo kisich.”

¹⁹Kāākiinkēt kule kiy ake tukul nyoo siraat, kutiinyē chiito nyoo bāwu :kiruutēchu simāmii :wōlēē chililtooy :chii yoo itiilchinē :Yēyiin biiko ng'aleek.

²⁰Kunyoo, -/mākiitiilchinē chii kule churtaat kuuyu syēēmē wōlēē imuuktooy kurub kiruutēk. I-ārōōrwēēch baateey :kiruutēk kule kāākēēchoolwookēn.

Yēyē nee :chiito sukuchurta ām taayeetaab Yēyiin?

²¹/Kākiiboowēēch raat kēēlto nyēē teer āk kiruutēkaab Muusa, nyēē churtēē :chii. /Kisimkyoorōōrunēē kēēli siruutēkaab Muusa āk chēbo wōōrkooyikaab Yēyiin.

²²Chāmtōoy :Yēyiin kule churtaat :chii ake tukul yoo ikoosēē keey Yēēsu Kiriistō nyēē māmii kule ng'oo :ng'oo,

²³kuuyu chooolwookēnoot :chii ake tukul nyēē -mēēmuuchē kuyityi churtaayeet nyēē māchē :Yēyiin.

²⁴Churtooy :biiko kubo chamateetaab :Yēyiin kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu nyoo kiwālāng'unēēnēēch soboonnyii kootyaakteech.

²⁵⁻²⁶Kikōōn :Yēyiin Yēēsu /keeyeyee kōrōsēēk sukung'eet kōōchoomnyo inee āk biiko yoo kēēyēnchi :chii kule kiwasta :Yēēsu korotiikyii kubo inee. Kumanaame :Yēēsu, mānēēng'woonchi :Yēyiin kōōrēēt kubo ng'ōōkiswookik choo /kikiikeeyey kuuyu kitinyē kiisayta. Nto raat, /kiitiilchinē chiito kule churtaat yoo kēēyēnchi Yēēsu. Kunyoo, tinyē :Yēyiin manta kuyey kuu nyoto kuuyu kiikooyto :Yēēsu soboonnyii kubo biiko tukul.

²⁷⁻²⁸Ara, kēēng'āsyinē keey nee naas? Māmii :kiy mbo kisich kuuyu chāmtēēch :Yēyiin kule kēēchurtootiin kubo kule kiiyēnchinē inee ānkiikoosēē keey Yēēsu āmēēbērē kuuyu kēērubē kiruutēk.

²⁹Ara bo :Yēyiin Yuutayeek nkityō? Achicha, bo nkicheek choo mā Yuutayeek,

³⁰kuuyu akeenke :Yēyiin ānku inee :nyēē mākōōtiilchi Yuutayeek āk choo mā Yuutayeek kule churtootiin yoo keekaasee keey Yēēsu.

³¹Ara yoo kakeeyey kuu nyotoo kukākēēmētē siruutēkaab Muusa, kuuyu kiikoosēē keey Kiriistō? Achicha! Māwuu nyoo, nteenee kēēmiitē kēēyēyē kuyityiin :siruutēchoo.

Roomeek 4

/Kēēkāsēē kaakaaseet wōlēē kiwuunto :soboontaab Abraam

¹Kichamta :Yēyiin kuuko Abraam kule churtaat ām keel nyēē wuu nee?

²Nto /kikeechamta kule churtaat kubo ng'aleek chēē kiyey, nto kimii :kiyēē king'āsēē keey inee nkit, āmēēbērē ām taayeetaab Yēyiin.

³Mwooyē :siruutēk kule, “Kiiyēnchi :Abraam kiyēē kimwooyē :Yēyiin. Yotoo nanyuun kuchamta :Yēyiin kule churtaat.”

⁴Yoo kābirto :chii nkuruukyii kuyemaat /kiikoochi kiyēē kāākuchosyi, nto yotoo, mēēbērē kule /kākēērōōbchi.

⁵Māyēchinē :chii Yēyiin yiisyō /sikiitiilchi kule churtaat nteenee mākyinē baateey kule /kiiyēnchi inee kuuyu kēēchoolwookēnootiin :tukul ānkēēmāchē nyooeetaab kaat.

⁶Kiiboor mbo :Tāwuti kule ibēruuroot :chiito nyoo chāmtooy :Yēyiin kule churtaat kubo kāāyēnchinooyēēt āmēēbērē kubo kiyēē kayey :chiichotoo.

⁷Mwooyē kule, “Ibēruurootiin :biiko choo /kōōkēēnyōōchi kaat ām miyootyēēt nyoo kōboonto /ānkēēmētoochi ng'ōōkisto nyoo kikiikuyey.

⁸Ibēruuroot :chii nyoo kōōkōōbuuktoochi :Yēyiin ng'ōōkiswookikyii.”

⁹Ara mākōōbēruur :Yēyiin Yuutayeek nkityō choo imurootānootiin āmēēbēruur choo mā Yuutayeek? Kātākēēmwooyē oob kule /kikeechamta Abraam kule churtaat kuuyu kiikoosēē keey Yēyiin?

¹⁰/Kikēēchāmtooy āyu Abraam kule churtaat? Ara yoo kitākutoombo /kiimuraatan nto yoo /kikiikiimuraatan? Kubooyiit man ki yoo kitoombo /kiimuraatan.

¹¹/Kikiimuraatan baateey kuyēk kiy nyēē /kākiikiimēē churtaayeet nyoo kikiikusimkunyōōr. Kunyoo, Abraam :nyēē kiyootu biiko tukul choo ikoosēē keey Yēyiin ānkoo choo /manaakiimuraatan sukung'eet /keechamta nkicheek kule churtootiin.

¹²Inee mbo subak :nyēē kwaaniitaab choo /kiimurootānē kātikoo baateey kutinyē :icheek kaakaaseet nyēē wuu nyoo kibo kuuko Abraam /kumanaakiimuraatan.

¹³Kikuurtoochi :Yēyiin Abraam āk muchōkōrōōnikyii kule mākurōōbchi kōōrēēt. Mēēbērē kikuurtoochinē ng'aleechaa kuuyu kirubē kiruutēk nteenee kikuurtoochi kuuyu kiikoosēē keey inee ankuchurtaat.

¹⁴Nto /kikiikoochinē chii kiy kuuyu rubē kiruutēk, nto ki buch kookaasee keey Yēyiin ānku nto kimāmii :kiy nyēē kikuurtooy :Yēyiin.

¹⁵Yēyē :kiruutēk kōōng'woonchi :Yēyiin biiko. Nto kimāmii :kiruutēk nto māmii kiyēē /kēēmwooyē kule kā-iri :chii kiruutyō.

¹⁶Kuurtoochinē :Yēyiin chii nyoo ikoosēē keey inee kule mākōōbēruur kuuyu chāmē chiichoo, āmēēbērē kuuyu rubē kiruutēk. Kunyoo, nyōōru :biiko tukul choo rōōbunēē keey kaakaaseetaab Abraam bēruuro, āmēēbērē choo bāwu :kiruutēk baateey, nteenee āk nkicheek choo ikoosēē keey Yēyiin kuu Abraam nyoo baaba :acheek tukul.

¹⁷Yoo kimwoochinē :Yēyiin Abraam kule, “Kaayeyiing' iyēku kwaaniitaab bōrōryōōsyēk chēē chaang',”kiyēnchi :Abraam ng'aleechaa ām taayeetaab Yēyiin nyoo kōōnu soboonto nyēē kimāmii ānkung'ālōolēē tukuuk chēē māmii wuu nyēē miitē.

¹⁸Kiikēnēē keey :Abraam Yēyiin ānkoo kiwuu nyēē kimēētākōōmuuchāktōōs :kiyēē /kikēēkuurtoochinē. Kunyoo, kichokuyēk :inee kwaaniitaab bōrōryōōsyēk chēē chaang' kuu yoo kimwoochinē :Yēyiin kule, “Tēē chooto :lēēkōōk chēē +mēēnyōōru.”

¹⁹Ānkoo kut kikiikuyoosiit nyēē /kimēētākiisōōtyinē kule imuuchē kunyōōr leekwa kuuyu, kimāchē kuriichē kēnyiisyēk bokol ānki sōōn :Saara, manaame :moo Abraam, nteenee kitas taay kookaasee keey Yēyiin.

²⁰Mānēēwiywiiy :Abraam yoto tukul ām kiyēē kikiikukuurtoochi :Yēyiin nteenee kititir kookaasee keey Yēyiin ānkōōtōrōōrē.

²¹Kichāmchiintōōs kule tinyē man :Yēyiin kāāmuukēywēēk kuyey kiyēē kiikukuurtoochi inee.

²²Ng'ālyoontooniitēnyi :nyēē kiyey kuchamta :Yēyiin Abraam kule chii nyēē churtaat.

²³Mēēbērē Abraam baateey :nyēē kichamta :Yēyiin kule churtaat kubo kaakaaseenyii,

²⁴nteenee chāmtēēch nkacheek :Yēyiin kule kēēchurtootiin yoo kakiikaasee keey inee nyoo kiing'ēētēē Mokoryoontēēnyoo Yēēsu meet.

²⁵Inee :nyoo /kikiikooytooy kume kubo ng'ōōkiswookikyoo /ankiing'eetee meet sikeechurte ām taayeetaab Yēyiin.

Roomeek 5

/Kōōkiichoomnyēēch āk Yēyiin

¹Kunyoo, kuu yoo /kookeechamteech kule kēēchurtootiin kubuntēē kaakaaseet, /kōōkiichoomnyēēch nanyuun āk Yēyiin ām Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

²Yēesu :nyēē yēyēēch kuchameech :Yēyiin ām chamateenyii nkit kuuyu kiikoosēē keey inee. Kēēng'ērēkootiin kuuyu kiikēnēē keey kule mākōōtōrōōrēēch :Yēyiin ānkiibuurtē keey inee ākookoy.

³Kēēng'ērēkootiin mbo subak kubo nyāliluutēchu kēēbuntēē, kuuyu kiinkētē kule kōōnēēch :nyāliluutēchoo muytaayeet.

⁴Yēyēēch :muytaayeet kēētītīr. Yoo kēētītīrootiin, kēēboontē kaamaang'taayeet

⁵nyēē mākoy kēēchusyē kuuyu /kikēēng'oobwēēch Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyēē yēyēēch kiinkēt wōlēē chāmtēēch :Yēyiin.

⁶Yoo kimākiimuuchē keey, kume :Kāārārōokiintēēt ām bārooyinto nyēē kikiikuchōb :Yēyiin kubo acheek choo kimākēēchurtootiin.

⁷Matyaa kuchāmtooy keey :chii kume kubo chiito ake nto sinee imuuchē :chii kuchamta keey kume kubo chii nyēē lēēl :moo.

⁸Nteenee kiiboorwēēch :Yēyiin kule chāmēēch, yoo kimēēwēēch :Kāārārōokiintēēt ānkoo kikēēchoolwookēnootiin.

⁹Kunyoo, kuu yoo /kookeechamteech kule kēēchurtootiin kuuyu kiwasta keey :korotiikaab Yēesu, sār wēēch sōō :Yēyiin nyēē tyaa kubununēē lakwanyii kōōyyiin yoo /kiing'woonchinē biiko!

¹⁰Ānkoo kikēēyēku buunikaab Yēyiin, /kikiichoomnyēēch āk inee kubuntēē meetaab lakwanyii. Kunyi, kuu yoo /kōōkiichoomnyēēch āk inee kēētīnyē man kule kēēnyōōru soboontaab kibchuulyo kuuyu kōōnu :inee soboon!

¹¹Kunyoo, kēēng'ērēkootiin miisin kuuyu /kiikiichoomnyēēch āk Yēyiin kubununēē Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō.

Aatam āk Yēesu

¹²Kiyib :chiito akeenke ng'ōōkisto kōōrēēt nyēē kiisach kuchō :meet. Kunyoo, kirub :meet biiko kuuyu chooolwookēnootiin :tukul.

¹³Kimii :ng'ōōkisto kōōrēēt /kumānāākēēkōōn kiruutēkaab Muusa. Nto kimāmii :kiruutēk nto kimāmii :wōlēē /kēēmwooytooy kule kā-iri :chii kiruut.

¹⁴Kiinaam :meet chiito kuchakee Aatam ākoy Muusa ānkoo kimāwuu :choolwookātēēng'waa nyoo kibo Aatam. Kerkeey :kiyēē kiyey :Aatam āk nyēē kiyey :Yēesu.

¹⁵Āmwooyē kuu nyooto kubo ng'al chēē kiyey :bichu tukwaay. Kitōōrchi :kēwēynātēētaab ake /kiitiilchi biiko meet, nteenee kiyibchi :koonyitēētaab ake biiko chamateetaab Yēyiin!

¹⁶Kiyey :ng'ōōkistaab akeenke /kiitiilchi biiko ng'aleek /ankiiruusta. Nteenee kikōōn :Yēyiin lakwanyii ānkoo kikiikuchoolwookēn :biiko chēē chaang' /sikiitiilwēēch kule kēēchurtootiin.

¹⁷Yoo kiimuuchē :ng'ōōkistaab chiito akeenke kuyibchi biiko tukul meet, kumākunyōōr :biiko tukul soboonto nyoo rōōbchinē :Yēyiin kubununēē chiito akeenke!

¹⁸Kunyoo, kuu yoo kiyēyē :ng'ōōkistaab chiito akeenke /kiiruusta biiko tukul, kuyēyē :kāroomnyēētaab chiito akeenke nyēē churtaat /keechamta biiko tukul kule churtootiin ānkunyōōr soboonto.

¹⁹Yoo kitāyē :chiito akeenke kukāsyi Yēyiin, kōōsākyi biiko chēē chaang' kuchoolwookēn. Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, kikāsyi :chiito akeenke Yēyiin ankuyey biiko chēē chaang' kukāsyi Yēyiin.

²⁰Yoo /kikēēkōōnu kiruutēk, kuwōōyiit :choolwookātēēt. Kuwōōyiitu :choolwookātēēt, kutāsyinē keey :chamateetaab Yēyiin.

²¹Kuu yoo kikiikutēbēē biich :ng'ōōkisto ānkuyibu meet, kubāwu biich ra :chamateetaab Yēyiin ānkuyibu churtaayeet sikēēnyōōru soboontaab kibchuulyo kubununēē Yēesu Kiriistō Mokoryoontēenyoo.

Roomeek 6

/Kiikiiwaang'ta bāwunātēētaab ng'ōōkisto

¹Kunyoo, ara keeyey nee? +Makeetas taay sōō kēēchoolwookēn sukutāsyi keey :chamateetaab Yēyiin?

²Achicha, māwuu nyoo mbo kisich. Kuu yoo kōmēēkutēbēēnēēch :ng'ōōkisto, kubo nee keetas taay kēēchoolwookēnē?

³-Mōōnkētē :akweek sōō nee kule wuu nyēē kikēēbēku āk Yēesu Kiriistō yoo /kikēēbātisānēēch kēēyēku akeenke āk inee?

⁴Kunyi, kerkeey nyēē kikēēbēku /ankeemuy soboonnyoo nyoo kibo taay yoo /kikēēbātisānēēch sukung'eet yoo /kikiing'ēētēē Yēesu meet ām kāāmuukēywēēkaab Yēyiin, kēēnyōōru :nkacheek soboonto nyēē lēēl.

⁵Kuu yoo kikēēyēku akeenke āk Yēesu ām meenyii, ku man kule kēēyēku akeenke āk inee ām ng'eeteenyii bo meet.

⁶Kiinkētē kule /kikēēkwērtoochi soboonwēchoo kibo taay murtooywoontēēt āk Kāārārookiintēēt simēēkubāwēēch :ng'ōōkisto.

⁷Kunyoo, mēētākubāwu :ng'ōōki biiko choo kāākubuntēē meet.

⁸Kikēēbēku āk Kāārārookiintēēt, kunyi kēēchāmchiintōōsii kule kēēsobchootiin kuu yoo soboot :inee.

⁹Kiinkētē kule /kikiing'eetee Kāārārookiintēēt meet nyēē mā koy takume, kunyi mēēkubāwu inee :meet.

¹⁰Yoo kimēē :Kāārārookiintēēt, kiiwaang'ta kāāmuukēywēēkaab ng'ōōkisto kutukul ānkuminyē raat kōōng'ērēēchē Yēyiin.

¹¹Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, māchāktōōs ōyib keey :nkakweek kule /kiikiisyēēnto kāāmuukēywēēkaab ng'ōōkiswookikwook ānkōōminyē ōng'ērēēchē Yēyiin kubununēē Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

¹²Kunyoo, -mookany kubayta :ng'ōōki bōōrwoonikwook choo bēku sukutoortaak :muchas ōyēyē rōkōs.

¹³-Mookany kuyey :komosta ake tukul nyēbo bōōrng'woong' ng'ōōki, nteenee okany kubāwook :Yēyiin kuuyu, /kikeeweecheenaak wōlēē mii :meet ōnyōōru soboonto. Ōyēyiisyēē komosta ake tukul nyēbo bōōrng'woong' kubo tukuuk chēē churtootiin.

¹⁴Māmāchāktōōs kubaytaak :ng'ōōki, kuuyu -mēētākōōtiinyook :kiruutēk, nteenee bāwook :chamateetaab Yēyiin.

/Kiikiityaakteenaak ng'ōōki ankookubaytaak :churtaayeet

¹⁵Ara nee nanyuun? Keetas taay sōō kēēyēyē ng'ōōki, kuuyu -mēēkubāwēēch :kiruutēk nto kule bāwēēch :chamateetaab Yēyiin? Achicha!

¹⁶Tookunoot oob kule yoo!keecham iyēku motwooriintēētaab chii, kumāchāktōōs irubē kiyēē mwooyē? Yoo keecham kubāwuung' :ng'ōōkisto inyōōru meet. Nteenee yoo 'keeywey Yēyiin, +/makeechamtiing' kule ichurtaat.

¹⁷/Kēēbirchinē raat Yēyiin kōōnkōy, kuuyu ānkoo kikiikuyeyaak :ng'ōōki ōyēku motwoor, kyoocham ām mooyēēt akeenke kiyēē /kikiineetaak.

¹⁸/Kiikiityaakteenaak ng'ōōki ānkōōkubāwook :churtaayeet.

¹⁹Kāāyēyiisyēē kitōōntōyooni nāmē keey āk soboontaab biiko, kuuyu mānōōkich ām soboontaab Kiriistō. Kikyōō-āsyi taay komosta ake tukul nyēbo bōōrng'woong' kutwaar :ng'ala chēē mātīlīlēch kutōōrhook ng'ōōki. Nteenee mākyook raat kubāwook :ng'aleekaab churtaayeet āk tīlīlinto.

²⁰Yoo kibāwook :ng'ōōkisto, kimōōnkētē kiyēē rubtooy keey āk churtaayeet.

²¹Ara soboon nyēē kiyibwook :ng'aleechaa? Kitōōrhook tukun chēē yibwook raat muyāt chēē lētuunoo kuyib meet.

²²Nteenee kuuyu /kookiityaaktaak ra ōng'ēētyēē bāwunātēētaab ng'ōōki ankookubaytaak :Yēyiin, kōōtīlīlītu ānkōōnyōōru soboontaab kibchuulyo.

²³Kunyoo, kiyēē yibu :ng'ōōki ku meet nto kiyēē rōōbu :Yēyiin ku soboontaab kibchuulyo kubununēē Kāārārōokiintēēt Yēēsu Mokoryoontēēnyoo.

Roomeek 7

/Kiikiityaakteeneech kiruutēkaab Muusa

¹Mbo ng'eetaabiya, ōnkētē oob kule bāwu :kiruutēk chii baateey yoo tākusobē? (Āmiitē āng'ālōolchinē choo inkētē kiruutēkaab Muusa.)

²Mwooyē :kiruutēk kule māchāktōōs :koorko nyoo imutaat kunoomnyo āk saanteenyii kātikoo tākusoboot saanteet. Nteenee yoo kame :saanteet, kootyaakaat /kiimut subak.

³Nto yoo tākusoboot :saanteet ankubeeran :koorkoonoo āk chiito ake, kukāākōōntosuur saanteenyii.

⁴Mbo ng'eetaabiya, ām kēēlto nyēē wuu nyooto, yoo kimēē :Yēēsu /kiityaaktaak ām kiruutēkaab Muusa, sōōbooyiitu nyoo /kikiing'ēētēē meet ānkōōminy ām soboonto nyēē ing'ērēēchē Yēyiin.

⁵Yoo kitākubāwēēch :ātēbuutēkyoo choo bo kēny, kiiwuruurēēch :kiruutēk kiisuuchi ng'al chēē yibu meet.

⁶Nto kuuyu /kookiityaakteeneech raat wōlēē mii :kiruutēchoo, kiimuuchē kēēyēchi Yēyiin yiisyēēt ām kēēlto nyēē lēēl nyēbo Tāmirmiryēēt, kusiir wōloo kikēēwuuntē kēny yoo kitākēērubē kiruutēk choo sirootiin.

-Mēēmuuchē :kiruutēk kōōsyēēnto ng'ōōkisto

⁷Ara nee nanyuun, miyootēch :kiruutēk? Achicha, māwuu nyoo mbo kisich. Nto kimā kiruutēk, nto mānāānkēt kule choolwook ku kiy nee. Nto kimāmwooyē :kiruutēchoo kule, “-Mēēchōrōkyi tukuukaab chii” , nto kimānāānkēt kule chōrōkyinooyēēt :nee.

⁸Kinyākyi ng'ōōki :kiruutēk sukoolaambuuchaa kutōōrchoo ng'aleekaab muchas. Nto kimāmii :kiruutēk, nto kimāboonto :ng'ōōki kāāmuukēy.

⁹Kyaakaraam kēny kumānāānkēt kiruutēk, nto yu kāwāānkēt kiruutēk, koong'etng'eet ng'ōōkisto,

¹⁰kutōōrchoo kāwōōtyoonti. Kunyoo, yēē kitāyibu :kiruutēchooto soboonto, kuyib nyalil.

¹¹Kinyākyi ng'ōōki :kiruutēchoo sukutēwēchoo kwaaraantaa :rōkōs.

¹²Kunyi, tiliilēch :kiruutēk, bo manta ānku kāroomēch.

¹³Nto yēē ākoo ki kāroomēch :kiruutēchooto ii, kwaam :nee sukuyibchoo nyalil nyēē tēē nyi? Bēērē keey :kiruutēk nteenee ng'ōōki :nyēē kiyibchoo nyalili. Nto kuu yoo kiimuuch :ng'ōōkisto kuyēyiisyēē kiyēē karaam kuyib ng'ālyoo nyēē miyaat, kutook kule miyaat :ng'ōōkisto nyēē -/mākyoomu.

¹⁴Kwoonēē :kiruutēk wōlēē mii :Yēyiin nteenee yoo taarataat ām ātēbuutēkyuu choo kibo kēny arataat ām ng'ōōkisto.

¹⁵Kunyi, kaakunama :tonkoy, kuuyu kiyēē ābērē nto ayey, -māāmuuchē kut ayey, nto kiyoo -māāmāchē, āyēyē nyooto.

¹⁶Nto yoo kaayey kiyēē -māāmāchē, āchāmchiintōōsii kule kāroomēch :kiruutēk.

¹⁷Kuu wōloo wuunto, kimēētāku :anii nyēē āmiitē āyēyē kiy nyēē miyaat, nteenee ng'ōōkisto nyoo bāwoo :nyēē miitē kuyēyē.

¹⁸Ānkētē kule yoo taarataat ām ātēbuutēkyuu choo kibo kēny, -māāmuuchē ayey kiy nyēē karaam, kuuyu ābērē nto ayey kiyēē karaam, nteenee -māāmuuchē ayey.

¹⁹Kiyēē āyēyē kumā nyoo karaam nyoo āmāchē ayey, nto mbo tukuuk chēbo rōkōs choo -māāmāchē ayey, ātāsē taay āyēyē.

²⁰Nto yoo āyēyē kiyēē -māāmāchē ayey, mēētāku :anii nyēē āyēyē, nteenee ng'ōōkisto nyoo bāwoo :nyēē yēyē ng'aleechu.

²¹Kunyi, manta :nyi: Yoo āmāchē ayey kiyēē karaam, kuchōōnchoo :rōkōs bakeenke.

²²Ām kāāsōōtēywēēkyuu, āng'ērēkyinē kiruutēkaab Yēyiin,

²³nteenee ākāsē kuyēyiisyē :kāāmuukēywēēk alake ām bōōrnyuu kubooryēē kāāsōōtēywēēkyuu. Yēyoo :yoto aratakse ām choolwookātēēt nyoo mii kuyēyiisyēē bōōrnyuu.

²⁴⁻²⁵Kunyoo, yoo kaarub kāāsōōtēywēēkyuu, kubāwoo :kiruutēkaab Yēyiin, nto yoo kaarub ātēbuutēchu miyootēch chu āyēyē, kubāwoo :ng'ōōkisto. Ābotoot sōō nyēē tyaa! Ng'oo :nyēē sukuārūnēēnoo taankooyi? Nteenee, ābirchinē Yēyiin kōōnkōy kubo Yēēsu Kiriistō Mokoryoontēnyoo.

Roomeek 8

Soboonto nyēē lēēl ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin

¹-/Mākiiruustooy chii nyoo bo Kāārārookiintēēt Yēēsu.

²Kookootyaakteeneech :Tāmirmiryēētaab Yēyiin wōlēē mii :ng'ōōkisto nyoo kibāytēēch ānkuyibu meet. Kunyoo, kōōkēēnyōōru soboonto nyēē lēēl kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu.

³Kimēēmuuchē :kiruutēkaab Muusa kukōōn soboonto, kuuyu kiikuskuus :ng'ōōkisto nyoo kibāwēēch. Nteenee kikōōn :Yēyiin soboonoto, yu kiiyooku lakwanyii kuu chii kuchō kōōroonēēb ng'ōōki /keeyeyee kōrōsēēk sukōōbuukto ng'ōōkisto kutukul.

⁴Kiyey kuu nyoto sikiimuuch keeyey man kuu wōlēē māktooy :kiruutēkaab Muusa, kātikoo kakeerub Tāmirmiryēētaab Yēyiin amakeerub ātēbuutēkaab choolwook.

⁵Nto biiko choo tākurubē ātēbuutēk chēbo choolwook, kubāwu :ātēbuutēchooto kāāsōōtēywēēkwaa. Nto choo rubē Tāmirmiryēēt, kubāwu :Tāmirmiryēēt kāāsōōtēywēēkwaa.

⁶Chiito nyoo bāwu :choolwookātēēt, kuchōōnchinē :meet, nto nyoo bāwu :Tāmirmiryēēt, kunyōōru soboonto āk kaalyeet.

⁷Kunyi yoo bāwu :ng'ōōkisto chiito, ku buunyoontēētaab Yēyiin :chiichoo. Māchāmchiintōōs :chii nyēē wuu nyoo āk kiyēē mächē :Yēyiin.

⁸Kunyoo, -mēēng'ērēēchē :biiko choo bāwu :ng'ōōki Yēyiin.

⁹Nteenee yoo ōboontē Tāmirmiryēēt, kubāwook :Tāmirmiryoonoo mēēbērē ng'ōōki. Nto yoo mātinyē :chii ām akweek Tāmirmiryēētaab Kiriistō, mābo :chiichoo Kiriistō.

¹⁰Yoo boonto :chii Kiriistō ām soboonnyii ankume :bōōrto kubo ng'ōōkisto, kuwēētii :tāmirmiryēēnyii ākookoy kuuyu kiikuchamta :Yēyiin kule churtaat.

¹¹Nto yoo tinyē :chii Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo inee :nyēē kiing'ēētēē Yēesu meet, makoong'eetee chiichoo meet ānkōōkoochi soboonto nyēē lēēl.

¹²Kunyi ii, mbo ng'eetaabiya, kuu yoo mēēkubāwook ng'ōōki, osatee keey ātēbuutēkaab choolwook.

¹³Yoo keeruub keey :chii ātēbuutēchoo, kuchōōnchinē :meet. Nto yoo kāyēētyēēchook :Tāmirmiryēēt obakaakte ātēbuutēk chēē miyootēch, ōnyōōru soboon.

Kēēyēku lōkōkaab Baaba Yēyiin

¹⁴Lōkōkaab Yēyiin :biiko choo intōōchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁵Mēēbērē kyōōnyōōru Tāmirmiryēēt nyēē kiketitaak ōyēku motwoor ānkōōmuuyē, nteenee kyōōnyōōru nyēē kiyeyaak ōyēku lōkōkaab Yēyiin. Tāmirmiryoonoo :nyēē yēyēēch kēēkuur Yēyiin kule 'Baaba'.

¹⁶Chāmchiintōōs :Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk nyēēnyoo kule kēēyēku man lōkōkaab Yēyiin.

Wōōyinto nyoo +/mābokiiiboorwēēch

¹⁷Kuu yoo kēēyēku lōkōkaab Yēyiin, kēēyēmtooy āk Kiriistō tukuuk choo boonto :Baaba. Yoo kākēēnyāliilchē kuu Kiriistō, +mākēēnyōōru wōōyinto kuu inee.

¹⁸Ākāsē kule mining' :nyalili kēēmiitē kēēnyōōru bēsyōōsyēchu ām wōōyinto nyoo +mābokēēnyōōru.

¹⁹Mii kukānyē :kiy ake tukul nyēē kiikuyey :Yēyiin ām kōōrēēt, kunyōōr rōōbēywoontēēnyii ām bēsyēēt nyoo itōrōōrē :Yēyiin lōkōkyii.

²⁰Minyē :kiy ake tukul ām kōōrēēt nyēē māmii :kiyēē ikēnēē keey āmēēbērē kule kicham kōōbuur kuu nyooto, nteenee kubo chiichēē kikōōchōng'iit sukōōng'woonchi biich :Yēyiin. Nteenee /tākiikēnēē keey kule

²¹+/makiityaaktee kiy ake tukul kāāmuukēywēēkaab meet ānkumākunyōōr wōōyintaab lōkōkaab Yēyiin.

²²Kiinkētē kule kiikung'woonchinoon kiy ake tukul nyoo miitē kōōrēēt kuchakee kēny ākoy kura kuu yoo ng'woonchinē :cheebyoosya yoo sichē leekwa.

²³Māwuu nyoo baateey, nteenee mii kung'woonchēēch nkacheek ām āriit, choo /kōōkēēkōōnēēch Tāmirmiryēēt kuu rōōbēywoontēētaab taayta. Yooto tukul kēēmiitē kēēkānyoonu miisin /kēēkōōnēēch bōōrwoonik chēē leelach /ankeeyeyeech kēēyēku lōkōkaab Yēyiin kuchurta.

²⁴Yoo /kiikiiraraacheech, kikiikēnēē keey ng'ālyoontoonoo. Nto yoo ikēnēē keey :chii kiyēē boonto ku buch. -Mēēkēnēē keey :chii kiyēē kāākunyōōr.

²⁵Nteenee yoo kiikēnēē keey kiyēē mānāākēēnyōōru, kēēkānyoonu ām muytaayeet.

²⁶Yēētyēēchēēch :Tāmirmiryēēt yoo kēētinyē kuskuusyēēt. Kuu yoo -mākiinkētē wōlēē makesaayte Yēyiin, kung'ālooltoowēēch :Tāmirmiryēēt kōōtēyēē keey miisin nyēē māmii :wōlēē /kēēmwooytooy.

²⁷Nteenee inkētē :Yēyiin nyoo isyoochē soboonwēkyoo kiyēē isōōtē :Tāmirmiryēēt, kuuyu ng'ālooltoochinē :Tāmirmiryēēt biikaab Kiriistō kōōrābchinē kiyēē mächē :Yēyiin.

²⁸Kiinkētē kule ām kiy ake tukul, yēyē :Yēyiin ng'aleek chēē kāroomēch ām wōlēē mii :choo chāmē inee ānku choo kiikukwey.

²⁹Nto choo kisimkōōnkēt :Yēyiin, kukiikootabaan sukukerkeyiitu lakwanyii. Yooto, mākuyēk :lakwanaanyii kaabooreet nyēbo chuut chaang'.

³⁰Chooto kisimkootabaan, kukuur. Nto chooto kikuurē, kuyey kuchurta, nto chooto kichurtooy, kōōtōrōōr.

Chamateetaab Yēyiin kubununēē Yēēsu Kiriistō

³¹Ara, keemwaay nee nanyuun? Yoo nyēenyoo Yēyiin, ku ng'oo :nyēē imuuchē kukwiileech?

³²Yoo kirātēē moo lakwanyii ānkukōōn kubo acheek ii, kōōmuuchē kule nee kumākōōnēēch kiy ake tukul ām chamateenyii?

³³Ng'oo :nyēē imuuchē kumwooy kule miyootēch :biiko choo kiikukwey :Yēyiin? Yēyiin nkityōōniin :nyēē itiilē kule churtaat :chiito.

³⁴Kunyoo ii, ng'oo :nyēē imuuchē kooruusteech? Māmii :chii, kuuyu kimēēwēēch :Kāārārookiintēēt Yēēsu, nto subak /kikiing'eetee meet ānkutēbunēē raat āwutaab taay nyēbo Yēyiin kung'ālooltoowēēch.

³⁵Ara, mii :chii nyēē imuuchē kōōbēēsyēēnēēch chamateet nyēē boontēēnēēch :Kiriistō? Ara nyalilta, ara wuuyinwēēk, ara wusiisyēēt, ara kēmēy, ara yoo kakeebe kibchuraat ara kēwēēlyo, ara mnyaat?

³⁶Mwooyē :siruatēkaab Yēyiin kule, “Kēēmiitē yēē mii :chii kwiimēn kubo inyiing' keekerkeeye kēēchiir chēē mächē /bokeetil.”

³⁷Ānkoo kākwoonchēēch :tukuuchoo tukul, kēēbiirtooyiisyē kutukul kubununēē inee nyoo chāmēēch.

³⁸Ānkētē kubooyiit man kule yoo ka meet nto kā soboon, nto ku malayikaan nto tāmirmiroy chēē miyootēch, nto tukuuk chēbo ra nto chēbo kōōyyiin nto ku kāāmuukēy alak tukul,

³⁹yoo kā kiy nyēē mii barak nto nyēē mii ng'wēny nto kā kiy ake tukul ām choo kiyēyē :Yēyiin, kumēēmuuchē :tukul kōōbēēsyēēnēēch chamateetaab Yēyiin kubununēē Kāārārōokiintēēt Yēesu nyoo Mokoryoontēēnyoo.

Roomeek 9

Ng'ētē :moo Bāwulō kubo Yuutayeek chēē kitay Yēesu

¹⁻³Ng'ētē :mooyēēnyuu ānkōōyiimoo mēt nyēē wuu nyēē mābēku :ng'wooninoo, akas kule /manaakiiraraach mbo ng'eetaabiya, biikyuu bo Isrāyēēl. Ābērē nto kiimuuchāktōōs, nto /kabokiiruustaa āng'ētītēē wōlēē mii :Kiriistō sukuyēētyēēchi icheek. Man ām kāāmuukēywēēkaab Kiriistō kule -māāng'wiiynānē ānkōōnkētē mbo :Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁴Kiyey :Yēyiin biikaab Isrāyēēl kuyēk biikyii anku icheek :chēē kikas kāāmuukēywēēkaab Yēyiin. Kiyēchiin kirootyeet āk icheek kunyil, kōōkoochi kiruutēk āk mākuutēk kurubta keey Kōōtaab Yēyiin ānkukuurtoochi icheek kule mākōōbēruur.

⁵Inkētē :icheek kiyēē kiyēchi :Yēyiin mbo kuukaanyii, ānku kōyiitēnyi :nyēē chōōnēē :Kāārārōokiintēēt nyoo bo kāāmuukēy. Kusilākoy :Yēyiin ākookoy, kuwuuyiit nyooto.

/Kiibēruurē choo iyēnchinē kiyēē /kiikēēkuurtoochi

⁶Mānāānyōōr :Yuutayeek wōlēē wōō bēruurto nyoo kikiikukuurtoochi :Yēyiin kōōtaab Abraam. Ara ibooru :yooto kule mānāāyityiin :kiyoo kikuurtooy :Yēyiin? Acha, māwuu nyoo kuuyu mānāāyēēlchi :Yuutayeek tukul komostaab Yēyiin.

⁷Ānkoo kukwoonēē :Yuutayeek kōōtaab Abraam, manaarub inee kubooyiit man. Mwooyē :siruutēk kule, “Isaka nyēē makuroobta siintaaryeeng'uung'.”

⁸Ibooru :yooto kule mēēbērē biiko choo kwoonēē siintaaryeetaab Abraam :chēē lōkōkaab Yēyiin, nteenee choo iyēnchinē kiyēē kiikukuurtoochi :Yēyiin :chēē /kiiyiitē kuu lōkōkaab Abraam chēbo man.

⁹Kikuurto :Yēyiin kule, “+Māāyēēwu ām bēsyēēt nyēē wuu nyi kēnyiinoo, nto yooto kuboonto :Saara wēēriit.”

-/Mākēēkwiilē Yēyiin

¹⁰Mā yooto baateey, nteenee king'alaalee mbo Yēyiin lōkōkaab Rebeeka choo ki kwaan ku Isaka.

¹¹⁻¹²Kimwoochi :Yēyiin Rebeeka kutoombo kusich lōkōkyii ānkitoombo kuyey kiy nyēē karaam nto ku nyēē miyaat kule, “Makubayta :nyēē mining' nyēē

wōō."Kunyi, kiiyyoong'unēē :kwēyiisyēētaab Yēyiin wōlēē kimāktooy :inee, mēēbērē kiyēē kiyey :lōkōchoo.

¹³Kuu yoo siraat kule, "Kyaacham Yāākōbō ankaatay Esaawu."

¹⁴Ibooru :yooto kule -mēēyyoong'unēē :Yēyiin manta? Māwuu nyoo.

¹⁵Kimwoochi :Yēyiin Muusa kule: "+Maariiree choo āmāchē ariiree."

¹⁶Kunyi, riirēē :Yēyiin biiko choo chāmē ām mooyēēnyii mēēbērē kaakwaam :bichoo booryo ake tukul.

¹⁷Kimwoochi :Yēyiin bāytooyiintēētaab Miisir kule, "Kyāāmutuung' ākoy yu sāāboorunēē kāāmuukēywēēkyuu wōlēē imiitē sukung'eet /kyaamtaat kaayneenyuu ām kōōrēēt kumukuul."

¹⁸Kunyoo riirēē :Yēyiin chii nyoo māchē kule kuriiree ānkōōyoomē mēt chiito nyoo māchē kooyaam.

¹⁹Imuuchē kuteebeenaa :akeenke ām akweek kule, "Ām nee naas sukubērē :Yēyiin kakusta :chii? Ara, ng'oo :nyēē imuuchē kukwiil Yēyiin ām kiyēē māchē?"

²⁰Inyiing' ku ng'oo siikētyi Yēyiin ng'ālyoo? -Mēēmuuchē :kiy nyēē /kikēēyēyē kuteebee chiito nyoo kiyēyē kule, "Ntēē siiyeyaa kuu nyi?"

²¹Ara mākwoonēē nyoo yēyē tērēēnik yoo māchē kookaas tērēēnik alak miisin nto alak kumeekaas?

²²Ānkoo kiimuuchē :Yēyiin kōōboor kāāmuukēywēēkyii kōōng'woonchi biiko choo kiikuchoolwookēn choo misyinē /kiikarbuus, kiiruruuny mooyēēnyii kubo bichooto.

²³Kiyey kuu nyooto sukoomuuch kōōboorchi wōōyinnyii choo kiikukwey kule kuriiree.

Biikaab Yēyiin chēbo ra

²⁴Kookootiil Yēyiin kuriireeneech kēēyēku cheechii ānkēēyēku Yuutayeek, nto mā Yuutayeek.

²⁵Mwooyē :Yēyiin ām siruutēkaab Oseeya kule, "+Maariiree '-/Mākēēriirēē' ānkāākuur 'Mā biikyuu' kule 'Biikyuu'."

²⁶Mwooyē :siruutēchoo bo Oseeya mbo subak kule, "Wōloo /kikēēmwoochinēē kule, '-Mōōyēku biikyuu' +/mākēēkuur ām wōlooto kule, 'Akweek lōkōkaab Yēyiin'."

²⁷Mwooyē :siruutēkaab Isaaya kurubta keey āk Isrāyēēl kule, "Ānkoo makuchaang'iit :Isrāyēēliik kuu ng'aayna ām araarayta, +/makiiraraach chēē ng'ēri, kuuyu

²⁸makooruusta :Yēyiin biiko ām kōōrēēt."

²⁹Kerkeey yoo kisimkumwooyē :Isaaya kule, “Nto kimānāābākooktoowēēch :Yēyiintēētaab kāāmuukēy kaabkuutek, nto kikērkēyiitu biikaab Sōtōm āk chēbo Komoora chēē /kikiikarbuus.”

Kitay :Yuutayeek Kāārārookiintēēt

³⁰Ara, keemwaay nee naas? /Kookeechamta kule churtootiin :biiko choo mā Yuutayeek kuuyu kiikoosēē keey Mokoryoontēēt, ānkoo kimanaacheeng' churtaayeet.

³¹Nteenee māchurtootiin :Yuutayeek choo kichēēng'ē /keechamta kule churtootiin kurubē kiruutēk.

³²Kiy nee :nyēē kibur? Kibur nyi manaakookaasee keey Kāārārookiintēēt nteenee kimoong'tēē keey kiyēē yēyē :icheek. Kiinach 'rwaantaanaa ināchē biich'

³³kuu yoo /kikeesir kule, “Okas baa, kyāākoochi rwaanteet nyēē kāānākuut wōliin bo Sāāyōōn ānku rwaa nyēē ināchē biich, nteenee chiito nyoo keekaasee keey, mēēbērē mākuchus.”

Roomeek 10

¹Mbo ng'eetaabiya, kiyēē mächē :mooyēenyuu āk nyēē āsooyē Yēyiin ku kule /kiiraraach Yuutayeek.

²Ānkētē kule boontēē :icheek Yēyiin mooyēēt miisin nteenee -mēēnkētē kiyēē mächē :Yēyiin.

³Kuu yoo -mēēnkētē wōlēē yēytooy :Yēyiin chiito kuchurta ānkusyēmē kuchēēnkyi keey churtaayeet ām kēēlwookikwaa nkit, manaacham kurub kēēltaab Yēyiin.

⁴Kibēk :kāāmuukēywēēkaab kiruutēkaab Muusa ām chōōnēētaab Kāārārookiintēēt sukuchurta :chii ake tukul nyoo iyēnchinē inee.

⁵Kimwooy :Muusa kurubta keey churtaayeet nyēē chōōnēē wōlēē miitē :kiruutēk kule, “Chiito nyēē rubē kiruutēk, mākuminyēē kiruutēchoo.”

⁶Keemwaay nee kurubta keey churtaayeet nyoo nyōōru :chiito nyoo ikoosēē keey Kāārārookiintēēt? Mēērook /kēēmwooy kule, “Mākuwo :ng'oo kibkōōnkōy?”(sukoomut Kāārārookiintēēt kuchō ng'wēny),

⁷nto /kēēmwooy kule, “Mākuwo :ng'oo kāābkwoombiich?”(sukoong'eetee Kāārārookiintēēt meet).

⁸Ara, mächāktōōs /kēēmwooy nee? /Kēēmwooyē kule, “Iboontē keey ng'ālyoontēēt, miitē mēting'uung' ānkumēēng'āloolēē kibtaman.”Ng'ālyoontoonooto ku nyoo kyoomtooy kule mächāksē /kiikaasee keey Kāārārookiintēēt.

⁹Yoo imwoowunēē kuutiing'uung' kule, "Mokoryoontēenyuu :Yēesu" ānkiiyēnchinēē mooyēēng'uung' kule kiing'eetee :Yēyiin meet, +/makiiraraachiing'.

¹⁰+/Makeechamtiing' kule ichurtaat yoo 'kēēyēnchinēē mooyēēng'uung', /ankiiraraachiing' yoo imwoowunēē kuutiing'uung' kiyēē 'iyēnchinē.

¹¹Mwooyē :siruutēk kule, "-Mēēntosuurāktōōs :chii nyoo ikoosēē keey Kāārārōokiintēēt."

¹²Mātiny kule ng'oo :ng'oo. Yēē kā Yuutāyiin nto nyoo mā Yuutāyiin, kuuyu bo biiko tukul :Mokoryoontēēt. Ibēruurē kuyem, biiko tukul choo riirchinē inee,

¹³kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, "+/Makiiraraach chii ake tukul nyoo riirchinē Mokoryoontēēt."

¹⁴Ara ii, imuuchāksē kule nee /kēēriirchi inee yoo /mānāākiiyēnchi? Imuuchē kule nee /kiiyēnchi yoo /manaakeekas ng'aleek kurubta keey ākoo inee? Nto /kēēkāsēē nee ng'aleek yoo māmii :chiichēē koomchi biich?

¹⁵/Ānkiimuuchē /bokyaamtaat kule nee yoo mēēbērē /kākiiyookto chii? Mwooyē :siruutēk kule, "Kāroomēch sōō nyēē tyaa :kērēēnkōōy choo yibu lōkōōy chēē kāroomēch!"

¹⁶Nteenee mēēyēnchi :biiko tukul lōkōōywēchooto kāroomēch. Mwooyē :Isaaya kule, "Mokoryoontēēt, ng'oo :nyēē kiiyēnchi lōkōōywēkyoo?"

¹⁷Māchāksē /kyaamta lōkōōywēkaab Kāārārōokiintēēt sukukas :biiko, kunyi māchāktōōs :biiko kuyēbchi yiit ng'aleechaata sukōōyēnchi.

¹⁸Nteenee ātēēbē kule ii, ara manaakas :biikaab Isrāyēēl lōkōōywēchu? Kubooyiit man, mwooyē :siruutēk kule, "Kiikukas /kyoomtootēē ng'aleechaa komoswookik tukul chēbo kōōrēēt."

¹⁹Ātēēbē subak kule, "Kiinkēt oob :bichēēb Isrāyēēl kiyēē mwooyē lōkōōywēchu?" Kimwooy Muusa kule, "+Maayey kumēēchook :moo kubo biiko choo mā Yuutayeeek. +Maayeyaak ōnyēēru kubo choo -mēēnkētē ng'al."

²⁰Mwooyē mbo subak :Isaaya kukāng'unoot kule, "Kinyōōrwoo :choo mēēbērē kicheeng'aataa ānkāāboorchi keey choo mēēbērē kiteebaataa."

²¹Nto kurubta keey āk Isrāyēēliik kumwooy kule, "Ākuurē icheck kwaak ānkoo ku biich chēē -mēēywēyoo ānku cheemakwiiliis."

Roomeek 11

Kiibutiis :Isrāyēēliik wōlēē wōō wokung'ēt :kaabkuutek

¹Kunyoo ātēēbē kule ii, ara kitay :Yēyiin biikyii nkit? Achicha! Āyēku :anii Isrāyēēliintēēt nyēbo kōōtaab Abraam ānkāābooyē areetaab Beenchamiin.

²Mātāyē :Yēyiin biikyii chēē kisimkukwey. Osootee keey baa siruutēk choo ibooru kiyoo kimwooy :Eliiya yoo kiriirchinē Yēyiin kung'āloolēē biikaab Isrāyēēl nyēē miyaat.

³Kimwooy kule, “Mokoryoontēēt, kiikubakach :bichu wōōrkooyikuuk ankooburyeet kāābkōrōs. Kwāāng'ētu :anii nkit ānkumii kusyēēmē kule kubakachaa nkanii.”

⁴Yooto kukētyi :Yēyiin Eliiya kule, “Kwaatuuch kaabkuutekyuu chēē yitē kisyēērōōk tisab choo mănāākutunkyi Baal.”

⁵Ānkoo ra kuu nyi, mii :kaabkuutekaab Isrāyēēl chēē kiikukwey :Yēyiin ām chamateenyii.

⁶Yu kikwēyē :Yēyiin bichoo ām chamateenyii, ku kiy :nyoo nyēē kirōōbchinē :Yēyiin icheek buch, mēēbērē kituwēnēē kubo kiyēē kiyey. Nto /kikēētuwēnēē, nto mēēbērē ki rōōbēywoo.

⁷Kunyi, mănāānyōōr :biikaab Isrāyēēl kiyēē kichēēng'ē. Chēē kinyōōr churtaayeet ku choo kikwēyootiin, nto chuut alak /keeyey kukōryo

⁸kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, “Kiyey :Yēyiin kuyoomcho :mētēwoy. Tinyē koonyek āmākāstēē, kutinyē yiitiik āmākāsē ng'al ākoy kura.”

⁹Mwooyē :nkinee Tāwuti kule, “Irooko /keetechee sookwoonuutēchookwaa kōōbutiis /ānkiing'woonchi.

¹⁰Irook kutubākiis :koonyekwaa simakas kiy ānkukuuykuuyoot ākookoy.”

Kiyēē kichōbchi :Yēyiin Yuutayeek

¹¹Ātēēbēēnook subak kule ii, ara kinyōōr :Isrāyēēliik kāānākuut nyēē mākoy tābokusyooong'? Achicha! Nteenee kuuyu kiikuyey :icheek lēēluut, +/makiiraraach choo mā Yuutayeek sukuchōlyo :Yuutayeek.

¹²Yoo kiyēyē :Yuutayeek lēēlisto, /kiibēruur choo mā Yuutayeek. Kunyi, tyaa nanyuun :bērrur nyēē mākunyōōr :biiko yoo kēēyēnchi :Yuutayeek Yēesu kuyēk Kāārārōokiintēēng'waa!

¹³Āmiitē āng'āloolwook akweek choo mā Yuutayeek. /Kiikeeyeya āyēku lēbkēēyiintēētaab choo mā Yuutayeek. Kunyi, ābirchinē Yēyiin kōōnkōy kubo yiisyoontonyuu,

¹⁴kuuyu ātinyēē mooyēēt kule ayey biikyuu choo Yuutayeek kuchusyo, nto anyuun /kiiraraach kereeryaa.

¹⁵Yoo kitāyiisyē :icheek, /kiichoomnyo kōōrēēt āk Yēyiin. Nto yoo kāchāmiis :icheek, kukērēyīitu yoo /kakiing'eetee meet biiko.

¹⁶Yoo /kiikiitāboonchi mbo kuuko Yēyiin, kōōtāboonootiin :nkicheek keseniisyek. Yoo /kakiitabaan tiikiitēk, kōōtāboonootiin :nkicheek sokonaak.

¹⁷Man, /kikeebetech sokonaak alak chēbo musēytuuniit /ankeeroobtaak akweek kēetooto ānkoo kyōō-ābu kēētitaab wōōk. Neennyi ōmiitē ōchuutē ānyiinyēt nyēē chōōnēē tiikiitēkaab kēetooto.

¹⁸Ānkoo /kikeebetekta sokonaachaa, mēērook ōmōōntooy. Māchē ōnkētē kule mābiitēēnook akweek :tiikiitēk, nteenee akweek chēē ōbiitēē tiikiitēk.

¹⁹Ōmuuchē omwaay kule, “/Kikēēbētēktooy sokonaak chuut /sikiikeereeneech.”

²⁰Man, /kikeechwenta kuuyu kimēēkoosēē keey Kāārārookiintēēt. Nteenee /kikeechamaak kuuyu kyōōkoosēē keey inee. Kunyoo, -mōōyib keey barak nteenee māchāktōōs ōriibē keey,

²¹kuuyu yoo -kimēēmuuchē :Yēyiin kootuuch sokonaak choo kibiititooy :kēētī ii, /bokeemwa nee akweek choo /kikēērōōbtook, māchwēntook nkakweek?

²²Kunyi, ōrōōtootē wōlēē kirurto Yēyiin :moo āk kōrōōmātēēt nyēē boonto. Kōrōōm ām wōlēē miitē :choo kiikuchuunnyēē ng'aleekyii nteenee ruroot :moo ām wōlēē ōmiitē :akweek kātikoo baateey ōtāsē taay ōkoosēē keey inee, nto buch, +/makeechwentaak nkakweek.

²³Nto nkicheek Yuutayeek, yoo kātēbi kut kumēto ng'aleekwaa ānkōōyēnchi Yēyiin, +/mākēēkētyi yoo /kākēēchwēntēē kuuyu tinyē :Yēyiin kāāmuukēywēēk kukētyi yooto.

²⁴Ara yoo kichāmē :Yēyiin kutaachaak :akweek choo mā Yuutayeek ii, kutoochē oob areet akeenke Yuutayeek kuuyu /kisimkiitāboonchi inee?

²⁵Mbo ng'eetaabiya, māmāchē ōsōōtē kule ōkāroomēch kusiir Yuutayeek. Kunyi āmwoowook ng'ālyoontooni /kikiiboorwoo. /Kikeeyey kuyoomcho :mētēwookaab Yuutayeek alak kut /kokiiraraach biiko choo mā Yuutayeek kuyem chēē māchē :Yēyiin.

²⁶Yooto +/makiiraraach biikaab Isrāyēēl kutēē yēē tēē, kuu yoo /kikeesir kule, “Mākuchōōnēē :Kāārārookiintēēt Sāāyōōn, ankuyey matakutay :kōōtaab Yāākōbō Yēyiin.

²⁷+Maayey kiirootyaaniitēnyi āk ichēek yoo ābuuktoochinē ng'ōōkiswookikwaa.”

²⁸Kurubta keey āk lōkōōywēk chēē kāroomēch, buun :Yuutayeek ām wōlēē mii :Yēyiin. Yooto, /kēēkōōnook akweek lōkōōywēchoo. Nto kurubta keey āk kwēyiisyēēt, tākuchāmē :Yēyiin bichoo, kuuyu kisimkukwey :inee mbo kuukaanyii.

²⁹Māwēēchwēēchē :Yēyiin kāāsōōtēywēēkyii kurubta keey kiyēē rōōbchinē biiko āk kiyēē kuurchinē.

³⁰Kikyōōchuunnyēē :akweek Yēyiin yu kibo taay nteenee yoo kitāyē :Yuutayeek Yēēsu, ōnyōōru :akweek kiisaytaab Yēyiin.

³¹Ām kēēlto nyēē wuu nyoto kōōkuchuunnyēē :nkicheek Yēēsu kunyoo, mākonyōōr :icheek kiisayaata.

³²Chāmchinē :Yēyiin biiko tukul kutēwēchākiis sukoomuuch kuriiree chii ake tukul.

³³Wōō :Yēyiin lēyyē! Tyaa sōō :bēurnyīi anku baraay :mēt nyēē tyaa! Mākoy kusabsab :chii kāātiilēywēēkyīi! Māmīi :chii nyēē imuuchē kut kōōnkēt kēēlwookikyīi!

³⁴Mwooyē :siruutēk kule, “Ng'oo :nyēē kiikōōnkēt kiyēē isōōtē :Yēyiin? Nto kule ng'oo :nyēē kiikōōrwookyī Yēyiin?”

³⁵Mwooyē mbo subak :siruutēk kule, “Ng'oo :nyēē kiikōōkoochi Yēyiin kiy sukumāchē kuyookyī :Yēyiin?”

³⁶Kwoonēē :tukuuk tukul wōlēē miitē :Yēyiin, kiyēyē kiy ake tukul nyoo miitē kōōrēēt ānku cheechīi :tukuuchoto tukul. Kunyoo, kutōrōriit :Yēyiin ākookoy. Kuwuuyiit nyoto!

Roomeek 12

Ōyēchinē Yēyiin yiisyēēt ām mooyēēt akeenke

¹Kunyi ii, mbo ng'eetaabiya, kuuyu kiriireenaak :Yēyiin, āsooyook kule ōkooytē keey /keeyeyenaak kōrōsēēk ōsobchootiin. Māchāktōōs ōtiliilēch ānkōōng'ērēēchē Yēyiin. Yoto, ōmiitē ōyēchinē Yēyiin yiisyēēt ām kēēlto nyēbo manta.

²Matorub tukuuk chēbo soboontaab kōōrooni, nteenee oweech keey ankoosoot tukuuk chēē leelach. Yoo kooyey kuu nyoto, +mōōbēēru kiyēē māchē :Yēyiin: kiyēē karaam, kiyēē chamtaat āk nyēē churtaat.

³Kuu yoo ōnkētē :akweek kule kikōōno :Yēyiin ām chamateenyīi āyēchi yiisyēēnyīi, āmwoochinē ake tukul ām akweek kule -mēēyib keey barak nteenee iyemakse ām wōloo iwuuyē. Kikōōkoochi :Yēyiin chii ake tukul yiisyēēt nyēē yēchinē kōōkoosēē keey inee.

⁴Kuu yoo boonto :bōōrtaab chiito komoswookik chēē chaang' ānkuyēyē :komosta ake tukul yiisyēēnyīi,

⁵kuwuu nyoto ām wōlēē kēēmiitē :acheek biikaab Kiriistō. Ānkoo kēēchoong'ēch, kēēyēku :tukul akeenke ām Kiriistō kēēyētyēēchinē keey.

⁶Boonto :chii rōōbēywoontēēt nyēē teer ām wōlēē miitē :ake kurubta keey āk bērrur nyēē kiikurōōbwēēch :Yēyiin. Yoo /kikēērōōbchi ake kuyēk wōōrkooyoontēētaab Yēyiin, kumāchāktōōs kuyēyiisyēē kurubta keey āk wōlēē tēēnto :kāāyēnchīnooyēēnyīi.

⁷Nto yoo /kikēērōōbchi kule kuyētyēēchinē biiko, kuyētyēēchi, nto yoo /kikēērōōbchi kooneet biiko, kōōnēētiis.

⁸Nto yoo /kikēērōōbchi kōōtitirootē biiko, kōōtitiiriis. Nto yoo /kikēērōōbchi mooyēēt nyēē lēēl, kuyēētyēēchinē chuut. Nto yoo /kikēērōōbchi kōōntōōchi biiko, kuyey ām mooyēēt akeenke. Nto yoo /kikēērōōbchi kiisayta, kōōboor ām ng'erekweek.

⁹Māchāktōōs ōchāmē keey ām mooyēēt akeenke, otaeye keey rōkōs ānkōōkiilchi karaamateet.

¹⁰Ōchoomtōōsii kuu biich chēē tuubcho ānkōōkoonyitē biiko alak kusiir wōloo ōkoonyititooy keey nkityō.

¹¹Ōyēchinē Mokoryoontēēt yiisyēēt ām mooyēēt akeenke nyēē -mōōchoostōōsii ānkōōnēmchinē keey Yēyiin kutukul.

¹²Ōng'ērēchē, kuuyu ōkēnēē keey Mokoryoontēēt. Ōmuytoochinē yoo kākwoonchook :nyāliluutēk ankootas taay ōsooyē Yēyiin.

¹³Ōyēētyēēchinē biikaab Kiriistō chuut ām kiy nyēē māchē ānkōōtoochē tāyēēk.

¹⁴Yoo kāwusook :chii, -mōōchub nteenee osaay Yēyiin kōōbēruur chiichooto.

¹⁵Ōng'ērēkiisyē āk choo ng'ērēchē, ānkōōriiryē āk choo riirtōōs.

¹⁶Ōminyē ām kaalyeet āmōōng'āsē keey, nteenee ōchāmē ōtēbchēē āk mbo biiko choo bo ng'wēny -āmōōyibē keey kule ōng'oomēch.

¹⁷Yoo kāyēwook :chiito ake ng'al chēē miyootēch, -mōōyēchi nkinee chēē miyootēch. Ōriibē keey okas kule kooyey ng'al chēē chāmē :biiko tukul.

¹⁸Nto yoo imuuchāksē, ōminy ām kaalyeet āk chii ake tukul.

¹⁹Chōōrōōnuutēkyuu, yoo kāyēwook :chii ng'al chēē miyootēch, -mōōyookyinēē miyootyo, nteenee ōbākookyi Yēyiin kuyook, kuuyu mwooyē :Yēyiin ām siruutēk kule, "Anii :nyēē āyooku."

²⁰Nteenee "Yoo amaat :kēmēy chii nyoo wēchiing', ibay, nto yoo amaat :melel, irāmchi bēēko. Yoo 'keeyey kuu nyoto, mākwoomunēē chiichoo :ng'aleekyii."

²¹Kunyoo, -meekany kubiiring' :miyootyēēt, nteenee ibiirtee miyootyēēt karaamateet.

Roomeek 13

Ōkoonyitē bāytooyik

¹Māchāksē :chii ake tukul kōōywēyē kāāmuukēywēēk kuuyu māmii :kāāmuukēywoo nyēē kimākōōnu :Yēyiin. Kāāmuukēywēēk alak tukul choo miitē kōōrēēt kukwoonēē wōlēē mii :Yēyiin.

²Nto chii ake tukul nyoo kwiilē kāāmuukēywēēk kumiitē kukwiilē kiyēē kiikōōtōōrto :Yēyiin +/ānkumākiitiilchi ng'al.

³-Mēēng'woonchinē :bāytooyik chii nyoo yēyē kiyēē karaam, nteene ing'woonchinē nyoo yēyē kiyēē miyaat. Yoo imāchē simēēmuyēē biiko choo boonto kāāmuukēywēēk, kumāchāksē iyēyē ng'al chēbo man sukuchaming'.

⁴Yēchinē :bichoo Yēyiin yiisyēēt kubo kiyēē karaam ām wōlēē imiitē inyiing'. Nto yoo 'keeyey ng'al chēē miyootēch kumāchāktōōs imuy, kuuyu boonto :icheek kāāmuukēywēēk kōōng'woonchiing'. Yēchinē Yēyiin yiisyēēt nyēbo man sukōōng'woonchinē chii nyoo yēyē ng'al chēē miyootēch.

⁵Kunyoo, māchāktōōs kēērubē kiyēē mākweēch :kāāmuukēywēēk āmēēbērē sōō baateey kuuyu imuuchē /kiing'woonchēēch nteene kuuyu kiinkētē kule karaam kēēyēyē kuu nyooto.

⁶Kiyooto mbo subak :nyēē yēyook ōkwēchinē syuuruut choo bo kāāmuukēywēēk, kuuyu yēchinē Yēyiin yiisyēēt kuwuulyēē yiisyēētaab bāytooyiisyēēt.

⁷Yoo boonto :chii ām akweek bēsēntaab ake, kuyookyi. Yoo syuuruut, kukweyta, nto yoo syuuruut nyēbo tukuuk chēē boonto chii, kukweyta nkinee. Ōkoonyitē chii ake tukul nyoo māchāktōōs /kēēkoonyit, ānkōōywēyē nyoo māchāktōōs /kiiywēyē.

Iyumē :kiruutyēētaab chamateet kiruutēk tukul

⁸-Mōōyēku kibēsēniis chēbo tukun, nteene mākyyook ōtinyē chamateet ānkōōchoomtōōsii, kuuyu chii ake tukul nyoo chāmē chiito ake kuyēyē kiyēē mwooyē :kiruutēk.

⁹Okas baa kiruutēk: “-Meemarte,”“-Mēērumiisyē,”“-Mēēchōōrsē,”“-Mēēchōrōkyi kaab chii” āk kiruutēk alak tukul chēē miitē. Iyumē :kiruutyēēt akeenke chuutēchu tukul, nto kiruutyoonoo ku nyoo mwooyē kule, “Icham laatyēeng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.”

¹⁰Yoo ichāmē laatyēeng'uung', -mēē-āroontooy. Kunyoo, ityiichē :chamateet kiyēē māchē :kiruutēk.

Oluumee keey lēbkēēyyēēt

¹¹Ōyēyē ng'aleechaa ōnkētē wōlēē wuu :bēsyoōsyēchu, kuuyu kaakuyit :bēsyyēt nyēē ōsēwunēē. Kaakuriik kuyityiin /kiiraraacheech.

¹²Mii wokubēku :kwēēmowuut ānkumii wokuyitu :bēētut. Kunyi keesatee keey tukuuk choo bo mēēnānēēt ankiiluumee keey lēbkēēyyēēt.

¹³Okany kēēminyē ām soboonto nyēē lebkeey kuu wōloo wuunto :bēētut. Otaeye keey sookwoonuut choo ō-āmē kut ōbēēnichi, bōōkitēēt, martaayeet āk sikornateet. -Mōōwookuutōōsii nto ōtuuyiityinē keey moon.

¹⁴-Mōōyēnchi muchastaab ātēbuutēkwook bo ng'ōōki, nteene oluumee keey Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō.

Roomeek 14

- 'Mēētiilchi ng'eetaabkoomēt ng'al

- ¹Yoo mii :chii nyēē ōkāsē kule kuskus ām kāāyēnchinooyēēt, -mōōburyoong'tē.
- ²Mii :choo mākāsē yēēt kiy yoo kaam āmnyoo ake tukul, ānku mii :choo kuskusēch ām kāāyēnchinooyēēt chēē āmē nkwēēk baateey.
- ³Māmāchāktōōs :chii nyoo āmē āmnyoo ake tukul kumōōntooy nyoo moomē āmiichoo tukul, āmāmāchāktōōs mbo kōōtiilchi :nkinee nyoo moomē āmiichoo tukul nyiin ake ng'al kuuyu kookucham :Yēyiin chiichoo.
- ⁴Inyiing' ku ng'oo siitiilchi chiito ake ng'al. Yēyiin :nyēē itiilē kule ng'oo :nyēē tinyē manta ku ng'oo :nyēē kustaayaat. Yēētyēēchinē :Yēyiin nyoo kuskus kunyōōr biirtooyiisyēēt.
- ⁵Kāsē :chiito ake bēsyēēt ake kule wōō kusiir ake, nto ām chiito ake, kukerkeey :bēsyōōs tukul. Kunyi, mākāktōōs :chii kurubē wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkyii.
- ⁶Chiito nyoo kālē wōō :bēsyēēt ake kusiir ake, kuyēyē kuu nyooto kubo Mokoryoontēēt. Nto nkinee nyoo āmē āmnyoo ake tukul kwoomē kubo Mokoryoontēēt kuuyu yoo yēyē kuu nyooto kubirchinē Yēyiin kōōnkōy. Nto nyoo moomē āmiichoo tukul kukayey kuu nyooto kubo Mokoryoontēēt kubirchinē Yēyiin kōōnkōy.
- ⁷Yoo kāsob :chii nto kame, mēēbērē kubo inee keey nteenee
- ⁸kubo Mokoryoontēēt. Kunyoo, yoo kākēēsobchē nto yoo kākēēbēku, tākēēbooyē Mokoryoontēēt.
- ⁹Kime :Kāārārookiintēēt ankung'eetee meet sukuyēk Mokoryoontēētaab choo kiikubēk āk choo sobtōōs.
- ¹⁰Ām nee yu iruustooy ng'eetaabiya ake nto imōōntoochinē nee? -'Mēēnkētē kule +/mābokiiyyoong'tēēnēēch tukul taayeetaab Yēyiin /ānkiitiilwēēch ng'al?
- ¹¹Kimwooy :Yēyiin kule, "Kubooyiit man, mākukutung'woo :chii ake tukul ānkumwooy :chii ake tukul kule anii ku Yēyiin."
- ¹²Kunyoo, māwokutuuchee keey :chii ake tukul ām acheek taayeetaab Yēyiin.
- ¹³-Mookany kiiruustooy alak nteenee okany keekas kule -makeeyey kiy nyēē imuuchē koonach tuubchēēnyoo kōōsuuchi choolwook.
- ¹⁴Kuu yoo kiikōōboorwoo anii :Mokoryoontēēt Yēēsu, ānkētē kubooyiit man kule māmii :āmnyoo ake tukul nyēē mātīlīl. Nteenee yoo kāsē :chii kule mātīlīl :kiy, kumātīlīl :kiyoo ām wōlēē mii :chiichooto nkit.
- ¹⁵Nto yoo itāsē taay i-āmē āmiik chēē māng'ērēkyinē :ng'eetaabkoomēt, -mēēmiitē iboorchinē chamateet. -Mee-araante ng'eetaabkoomēt nyoo kimēēchinē :Kāārārookiintēēt, kubo āmit.

¹⁶-Mookany /kiimiyaat kiy nyēē katakaraam.

¹⁷Mārubtooy keey :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin āk āmit nto tukun chēē /kēēyyēē nteenee rubtooy keey churtaayeet, kaalyeet āk ng'erekweek ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁸Chii ake tukul nyoo yēchinē Kiriistō yiisyēēt ām kēēli, kōōng'ērēēchē Yēyiin ānkuchāmtooy nkicheek :biiko.

¹⁹Kunyoo, lēyyē, okany kiikiimchi keey keeyey kiyēē yibu kaalyeet ānkuyēyēēch kiititiir keey.

²⁰-'Mēēboot yiisyēētaab Yēyiin kubo āmit. Tiliilēch :āmiik tukul, nteenee yoo kaam :chii āmnyoo nyēē imuuchē kuyey kunyōōr kāānākuut, kumā karaam.

²¹Mā karaam i-am bēēny nto iyyee tukun nto iyey kiy ake tukul nyēē imuuchē kuyey ng'eetaabkoomēt kunyōōr kāānākuut.

²²Kunyi, yoo -'mēēkāsē yēēt kiy kubo tukuuchu, kany kuyēk inyining' āk Yēyiin. Ibēruuroot :chiito nyoo inkētē kule karaam :kiyēē miitē kuyēyē.

²³Nto chiito nyoo āmē āmnyoo kōōsōōtē kule mēērook kwaam, kukaakooruusta keey nkit. Kiy ake tukul nyoo /kēēyēyē /kiisōōtē kule makaraam, ku ng'ōōki :kiyoo.

Roomeek 15

Okany kiikiimē keey

¹Māchāktōōs acheek choo kēēkichootiin kēēmuytoochinē biiko choo kuskusēch, māmāchāktōōs kiisōōtē keey nkit.

²Māchāktōōs kiikiilē nkicheek biiko alak sukukich.

³Kimēēsōōtē keey :Kiriistō nkit kuu yoo mwooyē :siruatēk kule, “Ānchuruuroot :nkanii kuu yoo /kiinchuruuriing' nkinyiing'.”

⁴/Kikēēsirē siruatēk tukul chēbo kēny kooneeteech ānkuyēētyēēchēēch kēēmuytoochi ānkōōtitiirēēch, yoo kiikēnēē keey Yēyiin.

⁵Yēyiin :nyēē yēyē biich /kēēmuytoochi ng'al /ānkēēkimkimiiitu. Kunyi, āsoomē inee kule kukōōnook mooyēēt nyēē kōōnoomnyē, yoo ōrubē Yēēsu Kiriistō,

⁶sōōtōrōōr ām mooyēēt akeenke Yēyiin nyoo inee ku kwaaniitaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

Ōchoomtōōsii ām Kiriistō

⁷Ōchoomtōōsii sukutōrōriit :Yēyiin kuu yoo kichamaak :Kiriistō.

⁸Āmwoowook kule kichō :Kiriistō kuu Yuutāyiin kōōboor kule man :kiyēē kikuurtoochinē :Yēyiin mbo kuuko,

⁹ānkusilto :biiko choo mā Yuutayee Yēyiin kubo kiisaynyii. Kuu yoo /kikeesir kule, “Kunyi, +māāsiltiing’ kēēboontē keey biiko choo mā Yuutayee. +Māātyēēn tyēēnwookik āsilēēniing’.”

¹⁰Mwooyē mbo subak kule, “Ong’erech :akweek choo mā Yuutayee āk biikyii.”

¹¹Tāsē taay kumwooyē kule, “Ōtōrōōr Yēyiin :akweek tukul choo mā Yuutayee, ānkōōsil Yēyiin :biiko tukul.”

¹²Mwooyē subak :Isaaya kule, “Mākutook :chii nyēē chōōnēē kōōtaab Yēēsē. Nyooto :nyēē machokubayta kōōrōōsyēk ānku inee :nyēē mākōōkēnēē keey :biiko tukul.”

¹³Lēyyē, kukōōnook :Yēyiin nyoo kiikēnēē keey ng’erekweek kuyem āk kaalyeet yoo ōtāsē taay ōkoosēē keey inee, sukung’eet ōkēnēē keey inee miisin kubununēē kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēēnyii.

Lēbkēēyiintēēt :Bāwulō nyēbo biiko choo mā Yuutayee

¹⁴Mbo ng’eetaabiya, ānkētē kule ōkāroomēch :akweek. Ōnkētē ng’aleekaab Yēyiin ānkōōmuuchē :ake kuyis ake.

¹⁵Mii sinee :wōlēē kaaryaachaak ām barwaani āsōōtwook ng’aleek alak, kuuyu kitoola :Yēyiin

¹⁶āyēchinē inee yiisyēēt saayey biiko choo mā Yuutayee kōōnkēt Kāārārōokiintēēt Yēēsu. Māchāktōōs a-amte lōkōōywēkaab Yēyiin /sikiitabaan biiko choo mā Yuutayee kuyēk kōrōsēēk chēē chāmē :Yēyiin chēē kikōōtiliil :Tāmirmiryēēnyii.

¹⁷Kunyi ang’erechaat ām Kāārārōokiintēēt Yēēsu kubo yiisyooni kikōōnoo :Yēyiin.

¹⁸Māmii :kiyēē +maang’asee keey nteenee baateey kiyēē kiikoowaang’ta :Kiriistō kubununēēnoo, yoo kiyēyē biiko choo mā Yuutayee kooywey Yēyiin ām kiyēē kyāāmwoochi ānkāyēchi.

¹⁹Kyaayey kuu nyooto kubununēē kāāmuukēywēēkaab tukuuk chēbo kwōng’uut āk chēbo Tāmirmiryēētaab Yēyiin saa-amtaate lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Kiriistō kuchurta, kuchakee Yēērusālēm ākoy Iluriko.

²⁰Kyāāwuulyoonunēē ā-āmchinē lōkōōywēk chēē kāroomēch biiko choo kimānāāyityi :ng’ālyoontoonoo, kuuyu kimāāmāchē ātēēkyi kōōto yēē kiikusisin :chiito ake,

²¹kuu yoo /kikeesir kule, “Makukas :choo /kimānāākēēmwoochi ānkumākōōnkēt :choo kimanaakasee yiitiikwaa.”

²²Kiyiitēnyi :nyēē kōkērēktoo kwaak āchōō wōlēē ōmiitē.

Kichōb :Bāwulō kuruutoochi Rooma

²³Nteenee kuuyu -mēēkumiitē :wōlēē tāāmuuchē āyēyiisyēē ām yēēmōōsyēchu āk subak kuu yoo kwaamach nyi kooy kule akasaak, kāāchōb kule chaakasaak

²⁴yoo āmiitē chāāwēētii Sibaannya. +Machaakasaak kisich yoo ākēēytooy sōōyēētyēēchoo ām baannyuu.

²⁵Nteenee āmiitē raat āwēētii Yēērusālēēm wāāsārunēē biikaab Kiriistō tukun chēē āboontootē.

²⁶King'ērēkootiin :biikaab Maketoonnya āk chēbo Akaaya kōōruruuch beesaanik /kēēyibchi biikaab Kiriistō choo kabar :kuskuusyēēt ām Yēērusālēēm.

²⁷Kiyey kuu nyotoo kuuyu kikiikunyōōr :biiko choo mā Yuutayeek bērrurtaab Yēyiin kubununēē Yuutayeek.

²⁸Kunyoo, yoo kāākunyōōr :bichoo beesaanichu, +māchāāmur wōloo ōmiitē yoo chāāwēētii Sibaannya.

²⁹Ānkētē kule yoo kaayitu, +māāyibwook bērrurtaab Kiriistō kuyem.

³⁰Nteenee ii, mbo ng'eetaabiya, āsoomook ōsoowoo Yēyiin sikyaam booryēēt :tukul ām Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō āk chamateetaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

³¹Ōsoowoo kule /kēēsārunēēnoo Yuutayeek choo māmēēyēnchi Yēyiin ām Yuuteeya. Ōsoowoo subak kule makucham :biikaab Kiriistō ām Yēērusālēēm kiyēē +māāyibchi.

³²Yoo kāyēyākiis :ng'aleechaa, āmuuchē āchōō wōloo ōmiitē ām ng'erekweek, nto yoo kacham :Yēyiin /ankiibaybaayaa, kēēboontē keey akweek.

³³Ōnyōōru :akweek tukul kaalyeet nyēē chōōnēē wōlēē miitē :Yēyiin. Kuwuuyiit nyotoo.

Roomeek 16

Ng'aleek chēē kii-āmiisēē :Bāwulō biiko

¹Āboorwook cheebiya Fiibi nyēē toorētiintēēt ām kaniseetaab Keenkereeya.

²Yoo kayit, otaach ām chamateetaab Mokoryoontēēt ānkōōyēētyēēchi ām keel ake tukul nyēē māchē. Kōōkuyēētyēēchi :inee miisin biiko wōlēē wōō ānkōōkuyēētyēēchoo nkanii.

³Ōtookwēēswoo Brisiila ānkōōsuboowoo Akiila choo kēēyēyē :tukul yiisyēētaab Kāārārōokiintēēt Yēesu.

⁴Kyaasanta :bichoo soboonwēkwaa kubo anii. Ābirchinē Yēyiin kōōnkōy kubo bichoo. Mā anii nkit nteenee birchinē kōōnkōy :nkicheek biikaab Kiriistō tukul choo mā Yuutayeek.

⁵Osubaay nkinee kaniseet nyoo sooyēē kōōng'waa ānkōōsuboowoo nkinee Bāyniitō, choorweenyuu nyoo āchāmē. Inee :nyēbo taayta kōōyēnchi Kiriistō ām yēēmēētaab Eesya.

⁶Ōtookwēēswoo Maaryaa nyoo kyaam booryēēt nyēē wōō miisin kubo akweek

⁷ānkōōsuboowoo tilyeenyuu Āntirōniikō ākoo Yuunnya choo /kiikēērātēēch tukul. Icheek :chēē tookunootiin ām wōlēē mii :lēbkēēyik ānkisimkōōyēnchi :icheek Kiriistō kutāāmiitē :anii mēēnān.

⁸Ōsuboowoo Ambilyaato nyoo āchāmē ām Mokoryoontēēt,

⁹Urbaano nyoo kēēyēētyēēchinē keey :tukul ām yiisyēētaab Kiriistō āk nkinee choorweenyuu Sutaaku nyoo āchāmē.

¹⁰Osubaay nkinee Ābēlē nyoo /kikeetyem miisin /ankeechamta ām Kiriistō ankoosubaay nkicheek biikaab kaab Āriistōbuulō.

¹¹Ōsuboowoo tilyeenyuu Ērōōtyōōn āk nkicheek biikaab kaab Naarkiis choo kiikuchamta Mokoryoontēēt.

¹²Otaakwees Turufeena āk Turufoosa choo yēyē yiisyēētaab Mokoryoontēēt miisin āk Bēērsi, choorwaanaa kiikuyēchinoon Mokoryoontēēt yiisyēēt miisin.

¹³Osubaay Ruufō, muroonoo tookunoot ām biikaab Mokoryoontēēt ānkōōtookwēēsē nkinee kaamet nyoo kicham kuyibo nkanii kuu wērinyyi.

¹⁴Osubaay mbo Āsuunkiriitō, Flēkōōn, Ēērmē, Baatrooba, Eerma āk tuubchōōsyēk tukul choo boonto keey.

¹⁵Osubaay Filolooko, Yuulya, Nereeya kuboonto keey cheebkaamet ākoo Oluumba āk biikaab Kiriistō tukul choo boonto keey.

¹⁶Otorooch keey nyēē ōng'ērēkyinē keey. Isubooyook ānkōōtookwēēsook :kanisoosyek ām yēēmōōsyēk tukul.

¹⁷!Kāāmwoowook, lēyyē akweek mbo ng'eetaabiya, ōrōōtootē bichoo bchēyootē biich ānkukērēktooy kēēltaab kaakaaseeng'woong', bichoo kwiilootē kāānēētēywēēk choo kyōōnyōōru. Osatee keey bichoo.

¹⁸Biiko choo yēyē kuu nyooto mēēbērē yēchinē yiisyēēt Mokoryoontēēnyoo Kiriistō, nteenee tōōrtootē bichoo :moonik. Ng'ālōolē ng'al chēē kāroomēch ānku ānyinyēch kōōbērbēērē kāāsōōtēywēēkaab biiko choo -mēēnkētē ng'al chēē chaang'.

¹⁹Ang'erechaat, kuuyu kiikukas :biiko tukul wōlēē kyōōrubtooy lōkōōywēchoo kāroomēch. Kunyi, āmāchē ōboontē kiirnān kurubta keey kiyēē karaam amoonaaamte keey rōkōs.

²⁰Mākōōturbuub :Yēyiintēētaab kaalyeet Kibrōkōsyoontēēt ankootartaar :akweek. Kōōbēruurook :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

²¹Isubooyook :Tēmētēwō muroonoo kēyēyiisyēē tukwaay ānkōosuboooyook :nkicheek tilyōōnuutēkyuu mbo Lukiiyō, Chāāsōōn ākoo Sosibaatiro.

²²(Nto anii Tērtiiyō nyi kāāsirē barwaani bo Bāwulō āsubooyook :nkanii ām Mokoryoontēēt.)

²³Isubooyook :nkinee Kāyō nyoo ātēbunēē kanyii wōloo sooyēē :kaniseet. Isubooyook :nkinee Eraasto nyoo kōnōriintēētaab lēnkuutaab kiriinkēēt ānkōosuboooyook :nkinee ng'eetaabiya Kwaarto.

²⁵Okany kiikaaste Yēyiin nyoo inee :nyēē yēyook ōkiilchē ām lōkōōywēk chēē kārōomēch chēbo Yēesu Kiriistō choo ā-āmtooy. Kiwunyootiin :lōkōōywēchooto ām kēnyiisyēk chēē chaang' choo kiikukeeyta

²⁶ānkoo kikiikung'alaalee :siruutēkaab wōōrkooyik. Nteenee /kōōkēēng'oong' ra. Kimwooy :Yēyiin nyoo bo ākookoy kule /kōōkiiboorchī lōkōōywēchu biiko tukul sukookaasee keey inee ānkukoonyit.

²⁷Kutōrōriit :Yēyiin ākookoy kubununēē Yēesu Kiriistō. Yēyiin nkit :nyēē ng'oom kuchurta! Kuwuuyiit nyooto.

1 Kōōriintēēk

1 Kōōriintēēk 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō Kōōriintēēk ānkumākyi bēur

¹Anii ku Bāwulō nyoo kitōōloo :Yēyiin ām chamateenyii āyēku lēbkēēyiintēēt āyēchi Kāārārookiintēēt Yēēsu yiisyēēt. Āboontē keey āk ng'eetaabiya Sōōstēēn.

²Kiisuboooyook akweek biikaab Kiriistō ām kiriinkēētaab Kōōriintō choo /kikiitabaanaak kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu ōbooyiitu Yēyiin. /Kēēmākwook ōtililiitu āk nkicheek biiko tukul choo miitē wōlto ake tukul choo ikēnēē keey Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō, nyoo Mokoryoontēēng'waa nkicheek.

³Lēyyē, kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet.

Birchinē :Bāwulō Yēyiin kōōnkōy ānkubāybāchi Kōōriintēēk

⁴Ābirchinē Yēyiin kōōnkōy kibtaman, kuuyu kichamaak ānkukōōnook tukuuk chēē chaang' kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu.

⁵Kyōōboor ām inee kuyem ām keel ake tukul kuu wōlēē ōng'ālooltooy, āk mbo ām ng'oomnānēēt tukul.

⁶Kyoonam ng'aleek choo kikiiboorwook kurubta keey āk Kāārārookiintēēt ānkiikukiilchook :ng'aleechaa kutukul.

⁷Kunyoo, manookuste rōōbēywoontēēt ake tukul nyoo kōōnu :Tāmirmiryēēt yoo ōmiitē ōkānyoonu miisin bēsyēēt nyoo iyēēwunēē :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

⁸Mākōōtitiurook ākoy tabanta nyēē -mōōtinyē miyootyo ake tukul bēsyoonoo mākōōtiilchi :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō biiko ng'aleek.

⁹Yēyiin :nyēē /kiinyālē. Kiikukuurook ō-āmchiinē āk lakwanyii Yēēsu Kiriistō nyoo Mokoryoontēēnyoo.

Bcheyeetaab keey

¹⁰Nto ii, mbo ng'eetaabiya, ākāloonwook ām kaayneetaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō kule ōkāsyiintōōsii :tukul. -Mōōchuunchuunnyē nteenee, mākāktōōs ōbuurē ām kēēlto nyēē churtaat nyēē kyōōkāsyiinē ām kāāsōōtēywēēkwook.

¹¹Mbo ng'eetaabiya, kurubta keey āk ng'aleek chēē kwaakasee biiko alak kukwaanee kōōtaab Kilōōwē, tookunoot kule!kyoobchey keey.

¹²Mwooyē :ake kule, “Ārubē :anii ng'aleekaab Bāwulō,”kumwooyē :ake kule, “Ārubē :anii chēbo Ābōōlō” nto ake kulē :nyoo, “Ārubē chēbo Bētērō.”Nto ake kumwooyē nyoo :nkinee kule, “Ārubē chēbo Kiriistō.”

¹³So! Ara bcheyaat :Kiriistō? Ara Bāwulō nyoo /kikēēkwērtōochinē murtooywoontēēt kubo akweek? Nto /kikeebatisanaak ām kaayneetaab Bāwulō ōō?

¹⁴Ang'erechaat, kuuyu manaabatisanaak akweek, nteenee chēē kyaabatisan baateey ku Kiriisbō āk Kāyō.

¹⁵Kunyoo, māmwooy :chii ām akweek kule /kikeebatisanaak ōyēku rubiikyuu.

¹⁶Man sinee, kyaabatisan nkicheek biikaab kaab Steefaan, nteenee yoo ābērē akas kumāmii subak :chii nyēē kyaabatisan.

¹⁷Mēēbērē kiiyookwoo :Kāārārookiintēēt chaabatisan biiko. Nteenee chaa-amte lōkōōywēk chēē kāroomēch, āmēēbērē ām ng'oomnānēētaab chii simāyēk buch :meetaab Kāārārookiintēēt ām murtooywoontēēt.

Wōō :kiirnātēētaab Yēyiin kusiir nyēbo biiko

¹⁸Yoo /kākyoomchi biiko choo mii kubootōōs ng'aleekaab murtooywoontēēt, kukāsē yēēt ku bēērbēēryo. Nteenee yoo /kākyoomwēēch acheek choo /kēēmiitē /kiirāroochēēch, kōōbooru kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

¹⁹Mwooyē :siruuṭēkaab Yēyiin kule, “+Māāboot ng'oomnātēētaab choo yibē keey kule ng'oomēch ānkāātub kiirnātēētaab choo bēē tinyē kiirnātēēt.”

²⁰Mii ānō :ng'oomōōtik? Mii ānō :kibsumaniis? Ānkumiitē ānō :choo tinyē kiirnātēētaab kiirwookēēt? Okany āmwoowook, mwooyē :Yēyiin kule bēērbēēryo :ng'oomnān nyoo bo kōōrēēt.

²¹Kiyey :Yēyiin ām kiirnātēēnyii simēēnkēt inee :biiko kubo kule ng'oomēch :icheek. Nteenee kiitiil :Yēyiin kooraraach biiko choo iyēnchinē inee. Kiiraraach kubununēē lōkōōywēk choo yibē :biiko alake kule bēērbēēryo. Lōkōōywēchooto ku choo kyoomtooy :acheek.

²²Bērē :Yuutayeek nto /kiiboorchinē ng'al chēē /kiilātē, nto choo mā Yuutayeek kubērē :choo nto /kiiboorchinēē keel nyēbo ng'oomnān sukuchāmchiin.

²³Nteenee, kyoomtooy :acheek kule kimēēchi :Yēēsu murtooywoontēēt, ng'ālyoo nyēē iyiimē Yuutayeek mētēwoy ānkuwuu nyēē bēērbēēryo ām wōlēē miitē :choo mā Yuutayeek.

²⁴Nteenee, inkētē :choo kiikooraraach :Yēyiin kule Kiriistō :nyēē ibooru kāāmuukēywēēk āk kiirnātēētaab Yēyiin, ānku Yuutayeek nto choo mā Yuutayeek.

²⁵Ānkoo kōōsōōtē :biiko alake kule bēērbēēryo :ng'aleekaab Yēyiin, nteenee miitē barak :ng'oomnānēētaab Yēyiin kusiir nyoo bo biiko. Nto yoo /kēēbērē kuskusēch :ng'aleekaab Yēyiin, ku nyikiisēch kusiir nkuruukaab biiko.

²⁶Mbo ng'eetaabiya, ōsōōtyēēchi yoo /kimanaakiiraraachaak. Mēēbērē kyoochaang' :chēē kyōōng'oomēch ām wōlēē kāstooy :biiko āmēēbērē

kyōōtookunootiin mbo :wōlēē wōō. Kimākwoonēē :chēē chaang' ām akweek kooriik choo bo bāytooyiisyēēt.

²⁷Nteenee kiiraraach :Yēyiin biiko choo /kiisōōtē kule bērbērēch ām kōōrooni, sukōōntosuur choo kuurē keey kule ng'oomēch. Kiiraraach choo kuskusēch sukōōntosuur nkicheek choo kuurē keey kule bo nkuruuk.

²⁸Kiiraraach choo mōōntooy :biiko alake ām kōōrooni kule mābo laat, sukuyēk buch :kāāsōōtēywēēkaab biiko choo yibē keey ām kōōrēēt kule bo barak miisin.

²⁹Ibooru :yuutēyu kule māmii :chii nyēē imuuchē kung'as keey ām taayeetaab Yēyiin.

³⁰Nteenee, kiikuyeyaak akweek :Yēyiin ōbooyiitu Kāārārōokiintēēt Yēēsu, nyoo kiikuyootwēēch kiirnātēētaab Yēyiin. Kiikootyaakteech ankuyeyeech keechurte ām taayeetaab Yēyiin ānkēētililiitu.

³¹Kunyoo, kookootyiich yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, “Nyoo mächē kung'as keey, kung'as keey kubo Yēyiin.”

1 Kōōriintēēk 2

¹Mbo ng'eetaabiya, yoo kyāāchōōnii wōloo ōmiitē sichāā-āmwook lōkōōywēk chēē rubtooy keey āk manta nyēbo Yēyiin, kimāāyibē keey kule ākōrōōm ang'alaal, nto kule āng'oom.

²Kyaakwey āwuulyēē baateey ng'aleekaab Yēēsu Kiriistō choo bo murtooywoontēēt.

³Kyāānkāāchōōnii wōlēē ōmiitē kimātinyē nkur. Kyāāmuyoot ānkāābōōtānē.

⁴Kyāānkāā-āmu lōkōōywēk, mēēbērē kyāāyēyiisyēē ng'oomnātēēnyuu kule āchuutwook mētēwoy nteenee, kyāāboorunēē yēyuutēk wōlēē wuu :kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁵Kyaayey kuu nyoto simātiyyēē keey :kaakaaseeng'woong' wōlēē mii :kiirnātēētaab biiko nteenee, kōōyyoong'unēē kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

Kiirnātēēt nyēē kōōnu :Tāmirmiryēēt

⁶Kēēng'ālōolē :acheek lōkōōy chēbo kiirnān ām wōlēē mii :choo kichootiin. Mēēbērē kiirnātēēt nyēbo biikaab kōōrooni nto nyēbo bāytooyikaab bēsyōōsyēchu choo mii bokubootōōs,

⁷nteenee kēēng'ālōolēē chōbuutēkaab Yēyiin choo kiiyēēlootiin. Kiiyēēlootiin :chōbuutēchoo /kumānāākēētoow kōōrēēt, nteenee /kōōkēēng'oong'wēēch raat chōbuutēchooto sukōōtōrōōrēēch.

⁸Māmii :chii ām kāāntōōyikaab kōōrooni nyēē kiinkētē kiirnātoonēēb Yēyiin. Nto kiinkētē, nto kimākwērtōochinē Mokoryoontēēt nyoo bo lēbkēēyyēēt murtooywoontēēt.

⁹Nteenee kiyēyākiis :ng'aleechu kurubta keey āk kiyēē mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, “Māmii :koong' nyēē kiikukas, māmii :yiit nyēē kiikukas, māmii :mēt nyēē kiinkēt kiyēē kiikuchōbchi :Yēyiin bichoo chāmē inee.”

¹⁰Nteenee, kōōkōōboorwēēch acheek :Yēyiin ām Tāmirmiryēēnyii ng'aleechaata kiiyēēlootiin. Inkētē :Tāmirmiryēēt kiy ake tukul ānkoo ku tukuuk chēbo Yēyiin chēē iyēēlootiin nyēē tyaa.

¹¹Māmii :chii ake tukul nyēē inkētē wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab ake nteenee nyēē inkētē ku tāmirmiryēētaab chiichooto nkit. Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, māmii :chii ake tukul nyēē inkētē wōlēē wuu :Yēyiin nteenee Tāmirmiryēēnyii nkit nyēē inkētē.

¹²Mēēbērē tāmirmiryēētaab kōōrooni :nyēē kōkēēnyōōru, nteenee nyēē kōōkēēnyōōru, ku nyēē chōōnēē wōlēē miitē :Yēyiin sukung'eet kiinkēt kiyēē kiikukōōnēēch :inee ām chamateenyii.

¹³Ng'aleechuutēchu kēēmwooyē mēēbērē chēē inēētēēch :biiko alake ām ng'oomnātēēng'waa. Nteenee ng'al chēē rubtooy keey āk soboontaab tāmirmiryēēt, chēē inēētēēch :Tāmirmiryēēt kiiboorchii choo boonto Tāmirmiryēēt.

¹⁴Chiito nyoo mātinyē Tāmirmiryēēt kumāchāmchiintōōs āk tukuuk choo kwoonēē wōlēē mii :Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Kāsē ng'aleechaa wuu nyēē bēērbēeryo āmēēnkētē kiyēē mwooyē, kuuyu Tāmirmiryēēt :nyēē yēyē /sikiinkēt.

¹⁵Imuuchē :chiito nyoo boonto Tāmirmiryēētaab Yēyiin kōōrōōtoot ānkōōnkēt wōlēē wuu :kiy ake tukul. Nteenee, -mēēmuuchē :chii nyēē mātinyē Tāmirmiryēēt kōōrōōtoot ānkōōnkēt wōlēē wuu :chiichooto,

¹⁶kuu yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, “Ng'oo :nyēē inkētē wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab Yēyiin? Ng'oo :nyēē imuuchē kōōrwookyii inee?”Nteenee, kēēsōōchiintōōsii :acheek āk Kiriistō.

1 Kōōriintēēk 3

Mang'asee keey :biiko biiko

¹Mbo ng'eetaabiya, mēēbērē kyāāng'āloolwook kuu biich chēē kyoona soboontaab Tāmirmiryēēt, nteenee, kyāāng'āloolwook kuu biich chēē tākōōyiimē :ātēbuutēk choo kibo taay āmānāākich ām Kāārārōokiintēēt.

²Kiyēē kyaabayeenaa ku chēēko āmēēbērē āmit chēē wuuyēch, kuuyu kimanooyem o-am āmiichu. Nto kubooyiit man, manooyem,

³kuuyu, tōōrubē ātēbuutēkaab kōōrooni. Yoo tōōtuuyiityinē keey moon ānkōōwookuutōōsii, tōōrubē ātēbuutēkaab kōōrooni kuu biich chēē -mēēnkētē kiy kurubta keey āk Yēyiin.

- ⁴Yoo kāmwooy :chii kule, “Ārubē ng’aleekaab Bāwulō” ānkumwooy :ake kule, “Ārubē chēbo Ābōōlō,”ōyēku biich chēē -mōōnkētē kiy kurubta keey āk Yēyiin.
- ⁵Kāālē ii, ng’oo :Ābōōlō ku ng’oo :Bāwulō? Yēchinē :bichu Yēyiin yiisyēēt. Icheek :chēē kiyeyaak sōōyēnchi Kāārārōokiintēēt kuu yoo kikiikuchōbchi :Mokoryoontēēt chii yiisyēēnyii.
- ⁶Kyaachaan :anii kēbuswoontēēt, kōōbisēē :Ābōōlō bēēko nto :nyēē kiyey kubiit ku Yēyiin.
- ⁷Kunyoo, mā kiy :chii nyoo choonsē nto ku nyoo ibisiisyē nteenee nyēbo :ng’aleek tukul ku Yēyiin nyoo yēyē kubiit.
- ⁸Yēchiintōōs :chiito nyoo choonsē āk nyoo ibisiisyē yiisyēēt /ānkumākēētuwēn chii kurubta keey āk wōlēē kayeyta yiisyēēnyii.
- ⁹Kēēyēchiintōōsii yiisyēēt āk Yēyiin, nto akweek ku mbareetaab Yēyiin. Ōyēku mbo subak kō nyēē tēēchē :Yēyiin.
- ¹⁰Kiyēētyēēchoo :Yēyiin āyēku tēēkiin nyēbo kiirnātēētaab barak ānkāāsisin yēē +/makeeteach kōōto. Kunyi, miitē raat :biiko alake kutēēkyinē yooto kōōto. Nteenee, māchāktōōs :chii ake tukul kuriib keey ām wōlēē tēēktooy kōyoo.
- ¹¹Yēēsu Kiriistō :yēē sisinoot yēē yēmāksē /kēētēēkyi kōōto. Kunyoo, māmii :chii nyēē imuuchē kusion yēēt ake nto kookeeree nyeenyii.
- ¹²Makuteechee :alake kōyoo tuukuuk chēē wuuyēch chēbo āliisyēēt nyēbo barak miisin nto alak kuteechee tukuuk chēē ng’āsng’āsēch chēbo āliisyēēt nyēbo ng’wēny.
- ¹³Nteenee ām bēsyoonooto itilchinēē Yēyiin biiko ng’aleek, mākutook :wōlēē kiteekta :chii nyeenyii. Mākuchō :maat nyēē mākōōboor wōlēē wuunto :yiisyēētaab chii ake tukul.
- ¹⁴Yoo keetuuch :mayaa kiyēē kiikuteech :chii, +/mākēētuwēn chiichoo.
- ¹⁵Nto yoo kāmukus :kiyoo, -/mākēētuwēnē nteenee, +/makiiraraach kuu chii nyēē /kākiisōrunēē kō nyēē lāyē.
- ¹⁶-Mōōnkētē :akweek kule akweek ku Kōōtaab Yēyiin wōlēē minyē :Tāmirmiryēēnyii?
- ¹⁷Yoo kābut :chii kōyoo, makwaaraanta :Yēyiin chiichooto, kuuyu tiliil :kōyoo ānku akweek :kōōnyii.
- ¹⁸-Mooberbeer keey! Yoo isōōtē :chii kule boonto kiirnān ām kōōrooni, kumāchāktōōs kusatee keey kiirnātoonoo sukunyōōr kiirnātēētaab Yēyiin.
- ¹⁹Buch :kiirnātēētaab kōōrooni ām wōlēē miitē :Yēyiin. Kuu yoo mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, “Tēchēē :Yēyiin ng’oomng’ookik mastiinekwa.”

²⁰/Kikeesir mbo subak kule, “Inkētē :Yēyiin kule buch :kāāsōōtēywēēkaab choo yibē keey kule ng'oomēch.”

²¹Kunyoo, mang'asee keey :chii chii, kuuyu kiikuyēētyēēchook :ake tukul,

²²yēē kā Bāwulō nto ku Ābōōlō nto ku Bētērō. Ōnkētē kurubta keey wōlēē wuu :kōōrēēt, soboonto, meet, bēsyōōsyēchu āk choo kwoonii.

²³Ōbooyē :akweek Kāārārookiintēēt ānkubo :nkinee Kāārārookiintēēt Yēyiin.

1 Kōōriintēēk 4

Yēyiin nkit :nyēē inkētē soboontaab chii

¹Kunyoo, māchāktōōs :biiko kuyibēēch kule kēēyēchinē Kāārārookiintēēt yiisyēēt /ānkiikiitōōrwēēch ng'aleekaab Yēyiin choo kiyyēēlōotiin.

²Māchāktōōs :biiko choo /kōōkiitōōrchi ng'aleek, ku biich chēē /kiikoosēē keey.

³-Māāsōōtē :anii kule kiy nyēē wōō yoo akweek nto biiko chēē kāmwooy wōlēē kookaste yiisyēēnyuu nto mbo kule, amwaay :anii ng'ālyoo.

⁴Ānkoo -māānkētē kule kaaleel kiy, mēēbērē ibooru :yoto kule -maaleelaat, nteene Mokoryoontēēt nkityōōniin :nyēē inkētē yoo aleelaat nto -maaleelaat.

⁵Kunyi, -mēētiilchi :chii chiito ake ng'al ākoy :bēsyēēt nyoo iyēēwunēē :Mokoryoontēēt. Inee :nyēē +māchokung'oong' kiyēē kikiker :mēēnānēēt ānkusyoor wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab biiko. Yoto, mākusilto :Yēyiin chii kurubta keey āk yēyuutēkyii.

Wōōyēch :kāāmuukēywēēkaab Yēyiin kusiir ng'aseetaab keey

⁶Kwaarub :anii āk Ābōōlō ng'aleechu kātāāmwoowook sukung'eet okaseeneech acheek kule yoo /kēērubē siruutēk ku kiy nee. Kunyi, ōnkēt kule mēērook kōōtōrōōr :chii chiito ake kusiir ake.

⁷Ng'oo :nyēē mwooyē kule karaam :chiito ake kusiir ake? Mēēbērē kikōōniing' :Yēyiin rōōbēywoontooni iboontē? Nto yoo ākoo /kikēēkōōniing' ii, kwaaming' :nee siing'as keey wuu nyēē ki nyeeng'uung'?

⁸Ōbērē tōōs kyōōnyōōru kiyēē kyōōmāchē. Nto, ōbērē kyōōmokornoon ānkōōbērē kyōōyēku bāytooyik kumāmii :toorētēēt ake tukul. Nto kikyōōyēku man bāytooyik, nto kēēbāytooyiisyē :tukul.

⁹Ākāsē kule wuu nyēē kookoochuchuukweech :Yēyiin acheek lēbkēēyik keekerkeyiitu kibratii chēē /kiikiitiilchi meet. /Kikiibarbaartaateeneech taayeetaab malayikaanik āk biiko.

¹⁰Kēēbērbērēch :acheek kubo Kāārārookiintēēt nto akweek ōng'oomēch. Kēēkuskusēch sinee :acheek nto akweek ōtinyē nkuruuk. /Kēēkoonyitook akweek nteene -/mākēēkoonyitēēch acheek.

¹¹Kookebeetee kuut ankwaamaateech :melel āmākēētinyē sirooy chēē yēmēēch. /Kēēmii /kiinyāliilēēch ām kēēlto nyēē miyaat āmēēkēētinyē kēēston.

¹²Kyoomē booryēēt miisin kēēyēyiisyēē āwunnyēkyoo, nto yoo /kākēēchubēēch, kēēsooyē Yēyiin kōōbēruur nyoo kāchubēēch, nto yoo /kākēēwusēēch, kēēmuytoochinē.

¹³Nto yoo kēēnchuruurēēch :chii, kēēng'ālōolchinē nyēē karaam. Kōōkēēyēku :acheek kāābsikoonwēētaab biikaab kōōrooni.

¹⁴-Māāmiitē āsirwook ng'aleechu āntosuurēēnook, nteenee āmiitē āsōōwook kuu lōkōkyuu choo āchāmē.

¹⁵Ōmuuchē sinee ōnyōōru kāānēētik chēē chaang' miisin chēē inēētook kurubta keey āk Kāārārōokiintēēt, nteenee -mēēmuuchē :tukul kuriibook kuu kōōn. Kyāā-āmwook lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk Kāārārōokiintēēt Yēesu, yooto akerkeyiitu kōōn.

¹⁶Kunyi, ākiimook kule oyey kuu wōlēē āyēytooy :anii.

¹⁷Kayeya :ng'ālyoontooni āyooku Tēmētēēwō kuchō wōloo ōmiitē. Kiikuyēk :inee lakwanyuu nyēē āchāmē ānkuyēchinē :inee Mokoryoontēēt yiisyēēt ām mooyēēt akeenke. Māchokōōsōōtwood wōlēē wuu :soboonyuu ām Kāārārōokiintēēt Yēesu nyēē rubē keey āk kiyēē ānēētē kanisoosyek tukul ām wōlto ake tukul.

¹⁸Kookung'as keey :alake ām akweek nyēē wuu nyēē kyōōbērē tōōs kimāāmuuchē :anii āchōō wōloo ōmiitē.

¹⁹Nteenee, yoo kacham :Mokoryoontēēt āmiitē wāāchōōnii wōlooto ām lēēkitō, si nto yityo, mēēbērē +māābēēru baateey wōlēē mii :icheek kung'āstooy keey, nteenee, +maakas wōlēē tēē :kāāmuukēywēēkwaa.

²⁰Mēēbērē bo :Bāytooyiisyēētaab Yēyiin ng'al baateey, nteenee bo kāāmuukēy.

²¹Kunyoo ii, ōchāmē nkōnō, āyibwook ng'wooninto, nto āchōōntē chamateet āk tāmirmiryēēt nyēē intusoot?

1 Kōōriintēēk 5

Okwet ng'eetaabiya nyoo machurtaat

¹Ākāsē kule wōō :martaayeet ām wōlēē ōmiitē ānku miyaat :martaayaanaa miisin kusiir mbo nyoo yēyē :choo -mēēnkētē Yēyiin. Ākāsē mbo kule miitē :chiito nyēē kiikoomut koorkēētaab kwaan.

²Ōkwēēstooy ng'ālyoo nyēē wuu nyoo yēē kātāng'woonchook ankookwet chiichoo kiyēyē ng'ālyoontonoo?

³Ānkoo sinee -mākēēboontē keey ām yēēt akeenke, nteenee, kēēboontē keey ām Tāmirmiryēēt. Kaamwaay kēny kule leelaat :chiichoo ānkoo -mākēēboontē keey.

⁴Ōruruukyi keey yēēt akeenke ām kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēenyoo Yēesu ānku +māātinyē keey āk akweek ām Tāmirmiryēēt.

⁵Māchāktōōs yooto nanyuun, ōtēerchi chiichoo Kibrōkōsyooontēēt /sikiing'woonchi bōōrnyii /ankiiraraach tāmirmiryēēnyii bēsyēēt nyoo itiilē :Mokoryoontēēt ng'aleek.

⁶Ōng'āsyinē keey nee ām ng'ālyoo nyēē tēē nyi? -Mōōnkētē :akweek kule tistooy mbo :miyootyo nyēē mining' kut koolaambuuch biiko tukul?

⁷Otayee keey ātēbuutēchookwook bo kēny, sōōminy ām soboonto nyēē lēēl nyoo kyōōnyōōru kuuyu kime Kāārārōokiintēēt kubo acheek. Inee ku mēēnkitaab kōrōsēēk nyēbo Saakweetaab Keeytaayeet.

⁸Kunyoo, okany kyaam saakwaani ām kēēlto nyēē tiliil āk manta kusiir yoo /kātākēēburuchē āk kēēlwookichoo bo kēny choo bo miyootyo āk rōkōs.

⁹Ām barweenyuu nyoo kisimasirwaak, kyāāmwoowook kule osatee keey bichoo kicham martaayeet.

¹⁰Kimāāmiitē āng'ālōolēē biiko choo mānēēnkēt Yēyiin choo mārtootē, chēēmooyēētiis, chōōriik nto choo kutunkynē āynātōōs. Nto kyāāmwoowook kuu nyooto nto kimākwook kule ong'eetee kōōrēēt kutukul.

¹¹Nteenee kiyēē āmiitē āmwooyē ku kule, osatee keey wōlēē mii :alake choo kuurē keey kule icheek ku mbo ng'eetaabiya, nteenee mārtooy nto ku chēēmooyēētiis nto kukutunkynē āynātōōs nto choo chubiisyoote nto ku kibōōkitiis nto ku chōōr. -Mōō-āmchiinē mbo āmit āk biich chēē wuu choo.

¹²⁻¹³Mābootoo āburyoong'tē biiko choo mēēbērē kookunam ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Yēyiin nkit :nyēē itiilchinē choo ng'al. Nteenee māchāktōōs akweek ōburyoong'tē biiko choo mwooyē kule bo kanisa, kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, “Ōnēmtē chiito nyoo tinyē rōkōsto.”

1 Kōōriintēēk 6

-Mōōyyoong'tēē keey kōōk

¹Yoo kāchuunchuun :chii āk ake ām akweek, kumāmāchāktōōs kuyibchi ng'aleechaa biiko choo -mēēnkētē Yēyiin kōōwōōyo. Nteenee, māchāktōōs kuyibchinē kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō kuchuul ng'aleechaa.

²-Mōōnkēt kule biikaab Kiriistō :chēē mākōōtiilchi bēsyēēt ake biikaab kōōrooni ng'aleek? Yoo akweek :chēē +mōōtiilchi biikaab kōōrooni ng'aleek ii, kubiirook osat ng'al chēē mābo laat?

³-Mōōnkētē kule +mākiitiilchi :acheek malayikaanik ng'aleek? Kubooyiit man kiimuuchē keechuul ng'al choo mābo laat yoo kāchuunchuun :biich.

⁴Kunyoo, yoo kātōok :ng'ala chēē wuu chooto ii, ara ōyibchinē biiko choo kāsē :biikaab Kiriistō kule māchuulootiin sukuātwook ng'aleechaa?

⁵Āmiitē āchuurook. Ōmāchē ōmwoowu kule māmii :chii mbo akeenke ām akweek nyēē boonto kiirnātēēt kōōwōoyo biikaab Kiriistō chēē kāmākāsyiin?

⁶Ām nee suwokōōyyoong'tēē :ng'eetaabiya ake nyiin kōōk, kōōkoochi biiko choo mābo Kiriistō kōōwōoyo?

⁷Yoo kākwēryoot :chii ām akweek choo ōbooyē Kiriistō ake kuwo kōōk, kukāākōōboor keey kēny kule -mōōmuuchē kiy. Kaykay ōmuytoochinē keey ku akweek keey kusiir bōōyyoong'tēē keey kōōk.

⁸Nteenee, māmāchāktōōs :chii ām akweek kuyēyē kiy nyēē miyaat nto miisin -'mēēkustoochi ng'eetaabkoomēt.

-Mēēwutē :kibrōkōsiis Kaab Yēyiin

⁹Ōnkētē oob kule -mēēwutē :kibrōkōsiis Kaab Yēyiin? -Mookany /kiiberbeeraak. -Mēēwutē Kaab Yēyiin :murēn āk koor choo kicham kurwoototē keey, biiko choo kutunkyinē āynātōōs, choo mārtooy nto choo sikōrē murēnik chuut,

¹⁰choo sāsunooteē alak tukuukwaa, chēēmooyēētiisyēk, kibōōkitiisyēk, choo chubiisyootē nto chōōriik.

¹¹Kyōōwuuyē :nkakweek chooto. Nteenee /kiikiwuunook ōtililiitu /ankeechamta kule ōchurtootiin ām kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō āk Tāmirmiryēetaab Yēyiintēēnyoo.

Ōkoonyitē Yēyiin ām bōōrwoonikwook

¹²Mwooyē :alake ām akweek kule, “/Kēēchāmwoo kiy ake tukul.”Nteenee āmwoowook kule mā karaam :kiy ake tukul. Ānkoo /kēēchāmwoo ayey kiy ake tukul, mēērook ā-āsyi keey kubaytaa :tukuuchoo.

¹³Nto imuuchē :chii kumwooy kule, “Bo :āmiik mooyēēt ānku bo :mooyēēt āmiik.”Ānkoo ōmwooyē kuu nyoto, miitē :soboontaab āriit nyēē siirē muchastaab bōōrto. Kāāmwoowook, mēēbērē /kikeeyey bōōrtaab chii kubooyiit ng'ōōkistaab martaayeet. Nteenee, /kikeeyey bōōrto kubo Mokoryoontēēt ānkubāwu :Mokoryoontēēt bōōrto.

¹⁴Kiing'eetee :Yēyiin bōōrtaab Mokoryoontēēt meet, ankumakoong'eetee bōōrwoonikyoo nkacheek meet ām kāāmuukēywēēkyii.

¹⁵-Mōōnkētē kule bo :bōōrwoonikwook Kiriistō? Kōōmuuchē kule nee /kiinoomnyo :kiyēē bo Kiriistō āk chēēmurēniis?

¹⁶-Mōōnkētē kule chiito nyoo kātuuyo āk chēēmurēnnyoo, kukāākuyēk kiito akeenke āk koorkoonoo? Mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, “Mākuyēk :bichoo tukwaay kiy akeenke.”

¹⁷Nteenee chiito nyoo kānoomnyo āk Mokoryoontēēt mākuyēk :tukwaay kiito akeenke ām Tāmirmiryēēt.

¹⁸Lēyyē, osatee keey ng'aleekaab martaayeet. Ōmwooyē kule kiy ake tukul nyoo yēyē :chiito ām bōōrnyii mā ng'ōōki, nteenee āmwooyē :anii kule chiito nyoo kamarta ku ng'ōōki ankaakunyeernyeeree bōōrnyii.

¹⁹Nto -mōōnkētē kule bōōrtaab chiitaab Kiriistō ku kōōtaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin? Yēyiin nyēē kikōōnook Tāmirmiryoonoo miitē bōōrwoonikwook kunyoo -mēēbāwu keey.

²⁰/Kikēēwālāng'unēēnook kiy nyēbo koomānuut kunyoo, ōkoonyitē Yēyiin ām bōōrwoonikwook.

1 Kōōriintēēk 7

Ng'ālyoo kurubta keey āk kāmūtiisyēt

¹Nto kurubta keey āk ng'aleek choo kyōōsirwoo, kaykay nto -mēēmutiis :chii.

²Nteenee kuuyu wōō :martaayeet kōōrēēt, kumāchāktōōs kuboonto :murēno koorkēēnyii ānkuboonto :koorko saanteenyii.

³Māchāktōōs :saanteet kuchāmchiintōōs āk wōlēē māktooy :koorkēēnyii ānkumāchāktōōs kuchāmchiin :nkinee koorkēēt āk wōlēē māktooy :saanteenyii.

⁴Mābāwu :koorkēēt bōōrnyii nteenee saanteet :nyēē bāwu, āmābāwu :nkinee :saanteet bōōrnyii nteenee koorkēēt :nyēē bāwu.

⁵Kunyoo, māsooyñēn :chii ām wōlēē mii :ake tōōs baateey yoo kōōkāsyiinē :tukwaay ām bārooyinto nyēē māchē osaay. Nto mii yoo, otas taay ōbuur kuu wōlēē wuu :biich chēē kiikoomut keey sukung'eet -mōō-āsyi keey kukentaak :Kibrōkōsyoontēēt, yoo -mōōmuuchē ōriib keey.

⁶-Māāmiitē āmwooyē kule mēēmutiis :chii, nteenee kāāsōōtēywoo :nyoo nyēē kāākōōnook.

⁷Ābērē nto kiwuu :biiko tukul anii. Nteenee, tinyē :chii ake tukul rōōbēywoontēēnyii kuchōōnēē wōlēē miitē :Yēyiin nyēē teer ām wōlēē mii nyēbo ake.

⁸Nto kurubta keey āk murēnik choo kiikubēkunēē :kooruuk nto koor choo musuuk, āmwooyē kule kaykay kōōbuur :chii kuu anii, kumacheeng' koorko nto saannyyaa.

⁹Nteenee yoo -mēēmuuchē :chii kuriib keey, kukaykay kōōmutiis nto /kiimut kusiir yoo kātēēyiimē :bōōrto.

¹⁰⁻¹¹Nto kurubta keey āk biikaab Kiriistō choo kēēsyoottiin, āmwoowook (āmēēbērē sōō, kule anii :nyēē āmwooyē, nteenee Mokoryoontēēt) kule māmāchāktōōs :koorko kubakaakta keey āk saanteenyii nto kukwet :saanteet koorkēēnyii. Nto yoo kabakaakta keey, kumāmākyiintōōs /bokiimut koorkoonoo subak. Nto yoo māwuu nyoo, /kiichoomnyo āk saanteenyii kōōyēēchiin kuu kēny.

¹²Nto ām kēēlto ake, āmwooyē (anii nyooto āmwooyē, mēēbērē Mokoryoontēēt) kule yoo boonto :chiitaab Kiriistō koorkēēnyii nyēē mănēēyēnchi Kiriistō, ānkuchāmē :koorkoonoo kuming'to keey saanteenyii, kumāmāchāktōōs kukwet.

¹³Nto yoo boonto :cheebiya ake tukul saanteet nyēē mănēēyēnchi Kiriistō ānkuchāmē :saanteenyii, kumāmāchāktōōs kubakaakta saantaanaa.

¹⁴/Kiikiitiliil saantaanaa kubununēē soboontaab koorkēēnyii nyoo kiikōōyēnchi Kiriistō /ānkiikiitiliil nkinee koorkēēt kubununēē soboontaab saanteenyii nyoo kiikōōyēnchi Kiriistō. Nto kimāwuu nyooto, nto kimātiliilēch :lōkōkwook, nteenee tiliilēch.

¹⁵Nteenee yoo māchē :chii nyoo mănēēyēnchi Kiriistō kukwet koorkēēnyii, kootyaakaat :koorkoonoo kuwēēchi keey. Nto yoo māchē :koorko nyoo mănēēyēnchi Kiriistō kule kubakaakta saanteenyii, kuchāmchi :saanteet kuwēēchi keey. Mārātē koorko nto murēn nyoo kiikōōyēnchi Kiriistō :ng'ala chēē wuu chooto, kuuyu kiikukuurēēch :Yēyiin kēēminy ām kaalyeet.

¹⁶Inkētēē nee :inyiing' koorko nyoo 'kiiyēnchi Kiriistō yoo 'imuuchē iyey saanteeng'uung' /kiiraraach, nto acha? Nto, inkētēē nee :inyiing' saannyya nyoo 'kiiyēnchi Kiriistō yoo 'imuuchē iyey /kiiraraach koorkēēng'uung', nto acha?

¹⁷Māchāktōōs kurubē :chii kāāburnyii kuu wōloo kikiikuchōbtoochi :Mokoryoontēēt yoo kikuurē :Yēyiin. Mākuutyēēt :nyiitēnyi nyēē ātōōrchinē kanisoosyek tukul.

¹⁸Yoo kikuurē :Yēyiin chii koomuraatanaat, ku Yuutāyiin, kumāmāchāktōōs kusyeem kuyēk chii nyēē /manaakiimuraatan. Nto yoo kimeemuraatanaat :chii yu kikuurē :Yēyiin, kuuyu kimā Yuutāyiin, kumāmākyinē /kiimuraatan.

¹⁹Yoo imuraatanaat :chii nto kumeemuraatanaat, kumāmii yēēt :kiy. Nteenee ng'alyoo nyēbo koomānuut, ku kule /kēēriib mākuutēkaab Yēyiin.

²⁰Māchāktōōs :chii kōōbuur kuu wōloo kiwuunto kukuurē :Yēyiin.

²¹Yoo kiiyēku motwooriin, -meekany kooyiimiing' mēt, nteenee yoo 'kēēnyōōru bārooyinto /kiityaaktiing', icham.

²²Yoo /kikēēkuuriing' iyēku motwooriintēēt ing'erech kule -mēēmiitē motwoornātēētaab ng'ōōki, nteenee kwēēbooyiitu Mokoryoontēēt. Nto yoo kiibāwu keey kukuuriing' :Yēyiin, inkēt kule iyēku motwooriintēētaab Kiriistō.

²³/Kikyaaleenaak kiy nyēbo koomānuut kunyoo, -mookany kubāwook :kōōrēēt.

²⁴Mbo ng'eetaabiya, ōyēyē yiisyēētaab Yēyiin nyēē mātiny kule iyēku ng'oo.

²⁵Nto kurubta keey āk choo mākēēsyoottiin, -māātinyē mākuutyēētaab Mokoryoontēēt nyēē nāmē keey āk icheek. Nteenee ārwookwook kuu chii nyēē /kiikoosēē keey kubo kiyēē kiikōōbēruurēēnoo :Mokoryoontēēt.

²⁶Kubo wuuyinto nyēē miitē kuu nyiitēnyi, āsōōtē kule kayakay -/mākiimutiis.

- ²⁷Yoo boonto :chii koorkēēt, kōōbuurto, nto yoo māboonto, macheeng'.
- ²⁸Yoo kēēmutiis :chii, mēēbērē kāchoolwookēn, āmēēbērē kāchoolwookēn :nkinēe nyoo /kakiimut. Nteenee, mākunyōōr :nyoo kēēmutiis nyāliluutēk chēē chaang' ām ming'ātēēnyii, -āmāāmākyook :anii nyāliluutēchooto.
- ²⁹Mbo ng'eetaabiya, kiyēē āmiitē ābooru ām yuutēyu ku nyi: lēēkit :mēēyintaab kōōrēēt. Kunyi, māchāktōōs :murēnik choo kiikōōmutiis kumāswēē ng'aleekaab kēēstonikwaa.
- ³⁰Nto choo mii kuriirtōōs kumāchāktōōs kōōbuurē wuu nyēē mātinyē ng'woonin. Nto choo mii kung'ērēchē kumāchāktōōs kōōbuurē wuu nyēē māng'ērēkootiin. Nto choo āliisyē, kōōbuur wuu nyēē mā cheekwaa :tukuuchoo koolē.
- ³¹Nto choo yēyiisyēē tukuukaab kōōrooni kumāchāktōōs kōōbuur wuu nyēē māng'ērēkyinē tukuuchoo. Mii wokubotē :kōōrooni ām lēēkitō.
- ³²Āmāchē ōbuur nyēē māmii :kiyēē iyiimook mētēwoy. Āmē mēt chiito nyoo mānēēmutiis :wōlēē makoong'ereekta Mokoryoontēēt.
- ³³Nto chiito nyoo kiikōōmutiis, kōōsōōtē :nyoo wōlēē makoong'ereekta koorkēēnyii.
- ³⁴Yooto mākusāch :kāāsōōtēywēēkyii. Isōōtē :ārung'oonyoontēēt nto ku koorko nyēē musik ng'aleekaab Mokoryoontēēt ānkōōnēmchinē keey kutukul. Nteenee isōōtē :koorko nyoo imutaat wōlēē makoong'ereekta saanteenyii.
- ³⁵Āmwooyē ng'ālyoontooni sukuyēētyēēchook āmēēbērē kule kaakiichaak. Āmāchē ōbuur ām kēēlto nyēē rootaat nyēē kyōōnēmchi keey Yēyiin kutukul.
- ³⁶Yoo isōōtē :booyoo kule keekaay chēēbnyii nyēē kōōkōōnnyoo kut kumii wokukēētytēē :bēsyōōsyēk chēē yēmē /kiimut ānkōōsōōtē :chiichoo kule nyoolchinē kuwo kōōto, kōōrook kooyiilta kuu wōloo māktooy. Māmii :kiy nyēē miyaat yoo kamakta chēēbnyii /kiimut.
- ³⁷Nteenee yoo keesotee mooyēēnyii ankootiil kule kōōbuur :kōōkoonoo nyēē mēēbērē /kiimutē, kumii :boontoonoo kuyēyē nyēē karaam.
- ³⁸Kunyoo, boontēēt nyoo kamakta chēēbnyii /kiimut, kukayey nyēē karaam, nto nyoo kamamakta chēēbnyii /kiimut, kukayey :nyoo nyēē karaam miisin.
- ³⁹Māchāktōōs :koorko kutāsē taay kōōbuurtooy keey saanteenyii yoo tākusoboot :saanteet. Nteenee yoo kame :saanteet, /kēēchāmchinē koomut keey āk chiito ake tukul nyoo kacham :inee, kātikoo kiikōōyēnchi :chiichooto Mokoryoontēēt.
- ⁴⁰Nteenee ām wōlēē ākāstooy :anii, ibēruuroot :koorkoonoo yoo /kamakiimut subak. Āsōōtē kule mii kōōntōōwoo :Tāmirmiryēētaab Yēyiin yoo āmwooyē ng'aleechu.

1 Kōōriintēēk 8

Kurubta keey āk bany choo /kakeesaayta

- ¹Kany, baa, āmwoowook ng'ālyoo kurubta keey banyeechaa /kēesooytoochinē āynātōōs. Kubooyiit man, kiinkētē sinee kule kēētinyē :tukul kiirnān. Ng'āsēē keey :ake kiirnān, kuchāmē :ake biiko alak ānkōōtitiirē.
- ²Nto chiito nyoo yibē keey kule inkētē kiito ake, kumēēnkētē kiyoo kuu wōloo kātāmāchāktōōs kōōnkētito.
- ³Nteenee, chiito nyoo chāmē Yēyiin, kuchāmtooy :Yēyiin kule nyeenyii.
- ⁴Kunyi, kurubta keey āk banyeechaa /kēesooytoochinē āynātōōs, āmwooyē kule buch :āynātōōsyēchoo. Māmii :Yēyiin ake, nteenee akeenke :Yēyiin nkit!
- ⁵Ānkoo ku chaang' :tukuuk barak nto wōlēēb ng'wēny chēē kutunkyinē :biiko alake kuu āynātōōsyēkwaa nto mokorēēnikwaa,
- ⁶kiinkētē :acheek kule akeenke :Nyēē /kēēkutunkyinē. Nyooto ku Yēyiin nyoo Baaba ānkitoowu kiy ake tukul ānkēēminyē kēēkoonyitē inee. Akeenke :Mokoryoontēēt. Nyooto ku Yēesu Kiriistō nyoo yēchiintōōs kiy ake tukul āk Yēyiin ānkukōōnēēch soboonto.
- ⁷Mēēbērē inkētē :biiko tukul ng'aleechēēb manta. Tākōōyiimē biikaab Kiriistō alak yoo kaam bany chēē /kākēesooytoochi āynātōōs. Nto kuuyu tākukuskusēch :bichooto, kōōsōōtē kule tōōs ng'ōōki yoo kaam banyeechaata.
- ⁸Yoo kakyaam āmit, nto kamakyaam, mēēbērē yēyēēch kēēlēēkityi Yēyiin.
- ⁹Ōriib keey! Ānkoo ōtyookootiin o-am banyeechaa, -mookany kōōsākyi biiko choo mānāākich :kaakaaseeng'waa kunyōōr kāānākuut /ānkiiboot.
- ¹⁰Yoo kāsook akweek choo ōng'oomēch :chiito nyoo kuskus :kaakaaseenyii ō-āmē banyeechaa /kākēesooytooy ii, ōmiitē oob ō-āsānchinē nkinee kwaam banyeechaata?
- ¹¹Kunyoo, mākōōsākyi :kiirnātēēng'woong' kubot :ng'eetaabiya nyiitēnyi kimēēchinē Kāārārōokiintēēt.
- ¹²Yoo kōōchoolwookēnchi mbo ng'eetaabkoomēt ām kēēli ōsuusyoone kāāyēnchinooyēēng'waa nyoo kuskus, kōōchoolwookēnchi Kiriistō.
- ¹³Kunyi, yoo ākoo yēyē :kiyoo ā-āmē mbo ng'eetaabiya kubootyo, kāmēētāwāā-āmē banyeechaa subak.

1 Kōōriintēēk 9

Mānāātēēbchi keey :Bāwulō kiyēē kimisyinē kunyōōr

- ¹Maatyaaktaat :anii? Mā anii lēbkēēyiin? Kyaakas Yēesu Mokoryoontēēnyoo ānkyōōtooku :akweek kubo yiisyēēt nyēē āyēchinē Mokoryoontēēt.

²Mānāākoochi biiko tukul lēbkēēyyēēt, nteenee, kubooyiit man, kyāākōōnook akweek. Wōlēē ōrubtooy :akweek Mokoryoontēēt, kōōbooru man kule anii :lēbkēēyiintēēng'woong'.

³+Māāyēētēē keey ng'aleechu āmwoowook yoo kakwiilaataa :biiko alake.

⁴Kēētinyē man /kēēkōōnēēch āmiik nto kiyēē kēēyyēē kubo yiisyēēt nyēē kēēyēyē

⁵ānkāātinyē man amut koorko nyēē kiikōōyēnchi Yēyiin sikēēbēētooy keey tukwaay kuu wōlēē yēytooy :lēbkēēyik alake, mbo :ng'eetaabkaametiitaab Mokoryoontēēt āk Bētērō.

⁶Ara anii āk Barnaaba baateey chēē kēēyēmāktōōsii kēēyēyiisyē sikēēnyōōru kiyēē kyoomē?

⁷Mii :chii nyēbo lukēēt nyēē imuuchē kukwēchi keey nkit beesaanikaab yiisyēēt? Nto mii mbo :chii nyēē choonē āmit, amaam āmiichoo? Nto mii :chii nyēē imuuchē kuriib tany āmāluusyo ōō?

⁸Mēēbērē āmiitē āmwooyē ng'aleechu āyyoong'unēē komostaab biich buch, nteenee siruutēkaab Yēyiin :chēē mwooyē kuu nyoto.

⁹Mwooyē :siruutēkaab Muusa kule, “-/Mākēērātē yēēyto kuutiit yoo /kēēbooksē.”Māmiitē :Yēyiin kung'āloolēē yēēyto baateey

¹⁰nteenee mii kung'āloolēēnēēch nkacheek si yoo miitē :chiito kutēbēnē mōkōōnkēētaab yeeyiik nto kumii kuwōōrsē, kutinyēē mooyēēt kule +/mākiikoochi kiy.

¹¹Kookeechaan :acheek ng'aleekaab Tāmirmiryēēt soboonwēkwook, ara nyikisyook yoo kōōkōōnēēch kiy nyēē kākēēyēētyēēchinēē keey?

¹²Nto yoo ākoo tinyē :alake manta ōtoorēt :akweek ii, kwaam :nee +mōōtoorētēēch nkacheek? Manaakeeyaach :acheek /kēēyēwēēch kuu nyoto. Nteenee, kikeecham keemuyte kiy ake tukul kusiir yoo kātākēēkērēktooy biiko kukas lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Kiriistō.

¹³Ōnkētē oob kule nyōōrtooy :biiko choo yēyiisyē Kōōtaab Yēyiin āmiik wōlooto? Nto -mōōnkētē kule āmē :choo bēēlē kōrōsēēk ām kāābkōrōs kereeryaanteetaab āmiichoo bēēlē?

¹⁴Ām kēēlto nyēē wuu nyoto, kimwooy :nkinee Mokoryoontēēt kule mākāktōōs :biiko choo āmtootē lōkōōywēk chēē kāroomēch /kēēbāyē kubo yiisyonoo.

¹⁵Manaayaach :anii /kēēyēwoo kuu nyoto āmāāmiitē āsirwook ng'aleechu kule sōōkōōnoo kiy. Ākāykooyē ameey kusiir kubuutēēnoo :chii kiyi āntumēērēē.

¹⁶-Māāng'āsē keey yoo ā-āmtooy lōkōōywēk chēē kāroomēch, kuuyu mākyoo kule a-amte. Āmiitē nyēē miyaat nyēē tyaa yoo kamaa-amte lōkōōywēchu.

¹⁷Nto kyāāchēēnkyi keey kule a-amte, nto yēmāksē /kēētuwēnoo. Nteenee kuuyu /kiikiitōōrwoo, kumāchāktōōs a-amte.

¹⁸Kiyēē āng'ērēchēē ku a-amte lōkōōywēk buch nyēē -māāyoochē kiy.

¹⁹Ābāwu keey āmābāwoo :chii ake tukul, nteenee āchāmē āyēētyēēchi chii ake tukul saaweech biiko chēē chaang' kucham Kiriistō.

²⁰Kyāānkāā-āmchinē Yuutayeek, kyāābuurē kuu wōlēē wuu :icheek sāāyisu. Kyāābuurē āk Yuutayeechaa bāwu :kiruutēk wuu nyēē bāwoo nkanii :kiruutēk, ānkoo sinee -mābāwoo anii :kiruutēkaab Muusa, sāāyisu icheek.

²¹Kyāābuurē wuu nyēē -māāwuuyē Yuutāyiin yoo āboontē keey choo mā Yuutayeek, sāāyisu icheek. Ānkoo wuu nyooto, āboontē mākuutēkaab Yēyiin, kuuyu bāwoo :Kiriistō.

²²Nto ām wōlēē miitē :choo kuskusēch, āyibē keey :nkanii kule akuskus sukung'eet āyisu. Kunyoo, kwaayey keey akerkeyiitu bichoo alak tukul si nto anyuun āsāru mbo biiko kereeryaa.

²³Āyēyē ng'aleechu tukul kubo lōkōōywēk chēē kāroomēch sāānyōōru :nkanii bērurrooto nyoo /kiikēēkuurtoochi biiko.

/Kēētuwēnē chii nyoo kēēkiil keey

²⁴Ōnkēt kule yoo ing'wēēnē keey :biiko ām labateet kōōbēliisyē :akeenke ānku nyooto baateey nyēē /kēētuwēnē. Kunyoo, māchāktōōs ōlābātē ōtinyēē mooyēēt kule +/mākēētuwēnook.

²⁵Chii ake tukul nyoo māchē kōōbēliis ām labateet, /kēēmākyinē kusatee keey ng'al chēē chaang' ānkōōnēmchi keey labateet. Nteenee yoo kēēbēliis, /kēētuwēnēē kiy nyēē -mēēbuurē kulōōyiit. Nteenee kēēyēyē yiisyēētaab Yēyiin sikēēnyōōru tuwēnto nyēē wēētii kibchuulyo.

²⁶Kunyi, -māāmiitē :anii ālābātē kuu chii nyēē -mēēnkētē kiyēē lābātyinē. -Māāmāchē anii akwet yoomat.

²⁷Nteenee, kyaaneet bōōrnyuu muytaayeet si yoo ā-āmchinē alak lōkōōywēk, mēēbērē +maakuste kiyoo +/mākēētuwēnēēnoo.

1 Kōōriintēēk 10

-Mōōwuruur Mokoryoontēēt

¹Mbo ng'eetaabiya, āmāchē āsōōtwook kiyēē kiyeyakay ām wōlēē mii :mbo kuuko. Kiriib icheek :boolteet ankwaay :tukul tōōliilēēt.

²Yooto kwooyē :icheek tōōliiloonoo ānkuriibootē :booltaanaa, kuyēk :icheek tukul rubiikaab Muusa.

³Kyaam :tukul āmnyoontēēt nyoo kikōōnu :Yēyiin

- ⁴ānkuyyēē bēēko kibtaman chēē kikwoonēē rwaanteet ām keel nyēbo kwōng'uut. Kiiyyoonkyninē :rwaantaanaata Kiriistō.
- ⁵Mānāāng'erēkyi :Yēyiin kāāburtaab bichoo wōlēē wōō sōōkāsē kule kibēkyinoot :bichoo suurkwēēnēēt.
- ⁶Kunyoo, kēēkāsēē ng'aleechaa kule mēērook kēēkōchōnkyi Yēyiin kuu wōloo kiyēytooy :bichoo.
- ⁷-Mōōyēku biich chēē ōkutunkyninē āynātōōs kuu wōloo kiwuunto :bichooto alake, kuuyu mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule, "Kiswēē :biich saakwaanaa kuyyēēsyō bokōōsuuchi ng'al chēē mākāroomēch."
- ⁸-Makaraam /kēēmārtooy kuu yoo kiyēyē :alake ām bichoo sukubēku bēsyēēt akeenke :chēē kiyitē kisyēērōōk tibtem āk sōmōk.
- ⁹Māmāchāktōōs /kēētyēmē Mokoryoontēēt kuu wōloo kityēmtooy :alake ām bichoo sukubākāchē icheek :ēērēēnōōk.
- ¹⁰-Mōōng'unyng'uunyē kuu yoo kiyēyē :alake sukubākāchē icheek :malayikeet nyoo āroontooy biich.
- ¹¹Kēēkāsēē yooto ng'aleechu kuyēk kāānēētēywoo. /Kikēēsirwēēch sukung'eet kēēriibēē keey :acheek choo kēēminyē kōōrēēt ām bēsyōōsyēchu kaakuriik :tabanta.
- ¹²Kunyoo, yoo ōbērē ōtitiirōotiin kumāchāktōōs ōriibē keey -/makeekentaak.
- ¹³Tyēmuutyēēt ake tukul nyēē chōōnchook ku nyoo nāmē chii ake tukul. Ōmuuchē omaang'tee keey Yēyiin kuuyu mēēbērē makwaastaak /keetyemaak kukeeytee tyēmiisyēēt nyēē ōmuuchē. Nto yoo /kakeetyemaak, mākōōboorwook kēēlto nyēē soochuntee ānkubōōkich.
- ¹⁴Kunyoo ii, chōōrōōnuutēkyuu chēē āchāmē, osatee keey ōkutunkyninē āynātōōs.
- ¹⁵Āmiitē āng'āloolwook akweek biich chēē ōsēwunootiin, kunyoo, ōrōōtootē :akweek kiyēē āmwooyē.
- ¹⁶Yoo kēēyyēēwunēē terekyeet nyoo kēēbirchinēē Yēyiin kōōnkōy, kēēmiitē yooto kēēyēmtooy korotiikaab Kāārārōokiintēēt. Nto yoo kēēbētēsē mukaatiit, kēēyēmtooy bōōrtaab Kāārārōokiintēēt.
- ¹⁷Kuu yoo akeenke :mukaatiinaa, kēēwuuyē akeenke, ānkoo kēēchoong'ēch, kuuyu kyoomē mukaatiinaata akeenke.
- ¹⁸Okas baa, akweek biikaab Isrāyēēl. Yēmtooy oob :biiko choo bēēlē kōrōsēēk kiyēē /kēēbēēlē ām kāābkōrōs, yoo āmiisyē?
- ¹⁹Yoo āmwooyē kuu nyooto, āmiitē ābooru kule kōrōsēēchoo /kēēyēchinē āynāt ku kiy, nto kule kiy :āynātoonoo?

²⁰Achicha! Māwuu nyoo. Kōrōsēēk tukul choo yēyē :biiko choo mănēēyēnchi Yēyiin, kuyēchinē :choo tāmirmirook chēē miyootēch āmēēbērē yēchinē Yēyiin. -Māāmākyook akweek ōyēmtooy kiy āk tāmirmirooy.

²¹Mēēmuuchāktōōs ōyyēēwunēē terekyeetaab Mokoryoontēēt āk nyēbo tāmirmirook chēē miyootēch. Mēēmuuchāktōōs ō-āmē Saakweetaab Mokoryoontēēt āk āmit choo /kākēēsooytoochinē tāmirmirook chēē miyootēch.

²²Ara, yoo ōmiitē ōyēyē kuu nyooto, ōmiitē ōwuruurē oob Mokoryoontēēt kung'woonchi :moo? Ōsōōtē kule ōmuuchē wōlēē tēēnto :kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt?

Ōkoonyitē Yēyiin ām kiyēē ōyēyē

²³Mwooyē :alake ām akweek kule, “/Kēēchāmwoo kiy ake tukul.”Nteenee āmwoowook kule mā karaam :kiy ake tukul. Mātēēchē biich :kiy ake tukul.

²⁴-Mēēchēēnkyinootē keey nkit karaamat, nteenee ichēēnkyinootē alak.

²⁵Ō-āmē bēēny ake tukul nyoo koo-alee wōlēē /kyoolēē banyeeek amookany kwaamaak mēt kule ara /kākēēsooytoochi āynātōōs nto acha.

²⁶Mwooyē :siruutēk kule, “Bo Yēyiin :kōōrēēt āk tukuuk chēē mii kōōrēēt.”

²⁷Yoo kākuurook :chii nyēē mănēēyēnchi Kāārārōokiintēēt kule bōō-āmiisyē ām kanyii ānkōōmāchē kule obe, obe. O-am bēēny ake tukul nyoo kākōōnook amookany kwaamaak mēt kule ara /kēēchāmwook o-am.

²⁸Nteenee, yoo kāmwooy :chii kule /kākēēsooytoochi āmiichu āynātōōs, mēērook o-am kubo chiichooto kāmwoowook, kuuyu yoo koo-am āmiichoo kōōsōōtē :chiichoo kule miyaat.

²⁹Mā akweek :chēē ōsōōtē kule miyaat, nteenee chiichooto :nyēē imuuchē koosoot kuu nyooto. Imuuchē kumwooy :chii kule, “Kērēktoo anii nyi atyaakaat kule nee :wōlēē isōōtitooy :chiito?

³⁰Yoo ākoo āmiitē ā-āmiisyē ābirchinē Yēyiin kōōnkōy ii, kwaam :nee sukung'alaaleenaa :chii kule kaayey nyēē miyaat?”

³¹Kookas, yoo ō-āmē nto yoo ōyyēē kiy, nto yoo ōyēyē kiy ake tukul, kumāchāktōōs ōyēyē ōkoonyitē Yēyiin.

³²-Mooyey kiy nyēē miyaat ām wōlēē mii :biiko ānku Yuutayeeek, choo mā Yuutayeeek nto ku biikaab Kiriistō.

³³Āsyēēmē ang'ereech chii ake tukul ām kēēlto ake tukul. -Māāmiitē āchēēnkyinootē keey :anii nkit karaamat nteenee āchēēnkyinootē biiko chēē chaang', /sikiiraraach.

1 Kōōriintēēk 11

¹Māchāktōōs ōyēyē kuu wōloo āyēytooy :anii, kuu wōloo ārubtooy wōlēē yēytooy :Kiriistō.

Kāāburtaab kooruuk yoo /kēēmiitē saayeet

²Āsiltook, kuuyu ōsōōtoo ām kiy ake tukul ānkōōriibē kāānēētēywēēk kuu yoo kyāānēētook.

³Āmāchē ōnkēt kule bāwu :murēnēēt koorkēēt, kubāwu :Kiriistō murēnēēt. Nto nyēē bāwu Kiriistō ku Yēyiin.

⁴Yoo kēēyēēn :murēno ake tukul ām acheek mētinyii yoo sooyē nto yoo ng'ālooltoochinē Yēyiin, kōōbooru kule mākoonyitē Kiriistō.

⁵Nto nkinee koorko ake tukul nyoo mēēbērē kēēyēēn mētinyii yoo sooyē nto yoo ng'ālooltoochinē Yēyiin, mākoonyitē saanteenyii. Kerkeey :yooto wuu nyēē kēērēr mētinyii kōōntosuur saanteet.

⁶Yoo mēēbērē kēēyēēn :koorko mētinyii kōōboor koonyit ām wōlēē miitē :saanteenyii kukaykay kōōrēr. Nto subak, kuuyu ng'ālyoo nyēē mābo koonyit ām wōlēē mii :saanteet yoo kēērēr :koorko mētinyii, kumāchāktōōs kōōyēēnē.

⁷-Mēēyēēn :murēno mētinyii kuuyu /kikeeyey /kiikerkeeyee Yēyiin ānkukoonyitē Yēyiin. Nto koorkēēt, kukoonyitē :nyoo saanteenyii.

⁸Mēēbērē kiyēwunēē :Yēyiin murēnēēt koorkēēt, nteenee kiyēwunēē koorkēēt murēnēēt,

⁹āmēēbērē /kikēēyēyē murēnēēt kubo koorkēēt, nteenee /kikēēyēyē koorkēēt kubo murēnēēt.

¹⁰Nto kubo malayikaanik, kumāchāktōōs :koorko kōōyēēnē mētinyii sukōōboor kule bāwu inee :saanteenyii.

¹¹Ānkoo wuu nyoo, buch :koorko yoo mātinyē saannyya anku buch :nkinee saannyya yoo mātinyē :koorko, yoo kiikōōyēnchi Mokoryoontēēt.

¹²Kichōōnēē :koorkēēt bōōrtaab murēnēēt ānkusichē :koorko murēn. Kunyoo, kwoonēē :tukwaay wōlēē mii :Yēyiin.

¹³Kunyi, okas :akweek nkit. Ara karaam ām akweek yoo sooyē :koorko āmēēyēēnoot :mētinyii?

¹⁴Ara, inēētook :wōlēē wuu ātēbuutēkaab biiko kule ng'ālyoo nyēbo kāāntosuurrāt kutinyē :murēno buut chēē kōōyēch?

¹⁵Nteenee yoo boonto :koorko buut chēē kōōyēch kuyibchinē koonyit, kuuyu /kikiikoochi buutēēchooto sukōōyēēnē mētinyii.

¹⁶Yoo māchē :chii ake tukul kule kukwiil ng'aleechu, kumābootēēch :ng'ala chēē wuu choo āmābooto nkicheek kanisoosyek ām wōlto ake tukul.

Ōrōōtootē kiyēē ibooru :bōōrto āk korotiikaab Mokoryoontēēt

- ¹⁷Mākoy āsilook ām kiyēē āmiitē wāāmwoowook kuuyu kiyēē ōmiitē ōyēyē ām tuuyōōsyēkwook kumā karaam.
- ¹⁸Ng'ālyoo nyēbo taay ku kule kosiila yiit kule -mōōkāsyyiintōōsii yoo ōtuuytōōsii ōkutunkyinē Yēyiin ankataacham kule wuu nyotoo.
- ¹⁹Āchāmē kule imuuchē kukaraam yoo kōōchuunchuunnyē, sukutook kule mbo ng'oo ām akweek :chēē churtootiin ām wōlēē miitē :Yēyiin.
- ²⁰Yoo kyōōtuuytōōsii, kyōōbērē tōōs ōmiitē ō-āmē āmnyoontēētaab Mokoryoontēēt nteenee mēēbērē bo Mokoryoontēēt :āmnyoontoonoo,
- ²¹kuuyu simkwoomē :chii āmiikyii ānkuyyēēsyō amakanyee chuut sukuyemta tukul. Yotoo makubeetee :alake kuut nto alak kubiyoong'iis ānkubōōkiit.
- ²²Yoo kā saakwa nyēbo āmiisyō, kwoomiis :chii ām kanyii. Ōmōōntoochinē nee akweek :choo ōyēku mokorēēn biikaab Kiriistō choo kuskusēch? Ara +māāsilook? Achicha!
- ²³Kyāā-āmwook kiyēē kiyey :Mokoryoontēēt. Ām kwēēmowuunoo /kikēēchoomtooy Mokoryoontēēt Yēēsu, kinam mukaatiit,
- ²⁴nto yu kikiikubirchi Yēyiin kōōnkōy, kubetes ānkumwooy kule, “Bōōrnyuu :nyi nyēē /kākēēkōōn kubo akweek. O-am sōōsōōtēēnoo.”
- ²⁵Yu kābokwoomiis kubēk, kunam terekyyet nyēē kimii :tifaayiik ānkumwooy kule, “Kiirootyyet :nyi nyēē lēēl kubununēē korotiikyuu. Ōyyēē sōōsōōtēēnoo.”
- ²⁶Ō-āmē āmnyoontooni ānkōōyyēē tifaayiichu ākoy bēsyēēt nyēē iyēēwunēē :Mokoryoontēēt sōōsōōtēē meenyii.
- ²⁷Kunyi, chii ake tukul nyoo āmē āmnyoontooni nto nyoo yyēē tifaayiichu ām kēēlto nyēē mā karaam, kukāākuchoolwookēn kuuyu -mēērābchinē kiyēē ibooru :bōōrto āk korotiikaab Mokoryoontēēt.
- ²⁸Māchāktōōs kōōrōotootē keey :chii kurook nto āmē mukaatiit nto kuyyēē tifaayiik.
- ²⁹Chii ake tukul nyoo āmē mukaatiit nto kuyyē tifaayiik kumānēēnkēt kiyēē ibooru :bōōrtaab Mokoryoontēēt, kumii kōōtiilchinē keey ng'al.
- ³⁰Kiyooto :nyēē yēyē chēē chaang' ām akweek kutānkusiitu kut kōōkubēk :alake.
- ³¹Nteenee, yoo kēērōotoot keey :chii, mākoy /kiitiilchēēch ng'al.
- ³²Chuulēēch :Yēyiin -/simakiiruusteech āk choo mānēēyēnchi Yēyiin.
- ³³Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, yoo ōmāchē o-am āmnyoontēētaab Mokoryoontēēt kumāchāktōōs ōkānyē keey.

³⁴Yoo āmē chii :kēmēy, kumāchāktōōs simkwoomiisyē ām kanyii, simēēsākyi keey :inee /kiitiilchi ng'al yoo ō-āmiisyē. Kunyi, kurubta keey āk ng'aleek alak chēē tāāboontē, +machaasat yoo kāāchōō.

1 Kōōriintēēk 12

Kāāmuukēywēēk chēē rōōbchinē biich :Tāmirmiryēētaab Yēyiin

¹Mbo ng'eetaabiya, kurubta keey āk kiyēē rōōbchinē biich :Tāmirmiryēētaab Yēyiin, -māāmāchē ōbuur nyēē -mōōnkētē nyēē karaam.

²Ōnkētē kule yoo kitākutoombo ōyēnchi Yēyiin, /kikiikēētēwēchook ōyēēlchi āynātōōsyēchoo māng'ālōolē.

³Kunyi, āmwoowook kule māmwooyē :chii nyēē intōōchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule, “Kuchubākoy :Yēēsu.”Āmāmii :chii nyēē imuuchē kumwooy kule, “Mokoryoontēēt :Yēēsu” yoo kāmēēboorchii :Tāmirmiryēēt.

⁴Rōōbchinē biich :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kāāmuukēy chēē tēērchiin, nteenee akeenke :Tāmirmiryoonoo.

⁵Mii :yiisyōōnuutēk chēē makerkeey chēbo Mokoryoontēēt, nteenee akeenke :Mokoryoontoonoo.

⁶Mii :ng'ala chēē /kiilātē chēē makerkeey, nteenee akeenke :Yēyiin nyoo yēyiisyēē chiito ake tukul.

⁷Iboorunēē keey :Tāmirmiryēēt wōlēē mii :chii sukuyēētyēēchi biiko tukul.

⁸Ikoochinē :Tāmirmiryēēt chiito ake kiirnātēēt ānkuyēyē ake kōōnkēt wōlēē wuu :ng'aleek chēē wunyootiin.

⁹Ikoochinē ake kookaasee keey ām mooyēēt akeenke kule ākoy kuyeyakay :kiyēē bēēr. Nto ake, kurōōbchi kāāmuukēywēēk chēē isoobsēē.

¹⁰Ikoochinē ake kāāmuukēy kuyey ng'al chēē /kiilātē, nto ake, kuyey kung'ālōoltoochinē Yēyiin. Ikoochinē ake kāāmuukēywēēk chēē inkētēē kule tāmirmiryēēt nkōnō :nkōnō nto ake kōōkoochi kung'alaal ām ng'ēlyēēbik chēē tēērchiintōōs. Nto ake, kōōkoochi nyoo kumwooy kiyēē ibooru :ng'aleechaata kāmwooyē :nyiin.

¹¹Akeenke :Tāmirmiryooni kōōnu kāāmuukēy /keeyey ng'aleechu tukul ānkōōkoochinē :inee chii ake tukul kāāmuukēywēēchoo kuu wōlēē māktooy.

Akeenke :bōōrtaab chiito ānkutinyē komoswookik chēē chaang'

¹²Akeenke :bōōrtaab chiito ānkoo chaang' :komoswookik chēē yēyē bōōriitēnyi. Wuu nyooto mbo ām wōlēē miitē :Kiriistō.

¹³/Kikeebatisaneech ām Tāmirmiryēēt akeenke kēēyēku bōōrto akeenke ānkiiyēku Yuutāyiin nto nyēē mā Yuutāyiin, nyēē motwooriin nto nyēē bāwu keey. /Kikēēkōōnēēch tukul Tāmirmiryēēt akeenke keeyye.

¹⁴/Kimākēyēyēē bōōrto kiito akeenke, nteenee /kikeeyeyee komoswookik chēē chaang'.

¹⁵Ānkoo kāmwooy :kereenkeet kule, “-Māābooyē bōōrto, kuuyu -māāmuuchē ayey kiyēē yēyē :āwut” kutākubo bōōrto.

¹⁶Ānkoo kāmwooy :yiitit kulē, “-Māābooyē bōōrto, kuuyu -māāmuuchē ayey kiyēē yēyē :koong'ta” kutākubo bōōrto.

¹⁷Nto ki koong'ta :bōōrto tukul ii, nto /kēēyēbchinēē nee yiit ng'aleek? Nto, ki yiitit :bōōrto tukul ii, nto /kiing'uutēē nee?

¹⁸Kubooyiit man, kiikuchōb :Yēyiin komoswookik tukul ām bōōrto kuu wōlēē kimāktooy kōōbuurto :ake tukul.

¹⁹Nto ki komoswookichoo tukul ku kiy akeenke ii, nto kiyēku nee :bōōrto?

²⁰Kuu wōloo wuu, chaang' :komoswookik, nto bōōrto ku akeenke.

²¹-Mēēmuuchē :koong'ta kumwoochi āwunnyēk kule,
“-Māāmāchook,”āmēēmuuchē :mētīt kumwoochi kērēēnkōōk kule,
“-Māāmāchook.”

²²Nteenee komoswookikaab bōōrto choo wuu nyēē kuskusēch, ku chooto :chēē māchāktōōs miisin.

²³Nto komoswookik choo /kēēkāsē kule mābo laat kumāchāktōōs /kēēyibē chooto kubooyiit barak miisin. Nto choo bēērē :biiko mātooku ku chooto :chēē māchāktōōs /kiyēēnē miisin,

²⁴nteenee māmachāktōōs /kiyēēnē komoswookik chuut alak. Yēyiin nkit :nyēē kiyēyē bōōrto sukung'eet /kēēkoonyit komoswookik choo kuskusēch.

²⁵Kunyoo, māmachāktōōs kubchēyē keey :komoswookikaab bōōrto nteenee māchāktōōs kuyēētyēēchinē keey.

²⁶Yoo nyālilē :komosta akeenke, kunyālilootiin :nkicheek komoswookik chuut alake. Nto yoo koonyitoot :komosta akeenke, kukoonyitootiin :nkicheek komoswookik chuut alake.

²⁷Kunyoo, akweek :bōōrtaab Kiriistō ānkōōbooyē :tukul inee.

²⁸Nto ām biikaab Kiriistō, kiikutool :Yēyiin kurook lēbkēēyik, wōōrkooyik āk kāānēētik. Kiikōōkoochi alak kuyēyē ng'al chēē /kiilātē, kōōkoochi alak kāāmuukēy kōōsoobso, kuyey alak kuyēētyēēchinē biiko alak, kōōkoochi alak kāāmuukēywēēk kōōntōōchi chuut, nto alak kōōkoochi kung'ālōolē ām ng'ēlyēēbik chēē tēērchiintōōs.

²⁹Ara kēēyēku :tukul lēbkēēyik? Nto kēēyēku :tukul wōōrkooyik? Nto kēēyēku :tukul kāānēētik? Nto kēēyēyē :tukul ng'al chēē /kiilātē?

³⁰Ara kēēboontē :tukul kāāmuukēy chēē kiisoobsēē? Nto kēēng'ālooltēē :tukul ng'ēlyēēbik? Nto kiimuuchē :tukul kiibooru kiyēē ng'ālooltooy :bichooto?

³¹Ōchēēng'ē rōōbēywēēkaab Tāmirmiryēēt chēē wōōyēch ānkāāmāchē āboorwook kēēlto nyēē karaam miisin.

1 Kōōriintēēk 13

Chamateet

¹Ānkoo कांग'alaal ām ng'ēlyēēbik chēbo biich nto chēbo malayikaan, āmēēbērē ātinyē chamateet, ku bōlāt :nyoo buch.

²Nto yoo ātinyē rōōbēywoontēēt nyēē āng'ālooltoochinēē Yēyiin ānkāānkētē kiy ake tukul nyēē wunyaat nto mbo kule ātinyē kāāyēnchinooyēēt nyēē imuuchē kōōwuuy kōōrēēt āmāātinyē chamateet, ku buch.

³Yoo kāākoochi biiko choo bānoon tukuukyuu tukul nto mbo yoo kāākooytē soboonnyuu /sikēēkoonyitoo āmāātinyē chamateet, māmii :kiyēē ānyōōru.

⁴Yoo iboontē chamateet, kuyēyiing' imuytoochinē ng'aleekaab biiko alak. Nto yoo tinyē :chii chamateet, ku lēēl :moo āmātinyē tuuyin bo moo, āmāng'āsē keey,

⁵āmā awees, mātinyē sooynān, māsimmkunyēēru, mānāmtooy ng'al mukuulēy,

⁶māng'ērēkyinē tukuuk chēbo rōkōs nteenee ng'ērēkyinē choo bo manta,

⁷lukuyē ng'al, ikoosēē keey ānkōōkēnēē keey Kiriistō ānkumuytooy.

⁸Māng'ētē :chamateet. Nteenee makuyit :bēsyēēt nyēē mēētākung'ālooltoochinē :biiko Yēyiin, āmēētākung'ālooltēē :biiko ng'ēlyēēbik, /āmēētākēēng'oonkyinē chii ng'al.

⁹Rartaat :ng'oomnānēēnyoo -āmākēēnyōōru ng'oong'uutēkaab Yēyiin kuchurta.

¹⁰Nteenee yoo kayit :bēsyēēt nyēē /kēēyēyēē kiy ake tukul kuchurta, mākubootyo :ng'aleek choo māchurtootiin.

¹¹Yoo kitāāmining', kyāāng'āloolē ānkāāsōōtē ng'al chēbo leekwaanti. Nto yu kāwāāwōōyiitu abakaakte ng'aleechaa kibo leekwaanti.

¹²Kēēmiitē kēēkāsē raat ng'al kumēēymēēyootiin, nteenee +mabokeerakas ām bēsyoonoo kuchurta. Kiinkētē raat kereeryaa, nteenee +mābokiinkēt ām bēsyoonoo kuchurta kuu wōloo inkētītēēch :Yēyiin kuchurta.

¹³Okany keetas taay kiikoosēē keey ānkiikēnēē keey Yēyiin ankookany kēēchāmē chii ake tukul. Kiito nyēbo koomānuut ām ng'aleechu tukul ku kule 'kēēchāmē chii ake tukul.'

1 Kōōriintēēk 14

Ōtitiirē keey yoo ōtuuytōōsii

- ¹Ōnēmchi keey chamateet ankoocheeng' rōōbēywēēkaab Tāmirmiryēēt ānku miisin nyēbo kule ōng'ālooltoochi Yēyiin.
- ²Chii ake tukul nyoo ng'āloolē ām ng'ēlyēēbik, kumāmii kung'āloolchinē biiko nteenee ng'āloolchinē Yēyiin. Māmii :chii nyēē imuuchē kōōnkēt kiyēē miitē :chiichooto kumwooyē kuuyu mii kung'āloolēē ng'al chēē wunyootiin kubununēē tāmirmiryēēnyii.
- ³Nteenee, chii ake tukul nyoo ng'ālooltoochinē Yēyiin, kung'āloolchinē biiko kōōnēērē, kōōkomkoomu ānkusooysooyē.
- ⁴Nto chiito nyoo ng'āloolē ām ng'ēlyēēbik, kumiitē :nyoo kōōtitiirē keey nkit. Nto nyoo ng'ālooltoochinē Yēyiin kumiitē :nyoo kōōnēērē kaniseet.
- ⁵Ābērē nto ong'alaal :akweek tukul ām ng'ēlyēēbik, nteenee, kāāmāchē miisin kule nto ōng'ālooltoochi :tukul Yēyiin. Karaam yoo kāng'ālooltoochi :chiito Yēyiin kusiir yoo kang'alaal ām ng'ēlyēēbik. Tōōs baateey yoo kēēboor kiyēē kāng'āloolēē ām ng'ēlyēēbichooto sukooneer :ng'aleechaa kaniseet.
- ⁶Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, yoo kāāchōō wōloo ōmiitē, ankaang'alaal ām ng'ēlyēēbik kumāmii :kāroomnyo. Sārwook baateey yoo kāāng'oong'wook kiy nto ayeyaak ōnkēt kiyēē wunyaat, nto āng'ālooltoochinē Yēyiin nto aneetaak.
- ⁷Mēēmuuchē :chii kōōnkēt tyēēntaab bukantiit nto nyēbo kurēēruut yoo /kākēēbutoobut nto /kakeekuutaakuut kuu choo buch.
- ⁸Nto subak, yoo kāāmāchēy :aryeembuut nyēē karaam, sukukasakay kule kuurē biikaab lukēēt, kumēēmuuchē :chii kuwo booryēēt.
- ⁹Kunyoo, wuu nyooto ām wōlēē ōmiitē :akweek. Yoo koong'alaal ng'al chēē mākāsāktōōs kōōmuuchē kule nee kōōnkēt :biiko kiyēē ōmiitē ōmwooyē. Mākuyibē :yoomeet ng'aleekwook.
- ¹⁰Tookunoot kule mii :kuutuweek chēē chaang' kōōrēēt kumukuul, ānku yoo /kakeeng'alaal, kumii :kiyēē ibooru.
- ¹¹Yoo -māāmuuchē kut ānkēt kiyēē mwooyē :chiito ake, āyēku soboyiin ām wōlēē mii :chiichooto nto yoo mākāsē nyeenyuu ku soboyiin :nkinee ām wōlēē āmiitē.
- ¹²Wuu nyooto yoo kang'alaal :chii ām ng'ēlyēēbik chēē -mōōnkētē. Kuu yoo ōchēēng'ē rōōbēywēēkaab Tāmirmiryēēt, kumāchāktōōs ōchēēng'ē miisin choo inēērē kaniseet.
- ¹³Kunyi, kurubta keey āk ng'ālyoontooni, māchāktōōs kusooyē :chiito nyoo ng'āloolēē ng'ēlyēēbik kule koomuuch kōōboor kiyēē mii kumwooyē.
- ¹⁴Yoo āsooyēē ng'ēlyēēbik ku tāmirmiryēēnyuu :nyēē sooyē nto yooto tukul māmii :mētinyuu kuyēyē kiy.

¹⁵Kunyoo, ara +māāyēyē nee? +Māāsooyē āyēyiisyēē tāmirmiryēēt nto ām āsiiswēk alak āsooyēē mētīt. +Māātyēēnēē tāmirmiryēēt nto ām āsiiswēk alak ātyēēnēē mētīt.

¹⁶Yoo siltooy :chii Yēyiin ām tāmirmiryēēt nkit, mācumwooy kule nee :chii nyēē mānāānooyēē ng'aleechaa kule, “Kuwuuyiit nyooto,”yoo -mēēnkētē kiyēē /kēēmiitē /kēēmwooyē?

¹⁷Imuuchē kumiitē kubirchinē Yēyiin kōōnkōy ām kēēlto nyēē karaam, nteenee -mēēmuuchē :yooto kuyēētyēēchi nyiin ake.

¹⁸Ābirchinē Yēyiin kōōnkōy, kuuyu āng'ālōolē ām ng'ēlyēēbik kusiir akweek tukul.

¹⁹Nteenee, yoo kēētinyē keey biikaab Kiriistō kēēkutunkyinē Yēyiin, ākāykooyē amwaay ng'aleek muut chēē kāsāktōōs, kusiir ang'alaal ām ng'ēlyēēbik ng'al chēē mā tēē chu.

²⁰Mbo ng'eetaabiya, obakaakte ng'al chēbo leekwaanti. Nteenee kurubta keey āk rōkōs, ōbuur kuu lēēkōōy. Nto ām tukuuk alak ōyēku biich chēbo kuunyuut.

²¹Mwooyē :Yēyiin ām siruutēk kule, “+Māāng'ālōolchi bichu kubununēē biiko chēē ng'ālōolē ām kuutuweek alak āk choo sobooy. Ānkoo kuwuu nyooto, mākooy kukāswoo.”

²²Yoo ng'ālōolē :chii ām ng'ēlyēēbik, kōōboorchinē kiito ake biiko choo mānēēyēnchi Yēyiin āmēēbērē choo kiikōōyēnchi. Nto yoo /kēēng'ālōoltoochinē Yēyiin, kumii /kēēng'ālōolchinē choo kiikōōyēnchi Yēyiin, āmēēbērē choo mānēēyēnchi.

²³Kunyi, yoo kōōtuuyēēchi yēēt akeenke ankoong'alaal ām ng'ēlyēēbik ankukwa :biiko chēē mānāānooyēē ng'aleechaa nto ku choo mānēēyēnchi Yēyiin, māmwooyē kule kāākubunwook :mētēwoy?

²⁴Nteenee yoo kāchō :chii nyoo mānēēyēnchi Yēyiin nto nyēē mānāānooyēē ng'aleechaa, yoo mii kung'ālōoltoochinē :biiko Yēyiin, makukasee ng'aleechaa tukul kule boonto miyootyēēt. Nto yooto, kucham kule choolwookēnoot

²⁵ānkutook :tukuuk chēē kiwung'ta keey. Kunyoo, mākōōryookyi keey ng'wēny kukākutunkyi Yēyiin kumwooyē kule, “Lēyyē, mii :Yēyiin kwēēnuung'woong'.”

²⁶Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, ara +maamwaay nee? Yoo kōōyēmē yēēt akeenke, kumāchāktōōs kutinyē :chii ake tukul kiyēē mācumwoochi biiko. Imuuchē kutyēēn :ake, kōōnēētiis :ake, kuboonto :ake ng'oong'uutyēēt, kung'ālōolē :ake ām ng'ēlyēēbik nto ake kōōboor kiyēē ng'ālōolēē :nyiin. Yoo ōtinyē rōōbēywēēchu tukul, kumāchāktōōs ōyēyiisyēē ōnēērēē biikaab Kiriistō.

²⁷Yoo ākoo māchāksē /keeng'alaal ām ng'ēlyēēbik, kumāchāktōōs kuyēk biich āyēēng' kut ku sōmōk. Nto yoo ng'ālōolē, kurōōbu keey ānkumāchāktōōs kumii :chiichēē ibooru kiyēē miitē :icheek kumwoowu.

²⁸Nto yoo māmii :chii nyēē kēēboor, kumāmāchāktōōs kung'alaal :chiichoo ām ng'ēlyēēbik nteene kung'āloolchinē keey nkit āk Yēyiin.

²⁹Ōkānyē kung'āloolē :wōōrkooyikaab Yēyiin āyēēnku nto ku sōmōk kōōrōōtootē :kāāntōōyik chuut kiyēē /kēēmwooyē.

³⁰Nto yoo kānyōōr :chii ake nyēē kēēbuurchi keey ng'wēny ng'oong'uutyēēt, kumāchāktōōs kusiis :chiito nyoo kābo taay nyoo kāmii kung'āloolē.

³¹Māchāktōōs kurōōbunēē keey :wōōrkooyik akeenke akeenke /sikiineet chii ake tukul kukich.

³²Inkētē :wōōrkooyoontēētaab Yēyiin ām tāmirmiryēēnyii āsiiswēk chēē yēmootiin kung'alaalee,

³³kuuyu māmāchē :Yēyiin taariiryeet, nteene māchē kēētēbtē kaalyeet. Kuu wōloo wuunto :chōbuutēk ām wōlēē mii :biikaab Kiriistō tukul,

³⁴māmāchāktōōs kutēēbē :kooruuk ng'al yoo /kēēmiitē tuuyēēt. Māchāktōōs kōōywēyiisyē kuu wōloo mwooytooy :kiruutēk.

³⁵Nto yēē māchē :ake tukul kōōnkēt ng'ālyoo, wokuteebē saanteenyii ām kōōnyii.

³⁶-Moosoot :akweek biikaab Kōōriintō kule kichōōnēē :ng'ālyoontēētaab Yēyiin wōlēē ōmiitē, nto mbo kule akweek nkit chēē kōōkuyityook.

³⁷Yoo isōōtē :chii kule inee ku wōōrkooyoontēētaab Yēyiin ānkukichoot ām ng'aleekaab Tāmirmiryēēt, ku ākoy kōōnkēt kule kiyēē āmiitē āsirwook ku mākuutyēētaab Mokoryoontēēt.

³⁸Nto nyoo mākoonyitē mākuutyooni, kumēērook /kēēkoonyit nkinee.

³⁹Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, ōchēēng'ē ōng'ālooltoochi Yēyiin, amooyeetee chii kung'alaalee ng'ēlyēēbik

⁴⁰kātikoo baateey yoo /kēēmii /kēēyēyē kiy ake tukul ām kēēlto nyēē rootaat ankuyemaat.

1 Kōōriintēēk 15

Ng'aleek chēbo koomānuut ām lōkōōywēk chēē kāroomēch

¹Mbo ng'eetaabiya, āmāchē āsōōtweek kiy kurubta keey āk lōkōōywēk chēē kāroomēch choo kyāā-āmweek. Lōkōōywēchooto ku choo!kyōōyēnchi ānku chooto mbo raat chēē ōyyoong'unēē.

²Ōrāroochootiin kubo lōkōōywēchu yoo kōōkiilchi ng'ālyoontoonoo kyāā-āmu. Nteene, yoo māwuu nyooto, kukyōōyēnchi nyēbo buch.

³Kyāā-āmwook ng'aleechu bo koomānuut chu kyāānyōōru nkanii kule: Kime :Kāārārookiintēēt kubo ng'ōōkiswookikyoo kurubta keey āk wōlēē mwooytooy :siruutēk.

⁴/Kikeemuy /ankiing'eetee meet ām bēsyēētaab sōmōk kuu wōloo mwooytooy :siruutēk.

⁵Kichokōōboorchii keey Bētērō, nto mii yoo, kōōboorchii keey rubiik tukul taman āk āyēēng'.

⁶Nto mii yoo, chokōōboorchii keey mbo ng'eetaabiya bokolwookik muut ām yēēt akeenke. Tākusobchootiin :bichooto alake chēē chaang' ānkoo kiikubēk :alake.

⁷Lētuunoo subak, chokōōboorchii keey Yāākōbō ānkōōboorchii keey lēbkēēyik chuut alak,

⁸nto yityo, chokōōboorwoo keey nkanii āyēku leekwa nyēē -/mākiiriiku.

⁹Anii :nyēē ābooyē ng'wēny miisin ām lēbkēēyik chuut amaayemaat /kēēkuuroo kule lēbkēēyiin kuuyu kyāāwusē biikaab Kiriistō.

¹⁰Nteenee, ām chamateetaab Yēyiin wuu nyi raat :soboonyuu. Mānāāwēētēē keey :chamateenyii ām wōlēē āmiitē. Wuu nyooto kuuyu kyaa-am booryēēt nyēē kōrōōm miisin kusiir ake tukul ām lēbkēēyichoo, āmēēbērē ki anii, nteenee ki kāmūukēyēwēēkaab Yēyiin :chēē kyoomē booryoonoto kubuntēēnoo.

¹¹Yoo ki anii nyēē kyāā-āmwook lōkōōywēchu, nto ku lēbkēēyik chuut alak, māmii yoo :kiy, nteenee ng'aleek chu chēē kyoomu ānku ng'aleechuutēchu :chēē kyōōyēnchi.

/Kiing'ēētēē chii meet

¹²Nto yoo /kiikyoomwook kule king'eetee :Kiriistō meet ānkyōōyēnchi ii, kōōmuuchē kule nee :biiko alake ām akweek kumwooy kule -/mākiing'ēētēē chii meet?

¹³Nto yoo ākoo -/mākiing'ēētēē chii meet ii, mā ākoo manaang'eetee :Kiriistō meet?

¹⁴Nto yoo manaang'eetee :Kiriistō meet, ku buch :kiyēē kēēmiitē acheek kyoomu ānku buch mbo :kiyēē kyōōyēnchi.

¹⁵Nto kiwuu nyooto, nto kēēyēku ng'wiik ām wōlēē mii :Yēyiin kuuyu kyoomtooy kule kiing'eetee :Yēyiin Kiriistō meet. Nteenee yoo mēēbērē /kiing'ēētēē meet chēē kiikubēk, kumēēbērē kiikung'eetee :Kiriistō meet.

¹⁶Yoo ākoo -/mākiing'ēētēē meet chii nyēē kiikume kumēēbērē /kiikiing'eetee Kiriistō meet.

¹⁷Nto yoo ākoo wuu nyooto, ku buch :kiyēē kyōōyēnchi /āmānāākēēnyōōwook kaat ām choolwookātēēng'woong'

- ¹⁸ānkiikubootyo :nkicheek choo kibēk kukiikōōyēnchi Kiriistō.
- ¹⁹Nto yoo ākoo kiibuurē kiikēnēē keey Kiriistō kubo soboontaab kōōrooni buch, kēēmiitē yēē mii :chii.
- ²⁰Nteenee, kubooyiit man, /kiikiing'eetee Kiriistō meet. Inee :kaabooreet /kiing'eetee meet kuyootyi kēēlto choo kiikubēk.
- ²¹Kuu yoo kichōōnchi :meet kōōrooni kubununēē chii, kuchōōnii :nkinee soboonto kubununēē chii.
- ²²Kuu yoo bēku :biiko tukul choo bo Aatam, /kiing'ēētēē meet biiko tukul choo bo Kiriistō.
- ²³/Kikeenyoooyee Kiriistō /kiing'eetee meet, nto yoo iyēēwu kōōyyiin, +/makiing'eetee meet biiko tukul choo cheechii.
- ²⁴Nto miitē yoo nanyuun, kuyit :tabanta ām yoo kētyinēē :Kiriistō Baaba Yēyiin bāytooyiisyēt yoo kaakooserweet :inee bāytooyik alak tukul āk kāāmuukēy alak tukul.
- ²⁵Kunyi, tākubāytooyiisyē :Kiriistō ākoy kut koowaang'ta buunikyii tukul
- ²⁶nto buunyoontēēt nyēbo lētuut kooserweet ku meet.
- ²⁷Mwooyē :siruutēk kule, “+/Mākiitōōrchi kiy ake tukul.”Tookunoot kule yoo /kēēmwooyē kule +/mākiitōōrchi “Kiy ake tukul,”kōōbooru kule mēēbērē nāmē keey :yooto āk Yēyiin kuuyu inee nyēē itōōrchinē Kiriistō kiy ake tukul.
- ²⁸Yoo kaakuyey kuu nyooto, +/mākiitōōrchi Leekweet kwaan Yēyiin, sukubayta :Yēyiin kiy ake tukul kutukul.
- ²⁹Ara, kēēmwooyē nee kurubta keey āk choo /kēēbātisānē kubo choo kiikubēk? Yoo /kēēmwooyē kule -/mākiing'ēētēē chii meet ii, kubo :nee naas /kēēbātisānē biiko kubo choo kiikubēk?
- ³⁰Nto kurubta keey āk acheek, ātēēbē kule ii, ām nee sikyoosāntooy keey kibtaman?
- ³¹Kubooyiit man, kyaanamaanunee meet āwut. Nteenee āng'ērēchē kubo kiyēē kiikuyey :Kāārārookiintēēt Yēesu Mokoryoontēēnyoo ām soboonwēkwook.
- ³²Nto kimāākēnēē keey tuwēntaab kibkōōnkōy, nto kimāāwuulyēē bichoo ām Ēfēēsō chu wuu tyoong'in. Nto yoo ākoo -/mākiing'ēētēē chii meet, kiimuuchē keemwaay kule, “Okany kyoomchi keey āmit ānkēēyyēēsyē, kuuyu +mākēēbēku tuun.”
- ³³Lēyyē, -mookany /keemaasaak. Yoo koonaam keey biiko choo miyootēch :ātēbuutēkwaa, mākōōbootook.
- ³⁴Ōsēwu ankootayee keey choolwookātēēt kuuyu miitē :alake ām akweek chēē tākumāng'oon ām wōlēē wuu :Yēyiin. Āmwooyē ng'aleechu sōōchusyē.

+/Makeeweech bōōrwoonik chu bēku kuyēk chēē mābēku

- ³⁵Imuuchē kuteeb :chii kule, “Imuuchāktōōs /kiing'eetee meet kule nee choo kiikubēk? Ng'ēētitooy bōōrto nyēē wuu nee?”
- ³⁶Wuu nee :kāāsōōtēywēēkwook ēē? -Mōōnkētē kule yoo /kakeechaan kēbuswoontēēt, kununē :muuyto sukubiit?
- ³⁷Yoo 'keechaan kēbuswoontēētaab nkoonuuk nto ku nyēbo kiy ake tukul makerkeey āk nyoo kaakubiit.
- ³⁸Yēyiin nkit :nyēē yēyē kēbuswoo ake tukul kubiit ku wōloo māktōoy :inee ām kēēlto nyēē teer ām wōlēē mii :ake.
- ³⁹Tēērchiintōōs :bōōrtaab chiito āk nyēbo tyoony. Ku teer nyēbo tariiteet ankuteer mbo :nkinee nyēbo burburyoontēēt.
- ⁴⁰Miitē mbo :nkicheek tukuuk chēbo wōliin bo barak āk chēbo wōlēēb ng'wēny. Lēbkēēyēch :choo bo barak ām kēēlto nyeeng'waa, nto chēbo ng'wēny, kukāroomēch :choo ām kēēlto nyeeng'waa.
- ⁴¹Lebkeey :asiista ām kēēlto nyeenyii, anku lebkeey :nkinee araaweeet ām kēēlto nyeenyii, nto nkicheek kookeelik lēbkēēyēch ām kēēlto nyeeng'waa. Nteenee teer :lēbkēēyyēētaab kookeelyeet ake ām wōlēē mii :ake.
- ⁴²Wuu nyooto nkinee ām wōlēē +/makiing'eetita choo kiikubēk. Nunē :bōōrto nyoo /kēēmuyē, nto nyoo /kiing'ēētēē meet kōōbuurē :nyoo kibchuulyo.
- ⁴³Yoo /kēēmuyē bōōrto, ku kiy buch. Nto yoo /kiing'ēētēē meet ku kiy nyēbo kwōng'uut. /Kēēmuyē ku kiy nyēē mābo laat, nto yoo /kiing'ēētēē meet kutinyē kāāmuukēywēēk.
- ⁴⁴/Kēēmuyē ku bōōr buch, nto yoo /kiing'ēētēē meet, ku bōōr nyēē lēēl nyēbo tāmirmiryēēt. Kuu yoo miitē :bōōrtaab kōōrooni, kumiitē :nkinee bōōrtaab tāmirmiryēēt.
- ⁴⁵Mwooyē :siruuētēk kurubta keey Aatam nyēē ki chiito nyēbo taay kule, kitoow :chiichoo soboontaab kōōrooni. Nto Aatam nyēbo lētuut kukōōnu :nyoo soboontaab tāmirmiryēēt.
- ⁴⁶Kitook :bōōrtaab kōōrooni kurook, nto mii yoo chokutook :bōōrtaab tāmirmiryēēt.
- ⁴⁷/Kikeeyey Aatam kuchōōnēē teng'nyaanteet, nto Yēēsu, kuchōōnēē :nyoo kibkōōnkōy.
- ⁴⁸Kuu wōlēē kiwuunto :chiichoo bo ng'wēny, kuwuu chooto :nkicheek choo bo wōlēēb ng'wēnyuuni. Nto wōlēē wuunto :chiichoo bo kibkōōnkōy, kuwuu chooto :nkicheek choo bēētii kibkōōnkōy.
- ⁴⁹Nto kuu yoo kēētinyē tōōntaab chiichoo bo wōlēēb ng'wēny, +mākēēnyōōru nkinee tōōntaab chiito nyoo kichōōnēē kibkōōnkōy.

⁵⁰Āmwoowook akweek, mbo ng'eetaabiya, kule -mēēwutē :chii Kaab Yēyiin āk bōōrnyii nyoo bo ng'wēnyuuni. Bēku :bōōrwēchu kēēboontē nyēē mākooy kōōbuur ākookoy.

⁵¹Okany baa, āmwoowook kiy nyēē /kikiyeel ānkōōyēbchi yit: -Mākēēbēku :acheek tukul, nteenee +/makeeweecheech

⁵²areet akeenke bēsyēēt nyoo /kēēkuutē aryeembuut. Yoo /kēēkuutē aryeembuut kung'ēētōōs :choo kiikubēk /ankeeweechweecheech acheek choo tākēēsobchootiin /kēēnyōōru bōōrwoonik chēē leelach.

⁵³Yēmāktōōs /keeweechweech bōōrwoonikyoo chu bēku kuyēk chēē mābēku.

/Kiikiisyēēnto meet

⁵⁴Yoo kaakuyeyakay kuu nyooto, mākuyityiin :siruutēchu mwooyē kule, “/Kiikiisyēēnto meet kutukul.”

⁵⁵Mākuyityiin subak :siruutēchu mwooyē kule, “Wōōy, wē, meet nyoo mēēkutinyē biirtooyiisyo, wōōy, wē, meet nyoo mēēkutinyē ng'woonēēt!”

⁵⁶Ibēlēē biich :meet ng'ōōkisto ānkunyōōrtooy :ng'ōōkisto nkuruuk wōlēē mii :kiruutēk.

⁵⁷Kēēbirchinē sōō Yēyiin kōōnkōy nyēē tyaa! Inee :nyēē yēyēēch kēēbiirtooyiisyē ām Yēesu Kiriistō Mokoryoontēenyoo.

⁵⁸Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya choo āchāmē, ōtitir ānkōōkimkimiitu. Ōnēmchinē keey ākookoy yiisyēētaab Mokoryoontēēt ām mooyēēt akeenke kuuyu ōnkētē kule -māwēētii buch :yiisyoonoō ōyēchinē Mokoryoontēēt.

1 Kōōriintēēk 16

Kāāruruukiisyēētaab beesaanik

¹Kurubta keey āk beesaanik choo /kiiruruuchē kubo biikaab Kiriistō ām Yēerusālēm, āmwoowook kule oyey kuu wōloo kyāāmwooytoochinē kanisoosyekaab yēēmēētaab Kalatyaa.

²Ām bēsyēētaab taayta nyēbo wiikiit ake tukul, mächāktōōs :chii ake tukul ām akweek kusātyinē komos beesaanik kereeryaa ām chēē nyōōru /subokeekonor. Nto yoo kaayitu, kumāmächāktōōs kule /kiiruruuch beesaanik alak tukul.

³Yooto, +mookwey biiko chēē sukuyibchi beesaanik biikaab Kiriistō ām Yēerusālēm. +Māāsirchi bichoo ng'aleek chēē iboorchinē icheck chiichēē kākōōnu beesaanichaa.

⁴Nto yēē ākoo yēmāktōōs āwē :nkanii +makeebeete keey āk icheck.

Chōbuutēkaab Bāwulō

⁵+Māāruutoochi Maketoonnya ām bārooyinto nyēē nwaach nto yityo, āwēēsyētyook.

⁶⁻⁷Māāmāchē kule akasaak baateey ankaakeeyte. Ābērē nto ābuurtē keey akweek, yoo kacham :Mokoryoontēēt. +Mākēētēbtē keey kisich nto ākoy mbo kubēk :yiiwootēēt sukung'eet ō-āmiisoo ānkōōkōōnoo toorētēēt ake tukul ām baannyuu.

⁸Nteenee, +māwāābēēnii Ēfēēsō ākoy bēsyēētaab Bēēntēkōōst,

⁹kuuyu kaakuyaatakay :kēēlto ayey yiisyēēnyuu kuchutito ānkoo miitē :biiko chēē chaang' chēē mii kukwiiloo.

Kiyēē kii-āmiisēē :Bāwulō biiko

¹⁰Yoo kāchō :Tēmētēwō wōloo, kumāchāktōōs otaach nyēē karaam, kuuyu mii kuyēyē yiisyēētaab Mokoryoontēēt kuu wōloo āmiitē :anii āyēytooy.

¹¹Kunyoo, māāmāchāktōōs kutay :chii ake tukul. Nto yoo wēētii, kumāchāktōōs ō-āmiis ām bāybooyyēēt, sukōōyēēw wōlēē āmiitē. Āmiitē ākānyoonu inee kuchōōnto keey mbo ng'eetaabiya.

¹²Nto kurubta keey āk ng'eetaabiya Ābōōlō, kyāāmwoochi nyoo kuchōōnto keey mbo ng'eetaabiya wōloo ōmiitē. Kāmāmāchē :inee kule kuchō, nteenee mākuchō yoo kānyōōr bārooyinto.

¹³Ōkāsu ānkōōtitir ām kāāyēenchinooyēēt. Ōkimkimiitu ānkōōnyōōru nkuruuk.

¹⁴Ōyēyē kiy ake tukul ām chamateet.

¹⁵Ōnkētē oob kule ki kaytaab Steefaan :nyēē /kisimkeeweech kunam ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām Akaaya ānkiikōōnēmchi keey kuyēchi biikaab Kiriistō yiisyēēt? Kunyoo, ākiimook akweek mbo ng'eetaabiya kule

¹⁶orub ng'aleekaab biiko chēē wuu chuutēchu āk mbo chēbo biiko alak tukul chēē yēyiisyē āk bichooto.

¹⁷Kyaang'erech kuyitu :Steefaan, Fortunaato ākoo Akayiko wōlēē āmiitē kuuyu yoo kikyoomē lōkōōy āk icheek kukerkeey nyēē kyāāmiitē ā-āmē lōkōōy āk akweek.

¹⁸Kweebaybaayaa kuu wōloo kwēēbāybooytook. Māchāktōōs /kēēkoonyitē biiko chēē wuu chooto.

¹⁹Isubooyook :mbo kanisoosyek chēbo yēēmēētaab Eesya. Isubooyook miisin :nkinee Akiila ākoo Brisiila ām kaayneetaab Mokoryoontēēt. Isubooyook mbo :kaniseet nyoo sooyēē kōōng'waa.

²⁰Isubooyook :nkicheek mbo ng'eetaabiya ām wōli. Ōtōrōōchē keey nyēē ōng'ērēkyinē keey.

²¹Āsirwook :anii Bāwulō kāāsubooyiisyooni ām āwunyuu nkit.

²²Mii yēē mii chii :chii ake tukul nyoo māchāmē Yēyiin. Ānkiichōō ōō, Mokoryoontēēt.

²³Kōōbēruurook :Mokoryoontēēt Yēēsu.

²⁴Āchāmook sōō nyēē tyaa kuuyu kēēbooyē :tukul Kāārārookiintēēt Yēēsu.

2 Kōōriintēēk

2 Kōōriintēēk 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō Kōōriintēēk ānkumākyi bēur

¹Anii ku Bāwulō nyoo kitoola :Yēyiin āyēku lēbkēēyiintēētaab Kāārārōokiintēēt Yēēsu ānkāāboontē keey ng'eetaabiya Tēmētēēwō. Kiisuboooyook akweek biikaab Kiriistō ām kiriinkēētaab Kōōriintō kunam wōlēē mii :kanisoosyek tukul chēbo yēmēētaab Akaaya.

²Lēyyē, kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet.

Sooyssooyēēch :Yēyiin ām nyāliluutēkyoo

³Kusilākoy :Yēyiin nyoo kwaaniitaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō. Yēyiin ku Baaba nyēē riirēē biich ānkusooysooyē biich ām kēēlwookik tukul.

⁴Sooyssooyēēch :Yēyiin ām nyāliluutēk alak tukul sikeesaaysaay :nkacheek choo boonto nyalil ake tukul kuu wōloo kisooysooytēēch :inee.

⁵Kuu yoo kēēnyāliiltōōsii :acheek miisin ām nyāliluutēkaab Kiriistō, /kēēsooysooyēēch miisin kubununēē Kiriistō.

⁶Yoo kākēēnyāliilchē :acheek, kukākēēnyāliilchē kule /sikeesaaysaayaak ānkōōriib kiyēē kyōōyēnchi. Yoo /kakeesaaysaayeech acheek ku kubo kule +/mākēēyēētyēēchook sōōmuytoochi nyāliluutēchooto kikēēnyōōru :nkacheek.

⁷Kiimoong'tēēnook keey miisin kuuyu kiinkētē kule kuu yoo ōnyāliltōōsii :akweek kuu acheek, kusooysooyook :Yēyiin kuu wōloo sooysooytēēch acheek.

⁸Mbo ng'eetaabiya, ābērē karaam ōnkēt :nkakweek wusiisyēēt nyēē kiikēēnyōōru ām yēmēētaab Eesya. /Kikiikiicheech miisin wuu nyēē /kaakiimuukteech nyēē kikiisōōtē kule kimēētābokēēsobtōōsii.

⁹Kubooyiit man, kikiikwaameech :ng'uusng'uus wuu nyēē /kikiikiitiilchēēch meet. Kiyēyākiis :ng'aleechu simātākēētiyyēē keey :acheek kāāmuukēyēwēēkyoo, nteenee kiikēēnēē keey Yēyiin nyoo ing'ēētēē biich meet.

¹⁰Nyoo kiirāroochēēnēēch meet, makooraraacheech subak. Kiikēēnēē keey inee kule tāsē taay kōōrāroochēēch,

¹¹nto yooto tukul ōmiitē :akweek ōsoowēēch. Mākubirchi yooto :biiko wōlēē wōō Yēyiin kōōnkōy kubo acheek ām bēurto nyēē kōōkēēnyōōru /kēēwālunēē soowuutēkwaa.

Kiikiim :Bāwulō kule chii :inee nyēē /kiikoosēē keey

¹²Ng'ālyoontēēt :nyi nyēē kēēng'ērēchēē. Mwoowēēch :kāāsōōtēyēwēēkyoo kule kikiibuur kāāburto nyēē tiliil ānkubo man. Kimēēntōōwēēch :kiirnātēētaab

kōōrooni, nteenee kiintōōwēēch :chamateetaab Yēyiin, nto miisin, yoo kikiibuurtooy keey akweek.

13-14 Kēēsirwook ng'aleek chēē rōōtootiin ānkukāsāktōōs yoo koosuman. Kunyi, āboontēē mooyēēt kule ānkoo -mōōmuuchē raat ōnkēt kiyēē kābur nteenee +mōōnkēt kuchurta ām bēsyōōsyēk choo kwoonii. +Moong'erecheeneech acheek kuu yoo +makeeng'erecheenaak :nkacheek bēsyoonoo itiilēē :Mokoryoontēēt Yēesu ng'aleek.

15-16 Nto kuuyu kwāātinyēē man ng'ālyoontooni, kōkwāāchōb kule āruutoochook akweek yoo āwēētii Maketoonnya nto yoo āyēēwu, atyikaanwaak subak sukuyēētyēēchook :ruutooynyuu kunyil āyēēng' nto yityo, ō-āmiisoo yoo āwēētii Yuuteeya.

17 Ara, ibooru keey kule āyēku chii nyēē -/mākiikoosēē keey yu kyaaweekch kāāsōōtēywēēkyuu? Ara āchōbē :anii ng'aleekyuu sāāruumē kule, “Ēē, wuu nyooto,”ānkāāmiitē āmwooyē subak kule, “Acha, māwuu nyoo,”kuu wōloo yēytooy :biikaab kōōrooni?

18 Māwēēchwēēchē keey :Yēyiin sukung'eet -mākēēmwoowook kule, “Ēē, kēēyēyē kiyi,”nto kule, “Acha, -mākēēyēyē.”

19 Nto kurubta keey āk Lakwataab Yēyiin Yēesu Kiriistō nyoo kyāā-āmu :anii lōkōōywēkyii kēēboontē keey Siila āk Tēmētēēwō, mēēbērē iruumē :inee kule, “Ēē” nto ku, “Acha” nteenee inee nyoo mwooyē kule, “Ēē” ankoochuurta kuu nyooto.

20 Ānkoo ku chaang' :tukuuk chēē kākuurto :Yēyiin, kuyityiintōōs :tukul kubununēē Kiriistō. Kunyoo, kiikoostoo :acheek Yēyiin kubo Kiriistō kēēmwooyē kule, “Kuwuuyiit nyooto.”

21 Yēyiin nkit :nyēē king'oobēēch ānkuyēyēēch acheek āk akweek kēēkich ām Kiriistō.

22 Kiikung'oocheeneech :Yēyiin Tāmirmiryēēt /sikiinkētēēnēēch kule kēēyēku cheechii ānkōōboorwēēch :Tāmirmiryoonoo tukuuk chēē mākukōōnēēch.

Kiyēē kikereкта Bāwulō simāruutoochi Kōōriintō

23 Inkētē mbo :Yēyiin kule yu simāāchōō wōloo bo Kōōriintō, ku kule kimāāmāchē akubeenaak ng'aleek.

24 -Mākēēmāchē kēēbāwook kutukul ām wōlēē ōyēnchintooy Kiriistō. Nteenee kēēyēyiisyē :tukul kubo ng'erekweekwook, kukyōōkiilchē ām kāāyēnchinooyēēt.

2 Kōōriintēēk 2

1 Kunyoo kwaasoot kule māmāchāktōōs tāāruutoochook sitākung'woonchook.

2 Yoo kāāng'woonchook ku ng'oo subak :nyēē makoong'ereechaa yoo mā akweek?

³Kyaasirwaak kuu nyooto si yoo kāāchōō, mayeya :biiko choo kātēēng'ērēēchoo ānyēēru. Ānkētē man kule yoo ang'erechaat :anii, ōng'ērēkootiin :nkakweek.

⁴Kyāāsirwook āriirē kukāng'woonchoo. Mēēbērē kyāāyēyē kuu nyooto saayeyaak ōnērēēkiisyē, nteenee kyāāmāchē ōnkēt chamateenyuu nyēē nyikiis nyēē āboontēēnook.

Nyooyeetaab kaat

⁵Yoo kiikuyib :chii ng'woonin kumēēbērē anii :nyēē kiing'woonchoo miisin, nteenee kiing'woonchook nkakweek sinee. -Māāmāchē ānyikiisyook ng'aleechu.

⁶Kiikuyem chiichooto :ng'aleek choo kiing'woonchinēē :biiko chēē chaang'.

⁷Kunyi, māchāktōōs ra ōnyōōchi kaat ānkōōkiim simabar :nereekikyii.

⁸Āsoomook kule ōboorchinē chiichooto chamateet.

⁹Kyāāsirwook āmāchē ānkēt kule ara ōmuuchē ōmuytoochi tyēmiisyēēt ānkōōrubē kiy ake tukul nyēē kyāāmwooyē nto acha.

¹⁰Yoo kōōnyōōchi chiichoo kaat, ānyōōchinē :nkanii kaat yoo ākoo mii :kiy nyēē āmāchē ānyōōchinēē kaat. Ānyōōchinē kaat kubo akweek ākoonyitē Kiriistō,

¹¹simeeberbeereech :Kibrōkōsyootēēt kuuyu kiinkētē chōbuutēkyii.

Kiinēmchi keey :Bāwulō yiisyēētaab Yēyiin ām mooyēēt akeenke

¹²Nto mii yu kawaayit Turoowa kule saa-amte lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk Kāārārookiintēēt, akas kule kikiikuyootwoo :Mokoryootēēt kēēlto.

¹³Kimaakaalyanaat kuuyu manaanyoorte ng'eetaabiya Tiitō wōloto. Kunyi, kyāābirchi biiko chameetaab keey ānkāāwē Maketoonnya.

¹⁴Nteenee, kusilākoy :Yēyiin nyoo kiikubiirtoowēēch Kibrōkōsyootēēt kubununēē Kāārārookiintēēt. Yēyiisyēēnēēch :Yēyiin sikiibāroostoochi biiko lōkōōywēk chēē kāroomēch.

¹⁵Kēēboonkyinē Yēyiin nyēē anyiny yoo kēēmiitē kyoomchinē biiko ng'aleekaab Kiriistō. Boonkyinē :lōkōōywēchoo biiko choo /kēēmii /kiirāroochē āk choo mii bokubootōōs ām kēēlto nyēē teer.

¹⁶Āsu meet ām wōlēē mii :choo mii bokubootōōs, nteenee boong'u soboon ām wōlēē mii :choo /kēēmii /kiirāroochē. Ara, ng'oo nyēē yemaat kwaamtaat lōkōōywēchu kāroomēch?

¹⁷-Mākēēyēyēē :acheek mung'aareet ng'ālyootēētaab Yēyiin kuu wōloo yēytooy biiko chēē chaang'. Nteenee kuuyu Yēyiin :nyēē kiiyookwēēch, kēēmwooyē ām mooyēēt akeenke ng'aleekaab manta chēē kwoonēē wōlēē mii :Kiriistō.

2 Kōōriintēēk 3

Kiyey :yiisyēētaab Bāwulō biiko kuyēk barweetaab Kiriistō

¹Ara kēēmiitē :acheek kēēsilē keey yoo /kēēmwooyē kuu nyooto? Ara kookeetebeenaak barwa ake tukul nyēē ibooru wōlēē kēēwuuyē :acheek kuchōōnēē wōlēē ōmiitē nto nyēē /kikēēsirwook akweek, kuu wōloo māktooy :biiko alake?

²Nteenee barweenyoo ku nyēē /kikēēsirchi soboonwēkwook ānkusumānē :chii ake tukul ānkōōnkēt.

³Kiyeyaak :yiisyēēnyoo ōyēku barweetaab Kiriistō, āmēēbērē nyēē /kikeesiree kalaamu, nteenee /kikeesiree Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Mēēbērē /kikēēsirchi rwoontōōy chēē tēbēlyēl, nteenee /kikēēsirchi soboonwēkwook āriit.

Wōō :lēbkēēyyēētaab kiirootyeet nyēē lēēl

⁴Kēētinyēē mooyēēt keeyey yiisyooni bo Yēyiin kubununēē Kiriistō.

⁵Mā chēēchoo :kāāmuukēywēēk chēē kēēyēyēē yiisyooni nteenee Yēyiin :nyēē kōōnēēch.

⁶Nto subak, inee :nyēē kiikuyeyeech kēēyēchinē yiisyooni bo kiirootyeet nyēē lēēl. Mārubtooy keey :kiirootyaani lēēl āk kiruutēk choo /kikēēsirchi kiy barak, nteenee rubtooy keey āk tāmirmiryēēt. Yibu :kiruutēchoo sirootiin meet, nteenee kōōnu :Tāmirmiryēēt soboonto.

⁷Kirubtooy keey :yiisyēētaab kiirootyeet nyoo kibo kēny āk kiruutēk choo /kikēēng'ōōtyi rwaa. Kuchōōnēē :Muusa lekem, kiilēkēchēēchē :tokochnyii miisin nyēē kitōōrē koonyekaab biikaab Isrāyēēl kut kimēēmuuchē kukas. Nteenee kimeeymeeyaat :lēbkēēyyoonoo muut kut wokubēk. Kunyi, yēē ākoo kiimuuchē :yiisyēētaab kiruutēk nyoo kiyibu meet kuchōōnto lēbkēēyyēēt ii,

⁸ku tyaa :lēbkēēyyēēt nyēē chōōntooy :yiisyēētaab Tāmirmiryēēt nyoo kōōnu soboon!

⁹Yoo ākoo boonto :yiisyēēt nyoo iruustooy biiko lēbkēēyyēēt ii, ku tyaa sōō :lēbkēēyyēēt nyēbo yiisyēēt nyoo yēyē biiko kuchurta!

¹⁰Kiyēē /kikēēbērē kēny boonto lēbkēēyyēēt, kumēēkutinyē raat lēbkēēyyo, yoo /kakiikerkeeyee lēbkēēyyēēt nyoo lēēl.

¹¹Nto yoo ākoo kichōōnto :kiirootyaani kimii kukēēytooy lēbkēēyyēēt ii, /bokeemwa nee nanyuun wōlēē tēē :lēbkēēyyēēt nyēbo nyoo wēētii ākookoy?

¹²Kunyi, kuuyu kiikēnēē keey lēbkēēyyooni bo kibchuulyo, māmii :kiyēē kēēwunyē.

¹³-Makeekerkeeye Muusa nyoo kiwunyē koonyekyii simakas :Isrāyēēliik inee yu kimii kumēēymēēyootē :lēbkēēyyēēt.

¹⁴Nteenee kiyaam :biikaab Isrāyēēl mētēwoy ākoy kura. Tākumii :kiy nyēē iyēēnē koonyekwaa yoo /kēēmiitē /kēēsumānē kirootyeet nyoo bo kēny. -Mēēnēmtooy keey :kiyoo nteenee inēmtooy :kāāmuukēywēēkaab Kiriistō.

¹⁵Ānkoo mbo kura yoo /kēēmiitē /kēēsumānē kitaabuutaab siruutēkaab Muusa, kutākukērootiin :koonyekaab biiko.

¹⁶Nteenee, yoo kātēbi :chii kut kuweech kāāsōōtēywēēkyii ankucham Mokoryoontēēt, +/mākiinēm kiyooto kiker koonyekyii.

¹⁷Kunyi, kōōnu :Mokoryoontēēt Tāmirmiryēēt. Nto wōloo miitē :Tāmirmiryēēt kootyaaktaat :chii.

¹⁸Kēēkāsē :acheek tukul choo mākērootiin :koonyekyoo lēbkēēyyēētaab Mokoryoontēēt, ānkoo kēēkāsē kumeeymeeya. /Kēēmii /kēēwēēchwēēchēēch keekerkeyiitu Mokoryoontēēt kēētāsē taay kēēnyōōru lēbkēēyyēēt kuchōōnēē wōlēē miitē :Tāmirmiryēēt.

2 Kōōriintēēk 4

Kiibooru ng'ālyoontēētaab manta kutook

¹Kikōōnēēch :Yēyiin yiisyooni kuuyu kiriireeneech. Kunyoo, mākoy /kēēnyēbēt.

²Kookeesatee keey ng'aleekaab kāāntosuurrāt choo iyēēlē :biiko. Kookeetay kāābērbēēriisyēēt āmākēēkwoonykwoonyē ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Nteenee kiibooru ng'ālyoontēētaab manta kutook ānkēēchāmē koolyeb :chii ake tukul soboonwēkyoo ām taayeetaab Yēyiin.

³Nto yoo iyēēnootiin :lōkōōywēchuchoo chu kāroomēch, kōōyēēnootiin ām wōlēē mii :biiko choo mii bokubootōs.

⁴Kiikookoor :Kēniintēēt nyoo bāwu kōōrooni bichoo mānēēyēnchi ng'ālyoontēēt simakas lēbkēēyyēētaab lōkōōywēchooto kāroomēch choo ibooru lēbkēēyyēētaab Kiriistō. Inee :nyooto iboorunēē keey :Yēyiin.

⁵-Mākēēmiitē kēēng'ālōolēē keey :acheek, nteenee kēēmiitē kyoomtooy kule Mokoryoontēēt :Kāārārōokiintēēt ānkēēyēchinē :acheek yiisyēēt.

⁶Yēyiin nyooto kimwooyē kule, “Kubot :mēēnānēēt, ānkuchō :lēbkēēyyēēt” ku nyooto :nyēē kiilebkeey kāāsōōtēywēkyoo kēēnyōōru lēbkēēyyēēt yu kakeekas Kiriistō kōōbooru wōōyintaab Yēyiin.

Yibwēēch :nyāliluutēchuchoo bērurtaab kibchuulyo

⁷Keekerkeeye tērēēn chēē ng'āsng'ās chēē kēēkoochi :Yēyiin kiyoo bo kwōng'uut sukōōboor kule kikwoonēē kāāmuukēywēēk wōlēē mii :Yēyiin, mēēbērē wōlēē kēēmiitē :acheek.

⁸/Kokiikiicheeneech komoswookik tukul, nteenee /manaakeeruurumeech. Ānkoo kubotwēēch tonkoy, mābēku :moonikyoo.

⁹/Kōōkēēwusēēch, nteene /manaakeebakaakteech. /Kēēbirēēch /keemilteech, nteene /manaakiiwaang'teech.

¹⁰/Kiinyāliilēēch ām wōlēē kakeebe kuu wōloo /kikiinyāliiltooy Yēesu sukung'eet kōōboorunēē keey :soboonyii soboonwēkyoo.

¹¹/Kēēmii /kiirēkēērchēēch acheek chu kēēsobchootiin wōlēē mii :meet kubo Yēesu, sukung'eet kōōboorunēē keey yoto :soboonyii bōōrwoonikyoo chu bēku.

¹²Kunyoo, kānyoonwēēch acheek :meet nteene +mōōnyōōru :akweek soboonto.

¹³/Kikeesir kule, "Yu kāāyēnchi Yēyiin, ang'alaal." Ām mooyēēt nyēē wuu nyotoo, kiyyēnchinē :nkacheek Yēyiin ānkoomtooy lōkōōywēkyii.

¹⁴Kuu yoo kiinkētē kule nyotoo kiing'ēētēē Mokoryoontēēt Yēesu meet ku nyotoo :nyēē makoong'eeteeneech nkacheek meet ankoomuteech āk akweek keebe taayeenyii.

¹⁵Bo :ng'aleechu tukul karaamateeng'woong'. Yoo tāsē taay kучоong'iitu :biiko chēē iyēnchinē Yēyiin, +/mākēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy miisin /ānkiitōrōōr.

¹⁶Kunyoo, mābēku :moonikyoo. Ānkoo sinee /kēēmii /kēēsuusurē bōōrwēk, /kēēmii /kiilēēliitēēnēēch kisich, kisich bēsyō ake tukul.

¹⁷Miitē kuyibwēēch :nyāliluutēkyoo chu mābo laat bērurtaab kibchuulyo kukeeytee nyāliluutēchoo tukul.

¹⁸Kunyi, mēēbērē kēēmiitē kiimoong'tēē keey kiyēē /kēēkāsē, nteene kiimoong'tēē keey kiyēē -/mākēēkāsē. Kiyēē /kēēkāsē kumābo kibchuulyo, nto nyoo -/mākēēkāsē kubo :nyoo kibchuulyo.

2 Kōōriintēēk 5

Āmchēēch :yēēmootēēt bōōrto nyēē lēēl

¹Kiinkētē kule yoo /kakiiburyeet kēryōōsyēkyoo ām kōōrooni, mākukōōnēēch :Yēyiin kooriik chēē leelach ānkubo kibchuulyo ām wōliin bo kibkōōnkōy, chēē kimātēēchē :chii.

²Kutākēētinyē bōōrwoonichuchoo kēēmiitē kiisiilē ānkwoomchēēch :yēēmootēēt /kiiluumeeneech bōōrto nyēē lēēl nyoo bo wōliin bo kibkōōnkōy.

³Yoo /kaakiiluumeech, -/mākēēnyōōrwēēch kibchuraat.

⁴Yoo tākēēminyē kēryōōsyēkyoo, kiisiilē ānkunyikisyēēch :ng'ala kuuyu -mākēēmāchē /kēēbuutēēch, nteene kēēmāchē /kiiluumeeneech bōōrwoonik choo bo kibkōōnkōy sukōōyēēn :soboontaab kibchuulyo bōōrwoonichu bēku.

⁵Kunyoo, Yēyiin :nyēē kiyēyēēch kubo soboonoo bo kibchuulyo ānkisimkukōōnēēch Tāmirmiryēēt kuyēk kiy nyēē kēēboorunēē kiyēē +mākēēnyōōru.

⁶Kunyi, kēētitirootiin ākookoy ānkiinkētē kule kēēmiitē kēēbēētii kanyoo wōlēē miitē :Mokoryoontēēt ānkoo tākēēboontootē bōōrwoonichuchoo.

⁷Kēēminyē kiimoong'tēē keey Yēyiin āmēēbērē kiyēē kēēkāsē.

⁸Kēētitirootiin ānkiikāykooyē keesatee keey bōōri ānkubokiibuurtē keey Mokoryoontēēt.

⁹Kunyi, kēēsyēēmē miisin kiing'ereech Mokoryoontēēt, ānku yoo tākēēboontē bōōrwoonikyoo ām kōōrooni nto yoo kakeebe kibkōōnkōy.

¹⁰Tookunoot kule ākoy /kēēkwēryootēēch tukul taayeetaab Kiriistō /ānkiikumwēēch sukunyōōr :chii ake tukul kiyēē misyinē kubo kiyēē kiyēyē ām kōōrooni, anku miyaat :kiyooto nto ku karaam.

Māchāktōōs /kiichoomnyo biiko āk Yēyiin

¹¹Kuu yoo kiinkēt kule māchāktōōs kiiywēyē :Yēyiin, kēēchēēng'ē miisin kēēyisu biiko. Inkētē :Yēyiin ānkāābērē ōnkētē :nkakweek wōlēē kēēwuuyē :acheek.

¹²-Mākēēmiitē kiikoostoochook keey, nteenee kēēmiitē kēēkōōnook bārooyinto ong'erecheeneech sōōmwoochinē biiko choo tākung'āsēē keey kiyēē mii saang' kusiir yēē kātāng'āsēē keey kiyēē miitē āriit.

¹³Yoo isōōtē :alake kule kābunwēēch :mētēwoy, ku kubo yiisyēētaab Yēyiin. Nto yoo kēēng'āloolē ām kēēlto nyēbo kiirnān, kēēyēyē kuu nyooto kubo akweek.

¹⁴Kērchēēch koong' :chamateetaab Kiriistō kēēyēyē yiisyēētaab Yēyiin, kuuyu kēēchāmchiintōōsii kule kime :chiito akeenke kubo biiko tukul, kunyoo kerkeey nyēē kikēēbēku :acheek tukul.

¹⁵Kime kubo biiko tukul si nto yityo, mēēbērē mākuminyē :choo sobchootiin kubo icheek keey, nteenee māchāksē kuminyē kubo nyoo kimēē kubo icheek /ankiing'eetee meet.

¹⁶Kunyi, kuchakee raat kuwo taay, -mēēkēēkāsunēē chii komosta nyoo bo kōōrēēt. Ānkoo kikēēkāsunēē sinee Yēesu yoo kibo taay kēēlooto, mēētākēēkāsunēē kēēlooto subak.

¹⁷Kunyoo, yoo bo :chii Kiriistō /kukiikiiluluut kuyēk chii nyēē lēēl. Kiikukeeyta :ng'aleek chēē yōōsēch ānkutoow :chēē leelach.

¹⁸Kwoonēē :ng'aleechu tukul wōlēē miitē :Yēyiin nyoo kiichoomnyēēch āk inee keey kubununēē Kiriistō. Kiikukōōnēēch yiisyēēt kiichoomtōōsii biiko āk inee

¹⁹kyoomtooy kule, kiikuchoomnyo :Yēyiin āk kōōrēēt kubununēē Kiriistō simēēyiit ng'ōōkiswookik chēē kiikuyey :biiko. Kunyoo, kōōkukōōnēēch kuut kule kiichoomtōōsii biiko āk inee.

²⁰Kiiyooktēēch :Yēyiin bokeemwaayte ng'aleekaab Kiriistō. Kunyoo, kēēmwooyē kubo Kiriistō kule mächāktōōs /kiichoomnyo biiko āk Yēyiin.

²¹Kiyey :Yēyiin Kiriistō nyēē kimātinyē ng'ōōki ake tukul, kōōwut wōlēē mii ng'ōōkiswookikyoo, si nto yityo keechurte kutukul kubununēē Kiriistō.

2 Kōōriintēēk 6

Ng'ērēchēē :Bāwulō yiisyēēnyii

¹Kuu yoo kēēyēyiisyē āk Yēyiin, kēēmwoowook kule -mookany kuwo buch :chamateetaab Yēyiin nyoo kyōōnyōōru.

²Mwooyē :Yēyiin kule, “Kyāākāsuung' ām bēsyēētaab chamtaayeet, ānkāāsāruung' ām bēsyēētaab kaararaacheet.”Āmwoowook kule raat :bēsyoonoto chāmtooy :Yēyiin biiko ānku raat :yēē /kiirāroochē biiko.

³-Mākēēmāchē kēēyēku kāānākuut ām wōlēē mii :biiko simēēntosuurākoy :yiisyēēnyoo.

⁴Nteenee, kiibooru ām keel ake tukul kule kēēyēchinē Yēyiin yiisyēēt. Kēēmuytooy miisin, kēēnyāliiltōōsii, nyikisyēēch :ng'aleek /ānkiikiichēēch.

⁵/Kēēbirēēch /ānkēērātēēch, /kēēyēchēēch wōōrōōryēēt ānkēēbirtēēch. Kēēchooyēntōōsii ānkēēbēētēē kuut.

⁶Kēēyēyē yiisyēēt ām kēēlto nyēē tiliil, kēēsēwunootiin, kēēmuytooy ng'al ānkēēboontē moon chēē leelach. Intōōwēēch :Tāmirmiryēēt ānkēētinyē chamateet nyēbo man.

⁷Kēēyēyē yiisyonoo subak ām ng'aleek chēbo man, ām kāāmuukēywēēkaab Yēyiin ānkēēchōbootiin āk kariik chēbo booryēētaab churtaayeet.

⁸Kēēyēyē yiisyonoo /ankakiikaasteet nto /kamakiikaasteet, yoo /kākēēmwooy ng'aleek chēē miyootēch nto chēē kāroomēch. Kēēyēyiisyē ām kēēlto nyēē churtaat nteenee /kēēmwooyē kule kēēyēku kiblembechiis.

⁹Kēētookunootiin, nteenee /kēēmōōntēēch. Kēēmiitē meet, nteenee kēēsobchootiin. /Kiityōōlēēch, nteenee -/mākēēbākāchēēch.

¹⁰Kēēnērēēkootiin, nteenee kēēng'ērēkootiin ākookoy. Kēēyēku bānoon nteenee kēēyēyē /kiibēruur biiko chēē chaang'. -/Mākēētinyē kiy, nteenee kēētinyē kiy ake tukul.

¹¹Lēyyē, biikaab Kōōriintō, kāākēēng'āloolwook ām mooyēēt akeenke ānkāākēēng'oong'wook wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkyoo.

¹²-Mākēēmāchē keewunyeenaak :chamateenyoo, nteenee ōwunyēēnēēch :akweek nyēēng'woong'.

¹³Āng'āloolwook kuu lōkōkyuu, kunyi okany kiikoor tukul, ochameech :nkakweek kuu yoo kēēchāmook :acheek.

-Mānoomtōōs :churtaayeet āk rōkōsto

¹⁴Biikyoo, -mookany /kiinoomnyook āk biiko choo mănēēyēnchi ng'ālyoontēetaab Yēyiin. Mānoomtōōs :churtaayeet āk rōkōsto āmānoomtōōs :lēbkēēyēēt āk mēēnānēēt.

¹⁵Māchoomtōōs :Kiriistō āk Kibrōkōsyoontēēt, āmānoomtōōs :chii nyēē kiikōōyēnchi ng'ālyoontēēt āk nyoo mănēēyēnchi.

¹⁶Mākāsyiintōōs :Kōōtaab Yēyiin āk āynātōōs. Acheek ku Kōōtaab Yēyiin kuu yoo mwooyē :Yēyiin kule, “+Māāming'tē keey bichoo ānkēēbēēsyētootē :tukul. +Māāyēku Yēyiintēēng'waa ānkuyēk :icheek biikyuu.”

¹⁷Kunyi, mwooyē :Yēyiin subak kule, “Osatee keey bichoo āmōōtiiny kiy ake tukul nyēē mā tiliil.”Tāsē taay :Yēyiin nyoo bāwu kiy ake tukul kumwooyē kule,

¹⁸” +Maataachaak, māāyēku kōōn ānku +mōōyēku :akweek lōkōkyuu.”

2 Kōōriintēēk 7

¹Chōōrōōnuutēkyuu, kuu yoo /kōkēēkuurtoowēēch tukuuchu kumāchāktōōs kiitiliil keey ām wōlēē mii :kiy ake tukul nyoo nyēērēē bōōrto āk tāmirmiryēētaab chii. Nto yooto, okany kyaam booryēēt keechurte kutukul ānkiiywēyē Yēyiin.

Kibāybāchi :Bāwulō Kōōriintēēk

²Lēyyē, ochameech subak. Mānāākēēyēchi chii ake tukul ng'ālyoo nyēē miyaat amanaakeenyeeree ātēbuutēkaab chii ake tukul āmānāākēēsāsūnēē chii ake tukul ām akweek kiy.

³-Māāmiitē āwēchook. Kisimāmwoowook :anii kule āchāmook miisin nyēē yoo kābo meet kēēbēku :tukul, nto yoo kābo soboon, kēēsobchē :tukul.

⁴Atyaakaat yoo āng'āloolwook ānkāāng'ērēkēēnook. Kōōkōōtitiirōo :wōlēē ōmiitē ōbuurtooy nyēē ānkoo āmiitē nyalil, kukōōnoo ng'erekweek.

⁵Yoo kikēēyitu Maketoonnya, mānāākēēnyōōru mbo bārooyin nyēē kākiiimuunyēē. /Kikiinyāliilēēch kibtaman /kikēēwusēēch ānkyoomēēch :ng'ala mēt.

⁶Nteenee yu kāwokuchō :Tiitō, kēēnyōōru saaysaayeetaab Yēyiin nyoo sooysooyē choo kiikubēk :moonik.

⁷Mēēbērē /kikeesaaysaayeech sōō baateey kuuyu kichō :Tiitō, nteenee kuuyu kyoooyey :akweek kusaaysaayakay :inee. Kimwoowēēch :Tiitō kule kyōōchusyē ānkōōmāchē miisin kule nto okasaa. Kimwoowēēch subak wōlēē ōmāktooy kule nto kēēnoomnyē āk anii. Kunyoo ang'erechaat miisin.

⁸Ānkoo kiyeyaak :barweenyuu ōchusyē, ābērē manaayey kiy nyēē miyaat. Nteenee kuu yoo kyaakas kule king'woonchook :barwaanaa ām āsiiswēk chēē ng'ēri, asoot kule kyaayey kiy nyēē miyaat sinee.

⁹Ang'erechaat raat āmēēbērē kuuyu kyōōchusyē, nteenee kule kyooweeke. Kunyi, kyōōchusyē kuu wōloo kimāktooy :Yēyiin, āmāmii :kiyēē miyaat nyēē kikēēyēwook.

¹⁰Yoo kāchus :chii kukeeywey Yēyiin, kuyēyē :yooto kuweek :chiito, nto yooto +/makiiraraach chiichooto āmāmii :kiy nyēē miyaat nyēē kookuyeyakay. Nto yoo kāmuy kubo kule karub ātēbuutēkaab kōōrooni, kuyibu :yooto meet.

¹¹Okas baa mbo kiyēē kōōkuyibwook :chusātoonoo: Kookuyeyaak ōsēwu ānkōōtiliil keey. Kookuyeyaak ōburyoong'tē nyoo kiikuyey rōkōs ānkōōmuuyē kubo kiyēē kiikuyeyakay. Kookuyeyaak ōbuur ōmāchē kiyēē bo manta ānkōōmāchē miisin ochuul ng'ālyoontooni ānkōōng'woonchi chiito nyoo kiikuyey rōkōs. Kuu yoo kwooyey ng'aleechu churtootiin tukul, kōōbooru kule kyoochuurte.

¹²Kunyi, yoo kyāāsirwook, mēēbērē baateey kyāāsirē kubo chiichēē kiikuyey ng'al chēē miyootēch nto mbo kubo nyoo /kiikēēyēchi ng'al chēē miyootēch, nteenee kyāāsirē sukung'eet ōnkēt ām kāmūukēywēēkaab Yēyiin kule kyōōnēmchēēch keey kuyem.

¹³Ititiirēēch acheek :ng'aleechaa tukul. Kēēng'ērēkootiin subak miisin keekas kule kobaybay :Tiitō kuuyu kyooyey mētinyii kukaalyan.

¹⁴Kikyaakaastaak āyooku Tiitō wōloo ōmiitē :akweek, nteenee māmōōntosuuroo. Kōōkēēmwoowunoonwook kwaak manta kunyoo ang'erechaat kule kōyēk man :kiyēē kwāmwoochi Tiitō kurubta keey āk akweek.

¹⁵Kunyi, chāmook :Tiitō miisin yoo keesoot kule kyōōkāsya :tukul ng'aleechaa ankootaach inee ām muyātēēt āk bōōtoonik.

¹⁶Ang'erechaat akas kule āmuuchē amaang'teenaak keey kuchurta.

2 Kōōriintēēk 8

Māchāktōōs kuyēētyēēchinē keey :biikaab Kiriistō

¹Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, āmāchē ōnkēt wōlēē tēē :bēurto nyēē kinyōōr :biikaab Kiriistō ām yēēmēētaab Maketoonnya.

²Ānkoo kimii :bichoo kubuntēē nyāliluutēk, king'ērēkootiin. Ānkoo ki bānoon :bichoo, kileelach :moonikwaa nyēē kiinēmu keey kōōkooytooy beesaanik chēē chaang'.

³Kiinēmu :bichoo beesaanik chēē chaang' kut wuu nyēē makoorkuut keey nteenee māmii :chii nyēē kikērchinē koong'.

⁴Kisaayeech kule kōōkoochinē :nkicheek biikaab Kiriistō ām Yēerusālēm beesaanik.

⁵Kiyey :bichoo kiy nyēē wōō nyēē kimākiisōōtyinē :acheek. Kuu yoo kiinēmchi keey :bichoo Mokoryoontēēt, kutoorētēēch acheek kootyiich kiyēē mächē :Yēyiin.

⁶Kunyi, kēēmwoochinē Tiitō chokōōtitiirook owaang'te yiisyooni karaam bo kāruruukiisyēēt nyoo kisimkutoowu :inee.

⁷Ōmiitē nyēē karaam kurubta keey āk kāāyēnchinooyēēt, wōlēē ōng'ālooltooy, kiirnātēēt, wōlēē ōnēmchintooy keey Yēyiin āk chamateet. Kunyoo mächāksē ōnēmchinē keey kāruruukiisyooni.

⁸-Māāmiitē ākērchook koong', nteenee āmāchē akas wōlēē wuu :chamateeng'woong' yoo /kākiikuykuuchiin āk nyēbo alak.

⁹Ōnkētē wōlēē wuu :chamateetaab Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō. Ānkoo kitinyē :inee tukuuk kuyem, kucham kuyēk banan kubo akweek sukuyeyaak ōnyōōru tukuuk kuyem.

¹⁰Wōlēē ākāstooy ng'ālyoontooni ām wōlēē ōmiitē :akweek kumiitē kule: Kaykay owaang'te yiisyēēt nyoo kwōōtoowu kēnyiitkoonye, kuuyu akweek :chēbo taay osoot kule ōkooytē tukuuchoo ankooyey man kuu nyooto.

¹¹Kunyi, otas taay ām yiisyoono kut owaang'te sukuyitita :wōlēē kyōōmāktooy.

¹²Yoo chāmē :chii kōōkoochi Yēyiin tukuukyii, kukāsē :Yēyiin kiyēē kēēkooyto kurubta keey āk kiyēē boonto :chiichooto mēēbērē kiyēē māboonto.

¹³Wōlēē kēēmāktooy :acheek mēēbērē kule ōsāru alak kut bōōnyāliilchē :akweek, nteenee kēēmāchē kule kwooyēēch :biiko tukul.

¹⁴Ōtinyē akweek raat chēē yēmook nteenee mātinyē :icheek. Mii :yēē mākuboonto icheek ku -mōōtinyē :akweek. Kunyi, mākwooyēēch :kiy ake tukul

¹⁵kuu yoo /kikeesir kule, “Biiko choo kiiruruuch chēē chaang' mēēbērē kikēēytēē chēē kimāchē, nto choo kiiruruuch chēē ng'ēri mēēbērē kirārchi.”

Tiitō āk biiko choo kibēētooy keey

¹⁶Ābirchinē Yēyiin kōōnkōy nyoo kiikoochi Tiitō mooyēēt nyēē wuu nyeenyuu ām wōlēē ōmiitē :akweek.

¹⁷Kicham :Tiitō ām ng'erekweek yu kākēēmwoochi kuchō wōloo ōmiitē kuuyu kikiikwoomchi :yēēmootēēt miisin kule nto kasaak.

¹⁸Kēēmiitē kiiyooku kuchōōnto keey ng'eetaabiya ake nyēē siltooy :kanisoosyek tukul kubo wōlēē yēytooy yiisyēēnyii bo amtaayeetaab lōkōōywēk chēē kārōomēch.

¹⁹Nto miisin kikwey inee :kanisoosyek kule sikeebeete keey bokēēriib tukuuk chēē /kiiruruuchē. Kēēyēyē yiisyooni sikēēkoonyitēē Mokoryoontēēt ānkiiboorunēē wōlēē kiinēmchintooy keey kēēyēētyēēchi biiko.

²⁰Kēēmāchē keetayee keey kēēyēyē kiyēē imuuchē kuyey biiko kōōng'unyng'uunyis ām wōlēē kēēriibtooy kiyi /kēērōōbu.

²¹Kēēriibē keey keekas kule kakeeyey kiyēē bo man ām taayeetaab Mokoryoontēēt āk nyēbo biiko.

²²Kēēmiitē kiiyooku ng'eetaabiya ake kuchōōnto keey mbo Tiitō. Kiikōōboorwēēch keey :ng'eetaabiya nyiitēnyi ām kēēlwookik chēē chaang' kule boontēē mooyēēt yiisyooni ānku raat miisin, kuuyu imoong'tēēnook keey :inee kuyem.

²³Kēēyēchiintōōsii yiisyēēt āk Tiitō ām wōlēē ōmiitē :akweek. Nto mbo ng'eetaabiya alak choo kiikukwey :kanisoosyek kukwa, ku biich chēē yēyē /kēēkoonyit Kiriistō.

²⁴Kunyoo, ōng'ērēkyi icheek sukukas :kanisoosyek tukul chamateeng'woong' ānkōōnkēt kule kikēētinyē :acheek man yoo kikēēsilook.

2 Kōōriintēēk 9

Ōkooytooy kiy ām moo nyēē lēēl

¹Ābērē māmāchāktōōs mbo asirwaak kurubta keey āk kāāruruukiisyyēētaab tukuuk choo bo biikaab Kiriistō ām Yēerusālēēm.

²Ānkētē sinee kule ōboontēē mooyēēt miisin ōyēētyēēchi biiko alak. Ng'ālyoo :nyoo nyēē kwāākoostoooy biikaab yēēmēētaab Maketoonnya āmwoochinē kule kuchakee kēnyiitkoonye, ōchōbootiin :akweek ām yēēmēētaab Akaaya ōnēmu tukuuk ānkōōkooytooy. Kuuyu ōchēbchēbēch, kōōkuchēbchēbiitu :nkicheek biiko wōlēē wōō.

³Nteenee, āmiitē āyooku mbo ng'eetaabiya simāwo buch :kiyēē ing'ērēēchoo kubo akweek kurubta keey āk yiisyooni āk kule, ōchōbāksē kuu yoo kyāāmwoochinē biikaab Maketoonnya.

⁴Yoo kāāchōōntē keey chiito ake tukul nyēbo Maketoonnya ānkēēnyōōrwook kumānōōchōbāksē, +māāchus, nteenee akweek :chēē +mōōchusyē miisin.

⁵Kunyoo, kwaakas kule kaykay asaaysaay mbo ng'eetaabiya bokoowaang'ta chōbiisyyēēt kurubta keey āk tukuuk choo kikyōōkuurtē ām mooyēēt nyēē lēēl. Yoo kooyey kuu nyooto, mākuyēk kiy nyēē /kēērōōbtooy ām mooyēēt nyēē lēēl āmēēbērē kiy nyēē /kākēēkēr koong'.

Bēurto nyēbo tukuuk choo /kiikooytooy

⁶Māchāktōōs ōrōōtootē ng'ālyoontooni: Chii nyoo kachaan kēbuswēēk chēē ng'ēri kunyōōru āmiik chēē ng'ērīnēch. Nto nyoo kachaan kēbuswēēk chēē chaang', kunyōōru āmiik chēē chaang'.

⁷Māchāksē :chii ake tukul kōōnēmu kiy kukāākōōwoonkyi kule kōōnēm. Māmāchāktōōs kukōōnu kukāmēēchi :moo nto /kukākēēkērchi koong' kuuyu chāmē :Yēyiin chii nyoo kōōnu kiy ām ng'erekweek.

⁸Imuuchē :Yēyiin kōōbēruurook miisin sōōtinyē tukuuk kuyem. Mākukōōnook kiy ake tukul nyēē ōmāchē sōōtoorētiisyēē ām kāroomnyo ake tukul,

⁹kuu yoo /kikeesir kurubta keey kiyēē bo man kule, “Kiikooytoot tukuukyii kōōkoochinoot choo kuskusēch. Mākoy /kēēwuutyēē karaamateenyii.”

¹⁰Yēyiin nyoo ikoochinē biiko kēbuswēēk kuchaanta ānkōōkoochi mbo subak kiyēē āmē, ku nyotoo :nyēē mākukōōnook nkakweek kēbuswēēk sōōnyōōru chēē chaang' kubununēē churtaayeeng'woong'.

¹¹Makuyeyaak :Yēyiin ōboor ām keel ake tukul sōōnēmu chēē chaang' ām mooyēēt nyēē lēēl. Yoo kākēēyibchi :acheek biiko choo māchē /kēēyēētyēēchi tukuuk choo kōōrōōbu, mākubirchi :bichoo Yēyiin kōōnkōy.

¹²Mēēbērē ōmiitē ōyēētyēēchinē biikaab Kiriistō choo māboonto kiy baateey, nteenee kōōnu mbo subak /kēēbirchi Yēyiin kōōnkōy kunyil chēē chaang'.

¹³Makookaasta :biiko Yēyiin, kuuyu kōōkōōboor :yiisyēēng'woong' kule ōyēnchinē lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Kiriistō. Makookaasta Yēyiin subak ām wōlēē ōnēmuntooy tukuukwook ām mooyēēt nyēē lēēl ānkōōbchēchiintōōsii āk icheck āk mbo chii ake tukul.

¹⁴Mākusoowook kwaak ām mooyēēt akeenke kubo bērurtaab Yēyiin nyēē wōō miisin nyēē kyōōnyōōru.

¹⁵Kunyoo, okany kēēbirchi Yēyiin kōōnkōy kubo Kiriistō nyoo rōōbēywoontēenyii nyēbo kwōng'uat.

2 Kōōriintēēk 10

Kiyeet keey :Bāwulō kubo yiisyēēnyii

¹Mwooyē :biiko alake kule -māākōrōmchook yoo kēēboontē keey akweek, nto yoo -mākēēboontē keey, ākōrōōmchook. Nteenee yoo āyēyē kuu nyotoo āyiswook ām ntusātēēt āk sikēnātēēt kuu wōloo kiyēytooy :Kiriistō.

²Āsoomook kule yoo kāāchōō, mēēbērē bōōyēyoo ākōrōōmchook kuu wōloo ākōrōōmchintooy biiko choo bērē kēērubē :acheek ātēbuutēkaab kōōrooni.

³Ānkoo kēēminyē kōōrooni, makerkeey :booryēēnyoo āk nyoo bo biikaab kōōrooni.

⁴Makerkeey :kariikyoo bo booryēēt āk chēbo biikaab kōōrooni. Kwoonēē :kariikyoo acheek wōlēē mii :Yēyiin. Tinyē :kariichaa kāāmuukēywēēk kooserweet tukuuk chēē imēertooy :Buunyoontēēt. Kiisērwēētē kwiilat ake tukul

⁵āk ng'aseetaab keey ake tukul nyēē mächē kule kukwiilē kiirnatēētaab Yēyiin ānkēebunyē kāāsōōtēywēēk tukul sukubayta :Kiriistō.

⁶Yoo koochamte Yēyiin kuchurta, +mākēēchōb keey kiing'woonchi choollwookiin ake tukul.

⁷Mächē ōkāsē ng'aleek kuu wōlēē wuu. Yoo inkētē :chii kubooyiit man kule bo Kiriistō, kumächāktōōs kōōnkēt kule kēēbooyē :nkacheek Kiriistō kuu wōloo wuunto :inee.

⁸-Māākāsē muyāt ake tukul yoo kaantumeeree kāāmuukēywēēkyuu kuu lēbkēēyiin nteenee mākoy ayey kuu nyotoo. /Kimākēēkōōnoo kāāmuukēywēēchu aserweeteenaak nteenee ātitiirēēnook

⁹simaanyokoortaa ām bārōōnōōkyuu.

¹⁰Mwooyē :biiko alake kule, “Siru :chiichoo ng'al chēē nyikiisēch ānku kōrōōmēch, nteenee yoo inee nkit :nyēē ng'āloolē, ku chii nyēē mābo laat āmāyisē biich :ng'aleekyii.”

¹¹Mächāktōōs kōōnkēt :chiito nyoo isōōtē kuu nyotoo kule ng'aleek choo āmwooyē ām bārōōnōōkyuu yoo -māālēēkit, ku chooto :chēē chāāyēyē yoo kāāchōō.

¹²-Māāmächē okerkeeyeenaa biiko choo ng'āsē keey. I-āyēēchēē keey :ake ām bichoo ake, nto nyoo yēyē kuu nyotoo ku sōōriin.

¹³-Mākēēmächē :acheek keeng'as keey kukeeyta, nteenee kiikuchōbwēēch :Yēyiin kule keeyey yiisyēēt nyēē yityook akweek.

¹⁴Kuuyu ki acheek :chēbo taay kēēyibwook lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Kiriistō, mēēbērē kēēmiitē kiiwutēē keey ng'aleechu buch.

¹⁵Nto subak -mākēēng'āsē keey kukeeyta kubo yiisyēēt nyēē yēyē :biiko alake. Kiyēē kēēmächē keekas ku kule yoo ōtāsē taay miisin ōkichē ōyēnchinē Kiriistō, kubārāyiitu :yiisyēēnyoo.

¹⁶+Makyaamtaate yotoo lōkōōywēk chēē kāroomēch kyoochi yēēmōōsyēk chuut alak, simakeeng'asee keey yiisyō nyēē kiikuyey :chiito ake.

¹⁷Nteenee ii, lēyyē, chiito nyoo ng'āsē keey, kumächāksē kung'āsēē keey kiyēē koyey :Mokoryoontēēt.

¹⁸-/Mākēēchāmtooy chii nyoo silē keey nkityō kule karaam. Nteenee /kēēchāmtooy nyoo silē :Mokoryoontēēt kule karaam.

2 Kōōriintēēk 11

Bāwulō āk lēbkēēyik chēē mābo man

- ¹Ābērē nto ōmuytoochoo ānkoo mbo yoo wuu nyēē kaaberberiitu. Nteenee ānkētē kule ōmiitē ōyēyē kuu nyooto mbo raat.
- ²Okerkeeye tyēē ārung'oonyoo nyēē kiikēēkuurtoochi saannyya nto saantaanaa ku Kiriistō. Kunyoo, māāmāchē chokooberbeeraak :chiito ake kuuyu kookuyeya :Yēyiin āriibook -mōolumootē.
- ³Āmoo mēt kule kuu yoo kiimuuchē :eereeneet kukenta Aawa, kōōmuuchē /kēētēwēchook nkakweek ōchuunnyēē soboonng'woong' nyoo kyōōnēmchi keey Kiriistō.
- ⁴Ō-āsyinē keey kāānēētuut alak tukul. Chōōnii :chiito ake ānkwoomwook kiyēē māmāmē keey āk kiyēē kikyoomwook kurubta keey Yēēsu, i-ārōorwook kēēltaab kaararaacheet nyēē mānoomtōōs āk nyoo kikyoomwook :acheek ānkwoomwook kurubta keey āk tāmirmiryēēt ake nyēē mā nyoo bo Yēyiin ānkōōyēbchinē yiit.
- ⁵Māmii :kiyēē biirēēnoo :alake choo ng'āsē keey kule icheek ku lēbkēēyik chēē wōōyēch.
- ⁶Māāyēku sinee ng'āloliin tēērērēēwo, nteenee ātinyē kiirnātēēt. Ābērē kwookas :akweek kiirnātoonoo kuchurta ām kiy ake tukul nyoo kookeeyey :acheek.
- ⁷Ara, ki miyaat ā-āmwook lōkōōywēk chēē kāroomēch /āmākēēkwēwoo kiy? Ki miyaat āyib keey ng'wēny sātōrōōrook?
- ⁸Kyaacham kōōruruukwoo :kanisoosyek alake beesanik sichāā-āmwook lōkōōywēk.
- ⁹Nteenee yoo kikēēboontē keey āk akweek ānkubotwoo :kiy, manaanyalaak kuuyu kikōōnoo :mbo ng'eetaabiya choo kikwoonēē Maketoonnya kiyēē kyāāmāchē. Kwāāriiboonu keey kule nto -māākoochi chii ake tukul ām akweek nyikiisinto ānkāātāsē taay āyēyē kuu nyooto.
- ¹⁰Kubooyiit man, kuu yoo kyaalaach mantaab Kiriistō, māmii :chii mbo akeenke ām yēēmēētaab Akaaya nyēē imuuchē kukerektaa amwaay kuu nyooto.
- ¹¹Ām nee simaacham toorētēēng'woong'? Ara, kuuyu -māāchāmook? Inkētē :Yēyiin kule āchāmook.
- ¹²+Maatas taay ayey kiyēē āmiitē āyēyē sāāchoolchi bēy biiko choo māchē kule nto nyōōr bārooyinto nyēē kēē-āyēēchēēnēēch keey ām tukuuk choo intumēērēē :icheek.
- ¹³Mā lēbkēēyik :bichoo chēbo man. Tinyē ng'wiiynaneet ānkuyēyē keey wuu nyēē icheek lēbkēēyikaab Kiriistō.
- ¹⁴Māmii :tōsōōsyō ām ng'ālyoontoonoo kuuyu yēyē keey :nkinee Kibrōkōsyoontēēt wuu nyēē inee :nyēē yibu lēbkēēyyēēt.

¹⁵Kunyi, mēēbērē ng'ālyoo nyēbo kwōng'uut yoo kayey keey :biiko choo yēchinē Kibrōkōsyootēēt yiisyēt kuyēk chēē yēyē yiisyēt nyēbo churtaayeet. +/Mabokiiruusta bichoo kurubta keey āk wōlēē wuu :ātēbuutēkwaa.

Nyāliluutēk chēē kibuntēē :Bāwulō

¹⁶Āmwoowook subak kule māyibo :chii kule aberber. Nto yoo mii :chii nyēē isōōtē kule aberber :anii, kumāchāksē kutaacha kuu wōloo /kēētooktooy nyoo berber nto anyuun ang'as keey mbo kisich.

¹⁷Yoo āng'ālōolē āng'āsē keey, -māāng'ālōolē kuu wōloo kātāng'ālōoltooy :Mokoryootēēt nteenee, āng'ālōolē kuu chii nyēē berber.

¹⁸Kuu wōloo ng'āstooy keey :biiko chēē chaang' ām kōōrooni, kany ang'as keey :nkanii kuu nyooto.

¹⁹Kyoocham ōkāsyinē choo bērbērēch kuuyu ōng'oomēch miisin.

²⁰Nto kubooyiit man, ōkāsyinē mbo choo yēyook ōyēku motwoor, choo sāsūnēēnook tukuukwook, choo lātwook, choo yibē keey barak nto mbo choo chuurook.

²¹Āmuyoot amwaay kule ākoo kikēēkuskusēch kēēyēwook kuu nyooto. Nto kiyēē ng'āsēē keey :bichoo, ānkoo āng'ālōolē :anii wuu nyēē aberber, kany ang'asee keey :nkanii nyooto.

²²Yuutayeek :icheek? Ntēē āyēku :nkanii Yuutāyiin. Isrāyēēliik :icheek? Ntēē āyēku :nkanii Isrāyēēliin. Bo kōōtaab Abraam? Ntēē ābooyē :nkanii kōyooto.

²³Yēchinē :icheek Kiriistō yiisyēt? Ntēē āyēchinē :nkanii kusiir icheek. (Āng'ālōolē wuu nyēē kāākubunwoo keey :mēt.) Kwaa-am :anii booryēēt kusiir icheek. /Kiikeerataanwaa kibtaman kusiir icheek, /kikēēbironwoo kusiir icheek ankyaanamaanunee meet āwut kibtaman.

²⁴Kiikōōtyōōlēēnōo :Yuutayeek musyāritiitaab anweet kunyil muut. /Kikiityōōloo areet sosom āk sokool ām bārooyin ake tukul.

²⁵/Kiikēēmōōrēēnōo syaariit kunyil sōmōk /ankeewiireenaa mbo bēsyēēt ake rwoontōōk. Kyāāwēētēē mwēēnkōōsyēk sōmōk kunyēērāktōōs ām araarayta, kyāābuurēē bēsyēēt ake araaray kuyyeech kut wokwiimēn.

²⁶Kyāāwēēsyētootēē kōōrōōsyēk chēē chaang'. Yooto tukul, kyāāmiitē yēē mii :chii kubo āynōōsyēk, sāsīik, biikaab kōōrēēnyuu āk choo mā Yuutayeek. Kyāāmiitē subak nyēē miyaat ām kiriinkōōsyēk, suurkwēēnēēt, araarayta āk mbo biiko choo yēyē keey kule biikaab Kiriistō.

²⁷Kyāāyēyiisyē miisin ā-āmē booryēēt ānkyāāchooyēnē bēsyōōsyēk alak. Kyaakas ng'woonintaab kēmēwuut āk melelta ānkyāārukuutē keey kibtaman. Kimāāboontē sirook chēē yēmoo ānkyoomoo :yoomat.

²⁸Mā choo baateey, āsōōtē miisin wōlēē wuunto :kanisoosyek ām kiriinkōōsyēk tukul.

²⁹Yoo miitē :chiito nyēē kinyēbēt, kitāānyēbēt :nkanii, nto yoo mii :chii nyēē kimii wokōōbootē kāāyēnchinooyēēnyii, kikiikuriikyoo nkanii āboot nyeenyuu.

³⁰Nto yēē ākoo yēmāksē ang'as keey, ang'asee keey tukuuk choo ibooru kuskuusyēēnyuu.

³¹Inkētē :Yēyiin nyoo kwaaniitaab Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō nyoo tōrōōr ākookoy kule -māāng'wiiynānē.

³²Kimii :chiito ake ng'wēnyuutaab bāytooyiintēēt Areeta nyēē kiiyyoonkyinē kiriinkēētaab Tamaasko. Kimwooy :chiichoo kule /kēēriib kiriinkoonoo /sikeenama,

³³nteenee /kikiiyokooytēēnoo tiriisyeetaab tōōtēētaab kiriinkoonoo āmiitē mōōntiit. Yooto achililee āwunnyēkyii.

2 Kōōriintēēk 12

Yēyiisyē :kāāmuukēywēēkaab Kiriistō ām wōlēē mii :kuskuusyēēt

¹Māchāksē atas taay ang'as keey ānkoo mākōōnu kiy. Nteenee, kany ang'alaalee ng'oong'uutēk āk tukuuk chēē kiikōōboorwoo :Mokoryoontēēt.

²⁻³Ānkētē chiitaab Kiriistō nyēē ām kēnyiisyēk taman āk ang'wan choo kiikukeeyta, /kikeesar ām bārooyinto nyēē kisich kuwo barak ānkurēk. Yoo kitākumii bōōrnyii nto kimāmii kumāānkētē, nteenee inkētē :Yēyiin.

⁴Kikas ām wōlooto ng'al chēē -/mākyoomu chēē -/mākēēchāmchinē chii kutwech.

⁵Āmāchē āng'āsēē keey kiy nyēē wuu nyoo. -Māāmāchē āng'āsēē kiyēē kyaayey nteenee, āng'ērēchēē kuskuusyēēnyuu.

⁶Ānkoo kāālē ang'as keey kubo ng'oong'uutēchoo bo kwōng'uut, -maaberber, kuuyu āmiitē yooto āmwooyē manta. Nteenee ātāyēē keey sukung'eet -meesoot :chii kule akaraam :anii kusiir wōlēē wuu :kiyēē āyēyē āk nyēē āmwooyē.

⁷Kiikoochi :Kibrōkōsyoontēēt kateet bōōrnyuu nyēē ikōrē simāātōrōōr keey.

⁸Kyaasaaysaay Mokoryoontēēt kunyil sōmōk kule kōōnēmtoowoo

⁹nteenee kumwoowoo kule, "Yēmiing' :chamateenyuu kuuyu churtooy :kāāmuukēywēēkyuu ām wōlēē mii :kuskuusyēēt."Kunyoo, +maang'as keey miisin ām ng'erekweek kubo kuskuusyēēnyuu sukooluumaa :kāāmuukēywēēkaab Kiriistō.

¹⁰Kiyooto :nyēē yēyoo ang'erech ām kuskuusyēēt, yoo ābuntēē ng'al chēē ng'woonēch, wuuyinwēēk, wusiisyēēt āk nyalil ake tukul kubo Kiriistō. Kunyi, yoo ākāsē keey kule akuskus, ākichoot.

Kyaam mēt Bāwulō :ng'aleekaab Kōōriintēēk

¹¹Aberber yoo āsilē keey, nteenee akweek :chēē kyōōtōōrchoo, kuuyu akweek :chēē kātōōsiloo. -Māābooyē :anii ng'wēny ām lēbkēēyichu wōōyēch, ānkoo māāwōō.

¹²Kyāāyēwook ām muytaayeet nyēē nyikiis miisin tukuuk chēē ibooru kule anii :lēbkēēyiintēēt nyēbo man. Kiyēyākiis :tukuuk chēbo kwōng'uut ām kāāmuukēywēēkaab Yēyiin.

¹³Kiyēē mānāāyibwook akweek ku nyikiisinto, kuu wōloo kyāāyibchintooy kanisoosyek chuut alak. Yēē ākoo ng'ālyoo kis, ōnyōōwoo kaat ām lēēluutyoonoo.

¹⁴Nto raat kuunyi, āchōboot āruutoochook nyēbo sōmōk āmēēbērē āyibchook nyikiisinto kuuyu -māāmāchē tukuukwook nteenee āmāchook akweek nkit. Mākōnōrchinē :lēēkōōy sikiikwaa kiy, nteenee sikiik :chēē kōnōrchinē lēēkōōk.

¹⁵Kunyi ang'erechaat miisin āyēyiisyēē tukuukyuu tukul chēē āboontē kubo akweek. Ām nee sōōchāmoo kisich ānkāāchāmook :anii miisin?

¹⁶Ōmuuchē ocham kule manaayey kunyikisyook :kiy, nteenee imuuchē kumwooy :chii kule kyaaberbeeraak.

¹⁷Ātēēbē kule ii, kilātu ng'oo :bichoo kyāāyooku kukwa wōloo ōmiitē?

¹⁸Kyaasaaysaay Tiitō kuchō wōloo ōmiitē kuchōōnto keey ng'eetaabiya ake. Ara kilātwook :Tiitō? Ara -mēēntōōwēēch :Tāmirmiryēēt akeenke āk inee? Nto -mākiirābchinē kēēlto akeenke āk inee ōō?

¹⁹Ābērē kwōōsōōtē kutēē yooto tukul kule yoo kēēmwooyē kuu nyooto, kēēmiitē kēēyēētē keey. Lēyyē, kōkēēng'ālōolē ām kāāmuukēywēēkaab Yēyiin kuu biich chēē kiikunam Kiriistō. Mbo ng'eetaabiya, kēēyēyē kiy ake tukul kēēmāchē kiititiirook.

²⁰Āmuyoot akas kule yoo āchōōnii āmuuchē ānyōōrwook -mōōmiitē ōbuurē kuu wōlēē āmāktooy, āmēēbērē +mōōng'ērēkyi ng'aleek chēē +maamwaay. Iyiimoo mēt kule wuu nyēē tōōwookuutōōsii, ōtuuyiityinē keey moon, ōnyēērchinē keey, ōsooynēnē, ōnchuruurē keey, ōyēyootē seemseemnyeet, ō-āwēsyinē keey ānkōōchuunchuuntōōsii.

²¹Āmuyoot mbo kule yoo kāāchōō +mooyeyaa āchus ām taayeetaab Yēyiin nyēē ākoy ānērēēkyi biiko chēē chaang' choo kichoolwookēnootiin amanaaweek kutayee keey martaayeet āk sikornateet sukutililiitu.

2 Kōōriintēēk 13

Ōrōōtootē soboonwēkwook ankoosatee keey miyootyēēt

¹Ruutooynyuu :nyiitēnyi nyēbo sōmōk āchōō wōloo ōmiitē. Kubo kwaak yoo kātōok :lēēlis, ānkumwooy :biiko āyēēnku nto ku sōmōk kule kōkāsē kuyēyāktōōs, /kiitiil kule wuu nyooto.

²Miitē :ng'ālyoo nyēē kisimataayeenaak yoo kyāāruutoochook ām baannyuu bo āyēēng'. Kunyoo, tāākētyinē keey ng'ālyoontoonooto ālōō. Āmwoowook kule yoo kāāyēēwu, -māāsooyēē chii ake tukul ānku nyoo kichoolwookēnoot, nto nyoo kōtākuchoolwookēnē.

³Yooto yēē +mookas kule āyēyiisyēē kāāmuukēywēēkaab Kiriistō. -Mēēkuskusyook keey :inee, nteenee yēyiisyēē kāāmuukēywēēkyii.

⁴Imuuchē /kiisoot kule kimātinyē kāāmuukēy yoo /kikēēkwērtōochinē murtooywoontēēt, nteenee minyēē raat kāāmuukēywēēkaab Yēyiin. Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, kēēkuskusēch :nkacheek, nteenee +mābokēēyēyiisyēē kāāmuukēywēēkaab Yēyiin ām wōlēē ōmiitē.

⁵Kunyoo, ōrōōtootē keey ankootyemte keey sookas yoo ōtinyē manta. Nto yoo kookas kule -mōōtinyē Yēēsu Kiriistō, kukōōsuuytē ām kiyēē kōōtyēmchinē keey.

⁶Ātinyē mooyēēt kule +mookas kule mānāākiisuuytē :acheek ām tyēmiisyēēnyoo.

⁷Kēēsooyē Yēyiin kule osatee keey kiy nyēē miyaat. Kiyēē bo koomānuut ku kule oyey :akweek kiyēē bo man āmēēbērē kule /kēēsilēēch acheek.

⁸Mēēmuuchāksē keekwiil keey āk manta, nteenee māchāksē kēērubē manta.

⁹Kēēng'ērēkootiin ām kuskusyēēnyoo kātikoo baateey yoo ōkichootiin :akweek. Kēēsooyē :acheek kule ochurte.

¹⁰Ng'ālyoontoonooto :nyēē yēyoo asir ng'aleechu yoo tāālōō ām wōlēē ōmiitē, si nto yoo āyitu mēēbērē chāākōrōmchook ām kāāmuukēywēēk choo kikōōnoo :Mokoryoontēēt. /Kiikēēkōōno kāāmuukēywēēchoo ātitiirēēnook, āmēēbērē aserweeteenaak.

Kāā-āmiisēēt

¹¹Ng'ālyoo nyēbo lētuut ii, mbo ng'eetaabiya, ong'erech. Okas kule koochurte, ōkimkimiitu, okany kunoomnyo :mētēwookwook ānkōōkoolyoontōōsii. Yoo kooyey kuu nyooto, +mōōbuurtē keey Yēyiintēētaab chamateet āk kaalyeet.

¹²⁻¹⁴Ōtōrōōchē keey nyēē ōng'ērēkyinē keey. Lēyyē, ōnyōōru :akweek tukul bērrurtaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō, chamateetaab Yēyiin āk sinēntaab Tāmirmiryēēnyii. Isubooyook :biikaab Kiriistō tukul ām wōli. Chameetaab keey.

Kalatyeek

Kalatyeek 1

Kyoorōrchi keey :Bāwulō Kalatyeek ānkumāk̄yi bēur

¹Anii nyoo lēbkēēyiintēēt Bāwulō. Āmwoowook kule mēēbērē kitōōloo :biich buch nto ku chii ake tukul āyēku lēbkēēyiintēēt, nteenee nyēē kitōōloo ku Yēēsu Kiriistō āk Baaba Yēyiin nyoo kiing'ēētēē Yēēsu meet.

²Āsubooyē kanisoosyek tukul chēbo yēmēētaab Kalatyaa kēēboontē keey mbo ng'eetaabiya tukul.

³Lēyyē, kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet.

⁴Kuu yoo ōnkētē, kiikooyto :Yēēsu soboonnyii kubo ng'ōōkiswookikyoo sukuwēēkunēēnēēch wōlēē mii :kāāsōōtēywēēkaab rōkōs chēbo bichēēb kōōrooni. /Kikeeyey kuu nyooto kurubta keey āk wōlēē māktooy :Yēyiin nyoo Baaba.

⁵Lēyyē, kutōrōriit :Yēyiin ākookoy. Kuwuuyiit nyooto!

Kyōōyēbchi yiit kāānēētuut chēē miyootēch

⁶Ng'ētē :mooyēēt yoo kaakas wōlēē kyootayte areet akeenke Yēyiin nyoo kikuurook ōminy ām chamateetaab Kiriistō ānkōōwēēkyi keey kāānēētuutēk alak

⁷chēē mā kāroomēch. Kāākōōboor keey man kule mii :biiko chēē mii kōōbootook mētēwoy kumāchē kutubtub lōkōōywēk chēē kāroomēch choo rubtooy keey āk Kiriistō.

⁸Okany āmwoowook, ānkoo koomwook :chii ām acheek lōkōōywēk chēē teer āk choo kikyoomwook, nto ku malayikeet :nyēē koom, kunyoolu /bokēētōōrchi wōlēē bo maataab kibchuulyo.

⁹Kuu yoo kātōōkāsē, okany tāāmwoowook subak: Yoo mii kwoomwook :chii ake tukul lōkōōy chēbo kaararaacheet chēē teer āk choo kikyoomwook :acheek, kunyoolu /bokēētōōrchi wōlēē bo maataab kibchuulyo.

Wōlēē kinyōōrunto :Bāwulō kāāmuukēywēēk kuyēk lēbkēēyiintēēt

¹⁰Yoo kaamwaay kuu nyooto āmiitē āng'ērēēchē biiko? Acha, āmiitē āng'ērēēchē Yēyiin. Nto kyāābērē taang'ereech biiko, nto mēēbērē āyēmē tāāyēchi Kiriistō yiisyēēt.

¹¹Mbo ng'eetaabiya, āmwoowook kule lōkōōywēchoo kāroomēch choo kyāā-āmwook mākwoonēē wōlēē mii :biich buch.

¹²Mēēbērē kyāākāsēē biich nto kule kiineetaa :chii. Nteenee, king'oong'woo :Yēēsu Kiriistō.

¹³Ābērē kyookas wōlēē kyāāwuuyē :anii yoo kitāārubē miisin wōlēē wuu :ātēbuutēkaab Yuutayeek. Kyookas oob wōlēē kyāāwustooy biikaab Kiriistō nyēē kōrōom miisin ānkāasyēmē wōlēē kyāāmuuktooy awaang'te bichooto kutukul.

¹⁴Kikyāāriib :anii miisin kiruutēkaab mbo kuuko kusiir wōlēē kiriibtooy :Yuutayeek chuut alake chēbo bintanyuu.

¹⁵⁻¹⁶Nteenee king'oong'woo :Yēyiin ām chamateenyii ānkēt wōlēē wuu :lakwanyii. Kubooyiit man, kisimkutoola ām chamateenyii nkit /kumānāākēēsicho, ā-āmchinootē biiko choo mā Yuutayeek lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk Yēesu Kiriistō. Mānāāsoom chii kule kooneetaa.

¹⁷Mānāāwē mbo Yēerusālēēm kule wāātēebunēē choo kisimkuyēk lēbkēēyik, nteenee kyaachuul kēēlto bakeenke ākoy suurkwēēnēētaab Areebya nto yityo, ayeey Tamaasko.

¹⁸Nto yu kāwokubēk :kēnyiisyēk sōmōku kuchakee kākuuro :Yēyiin, atooch ākoy Yēerusālēēm waa-amee Bētērō lōkōōy. Kikiibuurtē keey Bētērō bēsyōōsyēk taman āk muut.

¹⁹Kyaakas nkinee Yāākōbō nyoo tuubcho āk Mokoryoontēēt ānku lēbkēēyichooto āyēēng' baateey chēē kyaakas.

²⁰Āmwoowook ām taayeetaab Yēyiin kule man :kiyēē āmiitē āsirwook nyēē -māāng'wiynānē.

²¹Yu kāwokubēk :bēsyōōsyēchoo ām Yēerusālēēm, ayeey ākoy yēēmēētaab Siirya ākoo nyēbo Kiliikya.

²²Kimānāaruutoochi kanisoosyek chēbo Yuuteeya.

²³Nteenee kiyityinē baateey ku lōkōōy /kēēmwooyē kule, “Mii kwoomtootē ra :chiitkiinye kiwusootēēch ng'ālyoontēētaab Yēyiin nyoo kimāchē kule kōōboot.”

²⁴Kisilto :bichoo Yēyiin kubo kiyēē kiyeyakay ām soboonnyuu.

Kalatyeek 2

Kicham :lēbkēēyik chuut alake kānēētiisyēētaab Bāwulō

¹Nto yu kakeeyta :kēnyiisyēk tamanu āk ang'wan, ayeey Yēerusālēēm. Kyāāwēētē keey Barnaaba ām baani āboontootē keey Tiitō.

²Kyāāwē Yēerusālēēm kuuyu king'oong'woo :Yēyiin. Āmiitē wōloto, āboorchi biiko choo tookunootiin ām kanisa lōkōōywēk chēē kāroomēch choo ā-āmchinootē biiko choo mā Yuutayeek. Kyaayey kuu nyooto simāābirtē nkuruukyuu buch.

³Ānkoo kimeemuraatanaat :Kirikiintēēt Tiitō nyi kyāāwēētooy, /mānāākēēkērchi koong' kule /kiimuraatan /sikēēchāmchi kuyēk chiitaab Kiriistō kuchurta.

⁴Kimii :biich chēē kikiikukwa Antyookya chēē kimwooyootē kule kimāchāktōōs /kiimuraatan chii /sikēēchāmchi kuyēk chiitaab Kiriistō kuchurta. Kikiikuyey keey :bichoo kule kiikōōyēnchi Yēesu ānkurisēēch. Kikiikōōsāb :bichoo bokuyooteech ām tankasta nyēē kiikēēnyōōru kubuntēē :Kāārārookiintēēt Yēesu, sukung'eet kuyeyeech kēēyēku subak motwoor chēbo kiruutēkaab Yuutayeeek.

⁵Nteenee mēēbērē kikyooysi keey bichoo mbo kisich. Kikeeyey kuu nyotoo sōōtēbtē :akweek ng'ālyoontēētaab manta.

⁶Nto kurubta keey biich choo tookunootiin, mānāātāsyi :icheek kiy ām kiyēē ānēētē :anii. (Mā kiy yoo tookunoot :chiito nto mātookunoot kuuyu mākāsūnēē :Yēyiin chii wōlēēb saang'.)

⁷Kikas :bichoo kule /kikēēkōōno anii kāāmuukēywēēk ā-āmchinootē biiko choo mā Yuutayeeek lōkōōywēk chēē kāroomēch kuu yoo /kikiikoochinē Bētērō kāāmuukēywēēk kwoomchinoot Yuutayeeek lōkōōywēk chēē kāroomēch.

⁸Kiinkēt kule Yēyiin nyoo kiyēyē Bētērō kuyēk lēbkēēyiintēēt ām wōlēē mii :Yuutayeeek, ku Yēyiin nyiitēnyi :nyēē kiyēyoo nkanii āyēku lēbkēēyiintēēt ām wōlēē mii :biiko choo mā Yuutayeeek.

⁹Yu kawokukas :Yāākōbō āk Bētērō kuboonto keey Yoowaana choo ki kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō kule kiibēruur :Yēyiin yiisyēēnyuu, koosubaayaa anii āk Barnaaba kukachamta kāānēētiisyēēnyoo. Kichāmchiin kule kyoomchi :acheek lōkōōywēk biiko choo mā Yuutayeeek ānkwoomchi :icheek choo Yuutayeeek.

¹⁰Kiyēē kimwoowēēch ku kule kiisōōtē biikaab Kiriistō choo bānoon ām Yēērusālēm, ng'ālyoo nyēē kyāāchōboot miisin ayey.

Wōlēē kikwiilta :Bāwulō Bētērō ām Antyookya

¹¹Kimii :yēē kiruutoochi :Bētērō Antyookya, nto ābērē akas, kimachuulaat. Yooto asoot kule ākoy akwiil kukāsē :biiko.

¹²Nto kiyēē kiisach ku kule: Kuyitu :Bētērō, kyoomchiintōōs āmiik āk biiko choo mā Yuutayeeek. Nto yu kabokuyit :biiko alake chēē kikwoonēē wōlēē mii :Yāākōbō, kusatee keey :Bētērō wōlēē mii :biiko choo mā Yuutayeeek, kuuyu kiiywēyē choo mwooyē kule mābooyiitu :chii Kiriistō kuchurta yoo /kamakiimuraatan.

¹³Kirub :nkicheek Yuutayeeek alake ātēbuutēkaab Bētērō ānkulumchi :nkinee Barnaaba ng'aleechaata.

¹⁴Nto ābērē akas :anii kule kimāyēyē :bichoo kurubta keey āk wōlēē wuu :manta nyēbo lōkōōywēk chēē kāroomēch, āburoyong'tē Bētērō kukāsē :biiko tukul kule, “Murooni, ānkoo iyēku inyiing' Yuutāyiin, kōmēērubē :inyiing' kiruutēk tukul chēbo Yuutayeeek. Kunyoo ii, imuuchē kule nee ikērchi koong' biiko choo mā Yuutayeeek kurub kiruutēkaab Yuutayeeek?

¹⁵Ānkoo kēyēku :acheek Yuutayeeek ām yyootēt amakeekerkeeye biiko alak choo -mēēnkētē kiruutēkaab Yēyiin,

¹⁶kiinkētē kule -/mākiitiilchinē chii ake tukul kule churtaat ām taayeetaab Yēyiin kuuyu rubē kiruutēk. Nteenee, /kiitiilchinē kule churtaat kuuyu iyēnchinē Yēēsu nyoo Kāārārōokiintēenyoo. Kiyooto :nyēē yēyēēch :acheek Yuutayeeek kiikaasee keey Kāārārōokiintēt Yēēsu sukung'eet /kiitiilweech kule /kēēchurtootiin ām taayeetaab Yēyiin āmēēbērē kubo kule kēērubē kiruutēk. -/Mākiitiilchinē chii kule churtaat kubo kule rubē kiruutēk.

¹⁷Yibēēch :Yuutayeeek alake kule kēēchoolwookēnootiin kuuyu kōōkēēmētē kiruutēkaab Yuutayeeek sukung'eet kōōtiilwēēch :Yēyiin kule kēēchurtootiin ām Kāārārōokiintēt, āmēēbērē kubo kiruutēk. Ara ibooru sōō :yooto kule yēyēēch :Kāārārōokiintēt kēēchoolwookēn? Achicha! Māwuu nyoo mbo kisich.

¹⁸Nteenee yoo kaacham subak kule /kiirāroochē chii kubo kule bēng'tēē kiruutēk, āchoolwookēnoot.

¹⁹Kikiikōōtiinyoo nkanii :ng'aleekaab kiruutēk nteenee /kiikiityaakteenaa wōlēē mii kiruutēchoo, sāmīny kubo Yēyiin.

²⁰Kuu yoo kimēē :Kiriistō wuu nyēē kyaameey :nkanii kuu nyooto. Mēētākuwuu :soboonnyuu yoo kibo taay, nteenee āboontē ra Kiriistō ām soboonnyuu. Soboonnyoo nyēē āmīnyē ku nyēē ākoosēē keey Lakwataab Yēyiin. Kichama :lakwani kut kōōkooyto soboonnyii kubo anii.

²¹Irāroochēēch :Yēyiin kubo chamateenyii nkit āmēēbērē kuuyu kēērubē kiruutēk. Kiy :nyoo nyēē -māābākooktooy. Nto ki man kule /kiitiilchinē chii kule churtaat kuuyu rubē kiruutēk, kukime sōō :Kiriistō nyēbo buch?"

Kalatyeek 3

/Kiirāroochē chii kubo kule ikoosēē keey Yēyiin mēēbērē kuuyu rubē kiruutēk

¹Ōbērbērēch :Kalatyeek sōō nyēē tyaa! Kiitaankooyaak :ng'oo ēē? So! Ntēē /kikiiboowook kutook kiyēē kibur sukumēēchi :Yēēsu murtooywoontēt.

²Lēyyē, ānkōōmwoowoo, kyōōnyōōru Tāmirmiryēētaab Yēyiin kuuyu kyoorub kiruutēkaab Yuutayeeek ēē, nto, kuuyu kyōōyēnchi kiyēē /kikyoomwook?

³Ōbērbērēch nyēē -/mākyoomu. Kyōōtoowunēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin, neennyi ōmāchē kule boowaang'tee kāāsōōtēywēēkaab biiko buch!

⁴Ōmāchē ōmwoowoo kule kyōōnyāliilchē nyēbo buch? Kubooyiit man, kimābo buch.

⁵Kikōōnook :Yēyiin Tāmirmiryēēnyii ankuyey tukuuk chēē /kiilātē ām wōlēē ōmiitē kuuyu kyōōyēnchi kiyēē /kikyoomwook āmēēbērē kuuyu kyoorub kiruutēkaab Yuutayeeek.

⁶Kiikoosēē keey :Abraam Yēyiin. Yooto, kuchamta :Yēyiin kule churtaat.

⁷Kunyi, māchāktōōs ōnkēt kule, biiko choo ikoosēē keey Yēyiin kuu yoo kiyēyē :Abraam, kubo :choo Kiriistō kuchurta.

⁸Kisimkōōboor :siruatēkaab Yēyiin kule mākōōtiilchi :Yēyiin biiko choo mā Yuutayeek kule imuuchē kuchurta yoo keekaasee keey inee. /Kikiiboornēē yooto yoo kimwoochinē :Yēyiin Abraam kule, “Mākōōbēruurākiis :biiko tukul chēē mii kōōrēēt kubununēēniing’.”

⁹Kunyoo, kōōbēruurākiis :biiko tukul choo ikoosēē keey Yēyiin kuu yoo kiyēyē :Abraam.

¹⁰Nteenee chubootiin :biiko tukul choo swēē kiruatēk kuuyu mwooyē :siruatēkaab Yēyiin kule, “Chuboot :chii ake tukul nyoo māyēyē tukuuk tukul choo /kikēēsirchi kitaabuutaab kiruatēk.”

¹¹Nteenee kubooyiit man, māmii :chii nyēē chāmtooy :Yēyiin kule churtaat kubo kule rubē kiruatēkaab Muusa. Mwooyē :siruatēk kule, “Nyōōru soboonto :chiito nyoo churtooy kubo kaakaaseenyii.”

¹²Yoo rubē :chii kiruatēk kumāmāchāksē kōōkoosēē keey Yēyiin. Nto chiito nyoo swēē ng’aleekaab kiruatēk, kōōtiinyē nyoo :kiruatēchoo.

¹³Kiwālāng’wēēch :Kiriistō kēēng’ēētyēē chubiisyēēt nyoo mwooyē :kiruatēk, yoo kichubāktōōs :inee kubo acheek. Mwooyē :siruatēk kule, “Chuboot :chii nyoo /kākiikārtooty keet.”

¹⁴Yoo kiwālāng’wēēch :Kāārārōokiintēēt Yēēsu, /kiibēruur nkicheek biiko choo mā Yuutayeek kuu yoo /kikiibēruurē Abraam. /Kikeeyey kuu nyooto sikēēnyōōru Tāmirmiryēēt nyoo kikuurtoowēēch :Yēyiin yoo kakiikaasee keey inee.

Kiruatēk āk kiyēē kiikukuurtoowēēch :Yēyiin

¹⁵Mbo ng’eetaabiya, okany baa, āboornēēnook ng’aleechu wōlēē kēētēbtooy kwaak: Yoo kāākuyēchiin :biiko āyēēnku kiirootyeet ām kiyēē kāākukāsyiin ānkōōtiinkyi āwut, kumāmii :chii nyēē imuuchē kwiiri. Kerkeey :ng’aleechu āk yooto.

¹⁶Kikuurtoochi :Yēyiin Abraam kiy āk kesennyaanteenyii. Mēēbērē mwooyē :siruatēk kule keseniisyekyii wuu nyēē ibooru :yooto kule biiko chēē chaang’. Acha, nteenee ng’ālōolēē chiito akeenke yoo mwooyē kule ‘kesennyaanteet’ nto nyooto ku Kiriistō.

¹⁷Kiyēē āmiitē ābooru ku nyi: Kiyey :Yēyiin kiirootyeet āk Abraam. Kunyoo, -mēēmuuchē :kiruatēk choo /kibokēēyēyē ām kēnyiisyēk bokolwookik ang’wan āk sosom lētuunoo kuweechweech kiirootyaanaa. Kunyi, -mēēmuuchē kutilta :kiruatēkaab Muusa kiyēē kiikukuurtoowēēch :Yēyiin.

¹⁸Kikuurtoochi :Yēyiin Abraam ām chamateet kule mākōōbēruur inee. Nto /kikēēnyōōru bēruuroo kuuyu rubē :chii kiruutēk, nto kimēēyyoong'unēē :bēruuroo chamateetaab Yēyiin.

¹⁹Kibo nee naas :kiruutēk? Okany āmwoowook. /Kikēētās kiruutēk kuuyu choolwookēnē :biiko. Kimāchāktōōs kule kōōbuur :kiruutēchoo ākoy kutook :kesennyaantaanaa kibo Abraam nyoo king'āloolēē :Yēyiin. Kiyey :Yēyiin kiruutēchoo ānkōōkoochi wōōrkooyoontēēt Muusa kubununēē malayikaanik.

²⁰Boonto :wōōrkooyoontō kubo kwaak komoswookik āyēēng' chēē iyyoonkyinē. Nteenee akeenke :Yēyiin.

²¹Ara kimii :Yēyiin kukwiilē keey nkit ām tukuuk chēē kikuurtoochi biiko yoo kikōōnu kiruutēk? Acha, māwuu nyoo mbo kisich! Nto /kikēēkōōnu kiruutēk sukukōōn soboontaab kibchuulyo, nto kiimuuchē :chiito kutililiit kuchurta ām wōlēē mii :Yēyiin kubo kiruutēk.

²²Nteenee, iboorwēēch :siruutēk kule rātootiin :biiko tukul ām choolwookātēēt. Kunyoo, mākōōkoochi :Yēyiin biiko choo ikoosēē keey Yēēsu Kiriistō kiyoo kiikukuurtoochi.

²³Kikēērātootiin :tukul ām kiruutēk ānkikirkirēēch :kiruutēchoo ākoy kuchō :Yēēsu nyoo kiikoosēē keey.

²⁴/Kikēēkōōnēēch kiruutēchoo kuriibootēēch kut kuyit :Yēēsu. Yoto /kiitiilwēēch kule kēēchurtootiin kuuyu kiikoosēē keey inee.

²⁵Kunyoo, kuu yoo kookiikaasee keey Kiriistō kōmēētākuriibootēēch :kiruutēk.

Lōkōkaab Yēyiin

²⁶Kyōōyēku :tukul lōkōkaab Yēyiin kuuyu ōkoosēē keey Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

²⁷Yu /kabokeebatisanaak ōbooyiitu Kiriistō, oluume keey inee ānkōōnoomnyē āk inee.

²⁸Mātiny kule ng'oo :ng'oo. Yoo kā Yuutayeek nto ku choo mā Yuutayeek, yoo choo motwoor nto choo mā motwoor, yoo murēn nto koorko, kumāmii :tēērchinooyēēt. Ōyēku :tukul akeenke ām Yēēsu Kiriistō.

²⁹Kuu yoo ōbooyē Kiriistō, ōyēku lōkōkaab Abraam ānkunyoolu /kēērōōbwook bērurto nyoo kikuurtoochinē :Yēyiin Abraam.

Kalatyeek 4

¹Okany āboorunēēnook kiya: Yoo tāku mining' :leekwa, kukerkeey āk motwooriin. Ānkoo ku cheechii :tukuukaab kwaan, mātinyē kāāmuukēywēēk ām wōlēē mii :tukuuchoo.

²Mii :inee āwunnyēkaab tilyōōnuutēkyii āk chēē iyyoonkyinē tukuuchotoo ākoy /kiikoochi kāāmuukēywēēk kubāw tukuuchoo, ānku bēsyēēt :nyotoo nyēē kikiikukwey :kwaan.

³Yoo kitākubāwēēch :kiruutēk āk ātēbuutēkaab kōōrooni, kikeekerkeeye lēēkōōy choo -mēēmuuchē keey.

⁴Nto yu kayit :bēsyēēt nyēē /kikiikēēchōb, kukōōn :Yēyiin lakwanyii nyēē kisichē :koorko kumii ng'wēnyuutaab kiruutēkaab Muusa.

⁵Kichokootyaakteech acheek choo kikēēmiitē ng'wēnyuutaab kiruutēk sukung'eet kēēyēku lōkōkaab Baaba Yēyiin kuchurta.

⁶Kuu yoo kēēyēku lōkōkaab Yēyiin, kōōkōōyook :Yēyiin Tāmirmiryēētaab lakwanyii chokōōwutēēch. Tāmirmiryoonotoo ku nyoo yēyēēch kēēkuur Yēyiin kule, “Baaba.”

⁷Kunyoo, -mēētākēēyēku motwoor nteenee kēēyēku lōkōkaab Yēyiin. Kunyi, kuuyu kēēbooyē Yēyiin, mākukōōnēēch kiy ake tukul nyoo bo lōkōkyii.

Kinyālilchi :Bāwulō Kalatyeeek sukunam ng'ālyoontēētaab manta

⁸Yoo kitākutoombo ōnkēt Yēyiin, kyōōbēng'tēē āynātōōs chēē māyēmāksē /kēēkutunkyinē.

⁹Nto raat yu kōōnkēt Yēyiin, nto kuuyu kōōkōōnkētook :inee, ām nee yu ōmāchē subak ōyēēchi ātēbuut āk ntāsimuut choo māyēētyēēchook kiy? Ōmāchē subak tākōōbootook :tukuuchoo?

¹⁰Ōmiitē baateey ōswēē ōriibē bēsyōōsyēk chēē wōōyēch, nto ārook ākoo kēnyiiisēk.

¹¹Āmuyoot ām wōlēē ōmiitē ōbuurtooy nyēē yoo kaakas, kwāābirtoochook nkuruukyuu nyēbo buch!

¹²Mbo ng'eetaabiya, āsoomook kule ōtēbii kuu anii nyoo kyāāmētē ātēbuutēkaab Yuutayeeek ankaakerkeyiitu akweek choo kimābāwook :kiruutēchoo. Māmii :lēēlis nyēē kyōōyēwoo yoo kyāāyēku too ām wōlēē ōmiitē.

¹³Ōnkētē :akweek kule nto kimā bōōrnyuu nyi kimakaraam, nto kimānāāchōō wōloo ōmiitē yu kibo taay.

¹⁴Kiimuuchē kuyeyaak :nyaamburuureenyyuu ochweesa nto otayaa. Nteenee, kyootaachaa wuu nyēē kyāāyēku malayikeetaab Yēyiin, nyēē wuu nyēē ki :anii Kāārārōokiintēēt Yēēsu bakeenke.

¹⁵So! Kookwaamaak :nee ra? Kiba ānō :ng'erekweechaakwook kyōōboontē yu kibo taay? Āmwoowook kubooyiit man kule kyōōbāybāyēch nyēē nto kiimuuchāktōōs, nto kyōōlōōtu koonyekwook ānkōōkōōnoo.

¹⁶Kunyoo ii, ara kwōōyiboo āyēku buunyoo ām wōlēē ōmiitē kuuyu kwāāmwoowook manta?

¹⁷Mii kusyēēmē :bichoo mākwōok orub kiruutēk kule kusaaysaayaak ōchāmchi ng'aleekwaa āmēēbērē kubo ng'al chēē kāroomēch. Nteenee mächē kusateenaak wōlēē āmiitē :anii sukung'eet oroob icheek.

¹⁸Karaam yoo kēēnēmchi keey :chii ām akweek ng'ālyoo kātikoo baateey kubo kāroomnyo. Ōyēyē kuu nyooto ākookoy āmēēbērē baateey yoo kēēboontē keey.

¹⁹Biikyuu chēē āchāmē, kuu yoo āmē cheebyoosya :moo yoo mākusich, kumii kung'woonchoo :nkanii kuu nyooto ākoy kut akas kule kōōkich ām Kāārārōokiintēt.

²⁰Ābērē nto kākēēboontē keey, sārēēkunēē mukuulēyto yoo āng'ālōolwook, kuuyu āmoo mēt :ng'aleekwook.

Lōkōkaab koorkēētaab kayta āk chēbo koorko motwooriin

²¹Nto akweek choo ōmāchē kubāwook :kiruutēk ii, -mōōnkētē kiyēē mwooyē :siruutēkaab Muusa?

²²Siraat kule kiboonto :Abraam wērikyii āyēēng'. Kisichē ake :koorkēētaab kayta kusich nyiin ake :koorko nyēē motwooriin.

²³/Kikēēsich wēēroo kibo koorko nyēē motwooriin kurubta keey āk kāsōōtēywēēkaab biiko buch. Nteenee /kikēēsich nyēbo koorkēētaab :kayta kurubta keey āk kiyēē kikuurto :Yēyiin.

²⁴/Kikiiwuuytēē kooruuchoo ng'al. Kerkeey :kooruuchoo āk kiirōotiisyek āyēēng'. Kiirōotypeet nyoo kibo taayta nyoo /kikēētoowunēē Tulwēētaab Sinaay kukerkeey :nyoo āk Akaar. Kwoonēē nyooto :lēēkōōy chēē motwoor.

²⁵/Kikiiwuuytēē Akaar tulwoonoo bo Sinaay ām kōōrēētaab Araabuuk nto nyooto ku Yēērusālēēm nyi bo raat nyoo motwoor :biikyii ām kiruutēk.

²⁶Nteenee kerkeey :Yēērusālēēm nyoo bo kibkōōnkōy āk koorkēētaab :kayta nyoo mēēbērē motwoor :biikyii ānku inee ku moomo nyēēnyoo acheek choo kiikiyēnchi Kiriistō.

²⁷Mwooyē :siruutēk kule: "Ing'erech wē, koorko nyēē sōōn, nyoo mānēēsich leekwa. Ichirirēn miisin :nyoo maneekeas ng'woonintaab leekwa. Tyaa sōō :lēēkōōy chēbo :koorko nyoo lōōlēnoot! Makuchaang'iit kusiir chēbo nyoo kānyōōr saannyya."

²⁸Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, okerkeeye :akweek Isaka wēēroo bo koorkēētaab :kayta, kuuyu /kikēēsichook kurubta keey āk kiyēē kikuurto :Yēyiin.

²⁹Kuu wōloo kiwuu :ng'aleek ām taay, kuwuu nyooto mbo raat. Ng'ēētē :choo /kikēēsich kurubta keey āk kāsōōtēywēēkaab biiko buch kuwus choo /kikēēsich ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēēt.

³⁰Nteenee, mwooyē nee :siruutēkaab Yēyiin kurubta keey yuutēyu? Mwooyē kule, “Ikweetee koorkoonoo motwooriin kayi kuboonto keey wēeroonyii. Mākoy kuyemta :wēeroo bo koorkoonoo kiy āk wēritaab koorkēetaab kayta.”

³¹Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, -mākēēbooyē :acheek koorko motwooriin, nteenee kēēbooyē koorkēetaab :kayta.

Kalatyeek 5

-Matookany kubāwook :kiruutēk

¹Yoo kiityooktook :Kiriistō, kimāchē kule simātākōōtiinyook :kiruutēk. Kunyi, ōkiilchi kaatyaaktaayaanaa -amookany /kiiwutēēnook subak muchōōkiitaab motwoornātēēt.

²Ōyēbchi yiit ng'aleekyuu. Āmwoowook :anii Bāwulō kule yoo koocham /kiimuraatanaak kule sukuchamtaak :Yēyiin, māyēētyēēchook kiy mbo kisich :meetaab Kāārārookiintēēt.

³Nto subak āmwoochinē chii ake tukul nyoo chāmtooy keey /kiimuraatan kule, yoo kayey kuu nyotoo, kumākyinē kuriib kiruutyēētaab Yuutayeek kumukuul.

⁴Nto akweek choo ōbērē kuchamaak :Yēyiin kule ōchurtootiin kuuyu ōrubē kiruutēkaab Yuutayeek, kyōō-irii tilyaanateet āk Kiriistō. Kyoochuchuuyee keey chamateet nyoo kiirāroochēēnook :Yēyiin.

⁵Kēētiyyēē keey :acheek Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule +mākēēnyōōru soboontaab kibchuulyo, kuuyu kiikoosēē keey Kāārārookiintēēt.

⁶Yoo /kakiimuraatan chii nto yoo /kamakiimuraatan, kumā kiy ām wōlēē mii :Kāārārookiintēēt Yēēsu. Nteenee kiyēē bo koomānuut kookaasee keey :chii Kāārārookiintēēt ānkuboonto chamateet.

⁷Kyōōmiitē ōlābātē nyēē karaam. So, ng'oo subak :nyēē king'emaak otay ng'ālyoontēētaab manta?

⁸Māchōōnēē :ng'ēmiisyēēt nyēē wuu nyoo wōlēē mii :Yēyiin nyoo kikuurook ōyēku lōkōkyii.

⁹Yēyē :muumaryaanto nyēē kisich mayyeek tukul kukuut. Kunyi, imuuchē :ng'ālyoo nyēē mining' kuweechaak nkakweek tukul.

¹⁰Ātinyē man ām Mokoryoontēēt kule mēēbērē +moosoot ām kēēlto ake. +/Mākiing'woonchi chiito nyoo kēēbotbootook nyēē mātiny kule ng'oo :chiichoo.

¹¹Mbo ng'eetaabiya, nto kitāāmiitē ānēētook kule ākoy /kiimuraatan chii sukuyēk chiitaab Kiriistō, nto mēēbērē /tākēēwusoo. Nto kiwuu nyotoo, nto ki buch aneet meetaab Yēēsu ām murtooywoontēēt nyoo iyiiimē icheck mētēwoy.

¹²Ābērē nto bokuchwenta keey :bichoo mii kōōyiimook mētēwoy.

Soboontaab Tāmirmiryēēt āk nyēbo kōōrēēt

¹³Nto kurubta keey āk akweek ii, mbo ng'eetaabiya, ōkuurootiin āmēēbērē tākubāwook :kiruutēk nteenee, mayeyaak :yooto ō-āsyi keey muchastaab bōorwoonikwook. Ōyēētyēēchinē keey ām chamateet.

¹⁴Iyumē kiruutēk tukul :kiruutyoonoo mwooyē kule, “Icham laatyeng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.”

¹⁵Osaan ōloong'tēē keey āmōō-āmē keey nkosyur, kuuyu ōmuuchē owaang'te keey.

¹⁶Āmwoowook nanyuun kule ōbēēsyētēē Tāmirmiryēēt simatwaaraak :muchastaab bōorwoonikwook.

¹⁷Kwiilē keey :muchastaab bōorwoonik āk Tāmirmiryēēt. Kunyi itooyēēnook :muchastaab bōorwoonik orub Tāmirmiryēēt. Nteenee mwoowook :Tāmirmiryēēt kule -moorub tukuuchoo miyootēch, simooyey kiyēē mächē :moonikwook.

¹⁸Kunyi, yoo intōōwook :Tāmirmiryēēt, mēēbērē tākubāwook :kiruutēk.

¹⁹Tookunootiin :yēyuutēkaab chii nyēē muchāsiin nto chooto ku: martaayeet, soboonto nyēē mā tiliil, sikornateet,

²⁰kutunkynooyēētaab āynātōōs, sookēyēēk, wēchēētaab keey, wookuutyēēt, yoo mēēchinē ake :moo kubo kiyēē boonto :ake, nyēērunātēēt, sooyñānēēt, bcheyeetaab keey, kaankweleet,

²¹tuuyintaab moo, bōōkitēēt, sookwoonuut chēē /kyoomē kut /bokiikēēytēē āk alak chēē kerkeey āk chooto. Lēyyē, āmwoowook kuu yoo kyāāmwoowunoonwook, kule ōriib keey kuuyu mānyōōru :choo rubē ng'aleechu ātēbto ām Kaab Yēyiin.

²²Nteenee, kiyēē yibu :Tāmirmiryēēt ku chamateet, ng'erekweek, kaalyeet, muytaayeet, ntusātēēt, karaamateet, kaakaaseet,

²³yibēētaab keey ng'wēny āk riibēētaab keey. Māmii :kiruutyō ake tukul nyēē kwiilē ng'aleechu.

²⁴Kiikubakaakta :biikaab Kāārārookiintēēt Yēēsu muchastaab bōorwoonikwaa āk tukuuk chēē miyootēch chēē mächē :moonikwaa.

²⁵Kuu yoo kōōkukōōnēēch :Tāmirmiryēēt soboonto nyēē lēēl, okany kēēbēēsyētēē Tāmirmiryoonoo.

²⁶Kunyoo, -mōōkānyē kēēng'āsē keey āmākēēchiwēnootē biiko alak nto kiituuyiityinē keey moon.

Kalatyeek 6

Ōyēchinē chii ake tukul nyēē karaam

¹Mbo ng'eetaabiya, yoo kayey :chii ng'ōōki, -moosyool nteenee ōyisu muut :akweek choo ōkichootiin ām Tāmirmiryēēt ānkōōriibē keey simōōsuuchi :nakweek ng'ōōki.

²Ōyēētyēēchinē keey yoo kānyikisyook :ng'ala. Yoo!kooyey kuu nyooto, +mootyich kiyēē mwooyē :mākuutyēētaab Kiriistō.

³Yoo isōōtē :chii kule inee ku anum āmēēbērē wuu nyooto, kākwēto keey :nyoo.

⁴Māchāktōōs :chii ake tukul kōōrōōtootē ātēbuutēkyii. Yooto, makung'erech kubo kiyēē kiikuyey āmēēbērē kule kēēkuykuuyēē keey kiyēē kiikuyey :chiito ake.

⁵Kālābē :chii nyalilnyii nkit.

⁶Biich alak tukul choo /kēēmiitē /kiinēētē ng'ālyoontēētaab Yēyiin, kumāchāktōōs kuyēmtooy tukuuk chēē boonto āk kāānēētikwaa.

⁷-Mookany /kiiberbeeraak. Māmii :chii nyēē imuuchē kuchiiraneē Yēyiin. Kiyēē choonē :chii kukēsē kiyooto.

⁸Nyoo choonē muchasta, kukēsē meet. Nto nyoo choonē ng'aleekaab Tāmirmiryēēt, kukēsē soboontaab kibchuulyo.

⁹-Mookany kēēchoosyē kēēyēyē chēē kāroomēch, kuuyu yoo kayit :āsiiswēk chēē kiikuchōb :Yēyiin, mākutuwēnēēch yoo kāmākēēnyēbēt.

¹⁰Kunyoo, kuu yoo tākēēboontē bārooyinto, okany kēēyēyē tukuuk chēē kāroomēch ām wōlēē mii :biiko tukul ānku miisin, ām wōlēē mii :choo kiikōōyēnchi Yēyiin.

Ng'aleekaab lētuut

¹¹Okasee siruutēchu wōōyēch kule anii nkit :nyēē āmiitē āsirwook.

¹²Biiko choo mächē kōōboorunēē wōlēēb saang' kule kāroomēch :choo mii kukērchook koong' kule /kiimuraatanaak. Yēyē :bichoo kuu nyooto /simākēēwus kubo murtooywoontēētaab Kiriistō.

¹³Ānkoo kuwuu nyooto, măriibē :bichooto /kiimurootānē kiruutēk tukul, nteenee mächē kule /kiimuraatanaak sukung'eet kung'asee keey murootāniisyēēng'woong'.

¹⁴Lēyyē, māky ang'erechee kiito ake, nteenee āng'ērēchēē murtooywoontēētaab Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō. Kiikuyeya :meetaab Yēesu ām murtooywoontēēt akas kule buch :soboontaab kōōrooni ānkāāyēku :nkanii buch ām wōlēē mii :soboonooto.

¹⁵Māyēētyēēchinē kiy yoo /kakiimuraatan chii nto yoo /kamakiimuraatan. Nteenee kiito nyēbo koomānuut ku kunyōōr :chiito soboonto nyēē lēēl.

¹⁶Lēyyē, kōōkoochi :Yēyiin kaalyeet biiko tukul choo rubē ng'aleechu ānkōōbēruur. Bichooto ku biikaab Yēyiin chēbo man.

¹⁷Kunyoo, matakukwiilaataa :chii kung'eetee ra kuwo taay kuuyu āboontē bēēruutook ām bōōrnyuu chēē kyāānyōōru kubo Yēēsu.

¹⁸Mbo ng'eetaabiya, kōōbēruurook :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō. Kuwuuyiit nyooto.

Ēfēēsēēk

Ēfēēsēēk 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō biikaab Ēfēēsō ānkumākyi bērrur

¹Anii :nyoo Bāwulō nyēē kitoola :Yēyiin āyēku lēbkēēyiintēētaab Kāārārōokiintēēt Yēēsu. Āsirwook lōkōōywēchu akweek biikaab Kiriistō chēbo kiriinkēētaab Ēfēēsō choo kyōōyēnchi Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

²Lēyyē, kōōbēruurook :Baaba Yēyiin ānkōōnyōōru kaalyeet ām wōlēē miitē :inee āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

Kichōb :Yēyiin /kiiraraach biiko

³Kusilākoy :Yēyiin nyoo kwaaniitaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō. Kukōōnēēch :Yēyiin bērrur ake tukul nyēbo soboontaab Tāmirmiryēēt kubununēē Kiriistō.

⁴Kisimkutooleech :Yēyiin /kumānāākēētoow kōōrēēt kubununēē :Kāārārōokiintēēt sukung'eet kēētililiitu nyēē -mākēētinyē miyootyo ake tukul ām taayeenyii.

⁵Kisimkootiil :Yēyiin ām chamateenyii kule kēēyēku lōkōkyii kubununēē Kāārārōokiintēēt Yēēsu. Kiyey yooto kuu wōloo kimāktooy nkityōōniin.

⁶Okany kiitōrōōr Yēyiin kubo bēruuro wōō nyoo kiikurōōbwēēch kubununēē lakwanyii nyoo chāmē :inee.

⁷Kiikuwālāng'wēēch :Kāārārōokiintēēt ām korotiikyii choo kiwasta, nto yooto /kukōōkēēnyōōwēēch kaat ām chooolwookātēēnyoo. Chāmēēch sōō :Yēyiin nyēē tyaa!

⁸⁻⁹Ām chamataani wōō, kiiboorwēēch chōbēēnyii nyēē kiiyeelaat. Kirōōbwēēch kiirnātēēnyii ankuyeyeech kiinkēt kiyēē kimāchē kuyey kubununēē Kiriistō. Kiitiil kuyey kuu nyooto kuuyu kikas :inee nkityōōniin kule ki karaam.

¹⁰Kiito nyēē kiikuchōb :Yēyiin ku kule Kiriistō :nyēē mākuyis ānkubāw tukuuk tukul chēē mii barak āk ng'wēny yoo kāyityiin :bēsyōōsyēk chēē yēmootiin.

¹¹/Kisimkeekweyeech ām Kiriistō kēēbooyiitu Yēyiin nyoo ityiichē tukuuk tukul kurubta keey āk wōlēē kikiikusatita āk wōlēē kimāktooy.

¹²Kunyoo, mākāktōōs :acheek Yuutayeek choo kisimkiikēnēē keey chōōnēētaab :Kāārārōokiintēēt, kēēsilitooy Yēyiin kubo wōōyinnyii.

¹³Kyōōyēnchi :nkakweek choo kimōōyēku Yuutayeek yoo kyōōnāmē ng'ālyoontēētaab manta nyoo irāroochē biich. Yu kābōōyēnchi Kiriistō /keeng'oocheenaak Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo /kikiikēēkuurtoowook /sikiinkētēēnook kule ōbooyē Yēyiin.

¹⁴Yu /kikēērōōbwēēch Tāmirmiryēēt, ki kereeryaanteet :nyooto nyēbo nyoo +mākēēnyōōru ām bēsyēēt nyoo /kiityooktēēch acheek choo kēēbooyē Yēyiin. Kēēsiltē Yēyiin kubo wōōyinnyii.

Kisoochi :Bāwulō biikaab Kiriistō chēbo Ēfēēsō

¹⁵Kyaakas kule ōkoosēē keey miisin Mokoryoontēēt Yēesu ānkōōchāmē biikaab Kiriistō.

¹⁶Kunyi, kimāākustooy ābirchi Yēyiin kōōnkōy yoo āsoowook.

¹⁷Āsooyē kibtaman Baaba Yēyiin nyoo boonto lēbkēēyyēēt ānku kwaaniitaab Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō kule kukōōnook kiirnātēēt ānkung'oong'wook ōnkēt wōlēē wuu :inee.

¹⁸Āsooyē subak kule kusēw :mētēwookwook sōōnkēt kule ōkēnēē keey miisin kiyoo kiikukuurtoowook :Yēyiin kule sukurōōbwook āk mbo kule sookas wōlēē tēē :bērurto nyoo kyōōnyōōru :akweek āk biikaab Kiriistō tukul.

¹⁹Āsooyē mbo subak ōnkēt wōlēē tēē :nyikiisinto nyēbo kāāmuukēywēēk chēē mii kuyēyiisyēē :Yēyiin ām wōlēē kēēmiitē :acheek choo kiikiyēnchi inee nyēē māmii :kiyēē /kiiwuuytēē.

²⁰Kiyēyiisyēē :Yēyiin kāāmuukēywēēchooto, yoo kiing'ēētēē Kiriistō meet ankuyey wokutēbunēē āwunyii bo taay ām kibkōōnkōy kubāytooyiis :tukwaay.

²¹Bāytooy :Kiriistō chii ake tukul nyēē bāytooyiin ām barak, biiko tukul choo bo kāāmuukēywēēk āk mokorēēnik tukul. Inee :nyēbo kāāmuukēywēēk chēē wōōyēch miisin kusiir alak ām kōōrooni āk mbo ām kōōrēēt nyoo mākuchō.

²²Kiikōōkoochi :Yēyiin Kiriistō kubāw kiy ake tukul ankuyey inee kuyēk kāāyyoong'iintēētaab biikaab Kiriistō.

²³Biikaab Kiriistō ku bōōrtaab Kiriistō. Inee :nyēē yēyē bōōroo kuchurta ānku inee nyēē yēyē kiy ake tukul kuchurta ām wōlto ake tukul.

Ēfēēsēēk 2

/Kēērōōbwēēch soboonto nyēē lēēl ām Kiriistō

¹Ām taay, kikyōōbēku ōsobchootiin kubo ng'ōōkisto nyēē kyōōboontē,

²yoo kitōōrubē ātēbuutēk chēē nāmē keey āk soboontaab kōōrooni āk mbo chēbo bāytooyiintēētaab tāmirmirook chēē miyootēch ām wōliin bo barak. Bāytooyiintonoo :nyi mii kuyēyiisyēē choo mākāsyinē Yēyiin.

³Kikeekerkeeye :nkacheek tukul āk bichoto. Kitōōrtēēch :muchastaab bōōrwoonikyoo ānkikēērubē miisin kāāsōōtēywēēkaab tukuuk chēē miyootēch. Kuu wōlēē wuu :biiko alake, kinyoolchēēch nkacheek kēēnyōōru ng'wooninto nyēē /kimākiing'woonchi bichoto.

⁴Nteenee kuuyu chāmēēch :Yēyiin miisin ānkuriirēēnēēch kuyitita,

⁵kukōōnēēch soboonto nyēē lēēl ām Kiriistō. Ānkoo sinee kikiikēēbootyē kubo ng'ōōkisto nyēē kikēēboontē, kooraraacheech ām chamateenyii.

⁶Kiikoong'eeteeneech :Yēyiin meet āk Kāārārookiintēēt Yēēsu ānkōōyoomēēch āk inee sikēēbāytooyiisyē :tukul ām barak,

⁷sukōōboorunēē yooto ām bēsyōōsyēk choo kwoonii kule chāmēēch miisin nyēē māmii :kiyēē /kiiwuuytēē. Kiiboorwēēch chamataanaa kubununēē Kiriistō.

⁸Yēyiin nkityō :nyēē kiyēyook /kiiraraachaak kubununēē chamateenyii yoo kyōōkoosēē keey inee. Mēēbērē kyōōbirtoochi nkur nteenee kiy :nyoo nyēē kirōōbu :Yēyiin.

⁹Kunyi, mang'as keey :chii kule /kikiiraraach, kuuyu mēēbērē kibirtoochi kiyoo nkur.

¹⁰Yēyiin :nyēē kiyeyeech kēēyēku cheechii. Nto kuu yoo kēēyēku cheechii, kumākwēēch kēēyēyē tukuuk chēē kāroomēch choo kisimkuchōbwēēch kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu.

Kiichoomnyo :Yēyiin Yuutayeeek āk choo mā Yuutayeeek

¹¹Ōnkēt kule -mōōyēku Yuutayeeek :akweek ām yyootēēt. Kuurook :choo /kiimurootānē kule 'chēē -/mākiimurootānē' (kiy nyēē /kēēyēyēē āwuun buch).

¹²Okas kule kimānōōnkēt Kiriistō yu kibo taay, /ankikiikeekertaak saang' nyēē ki mākoy ōnyōōru bērurtaab Isrāyēēl nyoo kiikukuurtoochi :Yēyiin biikyii. Kikyōōminy kōōrooni nyēē māmii :kiyēē tōōkēnēē keey āmōōnkētē Yēyiin.

¹³Kyōōlōōyēch :akweek ām wōlēē mii :Yēyiin yu kibo taay. Nteenee /kōōkēēkwērwook raat ōlēēkityi Yēyiin kubununēē korotiikaab Yēēsu.

¹⁴Inee nkityōōniin :nyēē kiyibchi Yuutayeeek āk choo mā Yuutayeeek kaalyeet ānkiikōōtuuyo bōrōryōōsyēchooto tukwaay kuyēk kiito akeenke. Kiikubut tōōtēēt nyoo kiyibu buunyoontiit.

¹⁵Yu sukuyeyakay kuu nyooto, kiikooyto :Kāārārookiintēēt soboonnyii sukoowaang'tee kiruutyēētaab Yuutayeeek āk mbo mākuutēkaab kiruutyoonoo. Kiyey yooto kiito akeenke kuyēwunēē wōlēē mii :bōrōryōōsyēchooto āyēēnku ānkunoomnyo āk inee nkit. Kiyib kaalyaanaa ām kēēlooto.

¹⁶Yu kāwokumēēchi :Kāārārookiintēēt murtooywoontēēt, koowaang'ta yooto buunyoontiit ānkōōchoomnyo bichoo kuyēk kiito akeenke.

¹⁷Kichō :Kāārārookiintoonoo sukuyibwook kaalyeet akweek choo mā Yuutayeeek choo kyōōlōōyēch ām wōlēē mii :Yēyiin ānkuyibchi nkicheek kaalyeet Yuutayeeek choo kilēēkitēē.

¹⁸Kunyoo, inee :nyēē yēyē :bōrōryōōsyēchuutēchu tukwaay kuyityi Baaba Yēyiin ām Tāmirmiryēēt akeenke.

¹⁹Kunyi, -mātōōyēku sobooy :akweek choo mā Yuutayeek. /Kikēētāsyook biikaab Kiriistō ānkēēbooyē :tukul kayta akeenke nyēbo Yēyiin.

²⁰Okerkeeye kō nyēē /kikeeteech yēbo tiyēywoontēētaab ng'aleekaab lēbkēēyik āk wōōrkooyik kuboonto keey Kāārārōokiintēēt Yēēsu nyēē tolochta.

²¹Kiriistō :nyēē tiyē keetiik tukul chēbo kōōto kut kuyēk Kōōtaab Yēyiin.

²²/Kēēmii /kēētēēktook nakweek ām Kiriistō ōyēku kōōto wōlēē sukuminyē :Yēyiin ām Tāmirmiryēēt.

Ēfēēsēēk 3

Kyoomchi :Bāwulō lōkōōywēk biiko choo mā Yuutayeek

¹Ām ng'aleechaata tukul, ākutunkyinē :anii Bāwulō Yēyiin. Āmiitē kāābrātiisyō kuuyu kyāā-āmwook akweek choo mā Yuutayeek lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

²Kyookas kule king'oobwoo :Yēyiin ā-āmwook lōkōōywēchu kāroomēch bo chamateenyii.

³⁻⁴King'oong'woo lōkōōywēchoo kiiyēēlootiin. Yoo koosuman ng'aleechu kāāsirwook ām nwookinto, +mōōnkēt tukuuk choo kiiyēēlootiin choo ānkētē :anii kurubta keey āk Kāārārōokiintēēt.

⁵Ng'alyoo :nyoo nyēē /kimānāākiiboorchi biiko bēsyēēt ake kuu yoo kākōōboorchi :Yēyiin lēbkēēyikyii chēē /kiitāboonchi āk wōōrkooyikyii kubununēē Tāmirmiryēēt.

⁶Ng'alyoontonoo kiiyeelaat ku kule, mākurōōbchi :Yēyiin biiko choo mā Yuutayeek kiy kuu yoo kirōōbchinē choo Yuutayeek. Kāākunoomnyo :icheek tukul kuyēk kiito akeenke ānkumākunyōōr kiyoo kiikukuurtoochi :Yēyiin biiko kubununēē lōkōōywēk chēē kāroomēch chēbo Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

⁷Kikōōno :Yēyiin ayey yiisyooni bo āmtooyiisyēētaab lōkōōywēchoo kāroomēch kurubta keey āk bērunyii nyēē kirōōbwoo ām kāāmuukēywēkyii.

⁸Ānkoo ābooyē sinee ng'wēny miisin ām biikaab Kiriistō tukul, /kikēērōōbwoo kiyoo kule ā-āmchi biiko choo mā Yuutayeek lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey āk bāytit nyēē mātēē nyi nyēē boonto :Kāārārōokiintēēt.

⁹Māchāktōōs āboorchi chii ake tukul ng'aleechaa kiiyēēlootiin kuchakee /kikeeyey kōōrēēt. Kiiyeel :Yēyiin nyoo kiyēyē kiy ake tukul chōbēēnyii ākoy bēsyēēt nyēē

¹⁰kēēboorchi bāytooyik āk choo bo kāāmuukēywēk ām kōōrēēt barak kiirnātēēnyii nyēē tinyē komoswookik chēē tēērchiintōōs. Kimāchē :Yēyiin kōōboorunēē kiirnātoonoo wōlēē mii :biikyii.

¹¹Kikiikuchōb :Yēyiin ng'aleechaa kumanaayey kōōrēēt. Nto yityo chokootyiich kubununēē Kāārārookiintēēt Yēēsu Mokoryoontēēnyoo.

¹²Yoo kiikoosēē keey Kāārārookiintooni, kiityookootiin kubo inee kēēyityi Yēyiin nyēē māmii :tōsōōsyō ake tukul.

¹³Kunyoo, āmwoowook kule -mookany kubēk :moonikwook ām kiyēē ānyālilēē kubo akweek, kuuyu kiyēyākiis :ng'aleechaa /sikēēyibwook lēbkēēyyēēt.

Kisoochi :Bāwulō biikaab Ēfēēsō

¹⁴Ām ng'aleechaa tukul, ākutunkyinē Baaba Yēyiin.

¹⁵Inee :nyoo ibooru wōlēē māchāktōōs kōōbuurtooy :sikiintō āk lōkōkyii ānku ām wōliin bo kibkōōnkōy nto ng'wēny.

¹⁶Wōō :Yēyiin, lēyyē! Kōōtitiirēēnook kāāmuukēywēēkyii kubununēē Tāmirmiryēēnyii nyoo mii āriing'woong'.

¹⁷Āsooyē kule ōtēbtooy Kāārārookiintēēt ākookoy :akweek choo ōkoosēē keey inee. Kuchutitēēnook :chamateet

¹⁸soomuuch :akweek ākoo biikaab Kiriistō tukul ōnkēt kule chāmēēch :Kāārārookiintēēt miisin ānku tēē :chamataanaa wōli āk wōliin

¹⁹ānkōōnkēt mbo subak kule kēēytēē :chamataani wōlēē kēēkāstooy. /Kiinyiitwook chamataanaa bo Yēyiin kuyem.

²⁰Kutōrōriit :Yēyiin nyoo kōōnu kukeeytee chēē kākēēsoom nto mbo chēē kiisōōtyinē kurubta keey āk kāāmuukēywēēkyii choo mii kuyēyē yiisyēēt ām wōlēē kēēmiitē.

²¹Kutōrōriit :Yēyiin kēnyiiis āk kēnyiiis ām wōlēē mii :biikyii kubo Kāārārookiintēēt Yēēsu. Kuwuuyiit nyotoo.

Ēfēēsēēk 4

Noomnyēēt ām bōōrtaab Kiriistō

¹Āmwoowook :anii nyoo arataat kubo yiisyēētaab Mokoryoontēēt kule ōbuur ām soboonto nyēē chuulaat nyoo kikuurchook :Yēyiin.

²Ōyibē keey ng'wēny kutukul ānkōōntustōōsii. Ōmuytoochinē ng'al ānkōōchoomtōōsii.

³Osyem wōlēē ōmuuktooy okas kule kōōriib noomnyēēt nyoo kōōnu :Tāmirmiryēēt āk kaalyeet nyoo ituuyook.

⁴Akeenke :bōōrnyoo anku akeenke :nkinee Tāmirmiryēēt kuu yoo /kikēēkuurchēēch kiikēnēē keey kiito akeenke.

⁵Akeenke :Mokoryoontēēt, akeenke :manta anku akeenke :batisaneet.

⁶Akeenke :Yēyiin nyoo kwaaniitaab biikaab Kiriistō tukul. Bāytooy tukul, yēyiisyēē tukul ānkumiitē āriitaab tukul.

⁷Kirōōbchi :Kāārārookiintēēt chii ake tukul ām acheek yiisyēēt kurubta keey āk wōlēē wuu :chii.

⁸Kiyooto :nyēē mwooyē :siruutēkaab Yēyiin kule: “Kiwēēto kibratiiyek barak, ānkurōōbchi biiko tuwēnuutēk.”

⁹Ibooru nee :ng'aleechu: “Kiwo barak?”Ibooru kule kirēk kurook wōlēēb ng'wēny.

¹⁰Nyooto kirēku, ku inee mbo subak :nyoo kiwēētii barak kut wokoong'irta sukootyichakay :kiy ake tukul ām kōōrēēt.

¹¹Inee :nyooto kiyey biiko alak kuyēk lēbkēēyik, kuyēk :alake wōōrkooyik, kuyēk :alake āmtooyik, kuyēk :alake ākiikaab biikaab Kiriistō nto alak kuyēk kāānēētik.

¹²Kiyey kuu nyooto sukuchōb :bichoo biikaab Kiriistō kuyey yiisyēēt kōōtitiir bōōrtaab Kiriistō

¹³ākoy kēēnoomnyē :tukul ām kiyēē kēēchāmtooy ānkiinkēt Lakwataab Yēyiin kuchurta. Yooto kēēkich ankeechurte kutukul ām Kiriistō.

¹⁴Yooto, mēēbērē tākēēng'ārng'ārēch ām ng'ālyoontēēt /āmākēēwēēchwēēchēēch kēēyēēlchi komosta nyi nto nyiin kubo wusōōnēētaab kāānēētiisyēēt ake tukul nyēbo biich chēē ng'oomōōt chēē ibērbēērē biich ānkukēntooy biich.

¹⁵Nteenee, okany kēēkich ām tukuuk tukul keekerkeyiitu Kāārārookiintēēt nyoo kāāyyoong'iintēēnyoo, kēēmwooyē ng'al chēbo manta ām chamateet.

¹⁶Inee :nyēē inoomtōōs komoswookikaab bōōrto kuyēk kiito akeenke kutoorētē keey :tukul. Yoo kayey :komosta ake tukul ām komoswookichoo yiisyēēnyii, kunērē :bōōrtaab Kāārārookiintēēt tukul ām chamateet.

Onam ātēbuutēk chēē leelach

¹⁷Ōrōōtootē ng'ālyoontooni: Āmwoowook ām kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt kule -mōōminy kuu wōloo ming'tooy :biiko choo -mēēnkētē Yēyiin choo tinyē kāāsōōtēywēēk chēē māyēētyēēchinē kiy.

¹⁸Miitē :bichoo mēēnān ām wōlēē isōōtitooy /ankikiitabaanee wōlēē mii :soboonto nyoo kōōnu :Yēyiin. -Mēēnkētē :icheek kiy kuuyu kiyoomcho :mētēwoy.

¹⁹Kimēētākusobchootiin :mētēwookwaa. Kiikwoosyi keey sikornateet ānkōōwutootēē keey kuyēyē ng'al alak tukul chēē mā tiliilēch.

²⁰Māwuu nyoo :mākuutyēētaab Kiriistō nyoo /kikiineetaak.

²¹Miitē :manta wōlēē mii :Yēēsu ānkōōnkētē :akweek inee. /Kiikiineetaak

- ²²otayee keey ātēbuutēchoo kibo taay choo kitōōrchook :muchas choo kimii wokwooroontook.
- ²³/Kiikiineetaak mbo subak oweeksee kāāsōōtēywēēchoo kibo taay ankoorub kēēltaab Tāmirmiryēēt
- ²⁴ankoonam ātēbuutēk chēē leelach. /Kikeeyeyaak okerkeyiitu Yēyiin ōkārāmiitu kuchurta ānkōōtililiitu kurubta keey āk manta.
- ²⁵Kunyi, ōmētē ng'wiiynaneet ānkōōmwoochinē chii ake tukul ng'al chēbo manta. Kēēbooyē :tukul bōōrto akeenke.
- ²⁶-Mookany kutōōrchook :siirmōōyto ng'ōōkisto, āmānyēēr :chii kwiimēn.
- ²⁷-Mōōkoochi Kibrōkōsyooontēēt bārooyinto mbo kisich.
- ²⁸-Mātākuchōōrso :chii nyoo kō chōōriin, nteenee māchāktōōs kucheeng' yiisyēēt sukung'eet kunyōōr kiy nyēē kābchēchiin āk choo nyālilootiin.
- ²⁹-Mōōng'ālōolē ng'al chēbo āwēēsyō. Ōng'ālōolē ng'al chēē ititiirē biiko alak yoo kābotyi :kiy, sukung'eet kōōbēruurākiis :choo yēbchinē yiit.
- ³⁰-Mooyey kunyēēr :Tāmirmiryēēt nyoo kikōōnook :Yēyiin /sikiinkētēēnook kule ōyēku cheechii, ng'ālyoo nyēē ibooru kule mii :bēsyēēt nyēē makooraraachaak :inee kutukul.
- ³¹-Mookany kung'woonchook :ng'ala. Otayee keey siirmōōyoontiit. -Mōōnyēēru, āmōōyēyē wōōrōōr, āmōōng'ōōmē keey. Ōmētē ng'al alak tukul chēē miyootēch.
- ³²Ōtānkāsē kityō, ōriirēē alak ānkōōnyōōchinē keey kaat kuu yoo kiikunyōōwook :Yēyiin kaat kubununēē Kāārārōokiintēēt.

Ēfēēsēēk 5

- ¹Āmwoowook kule ōtēbchēē kuu wōloo wuunto :Yēyiin, kuuyu ōyēku lōkōkyii chēē chāmootiin
- ²ānkōōminyē nyēē ōchoomtōōsii kuu yoo kichameech :Kāārārōokiintēēt. Kichameech kut kōōkooyto soboonnyii kubo acheek kuu kiy nyēē boong'u nyēē anyiny nyēē /kākēēbēēlchinēē Yēyiin kōrōsēēk.
- ³Māmāchāktōōs kutookunēēnook :ng'ala chēē rubtooy keey āk martaayeet nto orub kēēlwookik alak chēē mā tiliilēch nto mbo oyeyaate mooyēētyoontiit. Ng'al :choo chēē mā kāroomēch ām wōlēē miitē :biikaab Kiriistō choo tiliilēch.
- ⁴Nto mbo subak, māāmāchāktōōs /kēēng'ālōolē ng'al chēē miyootēch, ng'al chēbo bēērbēēryō nto /kēēyēyē chiiran nyēē mā karaam. Nteenee kiyēē māchāktōōs kukēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy.
- ⁵Ōrōōtootē ng'aleechu: -Mēēmuuchē :mārtooyiintō, nto ku chii nyēē mā tiliil nto ku nyēē chēēmooyēētyoo kunyōōr ātēbto ām bāytooyiisyeētaab Kiriistō āk nyēbo

Yēyiin. Mooyēētyoontiit ku kēēlto ake nyēē kutunkyinēē :biiko tukuuk alak yoo kātākutunkyinē Yēyiin.

⁶-Mookany kooberbeereenaak :chii ng'al chēē māmii yēēt :kiy. Yēyē :ng'aleechaa kunyēēr :Yēyiin ānkōōng'woonchi biiko choo -mēēywēyē inee.

⁷Kunyoo, osatee keey biich chēē wuu choo.

⁸Kyōōmiitē mēēnān yu kibo taay, nteeneelkōōnyōōru lēbkēēyyēēt ām Mokoryoontēēt. Ōminy ōyēku lōkōkaab lēbkēēyyēēt,

⁹kuuyu lēbkēēyyēēt :nyēē yibu boorātēēt ake tukul nyēbo karaamateet, churtaayeet āk manta.

¹⁰Osyeem okas kiyēē ing'ērēēchē Mokoryoontēēt.

¹¹-Mōōwutēē keey ng'al chēbo mēēnān chēē mākōōnu kiy, nteenee ōsyooru kuruyoo saang'.

¹²Bo muyāt /keetwech ng'ālyoo nyēē yēyēē wung'aan :biiko choo mākāsyinē Yēyiin.

¹³Nteenee kiy ake tukul nyoo keekweny :lēbkēēyyēēt kutooku,

¹⁴kuuyu lēbkēēyyēēt :nyēē yēyē kiy ake tukul kutook. Ng'ālyoontoonoo :nyoo yēyē /kēēmwooy kule, "Ng'eet, wē, chēēbrwooniin, ankiing'eetee meet! Yooto, mākōōluuchiing' :Kiriistō."

¹⁵Ōriib keey miisin ām wōlēē ōming'tooy. -Mōōminyē ām kēēlto nyēbo bēērbēēryo, nteenee ōng'oomēkiitu.

¹⁶Ōyēyiisyēē bārooyin ake tukul kuyem kuuyu tinyē :bēsyōōsyēchu rōkōs.

¹⁷Kunyoo, -mōōkwērtē keey, nteenee ōnkēt kiyēē mächē :Mokoryoontēēt.

¹⁸Otayee keey bōōkitēēt kuuyu āroontook. Yēē kātāwuu nyooto, okany /kiinyiitwook Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁹Yooto, +mōōtyēēnē tyēēnwookik chēē tēērchiintōōs ōsiltooy Yēyiin. Ōtyēēnchinē Mokoryoontēēt ām mooyēēt akeenke

²⁰ānkōōbirchinē Baaba Yēyiin kōōnkōy ākookoy kubo kiy ake tukul ām kaayneetaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

Wōlēē mächāktōōs kōōbuurtooy :biich chēē kiikoomut keey

²¹Ōywēyē keey nto yooto, kukōōyibchi Kiriistō koonyit.

²²Mächāktōōs kōōywēyē :kooruuk saanikwaa kuu wōloo iywēytooy Kiriistō,

²³kuuyu saanteet :nyēē bāwu koorkēēt kuu yoo bāwu :Kiriistō kaniseet kumukuul nyoo bōōrnyii ānku inee :Kāārārookiintēēt.

²⁴Kuu wōloo iywēytooy :kaniseet Kiriistō, mächāktōōs kōōywēyē :koorko saanteenyii.

²⁵Nto nkinying' saanteet, mächāktōōs ichāmē koorkēēng'uung' kuu yoo kicham :Kāārārookiintēet kaniseet kut kōōkooyto soboonnyii

²⁶sukōōtiliilēē :kanisaanaa kubununēē ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

²⁷Kiikooyto soboonoto sukuchōbchi keey kaniseet nyēbo lēbkēēyyo, nyēē mātinyē tisyā, mā maasaat nto kutinyē miyootyo ake tukul.

²⁸Ām kēēlto nyēē wuu nyiitēnyi, mächāktōōs :saannyya ake tukul kuchāmē koorkēēnyii kuu wōloo chāmtooy keey. Murēn ake tukul nyoo chāmē koorkēēnyii kuchāmē keey nkit.

²⁹Māmii :chii bēsyēēt ake nyēē kiikutay keey, nteenee bāyē bōōrnyii ānkuriibē kuu wōloo yēytoochintooy :Kiriistō biikyii,

³⁰kuuyu acheek :chēē kēēyēyē bōōrtaab Kiriistō.

³¹Kuu yoo /kikeesir kule, “Kunyoo kiyooto nyēē yēyē murēn kung'eetee kōōtaab kwaan āk kaamet ankoomut koorkēēnyii ānkunoomnyo :tukwaay kuyēk kiy akeenke.”

³²Mii :manta nyēē wōō miisin nyēē iyeelaat nyēē ibooru :siruutēchu ānkung'ālōolēē Kiriistō āk biikaab Kiriistō.

³³Kunyoo, mächāktōōs :nkinee chii ām akweek kuchāmē koorkēēnyii kuu wōloo chāmtooy keey ānkumākyinē mbo :nkinee koorko kōōywēyē saanteenyii.

Ēfēēsēēk 6

Kāāburtaab lēēkōōk āk sikiikwaa

(Kolosaayek 3:20-22)

¹Nto akweek lēēkōōk, mächāktōōs ōywēyē sikiikwook, kuuyu ng'ālyoo :nyoo nyēē mākwook :Yēyiin.

²Mwooyē :siruutēk kule, “Iywey kōōn āk koomēt.”Kiruutyēēt :nyiitēnyi nyēbo taay nyēē kikuurto :Yēyiin

³kumwooyē kule, “Siiminy nyēē karaam ām kōōrēēt ākoy kooliloon.”

⁴Nto akweek sikiik, māmächāktōōs ōwusē lōkōkwook kut bokwoowēsiitu, nteenee ōnēētē ātēbuutēk chēē rubtooy keey āk Mokoryoontēēt.

Kāāburtaab motwoorik āk mokorēēnikwaa

(Kolosaayek 3:23—4:1)

⁵Nto akweek motwoorik, mächāktōōs ōkāsyinē mokorēēnikaab kōōrooni. Ōywēyē ām mooyēēt akeenke kuu wōloo ōywēytooy Kiriistō.

⁶Mōōywēyē sōō baateey kule sukuchamaak yoo kakasaak, nteenee ōywēyē kuu wōloo ōywēytooy Kiriistō, ōyēyē ām moonikwook kiyēē mächē :Yēyiin.

⁷Ōyēyiisyē ām mooyēēt akeenke wuu nyēē ōmiitē ōyēchinē Yēyiin yiisyoono
āmēēbērē kule ōyēchinē biiko.

⁸Ōnkēt kule mākutuwēn :Yēyiin chii ake tukul ām kāroomnyo ake tukul nyēē
kayey ānku motwooriin :chiichoo nto bāwu keey.

⁹Nto nkakweek mokorēēnik, māchāktōōs ōnāmē motwoorikwook ām kēēlto nyēē
karaam. -Mōōlyōōlchinē kuuyu ōnkētē kule nyoo Mokoryoontēēng'waa icheek ku
Mokoryoontēēng'woong' nkakweek :nyooto ānku inee :nyoo miitē kibkōōnkōy.
Māchāmē :inee chiito ake kusiir ake.

Booryēēt kubo soboontaab Tāmirmiryēēt

¹⁰Ng'ālyoontēēt nyēē āwoong'tēē ku kule, ōnyōōru nkuruuk kukwaanee wōlēē
mii :Yēyiin nyoo boonto kāāmuukēywēēk.

¹¹Onam kariikaab booryēēt chēbo Yēyiin sukung'eet oyeetee keey ām wōlēē mii
kēntooyiisyēētaab Kibrōkōsyoontēēt.

¹²Mābo :booryoonoo kule /kiitaata koroti. Nteenee kēēmiitē kēēbooryēē
bāytooyik, kāāntōōyik alak chēbo kāāmuukēywēēk, kāāyyoong'ikaab kōōroonēēb
mēēnān āk nkuruukaab tāmirmirook chēē miyootēch ām kōōrēēt barak.

¹³Kunyoo, onam kariikaab booryēēt chēbo Yēyiin kuyem, sōōyēētū yoo yitu
:bēsyoonoo bo rōkōs nyoo chōōnii, si yoo!koo-am booryēēt, kumāchāktōōs
tōōtitirootiin.

¹⁴Ōchōb keey ōyēku biich chēē ōmwooyē ng'al chēbo man, kuu yoo rātē keey
:chii nyēbo lukēēt yoo māchē kuwo booryēēt. Oluumee keey churtaayeet
sōōriibēē keey kuu yoo iluumēē keey :chii karneet wōlēēb tekēt yoo wēētii
booryo.

¹⁵Oluumee keey mbo lōkōōywēk chēē kāroomēch choo yibu kaalyeet sukung'eet
ōyyoong'unēē yooto kuu yoo iluumēē keey :chii kwēyōōn kēēēnkōōy.

¹⁶Nto subak, onam kaakaaseet kuyēk loong'eet nyēē ōyēētēē keey ām kootyēk
tukul choo bo ng'woonēēt choo mwooku :Kibrōkōsyoontēēt kuu yoo yēētēē keey
:chii loong'eet ām booryo.

¹⁷Ōriibē mētēwookwook sōōsōōtē kurubta keey wōlēē kiiraraaktaak
:Kāārārōokiintēēt kuu yoo iloochē :chii nyēbo lukēēt kuutwēēt sukukērēktēē
mētinyii. Onam ng'ālyoontēētaab Yēyiin sōō-āmēē booryēēt kuu yoo nāmē :chii
chōōkiit yoo wēētii booryo.

¹⁸Ōyēyē ng'aleechu tukul ōsooyē Yēyiin kuyēētyēēchook. Ōsooyē kibtaman ām
Tāmirmiryēēt. Ām ng'ālyoontooni, kumāchāktōōs ōchōbē keey -mookany kubēk
:moonik. Ōsoochinē biikaab Kiriistō tukul ākookoy.

¹⁹Ōsoowoo nkanii ānyōōru ng'aleek chēē āmwooyē sāābooru nyēē māmii :muyāt,
kiyēē iyeelaat kurubta keey āk lōkōōywēk chēē kāroomēch.

²⁰Arataat :anii kuuyu āyēku kiiyookiin nyēē ā-āmtooy lōkōōywēchoo kāroomēch. Osaay kule āmwoowu ng'aleechaa nyēē māmii :muyāt kuu wōloo mächāktōōs amwaayte.

Chameetaab keey

²¹⁻²²Āmiitē āyooku Tukiikō kuchō wōloo ōmiitē. Ng'eetaabiya :inee nyēē chamaat ānku nyēē /kii koosēē keey kubo yiisyēētaab Mokoryoontēēt. Mākumwoowook lōkōōywēk tukul chēē rubtooy keey āk anii sōōnkēt :nkakweek wōlēē āwuuyē :anii āk kiyēē āyēyē ānkumwoowook wōlēē kēēwuuyē :acheek tukul ānkōōtitiirook.

²³Ōtēbtē :akweek mbo ng'eetaabiya kaalyeet. Kuyēētyēēchook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō sōōchoomtōōsii ānkōōkoosēē keey inee.

²⁴Kōōbēruurākiis :biiko tukul choo chāmē Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō ām chamateet nyēē mābēku.

Filibiik

Filibiik 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō biikaab Filiibi ānkumākyi bēnur

¹Anii :nyoo Bāwulō, āboontē keey Tēmētēwō kēēyēchinē Kāārārookiintēēt Yēesu yiisyēēt. Āsirwook biikaab Yēesu Kiriistō ām Filiibi, kāāntōōyik āk toorētik.

²Kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō ānkōōnyōōru kaalyeet.

Kisoochi :Bāwulō biikaab Filiibi

³Yoo āsōōtook, ābirchinē ākookoy Yēyiintēēnyuu kōōnkōy.

⁴Yoo āsoowook akweek tukul, āsooyē ām ng'erekweek,

⁵kuuyu kikēyēētyēēchinoonu keey ām yiisyooni bo lōkōōywēk chēē kāroomēch kuchakee bēsyoonoo kyōōnyōōru ng'aleechu ākoy kura.

⁶Āchāmtooy kule makutas taay kōōtitiurook :Yēyiin nyoo kitoowu yiisyēēt nyēē karaam ām wōlēē ōmiitē. Yēyē kuu nyoto ākoy yoo /kaakiwaang'ta yiisyoono ām bēsyoonoo iyēēwu :Yēesu Kiriistō.

⁷Misyoo āsōōtook kuu nyoto, kuuyu ōboontēēnoo mooyēēt. Kyōōtiiyoo yoto āyēchinē Yēyiin yiisyēēt ānkoo mbo yoo kyaarataat ām nyōrōōrōōnik nto yoo kyāākiimē ānkāā-āmtooy lōkōōywēk chēē kāroomēch.

⁸Inkēt :Yēyiin kule āmchoo anii :yēēmootēēt akweek tukul ām chamateetaab Yēesu Kiriistō.

⁹Āsoowook kule kuner :chamateeng'woong' miisin ōnyōōru kiirnātēētaab Yēyiin ānkōōrōōtootē ng'aleek kāroomin

¹⁰soomuuch okwey kiyēē karaam ānkōōtililiitu bēsyoonoo itilē :Kiriistō ng'aleek.

¹¹Āsoowook ōyēyē ākookoy tukuuk chēē churtootiin kubununēē :Yēesu Kiriistō /sikiitōrōōr /ankiikaasta Yēyiin.

O-am booryēēt kubo Kiriistō

¹²Lēyyē, mbo ng'eetaabiya, āmāchē āmwoowook kule kiyēē kiyeyakay ām wōlēē āmiitē kōōkuyēētyēēchi kutas taay :lōkōōywēk chēē kāroomēch.

¹³Inkētē mbo raat :riibiik tukul chēbo kaytaab bāytooyiintēētaab Rooma āk biiko alak tukul kule arataat :anii kuuyu āyēchinē Kiriistō yiisyēēt.

¹⁴Nto subak, kookuyey :rātiisyēēnyuu kunyōōr mooyēēt :mbo ng'eetaabiya chēē chaang' ām Mokoryoontēēt kwaamta lōkōōywēkaab Yēyiin nyēē kōrōōm miisin āmēywyē.

- ¹⁵Man sinee mii :biiko alake chēē āmu lōkōōywēchoo bo Kiriistō ām tuuyintaab moo ānkukwiiloo, nteenee mii :alake chēē āmu lōkōōywēchoo ām mooyēēt nyēē karaam.
- ¹⁶Yēyē :icheek ng'aleechu kubo chamateet kuuyu inkētē kule kikwērwoo :Yēyiin wōli sukung'eet ayeet lōkōōywēkyii.
- ¹⁷Māng'āloolēē :bichooto kābo taay Kiriistō ām mooyēēt nyēē lēēl, nteenee ng'āloolēē kubo tuuyintaab moo. Isōōtē kule nto /kēētāsyi /kēēwuso yoo tāāmiitē wōlēēb kāābrātiisyō.
- ¹⁸Nteenee mā :kiy! Ang'erechaat kule /kyoomtooy Kiriistō ām keel ake tukul. Yoo āmtooy :alake kōōsōōtē nyēē miyaat, kwoomtootooy :alake kōōsōōtē nyēē karaam.
- ¹⁹Ātāsē taay āng'ērēchē ānkētē kule +/makiityaakta /ānkēēsārwoo, kuu yoo ōsoowoo ānkuyēētyēēchoo :Tāmirmiryēētaab Yēēsu Kiriistō.
- ²⁰Ākēnēē keey ānkāāyyoong'unēē kiito akeenke kule mākooy āmuy āyēchi Kiriistō yiisyēēt. Nteenee +māākiil raawuut kuu kwaak sāātōrōōrē Kiriistō ām wōlēē ābuurtooy yoo tāāsoboot nto yoo kaameey.
- ²¹Soboonnyuu ku Kiriistō ānku kaykay mbo yoo kaameey.
- ²²Yoo tāāsoboot tāku kāroomēch :tukuuk chēē tookunēēnoo āyēchinē Kiriistō yiisyēēt. Kunyoo botwoo kule nee :nyēē +maakwey.
- ²³Mii :ng'ala āyēēnku yu. Ākāykooyē āwēēchi keey wōlēē mii :Kiriistō bokiibuurtē keey tukwaay kuuyu kiy :nyoo nyēē karaam miisin,
- ²⁴nteenee kaykay ām wōlēē ōmiitē :akweek yoo āsoboot :anii.
- ²⁵Kunyoo kāānkēt kule māchāktōōs tākiibuurtē keey āk akweek kōōrooni sāāyēētyēēchook ong'erech ānkōōkiilchē ām kaakaaseeng'woong'.
- ²⁶Yoo kāāruutoochook subak, +moong'erech kubo kiyēē yēyē :Yēēsu Kiriistō kubuntēēnoo anii.
- ²⁷Māchāksē kityō ōbuurē kuu yoo mwooyē :lōkōōywēkaab Kiriistō, si yoo kachaakasaak nto kamachaakasaak, +māānkēt kule ōkiilchinē kiy akeenke ānkōōwuulyēē :tukul lōkōōywēkaab Kiriistō
- ²⁸āmōōmuyēē buunikwook. Yoo kakas :kwiilōōtichoo wōlēē ōyēnchintooy Yēyiin, mākoōboor :yooto kule kōōkubootyo :icheek /ankiiraraachaak akweek. Yēyiin nkit :nyēē kiikuchōb kuu nyooto.
- ²⁹Mēēbērē /kiikēēchāmwook sōō kule okaasee keey baateey Kiriistō, nteenee /kiikēēchāmwook kule /kiinyāliilook kubo inee.
- ³⁰Ōmiitē :nkakweek ō-āmē booryoonoo kyōōkāsē ā-āmē :anii ānkutāā-āmē kura.

Filibiik 2

Ōyibē keey ng'wēny kuu Yēēsu

- ¹Ara, /kiikiimē keey ām Kiriistō? Ara, /kiititiirē keey ām chamateenyii? Ara, /kēēsinēnē ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin? Ara, /kēēriirēē keey ānkēēkāsyinē keey kiisayta?
- ²Yoo wuu nyooto, ong'ereechaa miisin ōkāsyiintōōsii, ōchoomtōōsii ānkōōyēku akeenke ām moonikwook āk kāāsōōtēywēēkwook.
- ³-Mōōmākyinē keey tukuuk nkit, nto ōkāsē keey buch, nteenee ōyibē keey ng'wēny ānkōōyibē alak kule kāroomēch kusiir akweek.
- ⁴-Mōōkāsē baateey kiyēē ōmāchē :akweek nkit, nteenee ōkāsē :nkinee kiyēē māchē :biiko alake.
- ⁵Māchāktōōs ōkāsē kiy kuu wōloo kāstooy :Kāārārookiintēēt Yēēsu.
- ⁶Kiwuu :inee Yēyiin, āmēēbērē kiisoot kule kisāsu kāāmuukēywēēchoo sukukerkeyiit Yēyiin.
- ⁷Ānkoo kuwuu nyooto, kibakaakta kāāmuukēywēēchooto ankucham kuyēk motwooriin.
- ⁸Nto yu ki chii, kiyibē keey ng'wēny kukoonyitē Yēyiin ankucham mbo kumēēchi murtooywoontēēt.
- ⁹Kunyi, kiitōrōōr :Yēyiin Yēēsu ānkōōkoochi kaayneet nyēē wōō miisin kubiir kaayna ake tukul.
- ¹⁰Kunyoo, mākukutuny :chii ake tukul nyoo mii barak, nyoo mii ng'wēny āk nyoo mii kāābkwoombiich kukoonyitē kaayneetaab Yēēsu
- ¹¹ānkumwooyē :chii ake tukul kule Yēēsu Kiriistō :Mokoryoontēēt, /sikiitōrōōr Baaba Yēyiin.

Ōbooru kule ōywēyē Yēyiin

- ¹²Lēyyē, chōōrōōnuutēkyuu, yoo kōkēēboontē keey kwaak, kwōōkoonyitoo miisin. Kunyoo ānkoo ālōō raat ām wōlēē ōmiitē, ōywēyiisyē miisin kusiir yoo kōbo taay ānkōōyēyē tukuuk chēē ibooru kule /kookiiraraachaak.
- ¹³Ōnkētē kule imuuchē :Yēyiin kuyēētyēēchook yoo ōmāchē oyey kiyēē māchē :inee ānkōōyēyē kiyooto.
- ¹⁴Ōyēyē kiy ake tukul nyēē -mōōng'unyng'uunyē nto ōkwiilē keey.
- ¹⁵Yooto +mōōyēku biich chēē ōbēērē keey ānkōōtililiitu kuu lōkōkaab Yēyiin chēē mātinyē lēēlis ām kōōrooni bo chukurāt āk biich chēē moosotiin. Olekecheech kuu kookeel

¹⁶ānkōōkiilchi lōkōōywēkaab soboonto. Yoo kooyey kuu nyooto, āng'ērēchē bēsyoonoo itiilē :Yēesu Kiriistō ng'aleek, kuuyu mānāāwo buch :yiisyoonoo kyāāwuulyēē.

¹⁷Ānkoo +/makeewasta korotiikyuu /kiitaata kuu kōrōs kuuyu kyaa-am booryēēt sōōyēnchi Yēesu, +maang'erech ankeeng'erech :tukul āk akweek.

¹⁸Kunyoo nanyuun, mächāktōōs :nkakweek ong'erech āk anii.

Tēmētēēwō ākoo Ēbāfurōtiitō

¹⁹Āmoong'tēē keey Mokoryoontēēt Yēesu kule +māāyooku Tēmētēēwō ām lēēkitō kuchō wōloo ōmiitē saang'erech yoo /kāchokyoomwoo lōkōōywēkwook.

²⁰-Māāboontē chiito ake nyēē kāswook ng'aleekwook kuu inee.

²¹Wuulyēē :biiko alake ng'aleekwaa baateey, āmēēbērē ng'aleek chēē mächē :Yēesu Kiriistō.

²²Ōnkētē :akweek mbo wōlēē kiikōōboorunto keey :Tēmētēēwō nkityō, kuuyu āyēyiisyē :anii āk inee kuu leekwa āk kwaan kubo yiisyēētaab lōkōōywēkaab Yēyiin.

²³Kunyoo, āsōōtē +māāyooku kuchō wōloo ōmiitē yoo kaakas wōlēē wuunto :ng'aleek ām wōlēē āmiitē.

²⁴Ākoosēē keey Mokoryoontēēt kule +māāchōō :nkanii wōloo ōmiitē ām lēēkitō.

²⁵Kyōōyooku ng'eetaabiya Ēbāfurōtiitō wōlēē āmiitē sukuyēētyēēchoo. Kōōkēēwuulyēē lōkōōywēk chēē kāroomēch kyoomē booryēēt tukwaay. Nteenee, kwaasoot kule karaam ākētu inee kuchō wōloo ōmiitē,

²⁶kuuyu kōōkwoomchi inee :yēēmootēēt kubērē nto kasaak akweek tukul ānkōōyiimē mēt kuuyu kyookas kule kikiikumnyaan :inee.

²⁷Manta kimnyoonē ankitame. Nteenee kiriiree :Yēyiin. Mēēbērē inee baateey, nteenee kiriireenaa nkanii simātāsyi :meenyii ng'wooninto nyēē āboontē.

²⁸Anii miisin :nyēē kwāāmāchē kule kuchō wōlooto soong'erech subak yoo kookas inee, nto yooto mēēbērē tāāsōōtē miisin.

²⁹Otaach ām ng'erekweek tukul kuu ng'eetaabiya ām Mokoryoontēēt. Ōkoonyitē miisin biiko chēē wuu chutēchu,

³⁰kuuyu kyaalta keey nyēē kitāmēē kubo yiisyēētaab Kiriistō nto yooto kuyēētyēēchoo, ng'ālyoo nyēē kimōōmuuchē :akweek kut ōyēētyēēchoo.

Filibiik 3

Wōlēē /kēēyēytooy /sikeechurta

¹Lēyyē mbo ng'eetaabiya, āmwooyē kule ōng'ērēchē ām Mokoryoontēēt. -Māāyiimē keey yoo ākētyinē keey ng'aleechu kikyāāsirwook, kuuyu mākuriibook :ng'aleechaata.

²Ōriibēē keey buunichoo bo Yēyiin choo yēyootē ng'al chēbo miyootyo ānkutilootē bōōrwoonikaab biiko.

³Acheek :chēē /kikiimuraataneech nyēbo man, kuuyu kēēkutunkyinē Yēyiin ām Tāmirmiryēēnyii ānkiimoong'tēē keey Kāārārookiintēēt Yēēsu āmēēbērē kubo kiyēē kiikēyēchi Yēyiin.

⁴Āboontē sinee :nkanii ng'ālyoo ām kiyoo ng'āsēē keey :bichoo alake. Yoo mii :chii nyēē mwooyē kule imoong'tēē keey tukuuk chēē yēyē :biich buch, āboontē :anii ng'ālyoo nyēē siirē chooto.

⁵/Kikiimuraatanaa āboontē bēsyōōsyēk sisiit /ānkikēēsicho kuu Isrāyēēliin nyēbo kōōtaab Beenchamiin, Iburāniintēēt mētīt. Kyāāriibē :anii kiruutēkaab Muusa kuu :Fārisooyiintēēt,

⁶ānkyāākōrōōm miisin nyēē kyāāwus biikaab Kiriistō. Kyāāriibē kiruutēchoo nyēē kimāālēlē.

⁷Nteenee tukuuchoo kyāāyiitē :anii tukul kule ki kāroomēch, āyiitē choo raat kule buch ām kiyēē kiikuyēwoo :Kāārārookiintēēt.

⁸Ng'ālyoo nyēē karaam miisin kukeeytee kiyēē isōōtē :bichoo ku ānkēt Kāārārookiintēēt Yēēsu Mokoryoontēēnyuu. Kyāāmētē kiy ake tukul kubo inee ānkāāyibē tukuuk tukul choo kyāāyēyē kuckerkeyiit biyek saanam Kāārārookiintēēt kutukul

⁹ānkāāyēku akeenke āk inee. -Māyēyoo :kiruutēkaab Muusa achurte ām taayeetaab Yēyiin, nteenee āchurtooy kuuyu ākoosēē keey Kāārārookiintēēt. Yēyiin nkit :nyēē yēyē chiito kuchurta yoo keekaasee keey :chiichooto inee.

¹⁰Kiyēē āmāchē baateey ku kule ānkēt Kāārārookiintēēt āk kāāmuukēywēēk choo kiing'ēētēē inee meet. Āmāchē akerkeyiitu inee nyoo /kikiinyaliil /ankeebakach

¹¹si nto anyuun, /kiing'eeteenaa nkanii meet.

Ālābātyinē awaang'te kiyoo kitōōlchoo :Yēēsu

¹²-Māāmwooyē kule kwāāwoong'u nto kwāābuntoochi tabantaab churtaayeet, nteenee tāākiilē keey ayey kiyoo kitōōlchoo :Kāārārookiintēēt Yēēsu.

¹³Lēyyē, mbo ng'eetaabiya, -māāsōōtē kule kwaateryeech kiyooto. Kiyēē ārābchinē, ku āwuutyēē kiy ake tukul nyēē mii lētuunyuu ānkāākiilchi keey kiyēē mii taayeenyuu.

¹⁴Kunyoo, ālābātē ānyōōru kiyēē tuwēnēēnoo :Yēyiin kubununēē :Kāārārookiintēēt Yēēsu.

¹⁵Māchāktōōs :acheek tukul choo kēēkichootiin kiisōōtē kuu nyiitēnyi. Nto yoo ōboontē :akweek alake kāāsōōtēywēēk chēē teer, mākōōboorwook :Yēyiin.

¹⁶Okany keetas taay kiibuurtē lēbkēēyyoonoo kikēēnyōōru.

¹⁷Mbo ng'eetaabiya, ōkāsēē biiko choo yēyē kuu wōloo āyēytooy :anii ankooyey :nkakweek kuu nyooto.

¹⁸Kisimāmwoowook areet chēē chaang' ānkutāāmwoowook nyēē āriirē kule, kwiilē :biiko chēē chaang' ng'aleekaab meetaab Kāārārōokiintēēt ām murtooywoontēēt.

¹⁹Mii :bichoo bokwooroontōōs. Intōōytēē moonikwaa, intumēērēē tukun chēē miyootēch yēē kātāmuuytōōs ānkōōsōōtē baateey tukuuk chēbo kōōrooni.

²⁰Nteenee kēēbooyē :acheek kibkōōnkōy ānkēēmiitē kēēkānyē miisin Kāārārōokiintēēt nyoo Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō kuchōōnēē kibkōōnkōy.

²¹Makuweech bōōrwēkyoo chu bo ng'wēnyuuni kukerkeyiit bōōrnyii nyoo bo lēbkēēyyēēt ānkubāw kiy ake tukul.

Filibiik 4

¹Lēyyē, mbo ng'eetaabiya choo āchāmook, ōkiilchi Mokoryoontēēt kuu nyooto. Āmchoo akweek :yēēmootēēt miisin ānkāāng'ērēchēēnook sōō nyēē tyaa.

Ōbuurtē kaalyeet

²Lēyyē, āsooyiing' inyiing' Ewootya ākoo Suntiikē kule ōkāsyiinē ām Mokoryoontēēt.

³Nto inyiing' choorweenyuu nyoo kiichuutyiintōōsii, iyēētyēēchi chēēbyōōsōōchu kukāsyiin. Kikyaam booryēēt āk icheek kubo lōkōōywēk chēē kāroomēch kēēboontē keey Kēlēēmēēn ākoo biikyuu choo kikēēyēyiisyē tukul choo mii :kooynōōkwaa kitaabuutaab soboonto.

⁴Lēyyē, ōng'ērēchēē Mokoryoontēēt ākookoy. Āmwooyē subak kule ōng'ērēchēē!

⁵Okany kukas :biiko tukul ntusātēēng'woong'. Mii :Mokoryoontēēt kuchōōnii ām lēēkitō.

⁶-Mōōmuyēē kiy ake tukul nteenee ōsooyē Yēyiin kukōōnook kiito ake tukul nyēē -mōōboontē. Ōbirchinē inee kōōnkōy ākookoy yoo ōsoomē.

⁷Nto yooto kuriibwook :kaalyeetaab Yēyiin kāāsōōtēywēēkwook kubuntēē Kāārārōokiintēēt Yēesu. Wōō :kaalyaanaa miisin nyēē māyityinē :kāāsōōtēywēēkaab biiko.

⁸Lēyyē mbo ng'eetaabiya, ōrōōtootē ng'aleechu ankoorub: ng'aleekaab manta, tukuuk chēē /kēēkoonyitē, chēē chuulootiin, chēē tiliilēch, chēē kāroorānēch, chēē /kēēng'ērēkyinē, chēē kāroomēch āk chēē /kiikoostooy.

⁹Ōyēyiisyē tukuuk choo kyāānēetook, choo kyāāmwoowook nto ku choo kyōōkāsē āyēyē. Nto yooto +mōōboontē keey Yēyiintēētaab kaalyeet.

Kibirchi :Bāwulō kōōnkōy biikaab Filiibi

¹⁰Tyaa sōō, :ng'erekweek chēē āboontē ām Mokoryoontēēt kuuyu ānkoo kikiikukeeyta :bēsyōōsyēk chēē chaang', kyoomuuch ōyookwoo tukuuk subak. Ānkētē sinee kule kyōōmāchē ōyēētyēēchoo nteenee kimōōtinyē bārooyinto.

¹¹-Māāmwooyē sōō, ng'aleechu āmāchē kiy. Kyaaneet keey ayemakse āk kiyēē āboontē.

¹²Ānkēt wōlēē wuu :soboonto yoo -māāboontē kiy āk yoo āboontē tukuuk chēē chaang'. Kyaaneet keey āyēmāktōōsīi ām soboon ake tukul ānku yoo /kakeebaya nto ku yoo āmoo :kēmēy nto āboontē chēē chaang' nto ku ng'ēri.

¹³Āmuuchē kiy ake tukul ām kāāmuukēywēēk choo kōōnnoo :Kāārārōokiintēēt.

¹⁴Kikaramiit mbo sinee ōyēētyēēchoo ām nyāliluutēkyuu.

¹⁵Ōnkēt :akweek biikaab Filiibi kule yoo kyōōkāsē nyēbo taay lōkōōywēk chēē kārōomēch yoo kyāāng'ēētēē yēmēētaab Maketoonnya, mānāyēētyēēchoo :kaniseet ake tukul ām yēmōōsyēk alak, nteenee akweek nkit :chēē kyōōyēētyēēchoo.

¹⁶Kyōōyēētyēēchoo areet āyēēng' yoo kimāāboontē kiy āmiitē Tēēsālōōnikē.

¹⁷Karaam sinee ōkōōnnoo kiy nteenee kiito nyēbo koomānuut kukunyōōr :chii tuwēnēētaab Yēyiin.

¹⁸Kōōnkōy kuuyu kōōkuyityoo :tukuuk tukul choo kyōōyooku Ēbāfurōtiitō kuyibwoo. Kunyoo, ātinyē ra chēē yēmoo. Kerkeey :tukuuchoo kōrōs chēē ānyiny chēē /kākēēbēēlchi Yēyiin, chēē chāmē :inee ānkōōng'ērēēchē.

¹⁹Mākukōōnook :Yēyiintēēnyuu kiyēē -mōōboontē, kubununēē Yēēsu Kiriistō kuuyu inee :nyēē boonto tukuuk tukul.

²⁰Kutōrōriit ākookoy :Yēyiintēēnyoo nyoo Baaba. Kuwuuyiit nyooto.

Kāā-āmiisēēt

²¹Ōsuboowoo chii ake tukul nyēbo Yēēsu Kiriistō. Isubooyook :kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō āk mbo tuubchōōsyēk chēē kēēboontē keey.

²²Isubooyook :biikaab Kiriistō tukul chēē mii wōli, ānku miisin choo yēyiisyē kaab bāytooyiintēētaab Rooma.

²³Kōōbēruurook :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ām tāmirmiryēēt.

Kolosaayek

Kolosaayek 1

Kyoorōorchī keey :Bāwulō Kolosaayek ānkumāk̄yi bērrur

¹Anii ku Bāwulō nyoo kitōōloo :Yēyiin āyēku lēbkēēyiintēētaab Kāārārōokiintēēt Yēēsu. Āboontē keey ng'eetaabiya Tēmētēwō.

²Āsubooyook akweek biikaab Kiriistō ām Kolosaay choo ōtiliilēch ānkōōkoosēē keey Kiriistō ānkēētubchē :tukul ām inee. Kōōbēruurook :Baaba Yēyiin ānkukōōnook kaalyeet.

Kisoochi :Bāwulō biikaab Kolosaay

³Kēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy kwaak nyoo kwaaniitaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō yoo kēēsoowook.

⁴Kēēng'ērēkootiin kuuyu kookeekas kule ōkoosēē keey miisin Kāārārōokiintēēt Yēēsu ānkōōchāmē biikaab Kiriistō tukul,

⁵kuu yoo mii :kiy nyēē ōkēnēē keey nyēē /kiikēēkōnōrwook ām Kaab Yēyiin. Kisimokasee ng'ālyoontooni lōkōōywēkaab manta chēē kāroomēch

⁶choo /kikyoomwook. Kuu yoo kōōkuyēstoochi :lōkōōywēchu kāroomēch kōōrēēt tukul ānkōōkuyibchi biiko bērrur, kyōōbēruurāksē :nkakweek kung'eetee bēsyoonoo kyōōkāsē ānkōōnkēt kule chāmook man :Yēyiin.

⁷Kyōōkāsēē lōkōōywēchu Ebaafura nyoo kēēyēyiisyē :tukul ānku chiinyoo nyoo kēēchāmē. Iyyoong'oot :inee kuyēyē yiisyēētaab Kiriistō kubo akweek.

⁸Inee mbo subak :nyēē kyoomwēēch acheek choomnyēēt nyēē ōboontēē keey ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁹Kunyi, kiikēēsoowunoonwook kung'eetee kikeekas ng'aleechaa ākoy kura, kule okas kuchurta kiyēē mākwook :Yēyiin ānkōōnyōōru kiirnātēēt nyēē wōō nyēē kōōnu :Tāmirmiryēēnyii.

¹⁰Yooto nanyuun, +moong'ereech Mokoryoontēēt ām ātēbuutēkwook, ōyēyē ng'aleek chēē kāroomēch ānkōōtāsē taay ōnkētē Yēyiin miisin.

¹¹Kēēsooyē kule ōkiilchē ām kāāmuukēywēēkyii tukul sōōmuytooy ānkōōlukuyē ng'al ām ng'erekweek

¹²ōbirchinē Baaba kōōnkōy nyoo kiyēyook ōnoomnyē āk biikaab Kiriistō alak oyemte :tukul lēbkēēyyēētaab Kaab Yēyiin.

Wōōyintaab Kāārārōokiintēēt

¹³Kiikōōnēmūnēēnēēch :Yēyiin wōlēē mii :kāāmuukēywēēkaab mēēnānēēt ānkōōwuuchēēch bāytooyiisyēētaab lakwanyii nyoo chāmē.

¹⁴Lakwanyii nyiitēnyi :nyoo yēyē /kiityaakteech /ānkēēnyōōwēēch kaat ām ng'ōōkiswookikyoo.

¹⁵Inee :nyēē kiiboornēē keey :Yēyiin nyoo -/mākēēkāsē. Kisimkutook :inee /kumanaakeeyey kōōrēēt,

¹⁶kuuyu kibununēē inee :kiy ake tukul nyoo miitē barak āk nyoo miitē ng'wēny, choo /kēēkāsē āk choo -/mākēēkāsē, bāytooyik āk mokorēēnik, choo bāytooyiisyē ām kōōrēēt barak āk choo bo kāāmuukēywēēk. /Kikēēyēyē kiy ake tukul kubo inee.

¹⁷Kimii :inee /kumanaakeeyey kiy ake tukul ānkutāsē taay :tukuuchotoo tukul ām kāāmuukēywēēkyii.

¹⁸Kunyi, biikaab Kiriistō tukul ku bōōrnyii ānku inee :mētīt. Inee :nyēē kitoowunēē keey :kiy ake tukul ānku kaabooret kung'eetee meet sukubāwu kiy ake tukul.

¹⁹Kicham :Yēyiin kukerkeyiit :Kiriistō āk inee ām keel ake tukul.

²⁰Kimāchē :Yēyiin kōōchoomnyo kiy ake tukul āk inee kubununēē Kiriistō ānku tukuuk chēē miitē ng'wēny nto chēē miitē barak. Kiyib kaalyeet kubununēē korotiikaab Kiriistō choo kiwāstooy keey ām murtooywoontēēt.

²¹Kyōōlōōyēch ām wōlēē miitē :Yēyiin ānkyōōyēku buunikyii, kuuyu kyōōyēyē ng'aleek chēē miyootēch.

²²Nteenee kwōōchoomnyē ra āk inee kubununēē meetaab Kāārārōokiintēēt sukung'eet obe wōlēē miitē ōtiliilēch nyēē -mōōtinyē tisyā āmāmii :chii nyēē mwooyē kule ōtinyē miyootyo.

²³Yoo sōōyityi yoto, ōkiimiitu ōkoosēē keey Kiriistō amamaasaak :chii osatee keey kiyoo ōkēnēē keey kubununēē lōkōōywēk chēē kāroomēch choo /kikyoomwook choo /kiikyoomchinē biiko tukul ām kōōrēēt ānku chooto :chēē kwāāyēkunēē :anii Bāwulō motwooriin.

Yiisyēētaab Bāwulō

²⁴Ang'erechaat anyalil kubo akweek. Abaybay akas kule ākālābē nyāliluutēk choo kiituuchē :Kāārārōokiintēēt kubo biikaab Kiriistō choo icheck ku bōōrnyii.

²⁵Āyēchinē :anii biikyii yiisyēēt, kuuyu kitoola :Yēyiin ā-āmwook kuyityiin :ng'ālyoontēēnyii nyoo

²⁶/kikiieelaan kung'eetee kēny, nteenee /kōōkiiboorchī ra biikyii.

²⁷Kichōb :Yēyiin kule kōōboorchī biiko tukul wōōyintaab ng'ālyoontoonoo kiiyeelaat. Ng'ālyoontoonooto ku kule: Miitē :Kiriistō āriinyoo ānkiikēnēē keey bērurtaab Kaab Yēyiin kubununēē inee.

²⁸Kiriistō nyooto :nyiitēnyi kyoomtooy :acheek kiisōōwu ānkiinēētē chii ake tukul ām kiirnātēēt tukul sukukiimiit ankuchurtaat ām Kiriistō yoo yitu taayeetaab Yēyiin.

²⁹Kiyiitēnyi :nyēē āmiitē ā-āmchinē booryēēt ānkāābirtoochinē nkuruuk kuyēētyēēchoo :Yēyiin.

Kolosaayeeek 2

¹Āmāchē ōnkēt kule āmiitē ā-āmē booryēēt kubo akweek Kolosaayeeek, biikaab Kiriistō ām Laawotikeeya āk alak choo manaakasa.

²Āmāchē ātitiir biiko kunoomnyo ām chamateet sukukich miisin ānkōōnkēt kāroomin kiyēē kikiiyeel :Yēyiin nto nyooto ku Kiriistō.

³Kiriistō :nyēē ng'oong'u tukuuk tukul chēbo kiirnātēētaab Yēyiin choo kāroomēch ānkiiyēēlootiin.

⁴Āmwoowook ng'aleechu simeeberbeereenaak :chii ng'aleekaab kwiilat chēē bēre :chii kāroomēch ākoo buryo.

⁵Ānkoo -mākēēboontē keey akweek ām wōloo ōmiitē, kēēboontē keey ām Tāmirmiryēēt ankaang'erechaat akas kule ōbuurē ām kēēlto nyēē karaam ōyēnchinē Kiriistō nyēē māmooosook :kiy.

Kiikootyaakteeneech :Kiriistō kiruutēkaab biiko

⁶Kuu yoo kyōōyēnchi Kāārārookiintēēt Yēēsu nyoo Mokoryoontēēng'woong', otas taay ōbuurtooy inee.

⁷Ōkwērtōochi inee tiikiitēk sōōkich kāroomin ām soboonwēkwook. Ōkoosēē keey inee nkit kuu wōloo /kiikiinēētitook ānkōōbirchinē Yēyiin kōōnkōy kibtaman.

⁸-Moo-aste keey kwaasantaak :alake ōrātākiisyē kubununēē kāānēētuut alak chēē māyēētyēēchinē kiy. Kāābērbēēriisyō :nyoo nyēē rubtooy keey āk ātēbuut chēbo biiko buch nyēē iyyoong'unēē wōlēē wuu :ātēbuutēkaab kōōrooni, kusiir chēbo soboontaab Kiriistō.

⁹Kiiboorunēē keey :Yēyiin Kiriistō kutukul

¹⁰ankiikooluumaak akweek :Yēyiin kutukul ām Kiriistō nyoo inee :nyēē bāwu kiy ake tukul.

¹¹Yoo kyōōwēēksēē ng'ōōkiswookikwook /kikiimuraatanaak ōbooyiitu Kiriistō. Kāāmurootāniisyō :nyoo nyēē makerkeey āk nyoo yēyē :biiko nteene /kikiimuraatanaak ām Kiriistō,

¹²yoo /kikēēbātisānook. /Kikeemuyaak āk Kiriistō /ankiing'eeteenaak meet āk inee, kuuyu kyookaasee keey kāāmuukēywēēkaab Yēyiin nyoo kiing'ēētēē inee meet.

¹³Yoo kikiikubaraak :ng'ōōkiso kyōōboontē, kyōōminyēē soboonoto. Nteenee kukōōnook :Yēyiin soboonto nyēē lēēl kuu yoo kiikoochinē Kiriistō. Kinyōōwēēch :Yēyiin kaat acheek tukul ām ng'ōōkiswookikyoo

¹⁴yu kiibuuktoowēēch kiyēē kikiikōōtiilwēēch :kiruutēk ānkōōnēmtoowēēch ng'aleechaa ānkukwērtōochi murtooywoontoonoo.

¹⁵Kiikubut kāāmuukēywēēkaab tāmirmirook chēē miyootēch choo bāytooyiisyē ankoobaartaat icheek kuu kibratiis nto yityo kōōrōōktoochi murtooywoontēēt.

¹⁶Kunyi, -mēētiilchook :chii ng'al kukōōnook kiruut kubo āmit, kiyēē ōyyēē, ntāsimuut bo saayeet kuu chēbo yoo kālēēl :araawa nto ku bēsyēētaab Sabaato.

¹⁷Kiimutyoonu :kiruutēchoo ng'al chēē kimii kukwoonii. Nto ng'ālyoontēēt nyēbo man ku Kiriistō.

¹⁸Kicham :biiko alake kuyēyē keey kule kāyib keey ng'wēny ānkukutunkyinē malayikaanik. -Mookany kukerektaak :bichoto -/mākēētuwēnook. Ng'āsē keey :bichoo kule nyōōru ng'oong'uutēk, nteenee kubooyiit man, itoomootē ng'al. Kerkeey :ng'aleekwaa āk wōlēē wuu :kāāsōōtēywēēkaab biiko choo māyēētyēēchinē chii kiy.

¹⁹Kiikoobetyeenyee keey :chii nyēē wuu nyoo wōlēē miitē :Kiriistō nyoo inee ku mētīt nto acheek ku bōōrnyii nyēē tākēēnoomtōōsii āk inee kuu yoo inoomtōōs :yiinook āk mēliilook bōōrto, kēēnēērtōōsii ānkēēnyōōru nkuruuk kukwaanee wōlēē miitē :Yēyiin.

²⁰Kyōōbēku /ankiikiityaakteenaak ātēbuutēkaab kōōrooni kuu yoo kimēē :Kiriistō. Ām nee yu tōōrubē kiruutēkaab kōōrooni

²¹chēē mwooyē kule: -moonam nyi, -moo-am nyi nto -mōōtiiny nyi?

²²Kāānēētutēkaab biiko buch :kiruutēchoo tukul. /Kikēēyēyē āmiik kule /sikyoomē ānkuyēyiisyēē :bōōrto.

²³Tooku :kiruutēchu sinee wuu nyēē bo ng'oomnān ānkumāchāksē /kiinēmchinē keey miisin /ānkēēyēyē keey wuu nyēē /kēēyibē keey ng'wēny ānkuwuuyiityinē bōōrto, nteenee māyēētyēēchinē :kiruutēchu chiito kuriibēē keey muchastaab bōōrto.

Kolosaayek 3

Kēēlto nyēbo soboonto nyēē tiliil

¹Kunyi, kuuyu kyōōwut soboonto nyēē lēēl kuu yoo king'ēētē :Kiriistō, ōchēēng'ē kiyēē miitē Kaab Yēyiin wōloo miitē :inee kukēēbuurunēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin.

²Māchāktōōs ōsōōtē tukuukaab Kaab Yēyiin -āmōōwoonkyi kāāsōōtēywēēkwook tukuuk choo rubtooy keey āk soboontaab kōōrooni.

³Kiikubēk :soboönwēkwook choo kibo kēny ānkumii :soboönwēkwook choo leelach wōlēē mii :Kiriistō kubo kiyēē kiikuyey :Yēyiin.

⁴Yoo kēyēēw :Kiriistō ām lēbkēēyyēētaab Yēyiin makeekerkeyiitu inee.

⁵Kunyi, māchāktōōs ōtub kiy ake tukul nyoo rubtooy keey āk soboontaab kōōrooni kuu: Martaayeet, soboonto nyēē mā tiliil, muchas nyēbo bōōrwoon, āk kāsōōtēy chēē miyootēch. Otaeye keey mooroong'nyaantiit, kuuyu tōōrchinē chii kutiyyēē mēt tukuuk chēē boonto yoo kātēēkoosēē keey Yēyiin.

⁶Mākōōng'woonchi :Yēyiin biiko choo yēyē ng'aleechaa.

⁷Kyookerkeeye :nkakweek nyooto yoo kitōōrubē ng'aleekaab soboontaab kōōrooni.

⁸Nto raat, osatee keey tukuuchoo. -Mōōnyēērchinē keey āmōō-āwēsyinē keey. -Mōōkāwōōtēnchinē keey, āmōōng'ālōolēē keey nyēē miyaat, āmōōwiirunootē ng'al chēbo rōkōs.

⁹-Mōōbērbēērē keey, kuuyu kyōōmētē kāāburng'woong' nyoo kibo taay āk ātēbuutēkyii

¹⁰ankoonam soboonto nyēē lēēl. Miitē :Yēyiin kōōlēēliitē kāsōōtēywēēkwook okerkeyiitu inee.

¹¹Yoo nyēē mā Yuutāyiin nto Yuutāyiin, nyēē imuraatanaat nto nyēē meemuraatanaat, soboyiin, boontāyiin, motwooriin nto nyēē bāwu keey. Nteenee Kiriistō :nyēē kiy ake tukul ānkuminyē āriitaab chii ake tukul nyēē mēēkutiny kule ng'oo :ng'oo.

¹²Kunyoo, kuuyu chāmook :Yēyiin ankookukweyaak ōyēku cheechii chēē ōtiliilēch, māchāktōōs ōriirēē alak, ōlēēliityinē keey moon, ōyibē keey ng'wēny, ōtālāyiitu, ānkōōlukuyē ng'al.

¹³Ōmuytoochinē keey ānkōōnyōōchinē keey kaat ām ng'ālyoo ake tukul nyēē kōōkuyēchi chiito :ake ake. Ōnyōōchinē keey kaat, kuu yoo kinyōōwook kaat nkakweek :Mokoryoontēēt.

¹⁴Nto ng'ālyoontēēt nyēbo koomānuut miisin ku chamateet. Inoomtōōs :chamataani biiko kuyēk akeenke kuchurta.

¹⁵Okany kubāw :kaalyeetaab Kiriistō kāsōōtēywēēkwook, kuuyu /kikēēkuurook ōyēku kiito akeenke ām kaalyaanaa ōbirchinē Yēyiin kōōnkōy ākookoy.

¹⁶Kooluumaak :ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Ōnēētiisyē, ānkōōyisu keey ām kiirnātēēt tukul. Ōsiltooy Yēyiin ōbirchinē kōōnkōy ām tyēēnwookik chēē makerkeey ākoo tyēēnwookik chēē iboorwook :Tāmirmiryēēt.

¹⁷Nto yoo ōmwooyē ng'ālyoo nto yoo ōyēyē kiy, māchāktōōs ōmwooyē ānkōōyēyē ām kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēesu ānkōōbirchinē Baaba Yēyiin kōōnkōy kubununēē inee.

Wōlēē māchāksē kōōbuurtooy :biikaab Kiriistō

(Ēfēēsēēk 5:22—6:9)

- ¹⁸Māchāktōōs kōōywēyē :koorko ake tukul saanteenyii. Kēēlto :nyotoo nyēē mākwook :Mokoryoontēēt.
- ¹⁹Nto akweek murēnik, mākwook kuchāmē :chii koorkēēnyii nyēē māwusē.
- ²⁰Māchāktōōs akweek lēēkōōk ōywēyē sikiikwook ām keel ake tukul. Yoo ōyēyē kuu nyotoo, ōng'ērēēchē Mokoryoontēēt.
- ²¹Māmāchāksē akweek sikiik ōwusē lōkōkwook. Yoo kōōwus, kōōbānoonē keey :lōkōchoo.
- ²²Nto akweek motwoorik, māchāktōōs ōkāsyinē mokorēēnikwook ām kōōrooni ām keel ake tukul. -Mōōyēyē kuu nyotoo baateey yoo kāsook soong'ereech icheek, nteenee ōyēyē ām mooyēēt akeenke, kuu yoo ōkoonyitē Mokoryoontēēt.
- ²³Yoo ōyēyē kiito ake, ōyēyē ām mooyēēt akeenke, kuuyu nyēē ōmiitē ōyēchinē yiisyoono ku Mokoryoontēēt mēēbērē biiko.
- ²⁴Māchāktōōs ōnkēt kule mākutuwēnook :Mokoryoontēēt Kiriistō nyiitēnyi ōmiitē ōyēchinē yiisyooni.
- ²⁵Chii ake tukul nyoo yēyē kiy nyēē miyaat, +/-mākēēyēchi nyēē wuu nyotoo. Māchāmē :Yēyiin chiito ake kusiir ake.

Kolosaayek 4

- ¹Āmwoowook nkakweek mokorēēnik kule ōyēchinē motwoorikwook manta ām kēēlto nyēē yemaat ānkumāchāktōōs ōnkētē kule ōboontē :nkakweek Mokoryoontēēt nyēēng'woong' ām kibkōōnkōy.

Ōsooyē ānkōō-āmtooy lōkōōywēk chēē kāroomēch

- ²Ōnēmchi keey soowuutēk, ōriibē keey ākookoy ānkōōbirchinē Yēyiin kōōnkōy.
- ³Ōsoowēēch nkacheek kuyootwēēch :Yēyiin kēēlto sikyaamte lōkōōywēkaab Kiriistō choo /kiikēēng'oong'wēēch. Kiyotoo :nyi kiyey /keerata anii.
- ⁴Osaay kule a-amte lōkōōywēchu kukas :biiko nyēē karaam.
- ⁵Ōkāsu yoo ōboontē keey biiko choo -mēēnkētē Yēyiin. Ōyēyiisyēē nyēē karaam bārooyin ake tukul nyoo kōōnyōōru.
- ⁶Ōng'āloolchinē bichoo ām kēēlto nyēē karaam nyēē ibāybooyē ānkōōwālchinē tēēbuutēkwaa nyēē karaam.

Kāā-āmiisēēt

- ⁷⁻⁸Ng'eetaabiya :Tukiikō nyēē chamaat. Yēyē :inee yiisyeēnyii ām mooyēēt akeenke ānkēēyēchiintōōs :tukwaay yiisyeēt ām Kiriistō. Āmiitē āyooku

chokōōboorwook wōlēē wuu :ng'aleek ām wōlēē kēēmiitē :acheek
ānkōōkiimook. Māchokwoomwook ng'ālyoo ake tukul kurubta keey āk anii.

⁹Mākuchōōnto keey ng'eetaabiya Ōnēsimō nyoo akeenke ām akweek. Kiikoosēē
keey murooniitēnyi ānkēēchāmē. +Mābokumwoowook :murēchooto kiy ake
tukul nyēē miitē kuyēyāksē ām wōli.

¹⁰Isubooyook :Aristaarko nyoo kēērātootiin :tukwaay ānkōōsubooyook :nkinee
Māārkō nyoo tilyeetaab Barnaaba. Ābērē kyōōnyōōru kuut kule yoo kāchō
:Māārkō otorooch.

¹¹Isubooyook mbo :nkinee muroonoo /kēēkuurēē Yēesu nto kule Yuustō ām
kaayneet ake. Icheek :Yuutayeeek baateey chēē kēēboontootē keey kēēyēyē
yiisyēētaab Yēyiin ānkōōkōōwoong'woo ng'ēēlātēēt.

¹²Isubooyook :nkinee Ebaafura nyoo nyēēng'woong' ānku motwooriintēētaab
Kiriistō. Āmē booryēēt kwaak kusooowook nto anyuun ōkiilchē ām kiyēē
mākwook :Yēyiin ānkōōkich.

¹³Āyēnchiintōōsii āk booryēēt nyēē miitē kwoomē :inee kubo akweek, biikaab
kiriinkēētaab Laawotikeeya āk nyēbo Iyerabooli.

¹⁴Isubooyook mbo :nkinee kāānyooyiintēēt Luuka nyoo kēēchāmē āk nkinee
Teema.

¹⁵Ōsuboowoo mbo ng'eetaabiya choo bo Laawotikeeya ānkōōsuboowoo nkinee
cheebiya Niimfa āk biikaab Kiriistō choo sooyēē kōōnyii.

¹⁶Yoo /kāākēēsumānwook lōkōōywēchu, māchāktōōs okas kule /kākēēsumānchi
nkicheek kaniseet ām Laawotikeeya ankoosuman :nkakweek barweet ake nyēē
kyāāsirchinē bichooto.

¹⁷Ōmwoochi Ārkiibō kule māchāktōōs kooteryeech yiisyēētaab Mokoryoontēēt
nyoo /kikiitōōrchi.

¹⁸Ng'ālyoontēēt nyēē āmiitē wāā-āmiisēēnook, ku nyēē āsirē :anii Bāwulō nkityō
ām āwunyuu. Lēyyē, -mōōwuutyēē kule arataat. Kōōbēruurook :Yēyiin.

1 Tēēsālōōnikēēk

1 Tēēsālōōnikēēk 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō biikaab Tēēsālōōnikē ānkumākyi bērrur

¹Anii ku Bāwulō ānkāāboontē keey Siila ākoo Tēmētēēwō. Āsirwook akweek kaniseet ām Tēēsālōōnikē choo ōbooyē Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō. Lēyyē, kōōbēruurook :Yēyiin ānkōōnyōōru kaalyeet.

Kisoochi :Bāwulō kaniseetaab Tēēsālōōnikē ānkōōkiim

²Kēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy ākookoy kubo akweek tukul yoo kēēsoowook.

³Kiisōōtook ām yiisyēēt nyoo ōyēyē ōkoosēē keey inee ānkōōboontē chamateet. Kēēbirchinē Baaba Yēyiin kōōnkōy subak, kuuyu kyōōkiimchi keey ōkēnēē keey :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

⁴Mbo ng'eetaabiya, kiinkētē kule kiikukweyaak :Yēyiin nyoo chāmook,

⁵kuuyu yoo kikyoomwook lōkōōywēk chēē kāroomēch mēēbērē ki ng'al buch, nteenee kibo kāāmuukēy kuboonto keey Tāmirmiryēētaab Yēyiin soochamte :akweek manta. Ōnkētē :akweek mbo wōlēē kikiibuurtooy :acheek yoo kikēēboontē keey :tukul.

⁶Kyoocham ōyēchi Yēyiin yiisyēēt kuu acheek. Kyootaach lōkōōywēchoo ām ng'erekweekaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin ānkoo kiyeyaak /kēēwusook.

⁷Ām yooto nanyuun ōyēku kāānēētēywoo ām wōlēē mii :biiko tukul chēbo yēēmēētaab Maketoonnya ākoo Akaaya choo iyēnchinē Kāārārookiintēēt.

⁸Mēēbērē kiyit :lōkōōywēkwook choo bo Mokoryoontēēt yēēmēētaab Maketoonnya ākoo Akaaya baateey, nteenee kikas :kōōrēēt tukul kule ōkoosēē keey Yēyiin. Kunyoo, māmii :kiy nyēē tākumāchāktōōs keemwaay.

⁹Ng'aloolēē :bichoto tukul wōlēē kyoochamte ng'aleekyoo āk wōlēē kyootayte āynātōōs ankoorub Yēyiin nyoo bo manta.

¹⁰Nto yooto ōkānyoonu lakwanyii kōōyēēwunēē kibkōōnkōy. Nyooto ku Yēēsu nyoo kiing'ēētēē :Yēyiin meet. Inee :nyēē makuyeeteach /simākiing'woonchēēch.

1 Tēēsālōōnikēēk 2

Kyoorōōr :Bāwulō wōlēē kiwuu :soboonnyii ām Tēēsālōōnikē

¹Mbo ng'eetaabiya, ōnkētē :akweek kule mānāāwo buch :ruutooyto nyoo kikēēkwoonii :acheek wōlooto.

²Ōnkētē wōlēē /kisimkēēwustēēch /ānkiintosuurtēēch ām kiriinkēētaab Filiibi. Ānkoo /kikeekwiileech miisin, kikōōnēēch :Yēyiin nkuruuk kyoomwook lōkōōywēkyii chēē kāroomēch.

³Okas kule kimākyoomtooy ng'al chēbo ng'wiiynan nto kikiisōōtē ng'al chēē mā kāroomēch nto kikēēbērē kule kēēkēnwook.

⁴Kichamteech :Yēyiin ānkōōtōōrwēech :lōkōōywēchu kāroomēch. Kunyi, mēēbērē kyoomtooy lōkōōywēchu kule sikiing'ereech biiko, nteenee kyoomtooy kule sikiing'ereech Yēyiin nyoo inkētē kāāsōōtēywēēkyoo.

⁵Ōnkētē :akweek kuchurta kule mēēbērē kikeekwaante :acheek ng'aleek chēē kikiilēblēēbēēnook nto kikeekwaante ng'al chēē iyēlē mooyēētyoontiit nyēē kēēboontē. Rōōbēēch mbo :Yēyiin kurubta keey āk ng'aleechu.

⁶Manaakesyeem kule nto okaasteech :akweek nto ku chii ake tukul,

⁷ānkoo kiyemaat kēēnyikiisyoook :acheek kēēyēku lēbkēēyikaab Kiriistō. Nteenee yu kikēēboontē keey akweek kikēēyibook nyēē karaam kuu wōloo yibtooy :cheebyoosya nyēē ruroot :moo lōkōkyii kuriibē.

⁸Kikēēmāchē miisin kiibuurtē keey āk akweek nyēē mēēbērē kikēēkōōnook lōkōōywēkaab Yēyiin baateey, nteenee kikiiboorwook ng'aleek chēē rubtooy keey āk soboonwēkyoo, kuuyu kikeechamaak miisin.

⁹Mbo ng'eetaabiya, maanii ōnkētē wōlēē kikeeyeyte yiisyēēt āk wōlēē kikyoomtooy booryēēt! Yoto kikēēyēyiisyē bēēt āk kwēēmooy. Kikēēyēyē kuu nyoto simākēēnyikisyoook yoo kikyoomwook lōkōōywēchoo bo Yēyiin.

¹⁰Yoo kikēēboontē keey akweek choo ōyēnchinē Kiriistō, kyookas ankiikukas :nkinee Yēyiin kule kēēyēku :acheek biich chēē kēēchurtootiin, chēbo man, āmākēēboontē lēēlis.

¹¹Ōnkētē mbo kule kikēēyibook :acheek kuu wōloo yibtooy :booyoo lōkōkyii.

¹²Kikiititiirook ānkiikiimchook kule ōyēyē ng'aleek chēē ing'ērēēchē Yēyiin nyoo kuurook bōōbuur :tukul oyemte bāytooyiisyēēnyii ākoo wōōyinnyii.

¹³Kēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy ākookoy, kuuyu yoo kikēēyibwook lōkōōywēkyii okas ankoocham āmēēbērē kuu lōkōōy chēbo chii buch, nteenee bo Yēyiin. Man, yēyiisyē :ng'ālyoontoonoto ām āriing'woong' akweek choo ōyēnchinē Kiriistō.

¹⁴Kyōōnyōōru :akweek, mbo ng'eetaabiya ng'aleek chēē kerkeey ākoo choo kinyōōru :biikaab Kiriistō choo mii Yuuteeya. Kiinyaliilaak :biikwook kuu yoo kiinyālilē icheck :Yuutayeek

¹⁵choo kibākāchē Mokoryoontēēt Yēēsu ākoo wōōrkooyikaab Yēyiin ankukweteach acheek. -Mēēng'ērēēchē :bichoo Yēyiin ānkukwiilē chii ake tukul.

¹⁶Kisyeem mbo kule nto kerekteech kyoomchi lōkōōywēk biiko choo mā Yuutayeek, lōkōōy chēē kimakuyey /kiiraraach bichoo. Nteenee mii kutāsyinē :Yuutayeekhaa ng'ōōkiswookik alak ām chooto boonto. Kunyoo, kōōkōōng'woonchi icheck :Yēyiin.

Kyoomchi Bāwulō :yēēmootēēt kuruutoochi Tēēsālōōnikēēk

¹⁷Mbo ng'eetaabiya, ānkoo kookuyeyeech :biiko keebakaakte keey kisich ām bōōrwēk, kiisōōtook ākookoy ām tāmirmiryēēt. Kaakwaameech :yēēmootēēt miisin keekasaak subak.

¹⁸Kiyooto :nyēē kiyeyeech keemach kiiyēēwu wōloo ōmiitē. Kyaasyeem :anii Bāwulō kunyil areet chēē chaang' kule nto āyēēwu wōloo ōmiitē nteenee kikerekteech :Kibrōkōsyooontēēt.

¹⁹Mbo ng'oo :chēē kiikēnēē keey :acheek ānku ng'oo :chēē kēēng'ērēchēē, nto ku ng'oo :chēē kēēng'āsēē keey yoo +/mākēētuwēnēēch ām taayeetaab Mokoryoontēenyoo Yēesu bēsyoonoo iyēēwu? Mā akweek?

²⁰Kubooyiit man, akweek :chēē kēēng'āsēē keey ānkēēng'ērēchēē.

1 Tēēsālōōnikēēk 3

/Kikiiyookto Tēmētēēwō ānkuchōōnto lōkōōy chēē kāroomēch

¹Yu kakeekas kule kimēēkiimuuchē takeemuyte, kiisoot kēēng'ētunēē kiriinkēētaab Aaten

²ānkiiyooku ng'eetaabiya Tēmētēēwō nyoo kēēyēchinē :tukul Yēyiin yiisyēēt kyoomtooy lōkōōywēkaab Kiriistō. Kikiiyooku chokōōtitiirook ānkōōkiimook okaasee keey Kiriistō

³sukung'eet mēēbērē +/mākiinyēbēēt chii ām akweek kubo wusiisyooni. Ōnkētē :akweek kule māchāktōōs kēēbuntēē wusiisyēēt.

⁴Kisimkēēmwoowook oob kēēboontē keey kule +/mākēēwusēēch? Kunyi, kōōkuyēyākiis kuu nyooto, kuu yoo ōnkētē.

⁵Kiyooto :nyēē kiyeya āyooku Tēmētēēwō. Kimāāmuuchē taamuyte subak. Kunyoo, āyooku inee chokukas yoo tōōkoosēē keey Kiriistō. Kyāāmuy akas ām kēēlto ake kule kityemaak :Kēniintēēt sukubooyiit buch :yiisyoono kikēēyēyē.

⁶Kōōkōōyēēwunēē :Tēmētēēwō wōloo ōmiitē, ānkōōkuyibwēēch lōkōōywēk chēē kāroomēch kurubta keey kaakaaseeng'woong' āk choomnyēēt nyēē ōboontē. Kōōkumwoowēēch kule ōsōōtyēēch ākookoy nyēē karaam ānkōōmāchē kule nto okaseech kuu yoo kēēmāchē :nkacheek kule nto keekasaak.

⁷Lēyyē, mbo ng'eetaabiya, kōkēētītir yu /kākyoomwēēch wōlēē wuu :kaakaaseeng'woong' ām Kiriistō ānkoo /kiinyāliilēēch /ānkēēwusēēch.

⁸Yoo kōōkiilchi :akweek Mokoryoontēēt kēēng'ērēchē :acheek

⁹nyēē māmīitē :wōlēē +mākēēbirtoochi Yēyiintēēnyoo kōōnkōy. Kēēng'ērēkootiin miisin ām taayeenyii kubo akweek.

¹⁰Kēēsooyē inee ākookoy bēēt āk kwēēmooy kule nto keekasaak sikiititiirook ānkēēkōōnook kiyēē -mōōboontē kurubta keey ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹¹Kēesooyē Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēenyoo Yēesu kule kuyootwēech kēēlto keekwaa bokeekasaak subak.

¹²Lēyyē, kuyey :Mokoryoontēēt kuwōōyiit :choomnyēēt nyoo ōboontē āk chamateet nyoo ōboontēē chii ake tukul, kuu nyoo kēēboontēēnook :acheek.

¹³Kōōtitiir :Yēyiin kāāsōōtēywēēkwook soochurte ānkōōtililiitu ām taayeetaab Baaba Yēyiin kuboonto keey biikyii tukul, bēsyoonoo chōōnii :Mokoryoontēenyoo Yēesu.

1 Tēēsālōōnikēēk 4

Soboonto nyēē ing'ērēēchē Yēyiin

¹Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, ābērē kiikiineetaak wōlēē /kiibuurtooy /sikiing'ereech Yēyiin ānkuwuu nyooto :wōlēē ōbuurtooy. Nanyuun, kiikāloonē kēēmwoowook ām kaayneetaab Mokoryoontēenyoo Yēesu kule, otas taay miisin oyey kuu nyooto.

²Ōnkētē ng'aleek choo kikiiboorwook :acheek kubununēē kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt Yēesu.

³Mākyook :Yēyiin ōtililiitu -āmōōmārtootē.

⁴Kuyibē :murēno ake tukul koorkēēnyii ām kēēlto nyēē tiliil ānkubo koonyit.

⁵-Mookany kutwaaraak :muchastaab bōōrwoonikwook kuu bichoo -mēēnkētē Yēyiin.

⁶Ām ng'ālyoo nyēē wuu nyiitēnyi, mā-ālāk :chii ng'eetaabkaamet. Kisimkiisōōwook kule mākōōng'woonchi :Yēyiin biiko choo yēyē rōkōsiitēnyi.

⁷Kimākuurēēch :Yēyiin kule subokēēmārtootē, nteenee mächē kule kiibuur kāāburto nyēē tiliil.

⁸Kunyoo, yoo ōtāyē kāānēētēywēēchu mēēbērē kootay chii, nteenee kootay Yēyiin nyoo kōōnook Tāmirmiryēēnyii.

⁹Nto nanyuun ng'ālyoo kurubta keey āk chamateetaab mbo ng'eetaabiya, māmāchāktōōs kēēsirwook kiy, kuuyu kiikooneetaak :Yēyiin ōchoomtōōsii.

¹⁰Kyōōbuur :nkakweek kuu nyooto ōchāmē mbo ng'eetaabiya tukul choo mii yēēmēētaab Maketoonnya. Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, kēēsoomook kule ōchoomtōōsii miisin.

¹¹Okas kule ōbuurē ām kaalyeet ānkōōyēyē yiisyēēng'woong' nkit ō-āmē kiyēē kōōbirtēē nkuruukwook kuu yoo kisimkēēmwoowook.

¹²Yoo kōōbuur kuu nyiitēnyi, mākukoonyitook mbo :biiko choo mēēbērē iyēnchinē Mokoryoontēenyoo āmāmii :kiy nyēē mākubotwook.

Chōōnēētaab Mokoryoontēēt

¹³Mbo ng'eetaabiya, kēēmāchē ōnkēt manta kurubta keey āk biiko choo kiikubēk simōōmēsyē kuu biiko choo māboonto kiyēē ikēnēē keey.

¹⁴Kēēchāmtooy kule kime :Yēēsu ankung'eetee meet. Kunyoo, kēēchāmchiintōōsii kule makoong'eetee :Yēyiin meet biiko choo kiikubēk kuu yoo kiing'ēētēē Yēēsu.

¹⁵Kāānēētēywēēkaab Mokoryoontēēt :chu chēē kēēmwoowook: -Mākiintōōyē :acheek choo kēēsobchootiin ām choo kiikubēk bēsyoonoo chōōnii :Mokoryoontēēt.

¹⁶Mākuwookyī :malayikeet nyēē wōō barak /ankeekuut aryeeambuutaab Yēyiin. Yooto nanyuun mākuchōōnēē :Mokoryoontēēt Kaab Yēyiin. /Makiing'eetee meet kurook :biikaab Kiriistō choo kiikubēk.

¹⁷Nto yityo, /kiiruruuchēēch acheek choo tākēēsobchootiin kēētuyēē āk bichooto keebeete keey wōliin bo boolik bokēēyēmē barak āk Mokoryoontēēt. Kuchakee yooto nanyuun, +mākiibuurtē keey Mokoryoontēēt ākookoy.

¹⁸Kunyoo ii, lēyyē, ōtitiirēē keey ng'aleechu.

1 Tēēsālōōnikēēk 5

Ōchōb keey kubo chōōnēētaab Mokoryoontēēt

¹⁻²Mbo ng'eetaabiya, māmāchāktōōs kēēsirwook kurubta keey bēsyēēt nyēē chōōnēē :Mokoryoontēēt, kuuyu ōnkētē :nkakweek kule mākumuung' kuu chōōriin nyoo chōōnii kwēēmooy.

³Bēsyēēt nyoo mwooyē :biiko kule kaalya :kōōro /ānkēēriibootiin, ku yooto :yēē +/makiiserweetee bichoo. Māchililē :chii. Mākumuunkyi bichoo :ng'aleechaa kuu ng'woonin nyoo nyōōru :koorko nyoo māchē kōōtuusyo.

⁴Nteenee -mōōmiitē :akweek mbo ng'eetaabiya mēēnān nyēē imuuchē kunyōōrwook :bēsyoonoo -kumōōchōbootiin.

⁵Ōbooyē :akweek tukul lēbkēēyyēēt ānkōōbooyē bēētut. -Mākēēbooyē kwēēmowuut -āmākēēbooyē mēēnānēēt.

⁶Kunyoo, māmāchāksē kēēruuyē kuu biiko alak, nteenee māchāksē kēēyēku biich chēē kāsunoottiin ānkēēriibē keey.

⁷Bo :rwoonik kwēēmooy ānku kwēēmooy yēē bōōkiitōōs :biiko.

⁸Nteenee kēēbooyē :acheek bēētut, kunyi māchāksē kēēriibē keey. Māchāktōōs kiiluumee keey kaakaaseet āk chamateet kuyēk kariikaab booryēēt choo /kiilookyinē tekēt, ankiilaach nkinee kāākēnēēt nyēbo kaararaacheet kuu kuutwēētaab booryēēt nyoo /kiilookyinē mēt.

⁹Manaakweyeech :Yēyiin sukōōng'woonchēēch, nteenee māchē sukooraraachech kubununēē :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

¹⁰Kime :Kiriistō kubo acheek kule subokēēminy āk inee ānku yoo tākēēsobtōōsii ee, nto kukiikēēbēku.

¹¹Kunyoo, mächāktōōs ōtitiirē keey ānkōōsooysooyē keey kuu yoo ōmiitē ōyēyē kuunyiitēnyi.

Kāā-āmiisēēt

¹²Mbo ng'eetaabiya, kēēsoomook ōkoonyit bichoo kiikukwey :Yēyiin choo āmē booryēēt kōōntōōwook ānkōōtitiirōok ām Mokoryoontēēt.

¹³Ōkoonyitē bichoo miisin ānkōōchāmē ām yiisyēēt nyēē yēyē. Nto akweek, ōbuurtē kaalyeet.

¹⁴Kiikāloonwook akweek mbo ng'eetaabiya kule ōchuulē biiko choo tinyē kēwēynātēēt, ōtitiir choo nyōkōōrēch, ōyēētyēēchinē choo kuskusēch ānkōōmuytoochinē chii ake tukul.

¹⁵Okas kule māmii :chii nyēē kākētyi ake miyootyēēt, nteenee ōsyēēmē ākookoy ōboorchinē karaamateet biiko tukul.

¹⁶Ōng'ērēchē ākookoy,

¹⁷ōsooyē āsiiswēk tukul,

¹⁸ōbirchinē Yēyiin kōōnkōy ām yēēt ake tukul. Ng'ālyoo :nyi nyēē mākyook :Yēyiin ōyēyē ām Kāārārookiintēēt Yēēsu.

¹⁹-Mōōmiis Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

²⁰-Mōōchuur ng'aleekaab wōōrkooyik.

²¹Ōrōōtootē tukuuk tukul ānkōōnāmē choo kāroomēch

²²ankootayee keey kiy ake tukul nyēbo rōkōs.

²³Kuyeyaak :Yēyiin nyoo kōōnu kaalyeet ōtililiitu ām keel ake tukul. Kuriibākoy :tāmirmiryēētaab chii ake tukul, soboonnyii āk bōōrnyii nyēē māmii :lēēlis ākoy yoo iyēēwu :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

²⁴Māwēēchwēēchē keey :nyoo kikkwēyook ānku makuyey kuu nyoto.

²⁵Mbo ng'eetaabiya, ōsoowēēch acheek.

²⁶Ōsuboowoo mbo ng'eetaabiya alak tukul nyēē ōng'ērēkyinē.

²⁷Āmwoowook ām kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt kule ōsumānchi barwaani mbo ng'eetaabiya tukul.

²⁸Kōōbēruurook :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

2 Tēēsālōōnikēēk

2 Tēēsālōōnikēēk 1

Kyoorōōrchi keey :Bāwulō biikaab Tēēsālōōnikē ānkumākyi bērrur

¹Anii Bāwulō, āboontē keey Siila ākoo Tēmētēēwō yu āsirwook barwaani akweek kaniseetaab Tēēsālōōnikē choo ōbooyē Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

²Kōōbēruurook :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō ānkōōnyōōru kaalyeet.

Kāātiilēy ām bēsyoonoo chōōnii :Yēēsu

³Mbo ng'eetaabiya, mächāksē kēēbirchinē :acheek Yēyiin kōōnkōy ām āsiiswēk tukul kubo akweek, kuuyu ōtāsē taay ōkoosēē keey Kiriistō miisin ānkōōchoomtōōsii :tukul.

⁴Kēēng'ērēchēēnook :acheek yoo kyoomchinē kanisoosyek alak wōlēē wuu :soboonwēkwook kuuyu ōtāsē taay ōmuytooy ānkōōkoosēē keey Kiriistō ām wusiisyēēt nyoo ōmiitē ōbuntēē.

⁵Ibooru :yooto kule man :kiyēē itilē :Yēyiin, yoo itilwook kule ōyēmootiin ōwut bāytooyiisyēēnyii nyoo ōmiitē ōnyālilchinē.

⁶Makuyey :Yēyiin kiyēē bo manta yoo keenyaliil choo inyāliilook,

⁷ānkumākōōmuung'wook akweek choo ōnyālilē āk mbo nkacheek. Mākuyēyākiis :ng'aleechaa yoo tookunēē :Yēēsu barak kuboonto keey malayikaanikyii choo boonto kāāmuukēywēēk

⁸āk maat nyēē irikitiitē. +Māchokōōng'woonchi biiko choo -mēēnkētē Yēyiin āk choo -mēēyēnchinē lōkōōywēkaab Mokoryoontēēt Yēēsu.

⁹Mākunyōōr :bichoo ng'wooninto nyēbo kibchuulyo, /ankumakeesatee wōlēē mii :Mokoryoontēēt āk wōloo mii :wōōyintaab kāāmuukēywēēkyii.

¹⁰Yēyāktōōs kuu nyooto yoo chōōnii :Mokoryoontēēt chokunyōōru koonyit ām wōlēē mii :biikyii kōōkoostooy :biiko tukul choo ikoosēē keey inee. +Mōōyēmē :nkakweek āk bichooto, kuuyu kyoocham lōkōōywēk choo kikēēmwoowook.

¹¹Kiyiitēnyi :nyēē yēyēēch kēēsoowook ākookoy, sukuyēētyēēchook :Yēyiintēēnyoo ōbuur kuu wōloo māktooy :inee ānkōōyēyē kiyoo ōkāsē kule karaam. Kēēsoowook subak kule kukōōnook kāāmuukēywēēk chēē ōmuuchē ōyēchinēē yiisyēēnyii ōkoosēē keey inee.

¹²Yooto, +/makiikaasta kaayneetaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu ām kiyēē ōyēchinē /ankiikaastaak nkakweek. Yēyāktōōs :ng'aleechaa tukul, kuuyu chāmook :Yēyiintēēnyoo āk Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

2 Tēēsālōōnikēēk 2

Choolwookiintēēt nyēē -/mākyoomu

- ¹Mbo ng'eetaabiya, kēēmāchē kiiboorwook kiy kurubta keey āk chōōnēētaab Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō āk yoo /kiiruruukyēēch inee. Kēēsoomook kule
- ²-mōōbootyē ām kāāsōōtēywēēkwook, nto ōmuuyē yoo /kēēmwooyē kule kaakuyit :bēsyēētaab Mokoryoontēēt, ānkoo kimwooyē kuu nyotoo :wōōrkooyoontēēt ake nto ku biiko alak nto /kēēmwooy kule kikeesir :acheek ng'aleechu ām barweet ake.
- ³-Mookany kooberbeeraak :chiito ake ām keel ake tukul. Māyitu :bēsyoonoo ākoy yoo kaakutay Yēēsu :biikyii alake ānkutook :choolwookiintonoo +/mākiimukuusēē maataab kibchuulyo.
- ⁴Kwiilē :choolwookiintonoo kiy ake tukul nyoo kutunkyinē :biiko āk kiy ake tukul nyoo kāsē :biiko kule bo Yēyiin. Imuuchē mbo kōōwut Kōōtaab Yēyiin ānkuyib keey barak kule inee ku Yēyiin.
- ⁵-Mōōsōōtē :akweek yoo kyāāmwoowook :anii ng'aleechu tukul kēēboontē keey?
- ⁶Nto yu ōnkētē :akweek kiyoo tākōōkooyē choolwookiintonoo nto kāākuyityo chokutook :inee ām bēsyōōsyēkyii.
- ⁷Mii kuunyiitēnyi kuyēyiisyē :kāāmuukēywēēkaab choolwookiintonoo ām wung'aan, nteene makutas taay :kiyoo kookaay yiisyonoo ākoy /bokiinēmtō.
- ⁸Yooto nanyuun yēē mākutook :choolwookiintonooto nteene makubiirta :Mokoryoontēēt Yēēsu ām muuyēēt nyēē chōōnēē kuutiinyii. Makookarbuusee :Yēēsu choolwookiintonoo kāāmuukēywēēkyii.
- ⁹Mākuchōōnto :choolwookiintonooto kāāmuukēywēēkaab Kibrōkōsyoontēēt ankuchokoobeer biiko kuyēyē ng'aleek chēē chaang' chēbo kwōng'uat.
- ¹⁰Yēyiisyēē ng'ālyoo ake tukul nyēbo rōkōs kōōbērbēērē biiko choo mākubootyo. Mākubootyo :bichoo, kuuyu kitay :icheek kucham ng'ālyoontēētaab manta /sikiiraraach.
- ¹¹Kunyi, makuyey :Yēyiin icheck kōōyēnchi ng'wiiynan /sikēētēwēch
- ¹²/ankiiruusta tukul choo king'ērēkyi ng'al chēbo rōkōs āmānāākōōyēnchi ng'aleekaab manta.

Kōōtitirook :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō

- ¹³Nto akweek ii, mbo ng'eetaabiya choo chāmook :Mokoryoontēēt, māchāktōōs kēēbirchi Yēyiin kōōnkōy ākookoy kubo akweek. Kikweyaak :Yēyiin ōyēku alak ām chēbo taayta /kiiraraach. Kiitabaanaak :kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēēt ōyēku cheechii, yoo kyōōkoosēē keey ng'ālyoontēētaab manta.
- ¹⁴Kikuurook :Yēyiin kubununēē lōkōōywēk chēē kāroomēch choo kikyoomwook sikeeyemte :tukul lēbkēēyyēētaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

¹⁵Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya, oyeet keey ānkōōkiilchi kānēētēywēechoo kikyoomwook ānkēēsirwook.

¹⁶⁻¹⁷Kichameech :Baaba Yēyiin ankuyeyeech kēēbāybāyiitu ākookoy kiikēnēē keey kiyēē karaam. Kōōtitiirook :Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō nkityōōniin āk Baaba Yēyiin ānkōōkiimook ōyēyē ānkōōmwooyē kiyēē karaam.

2 Tēēsālōōnikēēk 3

Kimwooy :Bāwulō kule /kēēsoochi

¹Mbo ng'eetaabiya, ōsoowēēch kutas taay :ng'ālyoontēētaab Mokoryoontēēt koosambaakta areet akeenke ānkunyōōr koonyit, kuu wōloo kiwuu ām wōloo ōmiitē :akweek.

²Ōsooyē subak kusārweēch :Yēyiin ām wōlēē mii :biich chēē āwēēsēch ānku miyootēch, kuuyu mēēbērē :biiko tukul chēē iyēnchinē manta.

³Nteenee Mokoryoontēēt :nyēē /kiikoosēē keey. Mākōōtitiirook ānkuriibook ām wōlēē mii :Kibrōkōsyoontēēt.

⁴Kiinkētē ām Mokoryoontēēt kule ōyēyē kiyēē kēēmwoowook ānkōōtāsē taay ōyēyē kuu nyotoo.

⁵Kōōrēētootyook :Mokoryoontēēt chamateetaab Yēyiin ānkōōbuur ām muytaayeetaab Kiriistō.

Moomiis :chii nyēē māyēyiisyē

⁶Mbo ng'eetaabiya, ām kaayneetaab Mokoryoontēēt Yēesu, kēēmwoowook kule osatee keey ng'eetaabiya ake tukul nyēē kēwēyiin, nyēē mārubē kānēētēywēechoo kōkēēmwoowook.

⁷Ōnkētē :akweek kule māchāktōōs ōyēyē kuu wōloo kēēyēytooy :acheek choo kimākēētinyē kēwēynāt yoo kikēēboontē keey.

⁸-Mākyoomē āmnyoo nyēbo chii yoo mānāākēēkwēchi kiy, nteenee kikēēyēyiisyē bēēt āk kwēēmooy simākēēnyikisyook.

⁹Ānkoo sinee kiyemaat kēēnyōōru kiy, kikeeyey kuu nyotoo sikiineetaak orub kiyēē kēēyēyē.

¹⁰Yotoo kēēboontē keey akweek kikēēmwoowook kule, “-Mookany kwoomiis :chii nyoo māmāchē kuyēyiis.”

¹¹Kēēmwooyē kuu nyotoo, kuuyu kēēkāsē kule tinyē :biiko alake ām akweek kēwēynātēēt. Māyēyē kiy, nteenee kwoonykwoonyootē biiko mētēwoy ām kiyēē yēyē.

¹²Ām kāāmuukēywēēkaab Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō kēēmwoochinē bichu kule kōōbuurē nyēē karaam ānkuyēyiisyē sukunyōōr kiyēē āmē.

¹³Nto akweek, mbo ng'eetaabiya, -mōōchoosyē ōyēyē ng'al chēē kāroomēch.

¹⁴Yoo mākoonyitē :chii lōkōōywēchu kēēsirwook, kumāchāktōōs ōnkēt
chiichoo -āmōōbuurtē keey sukumuy :inee nkit.

¹⁵-Mōōyib chiichooto kuu buunyoo, nteenee ōyisu kuu tuubchēēt.

Kāā-āmiisēēt

¹⁶Kunyoo, kukōōnook :Yēyiin kaalyeet ākookoy ām keel ake tukul, kuuyu inee
nkit :nyēē kōōnu kaalyeet. Kuriibook :Yēyiin.

¹⁷Āsirwook :anii Bāwulō kāāsubooyiisyooni ām āwunyuu nkit. Wuu nyiitēnyi
:wōlēē ātiinkyintooy :anii āwut barwa ake tukul.

¹⁸Kōōbēruurook tukul :Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō.

1 Tēmētēwō

1 Tēmētēwō 1

Kyoorōōr keey :Bāwulō ānkumākyi Tēmētēwō bērrur

¹Anii ku Bāwulō lēbkēēyiintēētaab Yēesu Kiriistō kuu wōloo kitōōltoo :Yēyiin nyoo Kāārārōokiintēēnyoo kubununēē Yēesu Kiriistō nyoo kiikēnēē keey.

²Āsiruung', inying' Tēmētēwō nyoo āchāmiing' ānkyāyēētyēēchiing' icham Yēesu. Kōōbēruuring' :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō, kuriireeniing' ānkukōōning' kaalyeet.

Iriibēē keey kāānēētik choo mātīnyē manta

(1 Tēmētēwō 4:1-7; Tiitō 1:10-11; 3:8-11)

³Kuu yoo kyāāmwoowuung', āmiitē āwēētii Maketoonnya, māchāktōōs ibuur Ēfēēsō sukung'eet ibōlchi biiko alak kusaanee keey kōōnēētē tukuuk chēē mābo man.

⁴Kusaan kōōbootyinē āsiiswēk kurāru tyoonkōōchoy chēē mābo laat āk kutētu kooyndōy chēbo Yuutayeeek chēbo kēny, kuuyu yibu :ng'aleechaa kwiilat āk wookuut, yoo /kātākēyēchinē Yēyiin yiisyēēt ām manta.

⁵Kiyēē burē siibōlchi bichu ku kule kunyōōr chamateet kubununēē mooyēēt nyēē lēēl ankuyey kiyēē inkētē kule bo man ankookaasee keey Yēyiin.

⁶Kiikuchuunnyēē :alake kookaasee keey Yēyiin ānkuyēēlchi ng'al buch chēē mābo man.

⁷Bērē :bichoo nto yēk kāānēētikaab kiruutēk nteenee -mēēnkētē kiyēē ng'ālōolēē nto mbo kiyēē ikiilchinē keey kurāru.

⁸Kiinkētē kule kāroomēch :kiruutēk, yoo kāyēyiisyēē :chiito ām kēēlto nyēē karaam.

⁹Māchāksē :chii kōōnkētē kule mēēbērē /kikēyēyē kiruutēk kubo biich chēē churtootiin, nteenee /kikēyēyē kubo biiko chēē mā churtootiin āk choo māchāmē /keebayta. Bo subak :kiruutēk biiko choo -mēēywēyē Yēyiin, choo choolwookēnootiin, choo mā tiliilēch āk choo āwēēsēch. Bo subak :kiruutēk biiko choo rumē sikiikwaa āk choo bākākiisyootē,

¹⁰choo mārtooy, choo sikōrē keey, āk choo chōōrē biiko. Bo choo ibērbēēriisyē āk choo mōlōlchinē biich ng'al āk kiy ake tukul nyoo mārubtooy keey kāānēētuutēkaab man.

¹¹Miitē :kāānēētuutēchoo wōlēē bo lōkōōywēk chēē kāroomēch choo /kikiitōōrwoo kule a-amte. Yēyiin nyoo boonto lēbkēēyyēēt ānkōōtōrōōroot :nyēē kikōōnoo lōkōōywēchoo kāroomēch.

Wōō :chamateetaab Yēyiin ām wōlēē mii :biiko

12-13 Ābirchinē Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō kōōnkōy nyoo kikōōno kāmūukēywēek, kuuyu kikas kule /kiikoosēēnoo keey. Kyāāyēyootē ng'al chēē kimāānkētē kumāāyēnchinē inee nteenee kuriireenaa. Ānkoo kyāāng'ālōolēē inee nyēē miyaat ānkāāwusootē biikyii ānkāākāwōōtēnootē, kutoola āyēchi yiisyēenyii.

14 Kinyōōwoo :Mokoryoontēenyoo kaat ām chamateet nyēē kiboontēēnoo ānkoo kimaayemaat :anii. Kiyeya acham inee ānkāākoosēē keey.

15 Ng'ālyoontēēt nyēē māchāktōōs /kiikoosēē keey amakany :chii kwaam mēt ku kule, kichōōnii :Kāārārookiintēēt Yēesu ng'wēny chokōōrāroochē biiko choo kiikuchoolwookēn, ānku anii :akeenke ām bichooto :nyēē āchoolwookēnoot nyēē -/mākyoomu!

16 Ānkoo kiwuu nyooto, /kikeeriireenaa anii ām biiko tukul sukōōboorunēē :Kiriistō kule iruruunyē mooyēenyii ām wōlēē mii :choo kiikuchoolwookēn. Yoo imuuchāktōōs /kiiraraachaa anii ānkāānyōōru soboontaab kibchuulyo, kōōmuuchāktōōs /kiiraraach nkicheek biiko alak.

17 Kunyoo, kusilākoy ānkukoonyitākoy :Yēyiin nyoo mākāsāksē ānkubāytooyiisyē kēnyiis āk kēnyiis. Kuwuuyiit nyooto.

Kimwoochi :Bāwulō Tēmētēēwō kwaam booryēēt nyēē karaam

18 Wēnyoo Tēmētēēwō, ārwookuung' kurubta keey ng'aleek choo kimwooyē :wōōrkooyik kubo inyiating'. Yoo 'keerub ng'aleechaa, mākuyēētyēēchiing' sii-am booryēēt nyēē karaam

19 ankiitas taay ikoosēē keey Yēyiin ankiyey kiyēē inkētē kule karaam. Kiikubootyo :biiko alake chēē kitay kuyey kuu nyooto.

20 Alak ām bichooto kiikuyey kuu nyooto ku Umenaayo ākoo Alekisaanta. Kwāātōōrchi Kibrōkōsyoontēēt sukukasee keey kule māmāchāktōōs kung'ālōolēē Yēyiin nyēē miyaat.

1 Tēmētēēwō 2

Kōōnēmchinē keey :biiko saayeet

1 Ng'ālyoontēēt nyēbo koomānuut miisin ku kule isooyē Yēyiin ānkiibirchinē kōōnkōy kubo biiko tukul.

2 Māchāktōōs /kēēsoochinē bāytooyik āk kāāntōōyik sikēēminy ām kaalyeet āk tāloosyēēt ānkiinēmchinē keey Yēyiin ānkiibuur nyēē /kēēkoonyitēēch.

3 Yoo kakeeyey kuu nyooto, ku karaam ānkōōng'ērēēchē Yēyiin nyoo Kāārārookiintēenyoo.

Irāroochē biich :Yēyiin kubununēē lōkōōywēk chēē kāroomēch

4 Māchē :Yēyiin kule /kiiraraach biiko tukul kōōnkēt ng'ālyoontēētaab manta.

⁵Yēyiin ku akeenke nkit, ānku akeenke :chiito nyēē ichoomnyēēch āk Yēyiin. Nto nyooto ku Yēēsu Kiriistō.

⁶Kiikooyto :Yēēsu soboonnyii sukuwālāng'unēē biiko tukul. Kiyityiin :ng'ālyoontooni ām āsiiswēk chēē yēmootiin.

⁷Kunyi, /kikeekweya anii a-amte ng'aleechaa kuu lēbkēēyiintēēt. Man :kiyēē āmwooyē. Ānēētē biiko chēē mā Yuutayeek ākoosēē keey Yēyiin ānkāāmwooyē ng'al chēbo manta.

Kāāburtaab murēnik āk kooruuk choo kiikōōyēnchi Kiriistō

⁸Mākyiintōōs :murēnik ām yēē /kākiiruruukyi keey kōōtōrōōrē āwunnyēk chēē tiliilēch kusooyē Yēyiin āmānyēēru nto kuyey wookuut.

⁹Mākyiintōōs :kooruuk kōōloochē keey nyēē karaam. Kōōloochē sirook chēbo koonyit ānkubonto ātēbuutēk chēē kāroomēch. Māmāchāktōōs kōōlēētē buutēēk kule /sikēēchōrōkyinē, kōōloochē chobosaak, tukuukaab kaat āk sirooy chēē ālē beesaan chēē chaang'.

¹⁰Nteenee, māchāktōōs kuboonto ātēbuutēk chēē kāroomēch chēē misyinē kooruuk choo kiikōōnēmchi keey Yēyiin.

¹¹Māchāktōōs kōōnēētē keey :koorko ake tukul ng'aleek ām kēēlto nyēē intusoot ānkōōywēyiisyē.

¹²-Māāchāmchinē koorko kuyēk kāānēētiintēētaab ng'ālyoontēētaab Yēyiin nto mbo kule kubayta saanteenyii. Māchāktōōs kusiisynē keey.

¹³Aatam :nyēē kisimkuyey :Yēyiin kurook, nto mii yoo, chokuyey Aawa.

¹⁴Mēēbērē ki Aatam :nyēē /kikeekenta kut kuyey ng'ōōkisto, nteenee ki koorkēēt.

¹⁵Māchāktōōs :koorko ake tukul kuriibē kōōnyii āk lōkōkyii ām kēēlto nyēē karaam. Yoo kamuyta, kookaasee keey Yēyiin, kutinyē chamateet, kutiliil ānkuriibē keey, mākutēbto soboontaab kibchuulyo ākookoy.

1 Tēmētēēwō 3

Kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō

(Tiitō 1:5-9)

¹Mii yu naas :ng'ālyoo nyēē māchē /kiyyoong'unēē. Yoo kamach :chii kōōntōōchi biikaab Kiriistō, kāākukwēchi keey yiisyō nyēbo koonyit.

²Māchāktōōs :kāāntōōyiintonoo ku chii nyēē mātinyē lēēlis, ku chii nyēē tēērēē koorkēēnyii nkit, kusēwunoot ānkuriibē keey, kukoonyitoot, kururoot :moo ānkōōmuuchē kōōnēētiis.

³Māmāchāktōōs ku kibōōkityoo āmā chii nyēbo wōōrōōryēēt. Nteenee māchāktōōs kōōntusoot ānku tala, āmāboonto muchastaab beesaan.

⁴Māchāktōōs kōōnkētē kuriib kanyii nyēē karaam kukas kule iywēyē :lōkōkyii kutukul.

⁵Yoo -mēēmuuchē :chii kuriib kanyii kumēēmuuchē kuriib kaniseet.

⁶Māmāchāktōōs /kēēkwēyē chii nyoo mānāākich ām ng'ālyoontēētaab Yēyiin kule kōōntōōchi chuut kuuyu imuuchē koontumeer. Nto yooto, +/mākiitiilchi ng'aleek kuu choo /kikiitiilchinē Kibrōkōsyooontēēt.

⁷Māchāktōōs :kāāntōōyiintonoo ku chii nyēē tinyē kaayna nyēē karaam ām wōlēē mii :yēēmēēt simānyōōr :Kibrōkōsyooontēēt bārooyinto nyēē katechee.

Toorētik

⁸Māchāktōōs :nkicheek toorētikaab biikaab Kiriistō kukoonyitootiin nyēē māwēēchwēēchē ng'al, āmā kibōōkitiis, nto kutōōrtooy :moonik kumach beesaan.

⁹Māchāktōōs kukiilchi ām mooyēēt akeenke ng'ālyoontēētaab manta nyoo /kiikēēng'oong'wēēch ānkuyēyē kiyēē inkētē kule bo man.

¹⁰Māchāktōōs /kēētyēmtooy bichoo kutoombo /kēēkwēyē. Nto yoo mātinyē ng'ālyoo, /kēēchāmchi kuyēk toorētik.

¹¹Māchāktōōs :nkicheek kooruuk chēē toorētik ku chēēbyōōsōōy chēē koonyitootiin, chēē māyēyootē seemseem. Māchāktōōs ku koor chēē riibē keey /ānkiikoosēē keey ām kiy ake tukul.

¹²Māchāktōōs :chii ām toorētichoo kutēērēē koorkēēnyii nkit ānkuriibē lōkōkyii āk kanyii ām kēēlto nyēē karaam.

¹³Chii ake tukul nyoo kāyēyiis nyēē karaam, kōōloong'u keey ām komostaab ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkukich ām manta nyēbo Kāārārōokiintēēt Yēesu.

Manta nyēē wōō nyēbo Yēyiin

¹⁴Ānkoo sinee āboontēē mooyēēt kule +māāchōōnii wōloo imiitē, āsiruung' ng'aleechu si

¹⁵yoo kaakaay keey, 'kēēnkēt wōlēē māchāktōōs kōōbuurtooy :biikaab Kiriistō. Bichooto ku choo kikwey :Yēyiin kuyēk cheechii. Tolochta :bichoo āk sisinēēt nyēē iyyoong'unēē :manta.

¹⁶Ng'ālyoo nyēbo man kule wōō :kiyēē kiikung'oong'wēēch Yēyiin: /Kikēēsich inee kuu chii ake tukul, kiiboor :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule churtaat. Kikas :nkicheek malayikaanik. /Kikyaamtaat inee ām kōōrōōsyēk. /Kikiiyēnchi ām kōōrēēt, /ānkēēyib kuwo barak wōloo mii :lēbkēēyyēēt.

1 Tēmētēēwō 4

Māchāktōōs /kēētāyē kāānēētēywēēk chēē mābo man

- ¹Ibooru :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kutook kule ām bēsyōōsyēk choo kwoonii, mākuchuunnyēē :biiko ng'ālyoontēētaab manta ankurub ng'aleekaab biiko choo tēwēchē :tāmirmirook chēē miyootēch.
- ²Ibērbēēriisyē :bichoo āmēēkōōnkētē ng'ālyoontēēt nyēbo man āk nyēbo ng'wiiynan.
- ³Yēētēē biiko kōōmutiis āk kule kumaam āmiik alak ānkoo kiyēyē :Yēyiin āmiichoo kule kutaach :biikyii choo inkētē manta ankwaam kubirchinē inee kōōnkōy.
- ⁴Karaam :kiy ake tukul nyoo kiyēyē :Yēyiin kunyoo, māmāchāktōōs /kēētāyē kiy mbo akeenke yoo /kakeetaach /kēēbirchinē Yēyiin kōōnkōy.
- ⁵Yēyē :ng'ālyoontēētaab Yēyiin āk saayeet kutililiit :kiy ake tukul nyēē kiyēyē Yēyiin.
- ⁶Yoo 'kēēboorchi mbo ng'eetaabiya ng'aleechu, 'keeyey ām kēēlto nyēē karaam yiisyēētaab Kāārārookiintēēt Yēēsu. Nto yoto imiitē ititirēē ng'ālyoontēētaab manta nyoo /kikiineetiing' nyoo irubē.
- ⁷Itay tyoonkōōchoy chēbo bēērbēēryō chēē mārūbtooy keey āk Yēyiin. Ichōbāksē ākookoy inēētē keey ibuurē kuu wōlēē māktooy :Yēyiin.
- ⁸Yoo 'keeneet bōōrng'uung', mākuyēētyēēchiing' ām kōōrooni, nto yoo 'keeneet keey ibuurē kuu wōloo māktooy :Yēyiin, mākuyēētyēēchiing' ām soboontaab kōōrooni ākoo nyēbo kōōrēēt nyoo mākuchō.
- ⁹⁻¹⁰Kiikoosēē keey Yēyiin. Inee :Kāārārookiintēēt nteenee chēē irāroochē, ku biiko choo iyēnchinē inee. Māchāktōōs /kēētiyyēē mēt ng'aleechaa ānkuyēmāktōōs /kēēchāmē kutukul. Kiyoto :nyēē kēēmiitē kēēng'ētiichinē keey.
- ¹¹Ng'aleechaa chēē māchāktōōs 'ikiimē yoo 'inēētiisyē.
- ¹²-Meekany kumoontiing' :biiko kuuyu tēēmining'. Nteenee inying' :nyēē māchāktōōs kukāsēēniing' :biiko tukul choo kiikōōyēnchi ng'ālyoontēēt, wōlēē ing'ālooltooy āk wōlēē itēbtooy, wōlēē ichāmtooy biiko, wōlēē 'iyēnchintooy Yēyiin āk tiliilinto nyēē iboontē.
- ¹³Iyēyiisyēē bārooyinto nyoo mii kumanaayitu, isumānchinēē biiko ng'ālyoontēēt, i-āmchinēē ānkiinēētēē.
- ¹⁴-Meechwees kāāmuukēywēēchoo kirōōbuung' :Yēyiin kubununēē kiyēē kimwooy wōōrkooyoontēēt ake yoo kitiinyēēniing' āwunnyēk :kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō.
- ¹⁵Iyēyē tukuuchoo kibtaman ānkiinēmchinē keey kutukul sukung'eet kukas :chii ake tukul wōlēē imiitē itāstooy taay.

¹⁶Māchāktōōs irōōtootē soboonng'uung' āk ng'aleek chēē 'inēētē. Imuytoochi tukuuchoo kuuyu, yoo keeyey kuu nyooto, +meeraraachakse :inyiing' āk biiko choo 'inēētē.

1 Tēmētēwō 5

Ibooru koonyit

¹-Mēeryōōnkyinē booyoo yoo imiitē iyisu, nteenee ing'ālōolchinē kuu kōōn. Iyibē nkicheek āybēēriik wuu nyēē mbo ng'eetaabkoomēt.

²Iyibē cheebyoosya ake tukul wuu nyēē koomēt. Nto tiibiik, inam choo wuu nyēē mbo chēēbkoomēt ām kēēlto nyēbo tiliilinto.

Wōlēē māchāktōōs /kēēriibtooy musukuunēk

³Māchāktōōs /kēēyēētyēēchinē musukuunēk choo mātinyē chii nyēē kāriib.

⁴Nteenee yoo boonto :cheebyoosya nyēē musuku lēēkōōy nto muchōkōrōōn, kumāchāktōōs :lōkōchoo kuriib sikiikwaa, kuukaanyii nto kōōkōōnyii sukōōboorunēē yooto kule iywēyē Yēyiin. Yoo kayey kuu nyooto, kumii kuyooku kiyēē /kikēēyēchinē icheek, ng'ālyoo nyēē chāmē :Yēyiin.

⁵Koorko nto cheebyoosya nyēē kiikung'ēt nkit ku musik kumāchāktōōs kōōkēnēē keey Yēyiin nkit ānkuriirchinē bēēt āk kwēēmooy kule kuyēētyēēchi.

⁶Nto koorko nyoo musik ankicham tukun chēbo leles, kukiikume :nyoo kusobē.

⁷Māchāktōōs imwoochi nkicheek biiko ng'aleechu, sukung'eet mariirtee chii.

⁸Chii ake tukul nyoo māyēētyēēchinē tilyōōnuutēkyii ānku miisin biikyii choo bo kō, kāākutāchiin āk ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Miyaat :chiichoo kusiir nyoo mānēyēnchi ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁹Yoo /sikiiyiityi cheebyoosya nyēē musik komostaab choo yēmē /kēētoorēt kumāchāktōōs kukiikukeeytee kēnyiisyēk tāmānwookik lo. Māchāktōōs ku cheebyoosya nyēē mānāāchoonchooyēnoot

¹⁰ānkitookunoot ām yēyuutēk chēē kāroomēch kuu wōlēē kiriibtooy lōkōkyii, wōlēē kitooktooy tāyēēk, wōlēē kiyēētyēēchintooy biikaab Kiriistō, wōlēē kitoorētitooy biiko choo nyāliltōōs āk mbo tukuuk alak chēē kāroomēch chēē kiikuyey.

¹¹Māmāchāktōōs /kēēsirtooy musukuun choo tākuminkēēch kuuyu yoo kabiirta :muchastaab bōōrwoonikwaa wōlēē kiikōōnēmchintoochi keey Kiriistō, kumach /kiimut.

¹²Yooto, kōōsākyi keey /kiitiilchi ng'al, kuuyu kāākwiiri kiyēē kiikukuurtoochi Yēyiin.

¹³Ilumootēē :kooru chēē wuu choo koorin kōōbootootē āsiiswēkwaa. Māwuu nyooto baateey, nteenee yēyootē mbo subak seemseemnyeet kōōwutootēē keey ng'al chēē mā cheekwaa ānkung'ālolooteē mbo ng'al chēē māyēmāksē.

¹⁴Kunyoo, āmwoochinē musukuunēk choo tākuminkēēch kule kucheeng' saanik ānkuriib lōkōkwaa āk kooriikwaa simānyōōr :Buunyoontēēt bārooyinto nyēē kang'alaalee icheek nyēē miyaat.

¹⁵Kookuweech keey kēny :alake kuba wōlēē mii :Syeetaani ankookurub ng'aleekyii.

¹⁶Nto yoo mii :cheebyoosya nyēē kiikuchamta Yēyiin ānkuming'tooy keey musukuunēk, kumāchāktōōs kuyēētyēēchinē musukuunēchoo ām kēēlto ake tukul. Māmāchāktōōs kubākookyi nyikiisinoo kaniseet. Yooto, mākuyēētyēēchi :kaniseet musukuunēk choo minyē nkityō.

/Kēēkoonyitē kāāntōōyikaab kanisa

¹⁷Māchāktōōs /kēēkoonyitē /ānkēētyēētyēēchinē booyikaab kanisa choo tinyē kāāntōōysēēt nyēē karaam, ānku miisin choo āmtooy ng'ālyoontēēt ānkōōnēētē.

¹⁸Mwooyē :siruatēk kule, “-/Mākēērātē yēēyto kuutiit yoo yēyiisyē.”Nto subak, “Yēmē :chii nyoo kāākubirto nkuruukyii kunyōōr kiy.”

¹⁹Māmāchāktōōs simiyēnchinē ng'ālyoo nyēē /kākēēmwooy /kēēng'ālōolēē booyik nyēē miyaat, nteenee ākoy baateey yoo kāākumwooy :biiko chēē yitē āyēēng' nto sōmōk kule wuu nyooto.

²⁰Yoo kāchoolwookēn :kāāntōōyik, 'iburyoong'tooy kukāsē :biiko, sukung'eet kōōywēyē :chuut alake.

²¹Kunyoo ii, Tēmētēēwō, āmwoowuung' ām taayeetaab Yēyiin āk nyēbo Kāārārōokiintēēt Yēesu āk mbo ām taayeetaab malayikaanik choo kwēyootiin kule, irub ng'aleechaa nyēē -mēēkwēyē chii. Māmāchāktōōs ichāmē biiko alak kusiir alak.

²²-Mēēsāmsāmānē keey yoo itiinyēē chii āwunnyēk itōōlchinē yiisyēētaab Yēyiin -ameekany kunaming' :ng'ōōkistaab biiko alak. Ibuur itiliil.

²³-Mēēyyēē bēēko baateey, nteenee imōōsē tifaayiik tisich kubo bōōrtaab moo nyoo iyiimsētiing' btaman.

²⁴Mēēmuuchāktōōs kōōyēēlākiis :ng'ōōkiswookikaab biiko alak, nteenee /simkēēkāsē bakeenke /kumānāābokiitiilchinē ng'al. Nto chēbo alak, kōōyēēlōotiin ākoy bēsyoonoo +/mākiitiilchi ng'al.

²⁵Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, simkutooku :kāroomnyēētaab yēyuutēkaab biiko alak, āmāwunyāktōōs ākookoy :choo iyēēlōotiin.

1 Tēmētēēwō 6

Wōlēē māchāktōōs kōōbuurtooy :motwoorik

¹Māchāktōōs :motwoorik kōōywēyē mokorēēnikwaa sukung'eet -/mākēēng'ālōolēē Yēyiin nyēē miyaat āk mbo kāānēētēywēēkyoo.

²Māmāchāktōōs :motwoorik choo kiikōōyēnchi :mikorēēnikwaa Yēyiin kōōywēyē mikorēēnichoo kisich, kuuyu mbo ng'eetaabiya ām Kiriistō. Nteenee, māchāktōōs kuyēyē yiisyēēng'waa kutook, kuuyu chēē yēētyēēchinē :yiisyōōnuutēchoo ku choo kiikōōyēnchi ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Ng'aleek chooto :chēē māchāktōōs inyiing' Tēmētēēwō 'inēētē ānkiikiimē biiko kurub.

Kāānēētiisyēēt nyēbo lembech āk bāytit nyēbo man

³Chiito nyoo kaakoobetyeenyee keey wōlēē mii :Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō ankooneet ng'al chēē mābo man,

⁴kukiikoolaambuuch nyoo :ng'aseetaab keey āmēēnkētē kiy. Kicham :chiichoo kwiilat āk wookuut. Yibu :ng'aleechaa kōōtuuyiityi keey :biich moon. Kuwookuut, kung'alaalaatee keey nyēē miyaat, kōōsōōtyēēchinē alak nyēē miyaat,

⁵ānkuchuunchuuntōōs :mētēwookaab bichoo kubo kāāsōōtēywēēk chēē miyootēch chēē boonto. Bichuutēchu :chēē /kiikēēbuutēē ng'ālyoontēētaab manta ānkōōsōōtē kule tōōs yoo kasyeem :chii kurub kēēltaab Yēyiin ku kēēlto :nyooto nyēē yēyē chii kunyōōr bāytit ām kōōrooni.

⁶Nteenee, yoo kēēnēmchi keey :chii yiisyēētaab Yēyiin, āmēētuuyiityinē ake moo, kāākunyōōr bāytit nyēē wōō miisin ām Kaab Yēyiin.

⁷Mēēbērē /kikēēsiktēēch kiy, āmākēēbēētooy kiy kōōyyiin kākēēbēku.

⁸Nteenee, yoo kēēnyōōru kiyēē kyoomē āk kiyēē kiiloochē, kuyēmēēch :chooto.

⁹Nto biiko choo bērē nto cheeng' tukuuk sukumokornoon, kutōōrchinē :ng'aleechaa tyēmiisyēēt ankutech. Tōōrchinē :ng'aleechaa kuyey tukuuk chēē chaang' chēbo bēērbēēryo āk mbo muchastaab tukuuk chēē iwoong'tooy biich. Tōōrtooy :ng'aleechaa biiko kubootyo ānkwooroon.

¹⁰Toowunēē keey :miyootyēēt wōlēē wōō muchastaab beesaan. Biiko choo loosyootē kumāchē beesaan kukiikuchuunnyēē ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkuyibchi keey ng'woonin nyēē -/mākyoomu.

Kiyēē kiikāloonchi :Bāwulō Tēmētēēwō

¹¹Nto inyiing' nyoo ibooyē Yēyiin, māchāktōōs isatee keey wōlēē mii :ng'aleechaa ankiirub soboonto nyēē churtaat, inēmchi keey Yēyiin ankiikaasee keey inee, ichāmē biiko alak, imuytoochinē ng'al ānkiitālāyitu.

¹²I-am booryēēt nyēē karaam kubo ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Inkēt kule kikuuring' :Yēyiin inyōōru soboontaab kibchuulyo. Kunyi, 'ikiilchi soboonoo 'kiichāmchiintōōsii kukāsē :biiko chēē chaang'.

¹³Ām taayeetaab Yēyiin nyoo ikoochinē kiy ake tukul soboonto āk mbo ām taayeetaab Yēesu Kiriistō, nyoo kichāmchiin ām taayeetaab Bōōntyō Bilaato kule inee ku Kāārārookiintēēt, āmwoowuung' kule

¹⁴ikiilchi ng'ālyoontēetaab Yēyiin. -Meekany inyōōru tisya nto mbo kule /keeng'alaaleeniing' nyēē miyaat. Iriib kuu nyooto ākoy bēsyēēt nyoo kāchōōnēē :Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō.

¹⁵Mākukwēryoon :Yēyiin ām bēsyēēt nyoo kiikōōtōōrto :inee. Itōrōōroot :Yēyiin ānku inee nkityō :bāytooyiintēēt. Inee :bāytooyiintēetaab bāytooyik ānku mokoryoontēetaab mokorēēnik.

¹⁶Yēyiin nkityō :nyēē māmēē ānkuminyē ām lēbkēēyyēēt nyēē mākāsāksē. Māmii :chii nyēē kiikukas Yēyiin nto mbo nyēē imuuchē kukas. Kukoonyitākoy :Yēyiin ānkubāytooyiis ākookoy. Kuwuuyiit nyooto.

Biikaab Kiriistō chēē boonto bāytit

¹⁷Imwoochi choo boonto bāytit ām kōōrooni kule māng'āsē keey āmātiyēē mēt tukuuchoo. Tukuuk choo chēē -/mākiinkētē batay āk moo. Nteenee kiyēē māchē kuyēyē kukutiyyēē Yēyiin mēt nyoo kōōnēēch kiy ake tukul kuyem ānkuyēyēēch :tukuuchoo keeng'erech.

¹⁸Imwoochi bichoo kuyey ng'aleek chēē chaang' chēē kāroomēch, kuyēk biich chēē leelach :moonik ānkuchāmē kuyēmtooy tukuuk āk biiko alak.

¹⁹Yoo kayey kuu nyooto, kāākuyēytoochi keey bāytit nyēē tiyēē keey ām kōōrēēt nyoo chōōnii, sukung'eet kukiilchi soboontaab manta.

Ng'aleek chēbo lētuut

²⁰Tēmētēēwō, kāāmwoowuung' kule -meekuste iyey ng'aleechaa tukul choo kiikōōtōōruung' :Yēyiin. Isatee keey kwiilateet nto wookuut nyēbo bēērbēēryo nyoo yēyē :choo ng'āsēē keey kiirnātēēt nyēē mā bo man.

²¹Yēyē keey kule ng'oomēch, nteenee kiikuchuunnyēē ng'ālyoontēetaab Yēyiin. Kōōbēruurook :Yēyiin.

2 Tēmētēwō

2 Tēmētēwō 1

Kyoorōōr keey :Bāwulō ānkumākyi Tēmētēwō bēur

¹Anii ku lēbkēēyiintēēt Bāwulō nyoo āyēchinē Kāārārōokiintēēt Yēesu yiisyēēt. Kitoola :Yēyiin ānkōōyookwoo chāā-āmchi biiko kurubta keey āk soboontaab kibchuulyo nyoo kikuurtoowēēch kubununēē Yēesu Kiriistō.

²Āsiruung' inyiating' wērinyuu Tēmētēwō nyoo āchāmē miisin. Kōōbēruuring' :Baaba Yēyiin āk Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō. Kuriireeniing' ānkukōōning' kaalyeet.

Māchāktōōs /kēētīrē /ānkiikoosēē keey Yēyiin

³Ākutunkyinē Yēyiin kuu wōloo kiyēytooy mbo :kuuko ānkāāyēyē kiyēē ānkētē kule karaam. Kuuyu āsōōtiing' ākookoy, āsoowuung' bēēt āk kwēēmooy ānkāābirchinē Yēyiin kōōnkōy.

⁴Yoo kaasoot wōlēē 'kiiriirte bēsyoonoo kyāābākooktiing', kwoomchoo :yēēmootēēt kule nto akasiing' saang'erech.

⁵Ānkētē kule 'ikoosēē keey Yēyiin miisin. Kiikoosēē keey :kōōkōōng' Lōyis Yēyiin āk koomēt Yuuniis, wōlēē ānkētitooy kule imiitē :nkinyiing' iyēyē kuu nyooto.

⁶Kunyi, kurubta keey āk yooto, āsōōtuung' kule ikany kōōmwo keey :kāāmuukēywēēk choo kirōōbuung' :Yēyiin yoo kyāātiinyēēniing' āwunnyēk.

⁷Mānāākōōnēēch :Yēyiin Tāmirmiryēēt nyēbo muyātēēt, nteenee kikōōnēēch nyēbo nyikanateet, chamateet āk riibēētaab keey.

⁸Kunyoo, -meekany kunaming' :muyātēēt yoo +meeng'alaalee Mokoryoontēēnyoo nto yoo isōōtoo anii nyoo /kiikeerata kubo inee. Nteenee, ikany kēēnyāliilchē :tukwaay kubo lōkōōywēk chēē kāroomēch kukōōniing' :Yēyiin nyikanateet.

⁹Kiikooraraacheech :Yēyiin ānkiikukuurēēch kēēyēku biikyii. Manaayey kuu nyooto kubo kiy ake tukul nyēē kiikeeyey, nteenee kubo wōlēē māktooy :inee nkit ām mooyēēnyii āk mbo subak kubo chamateenyii nkityō. Kisimkuchameech :Yēyiin /kumānāākēētoow kōōrēēt

¹⁰ānkōōboorwēēch chamataanaa ām chōōnēētaab Kāārārōokiintēēnyoo Yēesu Kiriistō. Kiikōōsyēēntoowēēch :Kiriistō meet ānkwoorōōrwēēch kēēlto nyēbo soboontaab kibchuulyo kubununēē lōkōōywēk chēē kāroomēch.

¹¹Kunyoo, kookutoola :Yēyiin a-amtaate lōkōōywēchu, āyēku lēbkēēyiintēēt ānkāānēētootē ng'ālyoontēētaab manta.

¹²Kiyooto :nyēē /kiinyāliilchoo kuu nyiitēnyi. Ānkoo kuwuu nyooto, -māāmuyoot, kuuyu ānkētē chiichēē kyāāyēnchi ānkāātinyēē man kule imuuchē kuriib kiyēē kiikōōtōōrwoo ākoy bēsyoonoo iyēēwunēē.

¹³Tēmētēēwō, 'inētēē biiko kuu wōloo kyāānēētitooy :anii ānkiikoosēē keey Kāārārōokiintēt Yēēsu ānkiichāmē biiko kuu wōloo kyāāyēytooy :anii.

¹⁴Ikaaman ng'aleechaa kāroomēch choo /kiikiitōōruung'. Kuyēētyēēchiing' :Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo minyē āriinyoo.

¹⁵Ābērē 'inkētē kule kookubakaaktaa :chii ake tukul nyēbo yēēmēētaab Eesya kuboonto keey Fukēēlō āk Eermokeen.

¹⁶Āsooyē kule kuriiree :Yēyiin kaab Ōnēsifōōrō nyoo kimāmuyoot chokukasa arataat. Kichokōōbāybooyoo ānkōōtitiirōo btaman.

¹⁷Yu kāwokuyit Rooma, koomuuch kucheeng'aateenaa wōlto ake tukul ākoy kut wokunyōōrwoo.

¹⁸Ābērē 'inkētē kubooyiit man kule kiyēētyēēchoo :Ōnēsifōōrō ām kēēlwookik chēē chaang' yoo kyāāmiitē Ēfēēsō. Lēyyē, kuriiree :Mokoryoontēt Ōnēsifōōrō bēsyoonoo itiilchinē biiko ng'al.

2 Tēmētēēwō 2

Kiyēē māchāktōōs kuyēyē :Tēmētēēwō yoo kānyōōr nyāliluutēk

¹Wēnyoo, Tēmētēēwō, ikiil, kuuyu 'inkētē kule chāmiing' :Kāārārōokiintēt Yēēsu ānkutiyying'.

²Nto tukuuk choo 'kiikāsē ā-āmu ām taayeetaab biiko chēē chaang', itōōrchi choo biiko chēē /kiikoosēē keey ānku chēē imuuchē kooneet biiko alak.

³Imuytoochi nyāliluutēk kuu chii nyēē āmē booryēēt nyēē karaam kubo Kāārārōokiintēt Yēēsu kuu wōloo kēyēytooy :acheek.

⁴Yoo kēēwutēē keey :chii nyēbo lukēēt ng'aleekaab biikaab yēēmēēt, -mēēng'ērēēchē nyēē wōō nyēbo lukēēt.

⁵-/Mākēētuwēnēē chii loong'eetaab labateet yoo kamarub mākuutēkaab kaang'weeneet.

⁶Kāābātiin nyoo ikiilchinē keey kāābātiisyēēt ku nyooto :nyēē māchāktōōs /simkiikoochinē āmiikyii chēbo yiisyēēt.

⁷Tēmētēēwō, irōōtootē kiyēē āmwooyē, kuuyu makuyeying' :Mokoryoontēt inkēt ng'aleechu tukul.

⁸Inkēt kule king'eetee meet :Yēēsu Kiriistō nyoo kichōōnēē kōōtaab Tāwuti. Kuuyu ā-āmtootē lōkōōywēchu kāroomēch,

⁹kaanyalil kut /kēērātoō wuu nyēē kaanyeeree ng'al. Nteenee, mēēmuuchāktōōs /keerat ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹⁰Kunyoo, āmuytoochinē kiy ake tukul kubo choo kiikukwey :Yēyiin, nto anyuun kooraraach nkicheek :Yēēsu Kiriistō sukunyōōr lēbkēēyyēētaab kibchuulyo.

¹¹Ng'ālyoo :nyoo nyēē /kēētiyyēē keey kuuyu, “Yoo kākēēbēku āk Kiriistō +mābokēēminy āk inee.

¹²Nto yoo kākēēmuytoochi, +mābokēēbāytooyiisyē āk inee. Yoo kakeetay :acheek, +mawokutayeech :nkinee.

¹³Ānkoo -/mākiikoosēē keey biiko, /kiikoosēē keey inee, kuuyu mātāyē keey :inee nkit.”

Chii nyēē chāmtōoy :Yēyiin

¹⁴Māchāktōōs isōōtyinē biiko ng'aleechu: Imwoochi ām taayeetaab Yēyiin kule māmāchāktōōs kukwiilēē keey ng'al. Māmii :kiy mbo kisich :nyēē yēētyēēchinē :kwiilataanaa, nteenee nyēērēē kāāsōōtēywēēkaab biiko choo yēbchinē yiit.

¹⁵Isyeem wōlēē 'imuuktooy iyey yiisyēēng'uung' ām kēēlto nyēē karaam nyēē chāmtōoy :Yēyiin. Kutook kule iyēku chii nyēē mātinyē muyāt ānku nyēē nāmē ng'ālyoontēētaab manta ām kēēlto nyēē churtaat.

¹⁶Itayee keey imwooyootē ng'al chēē mārubtooy keey āk ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Biiko choo iwutootēē keey ng'al chēē wuu choo, mākutāsē taay kulōōyēkiitu miisin ām wōlēē mii :Yēyiin.

¹⁷⁻¹⁸Makwaamaat :kāānēētiisyēētaab bichoo biiko kuu yoo āmootē :kisēērēēchēēt kereenkaab chii. Biiko alak chēē kichuunnyēē ng'ālyoontēētaab manta ku Umenaayo ākoo Filēētō. Mwooyē :bichuutēchu kule kiyeyakay kēny :ng'eeteetaab meet kunyēērootēē kāāyēenchinooyēētaab biiko alak.

¹⁹Ānkoo kut kuwuu nyooto, tākōōyyoong'oot :tiyyēwoontēētaab Yēyiin /ānkēēkāsēē siruutēchu mwooyē kule, “Inkētē :Yēyiin biiko chēē cheechii.”Nto “Chii ake tukul nyēē kuurē Mokoryoontēēt kumāchāktōōs kubakaakta miyootyēēt.”

²⁰Ām kōōto ake tukul nyēē wōō, miitē :tērēkōōk chēē /kikeeyeyee ta-aabuut āk chēbo feeteet. Miitē mbo subak :chēbo keetiik āk chēbo mēnēēt. /Kēēyēyiisyēē tērēkōōchu alak /kēēbāyēē tāyēēk, nto chuut alak /kēēkōnōrēē tukuuk chēē mābo koonyit.

²¹Kunyi, yoo kēētiliilēē keey :chii ake tukul wōlēē mii :tukuuchoo miyootēch mākuyēk terekyeet nyēbo koonyit nyēē imuuchē :chiitaab kōōto kuyēyiisyēē kubo yiisyō ake tukul nyēē karaam kurubta keey āk wōlēē kichōbto.

²²Tēmētēēwō, satee keey muchastaab āybēēr nyoo bo miyootyo ankiirub kēēlto nyoo karaam kuchurta, iyēku chii nyēē /kiikoosēē keey, nyēbo chamateet āk

sinēnto. Iyey tukuuchoto kuu wōloo yēytooy :biiko alake choo sooyē Yēyiin ām moonik chēē tiliilēch.

²³Itayee keey kwiilateet nyēbo bēērbēēryo āk solwoonti. 'Inkētē kule yibu :ng'aleechaa wookuut.

²⁴Māmākyinē chii nyoo yēyē yiisyēētaab mokoryoontēēt kuyēyē wookuut. Nteenee mächāktōōs kutālāyiitu ām wōlēē mii :chii ake tukul, kōōnēētiisyē nyēē karaam ānkumuytooy.

²⁵Nto yoo mii :biiko chēē kwiilē inee, kumächāktōōs kuyisu muut ānkutinyēē mooyēēt kule imuuchē kōōkoochi nkicheek :Yēyiin mooyēēt kuweek sukōōnkēt manta.

²⁶Yooto, kōōmuuchē :icheek kusēw ankuchililee mastiitaab Kibrōkōsyoontēēt nyoo kiikunam icheek sukuyey kiyēē mächē :inee.

2 Tēmētēēwō 3

Chuunnyēētaab ng'ālyoontēētaab manta

¹Irōōtootē ng'ālyoontooni: Mākumiyātiitu :bēsyōōsyēk choo bo tabanta.

²Mākusooyēnē :biiko, makucham beesaan, makukas keey ānkumēēnnyo. Mākung'ālōolootēē Yēyiin nyēē miyaat, -mēēywēyē sikiikwaa āmātiny kumwooy kōōnkōy ām kiy. Mākuyēk biich chēē mā tiliilēch ām taayeetaab Yēyiin

³āmātinyē chamateet. Māriirēē biich, mōlōlchinootē biich ng'al āmāriibē keey. Mākukāwōōtēnē ānkuchāmē kuyēyē ng'al chēē miyootēch.

⁴Mākuchoomtooy chuut ānkutuchinootē ng'al. Mākuyibē keey kule inkētē kiy ake tukul. Mākuyēk biich chēē kicham lelesta āmāchāmē Yēyiin.

⁵Mākuyēyē keey kule bo Yēyiin, nteenee kutāyē kāāmuukēywēēkyii. Isatee keey bichoto.

⁶Mii :alake ām bichoo chēē bēētootē kēēstonikaab biiko alak subokōōbērbēērē koor chēē kuskusēch chēē kiikunyikisiyi :ng'ōōkiswookik ānkutōōrtooy :muchas nyēbo kiy ake tukul.

⁷/Kiinēētē kooruuchoo kibtaman, nteenee -mēēmuuchē kut kōōnkēt :icheek kutukul ng'ālyoontēētaab manta.

⁸Kwiilē :bichoo ng'ālyoontēētaab manta kuu yoo kikwiilē :Yaane āk Yaambure Muusa. Kiikutoonkōōyiis :bichu ānkiikubootyo ām manta.

⁹Māyitē wuy :bichoo, kuuyu makukas :chii ake tukul bēērbēēryēēt nyēē boonto kuu wōloo /kikēēkāstooy chēbo Yaane āk Yaambure.

Ng'ālyoontēētaab lētuut nyēē /kikiikiimchi Tēmētēēwō

¹⁰Tēmētēwō, ābērē 'inkētē kurubta keey āk kāānēētēywēēkyuu, wōlēē ābuurtooy, kiyēē ānēmchinē keey ayey āk wōlēē āmoong'tēē keey Yēyiin. Inkētē mbo subak kule -māsimānyēēru ānkāāboontē chamateet āk muytaayeet.

¹¹Inkētē mbo subak kule kyāāmuytoochi wusiisyēēt nyēē kyāānyōōru āk nyāliluutēk chēē kyāābuntēē yoo kyāāmiitē Antyookya, Ikonnyaa āk Luustra. Nteenee kisārwoo :Mokoryoontēēt ām tukuuchoo tukul.

¹²Nto kubooyiit man, +/mākēēwus chii ake tukul nyēē kēēnēmchi keey kurub Yēesu Kiriistō.

¹³Nto biiko choo choolwookēnootiin, choo ibērbēēriisyootē, mākumiyātyi choo miisin. Kiikutēwēchākiis :choo ānkutēwēchootē biiko alak.

¹⁴Nteenee, kurubta keey āk inying' ii, Tēmētēwō, itāsē taay irubē kiyoo /kiikiineeting' ankiichamte, kuuyu 'inkētē biiko chēē kiinēēting'

¹⁵āk mbo subak wōlēē kiinkētītē siruutēkaab Yēyiin kung'eetee leekwaanti. Kiikuyeying' :siruutēchoo inkēt kule nyōōru :chii kaararaacheet yoo keekaasee keey Yēesu Kiriistō.

¹⁶Kwoonēē :siruutēchoo tukul wōlēē mii :Yēyiin. Kāroomēch :siruutēchooto, yoo /kiinēētiisyēē /ānkiiburyoong'tēē biiko /kēēchuulē /ānkiiboorchinē biiko kukārāmiitu kuchurta.

¹⁷/Kēēyēyē kuu nyooto sukung'eet kuchōbākoy :chiitaab Yēyiin kutukul kubo yiisyō ake tukul nyēē karaam.

2 Tēmētēwō 4

¹Inkēt kule mākōōyēēw :Yēesu sukutoow bāytooyiisyēēnyii. Kunyi, ām taayeetaab Yēyiin āk nyēbo Kāārārōokiintēēt Yēesu nyoo +māchokōōtiilchi ng'al biiko choo sobtōōs āk choo kiikubēk, āmwoowuung' kule,

²i-āmtooy ng'ālyoontēēt ākookoy ānkoo ku wuuyēch :ng'ala nto ku nyumnyumēch. Imuytoochinē yoo 'inēētē biiko ng'ālyoontēētaab Yēyiin, ichuulē, iburyoong'tooy ānkiikiimē.

³Mākuchō :bēsyēēt nyēē mēēkōōmuuchē :biiko kut takucham kiyēē inēētē :siruutēk chēbo man. Makurub :bichoo kiyēē māchē :mētēwookwaa. Mākōōruruukoot kāānēētikwaa ku chaang' chēē mākōōnēētē icheek kiyēē kicham kuyēbchinē yiit.

⁴Mākōōmiinkyi mēt ng'ālyoontēētaab manta ānkuwēēkyi keey tyoonkōōchoy chēē mābo man.

⁵Nto inying', āmwoowuung' kule ikiil ām kēēlwookik tukul. Imuytoochinē nyāliluutēk chēē inyōōru. Iyēyē yiisyēēt nyēē /kēēmākyinē āmtooyiin kule kuyēyē. Iteryeech yiisyēēng'uung' tukul nyoo māchāktōōs kule iyēyē.

Ng'aleek chēē rubtooy keey āk Bāwulō

⁶Mii wokuyitu :bēsyēēt nyēē /kēēmiitē /bokiikooytoo /keeyeyeenaa kōrōsēēk. Kaakuyit :bēsyēēt nyēē āng'ēētēē kōōrooni.

⁷Kwaa-am booryēēt nyēē karaam. Kwaawaany labateenyuu ānkwāākiilchi manta.

⁸Kunyoo, mii kukānyoonwoo :kiito ake nyēē +/mākēētuwēnēēnoo. Nto kiyooto ku tuwēnēētaab churtaayeet. Tuwēnoonoto ku nyēē mākukōōno :Mokoryoontēēt nyoo churtaat yoo itilchinē biich ng'al. Mēēbērē anii nkit :nyēē mii chokutuwēnoo, nteenee chokutuwēnē biiko tukul choo mii kōōkēnoonu chōōnēēnyii.

⁹Isyeem wōlēē 'imuuktooy ichōō areet akeenke wōli āmiitē.

¹⁰Kookubakaakta :Teema ānkuwēēchi keey ākoy Tēēsālōōnikē kuuyu kikicham tukuuk chēbo kōōrooni. Kōōkuwo :nkinee Kērēēskē ākoy Kalatyaa ānkōōkuwo :nkinee Tiitō Taalmatyaa.

¹¹Kwāāng'ētu nkit āk Luuka. Ichōōntē keey Māārko, kuuyu chii :inee nyēē imuuchē kuyēētyēēchoo ām yiisyoonyuu.

¹²Kāāyooktē Tukiikō kuwo ākoy Ēfēēsō.

¹³Kunyoo, yoo ichōōnii iyibwoo kābuutiinyuu nyoo kyāābākookyinē kaab Kāārbō ām Turoowa. Iyibwoo mbo nkicheek kitaabuunekyuu ānku miisin choo /kikeeyeytee muuyto.

¹⁴Kookwaaraantaa nyēē -/mākyoomu :kiitoong'iintonoo bo karin nyoo /kēēbērē Alekisaanta. Nteenee mākuyookyi :Mokoryoontēēt ām kiyēē kookuyey.

¹⁵Kunyi, iriibēē keey :nkinyiing' wōlēē mii :chiichoo, kuuyu kikwiil ng'aleekyoo ām nkuruuk.

¹⁶Yoo kyāāyēētē keey nyēbo taay, kumwēyēēnoo :chii ake tukul nyēē māmii :mbo akeenke nyēē kichokusārwoo. Lēyyē, āsooyē Yēyiin kunyōōchi bichooto kaat.

¹⁷Ānkoo kiwuu nyooto, kichō :Mokoryoontēēt ānkōōtitiirōo sukung'eet /kiimuuch /kyaamta ng'ālyoontēēt kuchurta kubuntēēnoo anii nto anyuun, kukas :nkicheek biiko choo mā Yuutayeeek. Nteenee, /kikiiraraacheenaa kuutiitaab kimakeetyeet.

¹⁸Makooraraacheenaa :Yēyiin wōlēē mii :kiy ake tukul nyēē miyaat ānkōōrēētootoo nyēē karaam ākoy wāāwut kanyii ām kibkōōnkōy. Lēyyē, kutōrōriit :Yēyiin ākookoy. Kuwuuyiit nyooto.

Kāā-āmiisēēt

¹⁹Isuboowoo Brisiila āk boontēēnyii Akiila āk nkicheek biikaab kaytaab boontēēt Ōnēsifōōrō.

²⁰King'ētunēē :Eraasto Kōōriintō, nteenee kyāābākooku Turōfiimō kumnyaanaat ām Milēētō.

²¹Kunyoo, isyeem wōlēē 'imuuktooy iyitu wōli kumānāāng'ootyēn :kōōrēēt. Isubooyiing' :Ēbulō āk Buutē āk Liinuus ākoo Kilaawutyaa āk nkicheek mbo ng'eetaabiya alak tukul.

²²Kuriib :Yēyiin tāmirmiryēēng'uung' ānkōōbēruuriing'.

Tiitō

Tiitō 1

Kyoorōor keey :Bāwulō ānkumākyi Tiitō bēur

¹Anii nyoo Bāwulō nyoo āyēchinē Yēyiin yiisyēēt. Kitoola :Yēesu Kiriistō āyēku lēbkēēyiintēenyii ānkōōyooktoo āyēētyēēchi biiko choo kiikukwey :Yēyiin kōōyēnchi inee ankaaneet icheek manta kurubta keey kiyēē mākweēch :Yēyiin.

²Āyēyē yiisyooni ākēnēē keey soboontaab kibchuulyo. Kisimkumwooy :Yēyiin nyoo mātinyē lembech /kumānāākēētoow kōōrēēt kule mākukōōnēēch soboonēēb kibchuulyo.

³Yu kayit :bēsyēēt nyoo kikiikutool :Yēyiin, kung'oong' :inee nyoo Kāārārōokiintēenyoo ng'ālyoontēenyii ankutoola anii a-amtaate lōkōōywēchu kārōomēch.

⁴Āsiruung' inyiing' Tiitō nyoo iwuuyē lakwanyuu nyēbo man, kuuyu kiikoosēē keey :tukwaay Yēyiin. Kōōbēruuriing' :Baaba Yēyiin āk Kāārārōokiintēenyoo Yēesu Kiriistō ānkukōōning' kaalyeet.

Kāāntōōyikaab biikaab Kiriistō

(1 Tēmētēēwō 3:1-7)

⁵Kiyēē kiyeya sāābākookyiyiing' Kērēētē ku kule, kyāāmāchē siiteryeech yiisyoōnuutēk choo kimanaakiiwaang'te. Kyāāmāchē mbo subak siitoolaate booyikaab kanisa ām kiriing' ake tukul kuu wōloo kyāāmwooytoowuung'.

⁶Māchāktōōs :boontēēt nyēbo biikaab Kiriistō ku chii nyēē mātinyē lēēlis ānku chii nyēē tēērēē koorkēēnyii nkit. Māchāktōōs kutinyē lēēkōōy chēē /kiikoosēē keey chēē mā kāwōōt āmātinyē kēwēynāt.

⁷Māchāktōōs :kāāntōōyiintō ku chii nyēē mātinyē lēēlis, kuuyu iyyoonkyinē yiisyeētaab Yēyiin. Māmāchāktōōs kung'āsē keey nto ku kiksiirmōōyoo. Māmāchāktōōs mbo ku chii nyēē kibōōkityoo nto ku chii nyēē kicham wōōrōōryēēt nto chēēmooyēētyoo.

⁸Nteenee, māchāktōōs ku chii nyēē ruroot :moo ānku nyēē kicham kuyēyē ng'al chēē kārōomēch. Māchāktōōs subak ku chii nyēē sēwunoot, nyēē chuulaat, nyēē tiliil ānkuriibē keey.

⁹Māchāktōōs kuriibē miisin kāānēētēywēēk chēbo man kuu wōloo /kikiineetita sukung'eet kōōtitiir biiko alak ām kāānēētēywēēchoo ānkōōburyoong'tooy biiko choo kwiilē ng'aleechaa.

Iriibēē keey kāānēētik choo mātinyē manta

(1 Tēmētēēwō 1:3-11; 4:1-7)

¹⁰Mii :biiko chēē chaang' chēē cheemakwiiliis. Bōloobōlootē :bichu baateey, kōōbootootē biich mētēwoy. Biiko chēē yēyootē ng'aleechu miisin ku :choo isōōtē kule ākoy /kiimuraatan chii sukuchamta :Yēyiin.

¹¹Ikērē koong' bichoo kuuyu mii kōōbootootē koorin kumukuul kōōnēētootē tukuuk chēē māyēmāktōōs. Yēyootē :bichu kuu nyotoo kumāchē chēēbkiisyoong'.

¹²Kimwooy mbo :wōōrkooyoontēēng'waa akeenke kule, “Kiblembechiis ākookoy :biikaab Kērēētē ānku biich chēbo rōkōs, tinyē kēwēynāt ānku chēēmooyēētiis.”

¹³Man :ng'ālyoontoonoo. Kunyoo, iburyoong'tooy bichotoo sukung'eet kumēto kāānēētutēchoo bo lembech ankurub ng'ālyoontēētaab Yēyiin ām kēēlto nyēē karaam

¹⁴amarub tukuuk chēē inēētē :Yuutayeek alake nto kiruutēkaab biich buch. Kiikuchuunnyēē :bichu ng'ālyoontēētaab manta.

¹⁵Tiliil :kiy ake tukul ām wōlēē mii :biiko choo /kiikiitiliil. Nto choo mā tiliilēch āmēēyēnchinē, māmii :kiy nyēē tiliil ām wōlēē mii :choo. Kubooyiit man, kwoonykwoonyootiin :mētēwookwaa nyēē -mēēnkētē kiyēē karaam āk nyēē miyaat.

¹⁶Yēyē keey :bichoo kule inkētē Yēyiin, nteenee ibooru :ātēbuutēkwaa kule -mēēnkētē. Miyootēch :bichoo ānku kāwōōt nyēē māyēmootiin mbo kuyey kiy ake tukul nyēē karaam.

Tiitō 2

Kiyēē yēmāktōōs /kiinēētē

¹Nto inyiing' Tiitō, māchāktōōs 'inēētē kiyēē rubtooy keey āk kāānēētēywēēkaab man.

²Māchāktōōs :booyik kuriibē keey, kuyēk booy chēē koonyitootiin ānku sēwunootiin. Kōōkoosēē keey Yēyiin kuyitita ām chamateet āk muytaayeet.

³⁻⁴Inēētē nkicheek chēēbyōōsōōk choo yōōsēch kōōbuurē kuu wōloo wuunto :choo kiikōōyēnchi Kiriistō. Kutayee keey seemseemnyeet āk bōōkitēēt. Māchāktōōs kōōnēētē kooruuk choo tāku minkēēch kuchāmē saanikwaa āk lōkōkwaa,

⁵kule kuriibē keey, kuminy soboonto nyēē tiliil, kuriibē kēēstonikwaa nyēē karaam, kubāybāyēch ānkōōywēyē saanikwaa simēēntosuurākoy :ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁶Inēētē nkicheek āybēēriik kuriibē keey.

⁷Nteenee iyēyē :inyiing' kiy ake tukul ām kēēlto nyēē karaam sukukāsēēniing' :biiko chuut. Yoo inēētē biiko, kumāchāktōōs inēētiisyē ām kēēlto nyēē churtaat ānkuyibuung' koonyit.

⁸Yoo i-āmu lōkōōy, kumāchāktōōs kubo man, si yoo kālē :chii kukwiiling', mākuchus kuuyu māmii :kiyēē miyaat nyēē imuuchē kumwooy kurubta keey āk acheek.

⁹Māchāktōōs kōōywēyē :motwoorik mokorēēnikwaa ānkuyēyē kiy ake tukul nyēē ing'ērēēchē mokorēēnichoo. Māmāchāktōōs kukētyinē mokorēēnikwaa ng'ālyoo

¹⁰āmāchōōrēē tukuukwaa. Nteenee māchāktōōs kutooku ām taayeetaab mokorēēnikwaa kule kāroomēch :icheek /ānkiikoosēē keey ām kiy ake tukul sukoomuuch kuyey :yooto kāānēētiisyēētaab Kāārārōokiintēenyoo Yēyiin kung'ērēkyi :biiko.

¹¹Kōōkōōboor :Yēyiin kule chāmē chii ake tukul ānkōōrārōochē chiito nyoo ikoosēē keey inee.

¹²Yēyēēch :chamateetaab Yēyiin keetay tukuuk choo mā-ābu wōlēē mii :inee āk mbo choo bo kōōrooni, ānkēēminy nyēē kēēriibē keey, nyēē churtaat ānku nyēē rubtooy keey āk wōlēē māktooy :Yēyiin.

¹³Yooto tukul, kēēmiitē kiikēnēē keey bēsyēēt nyoo tooku :Yēyiin āk Kāārārōokiintēenyoo Yēēsu Kiriistō ām lēbkēēyyēēt nyēē wōō.

¹⁴'Inkēt kule kiikooyto :Yēēsu soboonnyii sukuwālāng'unēēnēēch wōlēē mii :rōkōs ake tukul sukōōtiliilēēch acheek kēēyēku cheechii choo kēēmāchē miisin kēēyēyē tukuuk chēē kāroomēch.

¹⁵Kunyoo, 'inēētē ng'aleechaal:kaamwaay ititiirēē biiko ānkiiyisu choo moosootiin iyēyiisyēē kāāmuukēywēēkaab Yēyiin. -Meekany kumoontiing' :chii.

Tiitō 3

/Kēēyēyē kiyēē karaam

¹Māchāktōōs isōōwu biikaab Kiriistō kōōywēyē bāytooyik āk kāāntōōyik ānkuchōbootiin kuyēyē kiy ake tukul nyēē karaam.

²Māmāchāktōōs kung'ālōolootēē biiko alak nyēē miyaat nto kuwookuutyēē. Nteenee māchāktōōs ku biich chēē tālooyēch kutukul ānkuyibē keey ng'wēny.

³Inkēt mbo kule kikēēkōryootiin :nkacheek bēsyēēt ake ānkikēēyēyē kēwēynātēēt. Kikiikēētēwēchāksē ankikiikoolaambuuchēch :tukuuk tukul chēbo leles āk tuuyintaab moo. /Kikiikeetayeech ankikiikeetay :nkacheek biiko alak.

⁴Nteenee, kiiboorwēēch :Yēyiin nyoo Kāārārōokiintēenyoo, kāroomnyēēnyii āk wōlēē chāmtooy biiko.

⁵Kiiraraacheech āmēēbērē kule kuuyu kikēēyēyē tukuuk chēē churtootiin, nteenee kiriireeneech buch. /Kikiitiliilēēch yoo /kikēēsichēēch subak kubununēē Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

⁶Kiroonkyēēch :Yēyiin Tāmirmiryēēnyii kuyem kubununēē Yēēsu Kāārārōokiintēenyoo ānkēēnyōōru soboonto nyēē lēēl.

⁷Kiyey kuu nyooto sukung'eet keechurte ām taayeenyii kubo chamateet nyēē boontēēnēēch /ānkēērōōbwēēch soboontaab kibchuulyo nyoo kiikēnēē keey.

⁸Ng'ālyoo :nyooto nyēē /kiikoosēē keey.

Kāānēētiisyēētaab manta

(1 Tēmētēēwō 1:3-11; 4:1-7)

Māchāktōōs ikas kule kēēnkēt :biiko ng'aleechu kāroomin sukung'eet kōōnēmchi keey :choo iyēnchinē Yēyiin kuyēyē tukuuk chēē kāroomēch. Yoo kayey :biiko ng'aleechaata, mākukārāmchi.

⁹Nteenee itayee keey kwiilateet nyēē berber nto irāru kooyōōkaab Yuutayeeek choo kiikuba kēny. Itayee keey mbo subak wookuut āk kwiilat nyoo rubtooy keey kiruutēkaab Yuutayeeek kuuyu buch :tukul.

¹⁰Irwookyi areet āyēēng' chiito nyēē yibu kāānēētuut choo bchēyē biich, nto yoo mākāsē, ikwet chiichoo.

¹¹'Inkēt kule cheemakwiilyaa :chiichoo ānkōōbooru mbo :ng'ōōkisto nyēē boonto kule machurtaat.

Ng'aleek chēbo lētuut

¹²Āmiitē wāāyooku Arteema nto Tukiikō. Yoo kasimkuyit :ake tukul, isāru keey areet akeenke ākoy Nikōbōōli. Kaasoot kule wāāmuunyēē wōlooto ām yiiwootēēt nyi chōōnii.

¹³Isyeem wōlēē 'imuuktooy iyēētyēēchi Seena nyoo tinyē kiirnātēētaab kiruutēk āk nkinee Ābōōlō yoo bēēchinē keey. Ikas kule kānyōōr kiy ake tukul nyēē mächē.

¹⁴Māchāktōōs kōōnkēt :biikyoo kuyēyē tukuuk chēē kāroomēch kuu kuyēētyēēchinē choo yēmāksē /kēēyētyēēchi, sukung'eet /kēētuwēn kōōyyiin.

¹⁵Isubooyiing' :chii ake tukul nyēē kiibuurtooy keey ām wōli. Kunyoo, isubaay :nkinyiing' biiko choo chāmēēch ānkōōkoosēē keey Yēyiin kuu acheek. Kōōbēruurook Yēyiin akweek tukul.

Filēmōōn

Filēmōōn 1

Kyoorōōr keey :Bāwulō ānkumākȳi Filēmōōn āk chuut alak bēur

¹Anii nyoo Bāwulō nyoo arataat kubo Kāārārookiintēēt Yēesu. Kēēboontē keey Tēmētēēwō ānkiisubooȳing' inȳing' tilyeenyoo Filēmōōn nyoo kēēchāmē miisin ānkēēyēȳisyoote tukul.

²Itookwēēsē mbo nkinee cheebiȳa Afiiȳa ānkiisubooȳē nkinee Ārkiibō nyoo kyoomootē booryēēt :tukul. Isubooȳē nkicheek biikaab Kiriistō choo sooyēē kang'uung'.

³Kōōbēruurook :Baaba Yēȳiin āk Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet.

Kisoochi :Bāwulō Filēmōōn ānkubirchi Yēȳiin kōōnkōȳ

⁴Yoo āsooyē, ābirchinē Yēȳiin kōōnkōȳ kubo inȳing',

⁵kuuyu ākāsē /kēēmwooyē wōlēē wuu :kaakaaseeng'uung' ām Mokoryoontēēt Yēesu āk wōlēē ichāmtooy biikyȳi tukul.

⁶Āsooyē kule kutitir :biikaab Kiriistō choo 'intōōchinē ānkōōnkēt kuchurta kȳi ake tukul nyēē karaam nyēē kēēboontē /sikēēkoonyit Kiriistō.

⁷Kookoong'ereechaa miisin :chamateeng'uung' ānkōōtitiroo kuuyu ii, ng'eetaabiȳa, 'kweebaybaȳ biikaab Kiriistō.

Kisaaysaȳ :Bāwulō Filēmōōn

⁸Ānkoo kiikukōōno :Kiriistō kāāmuukēȳwēēk ākērchiing' koong' iyey kȳyēē karaam,

⁹āsooysooying' ām chamateet. Anii booyoo nyēē kwaayoosiitu ankaarataat kuunȳi kubo Kāārārookiintēēt Yēesu.

¹⁰Āsoomiing' :anii Bāwulō, kurubta keey āk Ōnēēsimō nyoo kichokuyēk lakwanyuu yoo kȳiyēnchinē Kiriistō kutaarataat.

¹¹Ki buch :wēēri yeekiinye ām wōlēē imiitē, nteenee kōōkuyēk ra leekwa nyēē kiikoosēē keey :acheek tukwaȳ.

¹²Āmiitē āyokoowu muroonoto āchāmē, kōōyēēw wōloo imiitē.

¹³Kāābērē nto tāābuurtē keey inee yu taarataat kuuyu kyaa-amtaate lōkōōȳwēk chēē kāroomēch sukookeeriing' kȳyēēȳēēchoo.

¹⁴Nteenee -māāmāchē ayey kȳi kumaneecham. Kāmāāmāchē siȳib kule kāākērchiing' koong' nteenee āmāchē kule icham ām mooyēēng'uung' nkit.

¹⁵Ābērē tōōs /kikiitabaan Ōnēēsimō ām wōlēē imiitē ām bēȳōōȳyēk chēē ng'ēri kule si nto yoo wokōōyēēwu, ōbuurtē keey ākookoy.

¹⁶Kāmēētāku motwooriin, nteenee kookukaramiit kusiir motwooriin ānkōōkuyēk ng'eetaabiya nyēē chaman. Āchāmē murooniitēnyi miisin, nteenee ābērē +meecham ra kusiir wōlēē kiichāmtooy taay kuu chiing'uung' āk mbo subak kuu ng'eetaabiya ām Mokoryoontēēt.

¹⁷Kunyoo, yoo ichāmē kule kēēyēyiisyē :tukwaay ii, Filēmōōn, itaach Ōnēēsīmō kuu wōloo kātēētooktoo anii.

¹⁸Yoo kikiikuyēwuung' ng'ālyoo ake tukul nyēē miyaat, nto yoo boonto bēsēng'uung', iyaachaa :anii.

¹⁹Kaasiree ng'aleechu āwunyuu nkit ābooruung' kule +māākwēwuung'. 'Inkēt kule iboontē soboontaab kibchuulyo kubo anii.

²⁰Lēyyē, ng'eetaabiya, ābērē nto iyēētyēēchoo kisich kubo Mokoryoontēēt siibaybaayaa ām Kiriistō.

²¹Āsiruung' ānkētē kule +meeyey kiyēē kāāsoomiing' ānku +meeyey mbo kusiirtēē wōlēē kāāmāktooy.

Kāā-āmiisēēt

²²Nto kiito akeenke subak ku nyi: Iyēytoowoo rwoonto kuuyu ābērē +māāyēēwu wōlēē ōmiitē kuuyu ōmiitē ōsoowoo.

²³Isubooyook :Ebaafura nyoo kēērātootiin :tukwaay kubo Kāārārōokiintēēt Yēēsu.

²⁴Isubooyook :nkicheek mbo Māārko, Aristaarko, Teema ākoo Luuka choo kēēyēyiisyootē tukul.

²⁵Kōōbēruurook :Mokoryoontēēt Yēēsu Kiriistō.

Iburaneek

Iburaneek 1

King'āloolwēech :Yēyiin kubununēē lakwanyii

¹King'āloolchinē :Yēyiin kēny mbo kuuko areet chēē chaang' ām kēēlwookik chēē chaang' kubununēē wōōrkooyikyii,

²nteenēē ām bēsyōōsyēchu bo lēt king'āloolwēech kubununēē lakwanyii nyēē kiikurōōbchi kiy ake tukul. Lakwanaata :nyēē kiyēyēē :inee kōōrēēt barak āk ng'wēny.

³Kēēkāsēē lakwanaa wōōyintaab Yēyiin. Inee :nyooto kerkeey Yēyiin bakeenke ānkubāwu kōōrēēt barak āk ng'wēny ām kāāmuukēywēēkaab ng'ālyoontēēnyii. Yu kāwokume sukōōtiliil biiko ām chooldwookātēēng'waa, kuwēēchi keey kibkōōnkōy wokutēbunēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin nyoo bāwu kiy ake tukul.

Wōō :Yēēsu kusiir malayikaanik

⁴/Kikeeyey lakwanaa kunyōōr wōōyinto kusiir malayikaanik. /Kēēkuurē inee kule Lakwataab Yēyiin, kaayna nyēē wōō kusiir nyēbo malayikaanik.

⁵Ara, malayikeet nkōnō :nyēē kiikumwoochi :Yēyiin kule, “Inyiing' lakwanyuu! Kāāyēku ra kōōn.”? Mānāāmwooy yēēt ake :Yēyiin kurubta keey malayikeet kule, “+Māāyēku kwaan ānkuyēk lakwanyuu.”

⁶Nto subak yu kēēyook :Yēyiin lakwanyii kibooreet kuchō kōōrooni, kimwooy kurubta keey lakwanaa kule, “Kukutunkyi :malayikaanik tukul inee.”

⁷Kurubta keey āk malayikaanik /kikēēmwooy kule, “Kiiyookiintēētaab Yēyiin mbo :wusōōnēēt ānku motwooriintēēnyii :nkinee iileet.”

⁸Nto kurubta keey āk Lakwataab Yēyiin /kēēmwooyē kule, “Wēētii :bāytooyiisyēēng'uung' ākookoy ōō, Yēyiin! Ibāytēē :inyiing' biikuuk manta.

⁹Ichāmē :inyiing' kiyēē bo man, -āmēēriiku ng'al chēbo rōkōs. Kiyooto :nyēē kiyey Yēyiin kung'aabing', ānkukōōning' ng'erekweek kusiir bāytooyiin ake tukul.”

¹⁰/Kikēēmwooy subak kule, “Ām taayta, 'kiiyey :inyiing' Mokoryoontēēt kōōrēēt wōlēēb ng'wēny ankiiyey nkinee wōliin bo barak.

¹¹Mākubot :barak āk ng'wēny, nteenēē imiitē :inyiing' ākookoy.

¹²+Mākung'ētyo kuu sira nyēē yoos ankiimaman kuu kōōtiit nyēē kibsānkāti nto yityo ikeeree alak chēē leelach. Nteenēē inyiing' ku nyooto bo kwaak nyēē mākoy iyoosiitu bēsyēēt ake.”

¹³Ara malayikeet nkōnō :nyēē kiikumwoochi :Yēyiin kule, “Ibuurunēē āwunyuu nyēbo taay ākoy yoo kaayeyiing' itēbēē buunikuuk.”?

¹⁴Ng'oo :malayikaanik nanyuun? Icheek ku tāmirmirook choo iyooktooy :Yēyiin ānkuyētyēēchinē biiko choo mii /bokiirāroochē.

Iburaneek 2

Māchāktōōs kēēkiilchi ng'ālyoontēētaab kaararaacheet

¹Kunyi, māchāktōōs kēēkiilchi miisin ng'ālyoontooni kiikeekas, simakiichabaayte.

²Iyyoong'ootiin :kiruutēkaab Yēyiin choo /kikēēmwoowu kubununēē malayikaanik. Yoo kameeywey :chii kiruutēchoo, kumisiyinē /kiing'woonchi.

³Yoo ākoo /kikiimuuchē /kiing'woonchi bichoo ii, +/mākiing'woonchēēch acheek nyēē tyaa yoo kāmākēēyēbchi yiit ng'ālyoontooni wōō bo kaararaacheet? Kisimkwoom :Mokoryoontēēt ng'ālyoontooni ānkuchokōōrōōbērweēch :choo kikāsē kule kibo man.

⁴Kiiboor mbo subak :Yēyiin kule man :ng'ālyoontoonoo kubununēē tukuuk chēbo kwōng'uut chēē teer ānkōōkoochi biiko rōōbēywēēkaab :Tāmirmiryēēnyii kuu wōloo māktooy :inee.

Kiyēk :Yēēsu chii sukooraraacheech

⁵Mānāāchōb :Yēyiin kule kubayta :malayikaanik kōōrooni lēēl nyi kēēng'ālōolēē.

⁶Mii ām siruutēk :yēē mwooyē kule, “Chii nkinee ku kiy nee ām wōlēē imiitē siiyiimēē keey ānku kiy nee siibirtoochinē nkur?”

⁷Ānkoo 'kiiminiing' chii ām bēsyōōs chēē ng'ēri ām wōlēē mii :malayikaanik, 'kiikoochi wōōyinto āk koonyit.

⁸Kiiyey kubayta tukuuk tukul.”Yoo /kēēmwooyē kule ‘kubayta tukuuk tukul’, māmii :kiy nyēē mābāytooy. -Mākēēkāsē raat kubāytooy :biikaab Kiriistō tukuuk tukul,

⁹nteenee kēēkāsē Yēēsu nyoo /kikeeyey kumining'iit bēsyōōs chēē ng'ēri ām wōlēē mii :malayikaanik, /kukāākiikoochi wōōyinto āk koonyit, kuuyu kime kubo biiko tukul ām chamateetaab Yēyiin.

¹⁰Kiyey :Yēyiin kiy ake tukul ānkuriibē. Kunyi, kimisiyinē kunyalil :Yēēsu sukuyeyakay :kiyēē kichōb :Yēyiin ānkōōrēētoot bichu chaang' bo Kiriistō bokunyōōr :nkicheek wōōyinto. Kunyoo, Yēēsu :nyēē kiiyootyi biiko kēēltaab kaararaacheet.

¹¹Boonto :Yēēsu āk biiko choo itiliilē :inee kwaan akeenke. Neennyi, māmuyē :Yēēsu kukuur bichoo kule mbo ng'eetaabiya.

¹²Mwoochinē kule, “+Maachaayte kaayneeng'uung' ām wōlēē mii :mbo ng'eetaabiya ānkāāsiltēēniing' wōlēē kēēruruukyi keey :biiko.”

¹³Mwooyē subak kule, “+Māākoosēē keey inee.”Tāsē taay kumwooyē kule, “Āboontē keey lēēkōōk chēē kōōkukōōno :Yēyiin.”

¹⁴Kiyēk :nkinee Yēesu chii kukerkeyiit :lōkōchooto sukung'eet kōōbēl :meenyii kāāmuukēywēēkaab Kibrōkōsyootēēt choo yibu meet,

¹⁵nto yooto, kootyaakta biiko choo kirātootiin ām muyātēētaab meet.

¹⁶Kubooyiit man, kimāchokōōtyooktooy :Yēesu malayikaanik, nteenee kichokōōtyooktooy biiko choo tinyē kāāyēnēēt kuu Abraam.

¹⁷Kunyi, kimāchāktōōs kukerkeyiit :Yēesu chii sukung'eet kuyēk kibkōrōs nyēē wōō nyēē riirēē biiko /ānkiikoosēē keey ām yiisyēētaab Yēyiin. /Kikeebakach /sikēēnyōōchi kaat biiko tukul ām choolwookātēēng'waa.

¹⁸Imuuchē raat kuyēētyēēchi biiko choo /kakeetyem, kuuyu /kikeetyem nkinee /ankiinyaliil.

Iburaneek 3

Wōō :Yēesu kusiir Muusa

¹Mbo ng'eetaabiya choo kikuurook :Yēyiin ankootabaanaak ōyēku cheechii, ōsōōtyēēchi baa kiyēē /kiibooru yoo /kēēmwooyē kule kichokuyēk :Yēesu Lēbkēēyiintēēt ānku Kibkōrōs nyēē Wōō.

²Kikoonyit :inee Yēyiin nyoo kitōōlē kuyēchi yiisyooni, kuu yoo kikoonyitē :Muusa Yēyiin kōōntōōchi biikyii.

³Kuu yoo /kēēkoonyitē chiito nyoo kitēēchē kōōto kusiir kōōto nkit, /kēēkoonyitē Yēesu kusiir Muusa.

⁴Tinyē :kōōt ake tukul tēēkiin, nteenee Yēyiin :nyēē tēēkiintēēt nyēē wōō kusiir tukul.

⁵Kikoonyitē :Muusa Yēyiin kōōntōōchi biikyii ānkyoorōōru ng'aleek chēē kimākōōboor :Yēyiin ām kēnyiisyēk choo kimii bokukwoonii.

⁶Nteenee kikoonyitē :Yēesu Yēyiin miisin kuu kibooreetyeet ām biikaab Kiriistō. Acheek :bichoto bo Kiriistō, kātikoo baateey kēētāsē taay kēēkiilchinē ānkēēng'erēkyinē kiyoo kiikēnēē keey.

Ōriib keey simōōchuunnyēē Yēyiin

⁷Ōnkēt :akweek kule mwooyē :Yēyiin kubununēē Tāmirmiryēēnyii kule, “Ābērē nto ōyēbchi yiit ra kiyi mwoowook:

⁸-Mooyaam mētēwoy kuu bichoo kikwiiloo ām bēsyōōsyēkaab /kikēētyēmē ām suurkwēēn.

⁹Kiyyiimaa :mbo kuukoong' kutyēmoo, ānkoo kikiikukasaan ng'aleekaab kwōng'uut choo kyāāyēyē.

¹⁰Kunyi, king'woonchoo :ātēbuutēkaab bichu ām kēnyiisyēk artam kut āmwoowu kule, 'Mākoonyitoo :bichu āmārubē mākuutēkyuu kwaak.'

- ¹¹Kikwaanya keey :moo kut awaal keey kule, 'Nkiryō, mākoy kōōwut :bichu kōōroonoo kwāābērē wokukaalyanee.' "
- ¹²Kunyi ii, mbo ng'eetaabiya, ōriib keey simōōchoolwookēn ōchuunnyēē Yēyiin kut otay okaasee keey.
- ¹³Ōtitiirē keey kwaak yoo tākumii :bārooyinto simakentaak :choolwookātēt oyaam mētēwoy.
- ¹⁴Yoo kakeetas taay kiikoosēē keey Yēyiin ākoy bēsyēētaab lētuut kuu yoo kikēētoowu, +/mābokēēbchēwēēch kiyēē kinyōōru :Kiriistō.
- ¹⁵Ōrōōtootē kiyoo kātāāmwoowook kule, "Yoo ōmuuchē ra oyeb yiit okas kiyi mwoowook: -Mooyaam mētēwoy kuu bichoo kikwiiloo ām bēsyōōsyēkaab tyēmiisyēēt kēēmiitē suurkwēēn."
- ¹⁶Mbo ng'oo :chēē kikas kiyēē kimwooy :Yēyiin ankukwiil? Ara, mā icheek :tukul choo kiing'ēētēē :Muusa kōōrēētaab Miisir?
- ¹⁷Ng'oo :chooto kinyēērchinē :Yēyiin kēnyiisyēk artam? Mā bichoo kikiikuchoolwookēn choo kibēkyinē suurkwēēn?
- ¹⁸Ki ng'oo :choo kimwoochinē :Yēyiin ng'alyoo nyēē ng'waa, kule, "Mākoy kukwa kanyuu bokiimuuny :tukul" ? King'āloolēē bichoo kikōchōnkyinē inee.
- ¹⁹Kēēkāsē nanyuun kule kuuyu maneeakaasee keey :icheek Yēyiin, mānāāchut wōloo /kikēēkuurtoochinē kule mābokunyōōr kāāmuung'to.

Iburaneek 4

Kāāmuung'taab biikaab Kiriistō

- ¹Okany kēēriib keey, sukunyōōr :chii ake tukul kiyoo tākukuurtoowēēch :Yēyiin kule +makeebe kanyii bokiimuuny tukul.
- ²Kookeekas lōkōōywēk chēē kāroomēch kuu yotoo kikāsē :bichoto. Nteenee mānāāyēētyēēchi :lōkōōywēchoo bichoo kuuyu kitay kōōyēnchi ng'aleechaata kikāsē.
- ³Acheek nkit choo kiikoosēē keey inee :chēē kēēbēētii Kaab Yēyiin bokiimuuny. Nto kurubta keey āk choo mānēyēnchi inee, kimwooy :Yēyiin kule, "Kikwaanya keey :moo kut awaal keey kule, 'Nkiryō, mākoy kōōwut :bichu kōōroonoo kwāābērē wokukaalyanee.' "Kimwoowu :Yēyiin ng'aleechu ānkoo sinee kichōboot :kāāmuung'oto kuchakee keewaany :inee kuyey kōōrēt.
- ⁴Mii :yēē mwooyē ām siruutēk kurubta keey ākoo bēsyēētaab tisab kule, "Kiimuuny :Yēyiin ām bēsyēētaab tisab kukaakoowaany yiisyēēnyii."
- ⁵Ānkoo kichōboot :wōlēē /bokiimuunyēē, kimwooy :Yēyiin kule, "Mākoy kuba wōloo bokōōmuunyēē."

⁶Mānāābokōōmuuny :biiko choo kibo taay choo kikas lōkōōywēk kuuyu mānāākōōyēnchi :icheek lōkōōywēchooto. Nteenee biiko choo kiikoosēē keey inee :chēē /kēēchāmchinē bokōōmuuny āk Yēyiin.

⁷Kiikusātyi :Yēyiin bichu bēsyēēt bokōōmuuny āk inee nto bēsyoonooto ku raat. King'ālōolē :Yēyiin kubununēē :Tāwuti kukaakukeeyta :kēnyiisyēk chēē chaang' kuchakee katay :bichoo bokōōmuunyēē wōloo kichōbchinē Yēyiin. Kimwooy ng'aleechu /kātākēēmwoowook kule, “Ābērē nto ōyēbchi yit ra kiyi mwoowook: -Mooyaam mētēwoy.”

⁸Nto kikiiyiitita :Chooswa biiko wōloo kibokōōmuunyēē, nto mēēbērē king'ālōolē :Yēyiin subak bēsyēēt ake nyēbo kāāmuung'to.

⁹Kunyi, mii :kāāmuung'to nyēbo biikaab Kiriistō.

¹⁰Chiito nyoo imuunyē āk Yēyiin kukāākōōmuunyēē :nkinee yiisyoōnuutēk kuu yoo kiimuunyēē :Yēyiin yiisyeēnyii.

¹¹Okany nanyuun keesyeem wōlēē kiimuuktooy bokiimuuny āk Yēyiin. -Mātēwēchākoy :chii ake tukul kulumchi kōchōōng'nātēētaab chuut.

¹²Boonto :kiyēē mwooyē :Yēyiin kāāmuukēywēēk ānkuyēyiisye ākookoy. Ng'atiib :ng'ālyoontēētaab Yēyiin miisin kusiir rōōtwo nyoo litaat :wook tukwaay. Chutitooy :ng'ālyoontoonoo ākoy soboontaab chiito āriit, ānkōōbooru tēērchinooyēētaab kiyēē māchē :mooyēēt āk nyēē māchē :Tāmirmiryēēt. Ng'oonkyinē biiko kāāsōōtēywēēkwaa kōōnkēt kiyēē karaam āk nyēē miyaat.

¹³Māmiitē :kiy nyēē wunyaat ām wōlēē mii :Yēyiin. Ng'aanyaat :kiy ake tukul ānkutooku ām taayeetaab Yēyiin nyoo mākōōtiilwēēch ng'aleek.

Yēēsu kibkōrōs nyēē wōō

¹⁴Okany nanyuun kēēkiilchi kiyēē kiiyēnchinē, kuuyu kēēboontē kibkōrōs nyēē wōō nyoo mii kibkōōnkōy wōloo mii :Yēyiin. Nyooto ku Yēēsu Lakwataab Yēyiin.

¹⁵Riirēēnēēch :kibkōrōs nyoo wōō ām kuskuusyēēnyoo, kuuyu ānkoo kimāchoolwookēnoot, /kikeetyem inee ām keel ake tukul kuu wōloo /kēētyēmtēēch nkacheek.

¹⁶Kunyi, yoo kēēmāchē /kēēyēētyēēchēēch, okany kiinookyi ng'echereetaab bāytooyiisyeētaab Yēyiin nyēē māmiitē :muyātēēt sukuyēētyēēchēēch ām kiisaynyii āk chamateenyii.

Iburaneek 5

¹/Kēētōōlē kibkōrōs ake tukul nyēē wōō kuchōōnēē wōlēē mii :biiko sukuyēchi Yēyiin yiisyeēt kubo bichooto. Inēmchinē :inee Yēyiin tukuuk ānkubēēlē kōrōsēēk kōōwuunto ng'ōōkisto nyoo kiikuyey :biiko.

²Imuuchē kuriiree biiko choo /kēēmoosē ānkukustooy kuuyu kuskus :nkinee.

³Kiyooto :nyēē māchāktōōs kuyey :inee kōrōsēēk kubo ng'ōōkiswookik cheechii āk chēbo biiko alak.

⁴Māmii :chii nyēē tōōlē keey kuyēk kibkōrōs nyēē wōō. Yēyiin nkityō :nyēē kuurē chiito kuyēk kibkōrōs nyēē wōō kuu wōloo kikuurtooy Āārōn.

⁵Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, mānāātōōlchi keey :Yēēsu yiisyoono bo koonyit kuyēk kibkōrōs nyēē wōō. Nteenee Yēyiin :nyēē kimwoochi kule, “Inyiing' lakwanyuu. Kāāyēku ra kōōn.”

⁶Kimwooy subak ām yēēt ake kule, “+Mēēyēku kibkōrōs ākookoy, kuu Mēlkisētēk.”

⁷Kumii :Yēēsu kōōrēēt, kisooyē kukuurchinē barak kuriirchinē Yēyiin, nyoo kiimuuchē kusār inee. Kikāsyi :Yēyiin, kuuyu kiyibē keey ng'wēny :Yēēsu ānkiikōōnēmchi keey Yēyiin.

⁸Ānkoo ki Lakwataab Yēyiin :Yēēsu, ki ākoy kunyalil sukōōnkēt kule koonyit ku kiy nee.

⁹Yu keewaany :Yēēsu yiisyēēt nyoo kichōbchinē :Kwaan, kuyootyi biiko choo ikoosēē keey inee soboontaab kibchuulyo.

¹⁰Kiyey kuu nyooto kuuyu /kikeetool inee kuyēk kibkōrōs nyēē wōō kuu Mēlkisētēk.

Ōkiilchi Kiriistō

¹¹Ābērē nto taamwaay chēē chaang' kurubta keey āk ng'aleechuutēchu, nteenee wuuy kuuyu ōyēku biich chēē -mōōkāsē ng'al areet akeenke.

¹²Kāyēmāktōōs kukōōyēku kāānēētik, nteenee tōōmāchē /takiineetaak tukuuk choo kyōōtoowunēē. Yoo kātōō-āmē āmit chēbo biich chēē wōōyēch ōmāchē /takiikuuyeenaa chēēko.

¹³Chii nyoo lwēē chē tāku leekwa nyoo -mēēnkētē kiyēē karaam āk nyēē miyaat.

¹⁴Biiko :chēē imuuchē kwaam āmiikaab biiko chēē wōōyēch ku choo kiikooneet keey kōōnkēt kiyēē karaam āk nyēē miyaat.

Iburaneek 6

¹Okany keetas taay nanyuun kēēkich ām lōkōōywēkaab Kiriistō ānkēēsātyi komos kāānēētēywēchoo kikēētoowunēē. Māyēmāktōōs /kēēkētyinē keey /kiinēētē kule /keeweeksee miyootyēēt nyoo yibchinē biich meet, nto /kiineet kule kookaasee keey :chii Yēyiin.

²Mēērook kēēkētyi keey mbo subak kiineet chii kurubta keey āk bātisāniisyēēt, /kēētiinyēē biiko āwunnyēk, ng'eeteetaab meet nto ng'woonintaab kibchuulyo.

³Nteenee yoo kacham :Yēyiin, okany keetas taay āk kāānēētēywēēk alak yoo kacham :Yēyiin.

⁴⁻⁶Yoo kiikōōnkēt :chiitaab Kiriistō lēbkēēyyēētaab Yēyiin ankiikuchamcham rōōbēywoontēētaab kibkōōnkōy ānkiikunyōōr Tāmirmiryēētaab Yēyiin, ankuchamcham kāroomnyēētaab ng'ālyoontēētaab Yēyiin, ankiikukas wōlēē wuu :kāāmuukēywēēkaab kōōrēēt nyēē lēēl, nto yityo kutay Kiriistō, kumēētākōōmuuchāktōōs /kēēyisunēē wōlēē mii :miyootyēēt! Yoo kaakutay, kukerkeey nyēē kaakuketita Lakwataab Yēyiin /bokēēkwēertoochi murtooywoontēēt /ānkiinchuruur.

⁷Yoo keechiim :mbareet bēēkaab roobta ankuyey āmiik chēē yēētyēēchinēē keey :biiko choo choonē, mākōōbēruur :Yēyiin mbaraanaa.

⁸Nto yoo kamayey āmit ānkubiityēē :kātooy nto ku wuuyo, kuchuboot :mbaraanaa +/ānkumākiimukuusēē maata lētuunoo.

⁹Chōōrōōnuutēkyuu, ānkoo kāāmwoowu kuu nyooto, ānkētē kule ōyēyē :akweek ng'al chēē kāroomēch ōyēku biich chēē /kiikiiraraach kuchurta.

¹⁰Iyyoong'unēē :Yēyiin manta yoo itiilchinē biich ng'al. Māwuutyēē yiisyēēng'woong' āk chamateet nyoo kyōōboorchi inee ōyēētyēēchinē biikyii ānkutōōtāsē taay ōyēētyēēchinē bichoo.

¹¹Kiyēē mächē :mooyēēnyuu ku kule ōkāng'u kubo kiyēē ōkēnēē keey sōōkich ākoy bēsyēētaab tabanta

¹²simōōburēn. Orub ātēbuutēkaab biiko choo kiikoosēē keey Yēyiin miisin ānkityēē muytaayeet choo mii wokunyōōru kiyēē kiikukuurtoochi :Yēyiin.

Bo man :kiyēē kiikukuurto :Yēyiin

¹³Yoo kimāchē :Yēyiin kōōtitiir kiyēē kikuurtoochinē Abraam, kōōwoonkyi ām mooyēēnyii kule makootyich kiyooto, kuuyu kimāmii :chii nyēē ki wōō kusiir inee nyēē kimēēmuuchē koowaal keey ām kaayneetaab chiichoo.

¹⁴Kimwoochi kule, "+Māābēruuriing'. +Mēēnyōōru muchōkōrōōn chēē chaang'."

¹⁵Kikānyiiis :Abraam ām muytaayeet ānkinyōōr kiyoo /kikēēkuurtoochinē.

¹⁶Yoo iwoolchinē keey :chii kiito ake kutwēchē kiy nyēē iywēyē. Yooto mākunāmtoochi :ng'aleechaata.

¹⁷Kuuyu kimāchē :Yēyiin kōōboorchi kāroomin biiko kule -mēēmuuchē kuweek ām kiyēē kiikukuurto, kōōkiimēē kiyoo kikuurtooy kaawaaleet.

¹⁸Kunyi, kiyey :Yēyiin tukuuk āyēēng'. Kiiwoolchi keey ānkukuurto kōōbooru kule mākooy kuweechweech kiyēē kāākumwooy nto kōōbērbēēriis. Kiyey kuu nyooto sukōōtitiirēēch miisin acheek choo kiikēēmwechi inee kukerekteech sikēēkōōbchi kiyoo kiikēnēē keey.

¹⁹Ititiirēēch :kiyoo kiikēnēē keey kuu bōrōōwēēt nyēē wuuy miisin nyēē /kākēēkwiliilchi Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy.

²⁰Kiwo :Yēesu Kitōōkiinoo kōontōōwēēch kubuntēē ankeet nyēē /kikeeng'aree kōyoo sukusoom Yēyiin kunyōōwēēch kaat ām ng'ōōkiswookikyoo. Kunyoo nanyuun kiikuyēk :Yēesu kibkōrōs nyēēnyoo nyēē wōō ānkubo ākookoy kuu Mēlkisētēk.

Iburaneek 7

Kibkōrōs Mēlkisētēk

¹Ki bāytooyiintēēt :Mēlkisētēk nyēbo kiriinkēētaab Sālēēm ānki kibkōrōs nyēbo Yēyiin nyoo tōrōōr. Yoo kichōōnēē :Abraam booryēēt nyoo kiibēlē bāytooyik ang'wan, kutuuyēē :Mēlkisētēk ānkōōbēruur inee.

²Kiikoochi :Abraam chiichoo akeenke ām taman nyēbo tukuuk choo kibāru. Ibooru :kaaynaani bo Mēlkisētēk kule 'Bāytooyiintēētaab churtaayeet'. Ibooru :ng'ālyoontooni bo Sālēēm kule tāloosyēēt. Kunyi boonto :Mēlkisētēk kaayneet ake subak nyēē /kēēkuurē kule 'Bāytooyiintēētaab tāloosyēēt'.

³Māmii :yēē ibooru kwaaniitaab Mēlkisētēk nto ku kaamet āmāmiitē mbo :yēē ibooru areenyii, nto ku bēsyēēt nyēē /kikēēsichēē nto nyēē kimēē. Kibkōrōs :inee nyēē mātinyē toowunēēt nto wōlēē ng'ētēē. I-ārōōru :yuutēyu wōlēē wuunto :yiisyēētaab Lakwataab :Yēyiin.

⁴Ōsōōtyi baa :akweek wōōyinto nyoo kiboonto :Mēlkisētēk. Kiikoochi inee :kuuko Abraam akeenke ām taman nyēbo tukuukyii tukul choo kibārunēē booryēēt.

⁵Kimākyinē :kiruutēkaab Muusa /kēēyibchinē biiko choo bo kōōtaab kōrōsēēk akeenke ām taman nyēbo tukuuk chēē kiboonto. Kinyōōrunēē :icheek tukuuchoo wōlēē mii mbo :biiko chuut alake ānkoo kibo :icheek tukul Abraam.

⁶Ānkoo kimāchōōnēē :Mēlkisētēk kōōtaab kōrōsēēk nyoo kisālu Laawi, kikwēchi :Abraam akeenke ām taman nyēbo tukuuchoo kibāru. Kiibēruur :chiichoo bo kōrōs Abraam nyoo kikuurtoochinē :Yēyiin bēruur.

⁷Chiito kwaak nyoo ibēruurē ake ku wōō :nyooto kusiir nyoo /kākiibēruurē.

⁸Ki biich buch :mbo kibkōrōs chēbo kōōtaab Laawi, nteenee kinyōōru akeenke ām taman nyēbo tukuuk chēē kiboonto :biiko. -Mēēnkēt :chii wōlēē kichōōnēē :Mēlkisētēk āk wōlēē kiwokung'ētyi :soboonyii.

⁹Imuuchē :ake kumwooy mbo kule kiikooyto :nkinee kōōtaab Laawi akeenke ām taman bēsyoonoo kubuntēē Abraam,

¹⁰kuuyu yoo kituuytōōs :Abraam ākoo Mēlkisētēk, kitāku kēbuswoo :Laawi ām suweetaab kuukaanyii Abraam.

/Kikeeweech kiruutēkaab Muusa āk bēēlsēētaab kōrōsēēk

¹¹Kiyēyē :mbo kibkōrōs chēbo kōōtaab Laawi yiisyēēng'waa kōōyyoong'unēē kiruutēkaab Muusa. Nto kiimuuchē kuyey :kiruutēkaab Muusa biiko kuchurta ām

bēelsēētaab kōrōsēēk, nto kibo nee kōōyook Yēyiin kibkōrōs nyēē teer kuu Mēlkisētēk? Kiyēmē oob :kibkōrōs nyoo wōō nyēbo kōōtaab Āārōn?

¹²Kunyi, yoo /kaakiikeeree kōrōsēēkaab kēny kōrōsēēk chēē leelach /ānkiilēēliit mbo kibkōrōs, kumāchāktōōs /kiilēēliit nkicheek kiruutēk.

¹³Wuu nyooto kuuyu kimāchōōnēē :Yēēsu kōōtaab Laawi. Māmii :chii nyēē kiikuyēk kibkōrōs ām kōōto nyēē kichōōnēē :Yēēsu.

¹⁴Tookunoot kule /kikēēsichē Mokoryoontēenyoo kuchōōnēē kōōtaab Yuuta, āmāmii :yēē mwooyē :kiruutēkaab Muusa kule imuuchē kukwaanee :mbo kibkōrōs kōyi.

¹⁵Kiyēē ityiichē :ng'aleechuutēchu ku kule, kōōkutook ra :kibkōrōs ake nyēē wuu Mēlkisētēk.

¹⁶Mēēbērē /kikeerub kiruutyēēt nyoo ibooru kōōto nyēē māchāktōōs kukwoonēē :mbo kibkōrōs yoo /kikēēyēyē Yēēsu kuyēk kibkōrōs. Nteenee /kikēēyēyē kuyēk kibkōrōs kurubta keey āk kāmūukēywēēkaab soboontaab kibchuulyo,

¹⁷kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, “+Mēēyēku kibkōrōs ākookoy, kuu Mēlkisētēk.”

¹⁸⁻¹⁹Kimēēmuuchē :kiruutēkaab Muusa kuyey chii kuchurta. Kunyi, /kikēēsātyi kiruutēchoo komos, kuuyu kikuskusēch ānki buch. Nto raat kiikēnēē keey kiy nyēē karaam kusiir nyiin ake. Tākyēēch :kiyiitēnyi wōlēē mii :Yēyiin.

²⁰Kiikiim :Yēyiin ām kaawaaleet kule yēku :Yēēsu kibkōrōs. Nteenee maneewaal keey yoo kiyēyē biiko alak kuyēk mbo kibkōrōs.

²¹Kimwooy :Yēyiin kurubta keey āk Yēēsu kule, “Kaawaal keey āmēēbērē +maaweēch kāsōōtēywēēkyuu: Inyiing' :kibkōrōs ākookoy.”

²²Kunyi, iyyoong'unēē :kiirootyēet nyēē lēēl Yēēsu ānkusiirē nyoo bo kēny.

²³Ki chaang' :mbo kibkōrōs choo kibo kōōtaab Laawi nyēē ki yoo kame :ake, kōōkēērē :ake.

²⁴Nteenee, mākoy /kiikeer Yēēsu kuuyu soboot :inee ākookoy.

²⁵Kunyi, kuu yoo soboot :Yēēsu ākookoy ānkusoochinē biiko, imuuchē nanyuun kooraraach kutukul choo yootyinē :inee kēēlto kukwa wōlēē mii :Yēyiin.

²⁶Kibkōrōs nyēē wōō :Yēēsu nyēē imuukwēēch kiyēē kēēmāchē. Tiliil :inee nyēē mātinyē ng'ōōki. Kunyoo, /kikiinēmūnēē wōloo mii :kibng'ōōkisiisyēk /ānkiitōrōōr ākoy wokutēbi āk Yēyiin ām kibkōōnkōy.

²⁷Makerkeey :inee ākoo mbo kibkōrōs chuut alak choo wōōyēch choo kibēēlē kōrōsēēk ākookoy kubo ng'ōōkiswookikwaa kurook, nto yityo kookeer chēbo biiko. Nteenee, kiyey :Yēēsu kōrōsyooontēēt akeenke baateey, nto nyooto kukime /sikēēnyōōchi kaat biiko ām ng'ōōkiswookikwaa.

²⁸Kurubta keey āk kiruutēkaab Muusa, /kikēētōōlē biiko buch kuyēk mbo kibkōrōs chēē wōōyēch. Ānkoo kimii :kiruutēchoo, kiiwaal keey :Yēyiin kutool lakwanyii kuyēk kibkōrōs nyēē wōō nyoo churtaat ākookoy.

Iburaneek 8

Kiirootyeet nyēē lēēl

¹Ng'alyoontēēt nyēbo koomānuut ku kule, kēēboontē Kibkōrōs nyoo wōō nyoo mii āwutaab taay nyēbo Yēyiin ām kibkōōnkōy.

²Yēchinē :inee Yēyiin yiisyēēt ām Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy nyoo kiyēytooy :Yēyiin āmēēbērē biiko.

³/Kēētōōlē mbo kibkōrōs chēē wōōyēch tukul kōōkoochinē Yēyiin tukuuk ānkubēēlē kōrōsēēk. Kunyi, kuuyu kibkōrōs nyēē wōō :nkinee Yēēsu, kimāchāktōōs kōōkoochi Yēyiin kiy.

⁴Kimēēmuuchāktōōs /keetool Yēēsu kuyēk kibkōrōs yu kitākumii kōōrēēt kuuyu kimābo :inee kōōtaab mbo kibkōrōs choo kiinēmchinē Yēyiin tukuukaab kōrōsēēk kuu wōloo kimwooytooy :kiruutēk.

⁵Kiyēyēē :mbo kibkōrōs yiisyēēt Kōōtaab Yēyiin nyoo mii wōlēēb ng'wēny ku kitōōntōyēētaab nyoo mii kibkōōnkōy. Kimwoochi :Yēyiin Muusa yoo kimāchē kuteech Kēryēētaab Yēyiin kule, "Māchāktōōs ikas kule 'keeteech kiy ake tukul irub kuu wōloo kāāmwooytoowuung' ām lekem."

⁶/Kiikiikoochi Yēēsu yiisyēētaab koomānuut nyoo bo Yēyiin kusiir nyoo kibo mbo kibkōrōs. Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, karaam :kiirootyeet nyooto kiyēyē :Yēēsu kusiir nyoo kibo kēny. Irābchinē :kiirootyaanaa tukuuk chēē kāroomēch chēē siirē tukuuk alak choo /kikēēkuurtooy.

⁷Nto kimā kuskus :kiirootyeet nyoo kibo kēny, nto /kimākēēyēyē nyoo lēēl.

⁸Kikas :Yēyiin kuskuusyoono, yooto kumwooy kule, "Mii :bēsyēēt kuchōōnii nyēē +maayey kiirootyeet nyēē lēēl āk biikaab kōōrēētaab Isrāyēēl āk chēbo Yuuta.

⁹Mēēbērē makukerkeyiit :kiirootyaani āk nyoo kyāāyēyē āk mbo kuukaanyii yoo kyāārēētootē icheek kung'ēētyēē kōōrēētaab Miisir. Kuuyu manaarub :icheek kiirootyaanaa, a-aste icheek.

¹⁰Kiirootyeet nyēē +maayey āk biikaab Isrāyēēl ām bēsyōōsyēk choo kwoonii ku nyi: +Māākoochi mākuutēkyuu mētēwookwaa āriit ānkāāsirchi soboonwēkwaa. +Māāyēku Yēyiintēēng'waa ānkuyēk :icheek biikyuu.

¹¹Māmii :chii ām icheek nyēē tākōōnēētē laatyenyii nto biikaab kang'waa kumwoochinē kule, 'Inkēt Yēyiin,' kuuyu mākōōnkētoo :biiko tukul kung'eetee lēēkōōk ākoy biiko chēē wōōyēch.

¹²+Māānyōōchi anii icheek kaat ng'ōōkiswookikwaa āmētoochi kutukul."

¹³Yoo kimwooyē :Yēyiin kule 'lēl' :kiirootyaani kōōbooru kule kookuyoosiit :nyoo bo kēny. Nto kiy ake tukul nyoo yōōsiitu kumii wokubotē.

Iburaneek 9

Kiiwut :Kiriistō Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy

¹Kitinyē :kiirootyeetaab kēny mākuutēk chēē kiiboorchinē biiko wōlēē yēytooy yiisyēetaab Yēyiin ānkimii nkinee :Kōōtaab Yēyiin kōōrēt.

²Kitinyē :kōyoo kisēēnkōōsyēk āyēēng' chēē /kikeeng'aree ankeet. /Kikēēkuurē yoo bo Yaama kule wōlēē tiliil. /Kikiitōōrē yotoo kiito nyēē /kiikoochinē taariinek āk meeseet nyēē /kiikoochinē mukaatiinek choo /kiitāboonchinē Yēyiin.

³/Kikēēkuurē wōliin bo Kitōōk kule wōlēē tiliil miisin.

⁴/Kikiyiityinē kāābkōrōs nyēē /kikeeyeyee ta-aabuut nyēē /kēēbēlēē tukuuk chēē boong'u nyēē anyiny wōliin bo Kitōōk ānkoo sinee kimāmii wōlooto. Nteenee kimiitē :Sāāntukuutaab Kirootyeet nyēē /kikiiluumee ta-aabuut Kitōōk. Kiboonto :sāāntukuunoo tērēētaab ta-aabuut nyēē kimii :maana āriit, kirōktaab Āārōn nyēē kilēlēē :toobtōōk āk rwoontōōk āyēēng' chēē tēbēlyēlēch choo /kikēēsirchi kiruutēk.

⁵Kimii :kēruubiik chēē /kikeekus chēē kikiikubuuyēē kebebaakwaa ng'echereetaab kiisayta ām mwēēnkoonoo. Mēēbērē maabanybaany raat ng'aleek tukul kurubta keey tukuuchu.

⁶Ki yoo /kakeetet tukuuchoo tukul kuu nyotoo, kubēētii bēsyō ake tukul :mbo kibkōrōs yoo bo Yaama bokuyēyē yiisyēēng'waa.

⁷Nteenee ki kibkōrōs nyoo wōō nkit :nyēē kiwēētii Kitōōk areet akeenke ām kēnyiit. Ki yoo wēētii, kuyibē kiisēēnik kubo ng'ōōkiswookikyii ākoo choo kiyēyē :biiko kumēēnkētē.

⁸Inēētēēnēēch :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ng'aleechu kule yoo tākumii :Kōyoo bo Yēyiin ng'wēny, -mēēmuuchē :biiko chuut alake kōōwut Kitōōkiinoo.

⁹Iboorwēēch :ng'aleechu raat kule -mēēmuuchē :tukuuk chēē /kikiikoochinē Yēyiin āk kōrōsēēk choo /kikēēbēlēē, kōōwuunto kāāsōōtēywēēk chēē miyootēch ām mētēwookaab biiko.

¹⁰Rubtooy keey :kiruutēk āk āmiisyēēt, yyēēsyēēt āk ntāsimuut chēē /kiiwuunootē keey. /Kikēēyēyiisyēē kiruutēchoo ākoy kut chokuyey :Yēyiin kirootyeet nyēē lēl.

¹¹Neennyi, kichokuyēk :Kiriistō kibkōrōs nyēē wōō nyēbo tukuuk chēē kāroomēch choo kōōkutook. Kiiwut :inee Kōōtaab Yēyiin nyoo bo kibkōōnkōy nyoo /kimākēēyēyēē āwuun ankuchurtaat kusiir nyoo bo kōōrooni.

¹²Yoo kiiwutē :Kiriistō Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy, mānāāwēēto kiisēēnikaab kwēyiyi nto chēbo wuunōōy, nteenee kiikooyto korotiikyii areet akeenke baateey sukuwālāng'wēēch ākookoy.

¹³/Kyāānkēēyisēē biiko choo kilēēlōotiin kiisēēnikaab kwēyiyiēk āk wuunōōk nto areekaab roorta, /kikiisōōtē kule /kāākiitiliil.

¹⁴Bo kwōng'uut :yiisyēētaab Kiriistō kusiir ntāsimuut choo bo kēny. Kiinēm keey ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo bo kibchuulyo kuyēk kōrōsyoo nyēē churtaat ām wōlēē mii :Yēyiin. Kicham :kāāsōōtēywēēkyoo bo ng'ōōki kutākyēēch meet, nteenee kōōkōōtiliilēēch ra :korotiikyii sikēēyēchi Yēyiin yiisyēēt.

Kiityiich :korotiikaab Yēēsu kirootyeet nyēē lēēl

¹⁵Kiyey :Yēyiin kirootyeet nyēē lēēl yoo kimēē :Kiriistō /sikēēnyōōchi biiko kaat ām ng'ōōkiswookikwaa chēē kiyēyē kumii ng'wēnyuutaab :kirootyaanaa bo kēny. Kiyey kuu nyooto sukunyōōr :biiko choo kuurē :Yēyiin bēurtaab kibchuulyo nyoo kikuurtoochinē.

¹⁶Yoo kamwaayta :chii yoo kaakuriik kume /kēērōōbchi biiko alak tukuukyii, mānyōōru :bichoo tukuuchoo ākoy yoo kāākutook man kule kaakume :chiichooto.

¹⁷Nāmtoochinē :ng'ālyoontoonoo yoo kaakume :chiito āmēēbērē yoo tākusoboot.

¹⁸Ki yoo sukunāmtoochi :kirootyeet nyoo kibo kēny, ki ākoy /keebakach :tyoony.

¹⁹Yu kikiikumwoochi :Muusa biiko kiruutēk tukul, kunam sokēēkaab yuusob nyēē /kikeenaankuyee sabur chēē sālootiin nyēē arraa ankooluumta kiisēēnikaab wuunōōk āk chēbo kwēyiyiēk chēē /kikeetasee bēēko ānkuyisēē kitaabuutaab kiruutēk āk biiko tukul

²⁰kumwooyē kule, “Kiisēēnik :chu chēē ikiimē kirootyeet nyoo mwooyē :Yēyiin kule orub.”

²¹Kiyisēē :Muusa subak kiisēēnik Kēryēētaab Yēyiin āk tukuuk tukul choo /kēēyēyiisyēē ām wōloto.

²²Mwoowēēch :kiruutēkaab Muusa kule /kēēyēyiisyēē kiisēēnik /kiitiliilēē tukuuk chēē chaang'. Māmii mbo :nyooyeetaab kaat yoo māmii :kiisēēnik.

²³/Kikiitiliilēē Kōōtaab Yēyiin nyēbo kōōrooni kiisēēnik ku kitōōntōyēētaab Kōōtaab Yēyiin nyoo miitē kibkōōnkōy. Nteenee tēērchiintōōs :Kōōtaab Yēyiin bo kibkōōnkōy āk nyi mii kōōrooni kuuyu māchē :nyoo bo kibkōōnkōy kōrōsyoontēēt nyēē kiimoot miisin.

²⁴Mānēēwut :Kiriistō Kitōōkiinoo bo Yēyiin nyoo kiyēyē :biiko ānku kitōōntōyēētaab nyoo bo man, nteenee kiwēēwēēch :inee wōlēē mii :Yēyiin suwokōōyyoong'wēēch.

²⁵Mēēbērē kiiwut :Kiriistō kibkōōnkōy areet chēē chaang' kōōkooyto keey kuu wōloo kiiwutitooy :kibkōrōs nyēē wōō Kitōōkiinoo bo kōōrooni ām kēnyiit ake tukul kuboontootē kiisēēnikaab tyoong'in.

²⁶Nto kiwuu nyooto, nto kiikunyalilaan :Kiriistō areet chēē chaang' kuchakee yoo /kikēēyēyēē kōōrēēt. Nteenee kiinēm keey :Kiriistō areet akeenke baateey yu kikiikuriik :tabanta kuyēk kōrōsyoo sukōōsyēēnto kāāmuukēywēēkaab ng'ōōkisto.

²⁷Mēē :chii ake tukul meet akeenke, nto yityo kōōtiilchi :Yēyiin ng'aleekyii.

²⁸Ām kēēlto nyēē wuu nyooto kichamta keey :Kāārārōokiintēēt kume meet akeenke sukōōnēmto ng'ōōkiswookikaab biiko chēē chaang'. Mākuchō subak :Kāārārōokiintēēt āmēēbērē chokōōnēmu subak ng'ōōkiswookikaab biiko, nteenee chōōnii chokōōrārōochē biiko choo ikēnēē keey inee.

Iburaneek 10

¹Ki kitōōntōyēēt :kiruutēkaab Muusa nyēbo tukuuk chēē kāroomēch chēē kimii kukwoonii. -Mēēmuuchē :kiruutēchooto āk kōrōsēēk choo yibu :biiko /sikēēbēēlē kwaak ām kēnyiit ake tukul kuyey bichoo kuchurta.

²Nto kiiwuuntoochinē :kōrōsēēchoo bichoo ng'ōōkiswookikwaa kutukul, nto kiiyyoong'tooy :bēēlsēētaab kōrōsēēk ānkuwuutyēē ng'ōōki ake tukul nyēē kiikuyey.

³Kiisōōtyinē buch :bēēlsoonoo bo kōrōs biiko ng'ōōkisng'waa ām kēnyiit ake tukul,

⁴kuuyu kimēēmuuchē :kiisēēnikaab wuunōōy āk chēbo kwēyiy kōōwuunto ng'ōōkiswookichoo.

⁵Kunyi, yu kichōōnii :Yēēsu kōōrooni, kimwoochi Yēyiin kule, “Kimēēmāchē bēēlsēētaab kōrōs āk tukuuk chēē /kēēkōōniing', nteenee kiichōbwoo bōōrto ākooytē.

⁶-Mēēng'ērēkyinē kōrōsēēk choo /kēēbēēlē kutukul nto ku choo /kiibuuktēē ng'ōōkisto.

⁷Yooto amwaay kule, 'Āchōboot ōō, Yēyiin, ayey kiy ake tukul nyoo imākwoo ayey, kuu wōloo mwooytooy :siruutēk kurubta keey anii.' “

⁸Kinyooyee kumwooy kule, “Kimēēng'ērēkyinē tukuuk chēē /kēēkōōniing' āk tyoong'in choo /kēēbēēlēē kutukul nto kōrōs choo /kiibuuktēē ng'ōōkisto.”Kimwooy kuu nyooto ānkoo /kikēēyēyē kōrōsēēchu kurubta keey āk wōlēē wuu :kiruutēk.

⁹Nto mii yoo, kumwooy kule, “Āchōboot ōō, Yēyiin, ayey kiy ake tukul nyoo imākwoo ayey.”Kunyoo, kiinēmto :Yēyiin kiirootyeet nyoo kibo kēny ankookeeree kiirootyeet nyēē lēēl.

¹⁰/Kikiitiliilēch kuuyu kiyey :Yēesu Kiriistō kuu wōloo kimāktooy :Yēyiin ānkōokooyto soboonnyii kunyil akeenke baateey.

¹¹Yēyē :mbo kibkōrōs chēbo Yuutayeek yiisyēēt bēsyō ake tukul kubēēlē kōrōsēechooto areet chēē chaang' amēēmuuchāktōōs kōōnēmto :bēēlsooni bo kōrōs ng'ōōkiswookik.

¹²Nteenee, yoo kiikooytooy keey :kibkōrōs nyēēnyoo areet akeenke baateey, wokōōbuurēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin.

¹³Mii wōlooto raat kukānyiisyē ākoy bēsyēēt nyēē +/mākiisyēēntēē buunikyii.

¹⁴Kiyey :meetaab Yēesu nyoo kiinēmu keey kunyil akeenke sukuchurta ākookoy :biiko choo /kōōkiitāboonchi Yēyiin.

¹⁵Chāmchiintōōs :nkinee Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk ng'aleechaa kumwooyē kurook kule,

¹⁶” Kirootyeet :nyi nyēē +maayey āk bichoo am bēsyōōsyēk choo kwoonii. +Māākoochi mākuutēkyuu mētēwookwaa āriit ānkāāsirchi soboonwēkwaa.”

¹⁷Nto yityo, kumwooy kule, “+Māāmētoochi ng'ōōkiswookikwaa āk choolwookātēēng'waa.”

¹⁸Yoo /kāākēēnyōōwēēch kaat nanyuun, mēēbērē tākumāchāktōōs /kēēbēēlē kōrōs.

Okany kēēlēēkityi Yēyiin

¹⁹Mbo ng'eetaabiya, kēēbēētii nyēē -mākēēmuuytōōsii Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin am kibkōōnkōy, kuuyu kiwasta :Yēesu korotiikyii kubo acheek.

²⁰Kiyootwēēch :inee kēēlto nyēē lēēl nyēē irēētootēēch ākoy wōlēē mii :Yēyiin kēēbuntēē ankeet nyoo kikiyeel Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin. Kēēli lēēl ku Yēesu nyoo soboot.

²¹Kēēboontē kibkōrōs nyēē wōō nyoo bāwēēch.

²²Okany kēēlēēkityi Yēyiin am manta kiikoosēē keey inee kutukul, kuuyu /kiikēēyisēēnēēch korotiikaab Yēesu /ānkiiwuunēēnēēch bēēko chēē tiliilēch, simēētākiisōōtē tukuuk chēē miyootēch choo kikēēyēyē.

²³Māchāktōōs kēēkiilchi miisin kiyēē kiikēnēē keey, kuuyu Yēyiin nyoo /kiikoosēē keey :nyēē kikuurtooy kiyooto.

²⁴Okany kiirōōtootē wōlēē +mākiititiirtooy keey am chamateet ānkēēyēyē tukuuk chēē kāroomēch.

²⁵-Mookany keebakaakte tuuyōōsyēkyoo choo bo kwaak kuu yoo kiikubakaakta :alake. Okany kiikiimē keey miisin, kuuyu ōkāsē kule miitē kulēēkitiitu :bēsyēētaab tabanta.

²⁶Nto yoo kāākēēnyōōru ng'ālyoontēētaab manta ānkēēkwētyi kēēyēyē ng'ōōkisto, māmii :kōrōsēēk alake tukul chēē tākōōwuuntoowēēch ng'ōōkiswookichoo.

²⁷Kēēkānyoonu /kiiruusteenēech mayaa yong'oos nyoo mākōōmukuus buunikaab Yēyiin!

²⁸Ki yoo katay :chii kurub kiruutēkaab Muusa -/mākēēriirēē nteenē /kikēēbākāchē yoo biiko āyēēng' nto ku sōmōk :chēē kikāsē ng'aleechaa.

²⁹Mākung'woonchi nyēē tyaa :chiito nyoo kamoonta Lakwataab Yēyiin ankuchwees korotiikaab kirootyeenyii choo kiitiliilē chiichooto. Kōōkōōng'woonchi :chiichoo sōō, nyēē tyaa Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo bo kiisayta!

³⁰Kiinkētē :acheek Yēyiin nyoo kimwooyē kule, “Anii :nyēē āyooku.”/Kēēmwooyē subak kule, “Mākōōtiilchi :Yēyiin biikyii ng'aleek.”

³¹Yong'oos sōō, nyēē tyaa yoo /kākiirēkēērchiing' āwunnyēkaab Yēyiin!

Māchāktōōs ōmuytoochi

³²Osoot bēsyōōsyēchoo kibo taay yoo kyōōnyōōru lēbkēēyyēētaab Yēyiin. /Kikēēwusook nyēē kōrōōm, nteenē kyoomuyte.

³³Kimii mbo :bēsyōōsyēk alake chēē /kikēēmōrook /ānkēēwusook, nto ām bēsyōōsyēk alak kyōōtiyē mbo ng'eetaabkoomēt choo /kikēēyēchinē ng'aleechaata.

³⁴Kyōōkāsyinē kiisayta biikaab Kiriistō alak choo /kakeerat ānkyōōng'ērēchē mbo yoo /kikiinēmunēēnook tukuukwook, kuuyu kyōōnkētē kule ōboontē kiyēē karaam kusiir tukuuchooto ānku nyēē mābēku.

³⁵Kunyoo, otas taay ōkoosēē keey Yēyiin nyoo mākutuwēnēēnook kiy nyēē wōō miisin.

³⁶Māchāktōōs ōyēyē kiyēē māchē :Yēyiin ām muytaayeet sōōnyōōru kiyēē kikuurtoowook.

³⁷Mwooyē :siruutēk kule, “Mākuchō ām lēēkitō :nyooto chōōnii nyēē -mēēkooyē keey.

³⁸Nyōōru soboonto :chiito nyoo churtooy kubo kaakaaseenyii. Nteenē -māāng'ērēkyinē yoo ituytuuyootē.”

³⁹-Mākēēyēku akeenke āk choo ituytuuyootē ānkubootyootiin nteenē, kēēboontē keey choo ikoosēē keey Yēyiin ānkumii /bokiirāroochē.

Iburaneek 11

Kaakaaseet

- ¹Yoo kiikoosēē keey Yēyiin kuyityiintōōs :kiyēē kiikēnēē keey ānkuyēyēēch :kaakaaseet kiikēnēē keey tukuuk chēē -/mākēēkāsē.
- ²/Kikeeng'alaalee mbo kuuko nyēē karaam kuuyu kiikoosēē Yēyiin.
- ³Kuuyu kiikoosēē keey Yēyiin, kiinkēt kule yoo kimwooyē :Yēyiin ng'ālyoo, kuyeyakay :barak āk ng'wēny. Kikwaanee :tukuuk choo /kēēkāsē wōlēē mii :choo -/mākēēkāsē.
- ⁴Kuuyu kiikoosēē keey :Ābēl Yēyiin, kuyey kōrōsēēk chēē kicham :Yēyiin kusiir choo kibo Kaayin. Kicham :Yēyiin kōrōsēēchoo, kōōbooru kule kichurtaat :Ābēl. Ānkoo kime :Ābēl, tākōōrwookyinē biich kubuntēē kaakaaseenyii.
- ⁵Kuuyu kiikoosēē keey :Enok Yēyiin, /kēēyib kuwo kibkōōnkōy kusoboot nyēē /manaaboekkas subak. Nto kutoombo /kēēyibē Enok kuwo kibkōōnkōy, /kikēēmwooyē kule kikiikoong'ereech Yēyiin.
- ⁶Māmii :chii nyēē ing'ērēēchē Yēyiin yoo -mēēkoosēē keey inee. Nto chii nyoo māchē kulēēkityi Yēyiin, kumāchāktōōs kōōyēnchi kule miitē :Yēyiin ānkutuwēnē biiko choo chēēng'ē inee.
- ⁷Kuu yoo kiikoosēē keey :Noowa Yēyiin, kuteech mwēēnkēēt nyēē kiisoob kanyii. Kikoonyit :inee kiyēē kimwoochinē :Yēyiin kurubta keey ākoo tukuuk chēē mānāatook bēsyēēt ake. Kiiyēnchi :Noowa ām kēēli kule kimisiyēnē /kiikarbuus kōōrēēt. Kichamta inee :Yēyiin kubo kaakaaseenyii.
- ⁸Nto kuuyu kiikoosēē keey :Abraam Yēyiin, kukoonyit yoo kimwoochinē :Yēyiin kule kuwuuchi kōōr nyēē kimēēnkētē nyēē kimii wokōōkoochinē :Yēyiin.
- ⁹Kiminy :inee kōōroonooto kikiikukuurtoochi :Yēyiin ku soboyiin. Kiminyē kēryōōnik ānkiminy :nkicheek mbo Isaka āk Yāākōbō kōōroonooto /kikēēkuurtoochinē.
- ¹⁰Kikānyoonu :Abraam kiriinkēēt nyēē wēētii kibchuulyo nyoo kimākusisin :Yēyiin ankuteech.
- ¹¹Nto kuuyu kiikoosēē keey :Saara nyoo ki sōōn Yēyiin, kunyōōr leekwa ānkoo ankikiikuyoosiit miisin. Kiisoot :Saara kule yemaat /kiikoosēē keey Yēyiin nyoo kikuurtoochinē inee leekweet.
- ¹²Kunyoo, kichokuyoot :chiito akeenke nyēē kikiikuriich meet, lēēkōōk chēē chaang' miisin kuu kookeelik nto ng'aayneetaab sakaramteetaab araarayta.
- ¹³Kibēk :bichu tukul chu kiikoosēē keey Yēyiin kumānāānyōōr kiyēē kikiikukuurto :Yēyiin, nteenee kitoobēnchi buch wōlēē lōō ankukanyaan. Kichāmchiin kule ki sobooy :icheek ām kōōrēēt.
- ¹⁴Yoo mwooyē :biiko ng'aleek chēē wuu chuutēchu kōōbooru kule mii kukānyoonu kōōrēēt ake.
- ¹⁵Nto kiisōōtyēēchinē :bichoo kōōroonoo kikwoonēē, nto kiiyēyē.

- ¹⁶Nteenee, kimāchē miisin :bichu kōōr nyēē karaaran miisin, nto nyooto ku Kaab Yēyiin. Kunyoo, ng'ērēchē :Yēyiin yoo kuurē :bichoo inee kule Yēyiintēēng'waa, kuuyu kiikuchōbchi bichooto kiriinkēēt ām kibkōōnkōy.
- ¹⁷Nto kuuyu kiikoosēē keey :Abraam Yēyiin, kicham kōōkooyto wēriinyii akeenke baateey /keeyeyee kōrōsēēk yoo kityēmē inee :Yēyiin,
- ¹⁸ānkoo kikiikukuurtochi :Yēyiin kule, “Isaka :nyēē makuroobta siintaaryeeng'uung'.”
- ¹⁹Kiinkēt :Abraam kule imuuchē :Yēyiin koong'eetee biiko meet. Kunyi, /kikēēkētyi Isaka nyēē kitāmēē.
- ²⁰Nto kuuyu kiikoosēē keey :Isaka Yēyiin, kiibēruurchi Yāākōbō āk Esaawu tukuuk choo kimii bokukwoonii.
- ²¹Nto kuuyu kiikoosēē keey :Yāākōbō Yēyiin, kiibēruur wērikaab Yōōsēēf yooto kimii wokumēē. Kitiiyēē keey :Yāākōbō kirōknyii ankusaay Yēyiin.
- ²²Nto kuuyu kiikoosēē keey :Yōōsēēf Yēyiin, kimwooy yoo kimēē wōlēē kimākōōrēētoonunto :Yēyiin Isrāyēēliik kung'eētyēē Miisir ānkumwooy wōlēē +/mākēēriibto koyikyii.
- ²³Nto kuuyu kiikoosēē keey :sikiikaab Muusa Yēyiin, kuwuny inee ārook sōmōk. Maneeywey :sikiichoo kiyēē kikiikoobaraasta :bāytooyiintēēt kuuyu kikas kule kikaraaran :wēēroo.
- ²⁴Nto kuuyu kiikoosēē keey :Muusa Yēyiin, kutay yu kāwokuwōōyiit /kēēkuur kule wēritaab chēēbtaab bāytooyiintēētaab Miisir.
- ²⁵Kikwey :Muusa kunyalil āk biikaab Yēyiin kusiir kwoonyinkyi :ng'aleekaab leles choo māyitē wuy.
- ²⁶Kikas kule kikaykay /kēēwus kuu Kāārārookiintēēt, kuuyu kikānyoonu miisin kiyēē +/mākēētuwēnēē kusiir yoo kātānyōōru bāytit nyēbo Miisir.
- ²⁷Nto kuuyu kiikoosēē keey :Muusa Yēyiin, kung'eetee kōōrēētaab Miisir nyēē mānāāmuyēē kōrōōmātēētaab bāytooyiintēētaab Miisir. Kimuytoochi kuuyu wuu nyēē kikāsoonu Yēyiin nyoo -/mākēēkāsē.
- ²⁸Kuuyu kiikoosēē keey :Muusa Yēyiin, kumwoochi Isrāyēēliik kwaam Saakweetaab Keeytaayeet ānkumwoochi kuyisēē kiisēēnik kurkootik simabakach :malayikeetaab Yēyiin wērikaab Isrāyēēliik choo kibōōrēētōōk.
- ²⁹Nto kuuyu kiikoosēē keey :Isrāyēēliik Yēyiin, kwaay Araarayta nyēē Arraa nyēē kiyey :Yēyiin kuyaam. Nto yu kibērē :Miisiriik kwaay, kubakach :bēēko.
- ³⁰Kuuyu kiikoosēē keey :Isrāyēēliik Yēyiin, kōōmuutmuut kiriinkēētaab Yēērikō bēsyoōsyēk tisab, yooto kuluulcho :tōōtōōsyēkaab kiriinkoonoo.

³¹Nto kuuyu kiikoosēē keey :Raa-ab nyoo ki chēemurēnnyoo Yēyiin kutaach yōōtiikaab Isrāyēēlik. Kiyey :yooto -/makeebakach inee āk bichoo kikōchōnkyinē Yēyiin.

³²Ara, mataamwaay nee? Yibē āsiiswēk chēē chaang' yoo kālālē ātētū kiyēē kiyey :Kiityōōn, Barak, Sāmsōōn, Cheefta, Tāwuti, Sāmwēēl ākoo wōōrkooyikaab Yēyiin.

³³Kuuyu kiikoosēē keey :bichoo Yēyiin, kubooryēē kōōrōōsyēk ānkōōbēl, kuyey kiyēē churtaat, kunyōōr kiyēē kikiikukuurtoochi :Yēyiin, kiimooltuutākiis :ng'ētūunyēk kumayeyee bichoo kiy,

³⁴koomuukta kāāmuukēywēēkaab maata nyēē kiyong'oos ankuchililee chōōkiinēk. Kiweek :kuskuusyēētaab bichoo kuyēk kiimnātēēt. Kikōrōmiitu ām booryēēt ānkōōsyēēnto lukēētaab booryēēt nyēbo kōōrēēt ake.

³⁵Kitaach :kooruuk biikwaa chēē king'ēētyēē meet. /Kikiinyaliil bichoo alak /ankeebakach kuuyu kitay kumēto kaakaaseeng'waa kumāchē kule /sikiing'eetee meet sukunyōōr soboonto nyēē karaam kusiir nyoo bo kōōrooni.

³⁶/Kikiintosuur alak /ānkēēbir, /keerat alak /ankeekerta kāābrātiisyō.

³⁷/Kikeewiiree alak rwoontōōk kumēyo, /keemurmuree alak musumēēnoonik, nto alak /keebakachee chōōkiinēk. Kiilaach :alake mākātōōkaab kēēchiir āk ng'oroor. Ki bānoon ānkōōmbāchootē, nyēē kiwusootiin ānkunyālilootiin.

³⁸Kiming'ootē suurkwēēn, lekemoos, kēbēnoon ānkuwunyootēē keey ng'wēēnoon. Ki kāroomēch :icheek miisin nyēē kimānyoolchinē kōōrooni.

³⁹/Kikēēng'ālōolēē bichoo nyēē karaam kuuyu kiikoosēē keey Yēyiin, nteenee mānāānyōōr kiyēē kikuurtoochi :Yēyiin,

⁴⁰kuuyu kiikuchōbwēēch :inee kiy nyēē karaam miisin. Kimāchē kule kunyōōr :bichooto āk acheek kiyoo /kēētūwēnēēnēch yoo kaakeeyit tabanta.

Iburaneek 12

Ōmuytoochinē kuu Yēēsu

¹Tākēēmīitē :acheek keeweetaab labateet kēēlābātē ānkēēmuutwēēch :biiko chēē chaang' choo kisimkookaasee keey Yēyiin. Kunyoo, okany kēēmētē kiy ake tukul nyēē rikirēēch ānkiitiliil keey ām wōlēē mii :ng'ōōkiswookik choo nooynooyēēch ānkēēmuytoochi keelabat.

²Okany kiirōōtootē Yēēsu nyoo intōōwēēch kiikaasee keey Yēyiin. Tāsē taay :inee kōōtitiirēēch ākoy tabanta. Maneechuchuuy keey yoo kinyālilē nteenee kichamta keey kume ām keel nyēbo kāāntosuurrāt ām murtooywoontēēt kubo ng'erekweek chēē kimii kukānyoonu. Nto mii yoo, wokōōbuurēē āwutaab taay nyēbo Yēyiin kubāytooyiis :tukwaay.

³Kimuytoochi :Yēesu wēchēētaab kibng'ōōkisiis. Kunyi, osoot baa kiyēē kibuntēē :inee, simōōchoosyē ānkubēkwook :moonik.

Chuulēēch :Yēyiin

⁴Mānōōbooryēē :akweek mbo miyootyēētaab kōōrooni kut owaste korotiikwook.

⁵Ōrōōtootē kiyēē mwooyē :siruutēk kurubta keey akweek choo ōyēku lōkōkaab Yēyiin. Mwooyē :siruutēk kule, "Lakwanyuu, -meetay yoo kachuuling' :Yēyiin nto kumeeying' keey :moo yoo kāyisuung'

⁶kuuyu chuulē :Yēyiin chii nyoo chāmē ānkubāsē nyoo yibē kule lakwanyii."

⁷Yoo /kēēmii /kēēchuulook ōmuytoochinē, kuuyu yibook :Yēyiin kuu lōkōkyii. Ara, miitē man :leekwa nyēē māchuulē :kwaan?

⁸Yoo /kamakeechuulaak kuu yoo /kēēchuulē lēēkōōy, kōōbooru kule -mōōyēku lōkōkaab :kayta, nteenee ōyēku lēēkōōy chēbo saang'.

⁹Kikēēboontē :tukul mbo baaba chēē kichuulēēch ānkikiiywēyē. Kunyi kiiywēyē sōō, kule nee Baaba Yēyiin nyoo kēēnyōōrunēē soboonto?

¹⁰Kichuulēēch :mbo baaba choo bo kōōrēēt ām bēsyōōsyēk chēē ng'ēri kuu wōlēē kikāstooy :icheek. Nteenee chuulēēch :Yēyiin sikēētililiitu kuu inee.

¹¹Ng'woonchēēch yoo /kēēchuulēēch āmēēng'ērēēchēēch. Nteenee mākōōnkēt :biiko lētuunoo choo /kiikiineet wōlēē yēytooy tukuuk chēē churtootiin ānkunyōōr tankaseet.

Keebe kōōrēēnyoo nyēē mēēsimsiimāktōōs

¹²Ōtitiir āwunnyēkwook choo kōōwuusootē ānkōōkomkoomu kuutung'ookwook choo kāākuranchooch.

¹³/Kēēbēēsyētēē kēēlto nyēē chuulaat, /simakiinach choo sōnkōchootiin nteenee kukimkimiitu.

¹⁴Osyem ōbuurtooy keey biiko tukul ām tāloosyēēt, ānkōōtililiitu kuuyu māmii :chii nyēē makukas Mokoryoontēēt yoo mā tiliil.

¹⁵Okas kule makusta :chii chamateetaab :Yēyiin sukung'eet -mabiit :keet nyēē ng'waa nyēē imuuchē kooyiimaak ankunyeeree :ng'woonēēnyii biiko chēē chaang'.

¹⁶Okas kule mayey :chii ng'aleekaab martaayeet, nto kutay Yēyiin kuu yoo kitāyē :Esaawu sukwooltooy bērunyii bo kiboreet kuwalee āmnyoo buch.

¹⁷Ōnkētē kule kitay :kwaan kōōbēruur inee lētuunoo yoo kimāchē kunyōōr bēruuro. Ānkoo kiriir nyēē tyaa, maneemuuch kuweech kāāsōōtēywēēkaab kwaan.

¹⁸Manookwaa bakeenke Tulwēētaab Sinaay nyoo kiirikitiitē, nyoo kikiker :boolteet kule tutung', tuuluunkēnēēt āk wusōōnēēt,

- ¹⁹chēyātēētaab aryeembuut āk kaaruumeetaab kuutiib chii. Yooto kabokukas :biiko kuutiinaa, kusooysooyiis /kumātākēēmwoochi ng'ālyoo ake,
- ²⁰kuuyu kimāmāchē takukas ng'aleechaa /kikēēmwooyē kule yoo kātiiny mbo :tyoony lekemaanaa kumāchāktōōs /keewiiree rwoontōōk kut kume.
- ²¹Kiyōng'ōsyi Muusa :ng'aleechaa kut kumwooy kule, “Kāāmuy kut abootan!”
- ²²Nteenee kookwaa :akweek lekemeetaab Sāāyōōn, kiriinkēētaab Yēyiin, Yēērusālēēm :nyooto nyēbo kibkōōnkōy wōlēē mii :malayikaanik chēē chaang' miisin chēē ng'ērēkootiin.
- ²³Kookwaa nanyuun wōlēē mii :kibōōrēētōōk choo sirootiin koynōōkwaa ām Kaab Yēyiin ankookwaa wōlēē mii :Yēyiin nyoo itiilchinē biiko tukul ng'aleek āk wōlēē mii :tāmirmirookaab biiko choo kāroomēch choo kiikuyit tabanta.
- ²⁴Kookwaa wōlēē mii :Yēēsu nyoo kiyibu kirootyeet nyēē lēēl nyoo kiityiichēē korotiikyii choo kiwāstooy keey kōō-ārōōr ng'aleek chēē kāroomēch kusiir korotiik choo kibo Ābēl.
- ²⁵Ōriib keey nanyuun, amootay ōkāsyi Yēyiin nyoo ng'āloolwook. Yoo kimachilil :biiko choo kitāyē kukāsyi Yēyiin nyoo king'āloolchinē kuchōōnēē kōōrēēt ii, kēēchililtooy ānō :acheek yoo kakiichuchuuyee keey Yēyiin nyoo ng'āloolwēēch kuchōōnēē kibkōōnkōy?
- ²⁶Kiisimsiimākoy :kōōrēēt yooto ām kaaruumeetaab kuutiinyii, nto raat kiikukuurto kule, “+Māātintim subak kōōrēēt ng'wēny āk wōliin bo barak.”
- ²⁷Ng'ālyoontoonoo bo 'subak' kōōbooru kule +/mākiinēmtō kiy nyoo itimtiimāktōōs nto nyooto ku barak āk ng'wēny. Yooto mākung'ēt :tukuuk chēē mēētintimāktōōs.
- ²⁸Kēēmiitē :acheek bokēēnyōōru kōōrēēnyoo nyēē mēētintimāktōōs. Kunyi, okany kēēbirchi Yēyiin kōōnkōy ānkēēyēchi yiisyēēt nyēē /kēēchāmē ānkiiywēyē inee miisin,
- ²⁹kuuyu wuu :Yēyiintēēnyoo maata nyēē irikitiitē nyēē iwoonyē biich.

Iburaneek 13

Wōlēē /kiing'ērēēktooy Yēyiin

- ¹Otas taay :akweek ōchoomtōōsii kuuyu ōtuubchē.
- ²Lēyyē, ōtoochē mbo soboyiin kuuyu kiikuyey :alake kuu nyooto ankutaach malayikaanik kumēēnkētē.
- ³Ōyibē biiko choo mii kāābrātiisyō wuu nyēē ōboontē keey. Ōkāse nkicheek choo nyāliltōōs wuu nyēē ōnyāliltōōsii :tukul.

- ⁴Māchāktōōs kukas :chii ake tukul kule kākoonyit kēēsyēēt. Māchāktōōs kukoonyitē :saanteet koorkēēnyii ānkukoonyit :koorkēēt saanteenyii kuuyu ing'woonchinē :Yēyiin biiko choo rwootootē keey nto choo mārtootē.
- ⁵Osatee keey muchastaab beesaan ankooyemakse ām tukuuk chēē ōboontē kuuyu mwooyē :Yēyiin kule, “Mākoy abakaaktiing' āmāmētiing'.”
- ⁶Kunyi āmuuchē amwaay ām nyikanateet kule, “Yēētiintēēnyuu :Yēyiin. -Māmii :kiy nyēē inyōkōōrtoo. Kunyoo, nee :nyēē imuuchē kuyeyeenaa :chii buch?”
- ⁷Ōsōōtē kāāntōōyikwook choo kisimkwoomwook ng'aleekaab Yēyiin. Osoot baa wōlēē kiming'tooy :bichoo ankookaasee keey Yēyiin kuu wōloo kiyēytooy :icheek.
- ⁸Manaaweech :Yēēsu Kiriistō. Inee :nyooto kibo kēny, nyiitēnyii bo raat ānku nyoo wēētii kibchuulyo.
- ⁹-Mookany kooberbeeraak :kāānēētuutēk alake chēē moosootiin. Karaam yoo kēēkimkiim :Yēyiin kāāsōōtēywēēkyoo ām chamateenyii kusiir yoo /kakeerub ntāsimuutēkaab āmit chēē māyēētyēēchinē biich.
- ¹⁰Kēētinyē :acheek kāābkōrōs nyēē lēēl nyēē -/mākēēchāmchinē mbo kibkōrōs chēbo Yuutayeech.
- ¹¹Yibē :kibkōrōs nyēē wōō kiisēēnikaab tyoong'in kukwa Kitōōkiitaab Kōōtaab Yēyiin sukōōbuuktēē ng'ōōkisto, nteenee /kēēbēēlēē tyoong'iichoo kiriinkēēt saang'.
- ¹²Ām kēēlto nyēē wuu nyooto, kimēēchi :Yēēsu kiriinkēēt saang' sukōōtiliilēē biiko korotiikyii.
- ¹³Kunyoo nanyuun, okany keebe kiriinkēēt saang' wōloo /kikiinchuruurēē Yēēsu ānkoo +/mākiinchuruurēēch nkacheek.
- ¹⁴-Mākēēboontē kiriinkēēt nyēbo kiinkō ām kōōrooni, nteenee kēēkānyoonu kiriinkēēt nyēē lēēl nyēē mākuchō.
- ¹⁵Kunyoo, okany kiikoochinē ākookoy Yēyiin kōrōsēēkaab kaakaastaayeet kubo Yēēsu ānkēēsilitooy kaayneenyii.
- ¹⁶Okas kule ōyēyē ng'al chēē kāroomēch ānkōōyēētyēēchinē keey, kuuyu kōrōsēēk :chuutēchu chēē ing'ērēēchē Yēyiin.
- ¹⁷Ōkoonyit kāāntōōyikwook ānkōōrubē kiyēē mwooyē. Icheek :chēē riibook ānkōōnkētē kule +/makeeteabee ng'aleek kurubta keey āk yiisyooni. Yoo kōōkoonyit kāāntōōyichoo, mākuyēyē yiisyoōnuutēkwaa ām ng'erekweek, nto yoo -mōōkoonyitē, kuwuuyiityinē :yiisyeēt āmēēbērē mākuyēētyēēchook kiy.
- ¹⁸Ōsoowēēch. Kēēmāchē kēēminy ām kēēlto nyēē yibwēēch koonyit. Ānkētē kule māmiiitē :kiy nyēē miyaat nyēē kyaayey.

¹⁹Āmāchē kule ōsoowoo kuu nyiitēnyi sāachōō wōloo ōmiitē ām lēēkitō.

Saayeet

²⁰⁻²¹Kukōōnook :Yēyiintēētaab tāloosyēēt kiy ake tukul nyēē karaam sooyey kiyēē māchē :inee. Yēyiin nyoo kiing'ēētēē meet Mokoryoontēenyoo Yēēsu, nyoo ākiintēēt nyēē wōō nyēbo kēēchiirēk. /Kikeeyey kirootyaanaa wēētii kibchuulyo kubununēē korotiikaab Yēēsu. Kuyey :Yēyiin yiisyēēnyii ām wōlēē kēēmiitē kubununēē Yēēsu Kiriistō sikiing'ereech inee. Kutōrōriit :inee ākookoy! Kuwuuyiit nyooto.

Ng'aleekaab lētuut

²²Lēyyē mbo ng'eetaabiya, āsooyook ōmuytoochinē lōkōōywēchu ititiirē biich ānkoo kunwaach :barwaani.

²³Āmāchē ōnkēt kule /kookiityaakta tuubchēēnyoo Tēmētēēwō ām kāābrātiisyō. Yoo kāsimkuchō, +makeekwaante keey bokeekasaak.

²⁴Ōsuboowēēch kāāntōōyikwook tukul ākoo biikaab Kiriistō tukul. Isubooyook :tuubchōōsyēk chēbo Itaalya.

²⁵Kōōbēruurook :Yēyiin akweek tukul.

Yāākōbō

Yāākōbō 1

Kyoorōr keey :Yāākōbō ānkōosubooyiis

¹Anii nyoo Yāākōbō nyoo āyēchinē Yēyiin āk Mokoryoontēēt Yēesu Kiriistō yiisyēēt. Āsubooyook akweek biikaab Kiriistō, choo ōkwoonēē aroosyek taman āk āyēēng' choo kyōōsērētyinootē kōōrōōsyēk chēē chaang'.

Muytaayeet āk saayeet

²Mbo ng'eetaabiya, yoo kōōnyōōru tyēmuutēk chēē chaang', ōyib kuyēk ng'erekweek,

³kuuyu ōnkētē kule yoo kōōbuntēē tyēmuutēchoo ōkoosēē keey Yēyiin, mākukich :muytaayeeng'woong'.

⁴Yoo koomuyte, +mōōkiilchē nyēē -mōōkuskusiitu āmākoy kubotwook :kiy bēsyēēt ake.

⁵Nto yoo kābotwook :kiirnān, osaay Yēyiin nyoo baybay āmābōlchinē biich. Yooto, mākukōōnook.

⁶Nto yoo soomē :chii kiy, kumāchāktōōs kusoomē ām mooyēēt akeenke nyēē māmii :kāāsōōtēywēēk alake. Chiito nyoo boonto kāāsōōtēywēēk āyēēng', kukerkeey āk keet nyēē isooyēnē :yoomet.

⁷Kunyoo, -meesoot :chii nyēē wuu nyoo kule nyōōru kiy kuchōōnēē wōlēē mii :Yēyiin. Kubooyiit man,

⁸iwiyyiyyoot :chiichoo nyēē bērē nto wo kēēlto nyi nto nyi.

Mokornoontiit āk bananta

⁹Māchāktōōs :chiitaab Kiriistō nyoo /kēēmōōntooy ām kōōrooni kung'erech, kuuyu /kiikiitōrōōr ām Kiriistō.

¹⁰Māchāktōōs kubāybāyiitu :biikaab Kiriistō choo boonto bāytit yoo keechuchuuk :Yēyiin kuuyu kēēytooy :bāytit kuu toobtōōy chēē lēēltōōs,

¹¹chēē yoo katoor :asiista, kusistōōs ankurarach. Imuuchē kunyōōr chii :meet kutākumii kuswēē ng'aleekaab bāytit.

Mātyēmē :Yēyiin chii kuyey ng'ōōkisto

¹²Mii nyēē karaam :chiito nyoo kamuyta tyēmuutēk. Yoo kaakoomuukta tyēmuutēchoo, +/mākēētuwēnēē soboonto nyoo kikuurtoochinē :Yēyiin biiko choo chāmē inee.

¹³Yoo /kakeetyem chii kuyey ng'ōōkisto, mēērook kumwooy kule Yēyiin :nyēē kātōōrchi kuyey ng'aleechaa miyootēch. Mēēmuuchāktōōs kutyem Yēyiin :ng'ōōkisto āmēēbērē tyēmē :Yēyiin chii kuyey ng'ōōki.

¹⁴Nteenee tyēmāktōōs :chii yoo katoorta :muchasta.

¹⁵Yoo kaakubayta :muchasnyii, kuyēk :yooto ng'ōōki, nto yoo kāākuwōōyiit :ng'ōōkisto kuyibu meet.

¹⁶Kunyoo ii, mbo ng'eetaabiya choo āchāmē, -mookany /keekentaak.

¹⁷Rōōbu :Baaba Yēyiin kiy ake tukul nyoo karaam āk nyoo churtaat. Yēyiin nkit nyoo kiyēyē lēbkēēyyēēt :nyēē kōōnu tukuuchoo. Iyyoong'oot :inee ankulebkeey ākookoy.

¹⁸Kiikukwey :Yēyiin kukōōnēēch soboonto kubununēē ng'ālyoontēētaab manta sukung'eet ām tukuuk tukul choo kiyēyē, kēēyēku :acheek lōkōkyii.

Ikas ng'ālyoontēēt ānkiiyēiisyēē

¹⁹Mbo ng'eetaabiya choo āchāmē, okas ng'aleechu: Māchāktōōs kuyēbchinē yiit :chii ng'aleek ām kēēlto nyēē karaam. Māmāchāktōōs simkōōroonchinē :chii ng'al āmāsimmkunyēēru.

²⁰Mākōōnu :nyēērunātēēt kiyoo churtaat nyoo mākyinē biich :Yēyiin.

²¹Kunyoo, obakaakte ātēbuutēk alak tukul choo mā kāroomēch āk rōkōs nyoo kiikoolaambuuch kōōrēēt ankoocham ām mooyēēt akeenke ng'ālyoontēēt nyoo imuuchē kooraraachaak nyoo!kyōōnyōōru.

²²Yoo kookas baateey ng'ālyoontēētaab Yēyiin āmēēbērē kooyey kiyēē mwooyē :ng'ālyoontoonoo, ōmiitē ōbērbēērē keey.

²³Chii ake tukul nyoo yēbchinē yiit ng'ālyoontēēt āmāyēyē kiyēē mwooyē :ng'ālyoontoonoo, kukerkeey āk chii nyēē kāsēē eernyii kiyyēēt.

²⁴Makukas sinee eernyii nteenee yoo kāākuwēēchi keey, kāmēētākōōnkētē wōlēē kāwuunto.

²⁵Nteenee chiito nyēē koomānē mākuutyēēt nyoo churtaat nyoo ityooktooy biich āmāwuutyēē ng'ālyoontoonoo ānkuyēyiisyēē, +/mākiibēruur chiichoo ām kiy ake tukul nyēē yēyē.

²⁶Nto chii ake tukul nyoo yibē keey kule rubē mākuutyēētaab Yēyiin āmēēbērē riibē kuutiinyii, kākwēerto keey :nyoo ānku buch :wōlēē sooytooy ām taayeetaab Yēyiin.

²⁷Kēēlto nyēē tiliil kurubta keey āk wōlēē /kēēsooytooy ānku nyēē mächē :Yēyiin ku nyi: /Kēēriibē lēēkōōy choo bānoon āk musukuunēk ankusatee keey :chii miyootyēēt nyoo yēyē :biiko choo bo kōōrooni.

Yāākōbō 2

Ōyibē biiko tukul kwooyēēchiin

¹Mbo ng'eetaabiya, ām akweek choo kyōōyēnchi Mokoryoontēēt Yēesu nyoo itōrōōroot, māmāchāktōōs ōkwēyē biiko kule anum :nyi ku anum :nyoo.

²Keemwaay baa kule kakwa :biiko āyēēnku kōōto nyēē /kēēsooyēē. Tinyē :ake kimoorinaakaab ta-aabuut ankoolaakaat nyēē karaaran. Nto nyiin ake, ku banan ānkōōloochē sirooy chēē kibsānkātiin.

³Yooto, itaach nyoo ilaakaat imwoochi kule, “Boontēēt nyēbo koonyit, chēētēbēē ng'echereet nyi mii yu bo taay.”Nto nyoo banan, imwoochi nyoo kule, “Māmii :ng'echer. Iyyoony yooto nto wēētēbēē ng'wēny ām wōliin bo lēt.”

⁴Yoo keeyey kuu nyooto, mēēbērē kaankweleet :nyooto ām wōlēē ikāstooy biiko alak ām kēēlto nyēē miyaat?

⁵Mbo ng'eetaabiya chēē āchāmē, okas baa ng'ālyoontooni: Kiikukwey :Yēyiin biiko choo bānoon ām kōōrooni ānkōōkoochi mokornoontiitaab kibkōōnkōy nyoo kiikukuurtoochi biiko choo chāmē :inee.

⁶Lēyyē, yoo ōyēyē kuu nyooto, ōmiitē oob ōnchuruurē chiichoo banan? Mēēbērē bichu mokorēēn :chu mii kutēbēēnook? Mēēbērē icheck :chēē mii bokōōyyoong'tēēnook kōōk?

⁷Nto mā icheck :choo mii kung'ālōolēē nyēē miyaat kaayneetaab Yēesu Kiriistō nyoo ōkuurtēē keey?

Mākuutyēētaab chamateet

⁸Ōmiitē ōyēyē nyēē karaam, yoo ōriibē man kiruutyēēt nyoo wōō ām tukul nyoo mwooyē ām siruutēk kule, “Icham laatyēeng'uung' kuu wōloo ichāmtooy keey.”

⁹Nteenee yoo ōchāmē baateey biiko choo tookunootiin, kōō-irii kiruutyēēt ānku ng'ōōki :nyooto.

¹⁰Chii ake tukul nyoo kirē kiruutēk tukul nto mii yoo koochabaayta ām akeenke, kāākwiiri kiruutēk tukul.

¹¹Yēyiin nyoo kimwooyē kule, “-Meemarte,”tāku inee :nyooto kimwooyē kule, “-Meebakach chii.”Yoo mēēbērē 'keemarte, nteenee ibākākiisyē, 'kēē-irii kiruutyēēt.

¹²Kunyoo, ōyēyē ng'aleek ōnkētē kule mākōōyyoong'tēē :Yēyiin chii kōōk kōōyyoong'unēē mākuutyēētaab chamateet nyoo ityooktooy biiko.

¹³Yoo ōruustooy biiko alak nyēē -mōōriirēē, makooruustaak nkakweek :Yēyiin. Kunyoo, karaam /keeriiree chii kusiir /kiiruusta.

Ōyēnchi ng'ālyoontēēt ankooyey

¹⁴Mbo ng'eetaabiya, kāroomnyo nee :nyēē miitē yoo yēyē keey :chiito kule kiikōōyēnchi ng'ālyoontēētaab Yēyiin āmēēbērē iboorunēē yēyuutēk? Ara imuuchē kusār inee :kāāyēnchinooyēēt nyēē wuu nyooto?

¹⁵Keemwaay baa, kule mātinyē :ng'eetaabkoomēt nto chēēbkoomēt sira nto āmnyoo nyēē kaam.

¹⁶Yoo kāmwoochi :chii ām akweek kule, “Weekaalyan ānkiibiyoony,”āmēēbērē kēēkoochi kiy ii, kukāyēētyēēchi nee chiichoto?

¹⁷Kerkeey :yooto āk yoo iyēnchinē :chii ng'ālyoontēētaab Yēyiin baateey āmēēbērē yēyē kiy. Buch :kāāyēnchينوoyēēt nyēē wuu nyooto.

¹⁸Nteenee imuuchē kumwooy :chii kule, “Tinyē :chiito ake kāāyēnchينوoyēēt, nto ake kutinyē yēyuutēk.”Kiyēē +māāwālchi chiichoo ku kule, “Mwoowoo baa, imuuchāktōōs :chii kutinyē kāāyēnchينوoyēēt āmā yēyuutēk? +Māāboorunēē kāāyēnchينوoyēēnyuu yēyuutēk.

¹⁹/Kiiyēnchinē oob kule akeenke :Yēyiin? Wuu nyooto! Nteenee ii, ntēē chāmchiintōōs naas :tāmirmirook chēē miyootēch kuu nyooto ānkutākubōōtoontōōs ām muyātēēt.

²⁰Tyaa sōō, :bēērbēēryēēt nyoo! /Sikiinkēt āyu kule buch :kāāyēnchينوoyēēt nyēē -/mākiiboorunēē yēyuutēk?

²¹Kiiboorunēē :kuuko Abraam yēyuutēk kule churtaat ām taayeetaab Yēyiin yoo kichāmtooy wērinyyi Isaka kule kume ām yoo kibo kāābkōrōs.

²²Kookas oob kule kiiboorunēē :inee kāāyēnchينوoyēēt yēyuutēk? Kichurta :kāāyēnchينوoyēēnyii ām kiyēē kiyey.

²³Kiyityiin :yooto kuu yoo kimwooy :siruuutēk kule, ‘Kiiyēnchi :Abram kiyēē kimwoochi :Yēyiin. Yooto kuchamta :Yēyiin kule churtaat :inee.’ Kiyey :ng'ālyoontooni /kēēkuurēē Abraam ‘Choorweetaab Yēyiin’.

²⁴Kookas sōō, kule /kēēchāmē chii kule churtaat kubo kiyēē yēyē āmēēbērē baateey kule ām kiyēē iyēnchinē?

²⁵Kiwuu nyooto mbo ām wōlēē mii :koorkoonoo ki chēēmurēnnyoo nyoo /kikēēkuurēē Raa-ab. Kichurta ām taayeetaab Yēyiin kubo kiyēē kiyey. Kiimuuch :koorkoonoo kutaach yōōtiik chēē ki Yuutayeeek ankooyeel nto yityo, kumwoochi kubeetee kēēlto ake.

²⁶Kunyoo, kuu yoo meeyaat :bōōrto nyoo mātinyē soboonto kumeeyaat :nkinee kāāyēnchينوoyēēt nyoo mātinyē yēyuutēk.

Yāākōbō 3

Kuriib :chii ng'elyebta

¹Mbo ng'eetaabiya, -moomach :chēē chaang' ām akweek kule ōyēku kāānēētikaab ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Ōnkētē kule yoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek, /kiikwēnyēēch acheek miisin choo kiinēētē ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

²Kiichiwiitē sinee :tukul ng'al. Nto chii nyoo -mēēchiwiitē ng'aleek kukichoot ānkōomuuchē kuriib soboonnyii tukul.

³/Kiimuuchē /kiikoochi kiito ake kuutiitaab faraasiit /sikiitutē yoo /kēēkwēyootē. Yoo /kākiitut kiyoo, kuwēēchē keey :tyoonyoo. Kunyi yoo /kaakeeyey kuu nyooto, /kukaakeebayta tyoonyoo.

⁴Yoo mii mbo :mwēēnkēēt nyēē wōō ararayta, kōōrēētootē :yoomeet nyēē nyikiis. Nteenee mii :kiy nyēē mining' miisin nyēē /kēēwēēchwēēchootēē /sikēētākyinootē wōlēē mächāktōōs kuwo.

⁵Okas baa, mbo subak kule imuuchē :maat nyēē mining' kubeel wōōkēēt nyēē tēē wōli āk wōliin. Mining' :ng'elyebta miisin nteenee yēyē ng'al chēē nyikiisēch.

⁶Kōrōōm :ng'elyebta nkinee kuu maata. Ām bōōrtaab chiito kumukuul, ng'elyebta :nyēē kiwung'ta keey rōkōs nyēē -/mākyoomu. Yoo kēēwuruur :Kibrōkōsyootēēt ng'elyebta kunyēērēē chiito kutukul.

⁷Kiikuriiboon :biiko tyoong'in ānkutākuriibē, kunam wōlēē mii :tāriitēk alake, tyoong'iik choo ichuutēē keey ng'wēny āk alak choo mii wōloo bo ararayta.

⁸Nteenee māmii :chii mbo akeenke nyēē kiikoomuuch kut kuriib ng'elyebta. Kibrōkōsyoo :ng'elyebta, wayway ānkuboonto ng'woonēēt nyēē kōrōōm miisin.

⁹/Kēēyēyiisyēē ng'elyebta /kiikoostēē Mokoryootēēt āk Baaba Yēyiin. Nto mii yoo subak, /kēēyēyiisyēē ng'elyebiitēnyi /kēēchubēē biiko choo kiyēyē :Yēyiin kookerkeeyee keey.

¹⁰Kunyoo, kuutiini akeenke :nyēē /kēēsiltēē Yēyiin nto yityo subak /kēēchubiisyēē. Mbo ng'eetaabiya, māmāchāktōōs kuyeyakay kuu nyooto.

¹¹Mēēmuuchāktōōs kukulkulunee :bēēko chēē kāroomēch āk chēē chāmu muunyeet yēbo koong'ta akeenke.

¹²Nto, mbo subak ii, mbo ng'eetaabiya, -mēēmuuchē :lāmāywēēt kuyey mbuuniik, āmāyēyē :kōmōōlwēēt lamayeeek. Kunyi, -mēēmuuchē kukulkulunee :bēēko chēē kāroomēch yēbo koong'ta nyēbo bēēko chēē chāmu muunyeet.

Kiirnātēēt nyēbo man āk nyēē mābo man

¹³Mii :chii ām akweek nyēē boonto kiirnātēēt ānkukāsē ng'al? Yoo miitē, kumāchāktōōs /kēēkāsē kiirnātēēnyii kubununēē kiyēē yēyē ām ntusātēēt.

¹⁴Nteenee, yoo kiwung'ta keey :chii tuuyin bo moo āk sooyān nyēē ng'waa nyēbo muchas, māmākyinē kung'āsēē keey kiirnātēēnyii. Yoo kayey kuu nyooto, ku ng'wiin ānkukwiilē ng'ālyootēētaab manta.

¹⁵Bo :ng'aleek chēē wuu choo kōōrooni nyēē mākwoonēē Kaab Yēyiin. Bo Kibrōkōsyootēēt āmārubtooy keey āk Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

¹⁶Biiko choo tuuyēch :moonik ānku soyiik kubo muchas, kuchuunchuuntōōs ānkuyēyē ng'al chēē choong'ēch chēē miyootēch.

¹⁷Nteenee tiliil :kiirnātēēt nyēē chōōnēē wōlēē mii :Yēyiin. Bo tāloosyo āk ntusātēēt. Yēyē chiito kuyibē keey ng'wēny, kuriirēē biich ānkōōbooru tukuuk chēē kāroomēch chēē kwoonēē yēyuutēk. Mātinyē kweyateet āk lembech.

¹⁸Yoo kachaan :biikaab kaalyeet churtaayeet, /mākēēnyōōr churtaayeet.

Yāākōbō 4

Ōkoonyit Yēyiin

¹Kiy nee :nyēē mii kōōwārook sōōwookuutyē ānkōōbooryē? Ng'aleekaab muchas :chēē mii kōōyiimook mētēwoy kutōōrchook oyey kuu nyotoo.

²Ōbērē nto ōnyōōru kiy, āmōōnyōōru. Ōchōbē ōbāriisyē ānkōōtuuyiityi keey moon sōōnyōōru, āmōōnyōōru. Ōwookuutyootēē ānkōōbooryootēē biich āmōōnyōōru kiyēē ōmāchē. -Mōōnyōōru tukuuchoo tukul kuuyu -mōōsooyē Yēyiin kukōōnook.

³Ānkoo mbo yoo kōōsoom, -mōōnyōōru kuuyu ōsoomē ām kēēlto nyēē māyēmāktōōs, ōmāchē kule ōyēyiisyēē kubo leles.

⁴Wuusyō, wē, bichu kyōōchuunnyēē Yēyiin. Yoo kēēchuutook :tukuukaab kōōrooni, +mōōtooytoochiine āk Yēyiin. Chii ake tukul nyoo kakwey kuyēk choorweetaab kōōrooni, ku buunyoo :nyoo ām wōlēē mii :Yēyiin.

⁵Ng'alyoo nyēbo man yoo mwooyē :siruutēk kule māchē :Yēyiin kule nto yeyeech :tāmirmiryēēt nyoo kikōōnēēch kēēkoonyitē inee nkit.

⁶Kunyi, ibēruurēēnēēch :Yēyiin chamateenyii. Mwooyē :siruutēk kule, “Mēēriiku :Yēyiin biiko choo ng'āsē keey, nteenee ibēruurē choo yibē keey ng'wēny.”

⁷Kunyoo ii, biikyoo, ōkoonyit Yēyiin ankootay Kibrōkōsyooontēēt. Yoo kooyey kuu nyotoo, mākumwēyēēnook :Kibrōkōsyooontoonoo.

⁸Yoo kōōnookyi Yēyiin, mākōōnookyook :nkinee. Ōsoom :akweek choo kyōōchoolwookēn /kēēnyōōwook kaat ānkōōnēmchi keey Yēyiin ām mooyēēt akeenke :akweek choo ōwiywiiyootiin.

⁹Ōriiryē ankoo-am mbuy ānkōōnchōōyiisyē. Yoo kātōōrooryēē, ōriiryē nto yoo kātōōng'ērēchē, ōnyēēru.

¹⁰Yoo kōōyib keey ng'wēny ām taayeetaab Mokoryoontēēt, makoolaang'teenaak :inee.

-Mōōng'ālōolēē keey nyēē miyaat

¹¹Mbo ng'eetaabiya, -mōōng'ālōolēē keey nyēē miyaat. Chii ake tukul nyoo kang'alaalee ng'eetaabkaamet nyēē miyaat nto kēētiilchi kule miyaat, kaakung'alaalee nyēē miyaat mākuutyēētaab chamateet ankootiil kule miyaat. Nto yoo 'kēētiilchi kule miyaat :mākuutyoonoo -mēēmiitē iyēyē kiyēē mwooyē

:mākuutyoonoo. Kunyoo imiitē yooto itilē kule miyaat mākuutyoonoo bo chamateet.

¹²Akeenke baateey :nyēē kōōnu mākuutēk ānku inee :nyēē itilchinē biich ng'al. Nyooto ku Yēyiin nyoo irāroochē ānkōōkārbusē biich. Nto ii, inyiing' ku ng'oo siitiilchi chiito ake kule miyaat?

-Mookaasee keey bēsyēētaab tuun

¹³Kunyoo ii, biikyoo, ōyēbchi yiit, baa :akweek choo ōmwooyē kule, “+Makeebe ra kiriinkēēt nyēē bēre, nto tuun +makeebe nyēē bēre. +Mābokiibuur wōloto kēnyiit akeenke kēyēyē yiisyōōnuutēkyoo bo mung'aareet ānkēēnyōōru beesaanik.”

¹⁴Kāālē ii, ōnkētē wōlēē makuyyēekta :bēsyēētaab tuun? Okerkeeye chēēbkēēru nyēē ituung'u nto nyēē mā tyaa, kuseret.

¹⁵Māchāktōōs ōmwooyē kule, “Yoo kacham :Yēyiin, +mākēēminy ankeeyey kiyēē bēre nto nyēē bēre.”

¹⁶Nteenee, yoo kātōōyēyē :akweek kuu nyooto, ong'as keey. Miyaat :ng'asaanaa bo keey kutukul.

¹⁷Kunyoo, chii ake tukul nyēē inkētē kiyēē karaam nyēē māchāktōōs kuyey, āmēēbēre kayey, kāākuchoolwookēn.

Yāākōbō 5

Kuriib keey :biiko choo kiikōōtiiny alak

¹Ōyēbchi yiit baa :akweek mokorēēnik. Ōriiryē ānkōōnchōōyiisyē kuuyu mii wokuchōōnchook :ng'wooninto.

²Mii wokubotē :mokornoontiinoong'woong' ankumakwaam :tooyik siroochookwook choo ālē beesaan chēē chaang'.

³Makwaamakay :ta-aabuut āk feeteet nyoo ōboontē muut. Mākōōboor :yooto miyootyēēt nyēē ōboontē ānkuchututēēnook kōōmirtiitook kuu maat. Bo nee tōōtukuulchi keey mokornoontiinoō ām bēsyōōsyēchēēb lēt?

⁴Okas wōlēē miitē kuriirtooy :biiko choo kyōōtāyē ōkwēchi tukuukwaa kubo yiisyēēt nyēē kiyēwook ām mbareenikwook. Kōōkuyityi Yēyiin nyoo bāwu kiy ake tukul, :riirikaab bichoo.

⁵Kyōōminy kōōrooni ōchāmē tukuuk chēbo leles ānkyōōboor kuyem. Kyōōnēēryē ōlumlumiitu ōmiitē ōkānyoonu bēsyēēt nyēē /kēētilēēnook.

⁶Kyooruuste biiko ankoobakach ānkoo kimātinyē lēēlis āmēēbēre kikwiilook.

Muytaayeet āk nyalilta

⁷Mbo ng'eetaabiya, omuyte ākoy bēsyēēt nyēē iyēēwunēē :Mokoryoontēēt. Okasee mbo wōlēē kāng'tooy :kāābātiintō kurur mbareenyii. Muytoochinē kut kunyōōr roobta nyoo bo taay āk nyēbo lēt.

⁸Kunyi mākwook nkakweek ōmuytoochinē ānkōōkimkimiitu kuuyu kaakuriik kuyit :bēsyēēt nyēē iyēēwunēē :Mokoryoontēēt.

⁹Mbo ng'eetaabiya, -mōōng'uunyānē keey /simākiitiilchook ng'al. Kaakuyit :kāātiiliintēēt kurkat.

¹⁰Mbo ng'eetaabiya, ōsōōtēē wōōrkooyik choo king'alaal ām kaayneetaab Yēyiin. Okasee nyāliluutēk chēē kinyōōr āk muytaayeeng'waa.

¹¹Kiibēruurootiin :biich choo kimuyta. Ābērē kyookas muytaayeet nyēē kiboonto :Āyub āk kiyēē kichokuyēchi :Yēyiin ām lētuunoo. Lēyyē, riirēē biich :Yēyiin kuyem ām mooyēēt nyēē lēēl.

¹²Mbo ng'eetaabiya, ng'ālyoo nyēē māchē ōrōōtootē ku nyi: -Mōōwoolē keey kule, “Kuu Yēyiin nto kule kwaama :teng'et” Yoo 'kēēchāmiisyē, ichāmiisyē, nto yoo 'kēētāyiisyē, itāyiisyē, /simakiiruustaak.

Saayeet :kirkkit

¹³Yoo kānyōōr :chii ām akweek nyalil, kumāchāktōōs kusaay Yēyiin. Nto yoo ng'erekaat, kutyēēn kusiltooy Yēyiin.

¹⁴Nto yoo kamnyaan, kumāchāktōōs kukuur booyikaab kanisa subokusoochi ankooyiilee mwaayta ām kaayneetaab Mokoryoontēēt.

¹⁵Yoo /kēēsoochinē chii nyēē imnyoonē /kiikoosēē keey Yēyiin, mākōōsoob :Yēyiin chiichoo. Nto yoo kiikuchoolwookēn, +/mākēēnyōōchi kaat.

¹⁶Kunyoo ii, biikyoo, kumwoochi :ake, ake miyootyēēt nyēē kiikuyey ānkōōsoochinē keey, sukung'eet /kiisooobook. Yoo kasaay :chii nyēē churtaat, kunāmtoochinē :soowuutēkyii ānkutinyē kāāmuukēywēēk.

¹⁷Ki chii :Eliiya nyēē wuu acheek. Kisaay miisin kule mārōōbēn. Yotoo, kuwo :roobta kēnyiiisyeēk sōmōk āk ārook lo.

¹⁸Nto mii yoo, kusaay subak kule kurōōbēn. Yotoo, kurōōbēn ankuyey :kōōrēēt āmiik miisin.

¹⁹Mbo ng'eetaabiya, yoo kāchuunnyēē :chii ām akweek wōlēē mii :manta, kumāchāktōōs /kēēyis.

²⁰Okas baa ng'ālyoontooni: chii ake tukul nyoo kāyisunēē chiito ake wōlēē mii :miyootyēēt, kukāākōōsoob nyiin ankuyey /kēēnyōōchi kaat ām ng'ōōkiswookik chēē chaang'.

1 Bētērō

1 Bētērō 1

Kyoorōor keey :Bētērō ānkumākyi biiko bēur

¹Anii :nyoo Bētērō, lēbkēēyiintēētaab Yēesu Kiriistō. Āsirwook akweek choo kiikukweyaak :Yēyiin, choo kyōōsērētyi yēēmōōsyēkaab Bōōntō, Kalatyaa, Kabatookya, Eesya ākoo Biituunnya.

²Kisimkucham :Baaba Yēyiin kule makukweyaak, ānkōōtiliilook :Tāmirmiryēēnyii kuyisēēnook korotiikaab Yēesu Kiriistō sōōkoonyit Yēesu. Kōōbēruurook :Yēyiin miisin ōnyōōru kaalyeet.

Ong'erech ām kiyēē +mōōnyōōru

³Kusilākoy :Yēyiin nyoo kwaaniitaab Mokoryoontēēnyoo Yēesu Kiriistō nyoo kiriireeneech miisin kuyeyeech /kēēsichēēch subak kēēnyōōru soboonto nyēē kiimoong'tēē keey, kuuyu kiing'eetee Yēesu meet.

⁴Kēēboontē bēruur ām kibkōōnkōy nyēē konoraat kubo acheek, nyēē mābotē, nyēē mānunē, āmānyēērāktōōs.

⁵Kuuyu kiikoosēē keey Yēyiin, riibēēnēēch kāāmuukēywēēkyii ākoy bēsyēētaab tabanta yoo kāākiirāroochākiisyē kutukul.

⁶Ong'erech kubo ng'aleechu ānkoo kōōbuntēē wusiisyēēt āk nyāliluutēk chēē makerkeey ām bēsyōōs chēē ng'ēri.

⁷/Kēētyēmook /sikiinkēt kule ōkoosēē keey man Yēyiin. Kuu yoo /kiitiliilēē maata ta-aabuut nyoo mābēēnyēē, /kiitiliilēē kaakaaseeng'woong' nyāliluutēk kubooyiit kwōng'uut miisin. Yoto, +/mākiitōrōōrook /kiikaastaak /ānkēēkoonyitook bēsyoonoo iyēēwu :Yēesu.

⁸Ōmiitē ōchāmē Yēyiin, ānkoo mēēbērē kyookas. Ānkoo mēēbērē ōkāsē inee raat, ōkoosēē keey inee ānkōōbuurē ām ng'erekweek chēbo barak miisin nyēē māmii mbo :ng'ala chēē /kiimuuchē /kēēmwoowunēē ng'erekweechaata.

⁹Bōōnyōōru tuwēnto nyēbo kaakaaseeng'woong' bēsyoonoo /kiirāroochook kutukul.

¹⁰King'oor :wōōrkooyikaab Yēyiin chēbo kēny wōlēē kimakooraraaktaak :inee ām chamateenyii. Kichēēng'sē :wōōrkooyichoo miisin ānkubilbiliis kōōnkēt ng'aleechuutēchu.

¹¹Kimāchē kōōnkēt bēsyēēt nyēē kimākuchōōnēē :Kāārārookiintēēt āk wōlēē mākuwuuyiit :bēsyoonooto. Kimwoochi :Tāmirmiryēētaab Kiriistō nyoo kimii āriing'waa kung'oor ng'wooninto nyēē kimākunyōōr :Kāārārookiintēēt āk wōlēē /kimākiitōrōōrto.

¹²Kiiboorchī :Yēyiin wōōrkooyichoo kule kimāyēchinē keey :icheek yiisyoono, nteenee kiyēwook akweek. Ōnkētē ra ng'aleechu, kuuyu kyoomwook :biiko lōkōōywēk chēē kāroomēch kubununēē kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēēt nyoo kichōōnēē kibkōōnkōy. Ng'aleechuutēchu :chēē bēre mbo :malayikaanik nto inkēt.

Māchāktōōs ibuur ming'ātēēt nyēē tiliil

¹³Kunyi, lēyyē, onamte mēt kiyoo kyookas. Ōriib keey ānkōōkēnēē keey kuchurta kiyēē +/mākiibēruurēēnook yoo kātōok :Yēesu Kiriistō.

¹⁴Kuu yoo ōmāchē ōkāsyi Yēyiin, -mōōrubē tukuukaab muchas choo kyōōboontē kumānōōnkēt inee.

¹⁵Ōtililiitu ām kiy ake tukul nyēē ōyēyē, kuu yoo tiliil :Yēyiin nyoo kikuurook.

¹⁶Mwooyē :siruatēkaab Yēyiin kule, “Ōtililiitu, kuuyu ātiliil :anii.”

¹⁷Kēēboontē Baaba nyoo -mēēnkwēlē chii ānkōōtilchinē biiko tukul ng'aleek kurubta keey wōlēē kiikuyeyta. Kunyi, ōywēyē inee ānkōōminyē ōnkētē kule ōyēku tāyēēk ām kōōrooni.

¹⁸⁻¹⁹Ōnkētē kule /kimākēēwālunēēnook tukuuk chēē wuu feetaan nto ta-aabuun choo bootōōs, nteenee kiwālunēēnook :Kāārārōokiintēēt korotiikyii chēē māmii :kiyēē /kiiwuuytēē sōōng'ēētyēē ātēbuutēchoo kimābo laat choo kibo mbo kuukoong'. Yoo kiwāstooy :inee korotiikyii, kikerkeey mēēnkich nyēē tiliil ānku lubkoob.

²⁰/Kikiikeekwey Kāārārōokiintonoo /kumanaakeeyey kōōrēēt /ānkibokiiboor inee ām bēsyōōsyēchu bo tabanta kubo akweek.

²¹Kuu yoo kyookaasee keey Kiriistō, ōmuuchē ra ōtiyēē keey Yēyiin nyoo kiing'ēētēē inee meet ānkōōtōrōōr. Kunyoo, ōmuuchē omaang'tee keey Yēyiin kutukul.

²²Kunyoo, lēyyē, ōchoomtōōsii miisin ām mooyēēt akeenke, kuuyu kyōōkoonyit ng'ālyoontēētaab manta ānkyōōtiliil keey sōōnyōōru chamateet nyēbo man ām wōlēē mii :tuubchōōsyēkwook.

²³/Kikēēsichook subak kubununēē ng'ālyoontēētaab Yēyiin nyēē yēyiisyē ākookoy. Kimāchōōnēē :sobooni lēēl kiy nyēē bēku, nteenee kichōōnēē kiy nyēē mābēku.

²⁴Mwooyē :siruatēk kule, “Kerkeey :biiko tukul suus ankukerkeey :soboonng'waa toobtōōy. Sistōōs :suuswēk, ānkurārāchē :toobtōōy,

²⁵nteenee māng'ētē :ng'ālyoontēētaab Yēyiin ākookoy.”Ng'ālyoontooniitēnyi :nyoo /kikyoomwook.

1 Bētērō 2

¹Kuu yoo kootayee keey nanyuun kāābērbēēriisyēēt, ng'al chēbo lembech, tuuyintaab moo nto ng'ōōmsēēt,

²ōchēēng'ē chēēko chēbo soboontaab Tāmirmiryēēt kuu yoo mächē :lēēkōōy kurēēri. Yoo kooyey kuu nyooto makwaalaak ām sobooni lēēl,

³kuuyu kyoochamcham sikēnātēētaab Mokoryoontēēt.

Mbo kibkōrōs chēē leelach

⁴Tiiyēywoo :Kiriistō anku rwaa nyēē soboot. Kitay :biiko rwaantaanaa, nteenee kikwey :Yēyiin ankucham. Ōkwoonchi inee :akweek choo

⁵ōyēku rwoontōōk chēē sobchootiin /sikeetecheenaak kōōtaab soboontaab Tāmirmiryēēt. Ōyēku mbo kibkōrōs choo kiikootabaan :Yēyiin ōyēchinē kōrōsēēk chēē chāmē :inee ām Tāmirmiryēēnyii kubuntēē Yēesu Kiriistō.

⁶Mwooyē :siruutēk kule, “+Māāchibchi Sāāyōōn rwaa nyēē tiyēywoo, rwaa nyēē kyaakwey ānkāāchāmē. -/Mākiintosuurē nyoo ikoosēē keey rwaantaanaata.”

⁷Bo kwōng'uut :rwaantaanaa ām akweek choo ōkoosēē keey Kāārārōokiintēēt. Nteenee mwooyē :siruutēk kurubta keey choo -mēēkoosēē keey inee kule, “Rwaanteet nyoo kitāyē :biiko kuteekta :nyēē kōōkuyēk tiyēywoontēētaab kōōto.”

⁸/Kikeesir subak kule, “Inee ku rwaa nyēē kāānākuut ānkōōnāchē biich.”Ibooru :siruutēchu kule ibutōōs :biiko, yoo tāyē kookaasee keey ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Wuu nyooto :wōlēē kiikuchōbto :Yēyiin.

⁹Nteenee, ōkwēyootiin :akweek, mbo kibkōrōs chēbo Bāytooyiintēēt, biiko chēē tiliilēch chēē kisat :Yēyiin ōyēku cheechii soomwaayte kāroomnyēētaab nyoo kikuurook okwaanee wōlēē mii :mēēnānēēt ōbēēchi lēbkēēyyēēnyii nyoo bo kwōng'uut.

¹⁰Kimōōbooyē Yēyiin, nteenee ōbooyē ra. Kimāriirēēnook :Yēyiin, nteenee riirēēnook ra.

Ātēbuutēk chēē kāroomēch

¹¹Lēyyē chōōrōōnuutēkyuu, kuuyu ōbooyē kōōrēēt ake, āmwoowook kule -moocham kōōbēlook :muchastaab kōōrooni.

¹²Māchāktōōs ōtēbtooy biiko choo -mēēnkētē Yēyiin ām kēēlto nyēē karaam. Ānkoo kung'ālōolēēnook nyēē miyaat, mākōōsōōtē tukuuk chēē kāroomēch choo ōyēyē ānkumākusilto Yēyiin bēsyoonoo +māchokōōtiilchi biiko ng'aleek.

Ōkoonyitē kāāntōōyik

¹³Ōkoonyitē biiko choo wōōyēch sukukoonyitākoy :Mokoryoontēēt. Ōkoonyitē bāytooyiintēēt nyoo /kikiikoochi kāāmuukēywēēk kubāytooyiis

¹⁴āk kāāntōōyik choo mii ng'wēnyuunyii choo kāsē kule /kākiing'woonchi kāwōōtik /ānkēēsilto choo kāroomēch.

¹⁵Māchē :Yēyiin kule ōyēyē tukuuk chēē kāroomēch simānyōōr :choo -mēēnkētē kiy kiyēē mwooyē.

¹⁶Ōtyookootiin :akweek ām kiruutēk nteenee, mayeyaak :yoto ōyēyē ng'al chēē miyootēch. Ōnkēt kule ōyēchinē Yēyiin yiisyēt.

¹⁷Ōkoonyitē biiko tukul. Ōchāmē biikaab Kiriistō choo ōboontē keey. Ōywēyē Yēyiin ānkōōkoonyitē bāytooyiin.

Ōmuytooy kuu wōloo kiyēytooy :Yēēsu

¹⁸Māchāktōōs akweek motwoorik ōkoonyitē mokorēēnikwook kuyem. -Mōōkoonyitē baateey choo sikēn ānku kāroomēch, nteenee ākoo nkicheek choo āwēēsēch.

¹⁹Yoo kōōmuytoochi ng'woonin nyēē māmisyook, kōōbēruurook :Yēyiin, kuuyu ōnkētē kiyoo mākwook.

²⁰Ara ii, karaamat nee :nyēē mii yoo ōmuytoochinē /kēēbirook kubo kiyēē miyaat nyēē!kooyey? Yoo kōōmuytoochi ng'woonin kukooyey ng'al chēbo man, mākōōbēruurook :Yēyiin.

²¹Ng'aleek chēē wuu chuutēchu :chēē kikuurchook :Yēyiin. Kinyalil :Yēēsu kubo akweek ānkiikubākooktoowook kāānēētēywoo soorub kuu wōloo kiyēytooy :inee.

²²Manaayey :inee ng'ōōki āmānāālāt biich.

²³Ki yoo /kākēēchub, kimākētu, nto yoo kāng'woonchi kiy, kimēēruutooy biich, nteenee kibākookyinē tukul Yēyiin nyoo itilē ng'aleek chēbo manta.

²⁴Kiiyum :Yēēsu ng'ōōkiswookikyoo ānkuwēēto ākoy murtooywoontēēt. Kunyoo kimēētākubāwēēch :ng'ōōkisto nteenee kēēyēyē ng'aleekaab manta. /Kiikiisoobēēch kubo ng'woowōōkyii.

²⁵Kikeekerkeeye kēēchiirēk chēē kikiikubootyo, nteenee kōōkukētēwēēch raat keekwaa wōlēē mii :ākiintēēt nyēē riibēēch.

1 Bētērō 3

Kōōywēyē :koorko saanteenyii

¹Māchāktōōs :nkakweek kooruuk ōywēyē saanikwook, si yoo maneeakaasee keey :icheek ng'ālyoontēētaab Yēyiin, mākuyis icheek :ātēbuutēkwook choo kāroomēch kookaasee keey Yēyiin nyēē mānōōtwēkyi ng'ālyoo.

²Yēyāktōōs kuu nyoto kuuyu makukasee ātēbuutēkwook āk wōlēē ōywēytooy Yēyiin.

³-Mōōmoong'tēē keey tukuuk chēē yēyook ōkāroorāniitu kuu: ōyēytooy buutēēkwook, ōloochē sinkiliinēk nto sirook chēē kāroorān.

⁴Cheebyoosya nyoo baybay ānkōontusoot kutookunēē wōlēē wuu :kāroorāninto nyēē iboorunēē keey soboonnyii nyoo bo āriit. Karaaranataani mābēku :nyēē chāmē :Yēyiin miisin.

⁵Kiikāroorānēē keey :kooruuk chēē tiliilēch choo kibo taay choo kiimoong'tēē keey Yēyiin soboon nyēē wuu nyooto. Kiiywēyē saanikwaa,

⁶kuu yoo kiiywēyē :Saara Abraam kukuurē kule mokoryoontēēnyii. Ōyēku :akweek tibikaab Saara, yoo ōyēyē ng'aleek chēē kāroomēch nyēē mākooy ōmuyēē saanikwook.

Kucham :saannyya koorkēēnyii

⁷Nto akweek saanik, ōbuurtooy chēēbyōōsōōkwook ām kēēlto nyēē intusoot ānkōōchāmē, ōnkētē kule biich :icheek chēē ānyoosēch, kuuyu mākutuwēnook :Yēyiin akweek tukwaay ōnyōōru soboonto nyēē lēēl. Ōyēyē kuu nyooto simakerekta :kiy soowuutēkwook.

-Mooyaaktee miyootyēēt ake ake

⁸Māchāktōōs nanyuun ōkāsyiintōōsii :tukul ānkōōriirēē keey. Ōchoomtōōsii, ōkāsyinē keey kiisayta ānkōōyibē keey ng'wēny.

⁹-Mooyaaktee miyootyo, miyootyo -āmōōnchuruuriisyē yoo /kākiinchuruurook. Nteenee ōsoomchinē bērrur biiko choo yēwook kiy nyēē miyaat, kuuyu mākwook :Yēyiin kule ōyēyē kuu nyooto sōōnyōōru bērrur.

¹⁰Mwooyē :siruutēk kule, “Chii nyoo māchē kuminy ām ng'erekweek, ākooy kooliloon, kutayee keey kuwiirunootē ng'al chēē āwēēsēch ankusaan kung'āloolootē ng'al chēbo lembech.

¹¹Kusatee keey rōkōs ankuyey ng'al chēē kāroomēch ānkōōnēmchi kōōbuur ām kēēlto nyēē yibu kaalyeet.

¹²Yēbchinē yiit :Yēyiin biiko choo kāroomēch, ānkukāsyinē riirikwaa. Nteenee ituukyinē batay kibrōkōsiis.”

Nyalilta kubo kiyēē ōyēyē nyēē karaam

¹³Ara mii :chii nyēē ing'woonchinē biiko chēē kayey ng'al chēē kāroomēch?

¹⁴Yoo koonyalil kubo kiyēē karaam nyēē kooyey, ōnyōōru bērrur. -Mōōnyōkōriitu nto kwaamaak :ng'uusng'uus.

¹⁵Ōywēyē Kiriistō nyoo Mokoryoontēēng'woong'. Māchāktōōs ōchōbootiin ākookoy sōōtinyē kiy nyēē ōmuuchē ōwālchi chii ake tukul nyēē kateebeenaak ng'ālyoo kurubta keey kiyēē ōkēnēē keey.

¹⁶Nteenee ōyibē keey ng'wēny ānkōōkoonyitiisyē. Ōbuurē nyēē chuulootiin :kāāsōōtēywēēkwook, sukuchōlyo :choo ng'ālōolēēnook nyēē miyaat kubo kāroomnyēēt nyoo ōyēyē ōbooyē Kiriistō.

¹⁷Ōnkēt kule kaykay /kiinyaliilaak yoo kooyey kiyēē karaam yoo ākoo chamateetaab Yēyiin, kusiir yoo kooyey kiyēē miyaat.

¹⁸Ānkoo kichurtaat :Kāārārookiintēēt, kime kubo biiko chēē mā churtootiin sukōōnkēt :bichoo Yēyiin. Kime meet akeenke kubo ng'ōōkiswookikaab biiko tukul. /Kikeebakach bōōrnyii /ānkiikoochi soboontaab tāmirmiryēēt.

¹⁹Nto yityo, wokwoomchi lōkōōywēk tāmirmirook ām kāābkwoombiich.

²⁰Ki tāmirmirook :chuutēchu chēbo biiko choo kimānāākoonyit Yēyiin yoo /kikiikoochinē bārooyinto nyēē wōō kule kuweek kutēēchē :Noowa mwēēnkēēt. /Kiikiiraraach biiko chēē ng'ēri choo kimii mwēēnkoonoo ām taambiliilyeet. Ki sisiit :bichooto baateey.

²¹Kyoorōōru :kiyēē kibuntēē :bichoo ām mwēēng' bātisaniiisyeēt kuuyu nyōōru :biiko kaararaacheet bēsyōōsyēchu kubuntēē bēēko ām batisaneet. -Mēēwuunē :batisaneet sumtaab bōōrto nyēbo chii, nteene bo kule kōōnkēt :chii tilyaanateenyii āk Yēyiin. Yēyāktōōs kuu nyooto yoo iyēnchinē :chiito kule kiing'eetee :Yēyiin Yēēsu Kiriistō meet.

²²Kiikuwo :Yēēsu Kaab Yēyiin ānkumii āwutaab taay nyēbo Yēyiin kubāytooy malayikaanik tukul, choo bāytooyiisye āk choo bo kāāmuukēywēēk.

1 Bētērō 4

Ōbuurē kuu wōloo māktooy :Yēyiin

¹Kinyalil :Kāārārookiintēēt. Kunyoo, oyeyte keey :nkakweek ōnyāliilchē, kuuyu chiito nyoo kaakuchamta keey kunyalil kaakusatee keey ng'ōōkisto.

²Mēētākōōwoonkyinē :chiichoo soboonnyii tukul kurubē muchastaab biikaab kōōrooni, nteenee ibuurē kuu wōloo māktooy :Yēyiin.

³Kyōōbootyi bēsyōōsyēk chēē chaang' ōyēyē kuu wōloo yēytooy :biiko choo -mēēnkētē Yēyiin. Kyōōyēyē sikornateet, kyōōrubē muchas, kyōōbōōkiitōōsii, kyōōchuultōōsii sookwoonuut ānkōōkutunkyinē āynātōōs.

⁴Ilātē :chōōrōōnuutēkwook choo kibo kēny yoo -mōōlumchinē ng'ōōkisng'waa nto yooto nanyuun, kung'ōōmook.

⁵Mākurār :chii ake tukul ām bichoo ng'aleekyii nkit ām taayeetaab Yēyiin, nyoo itiilchinē ng'aleek biiko choo sobchootiin āk choo kiikubēk.

⁶Kiyooto :nyēē kiyey /kyoomchi lōkōōywēk chēē kāroomēch biiko choo kiikubēk, si ānkoo kibēk :icheek, kunyōōru soboontaab tāmirmiryēēt ām wōlēē mii :Yēyiin.

Ōyēyiisyeē rōōbēywēēkaab Tāmirmiryēēt ām kēēlto nyēē karaam

⁷Kāākulēēkitiit :tabantaab kiy ake tukul. Kunyoo ōriib keey sōōnēmchinē keey saayeet ām mooyēēt akeenke.

⁸Kiito nanyuun nyēē miitē ku ōchoomnyē miisin kuuyu yibu :chamateet nyooyeetaab kaat kubo ng'ōōkiswookik chēē tēērchiin.

⁹Ōtoochē keey ām kēēlto nyēē -mōōng'unyng'uunyē.

¹⁰Kiikōōkoochi :Yēyiin chii ake tukul ām akweek rōōbēywoontēētaab Tāmirmiryēēt nyēē makerkeey āk nyēbo ake, sōōyēētyēēchinē biiko alak. Kunyi, māchāktōōs kuyēyiisyēē :chii rōōbēywoontēēnyii ām kēēlto nyēē karaam.

¹¹Yoo ng'āloolē :chii, kumāchē kung'ālooltoochinē Yēyiin, nto nyoo yēētyēēchinē chuut, kumāchāktōōs kōōnkētē kule Yēyiin :nyēē kōōnu kāāmuukēywēēk. Yoo /kakeeyey kuu nyooto, /kiikaasta Yēyiin ām tukuuk tukul kubununēē Yēēsu Kiriistō. Kutōrōriit :inee ānkubāytooyiis ākookoy. Kuwuuyiit nyooto.

Ōyōōtu kuuyu ōkoosēē keey Kiriistō

¹²Lēyyē chōōrōōnuutēkyuu, -mōōlātē yoo /kākiibuuntēēnook maataab tyēmuutēk. -Mookas yooto kuu kiy nyēē lēēl nyēē kayeyakay ām wōlēē ōmiitē.

¹³Nteenee ōng'ērēkiisyē, kuuyu ōmiitē ōnyālilē ākoo Kāārārookiintēēt, sōōnyōōru ng'erekweek chēē chaang' bēsyoonoo mākutook :wōōyinnyii.

¹⁴Yoo /kākiinchuruurook, kuuyu ōkoosēē keey Kiriistō, ōyib kule ōbēruurootiin miisin kuuyu ōboontē keey Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo bo kwōng'uut.

¹⁵-Mookany kung'woonchook kuu wōloo ng'woonchintooy chii nyēē kārumiis, nyēē kāchōōrso, nyēē yēyē ng'al chēē miyootēch, nto mbo nyoo iwutootēē keey ng'aleekaab biiko alak.

¹⁶Yoo kōōyōōtu kuuyu ōrubē Kiriistō, -mōōmuyēē, nteenee ōbirchi Yēyiin kōōnkōy, kuuyu ōbooyē Kiriistō.

¹⁷Kaakuyit :bēsyēēt nyēē /mākiitiilchi biich ng'aleek ānku +/mākēētoowunēē biikaab Kiriistō. Ara, yoo katoowunēēnēēch keey :ng'aleek ii, mākuwuuyiit nee ām wōlēē mii :choo -mēēyēchinē lōkōōywēk chēē kāroomēch?

¹⁸Kuu yoo mwooyē :siruutēk kule, “Yoo wuuyiityinē biiko choo kāroomēch /kiiraraach, kuwuuyiityinē sōō, nyēē tyaa kibrōkōsiis?”

¹⁹Kunyoo, māchāktōōs biiko choo /kakiinyaliil kuu wōloo māktooy :Yēyiin, kukiilchi Yēyiin nyoo /kiikoosēē keey ankutas taay kuyēyē ng'aleek chēē kāroomēch.

1 Bētērō 5

Kuriibē :booyik biikaab Kiriistō nyēē karaam

¹Lēyyē, booyikaab biikaab Kiriistō, anii :akeenke ām akweek. Kyaakas wōlēē kinyalilta :Kāārārookiintēēt ānku +/mākēērōōbwoo nkani wōōyinto kōōyyiin iyēēwu :inee.

²O-ake kēēchiirēk choo kiikukōōnook :Yēyiin. -Mōōriibē wuu nyēē /kākēēkērchook koong', nteenee ōnēmchinē keey kuu yoo mākē :Yēyiin. -Mookany kutoortaak :muchastaab beesaan, nteenee ocham ōyēchi Yēyiin yiisyēēt.

³-Mōōruruunyē biiko choo /kikēēkōōnook ōriib, nteenee ōyēyē kiyēē karaam sukukāsēēnook :bichoo.

⁴Nto yoo kākō :Ākiintēēt nyoo wōō, +/mākēētuwēnēēnook kiy nyēē wōō nyēē wēētii ākookoy.

Ōyibē keey ng'wēny ānkōōkiilchinē Yēyiin

⁵Māchāktōōs akweek āybēēriik ōkoonyitē booyik. Ōyibē keey :tukul ng'wēny, kuuyu mwooyē :siruatēkaab Yēyiin kule, “-Mēēriiku :Yēyiin nyoo ng'āsē keey, nteenee ibēruurē nyoo yibē keey ng'wēny.”

⁶Yoo kōōyib keey ng'wēny ām wōlēē mii :Yēyiintēētaab kāāmuukēy, mākōōtōrōōrook yoo kayit :bēsyēēnyii.

⁷Ōbākookyi muyātēēng'woong' tukul Yēyiin, kuuyu riibook.

⁸Ōriib keey ānkōōkāsū! Miitē :Kibrōkōsyootēēt nyoo buunyoontēēng'woong' kuwooliinkēnootē ānkōōririiyootē kuu ng'ētuny kuchēēng'ē chii nyēē keereem kubēk.

⁹Ōkiilchinē ōkoosēē keey Yēyiin sookerekte buunyoontoonoo. Ōnkētē kule miitē mbo :tuubchōōsyēkwook ām kōōrēēt tukul kubuntēē nyalilta nyēē wuu nyiitēnyi.

¹⁰Yoo /kākiing'woonchook bēsyōōs chēē ng'ēri, mākōōtitirook :Yēyiin nyoo chāmook ānku nyoo kiikukuurchook wōōyinnyii nyēbo ākookoy ām Kiriistō sōōkiil ānkōōkimkimiitu.

¹¹Kubāytooyiis :inee ākookoy. Kuwuuyiit nyoto.

Kāā-āmiisēēt

¹²Āyookwook lōkōōywēchu ng'ēri kāsirwoo :Siila, ng'eetaabiya nyēē ākoosēē keey. Āmākē ātitirook āmwoowook kule ōkiilchi chamateetaab Yēyiin nyoo bo manta nyoo māchāktōōs ōyyoong'unēē.

¹³Isubooyook :biikaab Kiriistō ām Bābulōōn choo /kikeekwey kuu akweek ānkōōsubooyook :nkinee Māārko nyoo kyaayey kuyēk wērinyuu.

¹⁴Otorooch keey :tukul ām chamateet. Ōbuurtē :biikaab Kiriistō tukul kaalyeet.

2 Bētērō

2 Bētērō 1

Kyoorōōr keey :Bētērō ānkumākyi biiko bēur

¹Anii Simōōni Bētērō nyoo āyēchinē Yēesu Kiriistō yiisyēēt ānkāyēku lēbkēyiintēenyii. Āsirwook akweek choo kōōkēēnyōōru :tukul kāāyēnchīnooyēēt nyēbo kwōng'uut ankeechurte ām taayeetaab Yēyiin kubununēē Yēesu Kiriistō. Inee :Kāārārookiintēenyoo ānku Yēyiintēenyoo.

²Kōōbēruurook :Yēyiin miisin ōnyōōru kaalyeet yooto tukul ōtāsē taay ōnkētē inee āk Yēesu Mokoryoontēenyoo.

Ōkimkimiitu ām kiirnātēētaab Kiriistō

³Kikōōnēēch :Yēyiin ām kāāmuukēywēēkyii kiy ake tukul nyēē yēyēēch kēēminy kuu wōloo māktooy :inee. Yēyāktōōs kuu nyoto yoo kēētāsē taay kiinkētē inee. Kiikukuurēēch sukurōōbwēēch wōōyinnyii āk karaamateenyii.

⁴Yoo kayey :Yēyiin kuu nyoto, kukaakootyich tukuuk chēbo kwōng'uut choo kikuurtoowēēch. Yoto, +mākēēnyōōru soboontaab Tāmirmiryēēnyii ankeechililee rōkōstaab kōōrooni nyoo yibu :muchasta nyēē miyaat.

⁵Kunyi, osyeem wōlēē ōmuuktooy okas kule katas taay :kaakaaseeng'woong'. Otasee kaakaaseet ātēbuutēk chēē kāroomēch ankootasee ātēbuutēchoo kiirnātēēt.

⁶Otasee kiirnātoonoo riibēētaab keey ankootasee riibēētaab keey muytaayeet. Otasee muytaayeet kāāburto nyēē mächē Yēyiin

⁷ankootasee kāāburoo chamateetaab biich chēē tuubcho. Yoo kooyey kuu nyoto, +mōōbuurē ām chamateetaab Yēyiin.

⁸Yoo ōboontē ng'aleechu kuyem, ōyēchinē Yēyiin yiisyēēt nyēē karaam miisin ānkōōkimkimiitu ām kiirnātēētaab Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō.

⁹Nteenee yoo -mōōboontē, ōkōryootiin āmōōnkētē kiyēē mākwook :Yēyiin ānkyōōwuutyēē kule /kikiwuuntoowook ng'ōōkiswookikwook.

¹⁰Kunyoo, lēyyē, mbo ng'eetaabiya, osyeem wōlēē ōmuuktooy ōyēyē kiyēē ibooru kule kiikukweyaak :Yēyiin ōyēku cheechii. Yoo kooyey kuu nyoto, -mōōbootōōsii,

¹¹anku +/makeetoroochaak ōwut Kaab Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō nyoo Kāārārookiintēēt wōlēē +mābōōminy ākookoy.

Kiikeekas wōōyintaab Kiriistō

¹²+Māāsōōtwook kwaak ng'aleechaata, ānkoo kyōōnkēt sinee ānkyōōkiilchi ng'ālyoontēētaab man nyoo kyōōnyōōru.

¹³Ākāsē kule karaam āboorwook ng'aleechuutēchu, yoo tāāsobē,

¹⁴kuuyu ānkētē kule āmiitē wāāmēē kuu yoo kiiboorwoo :Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō.

¹⁵+Maasyeem wōlēē āmuuktooy āboorwook ng'aleechu sōōsōōtē ām bēsyōōsyēk tukul yoo kāmāāmiitē kōōrēēt.

¹⁶Yoo kikēēmwoowook kule mākōōyēēw :Mokoryoontēenyoo Yēesu Kiriistō ām kāmūukēywēēkaab Yēyiin, mēēbērē kikēēmwoowunēē tyoonkōōchoy chēbo ng'oomnān, nteenee kiikeekasee :acheek wōōyinnyii koonyekyoo.

¹⁷⁻¹⁸Kikeekas :acheek kuutiit nyēē kichōōnēē barak yoo kikēēmiitē āk inee lekemaanaa kitookunēē :Yēyiin. Kiitōrōōr :Yēyiin inee ānkōōkoochi wōōyinto kumwooyē kule, “Inyiing' lakwanyuu nyēē āchāmē ānkāāng'ērēkyinē.”

Onam ng'aleekaab wōōrkooyikaab Yēyiin

¹⁹Kunyoo, /kikiititiir ng'aleek choo kimwooyē :wōōrkooyikaab Yēyiin. Karaam miisin ōyēbchinē yiit wōōrkooyichu bo Yēyiin kuuyu kerkeey :lōkōōywēkwaa taariit nyoo lāyē kwēēmooy ākoy bēsyoonoo mākōōrir :kōōrēēt kutook :toboyaanteet kōōluuchook akweek.

²⁰Nto miisin, māchē ōnkētē kule kimāwōōrkooyēnēē keey :wōōrkooyikaab Yēyiin,

²¹nteenee kiiboorchinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kumwoowu ng'aleekaab Yēyiin.

2 Bētērō 2

Kāānēētik choo bo ng'wiiynan

¹Kitook kēny :wōōrkooyikaab lembech ām wōlēē mii :biikaab Yēyiin, nto ām kēēlto nyēē wuu nyooto mākukwoonchook :kāānēētikaab lembech. Makuwoow keey kukwoontooy kāānēētēywēēk chēē mābo man. Iburyēētē biich :kāānēētēywēēchoo ānkutāyē mbo :icheek Mokoryoontēēt nyoo kiwālāng'wēēch. Nteenee yoo kayit :tabanta, kuburyētōōs :kāānēētichoo areet akeenke.

²Makurub :biiko chēē chaang' ng'ōōkiswookikaab kāānēētichoo ankuyey /keeng'alaalee nyēē miyaat kēēltaab manta.

³Mākōōchuutunēēnook :kāānēētichu mētēwoy tyoonkōōchoy chēē itoonyē buch kumāchē chēēbkiisyoong'. Kiisimkuchōb keey :Yēyiin kēny kooruusta bichoo ankiikuyeyta keey :kāāmukuusiintēēt.

⁴Manaasaayee :Yēyiin malayikaanik choo kiyēyē ng'ōōkisto, nteenee kiwiirchi kāābkwoombiich wōloo tuuy ānkurātōotiin ām nyōrōōrōōnik kukānyē bēsyēēt nyēē +/mābokiitiilchinēē ng'aleek.

⁵Manaasaayee :Yēyiin kōōrēēt nyoo kibo kēny, nteenee kitōōrchi taambiliilyeet koowaang'ta kibrōkōsiisyēk. Biiko baateey chēē kisār :Yēyiin ku Noowa ākoo biikyii tisab. Inee :nyoo kyoomu lōkōōywēkaab manta.

- ⁶Kiimukuusē maata kiriinkōōsyēkaab Sōtōm āk Komoora sukuyēk kāānēētēywoo ām wōlēē mii :biiko choo mārūbē ng'aleekyii.
- ⁷Kisār yooto :Yēyiin Lōōt nyoo kichurtaat ānkiiyimē :ng'aleekaab biich chēē ki sikoran āmēēywēyē kiruutēk.
- ⁸Kiming'iisyē :chiichoo āk bichooto ānkikāsē kiyēē kiyēyē :bichoo kwaak. Kiiyimē :ng'ōōkistaab bichoo kāāsōōtēywēēkyii chēē ki churtootiin.
- ⁹Kunyoo, inkēt :Yēyiin wōlēē sāruntooy biiko choo iyēnchinē inee kung'ēētyēē nyāliluutēk. Inkētē mbo wōlēē riibtooy kibrōkōsiisyēk choo rātootiin ākoy bēsyēēt nyoo /kiitiilchinēē biiko tukul ng'aleek.
- ¹⁰Nto chēē +/mākiing'woonchi miisin ku choo rubē ng'aleekaab muchas ānkutāyē /keebayta. Rēērchinē keey :kāānēētichu bo lembech tāmirmirook chēē miyootēch choo kōrōōmēch nyēē mānyōkōriitu kuchubē.
- ¹¹Ntēē māchub mbo :malayikaanik choo boonto kāāmuukēy miisin kubiir kāānēētichoo tāmirmiroochoo ām taayeetaab Mokoryoontēē.
- ¹²Chubē :bichu mbo kiyēē -mēēnkētē. Kerkeey :icheek tyoong'in choo -mēēnkētē kiy. /Kikēēyēyē /sikēēnāmē /ānkēēbākāchē kityō. Mākubootyo :bichu kuu tyoong'iichoo.
- ¹³+/Mākiing'woonchi bichoo /kēēyookyinēē kiyēē kiyēyē :icheek. Chāmē ng'aleekaab muchas kulebkeey :kōōro. Sōōr :bichu nyēē intosuurē biich ām kaabsaakwa.
- ¹⁴Kiikōōwoonkyi :bichoo kāāsōōtēywēēkwaa ng'aleekaab martaayeet āmēēmuunyē kuyēyē ng'ōōkisto. Ibērbēērootē choo kuskusēch kōōsuuchi ng'al chēē miyootēch. Kiikubāw mbo icheek :mooroong'nateet anku +/makiiruusta.
- ¹⁵Kiikubakaakta kēēlto nyēē chuulaat ankurub kēēltaab wōōrkooyoontēē Balaam araab Beyoor nyoo kicham /kiikoochi beesaan sukuyey kiyēē miyaat.
- ¹⁶Nteenee kikerekta :sikiryēēt solwoontiinyii yoo king'ālōolē kuu chii.
- ¹⁷Buch :kāānēētichu bo lembech kuu lōōswēk choo kiikutēēnkyo, nto boolik choo iwuuyē :yoomat āmā roob. Kiikuchōbchi :Yēyiin bichooto kāābkwoombiich wōlēē kikerakay :mēēnān.
- ¹⁸Yēyiisyēē ng'al chēbo ng'wiiynan kōōchuutunēē biiko choo kātākumwēyēē rōkōsto, kōōyēēchi ng'aleekaab muchas kulumchi martaayeet.
- ¹⁹Kuurtoochinē :kāānēētichoo bichoo rātootiin kule +/makiityaach, nteenee rātootiin :nkicheek ām ng'al chēbo rōkōs chēē yēyootē, kuuyu kiy ake tukul nyoo ibēlē chiito kubāwu :kiyooto chiichoo.
- ²⁰Yoo kāākōōnkēt :chiito Mokoryoontēēnyoo nyoo Kāārārōokiintēēnyoo Yēēsu Kiriistō ānkāākumwēyēē ng'ōōkistaab kōōrooni nto yityo kumuutmuutyi keey

ng'ōōkisoo, kwoorānē. Yoto mākumiyātyi chiichoo miisin kusiir yoo kitākumii mēēnān.

²¹Kikaykay ām wōlēē mii :inee nto kimānāākōōnkēt kēēltaab manta kusiir kōōnkēt nto yityo kumaasakay kutay ng'ālyoontēētaab Yēyiin nyoo /kikiikoochinē inee.

²²Ibooru :kiyēē yēyāktōōs ām wōlēē mii :chiichoo kule bo man ng'ālyoontooni /kēēmwooyē kule, “Iyēēchinē :ng'ōōk कांग'uung'taakyii,”nto “Kooyeey :nkurwēēyit nyoo /kākiwuun wokoomilmiilee ruurēētyēēt.”

2 Bētērō 3

Ōchōb keey kubo bēsyēētaab Mokoryoontēēt

¹Lēyyē, chōōrōōnuutēkyuu, barweetaab āyēēng' :nyiitēnyi āsirwook. Kwāāsirwook bārōōnōōchuutēchu tukwaay ākiimēē kāāsōōtēywēēkwook kuchuulākiis.

²Āmāchē ōsōōtē ng'aleek choo kimwooyē :wōōrkooyikaab Yēyiin kēny ākoo mākuutyēētaab Mokoryoontēēt ānku Kāārārōokiintēēt nyoo kikōōnook :lēbkēēyikwook.

³Māchē ōnkētē kāroomin kule ām bēsyōōsyēk chēbo lētuut mākutook :biiko chēē kiikubāw :muchastaab bōōrwoonikwaa. Mākōōnchuruurook :bichoo

⁴kumwooyē kule, “Kikiikukuurto oob :Yēēsu kule mākōōyēēw? Ara mii ānō :inee naas? Nto ii, ntēē tākōōyyoong'oot :kiy ake tukul kuu yoto /kikēēyēyē kōōrēēt kung'eetee bēsyōōsyēkaab mbo kuuko ākoy raat?”

⁵Kikwētyi buch :bichoo kumwooyē kule kimāyēyē :Yēyiin kēny barak āk ng'wēny kubununēē ng'ālyoontēēnyii. Kitookunēē :kōōrēēt bēēko ānkusātyi :Yēyiin bēēko komos sukutook :kōōrēēt

⁶ānkōōmukuusēē bēēko kōōrēēt bēsyoonoo kibo taambiliilyeet.

⁷Riibē :Yēyiin barak āk ng'wēny kubuntēē ng'ālyoontoonootonyii ākoy bēsyēēt nyoo /kiimukuusēē maat yoo /kiitiilchinē /ankeemasta biiko choo mābo Yēyiin.

⁸Chōōrōōnuutēkyuu, ōnkēt kule ām wōlēē mii :Yēyiin, kerkeey :bēsyēēt akeenke āk kēnyiisyēk kisyeereet akeenke ānku kerkeey :kēnyiisyēk kisyeereet akeenke āk bēsyēēt akeenke.

⁹-Mēēkooyē keey :Yēyiin ām kiyēē kiikukuurto kuu yoo isōōtē :biiko alake. Nteenee muytoochook kuuyu māmāchē kule kubot :chii. Mākyinē biiko tukul kuweeksee ng'ōōkiswookikwaa.

¹⁰Mākumuung' :bēsyēētaab Mokoryoontēēt kuu chōōriin. Mākubot yoto :wōliin bo barak kōōruumootē ānkumukuus :kookeelik āk araaweet ānkubēk :kōōrēēt kuboonto tukuukyii tukul.

- ¹¹Ara yoo +/mākiimukuus tukuuchu tukul ii, kumāchāktōōs ōbuurtē ānō ām soboonwēkwook? Māchāktōōs ōnēmu keey ōtililiitu ānkōōtāboonchi keey Yēyiin.
- ¹²Ōkānyoonu bēsyoonoo bo Yēyiin ānkōōwuruurē kulēēkitiit. +/Mākiimukuusēē maat wōliin bo barak ānkuchōlyo :kookeelik āk tukuuk alak tukul bēsyoonooto.
- ¹³Nteenee kēēkānyē barakuut nyēē lēēl āk kōōrēēt nyēē lēēl nyoo churtaat wōloo kikuurtooy :Yēyiin.
- ¹⁴Kunyoo ii, chōōrōōnuutēkyuu, kuu yoo ōmiitē ōkānyoonu bēsyoonooto, māchāktōōs ōsyēēmē wōlēē ōmuuktooy ōbuurē ām soboonto nyēē tiliil si nto yoo ōbēētii taayeetaab Yēyiin, -mōōtinyē ng'uusng'uusyo.
- ¹⁵Ōnkēt kule muytooy :Yēyiin /sikiiraraach biiko. Kisirwook kuu nyooto nkinee :ng'eetaabiya Bāwulō nyoo kēēchāmē kuyēyiisyēē kiirnātēēt nyoo kiikoochinē :Yēyiin.
- ¹⁶I-ārōōru :inee ng'aleek chēē wuu chuutēchu ām bārōōnōōkyii tukul. Miitē :ng'aleek alake bārōōnōōkyii chēē mā nyumnyumēch /keekas. Itoomē :maanayiisyek āk choo tākōōwiywiiytōōs ng'aleekyii. Nyēērēē :bichu siruutēkaab Yēyiin alak, ng'ālyoo nyēē makuyey :icheek kubootyo.
- ¹⁷Chōōrōōnuutēkyuu, kuu yoo kōsimākāloonwook, ōriib keey, simayeyaak :ng'aleekaab biiko choo mārübē Yēyiin ochabaayte ām kiyēē ōyyoong'unēē.
- ¹⁸Otas taay ōtitiir keey ām chamateet āk kiirnātēētaab Yēēsu Kiriistō Mokoryoontēēnyoo nyoo Kāārārōokiintēēnyoo. Kutōrōriit :inee ākookoy. Kuwuuyiit nyooto.

1 Yoowaana

1 Yoowaana 1

Ng'ālyoontēetaab soboonto

¹Ng'ālyoontooni kyoowwook :acheek ku nyēē kimii /kumānāākēetoow kōōrēēt. Kikeekasaanu Ng'ālyoontooni ām yiitiikyoo ankeekasee mbo koonyekyoo, kiirōōtootē ānkēētiinyēē āwunnyēkyoo. Ng'ālyoontooni ku ng'ālyoontēetaab soboonto.

²Kichō :Soboonto. Kiboonto keey :Soboonoo āk Baaba Yēyiin. Kōōkōōyookwēēch :Baaba Soboonoo. Kikeekas Soboonoto ānkēēng'ālōolēē. Sobooniitēnyi ku soboontaab kibchuulyo nyēē kyoowwook.

³Kyoowwook nkakweek kiyēē kookeekas sōōyēku akweek akeenke āk acheek kuu yoo kēēyēku :acheek akeenke āk Baaba ākoo Lakwanyii, Yēesu Kiriistō.

⁴Kēēsirwook si yoo koorub ng'aleechu, kuyitita :ng'erekweekwook.

Māchāktōōs kēēbēēsyētootēē lēbkēēyyēēt

⁵Lōkōōywēk chēē kookeekas kukwaanee wōlēē mii :Yēesu chu kēēmiitē kēēmwoowwook ku kule, lēbkēēyyēēt :Yēyiin. Māmii :mēēnān wōlēē mii :Yēyiin.

⁶Yoo kēēyēyē keey kule kēēyēku akeenke āk Yēyiin ānkutākēēbēēsyētootēē mēēnān, kēēmiitē kiibērbēēriisyē āmākēērubē ng'aleekaab manta.

⁷Nteenee yoo kēēbēēsyētootēē lēbkēēyyēēt, kuu yoo mii :Yēyiin lēbkēēyyēēt, kēēyēku kiito akeenke ānkōōwuuntoowēēch :korotiikaab Yēesu ng'ōōki ake tukul.

⁸Yoo yibē keey :chii kule māyēyē ng'ōōki ake tukul, kōōbērbēērē keey :nyoo anku manaanam ng'ālyoontēetaab manta.

⁹Nto yoo kāchāmchiin :chii kule kiikuyey ng'ōōki, kunyōōchinē :Yēyiin kaat ānkōōtiliilē ām tukuuk tukul choo māchurtootiin, kuuyu churtaat :Yēyiin /ānkiikoosēē keey.

¹⁰Nto yoo yibē keey :chii kule manaayey ng'ōōki ake tukul, kumiitē kumwooyē kule ng'wiin :Yēyiin amanaanam ng'ālyoontēēnyii.

1 Yoowaana 2

¹Biikyuu choo āchāmē, āsirwook ng'aleechu simōōchoolwookēn. Nto yoo kāchoolwookēn :chii, kung'ālōoltoowēēch :chiito ake nyēē ming'tooy keey Baaba. Nyooto ku Yēesu Kiriistō nyoo churtaat.

²Kiikooyto :Yēesu soboonnyii sukoomuuch :Yēyiin kunyōōwēēch kaat ām schoolwookātēēnyoo. Mēēbērē schoolwookātēēnyoo acheek baateey, nteenee schoolwookātēetaab chii ake tukul.

Māchāktōōs kēērubē kiyēē mwooyē :Yēyiin

³Yoo sikiinkēt man kule kēēbooyē Yēyiin, ku yoo kēērubē kiyēē mwooyē.

⁴Chii nyoo mwooyē kule, “Ābooyē :anii Yēyiin,”āmēēbērē yēyē kiyēē mākyinē :Yēyiin ku ng'wiin :chiichoo āmāboonto manta.

⁵Nteenee chii nyoo karub ng'ālyoontēētaab Yēyiin kukaakucham :chiichoo Yēyiin kuchurta. Kēēliitēnyi :nyēē iboorwēēch kule kēēyēku akeenke āk Yēyiin.

⁶Chii ake tukul nyoo mwooyē kule kiikunoomnyo āk Yēyiin kumāchāktōōs kōōbuurē kuu wōloo kiibuurtooy :Yēēsu.

Māchāktōōs kēēchoomtōōsii

⁷Chōōrōōnuutēkyuu choo āchāmē, mākuutyēēt nyēē āmiitē āsirwook kumēēbērē nyēē lēēl, nteenee bo :mākuutyooni kēny ānku nyoo kyookasaanu.

⁸Nteenee, mii :kiy nyēē lēēl mākuutyooni nyēē āmiitē wāāsirwook. Imuuchē keekaaman mākuutyooni kuu wōloo kiyēytooy :Yēēsu, kuuyu mii kubotē :mēēnānēēt ānkumii kutooku :lēbkēēyyēēt nyēbo man.

⁹Chii ake tukul nyoo yibē keey kule mii lēbkēēyyēēt, ānkuwēchē ng'eetaabkaamet, tākumii :nyoo mēēnān.

¹⁰Nto nyoo chāmē ng'eetaabkaamet, kumii :nyoo lēbkēēyyēēt āmāyēyē biiko kuchuunnyēē Yēyiin.

¹¹Nteenee, nyoo wēchē ng'eetaabkaamet, kumii :nyoo mēēnān ānkuwēēsyētootē kibtuuy ma. -Mēēnkētē wōlēē wēētii, kuuyu kaker :mēēnānēēt koonyekyii.

-Mōōchāmē tukuukaab kōōrooni

¹²Āsirwook akweek lēēkōōk kuuyu kōōkunyōōwook :Yēyiin kaat ām ng'ōōkiswookikwook, kubununēē kaayneetaab Yēēsu.

¹³Āsirwook akweek booyik kuuyu ōnkētē Yēēsu nyoo kimii /kumānāākēētoow kōōrēēt. Āsirwook akweek āybēēriik kuuyu kyōōsyēēntē Kibrōkōsyoontēēt. Kāāsirwook akweek, lēēkōōk, kuuyu ōnkētē Baaba.

¹⁴Kāāsirwook akweek, booyik kuuyu ōnkētē Yēēsu nyoo kimii /kumānāākēētoow kōōrēēt. Kāāsirwook akweek āybēēriik kuuyu ōkichootiin ankyoonam ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkyōōsyēēntē Kibrōkōsyoontēēt.

¹⁵Biikyuu, -moocham tukuukaab kōōrooni. Chii ake tukul nyoo yēētyinē keey tukuuchu, kumāchāmē :nyoo Baaba.

¹⁶Mākwoonēē :tukuuchoo wōlēē mii :Baaba, nteenee bo kōōrooni. Tukuuchoo ku muchastaab bōōrto, kiyēē chōrōkyinē :koonyekuuk ākoo mēēnātēēt.

¹⁷Bēku :kōōrooni āk muchas nyēbo keel ake tukul, nteenee, chii nyoo yēyē kuu wōloo māktooy :Yēyiin, kuboonto :nyoo soboontaab kibchuulyo ākookoy.

Ōriibēē keey biiko choo kwiilē Kiriistō

¹⁸Biikyuu, bēsyōōsyēk :chu chēbo tiing'āt. Ābērē kyookas kule mākuchō :Kwiiliintēetaab Kiriistō nyēē wōō. Mii :biiko wōlēē wōō mbo kuunyiitēnyi kukwiilē Kiriistō. Ng'ālyoontooniitēnyi :nyēē kiinkētēē kule bēsyōōsyēk :chuutēchu chēbo tiing'āt.

¹⁹Kiibetyeenyee keey :bichoo wōlēē kēēmiitē ānkubēēchi keey. Nteenee ākoo kimā chēēchoo man :bichoo kuuyu nto ki chēēchoo, nto mēēbērē kibākooktēēch. Nteenee, kiiboowēēch :wōlēē kibeeta kule kimāmii mbo :akeenke ām bichoto nyēē ki nyēēnyoo.

²⁰Nteenee kiikung'aabeenaak akweek :Yēēsu Tāmirmiryēēt ānkōōsēwunootiin :tukul.

²¹Mēēbērē āmiitē āsirwook kuuyu -mōōnkētē manta, nteenee āsirwook kuuyu ōnkētē. Nto subak ōnkētē kule māmii :ng'ālyoo nyēbo ng'wiiynan nyēē chōōnēē manta.

²²Ng'wiintēēt ku ng'oo? Ng'wiintēēt ku nyoo mwooyē kule mā Kāārārōokiintēēt :Yēēsu nyoo kiiyooku :Yēyiin. Kwiiliintēetaab Kiriistō :nyoo nyēē tāyē Baaba āk Lakwanyii.

²³Chiito :nyēē tāyē Leekweet kukaakutay nkinee Kwaan. Nto nyoo chāmē Leekweet kuchāmē nkinee Kwaan.

²⁴Māchāktōōs okas kule koonamte mēt kiyēē kyookasaanu kuchakee kēny. Yoo koonamte mēt, +mōōtēbunēē komostaab Leekweet āk Baaba.

²⁵Soboontaab kibchuulyo :nyiitēnyi nyoo /kikēēkuurtoowēēch.

²⁶Āmiitē āsirwook ng'aleechu kurubta keey biiko choo syēēmē kule kukentaak.

²⁷Nteenee kyōōnyōōru :akweek Tāmirmiryoonoo king'oobēēnook :Yēēsu. Yoo miitē :Tāmirmiryēēt āriing'woong', mēēbērē ōtiyēē keey kāānēētēywēēkaab biich buch. Nteenee nyēē inēētook kurubta keey āk kiy ake tukul nyēē yēmāktōōs, ku Tāmirmiryēēt. Inee :nyoo manta āmāng'wiiynānē. Kunyoo, orub kāānēētēywēēkaab Tāmirmiryēēt ānkōōkiilchi Yēēsu.

²⁸Kunyoo ii, biikyuu, ōkiilchi Yēēsu, sukung'eet kēētinyē man nyēē -mākēēmuuytōōsii ām taayeenyii ām bēsyēēt nyoo chōōnēē.

²⁹Kuu yoo ōnkētē kule churtaat :Yēēsu, ōnkēt naas kule chii ake tukul nyoo yēyē kiyēē churtaat kubo :nyoo Yēyiin.

1 Yoowaana 3

Ōbuur kuu wōloo ibuurtooy :lōkōkaab Yēyiin

¹Chāmēēch sōō, :Yēyiin nyēē tyaa kut /kēēkuurēēch kule lōkōkaab Yēyiin. Ānku man, kēēyēku cheechii. Kiito nyēē yēyē biiko alak simēēnkētēēch ku kule -mēēnkētē :icheek Yēēsu.

²Chōōrōōnuutēkyuu choo āchāmē, kāākēyēku lōkōkaab Yēyiin ānkoo toombo kutook mbo kule +mākēyēku nee lētuunoo. Nteenee, kiinkētē kule yoo kēyēēw :Yēēsu, +makeekerkeyiitu āk inee kuuyu +makeekas inee kuu wōloo wuunto.

³Chii ake tukul nyoo boontēē ng'ālyoontooni mooyēēt, kōōbuurē ām soboonto nyēē tiliil kuu wōloo wuunto :Yēēsu.

⁴Chii ake tukul nyoo yēyē ng'ōōki, kāākwiri :nyoo kiruutēkaab Yēyiin. Kubooyiit man ng'ōōki /kyiiri kiruutēkaab Yēyiin.

⁵Nteenee, ōnkētē kule kichō :Yēēsu sichokōōbuuktoowēēch ng'ōōkiswookikyoo, ānkōōnkētē :akweek mbo kule mātinyē :Yēēsu ng'ōōki ake tukul.

⁶Chii ake tukul nyoo kiilchinē Yēēsu māyēyē ng'ōōki. Nto nyoo yēyē ng'ōōki -mēēnkētē :chiichoo wōlēē wuu :Yēēsu.

⁷Biikyuu, -mookany /kiiberbeeraak. Chii nyoo yēyē kiyēē mächē :Yēyiin ku churtaat :nyoo kuu yoo churtaat :Yēēsu.

⁸Nto nyoo yēyē ng'ōōki, kubo :nyoo Kibrōkōsyooontēēt, kuuyu chōōnēē :ng'ōōki Kibrōkōsyooontoonoo nyoo kiikuyeyaan ng'ōōki kung'eetee kēny. Nteenee kichōōnii :Lakwataab Yēyiin chokooburyeet yiisyēētaab Kibrōkōsyooontēēt.

⁹Māmii :chii nyēbo Yēyiin nyēē tāsē taay kuyēyē ng'ōōki yoo miitē :Yēyiin āriinyii. -Mēēmuuchē kuyey :chii nyēbo Yēyiin ng'ōōki.

¹⁰Mii :ng'ālyoo yu nyēē /kiinkētēē kule lōkōkaab Yēyiin :chu, nto choo kubo Kibrōkōsyooontēēt. Chii ake tukul nyoo māyēyē kiyēē churtaat, kumābo :nyoo Yēyiin. Wuu nyooto mbo ām wōlēē mii :chii nyoo mächāmē ng'eetaabkaamet.

Mächē kēēchoomtōōsii kuu wōloo chāmtēēch :Yēēsu

¹¹Ng'ālyoo nyēē kyookasaanu ku kule, mächē kēēchoomtōōsii.

¹²-Mookany keekerkeyiitu ākoo Kaayin nyoo kibo Kibrōkōsyooontēēt, nyoo kibārē ng'eetaabkaamet. Kibārchi nee ng'eetaabkaamet? Kibar kuuyu kimiyootēch :ātēbuutēkyii nteenee ki kāroomēch chēbo nyiin.

¹³Kunyi ii, mbo ng'eetaabiya, -mōōlātē yoo kāwēchook :biiko ām kōōrooni.

¹⁴Kiinkētē kule kookeekwaanee wōlēē mii :meet ankookeeyitu wōlēē mii :soboonto. Kiito nyēē kiinkētēē ku kule kēēchāmē mbo ng'eetaabiya. Chii ake tukul nyoo wēchē ng'eetaabkaam, tākumii :nyoo wōloo mii :meet.

¹⁵Chii ake tukul nyoo wēchē ng'eetaabkaamet, ku miyaat :nyoo kuu rumiin. Ābērē ōnkētē kubooyiit man kule mātinyē :rumiintō soboontaab kibchuulyo.

¹⁶Kiyēē kōōnēēch kiinkēt wōlēē wuu :chamateet ku kule kiikooyto :Yēēsu soboonnyii kubo acheek. Kunyoo, mākewēch nkacheek kiikooytooy soboonwēkyoo kubo mbo ng'eetaabiya.

¹⁷Yoo boonto :chii tukuukyii ānkukāsē kunyālilē :ng'eetaabkaamet āmāriirēē nyiin ii, kōōmuuchē kule nee kuboonto :chiichoo chamateetaab Yēyiin?

¹⁸Biikyuu, -mookany kiiyiilē kuutuweek buch kule kēēchoomtōōsii, nteenee māchāktōōs kiiboorunēē chamataanaa yēyuutēkaab manta.

¹⁹⁻²⁰Yoo kēēyēyē kuu nyooto, kiinkētēē yooto kule kēēbooyē manta. Yoo kāmwooy :kāāsōōtēywēēkyoo kule -mākēēboontē manta, okany kēēyisu kāāsōōtēywēēchoo yoo mēēmiitē taayeetaab Yēyiin. Māchāktōōs kēēmwooyē kule wōō :Yēyiin kusiir kāāsōōtēywēēkyoo ānkōōnkētē :inee kiy ake tukul nyēē kēēyēyē.

²¹Chōōrōōnuutēkyuu, yoo kāmwooy :kāāsōōtēywēēkyoo kule kēēboontē man, +mākiiyyoong'iisyē taayeetaab Yēyiin nyēē māmii :muyātēēt

²²ānkēēnyōōru kiy ake tukul nyoo kēēsoomē, kuuyu kēērubē mākuutēkyii ānkēēyēyē kiyēē ing'ērēēchē inee.

²³Mākuutyēētaab Yēyiin ku kule, māchāktōōs kiiyēnchinē kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu ānku Kāārārookiintēēt. Māchāktōōs kēēchoomtōōsii kuu yoo /kēēmwooytoowēēch.

²⁴Biiko choo rubē mākuutēkaab Yēyiin :chēē kiikunoomnyo āk Yēyiin. Kiyēē kiinkētēē kule kēēyēku akeenke āk Yēyiin ku Tāmirmiryēēt nyoo kiikurōōbwēēch.

1 Yoowaana 4

Ōriibēē keey biiko choo mātinyē manta

¹Chōōrōōnuutēkyuu, kookukwaanaat :biich chēē chaang' chēē yibē keey kule wōōrkooyikaab Yēyiin. Kunyoo, -mōōyēnchi ng'al alak tukul choo kookas. Nteenee, ōrōōtootē nyēē karaam sōōnkēt yoo kwoonēē man wōlēē mii :Yēyiin.

²Okany āboorwook wōlēē sōōnkētitooy biiko chēē boonto Tāmirmiryēētaab Yēyiin. Chii ake tukul nyoo chāmtooy kule kichō :Yēēsu Kiriistō kōōrēēt kuu chii, kuboonto :chiichoo Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

³Nto chii ake tukul nyoo māchāmtooy kule wuu nyooto, mābo :nyoo Yēyiin nteenee kwiiliintēētaab Kiriistō. Ābērē kyookas kule mākuchō :Kwiiliintēētaab Kiriistō, nteenee kookukwaanaat mbo :alake kēny.

⁴Biikyuu, ōbooyē :akweek Yēyiin. Kyoobiirte choo kwiilē Kāārārookiintēēt kuuyu Tāmirmiryēētaab Yēyiin nyoo ōboontē :akweek ku wōō kusiir nyoo bāwu tāmirmirook choo miyootēch choo iwārē biiko ām kōōrooni.

⁵Bo :kwiilōōtichoo kōōrooni. Kunyoo, ng'āloolootē ng'al chēē rubtooy keey āk soboontaab kōōrooni ānkukāsyinē :biikaab kōōrooni.

⁶Nteenee kēēbooyē :acheek Yēyiin, nto nyoo chāmē Yēyiin kukāswēēch. Nto nyoo mābo Yēyiin, kumākāswēēch. Kēēlooto :nyēē kiinkētēē tāmirmiryēēt nyēbo manta ākoo nyēbo ng'wiiynan.

Chamateetaab Yēyiin

⁷Chōōrōōnuutēkyuu, okany kēēchoomtōōsii kuuyu toowunēē :chamateet wōlēē mii :Yēyiin. Chii ake tukul nyoo chāmē ake, kubo :nyoo Yēyiin ānkōōnkētē Yēyiin.

⁸Nto nyoo māchāmē ake, kumēēnkētē wōlēē wuu :Yēyiin kuuyu Yēyiin ku chamateet.

⁹Kiiboorwēēch :Yēyiin chamateenyii yu kikōōnu Lakwanyii akeenke baateey kuchō kōōrēēt sukung'eet kēēsobchē kubununēē Lakwanaa.

¹⁰Chamataanaa kumēēbērē acheek :chēē kikeecham Yēyiin, nteenee kichameech :Yēyiin kut kukōōn Lakwanyii kuyēk kōōrsyoo /sikēēnyōōwēēch kaat ām choolwookātēēnyoo.

¹¹Chōōrōōnuutēkyuu, kuuyu chāmēēch :Yēyiin miisin kuu nyooto, kumākwēēch nkacheek kēēchoomtōōsii.

¹²Ānkoo māmii :chii nyēē kiikukas Yēyiin, nteenee yoo kēēchoomtōōsii kēēboontē keey Yēyiin ankumakuchurta :chamateenyii ām wōlēē kēēmiitē.

¹³Kiyēē kiinkētēē kule kēēyēku akeenke āk Yēyiin ku Tāmirmiryēēnyii nyoo kiikukōōnēēch.

¹⁴Kookeekasee :acheek koonyekyoo ānkiibooru kubooyiit man kule kōōkukōōn :Baaba Lakwanyii chokooraraach kōōrēēt.

¹⁵Yoo kachamta :chii kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu, ku akeenke :chiichoo āk Yēyiin.

¹⁶Kiinkētēē :acheek chamateet nyēē boontēēnēēch :Yēyiin ānkiikoosēē keey chamataanaa. Chamateet :Yēyiin. Chii ake tukul nyoo kiilchinē chamateet, kiikunoomnyo :nyoo āk Yēyiin.

¹⁷Yoo kēēboontē chamateet ānkiibuurē kuu wōloo kiibuurtooy :Yēēsu ām kōōrēēt, kēēmiitē kiibooru chamateet nyēē churtaat. Yooto nanyuun, -mākēētinyē muyāt ām bēsyēēt nyoo /kiitiilchinē biiko ng'aleek.

¹⁸Māmuyē :chii nyoo tinyē chamateetaab Yēyiin kuuyu kwētē :chamateet nyēē churtaat muyātēēt. Yoo kāmuyēē :chii /kiing'woonchi, kōōbooru :yooto kule mānāākich :chamateetaab Yēyiin nyēē boonto.

¹⁹Kēēchoomtōōsii kuuyu kisimkuchameech :Yēyiin.

²⁰Yoo kāmwooy :chii kule chāmē Yēyiin āmāchāmē ng'eetaabkaamet, ku ng'wiin :chiichoo. Yoo māchāmē :chii ng'eetaabkaamet nyoo kāsē ii, makucham kule nee Yēyiin nyoo manaakas?

²¹Mākuutyēēt nyēē kikōōnēēch :Yēyiin ku nyi: Māchāktōōs :chii nyoo chāmē Yēyiin kuchāmē nkinee ng'eetaabkaamet.

1 Yoowaana 5

Tinyē soboonto :chiito nyēē kiikuchamta Lakwataab Yēyiin

¹Chii ake tukul nyoo chāmtooy kule Kāārārōokiintēēt :Yēēsu, kubo :chiichoo Yēyiin. Nto nyoo chāmē kwaaniitaab leekweet, kuchāmē mbo nkinee leekweet.

²Kiinkētē kule kēēchāmē lōkōkaab Yēyiin yoo kēēchāmē Yēyiin ānkēērübē mākuutēkyii.

³Kiyēē ibooru kule kēēchāmē Yēyiin ku kēēriib mākuutēkyii, āmānyikisyēēch :mākuutēchoo.

⁴Chii ake tukul nyoo bo Yēyiin, kubiirtooy miyootyēēt nyēē mii kōōrooni. Yoo kakiikaasee keey Yēyiin, +mākiibēl kōōrēēt.

⁵Ng'oo :nyēē isyēēntooy kōōrēēt ēē? Nyēē isyēēntooy ku nyoo chāmtooy kule Lakwataab Yēyiin :Yēēsu.

⁶Yu kichōōnii :Yēēsu Kiriistō kōōrēēt, kibununēē bēēko āk korotiik. Mēēbērē kibununēē bēēko baateey, nteenee kibununēē bēēko ākoo korotiik. Mwooyē :Tāmirmiryēēt ng'aleechu, ānkumwooyē :Tāmirmiryēēt kiyēē bo man.

⁷Miitē :tukuuk sōmōku chēē iboorwēēch kule kichō :Yēēsu kuu chii.

⁸Tukuuchoto ku: Tāmirmiryēētaab Yēyiin, bēēko āk korotiik. Ibooru :tukuuchu sōmōku kiito akeenke.

⁹Yoo kēēchāmē kiyēē mwoowēēch :biiko ii, +makeecham sōō, nyēē tyaa kiyēē mwooyē :Yēyiin kurubta keey ākoo Lakwanyii!

¹⁰Chii ake tukul nyoo chāmtooy Lakwataab Yēyiin kōōnkētē man kule inee :nyooto. Nto chii nyoo māchāmtooy ng'aleechu, kumwooyē :nyoo kule ng'wiin :Yēyiin kuuyu manaachamta kiyēē mwooyē :Yēyiin kurubta keey ākoo Lakwanyii.

¹¹Kimwoowēēch :Yēyiin kule kiikukōōnēēch soboontaab kibchuulyo. Kēēnyōōru soboonoto kubununēē Lakwanyii.

¹²Chii nyoo boonto Lakwataab Yēyiin kutinyē soboontaab kibchuulyo. Nto nyoo māboonto kumātinyē soboonoto.

¹³Āsirwook akweek choo ōkoosēē keey Lakwataab Yēyiin ng'aleechu sōōnkēt kule ōboontē soboontaab kibchuulyo.

Ng'ālyoo nyēē /kiiwoong'tēē

¹⁴Kēēboontēē mooyēēt kule yoo kēētēēbē kiyēē chāmwēēch :Yēyiin, mākuukāswēēch.

¹⁵Yoo ākoo kiinkētē kule kāsweēch ām kiy ake tukul nyoo kakeesaay, kiinkētē ām yooto kule kēēnyōōru kiyēē kēētēēbēē.

¹⁶Yoo ikāsē kuyēyē :ng'eetaabkoomēt ng'ōōkisto nyēē -mēēsākyinē kōōboot soboontaab kibchuulyo, isaay Yēyiin kunyōōchi kaat. Yooto, mākōōkoochi :Yēyiin chiichoo :soboontaab kibchuulyo. Mii :ng'ōōkisto nyēē yēyē chiito kōōboot soboontaab kibchuulyo. Mēēbērē kāāmwoowu kule isaay ām ng'ōōkisto nyēē wuu nyoo.

¹⁷Miyaat :ng'ōōki ake tukul. Nteenee, mii :alake chēē māyēyē chii kōōboot soboontaab kibchuulyo.

¹⁸Kiinkētē kule mēēbērē tāsē taay :chii nyēbo Yēyiin kuyēyē ng'ōōki. Riibē :Lakwataab Yēyiin chiichoo nyēē mākoy kutiiny :Kibrōkōsyooontēēt.

¹⁹Kiinkētē kule kēēbooyē :acheek Yēyiin. Nteenee bāwu :Kibrōkōsyooontēēt kōōrēēt.

²⁰Kiinkētē mbo subak kule kiikuchō :Lakwataab Yēyiin ankiikuyeyeech kiinkēt Yēyiin nyoo manta. Kēēyēku cheechii kuuyu kēēbooyē Lakwanyii. Kubooyiit man :inee ku Yēyiin anku soboontaab kibchuulyo.

²¹Biikyuu, kāāmwoowook, osaanee keey kiy ake tukul nyēē imuuchē kootabaaneenaak wōlēē mii :Yēyiin.

2 Yoowaana

2 Yoowaana 1

Kyoorōōr keey :Yoowaana ānkumāk̄yi biiko bērur

¹Anii nyoo boontēēt nyēē wōō. Āmiitē āsiruung' cheebyoosya nyēē ikweyaat āk lōkōkuuk. Āchāmook manta. Mēēbērē anii baateey :nyēē āchāmook nteenee chāmook :nkicheek biiko tukul choo chāmē ng'ālyoontēētaab manta

²nyoo kiikēēnyōōru. +Mākiibuurtē ng'ālyoontoonoo ākookoy.

³Mākōōbēruurēēch :Baaba Yēyiin kuboonto keey āk Lakwanyii Yēēsu Kiriistō. Makuriireeneech +ānkumākēēnyōōru kaalyeet yoo kiibuurtooy chamateet āk manta.

Choomnyēēt

⁴Ang'erechaat miisin, kuuyu kyaakas lōkōkuuk alak kurubē ng'ālyoontēētaab manta kuu yoo kimwoowēēch :Baaba.

⁵Neennyi ii, cheebyoos, āmwoowuung' kule ōchoomtōōsii. Mēēbērē mākuutyēēt nyēē lēēl :ng'ālyoontoonoo, nteenee kimiitē :mākuutyoonoo kung'eetee kēny.

⁶Chamateet ku yoo kēēyēyē kiyēē mwoowēēch :Yēyiin. Kuu yoo kisimokas ām taay, kimwooy kule mächē ōbuurē ām chamateet.

-Mookany /kiiberbeeraak

⁷Miitē :biich chēē chaang' chēē ibērbēēriisyootē. Mächāmtooy :bichu kule kichō :Yēēsu kōōrēēt kuu chii. Chii nyēē mwooyē kuu nyotoo ku ng'wiin ānkukwiilē Kiriistō.

⁸Ōriib keey sukung'eet -mōōboot kiyēē kiikēēchoosyi, /sikēētuwēnook kuyitita.

⁹Chii nyoo mārūbē kāānēētēywēēkaab Kiriistō ānkutāsyi cheechii, mābo :nyoo Yēyiin. Nto nyoo karub kāānēētēywēēkaab Kiriistō, kubo :nyoo Baaba āk Lakwanyii.

¹⁰Yoo kächō :chii ake tukul wōlēē ōmiitē āmēēbērē kāyibwook kāānēētēywēēchu, mataach :chii kuchō kanyii.

¹¹Nto chii ake tukul nyoo katorooch chiichoo, mākunoomnyo :tukwaay ām miyootyēēt nyēē boonto :chiichoo.

Kāā-āmiisēēt

¹²Kātāāboontē ng'aleek chēē chaang' chēē kātāāmāchē tāāsirwook, nteenee -māāmāchē tāāyēyiisyēē kartaasiit āk kalaamuut. Ābērē +māāruutoochook subokyaam :tukul lōkōōy kēēboontē keey sukung'eet kuyitita :ng'erekweekyoo.

¹³Isubooyook :lōkōkaab chēēbkoomēt nyēē kweyaat.

3 Yoowaana

3 Yoowaana 1

Kyoorōōrchi keey :Yoowaana Kāyō ānkumāk̄yi bēur

¹Anii nyoo boontēēt. Āmiitē āsiruung' inyiing' choorweenyuu Kāyō, nyoo āchāmiing' manta.

²Choorweenyuu, āsooyē Yēyiin kule inyōōru bāybooyyēēt āk kaalyeet ām kiy ake tukul nyēē iyēyē. Ānkētē kule imiitē iriibē nyēē karaam, ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

³Kōbokumwoowoo mbo :ng'eetaabiya alake wōlēē iriibtooy ng'ālyoontēētaab manta. Kunyoo, ang'erechaat miisin.

⁴Māmii :ng'erekweek alake chēē āboontē kusiir chēbo akas kule mii :lōkōkyuu kubēēsyētēē manta.

Karaam /kēēyēētyēēchinē tāyēēk

⁵Choorweenyuu, imiitē iyēyē kiyēē karaam kuuyu kweetaach mbo ng'eetaabiya ānkoo kō tāyēēk.

⁶Kōbokwoomchi :bichooto 'kwēētoochē kaniseet ām wōli kurubta keey ākoo chamateeng'uung'. Ābērē +meeyey nyēē karaam yoo kēē-āmiis tāyēēchu āyooku ām kēēlto nyēē ing'ērēēchē Yēyiin.

⁷Kuu yoo kiyēchinē :bichoo Yēēsu yiisyēēt, manaamach kuyēētyēēchi icheck :biiko choo manaanam ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

⁸Kunyi, māchāktōōs kēēyēētyēēchinē biiko chēē wuu chooto sukung'eet kēēyēyiisyē :tukul kubo ng'ālyoontēētaab manta.

Kāāntōōyiin nyēē miyaat

⁹Kyāāsirchi barwa kaniseet nyoo imiitē, nteenee mākāswēēch :Tyooturefe nyoo kicham kuyēyē keey kuyēk kāāntōōyiintēēng'waa.

¹⁰Kunyi, yoo kāāchōō, +māchāāsyooru kiyēē mii kuyēyē. Kiitoomchēēch ng'ālyoo nyēē miyaat. Mēēbērē nyoo baateey, māchāmē kut kutorooch mbo ng'eetaabiya choo kēēytooy. Kērēktooy mbo subak choo māchē kutōrōōkiis nto nyoo kātōrōōkiis, /kēēchēkwēytēē kanisa.

¹¹Choorweenyuu, -meerub tukuuk chēbo ng'ōōki, nteenee iyēyē chēē kāroomēch. Chii nyoo yēyē tukuuk chēē kāroomēch kubo :chiichoo Yēyiin. Nto nyoo yēyē chēbo ng'ōōki, -mēēnkētē :nyoo Yēyiin.

Tēmētēēryō āk kāā-āmiisēēt

¹²Ng'āloolēē :chii ake tukul Tēmētēēryō nyēē karaam. Nto subak ibooru mbo wōlēē rubtooy :inee ng'ālyoontēētaab manta. Kēēng'āloolēē :nkacheek nyēē karaam ānkiinkētē :inyiing' kule man :kiyēē kēēmiitē kēēmwooyē.

¹³Kātāāboontē ng'aleek chēē chaang' chēē kātāāmāchē tāāsiruung', nteenee -māāmāchē taasiruneeniing' kalaamuut.

¹⁴Ābērē machaakasiing' ām lēēkitō subokyaam :tukwaay lōkōōy.

¹⁵Ibuurtē tāloosyēt. Isubooyiing' :chōōrōōnuutēk ām wōli. Kunyi, isubaay :nkinyiing' choorwa ake tukul ām wōloo.

Yuuta

Yuuta 1

Kyoorōōr keey :Yuuta ānkumāk̄yi biiko bērrur

¹Anii :nyoo Yuuta, ng'eetaabkaametiitaab Yāākōbō, nyēē āyēyē yiisyēētaab Yēēsu Kiriistō. Āsirwook akweek biiko choo /kiikeekweyaak ānkuchāmook :Baaba Yēyiin ānkuriibook :Yēēsu Kiriistō.

²Kuriireenaak :Yēyiin miisin ānkukōōnook kaalyeet āk chamateet.

Kāānēētikaab lembech

³Mbo ng'eetaabiya, ānkoo kāāmāchē miisin asirwaak kiyēē rubtooy keey āk soboonto nyēē lēēl nyoo kēēboontē :tukul, kaakas kule māchāktōōs ākiimook soo-am booryēēt ōriib kāānēētutēchoo kyōōyēnchi choo kiikoochinē :Yēyiin biikyii.

⁴Kōōkuwoow keey :biiko alake chēē moosē chamateetaab Yēyiintēēnyoo sukunyōōr kiyēē yēētēē keey ām ng'ōōkiswookikwaa ankutay Yēēsu Kiriistō nyoo :inee nkit Mokoryoontēēnyoo ānkubāwu kiy ake tukul. /Kisimkeesir kēny kule +/makiiruusta bichoo.

⁵Ānkoo ōnkētē sinee :akweek ng'aleechu, āmāchē āsōōtwook kule kisār :Yēyiin biikyii kung'ēētyēē Miisir. Nteenee kichokōōmukuus lētuunoo biiko choo kitay kōōyēnchi inee.

⁶Ōsōōtyēēchi baa :akweek malayikaanik choo kikeeytee kāāmuukēywēēk choo /kikiitōōrtoochinē, nto yoto kubakaakta wōlēē kiminyē. Kiikoochi :Yēyiin malayikaanichaa wōlēē bo mēēnān ānkurātōōtiin ām nyōrōōrōōnikaab kibchuulyo ākoy bēsyoonoo wōō nyoo +/mabokiiruustee.

⁷Okas mbo subak kiyēē kiyeyakay ām Sōtōm, Komoora ākoo kiriinkōōsyēchoo kilēēkitēē yoto. Kisikōrākiis :nkicheek biikaab kiriinkōōsyēchoo kuyey ng'aleek chēbo sikornaanti āk martaayeet. Yoto /kiimukuusēē bichoo maata, ng'ālyoo nyēē iboorwēēch kule +/mākiing'woonchinēē biiko choo kayey ng'aleek chēē wuu chooto maataab kibchuulyo.

⁸Ām ng'aleek chēē wuu chooto, nyēērēē :kāānēētichoo bo lembech bōōrwoonikwaa ām choolwookātēēt nyoo yēyē. Mōōntooy :bichoo kāāmuukēywēēkaab Yēyiin ānkuchubē tāmirmirook chēē miyootēch choo kōrōōmēch.

⁹Ānkoo mbo yoo kikwiilē keey :Mukāyil nyoo malayikeet nyēē wōō āk Kibrōkōsyoontēēt kubo muustaab Muusa, kiiywey kuchub Kibrōkōsyoontoonoo. Nteenee kimwoochi kule, "Kōōburyoong'tiing' :Yēyiin."

¹⁰Nteenee chubē :bichoo mbo ng'aleek chēē -mēēnkētē. Tōōrtooy bichoo :moonik kumukuus kuu tyoong'in choo -mēēnkētē kiy.

¹¹Lēyyē, ng'woonin nyēē tyaa :nyēē mākunyōōr :bichoo! Kaakurub kēēltaab Kaayin. Kāākuyisiyē keey komostaab Balaam nyoo kiboonto muchastaab beesaanik. Kāākukāwōōtēn :bichoo kuu yoo kikāwōōtēnē :Koora. Kunyi, +/mākiimukuus nkicheek kuu yoo /kikiimukuusē Koora.

¹²Biich :choo chēē mānyoolu ām kaabsaakwa nyoo bo choomnyoot. Yoo ō-āmiisyē :tukul kulāklākānē āmit nyēē māmuytōōs. Kerkeey :bichoo bool chēē iwuuyē :yoomat āmāboonto roob. Kerkeey keet chēē māboonto lokoyeek ānkoo ku bēsyōōsyēk :chooto chēē yēyēē lokoyeek. +/Makeeng'eyta ānkubēk meet nyēbo āyēēng'.

¹³Kerkeey :bichoo araarayta nyēē tinyē :bēēkyii bukaanteet nyēē tuuroot kubo tukuuk chēē mānyoolu chēē yēyē. Kerkeey :bichoo kookeelik choo ibētyēēnyēē keey wōlēē mii :chuut. Tākyinē keey :choo wōlēē mii :mēēnānēētaab kibchuulyo.

¹⁴King'oor :Enok, tilyaanaa kibo tisab ām areetaab Aatam, ng'aleekaab bichuutēchu. Kimwooy kule, "Okas! Mākuchōōnto keey :Mokoryoontēēt lukēētaab biikyii chēē chaang' miisin.

¹⁵+Mābokōōtiilchi chii ake tukul ng'aleek chēē kiikuyey ankooruusta biiko tukul choo mābo Yēyiin kubo rōkōsng'waa ākoo ng'aleek tukul choo miyootēch choo kiikumwooy kumoolootēē Yēyiin."

¹⁶Ing'unyng'uung'tōōs :bichu kwaak kung'āloolootēē biiko alak nyēē miyaat. Rubē :icheek muchasng'waa nyoo samis. Ng'āsootē keey kōōchooytooy alak sukuboorēē :icheek yooto.

Kuriib keey :chii

¹⁷Nteenee ii, chōōrōōnuutēkyuu, -mōōwuutyēē kiyēē kisimkumwooy :lēbkēēyikaab Mokoryoontēēnyoo Yēēsu Kiriistō.

¹⁸Kimwoowook kule mākutook :biiko ām bēsyōōsyēkaab lētuut chēē kiikubāw :muchasta. Mākōōnchuruurook kuyēyē ng'aleekwaa bo rōkōsto.

¹⁹Biiko chēē wuu chuutēchu :chēē yibu bcheyateet. Rubē :bichooto ātēbuutēkaab biikaab kōōrēēt choo māboonto Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

²⁰Nto akweek ii, chōōrōōnuutēkyuu, mächāktōōs ōtitiirē keey ām kaakaaseeng'woong' nyēē tiliil ānkōōsooyē ām Tāmirmiryēētaab Yēyiin.

²¹Ōriib keey sōōbuurtē chamateetaab Yēyiin yoo ōkānyoonu bēsyoonoo chōōnii :Mokoryoontēēnyoo Yēēsu nyoo riirēēnook. Māchokukōōnook soboontaab kibchuulyo.

²²Ōriirēē biiko choo botyinē :tonkoy ām kaakaaseeng'waa.

²³Ōsāru biiko choo kariik kōōsuuchi ma. Ōriirēē biiko choo choolwookēnootē ānkōōwēchē ātēbuutēkwaa choo miyootēch nteenee ōriibē keey simōōlumchi lukēēng'waa.

Saayeet nyēē itōrōōrē Yēyiin

²⁴Kutōrōriit :Yēyiin nyoo imuuchē kuriibook simōōbutyē. Makoomutaak ōtiliilēch boong'erech ām taayeenyii.

²⁵Kutōrōriit :Yēyiin nyoo akeenke baateey nyoo kiiraraacheech kubununēē Yēēsu Kiriistō Mokoryoontēēnyoo. Wōō :Yēyiin ānkuboonto kāāmuukēywēēk tukul. Kibāwu :inee tukuuk tukul kēny, bāwu tukuuk tukul raat ānkumākubāwu tukuuk tukul ākookoy. Kuwuuyiit nyooto.

Ng'oong'uutyēēt

Ng'oong'uutyēēt 1

Ārōōrunēēt

¹Ng'oong'uutyēēt :nyi nyēē kiikoochi :Yēyiin Yēesu Kiriistō kōōboorchi biikyii ng'aleek chēē mächāktōōs kuyēyākiis ām lēēkitō. Kiiyookto :Yēesu malayikeenyii wokōōboorwoo anii motwooriintēenyii Yoowaana, ng'aleechu.

²Āmwooyē kiyēē kyāākāsē, ng'ālyoontēētaab Yēyiin āk ng'aleek kurubta keey Yēesu Kiriistō.

³Ibēruuroot :chii nyoo kasuman ng'aleechu ānkōōbēruurootiin :choo kāyēbchi yiit ankooywey kiyēē siraat kuuyu lēēkit kuyēyākiis :ng'aleechuutēchu.

Kāāsubooyiisyēēt

⁴Anii :nyoo Yoowaana. Āsubooyē kanisoosyek ām kiriinkōōsyēk tisab chēbo yēēmēētaab Eesya. Miitē :Yēyiin ānkimii ānku nyoo mākuchō. Kōōbēruurook :inee kuboonto keey tāmirmirookyii tisab choo miitē taayeetaab ng'echereenyii bo bāytooyiisyēēt ānkukōōnook kaalyeet.

⁵Kōōbēruurook :nkinee Yēesu Kiriistō ānkukōōnook kaalyeet. /Kiikoosēē keey ng'aleekyii, inee nyēbo taay /kiing'ēētēē meet ānku inee :nyēē bāwu bāytooyik ām kōōrēēt. Itōrōōroot :nyoo chāmēēch ankiwasta korotiikyii sukootyaakteeneech ng'ōōkiswookikyoo.

⁶Kikōōnēēch :Yēesu kēēbāytooyiisyē āk inee ānkēēyēchinē yiisyēēt Yēyiin nyoo Kwaan. Kutōrōriit :Yēesu nyoo boonto kāāmuukēywēēk ākookoy. Kuwuuyiit nyoto.

⁷Okas baa, chōōntooy :inee boolik ankumakukas :chii ake tukul ānkoo mbo choo kibārē inee. Yoto mākuriiryō :biikaab kōōrooni tukul. Aay, kuwuuyiit nyoto.

⁸Mwooyē :Mokoryoontēēt Yēyiin nyoo mii, ānkimii ānku nyoo mākuchō ānkubāwu kiy ake tukul kule, “Anii ku Alfa āk Omeeka, nyēē ātoowu ānkāāwoong'tooy.”

Toowunēētaab ng'oong'uutyēēt

⁹Anii nyoo ng'eetaabkoomēt Yoowaana nyoo kēēnyāliiltōōsii :tukul kubo yiisyēētaab Yēesu. Kiikukōōno nkani :Yēesu muytaayeet ānkēēboontē keey ām bāytooyiisyēēnyii. /Kikēēkwēryootoo ākoy Baatmo kōōroono kiikwēēn :bēēko kuuyu kyāā-āmtotē ng'ālyoontēētaab Yēyiin ānkāāng'aloolootēē Yēesu.

¹⁰Kichōōnchoo :Tāmirmiryēētaab Yēyiin ām bēsyēētaab Mokoryoontēēt, nto yoto, akas kuutiit ām lētuunyuu nyēē kichēy kuu aryeembuut.

¹¹Kimwooy kule, “Isir kiyēē ikāsē ānkiiyookyi kanisoosyechu tisab: nyēbo Ēfēēsō, Simiirna, Beerkamoon, Tyaatiira, Saarti, Filateelfya ākoo Laawotikeeya.”

- ¹²Yooto, aweech keey akas kule ki ng'oo :nyooto king'āloolwoo. Nto ābērē ālē, akas tukuuk tisab chēbo ta-aabuut choo /kiitōōrē taariinek.
- ¹³Kimii :kiy nyēbo kwōng'uut nyēē wuu chii kwēēnuutaab tukuuchooto, nyēē kikiilaach sireet nyēē kooy nyēē kitiinyē ng'wēny /ānkikēēmūrēē tekeenyii kiy nyēē wuu anwa nyēē kiboonto tōōntaab ta-aabuut.
- ¹⁴Kiilēkēchēēchē :mētīt anki leelach :buutēēkyii kuu chēēko ānkichōōnēē :maata koonyekyii nyēē kiirikitiitē.
- ¹⁵Kiilēkēchēēchtōōs :kērēēnkōōk kuu syaabeet nyēē /kātākiinēmūnēē ma. Kiiruumē :kuutiinyii kuu bēēkaab chēēsuruur.
- ¹⁶Kikinamee āwunyii nyēbo taay kookeelik tisab ankichuwunee kuutiinyii :chōōkiit nyēē litaat wook tukwaay. Kiwuu :tokochnyii asiista nyoo kēēluuw.
- ¹⁷Yu kaakas chiichoo, āryookyi keey kērēēnkōōkyii taay wuu nyēē kaameey. Yooto kutiinyēēnoo :chiichoo āwunyii nyēbo taay ānkumwoowoo kule, “-Mēēmuy, anii :taayta āk lētuut.
- ¹⁸Āsoboot :anii! Kikyaameey, nteenee ikas āsoboot ākookoy. Āboontē yootēywēēkaab meet āk kāābkwoombiich.
- ¹⁹Kunyi, isir nanyuun tukuuk choo keekas kunam wōlēē mii :choo mii āk choo mākuyēyākiis lētuunoo.
- ²⁰Kany ā-ārōōru ng'ālyoo kurubta keey āk kookeelichaa tisab choo kēēkāsyinē āwunyuu nyēbo taay āk tukuuchoo bo ta-aabuut choo /kiitōōrē taariinek. Kookeelik tisab ku malayikaanik chēbo kanisoosyechaa tisab nto tukuuchooto tisab choo /kiitōōrē taariinek ku kanisoosyechaa tisab.

Ng'oong'uutyēēt 2

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Ēfēēsō

- ¹Sirchi malayikeetaab kaniseetaab Ēfēēsō: Anii :chiichoo kaanam kookeelichaa tisab ām āwunyuu nyēbo taay ānkāāwēēsytēē tukuuchoo tisab choo /kiitōōrē taariinek choo /kikeeyeyee ta-aabuut.
- ²Ānkētē kule kyoo-am booryēēt miisin ānkyōōmuytoochi wusiisyēēt. Ānkētē kule -mōōriiku kibrōkōsiis. Kyootyem mbo bichoo yēyē keey kule lēbkēēyikaab Yēyiin āmāwuu nyooto ankyookas kule kiblembechiis :icheek.
- ³Kyōōmuytoochi nyāliluutēk kubo kaayneenyuu āmānōōchoosyē.
- ⁴Ānkoo kuwuu nyooto, ātinyēēnook kwek. -Mōōchāmoo ra kuu wōloo kyōōwuuyē taay.
- ⁵Osoot wōlēē kyōōwuuyē yoo kibo taay kutoombo ōsuuytooy. Kunyi, oweekse ankooyey ng'aleek choo kyōōyēyē taay. Yoo kamoowweekse, +māāchōōnchook ānkāānēmūnēēnook kiyoo /kiitōōrē taariit ām yoo miitē.

⁶Nteenee ng'aleek :chu chēē kāroomēch ām wōlēē ōmiitē :akweek: Ōwēchē ātēbuutēkaab Nikolaayee kuu yoo āwēchē :nkanii.

⁷Nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek. +Māāchāmchi chiito nyoo kamuyta ākoy tabanta, kwaam lokoyee kaab kēētitaab soboonto nyēē miitē kibkōōnkōy.

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Simiirna

⁸Sirchi malayikeetaab kaniseetaab Simiirna: Anii :chiichoo bo taayta ānkubo lētuut, nyoo kimēē ānkusoboot subak.

⁹Ānkētē wusiisyēēt nyēē kwōōnyōōru ānkāānkētē banannyaantiing'woong', ānkoo kuwuu nyooto, ōyēku mokorēēn! Ānkētē subak seemseemnyeet nyēē mwooyē :Yuutayee choo kuurē keey kule biikaab Kiriistō. Mā biikaab Kiriistō :bichoo mbo kisich nteenee bo Syeetaani.

¹⁰-Mōōmuuyēē nyalil ake tukul nyēē mākuchōōnchook. Kāāmwoowook, makukerta :Kibrōkōsyootēēt alak ām akweek kāābrātiisyō. Makutyemaak ānku +mōōnyāliilchē bēsyōōsyēk taman. Nteenee okaaseenaa keey ānkoo kēēsākyook :yooto /keebakachaak. +Māātuwēnēēnook :anii soboonto.

¹¹Nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek. Mānyōōru :chiito nyoo kamuyta ākoy tabanta ng'woonin mbo kisich ām meetaab āyēēng'.

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Beerkamoon

¹²Sirchi ng'aleechu malayikeetaab kaniseetaab Beerkamoon: Anii :chiichoo āboontē chōōkiinoo litaat wook tukwaay.

¹³Ānkētē wōlēē ōminyē, wōloo bāytooyiisyēē :Syeetaani ām kiimnātēēt. Ānkoo kuwuu nyooto, kyōōkiilchoo. Manootayaa mbo ām bēsyōōsyēchoo kibo āmtooyiintēenyuu Antibaas. Kiiyyoong'unēē :inee manta /ānkikēēbākākyi kiriinkēēng'woong' wōloo minyē :Syeetaani.

¹⁴Nteenee ātinyē ng'ālyoob kwek ām wōlēē ōmiitē: Mii :biich wōlooto ōmiitē chēē rubē kāānēētiisyēētaab Balaam nyoo kiinēētē Balak kwaasan Isrāyēēliik kuchoolwookēn kukaam banyee choo /kēēsooytoochinē āynātōōs nto yooto kumarta.

¹⁵Nto subak ōboontē :akweek biiko alak chēē rubē kiyēē inēētē :Nikolaayeechaa.

¹⁶Kunyi, oweekse! Nto buch, +māāchōōnchook ām lēēkitō ānkāābooryēē bichooto ām chōōkiinoo chōōnēē kuutiinyuu.

¹⁷Chii nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek. Nto chiito nyoo kēēbēliis +māākoochi maana āmnyoontoonoo konoraat. +Māākoochi chiichooto subak rwaa nyēē siirwoo nyēē siraat :kaayneet nyēē lēēl nyēē inkēt baateey :chiichooto nyōōru rwaantaanaata.

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Tyaatiira

¹⁸Sirchi ng'aleechu malayikeetaab kaniseetaab Tyaatiira: Anii ku Lakwataab Yēyiin nyoo irikitiitōōs :koonyek kuu maata ānkōōlēkēchēēchtōōs :kērēēnkōōk kuu syaabeet nyēē karaaran.

¹⁹Ānkētē kiyēē ōyēyē, chamateeng'woong', kaakaaseeng'woong', yiisyēēng'woong' ākoo muyaayeeng'woong'. Ānkētē subak kule ōmiitē ōyēyē ng'aleechuutēchu miisin kusiir wōlēē kyōōyēytooy yoo kibo taay.

²⁰Ānkoo kuwuu nyooto, ng'ālyoob kwek ku kule: Ōbāroochinē Cheesebeel, koorkoonoo kuurē keey kule wōōrkooyoo nyēbo Yēyiin, kwaasanta biikyuu ām kāānēētiisyēēnyii kut kōōsuuchi martaayeet ankwaam āmit choo /kēēsooytoochinē āynātōōs.

²¹Kwāākoochi koorkoonoo bārooyinto nyēē kaweeeksee ām choolwookātēētaab martaayeet āmāchāmē kuweek.

²²Kunyi +māāmilchi inee kisyeereet ankaayey bichoo mārtootē tukul kulālākiis miisin yoo kamaweeeksee ng'aleechaa bo koorkoonoo.

²³+Maabakach mbo lōkōkaab koorkoonooto. Mākōōnkētēē yooto :biikaab Kiriistō kule anii :nyēē ānkētē kāāsōōtēywēēkaab biiko tukul āk kiyēē māchē :bichooto. +Māāyēchi chii ake tukul ng'ālyoo kurubta keey ākoo kiyēē kiikuyey.

²⁴Nto akweek alak ām Tyaatiira choo manoonam kāānēētēywēēchoo bo koorkoonoo amanooneet keey ng'al choo kuurē :alake kule 'ng'aleekaab āriit' chēbo Syeetaani, āmwoowook kule -māātāsyook nyikiisinto ake.

²⁵Nteenee, tōōkiilchi ng'aleek chēē kāroomēch choo /kiikiineetaak ākoy wāāchōō.

²⁶+Maayey chiito nyoo kēēbēliis nyoo makurub ng'aleekyuu ākoy tabanta, kubayta kōōrōōsyēk.

²⁷Kuu yoo /kikeesir kule, 'Mākubāytooyiisyēē :inee kirōktaab karneet ānku mākuyyēyi biiko kuu tērēēn,' mākunyōōr kāāmuukēywēēk kuu yoo kyāānyōōrunēē :anii Baaba.

²⁸+Māākoochi nkinee tobayaanteet.

²⁹Chiito nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek.

Ng'oong'uutyēēt 3

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Saarti

¹Sirchi ng'aleechu malayikeetaab kaniseetaab Saarti: Anii :nyoo nāmē Tāmirmirookaab Yēyiin tisab āk kookeelik tisab. Ānkētē kiyēē ōyēyē. Yibook :biiko kule ōsobchootiin nteenee kyōōbēku ōsobtōōsii.

²Kunyoo ōsēwu. Ōmwooy kiy kisich nyoo tōōboontē kutoombo kubotē, kuuyu kwāānkēt kule mā churtaat :kiyēē ōyēyē ām taayeetaab Yēyiintēēnyuu.

³Osoot nanyuun kiyēē /kiikiineetaak āk nyēē kyookas. Ōkoonyit ng'aleechaa ankooweeksee miyootyēēt. Nto yoo kāmōōsēwu, +māāchōō kuu chōōriin nyēē -mōōnkēt āsiiswēk chēē āchōōnchook.

⁴Ōboontē biiko chēē ng'ēri ām Saarti chēē riibē ātēbuutēkwaa kumanam :lēēlis. +Māāwēēsyētītē keey bichoo, kōōlookootiin sirook chēē leelach kuuyu yēmootiin kuyey kuu nyooto.

⁵Chiito nyoo kēēbēliis, makoolaach sirook chēē leelach. Mākoy ānēmuneē kaayneetaab chiichoo kitaabuutaab soboonto, nteenee +māāyibchi kaayneenyii Baaba āk malayikaanikyii.

⁶Chii nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek.

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Filateelfya

⁷Sirchi ng'aleechu malayikeetaab kaniseetaab Filateelfya: Anii :nyoo ātiliil ānkāābooyē man nyoo ānāmē yootēywoontēētaab Tāwuti. Māmii :chii nyēē imuuchē kuker kiyēē āyootē, āmāmii :nyēē imuuchē kuyaat kiyēē ākērē.

⁸Ānkētē kiyēē ōyēyē. Ānkētē kule ōboontē kāāmuukēywēēk chēē ng'ēri ānkyōōriib ng'ālyoontēēnyuu, amanootayaa. Okas, kyāāyootwook kurkeet nyēē -mēēmuuchē :chii kuker.

⁹+Maayey bokukutung'wook :Yuutayeek choo bo Syeetaani choo kuurē keey kule biikaab Yēyiin āmāwuu nyooto. Yooto nanyuun, mākōōnkēt :bichoo kule āchāmook :anii.

¹⁰Kyoomuyte kuu yoo kyāāmwoowook. Kunyi, +maayeetaak :nkanii ām tang'anyta nyoo mākuchō kōōrēēt ankutyem biiko choo bo kōōrooni.

¹¹+Māāyēēwu areet akeenke. Kunyoo ōriib kiyēē kyōōyēnchi simēēnēmuneēnook :chii kiyēē +/mākēētuwēnēnook.

¹²+Maayey chiito nyoo kēēbēliis kuyēk tolochtaab Kōōtaab Yēyiintēēnyuu, nyēē mākoy kubakaakta :chiichoo kōyoo. +Māāmoolchi chiichoo kaayneetaab Yēyiintēēnyuu āk kaayneetaab kiriinkēētaab Yēyiintēēnyuu, nyooto ku Yēērusālēm nyēē lēēl nyēē mākūrēkunēē barak wōlēē mii :Baaba. +Māāmoolchi subak chiichoo kaayneenyuu nyēē lēēl.

¹³Chiito nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek.

Lōkōōy kuyityi kaniseetaab Laawotikeeya

¹⁴Sirchi ng'aleechu malayikeetaab kaniseetaab Laawotikeeya: Ng'ālyoo nyēē mwooyē :‘Kuwuuyiit nyooto’, ku nyi: Ābooyē manta, /kiikoosēēnoo keey ānku anii :nyēē toowunēēnoo keey :kiy ake tukul nyēē kiyey :Yēyiin.

¹⁵Ānkētē kiyēē kyooyey nteenee ōlēblēbēch. Ki karaam nto kyōōkāytitēch nto ōlāyootiin.

¹⁶Nteenee, kuuyu ōlēblēbēch, nyēē -mōōlāyootiin nto ōkāytitēch, kaakuriik ang'utwaak ām kuutiinyuu.

¹⁷Ōmwooyē :akweek kule, ‘Kēēyēku :acheek mokorēēn nto kule kiikēēnyōōru bāytit nyēē māmii :kiy nyēē -mākēēboontē.’ Nteenee, -mōōkāsē :akweek kule ōburyētootiin, kyōōchooririi, ōyēku bānoon, ōkōryootiin ānkōōbēēsyētē kibchuraat.

¹⁸Ārwookwook :anii nanyuun kule o-aleenaa anii ta-aabuut nyēē /kikiitiliilēē maat, sōōyēku mokorēēn. O-aleenaa sirook chēē leelach olaach simoobeesyet kibchuraat, ng'ālyoo nyēē yibchook muyāt. O-aleenaa saakityeek ānkōōroonkyi koonyek sookaste.

¹⁹Āburyoong'tooy biiko choo āchāmē āchuulē. Oweeksee choolwookātēēng'woong' ānkōōnēmchi keey Yēyiin.

²⁰Āmiitē kurkat ākuursē. Chii nyoo kakas kuutiinyuu ankootyaach keey, +māāwut soboonnyii kēēminy :tukwaay.

²¹+Maayey chii nyoo kēēbēliis kōōbuur yoo ābāytooyiisyēē :anii kuu yoo kyāābēliisyē :anii ānkāābuurtē keey āk Baaba ām yoo bāytooyiisyēē :inee.

²²Chii nyoo yēbē yiit kukas kiyēē mwoochinē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kanisoosyek.”

Ng'oong'uutyēēt 4

Bāytooyiisyēēt ām Kaab Yēyiin

¹Yu kakeeyta :choo, ānyōōru :anii ng'oong'uutyēēt nyēē kyaakas kurkeet nyēē kiyaataat ām barak. Kikuurso :kuut nyēē kichēy kuu aryeembuunaa kyāākāsē kung'āloolwoo. Kimwooyē kule, “Chōō wōli bo barak sāābooruung' tukuuk chēē mākuyēyākiis.”

²Kinama bakeenke :Tāmirmiryēēt ānkuyibo barak ankaakas chiito ake nyēē kēēbuurēē ng'echereetaab bāytooyiisyēēt.

³Kiilēkēchēchē :tokochtaab chiichoo kuu almaasiit nto kuwuu rwaa nyēē karaaran. Kimii :cheebkalaasyeet keebaawuut yoto kikiibuurēē :chiichoto. Kiikwēnyē :cheebkalaasyaanaa kuu rwaa nyēē nyaliil nyēē /kēēkuurēē simāriitiit.

⁴Kikiimuut ng'echeraanaata wōō :ng'ēchērōōk alake tibtemu āk ang'wan chēbo bāytooyiisyēēt ānkikiibuurēē ng'ēchērōōchoo :booyik tibtemu āk ang'wan.

Kiiloochē :booyichoo sirook chēē leelach āk kuutwōōsyēkaab bāytooyiisyēt chēē /kikeeyeyee ta-aabuut.

⁵Kiiwēchēē :iileet ng'echeraanaa wōō ānkutulē. Kilāytōōs :nōmōryēēk tisabu ām taayeetaab ng'echeraanaa. Ki tāmirmirookaab Yēyiin tisab :chuutēchu.

⁶Kimii :kiito ake taayeetaab ng'echeraanaa nyēē wuu araarayta anki tankilil kuu kiiyēt. Kikiimuut ng'echeraanaa wōō :tukuuk alake ang'wanu chēē sobchootiin ānki mā ng'ēri :koonyek bōōrwoonikwaa.

⁷Kerkeey :akeenke ām tukuuchoo ng'ētunyto, kukerkeey :nyēbo āyēēng' wuunweet, kuboonto :nyēbo sōmōk tokoch nyēē wuu nyēbo chiito, nto nyēbo ang'wan kukerkeey :nyoo siirērēt nyoo kateereerta.

⁸Kiboonto :tukuuchoto tukul kebebaak lo chēē kimii :koonyek komoswookik tukul. Kimwooyē :tukuuchoo kwiimēn āk kuyyeech kule, “Tiliil, tiliil, tiliil :Mokoryoontēt Yēyiin nyoo bāwu kiy ake tukul, nyoo mii, ānkimii ānku nyoo mākuchō.”

⁹Yoo tyēēnē :tukuuchoo kōōkoostooy, kukoonyitē ānkubirchinē kōōnkōy chiichoo bāytooyiisyē ānku soboot ākookoy,

¹⁰kōōryookyinē keey :booyichoo tibtemu āk ang'wan taayeetaab chiichoo kēēbuurē ng'echereetaab bāytooyiisyēt kukutunkyinē nyoto soboot ākookoy. Ikoochinē :booyichoo kuutwōōsyēkwaa taayeetaab ng'echeraanaa ānkumwooyē kule,

¹¹” Yēyiintēēnyoo, wē, Mokoryoontēēnyoo, iyemaat /kiikaastiing' inying' nyoo iboontē kāāmuukēywēēk /ānkēēkoonyitiing', kuuyu kiyēyē kiy ake tukul. Kiikuyēyākiis :tukuuchoo tukul ānkusobtōōs kuu wōloo kiimāktooy.”

Ng'oong'uutyēt 5

Kitaabuut ākoo Mēēnkit

¹Nto mii yoo, akas kitaabuut nyēē wuu makateet nyēē /kēētooyē. /Kikeesir kitaabuunaa wook tukwaay ānkimii āwutaab taay nyēbo chiichoo kiibuurē ng'echeraanaa wōō. /Kikikēēnuchēē kitaabuunaa tukuuk tisab.

²Kyaakas malayikeet nyēbo kāāmuukēywēēk kukuurchinē barak kule, “Ng'oo :nyēē yemaat kōōnēm tukuuchoo /kikēēnuchēē kitaabuut, sukung'aany kitaabuunaata?”

³Nteenee, māmii :chii barak, wōlēēb kōōrēt nto ku kāābkwoombiich nyēē imuuchē kuyaat kitaabuunaa nto mbo kukas āriit.

⁴Kyaariir ankaariir, kuuyu kimāmii :chii nyēē kiyemaat kuyaat nto kukas kitaabuunaata āriit.

⁵Nto mii yoo, kumwoowoo :boontēt akeenke ām booyichoo kule, “-Meeriir. Kāākōōbēliis :chiichoo kuu ng'ētunyaab Yuuta nyoo rutunēē tiikiityoontēetaab

Tāwuti ānkuchōōnēē kōōnyii. Imuuchē :chiichooto kōōnēm tukuuchoo tisab choo /kikēēnuchēē kitaabuunaa ankuyaat kitaabuut.”

⁶Nto mii yoo, akas Mēēnkit nyēē wuu nyēē /kakeebakach kukēēyyoonyēē yēē mii :ng'echeraanaa wōō kukāmuut :tukuuchoo ang'wanu āk booyichoo. Kiboonto :Mēēnkoo kuuynook tisab ākoo koonyek tisab. Tāmirmirookaab Yēyiin :chooto tisab chēē /kiikiyooktooy kuba kōōrēēt kumukuul.

⁷Kiwokōōnēmūnēē :Mēēnkoo chiito nyoo kimii ng'echereetaab bāytooyiisyēt kitaabuunaa kumii āwutaab taay nyēbo chiichooto.

⁸Yu kayey kuu nyooto, kōōryookyi keey :tukuuchoo ang'wanu ākoo booyichoo tibtēm āk ang'wan taayeetaab Mēēnkoo. Kiboonto :chii ake tukul ām booyichoo bukantiit ākoo kibuumbōōk chēbo ta-aabuut chēē mii :tukuuk chēē boong'u :yyētiing'waa nyēē anyiny, nto chooto ku soowuutēkaab biikaab Kiriistō.

⁹Kityēēn tyēēnto nyēē lēēl nyēē mwooyē kule, “Iyemaat inam kitaabuunaa ānkiinēmu tukuuk choo /kikēēnuchēē, kuuyu /kikeebakachiing' sukuwālāng' :korotiikuuk biiko kukwaanee kuutuweek tukul, aroosyek tukul, bōrōryōōsyēk tukul āk yēēmōōsyēk tukul kukwa wōlēē mii :Yēyiin.

¹⁰Kiiyey :inyiing' icheck kuyēk bāytooyik kubāytooyiis ām kōōrēēt ānkuyēchinē Yēyiintēēnyoo yiisyēt.”

¹¹Nto mii yoo, akas malayikaanik chēē kiyitē kisyēērōōk chēē mātinyē rarwa. Kiimuut :malayikaanichaa ng'echeraanaa wōō āk tukuuchoo ang'wan āk booyichoo kutyēēntōōs.

¹²Kityēēnchinē barak kule, “Yemaat /kēēsilto Mēēnkoo /kikēēbākāchē. Inee :nyoo tinyē kāāmuukēywēēk, bāytit, kiirnātēēt āk nkuruuk. /Kēēkoonyit, /kiitōrōōr /ankiikaasta!”

¹³Yooto akas kiito ake tukul nyēē soboot ām barak, nyēē mii kōōrēēt, nyēē mii araarayta āk mbo nyēē mii kāābkwoombiich kutyēēnē kule, “Kusilākoy ākookoy :chiichoo kēēbuurēē ng'echeraanaa wōō ānkusilākoy :nkinee Mēēnkoo. Koonyitootiin :icheck ānku wōōyēch ānkuboonto kāāmuukēywēēk kēnyiis āk kēnyiis!”

¹⁴Nto yityo kumwooy :tukuuchoo ang'wanu kule, “Kuwuuyiit nyooto.”Kukutuny :booyichoo ānkuyim kusiltooy Yēyiin.

Ng'oong'uutyēēt 6

Kiinēm :Mēēnkoo tukuuk choo /kikikēēnuchēē kitaabuut

¹Nto mii yoo, akas Mēēnkoo kōōnēmu kiito nyēbo taayta ām choo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Kyaakas kumwooyē :kiyoo akeenke ām tukuuchoo kisobchootiin ang'wan kutulē kuu iileet kule, “Chōō!”

²Kyaakaste, nto bēre ālē, akas faraasiit nyēē siirwoo! Kiboonto :chiito nyēē kimiitē faraasiinaa kiyaang'ta āk kuutwēēt ām mētinyii ānkiwo booryoot nyēē kiibēliis.

³Nto tēē yoo, kōōnēm :Mēēnkoo kiito nyēbo āyēēng' nyoo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Yoto akas kumwooy :kiyoo soboot nyoo kibo āyēēng' kule, “Chōō!”

⁴Kuchō :faraasiit ake nyēē ki arraa. /Kikiikoochi chiito nyēē kimii faraasiinaa kibchoonchuryēēt nyēē wōō miisin āk kāmūukēywēēk kuyey biiko kubaraat keey kōōboot tāloosyēēt ām kōōrēēt.

⁵Nto tēē yoo, kōōnēm :Mēēnkoo kiito nyēbo sōmōk nyoo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Yoto akas kumwooy :kiyoo soboot nyoo bo sōmōk kule, “Chōō!” Akaste nto bēre ālē, kumii taayeenyuu :faraasiit nyēē tuuy! Kiboonto :chiito nyoo kimii faraasiinaa kiito ām āwunyii nyēē /kii-āyēēkiisyēē.

⁶Nto mii yoo, akas kuutiit nyēē kichōōnēē wōloo mii :tukuuchoo ang'wanu, kumwooyē kule, “Mākwoolē :beesaanik chēbo yiisyēētaab bēsyēēt akeenke nkoonuuk mukutuutyēēt akeenke, ankwaal subak syāyiriik mukutuutēk sōmōk. Nteenee, -moonyeeree tifaayik āk mwaayta!”

⁷Nto tēē yoo, kōōnēm :Mēēnkoo kiito nyēbo ang'wan nyoo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Yoto akas kuutiitaab kiyoo soboot nyoo bo ang'wan kumwooy kule, “Chōō!”

⁸Kyaakaste nto bēre ālē, kumii taayeenyuu :faraasiit nyēē āruus! /Kikēēkuurē :chiito nyēē kimii faraasiini kule Meet ānkimii :Kāābkwoombiich lētuunyii. /Kikiikoochi bichoo kāmūukēywēēk kubāw komosta akeenke ām komoswookik ang'wan choo bo kōōrēēt tukul kumukuul, sukung'eet koowaang'tee biiko booryēēt, kēmēwuut, tānkuusyēēt āk tyoong'iikaab wuuyēēt.

⁹Nto tēē yoo, kōōnēm :Mēēnkoo kiito nyēbo muut nyoo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Yoto akas :tāmirmirookaab biiko ām kāābkōrōs keel choo /kikēēbākāchē kuuyu kiinēmchi keey ng'ālyoontēētaab Yēyiin.

¹⁰Kikuurchinē barak kule, “Wōōy, Mokoryoontēēnyoo nyoo itiliil ānkiibooyē man, ara 'ibuurē ākoy āyu siitiilchi biikaab kōōrooni ng'al iyooku soboonwēkyoo?”

¹¹/Kikiikoochinoot bichoo sirook chēē leelach ānku kōōyēch. /Kikēēmwoochi tākōōmuuny kisich ākoy kuyityiin :laatitaab mbo ng'eetaabkaamet chēē kimāchē /sikeebakach choo yēyē yiisyēēt kuu nyoo kiyēyē :icheek.

¹²Kyāārōōtootē kōōnēmu :Mēēnkoo kiito nyēbo lo nyoo /kikikēēnuchēē kitaabuunaa. Kitook :kibring'ring'nyēēt nyēē kōrōōm miisin. Kitubākoy :asiista. Kusalakay :araaweeet kuu koroti,

¹³ānkōōsuuw :kookeelik kuu mōkōyōōn chēē kararach yoo kāwus :yoomeet.

¹⁴/Kikiinēmto wōliin bo barak kubot kuu muuyto nyēē /kakiiriiny /ānkiiboot nkicheek lekemoosyek tukul āk kōōrōōsyēk tukul choo kiimuut :bēēkaab araarayta.

¹⁵Nto yityo kuwuny keey :bāytooyik, biiko choo tookunootiin, kāāntōōyikaab lukēētaab booryēēt, mokorēēnik, biiko choo bo kāāmuukēy, motwoorik tukul āk mbo biiko alak tukul. Kiwunyēē keey :bichoo kēbēnoonik āk rwoontōōk ām wōloo bo lekem.

¹⁶Kikuurchinē :bichoo barak kumwoochinē lekemoosyek āk rwoontōōk kule, “Ōluulchēēch simakaseech :chiichoo bāytooyiisyē āmēēng'woonchēēch :Mēēnkoo,

¹⁷kuuyu kāākuyityiin :bēsyēēt nyēē ing'woonchinēē :icheek biiko ng'aleek. Ara, ng'oo :nyēē imuuchē kuchilil?”

Ng'oong'uutyēēt 7

Mākuriibākiis :biiko choo yēchinē Yēyiin yiisyēēt

¹Yu kāākuyityo :yoo, akas malayikaanik ang'wan chēē kiiyyoong'sēē komoswookik ang'wan chēbo kōōrēēt. Kiiyyoong'tooy :malayikaanichaa yoomat ake tukul nyēē wusunēē komoswookichoo ang'wan. Kiyeyakay kuu nyotoo simāwus :yoomeet kōōrēēt nto araarayta nto keet ake tukul.

²Kyaakas subak malayikeet ake kuchōōnēē koong'asiis kuboontoonu ng'oocheet nyoo bo Yēyiin. Kikuurchi barak :malayikaanaa malayikaanik choo ki ang'wan choo kikiikuchāmchi :Yēyiin kule kōōturbuub kōōrēēt ākoo araarayta.

³Kimwoochi kule, “Masimo-araante kōōrēēt, araarayta ākoo keetiik. Okany ākoy kut /keeng'ooch tokoochikaab biiko choo yēchinē Yēyiintēenyoo yiisyēēt.”

⁴Yotoo nanyuun, akas /kēēmwoowoo laatitaab biiko chēē /kikeeng'ooch. Biikaab Isrāyēēl tukul chēē /kikeeng'ooch ku 144,000.

⁵Biiko chēē /kikeeng'ooch kukwaanee kōōtaab Yuuta ku 12,000, /keeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Rubēēn /ankeeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Kaat.

⁶/Kikeeng'ooch biiko 12,000 chēbo kōōtaab Asyeer, /keeng'ooch biiko 12,000 chēbo kōōtaab Naftaali /ankeeng'ooch biiko 12,000 chēbo kōōtaab Mānāāsē.

⁷/Kikeeng'ooch biiko 12,000 chēbo kōōtaab Simiyōōn, /keeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Laawi /ankeeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Isakaar.

⁸/Kikeeng'ooch biiko 12,000 chēbo kōōtaab Sābulōōn, /keeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Yōōsēēf /ankeeng'ooch 12,000 chēbo kōōtaab Beenchamiin.

Bōrōryōōsyēk chēē chaang' chēē irāroochootiin

⁹Yu kāākuyityo :yoo, akas biiko chēē kimātinyē rarwa chēbo bōrōr ake tukul, kōōr ake tukul āk chēbo yēēm ake tukul. Kikiyyoonyēē :bichotoo ng'echeraanaa

bo bāytooyiisyēēt āk taayeetaab Mēēnkoo. Kikiilaach :bichoo sirook chēē leelach chēē kōōyēch ankikinam sokēēkaab sōōsik.

¹⁰Kikuurchinē :bichoo barak kumwooyē kule, “Kiiraraacheech :Yēyiintēenyoo nyoo kēēbuurēē ng'echereetaab bāytooyiisyēēt āk Mēēnkoo.”

¹¹Kiiyyoong'iis :malayikaanik tukul kumuut ng'echeraanaa āk yoo mii :booyichoo āk tukuuchoo ang'wan choo sobchootiin. Kikubuy kuut :malayikaanichaa ām taayeetaab ng'echeraanaa kukutunkyinē Yēyiin,

¹²kumwooyē kule, “Kuwuuyiit nyooto. Kusilākoy :Yēyiintēenyoo nyoo tōrōōr nyoo boonto kiirnātēēt. /Kēēbirchinē kōōnkōy /ānkēēkoonyitē nyoo bo kāmūukēy āk nkuruuk kēnyiis āk kēnyiis. Kuwuuyiit nyooto!”

¹³Kuteebeenaa :akeenke ām booyichoo kule, “Ng'oo :bichu keelaach siroochoo leelach ānku kōōyēch ānkukwoonēē ānō?”

¹⁴Āwālchi kule, “Inkētē :inyiing' ōō, boontēēt.”Kumwooy :boontoonoo kule, “Bichoo ku chēē kiikoomuukta wusiisyonoo wōō ānkōōkōōwuunēē sirookwaa korotiikaab Mēēnkoo kutililiitu.

¹⁵Kunyi, kwēēyyoonyēē :bichooto yoo bāytooyiisyēē :Yēyiin ānkuyēchinē Yēyiin yiisyēēt bēēt āk kwēēmooy ām yoo ibuurēē. Mākuming'to keey :bichooto Yēyiin ām yooto.

¹⁶Mākoy kwaam bichooto subak :kēmēy, melelta, kubeel :asiis nto kuwus icheek :yoomat nyēē layaat,

¹⁷kuuyu mākwookooy icheek :Mēēnkoo kēēyyoonyēē ng'echeraanaa komos. Mākōrēētoot bichooto kuba wōlēē mii :riiriiyōōsyēkaab bēēkaab soboon ānkumāsyi :Yēyiin icheek lōōkyoo ake tukul.”

Ng'oong'uutyēēt 8

Kiinēm :Mēēnkoo kiito nyēbo tisab nyoo /kikēēnuchēē kitaabuunaa

¹Nto yu kēēnēm :Mēēnkoo kiito nyēbo tisab nyoo /kikēēnuchēē kitaabuunaa, kusiis :wōliin bo barak ām kisiincheetaab asiista akeenke.

²Yooto, akas /kiikoochinē aryeembuunek tisab malayikaanichaa kiiyyoonyēē taayeetaab Yēyiin.

³Kichō :malayikeet ake nyēē kiboonto kibuumbeet ake nyēbo ta-aabuut ānkōōyyoonyēē yoo bo kāābkōrōs. /Kikiikoochi malayikaanaa tukuuk chēē chaang' choo boong'u nyēē anyiny sukuiltēē Yēyiin kuboonto keey soowuutēkaab biikaab Kiriistō ām kiitaab kōrōs bo ta-aabuut nyoo mii taayeetaab ng'echereetaab bāytooyiisyēēt.

⁴Kichiiltēē :yyētiitaab tukuuchoo boong'u nyēē anyiny yēbo āwutaab malayikaanaa kuwēētii barak kuboonto keey soowuutēkaab biikaab Kiriistō.

⁵Kiinēm :malayikaanaa kibumbaanaa ankuram maata ām kāābkōrōs ankoosyaaree mayaa kōōrēēt. Yoto koowech :iileet, kutul :kōōrēēt, kooruum ānkōōring'riing'.

Aryeembuunek ang'wan chēbo taay

⁶Nto mii yoo, kuyeyta keey :malayikaanichaa tisabu sukukuut aryeembuunek.

⁷Kikuut :malayikeet nyēbo taayta aryeembuut nyeenyii. Yu kakuut kuchēy, kuroonkyi keey kōōrēēt :kweyaanteet nyēē iliing'oot maata ākoo korotiik. Kilay :kereeryaanteet akeenke ām sōmōk nyēbo kōōrēēt. Kilāyo :nkicheek keetiik chēē tēē chooto ankulay :saamiiyta āk kiy ake tukul.

⁸Kukuut :malayikeet nyēbo āyēēng' aryeembuut nyeenyii. Yu kakuut, /kēēwiirchi araarayta kiito ake nyēē wuu lekemnyaa nyēē wōō nyēē kilāyē. Yoto, kuweechakay :kereeryaanteet akeenke ām sōmōk nyēbo araarayaa kuyēk koroti.

⁹Kibēk :ng'ooluutyēēt akeenke ām sōmōk nyēbo tyoong'iik ankuling'ta :nkicheek mwēēnkōōsyēk chēē tēē chooto ām araaray.

¹⁰Kukuut :malayikeet nyēbo sōmōk aryeembuunyii. Yu kakuut, kōōsuuwunēē barak :kookeelyeet nyēē wōō nyēē kilāyoonu kuu nōmōryoontēēt. Kiisuuchi kereeryaanteet akeenke ām sōmōk nyēbo āynōōsyēk āk mōōkōōtōōsyēk.

¹¹/Kēēkuurēē kookeelyaanaa 'Ng'woonin'. Kunyi, king'waaniit :komosta akeenke ām sōmōk nyēbo bēēko. Kibakach :bēēchoo biiko chēē chaang' ām kōōrēēt.

¹²Kukuut :malayikeet nyēbo ang'wan aryeembuunyii. /Keeryaach komostaab akeenke ām sōmōk nyēbo asiista /ankeeryaach nkinee komosta nyēbo araawet nyēē tēē nyoto. /Kikeeryaach komosta nyēē tēē nyoto nyēbo kookeelik kutubākiis :tukul. Kimāmii :komosta akeenke ām sōmōk nyēbo lēbkēēyyēēt ām bēsyēēt ānkimāmii :komosta akeenke ām sōmōk nyēbo lēbkēēyyēēt kwēēmowuut.

¹³Nto bērē akaste, akas siirērēēt nyēē kitēērēertooy ām kōōrēēt barak kuwochootē kule, "Ng'woonin, lēyyē, ng'woonin, ng'woonin! Yoo kuutē :malayikaanik alake sōmōku aryeembuunek, ku tyaa sōō, :ng'wooninto nyēē mākuchōōnchi biiko tukul!"

Ng'oong'uutyēēt 9

Aryeembuutaab muut

¹Kukuut :malayikeet nyēbo muut aryeembuunyii. Yu kakuut, akas kookeelyeet nyēē kikiikōōsuuwunēē barak. /Kikiikoochi kookeelyaanaa yootēywoontēētaab nkōriit nyoo māng'ētē.

²Yu kayaat nkōriinoo, kuchiilunee :yyētiit yoto kuu yyētiit nyēbo maata nyēē wōō miisin. Kiker :yyētiinoo barak kutubākoy :asiista.

³Kitēērēērunēē yyētiinoo kukwa kōōrēēt :taalamik chēē /kikiikoochi ng'woonēt nyēē wuu nyēbo kēnyēiisyēk.

⁴/Kikēēmwoochi taalamichaa kumanyeeree suus alak tukul ām kōōrēēt, nto keet ake tukul, nteenee kutoor biiko choo kimāboonto ng'oocheetaab Yēyiin ām tokoochikwaa.

⁵/Kimākēēmākyinē taalamichaa kubakach bichoo, nteenee koosuuyaane ng'wooninto nyēē wuu nyoo bo kēnyēiisyēk ām ārook muut.

⁶King'woonchi biiko :bēsyōōsyēchooto kut kookaykaay meet nteenee kimwēyēē icheek :meet.

⁷Kichōbootiin :taalamichaa kuu faraasiinek chēbo booryo. Kiiloochē tukuuk chēē wuu kuutwōōsyēk chēē /kikeeyeyee ta-aabuut ānkitinyē :wōlēēb koonyek tōōntaab chiito.

⁸Ki kōōyēch :buutēēkwaa kuu chēbo koor ankukerkeey :keelekwaa chēbo ng'ētuuny.

⁹Kikiiyēēn :karneet tēkēētikwaa ānkichēytōōs :kebebaakwaa kuu kōrōkōchōōnikaab faraasiinek choo bēētii booryēt.

¹⁰Kiboonto :taalamichaa saaruuraak chēē tōōrē biich kuu kēnyēiisyēk /ānkikiikoochi kāāmuukēywēēk koonyaliil biiko ām ārook muut.

¹¹Bāytooyiintēēng'waa ku malayikeetaab kāābkwoombiich nyēē /kikēēkuurē ām kuutiitaab Iburaneek kule Ābātōōn nto ām kuutiitaab Kirikiik ku Ābōōlyōōn. Ibooru :kaaynaani kule kāānyāliiliintēēt.

¹²Ng'wooninto nyēbo taayta :nyooto. Mii :alake āyēēnku chēē makukwa.

Aryeembuutaab lo

¹³Kikuut :malayikeet nyēbo lo aryeembuunyii. Yooto, akas kuutiit nyēē kichōōnēē kuuynook ang'wan chēbo kiitaab kōrōs nyēbo ta-aabuut nyoo mii taayeetaab Yēyiin.

¹⁴Kimwoochi :kuutiinaa malayikaanaa bo lo kule, "Ityaakte malayikaanichaa ang'wan choo /kikēērātyi yoo bo āynoonoo wōō bo Fraati."

¹⁵/Kikiikēēchōbchi malayikaanichaa kubakach ng'ooluutyēēt akeenke ām sōmōk nyēbo biiko ām kōōrēēt kumukuul kēnyīniitēnyi, araawaaniitēnyi, bēsyooniitēnyi āk āsiiswēchuutēchu. Kunyoo, /kikiityaakta malayikaanichaa.

¹⁶/Kikēēmwoowoo kule ki rarwoosyek āyēēng' :biikaab booryēt chēē kibēētēē faraasiinek kōōntōōchinē :malayikaanichaa.

¹⁷Ām ng'oong'uutyoonoo, kyaakas faraasiinechaa āk biiko chēē kibēētēē faraasiinechaa. Kikiilookyi :bichoo kariik tekēt chēē kikiirirto kuu mā, chēē buusyēēnēch āk chēē ki toolēēlyoonēch. Kikerkeey :mētēwookaab faraasiinek

chēbo ng'ētuunyēk ānkwoosu :kuutuweekwaa maata, yyētiit āk aryaanteet nyēē layaat.

¹⁸Kibakach :mēēyinwēchu kyoosunēē kuutuweekaab faraasiinechaa, kereeryaanteet akeenke ām sōmōk nyēbo biiko ām kōōrēēt kumukuul.

¹⁹Kibākākiisyēē :faraasiinechaa kuutuweekwaa āk saaruuraakwaa. Kiboonto :saaruuraakwaa mētēwoy chēē kitōōrē biich kuu chēbo ēērēēnōōy.

²⁰Mānāāwēēchākiis :biiko tukul choo king'ētunēē mēēyinoō. Nteenee kitas taay kukutunkyinē tāmirmirook chēē miyootēch āk āynātōōs. Buch :āynātōōsyēchoo chēē mākāstooy āmākāsē mbo ng'al nto kubēēsyētē, chēē kiyeyee :icheek ta-aabuun, feetaan, syaabaan, rwoontōōy āk keet.

²¹Manaaweekee :bichoo rōkōsng'waa bo rumiisyō, mosoonkoyeenikwaa, martaayeet nto ku chōōrsēēt.

Ng'oong'uutyēēt 10

Malayikeet āk kitaabuut nyēē mining'

¹Nto mii yoo, akas malayikeet ake nyēbo kāāmuukēywēēk kuchōōnēē barak. Kiilaakaat :malayikaanaa boolteet ankikiibaawuut :cheebkalaasyeet mētinyii. Kikerkeey :tokochnyii asiista ānkiikwēnyē :kērēēnkōōk kuu ma.

²Kikinamee āwunyii kitaabuut nyēē mining' nyēē king'aanyaat. Kikiitaar :kereenkeenyii nyēbo taay araarayta ankootaar :nyēbo kaataam kōōrēēt

³ankooruum miisin kuu ng'ētunyto. Yu keeruum, kuchēyo :iilootik tisabu.

⁴Kyāāmāchē āsiriisyē yoto kāchēy :iilootichoo tisabu, nteenee akas kuutiit kuchōōnēē barak nyēē kimwooyē kule, "Iriib kiyēē mwooyē :iilootichoo tisabu ameesir ng'aleechaata."

⁵Nto mii yoo, kōōtōrōōr āwunyii nyēbo taay :malayikaanaa kikiitaar araarayta ākoo kōōrēēt.

⁶Kiiwaal keey ām kaayneetaab Yēyiin nyoo ming'iisyē ākookoy, nyoo kiyēyē barak āk kiy ake tukul nyēē mii wōlooto, nyoo kiyēyē kōōrēēt āk tukuuk tukul choo mii āriinyii āk araarayta kuboonto keey āk kiy ake tukul nyēē mii āriinyii. Kimwooy :malayikaanaa kule, "Mēētākiikooyē keey!

⁷Nteenee yoo kuutē :malayikeetaab tisab aryeembuunyii, kōōwoong'tooy :Yēyiin kiyēē kiiyeelaat nyoo kikiikuchōb kuu yoo kiiboorchinē wōōrkooyikyii choo yēchinē inee yiisyēēt."

⁸Nto mii yoo, kung'āloolwoo subak :kuutiinaa kikyaaakas kuchōōnēē barak kumwooyē kule, "Iwē /bokēēkōōning' kitaabuunaa yaataat nyoo mii āwutaab malayikaanaa keetaar araarayta āk kōōrēēt."

⁹Yooto āwē ānkāasoom malayikaanaa kukōōno kitaabuunaa mining'. Kumwoowoo kule, "Ong'nyi, nēmu ankii-am. Anyiny sinee ām kuutiing'uung' kuu kimnyet nteenee mākung'woonchiing' :mooyēēt."

¹⁰Kyāānēmūnēē kitaabuunaa āwutaab malayikaanaa ankaa-am. Kyaanyinyiit ām kuut kuu kimnyeteet, nto yu kaawaany kung'woonchoo :mooyēēt.

¹¹Yooto /kēēmwoowoo kule, "Tākumii :ng'aleek chēē mächāktōōs tēēng'ālooltoochi Yēyiin imwoochinē biiko chēē chaang', bōrōryōōs, yēēmōōsyēk āk bāytooyik."

Ng'oong'uutyēēt 11

Wōōrkooyikaab Yēyiin āyēēng' ām Yēērusālēm

¹/Kikēēkōōno keet nyēē /kiirookiisyēē /ānkēēmwoowoo kule, "Wē, ānkiirookē Kōōtaab Yēyiin, kāābkōrōs ānkiiyiit biiko choo sooyēē wōloto.

²Nteenee, -mēērookē biiwuutaab kōyoo kuuyu bo :wōloto biiko choo -mēēnkētē Yēyiin. Makootartaaraat :bichoo ām ārook artam āk āyēēng' kiriinkoonoo tiliil.

³+Māākoochi wōōrkooyikyuu āyēēng' kāāmuukēywēēk kung'ālooltoowoo ām bēsyōōsyēk 1,260. Makoolaach :bichoto sirookaab mēēysēēt."

⁴Kerkeey :wōōrkooyichoo āyēēnku keetiikaab musēytuuniinēk āyēēng' ākoo tukuuk āyēēng' choo /kiitōōrē taariinek chēē iyyoonyēē taayeetaab Nyoo Wōō ām kōōrēēt kumukuul.

⁵Yoo kasyeem :chii kule kubar bichu āyēēng', makung'ut :icheek maata kōōmukuus buunichookwaa. Wuu nyiitēnyi :wōlēē mächāktōōs /keebakakta chiito ake tukul nyoo mächē kubar bichoo.

⁶Boonto :bichoo kāāmuukēywēēk kukerekta roobta yoo mii kung'ālooltoochinē Yēyiin ānkuboonto kāāmuukēywēēk kuweech bēēko kuyēk koroti, kubar kōōrēēt ām mēēyinto ake tukul kuu wōloo māktooy :icheek nkit.

⁷Yoo kaakoowaany nanyuun :wōōrkooyichoo kwoom lōkōōywēchoo, mākuchōōnēē :tyoony nkōriinoo māng'ētē ānkubooryēē wōōrkooyichoo kut kubakach.

⁸Mākōōtulēēlēē :wōōrkooyichoo kēēloo murē kiriinkoonoo wōō nyoo /kikēēkwērtōochinē Mokoryoontēēng'waa murtooywoontēēt. Kiikērkēēyēē :kiriinkoonoo Sōtōm nto ku Miisir.

⁹Ām bēsyōōsyēk sōmōk āk kisiincheet, mākōōrōōtoot muuswēchoo :biiko kukwaanee yēēmōōsyēk, aroosyek, āk bōrōryōōsyēk tukul āmēēbērē /mākēēchām /keemuy muuswēchooto.

¹⁰Mākung'erēkyi :biikaab kōōrēēt kumukuul meetaab bichoo āyēēng'. Makwaam saakweet ānkutuwēn keey, kuuyu kikiikutōōrchi :wōōrkooyichoo biikaab kōōrēēt mēēyinto nyēē wōō miisin.

¹¹Nteenee yu kaakukeeyta :bēsyōōsyēchoo sōmōku āk kisiincheet, kukētyi :Yēyiin bichoo soboonto. Yotoo kung'ēētyo :bichooto. Kimuuyo miisin :biiko tukul chēē kikas ng'aleechaa.

¹²Nto yityo, kukas :wōōrkooyichoo /kēēkuurunēē Kaab Yēyiin kule, “Okwaa wōli.”Kuba :bichoo barak ām boolteet, kukāsē :buunikwaa.

¹³Kichō yotoo :kibring'ring'nyēēt nyēē kikōrōōm miisin. Kimis :kiriinkēēt kereeryaanteet akeenke ām taman ānkubēk :biiko kisyēērōōk tisabu. Kimuuyo :biiko chēē king'ēt ānkukoonyit Yēyiintēētaab kibkōōnkōy.

¹⁴Mēēyinto :nyotoo nyēbo āyēēng'. Lēēkit kuchō :nyēbo sōmōk.

Aryeembuutaab tisab

¹⁵Yu kāākuyityo :yoo, kukuut :malayikeet nyēbo tisab aryeembuunyii /ānkēēkuurunēē barak kule, “Kaakunam :Yēyiintēēnyoo āk Kāārārōōkiintēēt bāytooyiisyēētaab kōōrēēt ānkumākubāytooyiis ākookoy.”

¹⁶Yotoo, kukubuy kuut :booyichoo tibtemu āk ang'wan choo kēēbuurēē ng'ēchērōōkaab bāytooyiisyēēt ām taayeetaab Yēyiin. Kusilto Yēyiin

¹⁷kumwooyē kule, “Yēyiintēētaab kāāmuukēy, nyoo mii, ānkimii, kēēbiruung' kōōnkōy kuuyu kēēbooru kāāmuukēywēēkuuk ānkēētoowu ibāytooyiisyē.

¹⁸Kinyēēr :biikaab kōōrēēt, neennyi +mēēng'woonchi bichoo. Mii wokuyitu :bēsyēēt nyēē /kiitiilchinē ng'aleek biiko choo kiikubēk /ānkēētuwēn motwoorikuuk choo wōōrkooyikuuk. +/Mākēētuwēn biikuuk choo iywēyiing' ānku minkēēch nto ku wōōyēch. /Kiimukuusē choo imukuusē kōōrēēt.”

¹⁹Kiyaataat :Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy nyēē kiimuuchē :Sāāntukuutaab Kiroottyeenyii kutook. Kiiwēchē :iileet, kōōruumē :kōōrēēt ānkutulē, kōōring'riing'ē ānkuroong'u keey :kweyaanteet nyēē mā mining'.

Ng'oong'uutyēēt 12

Koorko ākoo tyoony nyēē yong'oos

¹Kitook :kiy ām barak nyēbo kwōng'uut. Ki koorko nyēē /kikiiluumee asiista ānkimii :araaweeet ng'wēnyuutaab kērēēnkōōkyii. /Kikiilookyi mēt nkwaatyeet nyēē /kikēētētyi kookeelik taman āk āyēēng'.

²Kikooyaat :koorkoonoto. Nto yu mākusich, kōōnchō kubo ng'woonintaab sichēēt.

³Kitook subak :kiito ake nyēbo kwōng'uut ām barak. Ki chēēsoosum :kiyoo nyēē ki arraa ānkiboonto mētēwook tisab āk kuuynook taman. Kikiilookyi mēt ake tukul kuutwēēt nyēbo bāytooyiisyēēt.

⁴Kimastee :tyoonyoo saaruuryeenyii komosta akeenke ām sōmōk nyēbo kookeelik ām barak kurārākyi kōōrēēt. Kiiyyoonyēē :chēēsoosum taayeetaab koorkoonoo kimāchē kusich, si yoo sichē, kwaam leekweet bakeenke.

⁵Kisich :koorkoonoo wēēro nyēē makubayta kōōrēēt kumukuul ām kirōktaab karneet. /Kikeesar lakwanaa ākoy yēē bāytooyiisyēē :Yēyiin.

⁶Mākumwēchi :koorkoonoo kōōr nyēē suurkwēēn wōlēē kiikuchōbchi :Yēyiin /ānkēēriib ām bēsyōōsyēk 1,260.

⁷Nto mii yoo, kuchēy :booryēēt ām barak. Kibooryēē :Mukāyil āk malayikaanikyii chēēsoosum. Kuyēēt :nkinee chēēsoosum kuboonto keey lukēēnyii,

⁸nteenee /kikiibēl chēēsoosum. Yotoo, /kēēwōōnunēē inee barak

⁹/kēēwunuk kuchō ng'wēny. Inee :eereenaanaa kibo kēny nyoo /kēēkuurēē Kibrōkōsyootēēt ākoo Syeetaani nyoo kikēntooy biiko tukul ām kōōrēēt. Kunyoo, /kikēēwunukunēē tyoonyoo barak kuboonto keey lukēēnyii tukul kuchō kōōrēēt.

¹⁰Nto mii yoo, akas kuutiit kukuurunēē barak kule, “Kaakuyit nanyuun :soboontaab Kaab Yēyiin, bāytooyiisyēēnyii, kāāmuukēywēēkyii āk choo bo Kāārārōokiintēēt. /Kāākiituruur nyoo king'ālōolēē mbo ng'eetaabiya bēēt āk kwēēmooy nyēē miyaat ām taayeetaab Yēyiin.

¹¹Kiibēl :mbo ng'eetaabiya chiichoo ām kiisēēnikaab Mēēnkit āk manta nyēē kimwoowu :icheek ākoo subak kuuyu kikiikuchamta soboonwēkwaa kubo ng'aleechaata.

¹²Kunyoo, lēyyē, kung'erech :wōliin bo barak āk biiko choo minyē wōlooto! Tyaa sōō :mēēyinto nyēē mākunyōōr :kiy ake tukul nyēē tinyē soboon ām kōōrēēt āk araarayta, kuuyu kāākūrēk :Kibrōkōsyootēēt. Nyēērunoot :inee miisin, kuuyu inkētē kule kāākung'ētyi :bēsyōōsyēk chēē ng'ēri.”

¹³Yu kakas :chēēsoosum kule ākoo /kāākēēwunuk kuchō ng'wēny, kutoow kukeeyanaat koorkoonoo kisichē wēēroo.

¹⁴Nteenee /kikiikoochi koorkoonoo kebebaak chēē wuu chēbo siirērēēt nyēē wōō kuteereertee ākoy wōlēē /kikēēsātyi ām wōlooto bo suurkwēēn. Kimāchāktōōs /bokēēriib koorkoonoto ām wōlooto kēnyiisyēk sōmōk āk kisiincheet simānyōōr :eereenaanaa.

¹⁵Yotoo, koong'uung' :eereenaanaa bēēko ām kuutiinyii kuroot kuu āynēēt sukutwaar koorkoonoo.

¹⁶Nteenee kiyaatakay :ng'wēnyuut ankoochiim bēēchoo kiing'uung'u :tyoonyoo.

¹⁷Kinyēēr :chēēsoosum ānkuchōb keey wokubooryootēē lōkōkaab koorkoonoo alak choo kiriibē mākuutēkaab Yēyiin ānkukoonyitē ng'aleekaab Yēēsu.

¹⁸Nto mii yoo, kuwo :chēēsoosum yēbo sakaramteetaab araarayta.

Ng'oong'uutyēēt 13

Tyoong'iik āyēēng' chēē yōng'ōōsēch

¹Yooto, akas tyoonyto ake kusyoorunēē keey araarayta. Kiboonto :tyoonyoo mētēwook tisab āk kuuynook taman. Kimii :kuutwōōsyēkaab bāytooyiisyēēt kuuynoochoo /ānkikikēēsirchi mēt ake tukul kaayna nyēē intosuurtooy Yēyiin.

²Kikerkeey :bōōrtaab tyoonyi nyēbo mēliil ankikerkeey :mukuunkookyii chēbo siiburukuut. Kikerkeey :kuutiit ake tukul nyoo bo ng'ētuny. Kirōōbchi :chēēsoosum tyoonyi kāāmuukēywēēk āk nkuruukaab bāytooyiisyēēt.

³Kiboonto :tyoonyoo ng'waayeet nyēē ki wōō miisin ām mētīt akeenke nteenee kikiikusob :ng'waayaanaa. Kiilat :biikaab kōōrēēt tukul kubo ng'aleechaa ānkutoow kurub tyoonyoo.

⁴Kikutunkyi :biiko chēēsoosum, kuuyu kirōōbchi tyoonyoo kāāmuukēywēēk ānkukutunkyi mbo subak tyoonyooto. Kiteeb kule, “Ng'oo :nyēē kiikērkēyēē tyoonyi ānku ng'oo :nyēē imuuchē kubooryēē?”

⁵/Kikēēchāmchi tyoonyoo kung'āloolē nyēē ng'āsē keey ānkōōntosuurtooy Yēyiin. /Kikiikoochi mbo kāāmuukēywēēk kuyēyiisyēē ām ārook artam āk āyēēng'.

⁶Kiintosuurto :tyoonyoo Yēyiin āk wōloo minyē āk mbo biiko choo mii kibkōōnkōy ām ng'al chēē kimwooyē.

⁷/Kikiikoochi tyoonyoo kāāmuukēywēēk kubooryēē biikaab Yēyiin ānkōōbēliis. /Kikiikoochi kāāmuukēywēēk kubāw yēēmēēt ake tukul, kōōrēēt āk bōrōryēēt ake tukul.

⁸Mākukutunkyi tyoonyoo :biiko tukul choo minyē kōōrēēt, choo mēēbērē sirootiin :kooynōōkwaa kitaabuutaab soboonto kuchakee /kumanaakeeyey kōōrēēt. Kitaabuuni ku nyoo bo Mēēnkoo /kikēēbārē.

⁹Nyoo yēbē yiit kukas ng'aleechu:

¹⁰Biiko choo /kiikiitiilchi kule /kēēnāmē /ankeebeeta, +/makeenam /ankeebeeta. Nto choo /kiikiitiilchi keebaree chōōkiit, +/makeebaree chōōkiit. Yoo yēyāktōōs :ng'aleechu kumāchāktōōs kumuytoochinē :biikaab Yēyiin ānkōōkoosēē keey inee.

¹¹Nto mii yoo, akas tyoonyto ake kōōtuung'unēē kōōrēēt ng'wēny. Kiboonto :nyoo kuuynook āyēēng' chēē kerkeey chēbo mēēnkich ānkiing'āloolē kuu chēēsoosum.

¹²Kiyēyiisyēē kāāmuukēywēēkaab bāytooyiisyēēt chēbo tyoonyoo /kikēērōōbchinē kāāmuukēywēēk. Kiyey biiko tukul ām kōōrēēt kukutunkyi tyoonyoo kibo taay nyoo kikiikusob :ng'waayeenyii.

¹³Kiyey :tyoonyi ng'al chēē -/mākyoomu kuu kule, kitōōrunēē maata barak kukāsē :biiko tukul.

¹⁴Kilātunēē biiko yēyuutēchoo -/mākyoomu āk kāāmuukēywēēchoo /kikiikoochinē kuyeyee taayeetaab tyoonyto nyoo kibo taay. Kimwoochi :tyoonyoo biikaab kōōrēēt tukul kuyey āynātēēt nyēē /kiisōōtēē tyoonyoo kikiikusob :ng'waayeenyii nyoo /kikiikōōtēē ām chōōkiit.

¹⁵/Kikiikoochi tyoonyi bo āyēēng' kāāmuukēywēēk kōōbuusyi āynātoonoo /kikiikērkēyēē tyoonyoo kibo taay, sukung'eet kung'alaal :āynātoonooto sukōōsākyi biiko tukul choo kimākutunkyinē āynātoonoo /keebakach.

¹⁶Kikērchi koong' subak :tyoonyoo biiko tukul /kiikoochi bēēruutook āwutaab taay nto tokoch nyēē mātiny ku nyēē mining', nyēē wōō, chēē bānoon nto ku mokorēēn, chēē motwoorik nto chēē bāwu keey.

¹⁷/Kikeeyey kuu nyooto sukung'eet māmii :chii nyēē /kēēchāmchinē kwaan nto kwaalta kiy yoo māboonto bēēruutyoonoo. Kimāchāktōōs :bēēruutyoonoo ku kaayneetaab tyoonyoo nto ku kiyēē ibooru kāāyiitēēnyii.

¹⁸Māchē :ng'aleechu kiirnātēēt. Chii ake tukul nyoo yēyiisyēē mētinyii, kōōyiit ānkōōnkēt kiyēē ibooru :kāāyiitēētaab tyoonyoo kuuyu kaayneetaab chii :kāāyiitoonoo. Kāāyiitoonoo ku 666.

Ng'oong'uutyēēt 14

Mēēnkit ākoo biikyii

¹Nto bēē akaste, akas Mēēnkit nyēē kēēyyoong'ēē lekemeetaab Sāāyōōn kuboonto keey biiko 144,000 chēē kitinyē kaayneetaab Mēēnkoo āk nyēbo kwaan ām tokoochikwaa.

²Kyaakas kuutiit nyēē kichōōnēē barak nyēē kiiruumē kuu bēēkaab chēēsuruur ānkutulē kuu iilootik. Kikerkeey nyēbo biich chēē kibutē bukantiin,

³kutyēēnē tyēēnto nyēē lēēl ām taayeetaab ng'echereetaab bāytooyiisyēēt āk yoo mii :tukuuchoo ang'wanu choo sobchootiin āk booyichoo. Māmii :chii nyēē kiimuuchē kooneet keey tyēēni, nteenee bichoo 144,000 choo /kiikiiraraach ām kōōrēēt chēē kiineet keey.

⁴Bichooto ku choo kisatee keey martaayeet kuuyu kiriib keey kumanam :sumto ānku icheek :chēē rubootē Mēēnkoo. /Kikēēwālāng'unēē bichoo wōlēē mii :biiko tukul ām kōōrēēt. Icheek :taabteet nyēbo taayta /kiiyokoochi Yēyiin nyoo boonto keey Mēēnkoo.

⁵Kimāboonto :bichoo ng'wiiynan nto ku lēēlis.

Kiiboor :malayikaanik sōmōku bēsyēētaab ng'woonin

⁶Kyaakas malayikeet ake kutēērēertooy ām barak kuyibē lōkōōywēk chēē kārōomēch chēbo kibchuulyo. Kimāchē wokwoomchi kōōr ake tukul, yēēm ake tukul āk bōrōryōōsyēk tukul.

⁷Kikuurchinē barak kule, “Lēyyē, oywey Yēyiin ānkōōsiltē wōōyinnyii kuuyu kaakuyit :bēsyēēt nyēē mākōōtiilchi biiko ng'aleek. Ōkutunkyi nyoo kiyēyē wōliin bo barak, kōōrēēt, araarayta āk bēy alak tukul.”

⁸Kookeer :malayikeet nyēbo āyēēng'. Kikuuru :nyoo kule, “Kaakuburyet, kaakuburyet :Bābulōōn kiriinkoonoo wōō nyoo kitoorta biiko ām kōōrōōsyēk tukul ām muchasnyii kubōōkiit ānkuyēyē ng'al chēbo rōkōs.”

⁹Kookeer :malayikeetaab sōmōk kukuurchinē barak kule, “Chiito nyoo kākutunkyi tyoonyoo nto āynātoonoo kerkeey tyoonyoo, nto /kēēsirchi tokochnyii nto ku āwunyii bēēruutyēētaab tyoonyoo,

¹⁰mākutuuyēē :chiichoo ng'woonintaab Yēyiin kuyem. Kōrōōm :ng'wooninoo miisin. +/Mākēētōōrchi chiichoo maat nyēē ng'āsyānē, kukāsē :malayikaanik chēē churtootiin āk Mēēnkit.

¹¹Mākukuululuuytōōs :yyētiit ākookoy ām wōloo /kiing'woonchinēē icheck. Mākoy kōōmuung'iis mbo kisich :biiko choo kikutunkyinē tyoonyoo nto āynātoonoo kerkeey tyoonyoo ānkuboonto bēēruutyēētaab kaayneetaab tyoonyoo.”

¹²Māchāktōōs nanyuun kumuytooy :biikaab Yēyiin choo riibē mākuutēkyii ānkōōbuur kōōkoosēē keey Yēēsu.

¹³Nto mii yoo, akas kuut nyēē kikuur ām barak kule, “Sir ng'aleechu: Kuchakee ra, ibēruurootiin :biiko choo ikooytooy soboonwēkwaa kubo Mokoryoontēēt. Ēē, mwooyē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin kule mākōōmuung'iis ām yiisyēēng'waa +/ānkumākēētuwēn ām kiyēē kiikuyey.”

Kēsiisyēēt ām kōōrēēt

¹⁴Kyaakaste, nto ābērē ālē, kimii taayeenyuu :chii nyēē kikiibuurēē boolta nyēē lēēl. Kikiilaach :chiichoo kuutwēētaab bāytooyiisyēēt nyēē /kikeeyeyee ta-aabuut ankikinam nkesuut nyēē ng'atiib.

¹⁵Yooto, kuchuwunee :malayikeet ake Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy ānkukuurchi chiichoo kiibuurēē booltaanaa kule, “Kēsiisyēē nkesuung'uung', kuuyu kaakuyit :bēsyēēt nyēē /kēēkēsiisyēē ankookuyem kōōrēēt /keekes.”

¹⁶Yooto nanyuun kutoow :chiichoo kimii boolteet kukes kōōrēēt.

¹⁷Kichuwunee :malayikeet ake Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy āk nkesuunyii nyēē ng'atiib.

¹⁸Kichuwunee :malayikeet ake kāābkōrōs :nyēē kiiyyoonkyinē komosta nyēē kirubtooy keey āk maata ānkukuurchi malayikeet nyoo kibo taay kule, “Kēsiisyēē nkesuung'uung'. Iruruuch musābiibuunēk ām kōōrēēt, kuuyu kōōkururyo.”

¹⁹Kikes :malayikaanaa nanyuun kōōrēēt, nto kāākuyityo, kutōōrchi musābiibuunēchoo yēē /kiitoortoorēē /kiing'woonchi miisin.

²⁰/Kikiitartaar musābiibuunēchoo ām kiriinkoonoto saang'. Kiilala :korotiik ām kōōrēēt. Kirootee kōōrēēt ām kōōyinto nyēbo kiilomiitaanik bokolwookik sōmōk ānkiimuuchē kooluum faraasiit nyēē keeweer.

Ng'oong'uutyēēt 15

Malayikaanik tisab āk mēēyinwēk tisab chēbo lētuut

¹Kyāākāsyi tukuuk alak chēbo kwōng'uut barak. Kyaakas malayikaanik tisab chēē kimii wokuyibu mēēyinwēk tisab chēbo lētuut.

²Kyaakas kiy nyēē wuu araarayta nyēē ki tankilil kuu kiiyēēt kuliblibēnē kuu maata. Kyaakas subak bichoo kiibēlē tyoonyoo āk āynātoonoo kerkeey tyoonyoo ākoo kāāyiitēēt nyoo kiibooru kaayneenyii. Kikiiyyoong'iis yoo bo araarayaa komos, kukanam bukantiinek chēē kēēkoochinē :Yēyiin.

³Kityēēnē :bichoo kōōkoostooy Mēēnkit kuu wōloo kityēēntooy :Muusa tyēēntaab kāābēliisyēēt. Kityēēnē kule, “Lēyyē, Mokoryoontēēt Yēyiintēēnyoo, nyoo bāwu kiy ake tukul. Wōōyēch ānkubo kwōng'uut :tukuuk chēē iyēyē. Bāytooyiintēēntaab biiko tukul, chuulootiin :tukuuchoto ānkubo man.

⁴Mokoryoontēēt, ng'oo :nyēē -mēēywēyiing' āmēētōrōrē kaayneeng'uung'? Inyiing' :nkit nyēē itiliil. Makukwa :kōōrōōsyēk tukul bokukutung'uung', kuuyu kōōkutook kule churtootiin :yēyuutēkuuk.”

⁵Yu kāākuyityo :yoo, akas kuyootāktōōs :Kitōōkiit ām Kōōtaab Yēyiin ām kibkōōnkōy

⁶ankuchuw :malayikaanichaa tisabu choo kimii wokuyibu mēēyinwēk tisab. Kikiilaach :malayikaanichaa sirook chēē leelach kut kōōlēkēchēēchtōōs /ānkikēēmūrēē tēkēētikwaa ānōōkaab ta-aabuut.

⁷Kiikoochinoot :akeenke ām tukuuchoo kisobchootiin ang'wan malayikaanichaa tisab kibuumbōōk tisab choo /kikeeyeyee ta-aabuut. Kinyiyootiin kibuumbōōchoo :ng'woonintaab Yēyiin

⁸ankikiker Kōōtaab Yēyiin :chēēbkēēruut nyēē kichōōnēē lēbkēēyyēēntaab Yēyiin āk kāāmuukēywēēkyii. Kimāmii :chii nyēē kiimuuchē kōōwut Kōyotoo ākoy kung'ētito :mēēyinwēchoo tisabu choo kiyibu :malayikaanichaa tisabu.

Ng'oong'uutyēēt 16

Kibuumbōōk tisab chēbo ng'woonintaab Yēyiin

¹Nto mii yoo, akas kuutiit nyēē kikuurunēē Kōōtaab Yēyiin kumwoochinē malayikaanichaa tisab kule, “Bōōwāsyi kōōrēēt ng'woonintaab Yēyiin nyoo mii kibuumbōōchoo tisab.”

²Kuwo :malayikeet nyēbo taayta ānkuwāsyi kōōrēēt tukuuk chēē kimii kibuumbeenyii. Yoto, kunam biiko :ng'woowōōk chēē yōng'ōōsēch ānku ng'woonēch. Bichoto ku choo kiboonto bēēruutyēētaab tyoonyoo āk choo kikutunkyi āynātoonoo kerkeey tyoonyoo.

³Kuwāsyi :malayikeet nyēbo āyēēng' tukuuk chēbo kibuumbeenyii araarayta. Yoto kuweek :bēēko kukerkeyiit korotiikaab muusyoo. Kime :tyoony ake tukul nyēē kimii araarayta.

⁴Kuwāsyi :malayikeetaab sōmōk tukuukaab kibuumbeenyii āynōōsyēk āk koong'iikaab bēēko. Kiweek :bēēchoo tukul kuyēk koroti.

⁵Nto mii yoo, akas kumwooyē :malayikeet ake nyēē kiiyyoonkyinē komosta nyēbo bēēko kule, “Wōōy, wēē, Yēyiin, imiitē :inyiing' ra nyoo kiimiitē kung'eetee kēnyiis āk kēnyiis. Keeyey manta ām kiyēē 'keetiil.

⁶Kuuyu kiikuwasta :bichoo korotiikaab biikuuk āk wōōrkooyikuuk, misyinē kuyye ng'woonini.”

⁷Kyaakas subak kuutiit ake nyēē kikuurunēē kāābkōrōs kule, “Wōōy, wēē, Mokoryoontēēt Yēyiintēēnyoo nyoo bāwu kiy ake tukul, bo man ānku chuulaat kiyēē 'itiilē.”

⁸Kuwāsyi :malayikeet nyēbo ang'wan tukuuk chēbo kibuumbeenyii asiista. Yoto /kēēchāmchi asiista kōōmēlmēēl biiko.

⁹Ānkoo /kikiimēlmēēl bichoo, kitay :icheek kureenye keey ānkōōtōrōōr Yēyiin. Nteenee kitas taay kuchub Yēyiin nyoo kitōōrchinē icheek tāng'āng'utēchoo.

¹⁰Kuwāsyi :malayikeet nyēbo muut tukuukaab kibuumbeenyii wōloo bāytooyiisyēē :tyoonyoo. Kitub :mēēnānēēt yēēmēēnyii, kōōkitiit :biiko keelek nyēē kāng'woonchi

¹¹ānkuchub Yēyiintēētaab kibkōōnkōy kubo ng'wooninto āk ng'woowōōk chēē kiboonto. Nteenee kitay :icheek kureenye keey.

¹²Kuwāsyi :malayikeet nyēbo lo tukuuk chēbo kibuumbeenyii āynēētaab Fraati. Kitēēny :āynoonoo kut kunyōōr :bāytooyikaab koong'asiis kēēlto nyēē sukwoowunēē.

¹³Kyaakas tāmirmirook alak sōmōk chēē miyootēch, chēē kikerkeey mōōrōrōōchook. Kichōōnēē :tāmirmiryēēt ake kuutiitaab chēēsoosum, kuchōōnēē :ake kuutiitaab tyoonyoo ānkuchōōnēē :ake kuutiitaab wōōrkooyoontēētaab ng'wiiynan.

¹⁴Tāmirmirook :choo chēē miyootēch chēē yēyē ng'al chēē -/mākyoomu. Bokōōwuruurootē :tāmirmiroochoo bāytooyikaab kōōrēēt tukul kumukuul kōōruruuch biiko kuyey booryēēt ām bēsyoonoo wōō nyoo bo Yēyiintēetaab kāāmuukēy.

¹⁵(Kimwooyē Yēēsu kule, “Ōyēbchi yiit, +māāmuung'u kuu chii chōōriin! Ibēruuroot :chii nyoo chōbtooy keey sirookyii simāwēēsyētoot kibchuraat ānkunyōōr muyātēēt.”)

¹⁶Kiituuyēēchi :tāmirmiroochoo miyootēch bāytooyikaab kōōrēēt āk lukōōsyēkwaa yēē /kēēkuurē ām kuutiitaab Iburanee kule Armaketoon.

¹⁷Kuwasta :malayikeet nyēbo tisab tukuukaab kibuumbeenyii kusērētyi wōlto ake tukul. /Kikēēkuurunēē yēē /kēēbāytooyiisyēē ām Kōōtaab Yēyiin kule, “Kāākuyityiin!”

¹⁸Kiiwech :iileet, kutul ānkōōring'riing' :kōōrēēt nyēē kōrōōm miisin. Mānāatook kibring'ring'nyēēt nyēē tēē nyooto kung'eetee /kakeeyey kōōrēēt!

¹⁹Kiitēēsunēē keey :kiriinkoonoo wōō bo Bābulōōn sōmōk ānkuburyēēt :kiriinkōōsyēk tukul ām kōōrēēt. Kiing'woonchinēē :Yēyiin kiriinkoonoo nyēērunēēnyii nyoo kikiinyiit kikōōmbēēt.

²⁰Kiling'ta :kōōrōōsyēk tukul choo kiikwēēn :bēēko ām araarayta ānkubootyo :nkicheek lekemoosyek.

²¹Kirārākyi biiko :kweyaanteet nyēē kiyitē kiilōōnik sosom. Kichub :biiko Yēyiin kubo mēēyini bo kweyaa kuuyu ki mēēyin :nyoo nyēē -/mākyoomu.

Ng'oong'uutyēēt 17

Koorko nyēē ki choonchooyēn

¹Kichō :malayikeet ake ām choo kiboonto kibuumbōōk tisab ānkumwoowoo kule, “Chōō āboorung' ng'wooninto nyēē mākunyōōr :koorkoonoo choonchooyēn nyoo lēēkitēē :lōōswēk chēē chaang'.

²Kirwootoot keey :bāytooyikaab kōōrēēt āk koorkoonoto ānkōōbōōkiit :ng'ōōkisnyii biiko ām kōōrēēt.”

³Nto mii yoo, kukalabaa :malayikaanaa ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin ākoy kōōr nyēē suurkwēēn. Kyaakas ām wōlooto koorko nyēē kēēbuurēē bataytaab tyoony nyēē arraa. Kikinyiy bōōrtaab tyoonyoo :kooynōōk chēē mōrē Yēyiin. Kiboonto :tyoonyoo mētēwook tisab āk kuynook taman.

⁴Kikiilaach :koorkoonoo sirook chēē siimootyoonēch āk chēē ārroonēch. Kiilēkēchēēchtōōs :siroochoo ām ta-aabuunek āk rwoontōōk chēē kāroorānēch ākoo sanayeek chēē ālē beesaanik chēē chaang'. Kikinam :koorkoonoto

kikōombēetaab ta-aabuut nyēē kinyiy :tukuuk chēē miyootēch chēbo rōkōstaab choonchooyēnātēēnyii.

⁵/Kikēēsirchi tokochnyii kaayna nyēē /kikiyeelee ng'al kule: 'Bābulōn nyoo wōō, kaametiitaab koor chēē choonchooyēn āk rōkōstaab kōōrēt.'

⁶Kibōōkitoot :koorkoonoo korotiikaab biikaab Yēyiin choo kyoomu lōkōōy kurubta keey āk Yēesu. Kyaalat miisin yu kaakas koorkoonoo.

⁷Kimwooy :malayikaanaa kule, "So, nto yu 'ilātē? +Māābooruung' anii kiyēē iyeelaat nyēē rubtooy keey āk koorkoonoo āk tyoonyoo boonto mētēwook tisab āk kuuynook taman nyoo kēēbuurēē :inee.

⁸Kisoboot :tyoonyoo kēēkāsē āmēētākumii ra. Nteenee makuchuwunee nkōriit nyēē māng'ētē /ānkubokiimukuus kutukul. Makoolat :biikaab kōōrēt choo mēēbērē sirootiin :kooynōōkwaa kitaabuutaab soboonto kuchakee /kakeeyey kōōrēt, yoo kakas tyoonyoo, kuuyu kisoboot taay, mēētākumii ānkumākuchō.

⁹Māchē :ng'aleechu kiirnātēēt. Mētēwoochoo tisab ku lekemoosyek tisab wōlēē tēbunēē :koorkoonooto.

¹⁰Nto subak ibooru bāytooyik tisab. Kiikukeeyta :bāytooyik muutu, kumiitē :akeenke kubāytooyiisyē, nto ake kumānāāchō. Nto yoo kāchō :nyooto, mākubāytooyiis bēsyōōsyēk chēē ng'ēri.

¹¹Nto tyoonyoo kisoboot kēny āmēēkumiitē ra, ku bāytooyiintēētaab sisiit. Kerkeey :inee choo kibo taay tisab /ankumabokiikarbuus.

¹²Kuuynoochoo 'kēēkāsē taman, ku bāytooyik taman chēē mānāānyōōr wōlēē bāytooyiisyēē, nteenee +/mākiikoochi kāāmuukēywēēk kubāytooyiis āk tyoonyoo ām bārooyinto nyēē mining' buch.

¹³Sōōchiintōōs :bāytooyik ānkumākuyētyēēchi :icheek tyoonyooto kāāmuukēywēēk.

¹⁴Mākubooryēē :bāytooyichu Mēēnkit, nteenee mākōōbēl icheek :Mēēnkit, kuuyu boonto :Mēēnkit kāāmuukēywēēk kubiir mokorēēnik alak tukul ānkubāwu bāytooyik alak tukul. Mākwoomchi :Mēēnkit booryēēt bichoo ikoosēē keey inee choo /kikeekwey ānkukuurootiin."

¹⁵Nto mii yoo, kumwoowoo :malayikaanaa kule, "Lōōswēchoo 'kēēkāsē, choo kālēēkitēē :koorkoonoo choonchooyēn, ku kōōrōōsyēk, yēēmōōsyēk āk bōrōryōōsyēk.

¹⁶Mākuwēch :tyoonyoo ākoo kuuynoochoo taman koorkoonoo choonchooyēn. Mākōōnēmūnēē inee kiy ake tukul kubuut kung'ēt kibchuraat. Makwaam bōōrtaab koorkoonoo ānkōōmukuus ām maat.

¹⁷Yēyē :bāytooyichoo kuu nyooto kuuyu kiikuchōbchi icheek :Yēyiin kuyey kiyēē mākyinē :inee. Kunyi, mākuchāmchiin :tukul kōōkoochi tyoonyoo bāytooyiisyēēng'waa ākoy kuyityiin :ng'aleekaab Yēyiin.

¹⁸Koorkoonoo 'kēēkāsē ku kiriinkēēt nyēē bāwu bāytooyikaab kōōrēēt tukul."

Ng'oong'uutyēēt 18

Kaakarbuuseetaab kiriinkēētaab Bābulōōn

¹Yu kāākuyityo :choo, akas malayikeet ake kurēkunēē barak. Kiboonto kāāmuukēywēēk chēē wōōyēch miisin ānkitinyē :lēbkēēyyēēt nyēē ikwēnyē kōōrēēt.

²Kikuurchi barak kule, "Kaakuburyet! Kaakuburyet :Bābulōōn kiriinkoonoo wōō! Kāākuyēk kaytaab tāmirmiryo ake tukul nyēē miyaat, wōlēē wooyētēē :tariiteet ake tukul nyēē mā lubkoob āk tyoong'in chēē mā lubkoobēch.

³Kiikōōbōōkiit kiriinkoonoo :muchastaab ng'al chēbo rōkōs ankutay Yēyiin. Kiikumarta :bāytooyikaab kōōrēēt āk kiriinkoonoo ānkumokornooneē :cheemung'aariisyeek ng'al chēbo leles chēē /kēēyēyē ām wōloto."

⁴Nto mii yoo, akas /kēēkuuru ām barak kule, "Biikyuu, ōng'ēētyēē wōloto simōōlumchi rōkōstaab kiriinkoonoo ānkōōtuuyēē ng'woonin nyēē mākunyōōr :kiriinkoonoo.

⁵Kiikōōtuul keey :rōkōstaab kiriinkoonoo kut kiikuyit barak, āmānāāwuutyēē :Yēyiin miyootyēēt nyēē /kēēyēyē ām wōloto.

⁶Kunyalil :kiriinkoonoo kuu yoo kiinyāliilē :inee alak, /kēēyookyi inee kunyil āyēēng' ām kiyēē kiikuyey, /kēētāsyi kunyil āyēēng' ng'wooninto nyēē kiikoochi :inee chuut.

⁷Kunyōōr :kiriinkoonoo nyalil āk lōōkik ām bārooyinto nyēē tēē nyēē kibo lelesta āk ng'aseetaab keey nyoo kiboonto. Kimwooyēē moo ām mēēnātēēt kule, 'Āyēku koorko bāytooyiin āmāyēku musuk āmākoy kwaama :nyalil bēsyēēt ake.'

⁸Nteenee mākuchōōnchi :mnyaat ām bēsyēēt akeenke nto chooto ku kēmēwuut āk nyalil. Makookarbuus :maata, kuuyu Mokoryoontēēt Yēyiin nyoo itilchinē kiriinkoonoo ng'aleek kubo kāāmuukēy.

⁹Yoo kakas :bāytooyikaab kōōrēēt choo kitāyē Yēyiin āk choo king'ērēkyinē lelesta ām kiriinkoonoo yyētiit āk maat ām kiriinkoonoo, mākuriiryō miisin.

¹⁰Mākōōyyoonyēē :bichoo yēē lōō kukeenyokoorta icheek :ng'wooninto nyēē mii yooto. Makwaam mbuy kumwooyē kule, 'Ng'woonin wē, ng'woonin! Wōōy, wē, kiriinkooni wōō! Wōōy, baabaay, wē, Bābulōōn, kiriinkoob kāāmuukēy! Yyē,!kēēmukusēē asiista akeenke baateey?'

¹¹Makuriiree :cheemung'aariisyeek kiriinkoonoo, kuuyu māmii :chii subak nyēē tākwoolchinē tukuukwaa

¹²bo ta-aabuun, feetaan, rwoontōōk chēē kāroorānēch āk sanayeeek choo ālē beesaan chēē chaang', sirook chēē siimootyoonēch chēē kāroorānēch āk ankoosyek choo chābooyēch ānku ārroonēch, keetiik choo boong'u nyēē anyiny āk tukuuk tukul choo /kikeeyeyee keelteetaab bēēlyoontēēt āk choo /kikeeyeyee keetiik choo ālē beesaan chēē chaang', syaabaan, karnaak āk rwoontōōchoo ilēkēchēēchē choo /kēētēēksēē.

¹³Tukuuk alak ku chēbo mutālāsiiniit, tukuuk choo /kiinyunkuruurēē nkwēēk, choo boong'u nyēē anyiny āk maanemaane, tifaayiik āk mwaayta, busyeeek āk nkoonuuk, tuuka āk kēēchiirēk, faraasiinek āk kōrōkōchōōnik ākoo mbo biiko.

¹⁴Mākumwoochinē :cheemung'aariisyechara kiriinkēēt kule, 'Kōōkubootyēēniing' tukuukaab leles choo kwēēmāchē miisin ankookuteereerteeniing' :bāyting'uung' tukul āk wōōyinng'uung' nyēē mākoy wēēnyōōru bēsyēēt ake.'

¹⁵Mākōōyyoonyēē :cheemung'aariisyechara yēē lōō ām kiriinkoonoo kikiikōōmokornoon icheek ānkumuuyo kubo nyaliltaab kiriinkoonoto. Mākwoomē mbuy kumēēysē

¹⁶kule, 'Ng'woonin, wē, ng'woonin! Wōōy, wē, kiriinkooni wōō! 'Kiilaach sira nyēē nusaat, nyēē siimaatyaa ānku arraa, kiilēkēchēēchē ām ta-aabuut, rwoontōōy āk sanayeeek chēē ālē beesaan chēē chaang'!

¹⁷/Kaakiiburyeet bāytinoo tukul nyoo kō mā mining' ām asiista akeenke baateey!' Mākōōyyoonyēē wōlēē lōō kōōsiroorchī keey kiriinkoonoo :biiko choo yibē mwēēnkōōsyēk āk mbo biiko choo bēētēē ānkuyēyiisyē āk choo āliisyootē ām mwēēnkōōsyēchoo.

¹⁸Yoo kakas yyētiit āk maata nyēē mii kiriinkoonoto, mākumwooy kule, 'Yyē! Kaakwaaran :kiriing' nyēē kōbo kwōng'uut.'

¹⁹Mākuwāsyinē :bichoo tēērtit mētēwookwaa kōōboor mēēysēēt kōōnchōōytōōs kule, 'Ng'woonin, wē, ng'woonin! Wōōy, wē, kiriinkooni wōō! Kiimokornoon biiko tukul choo kiboonto mwēēnkōōsyēk ām araarayta ām bāyting'uung'! So, keeburyetee asiista akeenke buch?'

²⁰Ong'erech ōō, :malayikaanik ākoo biikaab Kiriistō! Ong'erech lēbkēēyik āk wōōrkooyikaab Yēyiin. Kakooruusta :Yēyiin kiriinkoonoo kurub kuu wōloo /kikēēyēytook."

²¹Yu kāākuyityo :yoo, kunam :malayikeet nyēē kiboonto kāāmuukēywēēk miisin rwaanteet nyēē tēē rwaanteetaab ng'oosyō ānkuwiirchi araarayta ānkumwooy kule, "+/Mākiiryookuung' areet akeenke wē, kiriinkooni wōō bo Bābulōōn ām nkuruuk kuu rwaantaanaa, nyēē mākoy /bokeekasing' bēsyēēt ake.

²²-Māwokutookunēē bēsyēēt ake wōlēē imiitē :biiko chēē tyēēnē ānkubutē bukantiinek āk chēē kuutē kurēēruunēk āk aryeembuunek. Mākoy kutookunēēniing' subak :kiitoong'iintō ake tukul nto ku :biich chēē ng'oosyē.

²³Mākoy kulay :taari kulēbkēēchiing' bēsyēēt ake. Mākoy /bokyaam saakweetaab kooyēēy ake tukul ām wōlēē imiitē. Kitookunootiin :cheemung'aariisyekuuk ām kōōrēēt. Kiikutēwēchākiis :biiko tukul kubo mosoonkoyeenikuuk.

²⁴/Kikiitaatee āriing'uung' korotiikaab wōōrkooyik āk biikaab Kiriistō āk chēbo biiko tukul choo /kikēēbākāchē ām kōōrēēt."

Ng'oong'uutyēēt 19

Saakweetaab kooyēēy nyēbo Mēēnkit

¹Yu kakeeyta :yoo, akas bōlāt nyēbo biich chēē chaang' kumwooyē kule, "Aleluuya! Kāārārookiintēēt :Yēyiintēēnyoo, itōrōōroot ānku cheechii :kāāmuukēywēēk.

²Bo man ānku chuulaat :kiyēē itiilē. Kiikōōtiilchi ng'aleek koorkoonoo ki choonchooyēn, nyoo kinyēērēē kōōrēēt ām rōkōsnyii bo martaayeet. /Kikiing'woonchi koorkoonoo, kuuyu kibakach :inee choo kiyēchinē Yēyiin yiisyēēt.

³Aleluuya! Chiiltooy ākookoy :yyētiit ām kiriinkoonoo."

⁴Kikutunkyi :booyichoo tibtemu āk ang'wan ākoo tukuuchoo sobchootiin ang'wan Yēyiin nyoo kimii kēēbuurēē ng'echereetaab bāytooyiisyēēt kumwooyē kule, "Aameen, aleluuya."

⁵Nto mii yoo, kuchōōnēē :kuut yēbo ng'echeraanaa nyēē kimwooyē kule, "Ōsiltē Yēyiintēēnyoo, :akweek tukul choo ōywēyē ānkōōyēchinē yiisyēēnyii ānkiimining' nto iwōō."

⁶Yooto akas bōlāt nyēē wuu nyēbo lukēētaab biiko. Kiiruumē kuu bēēkaab chēēsuruur ānku tulē kuu iiloot kumwooyē kule, "Aleluuya! Bāytooyiisyē :Mokoryoontēēt Yēyiintēēnyoo nyoo bāwu kiy ake tukul.

⁷Okany keetankas ankeeng'erech ankiikaaste kuuyu kaakuyit :saakweetaab kooyēēy nyēbo Mēēnkit, ānkāākuchōb keey :murereenyii.

⁸/Kākiilookyi mureraanaa sirook chēē kāroorānēch, chēē leelach ānku tiliilēch."Ibooru :siroochoo leelach yēyuutēk chēē churtootiin chēbo biikaab Kiriistō.

⁹Yooto, kumwoowoo :malayikeet kule, "Sir ng'aleechu: Ibēruurootiin :biich choo /kākēēkuur kuba saakwaanaa bo Mēēnkit. Ng'aleekaab man :chu chēbo Yēyiin."

¹⁰Yu kāākuyityo :yoo, āryookyi keey yēbo kērēēnkōōkyii ākutunkyi. Nteene kumwoowoo kule, "-Mēēkutung'woo! Ntēē kēēyēchinē :tukwaay Yēyiin yiisyēēt āk mbo ng'eetaabkoomēt choo kiikukiilchi lōkōōywēk kurubta keey Yēēsu. Kutunkyi Yēyiin nkit, kuuyu ng'āloolēē baateey :wōōrkooyoontēēt lōkōōywēk kurubta keey Yēēsu."

Chiito nyēē kakalab :faraasiit nyēē siirwoo

¹¹Kyaakas kuyaataat wōliin bo kibkōōnkōy ānkumii :faraasiit nyēē siirwoo nyēē kēsēnē chii. /Kēēkuurēē chiichoto ‘Manta /ānkiikoosēē keey.’ Yoo itilē ng’aleek nto kuyēyē booryēēt, kuyēyē nyēbo churtaayeet.

¹²Kikerkeey :koonyekyii maat nyēē irikitiitē ānkimii :kuutwōōsyēkaab bāytooyiisyēēt chēē chaang’ mētinyii. Boonto kaayneet /ānkikēēng’ōōtyi kaayna nyēē -mēēnkēt :chii nteenee :inee nkit :nyēē inkētē.

¹³Kiilaach :inee sira nyēē kooy nyēē /kikiikiiluumta korotiik, nto kaayneenyii ku ‘Ng’ālyoontēētaab Yēyiin’.

¹⁴Kirub chiichoo :lukēētaab booryēēt nyēbo kibkōōnkōy. Kikiilaach :lukoonoo sirook chēē nuusyootiin, chēē leelach ānku tiliilēch ānkibēētēē :faraasiinek chēē siirwoonēch.

¹⁵Kichuwunee kuutiinyii :chōōkiit nyēē ng’atiib nyēē mākuyēyiisyēē sukōōsyēētēē biiko chēē -mēēywēyē Yēyiin. Mākōōng’woonchi bichoo ām kirōktaab bāytooyiisyēēt nyēbo karneet ānku mākutum keey :korotiik kuu bēēkaab musābiibuunēk chēē /kakiitartaar, kōōbooru nyēērunātēētaab Yēyiintēētaab kāāmuukēy.

¹⁶/Kikēēsirchi sireenyii āk kibēēsnyii kaaynaani: ‘Bāytooyiintēētaab bāytooyik ānku Mokoryoontēētaab mokorēēnik’.

¹⁷Kyaakas malayikeet nyēē kēēyyoonyēē yēbo asiista kukuurē tāriitēk chēē kitēērēertootē kule, “Ōruruuch keey kubo Saakweetaab Yēyiin,

¹⁸okwaa boo-am muuswēkaab bāytooyik, kāāyyoong’ikaab lukōōsyēk āk biikaab nkuruuk āk faraasiinek kuboonto keey biikwaa choo kēsēnē. Boo-am muuswēkaab chēē bāwu keey āk chēē mātwoor, chēē wōōyēch āk chēē minkēēch.”

¹⁹Nto mii yoo, akas tyoonyoo bo rōkōs āk bāytooyikaab kōōrēēt kukēēruruuch keey kuboonto keey lukōōsyēkwaa bo booryēēt kumāchē kubooryēē chiichoo kālābē :faraasiinaa siirwoo āk lukēēnyii.

²⁰Nteenee, /kikeenam tyoonyoo, kuboonto keey wōōrkooyoontoonoo bo ng’wiiynan nyoo kiyēyē tukuuk chēbo kwōng’uut ām kāāmuukēywēēkaab tyoonyoo. Kiibērbēērēē :wōōrkooyoontoonoo ng’aleechuutēchu bo kwōng’uut bichoo kiboonto bēēruutyēētaab tyoonyoo āk choo kikutunkyinē āynātoonoo kerkeey tyoonyoo. /Kikēēwunukyi tyoonyoo āk wōōrkooyoontoonoo bo ng’wiiynan tōōliilēētaab maat nyēē ng’āsyānē kusobchootiin.

²¹/Kikeebar lukōōsyēkwaa ām chōōkiinoo kichuwunēē kuutiitaab chiichoo kikālābē :faraasiit. Yoto kwoomiis :tāriitēk tukul kut kulēēsoon.

Ng'oong'uutyēēt 20

Bāytooyiisyēēt nyēbo kēnyiisyēk kisyeereet akeenke

¹Yu kāākuyityo :yoo, akas malayikeet kuchōōnēē barak kuboontoonu yootēywoontēēt nyēbo nkōriinoo māng'ētē ankikinam nyōrōrēēt.

²Kirat :malayikaanaa chēesoosum, eereenaanaa kibo kēny, Kibrōkōsyooontēēt āk Syeetaani.

³Kitōōrchi :malayikaanaa Kibrōkōsyooontēēt nkōriinoo māng'ētē. Kikerta nkōriinooto kut kubēk :kēnyiisyēk kisyeeereet akeenke simēētākōōbērbēērē biiko. Nto yityo, /kiityaakta kuyēyiis ām bārooyin nyēē mā tyaa.

⁴Nto mii yoo, akas ng'ēchērōōkaab bāytooyiisyēēt chēē kēēbuurēē :biiko /ānkiikoochinē kāāmuukēywēēk kootiil ng'aleek. Kyaakas subak tāmirmirookaab biiko choo /kikēēchwēntooy mētēwookwaa kuuyu kiinēmchi keey Yēesu kwoomtootooy ng'ālyoontēētaab Yēyiin. Bichooto :choo kimānāākutunkyi tyoonyoo nto āynātoonoo kerkeey tyoonyooto āmēēbērē kikiikunyōōr bēēruutyēētaab tyoonyooto ām tokoochikwaa nto ku āwunnyēkwaa. Kisobcho :bichoo subak ānkubāytooyiis āk Kiriistō kēnyiisyēk kisyeeereet akeenke.

⁵Ng'eeteet :nyi nyēbo taayta ām meet. (Mānāāng'ēētyēē meet :biiko chuut alake choo kiikubēk ākoy kukeeyta :kēnyiisyēchoo kisyeeereet akeenke.)

⁶Ibēruurootiin ānku tiliilēch :choo mākunyōōr ng'eetaani bo taayta ām meet. Mānyōōru icheck :meet nyoo bo āyēēng', nteenee mākuyēchinē Yēyiin āk Kiriistō yiisyēēt ānkumākubāytooyiis āk Kiriistō kēnyiisyēk kisyeeereet akeenke.

/Kikiibēl Kibrōkōsyooontēēt

⁷Yoo kaakukeeyta :kēnyiisyēk kisyeeereet akeenke, +/mākiityookunēē Kibrōkōsyooontēēt wōloo /kikēērātyinē.

⁸Māwokulātunoot biiko ām kōōrēēt kutēē yēē tēē nto chooto ku Kook āk Māākōk ānkōōruruchoot biikaab booryēēt chēē tēē ng'aayneetaab sakaramteetaab araarayta.

⁹Kikwaanee :lukōōsyēk kōōrēēt tukul kumukuul ānkōōkwēnkweēn wōlēē minyē :biikaab Yēyiin ām kiriinkoonoo chamaat. Nteenee kirārākunēē :maat barak ankumeel lukōōsyēchoo kule tōng'!

¹⁰Nteenee /kikēētōōrchi Kibrōkōsyooontēēt nyoo kilātunootē bichoo tōōliilēētaab maat nyēē ng'āsyānē, wōloo /kikēētōōrchinē tyoonyoo āk wōōrkooyoontoonoo bo ng'wiinyan. Mākunyāliltōōs :bichoo ām wōlooto ākookoy kwiimēn kuyyeech.

Kāātiilēywoontēēt nyēbo lētuut

¹¹Nto mii yoo, akas ng'echereetaab bāytooyiisyēēt āk chiito nyēē kēēbuurēē. Ki lēēl :ng'echeraanaa ānku wōō. Kyaakas ām yooto kumwēyē :kōōrēēt āk barak āmānāābokutook subak bēsyēēt ake.

¹²Kyaakas biich chēē kikiikubēk kunam wōlēē mii :chēē ki wōōyēch āk chēē minkēēch. Kimii :bichoo kēēyyoonyēē taayeetaab ng'echereetaab bāytooyiisyēēt. /Kikeeng'aany kitaabuunek chēē chaang' āk mbo nyoo bo soboonto.

/Kikiirōotoot yēyuutēkaab bichooto kikiikubēk kurub kuu yooto kisirootiin ām kitaabuunechaa.

¹³Kikōōn :araarayta biiko chēē kikiikubēkyi araray. Kukōōn :nkinee Meet āk Kāābkwoombiich biiko chēē kikiikuba wōlooto. /Kikiikum chii kurubta keey āk ng'aleek chēē kikiikuyey.

¹⁴Nto mii yoo, /keenam Meet āk Kāābkwoombiich /ānkēēwiirchi tōōliilēetaab maat. Tōōliilooni bo maat ku meetaab āyēēng'.

¹⁵Nto chiito nyoo /kimānāākēēsirchi kaayneenyii kitaabuunaa bo soboonto, /kikēēwiirchi nyoo tōōliiloonoo bo maat.

Ng'oong'uutyēēt 21

Barakuut nyēē lēēl āk kōōrēēt nyēē lēēl

¹Nto mii yoo, akas barakuut nyēē lēēl āk kōōrēēt nyēē lēēl, kuuyu kikiikumis :barak āk kōōrēēt nyoo kibo taay ānkiikubot :araarayta.

²Kyaakas kiriinkēēt nyēē tiliil kurēkunēē barak, nto nyooto ku kiriinkēetaab Yēērusālēm nyēē lēēl. Kirēku kuu mureryaa nyēē chōboot ankeelaach keey nyēē karaaran nyēē mii chokutuuyēē saanteenyii nyēē sukoomut.

³Kyaakas /kēēkuurunēē yēbo ng'echereetaab bāytooyiisyēēt kule, “Ming'tooy keey ra :Yēyiin biiko ānkumākuboonto keey :inee bichooto. Mākuyēk :bichooto cheechii ānkumākōōbuurtooy keey :Yēyiin nkit bichooto.

⁴Mākumāsyi :Yēyiin bichoo lōōkyoo ake tukul. Mēētākubēku :biiko, nto kuriirtōōs nto kumēēysē, nto kukāsē ng'woonin, kuuyu kookukeeyta :soboonto nyoo kibo taay.”

⁵Kimwooy :chiito nyoo kikiibuurēē ng'echereetaab bāytooyiisyēēt kule, “Āmiitē wāālēēliitē kiy ake tukul,”ānkumwooy subak kule, “Sir ng'aleechu, kuuyu bo man /ānkiikoosēē keey.”

⁶Nto mii yoo, kumwoowoo :chiichoo kule, “Kāākuyityiin. Anii ku Alfa āk Omeeka, ātoowu ānkāāwoong'tooy. Chiito nyoo āmē :melelta, +māākoochi bēēko chēbo buch chēē kulkulunēē koong'taab soboonto.

⁷Mākunyōōr :chiito nyoo kēēbēliis tukuuchoo tukul ānku +māāyēku :anii Yēyiintēēnyii ānkuyēk :inee lakwanyuu.

⁸Nto choo nyēbētōōs, choo -mēēkoosēēnoo keey, kibrōkōsiis, rumiik, choo mārtootē, bōōniik, choo kutunkyinē āynātōōs nto ku choo ng'wiiynānootē, /kēētōōrchinē bichoo tukul tōōliilēetaab maat nyēē ng'āsyānē. Meetaab āyēēng' :nyiitēnyi.”

Kiriinkēetaab Yēērusālēm nyēē lēēl

⁹Yu kāākuyityo :yoo, kuchō :malayikeet ake ām choo ki tisab choo kiboonto kibuumbōōk tisab chēē kinyiy :mēēyinwēk tisabu chēbo lētuut. Kimwoowoo kule, “Chōō ābooruung' murereetaab Mēēnkit.”

¹⁰Kikalabaa :malayikaanaa ām kāāmuukēywēēkaab Tāmirmiryēētaab Yēyiin ākoy lekemeet nyēē wōō anku kooy miisin. Kiiboorwoo kiriinkoonoo tiliil bo Yēerusālēēm kurēkunēē barak wōlēē mii :Yēyiin.

¹¹Kiilēkēchēēchē :kiriinkoonoo ām lēbkēēyyēētaab Yēyiin kuu rwoontōōk choo ilēkēchēēchtōōs choo ālē beesaan chēē chaang'.

¹²Kiboonto :kiriinkoonoo tōōtēēt nyēē wōō anku kooy miisin nyēē kiboonto ōrootunwēēk taman āk āyēēng' ānkimiitē :malayikeet akeenke oreet ake tukul. /Kikēēsirchi oreet ake tukul kaayneet akeenke nyēbo aroosyekaab biikaab Isrāyēēl choo ki taman āk āyēēng'.

¹³Kimii :ōrootunwēēk sōmōku komosta nyēbo koong'asiis, kumii :alake sōmōku komosta nyēbo tō, kumii subak :sōmōku komosta nyēbo cheeronko ānkimii :sōmōku komostaab tinkeey.

¹⁴/Kikēēsisinēē tōōtoonoo rwoontōōk taman āk āyēēng' /ānkikēēsirchi rwoontōōchoo kaayna ake tukul nyēbo lēbkēēyik taman āk āyēēng' choo kibo Mēēnkit.

¹⁵Kiboonto :malayikeet nyoo king'āloolwoo kirōktaab ta-aabuut nyēē /kikiirookēē kiriinkoonoo, ōrootunwēēkyii āk tōōtōōsyēkyii.

¹⁶Kyooyēēchiin :komoswookik tukul ang'wanu chēbo kiriinkoonoo. Ki kiilomiitaanik 2,220 ake tukul nto kuwo barak ku kiilomiitaanik 2,220.

¹⁷Kii-āyēēch mbo tōōtēētaab kiriinkoonoo, nyēē kibuntooy miitaanik 65. Kiyēyiisyēē :malayikeet kāārōokiisyēēt nyēē wuu nyēbo biiko.

¹⁸/Kikeetechee tōōtoonoo rwaanteet nyēē /kēēkuurēē yasbiitiit nto kiriinkēēt /keetechee nyoo ta-aabuut nyēē tiliil nyēē kiilēkēchēēchē kuu kiiyēēt.

¹⁹/Kikiikaraaranee rwoontōōk chēē /kikiikēēsisinēē tōōtēētaab kiriinkoonoo rwoontōōk chēē tēērchiintōōs ānkwoolē beesaan chēē chaang'. /Kikiikaasee rwaanteet nyēbo taayta nyēē /kikēēsisiniisyēē yasbiitiit, /kiikaasee nyēbo āyēēng' nyēē /kēēkuurēē yākuut nyēē buusyēē /ankiikaasee nyēbo sōmōk nyēē /kēēkuurēē kālketōōn. /Kikiikaasee nyēbo ang'wan rwaanteet nyēē /kēēkuurēē sumāriiti

²⁰nto nyēbo muut ku sārtōōniik, nyēbo lo ku ākiik, nyēbo tisab ku kiriisōliit, nyēbo sisiit ku sabarachaati, nyēbo sokool ku yākuut nyēē toolēēlyoo, nyēbo taman ku kirisoobraas, nyēbo taman āk akeenke ku yāsiintēēt nto nyēbo taman āk āyēēng' ku āmētiistō.

²¹/Kikeeyeyee ōrootunwēēchoo ake tukul choo ki taman āk āyēēng' sanayaanteet akeenke nyēē wōō. /Kikeetechee kēēltaab kiriinkoonoo ta-aabuut nyēē tiliil nyēē toolē biich kuu kiiyēēt.

²²Manaakas Kōōtaab Yēyiin ām kiriinkoonoo, kuuyu minyē wōlooto :Mokoryoontēēt Yēyiin nyoo bo kāāmuukēy āk Mēēnkit.

²³Māmāchē :kiriinkoonoo kōōluuchi :asiista nto ku araaweeet, kuuyu ikwēnyē :lēbkēēyyēētaab Yēyiin anku taariinyii :Mēēnkit.

²⁴Mākubēēsyētēē :biiko lēbkēēyyoonoo ānkumākukoonyit :bāytooyik wōlooto.

²⁵-/Mākēēkērē ōrootunwēēkaab kiriinkoonoo ākookoy kuuyu mākoy kutook :kwēēmowuut.

²⁶Mākuyibchi :bōrōryōōsyēk tukul kiriinkoonoto koonyit.

²⁷-Mēēwutē kiriinkoonoo :kiy nyēē mā tiliil, kibrōkōsyoo nto ku chii nyēē ng'wiin. Nteenee biiko baateey chēē iwutē ku choo /kikēēsirchi koynōōkwaa kitaabuutaab soboonto nyoo bo Mēēnkit.

Ng'oong'uutyēēt 22

Āynēētaab soboonto

¹Nto mii yoo, kōōboorwoo :malayikeet āynēētaab soboonto nyēē kiilēkēchēēchē kuu kiiyēēt. Kikulkulunēē :bēēchoo yoo bāytooyiisyēē :Yēyiin āk Mēēnkit,

²ānkirōōtēē kwēēnuutaab kēēlto nyēē baraay ām kiriinkoonoo. Kikibiityēē komoswookik tukwaay chēbo āynoonoo :keetiikaab soboonto chēē yēyē lokoyeek araawa ake tukul anku saakit mbo :sokēēkyii.

³Mākoy /kēēchubiis ām wōlooto. Mākubāytooyiisyoowunēē :Yēyiin āk Mēēnkit kiriinkoonoo ānkumākuyēchinēē wōlooto :biikyii yiisyēēt.

⁴Makukas :bichoo wōlēē wuu :Yēyiin /ānkēēsirchi kaayneenyii tokoochikwaa.

⁵Māmii :kwēēmowuut wōlooto āmākoy /keemach taariin nto ku lēbkēēyyoob asiis kuuyu Mokoryoontēēt Yēyiin nkityō :nyēē lēbkēēyyēēng'waa ānku mākubāytooyiis :bichoo ākookoy.

Ng'aleek chēē /kiitēryēēchēē

⁶Kimwoowoo :malayikeet kule, "Bo man :ng'aleechu /ānkiikoosēē keey. Mokoryoontēēt Yēyiin nyoo mwoochinē wōōrkooyikyii ng'aleek chēē mwooyē :nyēē kiiyookwoo anii chāāboorchi biikyii choo yēchinē inee yiisyēēt kiyēē mii wokuyēyāktōōs ām lēēkitō.

⁷Mwooyē :Yēēsu kule, 'Oyeb yiit! Āmiitē āchōōnii ām lēēkitō. Ibēruurootiin :biiko choo koomānē ng'aleekaab wōōrkooyoontiit chu mii kitaabuuni.' "

⁸Anii Yoowaana :nyoo kyāākāsē ng'aleechu yiitiikyuu āk koonyekyuu. Yotoo kawaakas ng'aleechaa, āryookyi keey yēbo kērēēnkōōkaab malayikeet nyoo kiiboorwoo ng'aleechaa ākutunkyi.

⁹Nteenee, kimwoowoo :malayikaanaa kule, “-Mēēkutung'woo! Ntēē āyēchinē Yēyiin yiisyēēt kuu inying' āk kuu wōloo yēytooy mbo :ng'eetaabkoomēt, wōōrkooyik āk biiko tukul choo koomānē ng'aleekaab kitaabuuni. Ikutunkyi Yēyiin nkit!”

¹⁰Nto mii yoo, kumwoowoo kule, “-Meewuny ng'aleekaab wōōrkooyoontiit chu mii kitaabuuni, kuuyu kaakuriik :bēsyoōsyēk chēē mākuyityiin :ng'aleechuutēchu.

¹¹Chii nyoo yēyē ng'al chēē miyootēch, kutas taay kuyēyē kuu nyotoo, nto nyoo yēyē rōkōs, kutas taay kuyēyē kuu nyotoo. Nto chiito nyoo yēyē ng'al chēē churtootiin, kutas taay kuu nyotoo, nto nyoo tiliil, kutas taay kutililiit.

¹²Mwooyē :Yēēsu subak kule, ‘+Māāchōō areet akeenke! +Māākwēchi chii ake tukul kiy kurubta keey kiyēē kiikuyey.

¹³Anii ku Alfa āk Omeeka, anii :taayta āk lētuut, ātoowu ānkāāwoong'tooy.’

¹⁴Ibēruurootiin :biiko choo kēēwuun keey kutililiitu kuuyu mākunyoolchi kōōwut kiriinkoonoo ankwaam lokoyaanteetaab kēētitaab soboonto.

¹⁵Kiikung'etee saang' kēny :kibrōkōsiis, chēēbsookēyiis, choo mārtootē, rumiik, choo kutunkyinē āynātōōs āk tukul choo kicham ng'wiiynaneet.”

¹⁶Mwooyē :Yēēsu kule, “Kāāyooku :anii malayikeenyuu chokōōboorung' inying' ng'aleechu imwoochi kanisoosyek tukul. Ātoorunēē tiikiityoontēētaab Tāwuti ānkāāchōōnēē kōōnyii ānkāāyēku toboyaanteet nyēē lebkeey miisin.”

¹⁷Mwooyē :Tāmirmiryēētaab Yēyiin āk mureraanaa kule, “Chōō!”Kumwooy :chii ake tukul nyoo kāsē ng'aleechu kule, “Chōō!”Nyoo āmē melelta, kuchō. Nto yoo māchē :chii bēēkaab soboonto /kiikoochinē buch.

¹⁸Ākiimchinē :anii chii ake tukul nyoo kāsē ng'aleekaab wōōrkooyoontiit chu mii kitaabuuni kule, “Yoo kātāsyi :chii ng'ālyoo, mākutāsyi :Yēyiin inee ng'woonin ake tukul nyēē twekaat ām kitaabuuni.

¹⁹Nto chiito nyoo kēēnēmto ng'ālyoo ake tukul ām kitaabuuni, makukerekta :Yēyiin chiichoo kumānyōōr tukuuk chēē kōōnu :kēētitaab soboonto āk kiyēē mākunyōōr ām kiriinkoonoo tiliil, choo iboorunootiin ām kitaabuuni.”

²⁰Mwooyē :chiichi kimwooyē ng'aleechu tukul kule, “Ēē, +māāchōō areet akeenke.”Kuwuuyiit nyotoo. Ichōō ōō, Mokoryoontēēt Yēēsu.

²¹Lēyyē, kōōbēruurook tukul :Mokoryoontēēt Yēēsu.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil